UTINO

Sermones de Sanctis

Lugduni 1495

I 00068

119

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.

Sala Est. Tab. Núm.

2 12

N-68 2 9

Nº 68

[redacted]

para

~~[illegible] Valle~~

Joannes [illegible] Es de el P. Fr [illegible] de el conuento de Burgos. con licencia de su Prelado año de 1769

2-13-5-12

16-X.

14-4-2. detras

I
00068

b18459651

Sermones Aurei de ſanctis fratris Leonardi de Utino

C. Librero

Tabula ſermonū Magiſtri Leonardi de vtino De feſtis tā mobilibus q̄ immobilibus hic contentorum.

De ſancto Andrea aplo. Sermo primus.
De ſctō Nicolao epō ꝛ ↄfeſ. Sermo ij.
De ſancta Lucia ꝟgine ꝛ mar. ſermo.iij.
De ſancto Thoma aplo. ſermo.iiij.
De natiuitate dn̄i. ſmo.v.
De ſctō ſtephano pthomartyre. ſmo.vi.
De ſctō Johē aplo ꝛ euāgeliſta. ſmo.vij.
De Innocentibus. ſmo.viij.
De circumciſione dn̄i. ſmo.ix.
De epiphania domini. ſmo.x.
De ſancto anthonio abbate. ſmo.xi.
De ſctā agnete ꝟgi ꝛ mar. ſmo.xij.
De ſancto vincentio martyre. ſmo.xiij.
De cōuerſione ſancti pauli. ſmo.xiiij.
De purificatiōe beate Marie ꝟginis.ſ.xv.
De ſancto blaſio epō ꝛ ↄfeſ. ſermo.xvi.
De ſancta agatha ſermo.xvij.
De cathedra ſancti petri apli. ſermo.xviij.
De ſancto mathia aplo. ſermo.xix.
De ſctō thoma de aqno. ſmo.xx.
De ſctō gregorio papa. ſmo.xxi.
De ſctō benedicto abbate. ſmo.xxij.
De annunciatione beate Marie ſemper ꝟginis. ſemo.xxiij.
De reſurrectione dn̄i. ſmo.xxiiij.
De ſctō Ambroſio archiepō. ſmo.xxv.
De ſctō Georgio martyre. ſmo.xxvi.
De ſctō marco euangeliſta. ſmo.xxvij.
De ſancto petro martyre. ſmo.xxviij.
De ſanctis Jacobo ꝛ Philippo apoſtolis. ſermo. xxix.
De Inuentione ſctē crucis. ſmo.xxx.
De corona domini. ſmo.xxxi.
De victoria ſancti michaelis. ſmo.xxxij.
De aſcenſione domini. ſmo.xxxiij.
In feſto penthecoſtes. ſmo.xxxiiij.
De ſancta trinitate. ſmo.xxxv.
De corpore xp̄i. ſmo.xxxvi.
De ſctō barnaba aplo. ſmo.xxxvij.
De natiuitate ſancti Johannis baptiſte. ſermo. xxxviij.
De ſancto petro aplo. ſmo.xxxix.
De viſitatiōe glioſe ꝟginis marie. ſmo.xl.
De ſctā margareta ꝟgi.ꝛ mar. ſmo.xli.
De ſctā maria Magdalena. ſmo.xlij.
De ſctō Jacobo aplo. ſmo.xliij.
De ſctō dn̄ico cōfeſſore. ſmo.xliiij.
De ſctō Laurentio martyre. ſmo.xlv.
De aſſumptiōe btē Marie ꝟginis. ſ.xlvi.
De ſancto bernardo abbate. ſmo.xlvij.
De ſctō bartholomeo aplo. ſmo.xlviij.
De ſctō Auguſtino epō. ſmo.xlix.
De decollatiōe ſcti Johis baptiſte. ſmo.l.
De natiuitate glorioſe ꝟginis Marie. ſ.li.
De ſctō matheo aplo ꝛ euāgeliſta.ſmo.lij.
De angelis. ſermo.liij.
De ſctō hieronimo ↄfeſſore. ſermo.liiij.
De ſancto franciſco. ſermo.lv.
De ſancto luca euāgeliſta. ſermo.lvi.
De ſctā vrſula ꝟgi.ꝛ mar. ſmo.lvij.
De ſctīs ſymone ꝛ iuda aplis. ſmo.lviij.
De om̄ibus ſanctis. ſermo.lix.
De eiſdem. ſermo.lx.
De animabus. ſermo.lxi.
De ſancto leonardo ↄfeſſore. ſmo.lxij.
De ſctō Martino epō ꝛ ↄfeſ. ſmo.lxiij.
De ſctā Katherina ꝟgi.ꝛ mar. ſmo.lxiiij.
In dedicatione eccleſie ſancti petri martyris de Utino. ſmo.lxv.

Finis tabule.

(In hoc multa ...

In ſermones aureos de Sanctis Fratris Leonardi de vtino ſacre theologie doctoris ordinis predicatoꝝ Prologus.

Diuinoꝝ̄ inter
pres miſterioꝝ.que ſpū=
ſancto ſuggerente nact⁹
eſt haud ꝑuate oblecta=
tioni modo deputabit:
verū ſi ſapit eccleſie ieſu
xp̄i eruditioni expromēda diiudicabit. Quē
admoduꝫ ap̄l̄us ait. Unicuiqꝫ daẜ manife=
ſtatio ſpūs ad vtilitatē.ſ.eccl̄ie. Recte ſane
Quis.n.exuberantiſſimo diuinitatis fonte
poratus:tam vehemēti ꝑfruiẜ gaudio vt ſi=
bi exuri videaẜ niſi qꝺ ſpūs feruore cōcepe=
rit.ceteris plena fide eructauerit.implens il
lud pſal. Memoriā abundantie ſuauitatis
tue eructabunt:⁊ iuſticia tua exultabūt. At
vero qm̄ quiſqꝫ mortaliū ꝓ maximo ſue in=
telligentie captu parū eterne dulcedinis ſu=
xiſſe videẜ.ne q̄d eccleſie quod aut illius in=
cremento:aut ꝑfectui:aut gr̄e opitularetur
deeſſet:miniſtros non paucos ad eterna diſ
pertienda ſacramenta deſtinauit.e quibus
alter ꝓteſtaẜ.idoneos nos fecit miniſtros
noui teſtamēti:ſeu diſpenſatores multifor=
mis gr̄e dei.qui licet vno ſpū vegetati: non
pari tn̄ officio ſua miniſteria geſſerūt. Pro
fecto vnicuiqꝫ data eſt gratia ẜm menſuraꝫ
donatiōis xp̄i:⁊ ipſe dedit quoſdā q̄dē apo
ſtolos.quoſdā autē ꝓphetas.alios ꝟo euā
geliſtas alios autē paſtores ⁊ doctores ad
cōſummationē ſctōꝝ in opus miniſterij:in
edificationē corporis xp̄i. Quis eīm illum ꝓ
phetarū ordinē ſatis ꝓ dignitate ac ſancti=
tate admireẜ. Quoꝝ omniū vnū opus fuiſ
ſe dignoſciẜ ⁊ ſtudiū:vt peſſundato execra=
bili deoꝝ cultu:vni ſummo deo oēm cerimo
niarū ac ſacrificioꝝ ritum dicarēt: vt ſalua=
toris aduentū:noſtreqꝫ fidei tēpora predica
rent:vt quāta cura deus illos patres nr̄os
gubernauerit:⁊ q̄d a nobis in hoc vite curſu
maxime agi velit: diligentiſſime cōparent.
Hinc ſumme diſpoſitionis ordo ptꝫ. Hinc
īmenſe poteſtatis virtus. Hinc humane cor
reptionis vtilitas. Quippe nullā etatē:nul=
lum ſexū:nullā mortalium cōditionē negle=
xerunt:cui nō ⁊ humanit⁹ ⁊ diuinitus viuē
di mandata conq̄ſiuerint:vt nihil oporteat
aut Xenofontis yconomicon:aut alteri⁹ cu
iuſpiā monimēta exigere. Ceterū ⁊ ſi ex ꝓ=
phetis nōnullos maiores:nōnullos mino=
res nūcupemus: cauendū firme eſt ne alio
ſpū aut alio lumine locutos atqꝫ illuſtratos
cogitem⁹. Siq̄dē vn⁹ oīm extitit ſpūs diui
dēs ſingul̄ ꝓut vult cuiqꝫ penes modū fidei
ꝓ ſua volūtate diſpertiēs:vt plane intelliga
mus illoꝝ predicatiōe ꝓphanos hoīm mo
res diſſipari ac penit⁹ ſubrui ⁊ euerti. Quā
ta porro ſpūſſancti virtus ac fortitudo eſt:
quo inſpiratore atqꝫ duce:ap̄l̄i territis atqꝫ
inuitis hoſtib⁹:euangeliū vulgauerūt. Quā
ta ſermonis poteſtate Stephan⁹ iudeis re=
ſtitit:ſeuienteſqꝫ mirabili ac diuina cōſtan=
tia ſuperauit. Quā ꝓſus dulce ⁊ preclaruꝫ
ap̄l̄oꝝ predicationē ⁊ vite laborē cognoſce
re.vt nihil iam morari oporteat Pithagorā
aut democritū.aut Platonē accumulande
doctrine cauſa.orbē terrarū ꝑagrauiſſe. nec
firme cuiuſq̄ꝫ philoſophi vita tanto ſplēdo=
re enarrat.vt vel minima ex parte apoſto=
lis cōferendus ſit:q̄ tanto aīo tantoqꝫ conſi
lio difficillimā peregrinationē ſuſcipientes:
quicq̄d in mūdo magnū ⁊ preclarum erat:
ſtudioſiſſime inueſtigauerūt. Quos preter
ea Stoycos:quos achademicos diſcere cu
piamus. Quos oratores audire. Mihi ſa=
ne teſtē habeo ꝯſcientiā:nullū vnq̄ꝫ Demo
ſtenem:nullū ex noſtris Ciceronē ſuaui⁹ au
ditū:nullū item Zenonē acutius de vite di=
ſciplina ꝑtractaſſe q̄ꝫ habituri ſum⁹ ap̄l̄is cō
ferentibus q̄ diuitias maxime atqꝫ oēm ſe=
culi pōpam ⁊ cupiditatē abijcere docuerūt.
nec vlli rei preterq̄ꝫ iuſticie ⁊ pietati ꝯfiden
duꝫ. Moīes ſumme fidei: doctrine grauitaqꝫ
ſanctitatis q̄ñaꝫ dicēdi poteſtas equauerit
adiūcta eloquentie ꝟtute ſpūs. ⁊ nihil mi=
nus factis q̄ꝫ ſermonib⁹ celebrarenẜ.gentiū
ꝓbos vita verboꝝ fiducia atqꝫ auctoritate
cōfutando. Nimirū nec caro nec ſanguis il=
lis reuelauerat. ſed eterni dei ſpūs quo il=
luminatore atqꝫ inflāmatore ex retib⁹ par=
uaqꝫ nauicula:ad totius eccl̄ie claues ex te=
nui q̄rende vite lucro ad xp̄ianarū aīarū cō
gregandū fenus.tandē ex humili abiectoqꝫ
piſcatoris officio ad excellentiſſimū in toto
orbe ꝑ̄ncipatū euecti ſunt. Quid plura? tm̄
brōꝝ hominū maieſtas ſe ſpectantib⁹ im p̄ſ
ſit vt inter ppl̄os niſi repugnaſſent dij cole=
renẜ.venerarenẜ:adorarenẜ. Poſt quos ẜ
vno vicio deprehēſum eſt humanū genus
falſarū opinionū credulitate cōtabeſcere. q̄
in graues iniurias ⁊ intolerādas contume=
lias veri creatoris dei oīpotētis incideret

vt vndiqꝫ ſubeūte vanitati ⁊ errori locus ac
ptās eſſet. deniqꝫ veritati: ſapiētie: iuſticie: ꝑ
petuū exiliū indictū videret. Eouſqꝫ ꝓrue-
rat humana temeritas vt nec de ſemetipſis
nihil cogitare nec de deo idigne ſentire mor-
tales putarent indignuȝ. Quis em̄ neſciat
quātis erroribus laborauerit humana veſa
nia: vt pene oblita fuerit q̇d eſſet humanarū
mētiū bonū. Quis noſtre vite modꝰ. Que
tandē noſtroꝝ laboꝝ merces cōſtituta. Si
nō vnū creatoꝛ oīm rerum ꝓuidiſſet. vt e ce
lo predicatores veritatis p̄ſtantiſſime reli-
gionis viros demitteret vſqꝫ in nos. q̇ mo-
do iudeos gentileſqꝫ vna correctiōe caſtiga
rēt. modo reliquos pctōres neceſſaria aīad
uerſione corriperēt. modo ceteros hoīes va
rijs documētis inſtruerent. Ac ne plura cō-
memorē. nihil eſt ab illis pretermiſſum: qđ
ad erudiendā fidē: ad inſtituendā vitā: ad
intelligēda miſteria. ad predicandā celeſtiū
donoꝝ grām: ad reuelandā diuine volunta
tis diſpenſationē: ad excitādā humane ſpei
cōfidentiā: ad cōponendā eccl'ie pacē: ad in
ſtauranda fideliū ſacramēta ꝑtineret. Por-
ro in hoc oēm mundi ſapiētiā ꝓfligandam
ſanxerūt ꝙ diuine p̄dicatiōis ſacriqꝫ euan-
gelij miniſtros a ſpūſancto dilectos ſe co-
gnouerūt. nō in vna regione dūtaxat verbū
diſſeminaturos: ſed per om̄es mundi oras
humane ſalutis ordinem fideliſſime ac pru
dentiſſime cōſtituturos. Nemo enim neſcit
hoꝝ doctrinā ex ipſo celo ad nos platā. tan
tūqꝫ illos celeſtibus alis cōſcendiſſe vt eo
peruenerint vbi celeſtiū atqꝫ ineffabiliū ſa-
cramētoꝝ cognitioneȝ ſuſceperint. Itaqꝫ
hoꝝ religionē ⁊ offm̄ ꝓfeſſꝰ. Ego frat̄ Leo
nardus de vtino inter ſacre theologie docto
res minimus: cū ſanctiſſimoꝝ ac fortiſſimo
rū viroꝝ exēpla apud p̄claros nobiles vti
nenſes plurimis ſermonibꝰ hactenꝰ exegiſ-
ſem: cōſtantiores feci. ne q̇d in virtute acer-
bū ⁊ intolerandū exiſtimarent. Sic quon-
dam Plato ciuitatē inſtituēs viris fortibꝰ
mortuoꝝ monimēta ſubiecit. Quia v̇o illis
egregiū ac ſingulare viſuȝ eſt. martyrū atqꝫ
ſcōꝝ noui teſtamēti pulcherrimū exēplar a
gnoſcere. ne ignauie atqꝫ īgratitudinis me
arguerēt: meme cupidius ad eoꝝ acta ꝯſcri
benda cōtuli. Quāq̄ꝫ exiſtimauerim mode-
ſtius facturū ſi hec leui ac vulgato ſermone
diſcurrā: ꝙ̄ obſcuris aut inuolutꝭ verbis: tan
tas res tenuiores faciā. At ſi q̇ſpiā ad huiꝰ
ſapiē limē ſe ingredi poſſe cauſabit̄: ꝙ in ea
ruſticū q̇ddā ⁊ icultū inee videat̄. q̄ſi idē ſit
inanis eloquētie garrulū: ⁊ fecūde atqꝫ vti-
lis doctrine bene peritū cenſeri: ſolis humili
bus aduertat veri luminis celeſtiſqꝫ cogni-
tionis gratiaȝ preſtari. q̇bus nihil ſecularis
philozophia obſtat. nihil mūdana eloquen
tia detinet. nihil garrulitas popularis impe
dit. Humilitas em̄ ſpem pariet. ſpes diligen
tiā. diligētia ꝓfectū. ꝓfectus incrementum.
⁊ eo q̇dē vſqꝫ vt plane cupidiſſimi v̇itatis a-
matores videant̄ e ꝓpinquo tante lucꝭ ad-
uentum excipere: ſuorūqꝫ laboꝝ feliciſſimū
fructum adipiſci. qui eſt ieſus xp̄s in ſecula
ſeculorum. Amen.

Incipiūt ſermones aurei de ſanctis Leo
nardi de vtino ſacre theologie doctoris: ⁊ or
dinis p̄dicatoꝝ eximij ꝓfeſſoris ⁊ primo.
In feſto ſancti Andree apl'i. Sermo .i.

v Ocauit andreā fra
trem eiꝰ Mat. iiij. ca. ⁊ in euan-
gelio hodierne ſolēnitatꝭ. Bea-
tus Augꝰ. in ſecūda epl'a ad Voluſianū di
cit ſic. Xp̄s ieſus Petrū, ⁊ Andreā fratreȝ
eius ⁊ alios ꝑ quos operatꝰ eſt ſalutē in me
dio terre: non de foro iuſtiniani: ſed de ſim-
plicitate piſcatorū legit̄ aſſumpſiſſe. Inflat
em̄ ſapientia huius mundi: ⁊ leguȝ ventoſa
loquacitas. Elegit em̄ nō Reges: nō Sena
tores: nō Philoſophos. ſed plebeios pau-
peres: indoctos: piſcatores: ineruditos libe-
ralibus diſciplinis. Non peritos grām̄atica
nō armatos dyalectica: ⁊ nō inflatos rheto
rica. Sed piſcatores cū rhetibꝰ fidei pauciſ-
ſimos miſit. ac itaqꝫ tam multos piſces et
ex omni genere tā mirabiliores ꝙ̄ rariores:
etiā ipſos ph̄os cepit. hec ille. Super quo
moueo talem queſtionem. Utruȝ Beatus
Andreas rationabiliter chriſtum ſe vocan
tem ſecutus fuerit quem nullas virtutes fa
cere viderit. Ad iſtam queſtionē reſpon-
dit Gregorius in omelia ſuper illo verbo
propoſito dicit ſic. Audiuiſtis fratres cha-
riſſimi. quia ad vnius iuſſionis vocem An
dreas relictis rhetibus ſecutus eſt redem-
ptorem. Nulla vero hunc facere adhuc mira
cula viderat. nihil ab eo de premio eterne re
tributionis audierat ⁊ tamen ad vnuȝ dn̄i
preceptuȝ hoc quod poſſidere videbat̄ ob-
litus eſt. hec ille. Porphirius philoſophꝰ
deprauans iſtam vocationem apoſtoloruȝ
arguit tripliciter contra eaȝ. Primo quia

Iſta vocatio apoſtolorū procedit ex magna malicia chriſti. Nam oīa facta chriſti erāt ſophiſtica ⁊ falſa. Si habuiſſet ſecum viros ſapientes: faciliſſime perpendiſſent maliciā ⁊ fraudē eius. ꝑpterea voluit habere ſimplices ⁊ ignaros: vt facilius deciperent. In eo eñ ꝙ fuerūt piſcatores erant modici ingenij. maxime: qꝛ hec ars modico ingenio indiget. ergo ⁊c. Ad iſtud dico: ꝙ xps nō vocauit tales ad decipiendū: ſed ad inſtruendū: qd patet dupliciter. Primo ex doctrina quā ab eo receperūt q̄ non eſt deceptoria: ſed cūctis fidelior: benignior: ⁊ virtuoſior inuenit. Hec eñ docet vitia fugere: ꝟtutes acq̄rere: iniurias remittere: ⁊ alia q̄ pertinent ad humanā ꝑfectionem. Secūdo ex modo quo didicerūt. cum eñ eſſent ydiote ſimplices ⁊ paupes. Quō potuiſſent acq̄rē tātā ſapiā ⁊ eloq̄ntiā ⁊ linguis oīm gētiū ſcire loq in vna die. niſi hoc fuiſſet a deo. Nō eñ hoc habuerūt a diabolo: qm̄ illū pſecuti ſunt: ⁊ exterminauerūt ab vniuerſis ydolis q̄bus mūdus erat plenus. Quō nō etiā philoſophi hoc idem aſſecuti ſunt qui ydola colebant. Reſtat ergo vt oīa iſta didicerint a ſpūſancto ſm ꝙ xpus ꝓmiſit eis. Johis. xvi. Cum autē venerit ille ſpūs veritatis docebit vos oēm veritatem. Secūdo arguit Porphirius. qꝛ iſta vocatio aplorū ꝓcedit ex magna inſipientia. Nam ad ꝓmulgādā nouā legē in mūdo: ⁊ ad trahendū homies ad eā debuit aſſumere viros ſapiētes q̄ ſciuiſſent hoc facere: ⁊ qui fuiſſent magne fame: ⁊ digni fide. maxie cū ſcribat Job. xxxv. Deus potentes nō abijcit cū ipſe ſit potens Sicut ſol nō abijcit lunam: vel alias ſtellas q̄uis ſit potens in lumine. Unde cū xpus elegerit ſimplices hoīes: ⁊ ſe ⁊ ſuā legē adduxit in cōtemptū. Ad iſtud dico: ꝙ non fuit inſipientie: ſed magne ſapiētie. ꝙ non elegit ſapientes vel potētes: qꝛ hoc fecit ad manifeſtandā veritatē fidei. q̄ ſi per ſapientes fuiſſet introducta: potuiſſet aſcribi eorū aſtutie aut potētie. ⁊ nō virtuti fidei vel xpi Ideo. i. Cor. i. dicitur ſic. Uidete vocationē veſtram fratres. Quia non multi ſapientes ſm carnem non multi potentes: non multi nobiles. Sed que ſtulta ſunt mundi elegit deus: vt confundat ſapiētes: ⁊ infirma mūdi elegit deus: vt confundat fortia: ⁊ mundi ignobilia ⁊ ꝯtemptibilia elegit deus: ⁊ ea q̄ non ſunt vt ea que ſunt deſtrueret. vt non glorietur omnis caro in conſpectu eius. hec ibi. Fecit eñ chriſtus ſicut de Gedeone in veteri teſtamento. Unde dicit Judicū. vij. Qd deus mandauit diminui multitudinē populi que erat cum eo ad pugnandum vt non aſcriberet ſibi victoriā. Sic etiam fecit nūc in nouo teſtamēto. Un̄ Aug'. ſup verbo propoſito dicit ſic. Si eñ doctus eligeretur fortaſſe ideo ſe diceret electum: q̄a ſui doctrina elegi meruit. Dñs autem noſter ieſus chriſtus volens ſuperborū frangere ceruices. non queſiuit per oratorē piſcatorem. ſed de piſcatore lucratus eſt imperatorem. hec ille. etiam Bern. ſuper verbo propoſito dicit ſic. Piſcatores illiterati mittuntur ad predicandū: ne fides credentium virtute humana. ſed eloquētia ⁊ virtute dei ⁊ eius doctrina fidelis putaretur. Hec ille.

Tertio Porphirius arguit ſic. Quia apoſtoli fuerunt leues corde ⁊ ſtulti tam cito aſſentire huic vocationi. Sapiens eñ nunꝙ mouet ad aſſentiendū rei dubie: niſi euidetem noticiam vel demonſtrationē habēdo. vel ex aliquo probabili argumento. Sed apoſtoli abſq; vllo argumēto adducto: abſq; vllo miraculo viſo: ſtatim credentes relicq̄ omnibus ſecuti ſunt chriſtum. ergo non fuerunt ſapientes. Unde Salomon ait. Qui cito credit leuis corde eſt. Ad iſtud dico: ꝙ hoc non ꝓceſſit ex leuitate mentis: ſed ex virtute chriſti trahentis. Nam vox xpi vocātis: habuit non ſolū virtutem inductiuam. ſed etiam attractiuā: quoniā erat inſtrumētum diuinitatis. pſ. Dabit voci ſue vocem virtutis. vt quos vocaret exterius: moueret ⁊ traheret interius. ſicut Grego. in omel. de Maria magdalena dic ſic. Quid miramur fratres: mariā venientē an dn̄m ſuſcipientem. Suſcipientē dicā: an trahentē. Dicam melius ſuſcipientē ⁊ trahētē. hec ille. Si eñ magnes trahit ad ſe ferrū ꝟtute ſue nature ⁊ ſol ſuo calore vapores ſurſum trahit. ⁊ pātera ſuo odore alia aīalia ad ſe venire facit: multomagis xpus qui eſt fons oīs virtutis dare potuit voci ſue vocem attractiuam.

Intelligendū ꝙ vna res ſequit aliam tripliciter. Primo per violentiā: ſicut currus poſt boues. Quantūcūq; eñ ſit volubilis: nunꝙ tamē per ſe iret niſi traheret. Sic currus liberi arbitrij nunꝙ moueret in deū niſi traheret. Rote eñ liberi arbitrij ſunt due ſcilicet ratio ⁊ voluntas. Quia liberum arbitrium eſt facultas rationis ⁊ voluntatis. Boues autem trahentes ſunt iuſticia ⁊ mi

ſericordia dei. Prouer. xxi. Cor regis in ma
nu domini quocūqꝫ voluerit vertet illud. De
iuſticia dicit pſal. Juſticia añ ipꝫ ābulabit.
De mia dic idē pſ. Miſericordia ei⁹ preue
niet me. Jdeo chriſtus dixit Joh. xij. Nemo
p̄t venire ad me niſi pr̄ me⁹ q̄ miſit me tra-
xerit eū. Hijs duab⁹ virtutibus tanq̄ bob⁹
traxit chriſtus Andream ad ſe. Secundo
vna res ſequitur aliam per ſapientiaꝫ. ſicut
diſcipulus ſequitur magiſtrum. Unde qui-
dam philoſophus iuit. xxx. annis poſt vnā a
pem vt cognoſceret naturam eius. Cum er
go chriſtus fuerit ſummus magiſter Joh. i.
Magiſter vbi habitas: non eſt mirandum
ſi apoſtoli libenter ſequebanť eum. Unde q̄
dam dixit ei. Magiſter ſequar te quocunqꝫ
ieris. Sic etiam traxit Andreā ad ſe. Ter
tio vna res ſequitur aliam per conuenienti
am: ſicut ſimile attrahit ſimile. Unde Salo
mon dicit. Omne animal diligit ſibi ſimile.
Nos autem efficimur chriſto ſimiles p̄ gra
tiam quā nobis infundit. pſal. Signatum
eſt ſuper nos lumen vultus tui domine ⁊c̄.
Chriſtus autem vocans ad ſe Andreā no
uam gratiam menti eius infudit: qua fa-
ctus ſimilis illi ſecutus eſt eum. ratione hu-
ius gratie infuſe poteſt Andreas dici fra-
ter chriſti. Quia qui facit voluntatē patris
mei qui in celis eſt hic meus pater frater et
ſoror eſt. vt dicit chriſtus Mat. xij. Jdeo di
citur. vocauit andream fratrem eius.

Vocauit andream fratrem eius.
- Primitate conuerſionis.
- Primitate predicationis.
- Primitate perfectionis.
- Primitate conſummationis.

Primo xp̄s ieſus voca-
uit Andream primitate conuerſionis. Fuit
em̄ primus conuerſus de diſcipulatu Johā
nis ad chriſtum inter om̄es apoſtolos. Un
Joh. i. dicitur. Stabat Johannes ⁊ ex diſci
pulis ei⁹ duo: ⁊ reſpiciens ieſuꝫ ambulantē
dicit. Ecce agnus dei: ⁊ audierunt eum duo
diſcipuli loquenteꝫ: ⁊ ſecuti ſunt ieſum. Su
per quo verbo dicit Beda in omel. Teſti
moniū perhibente Johāne. q̄ꝛ ieſus eſſet a-
gnus dei: ſecuti ſunt illuꝫ duo diſcipuli. mag
deſiderantes ab ipſo ieſu: q̄ a precurſore il-
lius verba gratie percipere. per q̄ð ⁊ ipſi me
rerenť in agnoꝝ dei ſorte computari. hec il
le. vnus autem ex hijs duob⁹ diſcipulis fuit
Andreas. Sicut Joh. i. dicitur. Erat autez
andreas frater Symonis petri vn⁹ ex duo
bus qui audierant a Johanne: ⁊ ſecuti fue-
rant ieſum ⁊c̄. Auditio enim doctrine beati
Johannis diſpoſuit Be. andream ad tria.
Primo ad penitentiam. quia doctrina ſpi
ritualis inducit impunctionem in peccato-
ribus. Unde predicante Petro audientes
compuncti ſunt corde. ⁊ dixerunt ad petruꝫ
⁊ ad reliquos apoſtolos. Uiri fratres quid
faciemus. Petrus autem ait ad illos. peni-
tentiā agite ⁊c̄. vt diciť Act. ij. Et Neemie
viij dicitur ſic. Fleuit omnis populus dum
audirent verba legis. Nam vt diciť Jerem̄.
xxiij. Uerbuꝫ dei eſt ſicut malleus conterēs
petras. id eſt corda dura. Sic etiam iohan-
nes bapti. dicebat ⁊ predicabat penitentiā
Juxta illud. Math. iij. Uenit iohannes ba
ptiſta predicans in deſerto iudee dicens. pe
tentiam agite ⁊c̄. Et quia beatus andreas
tanq̄ verus diſcipulus iohānis. in ieiunio
⁊ auſteritate penitentie prepollebat. Jdeo
idoneus erat ad diſcipulatum chriſti. Se
cundo auditio iohannis diſpoſuit beatum
Andream ad ſcientiam. quia Prouerb. iij.
dicitur. Si dilexeris audire ſapiēs eris. Se
cūdū autē philoſophum primo methaphi.
auditus deſeruit diſcipline. Multa em̄ ſunt
que ab alijs audiendo diſcim⁹ que per noſ-
ipſos non inuenimus. Et precipue ad ſcien
tiam fidei: cum fides ſit ex auditu. Roma.
viij. Et ideo beatus andreas eo ipſo q̄ fuit
auditor iohannis: factus eſt idoneus ad di
ſciplinā ⁊ ſcientiā chriſti que eſt ſcientia ſa-
lutis: ⁊ ad hanc diſponebat doctrina iohan
nis. Luce. ij. Tu puer propheta ⁊c̄. vſqꝫ pec-
catorum coꝝ. Tertio auditio iohannis diſ
poſuit beatuꝫ andream ad obedientiam. q̄ꝛ
pſal. dicit. Jn auditu auris obediuit mihi.
animalia em̄ que carent auditu ſicut apes ⁊
muſce non obediunt voci hominis: nec ſunt
diſciplinabilia. vt dicitur primo methaphi.
Sed doctrina iohannis precipue diſpone-
bat ad obedientiam ⁊ reuerentiā xp̄i. iuxta
illud Joh. i. Qui poſt me venit ante me fa-
ctus eſt: cuius nō ſum dignus ⁊c̄. Jdeo bea
tus Andreas ex eo q̄ fuit auditor iohānis
fuit idoneus ad obedientiaꝫ chriſti. ⁊ quia
inter ceteros diſcipulos fuit magis diſpoſi
tus ad hec tria. ideo fuit primus ad fidem
chriſti conuerſus. Cuius primitatis digni-
tas apparet in q̄ttuor ordinib⁹ veteris teſti
⁊ in q̄ttuor noui teſti. Jn veteri teſtō fuerūt
q̄ttuor ordies. Prim⁹ fuit ordo p̄riarchaꝝ

in quo primꝰ fuit abel ad cuiꝰ munera deꝰ
reſpexit. vt dr̄ Geñ. quarto. c. Et hoc ꝑpter
meritū fidei ſue. Iuxta illud Heb. xi. c. Fide
plurimā hoſtiā abel obtulit deo ꝑ quā teſti
monium cōſecutus eſt eſſe iuſtus ⁊c. Bea-
tus andreas hūit cōformitatē cū iſto ordi-
ne. Quia fuit primꝰ ad fidē xpi cōuerſus in
ter apl̄os. vñ Iobis i. dicit. Inuenit hic pri-
mū frēm ſuū Symonē ⁊ dicit ei. Inuenimꝰ
Meſſiam qđ eſt interpretatū xps: ⁊ addu-
xit eū ad ihm. Scđs fuit ordo ꝑphetarū
in quo primꝰ fuit Enoch. vñ Iude. ij. dr̄ ſic.
ꝑphetauit aūt de ijs ſeptimꝰ ab adā Enoch
Iſte em̄ ꝑpter meritū fidei ſue: fuit viuēs
in ꝑadiſum trāſlatꝰ. Iuxta illud. Heb. xi. Fi
de Enoch trāſlatus eſt: ne videret mortem
⁊c. Btūs andreas hūit cōformitatē cū iſto
ordine. q2 merito fidei ſue quā duobꝰ diebꝰ
cōſtāter ꝑdicauit pendēs in cruce. illis duo
bus diebꝰ raptus eſt in ꝑadiſuꝫ vbi clare vi
dit dominum. vt habetur in legenda. Ter
tius fuit ordo ſacerdotum in quo primus
fuit Melchiſedech de quo dicitur Heb. vij.
Hic eniꝫ Melchiſedech rex ſalem ſacerdos
dei ſummi ⁊c̄. beatus Andreas habuit con
formitateꝫ cum iſto ordine. quia ſicut Mel
chiſedech offerebat panem ⁊ vinum. iuxta
illud. Geneſ. xiiij. At vero Melchiſedech
rex ſalem proferens panem ⁊ vinum ⁊c̄.
Sic beatus andreas ſacrificabat agnū im-
maculatum ſub ſpeciebus panis ⁊ vini ſub
euchariſtie ſacramento. vt habet̄ in legen-
da. Quartus fuit ordo pontificum in quo
ꝑmus fuit Aaron. vt patet in Leuit. xxviij.
Beatus andreas habuit conformitatē cuꝫ
iſto ordine. quia ſicut Aarō conſecrabat ſa
cerdotes qui poſtea ſynagogam inſtruerēt
Sic beatus Andreas conſecrauit ſacerdo-
tes qui poſtea docerent eccleſiam. ita vt ve-
re poſſit dicere illud. ij. Reg. xix. Primo oc-
curri in occurſum dn̄i mei regis. quia de vni-
uerſo iſrael primo venit in occurſum chriſti
poſt eius baptiſmū in nouo teſtamēto fue-
runt quattuor ordines. Primus fuit ordo
diſcipulorum in quo primus fuit Nathanael:
quem adduxit Philippus ad ieſum. vt dici
tur Ioh. i. Secundus fuit ordo euangeli-
ſtarum in quo primus fuit Matheus. vt di
tur Luce. v. Tertius fuit ordo martyrum
in quo primus fuit Stephanus. vt dicitur.
Actuū. vij. Quartus fuit ordo apoſtolo-
rum. qui fuit honorabilior omnibus ordini
bus noui teſtamenti. vt dicit Dyoniſius li-
bro de eccleſiaſtica hierarchia. in quo pri-
mus fuit beatꝰ Andreas. de quo dicitur il-
lud Geneſ. xliiij. Primꝰ cuꝫ fratribus ſuis
ingreſſus eſt ad ioſeph. quia cum fratre ſuo
Petro primus conuerſus eſt ad fidem chri
ſti. Ratione cuius primitatis reformauit
quadruplicem primitatem inhoneſtaꝫ quat
tuor ordinum. Primo fuit ordo agricola
rum: quorum primus fuit Adam. de quo di
citur. Zach. xiij. Homo agricola ego ſum.
Quoniā Adam exemplum meum ab ado-
leſcentia mea. iſte dehoneſtauit primitateꝫ
ſuam per peccatum inobedientie tranſgre-
diendo preceptuꝫ quod habuit a deo. Sed
iſtam primitatem reformauit beatus An-
dreas cui adheſit nobilis quidam iuuenis
inuitis parentibus potius volens obedire
fidei chriſti quam beatus Andreas predi-
cabat: q̄ monitis parentum. nota hyſtoriā
in legenda. Secundus fuit ordo primo-
genitorum: quorum primus fuit Caym. vt
dicitur Geneſ. iiij. Iſte dehoneſtauit primi
tatem ſuam per peccatum inuidie. occiden-
do fratrem ſuuꝫ Abel ex inuidia. vt dicitur
ibidem. Sed iſtam primitatem reformauit
beatus Andreas. ad quem in ſpecie canuꝫ
iuſſu eius: venerunt ſeptē demones qui ho-
mines in via occidebant: quos cum expuliſ
ſet: ex inuidia occiderunt quēdam iuuenem
quem beatus Andreas ſuſcitauit. vt habe-
tur in legenda. Tertius fuit ordo bigamo-
rum quorum primus fuit Lamech: qui ex libi-
dine duxit duas vxores. vt habetur Gene.
iiij. Iſte dehoneſtauit primitatem ſuaꝫ per
peccatuꝫ luxurie. vt patet ibidem. Sed bea
atus Andre. reformauit iſtā primitateꝫ. vt
pꝫ in Nicolao Sene. Et in mr̄e reqrente fili
um de luxuria. Et in muliere ꝯiuncta homi-
cide. vt hr̄ in legenda. Quartus fuit ordo
ꝑncipū ⁊ tyrānorum quorum primus fuit Nem-
broth. de quo dr̄ Geñ. x. Iſte em̄ cepit potēs
eē in terra. ⁊ robuſtiſſimꝰ venator: ⁊ oīm op
preſſor corā dn̄o ⁊c̄. Hic dehoneſtauit ꝑmi-
tatē ſuā ꝑ pctm̄ iniuſticie. q2 ꝑmo fregit lib-
tates iuris naturalis: vi redigēs hoīes i ſer
uitutē. Sꝫ btūs An. reformauit iſtā ꝑmita
tē qñ ciuitatē patras igreſſus occurrit Egee
dicēs. Oportebat vt tu qui iudex hoīm eſſe
meruiſti: iudicem tuū qui eſt in celis cogno
ſceres: ⁊ agnitum coleres: ⁊ colendo animū
a falſis dijs penitꝰ reuocares ⁊c̄. Ecce quo-
modo ieſus vocauit Andreaꝫ primitate cō-
uerſionis.

Secundo Jeſus chriſtus

vocauit an. p̄mitate p̄dicationis. vñ Remi-
gius ſup verbo pp̄oſito dicit ſic. Per duos
fratres: duo ppl'i deſignant̄ q̄ ab vno deo pa
tre creati ſunt: quos vidit qñ eos miſericordi
ter reſpexit. Per petrū em̄ q̄ īterpretat̄ agno
ſcens: ⁊ d̄r Symon. i. obediens: deſignat̄ iu-
daicus populus q̄ per legem dn̄m agnouit:
⁊ p̄ceptis eius obediuit. Per An. qui interp̄
tatur virilis ſiue decorus intelligitur gētilis
pplus: qui poſt agnitionē dei viriliter in fide
p̄māſit. Hos ap'los vocauit qñ p̄dicatores
miſit in mundū. ſ. Pe. ⁊ An. ſrem ei⁹. hec il-
le. In officio em̄ p̄dicationis andreas fuit p̄
mus. q̄ꝛ Primo mediator fuit inter xp̄m ⁊
gentiles. vnde Johis. xij. dicit̄ ſic. Erāt aūtē
gentiles quidā ex his q̄ aſcenderāt vt adora
rent in die feſto. Hij ergo acceſſerūt ad Phi
lippum: ⁊ rogabāt eū dicētes. Dn̄e volumus
Jeſum videre. Venit philippus ⁊ dixit An
dree. ⁊ andreas dixit Jeſu ⁊c. hec ibi. Fuit. n.
in hac mediatione velut portarius cū Phi-
lippo. de q̄bus dicit̄. iiij. Regū. vij. Fuerunt
portarij ⁊ nūciauerūt in palatio regis intrin-
ſecus. Secundo mediator fuit inter xp̄m ⁊
ppl'm iudaicū. ſ. qū petrū p̄ quē deſignat̄ cir-
cūciſio ad Jeſum vocauit: ⁊ ad eū adduxit.
vt habet̄ Johā. i. O q̄ꝫ petrus debet andreā
diligere: p̄ quē xp̄m meruit inuenire. O quā
ti meriti eſt andreas apud deū: q̄ cōuertere
meruit p̄ncipē apoſtoloꝝ. Ecce quomō in of
ficio p̄dicationis fuit p̄mus tam quo ad iu-
deos q̄ꝫ etiam quo ad gentiles. Huius autē
p̄mitatis dignitas declarat̄ in ordīe quadru-
plici. Primo in ordine diuinarū p̄ſonarū:
vbi p̄ſona p̄ris eſt p̄ma. q̄ꝛ alias p̄ſonas mit
tit: ⁊ ipē a nullo mittit̄. Sic bea. An. alios di
ſcipulos adducit ad xp̄m: ⁊ ipē a nullo eorū
adducitur. Secūdo in ordine angeloꝝ: vbi
p̄mo creatus eſt lucifer. Job. iiij. Ipſe eſt p̄n
cipium viarū dei. cui collata eſt magna ſapiē
tia. Juxta illud Ezech. xxviij. Tu cherub ple-
nus ſapiā. Sic bea. andreas īter ceteros di-
ſcipulos fuit p̄mus ꝯſiliarius xp̄i. ſ. qñ de tur
ba ſatianda: xp̄us cū eo ꝯſiliū habuit: vt ha
betur Johā. vi. Nā Philippus nō cōſidera-
bat. Andreas vero dei potentiam ⁊ miſeri-
cordiā p̄uocabat dicēs. Eſt puer vn⁹ hic ⁊c.
Quaſi dicat. q̄ꝫuis hec dn̄e modica ſint: ta-
men tu potes ſupplere qd̄ deeſt. Prouer. vi.
Amicus in domeſticis fiducialiter agit.
Tertio in ordine viſibilium creaturarū: vbi
primo creata eſt lux. Geñ. i. Et cū xp̄s ſit ve
ra lux: q̄ illuminat omnē hoīem venientē in
hunc mundū. vt dicit̄ Johan. i. Primus illu
minatus ab hac luce inter chriſti diſcipulos.
fuit btūs andreas. de quo pſal'. dicit. Amict⁹
lumine ſicut veſtimento. Quarto in ordine
dierum. quia prima dies creata fuit dies dn̄i
ca quā ſanctificauit xp̄us ſua natiuitate: re-
ſurrectione: ⁊ ſpūſſancti miſſione. Sic beat⁹
An. p̄mo inter ceteros apoſtolos ſanctifica-
tus eſt p̄ gratiā ⁊ charitatem. ideo vt dicitur
Eccle. xlviij. Verba illius quaſi facula arde-
bant. Unde fuit figuratus p̄ Jepte. de quo
dicit̄ Judicū. xi. Cepit primo cū hoſtibus di
micare ⁊ ita obtinuit p̄ncipatum in populo
iudeoꝝ. Sic btūs andreas in ordine apoſto-
lorum: p̄ fidei p̄dicationē dimicabat contra
inimicos crucis xp̄i: aſſumens gladiū ſpirit⁹
qd̄ eſt verbū dei: nō ſolū cōtra iudeos: ſ; etiā
contra gentiles ⁊ paganos. Vñ xp̄s de bea.
An. dicit illud Eſa. xlix. Parū eſt vt ſis mihi
ſeruus ad ſuſcitandas trib⁹ iſrael: ⁊ feces Ja
cob cōuertendas: dedi te in lucem gentiū vt
ſis ſalus mea ab extremis terre. Et in euan-
gelio hodierno dicit. Venite poſt me: faciā
vos piſcatores hoīm. Sup quo Remigi⁹ di
cit ſic. De his nāq; piſcatoribus loq̄tur dn̄s
p̄dicens per Jeremiā pp̄hetam. Mittam in
vos piſcatores meos: qui piſcabuntur vos.
Piſcatores ⁊ venatores ſācti apoſtoli dicti
ſunt. qui bene piſcatores dicūtur: quia rethe
ſancte p̄dicationis: piſces. i. hoīes de p̄fundo
pelagi. i. infidelitatis ad lucē fidei traxerunt.
⁊ bene venatores dicūtur: quia latratu ſācte
p̄dicationis ⁊ ſagittis inuectiōis p̄ſecuti ſūt
beſtialiter in ſilua generis humani viuētes
⁊ ceperūt eos: ⁊ ad fidem xp̄i perduxerunt.
De his etiā pſal. ait. Qui deſcendūt mare in
nauibus facientes operationes in aq̄s mul
tis. Iſti ſancti apoſtoli in nauibus. i. in eccle-
ſijs: deſcendunt mare. i. latitudinem gentili-
tatis: facientes operationes. i. ſigna ⁊ mira-
cula: in aquis multis. i. in populis. ⁊ Eſa. Vo
labunt in nauibus alienigenarū: mare ſimul
depredātes. i. ipſi volabunt in eccleſijs gen-
tium. ⁊ totiens mare depredati ſunt quotiēs
ſua doctrina aliquē ab amore mūdi. i. maris
abſtraxerunt. ⁊ alibi idem pp̄heta dicit. Cū
arcu ⁊ ſagittis ingredientur illuc. i. cum pote
ſtate ⁊ predicatione ingredientur ad gentes
admirandi ſunt iſti predicatores ⁊ admirā-
da eſt iſtorū piſcatio. piſces cum capiuntur:
mox moriuntur. homines cū capti ſunt. ver-

bo predicationis nō mortui ſunt: ſed potius viuificati. hec ille. Beat⁹ ergo andreas tanꝗ̄ bonus piſcator: ⁊ fidelis p̄dicator in achaia cōſiſtens: totam eam eccleſijs impleuit ac populos ad fidem xp̄i cōuertit: vxorem quoqꝫ egee. ſ. maximillam ad fidem xp̄i ꝯuertit ⁊ ſacro baptiſmi fonte regenerauit. Ecce quomodo Jeſus xp̄us vocauit An. p̄mitate p̄dicationis.

Tertio Jeſus xp̄s vocauit andream primitate perfectionis. Unde Remigius ſup Math. dicit ſic. Andreas interpretatur virilis. Sicut em̄ apud latinos a viro deriuat̄ virilis: ita ⁊ apud grecos ab aner deriuatur andreas. Et bene hoc nomīe decoratus eſt apoſtolus: qui ad predicationem Johan. agnum ſequi ⁊ audire ⁊ videre curauit. Siue bene virilis dicitur: qꝛ ad vni⁹ iuſſionis vocem relictis om̄ibus ſecutus eſt xp̄m ⁊ viriliter in mandatis eius perſeuerauit. hec ille. Eius aūt perfectio patet ex eo ꝙ de numero duodenario apoſtoloꝝ fuit. Jſte enim numerus deſignat perfectionem.

Primo quia conſtat ex duobus ſenarijs: ⁊ numerus ſenarius eſt numerus ꝑfectus vt dicunt arthimetici. Secūdo quia implet figuras veteris teſtamenti. Unde Rabanus dicit ſic. Duodenarius numerus per multas figuras in veteri teſtamento perſignatus eſt per. xij. filios Jacob. per. xij. principes filiorū iſrael. per. xij. fontes viuentes in Helin. per. xij. lapides in rōnali Daron. per. xij. panes ꝓpoſitionis. per. xij. exploratores a Moyſe miſſos. per. xij. lapides vnde factum eſt altare. per. xij. lapides ſublatos de Jordane. per. xij. boues qui ſuſtinebant mare eneū. Jn nouo etiam teſtamento. per. xij. ſtellas in corona ſponſe. per. xij. fundamenta hieruſalem q̄ vidit Johānes. ⁊ per. xij. portas. hec ille.

Tertio qꝛ implet numeruꝫ electoꝝ. Juxta illud Apocalip. vij. Ex om̄i tribu filioꝝ iſrael. xij. milia ſignati: vbi ſingulas trib⁹ enumerat Qui numerus duodenarius in ſeipſum ductus. puta duodecies duodecim facit centuꝫ quadraginta quattuor. ⁊ quia mille deſignat ſtatum beatitudinis. Jdeo dicit Johannes ibidem. audiui numerū ſignatoꝝ centū quadraginta quattuor milia ſignati ⁊c̄. Quarto quia implet numerū iudicantium cū xp̄o in iudicio vniuerſali. Juxta illud Math. xix. Sedebitis ſuper ſedes duodecim iudicātes. xij. tribus iſrael. Sed bea. an. in hoc numero fuit primus. Nec tamen ſolus: ſed cū Petro ad deſignandum perfectam conſolationem Unde Chryſo. ſup verbo ꝓpoſito dicit ſic. Erant em̄ habitatione ciues: dilectione concordes: artificio pares: fraternitatis pietate ꝯiuncti. Jdeoqꝫ ſimul eos vocauit: ne tot homines cōiunctos: diſſimilis vocatio ſepararet. hec ille. Sciendum ꝙ cognatio fraternitatis aliquādo habet diſparitateꝫ. ſicut in Caym ⁊ abel. quorum vnus deo placuit: et alter nō. vt pꝫ Gen̄. iiij. ſicut in Jſaac ⁊ Jſmael. quoꝝ vnus hereditatem obtinuit: alter amiſit. vt pꝫ Gen̄. xxi. ſicut in Eſau ⁊ Jacob quoꝝ vnus fuit deo amabilis. ⁊ alter odibilis. vt patet Malachie p̄mo. et talis nō fuit cognatio andree ⁊ petri. quia licet ambo peccauerunt abnegantes fidem xp̄i in paſſione Qm̄ oēs relicto eo fugerunt. vt dicit Mat. xxvi. Tamen xp̄us in paſſione ꝓ eis orauit dicens. Pater in manus tuas cōmendo ſpiritū meū. i. omēs qui mihi ꝑ charitatem ⁊ fidem ſunt adheſuri. ⁊ hij ſunt vnus ſpūs dei. p̄s. Qui adheret deo: vnus ſpūs eſt cum eo. ⁊ ſic nulla imperfectio infidelitatis ⁊ malicie remanſit in eis. Aliquādo autē cognatio fraternitatis habet quandā paritateꝫ: ſicut Valerius maximus lib. p̄mo dicit de duobus philoſophis: qui fuerunt eodem die nati. eiuſdē preceptoris: epicuri ſectaꝫ ſecuti: patrimonij etiaꝫ poſſidendi. alendeqꝫ ſchole cōmunione cōiuncti. eodemqꝫ temporis vltima ſenectute extincti. ⁊ talis fuit cognatio andree ⁊ petri. Nam fuerunt ab eodem artificio vocati. ſcilicet a piſcatione. vt patet in euangelio hodierno. Jtem fuerunt eidem officio deputati ſcilicet apoſtolatui chriſti. Unde dicitur Mathei. x. Elegit duodecim: quos apoſtolos nominauit. ſcilꝫ Symonem qui cognominatur petrus ⁊ andream fratrem eius.

Tertio fuerunt eodem priuilegio dotati. ſcꝫ miraculorum operatione. vnde dicitur ibidē Conuocatis duodecim apoſtolis. dedit eis poteſtatem ſpirituū immundorum ⁊c̄.

Quarto fuerunt eodem genere martyrij mortificati. ſ. crucis. Jere. xlvi. ambo pariter corruerunt. Sic ergo perfectio beati Andree eſt in duobus. ſ. in perfectione numeri duodenarij. ⁊ in perfectione charitatis deſignate per binarium. ⁊ hoc eſt Jeſum xp̄m inuenire. Augu. ſup Johan. dicit ſic. Hoc eſt vere dn̄m inuenire: vera illius dilectōe frui fraterne quoqꝫ ſalutis curam gerere. Jlle etem̄ perfecte conditoris ſui ducatum ſequitur. q

etiam primi quantū valet habere comitatū
nititur. hec ille. Et ſic patz quomodo xp̃s vo
cauit andream primitate perfectionis.

Quarto Jeſus chriſtus
vocauit btm̄ andreā p̄mitate cōſummatiōis
Unde de iſta p̄mitate dicit̃ Nume. iij. Meū
eſt omne primogenitū. ſanctificaui mihi q̈c⸗
quid primū naſcitur in iſrael. Cuius ratio po
nitur Exo. xxiij. Primitias frugūz terre tue
deferes in domū dñi dei tui: vt benedicam
eis ⁊ auferam iniquitatez de medio tui. Sz
bea. An. fuit primogenitus in fide xp̃i. ideo
debebat ſanctificari deo offerendo ſeipſum
in domo dñi: ſicut fecit. Nam tres fuerunt a
poſtoli de terra xp̃i. ſcz Andreas: Petrus: ⁊
Philippus: quos xp̃s quaſi primitias ad ſe
vocauit: ⁊ merito. Xp̃us enī erat agn⁹ in ara
crucis imoland⁹. Sic iſti tres apoſtoli tanq̃
agni erant in ara crucis īmolandi. Ceteri a⸗
poſtoli erant oues luporū morſibus laniādi.
Math. x. Ecce ego mitto vos ſicut oues in
medio luporum. Et quia xp̃us erat agnus:
ideo pri⁹ collegit agnos ⁊ poſtea oues. Eſa.
xl. Jn brachio ſuo leuabit agnos: ⁊ ī ſinu ſuo
congregabit: fetas ipſe portabit. ⁊ q2 beatus
andreas fuit primus agnus collectus a xp̃o
ideo quattuor circa eum fecit. Primo fecit
eum cōmilitonē ſuūz. Nam xp̃us habuit cru
cem tanq̃ equū: per quē contra demonē mi⸗
litauit. Sic voluit beatus andreas equitare
ſup equū crucis. ideo fecit eum cōmilitonez
ſuū. Heſter. vi. Homo quē rex honorare cu⸗
pit: debet ſedere ſup equū qui de ſella regis ē.
Secūdo fecit eum aſſeſſorem ſuū nā xp̃us
habuit crucem tanq̃ ſolium: in quo inter ho
minem ⁊ diabolū iudicio diffiniuit. Sic vo⸗
luit beatus andreas in iſto ſolio ſedere. ⁊ iō
fecit eum aſſeſſorem ſuum. ij. Reg. xxiij. Da
uid ſedet in cathedra ſapientiſſim⁹ princeps
inter tres. i. xp̃us in cruce. inter Andreā Pe
trum ⁊ Philippū: quos in eadem conſedere
fecit. Tertio fecit eum cōmenſalem ſuū. nā
xp̃us habuit crucem tanq̃ menſam in qua fi
deles reficit. Sic voluit btūs an. in eadē mē⸗
ſa ſedere: ideo fecit eum cōmenſalez ſuū. ps.
Paraſti in conſpectu meo menſam. Quar⸗
to fecit eum ſacrificium ſuū. Nam chriſt⁹ ha⸗
buit crucez tanq̃ altare in quo ſe patri obtu⸗
lit ſacrificium in odorem ſuauiſſimū. Sic vo
luit btm̄ andream in cruce īmolari tanq̃ ſa⸗
crificium odoriferum. Juxta illud quod can
tatur. Dilexit andream dñs in odorem ſua⸗
uitatis. vt patet in legenda. Quāuis autē
beatus andreas fuerit paſſus patibulūz cru⸗
cis ſicut xp̃us: non tamen eo modo quo xp̃s
Nam chriſtus fuit crucifixus rectuſ. q2 tanq̃
caput obtinebat ſuperiora: ⁊ vt reſpiceret mū
dum infra ſe: quem redimebat. Petrus fuit
crucifixus euerſus: quia tanq̃ alter p̄nceps
obtinebat inferiora. ⁊ vt reſpiceret celum cu
ius claues tenebat. Andreas fuit crucifixus
tranſuerſus: vt manū dexterā porrigeret ad
xp̃m: petens auxilium aſcendendi in celum.
ſiniſtram ad Petrum petens ſibi aperiri re⸗
gnum celorum. Ecce quomodo beatus An
dreas fuit vocatus a xp̃o primitate conſum
mationis: hic per gratiam. tandem per glo⸗
riam. Amen.

Jn feſto ſancti Nicolai epiſcopi ⁊ cōfeſſo
ris. Sermo. ij.

Oneſt inuentus ſi⸗
n milis illi: qui conſeruaret legem
excelſi. Eccleſiaſti. xliiij. Chryſo.
de dignitate ſacerdotali li. iij. dicit ſic. Sacer
dotij aſpice dignitatem. Agitur enim in ter⸗
ra. ſed officium celeſtibus negotijs cōtinet.
Non enī homo: nō angelus: nō archangelus
nō aliqua creatura nō virt⁹: nō ipſe ſpūſſan⸗
ctus hoc munus inſtituit. ſed ipſe xp̃s. Atq̃z
manētes in carne miniſterio fungi preſtitit
angelorum. ideo ſapientiſſimū eſſe oportet:
⁊ perſpicacem in omibus ſacerdotem; ⁊ mil⸗
le vt dicit̃: ex omni parte oculos apertos ha
bentem qui non ſolum ſibi: ſed etiam toti po
pulo viuat. hec ille. Super quo moueo talez
queſtionem. Utrum beatus Nicolaus tāto
in amicicia dei fuerit ſublimior: quanto in le⸗
ge excelſi obſeruanda fuit fidelior. Ad iſtā
queſtionem reſpondent duo doctores noui
teſtamenti. Primus eſt beatus Ambroſi⁹
ī ſuo paſtorali dicēs ſic. Magna ſublimitas
magnam debet habere cautelā: ⁊ honor grā
dis: grandi debet ſollicitudine circūuallari.
Cui plus creditur: plus ab eo exigitur. ſicut
ſcriptum eſt. Scienti legem et non facienti:
peccatū eſt grande. Et ſeruus ſciens volūta
tem dñi ſui ſi nō fecerit: vapulabit multum.
Sz ſicut Senatorē damis ornat. ſicut agri⸗
cultura ruſticum. ſicut barbarū arma. Nautā
nauigationis peritia. ⁊ ſingulos quoſq̃z opifi
ces operis ſui qualitas: ipſos demonſtrat a⸗
ctoreſ. Sic epiſcopū nō aliter q̃ epiſcopalis
operatio deſignat, vt ex bono ope magis q̃

pꝛofeſſione noſcatur: ⁊ plus meritis eſſe epi-
ſcopus ꝙ nomine noteť. hec ille. Sic feciſſe
beatum Nicolaum eius hyſtoꝛia declarabit:
etiam et nomen: quia Nicolaus interpreta-
tur victoꝛia populi. ⁊ ipſe multos populos vi
ta ⁊ doctrina docuit: vicia ⁊ peccata vincere.
Secūdus eſt ſanctus Thomas. iiij. ſenten
tiarum. diſt. xxiiij. qui ponit ꝙ epus debet ha
bere quattuoꝛ que maxime fuerunt in bea-
to Nicolao. Pꝛimo oꝛdinis perfectionem.
Deus enim ſua opera in ſui ſimilitudine ꝓ-
ducere voluit quantū poſſibile fuit: vt perfe-
cta eſſent: ⁊ per ea cognoſci poſſet. Ideo vt
in ſuis operibus repꝛeſentareť. non ſolū in
ſe. ſ. ẜm ꝙ in ſe eſt: ſed etiā ẜm ꝙ alijs influit
hanc legē naturalem poſuit omnibus: vt vl-
tima per media perficerentur: ⁊ media ꝑ pri
ma. vt Dyoniſius dicit. Et ne iſta pulcritudo
eccleſie deeſſet: poſuit oꝛdinem in ea: vt qui-
dam alijs ſacra traderent. ſuo modo deo in
hoc aſſimilati. quaſi deo cooperantes. ſicut
etiam in coꝛpoꝛe naturali quedam membꝛa
alijs influūt: ⁊ ſicut oīum naturalium perfe-
ctiones pꝛeexiſtunt exemplariter in deo. ita
chꝛiſtus fuit exemplar omniū officioꝝ eccle-
ſiaſticoꝝ. Unde vnuſquiſqꝫ miniſter eccle
ſie quantum ad aliquid gerit typum xp̄i vt
dicit magiſter ſententiarū. li. iiij. diſt. xxiiij.
Et tamen ille eſt ſuperioꝛ: qui ẜm maioꝛem
perfectionē xp̄m repꝛeſentat. Sacerdos au
tem repꝛeſentat xp̄m in hoc ꝙ ſeipſum aliqͦd
miniſteriū impleuit. Sed epus in hoc ꝙ ali-
os miniſtros inſtituit ⁊ eccleſiam fundauit.
Unde ad epm pertinet mācipare aliquid di
uinis obſequijs. quaſi cultū diuinū ad ſimili
tudinem xp̄i ſtatuens. Et pꝛopter hoc etiā
epiſcopus ſpecialiter eccleſie ſponſus dicit:
ſicut xp̄us. Sed beatus Nicolaus hanc oꝛdi
nis perfectionem habuit. vt patet. Secun
do diſpenſationis gratificationem. Dei eni
perfecta ſūt opera: vt dicitur Deutero. xxxij.
Et ideo cuicunqꝫ datur potentia aliqua diui
nitus: dantur ea per que executio illius potē-
tie poteſt cōgrue fieri. Et hoc etiam in natu-
ralibus patet: q: aīalibus dantur mēbꝛa qui
bus potētie aīe poſſint exire in actus ſuos.
niſi ſit defectus ex parte materie. Sicut autē
gratia gratum faciens exigitur ad hoc ꝙ ho-
mo digne ſacramenta recipiat: ita etiam ad
hoc ꝙ homo digne ſacramenta diſpenſet. iō
ſicut in baptiſmo ꝑ quē homo fit ſuſceptiuꝰ
alioꝛum ſacramentoꝛum: datur gratia gratū
faciens: ita in ſacramento oꝛdinis per quod
homo oꝛdinatur ad alioꝛum ſacramentoꝛū
diſpenſationem. Sed quia beatus Nicolaus
ſuper plebē xp̄i cōſtitutus erat gradu oꝛdīs.
ita ſuperioꝛem ſe reddebat merito ſanctitat
⁊ gratie gratum facientis. Tertio vite ſan-
ctificationem. ſicut eni Dyoniſiꝰ dicit. iij. eccle
ſiaſtice hierar. vt ſubtilioꝛes ⁊ clarioꝛes eſſen
tie replete influxu ſolarium ſplendoꝛ. lumen
in eis ſuperueniens ad ſimilitudinē ſolis ad
alia coꝛpoꝛa vertūt. ſic in omni diuino non
eſt audendū alijs dux eſſe niſi ẜm habitū ſu-
um factus deifoꝛmiſſimus et deo ſimilimus
Unde cū in quolibet oꝛdine aliquis cōſtitua
tur dux alijs in rebus diuinis: in quolibet qͣſi
pꝛeſumptuoſus moꝛtaliter peccat. qui cū cō-
ſcientia peccati moꝛtalis accedit. ⁊ ideo ſan-
ctitas vite requirit ad oꝛdinem de neceſſita-
te pꝛecepti. vnde Leuit. xxi. dicit. Homo de
ſemine Aaron qui habuerit maculam nō of
ferat panes coꝛā dn̄o: nec accedat ad mini-
ſterium eius. Glo. dicit ꝑ maculā: omne pec
catū intelligitur. Et Hiero. dicit nō ſolū epi
ſcopi ⁊ pꝛ̄ſbyteri ⁊ dyaconi: debēt magnopꝛe-
re puidere: vt cunctum populū cui pꝛeſidēt
ſermone ⁊ conuerſatione pcedant. verūetiā
inferioꝛes gradus ⁊ omnes qui domini oꝛa-
culo deſeruiunt. quia vehementer eccleſiam
dei deſtruit: melioꝛes eſſe laicos ꝙ clericos.
hec ille. Sed beatus Nicolaus ꝑ totam vitā
ſuam ſanctitatem ſtuduit conſeruare. vt pꝫ.
Quarto ſcientie inſtructionem. In quoli-
bet enim actu hominis ſi debet eſſe oꝛdina-
tus: opoꝛtet ꝙ aſſit directio rationis. Unde
ad hoc ꝙ homo oꝛdinis officium exequatur
opoꝛtet ꝙ habeat tantū de ſcientia: quantū
ſufficiat ad hoc ꝙ dirigatur in actu illius oꝛ-
dinis. ideo talis ſcientia requiritur in eo: qui
ad oꝛdines pꝛomouetur nō ꝙ vniuerſaliter
in tota ſcriptura ſit inſtructus. ſed plus et mi
nus ẜm ꝙ ad plura vel paucioꝛa eius offici-
um ſe extendit. Et ſic ad epiſcopum pertinet
vt ea que difficultatē in lege facere poſſint
ſciat. Ideo Malachie. ij. dicitur. Legem re-
quirunt ex oꝛe ſacerdotis. i. Petri iij. dicitur.
Parati ſemper ad ſatiſfactionem omni po-
ſcenti vos rationem de ea que in vobis eſt ſi
de et ſpe. Sed beatus Nicolaus ſupꝛa coꝛ-
pus myſticum. id eſt ſupꝛa eccleſiam conſti-
tuendꝰ erat. Ideo ſcīa legis in eo fuit. Sciēs
pfectiſſime q̄ ppl's debebat credere: ⁊ obſuā
re de lege. verū qͥlibet ſcīs in aliq̄ ꝟtute emi-

tuit: in qua nullus ſibi ſimilis fuit: vt appa-
reret ſapiētia dei que in tāta varietate ſan-
ctoꝝ: tantā poſuit varietatē virtutū: que li-
cet nobis nō ſit cognita: deo tamen eſt nota
Si eñ tanta eſt varietas in facieb⁹ hominū
nō mirū ſi tanta poteſt eſſe in aīabus. ⁊ qꝛ
btūs Nicolaus maxime excellit in operib⁹
miſcdie. Juxta illud. Luce. vi. Eſtote miſeri
coꝛdes. ſicut pat̄ veſter cele. miſe. eſt. Ideo
dicit̄. Non eſt inuentus ſimilis ⁊c̄.

Non eſt inuentus ſimilis illi.
In ſanctificatione.
In generatione.
In nobilitate.
In educatione.
In perfectione.
In iuſtificatione.
In electione.
In conuerſatione.
In emigratione.
In tumulatione.
In aſſumptione.
In miraculoꝝ operatiōe.

Primo non eſt inuētus

ſimilis btō nicolao in ſanctificatione. Licet
eñ in vtero matris ſanctificat⁹ nō fuerit ta-
mē mox natus ſctūs fuit. Juxta illud pſal̄.
Dñe preueniſti eū in bñdictionib⁹ dulcedi
nis. Intelligendū: qꝛ quattuoꝛ modis ali-
qui ſanctificat̄. Primo in vtero matris. ſi
cut Johānes baptiſta. Luce. i. Spūſancto
replebit̄ adhuc ex vtero matris. Et pſ̄. In
te cōfirmatus ſum ex vtero de vētre matris
mee. Secūdo natus ex vtero: ſicut Nico-
laus: q̄ ſpūſancti gratia ab vberib⁹ matris
abſtinebat. pſ̄. Spes mea ab vberib⁹ mr̄is
mee. Tertio in iuuētute: ſicut Martin⁹: q̄
in ſua iuuentute deo ſeruire cepit. pſ̄. Spes
mea dñe a iuuētute mea. Quarto in ſene-
ctute: ſicut latro in cruce: dicēs. Memento
mei dñe dum veneris in regnū tuū. ⁊ xp̄us
ſanctificans eū dixit. Amen dico tibi: hodie
mecū eris in paradiſo. vt dicit̄ Mat. xxvij.
Talis autem cum nō poſſit de ſuis meritis
confidere ne proijciatur a dei miſericoꝛdia
debet oꝛare. pſal̄. Ne pijcias me in tempoꝛe
ſenectutis: cum defecerit virtus mea. ne de-
relinquas me. In ſecundo modo ſancti-
ficationis non eſt inuentus ſimilis Beato
Nicolao.

Secūdo modo nō eſt in-

uentus ſimilis beato Nicolao. In genera-
tione. Fuit eñ gratioſe generatus ꝓpter qꝛ
tuoꝛ. Primo ex parte vtriuſqꝫ generantis
Licet eñ eſſent iuuenes tamē mox vt Nico
laus nat⁹ eſt ꝯtinent̄ vixerūt. vnde erāt ma
trimonio iuncti nō vt libidini deſeruirent: ſꝫ
vt plez educandā ad dei ſeruitiū generarēt
Sicut eñ miraculū fuit in natiuitate iohis
bapti. ꝙ patri muto loquelā reddidit. Luce
ij. Sic miraculū fuit in natiuitate btī Nico-
lai: ꝙ vtriqꝫ parenti ꝯtinentiā deinceps im
petrauerit. Secūdo ex parte geniti quo ad
coꝛpus. qꝛ ad vbera pendēs: quarta ⁊ ſexta
feria ieiunabat. hoc aūt nō fuit a natura. qꝛ
tūc in oībus paruulis idem ꝯtingeret ſemꝑ
vel frequēter. vt dicit̄. ij. phiſi. Nec a caſu: qꝛ
tunc feria a feria nō diſtingueret̄. nec a pro
poſito. qꝛ tūc vſum liberi arbitrij non habe-
bat. Reſtat ergo ꝙ fuerit ex ſinglari dei do
no. Job. viij. Pacatū reddet habitaculū iu-
ſticie tue. Tertio ex ꝑte geniti quo ad ani-
mā: q̄ mox vt nat⁹ eſt btūs Nicola⁹ fuit ha
bitaculū ſpūſancti. Ephe. ij. In quo ⁊ vos co
edificamini in habitaculū dei in ſpū ſancto.
⁊ ſtatim cepit ſeruire deo. Eccl̄. xxiiij. In ha-
bitatione ſancta coꝛā ipſo miniſtraui. Ma-
gnū miraculū fuit ꝙ iohes baptiſta q̄n quē
nis deſertū petierit: ⁊ ieiunare cepit. Sꝫ ma
ius miraculū ē ꝙ Nico. mox nat⁹ carnē ſuaꝫ
moꝛtificauit. Ideo. iiij. Reg. ij. dicit̄. Affer
te vas nouū non vetuſtuꝫ ⁊ mittite in illud
ſal. Quarto ex parte modi generandi. qꝛ
generatus eſt per oꝛationē. Sicut eñ yſaac
per oꝛationeꝫ abrahe genitus eſt. vt dicitur
Gene. xv. Et ſicut ſamuel per oꝛationem
anne. vt patet. i. Reg. i. Sic parentes beati
Nicolai deum exoꝛauerunt: vt filiū eis con-
cederet. quem non tantū diuitiarum. ſed eti
am moꝛum haberent heredem. i. Reguꝫ. i.
Pro puero iſto oꝛaui: ⁊ dedit mihi domin⁹
petitionē meam ⁊c̄.

Tertio non eſt inuentus

ſimilis beato Nicolao in Nobilitatione. ſm
enim Grego. Nazāzenū: nobilitas eſt qua-
druplex. Prima cauſatur ex carnis ꝓpa-
gatione. ſcilicet cum quis ex nobilibus pa-
rentibus naſcitur. Unde Bernardus in epi
ſtola ad magiſtrum Gualteruꝫ de celiomō
te dicit ſic. Genus clarum: coꝛpus apertuꝫ.
foꝛma euidens: ingenium velox: eruditio-
nis vtilitas. et moꝛum honeſtas. glorioſa
quidem ſunt. Hec ille. Hanc autem no

bilitateꝫ habuit. B. Nicolaus. Unde dicitur de eo. Nobiliſſimis ortus natalibus velut lucifer Nicolaus emicuit. Secūda cauſatur ex animi formatiōe. ſ. cum quis virtutibꝰ intendit. Unde Hieroni. in epiſtola dicit ſic. Jlle apud deum potior eſt: nō quē nobilitas carnis: nec dignitas ſeculi: ſed quem deuotio fidei ⁊ vita ſancta deo cōmendat. hec ille. Hāc nobilitatem habuit beatꝰ Nicolaus. de quo dicitur. Nobilis genere: ſed nobilior fide.

Tertia cauſatur ex legali adoptione. ſicut pꝫ Exo. ij. vbi dicitur ꝙ filia Pharaonis moyſen in filiū adoptauit. Hanc nobilitatē habuit btūs Nicolaꝰ in dei filiū per ſpiritū ſanctuꝫ adoptatus. Roman. viij. Accepiſtis ſpiritum adoptiōis filioꝝ dei. Jn cuiꝰ ſignū btūs Nico. p̊ma die ſue natiuitatis: duꝫ balnearetur ſtetit erectꝰ in pelui. nō quideꝫ virtute humana: ſed potius diuina. Quarta cauſatur ex diuine imaginis impreſſione: ſm̄ quā omnes hoīes ſunt equaliter nobiles. de qua dicitur Actu. xvij. Jpſius enī genus ſumus. Si ergo honoramus imagineꝫ depictam: multo fortius honorare debemꝰ imaginē dei nobis impreſſam. Eccle. x. Jn manſuetudine ſerua aīam tuā: ⁊ da illi honorē ſm̄ meritū ſuum. Jſta imago in peccatoribꝰ intm̄ obfuſcatur ꝙ vix a deo cognoſcitur. Math. xxv. Amen dico vobis: neſcio vos. Hāc nobilitatē habuit btūs Nico. ꝑ mundiciā cordis: quā ſemꝑ cōſeruauit. Prouerbio. xxij. Qui diligit cordis mundiciam: habebit amicū regem ⁊c̄.

Quarto non eſt inuētus ſimilis be. Nico. in educatione. Fuit enī gratioſe educatꝰ quantū adꝰ quattuor. Primo vt iuuenū laſciuias euitaret. Unde in legenda dicitur. Factꝰ autē iuuenis: alioꝝ iuuenū deuitans laſciuias. Eccleſia. xiij. Qui tetigerit picē inquinabitur ab ea. Secūdo vt eccleſiaꝫ frequētaret. Un̄ dicitur. Eccleſie ſancte frequētans limina. ⁊ glo. ſuꝑ Math. dicit. Jngreſſus vrbem Jeſus templū adijt dans formā religionis: vt quocūq̄ꝫ imus p̊mo domū orationis adeamꝰ. Sic bea. Nico. faciebat tāꝙ verus diſcipulꝰ Jeſu xp̄i ⁊c̄. Tertio vt verba dei libenter audiret: ⁊ ſeruaret. Unde dicitur. Quicquid de ſcripturis ſāctis audire poterat: armariolo cōdebat pectoris. Prouer. ix. Beatus qui audit me: ⁊ qui vigilat ad fores meas quotidie. Sic beatus Nicolaus faciebat vt haberet ſcientiam ſanctoꝝ. Quarto vt corpus ieiunio maceraret. Unde dicitur de eo. Beatus Nico. adhuc puerulus multo ieiunio macerabat corpus. Trenoꝝ. iij. Bonum eſt viro cum portauerit iugum dn̄i ab adoleſcentia ſua. Jſte aūt portauit ab infantia ſua ⁊ nunꝙ illud dereliquit.

Quinto non eſt inuētus ſimilis bea. Nico. in perfectione. Unde Hieronymꝰ in ep̄la ad Theodorū monachū dicit ſic. Si vis ꝑfectus eſſe tu qui perfectuꝫ te eſſe pollicitus es. Quid aliud ꝙ ſectatꝰ es vitam. perfectus aūt ſeruus xp̄i. nihil aliud ꝙ xp̄m habet. Aut ſi preter xp̄m aliud habet. perfectus nō eſt. hec ille. Hanc aūt perfectionem habuit bea. Nico. qui xp̄m imitari cupiebat. Juxta illud Luce. vi. Perfectus autem omīs erit: ſi ſit ſicut magiſter eius. Jſtā perfectionem habuit beatus Nico. in quattuor.

Primo in mulierū vitatiōe quas velut peſtem fugiebat. Unde dicitur Eccleſ. xiij. De veſtimentis ꝓcedit tinea ⁊ a muliere iniquitas viri. Secūdo in mundi deſpectione. vnde dicitur de eo. Gloriā mūdi ſpreuit cū oblectaminibus ſuis. Jaco. iiij. Qui voluerit eſſe amicus ſeculi huiꝰ: inimicus dei cōſtituitur. Ex quo ſequitur ꝙ btūs Nico. ſpernēdo mūdum: factus eſt amicus dei. Tertio in deuota orōne. vnde nō ſolū in die. ſʒ etiaꝫ in nocte ſemꝑ orabat. ⁊ ad matutinas etiā dum eſſet laicus ibat. p̄s. Querite dn̄ꝫ. ſ. in orōne: ⁊ cōfirmamini: querite faciē eius ſemꝑ. Quarto in modeſta conuerſatione. Dicit enī Ambro. lib. de officijs ſic. Jn ſenibus grauitas. in iuuenibus alacritas. in adoleſcentibus verecūdia cōmendatur. Nō eſt ergo mirū ſi beatus Nicolaus omībus ſe amabilē exhibuit quia habuit verecūdiā cū adoleſcentibꝰ. Unde dicitur. Pudore bono repletꝰ ⁊c̄. Alacritatem cū iuuenibus. vnde dicitur ꝙ erat alacer ī exhortando. Grauitatem cū ſenibus. vnde dicitur. Cū grauitatē in omnibus ſectabatur. ⁊ ſic patet ⁊c̄.

Sexto nō eſt inuentus ſimilis bea. Nico. in iuſtificatione. i. in. ſanctitate vite. Un̄ Auguſti. li. de vita xp̄iana dicit ſic. Jlle vere xp̄ianus eſt qui oībus miſericordiā facit: qui nulla oīno mouetur iniuria: q̄ alienū tanꝙ ꝓpriū ſentit dolorē. cuius menſam nullus pauꝑ ignorat: qui corā hominibus inglorius habetur: vt corā deo ⁊ angelis eius glorietur: qui contēnit terrena vt poſſit haberē celeſtia: q̄ opprimi pauꝑē ſe p̄ſñte nō patitur.

qui miſeris ſubuenit: qui ad fletum fletib⁹ ꝓuocatur alienis. Nõ bene faciebat apl's paulus: dicens. Quis infirmatur ⁊ ego nõ infirmor ⁊c. hec Aug. Hec aũt ſanctitas vite fuit in btõ Nico. in quattuor. Primo in virginitate: q2 fuit virgo. Math. xiij. ca. Simile eſt regnũ celoꝝ theſauro abſcondito in agro. id eſt virginitate in corpore terreno. ij. Coꝝ. iiij. Habemus theſaurũ iſtũ in vaſis fictilibus. et dicit virginitas theſaurus ꝓpter ſuã ꝓcioſitatem. Eccle. xxvij. Non eſt cõdigna ponderatio aĩe cõtinentis. Secũdo in liberalitate: quia fuit maxime liberalis ad ꝓximum egentez. vnde dicit. Erat eñ valde cõpatiẽs ⁊ ſuꝑ afflictos pia geſtans viſcera. Nã oĩs ſuas diuitias liberaliter diſtribuit. dedit eñ pauperi: ⁊ nõ diuiti. i. illi hoĩ qui ꝓpter paupertatem filias ſuas ꝓſtituere voluit. ps. Diſperſit dedit pauperibus: iuſticia ei⁹ manet in ſeculum ſeculi. dedit de meliori: nõ de deteriori. quia aurũ. dedit de ꝓprio patrimonio: nõ de alieno. dedit ꝓpter honorẽ dei: nõ ꝓpter fauorem mũdi. dedit in vita nõ poſt mortẽ. Job xxxi. Ab infantia creuit mecum miſeratio. Sciebat eñ ꝙ mĩa eſt ſacrificiũ deo placitũ ⁊ acceptum. Tertio in charitate: q2 fuit maxime charitatis. Vñ dicit. Copioſe charitatis Nicolae pontifex ⁊c. i. Coꝝ. xiij. Si linguis hoĩm loquar ⁊ angeloꝝ: charitatẽ autẽ non habeã ⁊c. Quarto in ſapiẽtie ꝓfunditate. quia magnã ſapientiã habuit. vnde dicit. ꝙ beatus Nico. interfuit ꝯſilio Niceno. vbi plurimuz de fide cõtra hereticos diſputauit ⁊ vicit. Sapien. vij. Infinitus enim theſaurus eſt hominibus quo qui vſi ſunt. participes facti ſunt amicicie dei ⁊c.

Septimo nõ eſt inuẽtus

ſimilis bea. Nico. in electiõe. Fuit eñ gratioſe electus. Ecclesi. xliiij. Elegit eum ex omni carne. Cuius electio fuit ꝯmendabilis ꝙtuz ad quattuor. Primo q2 fuit electus ꝑmiſſa orõne. Nam electores tota nocte orõni vacauerunt. Exẽplo xp̃i: q̃ electur⁹ apoſtolos iuit in montẽ orare. Luc. vi. Et apoſtoli in electione Mathie orãtes dixerunt. Tu dñe q̃ corda ⁊c. Act. i. Secũdo quia fuit electus diuina reuelatione: q2 vox de celo lapſa fuit vt eligerent Nicolauz. Hebreos. v. Nec quiſꝙ ſibi ſumit honorez. Tertio q2 fuit electus oĩm cõſenſu ⁊ approbatione. vñ dicit. ꝙ eo viſo oẽs laudauerũt dei magnalia. Prouer. xxviij. In exaltatione iuſtoꝝ: multa gloria eſt. Quarto quia fuit electus inuitus: ⁊ cũ quadam coartatione. vnde poterat dicere illud ps. Exaltatus aũt humiliatus ſum ⁊ conturbatus: ideo. iiij. Reg. x. Elegi te meliorem de filijs dñi noſtri. Talis autẽ fuit btũs Nicolaus. vt patet in legenda.

Octauo nõ eſt inuentus

ſimilis bea. Nico. in cõuerſatione. q2 in epatu ſuo fuit gratioſe conuerſatus: cũ pplo ſibi credito quantũ ad quattuor. Primo q2 pauit poplũ ſuũ ṽbo. vnde dicit ꝙ erat efficax in loquẽdo. Hiere. iij. Dabo vobis paſtores iuxta cor meũ: qui paſcent vos ſciẽtia ⁊ doctrina. Secũdo pauit pplm ſuũ orõnis ſuffragio: q2 in orõnibus ꝓ pplo ſuo vigilabat. De hoc dicit Act. vi. Nos aũt orõni ⁊ miniſterio verbi inſtantes erimus. Tertio pauit pplm ſuũ exemplo. vñ dicit. ꝙ eandem quã prius grauitatẽ ſeruabat. i. Thi. v. Exemplũ eſto fidelib⁹ in verbo in ꝯuerſatione. Quarto quia pauit populũ ſuuz tẽporali ſubſidio. Nam populo fame laboranti impetrauit frumentũ. vt habet in legenda ſua ⁊c.

Nono nõ eſt inuentus ſimilis bea. Nico. in emigratiõe. Fuit eñ gratioſe mortuus ꝙtum ad quattuor. Primo cũ gratia dei. vñ dicit. ꝙ oĩm virtutũ chariſmate replebat. Apoc. xiiij. Beati qui in dño moriũtur. Secũdo cũ ꝯſcientia bona. quia nullius peccati cõſcientiam habuit ꝓpter puritatem vite. Col. iij. Mortui eñ eſtis: ⁊ vita veſtra abſcõdita eſt cũ xp̃o in deo. Tertio cum ſenectute bona: quã voluit eſſe mũdam puram. Heb. viij. Qd antiquat ⁊ ſeneſcit ꝓpe interitum eſt. Quarto cũ bona fama populi. q2 omẽs illũ cõmendabãt. dolebant eñ mortẽ tanti viri: nõ ſperantes ſe habiturũ cõ ſimilem.

Decimo non eſt inuẽtus

ſimilis illi. ſ. bea. Ni. in tumulatiõne. Fuit eñ gl'oſe ſepultus ꝙtum ad quattuor. Primo quia in ſepulcro ſuo fuit poſitum corpus ei⁹ ſanctiſſimũ. Secũdo q2 in tumba marmorea ſicut corpus xp̃i. Tertio q2 ex eius mẽbris ſacrũ reſudat oleum: valens in ſalutem multoꝝ. Job. xxxi. Petra fũdebat mihi riuos olei. Quarto q2 a pedib⁹ fõs aq̃ ꝓfluxit. ps. Scitote qm̃ dñs ſcm̃ ſuũ. ſ. Nic. mirificauit.

Undecimo nõ eſt inuentus ſimilis bea. Nico. in aſſumptiõe. Fuit eñ

gratioſe aſſumpt⁹ q̄tum ad quattuoꝛ. Primo cū cuſtodia āgelica. vn̄ cū moꝛeref rogauit deū vt angelos ſuos ſibi mitteret: ⁊ inclinato capite vidit angelos ad ſe venientes: q̄ reuelauerūt ſibi glīam ei⁹. ps. Angelis ſuis deus mādauit de te: vt cuſtodiant te in oībus vijs tuis. Secūdo cū ꝓtectiōe diuina. quia deuote ſe cōmēdauit deo dicēs In man⁹ tuas dn̄e cōmendo ſpm̄ meū. Et iſtud fuit vltimū verbū xp̄i in cruce. Sapiē. x. Juſtoꝝ aīe. i m. d. ſunt. Tertio cū ſuſcepta eucharistia. qꝛ ſacramentū coꝛpis ⁊ ſanguinis xp̄i ſuſcepit: vt eſſet ꝯfoꝛmis xp̄o: q antequā patereť cōicauit cū ap̄lis. Quarto cū celeſti melodia. qꝛ angeli eius aīam in celū cū laudib⁹ deduxerūt. vbi celeſtiū melodia audita eſt Eſa. xxiiij. A finibus terre laudes audiuim⁹: glīaꝫ iuſti ⁊c.

Duodecimo nō eſt inuē-

tus ſimilis bea. Nico. in miraculoꝝ operatōe Siquidē opatus eſt miracula in maioꝛi mūdo: q̄tum ad quattuoꝛ elemēta. Primo in elemento ignis: qn̄ ignem Dyane extinxit. Secūdo in elemento aeris: qn̄ ab aere tempeſtatē fugauit. Tertio in elemēto aque: qn̄ nautis mare trāquillauit. Quarto in elemēto terre: qn̄ terrā ſterilem fecundauit. Etiā in minoꝛi mūdo multa miracula operat⁹ eſt quātum ad quattuoꝛ. Primo quo ad deuꝫ: ſubueniendo in tribulatione. quā iuſte patiebantur a deo: ſicut qn̄ reſuſcitauit patri filiuꝫ cū cypho in mari ſubmerſum. Secūdo quo ad diabolū: ſubueniēdo in tribulatione quaꝫ patiebantur a dyabolo. ſicut qn̄ reſuſcitauit patri filiū a dyabolo ſtrangulatū. Tertio q̄ ad tyrannos ſubueniēdo in tribulatōe quaꝫ patiebanť a tyrānis ſicut trib⁹ iuuenib⁹ falſe pncipi ab inuidis accuſatis. ⁊ quando patri reddidit filiū a Soldano detentū. Quarto quo ad tempoꝛalia: ſubueniendo in tribulatōne quā patiebanť in reb⁹. ſicut qn̄ ſubuenit iudeo q̄ imaginē ſancti Nico. in domo fecerat ⁊c. Ideo Eſa. xl dicit. In letitia egrediemini: ⁊ in pace deducemini montes ⁊ colles cantabūt coꝛā vobis laudē ⁊ oīa ligna regionis plaudēt Et ſic pꝫ quomodo beatus Nico. eſt in amicicia dei ſublimioꝛ. Vn̄ dꝛ. In q̄ viuit Nicolaus honoꝛ ſacerdotū. hic p grām tandem per gloꝛiam. Amen.

In feſto ſctē Lucie v̓gis ⁊ mar. ſmo. iij.

Profert de theſauro

ſuo noua. Math. xiij ⁊ in euangelio p̄ſentis ſolēnitatis. Geñ. ij. dixit deus. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrā. Super quo Bern̄. in epiſtola dicit ſic. Utinam qui continere non valēt celibatui ſe dare nuptui nō vererentur. Eſſet ꝓculdubio melius nubere q̄ vri. in humili gradu ſaluari: q̄ in ſublimi deleri: peius viuere vel qd̄ abſit dānari. hec ille. Super quo moueo talem q̄ſtionē: vtrum beata Lucia magis meruerit virginitatem obſeruando q̄ cū ſponſo ſuo matrimonialiter habitādo. Ad iſtam queſtionem reſpondēt duo doctoꝛes noui teſtamenti: dicētes. q̄ magis meruit ex virginitate q̄ meruiſſꝫ ex matrimonio. quia excellentioꝛ eſt virginitas: q̄ matrimoniuꝫ.

Primus eſt beatus Auguſtin⁹ lib. de bono cōiugali q̄ dicit ſic. Sicut bonū erat qd̄ Martha faciebat. occupata circa miniſteriū ſctōꝝ: ſed melius qd̄ maria audiens verbū dei: ita etiam bonū Suſanne in caſtitate coniugali laudamus. Sed bonū vidue Anne magis. ⁊ Marie virginis anteponimus. Et li. de ſancta viduitate dicit ſic. Bona eſt continentia coniugalis. ſed melioꝛ cōtinentia vidualis. optima mundicia virginalis. Et li. de virginitate dicit ſic. Certa ratiōe ⁊ ſanctarū ſcripturarum auctoꝛitate nec peccatum eſſe nuptias inuenimus: nec eas bono vel virginalis continentie. vel etiā vidualis equamus. h̄ Aug.

Secūdus eſt ſanctus Tho. xxij. q. clij. articulo. iiij. in Rub. dicit ſic. Qꝛ autē virginitas ſit excellentioꝛ matrimonio manifeſte ꝓbatur.

Primo exemplo xp̄i: qui matrem virgineꝫ elegit ſicut Ambꝛoſ. lib. de officijs dicit ſic. Quāta eſt virginitatiſ gratia: q̄ meruit a xp̄o eligi: vt eſſet coꝛpoꝛale tēplum dei: in qua coꝛpoꝛaliter habitauit plenitudo diuinitatiſ. Uirgo mundi ſalutē genuit. Uirgo vniuerſoꝛuꝫ vitā peperit. hec ille. Secūdo qꝛ xp̄us virginitatem ſeruauit. Tertio ex doctrina ap̄li: q̄ i. Coꝛ. vij. virginitatē cōſuluit: tanq̄ melius bonum. Quarto quia caſtitati attribuiť decoꝛ: ideo virginitati attribuitur excellentiſſima pulchritudo. Unde Cypꝛianus libꝛo de virginitate dicit ſic. Ad virgines ſermo eſt: quarum quo ſublimioꝛ eſt gloꝛia: maioꝛ eſt cura. Flos em̄ eſt ille eccleſiaſtici germīs decus atq̄ oꝛnamentum gratie ſpiritalis: ⁊ illuſtrioꝛ poꝛtio gregis chꝛiſti. Hec ille.

Quinto quia centeſimus fructus attribuitur virginitati ſm̄ Hieronymuꝫ propter excellentiam quam habet ad viduitateꝫ cui attribuitur ſexageſimus. ⁊ ad matrimoniuꝫ cui attribuitur triceſimus.

Sexto qꝛ virgines vt dicit Apocalip.xiiij. Sequũtur agnũ quocũqꝫ ierit.quia imitant xp̄m:nō ſolũ integritate mentis.ſed etiã car nis.vt Augꝰ.dicit li.de virginitate:et ideo in pluribus ſequũtur agnũ. Septimo quia vir gines cantãt canticũ nouũ:qd̕ eſt gaudiũ de integritate ſeruata.Hec Tho.vbi ſupra. Sꝫ quia mediũ virtutis accipit ſm ꝓportionez circũſtanciarũ ad rōnem rectã.Tempus aũt eſt vna de circũſtantijs:ideo nō eſt coueniēs aliquid eſſe illicitũ vno tēpoꝛe qd̕ eſt licitũ et virtuoſuz ſi alio tempoꝛe fiat.ꝓpterea ſi in tē poꝛe quo deus ad multiplicationē generis hu mani vel cultus diuini:volebat hoīes inſiſte re operi cōiugali:aliquis ꝓpꝛio motu incoꝛru ptionem ſeruaſſet.fuiſſet in extremo diminu tionis.quia abſtinuiſſet ab omni delectabili qñ nō debuiſſet.Sed poſtea facta multiplica tione humani generis vel colentiũ deuz ſuffi cienti nō peccaſſet virginitatē ſeruãs:etiã in lege moyſi.vel in ſtatu nature integre ſi ho mo nō peccaſſet:nec feciſſet cōtra illud pꝛece ptum in pꝛincipio adductũ.quia multiplica tio poterat ꝑ alios fieri.ſed ſupꝛa pꝛeceptuz. Ad ꝓpoſituz beata Lucia vt generaret xp̄o filios ſpirituales potius ꝙ carnales:⁊ celum magis ꝙ terrã repleret:videns ſponſum ſuũ nolle acquieſcere veritati fidei ieſu xp̄i.ipſuz reliquit ⁊ rōnabiliter fecit. vt habet extra de diuoꝛ.c.quãto.⁊ ca.gaudemꝰ. ⁊ adheſit xp̄o tanꝙ celeſti ⁊ ſpũali eius ſponſo.Hec autez deſponſatio q̄ fit cũ xp̄o per virginitatem:eſt quid nouũ.quia in noua lege inductum.ideo Grego.lib.moral.dicit ſic.Gaudeat magis puella nobilis genere:ſed nobilioꝛ ſanctita te:ꝙ fit per diuinũ conſoꝛtiũ pꝛecipuã in ce lis conſecutura ſublimitatē ꝙ ſi eſſet per hu manuz cōnubium ꝓlem in terra ꝓpagatura ſublimē.hec ille.⁊ ꝓpter hoc beata Lucia ꝓ fert de theſauro ſuo noua ⁊c̄.

Pꝛofert de theſauro ſuo noua.

- Fidelitatis
- Uirginitatis.
- Pietatis
- Liberalitatis.
- Humilitatis.
- Firmitatis.
- Inuincibilitatis.

Primo beata Lucia pꝛo

fert de theſauro coꝛdis ſui:noua fidelitatis. Unde Auguſtinꝰ.ſuper Iohãnem dicit ſic. Sicut in radice arboꝛis nulla apparet ſpeci es pulcritudinis:⁊ tamē quicquid eſt ī arbo re pulcritudinis ex illa ꝓcedit ⁊ quicquid de coꝛis.Sic ex fidei humilitate:quicquid meri ti:quicquid beatitudinis anima ſuſceptura ē ex fidei fundamēto ꝓcedit.hec ille.Fides eſt ſicut lux aīme illuminans mentē.de qua dici tur Geneſ.i. Dixit deus fiat lux:factaqꝫ eſt lux. Sicut enĩ lux eſt facta ꝓpter quattuoꝛ ſic etiam fides. Pꝛimo vt tenebras effuga ret.Ideo dicitur Geñ.p̄mo.Deus diuiſit lu cem a tenebris.Sic mens hominis in pꝛinci pio eſt obſcura per ignoꝛantiã.⁊ illuminatur per fidem.Iohãnis.p̄mo.Erat lux vera que illuminat omnē hominē venientem in hunc mũdum. Secundo vt totum vniuerſum de coꝛaret:tanꝙ pꝛecioſum oꝛnamentum.quia dat omibus decoꝛem ⁊ foꝛmalem pulcritudi nem coloꝝ ſm Ambꝛo.Sic mens hominis in pꝛincipio eſt turpis ꝓpter carentiam iuſti cie oꝛiginalis:⁊ decoꝛatur per fidem. Actuũ. xv. Fide purificans coꝛda eoꝛum. Tertio vt diuina opera ⁊ occulta myſteria demon ſtraret.Si enĩ lux non fuiſſet creata:nullã de ſupercaeleſtibus noticiam haberemꝰ.vt dicit philoſophus p̄mo methaphi.Sic mens ho minis in p̄ncipio eſt ſicut tabula raſa in qua nihil ſcriptum eſt.vt patet.iij.de anima.Sed perficitur per fidem.Eſa.vij. Niſi crediderit tis non intelligetis.ꝓpterea dicit pſal.Emit te lucem tuã ⁊ veritatē tuam ⁊c̄. Quarto vt influentias ſolis ad terrã deferret.Quia ſm philoſophos mediante luce deferunt influē tie ſolis ad terras vt generent.Sic anima in pꝛincipio eſt infirma ⁊ impotens:⁊ ꝑ fidem recipit virtutē ⁊ foꝛtitudinē.Unde Bern.ſu per cantica dicit. Quid non inueniet fides? Attingit inacceſſa:deprehēdit ignota:com prehendit īmenſa:apprehēdit nouiſſima:ip ſam deniqꝫ eternitatez ſuo illo ſinu viuaciſſi mo quodãmodo circũcludit.Hec ille.Beata Lucia ratiōe huiꝰ magnitudinis fidei:dicta eſt Lucia a luce.ſ.fidei.que maxime in ea vi guit.Sicut dixit ei ſancta agatha.Fides tua matri tue ſubuenit:⁊ ecce ſana eſt. Iuxta il lud.Mathei.xv.cap̄.O mulier magna eſt fi des tua ⁊ cetera.

Secũdo beata Lucia pꝛo

fert de theſauro ſuo noua virginitatis.Unde Auguſt.in quodam ſermone dicit ſic.Inter omnia certamina chꝛiſtianoꝝ ſunt pꝛelia duriora caſtitatis.Nam ibi eſt continua pu gna:⁊ rarioꝛ victoꝛia.Rara eſt enim cōcoꝛ

dia forme atq3 pudicicie. Rara auis in ter/ris nigroq3 ſimillima cigno. Hec ille. Virginitas enī cōparat luci propter quattuor.

Primo q2 lux eſt omniū creaturaruz prima: quoniā primo fuit creata. vt habet Gen. i. Sic virginitas eſt prima oīum creaturarum. quoniā omēs creature in ſui maxima perfectiōe ⁊ integritate create ſunt. Gen. ij. Viditq3 deus cuncta que fecerat: et erant valde bona. Secūdo q2 lux eſt oīm creaturarū pulcherrima. Eph. v. Omne qđ arguit a lumine manifeſtat. Sic virginitas eſt pulcherrima oīm creaturarū. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula non eſt in te. Tertio q2 lux eſt oīm creaturarū nobiliſſima: cum ſit obiectū nobiliſſime potentie ſenſitiue. vt dicit ſecūdo de aīa. Etiā intellectus qui eſt nobiliſſima potentia: eſt quedam lux: vt patet de aīa. Sic virginitas eſt nobiliſſima. Unde Cyprianus in ſermone de virginitate dicit ſic. Virginitas eſt ſoror angelorū: victoria libidinū: regina virtutum: poſſeſſio oīm bonorū. Quarto q2 lux eſt oīm creaturarum maxima. quoniā celo empyreo eſt coextenſa. vt dicit. ij. ſniarum. Sic virginitas eſt maxima: cui debet maximū premium. ſc3 fructus centeſimus ⁊ aureola. Intelligendū q virginitas eſt quadruplex. vt declarat ſanctus Tho. iiij. ſniar. diſt. xxxiij. q. iij. arti. ij. Ad quartuz dicendū ⁊c. Prima eſt virginitas naturalis ſicut in pueris ante baptiſmū: in quibus nullus eſt habitus virtutis. Secūda eſt ſacramētalis. ſicut in illis qui ad tēpus incorruptionē carnis ſeruant poſt baptiſmū: tamen cū propoſito nubendi ſuo tempore. Tertia eſt ſpūalis. ſicut in illis qui habent electionem conſeruādi integritatē carnis hactenus cuſtoditam. tamē ſine voto. Quarta eſt diuinalis: ſicut in illis qui ex voto virginitatē conſeruant. ſicut fuit in Beata virgine. vt habetur. xxvij. q. ij. § beata nēpe Maria. Beata lucia ratione virginitatis dicta eſt lucia a luce. ſc3 virginitatis que maxime in ea viguit. ſicut dixit ei agatha. Jocundū deo in tua virginitate habitaculuz preparaſti. iuxta illud pſal. Domū tuā dñe decet ſanctitudo.

Tertio beata lucia pfert

de theſauro ſuo nous pietatis. Unđ Amb. ſuper Beati immaculati dicit ſic. Pietas parentibus amica: deo grata: dñm conſeruat neceſſitudines ſociat: dei agit cultum: merces parentuz: ſuorū ſtipendiū. Pietas inopū iuſtorū tribunal: egenorū portus miſerorum ſuffragium indulgentia peccatorū. hec ille.

Beata Lucia habuit ad parētes magnā pietatē. quia matri ſanitatem obtinuit. Voluit enī habere curam de matre propter quattuor.

Primo propter dei preceptum. Exo. xxxi. Honora patrem tuū ⁊ matrem tuaz. Secundo propter chriſti exemplū: qui de matre in cruce pendens curam habuit. Tertio propter dei promiſſum cuz dicit. vt ſis longeuus ſuper terram. Quarto propter dei iudiciū cum dicit. Qui maledixerit patri vel matri morte moriat. Et intelligitur de vtraq3 vita ⁊ morte. ſc3 corporali ⁊ ſpūali. Qui enim honorat parentes a quibus habet vitā corporalem. deus etiam ſibi conſeruat vitā corporalem: ⁊ q eos inhonorat morit.

Quarto beata lucia pro

fert de theſauro ſuo noua liberalitatis. Unde Amb. libro primo de officijs dicit ſic. Perfecta eſt liberalitas: vbi ſilentio quis tegit opus ſuū: ⁊ occulto ſubuenit neceſſitatibus ſingulorū: quem laudat os pauperis ⁊ non ſuum vel adulatoris. Deniq3 perfecta liberalitas: fide cauſa: loco tempore: cōmendatur vt premiū operis circa domeſticos fidei maxime operet. hec ille. Beata Lucia habuit ad pauperes magnam liberalitatē. vnde poteſt ſibi couenire illud Prouerb. vlti. Manū ſuam aperuit inopi: ⁊ palmas ſuas extēdit ad paupes. Fruſtra aūt mulier fortis manū aperiret ſi i manu nihil haberet. Hec aūt virgo habuit manū apertā. q2 ſp dabat ⁊ ettēſa3 q2 oībus dabat ⁊ plenā q2 abūdāter dabat. ⁊ hylarem: q2 letanter dabat. Circa ſuū patrimoniū ſe habuit quadrupliciter.

Primo q2 dedit pauperibus. pſal. Diſperſit dedit pauperibus ⁊c. Ideo meruit celeſtem theſauruz. Math. xix. Vade ⁊ vende oīa que habes ⁊ da pauperibus ⁊ habebis theſaurum in celo. Secundo quia dedit in vita. Eſa. lviij. Anteibit faciem tuam iuſticia tua. Ideo meruit locū ſecurū. Mat. vi. Theſaurizate vobis theſauros i celo ⁊c.

Tertio quia dedit omnia nihil ſibi reſeruādo. Ideo meruit fructum centupluz. Mat. xix. Omnis qui reliquerit domum: patrem: matrem: agrum ⁊ poſſeſſionem centuplum accipiet: ⁊ vitam eternam poſſidebit.

Quarto quia dedit ſeipſaz. id eſt corpus propriū: morti ⁊ paſſioni ſe exponēdo. Ideo

m eru'r habere corpus glorificatum. Phil.
iij. Saluatorem expectam' dñm ieſum chri
ſtum qui.r.c.h.noſtre ⁊c.

Quinto beata lucia pro
fert de theſauro ſuo noua humilitatis. Un
de Aug'. in epiſtola ad Dyoſcoruȝ dicit ſic.
Non aliam tibi ad capaſſendam ⁊ optinen
dam veritatis viam inuenias: ꝙ que inuen
ta eſt ab illo qui greſſuum noſtrorum tanꝙ
deus infinitatem preuidit. Ea auteȝ eſt pri
ma humilitas. ſecunda humilitas. tertia hu
militas ⁊ quotiens interrogares hoc me di
centem audires. alludens dicto cuiuſdã pe
tentis a quodam philoſopho: qd eſſet meli
us in rethorica. Reſpondit philoſoph'. pri
ma eloquentia ſecũda eloquentia ⁊c. hec il
le. Sic beata Lucia in via chriſti ambulãs
de ſe nõ ſapiebat que ſunt ſublimitatis aut
equalitatis ſed magis ſubiectionis ⁊ humi
litatis Non enĩ ſe filiam vel ſponſam chriſti
nominauit imo ancillam dicens. Ancilla
chriſti ſum. Filia enĩ dicit nobilitatem. ſpon
ſa equalitateȝ. ancilla vero humilitatẽ. Sed
ancilla eſt quadruplex. Prima eſt ancilla
peccati Joh. viij. Omnis qui facit pctm̃ ſer
uus eſt peccati Secunda eſt ancilla nũmi
Luce. xvi. Non poteſtis deo ſeruire ⁊ mam
mone. Tertia eſt ancilla diaboli. ij. Petri.
ij A quo quis ſuperatus eſt: eius ⁊ ſeruus
eſt. Quarta eſt ancilla corporis proprij.
Roma. iij. Xpo dño non ſeruiunt: ſed ſuo
ventri. Sed beata Lucia nõ fuit ancilla pec
cati. quia hoc eſſet dãnabile. nec nũmi: quia
hoc eſſet vituperabile nec diaboli: quia hoc
eſſet periculoſum. nec corporis ſui quia hoc
eſſet ignominioſuȝ. Sed tantũ chriſti: quia
hoc eſt glorioſuȝ iuxta illud Pauli. Cui ſer
uire regnare eſt. Et ſic ptȝ ⁊c.

Sexto beata lucia ꝓfert
de theſauro ſuo noua firmitatis. Uñ Eccl.
xxvi. dicitur ſic Lucerna ſplendens ſuper
candelabrum ſanctuȝ. ⁊ ſpecies faciei ſuper
etatem ſtabilem. Eſt enĩ etas quadruplex
Prima eſt iuuentus; ⁊ hec non eſt ſtabilis
quia continue tendit ad perfectioneȝ. Se
cunda eſt ſenectus: ⁊ hec non eſt ſtabilis. q2
incipit deficere occulte. Tertia eſt ſenium
id eſt decrepitudo: ⁊ hec non eſt ſtabilis. q2
deficit manifeſte Quarta eſt etas virilis:
⁊ hec eſt ſtabilis. quia tunc natura ſtat. bea
ta Lucia licet habuerit etatem iuuenileȝ: ta
men habuit etatem virilem in mente: quia
non potuit vinci a quattuor. Primo non
a matre: attendens illud Math. x. Qui a-
mat patrem aut matrem pluſꝙ me: non eſt
me dignus. Secũdo nõ a ſponſo. Heſter
pmo. Paruipendent vxores imperia mari-
torũ. Tertio non a tyranno per obprobria
⁊ minas: quãdo dixit. Patrimoniũ tuũ cuȝ
corruptoribus expendiſti ego te faciam du
ci ad lupanar. Quarto nõ a iudice per ſup
plicia ⁊ violentias ideo ait. Nunꝙ volunta
tem meam ad conſenſum tuũ poteris reuo
care: non coinquinatur corpus niſi de conſen
ſu mentis nam ſi me inuitã feceris violari:
caſtitas mihi duplicabitur ad coronã. Sup
quo ſanctus Tho. iiij. ſniarum. diſt. xlix. q v.
articu. iij. dubio primo. ad quartum dicen-
dum dicit ſic. Si aliqua virgo per violentiã
oppreſſa fuerit: non amittit ꝓpter hoc au-
reolam virginitatis. dũmodo ꝓpoſituȝ per
petuo virginitatem ſeruandi inuiolabiliter
ſeruet illi actui nullomodo cõſentiens non
tamen per hoc perdit virginitatẽ: ⁊ hoc ſiue
ꝓ fide: ſiue ꝓ quacũqȝ alia cauſa violenter
corrũpatur Sed ſi hoc ꝓ fide ſuſtineat: erit
ei meritoriũ ⁊ ad genus martyrij pertinebit
Unde Lucia dicit. Si me inuitã feceris vio
lari: caſtitas mihi duplicabit ad coronã. nõ
ꝙ habeat duas virginitatis aureolas ſed
ꝙ duplex premiũ reportabit: vnũ pro virgi
nitate cuſtodita aliud ꝓ iniuria quaȝ paſſa
eſt Dato etiã ꝙ talis violenter oppreſſa: cõ
cipiat. nec ex hoc meritũ virginitatis perdit.
nec tamen matri chriſti equabit in qua fuit
cum integritate mentis. etiaȝ integritas car
nis hec Tho. Ideo dicitur colũna immobi
lis ⁊ cetera.

Septimo beata lucia ꝓ
fert de theſauro ſuo: noua inuincibilitatis.
Unde Grego in omel. dicit ſic. Fortes fa-
cti ſunt ſancti: terrorẽ domant: ſpiritũ robo-
rant: virtutibus coruſcant: terrena deſpici-
unt: celeſtia appetunt: occidi poſſunt: flecti
autem nequnt. nec ſuſtinere flagella per in-
firmitatem metuũt: nec leſi vnꝙ a veritate
conticeſcunt hec ille. Beata Lucia cõtra
quattuor fortiſſime pugnauit ⁊ vicit. Pri-
mo vicit peccata. ſcȝ luxuriaȝ. ideo fuit tem-
plũ dei. Unde ait. Qui caſte viuũt templũ
ſunt ſpũſſancti. vicit auariciã. Undẽ ait. Sa
crificiũ placẽs deo: eſt viſitare pauperes in
neceſſitatibus eoꝝ ſubuenire. vicit ſuperbiã

Unde ait. Tu principū tuoꝝ decreta cuſtodis: ⁊ ego dei mei legē cuſtodio. Tu principes times: ⁊ ego deū timeo. Tu illos offendere nō vis: ⁊ ego deū offendere caueo. Tu illis placere deſideras: ego vt xp̄o placeam cōcupiſco. Ideo accepit coronā regni. Unde cantat̄ de ea. Omnis plebs te expectat: vt accipias coronā regni. Et Apocal. iij. Qui vicerit faciam illū colūnam in tēplo dei mei ⁊c. Secūdo vicit mundū quo ad tyrānos qui eius mentē a vera fide ſubuertere conabant̄. Unde ipa dixit paſcaſio. Tu facq̄d ti bi vtile eſſe cognoſces. ego faciā qd̄ mihi vtile eſſe perſpexero. Mirabile em̄ fuit ꝙ fragilis femina vicit hoſtem tam robuſtū. Iuuencula hoſtē tam antiquū. puella delicata hoſtem tam aſtutū. Unde cantat̄ de ea. In tua patientia poſſediſti aīam tuam Lucia ſponſa xp̄i: odiſti que in mūdo ſunt: ⁊ coruſcas cū angelis: ſanguine ꝓprio inimicū viciſti. Ideo meruit illud qd̄ ponit̄. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei ſedere mecū in throno meo. ſicut ⁊ ego vici ⁊ ſedi cū patre meo in trono eius. Tertio vicit tormēta. Nam boues perdiderunt vim trahendi: q2 nec nulle hoīes nec plura paria boum ad lupanar eā trahere potuerūt: nec mirū. q2 ipſa erat membrū xp̄i. ideo .i. Coꝛ. vi. dicit̄. Tollens mēbra xp̄i: faciā mēbra meretricis? Abſit: etiā ignis perdidit vim comburendi. q2 paſcaſius anguſtiatus nimis: iuſſit copioſum ignem circa eā accendi: picem q3 reſinam ⁊ oleū feruens ſuper eam fundi: ⁊ nihil ei nocuit. Eccl. li. In medio ignis non ſum eſtuata. Quarto vicit mortē. Nam percuſſa in gutture gladio necari nō potuit. Sed ꝙdiu voluit ſuperuixit. Impetrauit em̄ a dn̄o inducias martyrij: vt credentib' auferret terrorem paſſionis. Et non credentib' auferret vocem inſultationis. vt pacē eccl'ie red ditā nūciaret: tanꝙ ꝓphetiſſa dn̄i vt corp' dn̄i reciperet ⁊ ſe deo cōmendaret: vt aduocatā ſyracuſanis ſe ꝑmitteret. Sic ḡ pz ꝙ btā Lucia mag̃ meruit v̄ginitatē obſeruando ꝙ cū ſponſo ſuo pagano m̄rimonialiter cohabitādo. Mat. v. Btī mūdo corde: q̄m ipſi deum videbūt. hic ꝑ gratiā. tandem per gloriam. Amen.

In feſto ſancti Thome apl'i. Sermo. iiij.

Thoma vidiſti me.

1 Ioh. xx. ⁊ in euangelio p̄ſentis ſolēnitatis. Beda ſup Marcū dicit ſic. Hic eſt Thomas q̄ interp̄tat̄ abyſſus vel gemin': qd̄ grece dicit̄ didimus que vtraq3 interpretatio bene cōgruit eius ſtatui. Didimus em̄ recte vocat̄: ꝓpter dubiū coꝛ in fide reſurrectiōis dn̄ice. abyſſus quo q3 dici potuit. cū altitudinē dn̄ice virtutis: reſurrectione celebrata: fide certa penetrauit. hec ille. Super quo moueo talem q̄ōnem vtrū btī Tho. tarditas: mag̃ nobis ꝓfuerit ad veritatē dei cōfirmanda ꝙ alioꝝ apl'oꝝ credulitas ad dubietatē extirpandā. Ad iſtam q̄ōnem r̄ndent duo doctores eccleſie Primus eſt btūs Greg. in omel. dicēs ſic Egit nāq3 miro modo diuina clemētia vt diſcipulus dubitās: dū in magiſtro ſuo vulnera palparet carnis: in nobis vulnera ſanaret infirmitatis. Plus em̄ nobis Thome infidelitas ad fidē ꝙ fides credentiū diſcipuloꝝ ꝓfuit: q2 dum ille ad fidē palpando ducitur: noſtra mēs om̄i dubitatione poſt poſita in fide ſolidat̄. Sic quippe diſcipulū poſt reſurrectionē ſuā dubitare ꝑmiſit. nec tamē in dubitatione deſeruit: ſicut ante natiuitatem ſuam habere Mariam ſponſam voluit qui tamen ad eius nuptias non peruenit. Nam ita factus eſt diſcipulus dubitans et palpans teſtis vere reſurrectionis: ſicut ſpōſus matris fuerat cuſtos integerrime virginitatis. hec ille. Secundus eſt Petrus rauennas ſermone. lxxix. dicēs ſic. Qd̄ apoſtoli reſurrexiſſe dn̄m mulieribus nūciantibus aut nō crediderūt aut deliramētū indicaſſe referunt̄: ḡ iter nemo arguat. Altē em̄ dubitat: q̄ alti' credit. decipi non pōt: q̄ non eſt facilis creditoꝛ vel auditoꝛ. Ignau' nimis eſt q̄ poſt exemplū inuenit̄ incautus. Rudis miles ad aciē currit q̄ cauſā belli neſcit ⁊ ius bellatoris ignoꝛat. Periti aūt eſt non ſegnis cū ſen ſiui miles veteran' accedit. h' il le. Xp̄s em̄ volēs oſ̄dere ſingularē dilecti onē ad ſcm̄ thomā ſup ceteros apl'os oſ̄dit ei q̄ttuoꝛ ſingularia ſiḡ familiaritat q3 amicicie. Primū fuit q2 exhibuit ſe ad tāgendū. Nam q̄dam cognouerunt xp̄m reſurrexiſſe ex viſu. Sicut Lucas ⁊ Cleophas eūtes in Emaus. Luce vlti. Quidā ex auditu. vt petrus. Mar. xvi. Ite dicite diſcipulis eius ⁊ petro: quia ſurrexit dn̄s. Quidam ex guſtu. vt diſcipuli qui iuerunt ad piſcationem. vt patet Ioh. vlti. Quidam ex tactu. vt Thomas. Et hoc modo nulli ſe exhibuit niſi thome. imo nec marie Magdalene: cui dixit. Noli me tāgere. Iohānis. xx. Ideo cantat̄

in eius laudem. O Thoma didime qui meruiſti xp̃m tangere. Secundũ fuit: quia exhibuit ſe ei ad confitendum. Statim em̄ viſo ⁊ palpato xp̃o: effectus eſt theologus veraꝫ ⁊ integram fidem eius cõfitendo: ꝙ̃tum ad humanitatem ⁊ diuinitatẽ: dicẽs. Dñs meꝰ ⁊ deus meus. Uidendo ergo credidit: qui cõſiderando verum hominem hunc deũ queꝫ videre nõ poterat exclamauit. Sicut em̄ ante paſſionẽ nullus apoſtolorũ cõfeſſus eſt eum eſſe verũ deum niſi Petrus qui dixit. Tu es xp̃us filiꝰ dei viui. Math. xvi. Sic etiã poſt reſurrectionem nullus cõfeſſus eſt xp̃m eſſe verum deũ niſi Thomas. Tertium fuit: q̃a exhibuit ſe ei ad certificandũ. Licet em̄ alijs apoſtolis xp̃us apparuerit poſt reſurrectionem tamẽ ſingulari modo Thomã certificauit in eo ꝙ voluit: ꝙ homo mortalis tangeret corpus glorioſum. Hoc autẽ eſt ſingulare miraculum. Unde Gaufredus carnotenſis ep̃us dicit ſic. Non em̄ credendus eſt iſte minoris meriti pre ceteris fuiſſe vt ip̃e ſolus iudicaretur indignus dñi viſiõe. Poſt dies octo iterum venit Jeſus. ⁊ Thomas erat cũ eis. Cui cuncta replicantur a dño q̃ pridie locutus fuerat velut de abſente. hec ille.

Quartum fuit quia exhibuit ſe ei ad inflãmandum. Quãuis em̄ ante paſſionem multa ſecreta reuelauerit Johãni. vt dicitur Johan. xiij. Tamen ſecreta celeſtia poſt reſurrectionẽ nõ reuelauit alicui familiariꝰ ꝙ̃ Thome. Unde Gaufredus vbi ſupra dicit ſic. Quid autẽ mirũ: ſi mira deuotione mox exclamauit. Dñs meus: ⁊ deus meus? Nõ em̄ erat iam ꝙ de eius diuinitate. ꝙ de veritate reſurrectiõis aliquatenus heſitaret: quẽ nec arcerent clauſtra. nec laterẽt ſecreta. hec ille. Ratione huius reuelationis accendebatur Thomas in amorem xp̃i: ⁊ inflammabatur Si em̄ ex verbis xp̃i accendebantur illi duo diſcipuli eũtes in Emaus dicẽtes. Nõne cor noſtrũ ardens erat in nobis. duꝫ loqueretur nobis in via: ⁊ aperiret nobis ſcripturas. quãto magis inflãmabatur Thomas ex cõtactu vulnerũ xp̃i. ⁊ ꝑpter iſtam certitudineꝫ ⁊ inflammationeꝫ: dicit xp̃s. Thoma vidiſti me.

Thoma vidiſti me.
- Per fidelitatem.
- Per obedientie velocitatem.
- Per charitatem.
- Per puritatem.
- Per poteſtatem.
- Per firmitatem.

Primo Beatus Tho. vidit xp̃m per fidelitatem. Unde Auguſti. lib. p̃mo de trinitate dicit ſic. Mentis humane acies inualida in tam excellenti luce non figitur niſi per iuſticiam fidei emundetur.

Sciendũ ꝙ non quelibet fides illuminat mentem ad videndum deuꝫ: ſed fides recta ⁊ iuſta. Eſt em̄ quadruplex fides. Prima eſt hereticoꝝ. i. Thimo. iiij. Diſcedent quidã a fide attẽdentes ſpiritibus erroris ⁊ doctrinis demonioꝝ in ypocriſi loquentium mendacium ⁊ cauteriatam habentium ſuam cõſcientiam ꝓhibentiuꝫ nubere: abſtinere a cibis quos deus creauit ⁊c̄. Secũda eſt falſorum xp̃ianoꝝ. Jac. ij. Fides ſine operibꝰ mortua eſt. Et Augu. ſermõe xxij. dicit ſic Fides appellata eſt ex eo q̃ꝺ fit. Due ſyllabe ſonãt cum dicitur fides. prima ſyllaba eſt a facto. ſecũda a dicto. Interrogo ergo te vtrum credas: dicis credo. Fac q̃ꝺ dicis ⁊ fides eſt. Ex his duobus fides fit. hec ille. Tertia eſt curioſoꝝ: quia nõ innitũtur veritati. i. Coꝝ. i. Judei ſigna querunt: ⁊ greci ſapientiã. Sic em̄ dicit Math. xij. Magiſter volumus a te ſignum videre ⁊c̄. Quarta eſt inquietoꝝ qui nõ ſunt ſtabiles ⁊ firmi. Luc. viij. Ad tẽpus credunt: ⁊ in tempore tentationis recedunt. Beatus Tho. ante paſſionem chriſti habuit fidem imperfectam: ſicut ⁊ ceteri apoſtoli. q̃m omẽs relicto eo fugerunt. Mathei xxvi. Poſt reſurrectionem etiam fuit incredulus. cum dixit. Niſi videro in manibꝰ eius fixuram clauoꝝ ⁊c̄. Quia em̄ ab alioꝝ cõgregatione receſſit: ideo incredulitatem incurrit ⁊ xp̃m videre non meruit. Cum autẽ ad congregationem apoſtoloꝝ rediijt: fidem chriſti confeſſus eſt: dicens. Dñs meus ⁊ deus meus. Ro. x. Corde creditur ad iuſticiã: ore autem confeſſio fit ad ſalutem. Eius autem fides patet ex quattuor. Primo quia xp̃us eius fidem approbauit: dicẽs. Quia vidiſti me Thoma credidiſti. Johan. xx. Aliud quidem vidit: ⁊ aliud credidit: hominem vidit: ⁊ deum credidit. Secundo quia magos baptizauit ſm̄ Chriſo. Ex quo patꝫ quantã in fide excellentiaꝫ habuit. qui primitias gentiũ ad fidem baptizare ꝓmeruit. Tertio q: in ciuitate ediſſa vbi corpus ſuũ requieſcit: nullum hereticum aut infidelem ſiue iudeum ſiue paganum habitare permittit. Ex quo datur intelligi quantus ſit defenſor fidei: q̃ nullum iuxta ſe infidelem viuere permittit.

Quarto q2 eccleſia que non poteſt errare ſuā fidem imitari petit. vt cōtinet in orōne eius. 7 ſic p3 fidelitas eius.

2. Secundo btūs thomas vidit xpm per obedientie velocitatē. Unde Bern. ſermone. xxi. ſuper Cant. dicit ſic. Ceſſet voluntas ppria: 7 infernus non erit. In quē eñ deſeuiet ignis: niſi in ppriam voluntatē. Nam ppria voluntas deum impugnat aduerſus eū extollit. Ipſa eſt que paradiſum ſpoliat: infernū ditat: ſanguinem xpi euacuat: 7 ditioni diaboli mundū ſubiugat. hec ille. Uoluntas autē noſtra debet pficere voluntatem dei quadrupliciter. Primo ſicut peregrinus obſeruat viā quādo pgit ad patriam ſuam. Sumus eñ oriundi a patria celeſti: ſm aiam queadmodū angeli q2 a deo q nos creauit ad imaginem 7 ſimilitudinē ſuam. Qdiu autē ſumus in hac vita via noſtra eſt voluntas diuina. de cui9 preceptis dicit pſal. Deduc me in ſemitā mā. tuo. q2 ipſam volui 7c. Ab iſta via deuiant aliqui ad dexterā: putantes ſe facere bonū cum faciant malum. Aliqui ad ſiniſtrā: facientes qd malū eſt: 7 ſcientes illud eſſe malum. ſicut Grego. dicit. Ideo dicit Deut. v. Hec eſt via: ambulate in ea: neq3 ad dexteram neq3 ad ſiniſtram. Secūdo ſicut infirmus ſuam dietā. Qdiu eñ voluntas noſtra eſt in via infirmat, vt ait aplus. Sed diuina voluntas eſt ſua medicina: qm xps antecp medicus venit ad ſanādas noſtras voluntates per ſuam voluntatē. vt dicit Mat. ix. Ideo ſicut eger non obſeruans dietā interemit ſe. ita non obſeruans voluntatē diuinā occidit ſe. Tertio ſicut religioſus ſuā religionem. Nam aia noſtra 7 angeli ſunt eiuſdem religionis: q2 in eiſdem ordinibus collocabunt. vt dicit Magiſter ſniarū lib. ij. diſt. x. Regula autem religionis angelice eſt vt cōforment voluntatē ſuam voluntati diuine. pſal. Benedicite dño omnes angeli eius: miniſtri eius: qui facitis voluntatē ei9. Ideo 7 nos debemus facere voluntatē dei. Quarto ſicut ciuis legem pprie ciuitatis. Nam diuina voluntas eſt lex noſtre ciuitatis quā inquirimus, vt dicit. Heb. xiij. Unde Eſa. loquens de iſta ciuitate q eſt a ſua lege denoiata. dic. lxij. c. No vocaberis vltra derelicta: ſed volūtas mea in ea. Ideo ſicut boni ciues p legibus ſuarū ciuitatū mortē ſubeunt: ita 7 nos debemus facere p obſeruanda diuina volūtate. Unde dicit. Mat. vij. Quicunq3 fecerit voluntatē patris mei qui in celis eſt. hic meus frater: ſoror: 7 mater eſt. Beatus Thomas obediuit voluntati dei perfecte quo ad quattuor. Primo integraliter: quia de ſuo nihil ſibi retinuit. licet eñ prius dixerit. Dñe mitte me quouis preterq ad Indos. tamē poſtea ratio correxit dicens. Dñs meus es tu: 7 ego ſeruus tuus: fiat voluntas tua. In hoc imitat9 eſt magiſtrum ſuū. Qui ait. Math. xxvi. Pater ſi poſſibile eſt: tranſeat a me calix iſte. verūtamen non mea voluntas ſed tua fiat. Secūdo letanter: q2 ſimplici corde 7 ex caritate obediuit. Unde Bern. libro de pcelato 7 diſpenſatione dicit ſic. In ipſa obedientie via: tibi fortaſſe aliqua dura 7 aſpera poſſunt occurrere: vt accipias interdū precepta nōnulla que licet ſalubria ſint: min9 tamen ſuauia videant. Hoc ſi moleſte ceperis ſuſtinere: 7 ſic diiudicare prelatum 7 murmurare in corde etiam ſi exterius impleas qd iubet: nō eſt virtus patientie. ſed velamē malicie. hec ille. Sed beatus Thomas letiſſime 7 ex charitate impleuit diuinū mandatū pſal. In auditu auris obediuit mihi. Tertio velociter: q2 mox in Indiā eſt pfectus. Unde Bern. vbi ſupra dicit ſic. Uer9 obediens mandatū non peraſtinat: ſed ſtatim parat aures auditui: linguā voci: pedes itineri: manus operi: 7 ſe totū intus colligit. vt mandatum peragat imperantis. hec ille. Quarto perſeueranter: q2 vſq3 ad mortē exemplo xpi. de quo dicit Phil. ij. Factus obediens vſq3 ad mortem. Sic btūs Thomas vſq3 ad mortem perſeuerauit in obedientia xpi.

Tertio beatus Thomas vidit xpm p charitatē. Unde Aug9. lib. de doctrina xpiana dicit ſic. Charitas eſt actio rectitudinis: oculos ſemp habēs ad deum: glutinū aiarū: ſocietas fideliū: actio non frigida: actio non fracta: nō fugax: nō audax: non preceps. hec ille. Hanc charitatē habuit btūs Tho. vt pt3 per quattuor ſigna. 3

Primo q2 fuit xpi imitator qñ dixit. Dñe neſcimus quo vadis. 7 quō poſſumus viam ſcire. Joh. xiiij. Hoc eñ ſm Chryſ. ex multa dilectione dixit. q2 ipſum ſemp cupiebat Cui xps rñdit. Ego ſum via: veritas: 7 vita Sup quo Aug9. dicit. Ambulare vis: ego ſum via. Falli nō vis: ego ſum veritas. Mo-

ri non vis: ego uſm vita. hec ille. Secūdo
qꝛ fuit celeſtiū ꝯtēplator. vñ in nuptijs non
manducabat: ſ; oculos in celū erectos habe
bat. Mat. vi. Ubi eſt theſaurus tu9: ibi eſt
⁊ cor tuū. Ubi eſt eñ amor cordis: ibi eſt ⁊
oculus corporis. Tertio qꝛ fuit diuinoꝝ a-
uidus auditor. ſicut p; ī puella hebrea quā
dei cātationē ſepe repetere ſatagebat. Joh.
viij. Qui eſt ex deo verba dei audit. Super
quo Greg. dicit ſic. Penſet quiſq; in corde
ſuo ſi verba dei ꝑcipit. ⁊ tunc cognoſcet vñ
ſit. Qui eñ aliū diligit: libenter de eo au-
dit. ⁊ in eius mentione delectat̄. Quarto
qꝛ fuit terrenorū contēptor. Omia eñ que
ſibi rex Indie dedit: pauperibus diſtribuit.
nec aliquid terrenū ab eo accipiens ſibi re-
ſeruauit. Unde Cryſ. dicit. Uere non hab;
ſuper terram qđ amet: qui donu; celeſte in
veritate guſtauerit. Et ſic patet de feruenti
eius charitate.

Quarto btūs Thomas

vidit xp̄m per puritatem. Unde Hieroñ. in
ep'la dicit ſic. Quacūq; virtute polleas qui
buſcūq; operibus niteas: ſi cingulo caſtita-
tis careas oñia per terram trahis. hec ille.
Sciendū ꝙ virtus caſtitatis ⁊ puritat̄ mi-
litat cōtra paſſiones ꝯcupiſcentie carnalis
quattuor modis. Primo eñ militant aliq̄
contra iſtas paſſiones ſic ꝙ eas ſuperant:
nec etiā ab eis ſuperant̄. Sed manent in cō
tinua lucta: donec paſſio ſponte diſcedat.
Et tales dicunt̄ perſeuerātes. qꝛ nec cadūt
nec vincunt. Secundo aliq̄ militant: ſic ꝙ
diu pugnant ⁊ tandē vincunt: ſed cum diffi
cultate. ⁊ iſti dicunt̄ cōtinentes. Tertio a-
liqui ſic militant ꝙ iſtas paſſiones faciliter
vincunt cōfeſtim ⁊ inſurgunt ad modū bel
latoꝝ fortiū: ⁊ iſti dicūt̄ tēperati. Quarto
aliqui ſic militāt ⁊ habent iſtas paſſiones
adeo domitas: vt nequaꝙ inſurgere preſu
mant contra iudiciū rōnis. ſicut populus in
firmus q̄ eſt ſubiugat9 a fortiſſimo ꝑncipe.
⁊ qꝛ tales ſunt īpaſſibiles ad modū angelo
rū. iō dicunt̄ hñe ꝟtutē heroycā ī diuinā. qꝛ
poti9 dicunt̄ filij dei ꝙ filij hoim. Et h° modo
B. Tho. militauit ꝯ paſſiones ꝯcupiſcētie:
vt oīno īpaſſibil' foret. Intm̄ eñ dilexit pu-
ritatē ꝙ vocauit eā turrem fontē ⁊ dei mini
ſtrā. Turrē ꝓpt' ſui excellētiā: qꝛ ſicut turris
trāſcēdit domū. ſic ꝟgitas mrīmoniū. Hier.
Sicut poma ex arbore: frumētū ex ſtipula:
aurū ex terra. ita ꝟginitas de nuptijs naſcit̄.
Uocat eā fontē ꝓpter fecunditatē. Hiero.
Nuptie replēt terrā: ꝟginitas ꝑadiſu;. Uo-
cat eā dei miniſtrā: qꝛ ꝟgines deo aſſiſtunt.
Apocal'. xiiij. Hij ſequūtur agnū quocūq;
ierit. ⁊ ſic p; ei9 puritas quā valde dilexit.

Quinto btūs Thomas

vidit xp̄m ꝑ ptātem quā habuit in miracu-
lis faciendis. Uñ Cryſ. ſup Mat. dicit ſic.
Tria totus mundus mirabat̄. ſc; xp̄m poſt
mortē reſurrexiſſe. carnē in celū aſcendiſſe:
⁊ ꝑ. xij. apl'os piſcatores totū mūdū ꝯuer
tiſſe. Hui9 aūt quadruplex fuit cā. ſ. pecu-
nie cōtemptus. glie defectus. ſecularīū occu
pationū ſegregatio. ⁊ terribiliū paſſionum
toleratio. hec ille. Beatus Thomas mul-
tos ſanauit quadrupliciter. Primo dādo
q̄buſdam medicinā purgatiuā: ſicut regi in-
die ⁊ pluribus alijs quos a peccato purga-
uit. Secundo dando quibuſdā medicina;
melioratiuā. ſicut illis quos ad virginitate;
induxit. vt patet de ſponſo ⁊ ſponſa: quos
bñdixit ⁊ in virginitate cōſecrauit. Tertio
dando quibuſdā medicinā conſeruatiuā: ſi-
cut illis quos ad dandū elemoſynas ꝓuo-
cauit. Elemoſyna eñ grām dei conſeruat.
iuxta illud Eccl'. xxix. Gratiā hois quaſi pu
pillā conſeruabit. Quarto dando q̄buſdā
medicinā ꝑſeruatiuā: ſicut illis quos ad au
diendū ꝟbū dei induxit. q̄bus. xij. g̊dus di-
ſtinxit. vt p; in legē da. Pſal'. In corde meo
abſc. e. t. vt nō. p. ti. ⁊c. Aſſimilabat eñ ꝟbū
dei collirio emplaſtro: potioni ⁊ cibo. quia
ꝯuertit q̄ttuor gña hoim. Primo quoſdā
illuminabat ad fidē. ſicut illos de India in-
feriori: ⁊ iſtis appoſuit colliriū. Nā poſt pre-
dicationē eius baptizati ſunt. ix. milia viroꝝ
exceptis mulierib9 ⁊ paruulis: ⁊ in India ſu
periori illuminauit Sinthicen ⁊ conuertit
Migdoniā vxorē Cariſij cognati regis ⁊c.
Pſal' Lucerna pedibus meis verbū tuū: ⁊
lumē ſemitis meis. Secūdo quoſdā doce-
bat humilitatē: ⁊ iſtis a tumore ſuperbie frā
gebat emplaſtrū: ſicut regē Indie minoris
⁊ reginas indie ſupioris. Tertio quoſda;
inducebat ad ꝯfeſſionē: ⁊ iſtis dabat potio-
nē. Nam cū apl's eſſet poſit9 in carcere veni-
ens Migdonia ꝯfitebat̄ ei rogās eū vt ſibi
indulgeret ꝙ ꝓpter eā in carcerē miſſus eēt
quā ille benigne ꝯſolās. hec oia ſe libēter pa
ti aſſeruit. Quarto quoſdā timidos cōfor-
tabat: ⁊ iſtis dabat cibū. ſicut regē Indie in
ferioris poſtulantē veniā ab apl'o ꝓ eo ꝙ

tradiderat eū in carcerē ob fabricā palatij.
cui apłus ait. Multū vobis pſtitit de⁹ vt ſe
creta ſua vobis oñderet ⁊c. ⁊ ſic pȝ ei⁹ ptās

6 **Sexto beatus tho. vidit**
xp̄m p firmitatē. Nā ante xp̄i paſſionē hāc
firmitatē ſe habere docuit: cū dicit. Eamus
⁊ nos ⁊ moriamur cū illo. Joh. xi. Non enī
dixit. Fugiam⁹ cū eo. qz xp̄s mortē nō expe
ctabat. ſed dicit eam⁹ cū eo: qz xp̄s ſpōte ad
mortē ibat. Eſa. liij. Oblatus eſt: qz voluit.
nec dixit eatis vos: ſʒ eam⁹ nos. qz voluit ſi
bi eſſe ſocius in aduerſis q̄ fuerat in pſperis
Legit̄ de Ceſare q̄ nunq̄ dixit militib⁹ ſuis
ite. ſʒ venite. dicebat enī q̄ labor cū duce par
titus minor videt̄ eē militib⁹. nec dixit mo
riamur ante eū. qz hʒ nullius fuiſſet vtilitatꝪ:
cū ianua nō eſſet aperta: nec poſt eū. qz viue
re poſt eū: nō reputabat vitā: ſʒ mortē. ſed di
xit cū eo. Sciebat enī q̄ btūs erat ille q̄ mo
riebat̄ cū eo. ſicut pȝ in latrone. etiā poſt xp̄i
paſſionē: docuit ſe habere firmitatē in hoc
q̄ grauiſſima ſuſtinuit tormēta. q̄ oīa xp̄s
in gloriā cōmutauit. Nam de percutiēte ma
xillā: vidit iuſtam vltionē. Incarcerat⁹ a re
ge: vidit honorificā liberatōeʒ. ſup laminas
adustus: vidit fontis emanationē. In for
nacē piectus: vidit roris refrigerationē. lan
ceis pforatus: vidit felicē coronationē. Et
in ijs omnibus vidit chriſtum: hic per gra
tiam ⁊c. Amen.

In feſto Natiuitatis dn̄i. Sermo. v.

Vidimus gl'iā eius
v Joh. i. ⁊ in euangelio p̄ntis ſo
lēnitatꝪ Porpha dauid in pſal.
dicit ſic. Annūciauerūt celi iuſticiā ei⁹: ⁊ vi
derūt oēs ppl'i gloriā eius. Sup quo xbo
moueo talē qōnem. Utrum credere miſte
rium diuine incarnationis ſit fundamentū
humane ſaluationis. ad iſtam. q. r̄ndēt tres
doctores noui teſtamēti. Prim⁹ eſt btūs
Aug⁹. libro de correptiōe ⁊ gr̄a dicēs ſic. Il
la fides ſana eſt qua credimus nullū hoieʒ
ſiue maioris ſiue parue etatis liberari a cō
tagio mortis ⁊ obligatione peccati. niſi per
vnū mediatorē dei ⁊ hoim ieſuʒ xp̄m. Se
cūdus eſt btūs Greg. ſup Ezech. dic̄ ſic. Et
q̄ preibāt ⁊ q̄ ſequebant̄ clamabāt dicētes.
Oſanna filio dauid bn̄dict⁹ q̄ venit in noīe
dn̄i. Quia oēs electi q̄ in iudea eſſe potue
rūt: ſiue q̄ nūc in eccl'ia ſunt in mediatorē dei
⁊ hoīm crediderūt ⁊ credūt. Tertius ē ſan
ctus Tho. ſecūda ſcde. q. ij. arti. vij. dicēs ſic
Illud pprie ⁊ per ſe pertinet ad obiectum
fidei per qḋ homo beatitudinē conſequitur
Uia autem hominibus veniendi ad beati
tudinē: eſt miſteriuʒ incarnationis ⁊ paſſio
nis xp̄i. Dicit̄ enī Actuū. iiij. Non eſt aliud
nomen datuʒ hoibus in quo oporteat nos
ſaluos fieri. ⁊ ideo miſteriuʒ incarnationis
xp̄i aliqualiter oportuit omi tēpore eſſe cre
ditum apud omes. hec ille. Tamen p maio
ri declaratione ponit ſctūs Thomas ibidē
quattuor cōcluſiones. Prima cōcluſio. an
gelus ante cōfirmationē habuit fidē de fu
tura beatitudine. Patet: qz cognitio fidei ē
ſupra naturalē cognitionē angeli de deo. Sʒ
angeli ſunt creati cū dono gr̄e. ideo neceſſe
eſt dicere q̄ p gr̄am acceptā ⁊ nondū pſum
matā fuerit in eis inchoatio qdaʒ ſperande
beatitudinis. Que qdē inchoat̄ in voluntate
p ſpem ⁊ charitatē. ſʒ in intellectu p fidē. Er
vero in ſtatu pme pditionis angeli nō erat
obſcuritas culpe vel pene. inerat tn̄ intelle
ctui angeli qdā obſcuritas naturalis ſm q̄
oīs creatura tenebra ē cōparata imenſitati
diuini luminis: ⁊ talis obſcuritas ſufficit ad
fidei rōnē. Uñ angelos nō oīno latuit miſte
riū regni dei. i. incarnatiōis. ſicut dicit Aug⁹
v. ſup Gen. ad lr̄am. Quaſdā tn̄ rōnes hui⁹
miſterij pfecti⁹ cognouerūt xp̄o reuelāte. Sʒ
Thomas. Secūda pcluſio. ante ſtatū pcti
hō habuit explicitā fidē de xp̄i incarnatione
ſm q̄ ordinabat̄ ad pſummationē gl'ie nō
aūt ſm q̄ ordinabat̄ ad liberationē a pctō
p paſſionē ⁊ reſurrectionē. Patet: qz nō fuit
pſcius pcti futuri. Videt̄ aūt incarnatiōis
xp̄i pſcius fuiſſe: p hʒ qḋ dicit pter hʒ relin
quet hō prēm ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori ſue
vt habet̄ Gen. ij. Et hoc apl's ad Eph. v. di
cit. Sacr̄m magnū eſſe in xp̄o ⁊ eccl'ia. Qḋ
qdē ſacr̄m nō eſt credibile primū hominē
ignoraſſe. Licet autē in ſtatu pme conditio
nis non fuerit auditus ab hoie exterius lo
quēte. fuit tn̄ a deo inter⁹ inſpirante. Sicut
⁊ pphete audiebāt ſm illud pſ. Audiā qd
loquat̄ in me dn̄s de⁹. Tertia cōcluſio poſt
peccatū fuit explicite creditum miſteriū xp̄i
non ſolum quantū ad incarnationē. ſʒ etiaʒ
quantū ad paſſionem ⁊ reſurrectionē q̄bus
humanū genus a peccato ⁊ morte liberat̄.
Patet: qz aliter non prefiguraſſent xp̄i paſ
ſionem q̄buſdam ſacrificijs ⁊ ante legem ⁊
ſub lege. Quorum quidem ſacrificiorum ſi
gnificatū explicite maiores cognoſcebant.

minores autem ſub velamine illorum ſacrificiorum credentes ea diuinitus eſſe diſpoſita de chriſto venturo: quodãmodo habebãt velatam fidem: ⁊ tanto difficilius cognouerũt: quanto chriſto propinquiores fuerunt.

Quarta concluſio: poſt tempus gratie reuelate: tam maiores ꝙ minores tenentur habere fidem explicitam de myſterijs chriſti. Patet quia precipue tenentur ꝙtum ad ea que cõmuniter in eccleſia ſolenniſantur ⁊ publice ꝓponũtur, ſicut ſũt articuli fidei. Alias autem ſubtiles cõſiderationes circa articulos: tenentur aliqui magis vel minus explicite credere. ſm qꝺ ꝯuenit ſtatui ⁊ officio vniuſcuiuſqꝫ. Un̄ credere explicite myſteriuꝫ xpi omni tempore ⁊ quo ad omnes neceſſariuꝫ fuit. Hec Tho. eodẽ articulo. Quia vero hij omnes hanc fidem cognouerunt eſſe adimpletam. Ideo dicunt. Uidimus gloriã eius.

Uidimus gloriam eius.
- Nos angeli.
- Nos patriarche.
- Nos prophete.
- Nos iudei.
- Nos apoſtoli.
- Nos gentiles.
- Nos xpiani.

Primo nos angeli vidimus gloriam diuinitatis coniunctã humanitati Jeſu xpi in ſua ſacratiſſima natiuitate. Qꝺ patet quadruplici ratione. Primo ratione temptationis. Nam vt dicit Bern̄. ſuper illud Jone. i. Propter te orta eſt ſup nos hec tempeſtas ⁊c. Lucifer cognouit naturaꝫ humanaꝫ puenire ad hanc dignitatẽ vt eſſet deus: ⁊ exaltari ſupra naturaꝫ angelicam: iõ inuidit homini ⁊ temptauit eum. Sapien. pmo. Inuidia dyaboli mors introiuit in orbẽ terrarum. Non em̄ inuidit homini niſi de maiori felicitate quã homo erat habiturus ſupra naturam angelicam: que felicitas erat vt homo eſſet deus. Secũdo ratione reſtaurationis. Nam ruina angelica debebat reſtaurari ex hominibus. Hebre. Omnes ſunt adminiſtratorij ſpiritus in miniſterium miſſi ppter eos qui hereditateꝫ capiunt ſalutis. Hec autem reſtauratio non poterat fieri niſi impleto ſacramento incarnationis filij dei. Titum iij. Apparuit benignitas ⁊ humanitas ſaluatoris noſtri dei non ex operibus iuſticie q̄ fecimus nos. ſꝫ ſm ſuã miſericordiã ſaluos nos fecit. Tertio rõne ſaluationis. Nã beata virgo fuit edocta myſterium incarnationis filij dei per angelum. vt patet Luce. i. Miſſus ē angelus a deo ⁊c. Super quo dicit Beda in omel. Aptum ꝑfecto humane reſtauratõis indiciũ: vt angelus a deo mitteret ad virginem partu cõſecrandaꝫ diuino: quia pma ꝑditionis humane fuit cauſa: cũ ſerpẽs a dyabolo mittebatur ad mulierem ſpũ ſupbie decipiendã: imo ipſe in ſerpẽte dyabolus veniebat: q̄ genus humanũ deceptis parentibus primis: imortalitatis gloria nudaret. hec ille

Quarto rõne euangelizationis. Nã in hoc ſeruatur diuina ordinatio ſm quã mediantibus angelis diuina ad homĩes perueniunt. Unde dicit Dyo. iiij. Cele. hierar. Et diuinũ Jeſu benignitatis myſteriũ angeli pmi edocti ſunt. poſtea p ipos ad nos diuinitatis cognitio tranſiuit. ppterea angelus hodie ad paſtores ait. Euãgelizo vobis gaudium magnuꝫ qꝺ erit omni populo. qꝛ natus eſt vobis hodie ſaluator mũdi. Et ſubito facta eſt cũ angelo multitudo celeſtis exercitus. vt dicit Luce. ij. ⁊ ſic patet primũ.

Secundo nos Patriarche vidimus in figura gl'ia dñice incarnationis diu ante. Abel em̄ vidit incarnationem xpi in virginitate: in ſacerdotio: in martyrio. Un̄ Augu. li. diuerſarũ. q. ad Oroſiũ dic ſic. Tria maxime iuſticie preconia in Abel fuiſſe cõprobant. ſ. virginitas. ſacerdotiũ. ⁊ martyriuꝫ. In q̄bus xpi figurã pmus geſſit. Jõ ignis miſſus eſt de celis. qui hoſtiã abel ſicut ſepe factũ eſſe viris ſanctis legimus. approbauit hec Augu. ⁊ Heb. x. Acceſſiſtis ad ſanguinis aſp. me. lo. ꝙ abel. Noe vidit hãc incarnationẽ in archu federis. Gen̄. ix. Hoc erit ſignũ federis inter me ⁊ terrã. Arcũ meũ ponã in nubibus celi. Qꝺ exponens Johes euangeliſta. Apoc. x. dic. ſic. Uidi alterũ angelum fortẽ deſcendenteꝫ de celo: amictũ nube: ⁊ hyris in capite eius. Iſte angel' eſt fili' dei. Nubes leuis eſt humanitas de virgine ſũpta. Eſa. ix. Aſcendit dñs ſup nubẽ leuẽ. Arcus iſte eſt diuinalis miſeratio. Nam in arcu ſunt due ptes: pma ⁊ fortis eſt lignũ: ſecunda ⁊ debilis eſt linũ. ⁊ tñ pars debilior. ſ. linũ ſeu chorda incliat ptem fortiorẽ. ſ. lignũ. Sic in xpo humanitas tanꝙ pars debilior incliauit diuinitatẽ fortiorẽ ad ſagittandũ dyabolum. ⁊ miſerendũ homini. Iſte arcus ſ apparuit in celo. i. vtero virginali in ſignũ federis id eſt noſtre ſaluatiõis. ⁊ hoc in figura vidit

Noe.vt ꝑ;patz. Abraham vidit gloriā huius
incarnatiōis.quia vt dicit Geñ.xv. Eleuās
autē oculos abraham cū occubuiſſet ſol ap⸗
paruit clibanus fumās:⁊ lampas ignis trā⸗
ſiens ꝑ diuiſiones illas. Per clibanuz fumā
tem:intelligit vterus virginalis ſanctificatꝯ
ſpiritu ſancto. Luce ṗmo. Spūſſanctus ſuꝑ.
inte:⁊ vir.al.ob.tibi. Per lampadē intelligit
xp̄us. Iuxta illud Eſa.vi. Saluator eiꝯ vt lā
pas accendatur.ideo gauiſus eſt abraham.
Joh.viij. Abraham pater vr̄.ex.vt vi.di.m.
vi.⁊ g.eſt. Iſaac vidit gl̄iam dñice incarna
tionis:quādo egreſſus ad meditandū ī agro
inclinata iam die:accepit Rebeccam in vxo
rem Geñ.xxiiij. Et ſancta mater eccleſia de⸗
clarat hanc meditationem Iſaac.ꝙ tunc co⸗
gnouerit xp̄m incarnandū dicēs ſic. Vergē⸗
te mūdi veſpere vti ſponſus de thalamo.ſ.fi
lius dei:egreſſus honeſtiſſima virginis ma⸗
tris clauſula.ſ.vt deſponſaret ſibi in vnitatē
ſuppoſiti naturā humanā. Jacob vidit glo
riam diuine incarnationis.quia vidit ſchalā
ſuper terrā:cuius caput pertingebat ad celū:
⁊ dñm innixū ſcale:⁊ angelos dei aſcenden⸗
tes ⁊ deſcendentes ꝑ eam: ⁊ ait. Vidi dñm
facie ad faciez ⁊ ſalua facta eſt anima mea.
Geñ.xxxij. Per hanc ſcalaz intelligit huma⸗
nitas xp̄i.cui diuinitas eſt cōiuncta angeloꝝ
leticia ⁊c. Joſeph vidit gl̄iam dñice incarna
tionis:qñ expoſuit ſomniū pincerne pharao
nis de tribus ꝓpaginibꝯ in vite dicēs. Tres
ꝓpagines tres adhuc dies ſūt:poſt quos re⸗
cordabitur pharao miſterij tui. tūc reſtituet
te in gradū priſtinuz. Geñ.xl. Tres dies ſūt
tria tempora.ſ tempus legis naturalis.tem⸗
pus legis ſcripture.tēpus legis gr̄e.q̄ ſignā⸗
tur in tribus miſſis ſolennibus quas hodie
celebrat eccleſia. In tertio tēpore deus pa⸗
ter miſertus eſt generi humano:cū ip̄m reſti
tuit ad participandā gloriam diuinitatis in
chriſto.

Tertio nos prophete ſpi⸗
ritu ſancto reuelante vidimus gl̄iaz dñice in
carnationis.vt patet. Moyſes hanc vidit
in Rubo ardente ⁊ non cōbuſto.vt habetur
Exo.iij. Per ignē figurat diuinitas. Iuxta il
lud Deus noſter ignis conſumens eſt. Per
rubum figuratur virtus virginalis. Iuxta il⸗
lud. Rubum quē viderat moyſes incombu.
conſer.agno.t.l.v.d.ge. Aaron hanc vidit
quando ṗcepit deus ꝙ ſingule tribus pone⸗
rent virgas ſuas ſuper altare dei. Sola autē
virga aaron ſicca ⁊ arida floruit:fronduit:et
fructuz amigdalinū ꝓtulit. Nume.xvij. Per
hanc virgā figurat beata virgo. Eſa.xi. Egre
dietur virga de radice ieſſe:⁊ flos de radice
eius aſcendet.⁊ hoc nō naturaliter ſed virtu
te dei. Iuxta illud. Non ex virili ſemine ſꝫ mi.
ſpi.v.d.f.c.f.ven.floruit. Gedeon hanc vidit
in vellus quādo apparuit pluuia deſcendēs
in vellus: terra nō madefacta.pluuia.i.dei fi
lius.deſcendit in vellere.i.in vterū virginis.
ṗs. Deſcendit ſicut pluuia in vellus:terra nō
madefacta.i.virginitate incorupta. Iuxta il
lud. Quando natus es ineffabiliter de virgi
ne tunc implete ſunt ſcripture. Sicut pluuia
in vel.deſ.vt ſal.fa.ge.hu. Joſue hanc vidit
in ſtatione ſolis:qñ pugnans cōtra Gabaō
ait. Sol cōtra gabaon ne mouearis.⁊ ſtetit
ſol ſpatio vnius diei in medio celi. Joſue.x.
Quia ſol.i. eſt filius dei Malachie.iij. Orie
tur vobis timentibus nomē meū ſol iuſticie
Stetit in medio celi.i.in vtero virginali. ṗs.
Suſcepimus deus miſericordiam tuā in me
dio templi tui. Dauid hāc vidit: qñ in pſal.
dixit: Miſericordia ⁊ veritas obuiauerunt ſi
bi:iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt. Naz in myſte
rio incarnatiōis xp̄i fuit vnio diuinitatis cū
humanitate:⁊ vnio anime ⁊ corporis. Miſe
ricordia cōuenit diuinitati. ṗs. Miſericors ⁊
miſerator dñs. Veritas humanitati. Johā.
ṗmo. Plenū gratie ⁊ veritatis. Iuſticia ani
me xp̄i. Eſa.lvi. Iuxta eſt ſalus mea vt veni
at ⁊ iuſticia mea vt reuelet. Pax cōuenit cor
pori xp̄i. Eſa.liij. Diſciplina pacis noſtre ſu⸗
per eum.tunc autē miſericordia ⁊ veritas ob
uiauerunt ſibi qñ diuinitas vnita eſt huma⸗
nitati xp̄i tūc iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt:qñ
anima xp̄i infuſa eſt corpori xp̄i in quo fuit
omnimoda pax:q2 nulla peccati cōtagio.qñ
veritas.i.corpus xp̄i:de terra.i.de maria vir
gine orta eſt. Sicut enī primus adam de ter⸗
ra virgine operatione ſpūſſancti ſubito for⸗
matus eſt.ſic corpus chriſti de maria virgīe
ſpiritu ſancto operante mox formatū eſt. Iu
ſticia vero.i.anima xp̄i de celo ꝓſpexit.quia
ab inſtanti creationis fuit perfectiſſime bea
ta.⁊ vidit deum intuitiue ⁊ beatifice. Salo
mon hanc vidit:quando dixit. Cāti.iij. Egre⸗
diemini ⁊ videte filie ſyon regem Salomo⸗
nem in dyademate quo coronauit eum ma⸗
ter ſua in die deſpōſationis illius ⁊ in die le⸗
ticie cordis eius. Sed vbicunqꝫ in libro can⸗
ti.ponitur nomen Salomonis intelligendꝯ
eſt ipſe deus .vt dicunt doctores hebreorū.

Synagoga autem nunq̄ vocatur mater dei
in ſcriptura.ſed ſponſa:filia:amica:⁊ virgo.
vt patet Jeremie.xi.⁊.xxxi.Si ergo deus ha
bet matrem ⁊ non ſm̄ naturam diuinam.ſe
quitur ꝙ habeat eam ſm̄ naturam humanā
Eſaias hanc vidit:quādo.ix.ca.dixit. Par‑
uulus datus eſt nobis ⁊ filius natus eſt no‑
bis ⁊ factus eſt principatus ſuper humeruꝫ
eius ⁊ vocabitur nomē eius admirabilis cō
ſiliarius:deus fortis:pater futuri ſeculi prin‑
ceps pacis.Sed hec auctoritas intelligit̄.de
meſſia:vt patet per tranſlationeꝫ caldaicā:q̄
dicit ſic. Infans datꝰ eſt nobis ⁊ recipiet ſuꝑ
ſe ad ſeruandum legem.⁊ vocabitur nomen
eius ante.admirabilis conſilij:deus fortis ꝑ
manens in ſecula ſeculoꝝ Meſſias in eius
diebus pax multiplicabitur. Et patet ꝙ loq̄‑
tur de xpo. Jeremias hanc vidit: quando
xxiiij.ca.dixit.Ecce dies veniunt dicit dn̄s et
ſuſcitabo dauid germen iuſtū,⁊ regnabit rex
⁊ ſapiens erit ⁊ faciet iudicium ⁊ iuſticiaꝫ in
terra.Et hoc eſt nomen quod vocabunt eū.
dominꝰ iuſtꝰ noſter.Sed hec auctoritas loq̄
tur de xp̄o.vt patet per tranſlationeꝫ caldai‑
cam:que dicit ſic. Ecce dies veniunt dicit do
minus:⁊ ſuſcitabo Meſſiam iuſtum .⁊ hoc
eſt nomen qd̄ ipſi appellant eum.dominꝰ iu
ſtus noſter.Et ſic patet intellectus ⁊c̄.
Ezechiel hanc vidit: quando.xliiij.cap.ait.
Conuerti me ad viam porte ſanctuarij exte‑
rioris que reſpiciebat ad orientē:⁊ erat clau‑
ſa.Et dixit dominus ad me. Porta hec clau‑
ſa erit ⁊ non aperietur:⁊ vir non tranſibit ꝑ
eam.quoniam dominꝰ deus iſrael ingreſſus
eſt per eam.Auguſtinꝰ in quodā ſermōe ex‑
ponit hoc dicēs ſic.Quid eſt porta in domo
domini clauſa:niſi ꝙ virgo maria ſemꝑ erit
intacta:Quid eſt vir non tranſibit per eam:
niſi quia Joſeph nō cognouit eam: Quid ē
dominus ingredietur ⁊ egredietur per eam:
niſi ꝙ filius dei naſcetur ex ea: Daniel hāc
vidit:quando.ix.ca.ait.Septuaginta hebdo
made abbreuiate ſunt ſupra populum tuū:⁊
ſupra vrbem ſanctam tuam:vt cōſumatur p̄
uaricatio:⁊ finem accipiat peccatum et delea
tur iniquitas:⁊ adducatur iuſticia ſempiter‑
na:⁊ impleatur viſio ⁊ prophetia ⁊ vngatur
ſanctus ſanctorum. Per has hebdomadas
intelliguntur.cccc.xc.anni vt patet. Aggeus
propheta hanc vidit: quando.ij.caplo dixit.
Adhuc modicum:⁊ ego mouebo celuꝫ ⁊ ter
ram mare ⁊ aridam ⁊ veniet deſideratꝰ cun‑
ctis gentibus ⁊ magna erit gloria domꝰ iſtiꝰ
nouiſſime:magis q̄ prime dicit dominus ex
ercituuꝫ ⁊ cetera. Zacharias propheta hāc
vidit:quando.ix.caplo dixit.Exulta ſatis fi‑
lia ſyon.iubila filia hieruſaleꝫ.Ecce rex tuus
venit ſanctus ⁊ ſaluator:pauper ⁊ ſedens ſu
per aſinam.Scd̄m gloſas hebreorum ſuper
illud Canti.p̄mo.Exultabimus ⁊ letabimur
in te deo ſancto benedicto.Predicta aucto‑
ritas zacharie:intelligitur de aduentu meſſie
vt patet.

Quarto nos Judei vidi mus gloriam dominice incarnationis.

Primo nos doctores legis dicentes cum
Eſaia.xxiiij.ca.A finibꝰ terre laudes iuſti au
diuimus gloriam iuſti, Secretum meum mi
hi.ſecretum meum mihi.id eſt ſecretuꝫ gene‑
rationis eternalis ⁊ temporalis filij dei. Itē
in gloſa noſtra ſuper illud Eſaie vltimo.An
teq̄ parturiret peperit.que dicit ſic.Anteq̄ na‑
tus fuiſſet ille qui in ſeruitutem redegit vlti‑
maꝫ:natus fuit ſaluator.id ē ante natiuitatē
Titi ⁊ Veſpaſiani:qui ciuitatem ⁊ templuꝫ
deſtruxit:⁊ populum captiuauit.in ſeruitutē
ſubegit:vt patet per tranſlationem caldaicā.
que dicit.Adhuc non erat ei veniens angu‑
ſtia ⁊ adhuc nō venerat ei dolor propter par
tum:⁊ reuelabitur meſſias.Sed dolor ⁊ an‑
guſtia partus exprimit calamitatem in obſi‑
dione hieruſalem. Paſtores viderunt hāc
gloriam.Juxta illud Luce.ij. Paſtores loq̄‑
bantur adinuicem Tranſeamus vſq; Beth
leem ⁊ videamus hoc verbum quod factum
eſt quod dominus fecit ⁊ oſtendit nobis.Et
venerunt feſtinantes ⁊ inuenerunt Mariaꝫ
⁊ Joſeph:⁊ infantem poſitum in preſepio.
Super quo Beda in ſermone dicit ſic. Pa‑
ſtores quidē illi: felici gaudio feſtinarunt vi‑
dere qd̄ audierant.⁊ quia ardenti amore q̄‑
ſierunt.continuo ſaluatorem quē queſierunt
inuenire meruerunt.hec ille. Sic ergo vide‑
runt. Symeon vidit hanc gloriam. Juxta
illud Luce.ij.Et ecce homo erat in Hieruſa‑
lem:cui nomē Symeon ⁊ homo iſte iuſtus
⁊ timoratus:expectans conſolationeꝫ iſrael.
Super quo Auguſtinus in ſermōe dicit ſic.
Multum ſenex iſte fuit ad audienduꝫ ſerus:
ſed ad videndum maturus.Non expectauit
vt videret xp̄m loquentem.quando vidit in
fantem.⁊ hoc illi iam conceſſum erat decrepi
to:quaſi deſideranti ⁊ ſuſpiranti ⁊ dicenti in
orationibus ſuis. Quando veniet: Quādo
naſcetur:Quando videbo: Putas durabo:

Putas me hic ueniet? Putas iſti oculi vide
bunt per quem cordis oculi reuelabũtur? Di
cebat iſta quotidie in orationibus ſuis: ⁊ ꝓ
deſiderio ſuo accepit reſponſum: ꝙ non gu-
ſtaret mortem niſi videret xp̄m domini. Hec
Auguſtinus. Ideo dixit. Nunc dimittis do-
mine ſer. ⁊c̄. Anna prophetiſſa filia Pha-
nuel de tribu aſſer: vidit hanc gloriaꝫ. Iuxta
illud Luce. ij. Et hec ipſa hora ſuperueniens
confitebatur domĩo: ⁊ loquebatur de illo om-
nibus qui expectabant redemptioneꝫ iſrael.
Sic ergo ipſa vidit. Zacharias ſacerdos pa
ter Iohannis baptiſte vidit hanc gloriaꝫ di
cens. Luce p̄mo. Tu puer ꝓpheta altiſſimi
vocaberis. p̄ibis eñ ante faciem domini pa-
rare vias eius ⁊c̄. Uſqꝫ oriens ex alto ⁊c̄.
Helisabeth mater Iohannis baptiſte vidit
hanc gloriam: dicens Luce p̄mo. Unde hoc
mihi vt veniat mater dñi mei ad me? Om̄s
iſti clare viderunt.

Quinto nos apoſtoli vi
dimus gloriam dominice incarnationis. Iu
xta illud. Luce. x. Beati oculi que vident que
vos videtis. ⁊ .i. Iohannis primo. Qd̊ audi
uimus: quod vidimꝰ oculis noſtris quod ꝑ-
ſpeximus: ⁊ manus noſtre contractauerunt
de verbo vite. hoc teſtamur ⁊ annunciamus
vobis ⁊ hoc ſcimus quoniam cognouimus
eum. et ſic patet.

Sexto nos Pagani vidi
mus gloriam dominice incarnatiõis. In ho
dierna chriſti natiuitate. Iob vidit hãc glo
riam. Unde ſanctus Thomas ſecunda ſecũ-
de. queſtione: ij. articulo. vij. dicit ſic. Multis
gentiliuꝫ facta fuit reuelatio de chriſto. vt pꝫ
per ea que predixerunt. Nam Iob. ix. ca. dici
tur. Scio ꝙ redemptor meus viuit: ⁊ in no-
uiſſimo ⁊c̄. hec Thomas. Qui tamen ꝓphe-
tans de chriſto xxxi. ca. dicit ſic. Uidi ſolẽ cuꝫ
fulgeret: ⁊ lunã incedentem clare ⁊ letatũ eſt
cor meũ in abſcondito. Significans ꝑ ſoleꝫ
diuinitatẽ: per lunã humanitateꝫ in xp̄o: que
inceſſit clare i. ſine cõtagione vllius peccati.
⁊ quia hanc gloriam vidit: mente ⁊ ſpiritu le
tatus eſt ⁊c̄. Sibille etiam viderunt hanc
gloriam. de quibus ſanctus Thomas ibidẽ
dicit ſic. Sibille etiam quedam prenunciaue
rũt de xp̄o. vt Auguſtinꝰ dicit. hec Thomas
de quibus ſigillatim videamus. Sibilla ꝑ-
ſica: veſtita aurea veſte cum velo albo in ca-
pite dicit ſic. Ecce beſtia conculcaberis ⁊ gi-
gnetur dominꝰ in orbem terrarum ⁊ gremiũ
virginis erit ſalus gentium. ⁊ pedes eius in
valitudine hominũ. Inuiſibile verbuꝫ palpa
bitur. Sibilla Libica: ornata ſerto viridiuꝫ
florum in capite: veſtita palleo honeſto: ⁊ nõ
multum iuuenis: dicit ſic. Ecce veniet dies ⁊
illuminabit dominus condenſa tenebrarum
⁊ ſoluetur nexus ſynagoge: ⁊ deſinent labia
hominum: ⁊ videbunt regem viuentium ⁊ te
nebit illum in gremium virgo domina gen-
tiuꝫ: ⁊ regnabit in miſericordia. ⁊ vterus ma
tris erit ſtatera cunctorum. Sibilla Delphi
ca que ante troiana bella ꝓphetauit. veſtita
veſte nigra: ⁊ capillis circunligatis capiti: in
manu cornu tenẽs ⁊ iuuenis: dicit ſic. Naſcet
ꝓpha abſqꝫ mr̃is coitu ex virgĩe eiꝰ. Sibil-
la Chimica in italia nata veſtita celeſtina ve
ſte deaurata capillis per ſcapulas ſparſis: et
iuuenis: dicit ſic. In prima facie virginis aſ-
cendet puella facie pulcra: capillis prolixa ſe-
dens ſuper ſedem ſtratam. puerum nutriẽs.
dans ei ad comedendum ius ꝓprium. i. lac
de celo miſſum. Sibilla Erithrea in Baby
lonia orta: monachali veſte induta nigro ve
lo in capite: manu geſtans gladium nudum:
non multum antiqua: mediocriter facie tur-
bata: habens ſub pedibus circulum aureum
ornatuꝫ ſtellis ad ſimilitudinem celi: dicit ſic.
In vltima etate humiliabitur deus. humana
bitur ꝓles diuina: vnietur humanitati diuini
tas: iacebit in feno agnus: ⁊ puellari officio
educabitur. Sibilla Samia a Samo inſu-
la iuuenis habens formoſum pectus ſubtili
velo capite cooperto. manum ad pectus te-
nens. enſem nudum ſub pedibus habens: di
cit ſic. Ecce veniet diues ⁊ naſcetur de pauꝑ
cula: ⁊ beſtie terrarũ adorabunt eum clama-
bunt ⁊ dicent. Laudate eum in atrijs celoꝝ.
Sibilla Cumana que fuit tempore Tarqui
ni priſci veſtita aurea veſte: librum apertum
⁊ altum in manu geſtãs: ⁊ librum in ſiniſtra
habẽs ſuper genu capite diſcoperto: dicit ſic.
Magnus ab integro ſeclorum naſcitur or-
do. Iam redit ⁊ virgo redeunt ſaturnia re-
gna. Iam noua progenies celo demittitur al
to. Tu modo naſcenti puero quo ferrea pri-
muꝫ. Deſinet ac toto ſurget gens aurea mũ-
do. Caſta faue lucina tuus iam regnat apol
lo. Sibilla Helleſpõtina in agro Troiano
nata: vetula ⁊ antiqua veſte rurali induta: li-
gata velo antiquo: capite ſub gula circum-

uoluto vſq; ad ſcapulas quaſi deſpecto habitu dicit ſic. De excelſo celoꝝ habitaculo pſpexit deus humiles ſuos: ⁊ naſcet in diebus nouiſſimis de virgine hebrea in cunabulis terre.

8 Sibila Phrygia induta veſte rubea: nudis brachijs antiqua facie ſaturnina: crinibus ſparſis per dorſum: digito indicans: dicit ſic. Flagellabit deus potentes terre. Ex olimpo excelſus veniet ⁊ firmabitur conſilium in celo. ⁊ annunciabitur virgo in vallibus deſertoꝝ.

9 Sybilla Tyburtina non multum ſenex veſte rubea induta: deſuper ad collū pellē hyrcinam per ſcapulas habens: capillis diſcoopertis, breuem in manu tenens: dicit ſic. Naſcetur xpus in Bethleem annūciabitur in Nazareth. regnāte tauro pacifico fundatore quietis. O felix illa mater cuius vbera illum lactabunt.

10 Sibilla Europa decora iuuenis: facie rutilans: velo ſubtiliſſimo i capite ligata: induta veſte aurea. breuem in manu tenens: dicit ſic. Veniet ille ⁊ tranſibit mōtes ⁊ colles ⁊ latices olimpi. regnabit in paupertate ⁊ dominabit in ſilentio ⁊ egredietur de vtero virginis.

11 Sybilla Agrippa veſtita roſea veſte cum clamide roſea nō multū iuuenis: manū tenens in gremio quaſi admirās ⁊ ſiniſtram manū tenens oſtendendo deorſum cum breue ſcripto dicit ſic. Inuiſibile verbum palpabitur. germinabit vt radix: ſiccabitur vt folium: non apparebit venuſtas eius. Circūdabitur aluus materna ⁊ flebit deus leticia ſempiterna ⁊ ab hoibus cōculcabitur. Naſcet ex matre vt deus: ⁊ conuerſabit vt peccator. Homo qdam gentilis vidit hanc gloriam. Unde ſanctꝰ Thomas ſecunda ſcde. q. ij. arti. vij. dicit ſic. Inuenit etiam in hyſtorijs Romanoꝝ ꝙ tempore Conſtantini auguſti ⁊ hyrene matris eius inuentū fuit quoddam ſepulchrū in quo iacebat homo aureā laminā habens in pectore in qua ſcriptū erat. Xps naſcet de virgine ⁊ credo in eū. O ſol ſub hyrene ⁊ Cōſtātini temporibus iterū me videbis. hec Thomas. Plures etiā gentiles viderunt hanc gloriā. Unde ſctūs Thomas ibidē dicit ſic. Si qui tn̄ ſaluati fuerūt qbus reuelatio nō fuit facta: non fuerunt ſaluati abſq; fide mediatoris. qꝛ ⁊ ſi non habuerūt fidem explicitā: tamen fidē implicitā in diuina ꝓuidentia, credentes deū eſſe liberatorē hominum ſm modos ſibi placitos: ⁊ ſm ꝙ aliquibus veritatē cognoſcentibꝰ ipſe reuelaſſet ſm illud Job. xxxv. Qui docet nos ſup iumēta terre. Magi in oriente poſiti viderūt hāc gloriaꝫ. iuxta illud Mat. ij. Uidimus ſtellā eius in oriente ⁊ venimus adorare eū ⁊c.

Septimo nos xpiani vidimus gloriaꝫ dn̄ice incarnationis. Unde Maximus in ſermone de natiuitate dn̄i dicit ſic. Viderūt ſiquidē pr̄es noſtri magna innumera ꝗ mirabilia opa dei. Celū illis angelicas eſcas rorauit. Lapis duriſſimꝰ dulcia pocula miniſtrauit. Jordanis ꝑpetem ſuum meatū in fontē retorſit. Ualidiſſimꝰ hoſtiū murus tubarū ſtrepitu corruit. Sol ꝗꝫ cōmoratus in celo longioreꝫ triūphanti populo diē pſtitit. Hoc vō nullis antea ſeculis videre datū eſt. vt vnigenitus altiſſimi quē trementes archāgeloꝝ ptātes ſuſcipiūt hominē ſe hominibus exhiberet: ⁊ carnē quā ab hoīe ſumpſit in deū transformaret. hec ille. Certificatus eſt eñi hō de gloria natiuitat xpi teſtimonio miraculoruꝫ in quadruplici genere. Primo in corporibꝰ celeſtibꝰ. Nā circa ſolē apparuit circulus aureus. Apparuerunt etiaꝫ tres ſoles q poſtmodū in vnū redacti ſunt. Apparuit inſuper circulus aureus in cuius medio erat puella puerūꝫ geſtans in gremio. Apparuit preterea noua ſtella magis in oriente. Secūdo in elemētis. ignis nouꝰ apparuit qui ſodomitas cōſumpſit. Aer nouam claritatem induit cum nox in lucem verſa eſt. Fons aque in oleum eſt conuerſus. Terra nouam fecunditatem oñdit, cum vinee Engadi floruerunt ⁊ balſamū pduxerūt. Tertio in creaturis inſenſibilibꝰ. tēplū pacis corruit. Statua Romuli cōfracta eſt. Ydola egypti ſubuerſa ſunt. Quarto in creaturis cognoſcentibꝰ. Bos ⁊ aſinus adorauerūt xpm in pſepio. Octauianus renuit vocari deꝰ: ⁊ xpm adorauit. Angeli collaudāt ⁊ pdicāt dei magnalia. Et ſic totꝰ mūdus exultat: vt dicē poſſit. Uidimus gloriam eius que nos ſaluabit in ſecula. Amen.

In feſto ſancti Stephani prothomartyris. Sermo. vi.

ſ Tephanus plenus ſpūſctō vidit gl'iam dei Act. vi. ⁊ in epl'a ⁊c. Btūs Augꝰ. i ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Preclarꝰ athleta dei vnctꝰ ſpū dei. ad ſtadiū certamis por exiuit: ⁊ tantā victorie adeptus eſt gloriaꝫ: vt pri

mus acciperet coronã. Miles xpi fidelis: ſi
gnifer martyrum fortis poſt xpm martyrij
meruit principatũ. ⁊ cum ad crucis puenit ſi
gna priori de celo mittitur palma. hec ille.

Super quo verbo moueo talem queſtiões
Utrũ beatus Stephan⁹ adhuc in carne via
tor: fuerit diuine eſſentie clarus cõtẽplator

Ad iſtam queſtionem reſpondent duo do
ctores noui teſtamenti. Primus eſt beat⁹
Augu. in ſermõe huius diei dicẽs ſic. O bea
ta fidei officina: q̃ tñ exaltaſti i martyre vt ip
ſam cõſpiceret maieſtatẽ. Ecce inquit video
celos apertos: ⁊ Jeſum ſtantẽ a dextris dei.
patuit ſedes dei: ⁊ ſulcato aere: celoꝝ latera
penetrauit. Uidet xpm: cõfitens xpm: mori-
turus ꝑ xpo: perrecturus ad xpm. Hec ille.

Secũdus eſt ſanctus Tho. iiij. ſniarũ. di.
xlix. q. xlix. articlo. vij. In Rub. dicẽs ſic. Cũ
beatitudo ſit vltimus finis rõnalis creature.
ſtatus vie in qualibet rõnali creatura: eſt ille
in quo a beatitudine deficit. Beatitudo aũt
cuiuſlibet rõnalis creature cõſiſtit in viſione
dei ꝑ eſſentiam. Sed operatio delectabiliſſi
ma in qua beatitudo conſiſtit: oportet ꝙ ſit
potentie diſpoſite ⁊ perfecte ad digniſſimũ
obiectum. vt patet per phm. x. methaphi. Jõ
ad hoc ꝙ creatura ratiõalis ſit beata ꝑ viſio
nem dei in eſſentia ſua. oportet ꝙ in hanc vi
ſionem ſit potens per aliquam diſpoſitionẽ
ſibi inherentem: quã dicimus lumen glorie.
Sic aũt nulla pura creatura in ſtatu vie exi-
ſtens: videre poteſt deum per eſſentiam. Sꝫ
contingit aliquãdo diuina virtute ꝙ aliqua
res miraculoſe ꝑducit̃ in aliquid: in qđ nul-
lo modo põt per aliquas diſpoſitiões ſibi in
herentes. Sicut ꝙ virgo pariat: ꝙ ignis in
aqua comburat. Similiter poteſt miraculo-
ſe fieri ꝙ diuina virtute aliquis intellectus
creatus non habens niſi diſpoſitiones vie:
eleuetur ad videndum deũ per eſſentiã nec
tamẽ ex tali viſione põt dici beatus ſimplici-
ter. ſed ſm quid tñ. inquãtũ. ſ. cõicat in actu
beati. Sicut etiã aliquod corp⁹ in ſtatu gra-
uitatis exiſtens põt miraculoſe participare
actum agilitatis vel impaſſibilitatis. Sicut
de abacuch legitur Dañ. vlt. ⁊ de tribus pue
ris conſeruatis in fornace. Danielis. iij. Nec
tamẽ eorum corpora erant glorioſa. Jõ nul-
la pura creatura in ſtatu vie exiſtens poteſt
deum per eſſentiã videre. Sed deus poteſt
facere ꝙ videat adhuc in ſtatu vie exiſtens.
hec Tho. Beatus ſtephan⁹ in carne viuẽs
vidit gloriã dei: aut oculo corporali: aut mẽ
tali. Si corporali: fuerunt quattuor miracu-
la in illa viſione. Primũ quia vidit celos a-
pertos. cum ſm naturã celũ nõ poſſit aꝑi-
ri: nec diuidi: nec ſecari. Secundũ quia vi-
dit Jeſum: cum ſm naturam impoſſibile ſit
corpus glorificatum ab oculo mortali in ſua
gloria videri. Tertiũ quia vidit xpm ſtare a
dextris. cũ eñ corp⁹ xpi ſit in celo empireo:
videndo ipſum vidit vltra celum aereũ: ſyde
reum: criſtallinũ vſqꝫ ad empireũ. Impoſſi-
bile aũt eſt ſm naturam: vt oculus corpora-
lis in tanta diſtantia videre poſſit. Quar-
tum eſt quia vidit xpm cum virtute ſe iuuan
tem in certamĩe. Impoſſibile eñ erat ſm na
turam vt ſtephanus ſuperaret tot inimicos
ipm perſequẽtes: niſi diuina gr̃a fuiſſet ad-
iutus. Sicut Sãpſon vicit philiſteos: virtute
ſpiritusſancti que deſignabatur in ſeptem ca
pillis ei⁹. vt dicitur Judic. xvi. Sic ſtephan⁹
plenus ſpiritu ſancto vicit iudeos. Si autẽ
vidit oculo mẽtali qđ cõmuniter dicit̃: ſic di-
co ꝙ videre potuit: quia habuit oculum men
tis purificatum ꝑ fidem. Actuũ. ix. Fide pu-
rificans corda eoꝝ. Illuminatũ ꝑ ſapientiã.
ps. Reuela oculos meos: ⁊ cõſiderabo mi-
rabilia de lege tua. Sanctificatum ꝑ gratiã
Math. v. Beati mundo corde: qm̃ ipſi deũ
videbũt. Deificatum per ſpiritũ ſanctũ. Job
xxxvij. De longe oculi eius proſpiciũt. Et ſic
modo patet ꝙ Stephan⁹ plenus ſpiritu ſan
cto: vidit gloriam dei vt dicit verbum propo
ſitum.

Stephanus plenus ſpiritu ſancto: vi-
dit gloriam dei.

- Per ſanctificationem.
- Per electionem.
- Per viſionem.
- Per orationem.
- Per dimicationem.
- Per paſſionem.
- Per impetrationem
- Per coronationem.
- Per glorificationem.

Primo beatus Stepha-
nus vidit gloriam dei per ſanctificationem.
Unde Augu. in ſermone huius diei dicit ſic.
Natus eſt xps in terris: vt ſtephanus naſce
retur in celis. Ingreſſus eſt dñs mundũ: vt
ſtephanus ingrederetur celũ. Altus ad hu-
milia deſcendit: ⁊ humilis ad alta aſcendit.
hec ille. Sciendum ꝙ inter xpi diſcipulos:
ſtephanus fuit primus natus in celo. Et ſi-

cut xp̄us fuit primus natus in terris: ſine vl-
la contagione peccati: aut originalis: aut a-
ctualis. Sic ſtephanꝰ fuit primꝰ natus in ce-
lo inter xp̄i diſcipulos: ſine vlla macula: ſed
cum perfecta ſanctificatione. Apocalip. xiiij.
Sine macula ſunt ante thronū dei. Sanctꝰ
ſtephanus natus eſt in celo quadrupliciter.
Primo ratione amplioris loci ad manen-
dum. Sancti em̄ ꝙdiu ſunt in vtero eccleſie:
habent locum arctum. qm̄ terra exigua eſt ⁊
punctus. Sap. ij. Tanꝙ momentuꝫ ſtatere:
ſic ante te eſt orbis terrarū. Ideo exire appe
tunt vt recipiant locū amplum: de quo dicit
Baruch. iij. O iſrael ꝙ magna eſt domꝰ dei:
⁊ ingens locus poſſeſſionis eius magnus ⁊
non habens finem: excelſus ⁊ immenſus.
Secūdo ratiōe vberioris cibi ad veſcendū.
Sancti em̄ ꝙdiu ſunt in vtero eccleſie ſunt ī
cōtinua eſurie. ideo exire appetunt: vt ſint in
plena ſatietate. ps. Satiabor cū apparuerit
gloria tua. Tertio rōne liberioris aeris ad
reſpirandum. Sancti em̄ ꝙdiu ſunt in vtero
eccleſie nō habent libertatem aeris. i. diuine
refrigerationis: vt reſpirare poſſint. ideo exi
re appetunt: vt in dei eternitate reſpirēt. Un
de cantat eccleſia. Inter ſanctos ⁊ electos
tuos reſuſcitati reſpirent. Quarto ratione
maioris lucis ad videndū. Sancti em̄ ꝙdiu
ſunt in vtero eccleſie: ſunt in tenebris multi-
plicis ignorantie. ideo exire appetunt vt ve-
niant ad lucem claritatis eterne. Apocalip.
xxi. Claritas dei illuminabit illam. Iſta qt-
tuor ſibi reſeruata in celo beatus ſtephanus
vidit: ideo de vtero eccleſie exire optauit. Ui
dit em̄ celum apertum tanꝙ locū amplū ad
manenduꝫ. Uidit Ieſum tanꝙ cibum ad ve
ſcendum. vidit dei dextram tanꝙ beataꝫ re-
quiem ad reſpirandū. vidit gloriam dei tāꝙ
eternam lucem ad videndum. et in his erat
ſanctificatio eius.

Secundo beatus ſtepha-

nus vidit gloriam dei per electioneꝫ. Unde
Maximꝰ in ſermone huius diei: dicit ſic. He-
ſterno die nataleꝫ habuimus dn̄i ſaluatoris
hodie ſumme deuotionis. Heſterno quo re-
dimimur ad p̄mium. hodie quo ꝓuocamur
ad exempluꝫ. Bene ergo heſterne ſolennita
ti feſtiuitas hodierna cōiuncta eſt. vt illa cre
dentes eueheret ad vitam: hec ꝯfitentes du-
ceret ad coronam. Omni ergo eccleſie beatꝰ
Stephanus datus eſt ad profectuꝫ. Adhuc
laycus dyaconi meruit electionem: ⁊ leuita
martyrij meruit principatum. In plebe ad-
huc poſitus erat: ſed iam virtutibus emine-
bat. humilis erat loco: ſ; celſus fide. Hec ille.
Sciendum ꝙ dignitas beati ſtephani fuit:
ꝙ ab apoſtolis fuit primus ordinatus. cuius
dignitas apparet ex plenitudine ſpiritusſan-
cti que erat in eo. ſed plenitudo eſt quadru-
plex. Prima eſt effluētie: que fuit in chriſto
Iohānis p̄mo. De plenitudīe eius nos om-
nes accepimus. Secunda eſt excellentie: q̄
fuit in beata virgīe: que pre omībus ſanctis
excellentius gratiā accepit. Luce p̄mo. Aue
gratia plena. Tertia eſt abundantie: q̄ fuit
in apoſtolis qui ſpiritumſanctuꝫ in abundā
tia receperunt. Actuū. ij. Repleti ſunt omēs
ſpirituſancto. Quarta eſt ſufficientie: quaꝫ
habent omēs fideles. Luce. i. Zacharias pa
ter eius implerꝰ eſt ſpiritu ſancto. Iſta qua
druplex plenitudo declaratur ad ſimilitudi-
nem aque. Eſt enim quedam plenitudo flu-
minis: ⁊ iſta eſt effluentie que fuit in chriſto
Pſal. Flumen dei repletum eſt aquis. Que-
dam fontis ⁊ iſta eſt excellētie que fuit in vir
gine: que ad inſtar fontis ſemper fluit. Can-
ticoꝝ. iiij. Fons ortorum puteus aquarum vi-
uentium: que fluunt impetu de libano. Que
dam riuuli decurrentis: ⁊ iſta eſt abundātie
que fuit in apoſtolis. Unde poſtꝙ prophe-
ta dixit. Flumen dei repletum eſt aquis: ſta-
tim ſubiunxit. Riuos eius inebriās ⁊ cetera.
Quedam eſt vaſis: ⁊ iſta eſt ſufficientie: que
eſt plenitudo menſurata. iiij. Regum. iiij.
Pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vaſa
vacua nō pauca ⁊ cetera. Beatus Stepha
nus habuit iſtam quadruplicem plenitudi-
nem. Primo effluentie: in continua doctri-
ne emanatione. Secundo excellentie in ſi-
gnorum ⁊ prodigiorum ampla operatione.
Tertio abundantie in tam benigna inimico
rum dilectione. Quarto ſufficientie in ope
ratione ſtrenua fide recta: ⁊ dilectione ſynce
ra. Actuū. vi. Elegerunt ſtephanum virum.
id eſt virilem. ecce operatio ſtrenua: plenum
fide: ecce fides recta: ⁊ ſpirituſancto. ecce dile
ctio ſyncera. Sic ergo beatus ſtephanus vi-
dit gloriam dei per electionem ⁊c̄.

Tertio beatus ſtephanus

vidit gloriam dei per viſionem. Unde Au-
guſtinus in ſermone huius diei: dicit ſic. Iu-
dei malicia cecabantur. Stephanus viſo dei
filio ſapientia illuſtrabatur. Sciendum ꝙ

In veteri teſtamento quattuor genera hoim
viderunt maieſtatem dei. Primo patriar-
che. Sicut Iacob in ſtatu vie exiſtens: vidit
deum facie ad facieȝ. Unde dixit Geñ. xxxij.
Vidi dominū facie ad faciem: ⁊ ſalua facta
eſt anima mea. Hec enim apparitio nō fuit
dormiēdo: ſed vigilando. Nec tantū audiuit
vocem ſecum loquentis ſed etiam figuram
inſpexit hominis ꝛc̃. Unde dicitur ꝙ appa-
ruit ei vir ꝛc̃. quem angelum intellexit. Et ad
hanc eminentiam deſignandam dicitur ꝙ vi
dit dominū facie ad faciem. angelum dn̄m
vocans. Secūdo duces. ſicut Moyſes. de
quo dicit̃ Nume. xij. Palam ⁊ non p enigma
ta videt deum ore enim ad os loquor ei. Un
de Auguſtinus libro ij de trinitate dicit. Lo
cutio illa que fiebat vocibus ſic modifica-
batur: tanq̃ eſſet amici loquentis ad amicū.
Tertio reges. ſicut Iob. qui dicit. xi. Audi
tu auris audiui te. nunc autem oculus meus
videt te. prius enim nō fuit facta reuelatio ip
ſi Iob: niſi per auditum loquentis non viſi.
Poſtmodum vero per viſionem loquentis.
Quarto ꝓphete. ſicut Eſaias q̄ dicit. vi ca.
Vidi dominū ſedentem ſuper ſolium excel-
ſum ⁊ eleuatum: ⁊ plena erat omīs terra ma
ieſtate eius. In nouo teſtamento etiā quat
tuor genera hominuȝ viderunt maieſtatem
dei. Primo Iohan. bapti. qui dicit Iohan-
nis pmo. Vidi ſpiritum deſcendentem qua
ſi columbam de celo: ⁊ manſit ſuper eum et
ego neſciebam eum. Sed qui miſit me bapti
zare in aqua: ille mihi dixit. Super quem vi-
deris ſpiritum deſcendentem ⁊ manentē ſu
per eum. hic eſt qui baptizat in ſpiritusancto.
⁊ ego vidi: ⁊ teſtimonium perhibui. quia hic
eſt filius dei. Secundo Petrus ⁊ duo filij
zebedei. quando viderūt chriſtum transfigu
ratum. vt dicitur Mathei. xvij. Tertio pau
lus. qui dicit. i. Corinth xij. Scio huiuſmodi
hominem raptum vſq; ad tertium celum ꝛc̃.
Ubi dicit Glo. ꝙ deus oſtendit apoſtolo vi
tam: in qua videndus eſt in eternum.

Quarto Stephanus qui celum apertuȝ vi
dit: ⁊ gloriam dei conſpexit: ⁊ Ieſum glorifi
catum intuitus fuit. Unde dixit Actuuȝ. vi.
Ecce video celos apertos: ⁊ Ieſum ſtantem
a dextris virtutis dei. quod fuit magnū priui
legium.

Quarto Beatus ſtephanus vidit gloriam dei per orationem. Unde

Fulgentius in ſermone huius diei dicit ſic.
Stephanus vt nominis ſui coronam mere-
retur accipere: charitatē pro armis habebat:
⁊ per ipſam vincebat. Per charitatem dei: ſe
uientibus iudeis non ceſſit. per charitatem
proximi: pro lapidantibus interceſſit: p chari
tatem arguebat errantes vt corrigerentur:
per charitatem proximi pro lapidantibꝰ ora
bat ne punirentur. Hec ille. Sciendum ꝙ
Beatus ſtephanus floruit quattuor virtuti
bus: quibus oratio ſua meruit exaudiri.

Primo virtute caſtitatis ⁊ mūdicie. In cu-
ius ſignum fuit conſtitutus cuſtos viduarū
⁊ mulierum. vt patet Actuuȝ vi. Et propter
eius puritatem omnes qui erant in conſilio
intuebantur vultum eius tanq̃ vultum an-
geli ſtantis ſuper illos. Secundo virtute ve
ritatis ⁊ ſapientie. Actuum. vi. Surrexerunt
autem quidam de ſynagoga ⁊ cetera Uſq;.
non poterant reſiſtere ſapiētie ⁊ ſpiritui qui
loquebatur. Tertio virtute fortitudinis et
conſtantie. Actuū. vi. Stephanus plenꝰ gra
tia ⁊ fortitudine. Fortis enim eſt ille qui eſt
impauidus contra bonam mortem. Quar
to virtute benignitatis ⁊ patientie. quia per
ſecutoribus non ſolum pepercit: ſed etiam ꝓ
ipſis orauit. Cuius benignitas apparuit in
quattuor. Primo quia orando pro ſe: ſtetit
orādo ꝓ ſuis lapidatoribus genu flexit: qua
ſi plus orationem quam pro ipſis faciebat.
q̃ illam quā ꝓ ſe fundebat: cupiēs exaudiri.

Secundo quia pro ipſis maiori charitate:
q̃ ꝓ ſe orauit cupiens eos cōuerti: ⁊ a pena
eterna liberari. Uñ Beda dicit. Pro ſe ſtās
orauit. ꝓ inimicis genu flexit: quia maior ini-
quitas maius ſupplicandi remediuȝ flagita-
bat. Tertio quia cum clamore ⁊ lachrymis
pro eis orauit. Actuū. vij. Poſitus auteȝ ge-
nibus. beatus ſtephanus clamauit voce ma
gna. Unde Auguſtinus in ſermone huius
diei dicit ſic. Beatus Stephanus dyaconus
erat: euangelia legebat in quibꝰ inuenit ſcri-
ptum. Diligite inimicos veſtros: ⁊ orate pro
perſequentibus vos. Didicit legendo: perfe-
cit diligendo. Iudei lapidabant ⁊ ille orabat.
Illi eum furioſe perſequebātur. ille pacatus
chriſtum ſequebatur. Illi lapides mittebāt:
ille orationes premittebat: tanq̃ diceret. do-
mine ſi iſto modo occideris inimicos: quos
poſtea facies amicos. Hec ille. Quarto q2
pro eis allegauit. dicēs Dñe ne ſtatuas illis
hoc peccatū: quia neſciunt quid faciūt. Uñ

Maximus in ſermone huius diei dicit ſic.
In perſecutione poſitus pro perſecutoribꝰ
dñm deprecabat̃. atqꝫ in illa lapiduꝫ ruina
quando alius obliuiſci poterat: etiam cha-
riſſimos ſuos: ille domino cōmendabat ini-
micos. Plus itaqꝫ tunc dolebat illoꝝ pecca
ta ꝙ̄ ſua vulnera. plus illorū impietatem ꝙ̄
ſuam mortem. Hec ille. Ecce quanta fuit
benignitas eius pro inimicis ſuis exoran-
do ⁊ cetera.

Quinto beatus ſtepha-
nus vidit gloriam dei per dimicationē. Un
de Maximus epiſcopus in ſermone huius
diei dicit ſic. Siquid diſtare inter martyres
poteſt: precipuus videtur eſſe iſte qui pri-
mus eſt. Mortem em̄ quam dignatus eſt
Saluator ꝓ om̄ibus pati: hanc iſte primus
reddidit ſaluatori. hec ille. Sciendum ꝙ
in veteri teſtamento: fuerunt quattuor ge-
nera martyrum. Primo de patriarchis, ꝓ-
mus fuit Abel de quo dicit Hiero. in omel.
hodierna. De Abel nulla eſt ambiguitas
qn hic ſit: quem Caym frater ſuus occide-
rit. Juſtus autem non ſolum ex dñi nūc ſen
tentia, ſed etiam ex Geneſis teſtimonio cō
probatur: vbi accepta a deo eius narrantur
munera. Secundo de ſacerdotibus: primꝰ
fuit Abimelech ſacerdos: queꝫ occidit ſaul.
vt habetur. i. Regū. xxij. Tertio de ꝓphe
tis: ꝓmus fuit Zacharias filius Joiadis ſa
cerdotis: quem occidit Joas filius Ocho-
zie inter templum ⁊ altare. vt habet̃. ij. Pa-
ralipo. xxiiij. Et Hieroñ. in omel. hodierna
idem dicit. Quarto de principibus militie
primus fuit Judas machabeus. vt habet̃. i.
Machab. ix. In nouo teſtamento fuerūt
quattuor genera martyrum. Primuꝫ fuit
ſanctoruꝫ Innocentiū. Secundū fuit Jo.
bapti. Marc. vi. Tertium fuit xpi. Math.
xxvij. Quartū fuit ſancti Stephani. Act.
vij. Quare autem beatus Stephanꝰ di-
catur primus martyr: ſunt quattuor ratio-
nes. Prima eſt quia fuit primus marty-
rio coronatus poſt chriſtum. Unde Augꝰ.
in ſermo. huius diei dicit ſic. Fratres chariſ
ſimi. Heri celebrauimus natalem quo rex
martyruꝫ natus eſt mundo. Hodie celebra
mus natalem quo primicerius martyrum
migrauit e mundo. Secūda ratio eſt quia
fuit primus q̄ ex martyrio volauit ad celum
Ceteri em̄ martyres ante ipſum deſcende-
bant ad lymbū, iſte autē ſubito aſcendit ad
celum. Unde Fulgentius in ſermo. huiꝰ diei
dicit ſic. Heri celebrauimus temporalē ſem
piterni regis natalē. hodie celebramus triū
phalē militis paſſionē. Heri rex noſter tra-
bea carnis indutus: de vteri virginalis au-
la egrediens: viſitare dignatus eſt mundū.
hodie miles de tabernaculo corporis egredi
ens triūphator migrauit ad celū. Jlle ſem
piterne deitatis maieſtate ſeruata: ſeruile
cinctoriuꝫ carnis aſſumens: in huius ſeculi
campū pugnaturus intrauit: iſte depoſitis
corruptibilibus corporis indumētis ad celi
palatium perhēniter regnaturus aſcendit.
Jlle deſcendit carne velatus. iſte aſcendit
ſanguine laureatus. aſcendit iſte lapidanti
bus iudeis: qꝛ ille deſcendit letantibꝰ ange-
lis. hec ille. Tertia ratio eſt. qꝛ fuit primus
pro fide chriſti mortuus. Qui em̄ fuerūt an
te chriſtuꝫ: mortui ſunt ꝑ lege veteri. Licet
autē innocentes fuerint occiſi ꝓpter chriſtū
non tamē ꝓpter fidē xpi quā lingua confi-
terent̃: ſicut btūs Stephanus. Quarta ra
tio eſt. qꝛ baptiſmꝰ ſanguinis primo in ipſo
habuit efficaciā: cum per ipſum aīa abſolua
tur a culpa ⁊ pena. ſicut in baptiſmo flumi-
nis. Sed in oībus martyribus precedenti
bꝰ iſtud martyriū nūꝙ̄ habuit talē effectū.
cū oēs incurrerent penā dāni preter xpm: q̄
a quo abſolueret̃ nō habuit. Uñ. B. Ste. re
cte fuit figuratus ꝑ Gedeonē q̄ fuit primꝰ q̄
cepit cū hoſtibꝰ dimicare. vt pꝫ Judic. vij.
Habuit em̄ q̄ttuor adiutoria ꝓpter q̄ tāꝙ̄
miles ſtrenuꝰ fortiſſime dimicauit. Primo
habuit grande exēplū: ſicut ſi miles videret
añ ſe militē fortiter dimicātē. vñ vidit ieſuꝫ
ſtantē a dextris vrtutꝭ dei. Sup quo dicit gl.
Ne hō lapidātibꝰ dubitet in terra: deꝰ hō cru
cifixus apparet in glīa. Et Heb. xij. Reco-
gitate eū q̄ talē ſuſtinuit aduerſuꝫ ſe ꝯdicti-
onē: vt nō fatigemini aīabus vr̄is deficiētes
Secūdo habuit grande ſpectaculū. qm̄ vi
dit celos aptos. apertū em̄ fuit celū vt rex ⁊
tota curia celeſtis videret militē dimicantē
Miles aūt valde ſtrenue dimicaret: q̄ a re-
ge ⁊ a tota ciuitate ſe ſpectari cognoſceret. i.
Cor. iiij. Spectaculū facti ſumꝰ deo ⁊ ange
lis eiꝰ. Tertio habuit grande ꝓmiū ſibi oñ
ſum: qꝛ vidit glīam dei. Greg. Cō ſideratio
⁊ ſpes premij minuit vim flagelli. Quar-
to habuit grande auxilium: quia vidit ieſuꝫ
ſtantem. Super quo dicit gloſa. Quia ſta-
re eſt pugnantis vel adiuuantis: recte a dex
tris ſtare vidit. quē inter perſecutores adiu-

ſorẽ habuit. Miles eñi valde ſecurꝰ eſſet qui iuxta ſe pugilẽ fortiſſimũ haberet. Exo. xv. Dñs pugnabit ꝓ vobis ⁊ vos tacebitis Et ſic patet pugna victorioſa eius.

Sexto beatus ſtephanus

vidit gloriã dei per paſſionẽ. quia paſſio eiꝰ fuit ſimilis paſſioni xp̃i. vt dicit glo. quantũ ad quattuor. Primo qꝛ ſicut xp̃s: ſic iſte falſis teſtibus accuſatur. Secũdo qꝛ xp̃s extra portã patitur. ſtephanꝰ extra ciuitatẽ lapidatur Tertio qꝛ xp̃s ait tanq̃ filius patri. In manus tuas dñe cõmẽdo ſpm̃ meũ. ſtephanꝰ tanq̃ ſeruus ait. dñe ieſu accipe ſpm̃ meuꝫ. Quarto qꝛ xp̃s ait. Pater ignoſce illis delictuꝫ. ſtephanꝰ. Dñe ne ſtatuas illis hoc peccatũ. Unde Aug. in ſermone huiꝰ diei dicit Orauit xp̃s ꝓ ſuis crucifixoribus. orauit ⁊ ſtephanꝰ ꝓ ſuis lapidatoribꝰ. Xp̃s ligno fixus orauit. ⁊ ſtephanꝰ ſtans ſpm̃ ſuuꝫ dño cõmendauit. fixoq̓ꝫ genu ꝓ inimicis vt amicus dñiꝫ rogauit. Talia ergo in orõnis ſue ꝯuiuio dño exhibuit: qualia in ſui dñi mẽſa comedit. hec ille. Fuit ergo paſſio eiꝰ ſatis conformis paſſioni xp̃i. vt patet.

Septimo beatus ſtephanus

vidit gloriã dei per impetrationẽ. Uñ Aug. in ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Deniq̓ꝫ vt noueritis quantũ valuerit orõ ſancti martyris: recurrite nobiſcũ ad illũ adoleſcenteꝫ: qui oĩm veſtimenta ſeruabat ⁊ tanq̃ manibus omniũ lapidabat. Cui dictũ eſt. Saule ſaule q̇d me ꝑſeq̄ris. Ob hoc q̇deꝫ debui ꝑdere te. ſed ſtephanꝰ meꝰ orauit ꝓ te. Nam ſi martyr ſtephanꝰ nõ ſic oraſſet eccl'ia paulum nõ habuiſſet. Sed ĩdo de terra erectꝰ eſt paulus: qꝛ in terrã inclinatꝰ exauditꝰ eſt ſtephanꝰ. hec ille. Sic ergo ptꝫ ꝙ p̃deſtinatio poteſt iuuari precibꝰ ſanctorum ⁊c̃.

Octauo beatus ſtephanus

vidit gloriã dei per coronationẽ. Habuit eñi quattuor dignitates quibꝰ merebatur quadruplicẽ coronaꝫ. Primo habuit dignitatem angelicã. Unde Aug. in ſmone huius diei: dicit ſic. Beatꝰ qui in ipſa obluctatione pugnantis iam preferebat ſpeciẽ reſurgentis habẽs intra ſe ſpm̃ ſctm̃: os geſtabat angelicum. hec ille. Ratione huiꝰ meruit coronam aureã inq̃tũ fuit virgo incorruptus Eccli. xlv. Corona aurea ſup mitram eius. Sicut eñi aurũ eſt incorruptũ: ſic ⁊ ipſa virginitas. Sap. vij. O q̃ pulchra eſt caſta generatio cum claritate: imortalis eſt eñi memoria illius. Secũdo habuit dignitatẽ propheticã. qꝛ fuit plenꝰ ſpũſctõ. ij. Petri. i. Spiritu ſctõ inſpirati locuti ſunt ſcti dei homĩes Ratione huiꝰ meruit coronã ſtellatã inq̃tũ fuit p̃dicator lucidus. Dañ. xij. Qui ad iuſticiam erudiunt plurimos: erunt quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Tertio habuit dignitatẽ apoſtolicã qꝛ fuit diſcipulꝰ xp̃i. Ratione huiꝰ meruit coronã gẽmatã inq̃tum fuit vir perfectꝰ. pſ. Poſuiſti in capite eiꝰ coronã de lapide p̃cioſo. Lapis p̃cioſus habꝫ claritatẽ: ſoliditatẽ: ⁊ virtuoſitatẽ. Et ſignificat viſionẽ dei q̇ ſanctos facit claros in apta dei viſione ſiue cognitione: ſolidos in permanſione: ⁊ virtuoſos in feruẽti dei dilectõe

Quarto habuit dignitatẽ leuiticaꝫ ad quã ꝑtinet miniſtrare euchariſtiã. Ratione huius meruit coronã roſeã inquantũ fuit ſanguine purpuratus. Apoc. vij. Lauerunt ſtolas ſuas ⁊ dealbauerunt in ſanguĩe agni ⁊c̃

Nono beatus ſtephanus

vidit gloriã dei per glorificationẽ. Eius aũt glorificatio apparuit in miraculis que in q̇druplici genere fecit. Primo quedã declarant eiꝰ potentiã. Oſtendit eñi ſe habere potentiam ſup quattuor elementa. Naꝫ in eiꝰ inuentione ignẽ quẽ demones excitauerãt in eos retorſit. Aer pluuiã deſtinauit. Tempeſtatem maris ſedauit: terra tremuit. Secundo quedã declarãt eiꝰ miſ'icordiã. Nam quoſdaꝫ ſanauit in corpore: ſicut fratrẽ ⁊ ſororem a cõcuſſione membrorꝫ ⁊ ſeptuaginta infirmos a diuerſis infirmitatibꝰ liberauit. Septem mortuos reſuſcitauit vt dicit Aug. li. xxi. de ciuitate dei. Tertio q̄dã declarant eius ſapientiã. nam cõuertit pauluꝫ Unde Aug. Quo preceſſit ſtephanꝰ lapidibus trucidatꝰ illuc ſecutꝰ eſt paulus orationibus ſtephani adiutus. Quarto quedaꝫ declarant eiꝰ reuerentiã. Nam eiꝰ corpus in monte ſyon loco honorato tranſlatũ eſt. licet nunc rome quieſcat vbi angelorũ voces audite ſunt. Sic ergo beatus ſtephanus vidit gloriam dei. ad quam ⁊c̃. Amen.

In feſto ſancti Johannis apoſtoli ⁊ euangeliſte Sermo. vij.

Ic eum volo. Johannis vlti. ⁊ in euãgelio preſentis ſolẽnitatis. Petrus de

mianus in ſermone huius diei dicit ſic. Hic
eſt quē redemptor noſter ad declarandū ſue
diuinitatis eſſentiā quoddā quaſi organuʒ
fecit atqꝫ vt hoc ſuppleret qd̊ ad tempꝰ ipe
dñs diſpenſatiue ad tēpꝰ ſuppreſſerat vica
rium dereliquit: vt cuʒ homiēs tanꝙ̄ primo
lactentes firmiora iam in via veritatis ve-
ſtigia fixiſſent eos ad cognoſcendaʒ diuine
noticie celſitudinē promoueret. hec ille. Su
per quo verbo moueo talem q̄ſtionē. Utrū
beatus iohannes maiori charitate fuerit a
xp̄o dilectus: ꝙ̄ petrus ad eccleſie regimen
electus. Ad iſtam queſtioneʒ reſpondent
duo doctores eccleſie. Primus eſt Beda
omelia hodierna q̄ dicit ſic. Diligebat autē
eū ieſus: nō exceptis ceteris ſingulariť ſolū
ſed pre ceteris quos diligebat familiarius
vnū quē ſpeciali prerogatiua caſtitatis am
phori dilectione fecerat dignum. hec ille.

Secundus eſt Petrus damianus in ſer-
mone huius diei dicens ſic. Petrus petra.
petra quoqꝫ factus eſt ⁊ iohannes: ſupra cu
ius fundū totius eccleſie ſtructura cōſurgit.
Hoc beato iohanni dñs conceſſit in verbis
qd̊ ⁊ petro contulit in miraculis: vt ⁊ iſte al-
tiora proferret ⁊ ille maioribꝰ choruſcaret
prodigijs. hec ille. Sciendū ꝙ quadruplex
eſt dilectio. Prima eſt que conſiſtit in pre
cordiali amore ⁊ iſta vtrūqꝫ equaliť dilexit
ambos eñi dilexit affectione animi: q2 am-
bo apud deū ſunt equalis meriti. Secūda
eſt que conſiſtit in ſapiētiali preſeruatione:
⁊ iſta vtrūqꝫ equaliť dilexit: q2 nullis tem-
ptationibus diaboli: nullis perturbationibꝰ
mundi nullis voluptatibꝰ carnis a xp̄i amo
re potuerūt euelli. Tertia eſt que conſiſtit
in familiaritatis oſtenſione: ⁊ ita magis di-
lexit iohannē ꝙ̄ petrum: q2 maiora ſigna fa
miliaritatis ei oſtendit. ⁊ hoc pateʒ quadru-
plici ſigno. Primū ſignum eſt: q2 ſupra pe
ctus xp̄i recubuit. Unde Iſido. lib. de obitu
ſanctoꝝ dicit ſic. Johannes apl'us ⁊ euan-
geliſta virgo eſt electus a dño ⁊ inter cete-
ros magis dilectꝰ. qui etiaʒ ſupra pectꝰ dñi
magiſtri recumbēs: euangelij ſui fluenta de
ipſo ſacri dominici pectoris fonte potauit: ⁊
quaſi vnꝰ de paradiſi fluminibꝰ verbi dei gra
tiam in toto orbe terraruʒ diffudit. hec ille.
Pectus xp̄i erat menſa celeſtis: in qua ſunt
delitie angeloꝝ. gazofilatiū in quo ſunt the
ſauri oīm ſcientiarū. ⁊ fons diuinus in quo
ſunt oñia dona ⁊ gratie dei. Quando autē
famelicus ſedet ad menſam delitiarū valde
ſaturatur. Quādo egenꝰ intrat gazofilatiū
theſauroꝝ valde ditatur. Quādo ſitibūdus
peruenit ad fontē amenū valde repletur ⁊c.
Beatus iohānes recumbendo ſuper pectus
dñi: ſedit vt famelicꝰ ad menſam angeloruʒ
ideo fuit plene ſatiatus. Intrauit tanꝙ̄ ege
nus gazofilatium oīm ſcientiarū. ideo fuit
valde ditatus. Peruenit vt ſitibundus ad
fontē oīm gratiarū. ideo fuit valde repletꝰ.
Iſta tria tanguntꝰ Eccl'i. xv. Cibauit illū do
minus pane vite ⁊ intellectꝰ. ecce qualiť fa-
melicꝰ eſt paſtus. aqua ſapientie ſalutaris
potauit illum. ecce qualiter ſitibūdus eſt po
tatus. iocunditatē ⁊ exultationē theſauriza
uit ſuper eum. ecce qualiter egenꝰ eſt ditatꝰ.
Ideo Petrus damianꝰ in ſermone huius
diei dicit ſic. Hanc autē ſupereminentē diui
ne ſcientie gratiaʒ ex illo celeſti gazofilatio
in quo ſunt oñes theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie
dei abſconditi traxit. ⁊ nō immerito vt qui
carnis ſibi amputauit illecebras: celeſtium
epularū delitijs frueretur: ⁊ illuc acie mētis
attingeret quo non ꝓpheta: nō patriarcha:
non deniqꝫ quiſꝙ̄ ab ip̄o mundi primordio
cognoſcitur aſpiraſſe. hec ille. Secundum
ſignum eſt. quia xp̄us ſibi proditorē ⁊ nō al
teri reuelauit. Unde Petrus damianꝰ vbi
ſupra dicit ſic. In cene conuiuio ait ieſus.
vnus ex vobis me tradet. Aſpiciebāt ergo
ad inuicē diſcipuli heſitātes de quo diceret
Innuit iohāni ſymon petrꝰ ⁊ dixit ei. Quis
eſt de quo dicit? Johanni mox reſpondit do
minꝰ. O incomparabilē virū profert verbū
in mediū: ⁊ totꝰ tacet ſenatꝰ apoſtoloꝝ: ta-
cet lingua que facta eſt clauis celorum. ſilet
andreas qui ip̄i fratri ad fontē vite preuius
fuit. Non p̄ſumit os aperire philippus qui
dum patrē ſibi poſcit oſtendi profunda mi-
ſteria indiuidue diuinitatis audiuit. Johan
nes condiſcipuloꝝ in ſe perſona ſuſcepta cō
ſultor accedit. hec ille. Tertium ſignum eſt
quia xp̄us matrē ſuam ſibi recōmendauit.
Unde Iſido. lib. de obitu ſanctoꝝ dicit ſic.
Johānes in loco xp̄i chriſto iubente ſucceſ-
ſit dum ſuſcipiens matrē magiſtri. diſcipulꝰ
par poſt xp̄m quodāmodo derelictꝰ eſt filiꝰ
Et Petrus damianꝰ vbi ſupra dicit ſic. Nec
mirum ſi iohanni vicē ſuā delegauit quē ad
cuſtodiendaʒ matrem quaſi alterum filium
loco ſui ſuppoſuit. cōmiſerat petro dñs cla-
ues eccleſie: delegauit iohanni cuſtodiā ma-
rie. Maria mater xp̄i: eccleſia matť chriſtia-
norum. dicit dñs petro. Tibi dabo claues re

gni celoꝝ. Nunquid beata maria celū non fuit: in cuius vtero tota diuinitatis plenitudo ꝑmanſit. Hic archangelo gabrieli ad cuſtodiam matris dn̄i ſocius eſt datus: vt ille intactam ꝟginem inuiſibiliter cuſtodiret. ⁊ iſte foriſecus fragilitati feminee obedientie ſue miniſteriū exhiberet. Quanto ꝙ familiarioꝛ cum matre verbi conuerſat: tanto vicinioꝛ verbo inuenitur. Et quoniā ab ipa veritate marie dictus eſt filius quadā ſpeciali gratia frater eſt ſaluatoꝛis. hec ille.

Quartū ſignum eſt, quia magnis gratiis ipm dotauit. magnā gratiam reputauit ſibi Eſayas quādo deus fecit ipm ꝓphetam ſuum. Jacobꝰ quādo fecit ipm apoſtolū ſuū Matheus quādo fecit ipm euangeliſtā ſuum. Laurentius quādo fecit ipm martyrē ſuum. Auguſtinꝰ quando fecit ipm doctoꝛrem ſuū. Agnes quando fecit ipam virginem ⁊ ſponſam ſuam. Sed in iohanne cuncta iſta reperiuntur. Unde petrus damianus in ſermone huius diei dicit ſic. Quid in virtutibus: quo incomparabiliter non excellat. Apoſtolus ſiquidem eſt in epiſtolis. euangeliſta in euangelio. ꝓpheta in apocalipſi. martyr vtiqꝫ etiam fuit. ⁊ quo ceteris apoſtolis in carne prolixius manſit. eo durioꝛis martyrij tormenta ſuſtinuit. hec ille ⁊c. Quarta dilectio eſt que conſiſtit in donoꝛum exhibitione. ⁊ iſta magis dilexit petrum: quia maioꝛa dona ſibi conceſſit. Nam principem apoſtoloꝛum cum fecit. ſuum vicarium dereliquit. claues regni celorum ſibi dedit: eum ſequi per crucis miſterium voluit. Chriſtus curam eccleſie commiſit petro. curam diſcipuli commiſit matri dicens. Mulier ecce filius tuus. Magnum eſt. eſſe in cura vicarij dei. id eſt petri. Maius eſt eſſe in cura matris dei: et quia poſt chꝛiſtum ſic fuit Johannes in cura beate virginis. ideo dicit chꝛiſtus. Sic eum volo ⁊c.

Sic eum volo.

- Generari.
- Uocari.
- Conſeruari.
- Illuminari.
- Inflammari.
- Flagellari.
- Tumulari.
- Gloꝛificari.
- Reuelari.

Primo chꝛiſtus voluit

beatum iohannem ſic generari. Nam in ſua generatione collata eſt ei magna gratia. ſcꝫ vt naſceretur de ſtirpe regia Dauid: in quo fuit omnis natio benedicta per chꝛiſtum. 1
Iſtud patet. nam Joachim accepit vxoꝛem nomine Annam: que habuit tres viros. ſcꝫ Joachim: Cleophā: ⁊ Salome. De ioachī habuit vnicam filiam. ſcilꝫ beatam virginē quam dedit nuptui Joſeph: que genuit chꝛiſtum. Moꝛtuo Joachim accepit Cleophā fratrem Joſeph: ⁊ genuit ex eo aliam filiā quam ſimiliter mariam vocauit. ⁊ Alpheo poſtmodum in coniugem ſociauit. Hec autem maria ex alpheo viro ſuo quattuoꝛ filios genuit. ſcꝫ Jacobum minoꝛem ⁊ Joſeph iuſtum qui ⁊ barſabas dicebatur: Symeonem. ⁊ Thadeum. Moꝛtuo ſecundo viro anne. tertium accepit nomine Salome: ex quo aliam filiam genuit nomine mariam. ⁊ Zebedeo in coniugem tradidit. Hec autem maria ex zebedeo viro ſuo duos filios genuit. ſcilicꝫ Jacobum maioꝛem ⁊ Johannē euangeliſtam. Et ſic in iſta genealogia Johannes habuit auiam ſanctam: matrē ſanctam: duas amitas ſanctas: ⁊ quattuoꝛ conſanguineos ſanctos. Unde de iſta progenie dicit pſalmiſta. Hec eſt generatio querentium dominum. Et cum chꝛiſtus fuerit de tribu iuda regali. ſequitur ꝙ beatus Johannes fuit de eadem tribu ⁊c.

Secundo chꝛiſtus voluit 2

beatum iohannem ſic vocari. Nam in ſua vocatōne collata eſt, ei gratia quadruplicis priuilegij. Primo quia fuit vocatus iunioꝛ. Magis enim gratum eſt deo cum quis incipit ſeruire ei in iuuentute ꝙ in ſenectute. Sed iohannes erat iunioꝛ petro. vt dicit Johis vlti. Cum autem ſenueris alius te cinget ⁊c. Secundo quia fuit vocatꝰ innocentioꝛ. Maioꝛis em̄ gratie eſt preſeruari a lapſu ꝙ poſt lapſum reparari. vt patet in beata virgine ⁊ magdalena. Sed iohānes fuit innocens ⁊ petrus lapſus eſt. Iuxta illud Luce. v. Exi a me dn̄e quia homo peccatoꝛ ſum. Tertio qꝛ fuit vocatꝰ velocioꝛ. Petrus em̄ anteꝙ vocaret a xp̄o fuit p̄dicatꝰ a iohāne baptiſta ⁊ ab andrea. vt pꝫ Joh. i. Sed iohānes ſubito vocatꝰ xp̄m ſecutꝰ eſt.
Quarto qꝛ fuit vocatꝰ difficilioꝛ. petrꝰ em̄ dimiſit ſola rethia: iohannes aūt dimiſit patrē ⁊ rethia vt daret exēplū ꝟtutis adoleſcētibus: vt relictis parentibꝰ xp̄m ſequerent.

Tales em̄ xp̄us diligit. vt dicit Math. xix.
Sinite paruulos venire ad me: quibꝰ manꝰ
impoſuit ⁊ eis benedixit. Nunq̄ em̄ alicui ſe
ni tales caritias oſtendit. Sufficit ſenibꝰ q̄
a xp̄o regant. iuxta illud. Senex puerū por
tabat: puer aūt ſenē regebat. etiā q̄ ab ipſo
non proijciant. pſ. Ne proijcias me in tpe
ſenectutis ⁊c̄. Et q̄ ab ip̄o nō derelinquant
pſ. Et vſq̄ in ſenectā ⁊ ſenium deus ne de-
relinquas me. ⁊ ſic patet.

3 Tertio xp̄s voluit beatū

iohannē ſic cōſeruari. ſcꝫ in puriſſima v̄gini
tate. Unde Petrus damianus in ſermone
huiꝰ diei dicit ſic. Beatꝰ iohānes artiſſime
ſe in ſui dilectoris amore cōiunxit. propter
quē ꝯiugalis thori federa abdicauit. Unde
diuinitꝰ cōceſſum eſt illi vt qui primus erat
in redemptoris amore precipuus fieret in
fraterna charitate. hec ille. Sciendū q̄ bea
tus iohānes fuit vocatꝰ de nuptijs ſm̄ Hie
rony. in quibꝰ xp̄us fecit primū miraculum
in quo fuit ei collata gratia conſecrate virgi
nitatis. Nam in ſacramēto matrimonij fue
runt cōſecrate quattuor virginitates. Pri
mo virginitas beate marie que fuit deſpon-
ſata ioſeph. Secundo virginitas ſponſi
ſui: q2 nō decebat tantā v̄ginē niſi v̄gini de-
ſponſari: vt eſſet matrimoniū ſumme gratū
Tertio virginitas xp̄i que fuit conſecrata
ex ſacramento incarnationis in quo huma-
nitas fuit deſponſata verbo inſeparabiliter.
Quarto virginitas iohannis euangeliſte
quē xp̄s permiſit contrahere matrimoniū
vt in tanto ſacramento virginitas eius con
ſecraret ſicut ⁊ matris. Sicut em̄ ſacramen
tum confeſſionis perficit virtutē penitentie
ſic ſacramentū matrimonij virtutē virgini-
tatis. Unde fuit figuratꝰ per ioſeph cui poſt
temptationē virginitate ſeruata dedit dn̄s
gratiam in conſpectu principis. Gen̄. xxxix.
Et ſic xp̄s voluit conſeruari virginitatē io
hannis euāgeliſte. vt patet.

4 Quarto xp̄s voluit beatū

iohannē illuminari: q2 ad omnia ſecreta ſua
eū admiſit: ex quo apparet eius magna fa
miliaritas cum xp̄o in qua fuerunt quattu-
or gradus ſm̄ miſteria ſingularia eis a xp̄o
reuelata. Primus gradus miſterioꝝ eſt
coꝝ que fuerūt om̄ibꝰ reuelata vt miſteriū
paſſionis. Math. xx. Secūdus gradus eſt
miſterioꝝ que fuerūt preciſe tribꝰ reuelata:
vt miſteriū tranſfigurationis. Math. xvij.
Tertius gradus eſt miſterioꝝ que fuerūt
preciſe duobꝰ reuelata: vt miſteriū reſurre-
ctionis. Joh. vlti. Quartꝰ gradus eſt miſte
riorum que fuerunt vni tm̄ reuelata: vt ſa-
cramentū incarnatōnis. vt patꝫ Joh. i. Ub̄
dicit. Quod fuit ab initio: qd̄ audiuimꝰ ⁊c̄.

Quinto chriſtus voluit 5

beatum iohannē inflāmari. ſcꝫ per charita-
tem: cuius ſunt quattuor ſigna. Primum
ſignū eſt quando quis multū de dilectione
loquitur: q2 ex abundātia cordis os loquit.
Sic fecit iohānes vt patꝫ in epiſtolis ſuis.
Secundū ſignū eſt quādo diligēs dilectū
inſeparabiliter comitatur. ſic fecit iohānes.
Unde Petrus damianꝰ in ſermone huius
diei dic̄ ſic. Amor quippe dn̄i quo eū pre ce
teris plus dilexit mortalibꝰ. eo ei vere dile-
ctionis pondus exhibuit vt nimirū plꝰ ama
ret q̄ plus amabatur ⁊ qui prior erat in re-
demptoris amore: precipuus fieret in fra-
terna dilectōne. hec ille. Nam ob amorē xp̄i
om̄ia dereliquit. ſcꝫ patrē ⁊ rethia: qm̄ arte
vſuq̄ viuebat Tertiū ſignū eſt quando di
lectus a longe cognoſcitur. ſic fecit iohānes
diligēs xp̄m q̄ iuxta crucē xp̄i ſtetit. Quar
tum ſignū eſt quādo pro dilecto mors ſuſci
pitur. ſic fecit iohānes: qm̄ xp̄o querenti ab
eo. poteſtis bibere calicē quē ego bibiturus
ſum: reſpondit. poſſumꝰ. vt dicit Math. xx.
In hijs inflāmabatur vt patet.

Sexto chriſtus voluit bea 6

tum iohannē flagellari: q2 fuit martyr ſicut
dixit ei. Calicē quidē meū bibetis. Scien-
dum q̄ q̄ttuor ſūt genera martyrij. Que-
dam q̄ ſine pena corporis ⁊ aīe in ſolo voto
ſuſtinendi mortē pro xp̄o conſūmant. ſicut
beatꝰ martinꝰ cuiꝰ aīam ⁊ ſi pſecutoris gla
dius nō abſtulit: tamē martyrij palmā non
amiſit. Sicut virgo ſi violet contra volūta-
tem ſuam: nō amittit v̄ginitatis palmā: vt
dixit beata lucia. Quedā conſūmant in pe
na corpis ⁊ aīa letatur in celis. ſicut beatus
ſtephanꝰ. vt dicitur Act. vij. Quedā con-
ſūmantur in ſola pena anime. ſicut marty-
rium beate virginis in paſſione xp̄i: queād-
modum ſymeon dixit. Et tuā ipſius aīam
pertranſibit gladius. Luce. ij. Quedā con-
ſūmant in pena corpis ⁊ anime ſimul. ſicut
martyriū xp̄i quod fuit maius in anima q̄
in carne. ⁊ tale fuit martyriū beati iohānis

Fuit em̄ grauiter flagellatus. fuit ex deriſione tonſurat⁹. fuit in feruentis olei doliū miſſus: ⁊ fuit exilio relegatus. ⁊ fuit veneno potatus: tamē quo ad aīam magis affligebatur: aſſiſtens cruci xp̄i.

Septimo xp̄s beatum iohannē voluit tumulari: de cuius morte ſunt quattuor opiniones. Quidaꝫ dicunt ip̄m eſſe in celo cum corpore glorificato. qḋ probant triplici ratione. Primo ex liberalitate dei qui corpus eius cuſtodiuit: ne corruptioni ſubiaceret: ne oleum feruens adureret ne venenū noceret: ne gladius deſeuiret ne mortis dolorē ſentiret. Si ergo xp̄us corpori iohānis tam liberalis fuit in mūdo: nō debuit min⁹ liberalis eſſe in celo. Secūdo ex dignitate iohānis qui in ſinu xp̄i recubuit: qui xp̄o tam familiaris extitit: qui virginitate ſocietatē fecit a quo angelus adorari voluit Tertio q: ſi alioꝝ apl'oꝝ corpora honorantur in terris. multomagis corpus beati iohannis honorari debuit. Sed nullus honor ſibi exhibetur in mundo: ergo honorat̄ in celo. Secunda opinio eſt illoꝝ qui dicūt ip̄m defunctū ⁊ aīam glorificatā in celo: corpus vero eius reſeruari in loco hominibus ignoto ⁊ ſoli deo cognito. ſicut de corpe moyſi dicitur. Tertia opinio eſt illoꝝ qui dicūt ip̄m adhuc viuere ⁊ in paradiſum terreſtrē tranſlatū eſſe ⁊ tempe antixp̄i apparebit ⁊ occidet̄. Vn̄ Theophilus dicit ſic. Xp̄s nō negauit iohānē moriturū. nam om̄e qḋ oritur morit̄. Sed dixit. volo eū viuere vſq; ad finē mūdi ⁊ tunc patiet̄ pro me martyrium cū helya. ⁊ ſi aſſignet̄ eius ſepulchrū viuēs illḋ itrauit ⁊ poſtea diſceſſit. hec ille. Quarta opinio eſt illoꝝ qui dicunt ip̄m adhuc viuere: ⁊ ſub terra dormire. Qḋ p̄bant ex verbo xp̄i dicentis. Sic eū volo manere. ⁊ exēplo Moyſi quē dicunt ſub terra dormire: ⁊ q: in ei⁹ ſepulchro nihil inuenit̄ niſi manna qm̄ adhuc quaſi flatu quieſcentis ibi videt̄ manna ſcaturire. Hanc quartā opinionem Aug. in omel. hodierna reprobat: q: paruā gratiā xp̄s feciſſet ſuo dilecto: ſi ceteris apoſtolis in celo regnantib⁹ ipſe ſub terra dormiret. Ad v̄bū autē xp̄i dicentis. Sic eum volo manere. Reſpondet Chryſo. id eſt nolo ip̄m per martyriū conſūmari ſed expectare donec ego veniēs recipiā euꝫ in et̄na beatitudine. Ad exemplū autē de moyſe dicit Aug. Qḋ ſcriptura teſtatur ip̄m fuiſſe mortuum. ⁊ ſi dicat̄ ꝙ cum Helya viuus apparuerit. Reſpondetur ꝙ deus potuit de facili eum ſuſcitare ad horā: corpus aūt eius voluit eſſe abſconditū: ne iudei circa eius corpus idolatriaꝫ exercerent. De manna vero ibi ſcaturiente dicit Aug. ꝙ hoc accidit vt ꝑpter hoc cōmendetur quē non cōmendat martyriū: vel ob aliā cauſam nobis ignotā.

Octauo xp̄s voluit beatū iohannem ſic glorificari quando tranſtulit ip̄m de hoc mundo ad paradiſum terreſtrē vt tertia opinio vult. Sciendū ꝙ in ſacra ſcriptura inueniunt̄ quattuor tranſlatōnes Prima fuit in ſtatu innocētie. Si em̄ adā non peccaſſet poſt certū temp⁹ viuens in celum tranſlat⁹ fuiſſet. vt dicit magiſter ſentētiarū lib. ij. Secūda fuit in ſtatu legis naturalis vt tranſlatio Enoch. Gen̄. iiij. Tertia fuit in ſtatu legis ſcripte. ſicut Helyas q̄ fuit tranſlatus in paradiſuꝫ terreſtrē in curru igneo. iiij. Regū. i. Quarta fuit in ſtatu legis gratie. ſicut trāſlatio dn̄i noſtri ieſu xp̄i in aſcenſione. Marc̄. xvi. Et ſic apparet ei⁹ glorificatio.

Nono xp̄s voluit beatum iohānē ſic reuelari. q: ipſe veniet ante diem iudicij ad teſtificandum de dn̄o noſtro ieſu xp̄o cū enoch ⁊ helya. Qḋ probat̄ quadruplici ratione. Prima q: non inuenit̄ in ſcriptura ſacra aliq̄s tranſlat⁹ quin ſit venturus Unde de Enoch dicit̄ Ecc̄. xliiij. Tranſlat⁹ eſt vt det gentib⁹ ſapientiā. Et de Helya dicitur Eccl'i. xliiij. Helyas quidē ventur⁹ eſt ⁊ reſtituet oīa. Cum ergo iohānes ſit de numero tranſlatoꝝ videt̄ ꝙ ſit ventur⁹. Secunda ratio eſt. q: cuꝫ ad teſtimoniū xp̄i ſit ventur⁹ vn⁹ de ſtatu legis nature. ſcꝫ enoch ⁊ alius de ſtatu legis ſcripte. ſcꝫ helyas: rationabile eſt vt tertius ſit de ſtatu legis gr̄e. ſed de nullo p̄ſumitur niſi de iohāne euāgeliſta. Tertia ratio eſt q: xp̄us loquens diſcipulis ſuis de finali predicatione ante ſuū aduentū dixit. Amen dico vobis nō cōſūmabitis ciuitates iſrael donec veniat filius hoīs. vt habet̄ Math. x. Significās per hoc ꝙ aliq̄s diſcipuloꝝ ei⁹ ſit ventur⁹ in finali eius predicatiōe. Quarta ratio eſt q: angelus dixit iohanni Apoc. x. Oportet te iterū ꝑphetare ⁊ gentibus ⁊ linguis ⁊ regibus multis: ſed hoc nondū eſt completū: cū in ſola aſya poſtea predicauerit. ⁊ poſt hoc aſſumetur in gloriam. Ad quā ⁊c. Amen.

In feſto ſanctorum Inno-
centium Sermo.viij.

Sunt ante thronum
dei. Apoc. xiiij. ⁊ in epiſtola p̄-
ſentis ſolēnitatis. Beatꝰ Aug.
in ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Hodie fratres
illorum infantum natalem colimꝰ quos ab
herode interfectos eſſe euāgelij textus elo
quitur. ⁊ ideo gaudeat terra noſtra celeſtiū
militū ⁊ tantarū parens fecundata virtutū
Digne natalē illoꝝ colimꝰ quos beatiꝰ eter
ne vite mundus edidit ꝙ quos materno-
rum viſcerum partus effudit. Siquidē an-
te vite perpetue adepti ſunt dignitatem ꝙ
vſum preſentis acciperēt. Hec ille ⁊c. Su
per quo verbo moueo talem queſtionem.
Utrum ſancti innocētes martyrij palmam
obtinuerint qui nullum meritū ex ſua paſſi
one habuerint. Ad iſtam queſtionē reſpon
dent duo doctores eccleſie. Primꝰ eſt io-
hannes epiſcopꝰ in ſermone huiꝰ diei dicēs
ſic. Probat nouos exercitus xp̄us legiones
lactētes victoria perpetrata coronat. Fiunt
pro xp̄o victores qui etate fuerant coequa-
les. Fiunt ſine certamine fortes ſine pugna
victores. mercantur pena martyrium glori-
am ſanguine comparant: vitam eternā tem
porali morte cōmutant. Tranſmittit infan-
tes infans xp̄s ad celum: offert noua ence-
nia patri primitias fructuū exhibet genitori
hec ille. Secundus eſt Seuerianꝰ in ſmo-
ne huiꝰ diei dicēs ſic. Hoc loco attendat au
ditor: attendat ⁊ intelligat martyrium non
conſtare per meritum: ſed venire per gratiā
In paruulis que voluntas: qd arbitriū vbi
captiua fuit ⁊ ipſa natura. De martyrio er-
go deniꝰ totū deo nihil nobis. vincere dia
bolum: corpus tradere: contemnere viſcera:
tormenta expendere: laſſare tortorem: cape
re de iniurijs gloriā: de morte vitam nō vtu
tis humane ſed muneris eſt diuini. hec ille.

Sciendum ꝙ paſſio ſanctoꝝ innocentiū
eſt cōmendabilis ex cauſa: quia pro xp̄o oc-
ciſi ſunt. ideo iure in numero martyrū com
putantur quadruplici ratione. Primo ra-
tione perſone: q2 pro xp̄o paſſi ſunt. imo in
ſingulis paſſus eſt xp̄s. Unde Aug. in ſer-
mone de epiphania dicit ſic. O paruuli bea
ti modo nati: nūꝙ temptati: nondum lucta
ti: iam coronati: non habebatis etatem qua
in paſſurum xp̄m crederetis: ſed habebatis
carnem in qua ꝓ paſſuro xp̄o paſſionē ſuſti
neretis. hec ille. Ideo dicit Heſter. iiij. Ho-
ſtis noſter eſt cuiꝰ crudelitas redundat in
regem. Secūdo ratione ſingularis gratie:
rex enī terrenus quando coronat multos
milites ſecum facit. Xp̄s ergo qui coronatꝰ
erat a patre corona diuinitatis: hodie coro
natus eſt corona humilitatis a matre. ideo
tanꝙ nouus rex nouos milites voluit ſibi
aggregare. Unde Seuerianꝰ in ſmone hu
ius diei dicit ſic Xp̄s nō deſpexit ſuos mili-
tes ſed prouexit: quibꝰ dedit ante triumpha
re ꝙ viuere: quos fecit capere ſine certatōe
victoriaꝝ: quos donauit coronis anteꝙ mē
bris: quos voluit virtutibus vicia preterire
ante celū poſſidere ꝙ terraꝝ. Premiſit ſuos
milites xp̄s nō amiſit: recepit ſuas acies nō
reliquit. hec ille. Tertio ratione innocentie
in ſanguis baptiſmo aſſecute. Un̄ Bern̄.
in ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Ille ꝓ xp̄o tru
cidatos infantes dubitet coronari: qui rege
neratos in xp̄o non credit inter adoptiōis
filios generari. Et ſicut tunc circumciſio nūc
vero baptiſmus ſine vllo ꝓprie voluntatis
vſu ſufficit ad ſalutem: ſic pro xp̄o ſuſceptū
martyriū illis ſufficit ad ſanctitatē. hec ille.

Quarto ratione inſpirationis. Fuit enī ac
celeratus in eis vſus ratiōis. vt ſcilꝫ cogno
ſcerent xp̄m verū deum ⁊ verū hominē. Si-
cut iohannes baptiſta in vtero matris co-
gnouit xp̄m exultās. Unde Johānes ep̄s
in ſermone huius diei dicit ſic. Fiunt in ter
ra pueri ſine magiſtro diſerti: docti ſine do-
ctore: eruditi ſine eruditore: agnoſcūt xp̄m
predicant dn̄m: non quē perſuaſio humana
docuerat: ſed quē diuinitas innocentibꝰ in-
ſpirabat. hec ille. Licet ergo non habuerint
vſum liberi arbitrij ex natura: tamen habue
runt et gratia. ratione cuius martyriū eoꝝ
perduxit eos ad palmā. Ido ſunt ante thro
num dei. Sunt ante thronū dei.

Ratione puritatis.
Ratione virginitatis.
Ratione ſocietatis.
Ratione primitatis.
Ratione paſſibilitatis.
Ratione flebilitatis.

Primo innocentes ſunt
ante thronū dei ratōne puritatis. id eſt inno
centie. Un̄ Seuerianꝰ in ſermone huiꝰ diei
dicit ſic. Herodes cecus xp̄m gladijs querit
inueſtigat cruore crudelitate rimat. Succeſ
ſorem timēs inceſſit in actorem. premit in-

nocentes volens innocētiam deperire. In-
nocentis cauſam facit innocentium crimen
ac totis ortū orientiū mādat eſſe occaſum.
hec ille. Sciendū ꝙ innocentia eſt quadru
plex. Prima etatis: ꝛ hec eſt ex nature be-
neficio. talis erat innocentia illoꝝ puerorū
qui tollentes ramos oliuarū exiuerūt obui-
am dño clamātes. Oſanna filio dauid ꝛc.
vt dicitur Ioh. xij. ꝑpter qḋ dñs ait. Ex ore
infantium ꝛ lactentiū perfeciſti laudē. Hec
enī nō diſcernit culpam ꝛ ideo nō imputatꝰ
ei culpa. Math. xix. Sinite paruulos veni-
re ad me: taliū enī eſt regnū celoꝝ. talis fuit
innocētia iſtoꝝ pueroꝝ. de quibꝰ Euſebius
in ſmone huius diei dicit ſic. O ꝙ feliciter
nati quibꝰ in primo naſcendi limine eterna
vita obuiā venit: immaturi quidē videntꝰ ad
mortē: ſed feliciter moriuntꝰ ad vitā. Nondū
ingreſſi ſunt infantie cunas ꝛ iam peruene-
runt ad coronas. hec ille. Secunda eſt inno
centia ſimplicitatis que credit omi verbo ꝛ
eſt ſine mūdano exercitio. Math. x. Eſtote
prudentes ſicut ſerpentes ꝛ ſimplices ſicut
columbe. Talis erat innocentia illoꝝ quos
dñs elegit: qm̄ non multi ex eis fuerunt no
biles: non multi ſapientes: ſed piſcatores: ꝛ
infirma mundi elegit deus vt confunderet
fortia. de hac innocentia Hiero. in omel. di
cit ſic. Sicut paruulus nō perſeuerat in ira-
cundia: non leſus meminit: non videns pul
chram mulierē delectatꝰ: nō aliud cogitat ꝛ
aliud loquitur. Sic ꝛ vos niſi talē habueri-
tis innocentiā ꝛ animi puritatē regna celo-
rum nō poteritis intrare. hec ille. Talis fuit
innocentia iſtorum puerorum. Vn̄ Seueri
anus in ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Quorū
lingua tacuit oculi nihil viderunt: nihil audi
erunt aures: manus nil fecerunt: ꝛ quibus
actus nullꝰ eſt culpe: inde ſuſceperūt mortē
qui viuere neſcierunt. quibꝰ apud herodē ſo
lum ꝙ nati ſunt hoc fuit crimē. hec ille. Ter
tia eſt innocentia puritatis que ē ex ꝟtutū
brauio. pſ. Ego autē in innocētia mea in-
greſſus ſum. Talis erat innocētia iob ꝗ erat
vir timens deū ꝛ poſt flagella retinēs inno
centiam: ꝛ hoc ꝟtute diſcretionis declinata
culpa. pſ. Sanguinē innocentē nō condem
nabunt. Et Chryſoſt. in omel. dicit ſic. Gau
de innocentia ꝛ exulta: gaude inꝗ qꝛ vbiqꝫ
illeſa es vbiqꝫ ſecura. ſi temptaris proficis.
ſi humiliaris erigeris. ſi pugnas vincis. ſi oc
cideris coronaris: tu in ſuitute libera es: in
periculo tuta. in cuſtodia leta: tibi omīs rex-
tus addicitur: tibi vniuerſa malicia ſubiu-
gatur. te potentes honorant: ſuſcipiūt ꝑnci-
pes: magnates exquirunt ꝛ illi nonūꝙ te de
ſiderant qui impugnant. tibi boni parent:
mali inuident: zelant inuidi: inimici ſuccum
bunt. nec vnꝙ poteris victrix nō eſſe: ꝛ ſi ti-
bi inter hoīes iudex iuſtus non fuerit apud
deum habebis. hec ille. Talis fuit innocētia
iſtorum pueroꝝ: nō actu ſed habitu diuina
grā mentes eoꝝ perficiente. Unde Augꝰ in
ſermone huiꝰ diei dicit ſic. Quantū enī con
tra ipos iniqtas abūdauit: tanto in eis gra
tia benedictiōis infulſit. Quarta eſt inno
centia originalis in qua creatus fuit adam
a qua cecidit per peccatū. Hanc autē inno-
centiā ſolus xp̄s habuit. vt p. ij. ꝛ. iij. ſniarū.

Secūdo innocētes ſtant

ante thronū dei ratione ꝟginitatis. Unde
dicitꝰ Apoc. xiiij. ꝛ cantabant canticū nouū
ante ſedē dei ꝛc. In quo cantico erant quat
tuor. Primo nouitas. Iſtud enī cantare
eſt de incorrupta mentis ꝛ carnis integrita
te gaudere. ſed nūꝙ fuit ꝟginitas conſūma
ta ita conſecrata deo: ſicut virginitas iſtorū
innocentiū. de quibꝰ Apoc. xiiij. dicitur ſic.
Hij ſunt ꝗ cū mulieribꝰ nō ſūt coinquinati
virgines enī ſunt ꝛ ſequuntꝰ agnū quocūqꝫ
ierit. Secundo erat ſingularitas. Un̄ dicitꝰ
ibidē. Et nemo poterat dicere canticū: niſi
illa centūquadragintaqttuor milia qui em
pti ſunt de terra. Super quo Beda dicit ſic.
Hoc canticū ceteri electi audire poſſunt licꝫ
dicere nequeant: qꝛ per charitatē quidem de
eorum celſitudine ſunt leti: ꝙuis ad eorum
premia nequaꝙ aſſurgāt. hec ille. Tertio
erat ſonoritas. Un̄ dr̄ Apoc. vbi ſup. ꝛ au-
diui vocē tanꝙ aquarū multarū. Quia pro
glīa carnis incorrupte ꝛ mētis illibate lau-
dant deū. Quarto erat ꝑpetuitas. Un̄ dr̄
ibidē. Et vocē quā audiui ſicut cytharedoꝝ
cytharizantiū in cytharis ſuis: ꝛ in hac vo-
ce perſeuerant innocētes.

Tertio innocentes ſunt

ante thronū dei rōne ſocietatꝭ. Un̄ dr̄ Apoc.
xiiij. Uidi ſup mōtē ſyon agnū ſtantē ꝛ cuꝫ
eo. cxliiij milia. habētes nomē eiꝰ ꝛ nomen
prīs eiꝰ ſcriptū in frontibꝰ ſuis. Nā innocētes
aſſociati ſunt agno ꝛ agnꝰ libentꝰ cū eis mo
ratur ꝑpt qttuor cauſas. Prīa ē qꝛ hō libē
ter moratꝰ cū ꝯciuibꝰ ꝛ ꝯtribulibꝰ ſuis. xp̄s
enī fuit bethleemita. ideo habuerūt magnā

cum xp̄o familiaritatē. Homīes eñ eiuſdē ciuitatis magnā familiaritatē inuicē habe-re conſueuerūt. innocētes autē iſti nati ſunt in ciuitate xp̄i. Secūda eſt qꝛ homo liben ter morat̃ cum conſimilib⁹ ſuis. Juxta illud Om̄e aīal diligit ſibi ſimile. ipi nāqꝫ fuerūt innocentes: v̄gines ⁊ martyres. ideo xp̄us libenter morat̃ cum eis tanꝙ̄ innocēs cum innocentib⁹: tanꝙ̄ v̄go cuꝫ virginib⁹: tanꝙ̄ martyr cū martyrib⁹. Tertia eſt qꝛ homo libenter morat̃ cuꝫ cōmilitonib⁹ ſuis. Xp̄s eñ tanꝙ̄ cōmilitones ſuos eiſdē veſtibus eos induit quib⁹ ipſe induebat̃. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis. etiā dedit eis ſignum ſuū. Juxta illud Apoc. xiiij. Haben-tes nomē eius ⁊ nomē patris ei⁹ ſcriptum in frontibus ſuis. Nam in frontib⁹ ſuis ha-bent iſtud nomē ieſus in ſimilitudinem cru cis: ad ſignificādū ꝙ ſunt cōmilitones xp̄i.

Quarta eſt qꝛ homo libent̃ morat̃ cuꝫ do micellis ⁊ ſeruitorib⁹ ſuis. maxime quando ſunt mundi ⁊ honeſti. Jnnocētes autē ſunt tanꝙ̄ camerarij xp̄i. ideo dicit̃. Sine macu-la ſunt ante thronū dei.

Quarto innocentes ſunt

ante thronū dei rōne p̄mitatis: qꝛ p̄mi mar-tyres extiterūt. Unde Apoc. xiiij. dicit̃. Hij empti ſūt ex oīb⁹ p̄mitie deo ⁊ agno. Su-per quo dicit glo. De p̄mitie de illo ſancto et immaculato grege eccleſie quaſi ſanctiores prioreſqꝫ hoſtie ꝓ volūtatis ſue meritis a ſpūſancto eligunt̃. Sciendū ꝙ innocētes fuerūt p̄mitie dei ꝙtum ad quattuor. Pri-mo fuerūt prime gēme eccleſie florētis. Nā xp̄s dixit Joh. xv. Ego ſum vitis vera. Sed in hac vite ſunt tres propagines. Juxta illō Gen̄. xl. Uidebam coram me vitem in qua erant tres ꝓpagines. i. tres martyrū diſtin-ctiones. quarū vna protulit gēmas. i. horuꝫ martyrū p̄mitias qui fuert̃ martyres actu ſ; nō volūtate. Un̄ Aug. in ſmone hui⁹ diei dicit ſic. Jure dicunt̃ martyruꝫ flores quos in medio frigore īfidelitatis exortos: velut primas erumpentis eccleſie gēmas quedā pſecutionis pruina decoxit. Secundo fue runt p̄mi flores ecclie naſcentis. Un̄ Can. ij. dicit̃. Capite nobis vulpeculas que demo liunt̃ vineas. nam vinea noſtra floruit. Tūc eñ vinea noſtra. i. ecclia floruit quādo iſtos martyres produxit: quā in ſuis florib⁹ vul-pes demolite fuerunt. Quando herodes et ſui complices iſtos innocētes necauerunt. Herodes eñ vocatur vulpes. Luce. xiij. Jte dicite vulpi illi. Propterea Johānes epiſco pus in ſermone hui⁹ diei dicit ſic. Chriſtus oſtendit futurā fecundiſſimā meſſem: dum in ſemine tantaꝫ exhibet vbertatē. Tertio fuerunt nouelle plantatōnes eccleſie exube rantis. Un̄ Eſa. xviij. dicitur. Ante meſſem totus effloruit: ⁊ īmatura germinauit plan tatio. Sunt eñ quedā plantatōnes que flo rem martyrij protulerūt in ſenectute. exem plum vt petrus. Quedā in iuuentute. exem plum vt ſtephan⁹. Quedam in ſua īmaturi tate ⁊ nouella plantatōne. exemplū vt mar tyres innocentes. pſ. Filij tui ſicut nouelle oliuarū in circuitu menſe tue. Quarto fue runt primi fruct⁹ eccleſie fructificantis. Jſti eñ ſignificabant futurā eccleſie perſecutio-nem. Unde Beda in omelia dicit ſic. Qꝫ in bethleem ⁊ in om̄ibus finib⁹ eius occiſi ſūt oſtendit non ſolum in iudea vnde eccleſie cepit origo ſed ⁊ in om̄ibus eiuſdem ecclie finibus quacunqꝫ per orbem diffuſa. perſe-cutionem ſeuiturā perfidorum ⁊ pioruꝫ pa-tientiam eſſe coronandaꝫ. hec ille. Sic ergo fuerunt primi martyres in eccleſia dei.

Quinto innocentes ſunt

ante thronū dei ratione paſſibilitatis. Un̄ Seuerian⁹ in ſermone huius diei dicit ſic. Beati quos natos videmus martyrio eſſe non ſeculo. Beati qui labores in requiem. in refrigeriū dolores: merores in gaudium cōmutarunt. Uiuunt viuunt: qꝛ vere viuūt qui pro xp̄o merent̃ occidi. hec ille. Scien-dum ꝙ genera martyrū ſunt ꝗttuor. Pri-mum eſt infantiū qui in odiuꝫ dei occidun-tur ſine ꝓpria voluntate: licet non ſine gra-tia dei. Exemplū de iſtis ſanctis innocētib⁹. Unde Aug. in ſermone de epiphania dicit ſic. Nullo modo deſereret iſtos infātes gra tia ſaluatoris qui venerat querere qḋ perie rat. non ſolum in carne naſcendo: verūetiaꝫ in cruce patiendo. Nam qui potuit nat⁹ ha-bere p̄dicatores angelos: narratores celos adoratores magos: potuit ⁊ illis ne ſic ꝓ eo morerentur preſtare hos ſi ſciret illa morte perituros: ⁊ nō poti⁹ maiori felicitate victu ros. abſit: vt ad liberandos homines veni-ens de illorum premio qui pro eo interficie bantur nihil egerit: qui pendens in ligno ꝓ eis a quibus interficiebatur orauit. hec ille.

Secundum genus eſt infirmantium qui non poſſunt fugere mortem quam libenter

vitarent:niſi deū mortaliter offenderent. ⁊
tunc potius eligūt mortē ꝙ̄ vitā. Exemplū
de eleazaro qui magis glorioſam mortē ꝙ̄
odibilē vitaꝫ in tranſgreſſione diuine legis
elegit. vt dicitur.ij.Machab. Tertiū genꝰ
eſt perfectoꝝ qui mortē non fugiunt ſed ex
pectant:lꝫ fugere poſſint.Exemplū de Jaco
cobo apoſtolo q̇ expectauit herodē nolens
diſcedere donec occiſus fuit ab eo.vt dicit
Act.xij. Quartū genus eſt perfectiſſimo⸗
rū qui non ſolū morteꝫ non fugiunt:immo
eā inſequuntur.Exemplū de paulo qui aga
bo prophete reſpondit predicenti ſibi futu
ram perſecutionē in hieruſalē ꝙ non ſoluꝫ
alligari:ſed etiam mori paratus erat ⁊c.

Sexto innocentes ſunt

ante thronū dei ratione flebilitatis. Unde
Jo.Criſoſt. in ſermone huius diei dicit ſic.
Paruuli plorabant eo ꝙ a matribus ſepa
rabantur:matres vlulabant eo ꝙ a filijs de
ſolabantur. Sciendū ꝙ matres iſtorū in⸗
nocentum fuerunt martyres propter quat
tuor. Primo propter geminū dolorē quem
paſſe ſunt in occiſione filiorū ſuorū. Unde
Criſo.vbi ſupra ait. Erat videre maiorem
dolorē in matribus remanētibus ꝙ̄ in par
uulis morientibꝰ. Unū quidē paruuli ſuſti
nebant dolorē.nondū eñ ſciebant mortis
timorē. Matres vero duplicē patiebātur.
vnū ꝙ interfici paruulos ſuos intuebātur.
alteruꝫ quoqꝫ ꝙ a filijs ipſe deſolabantur.
In paruulis deniqꝫ mors eoꝝ beata finem
faciebat doloris. In matribus autē paruu⸗
loꝝ memoria ſemꝑ erat reparatio doloris.
Hec ille. Secundo propter lachrymarum
abūdantiā que fuerunt eis loco baptiſmatꝭ
Unde Seueri. in ſermone huius diei dicit
ſic. Beati ventres q̇ portauerunt tales:bea
ta vbera que ſe talibus effuderunt.beate la
chryme que pro talibus fuſe flentibus gra
tiā baptiſmatis contulerunt. Nam diuerſo
modo dono vno in lachrymis ſuis ⁊ ma⸗
tres ⁊ ſui filij in ſuo ſanguine baptizantur.
Hec ille. Tertio propter martyrij filiorum
tolerantiaꝫ. Idē eñ martyriū quod porta
uerunt filij in corporibus pertulerunt ma⸗
tres in cordibus. Unde Seueri. vbi ſupra
ait. In martyrio filiorū matres paſſe ſunt.
Naꝫ gladius filioꝝ pertranſiens membra
ad corda matruꝫ deuenit. Et neceſſe eſt vt
ſint premij conſortes que fuerūt ſocie paſ⸗
ſionis. Martyrū matres tulerūt quicquid
⁊ angoris extitit ⁊ doloris. ⁊ ideo nō care⸗
bunt martyrij gaudio martyrij lachryme
quas fuderunt. Hec ille. Quarto propter
effectuū repugnantiā. Un̄ Jo.ep̄us in ſer
mone huius diei dicit ſic. Duo illa diuerſa
conſpicio:fletū ⁊ conſolationis cōtemptuꝫ
Sed conditio a matre defletur:⁊ ſpe glorie
conſolatio humana cōtemnitur. Pietatis
affectus in fletibus declaratur:ſed ex occi⸗
ſoꝝ gloria repudiū conſolationi indicitur.
pugnant in matre affectus ⁊ fides. Huma
nitas cū deuotione certat. Plangit affectꝰ
ſed fides exultat.deflet humanitas:ſed de⸗
uotio conſolatur. Licuit eñ matri humani
tus flere.non licuit conſolatione humani⸗
tus indigere.hec ille. Sic ergo patet ꝙ ma
tres ſanctoꝝ innocentū non ſunt minoris
meriti quo ad martyriū ꝙ̄ ſunt ipſi innocē
tes. Jō cū eis ſunt añ thronū dei ⁊c. Amē.

In feſto circunciſionis dñi. Sermo.ix.

C Onſūmati ſunt di⸗

es. Luce.ij. ⁊ in euāgelio p̄ntis
ſolēnitatꝭ btūs Mathēꝰ loquēs
de xp̄o.v.c.dicit ſic. Nolite putare q̄m veniſ
ſoluere legē aut ꝓphetas.nō veni ſoluere:
ſꝫ adimplere. Q̄ꝺ exponens Criſo.dicit ſic.
Legē impleuit primo quidē nihi trāſgredi
endo legaliū. Sc̄ꝺo iuſtificando ꝑ fidē qꝺ
lex ꝑ litteraꝫ facere nō valebat. Suꝑ quo
moueo talē queſtionē. Utrū ꝯuerſatio xp̄i
recta debuerit eſſe ſcḋm legꝭ p̄cepta. Ad iſtā
queſtionē r̄ndēs ſctūs Tho.iij.pte.q.xl.ar.
iiij.dicit ſic. Xp̄us in oībꝰ ſcḋm legis p̄cepta
ꝯuerſatꝰ eſt. In cuiꝰ ſignū etiā voluit circū⸗
cidi. Circūciſio eñ eſt quedā ꝓteſtatio legꝭ
implēde.ſcḋm illud Gal.v. Teſtificor oī hoī
circūcidēti ſe q̄m debitor eſt vniuerſe legis
faciēde. Uoluit aūt xp̄s ſcḋm legē cōuerſari
ꝓpter quattuor. Primo quidē vt veterē le
gem cōprobaret.ſ.eſſe datam a deo quam
ipſe in ſe obſeruauit. Sc̄ꝺo vt ipſe in ſeipo
eā obſeruādo ꝯſūmaret ⁊ terminaret oſtē⸗
dens ꝙ ad ip̄m erat ordinata. Tertio vt iu
deis occaſioneꝫ calūniandi ſubtraheret ne
dicerent.iō te nō recepimꝰ q̄ꝛ diſſimilis es
patribꝰ. Quarto vt hoīes a ſeruitute legis
liberaret.ſcḋm illud Gal.iiij. Miſit deꝰ filiū
ſuū factū ex muliere natū ſub lege vt eos q̄
ſub lege erant redimeret. Et q̄ꝛ hodie ince
pit hec liberatio a ſeruitute legis per circū
ciſionem ieſu chriſti ⁊ ſaluatio per impoſi⸗
tionē nominis eius:ideo dicitur. Conſum⸗

mati ſunt dies ſcilicet legis ſeruilis.
Conſummati ſunt dies.
Reconciliationis.
Reſtaurationis.
Renouationis.

Primo cõſummati ſunt dies recõciliatõnis. Nã humana natura in adã ita fuit corrupta ꝙ oẽs ab ipo ꝓpagati corruptiões traxerũt. qꝛ ſi maſſa fuerit corrupta. tũc quicq̃d inde trahit᷑ erit vitiatuꝫ. Quãuis aũt deus aiam purã corpori infundat: tñ ex vaſe. i. corpore corrũpitur ꝛ vitiatur. ꝓpterea deus a principio remedia inſtituit cõtra pctm̃ originale quibus remedijs hõ deo recõciliaret᷑. Que quidẽ fuerũt quattuor. Primũ fuit oblatio. ꝛ iſtud incepit ab abel ꝛ durauit vſqꝫ ad diluuiuꝫ. Gen. iiij. Reſpexit deus ad abel ꝛ ad munera eius. Secũdũ fuit ſacrificiũ. ꝛ iſtud icepit a noe ꝛ durauit vſqꝫ ad abrahã. Gen. viij. Edificauit noe altare dño ꝛ de mũdis aialibus ꝛ volucribꝰ obtulit olocauſta. Tertiuꝫ fuit decimatio. ꝛ iſtud incepit ab abrahã ꝛ melchiſedech. Gen. xiiij. Dedit ei decimas ex omnibus. Quartũ fuit circũciſio. Gen. xvij. Circũcidetur in vobis omne maſculinum. Hi modi recõciliandi hodie conſummati ſunt in xpo dũ eos in ſe ſuſcepit. Adã quidem ſatiſfacere debebat ꝛ penã portare. ſed nõ poterat: ideo xps penã portauit: ꝛ ſic ſatiſfecit. ps. Que nõ rapui tunc exoluebam. Hodie naqꝫ ſeipm obtulit oblationẽ ꝛ hoſtiã deo offerens decimũ ordinẽ. ſ. hominuꝫ ſubijciens ſe legi circũciſionis ꝓpter quattuor. Pmo vt legẽ impleret. Roma. xv. Dico enĩ ieſum xpm miniſtrũ fuiſſe circũciſionis ad cõfirmãdas ꝓmiſſiones patrũ. Secundo vt verũ corpus ſe habere oſtẽderet. Tertio vt incarnatõnis myſteriũ dyabolo occultaret ne ipm agnoſceret verũ deũ quẽ circũcidi videbat tanqꝫ peccatorẽ. Quarto vt humilitatem ꝛ obedientiaꝫ commendaret quibus deo reconciliamur.

Secũdo ꝯſummati ſunt dies reſtaurationis. Nã hõ erat excluſus a celo. incluſus in lymbo. concluſus in exilio. recluſus in diſpendio. Et quia non poterat ſe ab his liberare: conueniens erat vt xps hodie ſanguinẽ ſuũ effunderet in reſtaurationem nature humane. Facit enĩ ſicut bonus mercator qui quando aliquid emit nõ ſtatim facit plenã ſolutionẽ: ſed primo dat arrã in ſignũ rei empte. Sic xps tanꝙ mercator volens emere naturã humanaꝫ pcio ſui ſanguinis hodie effundit ſanguinẽ ſuuꝫ in arrã precij in die paraſceues ſuper banchũ crucis perſoluendi integraliter ꝛc. Primo homo erat excluſus a celo nec poterat redire propter multa impedimenta. Nã porta celi erat clauſa. Gen. iij. Collocauit deꝰ ante paradiſuꝫ cherubin. Itẽ obligatio ad penã eternã. Jõ dr̃ ibidẽ. ꝛ flammeũ. Item ſeuera iuſticia. iõ dr̃ ibidẽ. gladiũ. Xps ergo effundit ſanguinẽ ſuũ hodie vt portam celi apiat: vt ignẽ gehenne extinguat: vt diuine iuſticie ſatiſfaciat. Hiero. Sãguis xpi clauis eſt paradiſi. Secundo hõ erat incluſus in lymbo obſeratis portis: vnde nõ poterat inde exire. Xps hodie effundens ſanguinẽ ſuũ letificauit ſanctos patres qui ibi detinebant᷑ aſtricti. Splendor quidã apud eos apparuit. Eſa. ix. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnã. Tertio hõ erat recluſus in exilio detentus a dyabolo in ſeruiturẽ oppreſſus multis tribulationibus. Xps hodie effundẽs ſanguinẽ ſuũ cõfregit potentiã dyaboli dũ caro circũciditur: peccator creditur. ſed ſanguis innoxiꝰ dũ effũditur homo reſtauratur: ꝛ ſic dyabolus decipit᷑. etiã hõ in tribulationibꝰ ſuis cõſolatur dũ pro eo preciũ ſanguinis xpi perſoluit᷑. Vita ei hois eſt in ſanguie. Leuit. xvij. Anima omnis carnis in ſanguine eſt. Sed vita eſt a deo. ideo ſanguis debet offerri deo. Sanguis aũt animaliũ non iuſtificabat hominẽ peccato. ꝓpterea oportuit vt ſanguis chriſti hominẽ iuſtificaret ꝛc. Quarto homo erat concluſus in diſpẽdio Quia immundus: durus: fugitiuus ꝛ cecus. Xps aũt hodie fudit ſanguinẽ ſuũ in lauachrũ noſtre purificationis. Apoc. i. Dilexit nos ꝛ lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. Ecce reſtauratio.

Tertio conſummati ſunt dies renouationis. Nã hodie impoſitũ eſt nomen puero nato. De quo Eſa. lxij. dicit. Vocabitur tibi nomẽ nouum quod os domini nominauit. Hoc aũt nomen exprimitur in euangelio hodierno. Vocatũ eſt nomen eius ieſus: ſcꝫ ſm̃ rationeꝫ ſpiritualis ꝛ vniuerſalis ſaluationis. ꝛ ſm̃ hoc dicitur nouum. Hoc enim nomen eſt verbuꝫ: quia in principio erat verbum. Eſt etiam prouo

men: q: ponit̄ p noib⁹ oīum electoꝝ. Apoc.
xiiij. Habētes nomen eius ſcriptū in fron-
tibus ſuis. Eſt etiaꝫ participiū: q: partē ca
pit noīs. ſ. naturā hoīs nō culpā, quia par-
tem capit verbi. ſ. perſonā: ⁊ occultans glo-
riā. Eſt etiā aduerbiū: q: hoīem aſſumptū
facit ſtare iuxta verbū diuinū in eodē ſup-
poſito. Eſt etiaꝫ interiectio: q: interponit ſe
vt fidelē mediatorē inter deū ⁊ hoiem. Eſt
etiā coniūctio: quia ꝯiūgit ſummū infimo:
deū limo: verbū homini: virginitatē matri:
lapſum miſerie gl'orie ſummi dei. Propter
iſta hoc nomē eſt nouū. Licet aūt hoc no
men ieſus impoſitū fuerit alijs qui fuerunt
ante hunc puerū natū: tn̄ alia rōne. Unde
ſctūs Tho. iij. pte. q. xxxvij. arti. ij. in rub. di
cit ſic. Nomina ſingulariū hominū ſemper
imponuntur ab aliqua proprietate eius cui
nomen imponitur: ⁊ hoc quattuor modis.
Uel a tpe ſicut imponuntur noīa aliquorū
ſctōꝝ his qui in eoꝝ feſtis naſcuntur. Uel
a cognatiōe. ſicut cū filio imponitur nomē
patris: vel alicuius de cognatione eius. Si
cut propinqui iohānis baptiſte voluerunt
eū vocare nomie patris ſui Zachariā. non
autē iohannē: q: nullus erat in cognatione
eius qui vocaretur hoc noīe. vt dicitur Lu
ce. i. Uel ab euentu. Sicut Joſeph vocauit
primogenitū ſuū Manaſſen dicēs. Obliui
ſci fecit me deus oīum laboꝝ meoꝝ. Gen̄.
xli. Uel etiā ex aliqua qualitate eius cui no
men imponitur. Sicut Gen̄. xxv. dicitur. qꝛ
qui primo egreſſus eſt de vtero matris ruf-
fus erat: ⁊ totus in morē pellis hiſpidus vo
catus eſt nomen eius Eſau. quod interpre
tatur rube⁹. Noīa aūt q̄ imponunt̄ diuinit⁹
aliquib⁹ ſemp ſignificant aliqd̄ gratuitū do
nū eis diuinit⁹ datū. Sicut Gen̄. xvij. dictū
eſt abrahe. appellaberis abrahā: q: patrem
multarū gentiū conſtitui te. Et Math. xvi.
dictū eſt petro. Tu es petrus ⁊ ſuper hanc
petrā edificabo eccliam meaꝫ. Quia ergo
homini xp̄o hoc mun⁹ gratie collatum erat
vt per ipm omnes ſaluarentur: ideo conue
nienter vocatū eſt nomen eius ieſus. i. ſal-
uator. Hec Tho. Circa hoc nomen viden-
da ſunt quattuor. Priō a quo iſtud nomen
ieſus fuit ei impoſitū. Secundo quare fuit
ei impoſitū. Tertio ad quid fuit ei impoſi-
tum. Quarto quare fuit vocatus xp̄us. In
his ſtat omne myſterium huius nominis.
Primo iſtud nomen ieſus fuit impoſitum
puero hodie circūciſo a multis: ſcꝫ a patre.
Unde in apocriphis eſdre dicitur. Reuela
bitur filius cum his qui cum eo iocundabū
tur: ⁊ morietur filius meus ieſus ⁊ conuer
tetur ſeculum. A propheta Abacuch. iij. c.
Ego autem in domino gaudebo ⁊ exulta-
bo in deo ieſu ſalutari meo. Ab āgelo Lu
ce. i. Uocabis nomen eius ieſum. A matre
Luce. ij. Uocatū eſt nomen eius ieſus ⁊c̄.
Triplicem ieſum in ſcriptura legimus: ſcꝫ
ieſum naue. ⁊ iſte ſaluauit ab exilio deſerti
⁊ diuiſit terrā promiſſionis. Joſue. xiij. Si
militer ieſum filium Joſedach. ⁊ iſte ſalua
uit. quia edificauit templum vbi egit ſum-
mum ſacerdotium. Zach. iiij. Audi ieſu ſa-
cerdos magne ⁊c̄. Item ieſum filium Sy-
rach: qui fuit doctor ⁊ propheta. Sed no-
ſter ieſus hodie circunciſus diuiſit terrā vi-
uentium ſcꝫ beatitudinem eternam. Ree-
dificauit templum virtutis ⁊ gratie ruino-
ſam reparando naturam humanam. Qui
fuit propheta vir potens opere ⁊ ſermone
docens in doctrina dei ſicut poteſtatē ha-
bens. Et illi quidē non fuerunt veri ieſus.
Sed premiſſi ſunt tanq̄ꝫ baculus Helyſei
ad mortuum. vnde vacui fuerunt a vera ſa
lute. Nam baculus ſuperpoſitus fuit mor-
tuo: ⁊ non erat vox neqꝫ ſenſus. Deſcendit
hic noſter ieſus qui ſaluum fecit populum
ſuum a peccatis eorum. quia vox ⁊ ſenſus
⁊ vita redierunt. Nam vir iſte propheta po
tens opere ⁊ ſermone de excelſo monte ce-
lorum deſcendens: quaſi alter helyſeus de
monte carmelo viſitare dignatus eſt homi
nem: inclinari dignatus eſt iacenti: contra
hi ⁊ coequari paruulo ceco impertiri lumē
oculorum ſuorum: ⁊ os mutum oris pro-
prij oſculo ſoluere. debileſqꝫ manus robo-
re ⁊ contactu ſuarum ſolidare. ⁊ flatuꝫ qui
exiuerat ſua reſpiratione intromittere: tri-
buens cordi ſentire fideliter: proferre lau-
dem vtiliter: ⁊ manu opari efficaciter. Pu-
er autem oſcitauit ſepties: quia quinqꝫ ſen
ſus exteriores ⁊ duos interiores inſpiratio
ni ieſu reddit conformes: dicens. Cor meū
⁊ caro mea exultauerunt in deum viuum.
Septies in die reddendo ſibi laudem. ve-
re itaqꝫ eſt ieſus. Secundo iſtud nomen ie
ſus fuit hodie impoſitum huic puero: quia
eſt premium humane retributionis in ſta-
tu glorie. Hec enim figurant ipſe littere ex
quibus componitur hoc nomen ieſus. ſcꝫ
J. H. S. ⁊ titulus ſuperpoſitus que faciūt
ieſus. Nam. J. ſignificat perſonaꝫ deitatis.

H. ſignificat inſpiratione̅ ſctitatis. S. vero ſignificat inclinato̅ne̅ maieſtatis. Titulus au̅t ſignificat redemptionem captiuitatis. Primo. J. ſignificat perſona̅ diuinitatis. Quia hec lr̄a. J. eſt media vocaliu̅. Sic filius dei eſt media pſonaru̅ in trinitate. hec lr̄a. J. eſt minima in forma ꝛ maxima in facto. Sic filius dei eſt minimus in forma humanitatis: ꝛ maximus in facto redemptionis. Hec lr̄a. J. in metro e̅ aliq̄n ſimplex vocalis. vt in hoc verbo ibo. aliq̄n ſimplex co̅ſonans. vt hierl'm. aliq̄n duplex co̅ſonans. vt maioꝛ. quia mediat inter duas vocales. aliq̄n eſt ſyllaba. vt ibo. aliq̄n eſt dictio. vt in hoc impatiuo J. qd̄ eſt vade. Eode̅ mo̅ hec lr̄a. J. eſt caput huius no̅is ieſus. quia puer hodie circu̅ciſus eſt caput o̅im electoru̅. Eph. i. Conſtituit eu̅ caput ſup vniuerſam eccl'iam. ſ. electoꝝ. Ite̅ eſt media inter q̄nq3 vocales: q2 eſt medius in gentiu̅ vocatione que per q̄nq3 ciuitates deſigna̅tur. Eſa. xix. In die illa eru̅t q̄nq3 ciuitates in terra egypti loque̅tes lingua chananea. Ciuitas ſolis vocabitur vna. i. in die xp̄i eru̅t q̄nq3 ciuitates in mu̅do. ſ. eccl'ia anthiochena. co̅ſtantinopolitana. alexa̅drina. hieroſolymitana. ꝛ romana. Que vocatur ciuitas ſolis ꝓpt' ſummu̅ pontifice̅. loq̄ntes lingua zeli xp̄ianitatis. Hec lr̄a. J. eſt ſyllaba in ſono p̄dicatis. Luc. iiij. Alijs ciuitatib' opoꝛtet me eua̅gelizare regnu̅ dei: q2 ido̅ miſſus ſum. Dictio eſt in verbo impantis. Math. viij. Impauit ve̅tis ꝛ mari. Eſt vocalis per ſe ſonu̅ facie̅s in gr̄a p̄deſtinato̅is. Eſt ſimplex co̅ſonans in gr̄a iuſtificatio̅is. Eſt duplex ꝯſonans in ſchola fruitio̅is. ſ. aīe ꝛ coꝛpoꝛis. Eſt duplex ꝯſona̅s in gr̄a meditationis. ſ. inter deu̅ ꝛ homine̅. Paulus. Mediatoꝛ dei ꝛ ho̅im ho̅ xp̄s ieſus. Eſt duplex co̅ſona̅s in vinculo vnio̅is. Math. xviij. Ubi fuerint duo vel tres co̅gregati in no̅ie meo ibi ſum in medio eoꝝ ꝛc. Scd̄o. H. ſignificat inſpiratione̅ ſctitatis. Eſt em̄ in metro ac ſi no̅ ſit. Sic ꝛ inſpiratio ſp̄uſſcti eſt ad co̅ceptione̅ pueri circu̅ci ſi hodie ac ſi no̅ ſit q2 no̅ eſt pater xp̄i. Similiter. H. eſt littera octaua in alphabeto: q2 xp̄us reſurge̅s noviſſime reſurrectionis myſteriu̅ qd̄ ꝑ octauu̅ ſignificat' ꝯſecrauit. Et ſicut. H. no̅ computat' inter litteras cu̅ ſit aſpiratio: ſic xp̄s no̅ computatur inter homines naturaliter genitos cu̅ de inſpiratione ſpiritusſancti voluerit co̅cipi. Unde ſpo̅ſa ſcil3 beata virgo Cant. vi. dicit. Dilectus meus mihi: ſc3 de ſpiritusſancto ſacrando ꝛ fecundando vteru̅ meu̅. ꝛ ego illi. ſ. ꝯcipiendo illu̅ de ſubſta̅tia carnis mee miniſtrando ſanguine̅ puriſſimu3. Qui paſcitur inter lilia ſc3 caſtitatis ꝛ integritatis coꝛpoꝛis mei. donec aſpiret dies. id eſt per inſpiratione̅ ſpiritusſancti foꝛmetur xp̄us qui eſt verus dies ꝛ lux noui teſtamenti. ꝛ incline̅tur vmbꝛe ſc3 veteris teſtamenti. ad ip̄m adoꝛandu3 tanq̄ꝫ veritate̅. Tertio. S. ſignificat inclinatione3 maieſtatis: quia puer hodie circunciſus rigoꝛe̅ iuſticie inclinauit in dulcoꝛe̅ miſericoꝛdie. Hec littera. S. ſi capitalis ponat' ex toto ſe humiliat: ꝛ quaſi ſe inclinat. in hac foꝛma. ſ. Si au̅t finalis ponatur: tota contrahitur bꝛeuiatur dilatatur in hac foꝛma. s. Sic ꝛ verbu̅ altiſſimu̅ abbꝛeuiat' in noſtra natura ꝛ contrahitur totum in amoꝛe noſtro. Jere. xxxi. In charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miſera̅s. Quarto titulus ſuperpoſitus ſignificat redemptione̅ captiuoꝛum per completu̅ amoꝛis ſignu̅. cu̅ in cruce clamans dixit. Co̅ſummatu̅ eſt. propterea Joh. xvij. ait. Opus conſummaui quod dediſti mihi vt facia̅. Tertio iſtud nomen ieſus fuit hodie impoſitu̅ huic puero propter multiplice̅ hui' no̅is effectu3 ideo Cant. i. dicitur. Oleu̅ effuſum nomen tuu̅ propter varia̅ ſuauitate̅ eius. Eſt em̄ pꝛimo penite̅tibus in refugiu̅. Quis em̄ peccatoꝛ non timeat nome̅ diuine potentie. Quis audeat ſuſtinere dominu̅ vltionu3. Sed ecce ieſus dulce refugiu3 in quo exinanitur maieſtas ꝛ dulceſcit pietas. Ipe eſt ſp̄es vnica ad veniam. Mathei. i. Uocabis nomen eius ieſum. Ipſe enim ſaluum faciet populum ſuu̅ a peccatis eoꝛum. Et. i. Joh. ij. Scribo vobis filioli mei quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen eius ꝛc. Secundo egrotantibus in remediu3. Marci. xvi. In nomine meo ſuper egros manus impone̅t: ꝛ ſi moꝛtiferum quid biberint non eos nocebit. Super quo Bernardus ait. Habes o anima mea reconditum electuariu3 in vaſculo nominis huius quod eſt ieſus. qd̄ nulli tue peſti vnq̄ꝫ inueniatur inefficax. Habes anima mea in nomine ieſu vnde actus tuos prauos coꝛrigas: vl' minus perfectos diligenter impleas. Habes vnde ſenſus tuos aut ne coꝛrumpantur ſerues: aut ſi coꝛrumpantur ſanes. Hec Bernardus. Exemplum de infirmo quem ſanauit dyaconus

adhuc infidelis preſente Paulo ad nomen
ieſu. Act. Tertio pugnantibus in pre-
ſidiū. Rex enim non permittit perire ciui
tatē vel ſeruū inuocantē nomen eius. Sic
facit puer hodie circuncisus. ps̄. Protegā
eū quoniā cognouit nomē meū. Et Prou.
viij. Turris fortiſſima nomen dn̄i: ad ipſuʒ
recurrit iuſtus ⁊ exaltabitur. Exempluʒ de
beata Agata que inuocato nomine ieſu fe
ras immaniſſimas māſuefecit. Quarto
patientibus in ſolatiū. Nā xp̄us patientes
conſolatur dicens Math. v. Beati eſtis cū
maledixerint vobis homines: ⁊ dixerint oē
maluʒ aduerſum vos mentientes propter
nomē meū. Et Act. v. Ibant apoſtoli gau
dentes a conſpectu concilij: quoniaʒ digni
habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliam
pati. Quinto proficientibus in auxilium.
Unde ps̄. Deduxit me ſuper ſemitas iuſti
cie propter nomen ſuū. Et Bern̄. Siquidē
cū nomine ieſu hominē mihi propono mi-
tem: humilē: ſobriū: beninguʒ: caſtū: miſeri-
cordē: ⁊ omni deniq̄ʒ honeſtate conſpicuū.
Ideo ſemper in ſinu mihi ſit ieſus: ſemꝑ in
manu: quo mei omnes ſenſus in ip̄m diri-
gantur ⁊ actus. Hec Bern̄. Et ps̄. Dn̄e in
lumīe vult⁹ tui am. ⁊ in no. tuo ex. to. d. ⁊c̄.
Sexto deficiētibus in ſubſidiū. quod figu
ratū eſt Act. iij. vbi ait Petrus illi claudo.
In nomine ieſu xp̄i ſurge ⁊ ambula. Si q̄s
eīm ſedet per pigriciā: ſanat illū ieſus excitā
do torporē. Si quis deficit per impotentiā
ſanat illū ieſus tribuendo vigorem. Unde
Bern̄. Cū ieſum nomino hominē mihi pro
pono qui ⁊ ſuo me ſanet exēplo ⁊ roboret
adiutorio. Excitat eīm torporem meū ieſus
deus ⁊ homo ⁊c̄. Septimo confitentibus
in honorē. Unde Ioh. i. dicitur. Dedit eis
poteſtateʒ filios dei fieri his qui credunt in
nomine eius. Non eīm eſt modicus honor
in ſortē filiorꝫ dei cōputari. Apl's. Si filij ⁊
heredes: heredes quidē dei coheredes aūt
xp̄i. Roma. viij. Octauo predicantibus
in teſtimoniū. Unde Mar. xvi. dicitur. In
nomine meo demonia eijcient: linguis lo-
quentur nouis. Et ps̄. Deus docuiſti me a
iuuentute mea ⁊ vſq̄ʒ nunc pro. mi. tu. No
no memorantibus in ſuſpirium. Nihil eīm
ita excitat anime deſideriuʒ ſicut hoc nomē
ieſus. Unde Bernardus. Dulcis ieſu me-
moria dans vera cordis gaudia. Sed ſuꝑ
mel ⁊ omnia eius dulcis preſentia. Nihil ca
nitur ſuauius: auditur nihil iocundius. Nil
cogitatur dulcius q̄ʒ ieſus dei filius. Exem-
plū de beato Ignatio in cuius pectore erat
ſcriptum ⁊c̄. Decimo poſtulantibus in ſuf
fragium. Ioh. vi. Si quid petieritis patreʒ
in nomine meo dabit vobis. Et hoc ſi petā
tur ſalutaria ⁊ proficua ad ſalutē eternam
aliter non ⁊c̄. Undecimo eſurientibus in
fructū. Eſt eīm non ſolū lux anime: ſed etiā
cibus. An non totiens cōfortaris quotiēs
ieſu recordaris. Aridus eſt omīs cibus ni-
ſi hoc oleo condiatur. Quid eīm ita menteʒ
cogitantis impinguat? Quid ita excitatos
reparat ſenſus: virtutes roborat: vegetat
mores: ⁊ caſtas fouet affectiones. Tua ie-
ſu dilectio: grata mentis refectio: replet ſi-
ne faſtidio: dans famē deſiderio. vt ait Ber
nardus ⁊c̄. Duodecimo peruenientibus
in premiū. Unde ps̄. dicit. Gloriabūtur in
te oēs qui diligunt nomen tuū. Et Apoc.
xiiij. Uidi ſupra montē ſyon agnū ſtantem
⁊ cū eo centuʒ quadragintaquattuor milia
habentes nomē ⁊c̄. Quarto vocatus eſt
xp̄s. Nam hoc nomen fuit prefiguratū ſin
gulariter in ſacerdotio: in regno: in prophe
tia: in prelio. Dicitur enim xp̄s ab vnctione
⁊ hi quattuor vngebantur: ſcilicʒ ſacerdos:
rex: propheta: pugil. Puer noſter hodie cir
cunciſus fuit ꝓpheta predicando: pugil pa
tiendo: ſacerdos moriendo: rex reſurgēdo.
Ideo ps̄. dicit. Unxit te deus deus tu⁹ oleo
leticie pre cōſortibus tuis. Conferam⁹ rem
nomini. Hoc enim nomen non ſcribitur lit
teris latinis ſed grecis. ſcʒ. x. p. c. cū apice ſu
perpoſito: quod apud latinos nihil ſonat ꝓ
pter excellentiā dignitatis huius nominis
quia iſta vnctio manat a pectore dei patris
Nam hec littera. x. gerit figurā crucis. P.
indicat cōflictū paſſionis. C. innuit trium-
phum coronationis. Apex ſuperpoſitus de
monſtrat titulū ſuprascriptionis. Et ſic cō
pletur vnctio: vt ſic cum ſamaritana dicere
poſſumus. Scio quia meſſias venit qui di
citur xp̄s. Hec nanq̄ʒ littera. x. fuit inuenta
rome tempore Octauiani auguſti: cuius tē
pore natus eſt xp̄us in mundū: ad ſignificā
dū q̄ ille iam venerat q̄ eſſet autor vniuer
ſalis ſalutis: qui ⁊ rome erigeret vexillum
ſancte crucis: ⁊ ibi inſtitueret vnctionē ſan
cte ſedis. Hec littera. x. ſemper eſt duplex cō
ſonans. Quia regnū ⁊ ſacerdotiū ſimul in
xp̄o ſignificat ⁊ deū ⁊ hoīem in vna pſona
vnit. Hec littera. p. ſignificat paſſionis cō-
flictum in ſanctis martyribus cū romanis

ĩmꝑatoribus. Hec littera.c.diminuta: quia
ſemicirculus ſignificat dignitatem pontifi
cũ: ſed imꝑfectã in hac vita donec corona
gratie vite pñtis termineť in coronã glie
eterne. Tãdẽ titulus ſuppoſit⁹ deſignat pa
cem datã eccl'ie p Conſtãtinũ ad multipli
candũ religionẽ ieſu xpi p quẽ renouate ⁊
fundate ſunt eccl'ie in honorẽ noĩs ieſu xpi
Iuxta illud pſ. Afferte dño gl'iã nomini
eius adorate dominum in atrio ſancto ei⁹.
Ad quam nos ⁊c. Amen.

In feſto epyphanie dñi. Sermo. x.

Idimus ſtellã eius

Math.ij. ⁊ ĩ euãgelio pñtis ſo
lennitatis. Eſa. ꝓpheta.xlv.c.
dicit ſic. Vere tu es de⁹ abſcondit⁹ ſanctus
iſrael ſaluator. Super quo moueo iſtã que
ſtionẽ. Utrũ ieſu xpi natiuitas in ſalutẽ hu
mani generis ordinata debuerit oib⁹ hoib⁹
rõnabil'r eſſe manifeſta. Ad iſtã q̃ſtionem
rñdẽt duo doctores noui teſtamẽti. Prim⁹
eſt btũs petr⁹ apl's Act.x.dic. Dedit eũ ma
nifeſtũ fieri nõ oĩ pplo: ſʒ teſtib⁹ p̄ordinatꝭ
a deo. Pertinet aũt ad diuine ſapie ordinẽ
vt dei dona ⁊ ſecreta ſapie ei⁹ nõ equaliter
ad oẽs: ſʒ imediate ad quoſdã ꝑueniãt ⁊ p
eos ad alios deriueñt. Uñ hoc etiã debuit
circa ieſu xpi natiuitatẽ obſeruari vt nõ oĩ
bus xps manifeſtareť: ſʒ qbuſdã p q̃s poſſʒ
ad alios ꝑuenire. Scdus eſt ſctũs Tho.iij.
ꝑte.q.xxxvi.arti.i.dic ſic. Natiuitas xpi nõ
debuit oib⁹ cõiter eſſe manifeſta. Primo q̃
dem: q: p hoc impedita fuiſſet humana re
demptio q̃ p crucẽ ei⁹ pacta eſt. q: vt dr.i.
Cor.ij. Si cognouiſſent nunq̃ dñm glorie
crucifixiſſent. Scdo q: hoc diminuiſſet me
ritũ fidei per quã venerat hoĩes iuſtificare.
Sm illud Roma.iij. Iuſticia dei p fidẽ ieſu
xpi. Si eñ manifeſtis indicijs xpo naſcen
te ei⁹ natiuitas oib⁹ appereť: iã tolleret rõ
fidei q̃ eſt argumentũ nõ apparẽtiũ. vt dr
Heb.xi. Tertio: q: p hoc veniſſet in dubiũ
veritas humanitatꝭ ipius. vñ Aug dicit in
epl'a ad voluſianũ. Si nullas ex ꝑuulo in
iuuẽtutẽ mutaret etates: nullos cibos nul
los caꝑet ſomnos. nõne opinionẽ ↄfirma
ret erroris: nec hoĩem verũ vllo mõ ſuſce
piſſe crederet. ⁊ dũ oĩa mirabilit' facit au
ferret qd̓ miſericorditer fecit. Uñ de gr̃a dei
ſaluatoris erudiendi erãt oẽs hoĩes ad ſa
lutẽ. nõ in principio natiuitatis ei⁹: ſʒ poſt
ea tp̃e p̄cedẽte poſtq̃ opat⁹ ẽ ſalutẽ in me
dio terre. vñ poſt paſſionẽ ⁊ reſurrectionẽ
dixit diſcipulis Math.vlť. Euntes docete
oẽs gẽtes. Hec Tho. Sciẽdũ q̃ natiuitas
xpi quattuor generib⁹ hoĩm fuit manifeſta
Primo marie ⁊ ioſeph q̃ inſtruẽdi erãt de
xpi natiuitate anteq̃ naſcereť. q: ad eos p
tinebat reuerentiã habere ꝓlis cõcepte in
vtero ⁊ obſequi naſciture. Sʒ q: eoꝝ teſti
moniũ ꝓpter hoc q̄ erat domeſticũ fuiſſet
habitũ ſuſpectũ circa magnificentiã xpi. io
oportuit vt alijs manifeſtareť extraneis q̃
rũ teſtimoniũ ſuſpectũ eſſe nõ poſſet. ꝓpter
ea ioſeph certificat⁹ eſt ab angelo Math.i.
Ioſeph noli timere accipe mariã ↄiugẽ tu
am. Qd̓ enim in ea natũ eſt: de ſpũſcto eſt.
Scdo manifeſtata ẽ paſtorib⁹ ipo die na
tiuitatis xpi. vt eñ dr Luc.ij. Erant paſto
res in eadẽ regiõe vigilãtes ⁊ cuſtodiẽtes
vigilias noctis ſup gregẽ ſuũ. ⁊ vt diſceſſe
runt ab eis angeli in celũ: loquebãtur a din
uicẽ. Trãſeam⁹ vſq; bethleẽ ⁊ videam⁹ hoc
verbũ qd̓ factũ eſt ⁊ qd̓ fecit dñs ⁊ oñdit
nobis. ⁊ venerũt feſtinãtes. Tertio aũt ma
gi ꝑuenerũt ad xpm.xiij.die natiuitatꝭ eius
quo die feſtũ epyphanie celebrať: vt eſt ho
die. Si eñ reuoluto ãno aut etiã duob⁹ an
nis ꝑueniſſent: nõ iueniſſent eũ in bethleẽ:
cũ ſcriptũ ſit Luc.ij. Vt poſtq̃ ꝑfecerũt oĩa
ſm legẽ dñi.ſ. puerũ ieſum offerẽtes in tẽ
plũ: reuerſi ſunt in galileã in ciuitatẽ ſuam
nazareth. Quarto aũt manifeſtata eſt iu
ſtis in tẽplo.xl.die a natiuitate. vt hr̃ Luc.
ij.ſ. ſymeoni ⁊ anne ꝓpheťe: q̃ etiã de illo ꝓ
phetauerũt. io iſti oẽs dicũt vidim⁹ ſtellã ei⁹

Vidimus ſtellam
Corporalis repreſentationis.
Spiritualis reuelationis.
Perſonalis incarnationis.
Supernalis fruitionis.

Primo nos magi vidi
m⁹ ſtellã corpal' repñtatõis. Uñ ſcũs Tho.
iij.ꝑte.q.xxxvi.ar.v.dic ſic. Sic manifeſta
tio ſyllogiſtica fit p ea q̃ ſũt magꝭ nota ei cui
ẽ aliqd manifeſtãdũ. ita manifeſtatio q̃ fit
p ſigna dʒ fieri p ea q̃ ſunt familiaria illis
qb⁹ manifeſtať. Manifeſtũ ẽ aũt q̄ viris
iuſtis ẽ familiare ⁊ ↄſuetũ interiori ſpũſcti
edoceri inſtinctu abſq; ſignoꝝ ſenſibilium
demõſtratõe. ſ. p ſpm ꝓphie. Alij võ corpa
lib⁹ reb⁹ dediti p ſenſibilia ad itelligibilia de
ducunť. Iudei tñ cõſueti erãt diuia rñſa p
ãgelos accipe p q̃s etiã legẽ acceperãt. Sm

alio Act. vij. Accepistis legē in dispositiōe āgelorum. Gētiles vero et maxime astrologi cōsu etisūt stellarū cursū inspicē. Et iō iustis.s.si meoni et āne maīfestata ē xpi natiuitas per interiorē instinctū spūsscti. bm illud Luce.ij. Rñsum accepit symeon a spūsctō nō vi. se mortem nisi prius vide. xpm dñi. Pastoribus āt et magis tāq rebus corpalibus dedit maīfestata ē xpi natiuitas p appitiōes visibiles. et qr na tiuitas nō erat pure terrena: sz qdāmō cele stis: iō p sig celestia vtrisqz natitas xpi ma nifestat. vt ei Aug. dic in bmo. de epypha. Celos āgeli hitāt et sydera ornāt. vtrisqz g celi enarrāt gliaz dei. Rōnabilr āt pastori bus tāq iudeis apō qs frequt facte sūt appi tiōes āgelorum reuelata ē natiuitas xpi p an gelos. Magis āt assuetis psideratōe celestiū corporum maīfestata ē p signū stelle. qr vt dic Cris. Per psueta eos dñs vocare voluit eis pdescēdēs. Scda rō ē. qr vt Greg. dic. Iu deis tāq rōe vtētibus rōnale aīal i. āgelus pdi care debuit. Gentiles vero qui vti rōne ne sciebant ad cognoscendū deū non p vocē: sz p signa pducunt. Et sicut dñm iā loquentē annūciauerūt gentibus predicatores loquē tes: ita eū nondū loquentē elementa muta pdicauerūt. Tertia rō est. qr vt Aug. dic in sermone epyphanie. Abrahe innumera bilis erat pmissa successio. nō carnis semie sed fidei fecunditate generāda. et ideo stel larū multitudini est cōparata vt celestis p genies speraret. Et ideo gētiles in syderibus designati ortu noui syderis excitant vt per ueniant ad xpm. per quē efficiuntur semen abrahe. Quarta rō est. qr sicut dicitur in libro questionū noui et veteris testamenti. Magi illi sequebant traditionē Balaam: qui dixit Nume. xxiiij. Orief stella ex iacob Vñ vidētes stellā extra ordinez mūdi: hāc esse intellexerūt quā Balaā futurā indicez regis iudeorum pphetauerat. hec Tho. Et sic pz rō qualiter xps voluit manifestare suaz natiuitatem magis per stellā. Circa quā vi denda sunt quattuor. Pmo de materia eius Scdo de forma Tertio de efficiētia. Quar to de fine ipius etc. Quantū ad materiam huius stelle sciendū qp hec stella q magis ap paruit nō fuit vna de celestibus stellis ab ini tio creatis. Vñ Aug. in lib. p faustū dicit. Nō ex illis erat stellis q ab initio itinerum suorum ordinē sub creatōnis lege custodiunt. sed nouo virginis ptu nouū sydus appuit Et sctūs Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. vij. dicit sic. Sicut Criso. dicit super Math. Qz illa stella q magis appuit nō fuerit vna celestiuz stellarū multipliciter manifestuz est. Pmo quidē qr nulla alia stellarū hac via incedit. Hec em stella ferebat a septentrione in me ridie. Ita em iacet iudea ad persidem vnde magi venerunt. Secundo apparet hoc ex tempore. Non solū em apparebat in nocte sed etiā in media die. quod non est virtutis stelle: sed nec etiā lune. Tertio quia quā doqz apparebat et quando qz occultabatur Cū enīz intrauerunt bierosolymā occulta uit seipsam. Deinde vbi herodē reliquerūt monstrauit seipsam. Quarto quia nō ha bebat continuū motū. sed cū oportebat ire magos ibat. quando autez oportebat stare stabat. Sicut et de columna nubis que erat in deserto. Quinto quia non sursum ma nens partū virginis demonstrabat. sed de orsum descendens hoc faciebat. Dicit enīz Mathei. ij. qp stella quā viderant in orien te antecedebat eos vsqz dū veniens staret supra vbi erat puer. Ex quo patet qp verbū magorūz dicentiū. Vidimus stellā eius in oriente. non est sic intelligendū quasi ipis in oriente positis stella apparuerit existēs in terra iuda. sed quia viderunt eā in orien te existentē et precessit eos vsqz in iudeam qūuis hoc a quibusdā sub dubio relinquat. Non aūt potuisset distincte domū demon strare nisi esset terre vicina. Et sicut ipe Cri sosto. dicit. Hoc non videtur propriūz esse stelle: sed virtutis cuiusdā rationalis. Un de videtur qp hec stella virtus visibilis fuis set in talē apparentiā transformata. Unde quidā dicunt qp sicut spiritussanctus descē dit super dominū baptizatū in specie colū be: ita apparuit magis in specie stelle. Alij vero dicunt qp angelus qui apparuit pasto ribus in specie humana apparuit magis in specie stelle. Probabilius tamen videtur qp fuerit stella de nouo creata. sed in aere vici no terre que bm dei voluntatē mouebatur. Unde Leo papa dicit in sermone epypha nie. Tribus magis in regione orientis stel la noue claritatis apparuit: que illustrior ce teris pulchriorqz syderibus in se intuentiū oculos animosqz converteret vt confestim aduerteretur nō esse ociosum quod tam insolitū videbatur. Hucusqz Tho. vbi supra. Quantū ad formā sanctus Tho. eadē. q. arti. v. dicit sic. Sicut Criso. refert. in qbus dā scripturis apocriphis legitur qp quedaz

gens in extremo oriētis iuxta oceanū quā
dā ſcripturā habebat ex nomine Seth. de
hac ſtella ⁊ muneribꝰ eiꝰ offerendis q̄ gens
diligēter obſeruabat huiꝰ ſtelle exortū: poſi
tis exploratoribꝰ .xij. qui certis tēporibꝰ de
nocte aſcēdebāt in montē. In quo poſtmo
dū viderūt eā habenteꝫ in ſe quaſi paruuli
formā: ⁊ ſuper ſe ſimilitudineꝫ crucis. Hec
Tho. Et ſic patet ⁊c. Quantū ad efficiē-
tiā iſtius ſtelle ſciendū ꝙ vt ſctūs Tho. iij.
pte. q. xxxvi. arti. v. dicit. Stella q̄ xp̄i nati-
uitatē manifeſtauit oēm occaſionē erroris
ſubtraxit. vt em̄ Aug. dic̄ ꝯtra fauſtū. Nul
li aſtrologi ita cōſtituerūt naſcentiū hoīm
fata ſub ſtellis: vt aliquaꝫ ſtellarū hoīe aliq̄
nato circuitus ſui ordinē reliquiſſe ⁊ ad eū
qui natus eſt perrexiſſe aſſeuerent. ſicut ac
cidit circa ſtellā que demonſtrauit natiuita
tem xp̄i. ⁊ ideo per hoc non cōfirmaꝛ error
eoꝝ qui ſortē naſcētiū hoīm aſtroꝝ ordini
colligari arbitrantꝛ. non aūt credūt aſtroꝝ
ordinē ad homīs natiuitatē poſſe mutari.
Silr etiā vt Criſo. dicit. Non eſt hoc aſtro
nomie opꝰ a ſtellis ſcire eos qui naſcuntur
ſed ab hora natiuitatꝭ futura p̄dicere. Ma
gi aūt tp̄s natiuitatꝭ nō cognouerūt vt hīc
ſumētes initium a ſtellarū motu futura co
gnoſcerēt. ſ; potiꝰ ecōuerſo. Et ſicut Aug.
dicit in ſmone epyphanie. Magi ab ange
lis aliqua monitiōe reuelatiōis audierunt
ꝙ ſtella xp̄m natuꝫ ſignificaret. ⁊ p̄babile
videꝛ ꝙ a bonis: q̄n in xp̄o adorādo ſalus
eoꝝ iam querebaꝛ. Hec Tho. Et ſic ſtella
illa nihil in xp̄o effecit: ſed magoꝝ corda ꝑ
docuit tanq̄ȝ veritatis index. qđ ad illumi-
nationē fidei eoꝝ ꝑtinebat ⁊c. Quantuꝫ
ad finē ſctūs Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. viij.
dicit ſic. Magi ſunt p̄mitie gentiū in xp̄o
credentiū in quibꝰ apparuit: ſicut in quodā
p̄ſagio fides ⁊ deuotio gentiū venientiuꝫ
a remotis ad xp̄m. ⁊ ideo ſicut deuotio ⁊ fi
des gentiuꝫ eſt abſq̄ȝ errore ꝑ inſpirationē
ſcti ſpūs: ita etiā credendū eſt magos a ſpi
ritu ſctō inſpiratos ſapiēter xp̄o reuerentiā
exhibuiſſe. Et ſicut Criſo. ſuper Math. dic̄
Si magi regē terrenuꝫ querētes veniſſent
fuiſſent ꝯfuſi qꝛ tanti itineris laborē ſine cā
ſuſcepiſſent. vñ nec adoraſſent: nec mūera
obtuliſſent. Nūc aūt qꝛ celeſtē regē q̄rebāt.
⁊ ſi nihil regalis excellētie in eo viderūt: tñ
ſoliꝰ ſtelle teſtimonio ꝯtēti adorauerunt. vi
derunt em̄ hoīeꝫ ⁊ agnoſcūt deū: ⁊ offerūt
munera dignitati xp̄i ꝯgruētia. aurū quidē
quaſi regi magno. thus qđ in dei ſacrificio
poniꝛ immolāt vt deo. mirrha qua mortuo
rū corpa ꝯdiunꝛ p̄beꝛ tanq̄ȝ ꝓ ſalute oīum
morituro. Et vt Greg. dicit. Inſtruimur vt
nato regi aurū ꝑ qđ ſignificaꝛ ſapiētia of-
feramꝰ in ꝯſpectu eiꝰ lumine ſapīe ſplēden-
tes. thus autē ꝑ qđ exprimiꝛ orōnis deuo
tio offerimꝰ ſi ꝑ orationū ſtudia deo redo-
lere valeamꝰ. mirrhā que ſignificat mortifi
cationeꝫ carnis offerimꝰ ſi carnis vitia per
abſtinentiā mortificamꝰ. Et ſicut Aug. di
cit in ſermone epyphanie. Cū multi reges
iudeoꝝ nati fuiſſent atq̄ȝ defuncti: nullū eo
rū magi adorandū queſierūt. Non itaq̄ȝ re
gibꝰ iudeoꝝ quales illic eſſe ſolebant hunc
tam magnū honorem longinqui alienige-
ne ⁊ ab eodem regno prorſus extraneia ſe
deberi arbitrabanꝛ. Sed talē natū eſſe didi
cerunt in quo adorando ſe ſaluteꝫ que ſm̄
deum eſt conſecuturos minime dubitarēt.
Hec Thomas. Et ſic patet ⁊c.

Secūdo nos magi vidi-

mus ſtellā ſpūalis reuelatiōis. i. fidei in cor
dibus nr̄is de diuinitate ⁊ hūanitate iſtius
pueri. Sciendū ꝙ dyabolus volēs ſedu-
cere mētes iſtoꝝ magorū ne crederēt ꝙ ſit
verꝰ deus ⁊ meſſias ꝓmiſſus in lege: addu-
cit decē rōnes valde apparētes: quibꝰ reſpō
dent magi vt pꝫ. Prima rō eſt. Iſte puer
generādus annūciaꝛ femine. ꝗ eſt hō ⁊ nō
deꝰ. pꝫ ꝯñia. qꝛ Yſaac: Sampſon: Iohēs ba
ptiſta annūcianꝛ matribꝰ ⁊ patribꝰ eoꝝ: q̄
tñ nō fuerūt niſi hoīes. Rñdent magi ⁊ di
cunt. Verū eſt ꝙ iſte puer annūciaꝛ femīe
ſed virgini. Vñ Eſa. vij. dic̄. Ecce virgo cō
cipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vocabiꝛ nomen eius
emanuel. i. nobiſcū deꝰ. Et Ezech. xliiij. Vi
di portaꝫ in domo dñi clauſam. Et Dañ. ij.
Lapis abſciſus eſt de mōte ſine manibus.
Et Malach. iij. Statim veniet ad templū
ſuū dñator quē vos q̄ritis: ⁊ angelꝰ teſta-
menti quē vos vultis. Cōueniens em̄ fuit
vt virgini annūciareꝛ cōceptio ſaluatoris:
vt redderet menteꝫ eiꝰ attentā ad tante rei
ꝯſiderationē. qđ q̄dē fecit eā ſalutādo qua
dā noua ⁊ inſolita ſalutatiōe. Vñ Orige-
nes dicit ſup Lucā. Qꝛ ſi ſciuiſſet ad alium
quēpiā ſimilē factū eſſe ſermoneꝫ: vtpote q̄
habebat legis ſcientiā: nunq̄ȝ eā quaſi pere
grina talis ſalutatio terruiſſet. In qua qui-
dem ſalutatiōe p̄miſit ydoneitatē eius ad
cōceptū: in eo ꝙ dixit gr̄a plena. Expreſſit

cõceptū in eo ꝙ dixit dñs tecū. ⁊ ꝑnūciauit
honorē ꝯſequentē: cū dixit. bñdi. tu in muli.
Secunda ratio eſt. iſte puer cõcipit̃ in vte
ro femine: ergo eſt hõ ⁊ nõ deꝰ. patꝫ ꝯña q2
deꝰ cū ſit infinitꝰ oīa implet. iuxta illud pro
pheticū. Celū ⁊ terrā ego impleo. ergo non
põt claudi femine vtero. Rñdent magi ⁊ di
cunt. Concipit̃ enī cõueniēter in vtero femi
ne. q2 vt Aug. dicit lib. xxiij. ꝯtra fauſtū qui
hac obiectõne vtebat̃. Non plane inquit ca
tholica fides q̄ xp̄m dei filiū natū ſcḋm carnē
credit ex ꝟgine: nullomodo eūdē dei filiū ſic
in vtero mulieris īcludit q̄ſi extra nõ ſit q̄ſi
celi ⁊ terre adminiſtrationē deſeruerit: q̄ſi a
patre receſſerit. Sed vos manichei corde il
lo quo nihil poteſtis niſi corporalia fātaſma
ta cogitare iſta omīno nõ capitis. vt enī dic̄
in ep̄la ad voluſianū. Dominuꝫ iſte ſenſus
eſt nihil niſi corpora valentiū cogitare: quo
rum nullū põt vbiq3 eſſe totuꝫ: q̄m per innu
merabiles partes aliud alibi habeat̃ neceſ
ſe eſt. Longa alia eſt natura aīe ꝙ corporis
quāto magis dei q̄ creator eſt aīe ⁊ corporis
nouit vbiq3 totus eſſe ⁊ nullo cõtineri loco
Nouit venire nõ recedendo vbi erat. nouit
abire nõ diſcedendo quo venerat. vnde nõ
eſt facta mutatio in deo ſed in homīe aſſum
pto. Sicut pꝫ de ſole in nube vbi nulla ē mu
tatio ex parte ſolis ſed ex parte aeris lumē
deferentis ⁊c̄. Tertia ratio ē. Iſte puer na
ſcitur ⁊ parturit̃ ex femina: ergo eſt hõ ⁊ nõ
deꝰ. patꝫ ꝯña. q2 ſicut mors hoīm ſubſecuta
eſt ex pctõ ꝓmoꝝ parentū. ſcḋm illud Geñ. ij.
Quacūq3 die comederitis ex eo morte mo
riemini: ita etiā doloꝛ partꝰ. ſcḋm illud Geñ.
iij. In dolore paries filios: ſed hoc nõ cõue
nit deo. Rñdent magi ⁊ dicūt. Iſte puer ſi
ne dolore matris naſcit̃: q2 doloꝛ partꝰ con
ſequitur in muliere cõmixtionē virilē. Vñ
Geñ. iij. Poſtꝙ dictū eſt in dolore paries,
ſubdit̃. Sub viri ptāte eris. ⁊ ſicut dic̄ Au
guſtinꝰ in ſmone de aſſum. btē ꝟginis. Ab
hac ſnīa excipit̃ virgo mater dei. que q2 ſine
pcti colluſione ⁊ ſine virilis āmixtionis de
trimēto xp̄m ſuſcepit ſine dolore: ſine inte
gritatis violatiõe: pudore ꝟginitatis inte
gra permanſit. Fuit enī ibi maxima iocundi
tas: q2 hõ deus natus eſt in mūdo. ſcḋm illud
Eſa. xxxv. Germinās germinabit ſicut liliū
⁊ exultabit letabūda ⁊ laudās. Quarta rõ
eſt. Iſte puer naſcit̃ in bethleē ciuitate par
ua ergo eſt hõ ⁊ nõ deus. patꝫ ꝯña. q2 Eſa.
ij. dr̃. De ſyon exibit lex ⁊ ꝟbū dñi de hieru

ſalem. Si iſte puer eſſet deꝰ ḡ in hierl̃m debu
iſſet naſci. Rñdent magi ⁊ dicūt. Ideo do
ctores cū eos interrogauiſſemꝰ de loco na
tiuitatis eiꝰ dixerūt ꝙ in bethleē naſci debe
bat: q2 factꝰ eſt ex ſemine dauid ſcḋm carnem
cui facta fuerat repromiſſio ſpālis de xp̄o.
ſcḋm illud. ij. Reg. xxiij. Dixit vir cui cõſtitu
tum eſt de xp̄o dei iacob: ⁊ ideo in bethleem
de qua natꝰ fuit dauid naſci voluit: vt ex ip̄o
loco natiuitat̄ ꝓmiſſio facta impleta oñde
retur. etiaꝫ Michee. v. dr̃. Tu bethleē effra
ta paruula es in milibꝰ iuda. ex te enī mihi
egredieẗ qui erit dñator in iſrael: ⁊ egreſſus
eiꝰ ſicut ab initio a diebꝰ eternitat̄ vbi trāſ
latio caldaica hꝫ ex te. egredieẗ meſſias ⁊c̄.
Quinta ratio eſt. Iſte puer naſcit̃ ploran
do: ergo eſt hõ ⁊ nõ deus. pꝫ ꝯña Sap. vij.
Similē vocē oībꝰ emiſi plorās. Rñdent
magi ⁊ dicūt. Iſte ploratꝰ cõgruit fini incar
natiõis. q2 ad hoc filiꝰ dei carne aſſumpta ve
nit in mūduꝫ vt ꝑ pctõ hūani generis ſatiſ
faceret. vnꝰ aūt ꝑ pctõ aliꝰ ſatiſfacit: duꝫ pe
nam pctõ alteriꝰ debitam in ſeip̄m ſuſcipit.
ploratꝰ aūt eſt pena pcti q̄ḋ eſt in mūduꝫ ꝑ
adam introductū. Vñ cõueniēs fuit ꝙtum
ad finē incarnationis ꝙ huiꝰ penalitates in
noſtra carne ſuſciperet vice noſtra. ſcḋm illud
Eſa. liij. Vere languores noſtros ip̄e tulit.
Sexta ratio eſt. Iſte puer inuoluit̃ pānis
ergo eſt hõ ⁊ nõ deꝰ. pꝫ ꝯña Luc. ij. Inueni
eris infantē pānis inuolutū. Rñdent ma
gi ⁊ dicūt illud maximi in ſermo. de natiuita
te dñi. Si tibi ſenſuū tuoꝝ fragilitate minꝰ
dignū videt̃ filiū dei de femina natū credere
ꝟginē cogita peperiſſe. Si tibi pāni quibus
obuolutus eſt fortaſſe vileſcūt: angelos col
laudātes ⁊ multitudineꝫ celeſtis exercitus
admirare. ⁊ Eſa. lx. dr̃. Surge illumīare hie
ruſalē: q2 venit lumē tuū ⁊ glīa dñi. ſ. r. o. ē.
Septima ratio eſt. Iſte puer naſcit̃ inter
aīalia: ergo eſt hõ ⁊ nõ deꝰ. pꝫ ꝯña. q2 dicit̃.
In medio duoꝝ aīaliū cognoſceris. Reſpõ
dent magi ⁊ dicūt ſic Eſa. i. dixit. Cognouit
bos poſſeſſorē ſuū ⁊ aſinꝰ ꝑſepe dñi ſui. Per
hoc aſtruit̃ fides incarnatõis in iudeis deſi
gnatis ꝑ bouē vt pꝫ in paſtoribꝰ. ⁊ in gētili
bus deſignatis ꝑ aſinū: vt pꝫ in nobis mag̃
Vñ hūc credimꝰ verā aīam ⁊ verā carnem
habuiſſe ⁊ nõ fantaſticā. ꝑ bouē enī deſigna
tur maturitas diſcretõnis q̄ fuit ꝑfectiſſime
in aīa xp̄i. per aſinū deſignat̃ auſteritas one
ris q̄ fuit in corꝑe eiꝰ. Octaua rõ eſt. Iſte
puer naſcit̃ in diuerſorio ⁊ in preſepio. ḡ eſt

homo ꝛ nõ deꝰ.pꝫ ꝯña Luc.ij. Reclinauit eũ in pſepio:qꝛ nõ erat ei locꝰ in diuerſorio. Rñdent magi ꝛ dicũt illud Maximi in ſermone de natiui.dñi.Si pſepe in quo infans iacuit deſpicis erige paulisper oculos ꝛ nouam in celo ſtellã ꝓteſtante mũdo natiuitatem dñi cã cõtuere.Si credis vilia crede mirifica.Si de his q̃ humilitatiſ ſunt diſputas: q̃ alta ſunt ꝛ celeſtia venerare.Et Eſa.lx.dicit.Et ambulabũt gẽtes in lumine tuo:ꝛ reges in ſplendore ortus tui ꝛc. Nona rõ eſt Iſte puer vocaẜ noïe humano:qꝛ ieſus.ḡ ẽ homo ꝛ nõ deꝰ.pꝫ ꝯña.qꝛ Exo.iij.dr.Cur q̃ris nomẽ meũ qḋ eſt mirabile.Rñdent magi ꝛ dicũt illud Eſa.lij.Propter hoc sciet populus meꝰ nomẽ meũ in die illa:qꝛ egoipſe qui loquebar ecce adſum.Multa etiã dicta ſunt de hoc noïe ieſus in ſmo de circũciſiõe.

Decima rõ eſt. Vos magi offertiſ mirrhã huic puero:ḡ eſt homo ꝛ nõ deꝰ.pꝫ ꝯña:qꝛ mirrha pſeruat a corruptiõe. Rñdent magi ꝛ dicũt.Prophete pnũciauerũt hũc puerum eſſe deũ ꝛ hoïem ex noſtris muneribꝰ. Naꝫ dauid in pſ.dicit.Reges tharſis ꝛ inſule munera offerent.Reges arabũ ꝛ ſaba dona adducẽt ꝛ adorabũt eũ.ꝛ Eſa.lx.dic. Oẽs de ſaba veniẽt aurũ ꝛ thꝰ deferẽtes ꝛc.

Tertio nos magi vidimus ſtellã pſonalis incarnatoïs.Sicut eñ Chryſo.dicit.Ab oriẽte venerũt magi quia vnde dies naſciẜ inde initiũ dei pceſſit:qꝛ fides lumẽ eſt aiarũ.vel qꝛ oẽs q̃ ad xpm veniunt ab ipõ ꝛ p ipm veniũt.Vñ dr Zach. vi.Ecce vir oriẽs nomẽ eiꝰ.Dicunẜ autẽ ab oriẽte ad litterã veniſſe.vel qꝛ de vltimis orientis partibꝰ venerũt ſm quoſdã.vel qꝛ de aliquibꝰ vicinis partibꝰ iudee venerũt:q̃ tñ ſunt regioni iudeoꝝ ad orientẽ.Cũ aũt primo xps natus eſt ſtella apparuit:qua viſa ſtatim magi iter arripiẽtes longiſſimuꝫ iter in.xiij.diebꝰ pergerũt.parti q̃dẽ adducti diuina ꝟtute.partim aũt dromedarioꝝ velocitate.ſm illud Eſa.lx.Inundatio cameloꝝ operiet te dromedarij madian ꝛc.Viſa aut hac ſtella pueniẽtes hierlm q̃ſiuerũt ſtellaꝫ incarnatã.ſ.ieſum xpm.q̃ dicit Apoc.vlti. Ego ſum genꝰ ꝛ radix dauid:ſtella ſplẽdida ꝛ matutina.Ab hac ſtella pcedũt q̃ttuor radij.vt dic Paulus.i.Cor.i.Factꝰ eſt nobis xps a deo ſapiẽtia ꝛ iuſticia ſctificatio ꝛ redemptio.A ſapiẽtia pcedit radiꝰ illuſtrãs. A iuſticia radius informãs.A ſctificatiõe radius purgãs.A redemptõe radiꝰ liberãs.

Perquirẽtes aũt hãc ſtellã.ſ.xpꝫ Herodes rex turbatꝰ eſt:ꝛ valde cõuenienẜ ꝓpẜ tria. Primo q̃dẽ qꝛ per hoc manifeſtaẜ celeſtis xpi dignitas.Vñ Greg.dicit in omel.Celi rege nato rex terre turbatꝰ eſt:qꝛ nimirũ terrena altitudo ꝯfundiẜ cũ celſitudo celeſtis aperiẜ. Secũdo qꝛ per hoc figuraẜ iudiciaria xpi poteſtas.Vñ Aug.dicit in ſmo.epiphanie.Quid erit tribunal iudicãtis qñ ſuperbos reges cuna terrebat infantis. Tertio qꝛ per hoc figuraẜ deiectio regni diaboli qꝛ vt Leo papa dic in ſmo.epipha.Nõ tñ herodes ſemetipo turbaẜ quantũ dyabolꝰ in herode.Herodes eñ hoïem eſtimabat.ſꝫ diabolꝰ deũ ꝛ vterqꝫ regni ſui ſucceſſorẽ timebat:diabolꝰ celeſtẽ:ſꝫ herodes terrenum ſupflue tamẽ.qꝛ xps nõ venerat regnũ terrenũ in terra habere.vt Leo papa dic herodi loquẽs.nõ capit xpm regia tua:nec mũdi dñs ꝓtãtis tue ſceptri eſt cõtentꝰ anguſtijs Etiã oïs hieroſolyma turbaẜ qui tñ magiſ gaudere debuerãt.ꝛ hoc ẽ qꝛ vt Chryſo.dic de aduẽtu iuſti nõ poterãt gaudere iniq̃.aut volẽtes fauere herodi quẽ timebãt. Populus eñ plꝰ iniſto fauet eis q̃s crudeles ſuſtinet.ꝛ ꝓpẜ hãc turbationẽ vt dic Aug.in q̃dam ſmo.innocẽtũ.qꝛ timebat ne puer cui ſydera famulanẜ ſpẽm ſuã paulo ſup etatẽ vel infra trãſformaret:nõ ſtatim recedẽtibꝰ magis:ſed poſt bienniuꝫ interfecit pueros. vel qꝛ interim a ceſareꝰ iuit romã vel aliquorum periculoꝝ terroribꝰ agitatꝰ a cura interficiẽdi puerũ interim deſtitit.vel qꝛ credidit magos fallaces ſtelle viſiõe deceptos:poſtq̃ nõ inuenerũt quẽ q̃ſiuerunt erubuiſſe ad ſe venire.Licet aũt pueri ſint interfecti ab herode:tñ nõ ceſſit in eoꝝ detrimẽtũ:ſꝫ in eoꝝ pfectũ.Dicit eñ Aug.in ſmone.quodã de epiphañ.Abſit vt de illoꝝ pmio q̃ pro eo interficerenẜ ad liberãdos hoïes xps veniẽs nihil egerit q̃ pendẽs in ligno p eis a quibꝰ interficiebaẜ orauit.Et vt ſanctꝰ Tho.ſcda ſcde.q.cxxiiij.ar.i.dic.Quidã dixerũt ꝙ in innocentibꝰ acceleratꝰ eſt miraculoſe vſus liberi arbitrij.ita ꝙ etiã volũtarie martyriũ paſſi ſunt.Sed qꝛ hoc p auctoritatẽ ſcripture nõ comprobaẜ.meliꝰ dicendũ eſt ꝙ martyrij gloriã quã in alijs ꝓpria volũtas merentur:illi paruuli occiſi per dei grãm ſunt aſſecuti.nam effuſio ſanguinis ꝓpter xpm vicẽ gerit baptiſmi.Unde ſicut pueris baptizatiſ per grãm baptiſmalẽ meritũ xpi operaẜ ad

gloriā obtinendā:ita in occiſis ꝓpter xp̄m meritū martyrij xp̄i operat̄ ad palmā martyrij cōſequendā. Un̄ Aug. dicit in quodā ſmone de epiphan̄.quaſi eos alloquēs. Ille de veſtra corona dubitabit in paſſione pro xp̄o qui etiā paruulis baptiſmū ꝓdeſſe nō eſtimat xp̄i:nō habebatis etatē qua in paſſurum xp̄m crederetis:ſed habebatis carnē in qua p xp̄o paſſuro paſſionē ſuſtineretis hec Thomas.ꝛc.

Quarto nos magi vidimus ſtellā ſupernalis fruitionis.nā angelo duce redierūt p aliā viam:ꝛ reuerſi in regionem ſuā. Edocti ſunt p frequētes apparitiones angeloꝝ tandē baptizati a bt̄o thoma ap̄lo.ſm̄ fidē xp̄i vixerūt donec bt̄o fine in pace quieuerūt.quoꝝ aīe in celo intuitiue ꝛ beatifice vident ſtellam diuinitatis.Amē.

In feſto ſancti Anthonij abbatis Sermo.xi.

Oſtendit illi regnū dei.Sap.x. ꝛ in ep̄la preſentis ſolēnitatis.Beat⁹ Aug.li.xxij. de ciuitate dei dicit ſic. Qđ de⁹ preparauit diligentib⁹ ſe:fide nō capit̄:ſpe nō attingit̄: charitate nō cōprehendit̄:deſideria ꝛ vota oīa tranſgredit̄ acquiri pōt:extimari nō poteſt.hec ille. Super quo xbo moueo talem queſtionē. Utrū beat⁹ anthoni⁹ ſue actiōis merito regni celoꝝ potit⁹ fuerit brauio. Ad iſtam queſtionē r̄ndent duo doctores eccl'ie

Prim⁹ eſt Hierony.ſup pſal.lxviij.dic ſic. Regnū celoꝝ nō eſt dātis ſ accipiētis.Nō eſt em̄ pſonarū acceptio apud deū.ſed quicunqꝫ ſe talē prebuerit vt regno celoꝝ dign⁹ fiat:hic accipiet qđ nō eſt paratū pſone ſed vite.hec ille. Secūdus eſt Johānes Chryſoſto.in omel.de ſeptuag.dicēs ſic. Grādis violētia eſt in terra naſci ꝛ celū rapere:qđ habere nō poſſum⁹ per naturā. Regnū celorum patitur vim q2 glīa dn̄i iſrael:patribus debita:a ꝓphetis nūciata:a xp̄o oblata: fide gentiū occupat̄ ꝛ rapit̄ dum p penitētiā quā iohānes ꝑdicauit:reuiuiſcūt ad celeſtē patriā qſi in alienū locū redeuntes.hec ille.

Sciendū ꝙ regnū celoꝝ acqritur octo modis. Primo per negociationē. Math.xiij. Emit agrū illū. Sic em̄ dixit dn̄s Luc.xvi. Facite vobis amicos de mamona iniqtatis vt cū defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacula. Secūdo p importunitatē. Mat.xi. Regnū celoꝝ vim patit̄:ꝛ violēti rapiūt illud. Sup quo Greg.in omel.dicit ſic. Regnū celoꝝ rapi vult nr̄is fletib⁹ qđ nr̄is meritis nō valem⁹. Sic em̄ rapuit ille q ab amico poſtulauerat tres panes. ꝛ licꝫ prius fuiſſent denegati tn̄ obtinuit per importunitatē.

Tertio p fraudationem.ſ.per furtū. Sic furatus eſt latro ille regnū celoꝝ:q licet prius mlta mala fecerit:ſubito tn̄ ex inſpirato obtinuit regnū illud:cum audiuit in cruce. Hodie mecū eris in paradiſo. Luc.xxiij. Qui ꝫ furari didicerat ꝛ iam multa furat⁹ fuerat: tandē furat⁹ eſt regnū celoꝝ. Quarto per cōmutationē. Math.xix. Omnis q reliquerit domū aut agros ꝓpter nomē meū centuplum accipiet ꝛ vitam eternā poſſidebit. Sic em̄ cōmutauit cui dn̄s dixit. Uade vende om̄ia q habes ꝛ da paupib⁹:ꝛ veni ꝛ ſequere me:ꝛ habebis theſaurū in celo. Mat.xix. Quinto p aſſecutionē.ſ.laboꝝ ꝛ dolorum. Math.iiij. Penitētiā agite:appropinquauit em̄ regnū celoꝝ. Sic em̄ aſſecut⁹ eſt paul⁹ di.ij.Coꝛ.xi. In laboꝛe ꝛ erūna in frigoꝛe ꝛ nuditate: in plagis ſupra modū: in moꝛtib⁹ frequēter. Sexto p gratificationē Titū.ij. Non ex operib⁹ iuſticie q fecim⁹ nos ſed ſm̄ miſericoꝛdiā ſuā ſaluos nos fecit. Et Eſa.lv. Qui nō habetis argentum ꝓperate emite ꝛ comedite abſqꝫ argento:ꝛ abſqꝫ vlla cōmutatione vinum ꝛ lac. Sic em̄ gratis conferebat̄ illis qui ad nuptias vocati fuerant. Math.xxij. Nuptie quidē parate ſunt ſed qui inuitati erant non fuerunt digni.

Septimo per cōpulſionē. Luce.xiiij. Compelle intrare vt impleatur domus mea. pſ. Multiplicate ſunt infirmitates eoꝝ poſtea accelerauerunt. Sic em̄ paulus compulſus fuit:quando in via in qua ibat damaſcū circunfulſit eū lux de celo. Act.ix. Octauo p oblationē. Nam regnū celoꝝ tm̄ valet q̄tū habes:maxime per opera miſericoꝛdie.vt dicitur Math.xxv. Sed beat⁹ anthoni⁹ acquiſiuit regnū celoꝝ ſignāter per cōmutationem. Nam cum viginti eſſet annoꝝ ꝛ audiret legi in eccl'ia. Si vis perfect⁹ eſſe vade ꝛ vēde oīa q habes ꝛ da paupib⁹ ꝛ habebis theſauros in celo.oīa ſua vendēs paupib⁹ erogauit ꝛ heremiticā vitā duxit. Ūn Auguſt.in omel dic ſic. Qui celeſti vite dulcedinem inquantū poſſibilitas admiſerit pfecte cognouerit ea q in terris amauerat libenter cūcta derelinqt. In cōpatiōe ei⁹ vileſcūt oīa deſerit habita:diſpergit congregata:inarde

ſcit in celeſtibꝰ animus. Nihil in terrenis re
bus deforme conſpicit quicq̃d de terrene rei
placebat ſpecie: qꝛ ſola ꝓcioſe margarite cla
ritas fulget in mente. hec ille. Et qꝛ beatus
anthoniꝰ oīa terrena cōtempſit ꝓpter deū
ideo oſtendit illi regnū dei. ⁊ Rabanꝰ ſuper
illud Math. xix. Ueni ⁊ ſequere me. dic̄ ſic.
Non ſufficit ad ꝑſecutionē omia renūciare
niſi poſt cōtemptas diuitias ſaluatorē ſeq̃⸗
tur. i. relictis malis faciāt bona. facilꝰ ſaccu
lus relinquit̄ ꝙ affectꝰ. Multi diuitias relī
quētes dn̄m nō ſequunt̄. hec ille. Hoc patu
it in multis antiquis philoſophis. Un̄ Hie
rony. in epl̄a ad heliodorū ait. Crates the
banus hō ditiſſimꝰ cū ad philoſophandum
athenas pergeret magnū auri pondus abie
cit: nec putauit ſe ſimul poſſe ꝟtutes ⁊ diui⸗
tias poſſidere. Abite inquit male cupidita⸗
tes ego vos ſubiugabo ne ſubiuger a vobis
hec ille non tamē ſecutꝰ eſt xp̄m. qꝛ vt dicit
Hieron̄. ibidē. Sequit̄ aūt dn̄m ꝗ imitator
eſt eiꝰ ⁊ per veſtigia eiꝰ gradit̄. hec ille. Sed
beatꝰ anthoniꝰ diuitias ſuas diſperſit ⁊ de⸗
dit pauperibꝰ: ⁊ cū hoc ſecutꝰ eſt viam xp̄i.
iuxta illud Job. xxiiij. Ueſtigia eiꝰ ſecutꝰ eſt
pes meꝰ: viam eiꝰ cuſtodiui ⁊ non declinaui
ab ea. ideo oſ̄dit illi regnū dei. vt dicit ꝟbū
primo propoſitum. ⁊ ſic patet ⁊c̄.

Oſtendit illi regnum celorum.
- In religione.
- In temptatione.
- In humiliatione.
- In diſcretione.
- In obſeruatione.
- In oratione.
- In reuelatione.
- In conſummatione.

Primo xp̄s oſtendit bea
to anthonio regnū dei in religione. Un̄ Ce
ſarius in admonitōne. xxviij. dicit ſic. Uide
te vocationē veſtrā fratres chariſſimi. Ue⸗
nire ad heremū ſumma perfectio eſt nō per
fecte in heremo viuere ſumma dānatio ē
Quid ꝓdeſt ſi in loco quies teneat̄ ⁊ inqui
etudo in corde ſeruet̄. Si in habitatione ſi⸗
lentiū ſit ⁊ in habitatoribꝰ clamor viciorū:
tumultꝰ ⁊ colluctatio paſſionū. Si exterio⸗
ra noſtra ſeueritas teneat: ⁊ interiora tem⸗
peſtas obruat. hec ille. Sciēdū ꝙ quadru⸗
plex eſt gradus religionis. Primꝰ eſt qui
intendit ad exteriores actiones qui totalit̄
conſiſtit in occupatiōe exteriori. ſicut elemo
ſynas dare: hoſpites recipe: ⁊ alia huiuſmo
di que ſunt minora operibꝰ cōtemplationis
niſi forte in caſu neceſſitatis. Un̄ Chryſoſt.
lib. de compūctiōe cordis dicit ſic. Iſte ſuſci
piendo peregrinū veſtiēdo nudū: captiuum
redimēdo: violēter oppreſſum tuendo: iugi
ter ab om̄ibꝰ iniquitatibꝰ ſuis cor euacuat:
⁊ vitam ſuā bonorū operum fructibꝰ ditat.
hec ille. Secūdus gradus eſt qui ordinat̄
ad cōtemplationē in ſocietate viuēdo. puta
caſtigando corpꝰ per ieiunia: vgilias: diſci⸗
plinas: ⁊ orōni iugiter inſiſtendo. Un̄ Jo⸗
hannes caſſianꝰ lib. v. de collationibꝰ patrū
dicit ſic. ita inquit. Machariꝰ debere mona⸗
chum ieiuniis operā dare vt cētū annis in
corpore cōmoraturum: ita motꝰ animi refre
nare vt iniuriarū obliuiſci: triſticiāq̧ reſpue
re: dolores quoq̧ ac detrimenta contemne⸗
re tanq̄ continue moriturū. Tertius gra⸗
dus eſt qui ordinat̄ ad docēdū ⁊ predican⸗
dum: qui ex plenitudine cōtemplatiōis de⸗
riuatur. Un̄ Greg. in omel. v. ſup Ezech.
dicit ſic. De perfectis poſt cōtemplationē re
deūtibꝰ dicit̄. Memoriā ſuauitatis tue eru
ctabūt. ⁊ iſte gradꝰ eſt ꝑfectior ſecūdo gra⸗
du. Sicut em̄ magis eſt illuminare ꝙ ſolū
lucere. ita maiꝰ eſt cōtemplata alijs tradere
ꝙ ſolū cōtemplari. Quartꝰ gradꝰ eſt ꝗ or⸗
dinatur ad vitā ſolitariā. ⁊ iſte eſt ꝑfectiſſi⸗
mus. Nam vita ſocialis neceſſaria eſt ad ex
ercitiū ꝑfectōis: qꝛ mutuo ſe inſtruūt ꝟbo:
exēplo: ⁊ correptōe: tandē ad ꝑfectionē de⸗
ducūt. Solitudo aūt cōpetit iam ꝑfectis ꝗ
ſcꝫ ſibi ſufficiūt: nec alioꝝ regimine indigēt
ſꝫ ſolo ſpū dei agunt̄. Sicut ergo id qđ iam
ꝑfectū eſt ꝑeminet ei qđ ad ꝑfectionē exer
cetur: ſic vita ſolitaria ſi debite aſſumat̄ pre
eminet vite ſociali. Un̄ Aug. lib. de opibus
monachoꝝ dicit illos ſuꝑiores eſſe: qꝛ cōſpe
ctu hoīm ſeꝑati: nulli ad ſe prebēt acceſſum
viuētes in magna intētione orōnū. Si autē
abſq̧ precedēti exercitio talis vita aſſumat̄
eſt periculoſiſſima niſi per diuinā grām ſup
pleatur qđ in alijs per exercitiū acquirit̄: ⁊
in iſto gradu fuit beatꝰ anthoniꝰ: vt pꝫ per
ea que ad hanc vitā exigunt̄. Un̄ Hieron̄.
in epl̄a ad ruſticū monachū dicit ſic. Solita
riam vitā nunq̄d reꝑhendimꝰ: minime ꝗp⸗
pe quā ſepe laudamꝰ. Sed de monaſterijs
huiꝰ volumus egredi milites: quos heremi
dura rudimenta nō terreant: qui ſpem con⸗
uerſationi multo tempore dederunt ꝗ oīm
fuerunt minimi vt ꝑmi omniū fierēt: quos

nec eſuries:nec ſaturitas aliquando ſuperauit q̄ paupertate letaḃ:quoꝝ habitꝰ:ſmo:vultus:inceſſus:doctrina ꝟtutū eſt.hec ille.Sʒ beato anthonio tantā deus infudit grām vt hec oīa facillime obſeruauerit. Cui deus dixit illud Geñ.xij.Egredere de terra tua ⁊ de cognatiōe tua:⁊ de domo patris tui ⁊ veni in terrā quā monſtrauero tibi:⁊ magnificabo nomē tuū.Et qꝛ beatꝰ anthonius obediuit voci dñi:heremiticā vitā duxit in qua ſepiſſime impugnabaṫ a demonibꝰ:⁊ pmaxie dū in quodā tumulo latitaret:flagellatꝰ fuit acerrime ab eis quos conſtantia ſupauit ⁊ ei xp̄s cū ſplēdore mirabili apparuit ⁊c.

Secundo xp̄s oſtendit beato anthonio regnū dei in temptatiōe. Vñ Aug. ſuper pſal.xxxij.dic̄ ſic. Juſtus ex fide viuit:fides tua iuſticia tua:qꝛ vtiqꝫ ſi credis caues.ſi caues conaris:⁊ conatuʒ tuū deus nouit ⁊ voluntatē tuā inſpicit ⁊ luctam cuʒ carne cōſiderat:⁊ hortatur vt pugnes:⁊ adiuuat vt vincas ⁊ certantē ſpectat ⁊ deficientem ſubleuat:⁊ vincentem coronat.hec ille. Sciendū ꝙ cuʒ voluntas noſtra nō poſſit appetere niſi bonū vel exiſtēs vel apparēs temptatio nō eſt niſi de bono qd̄ cōcupiſcimus. Sicut eſt quadruplex bonū:ſic etiam eſt quadruplex temptatio. Primo quedā bona ſunt ſup̄ nos:vt ſupnaturalia.de quibus deus dixit moyſi Exo.xxxiij. Ego oſtēdam tibi omē bonū. Secūdo.quedā bona ſunt intra nos:vt bona anime. de quibus dixit Mich. vi.cap. Indicabo tibi o homo qd̄ ſit bonuʒ ⁊ quid dñs requirat a te.vtiqꝫ facere iudiciū ⁊ iuſticiā:diligere miſericordiam:⁊ ſollicitū te ambulare cū deo tuo. Tertio quedā bona ſunt circa nos:vt bona corporis.de quibꝰ dixit Eſa. Pugillus qui eſt extraordinariꝰ dicit fratris mei bona ⁊ magna ſunt:⁊ nō fuit bñplacitū in eis. Quarto quedā bona ſunt extra nos:vt bona fortune.de quibꝰ dixit Joſeph fratribus ſuis. Geñ.xlv.Dabo vobis oīa bona egypti.De iſtis eſt quadruplex temptatio. Primo de ſupnaturalibꝰ vt fides in eis corrumpatur Exemplū. Elimas magus querebat auertere procōſulē a fide.vt habeṫ Act.xiij. Secūdo de internalibꝰ vt de ꝟtutibꝰ ſuperbiaṫ. Sicut pmus angelus qui voluit equari deo vt habeṫ Ezech.xviij. Tertio de corporalibus vt carnaliter viuatur.ſicut Dauid victꝰ voluptate in berſabee.ij.Reg.xi. Quarto de externalibꝰ vt criminaliter rapiatur. ſicut Judas volens vendere xp̄m ex auaricia. His quattuor modis temptatꝰ fuit beatus anthoniꝰ. Quantū ad primū modum patet:quia diabolus celſus corpore apparens beato anthonio ⁊ ſe dei ꝟtutē ⁊ prouidentiā aſſerens victus abſceſſit. Quantū ad ſecunduʒ modū patet:quia diabolus in magna proceritate apparuit beato anthonio:ita vt celum tangere videretur. quē anthoniꝰ interrogauit qs eſſet:⁊ ipſe cuʒ ſe ſathanam affirmaſſet:addidit. Cur me ſic impugnant monachi ⁊ mali xpiani: Anthonius reſpondit. Juſte hoc faciunt quia tuis inſidijs moleſtantur ⁊c. Quantū ad tertiuʒ modū patʒ:qꝛ ſpiritū fornicatōis virtute ſidei ſuperauit ⁊c. Quantū ad quartū modum patet:quia in alteram heremuʒ vadēs diſcum argenteū repperit:⁊ vltra progrediens ingentē maſſam veri auri inuenit:ſed illis intactis ad montē fugiēs viginti annis ibi permanſit:innumeris choruſcās miraculis. Et quoniā ſic vicit diaboli temptatiōes ideo data eſt beato anthonio poteſtas patrocinandi ad ignem infernale.vt dicit ſanctus Tho.iiij.ſentētiaruʒ.diſt.xlv.q.iij.ar.ij. ad ſecundum dicendum vt patet.

Tertio chriſtus oſtendit beato anthonio regnum dei in humiliatiōe. Unde Chryſoſto.in ſuo policratoñ.lib.iiij. dicit ſic. Quiſquis gradū proprie celſitudinis amat:humilitatis cultū in moribus diligentiſſime teneat. Naʒ qui ab humilitatis operibus recedit a dignitatis faſtigio tumoris pondere cadit.hec ille. Sciendū ꝙ cū humilitas ſit virtus latens in corde. ſigna humilitatis ſunt quattuor. Primū ſignuʒ eſt in geſtu.ſcʒ quādo quis compoſite inclinatur:ſicut ſignum ſuperbie eſt eleuari. Eſa. iij. Pro eo ꝙ eleuate ſūt filie ſyon ⁊ ambulauerunt collo extento ⁊ nutibus oculoꝝ ibāt ⁊ compoſito gradu incedebant:decaluabit dñs verticem filiarum ſyon:⁊ crimen earū nudabit ⁊c. Secundū ſignū eſt in affatu: qꝛ ad humiles pertinet loqꝫ cū modeſtia.ſicut ad ſuperbos cum arrogātia.pſ. Qui dixerunt linguam noſtraʒ magnificabimꝰ ⁊c. Tertiū ſignū eſt in veſtitu:qꝛ ſicut ſignum ſupbie eſt veſtiri precioſe:vt patet de diuite induto purpura ⁊ byſſo.Luc.xvi.Sic humilitatis eſt veſtiri viliter ⁊ abiecte. vt patʒ in rege Niniue.qui abiectis veſtimentis re-

galibus indutus eſt ſacco. vi dicit Jone. iij. Quartū ſignū eſt in effectu. ſciꝫ cum quis exercet opera humilia. ſicut patet de xpo q̄ lauit pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ. vt dicitur Job xiij. Humilitas enī eſt prima virtus. Sicut ſuperbia fuit pmū viciuꝫ a quo incepit omnis perditio. Unde dicitur Judith. ix. Superbi non tibi placuerunt ab initio dn̄e. ſed humilium ⁊ manſuetoꝝ ſemper tibi placuit deprecatio. Jdeo cum ſanct⁹ anthoni⁹ quereret ⁊ inueſtigaret per quā ꝟtutem poſſet reſiſtere temptationi diaboli. in ſpiritu raptus vidit totum mundū laqueis ſeſe inuicem cōnectentibus plenum. Qui exclamās ait. O quis iſtos euadet? ⁊ audiuit: humilitas. quo audito ſemper in humilitate permanſit ⁊c̄.

Quarto xp̄s oſtendit beato anthonio regnum dei in diſcretione.

Un̄ Bern̄. ſermone. xxiiij. ſuper cantica dicit ſic. Diſcretio quippe omī ꝟtuti ordineꝫ ponit atqꝫ modum tribuit. Eſt ergo diſcretio animi ꝟtus moderatrix ꝟtutum: ordinatrixqꝫ affectuum: ⁊ doctrix morum. Tolle hanc et ꝟtus vicium eſt ipſaqꝫ affectio naturalis in perturbationē magis conuertet̄ exterminiumqꝫ nature. hec ille. Sciendū ꝙ diſcretio eſt neceſſaria circa quattuor. Pmo in probatione: vt ſciꝫ res probet̄ anteq̄ fiat. Un̄ Tullius lib. de officijs dicit ſic. Ad rem gerendaꝫ q̄ accedit: caueat ne ad id ſolūmodo conſideret ꝙ honeſta ſit: ſed etiaꝫ vt habeat efficiendi facultateꝫ. Jn quo ipo conſiderandū eſt ne aut temere deſpicias propt̄ ignauiam: aut nimiū deficias propt̄ audaciam. Jn omībus autē negocijs priuſq̄ aggrediare habenda eſt diſcretio. Conſidera ergo ne nimis capias. Nam in ꝓuerbio dicitur. Qui nimis capit parum ſtringit. hec ille. Exemplū. Dauid diſcrete ꝓbauit ſi poſſet armatus incedere anteq̄ pugnaret contra goliam ⁊c̄. i. Reg. xvij. Secūdo in ordinatione: vt ſcꝫ ordinate faciat. Unde Johānes Caſſian⁹ lib. de collationib⁹ ſanctorum patruꝫ in collatione abbatis moyſi: dicit ſic. Jn vtraqꝫ enī parte ſuſtinebit maximū detrimentuꝫ quiſq̄s inequalitatē tenens: nūc ieiunioꝝ ariditate ventrē conſtringit. nunc eſcarū nimietate diſtendit. vt enī mens cibi inanitate laxata. perdit oronū vigorē: dū carnis nimia laſſitudine pregrauata cōdormire cōpellit̄. Jta rurſum nimietate voracitatis apprehenſa: mittere ad deū preces puras leueſqꝫ nō poterit. hec ille. Exemplum. Jacob diſcrete ⁊ ordinate egit qn̄ debuit obuiare fratri irato munera premittēdo: res diuidendo: min⁹ dilectas maiori periculo exponendo. Gen̄. xxxij. Tertio in circūſpectione: vt ſcꝫ ad circūſtantias operis attēdat. Un̄ Greg. xxxi. moral. dic̄ ſic. Sanctoꝝ ꝓuida diſcretio duꝫ ſollicite circūquaqꝫ circūſpicit in alterū poſita pu⁹ſq̄ veniat culpa: deprehendit eam: q̄ quo vigilant̄ prenotat eo fortiter declinat. hec ille. Exemplū in Salomone quo ad iudiciuꝫ duarū meretricū. iij. Reg. iij. Quarto in interpollatione: vt ſcꝫ interponat aliq̄d in ſua iugi actione. Unde Greg. li. xxviij. moral. dicit ſic. Ex ſtudio arcus diſtendit̄: vt ſuo tempe cuꝫ maiori vtilitate tendat̄. q̄ ſi ociū relaxationis nō accipit: feriēdi ꝟtutē ipo vſu tentōis ꝑdit. Sic aliqn̄ in exercitatōe ꝟtus cuꝫ ꝑ diſcretionē ꝑtermittit̄ reſeruat̄: vt tanto poſt vicia valenter feriat: quāto a ꝑcuſſione interim prudenter ceſſat. hec ille. Exemplū de ſctō Anthonio q̄ ſagittario eū deridēti ait. Pone ſagittā in arcū ⁊ trahe. qd̄ ⁊ fecit. Cunqꝫ hoc ſecūdo ⁊ tertio fieri mādaſſet: dixit ſagittarius. Tantū trahere potero ꝙ de ei⁹ fractōe dolebo. Cui beat⁹ anthoni⁹. Sic eſt in ope dei. qm̄ ſi ſuꝑ menſurā tendere vellem⁹: citi⁹ frangeremur. expedit ḡ rigorē relaxari: ⁊ in hoc cōſiſtit magna ꝑfectio diſcretiōis ⁊c̄.

Quinto xp̄s oſtendit beato anthonio regnū dei in obſeruatōne ſcꝫ temperantie.

Un̄ Proſper de vita ꝯtēplatiua li. iij. dic̄ ſic. Temperātia facit abſtinentē parcum: ſobriū: moderatū: pudicū: tacitū ⁊ verecundū. Hec ꝟtus ſi in aīo habitat libidines frenat: affect⁹ tēperat: deſideria ſancta multiplicat: vicioſa caſtigat: oīa intra nos ꝯfuſa ordinat: cogitatōes prauas remouet ſanctas inſerit ⁊ confirmat. ignē libidinoſe voluptatis extinguit: mentē placida tranquilitate cōponit: ⁊ totā aīam ab oī ſemꝑ viciorum tēpeſtate defendit. hec ille. Sciendū ꝙ hec obſeruatio ⁊ tēperātia dꝫ hr̄e q̄ttuor comites ſiue ſocias. Prima ē dn̄a intelligentia. Un̄ Jobes Caſſian⁹ li. collationū dicit ſic. Monach⁹ cupiēs ad ſcp̄turarū noticiaꝫ ꝑuenire: nequaq̄ dꝫ labores ſuos erga cōmentarioꝝ libros impēdere. Sꝫ oēm induſtriā mētis ⁊ intētionē cordis erga emēdationē vicioꝝ carnalium detinere, quib⁹ expulſ

ſis cordis oculi ſublato velamine paſſionū ſcripturarū ſacra contēplant. hec ille. In cui⁹ exemplū cū q̄dā introgaſſet btm̄ anthoniū q̄d cuſtodiēs placebo deo: r̄ndit. Quocūq̄ vadis ſp deū pre oculis habeas. In his que agis teſtimoniū ſcripturarū ſanctarū adhibeas. In quocūq̄ loco ſederis nō inde cito recedas. hec tria cuſtodi ⁊ ſaluꝰeris. Secūda eſt dn̄a cōtinētia. Un̄ Bern̄. in quadā ep̄la dicit ſic. Labor ⁊ latebre ⁊ voluntaria pauptas. hec ſunt monachorū inſignia. hec vitā ſolēt nobilitare monaſticā. Noſtri aūt oculi oē ſublime cōſpiciūt noſtri pedes omē forū circuunt: noſtre lingue in omibꝰ conſilijs pſtrepūt. noſtre manꝰ oē patrimonium diripiūt. hec ille. In exēplū cōtinētie ſenſuū noſtrorū ab his vicijs. cū quidā abbas interrogaſſet btm̄ anthoniū. q̄d faciā: r̄ndit. Nō cōfidas in tua iuſticia. veteris ⁊ lingue ſit tibi cōtinētia. ⁊ ne peniteaeris de re tranſacta.

Tertia ē dn̄a ſolitudo. Un̄ Hugo de duodecim abuſionibꝰ dic̄ ſic. Ordo clauſtri ⁊ ordo curie diuiſus eſt. Ibi ſedes in inſidijs cū diuitibꝰ in occultis vt interficias innocentē hic audis. Non ſedi cū conſilio vanitatis: ⁊ cū iniqua geretibꝰ nō introibo. Ibi inſidiaris vt rapias pauperē: rapere pauperē dum attrahis eū. hic dicis. Odiui eccl̄iam malignantiū ⁊ cū impijs nō ſedebo. Ibi dextera tua repleta eſt munerib⁹. hic lauas manus tuas inter innocētes. Ibi laudat peccator in deſiderijs aīe ſue ⁊ iniquus benedicitur. hic b̄ndicit deꝰ. Si vis ḡ eē monachꝰ curialis: laudas q̄d nō debes ⁊ nō expedit: operaris q̄d nō licet: loqueris q̄d nō decet. hec ille. In exemplū huiꝰ dixit beatꝰ anthoniꝰ. Sicut piſces ſi in ſicco tardarint moriunt. ita monachi extra cellā tardantes: aut cū viris ſecularibus īmorātes: a quietis ꝓpoſito reſoluuntur q̄ ſedet in ſolitudine ⁊ q̄eſcit: a tribꝰ bellis eripit. ſ. auditꝰ locutiōis ⁊ viſus: ⁊ cōtra vnū tantūmodo pugnā habebit. ſ. cordis.

Quarta eſt dn̄a taciturnitas. Un̄ Hugo de clauſtro aīe li. v. dic̄ ſic. Si monachꝰ es q̄d facis in turba? Si amas ſilentiū cur te aſſidue clamātibꝰ intereſſe delectat? Tu ſp ieiunijs inſiſtere debes: ⁊ fletibus ⁊ tu philoſophari q̄ris. Simplicitas monachi philoſophia eiꝰ eſt. ſ docere inq̄s alios volo. Nō eſt tuū docere: ſ flere. ſi tn̄ doctor eſſe deſideras audi q̄d facias. Vilitas habitꝰ tui ⁊ ſimplicitas vultꝰ: innocētia vite: ⁊ ſcītas ꝯuerſationis tue: deb̄et hoīes docere. hec ille. In exēplū huiꝰ abbas q̄dā rep̄hendit duos fratres de nimia loq̄citate: dic̄ corā btō anthonio. Bonos q̄dē inueni frēs: ſ eorū habitatio nō h̄z ianuā. q̄libz itrat ſtabulū ⁊ ſoluit aſinū

Sexto xp̄s oñdit btō anthonio regnū dei i orōne.

Un̄ Aug̃ in q̄dā ſmo. dic̄ ſic. Oratio ē aīe ſcē p̄ſidiū angelorū bonorū ſolaciū diabolo ſuppliciū gratū deo obſequiū: p̄ꝑie ac religionis laus: tota ꝑfecta glīa: ſpes ⁊ ſanitas incorrupta. hec ille.

Sciedū ꝙ efficacis orōnis q̄ttuor ſūt ꝯditiones. Prima ē vt petat pie. ſ. vt petēs nō ponat obſtaculū gr̄e. Et h̄ obſtaculū eſt indiſpoſitio petentꝭ ad illō q̄d petit. Un̄ Aug̃ ſup pſal. lxv. dic̄ ſic. Oratōis pure magna ē ꝟtus q̄ mandatū peragit velut fidelis nūciꝰ ⁊ penetrat q̄ caro nō ꝑuenit. h̄ ille. Secūda eſt vt petat ꝑ ſe: q̄ merito cōdigni vnꝰ alteri nō meret ꝑmā grām: cū vix ſufficiat ꝓprium meritū. ſm̄ illō Math. xxv. Ne forte nō ſufficiat nobis ⁊ vobis. Un̄ Greg̃. li. ij. moraliū dic̄ ſic. Ille deo verā orōnē exhibet qui ſemetipꝫ q̄ puluis ſit: humilit videt q̄ nihil ſibi ꝟtutis tribuit q̄ bona q̄ agit de mīa conditoris cognoſcit. h̄ ille. Tertia ē vt petat pſeueranter. Luc. xv. At ſi ille perſeuerauerit pulſās ⁊c. Un̄ Caſſio. ſup illō pſ. Miſerere mei dn̄e: q̄m ad te clamaui tota die ⁊c. dicit ſic. Magna voce ille clamat ad dn̄z q̄ ꝗuis lingua taceat: bonis tn̄ operibꝰ pſeueranter clamat. h̄ ille. Quarta ē vt petat ad ſalutem. Un̄ Chryſo. dic̄. Deꝰ nō audit niſi quē dignū ducit eſſe ſuis b̄nficijs. Et Hiero. ait Sepe ꝯtra nos petimꝰ q̄d ꝑ nobis eē exiſtimamꝰ. Has q̄ttuor ꝯditōes ponit glo. ſup illa ꝑabola. Luc. xv. Quis vr̄m habebit amicū ⁊c. In horū exēplū btūs anthoniꝰ dū in heremo tedio afficeret dixit. Dn̄e volo ſaluus fieri: ⁊ nō ꝑmittūt me cogitatiōes mee ⁊ ſurgēs exiuit foras ⁊ vidit quēdā ſedentē atq̄ oꝑantē. deinde ſurgētē ⁊ orantē. Erat eñ angelus dn̄i ⁊ dixit ei. Sic fac ⁊ ſaluus eris. Et ſic patet ⁊c.

Septimo xp̄s oſtēdit btō anthonio regnū dei in reuelatione.

ſcꝫ quo ad intellectum magnarū rerum. Unde Auguſti. li. de doctrina xp̄iana dic̄ ſic. Plenitudo eſt beatitudo ꝑfecta: vt q̄ ſcꝫ cito intelligat ⁊ b̄n viuat. Sed ſi forte vtrūq̄ nō pōt meliꝰ eſt b̄n viuere ꝙ cito intelligere. Qui eñ ſtudet b̄n viuere: meret amplius intel

ligere. Qui male viuit perdit etiã qđ intelligit hec ille. Sciendũ ꝙ quattuoꝛ ſunt genera ꝓphetarũ. Primi ſunt fallaces: vt balaam q̃ docuit balaac vt faceret filios iſrael foꝛnicari cũ moabitis. Nume. xxiiij. Secũdi ſunt ignorãtes: vt cayphas, de quo dicit Joh. xi. Hoc autẽ a ſemetipſo non dixit: ſed cum eſſet pontifex anni illius ꝓphetauit ⁊c. Tertij ſũt inuiti: vt ſaul. de quo dr. i. Reg. xix. Expoliauit ſe ⁊ etiã ipſe ſaul veſtimẽtis ſuis ⁊ prophetauit cum ceteris. Quarti ſunt veri: vt helyas ⁊ ceteri qui ꝓphetant: aut de preterito aut de preſenti aut de futuro. Et de numero iſtoꝝ fuit beat⁹ anthoni⁹ cui reuelata fuit ꝑſecutio eccleſie ⁊ fidei catholice fienda per arrianos: que poſt duos annos ab ei⁹ reuelatione cõtigit. Similiter predixit interitũ ballachij ducis egypti perſequentis xp̄ianos ⁊c.

Octauo xp̄s oſtendit beato anthonio regnũ dei in conſũmatõne. Vñ Ben. in quodã ſermone dicit ſic. Regnum dei conceditur: pmittitur: oſtenditur: ⁊ percipitur: Conceditur in predeſtinatione: promittitur in vocatione. oſtenditur in iuſtificatione. percipitur in gloꝛificatiõe. hec ille. His quattuoꝛ modis beatus anthoni⁹ habuit regnum celoꝝ. Primo in predeſtinatione: per quã obtinuit in preſenti gratiã. Secũdo in vocatione per quã vanitatib⁹ ſeculi abrenũciauit. Tertio in iuſtificatiõe per quã vitã ſolitariã vtiqꝫ perfectiſſimã ſanctiſſime duxit. Quarto in gloꝛificatõe per quã centeſimo quinto vite ſue ãno fratres deoſculãs in pace quieuit: locum vtiqꝫ honoꝛabilẽ in regno celoꝝ adept⁹ eſt: vbi regnat cũ xp̄o per infinita ſeculoꝝ ſecula. Amen.

In feſto ſancte Agnetis virginis ⁊ martyris Sermo. xij.

Exiuit obuiam ſponſo. Math. xxv. ⁊ in euãgelio ꝑſentis ſolẽnitatis. Beat⁹ Bernardus loquens de caſtitate dicit ſic. Cui⁹ dignioꝛ ſpecies ẽ ꝟginitas. Hec ſola in hoc moꝛtalitatis loco ⁊ tempoꝛe quendã ſtatũ immoꝛtalis gloꝛie repreſentat. Hec inſtar odoꝛiferi balſami in quo condita cadauera incoꝛrupta ſeruantur: ſenſus ⁊ artus cõtinet ⁊ conſtringit. hec ille. Super quo ꝟbo moueo talẽ q̃ſtionẽ. Utrũ btã agnes tanto in gl'ia ſit excellẽtioꝛ: quãto ieſu xp̄o per ꝟginitatem fuit cõfoꝛmioꝛ. Ad hanc queſtionẽ reſpondent duo doctoꝛes noui teſtamenti.

Prim⁹ eſt beatus Johãnes euangeliſta. Apoc. xix. dicẽs ſic. Et audiui vocẽ quaſi tube magne. ſicut vocẽ aquarũ multarũ. ſicut vocẽ tonitruoꝝ magnoꝝ dicẽtiũ Alleluya. qm̄ regnauit dñs deus noſter omĩpotens. Gaudeamus ⁊ exultemus ⁊ demus gloꝛiã ei: quia venerunt nuptie agni ⁊ vxoꝛ ei⁹ preparauit ſe ⁊ datuꝫ eſt illi vt cooperiat ſe biſſino ſplendenti ⁊ candido. hec ille. Secundus eſt ſanctus Thomas. ſcđa ſcđe. q. clij. arti. v. dicens ſic. Tanto aliqua virt⁹ eſt maioꝛ: quãto per eam magis aliquis xp̄o confoꝛmatur. ſed maxime aliquis xp̄o confoꝛmatur per ꝟginitatem. Dicitur eñ Apoc. xiiij. Vᷓ ꝟgines ſequuntur agnum quocũqꝫ ierit: ⁊ ꝙ cantant canticũ nouum qđ nemo alius poterat dicere. quia ꝟgines ſequunt agnum eo ꝙ imitant xp̄m nõ ſolum in integritate mentis ſed etiam in integritate carnis. vt Aug. dicit in lib. de ꝟginitate. Et iõ in pluribus ſequuntur agnũ. Canticũ autẽ nouũ qđ ſole ꝟgines cantant. eſt gaudium qđ habent de integritate carnis ſeruata. Unde Greg. in paſtoꝛali dicit. Singularit canticũ agno cantare eſt cũ eo in perpetuũ de carnis incoꝛruptõne gaudere. hec Tho.

Sciendum ꝙ nomen ꝟginitatis ſumitur quadruplicĩter. Primo pro incoꝛruptione fidei. Unde ſuper illud. ij. Coꝛ. xi. Deſpondi vos vni viro ꝟginẽ caſtaꝫ exhibere xp̄o Dicit gloſa Aug. Virginitas coꝛdis fides eſt incoꝛrupta. Secũdo pro integritate carnis. Vñ glo. Aug. ſuper predictũ ꝟbum dicit ſic. Virginitas carnis coꝛp⁹ eſt intactuꝫ Idem cõtra Julianum dicit. Pudicicia eſt res mentis: ꝟginitas ꝟo coꝛpoꝛis. Tertio pro integritate carnis cum pudicicia mẽtis cũ propoſito ſeruandi eã. Vñ Aug. lib. de nuptijs ⁊ ꝯcupiſcẽtia dic. Vᷓ ꝟginitas ẽ in carne coꝛruptibili incoꝛruptõnis perpetua meditatio. Per meditatõnẽ aũt intelligit ꝓpoſitũ rõnis. Quarto ꝓ pudicicia mẽtis cũ integritate carnis. nõ ſolũ in ꝓpoſito ſeruandi eã: ſ etiã in re. Vñ Aug. lib. de ꝟginitate dicit. Vᷓ ꝟginitas eſt cõtinẽtia qua integritas carnis ipi creatoꝛi aĩe ⁊ carnis vouetur ꝯſecrat ⁊ ꝯſeruat. Virginitas aũt ſic ſumpta ẽ excellẽtiſſima in gñe caſtitat. Et habẽtib⁹ talẽ ꝟginitatẽ ꝯuenit deferre ãnulũ aureũ in eccl'ia militãti: in ſignũ ꝙ ſunt ſponſe chriſti. in triumphanti vero eccleſia merito

hui⁹ virginitatis reddet aureola. Quia ve
ro beata agnes hanc virginitatē perpetuo
ſeruauit: merito facta eſt ſponſa xp̄i. cū quo
cōicauit etiā in noīe: q᷑ ille agn⁹ ⁊ illa agna
per cognitionē fidei ⁊ ꝑ apertā viſionē illi
obuiando per abdicationē oīum rerū tpa-
liū ⁊ delectationū carnaliū a quibus exiuit
Ideo dicitur ꝙ exiuit obuiam ſponſo.

Exiuit obuiam ſponſo
Per virginalem integritatem.
Per ornamenti ſingularitatem.
Per gemmarum precioſitatem.
Per fame honeſtatem.
Per fidei ſinceritatem.
Per miraculorum ſublimitatem.
Per vnionis inſeparabilitatem.

Primo beata agnes exi
uit de mūdo ⁊ ꝓceſſit obuiā xp̄o ſponſo ſuo
ꝑ virginitatis integritatē. Vn̄ Beda ſuper
Lucā dicit. Sicut xp̄us in ſumma pace na
tus eſt vt ſe pacē diligere oſtēderet: ita de
virgine nat⁹ eſt vt ſe virgineū decus dilige-
re monſtraret. Xp̄s em̄ ⁊ virginitatē in ſe
ſeruauit ⁊ matrē virginē habere voluit: ⁊ pa
trem putatiuū. ſ. ioſeph virginē ꝯſeruauit: ⁊
p̄curſorē. ſ. iohannē baptiſtā. ⁊ familiarē. ſ.
iohannē euāgeliſtā virgīes cuſtodiuit. ps̄.
Ambulās in via imaculata hic mihi mini-
ſtrabat. Virginitas em̄ eſt diligēda ꝓpter
quattuor. Primo rōne ſtat⁹ ſupnalis. Nā
vita virginū celeſti vite aſſimilat. Math.
xxv. Simile eſt regnū celoꝝ decē virginib⁹
Virgines em̄ figurant ꝑ pelles hyacincti-
nas q̄ in tabernaculo ſupiores fuerūt vt di
citur Exo. xxvi. Sup quo Beda in glo. dic
ſic. Hyacinct⁹ celeſtis eſt coloris. Per pel-
les hyacinctinas exprimit virt⁹ illoꝝ qui
mortificatis illecebris carnis celeſtē in ter-
ris vitā gerūt ⁊ inter hoīes poſiti angelicā
puritatē imitant. q᷑ neq̄ nubūt neq̄ nubū
tur. Merito ergo pelles hyacinctine ſupre-
mū locū tenēt: q᷑ color celeſtis celo pxim⁹
eſt. Scd̄o rōne act⁹ diuinalis. Nā ꝟgītas
facit hoīes ſimiles angelis. Vn̄ Amb. ſup
illud. i. Coꝝ. vij. Bonū eſt hoī ſic eſſe: dicit
ſic. Supergreditur virginitas conditionē
humane nature per quā homines angelis
aſſimilantur. Tamen maior eſt victoria vir
ginū q̄ angeloꝝ. quia angeli ſine carne vi
uunt: virgīes vero in carne triūphant. Hie-
ro. In carne preter carnē viuere non terre-
na vita eſt: ſed celeſtis. Tertio rōne habit⁹
ſpiritalis. Nā de⁹ ſpiritaliter habitat in vir-
ginibus. Vn̄ apl's. i. Coꝝ. vi. Neſcitis quo
niā membra vr̄a tēpla ſunt dei: ⁊ ſpūſſctūs
habitat in vobis. Cū em̄ de⁹ ſit ſanct⁹. i. mū-
dus: diligit cordis ⁊ carnis mūdiciā. Qr̄to
rōne celibat⁹ triūphalis. Nā virginitas te-
net figurā eccl'ie triūphantis. vn̄ nō ꝯſecra
tur niſi virgo: lʒ ep̄s ꝯſecretur q̄ nō eſt vir-
go. Sctītas em̄ virgīs ſanctitatē ſignificat
eccl'ie triūphantis: ⁊ ſctītas ep̄i ſanctitatē
ſignificat eccl'ie militantis. Unde Aug. ſu-
per epl'a ad Tytū. vt habet diſt. xxvi. c. acu
tius. dicit ſic. Femina ſi cathecumina vitia
ta eſt: non pōt poſt baptiſma intra dei virgi
nes conſecrari. Beata agnes integritatem
virginitatis diligentiſſime ſeruauit: ꝑ quā
meruit eſſe ſponſa ieſu xp̄i. vn̄ ip̄a dicebat.
Amo xp̄m in cui⁹ thalamū introiui. cuius
mihi organa modulatis vocibus cantant.
Iam corpus ei⁹ corpori meo ſociatū eſt. Sʒ
magnū certamen habuit cōtra p̄fecti filiū
qui volebat ſibi ſurripere virginitatē indu-
cendo ip̄am ad ſuū coniugiū. Fuerunt em̄
in ip̄a quinq̄ impedimenta caſtitatis que
aſſumpſit velut inſtrumenta virtutis. Pri
mo etas iuuenilis. Vn̄ Eccl'i. xi. dr̄. Adole
ſcentia ⁊ voluptas vana ſunt. Sʒ etatē iu
uenilē mentis caniē tēperauit. vnde dr̄ de
ea. Tertiodecimo etatis ſue anno mortem
perdidit ⁊ vitā inuenit. Infantia computa
batur in annis: ſed erat ſenect⁹ mentis imē
ſa. Corpore iuuēcula: ſʒ aīo cana. Vn̄ Sap.
iiij. dr̄. Cani ſūt ſenſus hoīs: ⁊ etas ſenectu
tis vita imaculata. Scd̄o pulchritudo cor-
poralis. Prou. xxxi. Fallax gratia ⁊ vana ē
pulchritudo. Sed hāc pulchritudinē corpo
ris maceratione tēperauit. Vn̄ dicit de ea.
Pulchra facie: ſʒ pulchrior fide. Hanc fidē
demonſtrauit in ſui corporis maceratione.
Unde Paulus ad Galathas. v. dicit. Qui
aūt ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerūt cū vitijs
⁊ concupiſcentijs. Tertio oblatio munera
lis. Multe ſunt que nō ſeducunt iuuētute
nec pulchritudīe: ſeducunt tn̄ oblatoꝝ mu
nere. Oſee. viij. Munera dederūt amatori
bus ſuis. Ipſa aūt oīno deſpexit munera q̄
fili⁹ prefecti offerebat. Vn̄ dr̄ in legēda. Ce
pit offerre plurima ⁊ plura promittere. De
tulitq̄ ſecum quedam precioſiſſima orna-
menta que ab ea ſunt tanq̄ ſtercora repu-
tata. Sciebat enim ꝙ huiuſmodi munera
non dantur ſponſis: ſed concubinis. Gen̄.
xxv. Filius autem concubinarum largitus

eſt mūera. Quarto nobilitas amabilis. Nobilitas em̄ viroꝝ facilius inclinat animos puellarū. Ille aūt erat filius prefecti vrbis rome. ⁊ ideo nobilis ⁊ ſublimis. Sed ipſa eius nobilitatē compꝛatiōe ſponſi celeſtis ieſu chꝛiſti vilipēdit. vnde ait. Diſcede a me fomes peccati pabulū moꝛtis: quia iam ab alio amatoꝛe preuēta ſum qui longe eſt nobilioꝛ te ⁊ genere ⁊ dignitate. Quinto terroꝛ penalis. Multe em̄ ſunt que reſpuunt munera ⁊ conſentiunt propter ſupplicia. Dan. xiij. Sic faciebatis filiab⁹ iſrael: ⁊ ille timentes loquebantur vobis. Sed ipſa terroꝛes ⁊ minas deriſit. vnde dicit̄ in legēda ꝙ terrentē ſimiliter ſicut blandientē aīo deridebat. Cetere puelle toꝛuos vult⁹ parentum ferre non poſſunt ⁊ acus puncta diſtricta ſolent quaſi vulnera flere. Hec aūt virgo cruētas carnificū impauida manus expectauit. In hoc em̄ certamine habuit celeſte adiutoꝛiū. ſ. angelū dei. vnde ipſa dicit. Mecū em̄ habeo cuſtodē coꝛpoꝛis mei angelū dn̄i. ⁊ ſic ꝓceſſit obuiā ſpōſo ꝓ vgitatē

Secūdo beata agnes exiuit obuiā ſponſo ſuo ieſu xp̄o per oꝛnamenti ſingularitatē. De qua dicitur Prouer. vl. Foꝛtitudo ⁊ decoꝛ indumentū eius. Sciendū ꝙ ſponſa adueniente die deſponſatiōis ei⁹ debet ſe oꝛnare multipliciter. Primo debet diluculo ꝑparari. Math. xxv. Que parate erant intrauerunt cū eo ad nuptias. de q̄bus dicitur ꝙ acceperūt oleū in vaſis ſuis cū lampadibus. Secundo debet in ſpeculo ſe mirari. Seneca de naturalibus queſtionibus li. i. in fine dicit ſic. Inuenta ſunt ſpecula vt homo ipē ſe noſceret. Multi enim aſſequuntur ex hoc primo noticiā ſui. deinde quodā conſiliū bene viuendi. Foꝛmoſus vitat infamiā. deformis ſcit remedium eſſe virtutib⁹ quicquid coꝛpoꝛi deeſt. Iuuenis floꝛe etatis ammonetur hoc eſſe tp̄us diſcendi: ⁊ foꝛtia audendi. Senex vt indecoꝛa carnis deponat: ⁊ de moꝛte aliquid cogitet: ⁊ ſic ſe refoꝛmet. Tertio debet oculus pudice regulari. Seneca in ep̄la. Nutriendus eſt pudoꝛ q̄ q̄diu in aīo durauerit: erit bone ſpei locus. Impudic⁹ oculus impudici coꝛdis eſt nūcius. Quarto debet os ⁊ lingua decoꝛari. ſ. per honeſtā locutionē. Seneca in puer. Turpia ne dixeris: paulatim enim pudoꝛ per verba excutitur. Verboꝛū enim turpium licentia impudentiam nutrit. Ap̄ls. Coꝛrumpunt bonos moꝛes colloquia praua. Quinto debent capilli circūligari. ſ. expellendo cogitatiōes vanas. Seneca de quattuoꝛ virtutibus. Cogitationes vagas ⁊ inutiles. i. ſomno ſimiles non recipias. pro quibus ſi animū tuū ablactaueris: cū omīa diſpoſueris triſtis remanebis. Sexto debent brachia ad veſtem eleuari. Ad hoc em̄ vt induamus nos veſte virtutis debemus brachia ſurſum tendere ad regratiandū deo. Caſſiodoꝛ⁹ li. ep̄laꝝ. Inuitat ad maioꝛa qui gratanter accipit minora. ⁊ ipē de futuris recipit qui tranſacta beneficia recognoſcit. aliter beneficio priuatur. Septimo debet variata veſte indui. ſ. aurea charitatis. pſ. Omnis gloꝛia eius filie regis ab intus in fimbꝛijs aureis. ⁊ candida puritatis. Apoc. iij. Ambulabunt mecum in albis. ⁊ rubea penalitatis. Eſa. lxiij. Rubrū eſt indumentū tuū. Octauo debet zona caſtitatis cingi. Apoc. i. Precinctum zona aurea ad ma. Nono debet preparationem mētis calciari. pſ. Audiā quid loquatur in me dn̄s deus. Decimo dꝫ toꝛque obedientie oꝛnari. pſ. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊ obliuiſcere ppl̄m tuum ⁊ domū patris tui: et concupiſcet rex decoꝛem tuū. Beata agnes his oꝛnamentis ſingulariter decoꝛata eſt. vnde dixit. Induit me domin⁹ ciclade auro texta: circūdedit me vernantibus atqꝫ coꝛuſcantib⁹ gēmis. Sanguis ei⁹ oꝛnauit genas meas. ⁊ ſic pꝫ ſcōm

Tertio beata agnes exiuit obuiā ſponſo per gēmarū precioſitatem Nobiles em̄ ſponſe conſueuerūt veſtes gēmis oꝛnare. Ideo ⁊ ipa gēmis virtutū fuit oꝛnata. ⁊ hoc quattuoꝛ modis. Primo in auribus ꝑ obedientiā. Ille em̄ eſt ſimpliciter auris qui coact⁹ obedit. Qui vero ſpontaneus eſt: auris margarit̄ oꝛnata. Prouerb. xxv. Inauris aurea ⁊ margarita fulgēs q̄ arguit ſapientē ⁊ aurē obedientē. Ipa vero ait. Tradidit in aurib⁹ meis inextimabiles margaritas. Secūdo in collo ꝑ diligētiā. Ille em̄ eſt collū xp̄i q̄ a xp̄o capite doctrinā ⁊ legē recipit: ⁊ ceteris membris influit. Qui g̃ tm̄ predicāt legē xp̄i ſunt collū. q̄ vero p̄dicant ⁊ ſermonē opib⁹ virtuoſis diligenter adimplēt ſunt collū lapidib⁹ p̄cioſis oꝛnatū. Can. i. Collum tuū ſicut monilia. Ipſa vero ait. Collū meū cinxit lapidibus precioſis. Tertio in manu dextera per re

ctiam intentionē. Qui eñ facit opera virtuo
ſa corrupta intētione ſunt dextera. ſed q̄ ea
dē facit ſimplici ⁊ recta intētiōe ſunt dexte
ra gēmis ornata. Math. v. Neſciat ſiniſtra
tua q̄d faciat dextera tua. Ip̄a vero ait. de-
xterā meā cinxit lapidibꝰ precioſis. Quar-
to in corpe per lucidā ↄuerſationē. Dañ. x.
Corpꝰ eiꝰ quaſi criſolitꝰ. Et Math. v. Sic
luceat lux veſtra corā homībus vt videant
opera veſtra bona ⁊ gl̄ificēt patrē veſtrū q̄
in celis eſt. Ip̄a vero ait. Diuerſis monili-
bus ornauit me. i. lucidis ⁊ ꝟtuoſis exem-
plis. Et ſic patet tertium.

Quarto beata agnes exi
uit obuiā ſponſo ꝑ fame honeſtatē. Spon-
ſa eñ ieſu xp̄i vt digne ↄſeruet famā ⁊ ho-
neſtatē ſuā dꝫ habere ſex ↄditiones. Prio
dꝫ diſcrete ↄſenſum p̄bere ſi inuitaꝛ. Inui-
tatur eñ aīa ꝑ inſpirationē ⁊ illuſtratiōeꝫ
a ieſu xp̄o. qḋ ꝑcipiꝛ ꝑ motū boni ꝓpoſiti.
ſicut a dyabolo tēptaꝛ ꝑ ſuggeſtioneꝫ que
ſentiꝛ ꝑ primos motꝰ. pſ. Accedite ad deū
ſcꝫ ↄſentiēdo volūtati eiꝰ ⁊ illuminamini. ſ.
ambaſiatā recipiēdo. Scḋo dꝫ ſe defende-
re ſi infamaꝛ. Aliqñ eñ aīa infamaꝛ ſoluꝫ
ꝓpter venialē culpā. Aliqñ vero bonū qḋ
facit iudicabiꝛ fore malū. Iō attēdat qḋ di
cit Aug. lib. de doctrina xp̄iana. Duo ſunt
tibi neceſſaria. ſ. ↄſciētia ⁊ fama. Cōſciētia
ꝓpter te: fama ꝓpter p̄ximū. Qui aūt con-
ſcientie ſue cōfidēs famā negligit: crudelis
eſt. Sꝫ dicit aīa. Quō poſſum infamiā me-
am defendere cū ſepe de falſo ſim calūnia
ta? Rñdeo. ꝓduc teſtes in oppoſitū. Apoc.
xiiij. Opa illoꝝ ſequunꝛ illos. Ne deſperes
nō murmures nō ꝓclames. Fac opus bo-
nū patiētie cū ieſu xp̄o q̄ patiꝛ calūniā per
accuſantes ⁊ falſos teſtes. Opa eñ tua te
ſtificabuntur corā ip̄o de bonitate vel mali
cia tua: ⁊ maxime opa patiētie. ⁊ ſic iuſtifi
caberis ab ip̄o. Sicut magdalena ī domo
ſymonis leproſi. Sicut ſuſanna in iudicio
per danielē. Tertio dꝫ ꝓcedere ⁊ nō ſe ab-
ſcondere ſi viſitaꝛ. Signa eñ quibꝰ aīa po
teſt cognoſcere ꝙ a ſponſo ſuo ieſu xp̄o vi
ſitatur: ponit Hugo de ſctō victore ꝑut al
legaꝛ in ſpeculo hyſtoriali. li. xxviij. c. cxxiij.
dicēs. Dulcedo ī memoria ſuauis affectio
alienatio a ſenſibꝰ: abſtractio a prauis co-
gitationibꝰ ↄſciē exhilaratio. obliuio p̄teri-
toꝝ malorꝝ intellectꝰ illumīatio. deſiderij io-
cundatio: ⁊ in hijs q̄dā ↄtatio. Multe aīe
ſunt que a talibꝰ viſitationibꝰ ſe abſcōdunt
ſicut talpa in terra: vt cupide. vel ſic noctua
in culmine domꝰ: vt ambitioſe. vel ſicut ver
mis in putredine: vt lubrice ſeu luxurioſe.
Quarto debet vicem rependere ſi aliquod
donum ei largiatur. Deus enim nunꝙ ani
mam viſitat quin aliquid ei largiatur. ſ. pre
ſentiā bonitatē vel miſericordiā. vñ Bern.
dicit ſup illo verbo. Quid retribuā dño ⁊c.
Qñ ignorabā me inſtruxit. Qñ errabā me
reduxit. Qñ peccabā me correxit. Qñ ſteti
me tenuit. Qñ cecidi me erexit. Qñ iui me
duxit. Qñ veni ad ip̄m me ſuſcepit. nec pro
his oībus quid illi rependā habeo niſi tm̄
vt diligā. Nō eñ melius nec decentius q̄ꝫ ꝑ
dilectionē rependi pōt qḋ ꝑ dilectionē da-
tū eſt. hec ille. Semꝑ eñ gr̄as agendo ⁊c.
Quinto dꝫ ip̄ꝫ diligere ſi amore ſubarraꝛ.
Vñ Hugo de ſctō victore dicit vbi ſupra.
Diligite illum: diligite propter illuꝫ: diligite
dona illius propter illū: diligite illū vt frua
ris illo. Illum tibi: ⁊ te illi dilige. Dona illiꝰ
ab illo tibi propter te. hec pura ⁊ caſta dile
ctio eſt. hec ille. Sic ergo xp̄us ſponſus aīe
ſumme debet diligi. Sexto debet formoſa
apꝑere ſi pulchritudo in ea q̄raꝛ. Spōſus
eñ aīe eſt ſpecioſus forma p̄ filijs hoīm. iō
ſponſam q̄rit pulchrā. nō corpalr: ſꝫ ſpūalr
cum venuſtate coloris ⁊ integritate mem-
broꝝ. ergo nō dꝫ eſſe nimis magna p̄ſumē
do de ↄtēplatiōe. nec nimis ꝑua ſe vilifican
do affectu tꝑaliū: ſed debet in medio ↄſiſte
re. vt Ezechiel quē ſpūs dñi eleuauit inter
celū ⁊ terrā. dꝫ eſſe alba ꝑ innocentiā ⁊ pu
ritatē. rubea ꝑ dilectionē ⁊ charitatē. vt di-
cat illud Cant. vi. Pulchra ſum ⁊ decora fi-
lie hierlm. dꝫ eſſe nigra ꝑ ſubiectionē ⁊ hu-
militatē. vt dicit illud Cant. i. Nigra ſum ſꝫ
formoſa. vt ſic audiat a ſpōſo ſuo illud Cā
tic. i. Tota pulchra es amica mea ⁊c. Bea-
ta agnes hanc honeſtatem conſeruare cu
piens grande certamen habuit ↄtra prefe-
ctū vrbis qui voluit polluere ſue fame hone
ſtatē trahēdo ip̄am ad p̄ſtibulū. In quo ſu
ꝑauit ſex machinamenta opprobrioſa p̄-
fecti. Primo fecit ipſam nudam per ciuita-
teꝫ duci vt nuditate magis erubeſceret. So
lent enim virgines magis nuditatem time
re q̄ꝫ penam. Ecclī. xvi. Eras nuda ⁊ confu
ſione plena. Iſtud teluꝫ ſuꝑauit denſitate
capilloꝝ qui eā induerunt ⁊ ↄfuſionē ꝓpul
ſauerūt. ij. Cor. x. Capilli ꝑ velamine mulie
ri dati ſunt. Scḋo fecit ip̄am ī loco turpi. ſ.

in ꝓſtibulo includi vt nomē ⁊ honeſtatem pollueret. Johel.iij. Poſuerūt puellā in ꝓſtibulō. Jſtud telū ſuꝑauit p̄ñtia angelica. Eſa.xxxv. Jn domibꝰ in quibꝰ prius habitabant dracones orietur viror calami. Tertio fecit ipſam recludi in obſcuro loco: vt loci obſcuritas virginem deterreret. ij.Coꝝ.vi. Que ſocietas lucis ad tenebras? Jſtud telum ſuꝑauit luminis claritate q̄ tanta fuit vt nullus poſſet eā cōtingere vel videre. Sap̄.xviij. Sctis autē tuis maxima erat lux. ſ. in refrigeriū. Quarto fecit ip̄am relinqui ſine veſtimēto vt frigoris aſp̄itas eā affligeret. Mich.ij. Deſuper tunicā palliū ſuſtuliſtis. Jſtud telū ſuꝑauit induta veſte celeſti quā ſibi angeli in carcere parauerūt. Judith.x. Jnduit ſe veſtimētis iocūditatis ſue. Veſtē em̄ candidā ſibi de celo attulerūt. Quinto fecit ip̄am oībꝰ exponi: vt ꝑ vno quē cōtēp̄ſerat oēm haberet. ij.Macha.iiij. Auſus eſt optimos ephebos in lupanaribꝰ ponere. Jſtud telū ſuꝑauit diuina ꝓtectiōe ⁊ v̄tute: qꝛ oēs q̄ ingrediebant̄ ꝯuertebāt̄. i.Reg.x. Jnſiliet in te ſpūs dñi ⁊ mutaberis in virū alterū. Sexto fecit ip̄aꝫ illudi a filio ſuo vt quem noluerat habere maritū: haberet amaſiū. Jſtud telū ſuꝑauit ꝑ demonis iuſticiarij dei emulationem qui ip̄m ſuffocauit. vñ ip̄a ait. Jlle cuiꝰ volūtatē volebat ꝑficere: poteſtatē in eū accepit ⁊ occidit. Demones ſunt iuſticiarij dei: q̄ ⁊ ſi a ſeip̄is hñt voluntatē malā: a deo tñ iuſtam accipiūt poteſtatē. i.Reg.xviij. Spūs dñi malus inſilijt in ſaul. Eſt em̄ malꝰ ꝓpt̄ iniquā volūtatē.

Quinto beata agnes exiuit obuiā ſponſo ꝑ fidei ſinceritatē que conſiſtit in ſex. Nā ſponſa dꝫ amore ſponſi a parentibꝰ ſeparī: qꝛ hō relinquet patreꝫ ⁊ matrem ⁊ adherebit vxori ſue. Jtē dꝫ a doctore in via regulari. ꝑterea dꝫ greſſus ꝑ modeſtiā moderari. Rurſus dꝫ de v̄tute in virtutē iter abbreuiari. Adhuc dꝫ ꝑ vitaꝫ ꝯtēplatiuā corā ſponſo ſe erigere. Tandē dꝫ ꝑ actiuā ſe inclinare ⁊ flectere. Que oīa in ſe habuit btā agnes. Vñ hanc fidē volens in ip̄ſa corrūpere vicariꝰ prefecti multiplex ei intulit ſuppliciū: ſed ip̄a oīa ſupplicia ſuꝑauit. Primo fecit ignē copioſum ſuccendi ⁊ ip̄am in ignē ꝓijci vt eius oſſa in cinerē redigerent̄. Jſtud certamen ſuꝑauit per orationeꝫ deuotā: qꝛ mox vt orauit ignis extinctus fuit. Eccli.li. Jn medio ignis non ſum eſtuata. Scd̄o iterū fecit ignē copioſuꝫ ſuccendi vt cito ꝯſumeret̄. Jſtud certamen ſuꝑauit ꝑ refrigerantē dei grām q̄ ſibi refrigeriū p̄ſtitit. vñ ip̄a ait. Ecce nūc ꝑ ſpiritū ſanctū rore celeſti ꝑfuſa: focꝰ iuxta me moritur. Tertio pontifices ydoloꝝ ſuſcitauerūt ſeditioneꝫ in pp̄lo in mortē virginis. Jſtud certamen ſuꝑauit ꝑ miraculi euidentiam. Nā prefectꝰ voluit eā liberare ob viſum miraculū ſuſcitatiōis filij. Eccli.xlviij. Potentia nemo vicit illā. Quarto vicarius prefecti fecit ip̄aꝫ in gutture gladio feriri. Jſtud certamen ſuꝑauit ꝑ celeſtē palmā quā acquiſiuit. Apoc.vij. Stantes ante thronū dei in ꝯſpectu agni amicti ſtolis albis ⁊ palme in manibus eorum.

Sexto beata agnes obuiauit ſponſo ſuo ieſu xp̄o ꝑ miraculoꝝ ſublimitatē. Deꝰ em̄ in vita p̄ſenti multiplici gloria ip̄am ſublimauit: qꝛ multꝭ miraculis claruit. Primo in creaturis celeſtibꝰ. Nā de celo choruſcatio ⁊ fulgur deſcendit: terre motus magnꝰ ꝑſtrepuit: ⁊ p̄fecti filiū de inferno liberauit. Scd̄o in creaturis elementalibus: qꝛ ignis extinctꝰ eſt. aqua ⁊ tempeſtas ſuꝑ paganos exorta eſt. Aer dū eſſꝫ in carcere illuſtratꝰ eſt. terra mota eſt. Tertio in creaturis irratiōalibꝰ que hñt tm̄ eſſe. ſicut in ymagine q̄ annulū recepit ⁊ tēptationē fugauit. Que hñt viuere ſicut in capellis q̄ inſtar plantarū viuūt cū creſcant. Que habent ſentire. ſicut in agno niue candidiore qui iuxta eā ſtare viſus eſt. vt pꝫ diligenter inſpicienti legendam eius. Quarto in creaturis intellectualibus ſicut in angelo qui ſibi veſtē de celo attulit in carcere ſeu in ꝓſtibulo. Sicut in conſtantia quam mēte ⁊ corpore ſanauit.

Septimo beata agnes exiuit obuiā ſpōſo ꝑ vnionis inſeꝑabilitateꝫ. Nā ſpōſo ſuo ieſu xp̄o inſeꝑabilr̄ vnit̄ duꝫ honorifice ab angelis ꝯſociat̄ dū delicate cibat̄ ⁊ ſatiat̄. pſ̄. Satiabor cū appuerit glā tua. dū cū ſponſo quiete cubat̄: qꝛ dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Canticoꝝ.ij. Duꝫ carta dotis ſuſcipitur ⁊ ditatur. quia coronat̄ aureola virginitatis ⁊ martyrij. Super coronam facies alteram coronam aureolam. Exo.xxv. Et ſic in aula clare viſionis perpetuo manſura cū ſponſo inducit̄: vbi delectatio meriti in delectationē p̄mij ꝯuertit̄. vn-

de ipſa ait. Ipſi ſum iũcta in celis que in ter
ris poſita tota mẽtꝫ deuotiõe dilexi ieternũ.

In feſto ſctĩ vincẽtij martyris. Ser. xiij.

Firmabitur in illo ⁊ nõ flectetur. Scribunt̃ hec ver
ba Eccli. xv. ⁊ in ep̃la. Beatus
Greg. li. vij. moral. dicit ſic. Iuſtoꝝ fortitu
do eſt carnẽ vincere ꝓprijs volũtatibꝰ con
traire: delectationẽ vite p̃ſentis extinguere:
huiꝰ mundi aſpera ꝓ eternis premijs ama
re. Hec ille. Sup quo verbo moueo talem
queſtionẽ. Utrũ beatꝰ vincentiꝰ magis co
ronetur laurea fortitudinis reprimẽdo im
mobiliter timorẽ p̃iculoꝝ ꝙ datianꝰ aggre
diendo infatigabiliter ſupplicijs audaciã
laborũ. Ad hanc queſtionẽ r̃ndent duo do
ctores noui teſtamẽti. Primus eſt beatus
Aug. ſmone p̃mo huiꝰ diei dicẽs ſic. Ma
gnũ ⁊ multũ mirãdũ ſpectaculũ noſter ani
mus cepit: nec imaniſſimã ⁊ p̃nicioſiſſimã
ſicut ſolet in theatris quarũcũqꝫ nugarum
Sed plane vtiliſſimã ⁊ fructuoſiſſimã vo
luptatẽ oculis interioribꝰ hauſimꝰ cũ beati
Vincentij paſſio legeret̃. Terret videre in
uictã martyris aĩam ꝯtra inſidias antiqui
hoſtis: ꝯtra ſeuitiã impij iudicis: ꝯtra dolo
res mortis carnis: acerrima ꝯflictatiõe cer
tantẽ ⁊ in adiutorio dñi cũcta ſuꝑantem
Hec ille. Scd̃us eſt ſctũs Tho. ij. ij. cxxiij.
arti. vi. in r̃n ſi. ad ſecũdũ argumentũ dicẽs
ſic. Suſtinere eſt principalioꝛ actus fortitu
dinis ꝙ aggredi triplici ratione ⁊c. Primo
quidem q2 ſuſtinere videt̃ aliq̃s ab aliquo
fortiori inuadente. Qui aũt aggredit̃ inua
dit ꝑ modũ fortioris. Difficilius aũt eſt pu
gnare cũ fortiori ꝙ cũ debiliori. Scd̃o quia
ille qui ſuſtinet iã ſentit p̃icula iminentia.
ille aũt qui aggredit̃ hꝫ ea vt futura. Diffi
cilius aũt eſt nõ moueri a p̃ſentibꝰ ꝙ a fu
turis ⁊c. Tertio q2 ſuſtinere importat diu
turnitatẽ tp̃is: ſ3 aggredi põt aliq̃s ex ſubi
to motu. Difficilius eſt diu manere immo
bilẽ ꝙ ſubito motu moueri ad aliqͦ arduũ
Unde ph̃s dicit. iij. ethi. ꝙ quidã ſunt pre
uolantes ante pericula ⁊ in ipſis diſcedũt.
Fortes autẽ econtrario ſe habent. ⁊ in ſuſti
nendo iuſticiã maxime aliqui fortes dicun
tur. Hec Tho. Sciendũ ꝙ exteriorẽ actum
virtutis quandoqꝫ aliqui efficiunt non ha
bentes virtutẽ: ſed ex aliqua alia cauſa ꝙ
ex virtute. Et ideo ph̃s. iij. ethi. ponit quat
tuoꝛ modos eoꝝ qui ſimilitudinarie dicũ
tur fortes: quaſi exercentes actũ fortitudi
nis preter virtutẽ. Quidã em̃ ferunt̃ in id
quod eſt difficile ac ſi non eſſet difficile ꝓ
pter ignorantiã. q2 ſcꝫ non percipiunt ma
gnitudinẽ periculi. Quidã aũt propter bo
nã ſpem ad pericula vincẽda. q2 ſcꝫ ſunt ex
perti ſepe pericula euaſiſſe. Quidã vero ꝓ
pter ſcientiã ⁊ artẽ quandã. ſicut ꝯtingit in
militibus qui propter peritiã armoꝝ ⁊ ex
ercitiũ non reputant grauia pericula belli
eſtimantes ſe per artẽ ſuam poſſe cõtra ea
defendi. Sicut Vegetius dicit in libro de re
militari. Nemo facere metuit qͦ ſe bñ didi
ciſſe ꝯfidit. Quidã ꝓpter impulſum paſſio
nis vel triſticie vel ire quam vult repellere.
Quidã ꝓpter electionẽ alicuiꝰ tp̃alis cõmo
di acquirẽdi. puta honoris voluptatis ſeu
lucri. vel alicuiꝰ incõmodi vitãdi. puta vitu
perij afflictõis ſeu dãni. Hi em̃ nõ dicuntur
vere fortes: ſ3 ſimiludinarie. Uere aũt fortꝭ
eſt q̃ hꝫ firmitatẽ animi in ſuſtinendis ⁊ re
pellendis hijs in quibꝰ maxime eſt difficile
firmitatẽ habere. ſ. in p̃iculis grauibꝰ. Un̄
Ambro. lib. i. de officijs dicit ſic. Nõ medio
cris animi eſt fortitudo q̃ ſola defendit or
namenta virtutũ oĩm ⁊ iuſticiã cuſtodit. ⁊
q̃ inexpiabili ꝑlio aduerſus oĩa vitia decer
tat. inuicta ad labores ad p̃icula. Rigidioꝛ
aduerſus voluptates: auariciã fugat tãqꝫ
labẽ quandã q̃ virtutẽ effeminat. Hec ille.
Et Tullius in ſua rethorica dicit. Fortitu
do eſt cõſiderata p̃iculoꝝ ꝑpeſſio ⁊ laborũ
ſuſceptio. S3 fortitudo animi dr̃ q̃ firmiter
retinet volũtatẽ hoĩs in bono rõnis contra
maxima mala vt hõ ſuſtinet ꝑſonales ipu
gnatiões ꝓpter ſummũ bonũ quod eſt deꝰ
queadmodũ referunt ſancti martyres qui
bus debet̃ laurea fortitudĩs in celo ſm̃ ſpe
cialẽ graduꝫ beatitudĩs. Scd̃m id Math.
v. Beati q̃ ꝑſecutionẽ patiunt̃ ꝓpter iuſti
ciã: q̃m̃ ipoꝝ eſt regnũ celoꝝ. Quẽ graduꝫ
aſſecutꝰ eſt btũs vincẽtiꝰ ꝑ glĩoſum trium
phũ ſue fortitudinis ⁊ firmitatẽ ſue volun
tatis in deo. ideo dicitur. Firmabit̃ in illo.

Firmabitur in illo

- Per fidelitatem.
- Per charitatem.
- Per longanimitatem.
- Per perſeuerantiam.
- Per conſtantiam.
- Per patientiam.
- Per fortitudinem.
- Per beatitudinem.

Primo beatus vincen=
tius firmat̃ in xp̄o ꝑ fidelitatē que cauſam
pugne in via iuſticie inſinuat. ⁊ iſta oſten=
dit lucrū ꝓpter qꝺ eſt dimicandū. Vñ hāc
fidē vſqꝫ ad mortē debemꝰ teſtificari iuxta
illud .i. Pet. iiij. Nemo veſtrū patiat̃ quaſi
homicida aut fur aut aliq̄d hmōi. Si autē
vt xp̄ianꝰ nō erubeſcat: glorificet aūt deū in
iſto noīe. Sciendū ꝙ xp̄ianꝰ dr̃ ille qui eſt
xp̄i. dicit̃ aūt aliq̄s eē xp̄i quadruplr̃. Pri=
mo qꝛ ꝓfitet̃ fidē xp̄i nō ſolū corde creden
do fidei veritatē: ſed etiā exteriꝰ ore ꝓteſtā=
do. Roma. x. Corde credit̃ ad iuſticiā: ore
aūt confeſſio fit ad ſalutē. Scd̄o qꝛ ſpiritu
xp̄i ad opa v̓tuoſa ꝓcedit. ſm illꝺ Roma.
viij. Si quis ſpm̄ xp̄i nō hꝫ: hic nō eſt eius
Nō ſolū em̄ ꝑ v̓ba dꝫ q̇s ꝯfiteri veritatem
fidei: ſed etiā ꝑ facta fidē xp̄i dꝫ oſtendere
Scd̄m illud Jaco. ij. Oſtendā tibi ex opi=
bus fidē meā. Vñ ⁊ de q̇buſdā dr̃ Tytū. i.
Confitent̃ ſe noſſe deū: factis aūt negant.
Et iō xp̄ianus dr̃ nō ſolū qui patit̃ ꝓ fidei
ꝯfeſſione que fit ꝑ verba: ſed etiā quicunqꝫ
patit̃ ꝓ quocūqꝫ bono ope faciendo. Ter=
tio qꝛ ad imitationē xp̄i peccatis moritur.
ſm illud Gal. v. Qui aūt ſunt xp̄i carnem
ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ ꝯcupiſcētijs. Vñ
xp̄ianus dicit̃ qui ꝓ quocūqꝫ peccato vitan
do patit̃ ꝓpter xp̄m. ſicut ꝓ integritate car
nis ſeruāda legunt̃ alique mulieres vitam
ꝯtempſiſſe. Dicit em̄ Aug. i. de ciuitate dei.
Qꝛ quedā ſancte femine tp̄e perſecutionis
vt inſectatores ſue pudicicie deuitarēt ſe in
fluuiū deiecerunt: eoqꝫ modo defuncte ſunt.
earūqꝫ martyria in catholica eccl̃ia vene=
ratione celeberrima frequentant. Quarto
quia pro veritate iuſticie reprehēdendo vi
tia patitur. Deus em̄ hmōi opa a nobis re
quirit ⁊ nos ꝓ eis remunerat. Unde ⁊ bea
ti iohānis baptiſte in eccl̃ia martyriū cele=
bratur. qui nō pro defendenda fide: ſed pro
reprehenſione adulterij mortē ſuſtinuit. vt
pꝫ Marci. vi. Beatus vincentiꝰ his quat=
tuor modis fuit vere xp̄ianus. Primo per
apertam fidei confeſſionem. Unde dicitur
de eo ꝙ dixit datiano de mandato Valerij
epiſcopi. Nepharium apud chriſtianā pru=
dentiam eſſe cognoſce diuinitatis cultū ab
negando blaſphemare. Secundo per deuo
tam orationē. Unde dicitur de eo. Surſum
erectis luminibus dominum precabatur.
Tertio per corporis mortificationem, quia
timore diuino carnē ſuā confixit. pſ. Confi
ge timore tuo carnes meas. Quarto ꝑ du
rā increpationē. pſ. Sagitte potentis acu
te cū carbonibus deſolatorijs. Iſta enī ſa=
gitta fuit potens: quia iram tyranni non ti
muit. Fuit acuta: quia eius cor medullitus
penetrauit. Fuit accenſa: quia zelo dei hoc
fecit. ⁊ ſic firmatꝰ eſt in xp̄o ꝑ fidelitatē ⁊c̃.

Secundo beatus vincen
tius firmatur in xp̄o per charitatē que mor
tis periculū imperat in via militie ad preliā
dū. Unde Maximus in quodā ſmone di=
cit ſic. Charitas xp̄i in martyribus ſuis vi=
cit. Et Joh. xv. Maiorē charitatē nemo hꝫ
q̄ꝫ vt aīam ſuā ponat quis pro amicis ſuis
Etiā ſine charitate martyriuꝫ nil valet. ſm
illud .i. Cor. xiij. Si tradidero corpus meū
ita vt ardeā: charitatē aūt non habuero ni
hil mihi ꝓdeſt. Primū em̄ motiuū ad actū
virtutis eſt amor charitatis. Sicut ſemē vl̃
radix eſt primū motiuū ad fructū. ⁊ ex hoc
aliquis actus precipue ad perfectionē vite
ꝑtinet. iuxta illud Col. iij. Charitas eſt vin
culū perfectionis. Martyriū aūt inter oēs
actus virtuoſos maxime demonſtrat perfe
ctionem charitatis. Quia tanto magis ali
quam rem quis oſtenditur amare: quanto
pro ea rem magis amatā cōtemnit: ⁊ rem
magis odioſaꝫ eligit pati. Sed inter omīa
alia bona preſentis vite maxime amat ho
mo ip̄am vitaꝫ. ⁊ econtrario maxime odit
ipſam mortē: ⁊ precipue cū doloribus cor=
poraliū tormentorū quorū metu etiā bruta
animalia a maximis voluptatibus abſter=
rentur. vt Aug. dicit lib. lxxxiij queſtionuꝫ
Charitas aūt facit quadruplex incendiuꝫ.
Primo facit incendiuꝫ amoris. Luce. vlti.
Nonne cor noſtruꝫ ardens erat in nobis:
Secundo facit incendiuꝫ ſermonis. Eccl̃i.
xxviij. Surrexit helyas quaſi ignis: ⁊ v̓bū
illius quaſi facula ardebat. Tertio facit in=
cendium operationis. Job. xxxvij. Nonne
veſtimenta tua .i. opera tua calida ſunt cuꝫ
perflata fuerint vento auſtro .i. ſpiritu ſctō.
Quarto facit incendiuꝫ immutationis: qꝛ
licet multa aduerſa homo patiatur: non ta
men charitas in eo extinguitur. Cant. viij.
Aque multe non potuerūt extinguere cha
ritatem. Charitas fecit in beato vincentio
iſtud quadruplex incendium. ſcꝫ amoris in
corde. vnde dicitur de eo. Vir inclytus vin
centius ſuccenſus igne diuini amoris. fer=

uoris in ore. Unde ipſe ait ad tyrannū. ex-
urge ⁊ toto malignitatis ſpiritu debacchare
feruoris in opere. Unde exclamat pruden-
tius. O miles inuictiſſime: fortiſſimorū for-
tior iā te ſeua ⁊ aſpera tormenta tremūt vi-
ctorē. feruoris in continuatione. Unde di-
cit Amb. in ſmone huius diei. Torquetur
vincētius: tūditur: flagellatur: ſed inuictus
pro ſancto nomine animus non cōcutitur
plus ardēs igne celi ꝙ ferri. Ignis celi eſt
ipa charitas que in corde vincentij ſic arde
bat ꝙ ignē exteriorem frigidū faciebat. pſ.
In meditatione mea exardeſcet ignis. ſcꝫ
charitatis diuine. ⁊ ſic patet ſecundum.

Tertio beatus vincētius

firmatur in xp̄o per longanimitatē que p̄-
parat premiū qđ debet diutius expectari: ⁊
itineris longitudinē demonſtrat ad certan
dū. Sicut em̄ magnanimitas dicitur per quā
aliquis habet animū tendendi in magna.
ita etiā longanimitas dicitur per quā aliq̄s
habet animuꝫ tendendi in aliquid quod in
longum diſtat. ⁊ ideo ſicut magnanimitas
magis reſpicit ſpem tendenteꝫ in bonū ꝙ
audaciā vel timorē ſiue triſticiā que reſpi-
ciūt malū: ita etiaꝫ longanimitas que ſuſti-
net aliqua mala propter aliquod bonū. nō
qđ ex propinquo expectetur: ſed qđ in lon-
gū differtur. propter qđ aſſequēduꝫ multa
mala in preſenti oportet ſuſtinere. ⁊ ſic dila
tio boni ſperati pertinet ad longanimitatē.
Sciendū ꝙ longanimitas ſeu fiducia ma-
la eſt quadruplex. Prima eſt ypocritarū q̄
eſt ī vanitate ⁊ ſimulatiōe. Job. viij. Spes
ypocrite pibit. nō em̄ placebit in corde ſuo
ſicut tela aranearū fiducia ei9. Scđa eſt ſu
perborū q̄ eſt in poteſtate ⁊ exaltatiōe. Eſa.
xxx. Sperantes auxiliū in equis ⁊ hn̄tes fi
duciā in vmbra egypti. Tertia eſt luxurio-
ſorū q̄ eſt in voluptate ⁊ carnali delectatōe.
Job. xl. Habꝫ fiduciā vt influat in os eius
Quarta eſt cupidorū in diuitiarū poſſeſſiōe
pſ. Ne timueris cū diues fact9 fuerit hō ⁊c
Fiducia aūt ⁊ longanimitas bona eſt iu-
ſtorū ⁊ pfectorū que eſt in dn̄o p gr̄e appoſi
tioneꝫ. Prou. iij. Habe fiduciā in domino
ex toto corde tuo. Hāc longanimitatem ſe
habuiſſe oſtendit beatus vincenti9 et quat
tuor ſignis. Primo ex voluntate patiendi.
Unde dicebat. Hoc eſt quod ſemper opta
ui ⁊ votis omnibus exquiſiui. Et. ij. Cor.
xij. Libenter gloriabor in infirmitatib9 me
is. Secundo ex firmitate ſufferendi. vnde
dicebat. Uidebis me plus poſſe dei virtute
dum torqueor: ꝙ poſſis ipſe qui torques.
Tertio animoſitate contemnendi. vnde ty
ranni contemnebat iram dicens. Cum mi
hi iraſci magis putas: mihi melius incipis
miſereri. Quarto perpetuitate ſuſtinendi.
Unde dicebat. Hoc ſoluꝫ valde metuo qđ
te mihi fingis velle miſereri. Nolo vt aliq̄d
minuas de ſupplicijs vt te victū in omnib9
fatearis. Et prudentius dicit de eo. Ride-
bat hic miles dei manus cruētas increpās
ꝙ fixa non profundius intraret artus vn-
gula. Et ſic patet tertium.

Quarto beatus vincen

tius firmatur in xp̄o per perſeuerantiā ſm
quā iuſtus iter continuat. que portū oſten
dit. Unde Bern̄ in epl̄is. Tolle perſeuerā
tiā: nec obſequiū mercedē habet: nec bene-
ficiū gratiā: nec laudē fortitudo. Laus em̄
perſeuerantie in hoc conſiſtit ꝙ aliquis nō
recedit a bono propter diuturnā tolerantiā
difficiliū ⁊ laborioſorū. quoniā ſm perſeue-
rantiā aliquis perſeuerat in his in quibus
difficillimū eſt diu ſuſtinere. Non eſt auteꝫ
difficile ſuſtinere bona: ſed mala. Sed ma-
la que ſunt pericula mortis vt plurimū nō
diu ſuſtinentur: q2 vt frequentius cito trāſ-
eunt. Unde reſpectu illorū non eſt precipua
laus perſeuerantie. Inter alia aūt mala p̄-
cipua ſunt illa que opponuntur delectationi
bus tactus. quia huiuſmodi mala attendū
tur circa vitā. ideo ſuſtinere difficultateꝫ q̄
prouenit ex diuturnitate boni opis dat lau
dem perſeuerantie. Sciendū ꝙ perſeuerā-
tia conſiſtit in quattuor. Primo in carnis
mortificatione. Judith. iiij. Scitote qm̄ ex-
audiuit dn̄s preces vr̄as ſi permanentes p
manſeritis in ieiunijs ⁊ orationibus. Secū
do in preceptorum obſeruatione. i. Paral.
xxviij. Firmabo regnum eius ineternum ſi
perſeuerauerit precepta mea facere. Ter-
tio in flagellorum perpeſſione. Mathei. x.
Eritis odio omnibus hominibus propter
me. qui autem perſeuerauerit vſqꝫ in fineꝫ
hic ſaluus erit. Quarto in fidei predicatio-
ne. Hebreorum. xij. In diſciplina perſeuera
te. Beatus Uincentius firmiter in his per
ſeuerauit propter quattuor. Primo ab in-
fantia ſui deo tam mente ꝙ corpore con-
ſecratione. Nam in plenitudine fidei
et ſancte honeſtatis: et vere deuotionis

⁊ veritatis ſcripture nutritꝰ in oī ſctītate ſe
exercuit. Scđo a pueritia ſui gratioſa inter
hoīes conuerſatiōe. Nā ante deū ⁊ ante ho
mines ſctōs ꝓpter ſctōꝝ moꝝ elegantiam
grām inuenit ⁊ habuit. Tertio in dyacona
tus officio acceptiſſima xp̄o ⁊ eccłie admi
niſtratione. Exiſtens quippe ſub ep̄o vale-
rio dyaconꝰ re ⁊ noīe ſuū officiū digne ad-
impleuit. Quarto ꝓ fide xp̄i ⁊ doctrīa euā
gelij ardentiſſima concertatione. Nā cōtra
datianū tyrannū diſceptās ip̄m doctrina
rōne ⁊ exēplo mirabilit̄ ↄfutauit. vt pꝫ ⁊c̄.

Quinto beatus vincen

tius firmat̄ in xp̄o ꝑ cōſtantiā q̄ difficulta
tē virtute ſuꝑat in labore multū adiuuans
Conſtātia em̄ facit firmiter ꝑſiſtere in bo-
no ↄtra difficultatē que ꝓuenit ex q̄buſcū-
qꝫ exterioribꝰ impedimētis. ps̄. Non dabis
in eternū fluctuationē iuſto. Sciendū ꝙ cō
ſtantia eſt neceſſaria ad quattuor. Primo
ad deſpiciendū ꝓſpera. Judith. ix. Da mihi
in aīo ↄſtātiā vt ↄtemnā illū. Et. i. Mach.
ij. Mathatias ⁊ filij eiꝰ cōſtanter ſteterunt
aduerſus nuncios regis anthiochie. Scđo
ad ſuſtinēdū aduerſa. i. Machab. viij. Et
linguā poſtulans cito ꝓtulit ⁊ manꝰ ↄſtan
ter extendit. his verbis ↄſtantes ſunt effe-
cti ꝓ patrijs legibꝰ mori. Tertio ad teſtificā
dū vera. Act. iiij. Vidētes aūt ↄſtantiā pe
tri ⁊ iohānis cōꝑto ꝙ hoīes eſſent ſine lit-
teris ⁊ ydiote. Eiuſdē. xxiij. Sequente no-
cte aſſiſtens ei dn̄s ait. Conſtās eſto ſicut
teſtificatꝰ es de me in hīrlm. Sic oportet te
teſtificari rome. Quarto ad aggrediendūꝫ
terribilia. Judith. vlti. Horruerūt perſe con
ſtātiā eiꝰ ⁊ medi audaciā eiꝰ. Et. i. Mach.
ix. Cōuenerūt in iudā oēs cōſtantes corde
⁊ ↄtrita eſt dextera pars ab eis. Et Sap̄. v.
Stabūt iuſti in magna ↄſtantia aduerſus
eos qui ſe anguſtiauerūt. Beatꝰ vincentiꝰ
habuit maximā mentis ↄſtantiā. vnde dici
tur de eo. Inter hec manet immotꝰ ille dei
ſeruulus. quā conſtantiāꝫ demonſtrauit in
quadruplici certamine. Primuꝫ certamen
fuit in eculeo. in quo fecit eū datianus toto
corpore diſtendi. diſtentū diuerſis vulneri
bus cruciari. cruciatū ferreis pectinibus la
niari. ⁊ carnifices ad ſeuiendū crudeliꝰ ver
beribus fecit vrgeri. Secundū certamē ha-
buit in craticule incendio: vbi totuꝫ corpus
vncinis ferreis aperitur. ardentes lamine
infliguntur. ſale ignis aſpergitur. telis viſce
ra extra iaciuntur. Tertiū certamen habuit
in carceris ergaſtulo. Nā tyrannꝰ fecit ip̄m
in obſcuro carcē includi: ibi teſtas acutiſſi-
mas congeri. in ligno ꝑedes affigi. ⁊ ſine oī
humano ſolatio derelinqui. Quartū certa
men habuit in molli lectulo. Poſtq̄ꝫ em̄ ty
rannus vidit ſe eū per aſꝑitates tormen-
toꝝ vincere non poſſe: in lecto molliſſimo
eū reclinare fecit putans per delitias ipſuꝫ
allicere poſſe. Vicit autē iſta certamina ma
xima mentis cōſtantia. Unde Aug. in ſer
mone huius diei dicit ſic. Tanta in vincen
tio penarū aſperitas ſeuiebat in membris
⁊ tāta ſecuritas reſonabat in verbis vt pu
taremus aliū loqui ⁊ aliū torqueri. Et vere
ſic erat. Caro enim patiebatur ⁊ ſpiritus lo
quebatur. Habuit em̄ plurima auxilia qui-
bus conſtans fiebat. Primo lucē ineffabi-
lem que carcerē obſcurū illuſtrauit. Secun
do floꝝ redolentiā ameniſſimā que carce-
rem mirabili odore confortauit. Tertio af-
fectionē liberā que compedes grandi virtu
te reſ̄auit. Quarto ſocietatē angelicā quā
chriſtus miſericorditer ſibi deſtinauit.

Sexto beatus vincētius

firmatur in xp̄o per patientiā que in cōtri-
ſtabilibus bonū virtutis defenſat quaſi cū-
cta conſeruans. Unde Aug. in ſermone de
ſancto Cypriano dicit ſic. Facile eſt marty
rem celebrando venerari: ſed magnū eſt fi-
dem ⁊ patientiā eius imitari. Nā patiētia
eſt ꝑ̄ncipalius circa triſtitias eo ꝙ patiēs
aliquis dicitur non ex hoc ꝙ non fugit: ſed
ex hoc ꝙ laudabiliter ſe habet in patiendo
que preſentialiter nocent. vt ſcꝫ non inordi
nate ex eis triſtetur. Sciendū ꝙ aduerſita
tes tolerande ſunt patienter propter quat
tuor. Primo propter ip̄arū paruitatē. i. Pe
tri. i. Modicū nūc oportet contriſtari in va-
rijs temptationibus vt probatio fidei vr̄e
multo ſit precioſior auro quod per ignē ꝓ-
batur. Secundo propter rerū paucitatem.
ps̄. Patientia pauperū non peribit in finē.
Tertio ꝓpter doloꝝ breuitatē. ps̄. Scđm
multitudinē doloꝝ meoꝝ in corde meo cō
ſolationes tue letificauerunt aīam meam.
Quarto propter retributionis perpetuita-
tem. Roma. viij. Nō ſunt condigne paſſio
nes huius temporis ad futurā gloriāꝫ ⁊c̄.
Beatus vincentius habuit maximam pati
entiam in ſupplicijs. Unde Aug. in ſermo
ne huius diei dicit ſic. Habebat vincentius

in ſermone fiduciam: in paſſione tolerantiam. Nam eius ſupplicia fuerunt grauiſſima numeroſitate: acerbitate: diuturnitate: implacabilitate: que oīa vicit ſumma patiētia. Vñ Aug. in ſermone hui⁹ diei dicit ſic. Fides pugnat: ⁊ quādo fides pugnat null⁹ expugnat. q₃ ⁊ ſi laniat̄ ⁊ ſi lacerat̄ nō perit q̄ xpi ſanguine ē redempt⁹. Potēs homo nō pōt perdere qđ emit auro ſuo: ⁊ xp̄s perdet qđ emit ſanguine ſuo? Sed hoc totū nō ad hoīs ſed ad dei gloriā referat̄. Ab ipſo vere eſt patiētia vera: patientia ſancta: patientia religioſa: patientia xpiana que donū dei eſt hec ille: ⁊ ſic patet ſextum.

Septimo beatus vincentius firmat̄ in xp̄o per fortitudinē que mortem victorioſe expugnat in periculis vexillū tenēs. Vñ Cyprian⁹ in ſmone de martyribus dicit ſic. O beati martyres quib⁹ vos laudib⁹ predicē. O milites fortiſſimi robur corporis veſtri quo preconio vocis explicē. Sciendū ꝙ fortitudo gratuita que eſt donum dei: firmat animū hoīs in bono iuſticie dei que eſt ꝑ fidē ieſu xpi. vt dr̄ Roꝫ. iij. Et talis fortitudo pōt attēdi circa quattuor. Primo inquātum defendit bonū cōmune decertando in acie ꝑ iuſtū bellū. Secūdo inquantū iudex vel priuata perſona nō recedit a iuſto iudicio timore gladij imminentis vel cuiuſcunq₃ periculi: etiā ſi ſit mortiferum. Tertio inquātū aliqs nō refugit amico infirmāti obſequi ꝑpt̄ timorē mortifere infectionis. Quarto inquantū aliqs nō refugit itinerari ad aliqđ pium negociū proſequendū ꝑpt̄ timorē naufragij vel latronū. Beat⁹ vincēti⁹ fortiſſime oīa pericula mortis vicit. Unde Aug. dicit ſic. Beatus vincenti⁹ vicit in ꝟbis: vicit in penis: vicit in cōfeſſione: vicit in tribulatiōe: vicit exuſtus: vicit ſubmerſus: vicit viuus: vicit mortu⁹. hec ille. Sic eīn reſpondit Daciano. vt dic̄ Prudentius. Tormēta: carcer: vngule: ſtridēſq₃ flammis lamina: atq₃ ipſa penarum vltima mors xpianis ludus eſt. Et ſic p₃ ſeptimū.

Octauo beatus vincentius firmat̄ in xp̄o per beatitudinē que corona glorie ipm in celis decorat premiū vltra meritū reddens. Vñ Apoc. vi. dicit̄ de eo. Data eſt ei corona ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Et angeli dixerūt ei. Agnoſce o vincēti: quia pro cui⁹ nomine decertaſti: ipſe tibi coronam preparatam ſeruat in celis: qui te victorem fecit in penis. quam nobis concedat. Amen.

In conuerſione ſancti Pauli apoſtoli Sermo. xiiij.

Stupebant omnes qui audiebāt. Act. ix. ⁊ in epiſtola hodierna. Beat⁹ Aug. in lib. de vidēdo deū ad paulinā dic̄ ſic. Ipa dei ſubſtantia a quibuſdā videri potuit in hac vita poſitis. ſicut a moyſe ⁊ paulo q̄ raptus audiuit ineffabilia verba q̄ non lic₃ homini loqui. Super quo moueo talē queſtionem. Utrū beat⁹ paul⁹ per ſui admirabilē conuerſionē rapt⁹ fuerit ad glorioſam dei viſionē. Ad iſtā queſtionē rn̄dent duo doctores noui teſtamēti. Prim⁹ eſt beatus Aug. li. xij. ſuper Geneſim ad litterā dicēs ſic. Cur non credam⁹ ꝙ tanto aplo doctori gentiū rapto vſq₃ ad ipſam excellentiſſimā viſionē voluerit de⁹ demōſtrare vitā in qua poſt hanc vitā viuendū eſt in eternū. hec ille. Secūdus eſt ſanct⁹ Tho. ſcđa ſcđe. q. clxxv. arti iij. dic̄ ſic. Quidā dixerūt paulum in raptu nō vidiſſe ipam dei eſſentiam: ſed quandā refulgentiā claritat̄ ipſius. Sed cōtrariū manifeſte ipa ꝟba apli deſignāt. Dicit eīn ſe audiſſe ineffabilia ꝟba q̄ non licet homini loqui. huiuſmodi autē vident̄ ea q̄ ꝑtinent ad viſionē beatoꝝ que excedit ſtatum vie. ſm̄ illđ Eſa. lxiiij. Oculus nō vidit deus abſq₃ te q̄ preparaſti diligētibus te: ⁊ ideo cōuenienti⁹ dicitur ꝙ deū per eſſentiā vidit. hec Tho. Sciendū ꝙ mens humana diuinit⁹ rapit̄ ad contēplandā ꝟitatē diuinam quattuor modis. Primo vt contempletur eā per ſimilitudines quaſdā imaginarias. ⁊ talis fuit exceſſus mētis q̄ cecidit ſupra petrū. vt p₃ Act. x. Secundo vt contēpletur eam per intelligibiles effect⁹. Et talis fuit exceſſus dauid dicentis in ps. Ego dixi in exceſſu meo oīs homo mēdax. Tertio vt cōtemplet̄ eā in ſua eſſentia ꝑ lumē glīe qđ ſit velut forma imanens. ⁊ talis viſio ē in ſanctis in patria. Quarto vt cōtempletur eā in ſua eſſentia ꝑ lumē glorie qđ ſit velut paſſio tranſiens. ⁊ talis fuit rapt⁹ pauli ⁊ etiā moyſi. ⁊ ſatis cōgruent̄. q₃ ſicut moyſes fuit p̄mus doctor iudeorum ita paulus fuit primus doctor gentiū. Unde viſio pauli in illo raptu: quantū ad aliquid fuit ſimilis viſioni beatorum. ſc₃ quantū ad id qđ vi-

deb̄etur ⁊ quantū ad aliquid diſſimilis ſcʒ quantū ad modū videndi: q2 nō ita perfecte vidit: ſicut ſancti q̄ ſunt in patria. Vn̄ Auguſt. dicit lib. xij. ſuper Geneſim ad litteraʒ Apoſtolo arrepto a carnis ſenſibus in tertium celum: hoc defuit ad plenā perfectāq3 rerum cognitionē: que angelis ineſt ꝙ ſiue in corpore ſiue extra corpus eſſet neſciebat Hoc itaq3 non deerit cum receptis corporibus in reſurrectione mortuoꝝ corruptibile hoc induerit incorruptionē. hec ille. Et quia in tali viſione acceperat noticiam ſacramētorum ieſu xp̄i. prout ipſemet dicit Gal. i. Notum vobis facio euangeliū qd̄ euangelizatum eſt a me: quia non ſm̄ homineʒ ſed per reuelationem ieſu xp̄i. Jdeo ſtupebant omnes qui audiebant. vt dicit thema.

Stupebant omnes.
Angeli qui audiebant eum angelice viuentem.
Juſti qui audiebant eum iuſte ſe regentem.
Penitentes qui audiebant eum conuerſe gradientem.
Judei qui audiebant eum ſynagogam euertentem.
Gentiles qui audiebant eum mundana arguentem.
Peccatores qui audiebant eum peruerſe incedentem.

Primo ſtupent omnes

angeli qui audiunt beatum paulū angelice viuentem. Jn angelis em̄ cōſiderant̄ quattuor. Primo virginalis mundicia. Math. xxij. Angeli dei in celo neq3 nubēt neq3 nubentur. Secundo charitas ignita. ps̄. Qui facit angelos ſuos ſpirit⁹ ⁊ miniſtros ſuos ignem vrentem. Tertio velox obedientia. ps̄. Angeli dei miniſtri eius qui facitis voluntatem eius. Quarto ſollicita cuſtodia. ps̄. Angelis ſuis de⁹ mandauit de te: vt cuſtodiant te in omib⁹ vijs tuis. Stupent angeli ⁊ admirantur in paulo hodie conuerſo has quattuor ꝓprietates. Primo eius virginalem mundiciaʒ. Fuit em̄ v̄go ſicut ipſemet teſtatur de v̄ginib⁹. i. Coꝛ. vij. dicens ſic. Volo omēs homines eſſe ſicut meipm̄. Chryſo. de laudib⁹ pauli dicit ſic Joſeph pudicicie v̄tute decoratus eſt. Et ego vereor ne iam ridiculum ſit hinc etiam paulum laudare qui ſemetipm̄ crucifigēs: nō ſolum humanoꝝ corporum pulchritudines: ſed omia etiam que vident̄ rebus clara ac decora cernebat. queadmoduʒ nos fauillam cinereq3 cōſpicim⁹: qui q̄ſi mortuus ad mortuū immobilis permanebat. hec ille. Secūdo ei⁹ charitatem ignitaʒ. Jgnem em̄ charitatis nihil in eo extinguere poterat. Sicut ipſe ait Ro. manos. viij. Certus ſum em̄ ꝙ neq3 mors neq3 vita ⁊c̄. poterit nos ſeparare a charitate xp̄i. ⁊ Chryſo. dicit. Ut em̄ ferrū miſſum in ignē totū ignis efficitur: ſic Paulus charitate ſucceſſus tot⁹ efficit̄ charitas. Tertio ei⁹ velocē obedientiā quā hodie demonſtrauit: cum dixit. Dn̄e quid me vis facere. Ex magna obedietia totū munduʒ p̄dicando circuiuit. Chryſo. Paul⁹ tanq̄ pennat⁹ totū docendo peruolauit orbē. Quarto ei⁹ ſollicitā cuſtodiā. Quidā em̄ angeli cuſtodiunt mundū vniuerſum. ſicut dn̄atōes. Quidam prouincias: vt p̄ncipat⁹. Quidaʒ loca ſpecialia: vt archangeli. Quidaʒ ſingulares perſonas: vt angeli. Paulus aūt curā habuit de vniuerſo mūdo. Chryſo. Nullus angelus ita creditū ſibi populum gubernauit: vt paulus vniuerſuʒ orbē. Curā habuit de prouincijs. Chryſo. Tanta paulus v̄tute p̄greſſus eſt vt vix triginta annoꝝ ſpacio: ⁊ Romanos: ⁊ Perſas: ⁊ Parthos: ⁊ Medos: ⁊ Jndos: ⁊ Sathas: et Ethiopes: ſub iugo mitteret veritatis. Curā habuit de ſpecialibus locis: ad que particulares ep̄las deſtinauit. Sicut de roma: corītho: galatia: epheſo ⁊c̄. Curā habuit de ſingularib⁹ perſonis. ſicut de Timotheo. Tito. Philemone ⁊c̄. Jdeo angeli ſtupent in paulo angelicā eius vitam ⁊c̄.

Secundo ſtupent omnes

iuſti qui audiunt beatū paulū iuſte ſe gerentem. Nam iuſti habēt quattuor in ſe q̄ vehementer admirant̄ in paulo hodie cōuerſo. Primo celeſtiū contemplationē. Phil. iij. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. Conuerſatio autē dicit totā vitā homīs. Sed coꝝ q̄ ſunt in celo eſt q̄druplex diuerſitas. Quidā em̄ ſunt in celo tm̄ corde: vt pigri ⁊ deſidioſi ſcʒ qui bona ꝓpoſita q̄ habent opere nō implēt. Quidā tm̄ ore vt p̄dicatores v̄boſi. Quidam v̄o tm̄ ope exteriori: vt ypocrite ⁊ vani glōſi. Quidā autē omīb⁹ modis: ſicut paulus qui habuit ſancta deſideria. Phil. i. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cuʒ xp̄o. Habuit ſinceriſſima v̄ba. ij. Coꝛ. ij. Ex ſinceritate ſicut ex deo corā deo in xp̄o loquimur. Habuit ſolli

cita opera.ij.Theſſal.ij.In labore ⁊ fatiga-
tione nocte ⁊ die laborantes ⁊c. Secūdo
bonoꝝ operū exercitationē.i.Coꝛ.xv.Abū
dantius oīb⁹ laboraui.Vere abundanti⁹
qꝛ pl⁹ oīb⁹ peragrauit.Rom.xv.Ab hie-
ruſalē vſqꝫ ad illiricū ꝑ circuitū repleui euā
geliū.Vere abūdanti⁹ qꝛ plures p̄e oīb⁹
ad fidē cōuertit.ſcꝫ innumerabilē ppl'm gen
tiliū.Gal.ij.Qui operat⁹ eſt petro in apoſto
latū circūciſionis:cooperat⁹ eſt ⁊ mihi inter
gentes.Vere abūdanti⁹:qꝛ plus oīb⁹ ma
nib⁹ laborauit.Act.xx.Ad ea que mihi op⁹
erant:⁊ his qui mecum ſunt:miniſtrauerūt
man⁹ iſte oīa.Chryſo.Nec vnū quidē diē
in ocio ⁊ quiete paſſus eſt trāſire:vere abū
dantius qꝛ plures ep̄las ſcripſit. Tertio ꝑ
fundam humiliationem quo ad quattuoꝛ.
Quantū ad denominationē quā humilē
habuit vocans ſe paruulū.Cū eī p̄us vo-
caretur ſaulus a ſaulo ſuperbo.poſtea voca
uit ſe paulū quaſi paruuluꝫ.i.Coꝛ.xv. Ego
ſum minim⁹ apl'oꝝ ⁊c. Quantū ad cōuer-
ſationē quā humilē habuit.i.Theſſal.ij.Fa
cti ſum⁹ paruuli in medio veſtrū:ecce quan
ta humilitas:tanꝙ̄ ſi nutrix foueat filios ſu
os.ecce quāta auctoritas.Quoniā chariſſi-
mi facti eſtis nobis.ecce quanta amicabili-
tas. Quantū ad ſcientiā quā humilē habu
it.i.Coꝛ.ij.Non iudicaui me aliqd ſcire int̄
vos niſi ieſum xp̄m ⁊ hūc crucifixū. Quā-
tum ad vitā quā humilē habuit nō reputās
ſe pfectū:ſ; pctōrē.i.Thi.i.Xp̄s ieſus ve-
nit in hūc mūdū pctōres ſaluos facere:quo-
rum p̄mus ego ſum.Et.i.Coꝛ.iiij.Nihil mi
hi conſci⁹ ſum:ſ; nō in hoc iuſtificatus ſum.
Quarto aduerſoꝝ perpeſſionē.Chryſoſt.
Paulus fuit ſaxo durioꝛ:ferro firmioꝛ:ada-
mante fortioꝛ:auro incoꝛruptibilioꝛ.Fuit q̄-
dem ſaxo durioꝛ:quia nulli aduerſitati cede
bat.Gal.ij.Quib⁹ nec ad horā ceſſim⁹ ⁊c.
Fuit ferro firmioꝛ: qꝛ nulla ip̄m tribulatio
cōmouebat:ſed tanꝙ̄ incus percuſſionis fir
mabat.ij.Coꝛ.xij.Cum eī infirmoꝛ tunc
fortioꝛ ſum ⁊ potens.Fuit adamāte fortioꝛ
qꝛ nulla ip̄m aduerſitas frangebat.ij.Coꝛ
xij.Placeo mihi in infirmitatibus meis:in
contumelijs:in neceſſitatib⁹:in perſecutioni
bus:in anguſtijs ꝓ xp̄o.Fuit auro incoꝛru-
ptibilioꝛ:qꝛ nec igne perſecutiōis crepabat.
Eccli.xi.Igne probatur aurum ⁊ argentuꝫ.
Et ſic patet ⁊c.

Tertio ſtupent omnes pe-

nitentes ꝙ̄ audiūt paulū cōuerſe gradientē.
Hodie naqꝫ ieſus xp̄s magnū ſpectaculuꝫ
dedit toti mūdo ex miraculoſa conuerſione
beati pauli apoſtoli.Sicut ipſe dicit.ij.Coꝛ
iiij.Spectaculū facti ſum⁹ mūdo ⁊ angelis
⁊ homib⁹. Maioꝛ eī fuit grā cōuerſionis
pauli ꝙ̄ latronis dextri.lꝫ vtraqꝫ fuerit ſubi-
ta ⁊ miraculoſa.Qđ patꝫ per duodecim ſi-
gna que ſunt iſta. Primo ratione conuer-
ſionis.Latro eī cōuerſus eſt a xp̄o exiſtē-
te in hac vita moꝛtali:quia dum moꝛeretur
in cruce. Paulus vero conuerſus eſt a xp̄o
exiſtente iam gloꝛificato in celis.Vn̄ ſanct⁹
Tho.iij.parte.q.lvij.arti.vi.ad tertiū dicen-
dum dicit ſic. Xp̄s poſt ſuam aſcenſionem
multis ſanctis apparuit.Sicut legit̄ de bea
to paulo Act.ix.Quoniā eius dignitati nō
derogat:ſi ex aliqua diſpenſatiōe xp̄s quā-
doqꝫ coꝛpoꝛalit̄ ad terrā deſcendat:vt oſtē-
dat ſe alicui ſpecialiter ſicut paulo.Et ne ali
quis hoc credat factū fuiſſe xp̄o ibi non coꝛ
poꝛaliter p̄ſente:ſed aliqualiter apparen-
te.Contrariū apparet ꝑ hoc qđ ipſe apl'us
i.Coꝛ.xij.Ad confirmandā reſurrectiōis fi
dem dicit. Nouiſſime aūt oīm tanꝙ̄ aboꝛti
uo viſus eſt ⁊ mihi:qđ quidē veritatē reſur
rectionis nō probaret niſi ip̄m verū coꝛpus
xp̄i viſum fuiſſet ab eo.hec Tho. Secūdo
ratione acceptatōnis.Nam latro ſurſum le
uatus in cruce nō acceptauit penā ſibi debi
tam pro peccato ſuo:nec credidit xp̄m moꝛi
pro ſalute humani generis.Unde ip̄m blaſ
phemauit dicens. Si filius dei es ſalua te-
metip̄m. Paulus autem in terrā proſtrat⁹
credidit ſubito ſe puniri pro peccato ſuo.
Unde acceptauit hanc penam agens debi
tam penitentiā mentaliter pro peccato ſuo
pſ.Quoniam grauata eſt ſuper me manus
tua:conuerſus ſum in erūna mea dum con-
figitur ſpina. Tertio ratione illuminatio-
nis.Nam ſole obſcurato viſiſqꝫ miraculis
que fiebant in moꝛte chriſti Latro illumi-
natus eſt:cum dixit.Nos quidem digna fa
ctis recipimus:hic autem nihil malefecit.
Paulus vero luce circumfuſus de celo.Iu-
xta illud Act.xi. Subito circumfulſit eū lux
de celo:perfecte illuminatus eſt.Quia ceci
derunt ab oculis eius tanꝙ̄ ſquame.Squa
me eī ſignificāt carnalia que inquināt af-
fectum:⁊ tempoꝛalia que obſcurant intel-
lectum.Unde.ij.Coꝛinth.iij.dicit.Deus ꝙ̄
dixit de tenebris lucem ſplendeſcere illuxit
coꝛdib⁹ veſtris.Et.i.Theſſal.i.Non ſumus

noctis nec҃ tenebrarū. Quarto rōne au/
ditionis. Nam latro audiuit xp̄m ſitientem
hominū ſalutē: cum dixit. Sitio. paulus au
diuit xp̄m iam bibentē: cum dixit. Poteſtis
bibere calicē quē ego bibiturus ſuȝ? Latro
audiuit vocē xp̄i deprecantis ꝓ peccatoruȝ
conuerſione. paulus audiuit vocē xp̄i cōmi
nantis ꝓ ſui pſecutiōe: cū dixit. Durū eſt ti
bi ꝯtra ſtimulū calcitrare. Quīto rōne co
gnitiōis. Nam latro in cruce cognouit xp̄m
oīm redemptorē ideo dixit Luc. xxiij. Me/
mento mei dn̄e dū veneris in regnū tuum.
Paulus ꝟo in luce cognouit xp̄m: nō ſoluȝ
redēptorē ſed vniuerſaleȝ glorificatorē quo
ad aīam ⁊ corpus in ſuo raptu. ij. Cor. xij.
Scio hmōi hoīem raptū vſ҃ in tertiū celū
⁊ audiuit ⁊c. Sexto rōnē obtentiōis. Naȝ
latro petiuit indulgentiā peccatoꝝ ſuoꝝ dicē
Memento mei dn̄e ſcȝ vt mihi miſerearis:
nō tm̄ ignoſcendo culpā preteritā qua iniu
ſte vixi: ſed etiā preſentē qua te blaſphema/
ui ⁊ deriſi. Obtinuit aūt veniā cū xp̄s ei di/
xit. Amē dico tibi hodie mecū eris in para/
diſo. Paulus petiuit promptā obedientiaȝ
dicens. Dn̄e quid me vis facere. ⁊ obtinuit
quādo ſibi dictū fuit. Surge ⁊ ingredere ci
uitatē ⁊c. Septimo rōne ꝑmiſſionis. Naȝ
latroni ꝑmiſit deꝰ merito ſui ſanguinis be/
atificā fruitōnē: dicēs. Amē dico tibi: hodie
mecū eris in paradiſo. Paulo autēȝ ꝑmiſit
ob meritū ſue paſſionis patientie imitatio/
nem: cū dixit. Ego em̄ oſtēdā illi quāta opor
teat eū pro nomīe meo pati. Act. ix. Octa
uo rōne comitatōnis. Nam latronē xp̄s du
xit ad lymbū vbi fuit per tres dies: quibus
ipe xp̄s iacuit in ſepulchro. paulum autē ra
puit vſ҃ in tertiū celū per tres dies. vt pȝ
ij. Cor. xij. ⁊ Act. ix. Qd̄ eſt ſpirituale celuȝ
vbi angeli ⁊ ſancte aīe fruunt dei cōtempla
tione: q2 deus oſtendit ei vitā in qua viden
dus eſt in eternuȝ: vt dicit glo. Nono rōne
ſpeculatiōis. Nam latro fuit ſpeculū diuine
miſeratōis vt nemo deſperet de miſicordia
dei. etiam ſi perſeuerauerit peccare vſ҃ ad
finem vite. vt habet de pe. diſt. vij. ca. nemo
Paulus autem fuit ſpeculum dilectionis ⁊
vas electionis. Act. ix. Uade anania: quo/
niam vas electionis mihi eſt iſte. Decimo
ratione correptionis. Nam latro fuit corre/
ptor vnius puta latronis conſocij. Paulus
autem importunus fidei predicator. ideo di
citur. Portet nomen meū coram gen. Un
decimo ratione paſſionis. Nam latro porta
uit crucem propriam ⁊ ſtigmata ꝓpria: q2
fregerunt eius crura. Joh. xix. Paulus autē
crucē xp̄i. Gal. vi. Mihi abſit gloria niſi
in cruce dn̄i noſtri ieſu xp̄i. ⁊ ſtigmata eius
Ego ſtigmata dn̄i nr̄i ieſu xp̄i in cruce me/
cum porto. Duodecimo ratione glorificatī
onis. Nam latro meruit gloriā per martyrij
ſui confeſſionē que ſibi fuit ꝓ baptiſmo. vt
habet de conſe. di. iiij. ca. baptiſmi vicē. pau
lus aūt baptizatus eſt baptiſmo ſpūſſancti
ſicut ceteri apoſtoli: nō tamē in ſpecie ignis
ſed in ſpecie lucis. Iteȝ baptiſmo lachrymo
ſe cōpunctiōis. Chryſo. Iuges lachrymarū
fontes nō diebꝰ ſolū ſed etiā noctibꝰ effun/
debat. Item baptiſmo aque. vn̄ dicit. Sur
gens baptizatꝰ eſt. Item baptiſmo ſangui/
nis: quia in ſuo ſanguine baptizatꝰ fuit ⁊c.

Quarto ſtupent omnes
iudei qui audiūt eum ſynagogā euertentē.
Nam ante cōuerſionē emulabat ſynagogā
quadrupliciter. Primo ipām nimis zelan
do. Gal. i. Ampliꝰ emulator exiſtens pater
narum mearū traditionū. Secundo eccle
ſiam xp̄i nimis impugnando. Ibidem Su
pra modū perſequebar eccleſiaȝ dei ⁊ expu
gnabam illam. Tertio nomen xp̄i nimis
odiendo. Act. ix. Hic eſt qui impugnabat
eos qui inuocabant nomē illud. De his tri
bus ſimul. i. Thimo. i dicit. Primꝰ fui blaſ/
phemꝰ perſecutor ⁊ cōtumelioſus. Quar
to in diſcipulos dn̄i nimis ſeuiendo. ſcȝ per
odiuȝ in corde. Unde dicit. Saulus adhuc
ſpirans per aſperitatem in ore: cum dicitur
minarū. per penarū irrogationē in perſonis
cum dicitur. ⁊ cedis in diſcipu. dn̄i. per expo
liationem in rebus. Act. viij. Saulus auteȝ
deuaſtabat eccleſiam per domos intrans.
Sed ab hac ſynagoge emulatione conuer/
ſus eſt hodie ad ipſius euerſionē, ſcilȝ ſyna
gogam euacuando: eccleſiaȝ fundando: xp̄i
nomen predicando: diſcipulos xp̄i ampliā/
do atq҃ confortando. Unde dicitur Act. ix.
Paulus magis conualeſcebat ⁊ confunde/
bat iudeos q̄ habitabāt damaſci: affirmās
quoniam hic eſt chriſtus ⁊c.

Quinto ſtupent omnes
gentiles qui audiunt eum mundana argu/
entem. Nam in gentibus erāt quattuor. ſcȝ
Primo magna potentia regum ⁊ impera
torum Secūdo magna ſapientia philoſo/
phorū ⁊ doctoꝝ. Tertio magna eloquētia

rhetorum ⁊ oratoꝝ. Quarto magna inſo-
lentia errorum ⁊ vicioꝝ. Contra iſta pau-
lus aſſumpſit alia quattuoꝛ. Contra mūdi
potentiā aſſumpſit ꝟtutē ⁊ cōſtantiā. Act.
xxiij. Apparuit aūt illi dn̄s dicēs. Conſtās
eſto paule oportet te rome teſtificari. Con
tra vanā ſapientiā aſſumpſit ꝟitatē euāge-
licam. i. Coꝛ. ij. Non eīm me iudicaui aliqd
ſcire int̄ vos niſi xp̄m ieſuz: ⁊ hūc crucifixū.
Contra rhetorū eloquentiā aſſumpſit fru-
ctuoſam facundiā. Ibidē. Sermo meꝰ ⁊ p̄-
dicatio mea nō ē in perſuaſibilibꝰ humane
ſapientie ꝟbis ſed in oſtenſione ſpiritus ve
ritatis. Cōtra errorū inſolentiā aſſumpſit
fidei prudentiā. Act. xvij. Dixit athenienſi-
bus. Qd̄ ergo ignorātes colitis hoc ego nū
cio vobis. vnde nec timoꝛ tyrannorum: nec
ſubſannatio philoſophoꝝ deridentiū xp̄ia-
nos colentes hoīem crucifixū potuerunt re
trahere paulū a predicatōne fidei xp̄i. Act.
ix. Vas electionis mihi eſt iſte vt portet no
men meū corā gētibꝰ ⁊ regibꝰ ⁊ filijs iſrl̄ ⁊c̄

Sexto peccatores ſtupēt

audientes eum peruerſe incedentez. Ut eīm
dicit̄ Luce. xv. Gaudiū eſt angelis dei ſuꝑ
vno pctōre penitentiā agente. Gaudiū eīm
de cōuerſione pctōris tanto ē maius: quāto
miſericordia indulgēs eſt maioꝛ. que cogno-
ſcitur ex magnitudīe pcti. Rom. v. Ubi ſu-
perabundauit delictū ſuꝑabundare ꝯſueuit
⁊ grā. ſed duo fuerūt maximi pctōres. Qui
mirabilit̄ cōuerſi ſunt: quoꝝ vnꝰ altero gra
uius peccauit. ſ. latro in cruce: ⁊ paulus in lu
ce. ſic tn̄ ꝙ pctm̄ pauli fuit grauiꝰ ꝙ̄ pctm̄ la
tronis. vt pȝ per duodecī ſigna. Primo ob
iectiue. Nam pctm̄ qd̄ eſt cōtra ſubſtantiaz
homis eſt grauius ꝙ̄ pctm̄ qd̄ eſt cōtra res
exteriores. ſicut furtū. Etiam grauius ē pec
catū qd̄ īmediate contra deū cōmittit̄. ſicut
infidelitas: blaſphemia ⁊c̄. Sed latro offen
dit hoīem furādo diuitias eius. paulus au-
ferendo vitā eiꝰ: qꝛ ille ſitiebat hoīm diuiti-
as: iſte ſitiebat ſanctoꝝ ſanguinē. Ille ſpoli
abat domos rebus. iſte viris ⁊ mulieribus
ipſos duriſſime incarcerādo. Secundo re-
pugnatiue. Nam maioꝛi virtuti opponitur
grauiꝰ pctm̄. Sicut odiū dei qd̄ opponitur
charitati dei. Sed latro peccauit cōtra cha-
ritatem proximi: quia contra precepta ſecū
de tabule. paulus autē contra charitatē dei:
quia contra precepta prime tabule que oꝛ-
dinant hoīem in deum. Tertio intenſiue.
Nam quanto voluntas fuerit maioꝛ ad pec
candū: tanto homo grauius peccat. Sed de
paulo dicitur Act. ix. Ibat ergo ſaulus fu-
rijs inuectus: dirumqȝ toto pectore virus ef
flabat per totaz iud. fer. in ſan. vt chriſti mē
bra la. in terris. Quarto terminatiue. Naȝ
in oꝛdine quorūlibet peccatoꝝ vnum pctm̄
eſt grauiꝰ altero ſc̄m qd̄ eſt circa aliqd̄ prin
cipalius vel minꝰ principale. Sed peccatuȝ
latronis fuit p̄ncipaliter de alieno victū que
rere. peccatū autē pauli fuit hoīm ſalutē im
pedire: qd̄ eſt p̄ncipalius ab homine deſide
ratum. Quinto inclinatiue. Nam grauius
peccat cuiꝰ voluntas ex intentione peioꝛis
finis inclinat̄ ad peccandū. Sed latro incli-
nabatur ad peccandū timoꝛe paupertatis:
cupiditate diuitiarum. paulus autē odio: in
uidia cum alijs diſputantibꝰ cū ſtephano.
Sexto iniuriatiue. Nam cauſe que diminu
unt iudicium rationis: ſicut ignoꝛantia. vel
que diminuunt liberuȝ motum voluntatis:
ſicut infirmitas vel violentia: aut metus di
minuunt peccatū. Sed peccatum latronis
proceſſit ex ignorātia. pauli ꝟo ex induſtria
⁊ malicia: qꝛ acceſſit ad p̄ncipem ſacerdotū
⁊ petiuit ab eo epi. in dama. ad ſynagogas
⁊c̄. Septimo contemptiue. Nam vbi ē ma
ioꝛ concupiſcentia: eſt maiꝰ peccatū. Inter-
dum eīm inſurgit maioꝛ concupiſcentie mo-
tus: ex hoc ꝙ voluntas effrenate tendit in
ſuum obiectuȝ. Sed latro contempſit homi
nes mūdanos minoꝛi concupiſcentia. pau-
lus autē ſeruos xp̄i maioꝛi concupiſcentia:
verbis ⁊ verberibus cruciando. Octauo
extenſiue. Nam quanto peccatū ad pluriuȝ
offenſionem extenditur: tanto eſt grauius.
Sed latro blaſphemauit xp̄m in conſpectu
paucoruȝ. paulus autē in multis ciuitatibꝰ.
Nono impugnatiue. Nam quanto impu-
gnatur perſona deo magis coniuncta: tan-
to grauatur illud peccatū. Unde impugna
tio ⁊ offenſa que fit ꝑſone ꝟtuoſiori ⁊ ſan-
ctioꝛi ē valde grauis. Sed latro impugna-
uit laicos auferendo tempoꝛalia. paulꝰ aūt
ſeruos xp̄i tollēdo ſpiritualia. Decimo per
turbatiue. Latro eīm peccauit cōtra rempu-
blicam terrenā perturbando. paulꝰ aūt con
tra celeſtem ſcandalizādo Undecimo of-
fenſiue. Latro eīm offendit xp̄m ꝓ ſe ⁊ alijs
crucentatū. paulꝰ vltra hoc cōtra ppl̄m p̄de-
ſtinatuȝ. Duodecimo malignatiue. Latro
eīm ſuam cōuerſionē accelerauit viſo ſole ob
ſcurato. paulus autez diſtulit: viſo celo aper

ko:predicante ſtephano:⁊ miracula facien-
te. Per eum qui ⁊c. Amen.

In feſto purificationis beate
virginis Marie Sermo.xv.

v **Enit in ſpiritu in tē**
plum. Luce.ij. ⁊ in euangelio ꝑ-
ſentis ſolēnitatis. Beatꝰ Aug.
lib. de natura ⁊ grā dicit ſic. De ſancta ꝟgi-
ne maria ꝓpt̄ honorē xp̄i nullā prorſus cuꝫ
de pctīs agit̄ habere volo q̄ſtionē. Inde em̄
ſcimꝰ ꝙ ei plus grē collatū fuerit ad vincen
dum ex omī parte pctm̄ que cōcipere ⁊ pa-
rere meruit eū quem conſtat nullū habuiſſe
pctm̄. hec ille. Super quo ꝟbo moueo talē
q̄ſtionē. Utrū btā ꝟgo per ꝟbi dei tēporalē
cōceptionē obtinuerit ꝑfectiſſimā ſui ſancti
ficationē. Ad iſtam q̄ſtionē r̄ndent duo do
ctores veteris teſtamenti ⁊ duo noui. Pri
mus ē Moyſes. Exo. vlti. dicēs ſic. Poſtꝙ̄
cūcta ꝑfecta ſunt operuit nubes tabernacu
lum teſtimonij ⁊ gloria dn̄i impleuit illud.
Ea aūt q̄ fuerūt in veteri teſtamēto ſunt fi-
gura noui. ſm̄ illud .i. Cor. x. Oīa in figura
cōtingebant illis: Sed ꝑ ſctificationē taber
naculi. de qua dr̄ in ps̄. Sanctificauit taber
naculuꝫ ſuū altiſſimꝰ. videt̄ ſctificatio mr̄is
dei ſignificari: q̄ tabernaculū dei dr̄. ſm̄ illd̄
ps̄. In ſole poſuit tabernaculū ſuū. ergo btā
ꝟgo ī ꝯceptōe xp̄i fuit ꝑfectiſſime ſctificata
Secūdus eſt Ezechiel. xliij. dicēs ſic. Ecce
glīa dei iſrael. Ingrediebat̄ per viā orienta
lem. i. ꝑ beatā ꝟginē de qua oriebat̄ tēporali
ter filiꝰ dei. ⁊ terra. i. caro ipſiꝰ ſplendebat a
maieſtate eiꝰ. ſ. xp̄i. Tertiꝰ eſt beatꝰ Hiero
nymꝰ in ſmo. de aſſumptōe dicēs ſic. Bene
grā plena q̄ ceteris ꝑ partes preſtat̄. Ma-
rie ꝟo ſe totā ſimul infundit grē plenitudo.
Quartꝰ eſt ſanctꝰ Tho. iij. pte. q. xxvij. ar.
iiij. dicēs ſic. Illos quos deꝰ ad aliq̄d elegit
ita ꝑparat ⁊ diſponit vt ad id adq̄d̄ eligunt̄
inueniant̄ idonei. ſm̄ illd̄ ij. Cor. iij. Idone
os nos fecit miniſtros noui teſtamēti. Be-
ata ḡ ꝟgo fuit electa diuinitꝰ vt eſſet mater
dei. ⁊ idō nō eſt dubitandū q̄n deꝰ ꝑ ſuā gra
tiam eaꝫ ad hoc idoneā reddidit. ſm̄ ꝙ an-
gelus ad eā dicit. Inueniſti grām apud deū
ecce ꝯcipies ⁊c̄. Non aūt fuiſſet idonea ma-
ter dei: ſi aliq̄n peccaſſet. Tum q̄r honor pa-
rentū redūdat in prolē. ſm̄ illud Prouꝰ. xvij.
Gloria filioꝝ patres eoꝝ. vn̄ ⁊ ꝑ oppoſitū
ignominia matris redūdaſſet ad filiū. Tuꝫ
etiaꝫ q̄r ſingularē affinitatē habuit ad xp̄m
qui ab ea carnē accepit. dicit̄ aūt. ij. Cor. vi.
que cōuentio xp̄i ad belial. Tum etiā q̄r ſin
gulari modo dei filiꝰ qui ē dei ſapiā in ipā ha
bitauit: nō ſolū in aīa: ſ; in vtero. dicit̄ auteꝫ
Sap̄. i. In maliuolā aīam nō introibit ſapiē
entia. nec habitabit in corꝑe ſubdito pctīs.
⁊ idō ſimplicit̄ fatendū eſt ꝙ btā ꝟgo nul-
lum actuale pctm̄ cōmiſit: nec mortale: nec
veniale. vt ſic impleat̄ qd̄ dr̄ Can̄. iiij. Tota
pulchra es amica mea ⁊ macula nō eſt in te
Sicut em̄ moyſi cū dn̄o colloquētis ſplēdi-
da ⁊ glorificata ē facies vt nō poſſent inten
dere in eū filij iſrael. Sic maria claritate vir
tutis altiſſimi obumbrata cognoſci nō pote
rat a ioſeph donec pareret. Poſt ꝟo partū
a ioſeph agnita inuenit̄ ſpecie faciei: nō libi-
dinis tactu. Et Chryſ. dicit ꝙ nō cognouit
eam ioſeph anteꝙ̄ pareret cuiꝰ fuerit digni
tatis: ſed poſtꝙ̄ peperit tunc cognouit eā. q̄r
ꝑ ipſiꝰ prolem ſpecialior ⁊ dignior facta fue
rat ꝙ̄ totꝰ mūdus. Quia quē totus mūdus
capere non poterat: in anguſto vteri ſui ſola
ſuſcepit. hec Tho. Sciendū ꝙ puritas btē
ꝟginis excellit puritatē oīs creature. Eius
em̄ puritas eſt q̄druplex. Prima eſt puri-
tas ſanctificatōis eiꝰ in vtero. Nam oīs pu
ritas rationalis aut eſt nature vt in angelis
aut eſt grē gratis date: vt innocētia in ꝑmis
parentibꝰ. aut grē gratū faciēs: que eſt grā
confirmatiōis. Hec em̄ grā confirmationis
tria facit. Primo inſeparabilit̄ cōiungit ra
tionē cū deo: vt nō poſſit peccare mortaliter.
Secūdo inferiores potentias aīe ſubijcit
inflexibiliter ſub imperio rōnis: vt nō poſſit
peccare venialit̄. Tertio totū hoīem actua
liter cōuertit indiuiſibiliter in deuꝫ vt ſic hō
diuina dulcedine affectꝰ ex tota aīa: ex toto
corde: ex omībꝰ viribꝰ actu tendit in deū. pri
mo ⁊ ſecūdo modo fuit grā cōfirmatōis in
btā ꝟgine. tertio modo ē in ſolis beatis pri
mis duobꝰ modis. grā cōfirmatiōis nō fuit
in vlla creatura preterꝙ̄ in btā ꝟgine. Se
cunda eſt puritas innocētie in vita ꝑ quam
adepta eſt grām inclinantē eam ad bonuꝫ.
Licꝫ em̄ nō ſtatim habuerit vſuꝫ liberi arbi
trij adhuc in vētre matris exiſtens. hoc em̄
ſpāle ꝓuilegiū xp̄i fuit: tm̄ per grām abundā
dantē quā in ſanctificatōe acceperat: ꝑfectiꝰ
per diuinā ꝓuidētiā ſenſualitas eiꝰ ab omī
inordinato motu ꝓhibita fuit. ſ. ne ꝓrumpe
ret in aliquē motū inordinatū q̄ rōnē preue
niret. Tertio eſt puritas ꝟginee caſtitatis
Ita em̄ voluit xp̄s ꝟitatē ſui corꝑis demō-

ſtrare ꝙ etiam ſimul eiꝰ diuinitas declararetur. ⁊ ideo ꝑmiſcuit mira humilibꝰ. Unde vt corpꝰ eius verū oſtenderet naſcit ex femīa ſed vt oſtenderet eiꝰ diuinitas: naſcit ex virgine. Talis enī partꝰ decet deū vt dic Ambro. in hym. natiuitat. Talē ꝟginitatē cū fecunditate nunꝙ̄ aliqua creatura habuit.

Quarta eſt puritas obumbratōis ſpūſſctī ex filij dei conceptōe: per quā ſic dedicata eſt diuinis ꝙ etiam licitis vſibus humanis. ſcȝ matrimonialibꝰ eam aptare foret impoſſibile. Tunc enī nō ſolū mēs ſed etiā corpus eius diuinitatis luce reſplenduit. ſm illud Exo. xxx Sanctificabitq; oīa eruntq; ſancta ſanctoꝝ. ꝓpterea dicit Anſelmꝰ. Decuit vt illius homīs ſcȝ ieſu xp̄i cōceptio ex ea matre fieret que ea puritate niteret qua maior ſub deo nequit intelligi. Cum itaq; quadruplici puritate ſanctificata a ſpūſcto hodie venit in templum.

Venit in ſpiritu in templum.
- Beata virgo ad purificationē.
- Xp̄s ieſus ad oblationem.
- Symeon ad glorificationē.
- Anna vidua ad p̄nūciationē.
- Populꝰ ſanctoꝝ ad grāꝝ actionē.

Primo venit in ſpiritu in templū beata virgo ad purificationē. Unī ſanctus Tho. iij. parte. q. xxxvij. arti. iiij. dic ſic. Sicut plenitudo gratie a xp̄o deriuat in matrē. ita decuit vt mater humilitati filij cōformaretur. humilibꝰ enī deus dat grām. vt dicit Iaco. iiij. Et ideo ſicut xp̄s licȝ legi nō eſſet obnoxius voluit tñ circūciſionē ⁊ alia legis onera ſubire: ad demōſtrandū humilitatis ⁊ obediētie exemplū: ⁊ vt approbaret legē: ⁊ vt occaſionē iudeis tolleret ꝓpt eaſdem rōnes: voluit ⁊ matrē ſuā implere legis obſeruantias: quibꝰ tñ nō erat obnoxia. Licet enī btā ꝟgo nullā haberet imūdiciā: voluit tñ purgatōis obſeruantiā implere. non ꝓpter indigentiā ſed ꝓpt legis p̄ceptū. ⁊ iō ſignant. Luc. ij. dicit. Impleti ſunt dies purgationis marie ſm legē moyſi. Ipa enī ſm ſe purgatiōe nō indigebat. Nam Leuit. xij. dr. Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſculum: imunda erit ſeptē diebꝰ. vbi ſignanter moyſes videt fuiſſe locutꝰ ad excipiendam matrē dei: ab imundicia que non peperit ſuſcepto ſemīe. Et iō pȝ ꝙ nō obligat ad impletionē illiꝰ precepti: ſed volūtarie purgationis obſeruantiā impleuit. hec Tho. Sciēdum ꝙ beata ꝟgo hodie purgat quadrupliciter.

Primo a malicia diabolice pſecutionis. Nā ſicut dic Aug. iij. de trini. Diabolus multa pōt ꝟtute ſue nature: a quibꝰ tñ ꝓhibetur ꝟtute diuina. Et ſic ꝟtute ſue nature poterat diabolꝰ cognoſcere matrē dei nō fuiſſe corruptā: ſed ꝟginē ꝓhibebat tñ a deo cognoſcere modū partꝰ diuini. vnde in infātia xp̄i oportebat impediri maliciā diaboli. ne eū acrius perſequeret: qm̄ xp̄us nec pati diſpoſuerat: nec ꝟtutē ſuā oñdere ſ; in oībꝰ alijs infantibꝰ ſe ſimilē exhibebat. Unī Leo papa in ſmone epiphanie dicit ꝙ magi inuenerūt ieſuȝ quātitate paruū: aliene opis indigentē fandi impotentē: ⁊ nulla ab hūane infantie generalitate diſcretū. Cuȝ ǵ btā ꝟgo venit hodie ad templū: purgatur a malicia diabolice perſecutiōis neſciens eā matrem dei. Secūdo ab inſolētia iudaice abiectiōis: ne ſcȝ xp̄s ab infidelibꝰ tanꝙ̄ illegitime natꝰ abijceret. Unī Amb. dic ſup Luc Quid iudeis. quid herodi poſſit aſcribi. Si natū viderent ex adulterio pſecuti: vnde de natis ex adulterio diſ. lvi. ca. Si gens dr ſic De tali cōmixtione meretricū exiſtimanduȝ eſt degeneres ppl'os: ⁊ ignobiles: ⁊ furētes libidine fore ꝓcreandos. ⁊ ad extremū vniuerſam plebē ad deteriora ⁊ ignobiliora vergentē: ⁊ nouiſſime nec bello ſeculari fortem nec in fide ſtabilē: nec honorabilē homibꝰ: nec deo amabilē eſſe venturā. hec ibi. Propterea ꝟgo btā hodie offert filiū ſuū in templo: vt approbet ex lege: qm̄ nō ex fornicatione natus eſt. Tertio a ſeuicia tyrānice lapidationis. Nam beata ꝟgo erat de ſtirpe iſrael: ſiue de parētela aaron. Unde erat cognata hel. ſabeth. vt dicitur Luce. i. Uirgo autē de genere ſacerdotali propter ſtuprū occidebatur. Dicitur enī Leuit. xxi. Sacerdotis filia ſi deprehenſa in ſtupro fuerit et violauerit nomen patris ſui flammis exuretur. Similiter iudicio adulteroꝝ lapidabatur ſm legem non ſoluȝ illa que iam erat deſponſata vel nupta: ſed etiam illa que in domo patris cuſtodiebatur: vt virgo quandoq; nuptura. Dicit enī Deut. xxij. Si non eſt in puella inuenta ꝟginitas: lapidibꝰ obruent eā viri ciuitatis illiꝰ: ⁊ moriet: qm̄ nephas fecit in iſrael vt fornicaret ī domo patris ſui. Btā ꝟgo hodie venit in tēplū vt ſe reddat imunē ab hac pena: ne. ſ. a iudeis tanꝙ̄ adulta lapidaret ⁊ ſic ſe purgat ab hac infamia adulterij ⁊c. Quarto a ꝓtacia hētice de

prauatōnis.deteſtandus eſt eñ error heluidij qui dicere p̄ſumpſit matrem xp̄i ioſeph poſt partū eſſe carnaliter cognitam ⁊ filios genuiſſe. hoc eñ deroget dignitati ⁊ ſctitati matris dei: que ingratiſſima videref: ſi tanto filio contenta nō eſſet: ⁊ ſi v̄ginitatē que in ea miraculoſe ꝯſeruata fuerat. ſponte perdere vellet ꝑ carnis cōcubitū. Deteſtand⁹ ē etiā error Manichei q̄ dixit xp̄m nō verum ſ; fantaſticū corp⁹ habuiſſe. hoc eñ derogat dignitati ꝑſone aſſumētis. que cū ſit v̄itas nō decuit vt in oꝑe eius aliq̄ fictio eſſet. Reprobaf etiā error Valētini: qui dixit xp̄z attuliſſe corp⁹ celeſte: q̄ ſic nō ſaluaref v̄itas hūane nature in xp̄o. Refellunf etiā hij errores ꝑ hoc ꝙ btā v̄go fuit vera mater ieſu xp̄i. vt dr̄ Math. i. Vñ in capitul' Cyrilli approbatꝫ in epheſina ſynodo dr̄. Si q̄s nō cōfitef deū eſſe ſm̄ v̄itatē emanuel ⁊ ꝓpter h̄ dei genitricē ſanctā v̄ginē. Genuit eñ carnaliter carnē factā ex deo v̄buꝫ. Anathema ſit. Et Rom̄. ix. dr̄. Qꝛ ex iudeis eſt ſm̄ carnem xp̄s qui ē ſup oīa de⁹ benedict⁹ in ſecula. Non aūt ex iudeis niſi mediante btā v̄gine. Vñ ille q̄ eſt ſup oīa de⁹ bñdict⁹ in ſecula eſt vere nat⁹ ex btā v̄gine ſicut ex ſua matre. Ideo ip̄a hodie p̄ſentat xp̄m in templo tanq̄ ei⁹ vera ⁊ naturalis mater: purgās ſe ab his infamijs ⁊ deprauatiōib⁹ hereticoꝝ. Et ſic patet primum.

Secundo xp̄s ieſus venit in ſpū in tēplū ad oblatōeꝫ. Vñ ſctūs Tho. iij. pte. q. xxxvij. ar. iij. dic̄ ſic. Xp̄s voluit ſub lege fieri: vt eos q̄ ſub lege erāt redimeret. ⁊ vt iuſtificatio legis in ſuis mēbris ſpūaliter impleref. nam ꝓpt hoc ip̄m voluit hoſtias legales ꝓ ſe offerri q̄ erat vera hoſtia: vt figura v̄itati ꝯiungeref ⁊ ꝑ v̄itatē figura approbaref cōtra illos q̄ deum legis negant a xp̄o fuiſſe in euāgelio p̄dicatū. Non eñ putandū eſt vt Origenes dic̄ ꝙ filiū ſuū bon⁹ de⁹ ſub lege naſci fecerit: quā ip̄e non dederat. hec Tho. Sciendum ꝙ xp̄us hodie venit in templū ꝓpter q̄ttuor. Prio ꝓpter legis impletionē. De prole eñ nata duplex p̄ceptū in lege tradif. vnuꝫ quidē generale quantū ad oēs. vt ſcilꝫ cōpletis dieb⁹ purificatiōis matris offeraf ſacrificiū ꝓ filio ſiue ꝓ filia. vt habef Leuit. xij. ⁊ hoc quidē ſacrificiū erat ad expiatōnē pcti in q̊ proles erat cōcepta ⁊ nata. ⁊ etiā ad ꝯſecrationē quandam ip̄i⁹: q̄ tūc p̄mo p̄ſentabaf in tēplo. ⁊ ideo aliq̄d offerebaf in holocauſtū: ⁊ aliq̄d ꝓ pctō. Aliud aūt erat ſpāle in lege de p̄mogenitis tam in hoīb⁹ q̄ in iumētis. Sibi eñ de⁹ deputauerat oīe p̄mogenitū in iſrael: ꝓ eo ꝙ ad liberationē ppl'i iſrael ꝑcuſſerit' primogenita egypti ab hoīe vſq; ad pec⁹ p̄mogenitis filioꝝ iſrael reſeruatꝫ. ⁊ hoc mādatū ponif Exo. xiij. In q̄ etiā prefigurabaf xp̄s qui ē p̄mogenit⁹ in multꝫ fratrib⁹. vt dr̄ Roman̄. viij. Quia ḡ xp̄s ex muliere nat⁹ erat p̄mogenitus ⁊ voluit fieri ſub lege. hec duo euāgeliſta Lucas circa eū fuiſſe obſeruata oñdit. Prio quidē id q̊ ꝑtinet ad p̄mogenitos: cū dic̄. Tulerunt eū in hierl'm vt ſiſterent eū dño ſicut ſcp̄tū eſt in lege dñi. Quia oē maſculinū adaperiēs vuluā ſctm̄ dño vocabif. Secūdo id q̊ ꝑtinet cōiter ad oēs: cū dic̄. Et vt darēt hoſtiaꝫ ſm̄ q̊ dictū erat in lege dñi par turturū aut duos pullos columbarū. Secūdo ꝓpt tēpli ſctificationē. Sicut eñ dic̄ Greg. nazāze. Iſtud legis p̄ceptū. ſ. ſanctifica mihi oē p̄mogenitū q̊ aperit vuluā in filijs iſrael. Exod̊. xiij. In ſolo deo incarnato ſingularit' ⁊ ab alijs differenf impleri videf. Ip̄e nāq; ſol⁹ ineffabilit' concept⁹ ac incōprehenſibilit' editus v̄ginaleꝫ vterū aperuit: nō antea cōnubio reſeratū: cōſeruās etiā poſt partū inuiolabilit' ſignaculum caſtitatꝫ. vñ cū dic̄. aperiens vuluā deſignat q̊ nihil antea inde intrauerat vel exiuerat. ꝑ hoc etiā q̊ dr̄ maſculinū. ſignaf qꝛ nihil de femineitate culpe portauit. Singulariter etiā ſanct⁹ dr̄: qui terrene cōtagia corruptele īmaculati part⁹ nouitate nō ſenſit. iō nō indigebat ſctificari in tēplo: ſ; poti⁹ tēplū debebat ſctificari ꝑ ip̄m q̄ erat ⁊ ē ſanct⁹ ſanctorū. Vñ Aggei. ij. dr̄. Adhuc vnū modicū eſt ⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terrā: mare ⁊ aridam ⁊ mouebo oēs gētes: ⁊ veniet deſideratus cūctis gentib⁹ ⁊ implebo domū iſtā gloria. Magna erit gl'ia dom⁹ iſti⁹ nouiſſime pluſq̄ p̄me. ⁊ Malach. iij. dr̄. Statim veniet ad tēplū ſuū dñator quē vos q̄ritis. ⁊ angelus teſtamenti quē vos vultꝫ. Ip̄e eñ q̄ſi ignis cōflans ⁊ q̄ſi herba fullonū. ⁊ ſedebit cōflans ⁊ emūdās argētū ⁊ purgabit filioſ leui. Tertio ꝓpt noſtrā inſtructionē. Naꝫ ſicut fili⁹ dei nō ꝓpt ſeip̄m fact⁹ eſt hō: ⁊ circūciſus in carne: ſ; vt nos ꝑ grām faceret deos ⁊ vt ſpūalit' circūcidam. ſic ꝓpt nos ſiſtitur dño: vt diſcam⁹ deo p̄ſente nosipſos. ⁊ h̄ poſt circūciſionē ei⁹ factū eſt vt oñdat neminem niſi circūciſum vicijs dignū eē diuinis

rõ ſpectib⁹. In veteri eñ teſtõ fiebat obla⸗
tio de ſex generib⁹ aĩaliũ. de trib⁹ volatiliũ q̃
ſunt paſſer: turtur: ⁊ colũba. ⁊ de trib⁹ greſſi
biliũ q̃ ſunt bos: ouis: ⁊ capra. ad demõſtrã
dũ pctĩ reatũ. De⁹ eñ creauit hoĩem inno⸗
centẽ q̃ ſi in innocẽtia perſtitiſſet nõ fuiſſet
neceſſe ipm aĩaliũ ſanguĩe expiari. nec pro
priã ſenſualitatẽ ⁊ carnẽ mactare. qḋ ſigna
tur in aĩaliũ morte. ſ; poſtq̃ cecidit oportuit
ipm redimi p imolationẽ; agni imaculati
⁊ p pciũ ſanguĩs ieſu xpi. vñ p ſacrificia il
loꝝ aĩaliu; nõ auferebaẗ pctm̃: ſ; ſignabaẗ
imolatio ieſu xpi. ⁊ p illa inſtruebaẗ hõ im
molare ſuã ſenſualitatẽ ſeu beſtialitatẽ ſui
praui deſiderij. ⁊ quo ad pctã ſpũalia q̃ deſi
gnãtur p aues. ⁊ quo ad pctã carnalia q̃ p
beſtias deſignanẗ. Nã hõ in ſtatu innocen⸗
tie habuit ſex. ſ. ſagacitatẽ quo ad intellectũ
rectitudinẽ quo ad iudiciũ. bõitatẽ quo ad
volũtatẽ. ſtrenuitatẽ quo ad effectũ. ſobrie
tatẽ quo ad victũ. manſuetudinẽ quo ad cõ
uictũ cũ alijs. S; p pctm̃ omĩa iſta pdidit.
Cecidit eñ a ſagacitate in hebetudinẽ: a re
ctitudine in obliquitatẽ: a bonitate in mali
tiã: a ſtrenuitate ⁊ fortitudine in ſegnitiẽ ⁊
timiditatẽ: a ſobrietate in ingluuiẽ: a man⸗
ſuetudĩe in crudelitatẽ. Renouaẗ ḡ hõ ab
hebetudĩe in ſagacitatẽ p ſollicitudinẽ vigi
lantie. Jõ offerebaẗ paſſer. Leuit. xxiij. idõ
pſ. dicit. Vigilaui ⁊ fact⁹ ſu; ſicut paſſer ſo
litari⁹ in tecto. Renouaẗ ad rectitudinẽ p
ſimplicitatẽ. iõ offerebaẗ colũba. Leui. xiij.
Jõ Math. x. dr̃. Eſtote ſimplices ſicͭ colũ⸗
be. Renouaẗ ad bonitatẽ p dilectionẽ ſin⸗
cerã. iõ offerebaẗ turtur qḋ eſt aĩal fidele ĩ
diligẽdo. Jõ dr̃ Luc. ij. Obtulerũt par tur⸗
turũ. Renouaẗ ad ſtrenuitatẽ p obediẽtiã
iõ offerebanẗ boues: vituli: ⁊ vacce: q̃ ſunt
aĩalia obediẽtia. Prouẽ. xiiij. Ubi non ſunt
boues pſepiũ vacuu; eſt. Renouaẗ hõ ad
ſobrietatẽ p auſteritatẽ pſimonie. iõ offere
banẗ capre ſiue hedi q̃ ſunt aĩalia hñtia pi
lũ ⁊ cibũ aſperũ. iõ dr̃ Cant. iiij. Capilli tui
ſicut gregis caprarũ. Renouaẗ hõ ad mã
ſuetudinẽ p tolerantiã. iõ offerebanẗ oues
⁊ agni q̃ ſunt aĩalia mãſuetiſſima. iõ dicıẗ
Math. vi. Ecce ego mitto vos ſicut oues ĩ
medio lupoꝝ. Quarto ppẗ miſticã ſignifi⸗
cationẽ. Nã Leuit. xij. pcipiẗ vt illi q̃ poſ⸗
ſent offerrẽt agnũ ſimul ⁊ turturẽ ſiue co⸗
lumbã p filio aut filia. Qui xo non ſuffice
rent ad offerendũ agnũ offerrẽt duos tur⸗
tures aut duos pullos colũbe. Xp̄us ergo
qui cũ diues eſſet: ppter nos egen⁹ fact⁹ eſt
vt illius inopia diuites eſſemus. vt dicitur
ij. Coꝛ. viij. Pro ſe pauperũ hoſtia; offerri
voluit: ſicut ⁊ in ipſa natiuitate pannis in⸗
uoluitur ⁊ reclinaẗ in pſepio. Nihilominu⁹
tñ hmõi aues figure cogruũt. Turtur eni;
q: eſt auis loquax pdicationẽ ⁊ cõfeſſionẽ
fidei ſignificat. Quia vero eſt aĩal caſtum
ſignificat caſtitatẽ. Quia vero eſt aĩal ſoli⸗
tariũ ſignificat cõtemplationẽ. Colũba ve
ro eſt aĩal manſuetu; ⁊ ſimplex: ſignificat
manſuetudinẽ ⁊ ſimplicitate;. Eſt aũt aĩal
gregale. vñ ſignificat vitã actiuã. Et huius
hoſtia ſignificabat pfectionẽ xpi ⁊ mẽbro
rũ eius. Utrũq; aũt ppter cõſuetudinẽ ge
mendi pſentes ſctoꝝ luctus deſignat. Sed
turtur que eſt ſolitaria ſignificat oꝛationũ
lachꝛymas. Colũba vero que eſt gregalis
ſignificat publicas oꝛões eccl'ie. Utrunq;
aũt aĩal duplicatũ offerẗ vt ſctitas ſit non
ſolũ in aĩa: ſed etiã in coꝛpe. Et ſic xp̄us vẽ
nit in ſpiritu in templum ad oblationem.

Tertio ſymeon venit ho
die in ſpũ in tẽplũ ad gloꝛificationẽ. Nã ſicͭ
anna obtulit puerũ ſuũ hely ſummo ſacer⸗
doti ⁊ adduxit eũ ad domũ dñi in ſilo glo
rificãs deũ in coꝛde ſuo. vt dr̃. i. Reg. i. Sic
xp̄s hodie adduciẗ in tẽplũ dñi ⁊ pñtatur
ſctõ ſymeoni. vñ dr̃ Luc. ij. Et cũ induceret
puerũ ieſum parẽtes ei⁹ vt facerẽt ſm̃ pſue
tudinẽ legis p eo: ſymeon accepit eũ in vl⸗
nas ſuas ⁊ bñdixit eũ. O quãta fuit in eo
ſuauitas ⁊ dulcedo ptractando eũ quẽ ſcie
bat eſſe deũ pditoꝛẽ ſeculoꝝ pmiũ beatoꝝ.
Sciebat eñ q; beati eſſent oculi q̃ xp̄m ie⸗
ſum viderẽt. quẽ multi reges ⁊ pphete vo⸗
luerũt videre ⁊ nõ viderũt. Magis deſide⸗
rabat ad lymbũ deſcendere ⁊ ibi cũ ſctis pa
trib⁹ colloqui de regno xpi q̃; viuere cũ iu⸗
deis quos pũidebat xp̄; velle occidere. vñ
moꝛtẽ petẽdo nõ fugiebat xpi cõſoꝛtiũ: ſed
hoꝛrebat ppl'i ſui malignu; flagitiũ. ⁊ iõ in
amplexͬ'uẽs puuli ieſu pñtia ſatiat⁹ petijt
in pace dimitti. ppterea Zacha. xiiij. dr̃. Et
veniet dñs de⁹ meus oẽſq; ſcti ei⁹ cũ eo. Jn
die illa nõ erit lux. ſ. iudeis incredulis. ſ; fri⸗
gus. ſ. inuidie. ⁊ gelu. ſ. obdurationis. S; in
tpe veſpi. ſ. pdicatõis apl'oꝝ erit lux. ſ. euã
gelice pfectionis. O quantũ mirabatur in
xp̄o ieſu paruulo exinanitionẽ maieſtatis
quoniã ille qui eſt poꝛtans oĩa verbo virtu
tis ſue: hodie in vlnis ſenis ſe recipi ⁊ poꝛ⸗

ſtari ꝑmittit. qui tñ portabat portantē ſe. ſm illud. Senex puerū portabat: puer aūt ſenē regebat. Tūc beatiſſimꝰ ſymeō bñdixit eū ⁊ dixit. Nūc dimittꝭ ſeruū tuū dñe ⁊c̄. Ubi glorificat paruulū ieſum ſꝫ laudat quadru⸗pliciter. Primo ꝙ ſit pax. Col̄.i. Pacificās per ſanguinē ſuū ſiue que in celis ſiue que in terris ſunt. Secūdo ꝙ ſit ſalꝰ. Ma. ħ i. Ipſe em̄ ſaluū faciet populū ſuū a peccatis coꝝ. Tertio ꝙ ſit lumen. Joh.i. Erat lux vera que illuminat omnē hoīem venientē in hunc mundū. Quarto ꝙ ſit gloria. pſ̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Et ſic pꝫ ꝙ ſymeon venit i ſpū in tēplū ad glificatōēꝫ.

Quarto anna venit i ſpi

ritu in templū ad ꝑnūciationē. Unde Luce ij. dicitur. Et hec ipſa hora ſuꝑueniēs cōfitebatur dño ⁊ loquebatur de illo oībus ꝗ expectabant redemptionē iſrael. Prenun⸗ciauit aūt de beata virgine quattuor. Prio ꝙ eſt mater ſanctificatōis. Unde angelus dixit ei Luc̄.i. Quod naſcetur ex te ſanctū. Qđ exponens Greg. xviij. moral̄ dic̄. Ad diſtinctionē n ſtre ſanctitatis ieſus ſanctꝰ naſcitur aſſerit. Nos quippe ſi ſancti efficimur non tñ naſcimur. q2 ipo nature corruptibilis ꝯſtringimur cōditiōe. Ille aūt ſolꝰ veraciter ſctūs natꝰ eſt qui ex ꝯiūctiōe car⸗nalis copule ꝯceptꝰ non eſt. Hec ille. Sicut aūt ꝑ dei verbū oīa facta ſunt: ita per verbū incarnatū ſunt oēs ſctificati qui ſanctificā⸗tur. Heb. ij. Qui ſanctificat ⁊ ꝗ ſanctificantur ex vno oēs. Et i Coꝝ. vi. Et hoc quidē fuiſtis aliqñ. ſ. peccatores. ſꝫ abluti eſtis ſed ſanctificati eſtis. Scđo ꝙ eſt mater mediatoris. Dicit̄ em̄ Thi. ij. Unus eſt mediator dei ⁊ hoīm hō xp̄s ieſus. Mediatoris enīꝫ officiū eſt ꝯiungere eos inter quos eſt me⸗diator. extrema em̄ vniunt̄ in medio. Uni⸗re aūt homines deo perfecte quidē conue⸗nit xp̄o per quē homines reconciliant̄ deo. ſm illud. i. Coꝝ. v. Deus erat in xp̄o mun⸗dū reconcilians ſibi. ⁊ ideo ſolus xp̄us eſt perfectus dei ⁊ hoīm mediator inquantum per ſuā mortē humanū genus deo reconci⸗liauit. vnde cū apl̄s dixiſſet. Mediator dei ⁊ hominū homo xp̄us ieſus. ſubiunxit. qui dedit ſemetipm redemptionē pro omnibꝰ. Tertio ꝙ eſt mater redemptoris ſm illud pſ̄. Redemptionem miſit dominus populo ſuo glo. id eſt xp̄m qui dat redemptionē captiuis. Et Gal̄. iij. Xp̄s nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledi⸗ctū. Ad redemptorē aūt duo concurrunt. ſcꝫ actus ſolutionis ⁊ preciū ſolutum. Sed preciū redemptiōis noſtre eſt ſanguis xp̄i vel vita eius corporalis que in ſanguine eſt quā ipſe xp̄s exoluit. Quarto ꝙ eſt mater glorificatoris. ſm illud Heb. x. Habemus fidē in introitu ſanctoꝝ. ſ. celeſtiū in ſanguine xp̄i. Nā per paſſiōēꝫ xp̄i aperta eſt nobis ianua regni celeſtis. ⁊ hoc eſt quod apl̄s dicit Heb. ix. Xp̄s aſſiſtens pontifex futurorū bonoꝝ per propriū ſanguinē introiuit ſemel in ſancta. ⁊ hoc ſignatur Nume. xxxv. vbi dicitur ꝙ homicida manebit ibi. ſ. in ci⸗uitate refugij donec ſacerdos magnus qui oleo ſancto vnctus eſt moriatur: quo mor⸗tuo poterit domum ſuam redire.

sanctificat in utero

Quinto populus ſancto

rū venit in ſpū in templū ad deo grās agendū dicēs cū pſ̄. Suſcepimꝰ deꝰ miſcdiam tuā in medio tēpli tui ſm nomē tuū deꝰ ita ⁊ laus tua in fines terre: iuſticia plena ē dextera tua. Nā in annūciatione audiuit ⁊ letata eſt ſyon: qm̄ hic eſt dñs deꝰ nr̄ ꝗ in virgine factus eſt hō. In natiuitate notū fecit dñs ſalutare ſuū. q2 viderūt oēs termini terre ſalutare dei nr̄i. ꝑcipue paſtores: venerūt magi hieroſolymā: iuerūt in bethleē ⁊ viderūt: ſꝫ ꝑ aliā viā reuerſi ſunt in regionē ſuā. ⁊ adhuc ppl̄s ſcrōꝝ nō erat in plena poſſeſſione huiꝰ doni. Hodie aūt a virgīe ꝑſentatur oībꝰ in tēplo. Dicebāt em̄ ſcti pr̄es illō Job. v. Quis mihi det vt veniat petitio mea ⁊ qđ expecto tribuat mihi deꝰ. quid aūt petebant: Audi moyſen Exo. iij. Obſecro dñe mitte quē miſſurus es. ⁊ Dauid in pſ̄. Excita dñe potentiā tuā ⁊ veni ⁊ ſaluos facias nos. Sꝫ hodie grās agūt de poſſeſſiōe huiꝰ doni. Eſa. xxv. c. dicit. Ecce dñs deꝰ noſter iſte: expectauimus eū ⁊ ſaluabit nos. ⁊ Dauid dicit. Suſcepimus deꝰ miam tuā in medio tēpli tui. Grās tibi in ſempiterna ſcl̄a.

In feſto ſctī blaſij epī ⁊ mar. Ser. xvi.

Cogitabit circūſpe⸗

c

ctionē dei. Eccl̄i. xiiij. ⁊ in epl̄a ꝑſentis ſolēnitatꝭ. Beatus Paulus. i Coꝝ. ij. dicit. Nos aūt non ſpiritū huius mūdi accepimꝰ: ſꝫ ſpm̄ ꝗ a deo eſt vt ſciamus que a deo donata ſunt nobis. Super quo talē moneo queſtionē. Utrū beatꝰ blaſius in hac vita per ſui cogitationē ſciuerit

ſe adeptū gratie perfectionē. Ad iſtā que-ſtionē reſpondent duo doctores. Primus eſt Salomō Eccle.ix. dicēs. Sūt iuſti atqꝫ ſapientes ⁊ opa eoꝝ in manu dei: ⁊ tn̄ neſcit hō vtrū amore an odio dignus ſit: ſed oīa in futuro ſeruantur incerta. Scd̄us eſt ſctūs Tho. pma ſcd̄e.q.cxij.arti.v. dicens ſic. Tripliciter aliqđ cognoſci poteſt. Primo mō certitudinaliter p ſeipm̄. ⁊ ſic nullus poteſt ſcire ſe habere grām. Certitudo em̄ nō pōt haberi ab aliquo niſi poſſit iudicari per propriū principiū. Sic em̄ certitudo habetur de ꝯcluſionib' demonſtratiuis p vniuerſalia indemonſtrabilia principia. Null' aūt pōt ſcire ſe hr̄e ſciam alicui' ꝯcluſiōis ſi pn̄cipiū ignoraṫ. Principiū aūt gr̄e ⁊ obiectū eſt ipe de' qui ꝑpter ſui excellentiā eſt nob ignot'. ſm illud Job.xxxvi. Ecce de' magn' vincēs ſciam nr̄am. Et ideo ei' p̄ntia in nobis vel abſentia p certitudinē cognoſci nō pōt. ſm illud Job.xx. Si venerit ad me nō videbo ipm̄. Si aūt abierit non intelligam Et ideo homo non pōt per certitudinē diiudicare vtrū ipe habeat grām. ſm illud.i. Coꝝ.iiij. Sꝫ neqꝫ meipm̄ iudico. Qui aūt iudicat me dn̄s eſt. Scd̄o mō cognoſcitur aliquid p reuelationē. ⁊ hoc mō poteſt aliquis ſcire ſe habere grām. Reuelat em̄ de' aliquando hoc aliquibus ex ſpeciali priuilegio. vt ſecuritatis gaudiū etiā in hac vita incipiat: ⁊ confidentius ⁊ fortius etiā in hac vita magnifica opera proſequantur ⁊ mala preſentis vite ſuſtineāt. Sicut paulo dictū eſt.ij. Coꝝ.xij. Sufficit tibi gratia mea. Tertio mō cognoſciṫ aliqđ ꝯiecturaliter per aliqua ſigna. ⁊ hoc mō cognoſcere pōt qs ſe hr̄e grām inquantū.ſ. ꝑcipit ſe delectari in deo ⁊ ꝯtēnere res mūdanas. ⁊ inquantū hō non eſt conſcius ſibi alicui' peccati mortalis. ſm quē modū pōt ītelligi qđ habeṫ Apoc.ij. Vincenti dabo manna abſconditū. qđ nemo nouit niſi q accipit. q.ꝫ.ſ. ille qui accipit p quandā experientiā dulcedinis nouit. quā nō experiṫ ille qui non accipit. Hec Tho. Sciendū ꝙ cōiecture quibus homo certificatur de ſanctitate ⁊ gratia ſunt plures. Prima eſt natiuitatis annunciatio. vt natiuitas yſaac. Gen̄.xv. Natiuitas ſanſonis. Judicū.xiiij. Natiuitas ſalomonis.ſ.i.Reg.vij. Natiuitas ſancti Johannis baptiſte. Luce.i. Natiuitas ſancti Thome de aquino. Secunda eſt naſcentis ſanctificatio. vn̄ Jere.i. Priuſꝙ te formarē in vtero noui te: ⁊ anꝙ exires de vtero ſanctificaui te. Johānis baptiſte. Luce.i. Spiritu ſancto reuelante adhuc exiſtēs in vtero matris ſue. Virginis Marie. Bernardus. Ego puto ꝙ copioſior ſanctificationis benedictio in eam deſcenderit ⁊c̄. Jeſu chriſti Luce.i. Quod enim ex te naſcetur ſanctuꝫ vocabitur filius dei. Tertia eſt nati virilis operatio. vt ſancti nicolai qui in infantia feria quarta ⁊ ſexta ieiunabat. vt ſancti Dominici qui adhuc puerulus deprehēſus eſt ſepe relicto lecto ſuper terram accumbere. vt beati petri martyris puerili etate diſputantis de fide catholica. vt beati Thome de aquino. non niſi reddita ſibi charta ſalutationis beate virgīs a fletu ceſſantis. Quarta eſt ſacri baptiſmatis ſumptio. Johis.iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpiritu ſancto nō poteſt introire ī regnū dei. Quinta eſt diuini verbi cōſeruatio. Luce.xi. Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud. Sexta eſt ſanctorum morum imitatio Heb.vi. Efficiamini imitatores eoꝝ qui fide ⁊ patientia hereditabunt promiſſiones Septima eſt ſctōꝝ viroꝝ conuerſatio. pſ. Cū ſctō ſctūs eris ⁊ cū viro innocēte innocens eris. Octaua eſt ſctōꝝ locoꝝ viſitatio Deuṫ.xij. Venies ad locū quē elegerit dn̄s ⁊ offeres oblatiōes tuas. Nona eſt cordis cōtritio. Dan̄.iij. Jn aīo ꝯtrito ⁊ ſpū hūilitatis ſuſcipiamur ad te dn̄e. Decima ē iugis ꝯfeſſio. Roma.x. Corde crediṫ ad iuſticiā: ore aūt ꝯfeſſio fit ad ſalutē. Undecima eſt ꝯtinuata ſatiſfactio. Acṫ.xxiiij. Sciens bono aīo ſatiſfaciā genti huic. Duodecima eſt erga pauperes compaſſio. Job.vi. Oculus fui ceco ⁊ pes claudo: pater eram pauperum. Tredecima eſt offenſarum remiſſio. Math.v. Vade prius recōciliari fratri tuo ⁊ tūc veniēs offer mun' tuū. Quartadecima ē ſacre religionis dedicatio. Leuit.xvi. Affliget aīas vr̄as religiōe ꝑpetua. Quintadecima eſt ꝓximi charitatiua correptio. Prou.xxviij. Qui corripit hoīem inueniet grāꝫ apō deū. Sextadecia ē diuini honoris feruēs affectio. Rom̄.xv. Unanimes vno ore honorificeṫ deū. Decimaſeptia ē tribulationū patiētiſſima ꝯſolatō. Job.v. Jn ſex tribulatiōib' liberabit te: ⁊ ī ſeptia ⁊c̄. Decia octaua ē ſuauiſſima ꝯteplatio. Nau.ij. Cōtemplare viā: conforta lūbos ⁊c̄. Decima nona ē deuotiſſima orōnis depcatio. Thobie.xij. Bona ē orō cū ieiunio ⁊ elemoſyna

Uigeſima eſt efficaciſſima petitionū exau⸗
ditio. Judith. iiij. Exaudiet dn̄s orationes
veſtras ⁊c̄. Jſta tamē cognitio imperfecta
eſt. Unde apl's dicit. i. Coꝛ. iiij. Nihil mihi
conſcius ſum: ſed non in hoc iuſtificatꝰ ſuꝫ.
quia vt dicitur in pſ̄. Delicta quis itelligit
ab occultis meis mūda me dn̄e. Licet em̄
homo ſit ſanctus ⁊ habeat gratiā dei: non
tamen eſt ſecurus. Pꝛimo qꝛ a ſtatu chari
tatis eſt tranſmutabilis. Unde Apoc̄. ij. di
citur. Habeo aduerſum te pauca: quia cha⸗
ritatē tuā pꝛimā reliquiſti. Nā ſi conſidere⸗
tur charitas ex parte ſubiecti quod eſt ver⸗
tibile ſm arbitrij libertatē. Sic eſt in ſubie
cto amiſſibiliter. cū charitas vie nō repleat
totā poſſibilitatē ſubiecti: eo ꝙ non ſemper
actu feratur in deū. Unde quando actu nō
fertur in deū: poteſt aliquid occurrere ꝑ qd̄
charitas amittatur. Secūdo: quia vno ſolo
actu peccati moꝛtalis charitas eſt extingui
bilis. Nam vnū contrariū per aliud contra
rium ſuperueniens tollitur. Quilibet auteꝫ
actus peccati moꝛtalis contrariatur chari⸗
tati ſm pꝛopꝛiā rationē que cōſiſtit in hoc
ꝙ deus diligatur ſuper omnia: ⁊ ꝙ homo
totaliter ſe illi ſubijciat omnia ſua referen⸗
do in ipm̄. Sed per quodlibet moꝛtale pec
catū diuinis pꝛeceptis cōtrariatur: quia ex
hoc ipſo ꝙ homo eligendo pꝛefert peccatū
diuine amicicie que requirit vt dei volunta⸗
tem ſequamur. Conſequēs eſt vt ſtatim ꝑ
vnū actū peccati moꝛtalis habitus charita
tis perdatur. Unde Aug̃. viij. ſuper Gen̄.
ad litterā dicit. Qd̄ homo deo ſibi pꝛeſente
illuminatur: abſente continuo tenebꝛatur.
a quo non locoꝝ interuallis: ſed volūtatis
auerſiōe diſceditur. Tertio quia ab habitu
virtutis eſt variabilis. Gratuita em̄ dona
recipiūtur in anima ſicut habituales diſpo
ſitiones. Non em̄ homo ſm ea ſemꝑ agit.
Nihil aūt pꝛohibet eū qui habitū habꝫ age
re ſm habitū vel ꝯtra eū. Sicut grāmaticꝰ
pōt ſm grāmaticā recte loqui ⁊ incōgrue.
Et ita eſt etiā de habitibus ꝟtutū moꝛaliū.
Pōt em̄ qui iuſticie habitū habet etiā con
tra iuſticiā agere. Qd̄ ideo eſt: qꝛ vſus ha⸗
bituū in nobis ex volūtate eſt. volūtas aūt
cū ad vtrūqꝫ oppoſitoꝝ ſe habeat: manife⸗
ſtum eſt ꝙ ſuſcipiēs gratuita dona peccare
pōt ꝯtra gr̄am agendo. Quarto. qꝛ huma⸗
na volūtas ē mutabil'. Jmmutabilitas em̄
volūtatis nō pōt hoī competere niſi ſm ꝙ
attingit vltimū fineꝫ. Ex hoc em̄ voluntas
immutabilis redditur ꝙ totaliter impletur
ita ꝙ non habet quo diuertat ab eo in quo
eſt firmata. Jmpletio auteꝫ voluntatis nō
competit homini niſi vt vltimum finem at
tingenti. q̄ꝫdiu enim reſtat aliquid ad deſi⸗
derandum: voluntas impleta non eſt. Sic
ergo homini impeccabilitas non competit
anteq̄ꝫ ad vltimum finem ꝑueniat. Quod
quidem non datur homini in hac vita exi⸗
ſtenti. Quinto quia intellectus eſt obfuſca
bilis. Omne enim peccatū ex quadā igno⸗
rantia contingit. Unde dicit philoſophus
ꝙ omnis malus eſt ignoꝛans. Et Pꝛouer.
x. dicitur. Errant omnes qui operantur ma
lum. Tūc ergo ſolum homo ſecurus eſſe po
teſt a peccato ſm voluntatem quando ſm
intellectum ſecurus eſt ab ignoꝛantia ⁊ er⸗
roꝛe. Manifeſtum eſt auteꝫ ꝙ homo non
redditur immunis ab omni ignoꝛantia ⁊
erroꝛe per gratiam in hac vita perceptam.
Hoc em̄ eſt hoīs ſm intellectū illā veritatē
inſpiciētis que eſt certitudo omniū verita⸗
tū. Que quidē inſpectio eſt vltimꝰ hoīs fi⸗
nis. Sexto: quia homo ꝑ paſſiones eſt alte
rabilis. Nā ad alterationē hominis que eſt
ſm maliciā ⁊ virtutē multū operatur alte⸗
ratio que ē ſm animē paſſiones. Ex eo em̄
ꝙ ratione paſſiones aīe refrenātur ⁊ oꝛdi⸗
nantur hō fit virtuoſus, vel in virtute ꝯſer
uatur. Ex eo vero ꝙ ratio ſequitur paſſio⸗
nes homo redditur vitioſus. Quādiu ergo
homo eſt alterabilis ſm aīe paſſiones: eſt
etiā alterabilis ſm viciū ⁊ virtutē. Sꝫ hec
alteratio nō tollitur per gr̄am. Septimo: qꝛ
ꝑ diſciplinā hō eſt flexibilis. Nā ſupfluū vi
deref eos āmonere ne peccent qui peccare
nō pn̄t ſed ꝑ euāgelicā ⁊ apoſtolicā doctri⸗
nā ammonenf fideles iā gr̄am ꝯſecuti. Di
citur em̄ Heb. xij. Contēplantes ne q̇s deſit
gratie dei neqꝫ radix amaritudinis ſurſum
germinās impediat. Et Eph̄. iiij. Nolite cō
triſtare ſpm̄ ſanctū dei in quo ſignati eſtis.
Et. i. Coꝛ. ix. Qui ſe exiſtimat ſtare videat
ne cadat. Jp̄e etiā apl'us de ſe dic̄. Caſtigo
coꝛpus meū ⁊ in ſeruitutē redigo: ne foꝛte
cū alijs pꝛedicauerim ipſe repꝛobꝰ efficiar.
Quāuis aūt beatꝰ blaſiꝰ eſſꝫ certus aliquo
mō per ꝯiecturā ſe habere gr̄am dei: non tn̄
iudicauit ſe ſecurū de illa donec angelꝰ dn̄i
deſcendens in ſtagnum in cuius medio ſe⸗
debat: dixit ei. Egredere Blaſi: ⁊ coꝛonam
tibi a deo paratam ſuſcipe. Et ſic certifica⸗
tus per reuelationem diuinam miniſterio

angeli inde exiuit. propterea dicit verbū ꝓpoſitū. Cogitauit. ſ. beatus blaſius circūſpectionem id eſt gratiam dei.

Cogitauit circunſpectionem dei
Per vite integritatem.
Per dignitatis ſanctitatem.
Per indigentium ſanitatem.
Per tormentorum varietatem.
Per orationis firmitatem.

Primo beatus blaſius cogitauit circūſpectionē .i. grām dei ꝑ vite integritatē. Sunt eñ plures q̄ habēt ꝯſciam vanā: quorū quattuor ſunt genera. Primo p̄ſumentes rōne ſtatus ſuā ꝑfectionē. Licet eñ lex vet⁹ fuerit imꝑfecta reſpectu leg̃ noue: tñ fuerūt aliqui in ſtatu veteris teſtamenti hn̄tes charitatē ⁊ grām ſpūſſcti. qui principaliter expectabāt ꝓmiſſiones ſpūales ⁊ eternas. ⁊ ſm̄ hoc ꝑtinebāt ad legez nouā. Similr̄ etiā in nouo teſtamēto ſunt aliqui carnales nondū ꝑtingentes ad ꝑfectionē noue legis. quos oportuit etiā in noua lege induci ad virtutis opa ꝑ timorē penarū ⁊ ꝑ aliqua ꝓmiſſa tēpalia. ſm̄ illud Marc. x. Accipietis decies tantū in tempore hoc: domos fratres ⁊c̄. Eſt etiaz duplex ſacrificiū: quorū primū ⁊ principale eſt ſacrificiū interius ad qđ oēs tenent̄. ſ. deo deuotā mentē offerre. pš. Sacrificiū deo ſpiritus contribulatus ⁊c̄. Aliud eſt ſacrificiū exteri⁹. pš. Tūc imponent ſuper altare tuū vitulos. Nemo ergo vane preſumat ſe ſaluandū: quia ad nouū teſtamentū ꝑtineat. Secūdo odiētes virtutis cognitionē rōne cōſcientie abijcientis correptionē. Contingit eniz verū aliquod ꝑticulare repugnare vel ꝯtrariari bono amato tripliciter. Uno modo ſm̄ ꝙ veritas eſt cauſaliter ⁊ originaliter in ipis reb⁹. Et ſic hō qñqȝ odit aliquā veritatē dū vellet non eſſe veruz quod eſt verū. Alio mō ſm̄ ꝙ veritas eſt in cognitione ipſius hoīs q̄ impedit ipm̄ a ꝓſecutione amati. Sicut ſi aliqui vellent non cognoſcere veritatē fidei vt libere peccarēt ex quoꝝ ꝑſona dr̄ Job. xxiij. Sciam viarū tuarū nolum⁹. Tertio mō hr̄ odio veritas ꝑticularis tanꝙ repugnās ꝓut eſt in intellectu alteri⁹. puta cū qs vult latere in pctō odit ꝙ aliq̇s veritatē circa ſuū pctm̄ cognoſcat. ⁊ ſm̄ hoc dicit Aug. li. x. ꝯfeſ. ꝙ hoies amāt v̄itatē lucētē ⁊ odiūt eā redarguētē. Iđ dic̄ apl's Gal. iiij. Fact⁹ ſum vob̄ inimicus veritatē dicēs vob̄. Tertio extollentes ꝓpriā ſufficiētiā ꝓpt̄ dignitatꝫ exaltationē. Un̄ Criſo. vt hr̄. xl. di. c. mlti. dic̄ ſic. Ideoqȝ malus ſacerdos de ſacerdotio ſuo crimē acquirit nō dignitatē. In iudicio eniz ſedes. Si q̇dē bn̄ vixeris ⁊ bn̄ docueris ppl'm inſtruis. Si bn̄ docueris ⁊ male vixeris: tui ſolius ꝯdemnator es. Nā bn̄ viuēdo ⁊ bn̄ docēdo ppl'm inſtruis quō viuere debeat. Bn̄ aūt docendo ⁊ male viuendo deū inſtruis quō te ꝯdēnare debeat. Quarto iactātes ꝓpriā ſanctitatē ꝓpter loci dignitatē. Unde Greg. vt hr̄. xl. diſt. c. nos q̇. dicit ſic. Nos q̇ p̄ſum⁹ nō ex locoꝝ vel generis dignitate: ſꝫ morū nobilitate innoteſcere debem⁹. nec vrbiū claritate: ſꝫ fidei puritate. Idem dr̄. c. nō loco. ⁊. c. illud. Nā quelibet occulta loca ſine grā aīam ſaluare non pñt. qđ aliqñ in ipis quoqȝ ꝯſpicim⁹ erratib⁹ electoꝝ. Nam Loth in ipſa ꝑuerſa ciuitate iuſtus fuit: in monte peccauit. Sz iſta cur dicim⁹ cū maiora nouerim⁹: Quid eñ paradiſo iocūdi⁹: Quid celo ſecuri⁹: Et tñ ex ꝑadiſo hō ⁊ angelus peccādo cecidit. Que oīa diligēter attendēs beat⁹ blaſius lꝫ eſſet epš: tñ ob dyocletiani ꝑſecutionē ſpelūcā petijt: ⁊ vitā heremiticā duxit. vbi cogitauit magno ſtudio circunſpectionem. id eſt gratiam dei.

Secundo beatus blaſius cogitauit circūſpectionē dei ꝑ dignitatꝫ ſanctitatē. Nā in qualibet obligatione p̄cipue attendi dꝫ obligatōis finis. Obligāt ſe aūt epi ad exequēdū paſtorale officiū ꝓpt̄ ſubditoꝝ ſalutē. ⁊ iō vbi ſubditoꝝ ſalus exigit ꝑſone paſtoris p̄ſentiā: non dꝫ paſtor ꝑſonaliter ſuū gregē deſerere: neqȝ ꝓpter aliqđ cōmodū tꝑale. neqȝ etiā ꝓpter aliqđ perſonale ꝑiculū imminēs. cū bon⁹ paſtor aīam ſuā ponere teneat̄ ꝓ ouib⁹ ſuis. Si vero ſubditoꝝ ſaluti poſſit ſufficiēter in abſentia paſtoris ꝑ aliū ꝓuideri tūc licet paſtori vel ꝓpter aliqđ eccl'ie cōmodū: vel ꝓpter ꝑſone ꝑiculū corꝑaliter gregē deſerere. Un̄ Aug. dicit in epiſtola ad Honoratū. Fugiant de ciuitate in ciuitatem ſerui chriſti quādo eorū quiſqȝ ſpecialiter a perſecutoribus queritur vt ab alijs qui non ita queruntur non deſeratur eccleſia. Cum autez omnium eſt commune periculum: hi qui alijs indigent non deſerantur ab his quibus indigent. Si enim pernicioſum eſt naute in tranquillitate nauim deſerere: quanto magis in flucti-

bus vt dicit Nicola⁹ papa. ⁊ habeẗ. vij. q. ij.
Beatus autē blaſius propter ſuā manſue-
tudinē ⁊ ſanctitatē electus fuit in epiſcopū
Sebaſte ciuitatis a populo capadocie ma-
ioris armenie. quē quidē epiſcopatū lauda
biliter gubernauit. Sed ob dyocletiani per
ſecutionē in ſpeluncā fugiens ibi heremiti-
cam vitā duxit. quia non poterat perſonali
ter ſubditoꝝ ſaluti intendere: animū tamē
ſemper retinuit intendēdi eoꝝ ſaluti ſi opor
tunitas affuiſſet ⁊ neceſſitas requiſiuiſſet.
Et ſic cogitauit in hoc circunſpectionē dei.

Tertio beatus blaſius co

gitauit circunſpectionē dei per indigentium
ſanitatē. Sciendū ꝙ homines mundi im-
pediuntur a vera fidei credulitate quadru
pliciter. Primo ex ſuperbia. Nā infidelitas
ſm ꝙ eſt peccatū oritur ex ſuperbia ex qua
contingit ꝙ homo intellectū ſuuꝫ non vult
ſubijcere regulis fidei ⁊ ſano intellectui pa
trū. Unde Greg. dicit. xxxi. moral. ꝙ ex ina
ni gloria oriuntur nouitatū preſumptiōes.
Secundo ex pertinacia per hoc ꝙ quis in-
tendit quidē xp̄o aſſentire ⁊ deficit in eligē
do ea quibus xp̄o aſſentiat, quia eligit ea q̄
non ſunt a xp̄o vere tradita: ſed ea que ſibi
propria mēs ſuggerit. ⁊ ideo hereſis eſt in
fidelitatis ſpecies pertinēs ad eos qui chri
ſti fideꝫ profitentur: ſed eius dogmata cor
rumpunt. Dicit enī Aug. li. de vtilitate cre-
dendi. ꝙ hereticus eſt qui alicuius tempo-
ralis cōmodi ⁊ maxime glīe principatuſqꝫ
gratia falſas ac nouas opiniōes vel gignit
vel ſequitur. Tertio ex apoſtaſia. Un̄ Pro-
uerb. vi. dicitur. Uir apoſtata homo inuti-
lis: gradiens ore peruerſo: annuit oculis: te
rit pede: digito loquitur: corde machinatur
malum: ⁊ in omni tempore iurgia ſeminat.
Quia enī fides eſt primū fundamētū ſpe
randarū rerū. ⁊ ſine fide impoſſibile eſt pla
cere deo: ſublata fide nihil remanet in hoīe
qd̄ poſſit eſſe vtile ad ſalutē eternā. ⁊ ꝓpter
hoc dicitur homo apoſtata vir inutilis. Fi-
des etiā eſt vita aīe ſm illud Roma. i. Iu
ſtus ex fide viuit. Sic ergo ſublata vita cor
porali omnia membra ⁊ partes hominis a
debita diſpoſitione recedūt: ita ſublata vita
iuſticie que eſt per fideꝫ apparet inordina
tio in omnibus membris. Et primo quidē
in ore per quod manifeſtatur cor. Secūdo
in oculis. Tertio in inſtrumentis motus.
Quarto in voluntate que ad malū tendit.
Et ex hijs ſequitur ꝙ iurgia ſeminet alios
intendēs ſepare a fide ſicut ⁊ ipſe recessit.
Quarto ex calumnia. Nā quidā non ſoluꝫ
nolunt credere niſi videant ſigna: ſed vidē
do calumniantur. vt iudei videntes ſigna a
ieſu xp̄o facta calūniabantur dicentes Lu
ce. xi. In beelzebub principe demonioꝝ eij-
cit demonia. Et Ioh. ix. Non eſt hic homo
a deo qui ſabbatū non cuſtodit. Et egyptij
cū pharaone magis ac magis corda indu-
rantes. Et tempore beati dominici viſo mi
raculo de libello in igne illeſo. Ac tempore
beati petri martyris viſo miraculo nubecu
le populū ab eſtu protegentis. Sic beatus
blaſius vt veritatē fidei cōprobaret miris
ac ſtupendis miraculis illaꝫ confirmabat.
Primo in aliquibus irrationabilibus. Nā
aues ei pabulum afferebant. Sicut Helye
coruus. iij. Reg. xvij. Fere ad eū vnanimi-
ter confluebant. ⁊ dum vſqꝫ imponeret eis
manus benedicens non recedebant ab eo.
deniqꝫ ſi que infirmabantur ad eū cōtinuo
veniebāt ⁊ ſanitatē ad integrū reportabāt.
Itē porcū mulieris paupercule queꝫ lupus
violenter rapuerat: iuſſu beati blaſij conti-
nuo lupus veniens vidue reddidit. Secun
do in aliquibus rationalibus. Nam mulier
vnicū habens filiū pene morientē oſſe piſ-
cis in eius gutture tranſuerſo ad beatū bla
ſium attulit rogans cū lachrymis vt illū ſa
naret. Sanctus vero dei orauit vt puer ille
⁊ omnes qui eius nomine aliquid a deo pe
terent ſanitatis bn̄ficiū obtinerēt. ſtatimqꝫ
impoſita ſuper eū manu ſanatus eſt. Et ſic
cogitauit circūſpectōeꝫ. i. grāꝫ dei ſibi dōatā

Quarto beatus blaſius

cogitauit circūſpectionē dei ꝑ tormētoꝝ va-
rietatē. Nā eccl̄ia dei ſemꝑ fuit in tribulatio
nib⁹ ⁊ pſecutiōib⁹. Quēadmodū. iij. q. i. dī.
c. Nulli dubiū eſt q̄n boni ſemꝑ a malis ꝑ-
ſequunẗ ⁊ tribulanẗ ꝓpter qd̄ nos oportet
hūiliari ſub potēti manu dei vt liberet nos
in tp̄e tribulatiōis. Nā dyabol⁹ nō ceſſat cir
cuire querens quem deuoret. quos ex fideli
bus perdat: ⁊ maxime illos quos ardentio
res in ſuitio ſaluatoris eiqꝫ familiares in-
uenerit. Dico familiares eos quos conſe-
crari ⁊ in ordine apoſtolatus conſtitui vo-
luit. Ipſi enim pro populo interpellant ⁊ po
puli peccata comedunt. quia ſuis precibus
⁊ oblationibus ea delent atqꝫ conſumunt.
Hec ibi. Hec autem perſecutio pꝫ multipli.

Prio in dyabolo ꝯtra adã. Scđo in caym
ꝯtra abel. Tertio in Cam ꝯtra noe. Quar-
to in yſmael ꝯtra yſaac. Quinto in eſau cõ
tra iacob. Sexto in egypto ꝯtra iſrael. Se-
ptimo in chore contra moyſen. Octauo in
ſaul ꝯtra dauid. Nono in fratrib⁹ ioſeph cõ
tra eũ. Decimo in herode ꝯtra iohãnẽ ba-
ptiſtam. Undecimo in iudeis ꝯ xpm. Duo
decimo in tyrannis ꝯtra martyres. Et pre
cipue hodie cõtra ſanctũ blaſiũ qui ab ini-
quis gentilib⁹ multa genera tormentorum
ſuſtinuit. Nã primo fuit carceri tradit⁹. Se
cundo fuſtib⁹ ceſus. Tertio in ligno ſuſpen
ſus. Qrto pectinib⁹ ferreis laniat⁹. Quin-
to in ſtagnũ miſſus: ſed ad ſignũ crucis aq̃
arida ꝛ fixa manſit. in q̃ tñ. lxv. pagani ſub-
merſi ſunt. Sexto decollat⁹ cũ duob⁹ pueris
migrauit ad dominũ. Septimo eius occa-
ſione ſeptẽ mulieres colligẽtes ei⁹ ſangui-
nem quando pectinib⁹ ferreis laniabatur:
laniate ſunt pectinib⁹ ferreis: que lac ꝓ ſan-
guine dederũt. tandẽ ab angelo de celo con
fortate per decollationẽ ad celos migraue-
runt. Et ſic cogitauit circunſpectionem dei.

Quinto beatus blaſius

cogitauit circũſpectionẽ dei ꝑ orõnis firmi-
tatẽ. Deus eñ vult inferiora ꝑ ſupiora iu-
uari. ꝛ ideo oportet nõ ſolũ ſuperiores: ſed
etiã inferiores ſanctos iplorare, alioquin
eſſet ſoli⁹ dei miſericordia imploranda. Cõ-
tingit tamen quandoq ꝙ imploratio infe
rioris ſancti efficacior eſt. vel quia deuoti⁹
implorantur. vel quia deus vult eoꝝ ſancti
tatẽ declarare. vel quia impetrant id qđ de⁹
vult fieri per orationes eorũ. ꝛ hoc petunt
quod eſtimant eorũ oratiõibus implendũ
ſm dei voluntatẽ. vel quia viuentes merue
runt pro nobis orantes vt eos inuocantes
obtineremus quod petimus. Et ſic beatus
blaſius anteꝙ̃ migraret ad dñm orauit vt
quicunq pro infirmitate gutturis vel alia
quacũq infirmitate eius patrocinia poſtu
laret exaudiri continuo mereretur. Et ecce
vox de celis ad eum venit ꝙ ſic fieret vt ora
uit. Sic ergo cogitauit circunſpectionẽ dei
per gratiam Amen.

In feſto ſcẽ Agathe ṽgis ꝛ mar. ſer. xvij.

Emit agrum illum.

Math. xiij. ꝛ in euangelio ꝓſen
tis ſolẽnitatis. Beatus Aug.
libro de moribus eccleſie dicit ſic. Tanta eſt
pulchritudo iuſticie: tanta eſt iocũditas lu
cis eterne. hoc eſt incõmutabilis veritatis
ꝛ ſapientie: vt etiam ſi non liceret in ea am
plius manere ꝙ̃ vnius diei mora propter
hoc ſolum innumerabiles anni huius vite
pleni delitijs ꝛ circunfluẽtia bonoꝝ tempo
raliũ recte meritoq contemnerentur. Hec
ille. Sup quo moueo talẽ queſtionẽ. Utrũ
beata agatha emerit regnũ eterne felicitatꝪ
merito fructuoſo interne charitatꝪ. Ad hãc
queſtionẽ reſpondẽt tres doctores noui te
ſtamenti. Primus eſt beatus Aug. libro
de ſpiritu ꝛ anima: dicens ſic. Ecce venale ẽ
regnũ dei: eme ſi vis. nec multũ exiſtimes de
re magna propter precij magnitudinẽ. Tã
tũ valet quantũ habes. Noli querere quid
habeas: ſed qualis ſis. Res illa tantũ va-
let quantũ es. Tu te da: ꝛ habebis illã. Si
malus ſi iniquus es forte te non accipit dã
do te illi bonus eris. Hec ille. Secũdus eſt
beat⁹ Hieronym⁹ ſuper ep̄la Gal. vt habe
tur. i. q. i. dicens ſic. Uide quantũ bonũ eſt
charitas: ſed ita fecerimus martyriũ vt no
ſtras velimus ab omnibus reliquias vene
rari. ꝛ ſi opinionẽ vulgi ſectantes intrepi-
di ſanguinẽ fuderimus: ꝛ ſubſtantiã nr̃am
vſq ad mendicitatẽ propriam dederimus
huic operi non tam premiũ ꝙ̃ pena debetur
ꝛ perfidie magis tormenta ſunt ꝙ̃ corona
victorie. Regnum celorum non eſt dantis
ſed accipientis. Non eſt enim perſonarum
acceptio apud deum. Sed quicunq ſe talẽ
prebuerit vt regno celorum dignus ſit hoc
accipiet quod non perſone ſed vite paratũ
eſt. Hec ille. Tertius eſt beatus Thomas
ſcđa ſcđe. q. xxiij. arti. vij. dicẽs ſic. Uirtus
ordinatus ad bonum. bonum autem prin
cipaliter eſt finis. Nam ea que ſunt ad finẽ
non dicuntur bona niſi in ordine ad finem.
Principale autem bonum hominis eſt dei
fruitio. ſm illud. pš. Mihi autẽ adherere
deo bonũ eſt. ꝛ ad hoc ordinatur homo per
charitatẽ. ꝛ ſic nulla vera virtus poteſt eſſe
ſine charitate. Unde apoſtolus. i. Coꝝ. xiij.
dicit. Si diſtribuero omnes facultates me
as in cibos pauperum: ꝛ ſi tradidero cor-
pus meum ita vt ardeam: charitatem autẽ
nõ habuero nihil mihi prodeſt. Hec Tho.
Sciendũ ꝙ ſicut vna viſione videm⁹ lumẽ
ꝛ coloratum: ſic vna charitate diligimus
deum ꝛ proximũ in deo. Unde multa ſunt
ſigna amoris quo diligim⁹ proximũ ex cha
ritate vt patet. Primo qñ quis patitur ma

lum pene ne ꝓxim⁹ cōmittat malū culpe. vt
ioſeph. Gen̄. xxxix. Et Suſanna Dan̄. xiij.
Secūdo quādo quis affligitur corꝑaliter ⁊
mentaliter ne ꝓximus puniaꝛ eternaliter.
vt Jere. vij. Tu ꝙ noli orare ꝑ pplo iſto ⁊c̄.
Et. c. xiiij. ⁊. c. xv. Tertio quando quis ſuſti
net temporalē tribulationē vt proximo im-
petret temporis dilationē. vt Noe. Gen̄. vi.
Q̄rto qn̄ qs cū pctōre ꝯuerſaꝛ vt ille ꝯuer
tatur: vt xp̄s cū publicanis. Nā conuiuere
peccatoribus infirmis quidē eſt vitanduꝫ
propter periculū quod eis īminet ne ab eis
ſubuertantur. Perfectis aūt de quoꝝ corru
ptione non timetur laudabile eſt qd̄ cū pec
catoribus conuerſentur. ſ. vt eos conuertāt
Sic em̄ dn̄s cū peccatoribus manducabat
⁊ bibebat vt habeꝛ Math. ix. Quinto qs
cōmittit veniale materialiꝛ vt īpediat mor
tale formalr̄. Figura de Judith. xiij. Contin
git em̄ aliquid propter aliquā circūſtantiā
non eſſe peccatū veniale. Qd̄ illa circūſtan
tia ſublata peccatū veniale eſſet. debet enim
homo impedire dānationē proximi inquā
tum poteſt ſine detrimento proprie ſalutis
quando ex cauſa rationabili illud facere po
teſt. Sexto quis differt vel occultat opus
perfectionis ne proximus in peccatū ruat.
Sicut ſcandalū paſſiuū in bonis ſpiritua-
libus que nō ſunt de neceſſitate ſalutis. ali
quando procedit ex infirmitate vel ignorā
tia: ⁊ huiuſmōi eſt ſcandalū puſilloꝝ. ⁊ hu-
iuſmodi opera ſpiritualia ſunt vel occultā-
da vel etiā interdū differenda vbi periculū
non īminet quouſqꝫ reddita rōne huiuſmo
di ſcandalū ceſſet. Sicut conſilia xp̄i ⁊ mi-
ſericordie opera. Septimo quādo quis oc-
culta dona manifeſtat vt proximū a pecca
to auertat vt ſtephan⁹. Act. vij. ⁊ Paulus
.ij. Coꝝ. xij. Octauo quando quis orat pro
illo qui predeſtinatur vt predeſtinatio im-
pleatur. Sicut yſaac rogauit dn̄m pro Re
becca vxore ſua: ⁊ dedit conceptū rebecce.
Gen̄. xxv. Ex illo autē conceptu natus eſt
Jacob predeſtinatus. Et. ij. Peꝛ. i. dicitur.
Satagite vt per bona opera veſtra certam
veſtram vocationem ⁊ electioneꝫ faciatis.
Nono quando quis negligit ſpiritualē cō-
ſolationeꝫ propter proximi edificationem
vt Jeremias. Eſayas. vt habetur. viij. q. i.
c. Jn ſcripturis. vt moyſes. Exo. xxiiij. Deci
mo quando quis retardat deitatis fruitiuā
ſatietatem propter proximi neceſſitatem.
vt apoſtolus Roma. ix. Optabam anathe

ma eſſe a chriſto pro fratribus meis. Volē
bat enim ad tempus priuari fruitione diui
na ad hoc ꝙ honor dei procuraretur in pro
ximis. Undecimo quando quis eligit abeſ
ſe corporaliter vt poſſit proximo magis pro
deſſe ſpiritualiter vt chriſtus aſcendens in
celū. Joh̄. xiiij. Et beatus Dominicus mo-
riens pro amplificatione ſui ordinis. Duo
decimo quando quis peccatuꝫ proximi oc
cultat ne ꝯuerſionē impediat. Unde Aug.
libro de verbis domini exponens illud Cor
ripe ipſum inter te ⁊ ipſum ſolū. dicit. Stu-
dens correctioni parcens pudori forte em̄
pre verecundia incipit defendere peccatum
ſuū. ⁊ quē vis facere meliorē facis peioreꝫ.
vnde ⁊ dominus peccatū Jude non publi
cauit: ſed obſcuris verbis eum ammonuit.
Decimotertio quando quis peccatum im
pij manifeſtat ne ille ſimplicem a deo auer-
tat. Nam ſalus multitudinis eſt preferen-
da paci quorūcunqꝫ ſingulariū hominum.
⁊ ideo quando aliqui ſua peruerſitate mul
titudinis ſalutem impediunt non eſt timē-
da eoꝝ offenſio a predicatore vel doctore
ad hoc ꝙ multitudinis ſaluti prouideatur.
Jdeo dicitur Math. xv. ꝙ diſcipulis domi
no dicentibus. Scis quia iudei audito hoc
verbo ſcandalizati ſunt: reſpondit. Sinite il
los ceci ſunt ⁊ duces cecoꝝ. ſi cecus ⁊c̄. De
cimoquarto quando quis permittit malū
amici temporale propter bonuꝫ ſpirituale.
Sicut chriſtus permiſit mortē lazari ami-
ci ſui propter fidē apoſtoloꝝ confirmandā.
Decimoquinto ſuſtinet quis in ſe legē ini-
quam vt vitet in populo ſeditionē neqꝫ. Nā
temporalia quorum nos ſumus domini di
mittere tribuendo ſi penes nos ea habea-
mus. vel non repetendo ſi apud alios ſunt
propter ſcandalum quidem vitandū quan
doqꝫ debemus. Sicut eccleſia abſtinet a de
cimis exigendis in terris in quibus nō eſt
conſuetum decimas ſoluere. Decimoſexto
quando quis a cibo corporali abſtinet ne ꝓ
ximum ſcandalizet ſm̄ illud Roma. xiiij.
Noli cibo tuo illū perdere pro quo chriſtus
mortuus eſt. Et. i. Coꝝ. viij. Nō manduca-
bo carnes ineternum ne proximuꝫ ſcanda-
lizem. Decimoſeptimo quando quis amit
tit ius proprium ne proximus committat
falſum iuramentuꝫ. Si enim quis ſciat ali-
quem falſo iuraturum ⁊ cogit ipſum iurare
homicida eſt. Jlle enī ſuo periurio ſe interi-
mit. Sed iſte manū interficienti impreſſit.

Decimooctauo quãdo q̃s petit de libro vi
te deleri: vt poſſit ꝓximo ꝓmereri. ſicut moy
ſes, vt habet̃ Exo. xxxij. Decimonono qñ
quis renuit humanã proſperitatẽ ꝓpter ꝓ-
ximi neceſſitatẽ. Nam omĩs homo tenet̃ ex
ponere corpus ꝓpriũ pro ſalute ꝓximi. ſm̃
illud Job. xv. Maiorem charitatẽ nemo ha
bet ꝙ vt aĩam ſuã ponat q̃s ꝓ amicis ſuis.
Uiceſimo qñ quis ſuſtinet mortẽ corpora
lem ꝓpter ꝓximi vitam ſpiritualẽ. ſicut xp̃s
⁊ ſancti martyres: ⁊ precipue btã agatha q̃
feruenti charitate martyrij emit agrũ illuz.

Emit agrum illum.
Per virginitatem.
Per charitatem.
Per ſtabilitatem.
Per ſimplicitatem.
Per acerbitatem.
Per pietatem.
Per poteſtatem.

Primo btã agatha emit

agrum illũ eterne felicitatis per ꝟginitatez
Licet em̃ beata agatha nõ habuerit ꝟgini-
tatem innatam: habuit tñ per grãm acquiſi
tam. Amb. Maior ẽ victoria ꝟginũ ꝙ an-
geloꝝ. Angeli em̃ ſine carne viuunt, hoĩes
aũt in carne triumphant. Magnũ ergo eſt
ꝙ femĩa in merito ſanctitatis equiparetur
viris. Cañ. i. Equitatui meo in curribꝰ pha
raonis aſſimilaui te amica mea. Maius eſt
q̃d preponat̃ viris. Math. xxi. Amen dico
vobis ꝙ meretrices precedẽt vos in regno
celoꝝ. Maximum eſt ꝙ equiparet̃ angelis
Cañ. vij. Statura tua aſſimilata ẽ palme. i.
celſitudini angelice. Beata autẽ agatha in
merito ſanctitatis ⁊ multis ſanctis equalis
extitit ⁊ multos excelluit: ⁊ per ꝟginitatem
angelis ſe ſociauit. Eius nempe virginitas
cõmendabilis fuit quo ad quattuor. Pri-
mo q: cõſeruauit eam cũ pulchritudine. Fu
it em̃ valde pulchra ⁊ ſpecioſa: cũ tamẽ ipſa
pulchritudo multis mulieribꝰ cõſueuerit eẽ
cauſa ruine. Prouerb. xi. Circulus aureꝰ in
naribꝰ ſuis mulier pulchra ⁊ fatua. Secũ-
do eam ſeruauit cũ iuuẽtute: cũ tamen iuue
nilis etas laſciua fit. Eccli. xi. Adoleſcentia
⁊ voluptas idẽ ſunt. Tertio ſeruauit eã blã
dicijs ſollicitata: cum tamẽ blandicie ⁊ pro-
miſſiones ſepe inclinãt animos puellarum
Quarto ſeruauit eam minis ⁊ ſupplicijs
exagitata. Unde Greg. Quid nos barbati
⁊ debiles in iudicio dicemꝰ: qui ire puellas
ad regna celeſtia per ferruz videmus: quos
ira ſuperat: ſuꝑbia inflat: ambitio perturbat
luxuria inquinat. Ex hac autem ꝟginita-
te meruit quadruplicez dignitatẽ. Primo
meruit eſſe ſponſa xp̃i. ij. Coꝝ. x. Deſpondi
em̃ vos vni viro ⁊c̃. In cuius figurã dicitur
Leuit. xxvi. De ſummo ſacerdote ꝟginem
ducit vxorem. Quia xp̃s qui eſt ſummus ſa
cerdos niſi ꝟgines ſibi deſpõſat. iij. Reg. i.
Queramus dño noſtro regi adoleſcentulã
virginem. Secũdo meruit eſſe ſoror ange
lorum. Hierony. Uirginitas ſoror eſt ange
lorum. Unde angeli vocant eam ſororẽ: di-
centes illud Cañ. viij. Soror noſtra paruu
la eſt ⁊ vbera nõ habet. Tertio meruit eſſe
comes viarũ xp̃i. Apoc. xiiij. Uirgines em̃
ſunt ⁊ ſequuntur agnum quocunq; ierit. Et
Sap̃. vij. Incorruptio facit proximum deo.
Quarto meruit protegi ſpecialiter a xp̃o.
pſ. Cuſtodiuit dñs animas ſanctoꝝ ſuorũ
id eſt virginũ. Cañ. iiij. Ortus cõcluſus es
ſoror mea ſponſa. i. cuſtoditꝰ ⁊ munitus.

Secundo beata agatha

emit agrum illum per charitatẽ: quoniã ar-
dentiſſime xp̃m dilexit. ⁊ in hoc aſſimilatur
angelis. pſ. Qui facis angelos tuos ſpiritꝰ
⁊ miniſtros tuos ignem vrentẽ. Cuiꝰ chari
tus apparuit quadruplici ſigno. Primo q:
ꝓpter eius amorẽ omĩa terrena cõtempſit.
Unde ipã dixit. Gratias tibi ago dñe qui
abſtuliſti a me amorem ſeculi. Cañ. viij. Si
dederit homo ſubſtantiam domiꝰ ſue pro di
lectione ⁊c̃. Secundo q: xp̃m ſemꝑ in cor
de ⁊ in ore habuit. Uñ ipſa dixit. Quãdiu
vixero: ip̃m corde ſemꝑ ⁊ labijs inuocabo.
Math. xij. Ex abundãtia cordis os loquit̃
Tertio q: omĩa mundi oblectamenta de-
ſpexit. Unde ipſa dixit. Dñe ieſu xp̃e q̇ me
creaſti: qui me ab infantia cuſtodiſti. q̇ cor-
pus meũ a pollutione ſeruaſti. Et Prouer.
vlti. Non extinguitur in nocte lucerna eius.
Quarto quia pro xp̃o varia tormenta ſu-
ſtinuit. Unde ipã dixit. Si feras mihi pro-
mittis audito xp̃i nomine manſueſcũt. Si
ignem adhibeas de celo mihi rorem ſaluifi
cum angeli miniſtrabunt. Si plagas inge-
ras habeo ſpiritũſanctum per quẽ deſpicio
vniuerſa. pſ. Scd̃m multitudinẽ dolorum
meorum in corde meo conſolationes tue le
tificauerunt aĩam meam.

Tertio beata agatha emit

f

agrum illum per ſtabilitatē. quia fuit ſuper xp̄m fundata ⁊ ſolidata. Unde ipſa dixit. Mens mea ſuper petram fundata eſt ⁊ in xp̄o ſolidata. Nam tyrannꝰ voluit eam ſubuertere quadrupliciter. Primo promiſſis alliciendo. Cum em̄ eſſet nobiliſſimis orta natalibus in ciuitate Katania ſpreta ſeculi vanitate xp̄i ancilla effecta: fideliſſime ⁊ deuotiſſime deo ſeruiebat. que cum eſſet decora ⁊ pulchra noluit ſponſum preť ieſuʒ xp̄m dicēs hanc eſſe ingenuitatē ſummā in qua ſeruitus xp̄i comprobať. Unde cum de corruptela carnis a quadā matrona meretrice affrodiſia nomīe grauiter fuiſſet temptata inuenta eſt tanta caſtitatis amatrix vt teſtimoniū daretur ei. ꝙ facilius poſſet ferrū in plumbū conuerti ⁊ ſaxa molliri ꝗ ab intentione xp̄ianitatis ⁊ caſtitatis mens eius reuocari. Unde ipſa dixit. Verba veſtra venti ſunt: promiſſiones veſtre pluuie. Eph̄. iij. In charitate radicati ⁊ fundati. Secundo minis deterrendo. Sed ip̄a ait. Terrores veſtri flumina ſunt: que quantūcunqȝ impingant: fundamenta tamē domꝰ mee euertere nō valebūt. Math̄. vij. Deſcendit pluuia ⁊ venerunt flumina. ⁊ flauerunt venti ⁊ nō cecidit: fundata em̄ erat ſupra firmā petraʒ.

Tertio iaculis animū perforando: ſed ip̄a fuit lorica fidei induta. Eph̄. ij. Induti lorica iuſticie. Quarto tormentis affligendo. ſed ipſa fuit tota ſaxea ⁊ adamantina effecta. Ezech̄. iij. vt adamantē ⁊ ſilicem dedi faciem tuam.

Quarto btā agatha emit

agrum illum per ſimplicitatē. Nam magna ſimplicitate ⁊ puritate ſuſtinuit penas ⁊ ludibria. ⁊ hoc demonſtrauit quadrupliciter.

Primo quia ſuſtinuit patienť propter dilecti fidem ⁊ amoreʒ. Unde diciť. Agatha letiſſime: ⁊ iſte ē gradus neceſſitatis. ⁊ id͛o ip̄a dixit. Non pōt aīa mea in pa͛diſuʒ introire: niſi diligenť corpꝰ meū feceris a carnificibꝰ attectari. ecce patiētia. Secūdo q͛ ſuſtinuit libenter. Unde diciť. Agatha letiſſime ⁊ iſte eſt gradus perfectionis. Ideo ip̄a dixit. Ego em̄ his penis delector: ſicut qui bonum nunciū audit. ecce conſtantia. Tertio quia ſuſtinuit glorianter. Unde diciť. Glorianter ibat ad carcerem. ⁊ iſte eſt gradus virtuoſitatis. Ideo ip̄a dixit. Aut qui videt quē diu deſiderauit. ecce deuotio. Quarto quia ſuſtinuit delectabiliter. Unde dicitur. Et quaſi ad epulas inuitata agonem ſuuʒ dn̄o precibus cōmendabat. ⁊ iſte eſt gradꝰ celeſtis facultatis. ſcȝ quo ad gratiam confirmanteʒ. Ideo ip̄a dixit. Aut qui multos theſauros inuenit. ecce delectatio. His quattuor gradibꝰ apparuit eius ſimplicitas.

Quinto btā agatha emit

agrum illum per acerbitatem. Nam paſſa fuit multa pro dilecto ſuo ſponſo. ſicut ille p͛ ea multa paſſus fuerat. Tyrānꝰ em̄ pugnauit ꝯtra eā in quadruplici acie. Pri͛o ſicut chriſtus tempore paſſionis fuit in facie alapis ceſus: conſputus: ⁊ velatus: ſic ⁊ ipſa fuit alapis acerrime ceſa. ſed iſtud certamen vicit diligenti conſideratione. Ex quo em̄ illa facies fuit percuſſa: que eſt gloria angelorum. Sic ipſa voluit faciem ſuam percuti cito turpandam corroſione vermium īmundorum. Secundo ſicut chriſtus tempore paſſionis fuit extenſus in cruce tanꝗ in patibulo glorioſo. Sic ⁊ ipſa voluit extendi in eculeo ignominioſo. Sed iſtud certamē vicit conſideratione eterne remunerationis: ſ͛m illlud. ij. Timo. ij. Non coronabitur niſi qui legitime certauerit ⁊c. Tertio ſicut xp̄s chriſtus fuit iuxta cor in latere vulneratus: ſic ⁊ ipſa in pectore fuit flagellata: dum ei mamilla fuit euulſa. Sed iſtud certamen vicit conſideratione diuine conſolationis: dicens. Ego mamillas habeo integras intus in anima mea: quas ab infantia dn̄o conſecraui. Chriſtus em̄ per beatum petrum apoſtolum mamillam ſibi reſtituit. Job. v. Ipe vulnerat ⁊ medetur. Quarto ſicut chriſtꝰ fuit clauis perforatus ⁊ in fornace crucis exuſtus: ſic ⁊ ip̄a inť teſtas ⁊ carbones fuit inuoluta. Sed iſtud certamen vicit conſideratione diuine protectionis. Nam terra tremuit: aer choruſcauit: aqua tyrannū abſorbuit: ignis erupit. Sap̄. xvi. Uindex ē orbis terrarum contra inſenſatos.

Sexto beata agatha emit

agrum illum per pietatem. Ipſa em̄ fuit nobis data in aduocatam quattuor modis.

Primo in ſanationē. ſicut ipſa dixit beate lucie. Lucia quid a me petis qd̄ ipſa preſtare continuo poteris matri tue ⁊c. Secundo in defenſionem. Nam ipſa defendit patriam ſuam ab incendio ignis: a cultura demonis: a periculis vniuerſis. Tertio in orationem. Nam ipſa pro nobis intercedit ar-

denti voto. ſm illud.ij. Machab.i. Et nūc
hic ſumus pro vobis orantes. Quarto in
impetrationem. Ipſa enim grandi merito
apud deum pro nobis impetrat quod devo
te petimus. Auguſtin⁹. Immenſa dei boni
tas ⁊ pietas ſanctorū merita noſtra vult eē
ſuffragia. Propterea angelus domini por‑
tauit tabulam marmoreā ⁊ collocauit eam
ad caput eius: in qua erat ſcriptum. Men‑
tem ſanctam. ſcilꝫ habuit quo ad puritatem
Spontaneam ſcꝫ obtulit per ſacrificij acer‑
bitatem. Honorē deo reddidit per fidei ſta
bilitatem. ⁊ patrie liberationeꝫ contulit per
meritorum ſuorum fructuoſitatem.

Septimo beata agatha

emit agnum illum per poteſtatem. Nam ipa
habuit poteſtatem grandem per miraculo‑
rum operationem quadruplicíter. Primo
ſuper corpora: quia ea ſanauit. Unde ab in‑
ficiente infirmitate vberum innumerabiles
mulieres curauit. Secundo ſuper animas
quia ea conuertit ⁊c. Tertio ſuper ſanctos
Nam deus ad ipſam miſit de celo angelos
⁊ beatum petrum apoſtolum ⁊c. Quarto
ſuper creaturas corporales. Nam pagano‑
rum multitudo currens ad ſepulchrum ei⁹
tulerūt velum quo opertum erat ſepulchrū
ipſius: ⁊ contra ignem poſuerunt. Qui mox
extinctus fuit aerem dum eſſet in carcere
ſplēdore maximo chоruſcare fecit. Et ſic de
alijs per gratiam. Amen.

In cathedra ſancti Petri
apoſtoli Sermo. xviij.

ſ Uper hanc petram

edificabo eccleſiam meā. Ma
thei.xvi. ⁊ in euangelio preſen‑
tis ſolennitatis. Cyprianus pa
pa vt habetur.xxiiij.q.i. dic̄ ſic. Loquitur do
minus ad petrum. Ego dico tibi quia tu es
petrus ⁊ ſuper hanc petram edificabo eccle
ſiam meam. Super vnum edificat eccleſi
am ⁊ q̄uis apoſtolis omnibus poſt reſur‑
rectionem ſuam parem poteſtatem tribuat
⁊ dicat. Sicut miſit me pater ⁊ ego mitto
vos: accipite ſpiritum ſanctum. tamē vt vni‑
tatem manifeſtaret vnitatis eiuſdem origi
nem ab vno incipientem ſua auctoritate diſ
poſuit ⁊c. Super quo moueo talem que‑
ſtionem. Utrum beatus petrus plus cete‑
ris apoſtolis fuerit a chriſto dilect⁹. qui ma
iori charitate fuit eccleſie p̄fect⁹. Ad iſtam
queſtionem reſpondent quattuor doctores
Primus eſt Leo papa. vt habetur diſt.
xix. dicēs ſic. Ita dominus noſter ieſus chri
ſtus humani generis ſaluator inſtituit vt ve
ritas que antea legis ⁊ prophetarum preco
nio continebatur per apoſtolicam tubam in
ſalutem vniuerſitatis exiret. ſicut ſcriptum
eſt. In omnem terram exiuit ſonus eorum:
⁊ in fines orbis terre verba eorum. Sed hu
ius muneris ſacramentum: ita dominus ad
omnium apoſtolorum officium pertinere
voluit vt in beatiſſimo petro apoſtolorum
omnium ſummo principaliter collocaret.
vt ab ipſo quaſi quodam capite dona ſua
velut in corpus omne diffunderet: vt extor
rem ſe miniſterij intelligeret eſſe diuini qui
auſus fuerit a petri ſoliditate recedere. Hūc
enim in conſortium indiuidue vnitatis aſ‑
ſumptum id quod ipſe erat voluit nomina‑
ri: dicendo. Tu es petrus ⁊ ſuper hanc pe‑
tram edificabo eccleſiam meā: vt eterni tem
pli edificatio mirabili munere gratie dei in
petri ſoliditate conſiſteret. Hanc eccleſiam
ſua firmitate corroborans vt illam nec hu‑
mana temeritas poſſet appetere: nec porte
inferi contra illam preualerent. hec ille.
Secundus eſt Anacletus papa. vt ha‑
betur diſtin. xxi. dicens ſic. In nouo teſta‑
mento poſt chriſtum dominum a petro ſa‑
cerdotalis cepit ordo. Quia ipſi primo pon
tificatus in eccleſia chriſti datus eſt: dicen‑
te domino ad eum. Tu es petrus et ſuper
hanc petram edificabo eccleſiam meam: et
porte inferi nō preualebunt aduerſus eam
Et tibi dabo claues regni celorum. Hic er‑
go ligandi ſoluendiqꝫ poteſtatem primus
accepit a domino. Primuſqꝫ ad fidem po‑
pulum virtute ſue predicationis adduxit.
Ceteri vero apoſtoli cum eodem pari con‑
ſortio honorem ⁊ poteſtatem acceperunt.
ipſumqꝫ principem eorum eſſe voluerunt.
hec ille. Tertius eſt Nicolaus papa. vt ha
betur diſtin. xxij. cap̄. Omnes. dicens ſic. Il
lam vero eccleſiam ſolus ipſe fundauit: et
ſuper petram fidei mox naſcentis erexit qui
beato eterne vite clauigero terreni ſimul et
celeſtis imperij iura commiſit. Et cap̄. Sa‑
croſancta dicitur ſic. Inter beatos apoſto‑
los quedam fuit diſcretio. Nam licet om̄es
eſſent apoſtoli. Petro tm̄ conceſſuꝫ eſt a deo
⁊ ipſi int̄ ſe voluerunt idipm̄ vt reliq̄s oib⁹
p̄eſſet apl'is. ⁊ cephas. i. caput ⁊ p̄ncipiū te‑

neret apoſtolatus. hec ibi. Quartꝰ eſt ſan
ctus Tho. parte. i. q. xx. ar. iiij. dicēs ſic. Deꝰ
magis diligit meliora: q2 deū magis amare
aliquid: nihil ē aliud ꝙ ei maius bonū vel-
le. voluntas eñi dei eſt cauſa bonitatis in re
bus. ⁊ ſic ex hoc ſunt aliqua meliora ꝙ deꝰ
eis maius bonū vult. Unde ſequitᷣ ꝙ meli
ora plꝰ amet. Petrꝰ aūt fuit melior ceteris
apoſtolis: q2 plꝰ xp̄m diligebat. Unde dñs
ſciens hoc verū eſſe: interrogauit petrum di
cens. Symon iohānis diligis me plus hijs
hec Tho. Sciendū ꝙ xp̄us plus dilexit pe-
trū ꝙ iohānē ⁊ ecōuerſo q̄ ad q̄ttuor. Pri
mo q2 vita actiua q̄ ſignificatᷣ ꝑ petrū plus
diligit deū ꝙ vita cōtemplatiua q̄ ſignifica
tur per iohannē: quia magis ſentit vite pre
ſentis anguſtias ⁊ eſtuantiꝰ ab eis liberari
deſiderat ⁊ ad deū ire. Contēplatiuā v̄o vi
tam deus plus diligit: quia eam magis con
ſeruat. Non eñi ſimul finitᷣ cū vita corporali
ſicut vita actiua. Secundo q2 petrus plus
dilexit xp̄m in mēbris: ⁊ ſic etiaꝫ fuit a xp̄o
plus dilectꝰ. Unde ei eccleſiā cōmendauit.
iohannes vero plus dilexit xp̄m in ſeip̄o: ⁊
ſic etiam ab eo fuit plus dilectus. vñ matrē
ei cōmendauit. Tertio q2 petrus plus dile
xit xp̄m quantū ad quandā promptitudinē
vel feruorē. Johānes vero plus fuit dilectꝰ
quantū ad quedaꝫ familiaritatꝭ indicia: que
xp̄s magis ei demonſtrabat propter eius
mundiciā ⁊ puritatē. Quarto q2 xp̄s plus
dilexit petruꝫ quantū ad excellentius donū
charitatis. iohannē v̄o plus quantū ad do
num intellectus. Unde petrus ſimpliciter
fuit melior ⁊ magis dilectꝰ. iohannes vero
ſm̄ quid. In cuius ſignū dicit verbū ꝓpoſi
tum. Super hanc petram edificabo eccleſi-
am meam.

Super hanc petrā edificabo eccl'iam meā.
- Per exaltationem.
- Per interpretationem.
- Per confirmationem.
- Per correptionem.
- Per humiliationem.
- Per diſtinctionem.
- Per celebrationem.

Primo ſuper hanc petrā

edificabo eccleſiaꝫ meā per exaltationē. ſm̄
illud pſ̄. Exaltent eū in eccl'ia plebis. Nam
ſancta trinitas exaltauit beatum petrū quo
ad quattuor ſuper om̄es angelos. Primo
in dominici corporis conſecratione. Ange
lorum eñi officium eſt ſacerdoti conſecrāti
aſſiſtere: ⁊ hoſtiam conſecratam deo offer-
re. petri autē ⁊ ſacerdotū eſt panem in cor-
pus xp̄i conuertere qđ nulli angelo eſt do-
natum. Unde nō angelis ſed ſolis ſacerdo
tibus dictū eſt. Luce. xxij. Hoc facite in me-
am cōmemorationē. Secūdo in peccatoꝝ
remiſſione. Angeloꝝ eñi officiū eſt peccato
rem ſuis inſpirationibus a pctō auertere: ⁊
ſuis orōnibꝰ eidē miſicordiā dei implorare
Petri aūt ⁊ ſacerdotū eſt ſibi peccata remit
tere. vnde non angelis ſed ſolis ſacerdotibꝰ
dictū eſt. Joh̄. xx. Quoꝝ remiſeritis pctā re
mittuntᷣ eis: ⁊ q2 hoc officium ſolius dei eſt.
Eſa. xliij. Ego ſuꝫ qui deleo iniq̄tates tuas
ꝓpter me. ideo dij vocantᷣ. pſ̄. Ego dixi dij
eſtis ⁊c̄. Tertio in clauium collatione. An
geloꝝ eñi officium eſt aīas ad celū deduce
re. Petri aūt ⁊ ſacerdotū eſt ip̄is animabꝰ
ianuam celi aperire. Unde nō angelis ſed
petro dictum eſt. Math̄. xvi. Tibi dabo cla
ues regni celorum: ⁊ quodcūq3 ligaueris ſu
per ⁊c̄. Quarto in cauſarū diſcuſſione. An
gelorum eñi officiū eſt iudicandos ad iudi
cium colligere: collectos ab inuicē ſeparare:
ſeparatos malos in ignē proijcere. Math̄.
xiij. Sic erit in cōſūmatōe ſeculi. exibūt an-
geli ⁊ ſepabūt malos de medio iuſtoꝝ ⁊ mit
tent eos in caminū ignis. Petri aūt ⁊ ſacer
dotū eſt ipſos iudicare. Unde nō angelis ſꝫ
petro dictū eſt. Luce. xxij. Sedebitis ⁊ vos
iudicantes duodecim tribꝰ iſrael ⁊c̄.

Secundo ſuper hanc pe

tram edificabo eccleſiam meam per interp̄
tationeꝫ. Nam ad auctoritatē petri pertinet
determinare ea q̄ ſunt fidei vt ab om̄ibꝰ in-
cōcuſſa fide teneantᷣ: ad quā maiores ⁊ dif
ficiliores q̄ſtiones eccl'ie referuntᷣ. vt dicitᷣ
in decretꝭ. diſt. xliij. Vñ ⁊ dñs Luce. xxij. Di
xit petro quē ſummū pontificem conſtituit.
Ego rogaui pro te petre vt nō deficiat fides
tua: ⁊ tu aliq̄n conuerſus confirma fratres
tuos. Cuiꝰ ratio eſt. q2 vna debet eſſe fides
totiꝰ eccl'ie. ſm̄ illđ. i. Coꝝ. i. Idip̄m dicatis
om̄es ⁊ nō ſint in vobis ſciſmata. qđ ſerua-
ri non poſſet: niſi queſtio de fide exorta deter
minaretᷣ per eum qui toti eccl'ie preeſt: vt ſic
eiꝰ ſententia a tota eccl'ia firmiter teneatur.
Sciendū ꝙ beatꝰ petrus tres ſapientiſſi-
mos doctores habuit. ſcꝫ Patrē reuelantē.
Math̄. xvi. Beatus es ſymon bariona: q2
caro ⁊ ſanguis non reuelauit tibi; ſed pater

meus qui in celis eſt. Filiū inſtruentē. Job. xv. Omia quecunqꝫ audiui a patre meo nota feci vobis. Spiritūſanctū infundentem. Joh. xiiij. Paraclit⁹ aūt ſpūſanct⁹ quē mittet pater in noīe meo ille vos docebit omia Ideo ad ſedē magiſtralē petri ſpectant qttuor. Primo conciliorꝫ couocatio. vt habetur in decret. diſt. xvij. per totū Secundo ſcripturarū expoſitio. Mar. xvi. Predicate euangeliū omi creature. ꝛ. xxiiij. q. i. ca. non turbat: dicit. Deniqꝫ ꝛ ſi alijs imperetur vt laxent rethia ſua ſoli tantūmodo petro dicit duc in altum hoc eſt in profundū diſputationū ꝛc. Tertio ſcripturarū interpretatio. ij. Petri. i. Omis ꝓphetia ꝓpria interpretatione non fit. Quarto ſcripturarū modificatio. Vñ illud qđ dr Math. xix. Quos deus coniunxit homo nō ſeparet. ſic ꝑ ſedē petri modificat. coniunxit per conſenſuꝫ mentis ꝛ copulam carnis.

Tertio ſuper hanc petrā edificabo eccleſiam meā per cōfirmationē. Nam bon⁹ paſtor debet ꝓ ouib⁹ ſuis aīam ſuā ponere. ſicut xp̄us poſuit. Joh. x. Unde circa ſubditas oues debet ſeruare qndecim Primo nō debet mortē corporalē fugere: ſi poſſit prodeſſe. Vñ Greg. dicit. vt habet vij. q. i. ca. aduerſitas. Cū non prelatorꝫ tm̄ ſed toti⁹ eccl'ie ſalus querit fides impugnatur neceſſe eſt vt ex aduerſo aſcendant ꝛ in die belli ſeipos opponāt murum pro domo dei: animas ſuas ponāt ꝓ ouib⁹ ſuis: vt exēplo ſue paſſionis accedāt quos ſmone doctrine confirmare nō valent. hec ille. Secūdo debet mortē pro ouib⁹ tolerare. Vñ. vij. q. i. ca Sciſcitaris. dr. Nos q̄ tanq̄ arietes gregibus ducatū prebem⁹ imo qui ꝛ horuꝫ paſtores ſum⁹ deo auctore cū eis in periculis pro virib⁹ perſiſtere ꝑcerto cōuenit. hec ibi. Exemplū de xp̄o qui eccl'iam acq̄ſiuit ꝓprio ſanguine. Tertio ꝓpriam quietē debet poſtponere. vt ptꝫ. vij. q. i. ca. Suggeſtū Et. viij. q. i. ca. In ſcripturis. Dicit Gregori⁹ paſtori ſancte eccl'ie dicit. Symon iohānis amas me: paſce oues meas. Ex quib⁹ v̄bis colligit. q: ſi is qui valet omipotētis dei renuit oues paſcere: oſtendit ſe paſtorē ſūmū minime amare. Quarto cuꝫ miſericordia ſubditos corripere. Vñ diſt. xlv. ca. diſciplina. dicit Greg. Diſciplina vel miſericordia multū deſtituit ſi vna ſine altera teneatur. Sed circa ſubditos ineſſe debet rectoribus ꝛ iuſte conſulens miſericordia: ꝛ pie ſeuiēs diſciplina. hec ille. Et ponit ibi tria exempla Primū eſt de ſamaritano q̄ adhibuit vulneribus ſauciato vinū ꝛ oleū. in vino notās diſcretionē iuſticie. in oleo vero compaſſionem miſicordie. Secundū exemplū eſt de moyſe orante ꝓ populo q̄ adorauit idolum Exo. xxxij. Tertiū exemplū eſt de Job dicente. Cumqꝫ ſederē quaſi rex circūſtāte me exercitu: eraꝫ tñ merentiū ꝯſolator. Quinto dꝫ ꝓ ppl'o orōnē fundere. Vñ Alexāder papa. vt habet. i. q. i. dicit. Ipſi ſacerdotes pro ppl'o interpellant ꝛ petā ppl'i comedūt: q: ſuis precib⁹ ea delent atqꝫ conſumunt q̄ quāto digniores fuerint: tanto facili⁹ in neceſſitatib⁹ pro quib⁹ clamant exaudiuntur. hec ille. Sexto debet ad ſubditos viſitandos accedere. Vñ. i. Reg. vij. dicit. Judicabat quoqꝫ ſamuel iſrael cunctis dieb⁹ vite ſue. ꝛ ibat ꝑ ſingulos annos circuiens Bethel ꝛ Galgal. ꝛ Maſphot. ꝛ iudicabat iſraelem in ſupradictis locis. reuertebaturqꝫ in ramatha. ibi em̄ erat dom⁹ eius. hec ibi. Septimo debet peccata ppl'i in ſe conuertere. Unde Bonifaci⁹ martyr. vt habet. xi. q. iij. ca. Anteceſſor. dicit ſic. Spiritualit impleui ſacramentū: q: ꝛ in conſenſuꝫ ꝛ in cōſilium ſacerdotū ypocritarū ꝛ ſeductorum populorꝫ in germanicis partibus nō venit aīa mea. corporalit aūt ab eis omino abſtinere nō potui. Exemplū de dauid. ij. Reg. xxiiij. Dixit dauid ad dn̄m cū vidiſſet angelum cedentē pplm. Ego ſum qui peccaui. i. ego q̄ inique egi. iſti qui oues ſunt quid fecerunt. vertat obſecro man⁹ tua contra me ꝛ contra domuꝫ patris mei. Octauo debet diſcordes in vnū reducere. Vñ diſt. xc. dicitur. Diſcordantes clericos ep̄s vel rōne vel auctoritate ad cōcordiā trahat. ꝛ ca. Oblationes. ꝛ ca. Neqꝫ ad caym. ꝛ ca. Studedū. idem dicit. Nono debꝫ ad ſubditos paternalem dilectionē habere. Unde Eſa. xxij. dicitur ſic. In die illa vocabo ſeruū meū helyachim filiū helchie ꝛ induā illuꝫ tunica tua ꝛ cingulo tuo confortabo eū: ꝛ poteſtatē tuā dabo in man⁹ ei⁹: ꝛ erit quaſi mater habitātibus hierl'm ꝛ domui iuda. hec ibi. Decimo ſubditorꝫ redemptionē debet ſollicitare vt fecit Moyſes contra pharaonē pro populo dei. Exo. vi. vij. viij. ꝛ. ix. capl'is. Undecimo debet corda ſubditorꝫ ad fletum ꝓuocare. Vñ Eſdre. viij. dr. Flebat omīs populus cum audiret v̄ba legis ꝛc. Duodeci

mo in ſui abſentia debet populo de gubernatiõe prouidere. ſicut fecit Moyſes. Exo. xxiiij. ⁊ xp̄s. Ioh. xij. Decimotertio debet ppl'm ad dei ſubiectionẽ inducere. ſicut fecit Ioſue. vt patet Ioſue. xxiij. ⁊. xxiiij. Decimoquarto debet ppl'm a malis defendere. ſicut fecit iudas. i. Machabeoꝝ. v. ⁊ Ionatas. i. Macha. xij. Decimoquinto debꝫ populum in pace ſeruare. ſicut fecit Onias. ij. Mach. ij. Beatus Petrꝰ his modis ꝑ firmitatẽ cõſtantie ſuum ppl'm conſeruauit. Quia ſicut dicit̃ Prouer. xviij. Qui mollis ⁊ diſſolutꝰ eſt in opere ſuo. frater eſt ſua opera diſſipantis. Beatus petrus nõ fuit mollis. ſed durus: qꝛ nõ ceſſit ſꝫ fortiter ſuſtinuit oẽm ꝑſecutionẽ illatam. Act. v. Ibant apoſtoli gaudentes a conſpectu concilij ⁊c. pꝫ ex incarceratione eiꝰ per Theophilũ ꝑncipẽ antiochie. Non fuit diſſolutꝰ ſed colligatus cũ xp̄o per charitatẽ firmatã. Ioh. vlti. Dñe tu ſcis qꝛ amo te. Non fuit fractꝰ ſed ſolidꝰ: per perſeuerantiã. Eccl'i. l. Quaſi vas auri ſolidum ⁊c.

Quarto ſuper hãc petraꝫ

edificabo eccleſiam meã per correptionem. Duplex em̃ eſt correptio. Vna que ẽ actꝰ charitatis que ſpecialit̃ tendit ad emendationem fratris delinquentis. ſ. ꝑ ſimplicẽ ammonitionẽ. ⁊ talis correptio ꝑtinet ad quelibet charitatẽ habentẽ ſiue ſit ſubditꝰ ſiue ꝑlatus. Vñ. xxiij. q. iij. dicit̃. Tam ſacerdotes ꝙ̄ reliqui fideles om̃es ſummã debent hr̃e curã de his qui pereunt. quatinꝰ eoꝝ redargutione aut corrigant̃ a pctĩs: aut ſi incorrigibiles appareant ab eccl'ia ſeparent̃: ⁊ de illa nõ loquimur. Alia eſt correptio que ẽ actꝰ iuſticie: per quẽ intendit̃ bonũ cõmune qḋ nõ ſoluꝫ ꝓcurat̃ ꝑ ãmonitõnẽ fratris. ſꝫ interdũ etiã per punitionẽ: vt alij a pctõ deſiſtant per timorẽ. ⁊ talis correptio ꝑtinet ad ſolos prelatos q̃ non ſolũ habent ãmonere ſed etiã punire corrigẽdo. Dicit em̃ Hiero. Sacerdotes ſtudeãt illḋ euangelicũ implere. Si peccauerit in te frater tuus ⁊c. Beatꝰ petrus hanc correptionẽ exercuit. Primo in hoc ꝙ ſeuere malos rep̄hendit. Act. viij. Pecunia tua tecũ ſit in perditione. Secũdo in hoc ꝙ ſeuere puniuit. ſicut patꝫ Act. v. In punitõne ananie ⁊ ſaphirie. Tertio in hoc ꝙ ſeuere excõmunicauit. vt pꝫ in abſciſione auricule ſerui ſummi pontificis. Luce. xxij. Quarto in hoc ꝙ poteſtatẽ ligandi atq; ſoluendi accepit a dño. Nam aperit celum peccatori. Math. xvi. Quodcũq; ſolueris ſuper terram: erit ſolutũ ⁊ in celis. Infernũ claudit. Ibidem. Porte inferi nõ preualebũt aduerſus eam. Spiritũſanctũ dat. Act. xvi. Tunc imponebant manꝰ ſuꝑ illos ⁊ accipiebant ſpiritũſanctũ. Peccata dimittit. Ioh. xx. Quoꝝ remiſeritis pctã remittũtur eis. Sanctoꝝ merita cõmunicat. ij. Coꝝ. ij. Cui aũt aliq̄d donaſtis ⁊ ego ⁊c.

Quinto ſuper hanc petrã

edificabo eccleſiã meã per humiliationem. Vnde Aug. li. xiiij. de ciui. dei. ca. xiij. dic̃ ſic. Audeo dicere ſuperbis vtile eſſe cadere in aliqḋ apertũ manifeſtũq; peccatuꝫ. Vnde ſibi diſpliceant: qui iam ſibi placẽdo ceciderant. Salubriꝰ em̃ petrus ſibi diſplicuit qñ fleuit: ꝙ̄ ſibi placuit quãdo preſumpſit. hec ille. Et Greg. vt habet̃ diſt. l. dicit ſic. Conſiderandũ nobis eſt: cur om̃ipotẽs deus eum quẽ cũcte eccl'ie ſue preferre diſpoſuerat ancille vocẽ pertimeſcere ⁊ ſeip̄m negare ꝑmiſit. qḋ nimirũ magne actum pietatis diſpenſatione cognoſcimꝰ. vt is qui futurꝰ erat paſtor eccl'ie in ſua culpa diſceret qualit̃ alijs miſereri debuiſſet. Primꝰ itaq; eũ oſtendit ſibi: ⁊ tunc prepoſuit ceteris: vt ex ſua infirmitate cognoſceret ꝙ̄ miſericorditer aliena infirma toleraret hec ille. Et beatꝰ Amb. vt eadem diſt. habet̃: dicit ſic. Fidelior factꝰ eſt petrꝰ poſtꝙ̄ fidem ſe perdidiſſe defleuit. atq; ideo maiorẽ grãm reperit ꝙ̄ amiſit. Tanꝙ̄ em̃ bonus paſtor tuendũ gregeꝫ accepit: vt qui ſibi ante infirmꝰ fuerat. fieret firmamẽtum om̃ibꝰ ⁊ qui ſe interrogatõnis temptatione mutauerat: ceteros fidei ſtabilitate fũdaret. Deniq; pro ſoliditate deuotionis eccleſiarum petra dicit̃. Sicut ait dñs. Tu es petrus ⁊ ſuper hanc petrã edificabo eccleſiam meam. Petra em̃ dicitur eo ꝙ ꝑmus in natõnibꝰ fidei fundamẽta poſuerit: ⁊ tanꝙ̄ ſaxuꝫ imobile totiꝰ corporis xp̄iani cõpagẽ molemq; cõtineat. hec ille. Ex quo patet ꝙ beatus petrus per ſui humiliationem in paſtorem totiꝰ eccl'ie a xp̄o inſtitui meruit. Cuius humilitas apparuit in quattuor. Prĩo in hoc ꝙ indignum ſe xp̄i preſentia reputauit. Luce. v. Exi a me dñe: quia homo peccator ſum. Secundo in hoc ꝙ ſe a xp̄o lauari recuſauit. Ioh. xiij. Non lauabis mihi pedes in eternuꝫ. Tertio in hoc ꝙ minoribꝰ humiliter obediuit. Act. viij. Cuꝫ audiſſent

apoſtoli qui erant hieroſolymis. quia re. ſa. ver. dei. miſ. ad eos petrũ et iohãnẽ. Quarto in hoc ꝙ crucifigi vt dñs renuit. Vñ ait. Quia non ſum dignus in cruce eſſe vt dñs meus: crucẽ meam girate etc.

Sexto ſuper hanc petram edificabo eccleſiã meã per diſtinctionẽ. Cũ em̃ apud antiochiam beat⁹ petr⁹ fuiſſet captus infideles ob xp̄i iniuriã ſibi ſummitatem capitis abraſerunt. Ceteri autẽ clerici videntes ſuum paſtorem ſic in capite deformatũ idem ſibi fieri fecerunt. Et ſic petrus poſtmodum voluit ſeruare in gloriã: qđ ſibi fuerat illatum ad xp̄i iniuriam. Unde ſepius deus de malis bona elicit. hoc autẽ fecit quadruplici ratione. Primo ratiõe diſtinctionis. ſcꝫ vt per hoc ſignũ laici a cleriĉ diſcernantur. Olim deus diſtinxit populum iudeorum a populo gentilium per circuncisionis ſignaculum. Sed cõuenienti⁹ eſt noſtrum ſignaculũ ꝙ illorum. Illud em̃ fiebat in parte corporis verecunda: noſtrum fit in parte corporis reuerenda. Illud in membro generatiuo. quia dediti erant generationi filiorum: noſtrum in membro ad celũ eleuato: quia debem⁹ eſſe intenti contemplationi celeſtiũ. Illud cũ dolore et cũ effuſione ſanguinis: noſtrum cũ exultatione et leticia cordis. Secũdo ratiõe ſignificatiõis. Fit em̃ in ſuperiori parte totalis raſio capillorum: qr inter deum et ipſos clericos nihil debet eſſe mediũ. Tertio ratione ſubtractionis. Naꝫ eis qui ad diuina miſteria applicanť. competit raſura et tonſura: in modũ corone ratione figure. quia corona ẽ ſignũ regni et perfectionis: cum ſit figure circularis. Illi autẽ qui diuinis miniſterijs applicanť adipiſcũtur regiam dignitatẽ et perfecti in virtute eẽ debent. Competit etiã eis ratione ſubtractionis capillorum: et ex parte ſuperiori p raſurã ne mens eorum temporalib⁹ occupatiõib⁹ a cõtemplatiõe diuinorum retardeť. et ex parte inferiori p tonſuraꝫ: ne eorum ſenſus tẽporalib⁹ obuoluanť. Quarto rõne gl'ificatiõis. Naꝫ de corona ſacerdotalis dignitatis puentum ſunt ad coronã eterne felicitatis.

Septimo ſuper hanc petram edificabo eccl'iam meã per celebrationem. In aia em̃ ſacerdotis ẽ impreſſuꝫ qđdam ſignaculũ qđ vocať caracter qđ ẽ oĩno indelibile. et hꝫ q̃ttuor ꝓprietates. Primo aiam ſacerdotis decorat. pluſꝙ lux ſolis ipm ſolem. qm̃ ſpũales perfectiões ſunt illuſtriores corꝑalib⁹. Vñ ſi qs videret aiam ſacerdotis hoc ſigno illuſtratã oĩa corꝑalia viderentur ei obſcura. per hoc ſignaculum ſacerdos docet legem dei. Malach. ij. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam: et legem requirent ex ore eius quia angelus dñi exercituũ eſt. Secundo aiam ſacerdotis deo aſſimilat. Licet em̃ anima ſit ad imaginem dei facta per naturam. tamen magis per iſtuꝫ caracterem deo aſſimilatur. Quoniaꝫ beatus Dionyſius appellat iſtum ordinem deiformem. Per hoc ſignaculum ſacerdos habet orare apud deum. Primo pro ſe. Secundo pro populo. vt habetur in Leuitico. et in epiſtola ad Hebreos. Tertio aiam ſacerdotis ad conficiendũ confortat. Si em̃ iſte caracter ab anima ſacerdotis deleretur iam non poſſet conficere corpus xp̄i: nec baptizare: nec alia ſacramẽta miniſtrare. Per hoc ſignaculum ſacerdos offert ſacrificium in altari: in memoriam dominice paſſionis. Quarto animam ſacerdotis ſignat. Nam benedicit populis et purgat ſibi ſubditos a peccatis per impoſitionẽ manus: precipue in confeſſione. In confirmationem horum beatus petrus hodie celebrauit primã miſſam in pontificalibus. antiochie: vt hic habeamus gratiam tandem gloriam. Amen.

In feſto ſancti Mathie apoſtoli Sermo. xix.

Cecidit ſors ſuper mathiam. Act. i. et in epiſtola preſentis ſolẽnitatis. Theophilus ſuper illud Luce. xvij. Non eſt inuẽtus etc. dicit ſic. Nihil impedit quẽꝙ placere deo etiaꝫ ſi de genere ꝓphano ꝓceſſerit: dũmodo bonũ gerat ꝓpoſitũ: nullus etiã nat⁹ de ſanctis ſuperbiat. Sup quo talẽ moueo queſtionẽ. Utrũ beat⁹ mathias certa ꝑdeſtinatiõe aſſumpt⁹ fuerit ad gradũ apoſtolatus. de quo iudas ſui obſtinatiõe fuit preuaricat⁹. Ad iſtam queſtionẽ r̃ndent duo doctores noui teſtamẽti. Prim⁹ eſt beat⁹ Aug. li. de ꝑdeſtinatiõe ſctorum: dicẽs ſic. Predeſtinatorum ita cert⁹ ẽ numer⁹: vt nec addať eis qcꝙ nec minuať ex eis. Tene ꝗ qđ habeas ne ali⁹ accipiat coronã tuã. Si em̃ ali⁹ nõ ẽ acceptur⁹ niſi ille ꝑdiderit cert⁹ ẽ nũer⁹. Hic ille. Secũd⁹ ẽ ſctũs Tho. pte. i. q. xxiij. ar. vi. ad. i. dicẽdũ. di. ſic. Corõa dr̃ eẽ alicui⁹ dupl'r

aug⁹.

tho.

Uno modo ex predeſtinatione diuina. et ſic nullus perdit ſuaꝫ coronam. Alio modo ex merito gratie. Qđ em̄ meremur quodā modo noſtrū eſt: ⁊ ſic aliquis ſuā coronam poteſt amittere per pcm̄ mortale ſequens. Alius aūt illam coronā amiſſam accipit in quantū in locum eius ſubrogatur. Non em̄ permittit deꝰ aliquos cadere quin alios eri gat. ſm illud Job. xxxiiij. Conteret multos ⁊ innumerabiles ⁊ ſtare faciet alios ꝓ eis. Sic em̄ in locū angeloꝝ cadentiū ſubſtituti ſunt homīes. ⁊ in locū iudeoꝝ ſubſtituti ſūt gentiles. Subſtituꝰ aūt in ſtatu gratie etiam quantū ad hoc coronā cadentis accipit ꝙ de bonis que aliꝰ fecit in vita eterna gaudebit in qua vnuſquiſqꝫ gaudebit de bonis tam a ſe ꝙ̄ ab alijs factis. hec Tho. Sciēdum ꝙ poſſunt deſignari q̄ ceciderūt in multiplici gradu. Primus fuit lucifer. de quo dicit Eſaias. xiiij. c. Quomodo cecidiſti de celo lucifer: qui mane oriebaris. Et Luce. x. Videbā ſathanā quaſi fulgur de celo cadentem. In cuiꝰ locū ſucceſſit natura humana. Unde Aug. vt habet. ij. ſen. diſt. x dicit ſic. Supna hierlm mater noſtra ciuitas dei nulla ciuiū ſuoꝝ numeroſitate fraudabitur. aut etiā vberiore fortaſſe copia abūdabit. neqꝫ em̄ numerū immūdoꝝ ſpirituū nouimꝰ. In quoꝝ locū ſuccedētes filij catholice matris in ea pace de qua illi eiecti ſunt ſine fine permanebunt. hec ille. Secūdus fuit primus parens damnatoꝝ hominū ſcꝫ caim qui ſuis corruptionibꝰ diluuio perierūt. In quoꝝ locū ſucceſſit Seth cū electis ab eo deſcēdētibus. Tertius fuit Canam cū. xxxij. regibꝰ ab eo deſcendētibꝰ qui oēs gladio occubuerunt. In quoꝝ locū ſucceſſerūt Joſue ⁊ duces ⁊ reges electi a deo in pplo hebreorum Joſue. xij. ⁊. xiij. ⁊. xxiij. q. v. §. hinc notādū.

Quartꝰ fuit ppls caldeoꝝ adorantiū creaturas. Gen̄. xv. In quorum locū ſucceſſit abrahā yſaac. Gen̄. xv. Quintꝰ fuit Eſau ⁊ ppls edom. In quoꝝ locū ſucceſſit iacob ⁊ duodecim patriarche. Sextꝰ fuit Chore datan ⁊ abyron ⁊ eoꝝ complices. In quorum locū ſucceſſerūt Eleazar ⁊ ceteri ſacerdotes electi a deo. Septimꝰ fuit Hely cuꝫ filijs ſuis: ophin ⁊ phinees. In quoꝝ locum ſucceſſerūt ꝓphete dei. Octauus fuit ſaul inobediens. In cuiꝰ locum ſucceſſit dauid.

Nonus fuit ppls hebreoꝝ. Eſa. v. In quorum locum ſucceſſit populꝰ gentilis. vt Job cornelius centurio: latro in cruce. chananea ſamaritana ⁊c̄. pš. Populus quē nō cognoui ſeruiuit mihi ⁊c̄. Decimus fuit phariſeus cum ceteris ſcribis. Luce. vij. ⁊. xviij. In quorum locum ſucceſſerunt apoſtoli ⁊ publicani. Undecimus fuit Cayphas ⁊ magiſtratus iudeoruꝫ tempore paſſionis xp̄i. Joh. xi. In quoꝝ locum ſucceſſerunt doctores ⁊ martyres in nouo teſtamēto. Duodecimus fuit populus comeſſantiū ⁊ luxuriantium in templo dei. ij. Machab. vi. In quoꝝ locum ſucceſſerūt ſancte virgines ſequentes xp̄m. Decimuſtertius fuit iudas de quo dicit pš. Fiant dies eiꝰ pauci. In cuius locum ſucceſſit [hodie] ſanctꝰ Mathias de quo ſequit. ⁊ epiſcopatū eius. ſcꝫ iude accipiat alter. ideo dicit verbū propoſitū. Cecidit ſors ſcꝫ gradus apoſtolici ſup mathiā

Super mathiam cecidit ſors.
- Sanctitatis.
- Maturitatis.
- Familiaritatis.
- Acerbitatis.
- Poteſtatis.

Primo ſuper mathiam cecidit ſors ſanctitatis. Un̄ de ip̄o pōt dici illud. i. Reg. x. Certe videtis quem elegerit dn̄s. ꝙ non ſit ſimilis ei in om̄i populo. In tam btā congregatōe diſcipuloꝝ xp̄i nemo potuiſſet habitare niſi valde ſanctꝰ. Unde Chryſo. ſup Joh. dicit. Qz ꝙ̄diu iudas fuit in collegio aploꝝ: diabolꝰ nō fuit auſus ip̄ꝫ inuadere. qn̄ autē ab ip̄is receſſit: in ip̄m intrauit. Sanctitas beati mathie habuit teſtimoniū a quattuor. Primo a patre celeſti. Mathias em̄ paruus interpretat. ad patrē autē pertinet paruulos erudire. Math. xi. Confiteor tibi dn̄e pater celi ⁊ terre: quia abſcondiſti hec a ſapientibꝰ ⁊ prudentibus ⁊ reuelaſti ea paruulis. etiā ad ip̄m ſpectat paruulos confouere. Math. xviij. Non eſt voluntas patris veſtri vt pereat vnꝰ ex his puſillis. Secūdo a filio: qr cū apoſtoli procederent ad electōnē duodecim apli in locū iude: ⁊ ſtatuiſſent duos pre ceteris: xp̄s pre elegit mathiam. Tertio a ſpū̄ſancto q̄ ip̄ꝫ in penteco ſte in gratia cōfirmauit ⁊ donis ſuis repleuit. Quarto ab apoſtoloꝝ collegio qui eū cum ioſeph in medio ſtatuerunt. Si em̄ duos meliores habuiſſent vtiqꝫ eos preelegiſſent. Propterea dic̄ xp̄s Joh. xiiij. Nō vos me elegiſtis: ſed ego elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructuꝫ afferatis ⁊ fructꝰ

veſter maneat. Nā in electoꝝ predeſtinati-one per quā firmatur eoꝝ ſanctitas concurrunt quattuor. Primo amor dei preueniēs Cuilibet em̄ exiſtenti deus vult aliqđ bonū Unde cū amare nihil aliud ſit ꝙ velle bonū alicui: manifeſtū eſt ꝙ de⁹ oīa que ſunt amat. nō tñ eodē mō ſicut nos. Quia eniꝫ volūtas nr̄a non eſt cā bonitatis rerū: ſ; ab ea mouet̄ ſic ab obiecto. amor noſter quo bonū alicui volumus: non eſt cā bonitatis ipſius. Sed econuerſo bonitas ei⁹ vel vera vel extimata ꝓuocat amoreꝫ q̊ eis volum⁹ ⁊ bonū cōſeruari qđ habēt: ⁊ addi qđ non habēt: ⁊ ad hoc opamur. Sed amor dei eſt ꝓfundēs ⁊ cauſans bonitatē i reb⁹. Sap. xi. Diligis oīa que ſunt ⁊ nihil odiſti eoruꝫ que feciſti dn̄e. Et ſic p̄amādo p̄acceptat nos ſm quid nō ſimpl'r. Quia vita gr̄e nō hꝫ rōnem finis: ſed rōnem eius qđ eſt ad finem. Unde ad vitā gr̄e nō habet aliq̇s eligi niſi inquantū vita gratie ordinat̄ ad vitā glorie. ⁊ ꝓpter hoc illi qui hn̄t gr̄am ⁊ decidunt a gloria nō dicuntur eſſe electi ſimpliciter: ſed ſm quid. put ſcꝫ de eis in ordinatione ⁊ noticia diuina exiſtit ꝙ ſunt habituri aliquē ordinē ad vitā eternā ſm ꝑticipationē gratie. Scđo predeſtinatio ſine merito nō p̄cedens. Nā effect⁹ predeſtinationis nō hꝫ aliquā cām ex ꝑte nr̄a. qm̄ q̇cquid in hoīe ordinat ipm in ſalutē totū cōprehendit̄ ſub effectu p̄deſtinationis etiaꝫ ip̄a prima p̄paratio ad gr̄am que nō fit niſi ꝑ auxiliū diuinū. ſm illđ Thren̄. vlti. Cōuerte nos dn̄e ad te ⁊ ꝯuertemur. Ideo dicit apl's Titū. iij. Nō ex opibus iuſticie q̄ fecimus nos. ſ; ſm ſuā miam ſaluos nos fecit. ideo dr̄. Nō vos me elegiſtis. ſ. amoreꝫ meū p̄ueniendo quo ad primū ſed ego elegi vos quo ad ſecundū. Tertio electio nos dignificans. iō dr̄. Et poſui vos. ſ. meos cooperarios ⁊ adiutores. aliqñ aūt dr̄ iuuari ꝑ alterū dupl'r. Uno mō inquātū ab eo accipit virtutē. ⁊ ſic adiuuari eſt infirmi. Uñ deo nō cōpetit. ⁊ ſic intelligit̄ illud Roma. xi. Quis audiuit ſpm̄ dn̄i: aut q̇s ꝯſiliarius ei⁹ fuit. Alio mō dr̄ aliq̇s adiuuari ꝑ alium ꝑ quē exequit̄ ſuā opationē. Sicut dn̄s ꝑ miſtrū. ⁊ hoc mō de⁹ adiuuat̄ ꝑ nos inquātū exequimur ſuam operationem. ſm illud .i. Cor. iij. Dei enim adiutores ſumus. nec hoc eſt propter defectū diuine virtutis. Sed vtitur cauſis medijs: vt ordinis pulchritudo ſeruetur in rebus. ⁊ vt etiā creaturis dignitatē cauſalitatis cōicet. Quarto electos gratia ꝓfundens. ſ. gr̄a gratū faciēte. iuxta illud Joh. xv. Sine me nihil poteſtis facere. quantū ad meritū vite eterne. Et Aug. iij. de trinitate dicit ꝙ ſpūſſctūs tpaliter ꝓcedit ad ſanctificanduꝫ creaturā. Ideo dicitur. eatis ⁊ fructū afferatiſ. Et hijs modis predeſtinat⁹ ⁊ ſanctificatus eſt beat⁹ Mathias i ſui electōe ⁊ electiōis approbatōe.

Secūdo ſuper mathiā cecidit ſors

Secūdo ſuper mathiā cecidit ſors maturitatis quantū od eius electionem que appuit in quattuor. Primo in eligentiū ꝓbitate. Apl'i em̄ habuerūt intētionē rectā cū ſtatuerūt mathiā extraneuꝫ ⁊ nulli apl'oꝝ ꝓpinquū. q2 nō amore carnali ſed zelo dei ducti ſunt. Habuerūt paceꝫ ⁊ ꝯcordiā: q2 de centū viginti electorib⁹ nemo diſcordauit. Habuerūt mentē deuotā: quia orōnib⁹ inſtiterunt. Exēplo moyſi q̇ cū quereret a p̄ncipatu ceſſare orauit. dicēs. Dn̄s de⁹ exercituū oīs carnis ꝓuideat hoīeꝫ qui ſit ſuꝑ multitudinē hanc ⁊c̄. Numeri. xxvij. Habuernnt meritū vite cū eſſent principes mūdi: ianitores celi: iudices ſecl'i. pſ. Principes ꝑpl'oꝝ ꝯgregati ſunt cū deo abraham ſcꝫ ad mathie electioneꝫ. qm̄ dij fortes tibi vehemēter electi ſunt. Scđo in eligendi dignitate. Nā btūs mathias habuit magnanimitatē ꝯſtātie. iō dr̄. Ex his viris. a virilitate ꝯſtātie dr̄ vir. qm̄ vidēs iniuſticiā nō ſilet ⁊ vidēs aduerſitatē non fugit. Jō dicit̄ Eccl'i. x. Ue terre cui⁹ rex puer eſt. Iteꝫ habuit ꝑfectionē ſapie. iō dr̄. Omni tpe quo intrauit ⁊ exiuit ⁊c̄. Null⁹ em̄ alicui⁹ negocij plenā noticiā hr̄e pōt niſi ſciat ei⁹ p̄ncipiū mediū ⁊ finē. Btūs vero mathias oīm actuū xp̄i ſciuit p̄ncipiū. ſ. natiuitatē. ⁊ mediū. ſ. p̄dicationē. ⁊ finē. ſ. paſſionē: reſurrectionē: aſcenſionē ei⁹ in celū. p̄terea habuit dei approbationē. tandē fecit in ꝑpl'o magnā edificationeꝫ. ꝓpterea dr̄ Jere. iij. Dabo vobis paſtores iuxta cor meū q̇ paſcāt vos ſciā ⁊ doctrina. Tertio in electiōis ſinceritate. Apl'i em̄ inchoauerūt ipam electionē ab exhortatiōe ſalutifera. q2 petr⁹ vtilē ſmonē p̄miſit. iō dr̄. Surgens petr⁹ in medio fratrū dixit ⁊c̄. Ab expoſitione pacifica q2 ſtatuerūt duos. ⁊ hoc vnanimiter ⁊ concorditer. ꝓſecuti ſunt ipam cū orōne deuota. Uñ orātes dixerūt. Tu dn̄e q̇ corda hominū noſti ⁊c̄. Termiāta ē cū reuelatione diuina. vñ dr̄. Et cecidit ſors ſuꝑ mathiam

Scðm em̄ Dyo. Illa sors fuit q̄dā splēdor diuin⁹ p quē oñdebat ꝙ erat ī aplm̄ sumē dus. Quarto in ꝯfirmatōis stabilitate. Nā q̄dā de aplis pri⁹ fuerūt electi ꝛ postmodū in penthecoste ꝯfirmati. ps. Ego ꝯfirmaui colūnas ei⁹. Quidā fuerūt electi ſ; nūꝙ ꝯfirmati. Sicut Judas. Quidā insimul fuerunt electi ꝛ ꝯfirmati. sicut Mathias q̄ ab aplis fuit elect⁹ ꝛ mox a spūsctō ꝯfirmat⁹.

Tertio super beatū mathiā

cecidit sors familiaritatis: qꝛ fuit multū dilect⁹ a xp̄o. qd̄ p; ex q̄ttuor signis. Primo qꝛ xp̄s fecit eū ꝯtribulē suū. Fuit em̄ de tribu iuda sic̄ ꝛ xp̄s. Solēt autē hoīes qui sunt de eadē cognatiōe se inuicem diligere. Eph. v. Nemo vnꝙ carnē suā odio habuit. Scðo qꝛ xp̄s fecit eū cōpatriotā suū. Fuit em̄ bethleemita sic̄ ꝛ xp̄s. Solēt hoīes eiusdē patrie specialē adinuicē familiaritatem hr̄e. Tertio qꝛ xp̄s inter ceteros discipulos fecit ipm̄ aplm̄ suū cui reuelauit secreta celestia ꝛ in fide solidauit. Quarto qꝛ xp̄us fecit eū cōmilitonē suū vt per orbē discurreret p̄dicādo euāgeliū ꝛ baptizādo quē suū sacerdotē instituit sic̄ ꝛ ceteros aplos ꝛc̄.

Quarto super beatū mathiā

cecidit sors acerbitatꝫ quantū ad martyriū. Prīo em̄ fuit tract⁹ p ciuitatē missō fune ad colluꝫ ei⁹. Scðo fuit crucifix⁹. ꝛ ibi stans in cruce fuit lapidatus. tandem fuit securi percussus ꝛ excerebratus.

Quinto super beatū mathiā

cecidit sors ꝑtātis q̄ ad oꝑationē miraculoꝝ. Nā oꝑatio miraculoꝝ est manifestatiua gr̄e gratū faciētis. sic̄ ꝛ donū ꝓphetie ꝛ q̄libet gr̄a gratis data. vñ. ij. Coꝝ. xij. Gr̄a gratis data noīat manifestatio spūs Sic ḡ aplis dat⁹ est spūsctūs ad oꝑationē miracl'oꝝ: qꝛ data est eis gr̄a gratū faciēs cū signo manifestātē. sic̄ hodie btō mathie q̄dā em̄ attestant̄ sue mīe. Cū em̄ centum quinq̄ginta hoīes ex q̄dā potiōe venenosa fuissent toxicati oēs sanauit ꝛ ad fidē conuertit. Quedā attestant̄ sue iusticie. Cū ei q̄dā obstinati ꝑsisteret ꝛ ṽbū dei derideret dixit eis. Denūcio vob ꝙ in infernū descendetis. Statimꝗ terra se aperuit ꝛ ipos viuos deglutiuit. Quedā attestant̄ sue potentie: qꝛ demones expellebat ꝛ in infernū mittebat. Cū em̄ q̄dā demon in forma pueri ꝫ ipm̄ incitaret hoīes ꝑtin⁹ ipm̄ expulit ꝛ in infernū demersit. Quedā attestant̄ sue fidei: qꝛ quandā potionēꝫ toxicatā bibit ꝛ in nullo eū lesit. Marc. vlti. Signa aūt eos q̄ crediderint ꝛc̄. vsꝗ ꝛ bñ hēbūt. Qui tandē obtinuit nobis gratiam ꝛc̄. Amen.

In festo scti Thome de aq̄no. Sermo. xx.

Estis lux mūdi. Mathei. v.

ꝛ in euāgelio p̄sentis solennitatis. Joh. iij. dicit. Lux venit in mundū ꝛ dilexerūt hoīes magis tenebras ꝙ lucē. Sup quo ṽbo talē moueo q̄ōnem Utrū btūs Thomas sapīe dono sic effulserit vt lux eccl'ie dici meruerit. Ad istā q̄ōnē rñdēt duo doctores. Prim⁹ est Esayas xlix. c. dicēs sic. Ecce dedi te in lucē gentium vt sis sal⁹ mea vsꝗ ad extremū terre. Secundus est Johēs Apoc. xviij. dicēs sic. Et vidi alterū angelū de celo descendentē hñtē ꝑtātēꝫ magnā: ꝛ terra illuīata est a gl'ia ei⁹. Sciendū ꝙ de⁹ vltra creationē rerū voluit ꝑncipal'r q̄ttuor eē in mūdo ad ei⁹ pulchritudinē ꝛ honorē. Prīo creaturarū multitudinē ꝛ distinctionē. Nam distinctio rerū ꝛ multitudo est ex intētiōe primi agētis qd̄ est de⁹. ꝑduxit em̄ res in esse ꝑpter suā bonitatē cōicandā creaturis ꝛ p eas repn̄tandā. ꝛ qꝛ p vnā creaturā sufficiēter repn̄tari nō pōt: ꝑduxit multas creaturas ꝛ diu̇sas vt qd̄ deest vni ad repn̄tandū diuinā bonitatē suppleat̄ ex alio. Nā bonitas q̄ in deo est sim pl'r ꝛ vniformit̄ in creaturis est multipliciter ꝛ diuisim. vñ ꝑfecti⁹ ꝑticipat diuinā bonitatē ꝛ repn̄tat eā totū vniu̇sum ꝙ alia q̄cūꝗ creatura. Et qꝛ diuina sapīa est cā distinctionis rerū. Jō moyses dicit res esse distinctas ṽbo dei. qd̄ est ꝯceptio sapientie. ꝛ hoc ē qd̄ dr̄ Gen̄. i. Dixit de⁹ fiat lux ꝛ facta est lux. ꝛ diuisit de⁹ lucē a tenebris. Scðo de⁹ voluit rerū ineq̄litatē ꝛ meliorationē. Nā optimi agētis est ꝑducere totuꝫ effectū suū optimū. nō tñ ꝙ quālibet partem toti⁹ faciat optimā simpl'r: ſ; optimam ſm ꝓportionē ad totū. Tolleret̄ em̄ bōitas aīalis si q̄libet pars ei⁹ haberet oculi dignitatē. Sic ergo ꝛ de⁹ ipm̄ vniuersum ꝯstituit optimū ſm modū creature. non aūt singulas creaturas: ſ; vnā alia meliorē. ꝛ iðo de singulis creaturis dr̄ Gen̄. i. Uidit de⁹ lucē ꝙ esset bona ꝛ similiter de singulis. Sed de omnibus simul dicitur. Uidit deus cuncta que fecerat ꝛ erant valde bona. Et Eccl'ia. xxxiij. dicitur. Quare dies diem superat: ꝛ

lux lucē: ⁊ annus annū a ſole. a domini ſcie
tia ſeparata ſunt. Tertio deus voluit in cor
pore myſtico ecclie ordinū variationē. Nā
diuerſitas ſtatuū ⁊ officioꝝ in eccleſia ad
tria pertinet. Primo quidē ad perfectionē
ipſius eccleſie. Sicut eñ in rerū naturaliū
ordine perfectio que in deo ſimpliciter ⁊ vni
formiter inuenitur in vniuerſitate creatura
rū inueniri nō potuit niſi difformiter ⁊ mul
tipliciter. Ita etiā plenitudo gratie que in
xpo ſicut in capite adunatur ad eius mem
bra diuerſimode redundat ad hoc ꝙ corp⁹
eccleſie ſit perfectū. Et hoc eſt qđ apl's dic
Ephe. iiij. Ipē dedit q̄ſdā quidē apl'os. quoſ
dā aūt pphetas. alios vero euāgeliſtas. ali
os aūt paſtores ⁊ doctores ad ꝯſummati
onē ſctōꝝ. Scđo aūt ptinet ad neceſſitatē
actionū q̄ ſunt in ecclia neceſſarie. oportet
aūt ad diūſas actiōes diūſos hoīes depu
tari ad hoc ꝙ expeditius ⁊ ſine ꝯfuſiōe oīa
paganꝰ. vñ dñs dedit moyſi. lxx. ſenes ppl'i
in adiutoriū. Nume. xi. Et apl's Rom. xij.
dicit. Sicut in vno corpe multa mēbra ha
bem⁹ oīa aūt mēbra nō eūdē actū habēt:
ita multi vnū corp⁹ ſum⁹ in xpo. Tertio hoc
ptinet ad dignitatē ⁊ pulchritudinē ecclie:
que in quodā ordie ꝯſiſtit. vñ dr. iij. Reg.
x. Ḡ vidēs regina ſaba omnē ſapiam ſalo
monis ⁊ habitacula ſeruoꝝ ⁊ ordines mi
niſtrantiū nō habebat vltra ſpm̄. Vñ apo
ſtolus dic. ij. Thi. ij. ꝙ in magna domo nō
ſolū ſunt vaſa aurea ⁊ argētea: ſꝫ lignea ⁊
fictilia. Et in pſ. dr in laudē ecclie ꝙ eſt cir
cūamicta varietate. Ubi dicit glo. ꝙ doctri
na aploꝝ ⁊ confeſſiōe martyrū ⁊ puritate
virginū ⁊ lamēto penitētiū ornaꝰ regina. i.
ecclia. Quarto de⁹ voluit i ecclia religionū
exornationē. Nā ſtat⁹ religionis ordinatur
ad pfectionē charitatis q̄ ſe extēdit ad dile
ctionē dei ⁊ pximi. Ad dilectionē aūt dei di
recte ptinet vita ꝯtēplatiua q̄ ſoli deo vaca
re deſiderat. Ad dilectionē aūt pximi ptiet
vita actiua q̄ deſeruit neceſſitatib⁹ pximoꝝ
Sed opus vite actiue eſt duplex. Unū qđ
totaliter conſiſtit in occupatione exteriori
ſicut elemoſynas dare: hoſpites recipe ⁊c.
Aliud eſt quod ex plenitudine contempla
tionis deriuatur. Sicut doctrina ⁊ predica
tio. Unde Greg. dicit. v. omel. ſup Ezech.
ꝙ de perfectis viris poſt contemplationem
ſuam redeuntibus dicitur. Memoriā ſua
uitatis tue eructabunt. ⁊ hoc prefertur ſim
plici contemplationi. Sicut enī maius eſt
illuminare ꝙ lucere ſolū: ita maius eſt cō
templata alijs tradere ꝙ ꝯtēplari. Dicitur
eñ ex de regula. ⁊ traſe. ad reli. c. licet. Sic
maius bonū minori bono pponiꝰ: ita cōis
vtilitas ſpeciali vtilitati pferꝰ. Sic ergo ſūmū
gradū in religionib⁹ tenēt q̄ ordinanꝰ ad
docēdū ⁊ pdicādū q̄lis eſt religio fratrum
pdicatorū. Et in hac floruit ſctūs Tho. vi
ta ⁊ doctrina velut lucerna ardens ſup can
delabrum poſita. Ideo de ipſo conuenien
ter dicitur. Eſt is lux mundi.

Eſt is lux mundi
Ad ſapientie decorem.
Ad vite honorem.
Ad vite valorem.

Primo beatus thomas
eſt lux mūdi ad ſapiētie decorē. Sciendum
ꝙ ſctā mater ecclia ſignificaꝰ p illā mulie
rē de q̄ dr Apoc. xij. Signū magnū appuit
in celo mulier amicta ſole ⁊ in capite ei⁹ co
rona ſtellarū. xij. ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹. In hoc
eñ ꝙ eſt amicta ſole deſignatur decor ſa
pientie. Hic aūt ſol quo circundaꝰ eſt ſctūs
Tho. emittēs duodecim radios. i. hñs ſa
pientiā duodecim patrū veteris teſtamēti
ad decorē ſctē mřis ecclie. Ex quib⁹ merito
dr de eo. Eſt is lux mundi vt ſic verificeꝰ p
phetia ſctiſſimi illi⁹ Anachorite dicētis ad
matrem eius. Gaude dña: quia cōcipies ⁊
paries filiū. Thomaſq; vocabiꝰ nomen ei⁹
Hic erit magnus in ſcientia ⁊ in vita: eritq;
frater ordinis predicatorum. Inter omnia
vero hominū ſtudia ſapientie ſtudium eſt
perfectius: ſublimius: vtilius: ⁊ iocundius.
Perfectius quidem inquantū homo ſapiē
tie ſtudio deditus intantū vere beatitudi
nis iam aliquam partem habet. Unde ſa
piens dicit. Btūs vir q̄ in ſapīa morabitur
Eccli. xiiij. Sublimius aūt eſt: quia homo
per ipm̄ precipue ad diuinam ſimilitudinē
accedit qui oīa in ſapientia fecit. Unde qꝛ
ſimilitudo eſt cauſa dilectōis ſapientie ſtu
dium precipue deo per amiciciā coniungit
Propter qđ Sap. vij. dr. ꝙ ſapientia infi
nitus theſaurus ē hominibus quo qui vſi
ſunt participes facti ſunt amicicie dei. vtili⁹
autem eſt: quia per ipſam ſapientiā ad im
mortalitatis regnū puenꝰ. Cōcupiſcentia
eñ ſapientie deducet ad regnū perpetuum.
Sap. vi. Iocundius aūt eſt: quia non habꝫ
amaritudinē conuerſatio illius: nec tediū
cōuictus illius: ſed leticiā ⁊ gaudiū. Sap.

viij. Sed btũs Tho. ardentiſſime huic ſtu⸗
dio ſapiẽtie inheſit. vñ pmo cõtra gentiles
dicit ſic. Aſſumpta igif ex diuina pietate fi
ducia: ſapiẽtis officiũ pſequẽdi. ꝗuis pro⸗
prias vires excedat: ppoſitũ noſtre intẽtio
nis eſt veritatẽ quã fides catholica pfitef
p noſtro mudulo manifeſtare: errores eli⸗
minando ↄtrarios. Ut em̃ verbis Hylarij
vtar. ego hoc pcipue vite mee officiũ debe
re me ideo ↄſcius ſum vt eũ oĩs ſermo me
us ꝛ ſenſus loquaf. hec ibi. Inter pres au
tem veteris teſtamenti duodecim fuerunt
qui ad ſapientie ſtudiũ peruenerũt. quo de
coratur ſancta mater eccl'ia: qui tñ imperfe
cte hãc ſapientiã adepti ſunt. quã perfectiſ⸗
ſime ſctũs Tho. habuit qui eccl'iam mira⸗
biliter illuminauit. vnde cantaf. Collaude⸗
tur xp̃s rex glorie qui per thomã lumen ec⸗
cleſie mundũ replet doctrina gratie. Pri⸗
mus fuit adã in ſtatu innocẽtie in generis
humani gubernatione. Nã ad gubernatio⸗
nem vite proprie ꝛ alioꝝ non ſolũ requirif
cognitio eoꝝ que naturaliter ſciri poſſunt:
ſ; etiã cognitio eoꝝ que naturalẽ cognitio
nem excedũt. eo ꝙ vita hoĩs ordinatur ad
quendã finẽ ſupernaturalẽ. ſicut nobis ad
gubernationẽ vite noſtre neceſſariũ eſt co⸗
gnoſcere que fidei ſunt. vñ ꝛ de hijs ſuper⸗
naturalib' primus homo tantã cognitionẽ
accepit quanta erat neceſſaria ad guberna
tionẽ vite humane ſm ſtatũ illũ. Sctũs au
tem Tho. cõfirmatus in gratia per ſpiritũ
ſanctũ ip̃m ſanctificantẽ ad gubernatiõe;
vite humane ſm aĩam obtulit librũ de arti
culis fidei ꝛ eccl'ie ſacramẽtis ad Urbanũ
papã quartũ. ſm vero corp' librũ de regimi
ne ꝛ regno ad regẽ Cypri. ꝛ puu; tractatũ
ad duxiſſam brabantie. Secũdus fuit noe
tpe diluuij in generis humani liberatione.
Nã ſolus iuſt' inuenif cui ppf iuſticiã ſuã
ſeptẽ hoĩes donanf. hic tanta ſapiã floruit
vt mũdũ a piculo ſubmerſiõis liberauerit.
Sctũs aũt Tho. vidẽs mũdũ piclitari erro
rib' librũ ↄ errores gẽtiliũ ꝛ ↄ errores gre⸗
coꝝ obtulit. ꝛ puũ tractatũ ↄ errores infi⸗
deliu; addidit. vt ſic ſeptẽ eccl'ias ſeptifor
mi ſpũ illuſtratas in vnã fidẽ ↄgregaret. iõ
dic illõ Prou. viij. Ueritatẽ meditabif gut
tur meũ: ꝛ labia mea deteſtabunf impium.
Terti' fuit abrahã tpe caldeorũ in trinitat
repñtatiõe. Nã egyptij ↄuerſi erãt ad ydo
latriã adorãtes creaturas. Cũq; abraham
vnũ verũ deũ pdicaret adorandũ miſſus ẽ
in ignem. quem tamen deus ab incendio li
berauit. Uiderat enim tres viros deſcen⸗
dentes per viam. tres vidit vnũ adorauit.
Geñ. xviij. In quo cognouit myſteriũ ſan
cte trinitatis. Sctũs autẽ Tho. huic errori
volens obuiare primũ librũ ſniarum obtu
lit: ꝛ primã partẽ ſumme theologie. cõpen⸗
dium theologie ad frẽm reginaldũ ſocium
ſuũ. ꝛ expoſitionẽ ſup Boetiũ de trinitate.
in quibus myſteriũ trinitatis apit. Iõ dic
illud Eph. iiij. Non ampli' ambuletis ſic ꝛ
gẽtes ambulãt in vanitate ſenſus ſui tene
bris obſcuratũ hñtes intellectũ. Quartus
fuit yſaac p repromiſſionẽ nat' in redẽpti⸗
onis hũane pfiguratiõe. in quo pmiſſio fa
cta eſt de incarnatiõe filij dei: q: de ei' ſemĩe
naſci debebat. in quo etiã prefigurata ẽ paſ
ſio xp̃i p eius ĩmolationẽ. que tñ in vmbra
cognouit. Sctũs aũt Tho. myſteriũ huma
ne redemptionis abſconditũ a ſeculis luci
lentiſſime apuit. vnde ip̃emet in principio
tertie partis ſumme theologie dicit ſic. Qꝛ
ſaluator nr̃ dñs ieſus xp̃s teſte angelo po
pulũ ſuũ ſaluũ faciens a peccatis eoꝝ viã
veritatis nobis in ſeipo demõſtrauit. p quã
ad beatitudinẽ ĩmortalis vite reſurgendo
puenire poſſumus: neceſſe eſt vt ad cõſum⸗
mationẽ totius theologici negocij poſt ↄſi
derationẽ vltimi finis humane vite de ip̃o
oĩm ſaluatore ac bñficijs ei' humano gene
ri pſtitis: nr̃a ↄſideratio ſubſequaf. hec ibi.
ideo obtulit tertiũ ſniarum ꝛ tertiã parte;
ſumme theologie in quibus de myſterio re
demptiõis humane ſubtiliſſime ptractat.
Quint' fuit iacob in ſacroꝝ cognitiõe. Nã
fugiẽs a facie frĩs ſui eſau poſt viſionẽ ſca⸗
le edificauit altare dño fundẽs oleũ deſup.
in q̃ pfigurabaf myſteriũ ſacroꝝ eccl'ie. q:
ſic de latere ade dormiẽt; formata ẽ eua: ſic
de latere xp̃i in cruce pendẽtis formata eſt
eccl'ia. Scala aũt quã vidit iacob ſignificat
crucẽ chriſti ex qua profluxerũt ſacra eccl'ie
que ab ipſo verbo incarnato efficaciã hñt.
Sctũs aũt Tho. myſteriũ ſacroꝝ eccl'ie di
ſertiſſime apuit in q̃rto libro ſniarũ de qb'
inſtruxit ſufficienf miniſtros eccl'ie. iõ dic il⸗
lud Eſa. viij. Ponã vniũſos filios tuos do
ctos a dño. Sext' fuit ioſeph in panis pul
ſione. nã dũ vendif in egypto ↄſtituif dñs
egypti: ꝛ prouidet de frumento vniuerſo or
bi. Sicut xp̃us dũ venditur a iuda inſtituit
ſacrm̃ corpis ꝛ ſanguis ſui ad ſalute; toti'
generis humani. Sctũs aũt Tho. officiũ de

tanto ſacramēto inſtituit atqꝫ ꝯfecit qđ celebratꝰ ꝑ vniuerſas eccl'ias. vñ ſibi a dño ieſu xp̄o dictū eſt. Bñ ſcripſiſti de me thoma quā ergo mercedē ꝓ tuo labore recipies? Qui ait. Dñe nō aliā mercedē recipiā niſi teipm̄. Septimꝰ fuit moyſes in legis dei ꝓpoſitione. Nā in monte ſyna loquēs cū deo facie ad faciē. Nume. xij. Accepit legem a deo in duabꝰ tabulis: quā pp̄lo electo ꝓpoſuit. ſʒ cūctas cerimonias legis nō clare intellexit: q2 omīa in figurā ꝯtingebāt illis vt dr̄. ij. Cor. xi. ⁊ Heb. x. Umbrā hñs lex futuroꝝ bonoꝝ quo ad cerimonias. Sāctus aūt Thomas ⁊ legē ⁊ cerimonias diligentiſſime expoſuit. ꝑ qbꝰ oībꝰ primā ſcđe ſumme theologie obtulit. Octauꝰ fuit Dauid ī regiminis approbatione. Nā in pſalterio ſuo tractauit de regimīe xp̄i ſm diuinitatē. pš. Ego aūt cōſtitutꝰ ſum rex ab eo. ⁊ ſm humanitatē. pš. Uirgā virtutis tue ⁊c̄. Sed beatus Thomas q̄ in pſalterio ꝑabolice ⁊ obſcure a dauid ꝓphetata erant: in ſua poſtilla ſuꝑ pſalterio diligētiſſime aperuit. ex eodē fonte diuinitatis vterqꝫ ſecreta celeſtia potauit. ſʒ hic abyſſum diuinitatis penetrauit vltra dauid. Nonus fuit Salomō in rerū naturaliū cognitiōe. Nā interiori lumine fuit illuſtratꝰ ad cognoſcendū ea que nō excedūt limites naturalis cognitionis. Sicut de eo dicitur. iij. Reg. iiij. ꝙ locutus ē ꝑabolas ⁊ diſputauit ſuꝑ lignis a cedro q̄ eſt in libano vſqꝫ ad yſopū q̄ exit de pariete: ⁊ diſſeruit de iumētis ⁊ volucribꝰ ⁊ reptilibꝰ ⁊ piſcibꝰ: ⁊ hoc totū fuit ex diuina inſpiratione. Vñ ꝑmittit̄ ibi. Dedit deꝰ ſalomoni ſapiam ⁊ prudētiā multā nimis. Sctūs aūt Thomas oīm operū dei cognitionē habuit. vñ ſecūdū librū ſniarū obtulit ⁊ queſtiones de potētia dei: ⁊ qōnes de ſpūalibꝰ creaturis. iō dicit illud pš. Meditatꝰ ſuʒ in oībꝰ opibꝰ tuis ⁊ in factꝭ manuū tuarū meditabar. Decimꝰ fuit Eſayas in gētiū vocatione. Nā grauit̄ iniq̄ ⁊ ſcelera arguit peccanti pp̄lo futura mala ꝑdicit. grām noui teſtamēti a ꝑmo ſaluatoris aduētu vſqꝫ ad vltimū iudiciū de eccl'ia ſmonē ꝑducit. Sāctus aūt Tho. quo ad m̄ltiplicationē eccl'ie ꝑtines caput ⁊ mēbra diſertiſſime eſayā expoſuit. Cū eñ ad q̄ndā paſſum ꝓph̄ie eiuſdē ſibi valde dubiū deueniſſet ex reuelatiōe ap̄lica ſctōꝝ petri ⁊ pauli fuit ſufficient̄ inſtructꝰ. Undecimꝰ fuit Job in diuine ꝓuidentie atteſtatiōe. Nā q̄dā epycurei aſſerebant deū nō curare de hijs inferioribꝰ dicētes q̄m nubes latibulū eiꝰ circa cardines celi ꝑambulat nec nr̄a ꝯſiderat. Vñ Job conatus eſt oñdere diuinā ꝓuidētiā circa res hūanas. Sctūs aūt Tho. obuolutas rōnes ⁊ ſnīas in expoſitiōe ſuper Job mirabil'r declarauit. vt de eo dicat̄ illud pš. Declaratio ſmonū tuoꝝ illuīat: ⁊ ītellectū dat ꝑuulis. Duodecimꝰ fuit Helyas in religiōis obſeruatiōe. Nā indutus pilis cameloꝝ: auſterꝰ pnīa: pctā arguēs: legē dei zelauit: ⁊ ſpm̄ duplicē a deo accepit. ſ. ad ꝓphetādū ⁊ miracula faciēdū. Sctūs aūt Tho. vt fideles aīaret ad cultū dei: librū de ꝑfectiōe xp̄iane religionis obtulit. ⁊ librū ꝯ retrahentes a religione vt ſic oēs fideles dicere poſſunt illud Tullij lib. de achademic̄. Nos inq̄t in nr̄a vrbe ꝑegrināntes errāteſqꝫ tanq̄ hoſpites tui libri q̄ſi domū reduxerunt vt poſſemꝰ aliq̄n q̄ ⁊ vbi eſſemꝰ agnoſcere. Tu etateʒ patrie tu deſcriptiones tēpoꝝ: tu ſacroꝝ iura: tu ſacerdotū: tu domeſticā: tu publicā diſciplinā tu ſediū: regionū: locoꝝ: tu oīum diuinarū hūanarūqꝫ rerū noīa: gnā: officia: cāſ aperuiſti. hec ille. vt merito dici poſſit de eo. Eſt is lux mūdi. q̄m eſt ſol circūdās ſctām matrē eccl'iam illuminans eā. xij. radijs in. xij. patribꝰ veteris teſtamēti deſignat̄. Primꝰ eſt generis hūani gubernatio in adaʒ. Secundus eſt hūani generis liberatio in noe. Tertiꝰ eſt trinitatis rep̄ſentatio in abrahā Quartꝰ eſt redēptiōis hūane p̄figuratio in yſaac. Quintꝰ ē ſacroꝝ ꝑcognitio in Jacob Sextꝰ eſt euchariſtie ꝓuiſio in ioſeph. Septimꝰ eſt legis dei ꝓpoſitio in moyſe. Octauus eſt regimīs approbatio in dauid. Nonus eſt rerū naturaliū cognitio in ſalomōe Decimꝰ eſt gentiū vocatio in eſaya. Undecimꝰ ē dīne ꝓuidētie atteſtatio in iob. Duodecimꝰ eſt religiōis obſuatio in helya. Sicut eñ ſol circuit. xij. ſigna celi: ſic btūs Tho. circuit. xij. p̄res veteris teſtī ad illumīationeʒ ſctē mr̄is eccl'ie. Jta vt vere dicat̄ de eo. Eſt is lux mundi ad ſapientie decorem.

Secūdo beatus thomas eſt lux mundi ad vite honorem. Sciēdum ꝙ ſancta mat̄ eccleſia eſt illa ſponſa de qua dicitur Apoc̄. xxij. Ueni oſtendaʒ tibi ſponſam vxorem agni. ⁊ oſtendit mihi ciuitatē ſanctam hieruſalem deſcendentem de celo a deo habentem claritateʒ dei. Lumen eius ſimile lapidi precioſo: ⁊ habebat murū ma

gnū ⁊ altū habentē portas.xij.⁊ in ipſis no
mina.xij.aploꝝ.hec ibi. Hec ciuitas eſt illa
mulier de qua dictū eſt ſupra. quā circunda
bat ſol.xij.radijs que habet. in capite coro
nam.xij.ſtellarū.quia habet perfectiones ⁊
virtutes.xij.aploꝝ. Has aūt perfectiones
habuit ſanctꝰ Tho. ad honorez vite ipſius
eccleſie vt ſic vita ſancti Thome ſit corona
duodecim ſtellarū in vertice eccl'ie. Beatus
petrus floruit virtute ſapientie. Cui dicitur
Math.xvi. Beatus es ſymon bariona:qꝛ
caro ⁊ ſanguis nō reuelauit tibi: ſed pater
meus qui in celis eſt. Beatꝰ Thomas flo-
ruit ſapientia non in etate prouecta: ſed in
infantia. Sicut em̄ beatꝰ Johannes bapti
ſta in matris vtero cognouit ſacrm̄ dn̄ice
incarnatōis in eo ꝙ exultauit ad ſalutatio
nem factā elizabeth vt dicit̄ Lu.i. Sic bea
tus Thomas poſitus a nutrice in balneo
chartā cōtinentē ſalutationē angelicā ſibi
de celo a deo miſſam manu accepit ⁊ dilige
ter eā intuens in ea legit:quā legens genu
flexit vt dicat illud pſ. Os meū aperui ⁊ at
traxi ſpiritū:quia mandata tua deſiderabā
Beatus andreas floruit virtute innocētie.
Fuit em̄ virgo mente ⁊ corpore. Unde an-
dreas decorus interpretatur. Beatus Tho
mas floruit virginitate quā a deo ſibi dari
impetrauit. ⁊ ecce duo angeli cingulo caſti
tatis renes eius ſtringentes dixerunt cum
a dn̄o fore clementius exauditū. Unde po
terat dicere illud.ij.Coꝝ.xij. Datus eſt mi
hi ſtimulus carnis mee angelus ſathane q̄
me colaphizet:propter quod ter dn̄m roga
ui vt auferret a me. ⁊ dixit mihi. Sufficit ti
bi gratia mea. Beatus iacobus maior flo-
ruit virtute conſtantie. parauit em̄ ſe ad bi-
bendū calicē paſſionis pro xp̄o. Math.xx.
Beatus Tho. maxime cōſtantie fuit ad ꝑ-
ſeuerandū in religione fratrū predicatoꝝ.
Lꝫ multiplicit̄ fuiſſet a matre ⁊ fratribꝰ ſuis
carnalibus vexatus vt ab ea diſcederet nō
ſine graui moleſtia corporis. tandez ordini
poſt bienniū fuit reſtitutus vt poſſit dicere
illud.ij.Coꝝ.xij. Per fene.in ſpor.di.ſū ⁊c̄.
Beatus Johannes floruit virtute beniuo
lentie: qꝛ mira charitate a dn̄o dilectꝰ fuit.
Unde petrus vidit illū diſcipulū quē dilige
bat ieſus. Joh.xxi. Beatꝰ Tho. magna cha
ritate cōpatiebat̄ peccatoribꝰ flens pctā eo
rū velut pctā ꝓpria. vt poſſit dicere illō Job
xxx. Flebam ego ſuper eo qui afflictus erat.
Beatus Thomas floruit virtute veritatis

qꝛ ſacrm̄ reſurrectiōis dn̄ice credere noluit
donec de veritate fuit certificatꝰ vt dr̄ Joh.
xx. Beatꝰ Tho. ſuā ſciam nō tā humano in
genio q̄ꝫ diuino oraculo habuit:qꝛ quotiēs
diſputare:legere:ſcribere:dictare voluit:pri
us ad orōnis ſuffragiū ꝯfugit. Un̄ poterat
dicere illud Gal'.i. Qd̄ euāgelizatum eſt a
me nō eſt ſm̄ hoiem: neqꝫ em̄ ego ab hoie
accepi illud neqꝫ didici:ſed per reuelationē
ieſu xp̄i. Beatꝰ Jacobꝰ minor floruit virtu-
te patientie. nā ꝓpter manſuetudinē ſuam
dictꝰ eſt frater dn̄i. vt dr̄ Gal'.i. Beatꝰ tho-
mas in p̄ncipio ſtudij ſui tante fuit tacitur
nitatis vt ab oibꝰ vocaret̄ bos mutus. Nō
em̄ accepat licētiā a deo loquēdi q̄ viderat
⁊ audiuerat vt dicere poſſit illō.ij.Coꝝ.xij.
Audiui archana verba que nō licet hoi loq̄
Nā ſepiꝰ orās eleuabat̄ duobꝰ cubitis a ter
ra: tūcqꝫ mens eiꝰ rapiebat̄ in celū vbi ad-
diſcebat q̄ docere debebat. In cuiꝰ ſignū tūc
incepit loqui. Qn̄ Albertꝰ magnꝰ legebat li
brū de diuinis noibus ⁊c̄. Beatꝰ Philippꝰ
floruit virtute ꝯfidētie. putauit em̄ ꝙ ad ſui
defenſionē ⁊ beatitudinē ſufficeret ſibi vi-
ſio diuinitat̄. dicēs illō Joh.xiiij. Dn̄e oſtē
de nobis patrē ⁊ ſufficit nobis. Btūs tho-
mas valde ꝯfiſus eſt in dn̄o. cū em̄ cogere
tur ad gradū magiſterij ſuſcipiendū omnē
fiduciā in dn̄o poſuit. cūqꝫ neſciret q̄d pro
themate aſſumeret affuit ſenex in habitu
p̄dicatoꝝ dicēs ei. Cōfide qꝛ qō petis impe
traſti. onus magiſterij aſſume: ⁊ ꝑ tuo the-
mate aſſume illud pſ. Rigās montes de
ſuꝑioribꝰ ſuis: de fructu operū tuoꝝ ſatiabit̄
terra. Btūs Bartholomeꝰ floruit v̄tute in-
telligētie. Nā vt dicit Dyo. in lib. de myſtica
theologia. Diuinꝰ bartholomeꝰ dicit ⁊ mul
tā eſſe theologiā ⁊ nimiā. ⁊ euangeliū latū
⁊ magnū. Btūs Tho. tāta intelligētia pre
ditus eſt vt ſecreta myſteria ſacre doctrine
oibꝰ faceret ꝑuia ⁊ clara. vn̄ in p̄ncipio pri
me ꝑtis dic̄ ſic. Quia catholice v̄itatis do
ctor non ſolum prouectos debet inſtruere:
ſed ad eum etiam pertinet incipientes eru
dire. ſm̄ illō apoſtoli.i.Coꝝ.iij. Tanq̄ꝫ par-
uulis in chriſto lac potum dedi vobis non
eſcam. propoſitū noſtre intentionis in hoc
oꝑe eſt ea q̄ ad xp̄ianā religionē ꝑtinēt eo
mō tradere ſm̄ ꝙ ꝯgruit ad eruditionē in-
cipiētiū. hec ibi. Juxta illō Job.xxviij. Pro
funda fluuioꝝ ſcrutatꝰ eſt ⁊ abdita. ꝓ. in lu
cē. hoc aūt p̄cipue appet in expoſitiōe epl'a
rū pauli. a quo cū q̄reret an in eis verū ha

buisset intellectū. R̄ndit. quantū qs viuēs in corpe habere posset. Btūs Mathe⁹ floruit virtute indigētie. Nā cū esset reb⁹ ⁊ curis tpalib⁹ implicat⁹: vnico verbo a xpo vocatus oīa reliqt ⁊ secut⁹ est xpm. Math. ix. Btūs Tho. vt liberi⁹ vacaret cōtēplationi dei ⁊ sctarū scripturarū abiectis dignitatib⁹ ⁊ diuitijs parentū ordinē pdicatoꝝ est ingressus. Nā cū papa Clemēs ipm creasset archiepm Neapolitanū addēs ei redditus monasterij scti petri oīno renuit. Vn̄ poterat dicere illud Sap. viij. Preposui illā regnis ⁊ sedib⁹ ⁊ diuitias nihil esse dixi in cōparatiōe illi⁹. Btūs Symon floruit ꝟtute obediētie. Nā symon interptat obediens. in hoc imitat⁹ est xpm: q dixit. Ego non veni, vt faciā volūtatē meā: ſꝫ volūtatē ei⁹ qui misit me. Btūs Tho. platis suis in oībus obediens fuit. Nā dū scriberet Parisi⁹ op⁹ summe in theologia de mādato prioris inuitat⁹ a sctō Ludouico rege frācie ad prandiū accessit. cūqꝫ in mensa nihil gustaret: ſꝫ in ꝯtēplatiōe qdā pſisteret meditabūdus excitat⁹ ait. nūc ꝯclusum est manicheis. Jō poterat dicere illud Thob. xij. Uidebar q̄dem vobiscū mādūcare ⁊ bibere: ſꝫ ego cibo ⁊ potu inuisibili vtor. Btūs Thade⁹ floruit pietate iusticie: p quā multa miracula fecit vt appereret iusticia ⁊ bonitas legis xpi. Beatus Tho. multis miraculis claruit etiā cū adhuc viueret. Nā quandā mulierē in die pasche post ipius predicationē a fluxu sanguis curauit ad tactū cappe illi⁹. sociū suū etiā a febre sanauit ⁊c. vt possit dicere illud Act. iij. Fides q p eū est dedit integrā sanitatē istā in ꝯspectu oīm vestrū. Btūs mathias floruit virtute hūilitatis. Qm̄ lꝫ esset assumpt⁹ ad gradū aplatus: semp tn̄ in humilitate pmāsit. Btūs Tho. ꝙuis sctūs ⁊ doctor esset: nō tn̄ renuit sociare fratrē quēdam cōuersum ⁊ hospitē p Bononiā ipm sequēdo. vt possit dicere illud. i. Cor. ix. Cū essem liber ex oīb⁹ seruū me feci oīm vt plures lucrifacerē ⁊c. Hijs. xij. ꝟtutib⁹ beatus Tho. exornauit coronā sctē mr̄is ecclie velut. xij. stellis fulgētib⁹ ad honorē vite. quēadmodū ⁊ apl'i ipam exornauerūt vt sic de eo dicatur. Est is lux mundi. suis radijs fulgentibus in vniuersa ecclesia.

Tertio beatus thomas

est lux mūdi ad vie valorē. Sciēdū ꝙ dyabol⁹ multipl'r conat⁹ est ipugnare sctā matrē ecclīam. Vn̄ Aug. lib. de vera religione dic sic. Neqꝫ in ꝯfusiōe paganorum neqꝫ in purgamētis hereticoꝝ: neqꝫ in lāguore scismaticoꝝ: neqꝫ in cecitate iudeoꝝ q̄rēda est religio: ſꝫ apud eos solos q xpiani catholici noiant integritatꝭ custodes ⁊ recta sectātes. Hec em̄ ecclīa catholica p totū orbem valide lateqꝫ diffusa errātib⁹ vtit ad pfect⁹ suos ⁊ ad eoꝝ correctionē cū euigilare voluerint. Utit em̄ gētib⁹ ad materiā opationis sue. hereticꝭ ad pbationē doctrine sue. scismaticꝭ ad documētū stabilitatꝭ sue. iudeis ad cōpatiōnē pulchritudīs sue. hec ille. His velut instrumētꝭ conat⁹ est dyabol⁹ deprauare veritatē fidei catholice. Hi oēs significant p lunā ppter defectū lumis ⁊ variationē quos scta mr̄ ecclīa pedib⁹ calcat. vn̄ dr̄. Et luna sub pedib⁹ ei⁹. Adiuuit autē sctūs Tho. in sua doctrina istoꝝ errores supprimere ⁊ calcare ⁊ eos ad viā veritatꝭ reducere. vt recte dicat de eo. qm̄ est is lux mūdi. Hi autē distincti sunt in. xij gradus. Primi sunt naturales: q varios errores induxerūt in pncipijs rerū naturaliū. Thales Milesi⁹ q fuit prim⁹ ex septē sapiētib⁹ grecie. posuit aquā eē pncipiū rerū naturaliū. Anaximāder hui⁹ discipul⁹ posuit ignē eē pncipiū. Anaximenes hui⁹ auditor posuit aerē eē pncipiū. Anaxagoras posuit intellectū qndā sepatū eē pncipiū. Archela⁹ posuit terrā eē pncipiū. Empedocles posuit amiciciā ⁊ litē eē pncipia oīum rerū nāliū. Et hec pncipia colebāt tanqꝫ deos vt declarat Tull. lib. i. de nā deoꝝ. Sctūs tho. hos errores ꝯfutās obtulit librū opuscloꝝ nāliū in q manifestat ꝟitatē pncipioꝝ nāliū. ppter qd dicūt illd Sap. v. Ergo errauim⁹ a via ꝟitatꝭ: ⁊ lumē iusticie nō luxit nob. nūc aūt ē is lux mūdi. Scdi sunt morales: q varios errores induxerūt. Sic Socrates q posuit ꝙ hō hn̄s sciā peccare nō poterat. ſꝫ qcūqꝫ peccabat ppt ignorātiā peccabat. qr dixit oēs ꝟtutes prudētias. Itē posuit ꝙ in ciuitate oīa debēt eē cōia. s. possessiōes: vxores: ⁊ officia debēt eē ppetua. Sctūs Tho. hos errores ꝯfutās obtulit librū de q̄ttuor ꝟtutib⁹ cardīalib⁹ in q declarat qd sit tenendū circa ista sm ꝟitatē. Tertij sunt stoyci. q varios errores iduxerūt circa ꝟtutes morales. sic piethagoras q posuit felicitatē in ꝟtutib⁹ ⁊ ꝙ passio n̄ pt cadē ī virū sapiētē vt pseqt Tull. i li. de tusculanis qōni. Sctūs Tho. hos errores ꝯfutās obtulit librū ethi

coꝝ.in quo expoſuit veritatē eoꝝ q̄ ꝯtingūt
circa v̾tutes morales. Quarti ſunt achade
mici:qui negauerūt hoīem ſcire aliq̄d.ſicut
Plato Pſeuſipus. Polemon. Artheſilas.
Carneades. Qui voluerunt ꝙ nihil poſſet
ſciri certitudinalr̄.ſʒ ad vtrāqʒ partē poſſet
diſputari vt dicit Tulliꝰ lib. de achademic.
Sctūs Tho.hūc errorē confutās obtulit li
brū qui dr̄ quotlibeta.in quo diſputat de oīͣ
bus rebus ad vtrāqʒ partē.docens q̄d veri
ac certi tenendū ſit in ſingulis. Quinti ſunt
perypatetici:q̄ negauerūt creationē ⁊ mū=
dū incepiſſe eſſe. Sicut Ariſtoteles The=
miſtius. Jobes grāmaticꝰ. Auerroys.qui
poſuerūt ꝙ ex nihilo nihil fit. Sctūs Tho.
hoꝝ errores ꝯfutās obtulit fidelē expoſitio
nem ſup libros philoſophie naturalis.in q̄
bus oñdit veritates naturales non ꝯtradi
cere veritatibꝰ theologicis. Sexti ſunt epy
curei qui voluerūt aīam interire cū corpo=
re.ſicut Leucippꝰ. Democritꝰ. Ariſtipus.
qui felicitatē hoīs poſuerūt in voluptatibꝰ
corpis vt dr̄ Sap. ij. Sctūs Tho. obtulit
iſtis librū queſtionū de aīa.⁊ queſtiones de
malo.in quibꝰ declarat penas hoīm ꝑ pecca
tis:⁊ gl̄iam ſempiternā ꝓ virtuoſo viuere.
Septimi ſunt iudei q̄ negāt multas verita
tes circa fidē xp̄i.angeloꝝ officia:gr̄am in=
carnationis xp̄i. Sctūs Tho. obtulit iſtis
queſtiones de veritate:⁊ q̄ōnes de incarna
tione verbi:in quibꝰ gr̄am noui teſtamenti
mirabil̄r declarat:⁊ poſtillā ſup Johannē.
Octaui ſunt greci:qui negāt ꝓceſſionē ſpi=
ritusſancti a filio:⁊ multa circa poteſtatem
romani pōtificis. Sctūs Tho. obtulit iſtis
expoſitionē ſup primā decretalē:vltra librū
ꝯ errores gētiliū.in qua errorē ipoꝝ elidit.
Noni ſunt heretici:q̄ multa ꝯfingūt ꝯ fidē
catholicā.ſicut Origenes. Manicheꝰ. Pe
lagiꝰ. Sctūs Tho.obtulit eis librū de arti=
culis fidei ad mgr̄m ordīs ꝓ̄dicatoꝝ.⁊ q̄ō=
nes ad lectorē Venetū.⁊ q̄ōnes ad lectorē
Biſuntinū.in q̄bꝰ oībꝰ elimīat hereſes iſto
rū. Decimi ſunt rectores ciuitatū q̄ multos
patiunt̄ defectꝰ in illarū gubernatōe. Scūs
Tho.obtulit librū politicoꝝ ⁊ yconomicoꝝ
in q̄bꝰ docet modū gubernādi ciuitatē ⁊ fa
miliā. Undecimi ſunt ꝯtēplatiui:in q̄bꝰ cō=
tingit defectꝰ ex ꝯtēplatiōe diuinoꝝ.ꝑcipue
ſecretorū celeſtiū. Sctūs Tho. obtulit iſtis
expoſitionē ſup cantica canticoꝝ.⁊ librū de
ſubſtātijs ſepatis.in q̄bꝰ ⁊ de xp̄o ⁊ de an=
gelis mlt̄a diſſeruit.⁊ expoſitionē ſup quat
tuor euāgelia ex dictis ſctōꝝ ꝯtextā.quam
cathenā auream vocauit. Duodecimi ſunt
actiui:ꝑcipue miniſtri eccl̄ie in q̄bꝰ pōt eue
nire error quo ad miniſteria ſua. Sanctus
Tho.obtulit iſtis expoſitionē ſuper libros
Dyoniſij in quibꝰ officia miniſtrorū eccl̄ie
declarant̄ ſm ordines angeloꝝ. Omēs iſti
pñt vere dicere q̄m ſctūs Thomas eſt lux
mundi. Vñ cantat ſctā mr̄ eccl̄ia. Exultet
mētis iubilo laudās turba fideliū errorūʒ
pulſo nubilo per noui ſolis radiū ⁊c̄. Et ſic
pʒ ꝙ lunā.i.mundū ſubiecit pedibꝰ ſctē ma
tris eccl̄ie.pſ̄. Oīa ſubieciſti ſub pedibꝰ eiꝰ
Propter q̄ð hodie quadruplici corona eſt
in gl̄ia coronatꝰ. Prima corona eſt glorie
in viſione diuine eſſentie.pſ̄. Gloria ⁊ ho
nore coronaſti eū:hanc ſibi dedit pater. Di
cēs illð.i. Pet.v. Percipe īmarceſſibilē eter
ne gl̄ie coronā.q̄ð ſignificatū eſt in appiti=
one ſtelle in modū comete ꝑ tres dies an=
te obitū eiꝰ. Scða eſt corona ſapiētie q̄ da
tur ꝑ aureola doctoribꝰ.⁊ hec ē corona au
rea de qua dr̄ Eccl̄i.xlv. Corona aurea ſup
caput eiꝰ expreſſa ſigno ſctitatis. Hanc ſibi
dedit filiꝰ.q̄ð ſignificatū eſt in egreſſu eiꝰ a
ſcholis ꝑ aſſociationē pauli apl̄i. Tertia ē
corona miſcðie in opatione miraculorū.⁊
hec eſt corona de lapide ꝓ̄cioſo quā dedit ſi
bi ſpūſſctūs. De qua dr̄ Eſa.lxi. Spūs dñi
miſit me vt darē lugentibꝰ coronā ꝓ cinere
oleū gaudij ꝓ luctu.i.ſanitatē infirmis.q̄ð
ſignificatū eſt in fratre Johāne monacho
monaſterij in quo ſctūs doctor obijt:q̄ cuʒ
eſſet cecꝰ in die obitꝰ ſctī doctoris viſum re
cepit. Quarta eſt corona pudicicie ſeu vir=
ginitatis.⁊ hec eſt corona floꝝ quā ſibi de=
dit btā v̾go. De qua dr̄ Eſa.lxij. Eris coro
na gl̄ie in manu dñi:⁊ dyadema regni in
manu dei tui. Qð ſignificatū eſt in viſione
beati Auguſtini dicētis fratri Alberto de
Brixia. Thomas mihi par eſt in gl̄ia:ſʒ vir
ginitatis aureola me ꝓ̄cedit ꝑ gr̄aʒ xp̄i amē.

In feſto ſctī Gregorij pape. Sermo.xxi.

e St fidelis ſeruus ⁊

prudēs. Math.xxiiij.⁊ in euā=
gelio ꝓ̄ſentis ſolēnitatis. Bea=
tus Greg.in paſtorali.dicit ſic.⁊ habetur
viij.q.i.c.licet ergo. Tantum debet actionē
populi actio tranſcendere preſulis:quantū
diſtare ſolet a grege vita paſtoris. Super
quo moueo talem queſtionem. Utrūʒ bea
tus Gregorius debuerit eſſe ſanctior vt re=

gimini eccleſie eſſet aptior. Ad iſtam que-
ſtionē reſpondent duo doctores noui teſta
menti. Prim⁹ eſt gloſator. extra de officio
cuſtodis. ca. vlti. dicēs ſic. Sufficit eligē bo
nū: nec oportʒ eligē meliorē. Secūd⁹ ē ſan
ctus Tho. ſcda ſcđe. q. clxxxv. arti. iij. dicens
ſic. Circa aſſumptionē alicui⁹ ad epiſcopa-
tum aliqđ eſt conſiderandū ex parte ei⁹ qui
aſſumit, ꝛ aliqđ ex parte ei⁹ qui aſſumitur.
Ex parte em̄ ei⁹ qui aſſumit: vel eligēdo vel
ꝓuidendo requirit: ꝙ fideliter diuina miſte
ria diſpenſet. que quidē diſpenſari debent ad
vtilitatē eccl'ie. ſm illō. i. Cor. xiiij. Ad edi-
ficationē eccleſie queritevt abūdetis. nō au
tem miſteria diuina homib⁹ cōmittunt ꝓ-
pter corꝫ remunerationē quā expectare de-
bent in futuro. Et ideo ille q̄ debet aliquem
eligere in epm̄ vel de eo ꝓuidere: nō tenetur
aſſumere meliorē ſimpliciť qđ eſt ſm chari
tatem. ſed meliorē quo ad regimen eccleſie.
qui ſcʒ poſſit eccl'iam ꝛ inſtruere ꝛ defende
re ꝛ pacifice gubernare. Vn̄ contra quoſdā
Hierony. dicit. Qđ quidā nō querūt eos in
eccleſia colūnas erigere quos plus cogno-
ſcunt eccleſie ꝓdeſſe. ſed quos vel ipi amāt
vel quorꝫ ſunt obſequijs dediti. vel ꝓ quib⁹
maiorꝫ quiſpiā rogauerit: ꝛ vt deteriora tace
am. qui vt clerici fierent munerib⁹ impetra-
runt. Hoc aūt ptinet ad acceptōnē perſona
rum que in talib⁹ eſt graue pctm̄. Vn̄ ſuper
illud Jaco. ij. Fratres mei nolite in pſonarū
acceptionē ꝛc. dicit gloſa. Augu. Si hanc di
ſtantiā ſedendi ꝛ ſtandi ad honores eccle-
ſiaſticos referam⁹. nō eſt putandū leue eſſe
pctm̄: in perſonarū acceptōe habere fidē deū
glorie. Quis em̄ ferat diuitē eligi ad ſedem
honoris eccl'ie. contēpto paupere inſtructio
re ꝛ ſanctiore? Ex parte aūt ei⁹ qui aſſumit
nō requirit ꝙ reputet ſe alijs meliorem hoc
em̄ eſſet ſuperbū ꝛ ſuperſtitioſuꝫ. ſed ſufficit
ꝙ nihil in ſe inueniat: per qđ illicituꝫ ei red-
datur aſſumere prelatiōis officiū. Unde li-
cet petrus interrogatus eſſet. an dn̄m plus
ceteris diligeret: in ſua reſponſione nō ſe p̄-
tulit ceteris. ſed reſpondit ſimpliciť ꝙ xpm̄
amaret. Studiū tamē illi⁹ qui in dignitate
eſt conſtitut⁹. debet ad hoc tendere vt taleʒ
ſe exhibeat: vt ceteros ꝛ ſciētia ꝛ ſctītate p̄
cellat. Unde Symacus papa vt habet. i. q.
i. dicit. Uiliſſim⁹ computandus eſt niſi ſciā
ꝛ ſanctitate precellat: qui eſt dignitate pre-
ſtantior. Sed nō eſt ſibi imputandū ſi ante
prelationē nō eſt excellentior, hec thomas.

Sciendū ꝙ ad bonuʒ publicū augendum
concurrunt quattuor. Primo cōmunitas
vt ſcʒ qui eſt paſtor ꝓcuret bona cōmunia.
ꝛ nō ꝓpria. i. Cor. xiij. Charitas nō querit
que ſua ſunt ſed que ieſu xpi. Hec aūt cōmu
nitas exigit tria fundamēta. ſ. cōcordie vnio
nem. Nam ſicut dicit phs. ix. Ethicorꝫ. Ad
amiciciā nō pertinet concordia in opinioni
bus: ſed cōcordia in bonis conferentib⁹ ad
vitaꝫ: ꝛ precipue in magnis: qꝛ diſſentire in
aliquib⁹ paruis: quaſi nō videtur eſſe diſſen
ſus. Exiſtente em̄ cōcordia in ꝑncipalibus
bonis: diſſenſio in aliquib⁹ paruis nō eſt cō
tra charitatē. Sed pax vera nō pōt eſſe niſi
in bonis ꝛ bonorꝫ. Pax autē malorꝫ eſt pax
non vera: ſed apparēs. Ideo dicit Aug. xix.
de ciui. dei. Qꝛ pax hoīm eſt ordinata concor
dia. Item exigit iuſticie adequationē. Nam
res diſtribui poſſunt a cōmuni in ſingulos
ꝛ cōmutari de vno in aliū. ꝛ eſt quedā diſtri
butio laborioſorꝫ operū ꝛ cōmutatio. Simi
liter qn̄ aliq̄s tradit rem ſuā alteri ꝑ recom
penſationē alteri⁹ rei. ſicut accidit in empti-
one ꝛ venditione. Rurſus exigit ꝓprietatiſ
obliuionē. Unde Tulli⁹ li. i. officiorꝫ dicit ſic
Scire debem⁹ que in terris gignunt ad vſū
hoīs creari oīa: homīes aūt hoīm cauſa fu-
iſſe genitos: vt ipſi inter ſe alij alijs prodeſ-
ſe poſſint. in hoc debem⁹ naturā ducē ſequi
ꝛ cōmunes vtilitates in mediū afferre. qui
reipublice ꝓfuturi ſunt: duo platonis prece
pta teneant. Unū vt vtilitatē ciuiū ſic tueā-
tur: vt quicq̄d agant ad eam referant obliti
cōmodorꝫ ſuorꝫ. Alterū vt totuꝫ corpus rei
publice curent: ne dum vnā partē tuent: reli
quam deſerant. hec ille. Secūdo concurrit
cōmoditas: puta ſcientia in ſpeculabilibus.
Unde Plato dixit. Beatas fore res publi-
cas: ſi eas aut ſapientes regerent: aut earuꝫ
rectores ſapientie ſtuderent. Itē prudētia
in agibilib⁹: qꝛ prudētia eſt virt⁹ maxime ne
ceſſaria ad vitam humanam. Bene autem
viuere cōſiſtit in bene operari ad hoc em̄ ꝙ
aliq̄s bene operat: nō ſolū requirit quid fa-
ciat. ſed etiā quomodo faciat. vt ſcʒ ſm rati
onē rectā operet: nō ſolū ex impetu aut paſ
ſione. Rurſus ars in factibilib⁹: vt ars belli
ca: nautica: fabrilis. Et ſic de ceteris artibus
mechanicis. Tertio ꝯcurrit ſecuritas: puta
lex naturalis: lex humana: ꝛ lex diuina. pſ.
Lex dn̄i imaculata cōuertēs aīas teſtimo-
nium dn̄i fidele ſapiām preſtans paruulis.
Et Iſido. dic. li. Ethimo. Qꝛ lex eſt nullo pri

tiato cōmodo:ſꝫ ꝑ cōmuni vtilitate oīm cō-
ſcripta. Quarto cōcurrit ſanctitas ad quē
tria expediūt.ſcꝫ ſacra defenſiua. Nam ꝑ ſa-
crificia ciuitates defenſanṫ. vt tempe moyſi
Exod̄ xvij.ꝛ tpe ioſue. Joſue.vi. Et inimici
debellati fuerūt. Joſue.x. Item penitentia re
conciliatiua.vt niniue. Jone.iij. Rurſus in-
nocentia ciuitatū preſeruatiua. vt pꝫ de decē
iuſtis tpe ſubuerſionis ſodome. Gen̄.xviij.
Et qꝛ beatꝰ Greg. floruit.tum ſctītate vite.
tum ſapiā doctrine.diligēs cōitatē fideliuꝫ:
cōmoditatē:ſecuritatē:ꝛ ſctītatē. Idō dicit
ꝟbū ꝓpoſitū. Eſt fidelis ſeruus ꝛ prudēs.

Eſt fidelis ſeruus ꝛ prudens.
- Per humilitatem.
- Per vigilantiam.
- Per confidentiam.
- Per patientiam.
- Per paupertatem.
- Per pietatem.

Primo beatus gregorius

eſt fidelis ſeruus ꝛ prudēs per humilitateꝫ
Nam ſicut ex cemēto liquido ꝛ ex lapidibꝰ
duris fit edificiū.ita etiā ex humilibꝰ ꝛ igne
diuini amoris induratis fit ſpūale edificiuꝫ
Vn̄ dn̄s Luc.xiiij. Inducit ſimilitudinē de
homīe qui vult turrim edificare.ꝙ prius ſe-
dens cōputat ſumptꝰ:qui ſunt ei neceſſarij
ſi habeat ad ꝑficiendū ne inſulteṫ ei qꝛ hic
homo incepit edificare ꝛ nō potuit cōſūma
re. Sumptꝰ aūt ad turrī edificādā.vt Aug.
dicit in epl'a ad Letū. Nihil ē aliud ꝙ vt nū
ciet vnuſquiſqꝫ oībꝰ q̄ ſunt eiꝰ. Materia au
tem huiꝰ edificij eſt xpſ:qꝛ fundamentū ali
ud nemo pōt ponere preter id qd̄ poſitū eſt
qd̄ eſt xp̄s ieſus. Cui fundamēto apponun
tur ꝓphete ꝛ apl'i. Eph̄.ij Superedificati ſu-
per fundamentū apl'oꝝ ꝛ ꝓphetarū ad qd̄
fundamētuꝫ ꝑueniṫ ꝑ hūilitatē. Vn̄ Aug.
Magnā fabricā vis cōſtruere celſitudinis
de fundamēto ꝑ̄us cogita humilitatꝭ. Ad h̄
edificiū eccl'ie volēs ꝑuenire beatꝰ gregoriꝰ
ꝑ̄us fecit fundamentū humilitatꝭ.ꝛ hoc qua
druplicit̄. Primo in aīo:qꝛ ſe pctōrē repu-
tabat. Unde Mauricio impatori q̄ euꝫ ꝑſe
quebaṫ ſic ſcripſit. Quia em̄ peccator ſum
credo ꝙ om̄ipotētē deū tanto vobis ampli
us placatis quāto ſibi male ſeruientē affli-
gitis. Secūdo in ꝟbo ꝛ doctrina. Nam pri
mus in litteris ſuis:ſeruuꝫ ſeruoꝝ dei ſe ap
pellauit.etiā doctrinā ſuaꝫ vilem reputauit.
Unde dixit in epiſtola ad Innocētiū affri-
ce prefectū. Si delitioſo cupitis pabulo ſa-
ginari:beati auguſtini opuſcula legite.ꝛ ad
cōparationē illius ſimilaginis noſtrū furfu
rem nō queratis. Tertio in ſigno. Cū em̄
quidā heremita vellet ſibi reuerentiā exhibe
re:ipſe ꝑ̄us ſe in terrā proſtrauit. Quarto
in honore iniuncto:eiꝰ quidē electio fuit in-
uita ex parte ſui.ꝛ ideo fugit ꝛ ſe abſcondit
Ex parte populi fuit volūtaria:quia omnes
vnanimiter eum elegerūt. Ex parte dei fuit
miraculoſa:qꝛ cum latitaret indicio colūbe
manifeſtatus eſt.

Secundo beatus gregori-

us eſt fidelis ſeruus ꝛ prudens per vigilanti
am. Ipſe em̄ poteſt dicere illud Eccl'i.xxiij.
Ego nouiſſimꝰ vigilaui.ꝛ quaſi qui colligit
racemos poſt vindemiatores in benedicti-
ctione dei ꝛ ip̄e ſperaui.ꝛ quaſi vindemiās
repleui torcular. Gregoriꝰ em̄ interpretatur
vigilans.ꝛ hoc quantū ad quattuor. Prīo
quantū ad deū per contēplationē:idō ip̄m
deū inuenire meruit. Ecc̄.xxiiij. Qui mane
vigilauerint ad me inuenient me. Meruit
em̄ xp̄m in peregrini ſpecie ꝛ viſibili carne
videre. Meruit videre ſpm̄ſanctū in ſpecie
columbe ſuper caput eius manentē. Meru
it videre beatā virginē inter choros angelo
rum iubilantiū ꝛ dicentiū. Regina celi leta
re.ꝛ ſibi propitiam in peſtis ꝓpulſatiōe.qn̄
ante imaginē ꝟginis turbulentia aeris fu-
git:ꝛ ſerenitas mira remāſit. Meruit vide-
re angelos orōnes ſuas deo offerentes. ſic
audiuit ab angelo quem in forma peregrini
ſuſcepit ꝛ pauperis. Ego angelus dei ſum:
ꝛ dn̄s miſit me ad te vt te protegā:ꝛ oratio
nes tuas deo offeram. Etiam vidit angelū
ſibi obſequentē. Nam in die paſche cū apd̄
ſanctā Mariā maiorē miſſam celebraret:ꝛ
pax dn̄i ꝓnūciaret.angelus alta voce reſpō
dit.ꝛ cū ſpiritu tuo. Vn̄ papa eadem die ce
lebrat in dicta eccleſia.ꝛ cū dicit.pax dn̄i. ſi-
bi minime reſpondeṫ in huiꝰ miraculi teſti-
moniū. Secūdo vigilauit quantū ad ſe per
vite perfectionē. Nam terrena deſpexit:cele
ſtia ſuſpexit:mortē appetijt. Unde in prolo
go dialogi dicit. Infelix animus meꝰ in mo
naſterio meminit qualis fuit.quādo ei labē
tia tempora cuncta ſubter erant.ꝙ nulla ni-
ſi celeſtia cogitare conſueuerat. ꝙ mortem
quoqꝫ que pene cunctis pena eſt vt ingreſ-
ſum vite ꝛ laboris ſui ꝑmiū amabat. Ter
tio vigilauit quantū ad proximū per ſollici

ſam prouiſionem. Eccleſia eñ dei modo pi
cta eſt in officio eccleſiaſtico multiplici colo
re. Primum colorẽ appoſuit xp̄s: dicens.
Hoc eſt corpus meũ. Secundũ appoſue
runt apoſtoli: qñ orationẽ dñicam in miſſa
dicẽdã ordinauerunt. Tertium appoſuit
Ignatius qui pſalmos per antiphonas di
cendos ſtatuit. Quartũ appoſuit Hylari
us qui Gloria in excelſis deo compoſuit.
Quintũ appoſuit Nicena ſynodus q̄ ſim
bolum maius inſtituit. Sextum appoſuit
Athanaſius qui fidem catholicam ſufficiẽ
ter explicauit dicẽs. Quicunq3 vult ſaluus
eſſe ꝛc. Septimu3 adiunxit Hieronymus
qui pſalteriũ per ferias diſtinxit. ꝛ Gloria
patri in fine pſalmoꝝ dicendum inſtituit.
Octauũ appoſuit Ambroſius: qui cant⁹
hymnos ꝛ orationes fecit. Gregori⁹ vero
opus perfecit: qꝛ totum officiũ eccleſie ordi
nauit. Ecc̃. xlvij. Stare fecit cantores circa
altare. ordinauit hymnos. Ideo ſequit̃. In
ſono eoꝝ dulces fecit modos. Ordinauit
miſſam. Ideo ſequit̃. Dedit in celebrationi
bus decus. Ordinauit officiũ in ſeptem ho
ris perpetuo decantandũ. Ideo ſubdit̃. Or
dinauit templũ vſq3 ad conſummationẽ vi
te. Ordinauit antiphonarium in matutinis
ſpecialiter decantandũ. Ideo ſubditur. Am
pliauit mane dei ſanctitate. Ordinauit ꝙ
miſſa vocetur. quia ſacra hoſtia eſt nobis a
deo dupliciter miſſa. ſ. ꝑ incarnationẽ in mũ
do. ꝛ ꝑ ſctificatõe3 i ſacramẽto. ꝛ nos eã ſi
bi duplicit̃ mittim⁹. ſc3 per paſſionẽ qua deo
reconciliamur: ꝛ per quottidianã oblationẽ
q̄ pro nobis intercedit vt dei miſicordiã cõ
ſequamur. Ordinauit etiã vt miſſa in tripli
ci lingua decantaret̃. ſc3 greca vt Kyrie ele y
ſon. hebrea. vt Amen ꝛ Alleluya. ꝛ latina:
vt alia que legunt̃. Ut ſicut iſte tres lingue
in titulo crucis poſite: cõfeſſe ſunt xp̄m tũc
morientem3. Sic nunc ipm̃ laudarent in celo
regnantem. Ordinauit etiam ꝙ in miſſa fi
erent tres partes hoſtie conſecrate: quaru3
vna ponitur in calice ꝛ imergitur vino: ꝛ ſi
gnificat beatos qui inebriantur ab vberta
te domus dei. Alia ꝛ maior ſignificat fide
les in mundo iſto: q̄ exponunt̃ multiſ acerbi
tatib⁹. Tertia ꝛ minor: ſignat fideles in pur
gatorio qui ſubijciuntur magnis penalita
tibus. Quarto vigilauit quantũ ad eccleſi
am per vtilem ſacre ſcripture expoſitionem
vt dicatur de eo illud Geneſ. xlix. Neptalim
ceruus emiſſus dans eloquia pulchritudi
nis. Studuit eñ in quinq3 libris a quibus
exemplauit omnes libros ſuos. ſc3 in libro
creaturarum: in quibus vidit dei potentiam
ſapientiam: ꝛ bonitatem. ꝛ ab iſto exempla
uit libros ſuos: quibus rudiores inſtruxit.
qui aliquando inſtruũtur verbis. ideo fecit
quadraginta omelias. Aliquando inſtruũ
tur exemplis. ideo fecit dialogum. Item
in libro conſcientie per viciorum extirpatio
nem: ꝛ virtutum plantatione3. ꝛ ab iſto exẽ
plauit libros moralium. Item in libro ſci
entie per paſtoralis officij perfectam cogni
tionem. ꝛ ab iſto exemplauit libros paſto
ralis regiminis. Item in libro vite per iu
gem dei meditationem. ꝛ ab iſto exempla
uit expoſitionem ſuper Ezechielem. Item
in libro gratie per omniũ gratiarum ꝛ virtu
tum poſſeſſionem. ꝛ ab iſto exemplauit or
dinationem officij eccleſiaſtici ꝛc.

Tertio beatus gregorius
eſt fidelis ſeruus ꝛ prudens per cõfidentiã
Ualde eñ confidit in miſericordia dei. ꝛ h̄
quattuor modis. Primo per orationes ſu
as ipm̃ deum ad miſericordiã3 inclinando.
quia traiano penam eternam pepercit. Ge
neſ. xxxij. Si contra deum fortis fuiſti ꝛc.
Secundo ipm̃ angelum placando. Cum
eñ beatus gregori⁹ pro peſte oraret. vidit
angelũ gladium cruentatũ tergentem ꝛ re
ponentem. Tertio diabolum fugando. nã
falcem accenſam de manu petri accipiens
os eius ꝛ faciem excuſſit. ꝛ inſtar ethiopis
denigrauit. Quarto purgatorium aperien
do: ꝛ animas ab eo citius liberando. vt pꝫ
de miſſis quas fecit celebrari pro fratre iu
ſto ꝛc. De miſſe cu3 ſint ſatiſfactorie: nõ poſ
ſunt niſi pro vno celebrari. Etiam non poſ
ſunt dici niſi ab eo qui aliter non eſt obliga
tus. etiã miſſa cõuentualis non eſt cõputan
da in numero harum miſſarum.

Quarto beatus gregori
us eſt fidelis ſeru⁹ ꝛ prudẽs per patiẽtiam
Lic3 eñ lãgueret. ſemp tñ aut legebat: aut
ſcribebat: aut dictabat: aut orabat. ij. Cor.
xij. Cũ eñ infirmor tũc fortior ſu3 ꝛ potẽs.
Sancti eñ viri qñ ſũt infirmi corpe: ſũt for
tiores mẽte. Infirmi ad amãdũ terrena: for
tes ad amãdũ celeſtia. Cũ eñ oraſſet ꝑ tra
iano. angel⁹ dixit ei. qꝛ oraſti ꝑ dãnato. duo
rum tibi optio datur. aut in purgatorio duo
bus dieb⁹ cruciaberis. aut omi tempore vi

ſe tue dolorībꝰ ⁊ infirmitatibus affligeris. Qui preelegit toto tempore vite ſue vexari infirmitate: qđ ⁊ factū eſt. languores tamē ſuos patienter tolerauit.

Quinto beatus gregorius eſt fidelis ſeruus ⁊ prudens per paupertatem. Quis eñ multis diuitijs abundauerit: in his tñ omībꝰ paupꝑ fuit: qꝛ oīa pauperibus erogauit. Prouer. xiij. Eſt quaſi diues cū nihil habeat: ⁊ eſt quaſi paupꝑ cū in multis diuitijs ſit. qđ patet ex quattuor ſignis.

Primo eñ ſex monaſteria in ſcicilia conſtruxit: ⁊ ſeptimū in domo ꝓpria fundauit.

Secūdo indigentiū noīa ſcripta habuit ⁊ eis neceſſaria miniſtrabat. Vñ quottidie duodecim pauperes in menſa ſecū habebat

Tertio tribꝰ milibꝰ ancillis dei ꝓ quottidianis ſtipendijs. lxxx. auri pondera annuatī offerebat. Quarto ex reuelatiōe facta cuidam heremite: qui petens a deo qualē gloriam in celis haberet. reſponſum eſt ei ꝙ eq̄lem cū btō gregorio q̄ diuitias nō amando ſed pauperibꝰ erogando diſtribuit.

Sexto beatus gregorius eſt fidelis ſeruus ⁊ prudēs ꝑ pietatē. Nam ⁊ iuſtus fuit in puniendo: ⁊ pius in cōpatiēdo. talis debet eſſe quilibet prelatꝰ vt cōſtituatur ſuper familiā xpī. hic per grām: ⁊ tandem per gloriam. Amen.

In feſto ſancti Benedicti abbatis Sermo. xxij.

e

Jus memoria in benedictiōe eſt. Eccli. xlvi. ⁊ in epiſtola preſentꝭ ſolennitatꝭ. Geñ. xxiiij. dr̄. Ingredere benedicte dñi. cur foris ſtas: paraui locū bonū camelis tuis. Supꝑ quo talē queſtionē moueo. Utrū beatꝰ bñdictꝰ in viſione q̄ vidit totū mūdū ſpecifice viderit diuinā eſſentiā beatifice. Ad iſtam q̄ſtionē rñdēt duo doctores noui teſtamēti.

Primꝰ eſt beatꝰ Gregꝭ. li. ij. dialogoꝝ dicēs. Qꝛ beatꝰ bñdictꝰ vidit totū mūdū in diuino lumīe nō qđ eſt deꝰ ſed qđ eſt ab ipō deriuatū. ſm illō pſ. In lumīe tuo videbimꝰ lumē.

Secūdꝰ ē ſctūs Tho. i. quotlibe. q. i. dicēs ſic. Corpꝰ corruptibile aggrauat aīam. vt dr̄ Sap. ix. Sūma aūt eleuatio mētis hūane ē vt ad diuinā videndā eſſentiā ꝑtingat. Vñ impoſſibile ē vt mēs hūana dei eſſentiā videat. vt Aug. dicit. xij. ſupꝑ Geñ. ad lr̄am. Niſi huic vite mortali hō funditꝰ intereat: vel ſic alienet̄ a ſenſibus: vt neſciat vtrū ſit in corpore: an extra corpꝰ. Sicut de Paulo legit̄ ij. Cor. xij. Beatꝰ aūt bñdictꝰ qñ illā viſionem vidit. nec huic vite funditꝰ mortuꝰ erat: nec a corporeis ſenſibꝰ alienatꝰ. Qđ pꝫ ꝑ hoc ꝙ dū adhuc in eadē viſione ꝑſiſteret alium ad idem videndū aduocauit. vt Gregꝭ. dic. Vñ manifeſtū eſt ꝙ dei eſſentiā non vidit. hec tho. Sciendū ꝙ benedictio eſt triplex ſcꝫ nature: grē: ⁊ glorie. Benedictio nature fuit in pma rerū creatōe: qñ bñdixit nos deus in pmo parēte: vt multiplicaremur naturaliter. Vñ Geñ. i. dr̄. Benedixit eis deꝰ dic̄. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram que quidē multiplicatio ꝟtute huiꝰ bñdictionis debebat eſſe cū innocētia. Vñ Anſel. dicit lib. de cōceptu ꝟginali. Qđ ſimul cū rationalē haberent aīam iuſti eſſent: quos generaret hō ſi nō peccaſſet. Item hec multiplicatio fuiſſet ſine mortalitate. Vñ Aug. in li. de q̄ſtionibꝰ noui ⁊ veteris teſtamēti. dicit. Qđ deꝰ fecit hoīem qui q̄diu nō peccaret immortalitate vigeret: vt ipe ſibi auctor eſſet. aut ad vitā vel ad mortē. Rurſus hec multiplicatio fuiſſet ſine penalitate. Nā corpus homīs in ſtatu innocentie poterat preſeruari: ne pateret̄ leſionē ab aliquo duro. partim quidē per ꝓpriā rōnē per quā poterat nociua vitare. partim etiā per diuinā ꝓuidentiā que ſic ipm tuebat̄: vt nīl ei occurreret ex improuiſo a quo lederet̄. Benedictio grē fuit in diuini ꝟbi incarnatiōe. Tūc eñ deus pater nos bñdixit: quādo ad nos filium ſuū miſit. in quo oēs benedicimur. Quantū ad plenitudinē grē Geñ. xij. In ſemine tuo. i. in xpo benedicent̄ oēs gētes. Nam ꝓpter pctm̄ pmi homīs triplex maledictio introiuit in mundū. Prima terre ſterilitas. Geneſ. iij. Maledicta terra in opere tuo: ſpinas ⁊ tribulos germīabit tibi Secunda laboris anxietas. Vñ dr̄ ibidem. In labore comedes ex ea cūctis diebꝰ vite tue. Tertia doloris m̄ltiplicabilitas. Vñ dicit̄ ibidē. Multiplicabo erūnas tuas ⁊ ꝯceptꝰ tuos. In dolore paries. Xps in hūc mūdū veniēs loco innocētie perdite attulit grām. Apl's. Gratia ⁊ veritas per ieſum xpm facta eſt. loco mortis attulit vitā. Joh. x. Ego veni vt vitā habeāt. loco penalitatis attulit īmortalitatē. cuiꝰ exēplar apparuit in reſurrectione ipiꝰ. Ideo dr̄. ij. Cor. xv. Si xps reſurrexit ⁊ nos reſurgemꝰ. Benedictio grīe

nobis dabit̄ in fine mūdi. quantuʒ ad corpꝰ
⁊ aīam ſimul. Math. xxij. Erūt hoīes ſicut
angeli dei in celo. Nam ad beatitudinē con
ſequendā cōcurrūt duo. ſ. natura ⁊ grā. Ipa
xpo ꝑfectio beatitudinis q̄ eſt ꝑfectio totiꝰ
vniuerſi. puta perfecta beatitudo ſanctoruʒ
erit in fine mūdi. Sed iſta ꝯſūmatio p̄ceſſit
cauſaliter. quantū ad naturā quidē in p̄ma
rerū inſtitutione. quantuʒ ad grām vero in
incarnatōne xp̄i: ſicut aūt in ſeptimo die fu
it cōſūmatio nature: in incarnatiōe xp̄i ꝯſū
matio grē. cū moriens in cruce dixit. Conſū
matū eſt. Ioh. xix. Sic in fine mūdi erit cō-
ſūmatio glorie. Math. xiij. Hanc triplicem
benedictionē habuit beatꝰ benedictꝰ. prout
fuit ſibi oſtenſuʒ in illa viſione qua vidit to
tum mundū. Ideo dicit̄. Qꝛ eius memoria
in benedictione eſt.

Eius memoria eſt in benedictione.
- Angelorum.
- Patriarcharum.
- Prophetarum.
- Apoſtolorum.
- Martyrum.
- Confeſſorum.
- Virginum.
- Electorum.
- Contemplatiuorum.
- Actiuorum.

Primo memoria beati be

nedicti eſt in benedictione angelorum: quo-
rum benedictio eſt hoīm cuſtodia. circa q̄s
agunt quattuor. Primo aſſiſtunt homini
ne a diabolo ſuffocetur: ⁊ in ꝓfundū infer-
ni demergatur. Secūdo illuminā̄t hoīem
vt ſe ⁊ pctm̄ ſuū agnoſcat: ⁊ vt proximū de-
linquentem charitatiue corripiat. Tertio
excitant hoīem vt ad deum cōuertat̄. ⁊ hoc
per cōtritionē: ⁊ ne vlterius in peccatū reci-
dat. Quarto orationes hoīm deo preſen-
tant. vt ptʒ de Raphaele qui dixit Thobie
Quādo tu orabas cū lachrymis ego orati-
onē tuā obtuli corā dn̄o. Beatꝰ benedictus
iſta officia angelorꝫ ſe habuiſſe demonſtra-
uit. Primo aſtitit placido puero ⁊ mona-
cho: quē a raptu fluuij ⁊ ſubmerſione libera
uit. Secūdo illuminauit monachos eos
charitatiue corripiendo. ꝙ ſibi vinuʒ vene
no mixtū obtulerāt. qꝛ diſtrictius regulā ſer
uari volebat. Tertio excitauit florentium
preſbyterū vt a malicia ſua ceſſaret: q̄ viruʒ
dei perſequebat̄. Quarto monachum ab
orone exeūtē ſic ꝯſtantē reddidit: vt deinceps
demon nō fuerit auſus illū ab orone diſtra
here. vt ſic quilibet iſtoruʒ dicere poſſit illud
Act. xij. Nunc ſcio vere quia miſit dn̄s an-
gelum ſuum ⁊c̄.

Secundo memoria beati

benedicti eſt in benedictiōe patricharū: int̄
quos fuerūt precipue quattuor quorꝫ veſti-
gia ē ſecutꝰ. Primꝰ eſt Abraham de quo
dicit̄ Gen̄. xij. Egredere de terra tua ⁊ de co
gnatiōe tua ⁊ de domo patris tui: ⁊ veni in
terrā quā monſtrauero tibi. faciamq; te cre
ſcere in gentē magnā ⁊ benedicā tibi ⁊ ma-
gnificabo nomē tuum: eriſq; benedictꝰ. vbi
dn̄s hortat̄ beatū benedictū ad mūdi contē
ptum ⁊ ad religionis ingreſſuʒ. que duo ple
ne obſeruauit. Grego. deſpectiſq; ſtudijs re
licta domo: rebuſq; patris ſctē cōuerſatiōis
habitū queſiuit. Secūdꝰ eſt Loth. de quo
dicit̄ Gen̄. xix. ꝙ angeli loth extra ſodomā
poſuerunt. precipiētes ne poſt tergū reſpice-
ret. ⁊ ne in om̄i loco circa regionē maneret.
Sic angeli beatū benedictū eduxerūt de ſo
doma mundi: ne cū mūdanis habitaret eti
am corporalit̄. in hoc ꝙ preceperūt ne poſt
tergū aſpiciat dederūt intelligere ne rediret
ad mundū, etiā mētaliter. Tertius eſt Ia-
cob qui in deſerto triplicē benedictionē ob-
tinuit ab angelo. Vnā qꝛ neruus femoris
emarcuit. i. cōcupiſcentia debilitata fuit. Se
cundā qꝛ nomē mutauit ſcʒ iſrael. i. videns
deum. Tertiā qꝛ contra deū fortis fuit: vt di
xit ei angelus. Hanc triplicem benedictio-
nem habuit beatus benedictus in deſerto
religionis. ſ. carnis incorruptionem. vt patʒ
de merula que ante eiꝰ faciē volitabat. cūq;
magna carnis cōcupiſcentia eū temptaret.
ſigno crucis edito mox nudū ſe inter ſpinas
⁊ vepres proiecit. vt ſic per vulnus corporis
vulnus ſanaret mentis. Deut̄. xxxiij. Bene-
dictio illiꝰ q̄ apparuit in rubo veniat ſuꝑ ca
put ioſeph. Rubus qui ardebat ⁊ nō com-
burebatur eſt caſtitas que a cōcupiſcentia
nō ſuperatur. habuit celeſtiū ꝯtemplationē
vt pʒ qn̄ nutricē ſuā occulte fugiēs in quen-
dam locū venit in campania q̄ diſtat a Ro
ma per. xl. miliaria. vbi tribꝰ annis incogni-
tus hominibꝰ permāſit. excepto quodā mona
cho noīe Romano: qui ſibi ſedule neceſ-
ſaria miniſtrabat. Gen̄. xxxvij. In pingue-
dine terre ⁊ in rore celi deſuper erit benedi-
ctio tua. habuit deuotā orationē que de us

vincit. vt p3 de capiſterio fracto ad ei⁹ ora-
tionem reintegrato. Oſee. xxv. Inualuit ia-
cob ad angelū ꝛ confortat⁹ eſt: ꝛ fleuit ꝛ ro
gauit eum. Quart⁹ eſt populus iſrael q̄ ex
egypto exiens venit in deſertu3. de deſerto
in terrā ꝓmiſſionis in qua p̄mos fruct⁹ ter
re comedit. deinde ꝑuenit in hierl'm. Sic be
atus benedict⁹ bene de mūdo tenebroſo ꝑ-
uenit ad deſertū penitētie ꝛ inde ad guſtu3
celeſtis grē: tandē ad cōtemplationē ſupne
patrie. Et ſicut in deſerto de⁹ miniſtrauit po
pulo iſrael māna. ſic beato benedicto per ro
manū monachū neceſſaria ſubminiſtrauit.
licet diabol⁹ tintinabulū fregerit.

Tertio memoria beati be

nedicti eſt in benedictiōe ꝓphetarum inter
quos fuerūt p̄cipue quattuoꝛ. Prim⁹ fuit
Moyſes cū quo magnā ſimilitudinē hab3
beat⁹ bn̄dict⁹. Na3 ſicut ille egyptū. ſic iſte
mundū deſeruit. ecce nociui derelictio. Sicut
ille deſertū: ſic iſte clauſtrū petijt. ecce ꝑficui
electio. Sicut ille iudeos in deſertum. ſic iſte
monachos in heremū deduxit. ecce multitu
dinis gubernatio Sicut ille legem: ſic iſte
regulam tradidit. ecce populi inſtructio.
Sicut ille temptationes populi: ſic iſte tem
ptationes diaboli ſuperauit. ecce temptati-
onū ſubiugatio. Sicut ille multis ꝛ ſtupen-
dis miris: ſic iſte crebris miraculis claruit.
ecce miraculoꝝ opatio ꝛc. Secundus fuit
dauid q̄ habuit ſpm̄ ꝓphetie quo ad p̄teri-
ta: p̄ſentia ꝛ futura. vñ fact⁹ eſt rex ſup po-
pulū iſrael. Sic beat⁹ benedict⁹ ſpū ꝓphetie
viguit: cognoſcēs occulta p̄ſentia. ſicut p3
in monacho ſibi ſeruiēte de ſupbia tēptato.
Unde fact⁹ ē p̄nceps monachoꝝ. Terti⁹
fuit Helyas q̄ latēs in ſpelūca paſtus eſt a
deo miniſterio coꝛui deferētis ei panes ꝛ car
nes. Sic beatus bn̄dict⁹ poſt moꝛtē romani
monachi refect⁹ eſt in die paſche: dū latita-
ret in ſpecu p quendā ſacerdotē a deo miſſū
Quart⁹ fuit helyſeus q̄ ſtās in cellula ſua
cognouit q̄d egerat Giezi puer ei⁹ in via cū
Naamā Syro. vt dr̄. iiij. Reg. v. etiā cū qui
dam maceriā ſuccidiſſet ꝛ caderet ferrū ſecu
ris in aquā. tulit helyſeus manubriū ꝛ ferrū
enatauit. vt dr̄. iiij. Reg. vi. Sic beat⁹ bene
dict⁹ ſpū ꝓphetico cognouit monachos ex-
tra monaſteriū comediſſe Similit̄ cū circa
monaſteriū ei⁹ quidā cum falcaſtro vepres
abſcideret: ferrum de manubrio ꝓſiliens in
quendā lacū pfundū cecidit. cūq3 ille de
hoc nimis anguſtiaret̄: vir dei manubrium
in lacu poſuit: ꝛ mox ferrū enatauit.

Quarto memoria beati

bn̄dicti eſt in bn̄dictōe aploꝝ: quib⁹ aſſimi-
latur in q̄ttuoꝛ. Pr̄io in humilitatꝭ ſubiecti
one. Vn̄ dr̄ Math. xviij. Qd̄ acceſſert diſci
puli ad ieſu3 dicētes. Quis putas maioꝛ eſt
in regno celoꝝ? ꝛ aduocās ieſus paruulum
ſtatuit eū in medio eoꝝ ꝛc. Sic beat⁹ bn̄di
ctus iuxta numerū. xij. aploꝝ. xij. grad⁹ hūi-
litatis diſtixit: ꝛ in vita ſua obſeruauit. Se
cundo in eccleſiarū fundatione. Nā apl'i diſ
currentes p mūdū nouas ecclias fundaue
runt: ꝛ xp̄o dedicauerūt. Sic beat⁹ bn̄dict⁹
iuxta numerū. xij. aploꝝ. duodecī monaſte-
ria cōſtruxit: ꝛ ea monachis repleuit. Ter-
tio in prolis ꝓpagatiōe. Nā apl'i ſua p̄dica
tione multos filios genuerūt xp̄o ſpūaliter
i. Coꝛ. iiij. In xp̄o ieſu p euāgeliu3 ego vos
genui. Sic beat⁹ bn̄dict⁹ p regulā ſuā innu
merabiles filios genuit. Deut. xxxiij. Bene-
dictus in filijs aſſer. ſit placēs fratrib⁹ ſuis.
multos em̄ filios ſpūaliter generauit. gene
ratos tempoꝛalib⁹ ſubſidijs enutriuit. nutri
tos ad promotōnes ꝛ abbatias promouit.
Quarto in miraculoꝝ opatiōe. Nam q̄dā
miracula fecit in elemētis. ſ. in igne purgato
rij. Sicut qn̄ p monialib⁹ defunctis oꝛauit
In igne fantaſtico quē ſuis meritis extin-
xit. In aere qn̄ lucē celeſtē aſpexit. In aqua
qn̄ placidū puerū liberauit. In t'ra qn̄ aquā
de terra pduxit. In celo: qn̄ aiam ſoroꝛis in
ſpecie colūbe aſcēdentē vidit. In moꝛte ho
minis qn̄ monachū quē diabol⁹ ex ruina pa
rietis oppreſſerat liberauit. Poſt moꝛtē ho
minis qn̄ monachū q̄ ad parētes viſitādos
ſine bn̄dictiōe iuerat adiuuit. ꝛ ſic de alijs.

Quito memoria beati be

nedicti ē in bn̄dictōe martyrū: quis em̄ nō
fuerit martyr effectu. ardētiſſime tn̄ deſide-
rauit martyriū affectu. qd̄ pat3 q̄drupli ſi-
gno. Pr̄io ex feruēti deuotōe p iuge dn̄ice
paſſionis recordatiōnē. pſ. Intinguat̄ pes
tuus in ſanguie. Secūdo ex monumēti ap
tione. Fecit em̄ ſibi monumētū apiri. qd̄ in-
dicat moriēdi alacritatē. Job. iij. Gaudent
vehement̄ cū inuenerint ſepulchrū. Tertio
ex loci veneratōe. fecit em̄ ſe cōferri in ecclia
vt ꝓſtaret̄ dei bonitatē ꝑpt bn̄ficia rece-
pta. Quarto ex diuina reuelatiōe. predixit
em̄ diem ſui obitus ꝛ ſacramentu3 euchari

ſtie deuotiſſime ſuſcepit.

Sexto memoria beati be
nedicti eſt in bn̄dictōe cōfeſſoꝝ: quoꝝ vitā
imitatꝰ eſt quo ad quattuor. Primo in cō
paſſione. Greg. Benedictꝰ religioſus ⁊ piꝰ
puer cū nutrice ſuā flere conſpiceret. illiꝰ do
lori cōpaſſus eſt: ⁊ ideo meruit diuinā miſe
rationez. Math. v. Beati miſericordes qm̄
ipi miſericordiā cōſequent. Secūdo in ora
tione. ideo meruit exaudiri. Ecq. iiij. In ora
tione dierū exaudietur. Tertio in lectione.
ideo meruit diuina ſapiētia impleri. i. Thi.
iiij. Attende lectioni: exhortationi ⁊ doctri
ne. Quarto in efficaci locutione. ideo me
ruit plures deo lucrari. Greg. Dum ei cibos
deferrebant corporis: ab eiꝰ ore verba refe
rebant vite. ptz ex miraculo dolij qđ imple
tum eſt oleo tempore illiꝰ magne famis ⁊c.

Septimo memoria beati
benedicti eſt in bn̄dictiōe virginū. Fuit em̄
virgo mēte ⁊ corpore. Greg. A pueritia cor
ſenile geſſit etate quidē moribꝰ tranſiens.
nulli animū ſuū voluptati dedit. iſtud patet
q̄druplici ſigno. Prio qr fuit talis i ſenectu
te q̄lis i iuuētute. nā pſeuerauit i eadē for
titudine operis. pš. Fortitudinē meaz ad te
cuſtodiā. Secūdo quia perſeuerauit in ea
dem alacritate mētis. Prouer. xvij. Animꝰ
gaudēs etatē floridā facit. Tertio quia fu
it in eodē calore amoris. Cañ. viij. Fortis ē
vt mors dilectio. Quarto quia ſemp pro
fecit in dei cognitōe. Unde mūdana ⁊ trāſi
toria ſibi deſipuerunt. Eſa. xlviij. Implebit
dn̄s ſplendoribꝰ aiam tuam.

Octauo memoria beati be
nedicti eſt in benedictione electorū. Nomē
em̄ eius ſicut ceteroꝝ ſanctoꝝ eſt magnifi
catum quadrupliciter. Primo quia ſemp
eſt coram oculis diuine maieſtatis. pš. Ho
norabile nomē eoꝝ coram illo. Secūdo qr
in honore habetur ab angelis. ij. Reg. vi.
Feci tibi nomen grande iuxta nomen ma
gnorū. Tertio quia eſt ſcriptū in celis Lu
ce. x. Gaudete quia noīa veſtra ſcripta ſunt
in celis. Quarto quia honoratur ab omībꝰ
eccleſijs. Eccli. xliiij. Sapientiā ſanctorum
narrant populi ⁊ laudem eorum nunciat ec
cleſia. nomina autez eoꝝ vi. in ſeculū ſeculi.

Nono memoria beati be
nedicti eſt in benedictiōe cōtemplatiuorum
Sicut em̄ lucerna accenſa extinguit aut per
negligentiā aut nimiam abundantiā aut p
nimiam penuriam. Sic contemplationem
mentis quidā perdunt per negligentiam. vt
virgines fatue. Math. xxv. Quidam per ni
miam abundantiam. pš. Prodijt quaſi ex
adipe iniquitas eorum. Quidā per aduerſi
tatem illatam. Ecq. xxi. Cor fatui quaſi vas
confractum: omnē ſapientiam non tenebit
Beatꝰ autē benedictꝰ fuit expeditꝰ ad am
bulandū: ne torpeſceret per negligentiā. ido
dicit Deut. xxxiij. Ferrum ⁊ es calciamētū
eius. Fuit em̄ calciatus ere. quia nō marce
ſcebat per proſperitatem nimiam. Fuit etiā
calciatus ferro. vt eſſet firmus cōtra aduer
ſitatem illataz. vnde quia fuit in contempla
tione aſſiduus meruit celeſtibus reuelatio
nibus illuſtrari. pš. Reuela oculos tuos et
conſiderabo mirabilia de lege tua. In cuius
ſignum viſio quedam vtiqz certa monſtra
ta eſt vni fratri moranti in cella ⁊ alteri lon
ge poſito. viderunt nāqz viam pallijs ſtra
tam atqz innumeris choruſcam lampadi
bus a cella ſancti benedicti verſus orientez
vſqz ad celum tendentē. Cui venerando ha
bitu vir deſuper clarus aſſiſtens Cuius eſ
ſet via quam cernerent inquiſiuit. quibꝰ cuz
neſcire ſe dicerent ait. Hec eſt via qua dile
ctus domini benedictꝰ celū aſcendit. Sicqz
certificati ſunt ambo pariter.

Decimo memoria beati
benedicti eſt in benedictiōe actiuoꝝ. nā ere
ctus int manꝰ diſcipuloꝝ vitā finiuit. Qui
dam em̄ moriunt iacentes: qui a bonis ope
ribus vacauerunt. Quidā proſtrati qui per
pctm̄ corruerūt. Quidā claudi: qui fidē ſine
operibꝰ habuerūt. Quidā ab infirmitate ſa
nati ſunt: q post pctm̄ ad penitentiā redierūt
Quidā erecti ſunt ſic viri ſcti: qui a pctō ſūt
liberati: bonis operibꝰ pleni ⁊ in intentione
recti. Has differentias tangit aplus. Heb.
xij. Remiſſas manus ⁊ genua ſoluta erigi
te: ⁊ greſſus rectos facite pedibus veſtris:
vt non claudicans quis erret: magis aūt ſa
netur. Beatus aūt benedictꝰ in ſignū recti
tudinis ſue actiuitatis inter diſcipuloꝝ ma
nus imbecillia membra ſuſtentans. erectis
in celum manibus ſtetit ⁊ vltimū ſpiritum
inter v̄ba oratiōis efflauit. Ideo vt dicitur
Eſa. xxxiij. Regem in decore ſuo videt ſcilz
ieſum xp̄m per infinita ſecula. Amen.

In feſto annunciationis beate
Marie virginis Sermo.xxiij.

Quomodo fiet iſtud

q Luce.i.⁊ in euangelio preſentis
ſolēnitatis. Beatus Bernardꝰ
in quadā epl'a dicit ſic. Nemo hominū no-
uit nec noſcere poteſt ad plenū. Quid boni
ad grām. quid congruentie ad ſapientiā. q̄d
decoris ad gloriā. quid cōmodi ad ſalutē. ꝑ-
nes ſeipām cōtineat huiꝰ venerandi miſte-
rij. ſcʒ humane redemptionis: inſcrutabilis
altitudo. hec ille. ¶ Super quo talem moueo
queſtionē. Utrum ad generis humani poſt
lapſum reparationē: congruū fuerit ſubſeq̄
verbi dei incarnationē. Ad iſtam q̄ſtionē
r̄ndent tres doctores noui teſtamēti. Pri
mus eſt beatꝰ Aug.li.xiij. de trinitate dicēs
ſic. Oſtendamꝰ nō aliū modū poſſibilē deo
defuiſſe: cuiꝰ poteſtati oīa equaliter ſubia
cent: ſed ſanan de miſerie noſtre conuenien
tiorem aliū modū non fuiſſe. Secūdus eſt
Damaſcenꝰ in p̄ncipio tertij libri: dicēs ſic.
Per incarnationis miſteriū mōſtrat̄ ſimul
bonitas: ſapiētia: iuſticia ⁊ potētia: vel virtꝰ
dei. Bonitas quidē qm̄ nō deſpexit proprij
plaſmatis infirmitatē. Juſticia vo qm̄ ho-
mine victo non aliū facit vincere tyrannū
neqꝫ vi eripit ex morte hoīem. Sapiētia vo
qm̄ inuenit difficillimi decētiſſimā ſolutōē
Potentia vo ſiue virtꝰ infinita: q̄ nihil eſt
maius q̄ deū fieri hoīem. hec ille. Tertiꝰ
eſt ſanctꝰ Tho.iij.parte.q.i.arti.xi. dicēs ſic
Aliqua ſatiſfactio pōt dici ſufficiens dupli
citer. Uno modo perfecte q̄ eſt cōdigna ꝑ
quandā adequationē ad reparatōnē cōmiſ
ſe culpe. ⁊ ſic hoīs puri ſatiſfactio ſufficiēs
eſſe non potuit. Tum q̄ tota natura hūana
erat per pctm̄ corrupta: nec bonū alicuiꝰ per
ſone: vel pluriū poterat per equiparantiam
totius nature detrimentū recōpenſare. Tū
etiā q̄ pctm̄ cōtra deū cōmiſſū quandā in
finitatē habet ex infinitate diuine maieſtat̄.
Tanto eīm offenſa eſt grauior: quāto maior
eſt ille in quē peccat̄ ſeu delinquit̄. vn̄ opor
tuit ad condignā ſatiſfactionē; vt actio ſatiſ
facientis haberet efficaciā infinitā: vt puta
dei ⁊ hoīs exiſtens. Alio modo pōt dici ſa-
tiſfactio ſufficiens imperfecte. ſcilʒ ſm̄ acce-
ptationē eius q̄ eſt ea contentꝰ: q̄uis non
ſit cōdigna. ⁊ hoc modo ſatiſfactio puri ho
minis eſt ſufficiens. Et q̄ oē imperfectū
preſupponit aliq̄d perfectū a quo ſuſtentet̄
Inde eſt q̄ oīs puri hoīs ſatiſfactio effi
caciam habet a ſatiſfactione xp̄i. hec Tho.

Sciendū q̄ congruū fuit deū incarnari ꝑ
pter duo. Primo ꝓpter remotionē mali. ꝓ-
pter quattuor cauſas. Primo q̄ ꝑ hoc hō
inſtruit̄ ne ſibi diabolū preferat ⁊ eum ve-
neretur qui eſt auctor peccati. Unde Aug.
dicit. xiij. de trini. Quādo ſic deo cōiungi po
tuit humana natura vt fieret vna ꝑſona ſu
perbi illi maligni ſpūs non ideo ſe audeant
homini preponere q̄ nō habēt carnē. Se-
cundo q̄ ꝑ hoc inſtruimur quanta ſit digni
tas humane nature ne eam inq̄nemꝰ peccā
do. Un̄ dicit Aug. li. de vera religione. De-
monſtrauit nobis deꝰ q̄ excelſum locū int̄
creaturas habeat humana natura in hoc q̄
hominibꝰ in vo hoīe apparuit. Et Leo papa
dicit in ſmo. de natiuitate. Agnoſce o xp̄ia
ne dignitatē tuā: ⁊ diuine conſors factꝰ na-
ture: noli in veterem vilitatē degeneri cōuer
ſatione redire. Memento cuiꝰ ſis capitis: ⁊
cuiꝰ corporis mēbrū. Reminiſcere qm̄ erep
tus de poteſtate tenebrarū tranſlatus es in
dei lumē ⁊ regnū. Tertio quia ad preſum-
ptionem hoīs tollendā grā dei nullis meri-
tis noſtris precedentibꝰ in noīe xp̄i nobis
cōmendat̄. vt dicit Aug. iij. de trinita. Et ſic
ſupbia hoīs que maximū impedimentū eſt
ne inhereat deo: per tantā dei humilitatē re
darguat̄ atqꝫ ſanet̄. vt Aug. dicit ibidem.

Quarto ad liberandū hoīem a ſeruitute.
Qd̄ quidē vt dicit Aug. xiij. de trini. fieri de
buit ſic. vt diabolꝰ iuſticia hoīs ieſu xp̄i ſu-
peraretur qd̄ factū eſt xp̄o ſatiſfaciente ꝑ
nobis. Homo aūt ꝑus ſatiſfacere non pote
rat pro toto humano genere: deus aūt ſatiſ
facere nō debebat. vnde oportebat deū ⁊ ho
minē eſſe ieſum xp̄m. Unde Leo papa dic̄
in ſmone de natiui. Suſcipitur a maieſtate
humilitas. a vtute infirmitas. ab eternitate
mortalitas: vt quod noſtris remedijs ↄgru
ebat, vnus atqꝫ idē dei ⁊ hoīm mediator ⁊
mori ex vno: ⁊ reſurgere poſſet ex altero. Ni
ſi eīm eſſet verus deus: nō afferret remediū
niſi eſſet verus hō: non preberet exēplū. hec
ille. Secūdo congruū fuit deū incarnari ꝓ
pter ꝓmotionē hoīs in bono. Primo quā-
tum ad fidē que magis certificat̄ ex hoc q̄
ipſi deo loquenti credit. Unde Aug. dic̄. xi.
de ciui. dei. Ut homo fidentius ambularet
ad veritatem ipſa veritas dei filius hoīe
aſſumpto: conſtituit atqꝫ fundauit fidem.

Secundo quantū ad ſpem que per hoc mo

ſtime erigitur. Uñ Aug. dic. xiij. de trinita.
Nihil tam neceſſariũ fuit ad erigendã ſpem
noſtrã ꝙ vt demonſtraretur nobis quantũ
diligeret nos deꝰ. Quid vero huius rei iſto
iudicio manifeſtius ꝗ̃ ꝙ dei filius noſtre
nature dignatus eſt inire conſortiũ. Tertio
quantũ ad charitatez que maxime per hoc
excitatur. Uñ Aug. dicit in lib. de catheti-
zandis rudibꝰ. Que maior cauſa eſt aduẽ-
tus dñi niſi vt oſtẽderet deꝰ dilectionẽ ſuaz
in nobis: Si amare pigebat: ſaltẽ reamare
nõ pigeat. Quarto quãtũ ad rectã ꝑatio
nem in qua nobis exemplũ ſe prebuit. Uñ
Aug. dicit in quodã ſermone de natiuitate
dñi. Hõ ſequẽdus nõ erat q̃ videri poterat
Deus ſequẽdus erat q̃ videri nõ poterat.
Ut ergo exhiberetur hoĩ ⁊ qui ab homĩe vi
deretur: ⁊ quẽ hõ ſequeretur deus factꝰ eſt
hõ. Et ſic plenã participationẽ diuinitatis
que vere eſt hoĩs beatitudo ⁊ finis huma-
ne vite poſſideret. Uñ deus aſſumendo car
nem ſuã maieſtatẽ nõ minuit: ſꝫ ex hoc nob
appropinquare voluit ꝑ incarnationez vt
magis nos ad ſe cognoſcendũ attraheret.
Unde patet quomodo fiet iſtud. ſcilicet tã
altum ſacramentum incarnationis.

Fiet iſtud
Juſtorum conſilio.
Angelorum miniſterio.
Uirginis arbitrio.
Deuotorum obſequio.

Primo fiet iſtud ſacra-
mentũ incarnatiõis iuſtoꝝ ꝯſilio. Quoniã
dyabolus humani generis inimicꝰ: verita-
tis aduerſariꝰ: caput ſcelerũ: princeps oĩm
vitioꝝ: ſuaſor malarũ cogitationũ: inuẽtor
mortis: ⁊ pater oĩm maloꝝ. inſatiabilis ho
micida: inuidẽs hoĩ calido ſtercore in ocu-
los dormientis immiſſo ip̃m miſerũ hoĩez
excecauit multis bonis atq; virtutibus ſpo
liauit p̃ter ⁊ ꝑmit ſ. naturalibꝰ ⁊ gratuitꝫ
atq; in ſui ſeruitutẽ captiuauit. ſuꝑ quo pu
tabat ſe exercere p̃tãtez ꝑpetuo eo ꝙ ꝑ ino
bedientiã cecidiſſet. q2 qui facit peccatũ eſt
ſeruus peccati. ⁊ a quo quis ſuperatus eſt
eius ſeruꝰ eſt. Nouerat tñ deũ oĩpotentẽ ſue
volũtatis arbitrio homĩs morbo exhibere
medicinã ⁊ remediũ. non tñ niſi ꝑ euz qui
ſoluerat damna fraudis cõmiſſe. Ideo cõ-
cludebat ꝙ neq; deꝰ q̃ pati non debet: neq;
homo qui impotens erat ſatiſfacere pote-
rat. propterea mirabatur ꝙ ſacra ſcriptura
ꝓnũciaret xp̃m venturũ neſciens ꝙ ex ho-
mine qui pati põt. ⁊ ex deo qui eſt oĩpotens
poſſit ꝯſtitui vnus redẽptor. imo in ſuꝑbia
ſemꝑ creſcẽs deridebat multũ ſanctos qui
erant in lymbo. ⁊ frequenter ſuper flumĩa
babylonis interrogabat verba cantionũ a
captiuis dicens. Eligite ex vobis viruz qui
deſcendat mecũ ad ſingulare certamen: ve-
niat ⁊ liberet vos. atq; exprobrabat fideli-
tatẽ ſanctoꝝ in obſeruantiã legis dei ⁊ dice
bat. Uanus eſt oĩs q̃ ſeruit deo: ⁊ q̃d emo-
limẽtũ q2 ſeruiuiſtis ei: Ubi ſunt dij veſtri
in quibꝰ habebatis fiduciã: Surgãt ⁊ opi-
tulentur vobis: ⁊ in neceſſitate vos ꝓtegãt
Talia improꝑabat ſctis aſſidue in illa ma
gna valle miſerie. vbi ꝑſeuerabãt gemitibꝰ
ſautiati. cũ ſe noſcerẽt de plateis ſuꝑne ſyõ
exules filij eue. Collegerũt tandẽ ꝯſiliũ pa
triarche ⁊ ꝓphete vt ꝓ pace acq̃renda lega
tionẽ dirigerẽt deo ſuo. Dauid aũt exurgẽs
in medio eoꝝ dixit. Cõgregate illi ſctõs eiꝰ
q̃ ordinauerũt teſtm̃ eiꝰ ſuꝑ ſacrificia. imo-
la deo ſacrificiũ laudis ⁊ redde altiſſimo vo
ta tua. Sic em̃ dixit deꝰ. Inuoca me in die
tribulationis: eruã te ⁊ honorificabis me.
Sacrificiũ laudis honorificabit me: ⁊ illic
iter quo oſtendã illi ſalutare dei. Placuit di
ctũ dauid. ⁊ habita diligẽti inq̃ſitiõe: elege
runt q̃ttuor p̃res magne ſctitatis. ſ. Eſayã
Jeremiaz Job ⁊ Dauid. quos ſtatuerũt in
medio ⁊ dixerũt, hi ſunt viri mĩe in q̃bꝰ per
ſeuerat bona hereditas. Naz Eſayas futu
ra rerũ in xp̃o ⁊ eccl̃ia ꝓuidit dño reuelãte
Jeremias ſctĩficatꝰ eſt in vtero m̃ris a deo
⁊ in ꝓphetã gentibus datꝰ eſt. Job erat vir
ſimplex ⁊ rectus ac timẽs deũ ⁊ recedẽs a
malo. cui ſimilẽ in terra nõ inuenit deꝰ. Da
uid vero teſtimoniũ habuit a deo dicẽte. In
ueni hoĩem ſꝫm cor meũ. Iſti ſunt viri ſcti
quos elegit dñs in charitate nõ ficta. ⁊ de-
dit illis prudẽtiaz ⁊ virtutẽ. Pergãt itaq;
in ſpũ ad dñm orãtes ꝓ ſalute oĩm. Et flen
tes dixerũt. Exaudiat dñs orõnes nr̃as ⁊
recõciliet nob: nec nos deſerat in tp̃e malo
Deꝰ miſereat nostri ⁊ bñdicat nob: illumi-
net vultũ ſuũ ſuper nos ⁊ miſereat noſtri.
His dictis preterierũt iſti q̃ttuor viri ad dñz
ꝓ ſalute generis hũani depcaturi. Primo
ſurrexit Eſayas purgatꝫ labijs ⁊ hũilit̃ ſic
exorſus eſt. lxiiij. c. Utinã diſrũperes celos
⁊ deſcẽderes vt notũ fieret nomẽ tuũ inimi
cis tuis. A facie tua gẽtes turbarent. Ecce
tu iratꝰ es q2 peccauimꝰ ⁊ facti ſumꝰ vtinã

dus oēs nos:q̄ſi pann⁹ mēſtruate vniuer/
ſe iuſticie nr̄e.nō eſt q̄ inuocet nomē tuum
⁊ ſurgat ⁊ teneat te. ⁊ nunc dn̄e pr̄ noſter
es tu:nos vero lutū tu fictor nr̄ ⁊ opera ma
nuū tuarū oēs nos. Ciuitas ſctā tua deſta
ſctā ē: ſyō deſta facta ē:hierl'z deſolata ē:do
m⁹ ſctificatiōis ⁊ glīe nr̄e. Ne iraſcaris dn̄e
ſatis ⁊ ne vltra memineris iniq̄tatis nr̄e.
Ecce reſpice dn̄e:ppl's tu⁹ oēs nos. Oīa de
ſiderabilia nr̄a verſa ſunt in ruinas. Nūq̄d
ſup his ꝯtinebis te dn̄e. tacebis ⁊ affliges
nos vehemēter. hec ibi. Tūc deus pr̄ rn̄dit
Eſaye dicēs illud.lxiiij.c. Ecce ego ad gen/
tē que neſciebat me ⁊ que nō inuocauit no
men meū. Expādi man⁹ meas tota die ad
ppl'm incredulū q̄ gradit̄ in via non bona
poſt cogitatiōes ſuas:ppl's q̄ ꝓuocat me
ad iracundiā:ante faciē meā ſemp. Qui di
cūt recede a me nō appropinques mihi:q̄
imūdus es. ecce ſcriptū eſt corā me non ta
cebo:ſed reddā ⁊ retribuā in ſinū eoꝝ iniq̄
tates vr̄as ⁊ iniq̄tates patrū veſtroꝝ ſimł'
Hec ibi. Reſumptis virib⁹ Eſayas dixit il
lud.lvij.c. Juſtus perit ⁊ nemo eſt q̄ recogi
tet in corde ſuo ⁊ viri miſcōie colliguntur ⁊
nō eſt q̄ intelligat. A facie eīn malicie colle
ctus eſt iuſt⁹. Ueniat ergo pax ⁊ requieſcat ī
cubili ſuo. hec ibi. Irat⁹ dn̄s reſpondit illud
qd̄ ibi ſequit̄. Sup quē dilataſti os tuuz ⁊
ieciſti linguā. Nunq̄d vos filij ſceleſti ⁊ ſe
men mendax? Nunq̄d ſup his nō indigna/
bor? Territ⁹ aūt Eſayas fugit a facie domi
ni:⁊ ad ſuos reūſus cū lachrymis ait. Ob/
ſtupeſcite ppl'e me⁹ conturbamini confidē
tes exuite vos ⁊ cōfundamini: plangite ſu
per regionē deſiderabilem. quoniā non eſt
pax impijs dicit dominus. Secundo perre
xit Jeremias ad dominū loquenſq; verba
pietatis cū planctu ait. Recordare domīe
q̄d acciderit nobis intuere ⁊ reſpice obpro/
briū noſtrū. Pupilli facti ſumus abſq; pa/
tre:matres noſtre quaſi vidue. Patres no
ſtri peccauerunt ⁊ non ſunt:⁊ nos iniquita
tes eoꝝ portauimus. Serui dominati ſunt
noſtri: non fuit qui redimeret de manu eo/
rum. Defecit gaudiuz cordis noſtri:verſus
eſt in luctuz chorus noſter. Cecidit corona
capitis noſtri:ve nobis quia peccauimus.
Tu autem domine ineternuz permanebis
ſolium tuum a generatione in generationē
Quare in perpetuum obliuiſceris noſtri:de
relinquens nos in longitudinem dierum.
Conuerte nos domine ad te ⁊ ꝯuertemur:
innoua dies noſtros ſicut a principio. Sȝ
proijciens repuliſti nos:irat⁹ es cōtra nos
vehementer. Tunc dominus reſpondit di/
cens illud Jere.xv. Si ſteterint moyſes ⁊
ſamuel corā me:non eſt anima mea ad po
pulū iſtū. Ejice illos a facie mea vt egredi/
antur:tu reliquiſti me retrorſum abijſti. Et
extendā manū meā ſuper te:⁊ interficiā te.
Reſumptis viribus dixit iteruz Jeremias
illud.viij.c. Dolor meus ſuper dolorē in me
cor meuz merens. Ecce vox clamoris filie
populi mei:de terra longinq̄. Nunquid dn̄s
non eſt in ſyon: aut rex eius non eſt in ea:
aut non eſt medicus ibi. Quare non eſt ob
ducta plaga filie populi mei. Jratus dn̄s re
ſpondit illud Jere.xi.c. Tu ergo noli orare
pro populo iſto:⁊ ne aſſumas ꝓ eo laudes
⁊ orationē. Quia non exaudiā in tempore
clamoris eoꝝ ad me in tempore afflictiōis
eoꝝ. Dixit iterū Jeremias illud.xv.c. Dn̄e
deus prophete dixerunt eis. Non videbitis
gladiū.ſ.pene inferni ⁊ fame.ſ.diuine viſio/
nis nō erit in vobis: ſed pacē verā dabit in
loco iſto. Rn̄dit dn̄s Jeremie. Falſi pphe/
te vaticinantur vobis in nomine meo. Nō
miſi eos ⁊ nō precepi eis neq; locutus ſuȝ
ad eos. Viſionē mendacē ⁊ diuinationeȝ
fraudulentā ⁊ ſeductionē cordis ſui pphe/
tant vobis. Idcirco in gladio ⁊ fame cōſu/
mentur prophete illi ⁊ populi quibus pro/
phetauerunt. Territus autez Jeremias fu
git a facie dn̄i:⁊ ad ſuos reūſus cū lachry/
mis ait. Deducant oculi mei lachrymas ꝑ
diē ⁊ nocte ⁊ non taceant:q̄m contritione
magna ꝯtrita eſt virgo filia populi mei pla
ga peſſima vehement̄. Tertio perrexit Job
ad dn̄m loquēs amaritudines cordis ſui ⁊
dicens illud.vi.c. Quis det vt veniat petitio
mea:⁊ qd̄ expecto tribuat mihi de⁹. Sed ta
men ad omnipotentē loquar ⁊ vias meas
in conſpectu eius arguā ⁊ ipſe erit ſaluator
meus. Quare tacens conſumor? Duo tm̄
ne facias mihi:⁊ tūc a facie tua non abſcō
dar. Manū tuā lōge fac a me:⁊ fortitudo
tua non me terreat. Uoca me ⁊ ego reſpō
debo tibi. Sed quātus ego ſum qui reſpō/
deam ei ⁊ loquar verbis meis cum eo. Et
hec ſit mihi conſolatio vt affligens me nō
parcat nec contradicam ſermonibus ſuis.
Que eſt enim fortitudo mea vt ſuſtineam
aut quis finis meus vt patienter agā. Nec
fortitudo lapidum fortitudo mea:nec caro
mea enea eſt. Ecce non eſt auxiliuz mihi in

me. Nolo multa fortitudine contendat me
cū: nec magnitudinis ſue mole me premat
Proponat equitatē contra me: ⁊ tūc perue-
niet ad victoriā iudiciū meū. Tunc domi-
nus reſpondit Job dicens illud. xxxviij. c.
Quis eſt iſte inuoluens ſententias ſermo-
nibus imperitis? Nunquid irritū facies iu-
diciū meū ⁊ condemnabis me vt tu iuſtifi
ceris? Quis eñ reſiſtere poteſt vultui meo
aut quis dedit mihi ante ⁊ reddā ei? Omīa
que ſub celo ſunt mea ſunt. Non parcā eñ
verbis potentibus: ⁊ ad deprecandū compo
ſitis. Reſumptis viribus Job humiliter vt
molli ſermone frangeret iram dei ait. xlij. c.
Scio quia omnia potes: ⁊ nulla te latet co
gitatio. Jdeo inſipienter locutus ſuʒ ⁊ que
vltra modū excedunt ſcientiā meā. Jdcir-
co meipſe reprehendo ⁊ ago penitentiaʒ in
fauilla ⁊ cinere. Jratus dñs reſpondit iob
dure, dicēs illō. viij. Vſquequo loqueris ta
lia ⁊ ſpiritus multiplex ſermonis oris tui.
Nunquid deus ſupplantat iudiciū: ⁊ omni
potens ſubuertit quod iuſtū eſt. Nunquid
deo comparari poteſt homo etiaʒ cū perfe-
cte fuerit ſcientie? Quid prodeſt deo ſi iuſtꝰ
fueris: aut quid ei conferes ſi immaculata
fuerit vita tua? Nunquid timens arguet te
⁊ veniet tecū in iudiciū: ⁊ non propter ma
liciam tuā plurimā ⁊ infinitas iniquitates
tuas? Territus autē Job fugit a facie do-
mini: ⁊ ad ſuos reuerſus cū lachrymis ait.
Cogitationes mee diſſipate ſunt torquen-
tes cor meū. Pereat dies in qua natus ſuʒ
⁊ nox in qua dictū eſt cōceptus eſt homo.
Quare non in vulua mortuus ſum: egreſ-
ſus ex vtero non ſtatim perij? Quare data
eſt miſero lux ⁊ vita his qui ī amaritudine
anime ſunt? Quarto perrexit dauid cū pſal
terio ad dominuʒ ⁊ ait. Ad te domine cla-
mabo deus meus: ne ſileas ne quando ta-
ceas a me ⁊ aſſimilabor deſcendentibus in
lacū. deus meus clamabo per diē ⁊ non ex-
audies. Ecce propter te mortificamur tota
die. eſtimati ſumꝰ ſicut oues occiſionis vbi
ſunt miſericordie tue domine: ſicͤ iuraſti da
uid in veritate tua. Tu dixiſti. Clamabit ad
me ⁊ ego exaudiā eū cū ipō ſum in tribula
tione: eripiā eū ⁊ glorificabo eū. Exurge q̄
re obdormis dñe: exurge ⁊ ne repellas in fi
nē. Educ de carcere animas noſtras vt cō-
fiteamur nomini tuo dñe. Exurge dñe ad-
iuua nos ⁊ redime nos. Rñdit dñs ad da
uid dicēs. Quis eſt hō q̄ viuet ⁊ non vide
bit mortem: eruet aīam ſuā de manu inferi.
Interroga p̄trē tuū: quoniā iniq̄tateʒ me
ditatus eſt in cubili ſuo: aſtitit omni vie nō
bone: maliciā autē non odiuit. Dilexit ma
liciā ſuper benignitatē: iniquitatē magis lo
qui q̄ʒ equitatē. Dilexit omnia verba preci
pitationis. Ecce mater tua parturiuit iniu-
ſticiā concepit dolorē ⁊ peperit iniquitateʒ.
Lacū apuit ⁊ effodit eū: ⁊ incidit in foueā
quā fecit. Cōuertetur dolor eius in caput
eius: ⁊ in verticē ipſius iniquitas eius de-
ſcendet. Reſumptis viribus ait dauid. Ti
bi domine derelictus eſt pauper: orphano
tu eris adiutor. Deſideriū pauperū exaudi
uit dominus: preparationē cordis eoꝝ au-
diuit auris tua: quoniā requirēs ſanguinē
eoꝝ recordatus es, non es oblitus clamo-
rem pauperū. vt quid domine repuliſti in fi
nem: iratꝰ eſt furor tuꝰ ſup oues paſcue tue
Memor eſto ꝯgregatiōis tue quā poſſedi-
ſti ab initio. Rñdit dñs dicens. Vanū eſt
vobis ante lucē ſurgere: quia que procedūt
de labijs meis nō faciā irrita. Territus aūt
dauid fugit a facie dñi: ⁊ ad ſuos reuerſus
cū lachrymis ait. Laboraui ī gemitu meo
laboraui clamās: rauce facte ſt̄ fauces mee
defecerunt oculi mei dū ſpero in deum meū:
quoniā abiectus ſum a facie oculoꝝ eius.
Factus ſum tanq̄ʒ vas perditū: qm̄ audiui
vituperationē iuſtorū in circuitu. Tunc oēs
ceperunt planctū magnū omnis maritus
ſumpſit lamentū. ⁊ que ſedebant in thoro
maritali plangebāt. ſpes oīum ꝯtrita eſt. ⁊
tota poſteritas ade induit confuſionē. Sic
ergo plorabant in illa valle miſerie ⁊ tene-
braruʒ: afflicti vehemēter in mendicitate ⁊
ferro induti confuſione. Sancti patres con
uocato iterū conſilio: quid agenduʒ foret.
Quō fiet iſtud tā profunduʒ myſteriū hu-
mane redemptiōis. Surrexit dauid dicēs.
Intellexi a domino qm̄ ineternuʒ ſeruabo
dauid miſericordiā meaʒ ⁊ teſtm̄ meum fi
dele ipſi. Et ponam in ſeculuʒ ſeculi ſemen
eius ⁊ thronū eiꝰ ſicut dies celi ⁊ dixerunt.
Nūc clamemus in celū: ⁊ miſerebit̄ nr̄i deꝰ
noſter. Tunc ait Eſayas. Viſiones ꝓphe-
tarū multiplicate ſunt. Qm̄ egredietr̄ v̄ga
de radice ieſſe: ⁊ flos de radice eiꝰ aſcēdet ⁊c̄
Ecce eni virgo concipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vo
cabitur nomen eius emanuel. ⁊ Jeremias
ait. Nouū faciet dominꝰ ſuper terrā: mulier
circundabit virū. ⁊ Job ait. Vidi ſolē cum
fulgeret ⁊ lunam incedentem clare: ⁊ leta-

ſtum eſt coꝛ meū in abſcondito. Dauid vero
ait. Surge dn̄e ī requiē tuā: tu ⁊ archa ſan
ctificationis tue. Sacerdotes eiꝰ induā ſa/
lutari: ⁊ ſancti eiꝰ exultatiōe exultabūt. Tūc
ſancti patres dixerūt. Queramꝰ ergo ado/
leſcentulā virginē ⁊ ſpecioſam: ⁊ ſtet coꝛā
rege ⁊ foueat eū: doꝛmiatq; in ſinū eiꝰ ⁊ ca/
lefaciat dn̄m noſtrū regem. iij. Reg. i. ⁊ ſic
reconcilietur nobis ⁊ faciat pacē. Reſpon
dit Salomon dicens. Mulierē foꝛtē quis
inueniet? Cui dauid ait. Jurauit dn̄s dauid
veritatē ⁊ non fruſtrabitur eū: de fructu vē/
tris tui ponā ſuper ſedē tuā. Reſpondit Sa
lomon illud Cant. vi. Uide vt pulchra ſit:
ſuauis ⁊ decoꝛa ſicut hierl'm: terribilis vt ca
ſtroꝛū acies oꝛdinata. Cui dauid ait. Os
meū loquetur ſapiētiā: ⁊ meditatio coꝛdis
mei pꝛudentiā. Et ait ad ſanctos patres.
Uoce mea ad dn̄m clamabo: voce mea ad
dn̄m depꝛecaboꝛ: effundā in cōſpectu eius
oꝛationē meā: ⁊ tribulationē meā ante ipſū
pꝛonūciabo. Aperiā in parabolis os meū:
loquar pꝛopoſitiones ab initio. Benedicā
dn̄m in omni tempoꝛe: ſemper laus eius in
oꝛe meo. Jn dn̄o laudabitur aīa mea: au
diant manſueti ⁊ letētur. Magnificate do
minū mecū: ⁊ exaltemus nomen eius in id
ipm. Exquirā dn̄m ⁊ exaudiet me: ⁊ ex omi
bus tribulatōnibus meis eripiet me. Uos
autē benedicite deū: ⁊ enarrate oīa mirabi
lia eius. Confitemini ei coꝛā omibus viuē
tibus: quia fecit nobiſcū miſericoꝛdiā ſuā.
Reſpōderūt ſancti patres ⁊ dixerūt. Mit
tat tibi dn̄s auxiliū de ſctō: ⁊ de ſyon tueat
te. Mēoꝛ ſit dn̄s ſacrificij tui: ⁊ olocauſtū
tuū pingue fiat. Tribuat tibi ſm coꝛ tuum
⁊ oē ꝯſiliū tuū ꝯfirmet. Letabimur in ſalu
tari tuo: ⁊ in noīe dei nr̄i magnificabimus.
Jmpleat dn̄s oēs petitiōes tuas: exaudiat
te dn̄s in die tribulatōis nr̄e. Tūc dauid in
ſpū ſecꝰ celū aſcēdēs ait. Apite mihi poꝛtas
iuſticie: ⁊ ingreſſus ī eas ꝯfiteboꝛ dn̄o. Di
xerunt angeli ad ſeinuicē. Ueniūt legati ex
egypto: ꝑueniamꝰ eos ⁊ ſciamꝰ quid q̄rūt
a deo. Et Michael archāgelꝰ ait. Quis eſt
hō q̄ vult vitā: diligit dies videre bonos. ſ.
redemptionis humane. Dauid aūt timēs
ne ſibi ſolito moleſtus fieret: humiliter re/
ſpondit dicēs. Obſecro dn̄e deſine ab ira ⁊
derelinque furoꝛē: noli emulari vt maligna
ris. Dixit ei michael. Reuela per me domi/
no viam tuam: ⁊ ſpera in domino: ⁊ dabit
tibi petitiones coꝛdis tui. Reſpōdit dauid
dicēs. Eructabit coꝛ meū verbū bonū: dicā
ego opa mea regi. Quis ex vobis deducet
me in ciuitatē munitā? Nōne ipē deꝰ qui re
pulit nos: ipſe dabit nob̄ auxiliū de tribula/
tione? Dixit ei michael. Uide ne diutiꝰ gra/
ues regē ſermone ꝓlixo. Tu ſcis quoniam
vir linguoſus non diligit in hac terra. Rn̄
dit dauid dicens. Lingua mea calamꝰ ſcri/
be: velociter ſcribētis. Tūc ibāt angeli cha/
ritate pꝛeuenti ad dominū ⁊ dicebāt. Me/
mento domine dauid: ⁊ omnis manſuetu
dinis eius. Et ad illos ait dominus. Jnue
ni dauid ſeruū meū: oleo ſancto meo vnxi
eū. Et veritas mea ⁊ miſericoꝛdia mea cū
ipſo: ⁊ in nomine meo exaltabit coꝛnu eiꝰ.
Reuerſi ſunt angeli ad Dauid dicentes.
Quaſi pꝛoximum ⁊ quaſi fratrem noſtrū
ſic te pꝛopoſuimus coꝛam domino. Ueni
ergo ⁊ accede ad deū ⁊ illuminare: ⁊ facies
tua non confundetur. Oculi domini ſuper
iuſtos: ⁊ aures eius in pꝛeces eoꝝ. Clama
uerunt iuſti ⁊ dominus exaudiuit eos: ⁊ ex
omnibus tribulationibꝰ eoꝝ liberauit eos.
Juxta ē dominꝰ his qui tribulato ſunt coꝛ/
de: ⁊ humiles ſpiritu ſaluabit. Reſpondit
dauid ad michaelem archāgelum. Factus
ſum ſicut homo nō audiēs: imo ſicut equꝰ
⁊ mulus quibus non eſt intellectus. Uide
domine ne ſileas: ne quādo diſcedas a me
cum fuero in conſpectu dei. qm̄ aduena ego
ſum apud te: ⁊ peregrinus ſicut omnes pa/
tres mei. Dixit illi michael. Jntellectum ti/
bi dabo ⁊ inſtruā te in via hac qua gradie
ris: firmabo ſuper te oculos meos. Firme/
tur manus tua ⁊ exaltetur dextera tua: qm̄
mīa ⁊ veritas pꝛecedent faciem tuam. Jn
troductus ergo dauid tranſiens de hierar/
chia in hierarchiā: de oꝛdine in oꝛdinē ꝑue/
nit ad tribunal dei vbi reſidebat ſancta tri/
nitas perſonarum in vnitate deitatis: quā
cum aſpexiſſet pꝛoſtratus humiliter adoꝛa
uit dicēs. Benedicat nos deus deus noſter
benedicat nos deus: ⁊ metuant eum omēs
fines terre. Cumq; eleuaſſet oculos ⁊ aſpi/
ceret loci amenitatem ait. Quā dilecta ta/
bernacula tua domine virtutum: concupiſ/
cit ⁊ defi. a. m. in atri. domi. Elegi abiectus
eſſe in domo dei mei ma. q̄ ha. in taber. pec
catoꝛum. Beati qui ha. in do. tua do. in ſe.
ſecu. lau. te. Et ait dominus ad dauid. Ego
ſum dominus deus tuus qui eduxi te de ter
ra egypti dilata os tuum ⁊ ego implebo il/
lud. Poſtula a me; ⁊ dabo tibi. Dauid

autē cadens in faciē ſuā: iterū adorauit eū
dicēs. Specioſus forma pre filijs hoīm dif
fuſa eſt gratia in labijs tuis. Ecce dñe dra
co iſte quem formaſti ad illudendū nobis.
Quāta malignatus eſt inimicus in ſancto
omnia te expectant vt des illis eſcā in tpe.
Quia miſcoiam ⁊ veritatē diligit deus: gra
tiam ⁊ gloriā dabit dñs. Non priuabit bo-
nis eos ꝗ ambulant in innocentia: dñe vir
tutū beatus homo qui ſperauit i te. Accin-
gere gladio tuo ſuper femur tuū potentiſſi-
me. ⁊ veni ad liberandū nos dñe deus vir
tutū. Oſtēde faciē tuā ⁊ ſalui erimus. Oia
indurata ſunt nobis. Emitte verbū tuū ⁊ li
quefacies ea: ⁊ ſitientibus nobis ad te dū
fontē viuū. Flabit ſpūs tuus ⁊ fluent aque
gratiarū. Stabit aūt regina a dextris tuis
in veſtitu deaurato circundata varietē: quā
tibi deſponſabis in gaudio. Adducentur re
gi virgines poſt eā: proxime eius afferent
tibi in leticia ⁊ exultatōe. Et ait dñs ad da
uid. Omnis gloria eius filie regis ab intus
in fimbrijs aureis. Cui dic. Audi filia ⁊ vi
de ⁊ inclina aurē tuā ⁊ obliuiſcere populuȝ
tuū ⁊ domuȝ patris tui. Et concupiſcet rex
decorē tuū. Deus in medio eius non cōmo
uebitur. Adiuuabit eā deus mane diluculo
Reſpondit dauid. Cōfitebor tibi dñe in to
to corde meo: narrabo oīa mirabilia tua
Narrabo nomen tuū fratribus meis in me
medio eccleſie iuſtorū laudabo te. Reuer-
ſus autē dauid ad ſuos cū gaudio ait. Qui
timetis deū laudate eū: vniuerſuȝ ſemen ia
cob glorificate eū. Timeat eū omne ſemē
iſrael: quoniā non ſpreuit nec deſpexit depre
cationē pauperis. Nec auertit faciē ſuam a
me: ⁊ cū clamarē ad eū exaudiuit me. Viri
liter agite ⁊ confortetur cor veſtrū omnes
qui ſperatis in dño. Et factū eſt conſilium
magnū ante tribunal pacis inter miſericor
diā veritatē ⁊ iuſticiā: ſup myſterio huma
ne redemptionis. Primo locuta eſt miſeri
cordia dicēs. Piū eſt hoī miſero nō valen
ti p ſe ſurgere mīſcorditer ſubuenire. Mī
miſericordie dñi multe ſunt nimis. Et mi-
ſericordia dñi ab eterno ⁊ vſqȝ ineternū ſu
per timentes eū. Et loquens ad dominum
ait. Tu exurgens miſereberis ſyon: quia tē
pus miſerēdi eius qꝛ venit tempus. Quia
proſpexit de excelſo ſancto ſuo: dominus de
celo in terram aſpexit. Vt audiret gemitus
compeditorū: ⁊ ſolueret filios interempto
rum. Secūdo locuta eſt veritas dicēs. Do
mine deus virtutū quis ſimilis tibi: potens
es domine ⁊ veritas tua in circuitu throni
tui eſt. Sed tu dixiſti homini: in quacūqȝ
die comederis ex eo morieris. Cū ergo ſis
deus ⁊ non mentiaris: quia non eſt deus vt
homo vt mentiatur. ergo iſta redemptio fi
eri non poteſt. Reſpondit miſericordia di
cens. Si maledixiſti terre in opere ade: ſal-
tem poteſt fieri nouꝰ homo cui nihil de adā
proueniat. ⁊ ſic per eum poterit fieri redem-
ptio iſta. Nunquid ineternū proijciet deus
aut non apponet vt complacitior ſit adhuc:
aut in finē miſericordiā ſuā abſcidet a gene
ratione in generationē: aut obliuiſcetur mi
ſereri deus: aut continebit in ira ſua miſeri-
cordias ſuas. Veritas ait. Verūtamē vni-
uerſa vanitas omnis homo viuens. Si no
uus homo fieret non maiorē fiduciā in eo
haberē ꝙ in prothoplauſto. Unde ad hāc
redemptionē faciendā nec homo nec ange
lus eſt ydoneus. Miſericordia reſpondit.
Facienda eſt hec miſericordia propter me.
ſi non propter adam. immo tu que pio affe
ctu coniuncta mihi es: que mihi nunꝙ de-
fuiſti viſita mecū miſerū hominē. deprime
dyaboli tyrannidē qui tuū hoiem ſeducen
do cōtra te iniurioſe egit. Veritas ait. Ve
re tibi non conſentire aſperuȝ ⁊ crudele fo
ret: imo nec a me quicꝙ exigeres. quod nō
ſubito concederē. Juſticia videns veritatē
miſericordie cōſenſiſſe ait. Quid facis o ve
ritas. vide qm̄ nullatenus tibi dimittaȝ do
nec ſatiſfeceris vſqȝ ad minimū quadrātē.
Filius dei cui datū eſt omne iudiciū a patre
auditis allegationibus vtriuſqȝ partis di-
xit. Juſticia dicit perij ſi adā non moriatur.
Miſericordia dicit perij ſi adā mīam non
conſequatur. Hec eſt ergo diffinitiua ſñia
ſup hoc. Fiat mors bona ⁊ habebit vtraqȝ
qd petit. Obſtupuerūt oēs in verbo ſapiē-
tie ⁊ dixerūt. Quō fiet iſtud: Mors eſt cru
deliſſima: imo amariſſima. qm̄ mors pecca
torū peſſima. quō ergo erit bona: Judex ait.
Mors eſt crudeliſſima peccatoribꝰ: iuſtis
vero bona. Nōne mors erit bona ſi ſoluet
debitū ade: ſi aperiet ianuā paradiſi. Que
reſponderunt. Quomodo fiet iſtud: Judex
ait. Si moriatur quis ex charitate qui non
ſit dignus mori. Sermo iſte bonus viſus
eſt. vtpote fidelis ⁊ omni acceptione dignꝰ
ſi poterit inueniri innocens qui velit mori
ſuo beneplacito ⁊ non ex debito aut malo
ſuo merito. Veritas circuit per totum orbē

terre:⁊ nemo inuentus eſt mũdus a ſorde
nec infans vnius diei ſup terrã. Miſericor
dia celũ omne pluſtrat:⁊ in angelis mino=
rem inuenit charitatẽ. Tandẽ redeunt mi=
ſericordia ⁊ veritas que obuiarunt ſibi an=
xie plurimũ ꝙ non inuenerant ẽm latã ſen
tentiã. Tunc iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt. ⁊
pax ait. Vos neſcitis quicꝗ̃ nec cogitatis:
quoniam omnes homines declinauerunt ſi
mul inutiles facti ſunt. Non eſt q̃ faciat bo
num non eſt vſqꝫ ad vnũ. Hoc enĩ eſt iudi=
ciũ. Qui tulit ſententiã ⁊ dedit conſiliũ ipſe
ferat ⁊ auxiliũ. Filius dei audito iudicio pa
cis ait. Ut video mihi onus ſatiſfaciẽdi ꝓ
homine per mortẽ imponitur. Tunc pater
ait. Omnia in ſapientia fecimus mundũ
creando: ſic omnia in ſapiẽtia faciemꝰ mũ=
dum reparando. Reſpondit filius. In capi
te libri ſcriptũ eſt de me vt facerẽ volunta=
tem tuã deus meꝰ: volui. Annunciabo iuſti
ciam tuã in eccleſia magna. Nõ abſcondaꝫ
miſericordiã tuam ⁊ veritatẽ tuã a conſilio
multo. Olocauſtũ ⁊ pro peccato non poſtu
laſti: tunc dixi ecce venio. Et ſic patet quo=
modo in tertio cõſilio diffinitũ eſt quomo
do fiet iſtud tã altũ ſacꝝ incarnationis.

Secũdo fiet iſtud ſacra

mentũ incarnationis angelorꝝ miniſterio.
Pater eternꝰ ait filio. Legatũ oportet nos
mittere ad ſponſam qui eã animet ad con=
ſenſum ne ſecreta coniugia abnuat deuota
virgo. Cuius pudor illeſus maneat: atqꝫ ei
epiſtolã ⁊ mandata dirigamus. Reſpon=
dit filius dicens. Ita pater. Quoniã ſic pla
citũ eſt ante te. Pater autẽ ait vt dicit Au
guſti. ſermone ꝓmo de annũciatione dñica
Ueni inquit o gabriel miniſter efficito ter
ribilis ſacramẽti: abſconditũ obſecũda mi
raculũ. Ad requiſitionẽ ⁊ redẽptionẽ errã=
tis ade: a meis cogor deſcendere ſedibus.
Illũ enĩ quẽ ad ymaginẽ meã creaui: pecca
tũ inueterauit: tabeſecẽ quẽ feci. obfuſcauit
quẽ plaſmaui decorẽ. Lupus meũ depaſcit
pecꝰ. Deſerta eſt paradiſi poſſeſſio. Lignũ
vite ab ignea rumphea ſeruatur. Clauſus
eſt voluptatis agellus. Miſereor errantis
⁊ apprehendere cupio hoſtem. latere autẽ
volo omnes celeſtes virtutes: tibi ſoli pan
do ſecretum. Ad virginem mariam perge.
Uade ad animatam ciuitatem: de qua dici
tur. Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. va
de ad rationalem meum paradiſum. perge
ad orientalẽ ſplendidã portã. vade ad mei
verbi dignũ habitaculũ. perge ad ſecundũ
in terra celũ. vade ⁊ denũcia ei mee preſen=
tie ymbrem. perge ad preparatũ mihi ſan=
ctuariũ. Uade ad ſponſaꝫ incarnationis fi
lij mei mundũ thalamum natiuitatis eius.
Loq̃re in aures rationales archana. Pre=
para mihi auris introitũ: ſed ne conturbes
nec terreas virginis animũ vehemẽter ſan
ctuariũ appara. primã mei vocẽ gaudij ꝓ=
clama. Tu dicito virgini marie. Aue gra=
tia plena. vt miſerear ego malignitati eue.
Audiuit angelus hec ⁊ intra ſe cogitabat
dicens. Stupendũ eſt hoc miraculũ: ⁊ oĩs
cõſcientie precellit ſenſum. qui in cherubin
terribilis eſt: ⁊ in ſeraphin inuiſibilis: ⁊ in
omnibus virtutibus angelicis incomprehẽ
ſibilis: puelle ſui habitaculi preſentiã repro
mittit. ⁊ qui euã cõdemnauit eius familiaꝫ
glorificare in tantum cogitur: vt dicat pre=
parari ſibi per aurẽ ingreſſum. ⁊ poteſt vte
rus capere eũ qui nõ capitur. Hec ⁊ huiuſ=
cemodi angelo cogitante ait ad eum dñs.
Quid turbaris ⁊ miraris o gabriel? Nũq̃d
non prius a me miſſus es ad Zachariã ſa=
cerdotẽ: ⁊ natiuitatẽ Johãnis ei nũciaſti?
Nõne pro incredulitate ſnĩam ei ſilentij ꝓ
tuliſti? Nũquid non condemnaſti ſenẽ ſine
voce eũ eſſe faciens? Nunquid non decre=
uiſti ego aũt confirmaui? Nunquid nõ nũ=
ciationis tue effectũ proſecutus eſt? Nun=
quid non effugata ſterilitate concepit ſteri
lis ⁊ nature vacatio aufugit? Nunquid nõ
tunc eſt ſeges illa fertilis facta que iam a=
rebat? Nũq̃d impoſſibile eſt apud me qcꝙ̃
q̃ creaui omnia verbo? Cur ergo ambigis?
Ad hec angelũ reſpõdentẽ audiamus. Do
mine inquit ſanare culpas nature: diſſolue
re paſſionũ languorẽ: defunctionẽ artus ad
vitalem reuocare virtutem: imparare natu
re procurationis filiorum effectum: ſoluere
ſterilitatem ⁊ vetuſtiſſimorum membrorũ
vetuſtam ariditatẽ in viriditatis reforma=
re ſtatum. ſteriliqꝫ aruo manipulorum re=
pente oſtendere partũ: opus exiſtit tue vir
tutis qḋ ex more perficitur. Teſtis eſt Sar
ra. ⁊ poſt illam Rebecca. ⁊ iterum Anna q̃
miſerie ⁊ ſterilitatis ſimul ſeruiẽtes a te li=
bertatem acceperunt. virginem autem pa=
rere que de viro genitura non eſt: ſuperat
omnem legum naturam. ⁊ tuaꝫ quomodo
puelle annunciabo preſentiam? Te eniꝫ ce
li ⁊ terre non capiũt fines: ⁊ quomodo vte

tus capiet virginalis? Aut quomodo fer-
ret maria ignē deitatis tue ſedis? Et domi
nus ait. Si leſit ignis preſentia in ſolitudi-
ne rubũ: ledet vtiq; ⁊ mariã mea preſentia.
Si vero ignis ille qui figurauit diuini mei
ignis e celo aduentũ. inflammabat quidē
rubũ: non aũt cõburebat. quod vtiq; dices
de veritate. non in ignis flamma: ſed in ſpe-
cie pluuie deſcendente. Concionãte deo mi
rantur ſedes: ſtupēt throni: poteſtates oēs
ac diuini exercitus ſilent. Pater nihilomi-
nus curis nuptialibus occupatus inſtat vo
tis. Uade inquit gabriel ⁊ celeri raptu no-
ſtra iuſſa perfice: ethereas rũpe ſedes: atq;
antiquũ pro ſeculo conſiliũ virgini noſtre
defer marie. Hec incolit menia parua naza-
reth. Anguſta quidē illi domus: ſed celi pa
latia patent. Cui ego vnicũ meũ quo alter
charior nemo eſt. ⁊ vt plenius dicã alterũ
me donare volo ⁊ vt ſit illa mater cui ſum
ego pater. Ac ne dubitet fide a que mando
ſpiritus implebit aluũ: viſcera celeſtis au-
ra fouebit. Erit illa ſine marito mr: cui ſum
ego ſine coniuge pater. Sic mundo ſuccur-
rere volo: tibi inquit hec munera dono. Iã
non dicatur viuentiũ mater eua: ſed maria
det accipietq; fidē: ⁊ arras illi celeſti mune-
re dabis. ſed regna promitte: ipius erit to-
tũ cuius filius poſſidet celũ. Hec ergo cun-
cto celitus audiente ſenatu: Pater gabrie-
li mandata dabat. Sz ille fulmineos obtu-
tus atq; ora tonãtia pauens. archanis pa
rat parere tremefactus imperijs: mox q; vo
latu rapido ſecat axem aſtriferũ nubeſq;
profundas celer adit. Ipſe per medios ce-
li ſinus: flammineos artus vibrans: ignito
aere fertur donec extrema in tecta radiãs
magno lumine coruſcãs intraret. Hec au-
guſtinus. Et ſic pz quõ fiet iſtud tã altũ ſa
cramẽtũ dñice icarnatõis ãgelorũ miſterio

Tertio fiet iſtud tam al

tum ſacrm dñice incarnatiõis virginis ob
ſequio. Unde Aug' in quodã ſermone in-
troducit beatã virginē ſic loquentē. Eram
inquit maria i domo mea puella iudea: ex
ſemine Dauid regis generata. Adulta fa-
cta ſum ⁊ deſponſata. Deſpon ſata ſum con
iugi ⁊ placui alteri non interueniente adul
terio: ſed intercedēte ſpiritusancto. Deſpon
ſata ſuz homini iudeo: ⁊ placui homini deo
Deſponſauit me vir iudeus: ⁊ amauit me
xps de'. Ignorauit q̄dē ioſeph ſpõſus me'
q me adamaſſet deus me': ⁊ putauit q de
adulterio impgnat' eſſet venter me'. Nãq;
ignorante ioſeph ſponſo meo. venit ad me
quidã magn' xpi paranimphus: nõ patriar-
cha prim' aut ppheta egregi'. Sed gabriel
archangelus: facie rutilãs: veſte coruſcãs
ingreſſu mirabilis: aſpectu terribilis: ⁊ viſi-
tauit me. Hec ille. Beata virgo in domo cõ
ſiſtens erat aſſociata duodecim puellis vir
tuoſis q̄ notant in euangelio hodierno in-
ſtruētes eã in tã alto ſacro. Pria fuit dña
ſecreta: que inſtruebat beatã virginē vt me
ditaret ea q̄ ptinebant in illo ps. Bñdixi-
ſti domine terrã tuã: auertiſti captiuitatez
iacob. Remiſiſti ⁊c. Mitigaſti ⁊c. Cõuer
te nos ⁊c. Nunq̄d ineternũ ⁊c. De' tu con-
uerſus ⁊c. Oñde nobis dñe ⁊c. Et ait dña
ſecreta. O ſi veniret angel' gabriel q̄ ſecre-
ta myſteria dei nob reuelaret. Hic eñi tria
magna hz officia. Prio aſſiſtit añ deũ. Lu-
ce. i. Ego ſum angelus Gabriel qui aſſiſto
ſemper ante deũ. Scdo eſt victor in prelijs
Unde Gabriel prelijs prepoſitus eſt. Iõ
fortitudo dei interpraf vt dicit glo. Dan.
viij. Tertio reuelat ſecreta. Dan. viij. Ga-
briel fac iſtã itelligere viſionē. Cũq; ſic me
ditaret ecce angel' gabriel miſſus a deo in
ciuitatem galilee cui nomen nazareth: pul
ſabat ad hoſtiũ. Statimq; dña ſecreta cu-
currit ad hoſtiuz: nec ſubito aperuit: ſed per
ſpeculaz aſpiciens ait. deo gratias. ⁊ ange
lus ait ſemper. Interrogauit dña ſecreta.
Pacificus ne ingreſſus tuus? Reſpondit
angelus. Ego ſum gabriel angelus miſſus
nunciare totius mundi ſalutē deferens ade
reuocationis conſcriptũ: miſſus ad anima-
tũ regis angelorũ palatiũ preparare mũdũ
ſponſo thalamũ: miſſus miles reſerans re
gis ſecretũ: quod cognoſcit fide ⁊ non diſ-
cuſſione quod deifice glorificatur ⁊ non in-
ueſtigatur miſſus ad virginem deſponſatã
viro cui nomen erat ioſeph de domo dauid
⁊ nomē virginis Maria. Beata virgo ait
Audiã quid loquatur in me dominus de':
qm̄ loquet pacē in plebē ſuã. Et ſup ſctõs
ſuos ⁊c. vſq; glia in terra nr̄a. Et tunc dña
ſecreta apuit hoſtiũ. Scda fuit dña intelli-
gentia: que inſtruebat beatam virginem vt
peteret intellectum eorũ que legebat. vnde
ipſa dicebat. Da mihi itellectũ ⁊ ſcrutabor
legem tuam. Oñ declaratio ſermonũ tuo
rũ illumiat: ⁊ intellectũ dat puulis. Et ſubi
to angelus ingreſſus ad eã dixit. Aue gra

plena dñs tecū: benedicta tu in mulieribꝰ.
Aue ſponſa dei genitrix īmaculata. aue aīa
tum templū dei. aue ſacrariū ſpiritusſancti.
dñs tecū in corde: dñs tecuʒ in vtero: dñs
tecū in auxilio. Tertia fuit dña erubeſcētia
que inſtruxit beatā virginē ne ſtatim rñde
ret. ideo cū audiſſet turbata eſt in ſermone
eiꝰ ⁊ cogitabat qualis eſſʒ iſta ſalutatio. q̄r
pudicicia hʒ verecūdiā honeſtatis. Turba
ta eſt in introitu angeli cogitans ꝙ ſic be-
nedixerit ei que modeſtū retinens apud ſe
ꝓpoſiti ſancti ſilentiū ⁊ incognitū hñs viri
ſe colloquiū. Stupet angelo ſalutāte: ſibiqꝫ
talit̄ bñdicēte: nō tñ ē auſa ꝑuenire loque-
tem. Turbata eſt eñ non turbatione impa
tientie: ſed verecūdie ⁊ pauoris ⁊ admira-
tionis ꝓpter īmēſitatē luminis. q̄r expaue-
ſcit virgo de lumine ꝓpter nouā ⁊ inſolitaʒ
ſalutationē. Quarta fuit dña taciturnitas
que inſtruebat beatā virgineʒ vt cogitaret
intra ſe altitudinē ꝯfilij diuini ſuper ſalute
generis humani. O annunciatio mirifica.
O ſalutatio pegrīna plenitudinis copiam
portans ⁊ virgineū corpus illuſtrās. preue-
niens itaqꝫ iudicē: preco tā preclarꝰ ⁊ mirꝯ.
feſtinus prepat vt in pretorio virginitatis
ſuſcipi poſſit deꝰ maieſtatꝯ. Cogitabat nāqꝫ
beata virgo qualis eſſʒ iſta ſalutatio: quia
de plenitudine ipius debebāt accipe vniuer
ſi captiui redēptionē. triſtes ꝯſolatiōeʒ. pec
catores veniā. iuſti grām. angeli letitiā. de-
niqꝫ tota trinitas gliam. filiꝰ dei carnis hu-
mane ſubſtantiā. Quinta fuit dña timoro
ſa: q̄ inſtruebat beatā virginē ne cito aſſen-
tiret his verbis. Salutat angelus puellam
viri ſalutatiōis ignarā. terret̄ virgo nouita
te verboꝝ. ad quā āgelꝰ. Ne timeas maria
Ne inqt aſpectu meo mater dñi mei terre-
aris. Ego ꝯceptionis tue miniſter adueni:
non vt virginitatē amittas interueni. Ipſe
me miſit ad te qui eſt naſciturꝰ ex te. Ideo
dicit dña timoroſa. Hic eſt bonꝰ angelꝰ con
fortās ⁊ letificās. Sexta fuit dña hōeſtas:
que inſtruebat beatā virginē vt ſtaret cuʒ
oculis depreſſis ad terrā ⁊ cū multa mode
ſtia. Tanta eniʒ fuit honeſtas eiꝰ vt nemo
vnqꝫ tēptationē vllā carnis de ea habuerit
Nihil eñ in maria toruuʒ in oculis: nihil in
verbis procax: nihil in actu inuerecūdū: nō
geſtus fractior: nō inceſſus ſolutior: nō vox
petulātior. Ne timeas maria neqꝫ expaueſ-
cas ꝟgo ptrū: neqꝫ metuas neqꝫ formides
multū inexꝑta; tñ crede ⁊ cōcepiſti; ama ⁊

peperiſti. Qm̄ inueniſti grām apud deum:
Quā gratiaʒ? Dei ⁊ hoīm pacē: mortis de
ſtructionē: vite repationē. Concipies eñ ⁊
paries filium: non cuiuſlibet meriti hoīem
ſed totius ſecl'i ſaluatorē. Recole maria in
libro Eſaye ꝓphete virginē quā parituraʒ
legiſti ⁊ gaude ⁊ exulta: q̄r tu eſſe meruiſti
tu ibi ꝑfigurata es virgo. Ecce tu in vtero
ꝯcipies: nō de viro: ſ; de ſpiritusancto. graui
da eris ⁊ incorrupta manebis. Paries q̄-
dem filiū: ⁊ virginitatis non patieris detri-
mentū. efficieris grauida: ⁊ eris mater ſem
per intacta. Septima fuit dña prudentia q̄
inſtruebat beatā virginē vt ſic prudēter re-
ſponſionē temperaret ꝙ hoc fieri poſſe non
dubitaret: ſ; de modo fiēdi interrogaret. iō
ipſa ait. Quō fiet iſtud: qm̄ virū nō cogno
ſco? habebo filiū ⁊ neſcio virū. portabo fetū
que fugio partū. Quō vacuo vtero genera
bo? vnde prebebo lac labijs infantis ſuge-
re poſtulātis? Octaua fuit dña virginitas:
q̄ inſtruebat beatā virginē vt q̄ꝺ ſemel deo
deuouerat ꝑpetuo obſeruaret. ꝓpterea an-
gelus ait. Noli expaueſcere: noli de tue vir-
ginitatis ꝑmanentia ſollicitudineʒ gerere.
Intacta manebis: de ꝓle gaudebis: ſine cō
iunctione mortalis viri efficieris mrꝰ altiſ-
ſimi. ꝑinde nō eſt q̄ꝺ metuas: ſ; inde eſt q̄ꝺ
gaudeas. Tūc eñ dolor ſequeret̄ partum
ſi ꝑcederet libido ꝯceptū. Nūc ꝟo ſpūſſan-
ctus ſupueniet in te: ⁊ virtꝰ altiſſimi obum
brabit tibi. i. refrigerabit tibi ſub vmbracl'o
ſpūſſcti. ne in feruore ꝯcupiſcētie torrearis
Erit in te ꝯceptio: ⁊ nō cōcupiſcētie libido.
Nō eñ erit eſtus vbi vmbrā faciet ſpūſſan
ctus. Nona dña fuit obediētia: q̄ beatā vir
ginē inſtruebat: tā grandi ſacramēto aſſen
ſum ꝑbere dicēs. O btā maria ſeculū oīe
captiuū: tuū deꝑcat̄ aſſenſum. Te deꝰ nun-
cio ſue fidei aſſiſtere fecit. Noli morari vir-
go nūcio: feſtinā ter rñde verbū ⁊ ſuſcipe fi
liū. Tunc maria ſic ſalutata ſic ꝯfortata ſic
de magnifica ꝓle letificata: ſic de pudore cer
tificata. Ecce ſtatim ſurrexit: genua in ter-
ram fixit: terrā oſculata fuit: oculos ad celū
leuauit: brachia ad celuʒ extendit. Et ſic cū
magno gaudio dixit. Ecce in quo notatur
promptitudo obedientie. Decima fuit dña
humilitas que inſtruebat beatam virgineʒ
vt de ſe non alta ſaperet dicens. O venerā-
da virginitas. O predicāda humilitas ab
angelo mater domini appellaris: ſed te an-
cillam domini ꝯfitearis; ideo ipſa ait. Ecce

ancilla dñi tanq̄ diceret. Paratũ cor meũ deus: q2 intactus ꝑmanet vterus meꝰ. Reſpexit eñi hũilitatez ancille ſue. Venit ergo manſuetꝰ implens celos: tanſiliens per humilem ad ſuꝑbos: ⁊ celos non derelinquẽs vt inflatos tumore ſuperbie appoſito humilitatis remedio mitis medicus ipe curaret. Venit eñi manſuetꝰ ⁊ mitis ſedens ſuꝑ nubem leuem. i. ſuꝑ mariã humilẽ. Vndecima fuit dña deſideroſa: que inſtruebat beatam virginẽ: vt adimpleret deſideriũ ſanctorum patrũ dicentiũ illõ Eſa. xlv. Rorate celi deſuper: ⁊ nubes pluant iuſtũ. aperiat terra ⁊ germinet ſaluatorẽ. Naz deſideriũ pauperum exaudiuit dñs: preparationẽ cordis eorũ audiuit auris tua. Ideo ipa ait. Fiat mihi. Duodecima fuit dña fidelis q̄ inſtruebat beatã v̾ginem vt verbis angeli crederet. Vñ ipſa ait. Contingat mihi o gabriel archangele ſm verbũ tuũ: veniat ad cubiculum ſuũ: qui in ſole poſuit tabernaculũ ſuũ. Oriatur mihi v̾gini ꝑmanẽti ſol iuſticie: in cuiꝰ pennis eterna permanet ſanctitas. cui perpetua caſtitate floreſcens mea ꝑduret integritas. Egrediat̃ ſicut ſplendor iuſtus ⁊ ſaluator vt lampas accẽdat̃. ꝓcedat iam ſponſus de thalamo ſuo: q2 ſecura facta ſuz de ꝓpoſito meo. Nec dũ reuertit̃ nunciꝰ: et virginalẽ thalamũ ingreditur xp̄s. efficitur ſub typo pregnans beata dei genitrix: ⁊ cuncta per ſecula p̄dicat̃. ſine mora vt aſſenſus v̾ginis pandit̃: celeſtis ſponſus immaculatum corpus ingredit̃: ⁊ qui toto mũdo non capitur puelle intacte mẽbris infundit̃. Credidit monita q̄ audiuit: meruit ſanctificata q̄ credidit. deniq3 tm̄ ſe ad celi faſtigia ſubleuauit. vt verbũ apud deũ in p̄ncipio. i. dei filiũ de ſumma celi arce ſuſciperet. ⁊ ſic ptꝫ. Quomodo fiet iſtud tam altũ ſacramentũ dñice incarnatiõis virginis arbitrio.

Quarto fiet iſtud tam altum ſacramentũ dñice incarnatõnis deuotorũ obſequio. Mox eñi vt beatiſſima virgo angelo aſſenſum prebuit. Spiritusſctũs in eam deſcendit: que filiũ dei cõcepit. Tũc populus ſanctoꝝ patrũ qui erant in lymbo viderunt lucẽ magnã. Eſa. ix. Populus qui habitabat in tenebris vidit lucem magnaz. Habitantibꝰ in regione vmbre mortis: lux orta eſt eis. Et letati ſunt gaudio magno. Surrexerũt aũt q̄tuor ꝓphete cõfortãtes ⁊ animãtes oñes q̄ erant in lymbo. Primo ſurrexit Moyſes ⁊ ait. Manna deſcendit de celo gaudeant oñes eſurientes. Secundo Dauid dicẽs. Exortũ eſt in tenebris lumẽ rectis corde: miſericors ⁊ miſerator ⁊ iuſtus dñs. gaudeant omnes egrotantes. Tertio Salomon dicẽs. De vinea celi botrus erupit. gaudeant oẽs ſitiẽtes. Quarto Daniel dicens. Lapis ſine manibꝰ de mõte preciſus eſt. gaudeant fideles credentes miſerũt aũt legatos ad beatã v̾ginẽ qui gratias egerũt ⁊ benedixerũt eam vna voce dicentes. Tu gloria hieruſalẽ. tu leticia iſrael. tu honorificẽtia populi noſtri que feciſti viriliter: ⁊ confortatũ eſt cor tuũ: eo q̄ caſtitatem ſeruaueris: ⁊ manus dñi cõfortauit te. ideo eris benedicta in eternum. Judith. xv. Et ait maria. Magnificat aia mea dñm ⁊c̄ vſq3 Abrahã ⁊ ſemini eius in ſecula. Amẽ.

In feſto reſurrectõis dñi Sermo xxiiij.

Viderũt iuuenẽ ſedẽtem in dextris. Marc. vlti. ⁊ in euangelio preſentis ſolẽnitatis. Act. x. dr̃. Hũc deꝰ ſuſcitauit tertia die ⁊ dedit eũ manifeſtũ fieri nõ oñi ppl'o: ſed teſtibus preordinatis a deo. Suꝑ quo talẽ moueo queſtionẽ. Vtrũ xp̄s reſurgẽs virtuoſe reſurrexerit etiã gl'ioſe. Ad iſtã q̄ſtionẽ reſpondẽt duo doctores noui teſtamẽti. Primus eſt Paulꝰ. Phil. iij. Reformabit corpus humilitatꝭ noſtre configuratũ corpori claritatis ſue ⁊c̄. Secũdus eſt ſanctꝰ Tho. iij. parte. q. liiij. arti. ij. vbi dicit ſic. Corpꝰ xp̄i in reſurrectione fuitglorioſuz. Et hoc apparet triplici rõne. Primo quidẽ q2 reſurrectio xpi fuit exemplar ⁊ cauſa noſtre reſurrectionis. vt habet̃. i. Coꝝ. xv. Sancti autez in reſurrectione habebũt corꝑa glorioſa. ſic dicit̃ ibidẽ. Seminat̃ in ignobilitate ſurget in gloria. Vñ cũ cauſa ſit potior cauſato. et exemplar exemplato. Multo magis corpꝰ xp̄i fuit glorioſuz in reſurrectiõe. Qui eñi ẽ cauſa ſalutis alioꝝ etiã ipe debet ſalutẽ cõſequi. Sicut legit̃ de Raab meretrice. Joſue. vi. ⁊ de obſtetricibꝰ iudeorũ in egypto. Exo. i. Secundo q2 ꝑ hũilitatez paſſionis meruit gloriã reſurrectiõis. Vnde ⁊ ipſe dicebat Job xvij. Nunc aĩa mea turbata eſt: q̄ ꝑtinet ad paſſionẽ. ⁊ poſtea ſubdit. Pat̃ clarifica filiũ tuũ. in quo petit gloriã reſurrectionis. Vnde oportet humilẽ exaltari ⁊ cũ te cõſumptũ putaueris vt lucifer orieris. vt patet de Joſeph qui venditꝰ ⁊ humiliatus

in compedib⁹. ſubito factus eſt rex egypti ⁊ fratrū liberator: ⁊ in curru aureo duct⁹: vbi ſicut ſol reſplenduit vultus ei⁹. Tertio q2 a pncipio ſue conceptōis aīa xpī fuit glorioſa p fruitionē diuinitatis pfectā. Eſt aūt diſpenſatiue factum vt ab aīa gloria nō redūdaret in corp⁹. ſcʒ ad hoc ꝙ miſteriū noſtre redemptōnis ſua paſſione impleret. ⁊ ideo peracto hoc miſterio paſſiōis ⁊ mortis xpī aīa xpī ſtatim in corp⁹ in reſurrectiōe reſūptum ſuā gloriaʒ redundauit ⁊ deriuauit: ⁊ ita factū ē corp⁹ illud glorioſuʒ. hec Tho.

Sciendum ꝙ reſurrectio xpī fuit glorioſa quantū ad quattuor. Primo q2 xps īmortalis reſurrexit. Cū em̄ reſurrectio ſit reparatio a morte in vitā. Perfecta reſurrectio eſt quādo aliqs eripit nō ſolū a morte ſed etiā a neceſſitate ⁊ poſſibilitate moriendi. Et ſic xps reſurgēdo puenit ad vitaʒ penit⁹ īmortalem. ſm illud Rom. vi. Xps reſurgēs ex mortuis iam nō morit: mors illi vltra non dominabit. Secūdo q2 xps reſurrectionē ſuā cauſauit. Job. x. Nemo tollit aīam meā: ſed ego pono eam ⁊ iterū ſumo eam. Naturalis ordo rerū diuinit⁹ inſtitut⁹ hoc habet: vt quelibʒ cauſa pmo operet in id qđ eſt ſibi ppinquū. ⁊ per id operet in alia magis remota. Sicut ignis pmo calefacit aerē ppinquū p quē calefacit corpora diſtincta: et ipſe de⁹ illuminat pmo ſubſtātias ſibi propinquas p quas illuminat magis remotas vt Diony. dicit. xiij. Cel. iere. Et ideo verbū dei primo attribuit vitam īmortalē corpori ſibi naturalit vnito: ⁊ p ipm operat reſurrectionē in omib⁹ alijs. Tertio q2 reſurrectio xpī eſt exemplar reſurrectiōis ſolū iuſtoruʒ Primordialis em̄ cauſa reſurrectōis humane eſt diuina iuſticia ex qua xps hʒ poteſtatem iudiciuʒ facere: q2 filius hoīs eſt. ⁊ ideo virt⁹ effectiua reſurrectōnis ei⁹ ſe extendit non ſolū ad bonos ſed etiam ad malos qui ſunt ei⁹ iudicio ſubiecti. Sicut autē reſurrectio xpī ex eo ꝙ corp⁹ illud eſt perſonaliter verbo vnitū eſt pma tempe. ita etiā eſt pma dignitate ⁊ pfectōne. vt glo. dicit. i. Cor. xv. Semp autē id qđ eſt pfectiſſimū eſt exemplar qđ imitant min⁹ pfecta ſm ſuū modū ⁊ ideo reſurrectio xpī eſt cauſa exemplaris reſurrectiōis illoꝝ: quos oportet illi reſurrectioni conformari. que cōformitas eſt ſoluʒ iuſtoꝝ qui ſunt conformes filiationi xpī. vt dicit Roma. viij. Quarto q2 reſurrectio xpī eſt cauſa reſurrectiōis aīarū. Nam reſurrectio xpī agit in virtute diuinitatis q̄ quidē ſe extendit nō ſolū ad reſurrectionē corpoꝝ ſed etiā ad reſurrectionē aīarū. a deo em̄ eſt ⁊ ꝙ aīa viuit per grām: ⁊ ꝙ corp⁹ viuit per aīam. ⁊ ideo reſurrectio xpī habʒ inſtrumētaliter virtutē effectiuā. nō ſolū reſpectu reſurrectōis corpoꝝ: ſed etiā reſpectu reſurrectionis aīarū. Similit aūt habʒ rōnē exemplaritatis reſpectu reſurrectōis aīarū: quia xpo reſurgenti debem⁹ etiā ſm aīam cōformari. vt ſicut ſm apl'm. Rom. vi. Xpus reſurrexit a mortuis p gloriā patris. ita ⁊ nos in nouitate vite ambulem⁹. ⁊ ſicut ipe reſurgens ex mortuis iam nō morit. ita nos exiſtimemus mortuos nos eſſe pctō vt in eternum viuam⁹ cum illo. Et Rom. iiij. dicitur Reſurrexit ppt iuſtificationē noſtraʒ. Qđ quidē hodie apparuit in deuota ⁊ ſincera fidelium cōmunione. in qua viderūt iuuenes id eſt xpm. ſedentē. i. reſurgere. in dextris. i. ad gloriam.

Iuuenē ſedentē in dextris viderunt.

- Virtutes.
- Angeli.
- Patriarche.
- Prophete.
- Sancti.
- Mortui.
- Gentiles.
- Mulieres.
- Diſcipuli.
- Judei.
- Luminaria.
- Mixta.

Primo iuuenem ſedentē

in dextris viderūt virtutes q̄ fuerūt qttuor euntes ad deū patrē: petētes ab eo vt xpus reſurgeret a mortuis tertia die. Cūqʒ foret diſceptatio: que illarū pma accederet. dixerunt illud ps. Juſticia ante eū ambulabit ⁊ ponet in via greſſus ſuos. Primo acceſſit iuſticia dicēs. Ad cōmēdationē diuine iuſticie ptinet exaltare illos q̄ ſe ppt deū humiliant. i. Pet. v. Humiliamini ſub potenti manu dei: vt vos exaltet in tpe viſitatiōis. Sʒ xps ppter charitatē ⁊ obedientiā dei ſe humiliauit vſqʒ ad mortē crucis. vt dr Phil. ij. Ergo oportet ꝙ exaltet a deo vſqʒ ad glorioſam reſurrectionē. Su per quo adduco teſtimonia veteris ⁊ noui teſtimenti. ps dicit ex perſona xpī. Tu cognouiſti ſeſſionē meā id eſt humilitatē paſſionis mee. ⁊ reſurrecti

onem meã.id eſt glorificatione͂ in reſurrecti
one.Sicut glo.exponit Luce.i.dicẽs.Depo
ſuit potẽtes de ſede ⁊ exaltauit hũiles. Se
cũdo acceſſit fides dicẽs. Ad te dñe clama
bo ⁊ ad deũ meũ deprecabor. Duo eñi pre
dicaui circa ꝑſonã xp̃i.ſcꝫ diuinitaté ⁊ hu-
manitaté eius. Non eñi ſufficit alterũ ſine
altero credere.ad hoc ꝙ cõfirmaret fides de
humanitate ipſius.oportuit moram eſſe in
ter morté ⁊ reſurrectioné eiꝰ.Si eñi ſubito
poſt morté reſurrexiſſet: videri poſſet ꝙ eiꝰ
mors vera nõ fuiſſet: ⁊ per cõſequẽs nec re
ſurrectio vera.Ad fidé aũt diuinitatis opor
tuit ꝙ cito reſurgeret ⁊ eius reſurrectio nõ
differretur vſqꝫ ad fine͂ mundi.Super quo
adduco teſtimonia veteris ⁊ noui teſtame͂
ti.pſ̃.dicit ex perſona xp̃i. Que vtilitas in
ſanguine meo: dũ deſcẽdero in corruptione͂
id eſt que vtilitas in effuſione ſanguis mei
dum deſcendo quaſi per quoſdã gradꝰ ma-
lorũ in corruptõne: qua ſi dicat nulla.Si eñi
ſtatim non reſurgo: corruptũqꝫ fuerit corpꝰ
meũ nemini annunciabo.nullũ lucrabor.vt
glo.exponit.⁊.i.Cor.xv.dr̃. Si xp̃us nõ re
ſurrexerit.inanis eſt predicatio noſtra: ina-
nis eſt fides noſtra. Tertio acceſſit domi-
na ſpes dicens. Propter hoc letatũ eſt cor
meum: ⁊ exultauit lingua mea inſuꝑ ⁊ caro
mea requieſcet in ſpe: q̃ñ non derelinques
aiam meã in inferno.nec dabis ſanctũ tuũ
videre corruptioné. Dũ eñi videmꝰ xp̃m re
ſurgere qui eſt caput noſtrũ: ſperamꝰ etiam
nos reſurrecturos. Super quo adduco te-
ſtimonia veteris ⁊ noui teſtamẽti.pſ̃.dicit
ex perſona xp̃i.Refloruit caro mea ⁊ ex vo
luntate mea confitebor illi.Et.i Cor.xv.dr̃
Si xp̃s reſurrexit quomodo quidã in vobis
dicunt: q̃ñ reſurrectio mortuorũ non eſt?
Quarto acceſſit dña charitas dicẽs. Pro-
pter nimiã charitateꝫ qua dilexit nos: miſit
deus filium ſuũ in ſimilitudine͂ carnis pec-
cati quã oſtendit dum animã ſuam pro no
bis poſuit.Sed iſta perfectio charitatis nõ
compleret niſi nos efficeret participes eter
ne hereditatis.Quod quide͂ fieri nequiret:
niſi prius a mortuis reſurgeret ⁊c. Super
quo adduco teſtimonia veteris ⁊ noui te-
ſtamenti.pſ̃.dicit ex perſona xp̃i.Eſtimatꝰ
ſum cum deſcendentibus in lacum factus
ſum ſicut homo ſine adiutorio inter mortu
os liber.Et Luce vlti.dicit.Oportebat xp̃m
pati: ⁊ reſurgere a mortuis die tertia.Tunc
deꝰ pat̃ ait filio exiſtenti in ſepulchro,Exur
ge gloria mea.exurge pſalteriũ ⁊ cythara.
Rñdit filiꝰ.Exurgã diluculo.Sicqꝫ factũ ẽ

Secundo iuuenem ſeden

tem in dextris viderunt angeli.Sicut eñi di
cit apl's Rom̃.xiij. Que a deo ſũt ordinata
ſũt.Eſt aũt hic ordo diuinitꝰ inſtitutꝰ: vt ea
q̃ ſupra hoíes ſunt: hoibꝰ ꝑ angelos reuele͂-
tur.vt pꝫ ꝑ Diony.iiij.c.Cele.iere.Xp̃s aũt
reſurgẽs nõ rediit ad vitã cõiter oibꝰ notã.
ſꝫ ad vitã quandã imortalé ⁊ deo cõformé.
ſm̃ illud Rom̃.vi. Qð eñi viuit.viuit deo.
⁊ ipa xp̃i.reſurrectio nõ debuit imediate ab
hoibꝰ videri.ſꝫ eis ab angelis nunciari.Vñ
Hylariꝰ dic̃ ſuꝑ Math.Qð idõ angelꝰ priꝰ
reſurrectiõis ẽ index: vt q̊dã famulatu pat̃-
ne volũtatis reſurrectio nũciaret.Quia igr̃
ꝑ reſurrectioné xp̃i ruina angelica erat re-
paranda ex hoibꝰ. Math.xxij.Erũt hoíes
ſicut angeli dei in celo. idõ angeli hoc hoibꝰ
nũciauerũt.Fuerũt aũt ꝓcipue q̃ttuor ange-
li. Primꝰ extra ſepulchrum.Math.xxviij.
Angelꝰ dñi deſcẽdit de celo.Cuiꝰ deſcẽſus fu
it ꝯtuoſus.qꝛ ecce terremotꝰ factꝰ ẽ magnꝰ
pſ̃.Terra tremuit dũ reſurgeret in iudiciũ
deus.Fuit glorioſus: qꝛ erat aſpectꝰ eiꝰ ſicut
fulgur: veſtimẽta eiꝰ ſicut nix.Fuit terribilis
qꝛ pre timore aũt eiꝰ exterriti ſunt cuſtodes
Fuit affabilis.qꝛ dixit.Nolite timere.Scio
eñi qꝛ ieſuꝫ crucifixum queritis. Secũdus
angelꝰ fuit intra ſepulchrũ.Mar.xvi.Et in
troeuntes in monumentũ viderũt iuueneꝫ
ſedenté in dextris: coopertũ ſtola candida
⁊ obſtupuerunt. Tertius ⁊ quartꝰ angelꝰ
fuerunt intra ſepulchrũ.Ioh.xx.Inclinauit
ſe ⁊ proſpexit in monumentũ ⁊ vidit duos
angelos in albis ſedentes.vnum ad caput:
⁊ reliquũ ad pedes vbi poſitũ fuerat corpꝰ
ieſu.Qui oés teſtati ſũt xp̃ꝫ reſurrexiſſe ⁊c.

Tertio iuuenem ſedente͂

in dextris viderunt patriarche.Quibꝰ hoc
ſacramentum reſurrectõnis reuelatum eſt.
ꝙuis non ita clare intelligerent ante: ſicut
poſt factum Adam in ſtatu innocentie: cui
dormienti coſta detrahitur: vt coniunx effi-
ciatur.ita ⁊ chriſto in cruce moriẽti ſanguis
ex eius latere effunditur vt eccleſia conſtru
atur.Dormit Adam vt fiat Eua.morit̃ xp̃s
vt fiat eccleſia. Dormienti ade fit eua de la
tere.mortuo chriſto lancea ꝑcutit̃ latus: vt
ꝓfluãt ſacramẽta quibꝰ format̃ eccl'ia. Vñ
merito apl'us ꝓmũ adã dicit formam fuiſſe

futuri. qm̄ ſicut dormitio ade figurabat mor
tem xp̄i. ita expergefactio ipſius figurabat
reſurrectõnẽ xp̄i. pſ. Ego dormiui ꝛ ſopora
tus ſum. ꝛ exur. q. d. ſ. me. Noe denudat⁹ in
tabernaculo ſuo dormiẽs ꝓpter ebrietatem
ſignificat xp̄m infinita charitate calefactuꝫ
dormientẽ in ligno crucis denudatū omnino
veſtib⁹ quas milites inter ſe diuiſerūt. Et ſi
cut Cham deriſit patrẽ ſuū. ita iudei ꝑtereū
tes blaſphemabāt xp̄m deuꝫ ſuū. Sed noe
expergefact⁹: cognita nequitia Cham male
dixit chanaaꝫ filio ei⁹. ita xp̄s expergefact⁹
a ſomno mortis per reſurrectionẽ impreca
tus eſt maledictionẽ filijs iudeoꝝ ꝛ nõ illis
qui euꝫ crucifixerūt: ꝓ quib⁹ orauit in cruce
dicens. Pater ignoſce illis ꝛc. Abraham
cui ꝓmiſerat deus in yſaac vocabit̄ tibi ſe
men: ꝛ tamẽ mandatū a deo acceperat: vt
filium ſuū yſaac imolaret. Credidit abrahā
deo. Credidit eñ yſaac poſt imolationeꝫ re
ſurrecturū ꝛ filios ꝓgeniturū. in quo imola
tio ꝛ reſurrectio xp̄i prefigurabat̄. Jacob
benedicẽs iudam ait. catulus leonis iuda.
Ad predaꝫ aſcendiſti fili mi: requieſcẽs accu
buiſti vt leo. qs ſuſcitabit eū. Gen̄. xlix. Di
cūt naturales ꝙ leena parit catulos mortu
os. ꝛ die tertia rugiens ſup eos accipiūt ſpi
ritū vite. ſic etiā de xp̄o. Samſon in ciuita
te in gaza ingrediẽs ab inimicis cõprehẽdi
non potuit. ſed ſurgẽs media nocte portas
ciuitatis cū ſeris abſtulit ꝛ in cacumine mõ
tis portauit. Sic milites cuſtodiẽtes ſepul
chrum xp̄i eū tenere nõ potuerūt: qñ de ſe
pulchro reſurgens egrederet̄. ſaluis ſigillis
pilati quib⁹ erat ſignatū. Jonas fuit in vẽ
tre ceti trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹. tertio aūt
die priſtine vite reddit⁹ eſt. Sic filius hoīs
trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹ fuit in corde terre
ꝛ tertia die reſurrexit.

Quarto iuuenem ſeden

tem in dextris viderūt ꝓphete. qm̄ in mani
bus ꝓphetarū aſſimilat⁹ eſt xp̄us. Eſaias
xi. dicit ſic. In die illa erit radix ieſſe q̄ ſtat ī
ſignū populoꝝ: ipm̄ gentes deprecabunt̄: ꝛ
erit ſepulchrū eius glorioſuꝫ. Oſee. xiij. c.
dicit. Hic filius me⁹ ſapiẽs. Nunc eñ nõ ſta
bit in contritiõe filioꝝ de manu mortis libe
rabo eū: ꝛ de manu inferoꝝ eruā euꝫ. Ubi ẽ
iudiciū tuū mors: vbi eſt aculeꝰ tuus: Ero
mors tua o mors ero morſus tuus inferne.
Uiuificabit nos poſt duos dies: in die ter
tia ſuſcitabit nos. Micheas. vi. c. dicit. Ne
leteris inimica mea. q: cecidi: conſurgā. Cū
ſedero in tenebris dn̄s lux mea eſt. Educet
me in lucẽ videbo iuſticiā ei⁹. Amos. ix. c.
dicit. In die illa ſuſcitabo tabernaculum da
uid qđ cecidit: ꝛ aperturas muroꝝ ei⁹ reedi
ficabo: ꝛ ea que corruerāt inſtaurabo: So
phonias. iij. c. dicit. Expecta me in die reſur
rectionis mee in futurum: q: iudiciū meum
eſt vt congregẽ regna ꝛ colligā gentes. nūc
reddaꝫ populis labiū electū: vt inuocēt oēs
in noīe dn̄i. ꝛ ſeruiāt ei humero vno. Aba
cuh. ij. c. dicit. Lapis de pariete clamabit: ꝛ li
gnū qđ inter iuncturas muroꝝ eſt: rñdebit.
q: replet̄ terra vt cognoſcant gloriam dn̄i.
Dauid ait in pſal. Exurrexi ꝛ adhuc ſuꝫ te
cum.

Quinto iuuenẽ ſedenteꝫ

in dextris viderūt ſcti patres in lymbo detẽ
ti. Nam paſſio xp̄i fuit q̄dā cauſa vniuerſal̄
humane ſalutis tam viuoꝝ ꝙ mortuorum.
Cauſa aūt vniuerſalis applicat̄ ad ſingula
res effect⁹ p aliqđ ſpāle. Un̄ ſicut virt⁹ paſ
ſionis xp̄i applicat̄ viuentib⁹ per ſacramen
ta cõfigurātia nos paſſioni xp̄i. ita etiā ap
plicata eſt mortuis p deſcenſum xp̄i ad in
feros. Un̄ apl's dic̄ Eph. iiij. Qđ aūt aſcen
dit qđ eſt niſi q: deſcendit. ꝑmū in inferio
res partes terre. glo. i. ad inferos. Nam p de
ſcenſuꝫ ſuum ad inferos eduxit q̄ttuor ordi
nes ſanctoꝝ. ſm̄ illud Coll̄. ij. Expoliās ꝑn
cipat⁹ ꝛ poteſtates. traduxit illos confiden
ter. Pmo viſitauit ſanctos patres in lym
bo. per hoc eñ ſcti patres detinebant̄ in in
ferno: ꝙ eis ad vitā glorie ꝓpter pct̄m pri
mi parẽtis aditus nõ patebat. Et ſic xp̄s de
ſcendẽs ad inferos: ſctõs patres ab inferis
liberauit. Et hoc ipm̄ confirmāt: ſeipſos cõ
fortantes ꝛ cõſolantes ſpūaliter. Dauid ait
Confiteant̄ dn̄o miſericordie ei⁹ ꝛ mirabilia
ei⁹ filijs. Quia contriuit portas ereas ꝛ ve
ctes ferreos confregit ꝛ eduxit eos de te. ꝛ
vm. mor. ꝛ vinc. eorum diſru. Salomon ait
Eccli. xxiiij. Penetrabo inferiores partes
terre: ꝛ inſpiciā oēs dormiẽtes: ꝛ illumina
bo oēs ſperātes in dn̄o. Eſaias ait. xxiiij. c.
Congregabunt̄ cõgregatõne vni⁹ faſcis in
locū: ꝛ claudent̄ in carcerẽ ꝛ poſt multos di
es viſitabunt̄. Oſee ait. xi. c. Ego q̄ſi nutri
tius effraim: portabam eos in brachijs me
is: ꝛ neſcierūt q: curarẽ eos. In funiculis
adam trahā eos in vinculis charitatis. Za
charias ait. ix. c. Tu quoq3 in ſanguie teſta

menti tui emiſiſti vinctos de lacu in quo nõ erat aqua. Cumq₃ ſic colloquerent̃. Ecce angeli cõcomitãtes xp̃m: dixerũt. Tollite portas p̃ncipes veſtras ⁊ eleuamini porte eternales ⁊ introibit rex glorie. Demones autẽ qui intus erãt: ſtupefacti ad hanc vocẽ queſierunt dicẽtes. Quis ẽ iſte rex glorie: Rñdit dauid ⁊ ait. Dñs fortis ⁊ po. do. po. in p̃lio. dñs vir. ip̃e eſt rex glorie. Statimq₃ vectes inferni cõfracti ſunt i. impedimẽta quibus ſancti patres de inferno exire p̃hibebãt reatu culpe p̃mi parẽtis. Xp̃s deſcendens ad inferos v̾tute ſue paſſionis ⁊ mortis cõfregit nõ ſtatim educẽdo eos: ſed eos in inferno luce glorie illuſtrãdo. Secũdo viſitauit iuſtos ſimplices. Nam latro quidẽ loco in infernũ cũ xp̃o deſcendit vt cu₃ xp̃o eſſet quia dictũ eſt ei. Hodie mecu₃ eris in paradiſo: ſed p̃mio in paradiſo fuit. nõ quidem corporeo: ſed ſpũali in quo eſſe dicunt̃ quicũq₃ diuina gloria p̃fruunt̃. q₂ ibi diuinitate xp̃i fruebat̃: ſicut ⁊ alij ſancti. Vñ Aug. in ſermone de paſſione dicit. Cũ q̃n xp̃s ad inferna deſcendit. portã inferni ⁊ vectes ferreos confregit: ⁊ oĩes iuſtos q̃ originali peccato tenebant̃ aſtricti: abſoluit. Tertio viſitauit oẽs purgandos: q̃ purgationẽ ſuam perfecerãt. Vñ Greg. iiij. li. mora. ait. Dum cõditor ac redemptor noſter clauſtra inferni penetrans. electoru₃ exinde aĩas eduxit. nos illo ire nõ patit̃. vnde iam alios deſcẽdendo liberauit. Quarto viſitauit angelos qui hos iuſtos cuſtodiebãt: conſolabant̃ et aſſociabant: quos oẽs eduxit. Act. ij. Deus xp̃m ſuſcitauit ſolutis dolorib⁹ inferni. ſcil₃ gloriã prebendo: maxime ex glorioſa reſurrectione xp̃i.

Sexto iuuene₃ ſedentem

in dextris viderunt mortui. Vñ dr̃ Math. xxvij. Multa corpora ſanctoꝝ que dormierant ſurrexerũt. ⁊ exeũtes de monumentis poſt reſurrectionẽ eius venerũt in ſanctã ciuitatem ⁊ apparuerũt multis. Unde ſanct⁹ Tho. iij. parte. q. liij. arti. iij. dicit ſic. De illis qui reſurrexerunt cum xp̃o eſt duplex opinio. Quidã aſſerunt ꝙ redierũt ad vitam tanq̃ nõ iterũ morituri. q̃n magis illis eẽt tormentũ ſi iterũ morerent̃: ꝙ ſi nõ reſurgerent. ⁊ ſm hoc intelligendũ eſt ſicut Hiero. dicit ſup Math. Cũ nõ ante reſurrexerũt ꝙ̃ reſurgeret dñs. Vñ ⁊ euãgeliſta dic̃. Cũ exeuntes de monumẽto poſt reſurrectionẽ ei⁹ venerũt in ſanctã ciuitatẽ ⁊ apparuerũt multis. Sed Aug. in ep̃la ad enodiũ hanc opinionẽ cõmemorãs dic̃. Scio quibuſdã videri morte dñi xp̃i: iam talẽ reſurrectionẽ p̃ſtitam iuſtis qualis nobis in fine p̃mittit̃. qꝺ ſi nõ iterũ repoſitis corporib⁹ dormierunt. Videndũ eſt quõ intelligat̃ xp̃s p̃mogenitus a mortuis ſi eũ tot in illã reſurrectione₃ p̃ceſſerũt. Qꝺ ſi rñdet̃ hoc dictũ eſſe p̃ anticipationẽ: vt monumẽta illo terre motu apta intelligant̃. cũ xp̃s in cruce pẽderet. reſurrexiſſe aũt iuſtoꝝ corpora nõ tunc: ſed cũ ille p̃or ſurrexiſſet. Adhuc reſtat qꝺ moueat quõ petrus nõ de dauid ſed de xp̃o aſſeruit fuiſſe p̃dictũ carnẽ ei⁹ nõ vidiſſe corruptionem. Sed per hoc ꝙ apud eos erat monumentũ dauid: ⁊ ſic illos nõ conuincebat. Si corp⁹ dauid ibi iam non erat: q₂ ⁊ ſi ante in recenti ſua morte reſurrexiſſet: nec caro ei⁹ vidiſſet corruptionẽ: poſſet monumentũ illud manere. Durũ aũt videt̃ vt dauid in illa reſurrectõe iuſtoꝝ nõ fuerit. ſi eis vita et̃na donata fuit. cui⁹ xp̃s ex ſemine cõmendat̃. Periclitat̃ etiã ad hebreos ꝙ de iuſtis antiquis dr̃. ne ſine nobis p̃ficerent̃. Si iam in illa reſurrectiõis incorruptiõe cõſtituti ſunt q̃ nobis p̃ficiẽdis in fine p̃mittit̃. Sic ergo Aug. ſentire videt̃ ꝙ reſurrexerint iterum morituri. Ad qꝺ etiã videt̃ p̃tinere qꝺ Hierony. dic̃ ſup Math. Qꝺ ſicut lazar⁹ reſurrexit. ſic ⁊ multa corpora ſanctoꝝ reſurrexerunt vt dñm oſtẽderent reſurgentẽ. Q̃uis h̃ in ſmõe de aſſumptiõe ſub dubio relinquat Rationes tñ Aug. multo efficaciores videntur. hec Thomas.

Septimo iuuenem ſeden

tem in dextris viderũt gẽtiles quantum ad q̃tuor differẽtias. Primo Job. xix. ca. dic̃. Scio ſc₃ per certitudinẽ fidei: ꝙ redemptor me⁹. i. xp̃s viuit a mortuis reſurgẽs. ⁊ ideo in nouiſſimo die de terra ſurrectur⁹ ſu₃. Repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo ⁊c̃. Secũdo ſibilla vt allegat beat⁹ Aug. li. xviij. de ciui. dei. ca. xxij. dic̃ ſic. Et morte moriet̃ trib⁹ diebus ſomno ſuſcepto: ⁊ tũc ab inferis regreſſus ad lucẽ veniet p̃m⁹ reſurrectõis p̃ncipio reuocat̃ oſtenſo ⁊c̃. Tertio cuſtodes Math. xxviij. Quidã de cuſtodib⁹ venerũt in ciuitatẽ ⁊ nũciauerũt p̃ncipib⁹ ſacerdotũ q̃ facta fuerãt. ⁊ cõgregati cũ ſeniorib⁹ cõſilio accepto pecuniã copioſa₃ dederũt militibus dicentes. Dicite q₂ diſcipuli ei⁹ venerũt

nocte ⁊ furati ſunt eum vobis dormiētib⁹.
Super quo dic̄ Aug. O mali o peſſimi cu
ſtodes aut vigilabatis ⁊ cuſtodire debuiſtis
aut dormiebatis: ⁊ q̇d ſi neſcitis: Si dormi
ebatis vnde ſcire potuiſtis q̇s illū tulerit de
ſepulchro. Si vigilabatiſ cur auferri permiſi
ſtis: Quarto Centurio q̇ ait. Vere fili⁹ dei
erat hō iſte. In hoc em̄ magis certificat⁹ ē
de reſurrectōe xp̄i: qm̄ in monumēto exciſo
in petra cōdit⁹ eſt. ne ſi ex multis lapidibus
edificatū fuiſſet tumuli fundamētis ſuffoſ-
ſis: ſublat⁹ furto diceref. vñ ⁊ ſaxū magnū
qđ appoſitū fuit oñdit nō abſqꝫ auxilio plu
rimoꝝ ſepulchrū potuiſſe reſerari. Etiā q: re
ſurrexit ⁊ exiuit de ſepulchro. ſaluis ⁊ inta-
ctis ſigillis pylati preſidis.

Octauo iuuenem ſedentē

in dextris viderūt mulieres. Licet em̄ muli
eri nō ꝑmittaf publice in eccl'ia docere. ſm
illud. i. Coꝝ. xiiij. Mulieres in eccleſijs tace
ant. ⁊ i. Thimo. ij. Docere mulieri nō ꝑmit
to. Tamē ꝑmittif ei ꝓuatū domeſtica alioſ
ammonitiōe inſtruere. Et ideo ſicut Amb.
dic̄ ſup lucā. Ad eos femina mittif q̇ dome
ſtici ſunt. nō aūt mittif ad hoc ꝙ reſurrecti-
onis teſtimoniū ferat ad populū. Inter mu
lieres aūt eſt q̄druplex differētia. Primo
apparuit ieſus poſt reſurrectōnē btē ꝟgini
Vñ Amb. li. iij. de ꝟginitate dic̄. Vidit ma
ria reſurrectōnē dñi: ⁊ ꝓma vidit ⁊ credidit
Et Seduli⁹ in aurora dic̄. Semꝑ ꝟgo ma-
nens hui⁹ ſe viſib⁹ aſtans luce palā dñs pri
us obtulit. Secūdo apparuit mulierib⁹ eū
tibus ad monumētū: vt mulier q̄ ꝓmo initi
um mortis ad hoīem detulit. ꝓma etiā vitā
reſurgētis xp̄i in gloria nūciaret. Vñ Cyril
lus dic̄. Femia q̇ quodāmodo fuit mortiſ mi
niſtra: venerādū reſurrectōis miſteriū pri-
ma percepit ⁊ nūciat. Adeptū eſt igif femi
neum gen⁹ ⁊ ad ignominie ſolutionē: ⁊ ad
maledictiōis repudiū. Simul etiā ꝑ hoc oñ
ditur ꝙ quātū ad ſtatū glorie ꝑtinet: nullū
detrimētū patief ſexus femine⁹. Sed ſi ma
iori charitate feruebūt: maiori etiā gloria ex
viſione diuina potienf. eo ꝙ mulieres que
dñm arti⁹ amauerūt: intantū vt ab ei⁹ ſepul
chro diſcipulis etiā recedētib⁹ nō recederēt
ꝓmo viderūt dñm in gl'ia reſurgentē. Ter
tio apparuit mulierib⁹ redeūtibus a monu-
mento. qñ dixit eis. auete. tūc acceſſerunt ⁊
tenuerūt pedes ei⁹. Math. vlt. Quarto ap
paruit marie Magdalene. qñ dixit ei Ioh.
xx. Noli me tangere. nondum em̄ aſcēdi ad
patrē meū. Per hoc em̄ vt Aug. dic̄ in illa
femīa figuraf eccl'ia de gentib⁹ q̄ in xp̄m nō
credidit: niſi cū aſcēdiſſet ad patrē. aut ſic in
ſe credi voluit ieſus. hoc ē ſic ſe ſpūaliter tā
gi ꝙ ipē ⁊ pater vnum ſunt. ei⁹ quippe inti-
mis ſenſibus quodāmodo aſcēdit ad patrē
q̇ ſic in eo ꝑfecerit vt patri agnoſcat equalē
Hec aūt carnalif adhuc in eū credebat quē
ſicut hoīem flebat. Vel ſic Chryſ. dic̄. Vo-
lebat hec mulier adhuc cū xp̄o cōuerſari. ſic̄
⁊ ante paſſionē: ⁊ pre gaudio nihil magnū
cogitabat: q̄uis caro xp̄i multo melior fue-
rit facta reſurgēdo. Et iō o dixit. Nondū em̄
aſcēdi ad patrē meū. q̄ſi dicat. Non eſtimes
me iam terrenā vitā agere. Nō em̄ in terris
me vides hoc ē q: nondū aſcēdi ad patrem
meū ſed in promptu ē ꝙ aſcendam.

Nono iuuenem ſedētem

in dextris viderūt diſcipuli. quib⁹ apparuit
q̄druplicif. Primo Symoni petro. Luce
xxiiij. Surrexit dñs vere ⁊ apparuit ſymo-
ni: ſꝫ qñ aut vbi neſcif niſi qñ redibat a mo-
numento cū iohāne. Potuit em̄ eſſe ꝙ petr⁹
a iohāne alicubi diuerterit: vbi dñs ſibi appa
ruit. Vel forte qñ monumentū ſolus intra-
uit. ſicut dr̄ in hyſtoria ſcholaſtica. Vel for-
te in cauea ſiue ſpelūca. q: qñ xp̄m negauit
fugit in caueā q̄ dicif gallicant⁹. vt dr̄ ibidē.
Secūdo apparuit duob⁹ diſcipulis eūtib⁹
in emaus in ſpecie peregrini. Luc. vlti. Naꝫ
reſurrectio xp̄i fuit manifeſtāda homib⁹ ꝑ
modū q̇ eis diūa reuelanf. Innoteſcūt aūt
diuina hoīb⁹ ſm ꝙ diuerſimode ſūt affecti.
Illi q̇ habēt mentē bene diſpoſitā ſm ꝟita-
tem diuina ꝑcipiūt. Illi aūt q̇ habēt mentē
nō bene diſpoſitā diuina ꝑcipiūt cuꝫ q̄dam
ꝯfuſiōe dubietatiſ vel erroris. aīalis em̄ hō
nō ꝑcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei. vt dr̄. i. Coꝝ. ij.
Et iō xp̄s quibuſdā ad credendū diſpoſi-
tis: poſt reſurrectionē apparuit in ꝓpria ef-
figie. illis aūt in alia effigie apparuit. q̇ iam
videbanf circa fidē tepeſcere. Vñ dicebant
Nos ſperabam⁹ ꝙ ipē redēptur⁹ eſſet iſrael
Vñ Greg. dicit in omel. Q2 talē ſe eis exhi
buit in corꝑe q̄lis apud illos erat in mente
q: em̄ adhuc i eoꝝ cordib⁹ ꝑegrin⁹ erat a fi
de ire ſe longi⁹ finxit. ſ. ac ſi eſſet peregrinus
Nam oculi eoꝝ tenebanf vſqꝫ ad ſacramē-
tum panis vt vnitate corporis ei⁹ participa
ta remoueref impedimētū inimici vt xp̄us
poſſet agnoſci. Tertio apparuit diſcipulis

In cenaculo vbi nō erat thomas. Vn̄ certi-
ficauit eos de q̄ttuor. Primo de veritate cor-
poris. Circa qd̄ tria oſtēdit. Primo quidē
ꝙ eſſet verū corpꝰ ⁊ ſolidū: nō corpꝰ fanta-
ſticū vel rarū. ſicut eſt aer. ⁊ hoc oſtēdit per
hoc ꝙ corpꝰ ſuū palpabile prebuit. Vn̄ ipe
dicit. Luce vlti. Palpate ⁊ videte: q2 ſpiritꝰ
carnē ⁊ oſſa nō habꝫ ſicut me videtis habe-
re. Secūdo oñdit ꝙ eēt corpꝰ hūanū: oſtē-
dendo eis verā effigiē: quā oculis intueren-
tur. Tertio oñdit eis ꝙ eſſet idem numero
corpꝰ qd̄ prius habuerat oſtēdendo eis vul-
nerum cicatrices. Luc. vlti. Videte manus
meas ⁊ pedes meos: q2 egoipſe ſum. Secū-
do certificauit eos de veritate aīe iterato cor-
pori vnite. ⁊ hoc oñdit per oꝑa triplicis vite
. Priō quidēꝫ ꝑ opus vite nutritiue in h̄ ꝙ
cū diſcipulis mādūcauit ⁊ bibit. vt legit̄ Lu-
ce vlt̄. Secūdo ꝑ oꝑa vite ſenſitiue: in hoc
ꝙ diſcipulis ad interrogata rn̄debat: ⁊ pre-
ſentes ſalutabat: dic̄. Pax vobis: in q̊ oſten-
debat ſe ⁊ videre ⁊ audire. Tertio per oꝑa
vite intellectiue: in hoc ꝙ cū eis loq̄batur: ⁊
de ſcripturis diſſerebat. Luc̄. vlti. Nōne cor
noſtrū ardēs erat in nobis: dū loqueret̄ no-
bis in via ⁊ aperiret nobis ſcripturas. Ter-
tio certificauit eos de ỽitate diuinitatis ſue
Primo per teſtificationē dicens. Ego ſum:
qd̄ eſt nomē dei. Joh̄. viij. Anteq̄ꝫ abrahaꝫ
fieret ego ſum. Secūdo per occultarū cogi-
tatōnū manifeſtatōnē dicēs. Quid turbati
eſtis ⁊ cogitatōnes aſcendūt in corda vr̄a:
Tertio ꝑ miraculi ꝓbationē in piſcibꝰ capi-
endis dicēs. Mittite in dexteraꝫ nauigij re-
the: ⁊ inuenietis. Quarto ꝑ h̄ ꝙ eis videnti-
bus aſcendit in celū. q2 vt dr̄ Joh̄. iij. Nemo
aſcēdit in celū: niſi q̄ deſcendit de celo. filius
hoīs q̄ eſt in celo. Quarto certificauit eos
de gl'ia ſue reſurrectiōis. ꝑ hoc ꝙ ad eos ia-
nuis clauſis intrauit. ſm̄ ꝙ Greg̃. dicit in
omel'. Palpandā carnē dn̄s prebuit quam
clauſis ianuis introduxit: vt eſſe poſt reſur-
rectionē oſtēderet corpꝰ ſuū: ⁊ eiuſdē natu-
re ⁊ alterꝰ glorie. Similit̄ etiā ad ꝓprieta-
tem gl'ie ꝑtinebat: ꝙ ſubito ab oculis diſci-
pulorum euanuit. vt dicit̄ Luce. vlti. Qd̄ ꝑ
hoc oſtendebat̄ ꝙ in eius poteſtate erat vi-
deri ⁊ non videri. qd̄ pertinet ad conditio-
nem corporis glorioſi. Et ſicut Aug̃. dicit
ad Oroſium. Clarificata carne dn̄s reſurre-
xit ſed noluit in ea claritate diſcipulis ſuis
apparere. quia non poſſent oculis talem cla-
ritatem perſpicere. Si em̄ anteq̄ꝫ moreret̄
pro nobis ⁊ reſurgeret: q̄n transfiguratꝰ eſt
in monte: diſcipuli ſui eum videre non po-
tuerunt. quāto magis clarificata carne dn̄i
eū videre nequiſſent. Eſt etiā cōſiderādū
ꝙ poſt reſurrectionē dn̄s hoc precipue vole-
bat oſtendere: ꝙ idē ipſe eſſet q̄ mortuꝰ fue-
rat. Qd̄ mlt̄ū poterat impediri. ſi eis ſui cor-
poris claritatē oñderet. Nam īmutatio q̄ fit
ſm̄ aſpectū: maxime oñdit diuerſitatē eius
qd̄ videt̄. Sed ante paſſionē ne infirmitatē
paſſionis eiꝰ diſcipuli deſpicerēt: maxime in-
tēdebat xp̄s eis gl'iaꝫ maieſtatꝭ ſue oñdere
quā maxime demōſtrat claritas corꝑis. ⁊ iō
ante paſſionē ſuā gl'iam p̄monſtrauit diſci-
pulis ꝑ claritatē. poſt reſurrectionē aūt per
alia indicia. Quarto apparuit diſcipulis
cū quibꝰ erat etiā thomas. vt dr̄ Joh̄. xx. Cui
dn̄s dixit. Infer digitū tuū huc. ⁊ vide manꝰ
meas: ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in latꝰ meū
Nā illa apertura vulnerū ꝙuis ſit cuꝫ q̄dā ſo-
lutiōe ꝯtinuitatꝭ. totū tn̄ hoc reputat̄ ⁊ recō-
penſat̄ ꝑ maiorē decorē glorie: vt corpꝰ non
ſit minꝰ integrū: ſ3 magꝭ ꝑfectū. Thomas au-
tem nō ſolū vidit: ſ3 vulnera tetigit q2 vt di-
cit Leo papa. Suffecit ſibi ad fidē ꝓpriā vi-
diſſe qd̄ viderat: ſ3 nobis operatꝰ eſt vt tan-
geret quē videbat.

Decimo iuuenem ſedētē
in dextris viderūt iudei. inter quos eſt q̄dru-
plex differentia. Priō apparuit vniuerſis
diſcipulis ⁊ fratribus de quibus Paulꝰ me-
minit dicēs. Deinde apparuit pluſq̄ꝫ quin-
gentis fratribus ſimul. ⁊ iſtis cuꝫ multa po-
teſtate oſtenſioneꝫ ſui fecit: prebens ſe eis
viuentē poſt paſſionē in ſignis multis. vt di-
cit Euſebius. Secundo apparuit Jacobo
alphei. Nam vt dicit Joſephus ⁊ Hierony-
mus. lib. de viris illuſtribus. Jacobꝰ in pa-
raſceue mortuo dn̄o: votum vouit ſe nō cō-
eſturuꝫ donec videret dn̄m a mortuis ſurre-
xiſſe. In ip̄a aūt die reſurrectōis cū vſq3 ad
illā diē Jacobꝰ nihil guſtaſſet. eidē dn̄s ap-
paruit ac eis q̄ cū eo erāt: dixit. Ponite mē-
ſam ⁊ panem. Deinde dn̄s panem accipiēs
benedixit ⁊ dedit iacobo iuſto. dicēs. Surge
frater mi comede: quia filius homīs a mor-
tuis reſurrexit. Unde. ij. Cor. xv. dr̄. Dein-
de viſus eſt iacobo. Tertio apparuit Jo-
ſeph. ſicut legitur in euangelio Nycodemi.
Nam cum audiſſent iudei ꝙ ioſeph corpus
xp̄i a pylato petiuiſſet: ⁊ ip̄m in monumen-
to ſuo poſuiſſet. indignati aduerſus eum:

ipſum ceperunt: ⁊ in quodã cubiculo diligẽ
ter clauſo ⁊ ſigillato recluſerũt. poſt ſabba-
tum eũ occidere volẽtes. Ecce ieſus in ipſa
nocte reſurrectõis: ſuſpenſa domo a quattu
or angulis ad eũ intrauit: ⁊ faciẽ ei⁹ exterſit
⁊ oſculũ dedit. ⁊ inde ſaluis ſigillis eũ edu
cens in domũ ſuã in arimathiã ipm̃ addu
xit. Quarto apparuit Paulo. ſicut ipſe dic
ij. Cor. xv. Xp̃s reſurrexit tertia die. nouiſſi
me oĩm tanq̃ abortiuo viſus ẽ ⁊ mihi. Ego
enĩ non ſum dignus ⁊c.

Undecimo iuuenẽ ſeden
tem in dextris viderunt luminaria. Unde
Amb. dicit. Ex reſurrectõe xp̃i aer ſalubrior
ſol cãdidior. terra fecũdior facta ẽ. Et Ma-
ximus in ſermone dicit. In reſurrectõe xp̃i
elemẽta oĩa gloriant̃. Nam ⁊ ſolem ipm̃
arbitror in hac die ſolito clariorẽ. Neceſſe ẽ
enĩ vt ſol in ei⁹ reſurrectiõe gaudeat: in cui⁹
paſſione condoluit. Aug. in ſermone dicit.
Hodie tota creatura letatur. Gaudet ita q̃
celũ: q: videt iam diu pc̃tis ſordidã terram
dñi cruore purgatã. Gaudet multitudo ce-
leſtis exercit⁹ q: conflictu regis ſui oĩs ini-
mici p̃ncipis debellata eſt militia. Gaudet
ſol q: lugubres illas tenebras q̃s dño mo-
riente ptulerat letiorib⁹ ⁊ perpetua gratula
tione compenſat. Et pš. Hec dies quã fecit
dñs exultem⁹ ⁊ letemur in ea.

Duodecimo iuuenẽ ſedẽ
tem in dextris viderũt mixta. Unde Aug.
libro de verbis dñi dicit ſic. Cum non appa
reat ſemen ignis adhibes lapillũ ⁊ modicũ
ferri. ⁊ excutis de viſcerib⁹ lapilli quantum
opus eſt ignis. Videm⁹ hyemis aduentu
arbores ſpoliari pomis. nudari folijs. ſ; eas
rurſus verno tẽpore ſpẽm exp̃mere reſurre
ctionis. Certe herba q̃ viuit ⁊ morit̃: rurſus
reuiuiſcit ex ſemine. Cum mortuũ fuerit tri
ticũ terre mandatũ fecundũ reſurgit. Quid
de fenice aue arabie dicem⁹: Hec enĩ xp̃m
reſurrexiſſe predicãt. ⁊ nos poſt mortẽ ſuſci
tandos annũciant. per ieſum xp̃m qui reſur
gens a mortuis viuit cum deo patre ⁊ ſpũ
ſancto per eterna ſecula. Amen.

In feſto ſancti Ambroſij ar
chiepiſcopi Sermo. xxv.

Inextinguibile eſt
lumen illi⁹. Sap. vij. ⁊ in ep̃la
p̃ſentis ſolẽnitatis. Beat⁹ Aug.
lib. xx. de ciui. dei. ca. ix. dic. ſic. Qui nõ ſũt in-
uenti in libro vite ſcripti miſſi ſũt in ſtagnũ
ignis. Liber iſte predeſtinationẽ ſignificat
eoꝝ quib⁹ dabit̃ vita. neq; enĩ neſcit eos de⁹
⁊ in hoc libro legit vt ſciat. ſed poti⁹ ipſa ei⁹
preſciẽtia que falli non põt: liber eſt vite in
quo ſcripti ſunt q̃ ante ad vitã predeſtinati
ſunt. hec ille. Sup quo talẽ moueo queſtio
nem. Utrũ bt̃i ambroſij ſapiẽtia infallibilis
fuerit de libro vite inextinguibilis. Ad iſtã
queſtionẽ rñdent duo doctores noui teſta-
menti. Prim⁹ eſt beatus Aug. ſup pš. lx.
ſermone. ij. dicẽs ſic. Deleant̃ de libro viuen
tium. nõ ſic accipe debem⁹ q̃ illic aliq̃ſ ſcri
pti erant. Abſit. quicq̃d ſcripſit de⁹ in libro vi
te: nõ delet illud. Si enĩ hõ dixit. Qđ ſcpſi
ſcripſi de titulo vbi erat ſcriptũ. Rex iudeo
rum. deus quẽq̃ ſcribet ⁊ delebit: Preſcius
enĩ predeſtinauit ante mũdi cõſtitutionem
oẽs regnaturos cũ filio ſuo in vita eterna.
Hos ſcripſit. hos cõtinet liber vite. hec ille.
Secũdus eſt ſanct⁹ Tho. i. parte. q. xxiiij.
arti. iij. dicens ſic. Illi q̃ ſunt ordinati ad ha
bendũ vitã etnã ex p̃deſtinatõe diuina: ſũt
ſimplicit̃ ſcp̃ti in libro vite. q: ſunt ibi ſcripti
vt habituri vitã eternã in ſeipa. ⁊ iſti nunq̃
delent̃ de libro vite. hec Tho. Sciendũ q̃
liber vite accipit̃ ſex modis. Primo p̃ pre
deſtinatõne. Nam liber vite in deo dr̃ meta
phorice ſm̃ ſimilitudinẽ a reb⁹ hũanis acce
ptam. Eſt enĩ apđ hoĩes ꝯſuetũ q̃ illi q̃ ad
aliq̃d eligunt̃ cõſcribunt̃ in libro: vtpote mi
lites vel ꝯſiliarij q̃ olim dicebant̃ patres cõ
ſcripti. Oẽs aũt p̃deſtinati eligunt̃ ad vitã
eternã habendã ab ipo deo. Iſta ḡ p̃deſti
natoꝝ cõſcriptio dr̃ liber vite. Dicit̃ aũt me
taphorice aliq̃d cõſcp̃tũ in intellectu alicui⁹
qđ firmit̃ in memoria tenet. ſm̃ illđ Prou.
iij. Ne obliuiſcaris legis mee: ⁊ p̃cepta mea
cor tuũ cuſtodiat: ⁊ poſt pauca. deſcribe ea i
tabulis cordis tui. Nã ⁊ in libris materiali-
bus aliq̃d cõſcribit̃ ad ſuccurrendũ memo-
rie. vñ ipa dei noticia q̃ firmit̃ tenet ſe aliq̃s
p̃deſtinaſſe ad vitã etnã: dr̃ liber vite. Nam
ſicut ſcriptura libri ẽ ſignũ eoꝝ q̃ ſienda ſunt
ita dei noticia ẽ ſignũ quoddã apđ ipm̃ eo
rum q̃ p̃ducẽdi ſunt ad vitã. ſm̃ illđ. ij. Thi.
ij. Firmũ fundamentũ dei ſtat habẽs ſigna
culũ hoc. Nouit dñs q̃ ſunt ei⁹. Et glo. ſup il
lud pš. Deleant̃ de libro viuẽtiũ. dic. Liber
iſte ẽ noticia dei q̃ predeſtinauit ad vitã q̃s
p̃ſciuit. Secũdo accipit̃ liber vite p̃ ſacra
ſcp̃tura. Nã liber vite h̃ modo ſumit̃ p̃ con-

ſcriptiõe coꝝ q̄ ducũt in vitã. vt euãgelioꝝ.
Et ſic nouũ ⁊ vetꝰ teſtm̃ dr̃ liber vite. Dici
tur eñ Eccl'i. xxiiij. Hec oĩa liber vite. glo. i.
nouũ ⁊ vetꝰ teſtm̃. Baruch. iiij. Hic ē liber
mandatoꝝ dei. Deut. xxxi. Tollite libellu
iſtum ⁊ ponite eũ in latere arche federis ⁊c̃.
Tertio ꝑ notitia meritoꝝ ⁊ demeritoꝝ. Vñ
Aug. lib. xx. de ciui. dei dicit ꝙ liber vite eſt
quedã vis diuina qua fiet vt cuiqȝ opa ſua
bona vl' mala in memoriã reducant̃. Et ſic
ꝯſcriptio iã factorũ dr̃ liber vite ſic̃ et̃ liber
militie dici põt. vel in q̄ ſcribuntur electi ad
militiã. vel in quo tradit̃ ars militaris. vel
in quo recitant̃ facta militũ. Vñ Dañ. vij.
dr̃. Judiciũ ſedit ⁊ libri apti ſunt. Quarto
ꝓ fama ſctĩtatis. Eſt eñ ꝯſuetũ in ſcriptu-
ra vt q̇d dicat̃ fieri qñ innoteſcit. ⁊ ſm̃ hoc
aliq̇ dicunt̃ eſſe ſcripti in libro vite inq̃ntũ
hoĩes opinant̃ eos ibi ſcriptos ꝓpt̃ p̄ñtez
iuſticiã quã in eis vidẽt. Job. xxxi. Librum
ſcribit ipſe q̇ iudicat ⁊c̃. Quinto ꝑ grã. Nã
vita grẽ nõ hȝ rõnez finis: ſȝ rõnẽ eiꝰ q̇ eſt
ad finẽ. vñ ad vitã grẽ nõ dr̃ aliq̇s eligi ni-
ſi inq̃ntũ vita grẽ ordinat̃ ad gl'iam. ⁊ pro
pter hoc illi q̇ hñt grãz ⁊ deciduñt a gl'ia nõ
dicunt̃ eſſe electi ſimpl'r: ſȝ ſm̃ q̇d. put. ſ. de
eis in ordinatiõe ⁊ notitia diuina exiſtit ꝙ
ſunt habituri aliquẽ ordinẽ ad vitã eternã
ſm̃ ꝑticipationẽ grẽ. pſ̃. In libro tuo oẽs
ſcribent̃. Sexto ꝑ ordinatiõe in vitã eternã
Nã liber gl'ie importat ꝯſcriptionẽ quandã
ſiue notitiã electoꝝ ad vitã. Eligit̃ aũt ali-
q̇s ad id q̇ nõ cõpetit ſibi ſm̃ ſuã naturã
⁊ iterũ id ad q̇ eligit̃ aliq̇s hȝ rõnez finis
Nõ eñ miles eligit̃ aut cõſcribit̃ ad hoc ꝙ
armet̃: ſȝ vt pugnet. q̇ eſt ꝓpriũ officium
ad q̇ militia ordinat̃. Finis aũt ſupra na-
turã exñs eſt vita gl'ie. Vñ ꝓprie liber vite
eſt vita gl'ie. Eodẽ mõ q̇s põt deleri de libro
vite ſex modis oppoſitis. Pͥo ꝓpt̃ pctm̃
Exo. xxxij. Qui peccauerit delebo eũ d̃ libro
meo. Figura diluuij Geñ. vi. Scdo ꝓpt̃ le-
gis trãſgreſſionẽ. Figura de moyſe q̇ ꝓpter
ydolatriã ppl'i fregit tabulas legis. Exod.
xxxij. Tertio ꝓpt̃ ꝯdẽnationẽ q² notitiã p̄-
teritoꝝ meritoꝝ non hñt ad gl'iam. pſ̃. No
men coꝝ delesti in eternũ ⁊ in ſeculũ ſeculi.
Quarto ꝓpt̃ diffamationẽ. ſ. qñ appet vel
in h̊ ſeculo vel in futuro ꝙ ab hac vita gl'ie
decidunt̃. pſ̃. Ut lutũ platearũ delebo eos.
Quinto ꝓpt̃ deſperationẽ. Nã aliq̇ eligunt̃
ad vitã gratie ⁊ non ad vitã glorie. vt patȝ
per illud quod dicitur Job. xvi. Nonne ego
elegi vos duodecim: ⁊ vnꝰ ex vobis dyabo
lus eſt. Sexto vt ab ordinatione diuina q̇s
nõ deleat̃ agat feliciter ⁊ virtuoſe ⁊ ꝑſeue-
ret. q² nõ deleri de libro vite ponit̃ inter pre
mia iuſtorũ. ſm̃ illud Apoc. iij. Qui vicerit
ſic veſtiet̃ veſtimẽtis albis: ⁊ nõ delebo no
men eiꝰ de libro vite. Eſt eñ liber vite con-
ſcriptio ordinatoꝝ in vitã eternã ad quam
ordinat̃ aliq̇s ex duobus. ſ. ex predeſtinati
one diuina. ⁊ hec ordinatio nunq̃ deficiet.
q² vt dicit Aug. xx. lib. de ciui. dei. Preſcia
dei que falli nõ põt liber vite eſt. Et ex grã.
quicũqȝ eñ hȝ grãm ex hoc ipõ dignus eſt
vita eterna. ⁊ hec ordinatio deficit interdũ:
q² aliqui ordinati ſunt ex gratia habita ad
habendũ vitã eternã ex predeſtinatione di
uina: a qua tñ deficiunt ꝑ pctm̃ mortale. ⁊
tales qui ſic ordinati ſunt ad habendũ vitã
eternã nõ ex predeſtinatiõe diuina: ſȝ ſolũ
ex grã dicuntur eſſe ſcripti in libro vite nõ
ſimpl'r: ſȝ ſm̃ q̇d. q² ſunt ibi ſcripti vt habi-
turi vitã eternã. nõ in ſeipſa: ſȝ in ſua cã. ſ.
ſi ꝑſeuerabũt in grã. ⁊ tales poſſunt deleri
de libro vite vt deletio nõ referat̃ ad notitiã
dei. quaſi deus aliq̇d prius preſciat ⁊ poſtea
neſciat. Sed ad rem ſcitã. quaſi. ſ. deus ali-
quẽ ſciat prius ordinari in vitam eternã. ⁊
poſtea nõ ordinari cũ deficit a gratia. Quia
vero liber vite eſt notitia p̄deſtinatiõis: ⁊
p̄deſtinatio nõ reſpicit vitã glorie niſi ſm̃
ꝙ ordinat̃ ad gloriã. Non eñ ſunt ſimpl'r
p̄deſtinati qui hñt grãm ⁊ deficiũt a gl'ia.
Illi ergo ſunt ſimpl'r ſcripti in libro vite q̇
habent gratiã in p̄ſenti ⁊ gloriã in futuro.
In quoꝝ numero ponitur beatus Ambro
ſius. Ideo dicit̃ ꝙ inextinguibile eſt lumẽ
illius. ſ. quantũ ad predeſtinationẽ ⁊ con-
ſcriptionẽ eius in libro vite. ſ. eterne glorie.
pſ̃. Quoniam apud te eſt fons vite: ⁊ in lu
mine tuo videbimꝰ lumẽ. ſ. eterne felicitat̃.

Inextinguibile eſt lumen illius
Imitatione diuinali.
Probatione naturali.
Proteſtatione morali.
Fruitione ſempiternali.

Primo inextinguibile ē lumen beati ambroſij in imitatione diuina
li. Si eñ cõparemus vitam eius famoſio-
ribus viris qui fuerũt in lege dei ſuper oẽs
eſt precipuus. Primus eſt Abel qui floruit
virtute pudicicie ⁊ virginitatis. Vñ Aug.
libro primo de mirabilibus ſacre ſcripture

dicit. Juſticia triplex in abel fuit. Pria vir ginitas nõ generãdo. Secunda ſacerdotiũ munera placita deo offerendo. Tertia mar tyriũ fideliter moriẽdo. Btũs Amb. virgi nitatẽ ꝑpetuã cuſtodiuit. Nã Hiero. refert ipm dixiſſe. Uirginitatẽ nõ ſolũ efferimus ſed cuſtodimus. Cuius quattuoꝛ fuerunt ſi gna. Primũ qꝛ de virginitate libẽter diſſe ruit. Math. xij. Bon' hõ de bono theſauro cordis ſui pꝛofert bona. Secũdũ qꝛ virgini tatẽ mirabiliter cõmendauit. Eriſo. Cũ au dis aliquẽ de deo loquentẽ intellige ꝙ coꝛ il lius amoꝛe dei repletũ ẽ. Qui libidinis the ſaurũ hꝫ in coꝛde: de puellis dicere delectat ⁊ audire. Tertiũ qꝛ de virginitate libros cõ poſuit in qb' animat ⁊ hoꝛtat alios ad vir ginitatẽ. i. Coꝛ. vij. De virginib' preceptuꝫ dñi nõ habeo: ꝯſiliũ aũt do. Quartũ qꝛ ali quid indecoꝝ dicere vel audire erubuit. vñ ipſe ait in libꝛo de officijs. Nõ ſolũ aũt hec ab oculis abſcondam': ve rũetiã eoꝝ indi cia vſuſqꝫ mẽbroꝝ ſuis appellationib' nũ cupare indecoꝝ putem'. In his eñ ſuper greſſus eſt abel. Jdeo inextinguibile eſt lu men illius. Scõs eſt Abrahã q̃ floꝛuit vir tute fidei. Nã credidit abrahã deo ⁊ reputa tũ eſt ei ad iuſticiã. Btũs Ambꝛo. fidẽ xpi acerrime defendit. Uñ ipſe ait cũ impatoꝛ peteret baſilicã: vt habetur. xxiij q. viij. c. cõ uenioꝛ. dicit. Prius eſt vt aĩaꝫ mihi qꝫ fidẽ auferat. vñ de ipo põt dici illud Cant. iiij. Fauus diſtillans labia tua. Eius fidei qt tuoꝛ fuerũt ſigna. Primũ hereticos coercẽ do. vt pꝫ de illo q̃ pulſus eſt in exiliũ credẽs placere Juſtine impatrici ſi citius raptum ambꝛo. in exiliũ deportaret. Secũdũ hereti cos miraculis ꝯuertendo. vt pꝫ de illo acer rimo diſputatoꝛe heretico qui cum vidiſſet angelũ loquentẽ ad aures ambꝛoſij ſtatim ꝯuerſus eſt. Tertiũ hereticos ſua doctrina ad fidẽ catholicã reducendo. vt pꝫ de beato Aug. quẽ ſuis ꝑdicatiõib' ad fidẽ reduxit. Quartũ demones fugando ⁊ exterrẽdo. vt pꝫ de demoniaco igrediẽte mediolanũ quẽ demon dimiſit: egredientẽ inuaſit. Jnterro gatus de hoc demon ait. Ambꝛoſiuꝫ timui. Tertius eſt Moyſes qui floꝛuit v̾tute pie tatis. Nã compatiens populo ydolatranti cũ lachꝛymis oꝛauit dominuꝫ dicens. Aut dele me de libꝛo tuo in quem me ſcripſiſti: aut parce huic populo. Beatus Ambroſi' ardebat igne charitatis. ps. Jnflammatuꝫ eſt coꝛ meum. propter quam commoueba

tur ad lachꝛymas. q̃rũ in eo fuerunt quat tuoꝛ genera. Primuꝫ lachꝛyme oꝛationis. quoniã feruoꝛe coꝛdis accenſus cũ lachꝛy mis oꝛabat dñm. vñ vt habet. xxiij. q. viij. c. nõ pila. Jpſe de ſeipſo ait. Nõ pila q̃runt ferrea: non arma xpi milites coactus repu gnare non noui: ſed doloꝛ fletus oꝛationes lachꝛyme fuerũt mihi arma aduerſus mi lites. Talia eñ ſunt munimẽta ſacerdotis Aliter nec debeo nec poſſuꝫ reſiſtere. Secũ dum lachꝛyme deuotiõis ꝓ eternis deſide rijs. Cũ eñ ei alicui' ſctĩ ſacerdotis vel epi obitus nũciabatur ſic amariſſime flebat vt vix cõſolari valeret. Cũ aũt interrogaretur cur viros ſctõs qui ad gl'iam ꝓficiſcebãtur ſic fleret: aiebat. Ne putetis me flere qꝛ re ceſſerint: ſꝫ qꝛ me ꝓceſſerint. ⁊ qꝛ difficile in uenietur q̃ tã dign' ei' officio habeat. Ter tium lachꝛyme doloꝛis ꝓ alienis pctĩs. Nã cũ aliqs lapſum ſibi cõfitebat ſic amariſſi me flebat ꝙ illũ flere ſil'r cõpellebat. Quar tũ lachꝛyme cõpaſſionis ꝓ alioꝝ iniurijs. vñ vt habet. xxiij. q. viij. c. cõuenioꝛ. dicit de ſeipſo. Adũſus arma milites: gothos q̃qꝫ lachꝛyme mee mea arma ſunt. Quartus ẽ Aaron qui floꝛuit virtute honeſtatis. pꝛo pter quã meruit dignitatẽ ſacerdotij. Eccl. xlv. Excelſum fecit Aaron fratrẽ eius: ſta tuit ei teſtamẽtũ eternũ ⁊ dedit illi ſacerdo tiũ magnũ ⁊ beatificauit illũ in gloꝛia. Be atus Amb. fuit tante honeſtatis ⁊ ſanctita tis in vita vt mereret eligi ad ſtatũ ꝑlatio nis in eccl'ia dei. Juxta illud Eſa. lij. Ecce in telliget ſeru' me' ⁊ exaltabit ⁊ eleuabitur ⁊ ſublimis erit valde. Cui' electio cõmendat a quattuoꝛ. Primo qꝛ fuit a deo inſpirata. Nã vox miraculoſe inſonuit dicẽs. Ambꝛo ſiũ epm cũ inter arrianos ⁊ catholicos eẽt diſcoꝛdia qs deberet eligi in epm Medio lañ. Heb. v. Nemo aſſumat ſibi ſacerdotij honoꝛeꝫ niſi q̃ vocatur a deo tanq̃ aaron. Scõo qꝛ fuit a deo certificata. Nã terra ſu per quã ſtabat btũs amb. cũ ſup oẽs leua uit vt dic' Ray. in ſum. li. iij. rubꝛica de neo phitis. §. xiiij. in fine. Tertio qꝛ fuit ab ele ctoꝛib' vnanimiter celebꝛata. Nã cũ in diſ coꝛdia multa eſſent ptĩn' in ambꝛoſiũ con ſenſerunt. Quarto qꝛ fuit a ſupioꝛi cũ gau dio cõfirmata. Nã cũ miſſa eſſet relatio ad clementiſſimũ impatoꝛẽ Ualẽtinianũ ſum mo gaudio accepit ꝙ iudices a ſe directi ad ſacerdotiũ peteret. ⁊ ſic eius electio fuit cõfirmata. Quintus eſt Dauid qui floꝛuit

virtute humilitatis. vt pȝ. ij. Reg. vi. Bea-
tus Amb. fuit tante humilitatis ꝙ non ſo
lum fugit ne poſſet inueniri: ſ; etiā tria ſe ha
bere ſimulauit q̄ ſunt prelatiōis officio ini-
mica. ſ. crudelitatē. Nā tribunal cōſcendit ⁊
ↄtra ↄſuetudinē ſuā tormenta pſonis ad-
hiberi iuſſit. Eccli. iiij. Noli eſſe ſicut leo in
domo tua. Scōo phicaȝ vanitatē. Nā phi-
loſophiā pfiteri voluit. i. Coꝝ. xij. Loquimur
nō in doctis humane ſapīe verbis. Tertio
infamiā ⁊ inhoneſtatē. Nā publicas mulie
res publice ad ſe venire feċ vt ex hoc a ſua
intentiōe ppl'm reuocaret. i. Thi. i. Opoꝛtȝ
epm̄ irreprehenſibilē eſſe. Sext⁹ fuit Salo-
mon q̄ floꝛuit virtute ſapīe ⁊ claritatꝭ. Nā
fuit vir plenus ſapīa. vt pȝ Sap. vij. Btūs
Amb. maximaȝ habuit ſapiam: qd̄ appet
ex q̄ttuoꝛ. Primo: qꝛ cuȝ rome tradit⁹ eſſet
artib⁹ liberalib⁹: ad plenū erudit⁹ eſt. Pro-
uerb. xiiij. Accept⁹ eſt regi miſter intelligēs.
Scōo qꝛ ei⁹ ſapīa fuit pfunda. vn̄ Hiero.
de viris illuſtrib⁹ dicit ſic de eo. Ambroſius
ſup pfundoꝝ pēnas rapt⁹: ⁊ acris volucer
q̄ȝdiu in pfundū ingredit̄ fructū de alto car
pere videt̄. Tertio qꝛ ei⁹ doctrina fuit pla-
cens ⁊ pulchra. Vn̄ Aug. lib. de nuptijs ⁊
ↄcupīa diċ. Pelagi⁹ hereſiarcha ſic laudat
ambroſiū vt dicat btūs ambroſi⁹ epſ in cu
ius p̄cipue libris romana lucet fides quaſi
ſcriptoꝝ inter latinos flos quidē emicuit.
Quarto qꝛ eius doctrina fuit dei laude ⁊ fi
de plena. Vn̄ Hiero. dicit de eo. Eius oēs
ſnīe fidei ⁊ eccl'ie ⁊ oīm virtutū firme ſunt
colūne. Et Aug. lib. ↄfeſ. diċ ꝙ cū Juſtina
beatū amb. cū ppl'o catholico intra eccl'iaȝ
ↄduxiſſet: ip̄e īſtituit hymnos ⁊ pſalmos
decātari ne ppl's meroꝛis tedio ↄtabeſceret
Septim⁹ fuit Helyas q̄ floꝛuit virtute ab-
ſtinentie ⁊ pcitatis. vt pȝ. iij. Reg. xix. qui
ieiunauit. xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctib⁹. Btūs am-
bro. tāte abſtinētie fuit ꝙ q̄tidie niſi ī ſab-
bato ⁊ die dn̄ica ⁊ feſtis precipuis ieiuna-
bat. vn̄ lib. xi. eccl'i. hyſtoꝛie dr̄ de eo. Aduer
ſus regine furoꝛem nō ſe manu defenſabat
aut telo: ſ; ieiunijs ⁊ ↄtinuatꝭ vigilijs ſub al
tari poſit⁹ p obſecratiōes defenſoꝛē ſibi atq;
eccl'ie deū pabat. hec ibi. Siċ etiā Helyas fe
cit fugiēs a facie Jezabel vxoꝛis regꝭ achab
vt pȝ. iij. Reg. xix. Ecce quō inextinguibi-
le eſt lumen ſanctitatis ⁊ virtutꝭ beati am-
broſij in imitatione diuinali.

Secundo inextinguibile

eſt lumen ſanctitatis beati ambroſij in pro
batione naturali. Nam ſi compararemus vir
tutes eius phis naturalibus ipſe ſuperex-
cedit eos multipliciter. Primus eſt Dyoge
nes qui cōmendatur de veritate. de quo ait
Valerius lib. iiij. c. iij. Cū Syracuſis cū ole
ra lauanti ariſtippus dixiſſet. Si Dyoniſio
adulari velles: iſta non ederes. immo inq̄t
Si tu iſta edere velles: dyoniſio non adu-
lareris. Beatus ambroſius conſtans fuit
in defenſiōe catholice veritatis. Vn̄ lib. xi.
eccl'i. hyſtoꝛie dr̄ ꝙ Juſtina mr̄ Valētinia
ni imparatoꝛis arriane hereſeos alumna cō-
turbare cepit eccleſiarū ſtatū cōminari ſa-
cerdotib⁹ depulſiōe ⁊ exilio niſi ariminēſis
ↄcilij decreta reuocarent. Quo bello eccl'ie
murū ⁊ turrim validiſſimam pulſabat am
broſiū. Secundus fuit Socrates q̄ floꝛuit
moꝛalitate. de quo dicit Valeri⁹ lib. iij. c. iiij.
Socrates nō ſolū hoīm cōſenſu: verūetiā
Apollinis oꝛaculo: ſapientiſſimus iudicat⁹
eſt. Qui primus animum ſuum in intima
conditiōis humane ⁊ in receſſu pectoꝛis re
poſitos affectus ſcrutari coegit. Btūs am-
broſius moꝛes hoīm infoꝛmabat. Nā inter
cetera docuit btm̄ Aug. tria ad moꝛes ſpe-
ctantia. Primo ne cuiq; vxoꝛem peteret. ne
ſcȝ poſtmodū ipi inter ſe male conueniant
⁊ ſibi maledicant. Scōo ne aliquibus mili
tiam exercere cōſuleret ne ipſi calumniam
⁊ rapinaȝ exerceant. Tertio ne ad cōuiuia
inuitatus accederet: ne ibi tēperātie modū
perdat. Etiā ſe exemplū bonoꝝ operū om-
nibus exhibebat. Ad Thitū. ij. In oīb⁹ te-
ipm̄ p̄be exēplū bonoꝝ. Terti⁹ fuit Plato
qui floꝛuit ſmonis venuſtate. de quo dicit
Valeri⁹ li. i. c. iiij. ꝙ doꝛmiētis in cunis par
uuli labellis apes mel inſeruere. qua re au-
dita pdigioꝛuȝ interp̄tes ſingularē eloquij
ſuauitatē oꝛe ei⁹ emanaturā dixerūt. Bea-
tus amb. altioꝛi pdigio dotat⁹ eſt. Cū eniȝ
adhuc eſſet infans ⁊ doꝛmiret examē apū
os ei⁹ ⁊ faciē ſic cōpleuit vt q̄ſi in alueolum
ſuū intrarēt pariter ⁊ exirēt. Judiċ. xiiij. Exa
mē apū in oꝛe ei⁹. Quart⁹ fuit Ariſtoteles
qui floꝛuit ingenij ſubtilitate. Nā plures li-
bros naturalis ⁊ moꝛalis phie ad exercitā
da humana ingenia edidit ſubtiliſſimis rō
nibus ↄfirmās veritatē. Beatus Ambro.
quanta ſubtilitate intellectus fulſerit. Job
xxviij. teſtat̄ dicēs. Profunda fluuioꝝ ſcru
tat⁹ eſt. vtiles q̄q; libros edidit ad fidei fir
mitatē ⁊ ſalutꝭ hūane felicitatē; quos ſpiri-

tu ſancto dictante cōpleuit. Nā ſpiritus ſanctus ī ſpecie ignis ⁊ ī modū ſcuti ī os eiꝰ intrare viſus eſt. Quintus fuit Demoſtenes qui floruit cauſarū intelligibilitate. Nā liberauit mulierē ab infeſto petitore ſua prudētia. vt dicit Valeriꝰ lib. vij. c. iiij. de aſtutia. Beatꝰ Amb. rome litteris eruditus cū cauſas pretorij ſplendide ꝑoraret a Valētiniano imꝑatore. ſ. anno dn̄i. ccc. lxxxi ad regēdam liguriā emiliāqꝫ ꝓuincias directꝰ eſt. Sextus fuit Picthagoras q̇ floruit auctoritate. Nā vt dicit Valeriꝰ lib. viij. c. xvi. Picthagore tanta auctoritas ab auditoribus tributa eſt vt que ab eo acceperant in diſputationem ducere nephas eſtimarent. Qui etiā interpellati ad reddendaꝫ cām hoc reſpondebant ip̄m dixiſſe. Beatus Amb. magne fuit auctoritatis. Nā antiqui doctores ſicut Aug. verba ſua ꝓ grandi auctē habebant. Vn̄ Aug. ad Januariū. vt habeť di. xij. c. Jlla aūt. dicit ſic. Quia mater eiꝰ mirabatur ꝙ mediolani ſabbato nō ieiunabať ꝓpť qḋ Aug. interrogauit Amb. ⁊ Amb. ait. Cū romā venio ieiuno ſabbato. Sic ⁊ tu ad quā forte ecclīam veneris eius morem ſerua. ſi cuiqꝫ nō vis ſcandalū eſſe nec quēqꝫ tibi. Et ſubdit Aug. Ego de hac ſententia etiā atqꝫ etiā cogitans ita ſemꝑ habui tanqꝫ eā celeſti oraculo acceperim. Septimus fuit Anaxagoras q̇ floruit ſtudioſitate. Nā vt dicit Valeriꝰ lib. viij. c. vij. Diutina ꝑegrinatiōe ꝓpter philoſophie ſtudiū completa domū rediens deſertis poſſeſſionibus ait. Nō eſſem ego inquit ſaluus niſi iſta perijſſent. Btūs Amb. cū auariciaꝫ in hoībꝰ creſcere ɔſpiceret ⁊ maxime in his q̇ erāt in p̄latibꝰ ɔſtituti apud quos oīa p̄cio vendebanť. necnō ⁊ in his qui erāt ſacris myſterijs deputati vehemēter ingemuit: ⁊ ſe de huiꝰ ſeculi erūna liberari inſtantiꝰ exorauit. Sciebat eñi ꝙ ſtatꝰ diuitiarū eſt valde p̄iculoſus ⁊ in hoc ſeclō ⁊ in futuro. quē vehemēter fugiebat dubitās ne cū diuitibꝰ cohabitās irā dn̄i incurreret. vt patꝫ de illo diuite hoſpite in Tuſcia a quo cum receſſiſſet a terra ſubito abſorptus eſt.

Tertio inextinguibile eſt

lumen beati Ambroſij in proteſtatiōe morali. Naꝫ ſi geſta eius comparentur ad mores antiquorum: precipuus inter eos inuenietur multipliciter. Primus fuit Valeriꝰ publicola qui floruit paupertate. Nam vt dicit Valeriꝰ libro. iiij. c. iiij. Jſte finito regio imperio initium conſolatus accepit: ⁊ tres conſulatus acceptiſſime rexit. ⁊ tante fuit paupertatis ꝙ patrimonium eius ad impēſas exequiarū defecit. Beatus Ambroſius maxime fuit liberalitatis: cū omnia que habebat pauꝑibus erogaret. Unde refert de ſeipſo ꝙ imperatori petenti baſilicam ſicre ſpondit. vt habetur. xxiij. q. viij. c. conuenior dicēs. Si a me peteret quod meum eſſꝫ. id eſt fundum meum: argentum: ⁊ huiuſmodi meum: non refragaturuꝫ reſpondi. ꝙꝙ omnia que mea ſunt pauperū ſint. hec ibi. Secundus fuit Catho vticenſis: qui floruit rigiditate vt dicit Boetius libro p̄mo de cōſolatione. ⁊ Saluſtius in Catilinario. Nā vicia hominum rigide expugnabat ⁊ condemnabat. Beatus Ambroſius fuit rigidiſſimus in obiurgatione vicij ⁊ omnis iniquitatis. Unde legitur in hyſtoria tripertita ꝙ cum Theodoſius imperator quoſdaꝫ innocentes occidi mandaſſet: Ambroſius dure ip̄m redarguit ab introitu eccleſie ipꝫ ſuſpendit ⁊ publicam penitentiam eidē iniunxit. Titū. ij. Argue cum omni imperio. Tertius fuit Scipio naſica qui floruit conſilij salubritate. Nam cartaginem emulam romani imperij nolebat deſtrui ne romani prolaberentur ad vitia vt dicit Aug. lib. v. de ciui. dei. xxx. c. Etiam ludos ſcenicos ſuo conſilio abſtulit. vt dicit Valerius libro. ij. c. i. Beatus Ambroſius librum de officijs edidit in quo ea que ad bene beateqꝫ viuēdum attinent copioſe diſſeruit. etiā magno cōſilio vſus eſt: cū quendā flagitioſum tradidit ſathane in interitū carnis ne talia deinceps ꝑpetraret. Quartꝰ fuit Scipio affricanꝰ mīor q̇ floruit ſtrenuitate p̄cipue ɔtra Hānibalē in deuincēda carthagīe. Nō ei timuit exercitū copioſiſſimū affricanoꝝ. ſed grandi aīo ſe illi obiecit: quē deuicit. vt dicit Vale. li. iij. c. vij. Btūs Amb. fuit ſtrenuꝰ in defenſiōe ecclīaſtice libertaťꝭ. vn̄ vt dr̄. xxiij. q. viij. c. ɔuenior. Cū impator Valētinianꝰ quādā baſilicā vſurpare vellet: amb. ſic rn̄dit. Noli grauare te impator vt putes te in ea q̄ dei ſunt imꝑiale ius vllū hr̄e. Tributū ceſaris eſt: nō negeť. ecclīa dei eſt: ceſari vtiqꝫ nō doneť. hec ibi. Quintus fuit Paulus emilius q̇ floruit magnanimitate. optabat eñi vt aduerſa fortuna vim ſuā potius ī domū eiꝰ ɔuerteret vt ſic reſpublica ſalua fieret. Vn̄ ipſe ait vt Valerius refert lib. v.

ca.x. Cũ in maximo ꝓuentu felicitatis nr̃e quirites timere͂:ne quid mali fortuna moliretur. Ioue͂ optimũ maximũ. Iunone͂qꝫ reginã ⁊ mineruã p̄catus ſum vt ſi q̇d aduerſi fortuna moliret̃ totũ in meã domũ ↄuerteretur. quapropter bñ ſe hꝫ res: annue͂do eñi votis meis id egerũt. vt vos potiꝰ meo caſu doleatis q̄ꝫ ego veſtro ingemiſcerem. hec ille. Beatꝰ Amb. fuit magnanimus in aduerſitatis ꝑpeſſione. Nã ipe dixit vt habetur. xiij.q.viij.c.co͂uenior ipe a comitibꝰ vt ꝑ me baſilice fieret matura traditio. dice͂tibus impatore͂ iure ſuo iuſſiſſe tradi debere: vtpote in cuius ptãte eſſent oĩa. R̄ñdi. Si patrimoniũ petit: inuadite. Si corpꝰ occurrã. vultis in vincula rape: vultis in mortem: Volũtas e͂ mihi. Nõ ego me vallabo circũfuſione pplo͛ꝝ: nec altaria tenebo vitã obſecrans: ſed ꝓ altaribꝰ gratis i͂molabor. Hec ibi. ⁊ ſic ſupauit impatore͂: cui grandi aĩo reſtitit. Sextꝰ fuit Fabiꝰ maximꝰ q̇ floruit ſeueritate. Nã vt dic̄ Valeriꝰ lib. ij. c. ij. Hic hñs clemẽtiſſimũ ingeniũ ad tp̄s depoſita clemẽtia ſeueriore ſeueritate vſus fuit. Nã habita victoria ↄtra ferociſſimã gente͂ trebie. oe͂s illos q̇ ↄfugerãt ad eos de preſidijs romanoꝝ acriter ⁊ ſeuere puniuit manus illoꝝ preſcindens vt ceteros exterreret. Beatus Amb. maxime ſeueritatis extitit. Cũ eñi in quandã ciuitate͂ ꝓ quodã ep̄o ordinando iuiſſet ⁊ eiꝰ electioĩ Iuſtina impatrix ⁊ alij heretici ↄtradicerent ⁊ ꝟgo quedã arriana ip̄m ꝑ veſtez traxiſſet vt ceſus cũ iniuria de eccl̄ia pelleret̃. ſeueriꝰ eã corripuit. q̄ in craſtinũ mortua eſt. qd̄ factũ oe͂s valde ptremuit. Septimꝰ fuit Metellꝰ q̇ floruit religioſitate. Nã vt dicit Valeriꝰ libro viij. c. xiiij. Poſt ↄſularia impia põtifex maximus creatꝰ tutelã cerimoniarũ nõ tremula manu geſſit. Beatꝰ Amb. tanta religioſitate fulſit vt cuz in extremis laboraret ⁊ comes ytalie qui tũc mediolani erat deliberaſſet cũ ſuis vt Ambroſiꝰ dñm precaretur quatinꝰ ſibi vitã ꝓrogaret ne ytalie interitus i͂mineret. R̄ñdit. nõ ita inter vos vixi vt me viuere pudeat nec mori timeo cũ bonũ dñm habeamꝰ. ecce quomodo inextinguibile eſt lume͂ eiꝰ quo ad vitã moralem.

Quarto inextinguibile eſt lume͂ beati Ambroſij fruitiõe ſempiternali. Nã de ſua gl̃ia potuit eſſe ſecurꝰ. Qm̄ honoratꝰ ep̄us ꝟzellenſis ex p̄cepto dei ad ip̄m venit ⁊ ſibi ſacramentuz dñici corpis dedit: ⁊ cũ tali viatico tranſiuit. Manꝰ eñi in modũ crucis expandens: ſpiritũ ſuũ domino co͂mendauit. Eius felicitatis quattuor ſigna fuerũt. Primũ ſuper eũ ſpũſſctũs appuit in ſpecie ignis. Secunduz a multis viſus eſt in celũ aſcendere. Tertiũ a multis viſus eſt in cathedra fulgentiſſima ſedere. Quartũ a multis viſa eſt ſtella ſple͂dida ſuper corpꝰ eiꝰ reſidere. que oĩa deſignant qm̄ inextinguibile eſt lume͂ ſue eterne felicitat̃. Quã nob̄ ↄcedat xp̄s ieſus dñs nr̃. Ame͂.

In feſto ſcti Georgij martyris. Ser. xxvi.

Perfectus inue͂tus eſt. Eccl̃i. xxxi. ⁊ in ep̃la p̃ntis ſolennitatis. Apl̃s ad Ephe. iiij. dicit. Unicuiqꝫ data eſt gr̃a ſm̃ menſurã donationis xp̄i. Super quo tale͂ moueo queſtione͂. Utrũ btũs Georgiꝰ maiore͂ gratiã a xp̄o adeptꝰ fuerit q̄ꝫ aliꝰ qui cũ ipſo ꝓ fide militauerit. Ad iſtã queſtione͂ r̄ndent duo doctores noui teſti. Primꝰ eſt beatus Amb. in prefatione dice͂s ſic. Georgius fideliſſimus miles xp̄i dũ xp̄ianitatis ꝓfeſſio ſilentio tegeret̃: ſolus inter xp̄icolas dei filiũ eſt ↄfeſſus. cui ⁊ tantã fidei conſtãtiã gratia diuina ↄceſſit vt ⁊ tyrannice poteſtatis precepta cõte͂neret ⁊ innumerabiliũ nõ formidaret tormenta penarũ. O felix ⁊ inclitus dñi preliator que͂ non ſolũ tp̄alis regni blanda nõ ꝑſuaſit ꝓmiſſio: ſed ꝑſecutore deluſo ſimulacroꝝ eiꝰ in abyſſum portenta deiecit. hec ille. Scd̄s eſt ſctũs Thomas prima ſcd̄e. q. cxij. arti. iiij. dicens ſic. Habitus duplice͂ magnitudine͂ h̃re põt. Unã ex ꝑte finis vel obiecti, ſm̄ q̄ꝫ vna virtꝰ dicit̃ alia nobilior inquantũ ad maius bonũ ordinatur. Aliã vero ex parte ſubiecti: qd̄ maius vel minus participat habitũ inherente͂. Scd̄m ergo p̄mã magnitudine͂ gratia gratum facie͂s nõ põt eſſe maior ⁊ minor. Qr gr̃a ſm̄ ſui rõem ↄiungit ſummo bono qd̄ eſt deꝰ. Sed ex parte ſubiecti gratia poteſt ſuſcipere magis ⁊ minus prout ſcꝫ vnꝰ perfectius illuſtratur a lumine gratie q̄ꝫ alius. Cuius diuerſitatis aliqua ratio eſt ex parte preparantis ſe ad gratiaz. Qui enim ſe magis ad gratiam preparat pleniore͂ gratiam accipit. Sed ex hac parte nõ poteſt accipi prima ratio huius diuerſitatis. quia p̄paratio ad gratiaz non eſt hominis niſi inquantum liberum arbitrium eius prepara

tur a deo. Unde prima cauſa huius diuerſi
tatis accipienda eſt ex parte dei. qui diuerſi
mode ſue gratie dona diſpenſat ad hoc ꝙ
ex diuerſis gradibꝰ pulchritudo ⁊ perfectio
eccleſie conſurgat. Sicut etiā diuerſos gra
dus rerū inſtituit vt eſſet vniuerſum perfe-
ctū. Un̄ apl's Eph. iiij. poſtq̄ꝫ dixerat. Uni
cuiqꝫ data eſt gr̄a ſc̄m mēſurā donationis
xp̄i enumeratis diuerſis gratijs. ſubiūgit.
Ad ꝯſummationē ſctōꝝ in edificationem
corpis xp̄i. Hec Tho. Sciendū ꝙ gr̄a pōt
ſumi q̄drupl'r. Primo ꝑ dilectione alicuius
Sicut ꝯſueuimꝰ dicere ꝙ iſte miles hꝫ gra-
tiā regis ⁊ rex hꝫ eū gratū. ⁊ qꝛ bonū crea-
tū creature ꝓuenit ex volūtate diuina: ideo
dilectio dei qua vult creature bonū profluit
aliqȯ bonū in creatura. vn̄ quālibet dilecti
onē dei ſequit̄ aliqȯ bonū creatū in creatu-
ra: nō tn̄ dilectiōi eterne coeternū. Sap. xi.
Diligis oīa q̄ ſunt ⁊ nihil odiſti eoꝝ que fe
ciſti. ſc̄m quaꝫ dilectionē eſſe naturale rebꝰ
creatis deꝰ largit̄ ⁊ illȯ ꝯſeruat. Greg. Oīa
in nihilū deciderēt niſi manꝰ oīpotentis ea
in eſſe ꝯſeruaret. ⁊ hec gr̄a extendit̄ ad bo-
nos ⁊ malos. Math. vi. Solē ſuū oriri fac̄
ſup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſup iuſtos ⁊ in
iuſtos. Scd̄o ꝑ dilectiōe ſpūali ſc̄m quā deꝰ
trahit creaturā rōnalē ſupra ꝯditionē natu
re ad ꝑticipationē diuini boni. ⁊ ſc̄m hanc
dilectionē dr̄ deꝰ aliquē diligere ſimpl'r. qꝛ
ſc̄m hāc dilectionē vult deꝰ ſimpl'r creature
bonū eternū: qȯ eſt ipe. Et ſic hō dr̄ gr̄am
dei hr̄e inquantū hꝫ aliqȯ ſuꝑnaturale do-
nū a deo ꝓueniēs. q̄ vocat̄ gr̄a p̄deſtinatio
nis. ꝓut deꝰ gratuite ⁊ nō ex meritis aliq̄s
p̄deſtinauit ſiue p̄elegit. Eph. i. Predeſti-
nauit nos in adoptionē filioꝝ in laudē glo
rie gr̄e ſue. Et iſta vocat̄ gr̄a gratū faciēs.
nō qꝛ faciat gratū effectiue: ſꝫ formal'r. qꝛ ꝑ
hāc hō iuſtificat̄ ⁊ dignꝰ efficit̄ vocari deo
gratꝰ. Col. i. Dignos nos fec̄ in ꝑte ſortis
ſctōꝝ in lumie. ⁊ hec gr̄a eſt q̄dā lux aīe mē
tem illuminās ad bn̄ oꝑandū ſc̄m legē dei.
Un̄ Aug. lib. de natura ⁊ gr̄a dic̄. Preuari
catorē legis digne lux deſerit veritatis. qua
deſertus vtiqꝫ fit cecus. Et ſup illud pſ. Ut
exhilaret faciē in oleo: dicit glo. Gratia eſt
nitor aīe ſctm̄ ꝯciliās amorē. Tertio ꝑ aliq̊
dono gratis dato. Sicut ꝯſueuimꝰ dicere:
hanc gratiam tibi facio. ⁊ ſc̄m hanc gratiaꝫ
vnus homo cooperatur alteri ad hoc ꝙ ad
deum reducatur. huius autem donum voca
tur gratia gratis data. Roma. xi. Si autē
gratia iā nō ex opibꝰ. alioquin gr̄a nō eſſet
gr̄a. hec gratia reuocat liberū arbitriū a ma
lo ⁊ p̄parat ad bonuꝫ. ſ. cū hō reducit ſe in
ſeipm̄: ⁊ examinat ꝯſciam propriā. ⁊ ꝯſide
rat quid oꝑatur circa ſalutē ꝓpriā. quid cir
ca precepta. quid circa opera miſericordie:
qualiter fuit creatꝰ: ⁊ ad q̇d fuit creatꝰ. qua
liter fuit redēptus. quā retributionē accipi-
et ꝓ meritis. ⁊ ſic cōpungit̄ in mente ſua: ⁊
diſponit ſe ad emēdationē prioris male vi-
te. pſ. Laboraui in gemitu meo lauabo per
ſingl'as noctes lectū meū: lachrymis meis
ſtratū meū rigabo. Quarto ꝑ recōpēſatio-
ne bn̄ficij gratis dati. ſc̄m qȯ dicimur agere
gr̄as beneficioꝝ. Nā ex bn̄ficijs gratis exhi
bitis gr̄arum actio ꝯſurgit. Sunt aūt q̇nqꝫ
effectꝰ gr̄e gratū faciētis in nobis. Primꝰ
eſt vt anima ſanet̄. Scd̄us eſt vt bonū ve-
lit. Tertiꝰ eſt vt bonū qȯ vult efficacit̄ ope
tur. Quartꝰ eſt vt in bono ꝑſeueret. Quin-
tus eſt vt ad gl'iam ꝑueniat. Un̄ Aug. lib.
de natura ⁊ gr̄a dicit. Preuenit vt ſanemur
ſubſequit̄ vt ſanati vegetemur. preuenit vt
vocemur: ſubſequit̄ vt glorificemur. ⁊ talis
gr̄a eſt a tribꝰ. Primo a deo tanq̄ꝫ ab efficien
te. pſ. Gr̄am ⁊ gl'iam dabit dn̄s. Scd̄o a
gr̄a gratis data tanq̄ꝫ ab excitāte ⁊ ꝓmouē
te. i. Coꝝ. xij. Unicuiqꝫ datur manifeſtatio
ſpūs ad vtilitatem. Tertio eſt a libero arbi
trio acceptante ⁊ ꝯſentiente. Nemo enī eſt
qui vltra generale auxiliū ⁊ gr̄am quo ad
bona nature nō habeat gr̄am gratis datā
ꝑ quā ſepiꝰ ꝓmouet̄ ⁊ excitat̄ ad bonū. qꝛ
vero nō ſequit̄ illū influxū: ideo nō recipit
gr̄am gratū facientē. Si enī mens hūana
diſponeret ſe ad recipiendū gr̄am gratū fa
cientē. poſtq̄ꝫ ē mota ꝑ gr̄am gratis dataꝫ
ſubito haberet eā. Un̄ Aug. lib. i. ꝯfeſ. dic̄.
Qui fec̄ te ſine te: nō iuſtificabit te ſine te.
quia vero beatus georgiꝰ hāc gr̄am p̄ alijs
xp̄ianis qui erant tunc tp̄is preaccepit idō
dicitur ꝙ per eam perfectus inuentus eſt.

Perfectus inuentus eſt
- In munitione.
- In obſeruatione.
- In eruditione.
- In expugnatione.
- In paſſione.
- In glorificatione.

Primo beatus georgius
perfectus inuentus eſt in munitione. Naꝫ
ſtrenuum militem decet habere munitionē

⁊ copiā armature ꝯuenientis. Eph. vi. In⸗
duite vos armaturā dei vt poſſitis ſtare ad
uerſus inſidias dyaboli. Ubi ponit q̄ttuor
genera armature quibꝰ fuit munitꝰ beatus
georgiꝰ. Primo habuit loricā iuſticie. Sic
enī lorica ex oī ꝑte munit: ſic ex oī ꝑte iuſti⸗
cie btūs georgiꝰ fuit munitꝰ. a ſuꝑiori ꝑ dei
⁊ ꝓximi dilectionē. ab inferiori ꝑ oīm tpa⸗
liū abiectionē. a dextris ſeruādo in pſperis
tēperantiā. a ſiniſtris hn̄do in aduerſis pa
tientiā ante ꝑicula ꝓcauendo. retro dei be⸗
neficia rememorādo. Scd̄o habuit galeaꝫ
Caput enī eſt mens. Galea eſt ſpes eterne
ſalutis. i. Theſſal. v. Induti galeā ſpem ſa⸗
lutis. Heb. vi. Confugimꝰ ad tenendā ꝓpo
ſitā ſpem. Tertio habuit ſcutū fidei. Dicit
enī fides ſcutū: qꝛ ibi ꝯſtringuntur oīa dya
boli tela. Eph. vi. In oībꝰ ſumētes ſcutū fi⸗
dei in quo poſſitis oīa tela neq̄ſſimi ignea
extinguere. Tum: qꝛ eſt tm̄ in ſiniſtra. i. in
pn̄ti: ⁊ nō in dextera. i. in futura vita. Tum
qꝛ eſt de deo in quo ſunt tres anguli. i. tres
diuine ꝑſone. ⁊ tm̄ eſt vnū ſcutū. i. vnꝰ deus.
Quarto habuit gladiū ſpūs qd̄ eſt v̄bū dei
Iſtud enī gladiū habuit valde acutū ꝑ fer
uorē: valde limatū ꝑ vite ſplendorē: euagi⸗
natū ad vulnerādos bonos ꝑ amorē: ⁊ ad
feriendos malos per erroꝝ ⁊ ydolatrie de
ſtructionem: repoſitū per diſcretionem. Eze
chielis. xxi. Gladius exacutus eſt ⁊ limatꝰ

Secundo btūs georgius

ꝑfectꝰ inuētꝰ eſt in obſeruatiōe. Nā ſtrenuū
militē decꝫ certare ꝓ honore dn̄i ſui. ij. Thi.
ij. Labora ſicut bonꝰ miles ieſu xp̄i. Stre⸗
nuus miles dꝫ fidelr̄ militare ⁊ pugnare ꝓ
dn̄o ſuo. Ille enī eſt fidelis miles ieſu xpi
q̄ certat ꝑ honore ipiꝰ. ij. Thi. ij. Nō corona
bitur niſi q̄ legitime certauerit. Legitime
aūt certat q̄ certantiū regulā obſeruat. que
hꝫ quattuor capl̄a. Primū eſt vt ab oībus
nociuis. i. pctīs ⁊ terrenis abſtineat. i. Co⸗
rinth. ix. Oīs q̄ certat in agone ab oībus ſe
abſtinet. Secūdū eſt vt nō ſegnit̄: ſ; fortit̄
pugnet ibidē. Sic pugno nō quaſi aerē ver
berans. Tertiū eſt vt vſq; ad mortē in cer⸗
tamine pſeueret. Eccl̄i. iiij. Uſq; ad mortē
certa ꝓ iuſticia. Quartū eſt vt in certamīe
nō ſuū: ſ; dei honorē intēdat. Sic fec̄ Ioab
dicens ad dauid. ij. Reḡ. xviij. Congrega
reliquā partē ppl̄i ⁊c̄. ne noī meo aſcribat̄
victoria. Beatꝰ Georgiꝰ iſta quattuor capi
tula diligenter obſeruauit. Nam omnia ter
rena contempſit. quemadmodum chriſtus
qui paupertatem ſemper dilexit. Mathei.
viij. Uulpes foueas habent ⁊ volucres ce⸗
li nidos: filius autem hominis non habet
vbi caput ſuū reclinet. Etiā fortiter dimica
uit: quēadmodū xp̄s ſemꝑ laborauit in in⸗
fantia in egyptū fugiēdo. in iuuentute ꝯti⸗
nue ꝓdicando. in morte penas ſuſtinēdo.
pſ̄. Pauꝑ ſum ego ⁊ in laboribꝰ a iuuētute
mea. Inſuꝑ vſq; ad mortē ī ꝓlio ſtetit. Nā
ꝯſiderauit ꝯditionē milit̄. Nomē enī milit̄
eſt nomen officij ⁊ exercitij. Iob. vij. Mili
tia eſt vita homīs ſuꝑ terrā. Et. i. Thi. vlti.
Tu vero vigila: in omnibus labora. preterea
dei honorē in oībꝰ attendit. Nā cōſiderauit
magnitudinē mercedis. i. Coꝝ. iij. Unuſq̄ſ
q; ꝓpriā mercedē accipiet ſm̄ ſuū laborē.
Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ glorioſus ē fructꝰ.

Tertio beatus georgius

ꝑfectꝰ inuētus eſt in eruditiōe. Nā ſtrenuū
militē decet hr̄e ſciaꝫ art̄ militaris. q̄ acq̄rit̄
quadruplr̄. Primo ꝑ alienaꝫ eruditionē. ſ.
ſacre ſcripture. Ephe. vi. Accipite armatu⸗
rā dei vt poſſit̄ reſiſtere in die malo: ⁊ in oī⸗
bus ꝑfecti ſtare. Scd̄o ꝑ freq̄ntē militātiū
conſiderationē. ſcꝫ xp̄i ⁊ militum eius. Ia⸗
co. v. Sufferentiam Iob audiſtis ⁊ finem
dn̄i vidiſtis. Tertio per crebram congreſſi⸗
onē. Iudic̄. v. Hee ſunt gentes quas domi
nus dereliq̄t vt erudiret in eis hierl̄ꝫ. Quar
to ꝑ iugē tēptationē. Iaco. i. Beatꝰ vir qui
ſuffert tēptationē ⁊c̄. Eccl̄i. xxxiiij. Qui nō
eſt temptatus quid ſcit? Btūs georgiꝰ ha⸗
buit robur virtut̄ ꝓpter animū robuſtū ad
aggrediendū. qui in mediū hoſtiū pſiliens
exclamauit. Oēs dij gentiū demonia: dn̄s
aūt celos fecit. Sciebat enī ꝙ formidoloſi
de ꝓlio dei eijciunt̄. vt hr̄ Deut. xx. Etiā ha
buit gn̄oſum animū ad xp̄m ſequēdū. Nā
regē libie ꝓuincie de quattuor inſtruxit. ſcꝫ
vt eccl̄iarum dei curaꝫ haberet. ſacerdotes
honoraret. diuinū officiū libent̄ audiret. ⁊
ſemꝑ pauperū memor eſſet. Inſuꝑ habuit
manū robuſtā ad aggrediendū ⁊ feriēdū.
Gen̄. xlix. Manus tua in ceruicibꝰ inimico
rū tuorum. vt patuit qn̄ draconē interfecit
⁊ filiam regis libie a faucibus eius libera⸗
uit. pſ̄. Cōculcabis leonē ⁊ draconē. ⁊ ī ea
dē ꝓuincia baptizauit. xx. milia hoīm exce⸗
ptis puulis ⁊ mulieribꝰ. Preterea hūit dor
ſum robuſtū ad ſuſtinendū q̄ multa tormē
ta patiētiſſime ſuſtinuit. pſ̄. Supra dorſuꝫ

meum fabricauerunt peccatores.

Quarto btūs georgius
ꝑfectꝰ inuentꝰ eſt in expugnatiōe. Sctī viri
vincunt fallacias dyaboli ſicut elephantes
vincunt draconē q̄ inſidiant̄ eis: ⁊ hoc qua
druplicitur. Primo aquā cū roſtro in faciē
draconis ꝓiiciēdo. Sic ſctī viri vincūt dya-
bolū qn̄ aquā lachrymoſe orōnis ꝯtra ipꝫ
ꝓiiciūt. Math. ix. Hoc genꝰ demonioꝝ nō
eiicit̄ niſi in orōne ⁊ ieiunio. Sic btūs Ge
orgius dn̄m exorauit vt tēplū cū ydolis ſic
oīno deſtrueret: quatinꝰ ad ſui laudē ⁊ ꝑplī
ꝯfuſionē nihil de eo penitꝰ remaneret. Sta-
timq̄ꝫ ignis de celo deſcendēs: templū cum
diis ⁊ ſacerdotibꝰ ꝯcremauit, terraq̄ꝫ ſe ap̄i
ens oēs coꝝ reliquias deglutiuit. Exo. xiiii.
Submerſi ſunt quaſi plūbū in aquis vehe
mentibꝰ. ps̄. Cōtribulaſti capita draconū
in aq̄s. Scdo caput eiꝰ cōterēdo. Elephas
em̄ caput draconis planta conterit: ⁊ tunc
draco terribilē ſibilū emittit. Michee. i. Fa
ciā planctū velut draconū. Sic sctī viri vir
tutē dyaboli a fundamētis eneruāt. Aba-
cuch. iii. Percuſſiſti caput de bono ipii. Et
btūs georgiꝰ facto ſigno cruc̄ hauſit vene-
nū illeſus. quo viſo magus q̄ ſibi illud pa-
rauerat cecidit ad pedes eiꝰ veniā lamenta
liter petēs: ⁊ ſe xp̄ianū fieri poſtulauit. quē
mox Dacianꝰ decollari fecit. Geñ. iii. Ipſa
ꝯteret caput tuū Tertio dorſum opponen
do. Elephas em̄ diligenter ventrē cuſtodit
⁊ dorſum draconi opponit. Sic btūs geor-
gius ꝯtra datianū dorſum oppoſuit dū ale
xandriā vxorē eiꝰ ꝯtra eū ꝯuertit ⁊ xp̄ianā
effecit. Threñ. iii. Dabis ei ſcutū cordis la
borē tuū. Quarto mole corpis opprimen-
do. Sepe eī ꝯtingit ꝙ cū draco cauda ſtrin
gendo pedes elephātis eū ad terrā trahit ⁊
ip̄e elephas ſup draconē cadēs mole corpo
ris eū extinguit. Sic btūs georgiꝰ capitis
abſciſione martyriū cōpleuit. ſꝫ ignis de ce
lo cecidit ⁊ datianū cū miniſtris ꝯſumpſit.
Iere. xlvi. Fortis impegit in fortē: ⁊ ambo
pariter corruerunt.

Quinto btūs georgius
ꝑfectꝰ inuētus eſt in paſſiōe. Nā duos actꝰ
memoria dignos fecit ꝓ amplitudine fidei
xp̄iane: q̄bꝰ recte pōt aſſimilari duobꝰ du-
cibus famoſiſſimis gētilibꝰ. Primꝰ fuit cur
tius ⁊ animi ⁊ gn̄is nobiliſſimꝰ adoleſcens
q̄ pietate erga patriā ſic accēſus fuit vt mi-
litaribꝰ inſignijs ornatꝰ equū ꝯſcendēs cal-
caribꝰ ꝑmēs ſeſe ꝑcipitē in voraginē atq̄ꝫ
hyatū terre dederit. q̄ facto patriā a ſubmer
ſione liberauit. Eodē mō btūs Georgiꝰ vi
dens ciuitatē ſilenā ꝓuincie libie iā pene de
feciſſe voracitate magni draconis cuius ra
biē atq̄ꝫ furorē ſedare nō poterāt. cū ꝓuētū
eſſet forte ad filiā regis ꝓ liberanda patria
⁊ ad fidē xp̄i deducēda equū aſcēdēs ⁊ cru
ce ſe muniēs draconē ꝯ ſe veniētē audact̄
aggredit̄ ⁊ lanceā fortit̄ vibrās ⁊ ſe deo cō-
mendās ip̄m grauit̄ vulnerauit ⁊ ad terrā
deiecit. quē tandē occidit ⁊ ciuitatē illā ad fi
dē xp̄i ꝯuertit. Scds fuit codrus vltimꝰ rex
athenienſiū q̄ cū hr̄et gue bellū cū dorienſibꝰ
oraclo apollis delphici cognouit athenas fo-
re victrices ſi eo ꝓlio ip̄e morereť. q̄ mox
hītu mutato in mediū hoſtiū ſe iniecit. quo
mortuo ciuitas liberata ē. Sic etiā cū fides
xp̄i in ꝓuincia libie grauē ꝑſecutionē pate
retur a datiano ꝑ fide: btūs georgiꝰ tactus
dolore cordis intrinſecꝰ dīna reuelatōe mo
nitus oīa q̄ hēbat diſpſit paupibꝰ. militarē
hītū abiecit: xp̄ianoꝝ hītū induit: ⁊ ſe occi-
dendū ꝓ fide xp̄i libenter obtulit. Paſſus
eſt aūt q̄druplex genꝰ martyrii. Prīo eculei
extēſionē. totiꝰ corpis laniationē. viſcerum
effuſionē. ſalis ꝯfricationē. qd genꝰ marty-
rii ſatis fuit in btō Vincētio. Scdo in ſar-
tagine plūbi liquorē vt cū tali oleo aſſareť.
qd genꝰ martyrii ſatꝫ fuit in Laurētio. Ter
tio rotā acut̄ gladiis vndiq̄ꝫ circūſeptā. qd
genꝰ martyrii ſatꝫ fuit ī Katherina. Quar
to tractū ad colla indomitoꝝ equoꝝ per to
tā ciuitatē. ſꝫ in his oībus nō potuit ſupari.
Heb. xi. Fortes facti ſunt in bello. Tandē
capitis abſciſione martyriū cōpleuit. Et fi
des xp̄i in illa prouincia plurimū profecit.

Sexto beatus georgius
ꝑfectꝰ inuentꝰ eſt in gl̄ificatiōe. Deꝰ em̄ glo
rificat̄ in cōcilio ſctōꝝ: q: gl̄ioſus ē in ſctīs
ſuis faciēs ꝓdigia. Nā nō deſerit ſuos ſuoſ
quoꝝ eſt ꝓtector in tp̄e tribulatiōis. Sicut
fecit hodie btō georgio quē adiuuit q̄dru-
plicit̄. Prīo vidēs ip̄m tā crudel'r laceratū
pietate cōmotꝰ ad ip̄m venit ⁊ dulcit̄ ꝯfor-
tauit. Oſee. x. Cōuerſum ē in me cor meū.
Scdo in carcere filiū cuiuſdā cecū: ſurdū: ⁊
mutū ꝑfecte ſanauit. Etiā ducētos ⁊ trigin
ta hoīes a diu mortuos ꝑn̄te Datiano in
noīe ieſu xp̄i reſuſcitauit. Io. xiiii. Qui cre-
dit in me opa q̄ ego facio ⁊ ip̄e faciet ⁊ ma

ſora hornm faciet. Tertio imminēte eius paſſione orauit dñm: vt quicunqʒ implorarent ipſius auxiliū petitiōis ſue ſalutarē cōſequerent effectū. Et ecce diuina vox ad eū venit dicēs. Ut ſic fieret vt poſtulauit. Oſee xij. Inualuit ad angelū cōfortatꝰ eſt. fleuit ⁊ rogauit eū. Quarto ꝑ ſuā paſſionē regnū celeſte ſibi acq̄ſiuit. Mat. xi. Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illud. Ad qđ nos perducat ieſus xp̄s. Amen.

In feſto ſancti Marci euangeliſte Sermo. xxvij.

i In medio eccleſie aperuit os eius. Eccli. xv. ⁊ in ep̄la p̄ſentis ſolēnitatꝭ. Beatꝰ Hieron. in quadā glo. ſuꝑ Marcū dicit ſic. Marcus euangeliſta ſeminat poſt matheū. fremit vt leo: volat vt aquila: didicit vt hō: īmolat vt ſacerdos: irrigat vt flumē: floreſcit vt ager: feruet vt vinū. hec ille. Suꝑ quo talem moueo q̄ſtionē. Utrū beatꝰ marcꝰ per miraculoſam illuſtrationē: ſuperne veritatis accepit cognitionē. Ad iſtam q̄ſtionē r̄ndent duo doctores noui teſtamēti. Primꝰ ē beatus Hieron̄. in ꝓlogo ſuꝑ marcū. dicēs ſic. Marcus euāgeliſta dei electꝰ: ⁊ petri in bapti ſmate filius: atqʒ in ſmone diuino diſcipulꝰ. Sacerdotiū i iſrael agēs: ſm carnē leuita: cōuerſus ad fidē xp̄i euangeliū in ytalia ſcripſit. oſtēdens in eo q̄d generi ſuo deberet ⁊ xp̄o. hec ille. Secūdus eſt ſanctus Thomas p̄ma ſc̄de. q. cx. art. i. dicēs ſic. Cognoſcere ꝟitatē eſt vſus quidē vel actꝰ intellectualis luminis. q2 ſm apl'm Eph̄. v. Oē qđ manifeſtaꝛ lumē eſt. Uſus aūt quilibet quēdā motū importat: large accipiēdo motum. ſm ꝙ intelligere ⁊ velle motꝰ quidem eſſe dicunꝛ. vt pʒ ꝑ philoſo. iij. de aīa. Uidemus aūt in corporalibꝰ ꝙ ad motū nō ſolū requiriꝛ forma q̄ eſt p̄ncipiū motꝰ vel actionis: ſed etiā requiriꝛ motio p̄mi mouētis. p̄mū aūt mouēs in ordine corporaliū ē corpus celeſte. Un̄ ignis quātūcūqʒ habeat ꝑfectū calorē nō alteraret niſi ꝑ motionē celeſtis corporis. Manifeſtū ē aūt ꝙ ſicut oēs motꝰ corporales reducunꝛ in motuʒ celeſtis corporis ſicut in p̄mū mouēs corporale. ita oēs motꝰ tam corpales q̄ ſp̄ūales reducūꝛ in p̄mū mouens ſimpliciꝛ qđ eſt deꝰ. ⁊ ideo quātūcunqʒ natura aliq̄ corpalis vel ſp̄ūalis ponaꝛ ꝑfecta nō pōt in ſuū actū ꝓcedere niſi moueaꝛ a deo. que quidē motio ē ſm ſue ꝓuidētie rationē ⁊ nō ſm neceſſitatē nature. ſic motio celeſtis corꝑis. Nō ſolū aūt a deo ē ois motio ſic a p̄io mouēte ſ; ēt ab ip̄o ē ois formalꝭ ꝑfectio ſic a p̄mo actu. Sic igr̄ actio intellectꝰ ⁊ cuiuſcūqʒ entis creati depēdet a deo quātū ad duo. Uno modo īquātū ab ip̄o habʒ formā ꝑ quā agit. Alio modo inquantū ab ip̄o moueꝛ ad agenduʒ. Unaqueqʒ eñi forma indita rebꝰ creatꝭ a deo hʒ efficaciaʒ reſpectu alicuiꝰ actus determiatē in quē pōt ſm ſuā ꝓprietatē. vltra aūt non pōt niſi ꝑ aliquā formā ſuꝑadditā. ſicut aq̄ nō poteſt calefacere niſi calefacta ab igne. Sic ergo intellectꝰ humanꝰ habʒ aliquā formam ſcʒ ip̄m intelligibile lumē qđ eſt de ſe ſufficiēs ad quedā intelligibilia cognoſcenda. Ad ea ſcʒ in quoꝝ noticiam ꝑ ſenſibilia poſſumꝰ ꝑuenire. altiora vero intelligilia intellectꝰ humanꝰ cognoſcere nō pōt: niſi fortiori lumine ꝑficiaꝛ. ſicut lumīe fidei vel ꝓphetie: qđ dr̄ lumē gr̄e inquantū eſt nature ſuꝑadditum. Sic ergo ad cognitionē cuiuſcūqʒ veri indiget hō auxilio diuino: vt intellectus a deo moueaꝛ ad ſuū actū. nō aūt indiget ad cognoſcendū ꝟitatē in oibꝰ noua illuſtratiōe ſuꝑaddita naturali illuſtrationi ſed in q̄buſdā que excedūt naturalē cognitionē. Tamē quādoqʒ deꝰ miraculoſe ꝑ ſuaʒ gr̄am aliq̄s inſtruit de his q̄ ꝑ naturalē rationē cognoſci poſſunt ſicut ⁊ quādoqʒ miraculoſe facit q̄daʒ que natura facere pōt. hec Tho. Sciendū ꝙ ad totiꝰ eccl'ie vtilitateʒ deꝰ ſui gr̄a cōtulit ſeptē dona. Primū eſt archanoꝝ cognitio prophetica reuelatione. Conſiderandū eſt eñi vt dic̄ ſanctus Tho. ſc̄da ſc̄de. q. clxxi. art. iij. Qđ q2 ꝓphetia ē de hijs q̄ ꝓcul a noſtra cognitōe ſunt: tāto aliqua magis ꝓprie ad ꝓphetiā ꝑtinēt: quāto longiꝰ a cognitōe hūana exiſtunt. Horū autem eſt triplex gradus. Quoꝝ vnꝰ eſt q̄ ſūt ꝓcul a cognitōe huiꝰ hoīs ſiue ſm ſenſuʒ ſiue ſm intellectū. nō aūt a cognitōe oīm hominū. Sicut ſenſu cognoſcit aliq̄s hō q̄ ſūt ſibi p̄ſentia ſm locuʒ: q̄ tn̄ aliꝰ hūano ſenſu vtpote ſibi abſentia nō cognoſcit. Et ſic heliſeus ꝓphetice cognouit q̄ giezi diſcipulꝰ eiꝰ in abſentia fecerat. vt habeꝛ. iiij. Reg. v. Et ſimiliꝛ cogitatōes cordis vniꝰ alteri ꝓphetice manifeſtāꝛ. vt dr̄. i. Coꝝ. xiiij. Et ꝑ hūc modū etiā ea q̄ vnꝰ ſcit demōſtratiue: alij poteſt ꝓphetice reuelare. Secūdus aūt gradus eſt eorum q̄ excedunt vniuerſaliter cognitionē oīm hoīm. nō quia ſm ſe non ſint

cognoſcibilia:ſed ꝓpter defectū conditiōis
humane.ſicut miſteriū trinitatis qđ reuela
tum eſt per ſeraphin dicentia.Sanct⁹.San
ctus.Sanct⁹ ⁊c.vt habet Eſa.vi. Ultim⁹
aūt grad⁹ eſt eoꝝ que ſunt ꝓcul ab oīm ho
minū cognitiōe:qꝛ in ſeipis nō ſunt cogno
ſcibilia:vt contingētia futura.quoꝝ veritas
nō eſt determinata.⁊ qꝛ qđ eſt vniuerſaliter
⁊ ſm ſe poti⁹ eſt eo qđ eſt ꝑticularit ⁊ ꝑ ali
ud.Ideo ad ꝓphetiā ꝓpriiſſime pertinet re
uelatio euentuū futuroꝝ. Uñ ⁊ nomen ꝓ
phetie ſumi videt.Uñ Greg.dic ſup Eze
chielē.Qđ cū ideo ꝓphetia dicta ſit ꝙ futu
ra ꝑdicat.Quādo de ꝑterito vel de pñti lo
quitur rationē ſui nois amittit.Sic ergo de
ꝓphetia loqmur inquantū ordinat ad fidē
deitatis ſic quidē creuit excellenti⁹ ꝙ ante.
Nam in tempe grē ſup reuelatiōe facta apo
ſtolis de fide vnitatis ⁊ trinitatis:fundatur
tota fides ecclie.ſm illud Math.xvi.Sup
hanc petrā.ſcꝫ cōfeſſionis tue.edificabo ec
cleſiā meā.Etiā quantū ad fidē incarnatio
nis xp̄i.quāto aliq̄ fuerūt xp̄o ꝓpinquiores
pleni⁹ inſtructi ſunt.⁊ ideo quolibet tempe
inſtructi ſunt homies de agēdis.ſm ꝙ erat
expediens ad ſalutē electoꝝ. Quia vt dicit
Prouẽ.xxix.Cū defecerit ꝓphetia diſſipabit
ppl's.hec Tho. Beat⁹ marc⁹ cognitionē ar
chanoꝝ ꝓphetica reuelatiōe habuit:cū euā
geliū conſcripſit. Secundū eſt archanorū
reuelatio aperta viſione.Nam viſio ꝓpheti
ca non eſt viſio ipius diuine eſſentie.nec in
ipſa diuina eſſentia vident ꝓphete ea q̄ vi
dent.Sed in quibuſdā ſimilitudinib⁹ ſm il
luſtrationē diuini luminis.vt dicit Diony.iiij.
ca.Cele.ierar.Tamen moyſes ⁊ paulus in
raptu viderūt diuinā eſſentiaꝫ.vt dic Aug.
lib.de videndo deū. Beatus marc⁹ licet au
dierit a petro euangeliū qđ ſcripſit.creditur
tamē ꝙ rapt⁹ fuerit ad contēplationē diui
ne eſſentie:qñ aquilegie iterū euāgeliū ſcri
pſit.vnde tot⁹ reſoluebat ⁊ abſtrahebat a
ſenſib⁹ ⁊ imobilis reddebat.qñ cōtingebat
eū ſcribere.nō eñi niſi in ecclia illud ſcripſit
ad ſe aūt reuerſus memor ꝑoris viſionis mi
ra dulcedine ⁊ deuotiōe tot⁹ lachrymis per
fundebat:⁊ ſic nō tam ex auditu a petro ꝙ
ex clara viſione diuinitatis ⁊ humanitatis
xp̄i ſcripſit euangeliū in aquilegia. Tertiū
eſt archanoꝝ inſinuatio mira locutiōe.Naꝫ
ſicut dr.i.Coꝝ.xij.Manifeſtatio ſpūs dat
ad vtilitatē ecclie.idō apoſtoli ſufficient fu
erunt inſtructi diuinit⁹ in linguis oīm gen
tium:quantū requirebat ad fidei doctrinaꝫ
Uñ glo.Act.ij.dicit.Maiori miraculo fa
ctum eſt ꝙ ipi oīm linguarū generib⁹ loquē
rent:qꝛ hoc ꝑtinebat ad perfectionē ſciētie
ipoꝝ:per quā non modo loqui:ſꝫ etiā intelli
gere poterant q̄ ab alijs dicebant. Beatus
marc⁹ replet⁹ ſpūſctō linguis oīm gentium
loquebat.Nam euangeliū qđ ſcripſit rome
greco ſermone ſcripſit.Qđ aūt ſcripſit aqui
legie:latino ſermone dictauit.cū tamen ipe
lingua hebrea loq̄ret. Quartū eſt archano
rum cōprobatio miraculoꝝ operatōe.Nam
ſpūſſanct⁹ ſufficient prouidet eccleſie in his
que ſunt ad ſalutē vtilia.Sicut aūt oportet
ꝙ noticia quā quis diuinit⁹ accipit in notici
am alioꝝ deducat ꝑ donū linguarū ⁊ ꝑ gra
tiam ſermonis.ita neceſſe eſt ꝙ ſermo ꝓla
tus ꝯfirmet ad hoc ꝙ credibilis fiat.hoc au
tem fit per opationem miraculoꝝ.ſm illud
Marc.vlti.Sermonē cōfirmāte ſequētib⁹
ſignis.Beat⁹ marc⁹ ꝟtutes innumeras egit
qui veniens ꝑmo aquilegiā curauit a lepra
arnulphum filiū illuſtris viri ⁊ ꝑmarij.ſcilꝫ
vlphi.quos cū innumera mltitudie ad fidē
xp̄i cōuertit ⁊ baptizauit. Quintum eſt ar
chanoꝝ acceptatio intrinſeca ꝑmutatione.
Nam ſpūſſanct⁹ nō deficit in aliquo qđ per
tineat ad ecclie vtilitatē:ideo ꝓuidit vt ali
quis ſic efficaciter loquat ꝙ auditores fle
ctat ad implendū ea que ꝟbis ſignant. Ad
qđ quidē efficiendū ſpūſctūs vtitur lingua
hois quaſi quodā inſtrumēto. Ipſe aūt eſt
qui ꝑficit opationē interius. Uñ Greg. in
omel.pentheco.dicit.Qđ niſi corda audito
rum ſpūſſanct⁹ repleat vox docentiū ad au
res corporis incaſſum ſonat. Beat⁹ marc⁹
ſic efficaciter locut⁹ eſt ꝙ nō ſolū aquilegiā
ſed etiā alexandriā fidei xp̄i ſubiugauit.vñ
Phylo.dicertiſſim⁹ iudeoꝝ dic.Qđ in pri
mo ingreſſu ei⁹ maxima multitudo in fide
xp̄i ⁊ deuotōe ⁊ cōtinētie obſeruatōne adu
nata eſt.Deinde iuit egyptuꝫ.vbi idola de
ſtruxit maximā multitudinē cōuertit ⁊ ꝟtu
tes multas fecit.inde venit Cyrenem ⁊ pen
tapolim vbi cecos illuminauit:mortuos ſuſ
citauit q̄s baptizauit ⁊ in fide xp̄i cōfirma
uit Sextū eſt archanoꝝ ꝓſtatio aīe gra
tificatione.Nam hō peccando deum offen
dit:offenſa aūt nō remittit alicui niſi ꝑ hoc
ꝙ anim⁹ offenſi pacat offendenti. ⁊ ideo
ſm hoc pctm̄ nobis remitti dr.ꝙ de⁹ nobis
pacatur.que quidē pax cōſiſtit in dilectōne
qua de⁹ nos diligit.Dilectio aūt dei quantū

eſt ex parte actus diuini eſt eterna ⁊ ĩmuta bilis. Sed quantũ ad effectũ quẽ nobis im primit quãdoqꝫ interrũpit̃ put ſcꝫ ab ipſo quãdoqꝫ deficim⁹ ⁊ quandoqꝫ iterũ recupe ram⁹. Effect⁹ aũt diuine dilectiõis in nobis qui ꝑ pctm̃ tollit̃ eſt grã qua hõ fit dignus eterna vita a qua pctm̃ mortale excludit. et ideo nõ poſſet intelligi remiſſio culpe: niſi eẽt infuſio grẽ: ⁊ ꝓpt̃ hoc ſpũſanct⁹ ꝓuidit ec cleſie de ſacramẽto penitentie per qð poſſet qs grãm perditã recuperare. Beat⁹ marc⁹ diligentiſſime curauit vt vicijs ⁊ erroribus detentos ad penitentiã adduceret: vt grãm ſpũſancti acquireret. Vñ Petr⁹ damian⁹ de eo dic̃ ſic. Tantã ei de⁹ apud alexandriaꝫ ꝓrogauit grãm: vt oẽs qui tunc ad fidei ru dimenta confluerent mox ꝑ continentiã et ſancte cõuerſatiõis inſtantiã tanꝙ ad mo naſtice ꝑfectiõis faſtigiũ ꝑuolarent. Se ptimuꝫ eſt archanoꝝ illuſtratio gratuita re ductione. Nam grã gratis data ordinat̃ ad hoc ꝙ hõ alteri cooperet̃ vt reducat̃ ad deũ homo aũt ad hoc opari nõ põt interi⁹ mo uendo. hoc eñ ſoli⁹ dei eſt: ſed ſolũ exterius docendo vel pſuadendo. ⁊ ideo grã gratis data ptinet ad ea quib⁹ hõ indiget vt alterũ inſtruat in reb⁹ diuinis q̃ ſunt ſup rationeꝫ. Non oĩa aũt beneficia q̃ nobis cõceduntur diuinit⁹ grẽ gratis date dicunt̃: ſed ſolũ illa que excedũt facultatẽ nature. Sicut ꝙ piſca tor abundet ſermone ſapiẽtie ⁊ ſciẽtie ⁊ hu iuſmodi. nõ tm̃ in ſeipo recte ſentiẽdo de di uinis: ſed etiã alios inſtruẽdo ⁊ cõtradicen tes reuincendo. Beat⁹ marc⁹ tanta ſapien tia effulſit ꝙ hermacoram ciuẽ aquilegien ſem ad fideꝫ xp̄i conuertit. ⁊ ſecum romam adduxit vt eũ aquilegie beat⁹ petr⁹ in epm̃ cõſecraret. Suſcepto itaqꝫ hermacoras põ tificat⁹ officio: cum aquilegienſem eccl̃iam optime gubernaſſet. tandẽ ab infidelib⁹ ca pitur: ⁊ ibideꝫ martyrio coronat̃. Ecce quõ beat⁹ marc⁹ in medio eccl̃ie aperuit os ad ſuſcipienda dona dei. quibus merito fieret vtilis toti collegio eccl̃ie catholice ad ſemi nandum fidem xp̄i. Aperuit os eius.

Ad mundanoꝝ derelictionẽ.
Ad altiſſimoꝝ cõtẽplationẽ.
Ad reorum cõuerſationẽ.
Ad cruciandoꝝ ꝑpeſſionẽ.
Ad venetoꝝ gubernationẽ.
Ad ſupplicandoꝝ impetrationẽ.

Primo beatus marcus aperuit os eius. i. intellectũ ad mundanoꝝ derelictionẽ. Sciendũ ꝙ inter grauia pctã que regnabant in mundo erat pctm̃ infideli tatis. Joh. xvi. Arguet mundũ de peccato. quia non crediderunt in me. Unde Augu. exponens illud Joh. Si non veniſſem ⁊ lo cutus eis nõ fuiſſem peccatũ non haberent dic̃ ſic. Magnũ quoddã pctm̃ ſub generali nomĩe vult intelligi. hoc eñ eſt pctm̃ infide litatis: quo tenent̃ cuncta peccata. hec ille. Oĩe eñ pctm̃ formaliter conſiſtit in auer ſione a deo. Vñ tanto aliqð pctm̃ eſt graui us q̃to ꝑ ipm̃ hõ magis ſeparat̃ a deo. Sꝫ ꝑ infidelitateꝫ hõ maxime a deo elongat̃: qꝛ nec verã dei cognitionẽ hꝫ. per falſam aũt co gnitionẽ ipi⁹ nõ appropinquat̃ ei: ſed mag ab ipo elongat̃: nec põt eſſe ꝙ deum cogno ſcat q̃ falſam de eo opinionẽ hꝫ. qꝛ id qð ipe opinat̃ nõ eſt de⁹. Vñ manifeſtũ eſt ꝙ pec catũ infidelitatis eſt mai⁹ oĩb⁹ pctis q̃ con tingunt in ꝑuerſitate moꝝ. Qð pꝫ in ſepteꝫ generib⁹ pctõꝝ. Primo infidelitas eſt gra uius pctm̃ ꝙ ſupbia. Nam celſitudo quã ſu perb⁹ inordinate appetit ſm ſuã rõnẽ. non habꝫ maximã repugnantiã ad bonũ ꝟtutis qꝛ etiaꝫ ex bono ꝟtutis cõſurgit. Vñ Aug. dic̃. Qð ſupbia etiã bonis operib⁹ inſidiat̃ vt pereãt. ⁊ pſ. dic̃. In via hac q̃ ambulabã abſcõderũt ſupbi laqueũ mihi: ⁊ iõ mot⁹ ſu perbie occulte ſurrepens nõ hꝫ maximã gra uitatẽ. Sed pctm̃ infidelitatis graui⁹ reddi tur cũ ex contẽptu diuine maieſtatis proce dat. Secũdo infidelitas eſt graui⁹ pctm̃ ꝙ inuidia. Non eñ inuidia eſt maximũ pctõꝝ qꝛ diuꝫ q̃s vani noĩs potentiã appetit: ne q̃s hãc adipiſci valeat tabeſcit. Sꝫ infidelitas eſt qdã inuidentia fraťne grẽ ſm quã aliq̃s dolet de ipo augmẽto grẽ dei. ⁊ nõ ſolũ de bo no ꝓximi. ⁊ ſic eſt pctm̃ in ſpm̃ſcm̃. qꝛ ꝑ hãc inuidẽtiaꝫ quodãmodo hõ inuidet ſpũiſctõ q̃ in ſuis opib⁹ glorificat̃. Tertio infidelitas eſt graui⁹ pctm̃ ꝙ auaricia. Nam oĩe pctm̃ ex hoc ipo qð eſt malũ conſiſtit in quadam corruptõe ſeu ꝓuatione alicui⁹ boni. ⁊ ſic ex parte boni qð per pctm̃ cõtemnit̃ vel corrũ pitur: quãto mai⁹ eſt: tanto pctm̃ graui⁹ eſt. ⁊ ſm hoc pctm̃ infidelitatis qð eſt cõtra de um eſt grauiſſimũ. ⁊ ſub hoc eſt pctm̃ qð eſt contra perſonã hoĩs: ſub quo eſt pctm̃ qð ẽ cõtra res exteriores q̃ ſunt ad vſum hoĩs de putate: qð videt̃ ad auariciã ꝑtinere. Quar to infidelitas ẽ graui⁹ pctm̃ ꝙ ebrietas. nã ex hoc dr̃ aliq̃d eſſe malũ: qð priuat bonum

Unde quāto mai⁹ eſt bonū qḋ priuat̄ per malū: tanto malū graui⁹ eſt. Manifeſtum eſt aūt ꝙ bonū diuinū eſt mai⁹ ꝙ̄ bonū humanū. ⁊ ideo pctā que ſunt directe cōtra deum: vt puta infidelitas ſunt grauiora peccato ebrietatis qḋ directe opponit̄ bono rationis hūane. Quinto infidelitas eſt grauius pctm̄ ꝙ̄ deſperatio. Nam infidelitas ꝑuenit ex hoc ꝙ hō ipam dei veritatē nō credit Deſperatio aūt ex hoc ꝙ hō nō ſperat ſe bonitatē dei adepturū. Unde infidelitas eſt cōtra deū ſm ꝙ in ſe eſt. Deſperatio autē ſm ꝙ ei⁹ bonū participat̄ a nobis. idō maius pctm̄ eſt ſm ſe: loquēdo nō credere dei veritatē ꝙ̄ nō ſperare cōſeq̄ gloriā ab ipſo. et ita infidelitas ē graui⁹ pctm̄ ꝙ̄ deſperatio.

Sexto infidelitas eſt graui⁹ pctm̄ ꝙ̄ odiū dei. Nam ipa infidelitas nō habꝫ rōnē culpe niſi inquantū eſt volūtaria. ⁊ ideo tanto eſt grauior quāto eſt magis volūtaria. Qḋ aūt ſit volūtaria ꝑuenit ex hoc ꝙ aliq̄s habet odio veritatē que ꝓponitur. Ueritas em̄ odiū parit. aliq̄s aūt odit deū inquantū eſt actor penarū. Sed multi odiunt penas: q̄ tn̄ eas patient̄ tolerant ex reuerētia diuine iuſticie. Uñ Aug. dic̄. x. ꝯfeſ. ꝙ mala penalia deus tolerare iubet non amari. Septimo infidelitas eſt graui⁹ pctm̄ ꝙ̄ excuſatio peccati. Naꝫ infidelitas eſt quedā blaſphemia contra deū. Blaſphemia aūt opponit̄ confeſſioni fidei: ⁊ ideo habet in ſe grauitatē infidelitatis ⁊ aggrauat̄ pctm̄ ſi ſuꝑueniat deteſtatio volūtatis. Excuſatio aūt pcti eſt q̄dam circūſtantia aggrauans oē pctm̄. Uñ ptꝫ ꝙ infidelitas ſm gen⁹ ſuū eſt maximū pctm̄ ⁊ pcipue gentiliū qui in plurib⁹ errāt. Infidelitas em̄ eorū maxime renitit̄ fidei. Quia vero iudei ſuſceperunt figurā fidei in veteri lege: quā male interpretātes corrumpunt: ideo ipſoꝝ infidelitas eſt graui⁹ pctm̄ ꝙ̄ infidelitas gentiliū qui nullo modo legē moyſi ſuſceperūt. Beat⁹ marc⁹ oīa iſta ꝓuidens relicta domo ⁊ cognatiōe mūdana atq̄ infidelitate iudeoꝝ cuꝫ btō petro romā ꝓcect⁹ eſt. vnde ſecut⁹ eſt eū tanꝙ̄ ouis paſtorem ſuū. i. Petri. ij. Conuerſi eſtis ad paſtorem animarū veſtrarū. tanꝙ̄ diſcipulus magiſtrū ſuū. Prouer. i. Audiēs ſapiens ſapientior erit: ⁊ tanꝙ̄ fili⁹ patrē ſuū. i. Petri vlti. Salutat vos marc⁹ fili⁹ me⁹. Fuit em̄ fili⁹ beati petri: q2 ipm̄ ꝓprijs manib⁹ baptizauit baptiſmo fluminis. Uñ fact⁹ eſt pur⁹ ꝑ ablationē culpe originalis. quē ſpūſſctūs prius baptizauerat baptiſmo flaminis per ablationē culpe actualis. Qui tandē a xpo baptizat⁹ eſt baptiſmo ſanguis ꝑ ablationē oīs miſerie ⁊ penalitatis. Uñ fact⁹ eſt puriſſimus. Prouer. xxv. Aufer rubiginem de argento ⁊ egredie t̄ vas puriſſimū.

Secundo beatus marcus aperuit os. i. intellectū ad altiſſimoꝝ cōtemplationē. Sciendū ꝙ oportet nos aſcēdere ad cōtēplationē diuine maieſtat̄ dū in hͦ mūdo ſum⁹. pſ. Aſceſſiones i corde ſuo diſpoſuit in valle lachrymarū: qm̄ ibunt de virtute in virtutē. videbit̄ de⁹ deoꝝ in ſyon. Sunt aūt octo grad⁹ hui⁹ aſceſus. ſm illō Ezech. xl. Octo grad⁹ erant quib⁹ aſcendebat̄ per eā: ⁊ in octo gradib⁹ aſcenſus ei⁹. Hos gradus enūerat petr⁹. ij. Pet. i. dicēs ſic. Uos aūt curaꝫ oēm ſubinferētes miniſtrate in fide virtutē: in virtute aūt ſciam. in ſciētia autē abſtinentiā. in abſtinētia aūt patiētiā. in patiētia aūt pietatē. in pietate aut fraternitatis amorē. i amore aūt fraternitat̄ charitatē. hec em̄ ſi vobiſcum aſſint ⁊ ſuperēt nō vacuos: nec ſine fructu vos cōſtituēt in dn̄i noſtri ieſu xpi cognitiōe. vbi ponit tres virtutes in nobis quātū ad boni introductionē. tres alias ad mali expulſionē: ⁊ duas alias ad meritoriam oꝑationeꝫ. Reſpectu boni pͥma virtus eſt fides viuificās: q2 accedentē ad deū oportet credē q2 eſt: ⁊ ꝙ credentib⁹ in ſe remunerator ſit. Heb. xi. Secūda eſt conſtātia fortificans ne ꝑ tēptatiōes decidat. Ecc. ij. Fili accedēs ad ſeruitutē dei ſta in iuſticia ⁊ timore ⁊ ꝓpara aīam tuā ad tēptationē. Tertia eſt ſcientia vel diſcretio dirigēs. Naꝫ ſm Bern. Diſcretio nō ſolū eſt virtus ſ etiā auriga virtutū: ſine qua virtus viciū eſt. Reſpectu mali abijciendi ſunt tres virtutes. Prima eſt abſtinētia malis reſiſtēs. i. Theſſal. iiij. Hec eſt volūtas dei ſanctificatio veſtra vt abſtineat̄ vos a fornicatiōe: ⁊ ſciat vnuſquiſq̄ vas ſuū poſſidere in ſanctificatiōe ⁊ honore. Secūda eſt patiētia ipa mala ſufferens. Heb. x. Patiētia nobis neceſſaria ē. vt voluntatē dei facientes reportemus magnam ꝓmiſſionē. Tertia eſt pietas cōpatiens. i. Thi. iiij. Exerce teipm ad pietatē. Nā corporalis exercitatio ad modicū vtilis eſt. pietas autem ad oīa vtilis eſt promiſſionem habēs vite q̄ nūc eſt ⁊ future. Reſpectu vo meritorie operationis ſunt due virtutes neceſſarie. ſcꝫ dilectio fraternalis. primū

zelans: ⁊ charitas deum amans. Nā in his duobꝰ mandatis vniuerſa lex pendet ⁊ prophete ⁊c̄. Beatus marcus his octo gradibus in deū aſcendit: ꝓpterea factꝰ eſt teſtis xp̄i. ⁊ notariꝰ ſpūſſcti de xp̄o erāt teſtificanda quattuor. Primo humanitas: ⁊ de hoc teſtimoniū perhibuit matheus: qui eiꝰ genealogiā cōtexuit. ideo in figura hoīs deſcribitur. Secūdo diuinitas ⁊ de hoc teſtimonium perhibuit iohānes: qui altiſſime volauit dicēs. In p̄ncipio erat ỽbū. idō in figura aq̄le ponit̄. Tertio paſſio: ⁊ de hoc lucas teſtimoniū ꝑhibuit: qui eā apertius explanauit idō in figura vituli q̄ offerebat̄ in ſacrificiū deſignat̄. Quarto reſurrectio: ⁊ de hoc teſtimoniū perhibuit marcꝰ. qui ip̄am elegāter cōſcripſit. ideo in ſpecie leonis figurat̄: q2 leunculus ad clamorē patris die tertia ſuſcitatur. de his q̄ttuor teſtibꝰ dr̄ Ezech. i. Similitudo aūt vultꝰ eoꝝ facies hoīs ⁊ facies leonis a dextris ip̄oꝝ q̄ttuor. facies aūt bouis a ſiniſtris ip̄oꝝ q̄ttuor: ⁊ facies aq̄le deſuper ip̄oꝝ q̄ttuor. Et Apoc. iiij. dr̄. Primū aīal eſt ſimile leoni. Secundū aīal ſimile vitulo. Et tertiū aīal habēs faciē quaſi hoīs. Et quartū aīal ſimile aquile volanti ⁊c̄.

Tertio btūs marcus aperuit os. i. intellectū ad reoꝝ conuerſationez

Sciendū ꝙ paulꝰ vas electōis ad tertiuz celū raptꝰ marcū ſibi vtilē in miniſteriū predicationis aſſeruit. ij. Thim. vlti. dic̄. Marcum aſſume ⁊ adduc tecū. eſt eñi mihi neceſſarius in miniſteriū. vbi manifeſte oſtendit ꝙ̄ ꝓfundus fuerit in diuina ſapiētia: ꝙ̄ gratioſus in doctrina: ꝙ̄ ꝑfectus in vita ꝙ̄ magnanimꝰ ⁊ fortis in defenſione fidei catholice. mūdus eñi erat ꝯtra deū munitꝰ. Ideo paulꝰ cupiebat marcū ſecū habere vt tanꝙ̄ duo pugiles mundū contra deū munitū faciliꝰ expugnarent. Eccl̄. iiij. Meliꝰ eſt duos eſſe ſimul ꝙ̄ vnū. Mūdus erat tenebroſus ideo cupiebat ip̄z habere ſecū. vt tanꝙ̄ duo luminaria mundū ampliꝰ illuſtrarēt. Geñ. i. Fecit deꝰ duo magna luminaria: qm̄ vterqꝫ ſapiētiā a deo didicerat. paulꝰ ꝑ raptū. marcus ꝑ ſpūſſcti reuelationē. Eccl̄. xv. Impleuit eū dn̄s ſpū ſapiētie ⁊ intellectꝰ. Mūdꝰ erat aridꝰ. idō cupiebat ip̄m habere ſecū: vt tanꝙ̄ duo flumīa paradiſi mūdū aridū amplius irrigarēt. ps̄. Flumē dei repletū ē aq̄s. Magnꝰ fluuiꝰ ex ore pauli emanauit: qn̄ in celū raptꝰ ſua doctrina in ep̄lis mūdū fecūdauit. Magnꝰ fluuiꝰ ex ore marci emanauit qn̄ ſua doctrina in euāgelio mundū irrigauit. Primo qn̄ patris teſtimoniū ſup xp̄m introduxit. Secūdo qn̄ xp̄m nos ad hūilitatem exemplo pueri exhortantē adduxit. ca. ix. Tertio qn̄ ad dilectionē dei ⁊ ꝓximi nos induxit. ca. xij. Quarto qn̄ nos a malis abſtinere inſtruxit. ca. viij. Quinto qn̄ preſumptuoſos ꝑ cōminationē pene ꝑterruit. ca. xiij. Sexto qn̄ leues ꝑ infirmitatez cōſtātie admonuit. ca. iiij. Septimo qn̄ ſuꝑbia a mētibus noſtris euulſit. ca. xiiij. Octauo qn̄ peſtem auaricie radicitꝰ extirpauit. c. v. Nono qn̄ morbū luxurie fugauit. c. ix. Decimo qn̄ ꝑfectionē miſericordie in nobis plantauit. c. vij. Et ſic mūduz ad ỽtutes durū emolliuit ⁊ inflexit: vt ſic poſſit dicere illud Ioh. xvij. Pater manifeſtaui nomen tuū hoībꝰ quos dediſti mihi.

Quarto beatus marcus aperuit os. i. intellectū ad cruciandoꝝ ꝑpeſſione.

Sciendū ꝙ ſicut leo eſt fortiſſimus beſtiarū ⁊ ad nulliꝰ pauet occurſuz. Sic beatus marcꝰ int̄ tormentoꝝ ſupplicia fuit imperterritꝰ. Cuiꝰ paſſio fuit valde acerba. vt ꝑz ex q̄ttuor. Primo q2 fuit bis ꝑ ciuitatē fune ligato ad collū eiꝰ tractꝰ. vñ dicebant. Trahamꝰ bubalū ad locū buculi. i. bubulci. Erat eñi locꝰ extra ciuitatē alexandrie iuxta mare q̄ ſic vocabat̄. in q̄ erat cōſtructa eccleſia a xp̄ianis in honorē bti marci. Secūdo fuit in toto corꝑe laceratꝰ Tertio fuit totꝰ ſanguīe cruentatꝰ. Quarto fuit in carcere recluſus. In his oīñbꝰ imitatꝰ eſt xp̄m: qui fune ad collū fuit ad crucē tractꝰ totꝰ in cruce laceratꝰ: totꝰ ſanguīe rubricatꝰ ⁊ in carcere flagellatꝰ. tamē meruit beatꝰ marcus in hac acerbitate q̄druplicē cōſolationē. Primo diuinā confortationē. nā ip̄e dn̄s ieſus xp̄s eū viſitauit: eūqꝫ ꝯfortauit dicēs. Pax tibi marce euāgeliſta meꝰ. Noli timere: quia ego ſum tecū vt eruā te. Secūdo angelicaz ꝯſolationē. nā angelꝰ ad eū in carcerē venit ⁊ ip̄m multiplicit̄ cōſolatꝰ fuit dicens. Ecce nomē tuū in celo ſcriptū eſt ſociuſqꝫ factus es ſuꝑnarū ỽtutū. Tertio miraculoſam ꝓtectionē. Nā cū pagani vellēt corpꝰ eiꝰ comburere ſubito aer turbat̄: grando exorit̄: tonitrua intonāt: fulgura coruſcāt: ita vt quilibet euadere niteret̄. ⁊ ſic ſctm̄ corpꝰ ibidez intactū reliq̄runt. Quarto glīoſaz venerationē. nā xp̄iani corpꝰ eiꝰ rapuerūt: ⁊ in ec-

cleſia cū om̄i reuerētia ſepelierūt. Sed qꝛ ſic
dulcit̄ cōfortatꝰ eſt. iō in ſua paſſione oñdit
ſigna ſue deuotiōis queadmodū xp̄s. Nam
xp̄s gr̄as egit deo patri. Luc. xxij. Accepto
calice gr̄as agebat ꝛc. Orauit etiam ꝓ ſuis
crucifixoribꝰ dicēs. Paṫ ignoſce illis ꝛc. ora
uit ꝓ ſeip̄o dicēs. In manꝰ tuas commēdo
ſpm̄ meū. Eodē modo btūs marcꝰ dū ꝑ ci-
uitatē traheret̄: gr̄as deo referebat, ꝓ ſuis oc
ciſoribꝰ exorabat: ſeip̄m deo recōmēdabat di
cens. Paṫ in manꝰ tuas cōmēdo ſpm̄ meū.
ꝛ ſic ſpm̄ exalauit.

Quinto beatus marcus
aperuit os. i. intellectū ad venetoꝝ guberna
tionē. vñ Petrꝰ dam̄. ait. Beata es o alexā-
dria triūphali huiꝰ ſanguie purpurata. felix
ꝛ tu ytalia corpis huiꝰ theſauro diues effe
cta. h̄ ille. Nā veneti corpis huiꝰ dignitatē ꝓ
grādi nobilitate cogitātes: ip̄ꝫ venetias trāſ
tulert̄. vbi eccl'iaꝫ mire pulchritudis eiꝰ noī
fabricauert̄. ꝛ qꝛ nobilitatē ꝛ dignitatē ſuaꝫ
veneti a btō marco denoīari voluert̄. iō circa
hoc vidēda ſūt duo. Priō vñ ſumat̄ nobili-
tas. Secūdo vtrū regimen venetoꝝ ſumat
dignitatē eo ꝙ ꝑ nobiles ꝛ p̄marios ſue ci-
uitatꝭ admiſtrat̄ ambo h̄ titulo ſcti marci in
ſigniunt̄. Priō vidēdum ē vñ ſumat̄ nobili
tas a q̄ p̄marie veneti dicunt̄ nobiles. Tri-
plex em̄ ē nobilitas. ſ. minima ꝛ material'. ꝛ
hec ē nobilitas ſanguis q̄ oībꝰ ē cōis. Vnd̄
Sen̄. ep'la. xliij. dic̄ ſic. Plato ait. Neminē re
gem nō ex ſuis eē oriūdū. neminē ſeruū nō
ex regibꝰ. Oīa iſta larga varietas miſcuit ꝛ
ſurſuꝫ deorſū fortuna v̄ſauit. Quis ē gn̄oſꝰ
ad v̄tutū bn̄ a natura cōpoſitꝰ. Hoc vnū in
tuēdū ē: alioqn ſi ad vetera reuocas nemo n̄
inde ē an̄ qd̄ nihil ē. A priō mūdi ortu vſqꝫ
in h̄ tp̄s ꝑduxit nos ex ſplēdidis ſordidiſqꝫ
alt'nata ſeries. h̄ ille. Hec em̄ nobilitas ē ad
bonū excitatiua. vñ Sen̄. ep'la. xxxviij. dicit
ſic. Habꝫ em̄ h̄ optimū in ſe gn̄oſus animꝰ
qd̄ ꝯcitat̄ ad honeſta. neminē excelſi igenij
virū: hūilia deiectant ꝛ ſordida. magnarū re
rū ſpēs ad ſe vocat ꝛ extollit. Queadmodū
flāma ſurgit in rectū iacere ac dep̄mi nō pōt
nō magꝭ ꝙ qeſcere. ita nr̄ animꝰ in motu eſt
eo nobilior ꝛ actuoſior q̄ vehemētior fuerit
Sꝫ felix q̄ ad meliora hūc īpetū dedit: ponet
ſe ex̄ ius: ditōnē qꝫ fortune. ſecūda tēꝑabit
adūſa cōminuet: ꝛ alijs admirāda deſpiciet
h̄ ille. Alia ē nobilitas maior ꝛ formal': que
oībꝰ eſt poſſibilis. vñ Sen̄. ep'la. xliij. dic̄ ſic

Bona mēs oībꝰ patꝫ. Oēs de h̄ ſumꝰ nobi
les. nō reijcit queq̄ ꝙ ph̄ia nec eligit oībꝰ lucet
Patritiꝰ Socrates nō fuit cleātes aquā tra
xit: ꝛ rigādo orto locauit manꝰ. Platonē nō
accepit nobilē ph̄ia: ſꝫ fecit. Quid ē q̄re deſpe
res his te poſſe fieri parē: Oēs hi maiores
tui ſūt ſi te illis geris dignū. Heres aūt ſi ꝓ
tinꝰ tibi ip̄e ꝑſuaſeris a nullo te nobilitate
ſuꝑari. Om̄ibꝰ nob̄ totidē an̄ nos ſūt: nulliꝰ
nō origo vltra memoriā iacet. Non facit no
bilē atriū plenū fumo ſis imaginibꝰ. nemo ī
gl'iaꝫ nr̄am vixit: nec qd̄ an̄ nos fuit nr̄m ē.
Animꝰ fac̄ nobilē cui ex q̄cunqꝫ ꝯditōe ſuꝑ
fortunā licꝫ ſurgē. h̄ ille. ꝛ Ouidi. li. de nuce.
dic̄ ſic. Nobilitas hoīs mēs ꝛ deitatꝭ imago.
Nobilitas hoīs v̄tutū clara ꝓpago. Nobili
tas hoīs hūilē releuare iacentē. Nobilitas
hoīs mētē frenare furētē. Nobilitas homīs
nullū niſi turpe timere. h̄ ille. Tertia ē nobi
litas ex vtraqꝫ cōpoſita: q̄ ꝯſiſtit in v̄tuoſoꝝ
parētū imitatō e. vñ Ariſt. ij. li. rhetorice dic̄
Nobilitas ē honorabilitas ꝓgenitoꝝ. nobile
q̄dē ſm̄ genꝰ v̄tutꝭ. ꝛ Policra. li. iiij. dicit. In
genuitas ē v̄tꝰ ꝛ antiq̄te diuitie. Nobiles eē
vident̄ q̄bꝰ exiſtūt ꝓgenitoꝝ v̄tꝰ ꝛ diuitie.
Nobilitas ꝛ v̄tꝰ in paucꝭ ē. h̄ ille. Circa hanc
nobilitatē ē triplex genꝰ nobiliū. Primū ge
nus eſt eoꝝ q̄ ſua v̄tute ꝛ rebꝰ a ſe clare ge
ſtis domū ꝛ familiā ſuā nobilitāt. Vñ ph̄s
iiij. ethi. dic̄. Nobiles ſignificant̄ honore. et
Valeriꝰ li. iij. c. iij. dic̄ ſic. Hūili loco nati v̄tu
te ad ſūmā dignitatē ꝯſurgūt ꝛ gn̄oſiſſima-
rū imaginū ferꝰ poſt ſe relinquūt. Iſtud pꝫ ꝑ
mlt'a exēpla: q̄ ip̄e ponit. c. iiij. puta de Tullio
hoſtilio q̄ lꝫ agreſti tugurio natꝰ fuerit: tn̄ ī-
ꝑiū romanū tertiꝰ rexit. pꝫ de tarq̄nio p̄ſco
q̄ cū eēt ortꝰ corītho ex mercatore vilis ꝯditi
onis. tn̄ ſuis claris v̄tutibꝰ q̄ntꝰ rex roma-
noꝝ effectꝰ ē: cui ī imꝑio ſucceſſit Tullꝰ, ſer
uius hō infime natiuitatꝭ, ꝓpt̄ea tulliꝰ ī inue
ctiua ꝯ ſaluſtiū dic̄. Sāctiꝰ ē me meis rebꝰ
bn̄ geſtis florere ꝙ maioꝝ opinionē inniti.
ſicqꝫ viuere vt ſim poſteris meis nobilitatis
initiū ꝛ v̄tutꝭ exēplū. ꝛ Ouidi. li. de pōto. dic̄
Nō cenſus nec clarū nomē auoꝝ. Sꝫ ꝓbitaſ
magnū igeniūqꝫ fac̄. ꝛ Boe. li. iij. de ꝯſo. dic̄
Ineſt dignitas ꝓp̄a v̄tuti q̄ ꝑtinꝰ ī eis q̄bꝰ
fuerit adiūcta trāſfundit̄: et in p̄ncipio ſyna
goge. Deꝰ nō elegit reges ex nobilibꝰ. imo p̄
mū regē. ſ. ſaul de poſt aſinas aſſūpſit. ſecun
duꝫ. ſ. dauid de poſt fetantes accepit. In tp̄e
gr̄e elegit ignobiles. i. Coꝝ. i. Videte voca-
tionē vr̄am frēs: q̄m nō multi ſapiētes ſm̄

carnē.nō multi potētes.nō multi nobiles: ſ3
q̄ ſtulta ſunt mūdi elegit de⁹:vt cōfundat ſa
pientes:ꝛ q̄ infirma ſunt mūdi elegit de⁹ vt
cōfundat fortia ꝛ ignobilia mūdi ꝛ cōtēpti
bilia elegit de⁹ ꝛ ea q̄ nō ſunt:vt ea q̄ ſunt de
ſtrueret.vt nō glorieť oīs caro in cōſpectu
ei⁹.hec ibi.ideo dič Sen̄.Pulchrū eſt reſpon
diſſe nobilitati.pulchru3 eſt et hūilius gen⁹
factis illuſtraſſe.Laudabile ē homi a ſtatu
ſuo ſurgere caput eſſe gn̄is ſui ꝛ decus. Se
cundū gen⁹ nobiliū eſt eoꝝ q̄ a ꝓgenitorib⁹
ſuis nobilitatē accipiūt quā tn̄ claris rebus
a ſe geſtis illuſtrāt.vn̄ Boe.li.iij.de cōſo.dič
Videť eē nobilitas q̄dā laus veniēs de me
ritis parētū.ſi qd ē in nobilitate bonū.id eē
arbitror ſolū vt impoſita nobilib⁹ neceſſitu
do videať.ne a maioꝝ ꝟtute degenerēt.h̄ il
le.ꝛ Sen̄.dič.Ad h̄ tn̄ nobilitatē memineris
vt cū claritate gn̄is moꝝ ſctitate ꝯtendas ꝛ
cū nobilitate corpis ī animi nobilitate ꝑfici
as.ꝛ Hiero.ait.Nihil aliud video ī nobilita
te appetendū:niſi ꝙ nobiles q̄dā nobilitate
aſtringunť:ne ab antiquoꝝ ꝓbitate degene
rent. Tertiū gen⁹ nobiliū ē eoꝝ q̄ illuſtres
ſanguīe a ꝓgenitorib⁹ relinquunť.a quibus
moꝝ ꝑuerſitate degenerāt.vn̄ Sen̄.ep̄la.xl.
dič.Quid em̄ ē ſtulti⁹ ꝙ ī hoīe aliena lauda
re:Quid eo demēti⁹ q̄ ea mirať que ad aliū
trāſferri ꝑtin⁹ pn̄t:Nō faciūt meliorē equū
aurei freni.In hoīe q̄q3 id laudādū ē qd ſu
um ē.Familiā formoſa3 h3 ꝛ domū pulchrā
multū ſerit mľtū fenerat:nihil hoꝝ in ipo ē.
ſ3 circa ipm̄.Lauda in illo qd nec eripi pōt
nec dari.Qd ꝓpriū homis ē queris qd ſit.
anim⁹ ꝛ rō in aīo ꝑfecta.rōnale em̄ aīal eſt
hō.Conſūmať itaq3 bonū ei⁹ ſi id impleuit
cui naſciť.hec ille.ꝛ Tragedia.i.dič.Qui ge
nus iactat ſuū:aliena laudat.ꝛ Quidi.i me
thamor.li.xiij.dič.Nā gen⁹ ꝛ pauos ꝛ q̄ nō
fecim⁹ ipi.vix ea nr̄a voco.ꝛ Iuuenať.li.iij.
ſatira.ij.dič.Stēmata qd faciunt.qd ꝓdeſt
pōthice lōgo Sanguie ceſeri.Et paulo poſt
Tota licet veteres exornent vndiq3 cere.
Atria nobilitas ſola ē atq3 vnica ꝟt⁹.Et ite
ru3.Vſq3 adeo miſerū ē aliene incūbere fa
me.Malo pať tibi ſit therſites.dū modo tu
ſis Eacide ſilis:vulcaniaq3 arma capeſſas
ꝙ te therſite ſimilē ꝓducat Achiles.h̄ ille.
De h̄ gn̄e nobiliū ſatꝪ cōmemorat Vale.lib
iij.c.v.ꝑ totū.Ver⁹ aūt nobilľ deb3 in ſe hr̄e
ſex ꝟtutes pcipuas.Prio cordis magnitu
dinē ſeu magnanimitatē.de q̄ dř.iiij.Ethico.
Qd magnanimitas ē circa magnos hono
res ſ3 vt ſtudeat facere ea que ſunt digna
honore.nō ſic tamē ꝙ ꝑ magno eſtimet hu
manū honorē.Vnde illi q̄ cōtēnunt hono
res hoc modo ꝙ ꝑ eis adipiſcēdis nihil in
conueniens faciūt.nec eos nimis appreciā
tur laudabiles ſunt.Si quis aūt hoc modo
contēneret honores ꝙ nō curaret facere ea
que ſunt digna honore:hoc vituperabile eēt
In homīe em̄ inueniť aliqd magnu3 qd ex
dono dei poſſidet ꝛ aliqs defectus q̄ compe
tit ei ex infirmitate nature.Magnanimitaſ
igitur facit ꝙ homo ſe magis dignificet ſm̄
conſideratione donorum q̄ poſſidet ex deo.
ſicut ſi habet magnā ꝟtute animi.Magna
nimitas facit ꝙ ad ꝑfecta opa ꝟtutis tēdat
ꝛ ſimiliť eſt dicendū de vſu cuiuſlibet alteri
us boni.puta ſciētie vel exterioris fortune.
Humilitas aūt facit ꝙ hō ſeipm̄ paruipēdat.
ſm̄ ꝯſideratione ꝓprij defect⁹.Beat⁹ marc⁹
tante fuit hūilitatis vt pollicē ſibi amputaue
rit:ne ad ordinē ſacerdotij poſſet hūano iu
dicio ꝓmoueri.verūtamē diſpoſitio dei ꝛ au
ctoritas ſcti petri ꝑualuit.q̄ ipm alexandriā
ep̄m deſtinauit:quod ꝛ acceptauit.ꝛ mira ꝛ
maximo honore digna ibi peregit. Secūdo
ver⁹ nobilis d3 hr̄e arbitrij libertatē.Vnde
Tulli⁹ in li.de padoxis dič ſic.Nunqd ille li
ber ē cui mulier imperat.cui leges imponit
pſcribit.iubet:vetat qd ei videť:nec ille im
peranti aliqd negare pōt vel audet recuſare
ego illū nō modo ſeruū:ſ3 etiā nequiſſimu3
ſeruū appellādū puto.licz ampliſſima fami
lia nat⁹ ſit.Oīs animi debilitas ꝛ hūilis ꝛ
fracta cupiditas ſeruit⁹ ē.Quid ē libertas:
ptās viuēdi vt velis.qs aūt viuit vt vult:q̄
recte viuit.q̄ gaudet officio:q̄ nec legib⁹ q̄de
ꝓpť metū paret:ſ3 eas ſequiť ꝛ colit.q̄ nihil
facit:nihil dicit:nihil cogitat:niſi libenť ac li
bere.Soli ergo ſapiēti cōuenit vt nihil faci
at inuit⁹:nihil dolēs nihil coactus.hec ille.
Et Proſper dič.Libertas nulla eſt melior.
maior ve ptās.Quā ſeruire deo cui bn̄ ſuit
amor.abſq3 iugo poſita eſt ditionis amica
voluntas.que viget affectu nō gemit impe
rio.hec ille.Beat⁹ marc⁹ tanq̄ vere nobilis
q: de nobili ꝓgenie ſcz leuitica ort⁹ hac ar
bitrij libertate vſus ē.Mox em̄ vt alexādriā
eſt ingreſſus:ſubito calciamētu3 ei⁹ ruptū ē
atq3 ſolutū.qui in ſpū intelligēs ait.vere ex
peditū fecit dn̄s iter meū.nec me ſathanas
impedire poterit quē ab opib⁹ mortuis dn̄s
iam abſoluit.hec em̄ ſūma ingenuitas ē in
q̄ ſeruit⁹ xp̄i cōprobať.cui ſuire regnare eſt

Tertio verꝰ nobilis debet habere recogni
tionis affabilitatē. Naꝫ ſicut ingratitudo ē
ſignū ruſticitatꝭ, ita bñficioꝝ recognitio ſeu
recōpenſatio eſt ſignū nobilitatꝭ. Vñ Sen.
epl'a. lxxxviij. dic̄. Oia facienda ſunt vt ꝙ gra
tiſſimi ſimꝰ. noſtrū em̄ hoc bonū ē. grati cō⸗
ſcientia: niſi in animū diuinuꝫ fortunatū qꝫ
nō ꝑuenit. Gratꝰ ſum nō vt aliꝰ mihi liben
tius preſtet ꝑori irritatꝰ exēplo. ſed vt rem
iocundiſſimā ac pulcherrimā faciā. hec ille.
Beatꝰ marcꝰ tanꝙ vere nobilis accepto be
neficio calciamēti reſarciti a quodā calcifice
re ⁊ aīo non ſolū equauit: ſꝫ etiā vicit. Nā ⁊
ſanitatē illi ꝑſtitit: ⁊ ipm̄ cū tota familia ad
xp̄m cōuerſa baptizauit. Quarto verꝰ no⸗
bilis debet habere coactōis refrenabilitatē
Naꝫ militibꝰ daꝭ enſis quo vti debēt in ho⸗
ſtes patrie: vt ſic refrenēt eoꝝ violentā coa⸗
ctionē. Vñ Tulliꝰ lib. i. tuſcal. q̄ſtionū dicit.
Que melior in hoīm gñe natura: ꝙ eoꝝ qui
ſe natos ad hoīes iuuādos ⁊ cōſeruandos
arbitranꝭ: Et lib. iij. de officijs dic̄. Magis
quoqꝫ ſm naturā eſt ꝓ omībꝰ ſi fieri poſſit:
cōſeruādis atqꝫ iuuādis maximos labores
moleſtiaſqꝫ ſuſcipe: ꝙ viuere in ſolitudine:
nō ſolū ſine vllis moleſtijs: ſꝫ etiam in maxi
mis voluptatibꝰ ⁊ oīm rerum copijs: vnuꝫ
oībꝰ debet eſſe ꝓpoſituꝫ vt eadē ſit vtilitas
vniuſcuiuſqꝫ ⁊ vniuerſoꝝ. hec ille. Beatus
marcꝰ cū in alexandria ꝓcuraſſet ſalutē oīm
audiens ꝙ ſacerdotes temploꝝ ei inſidias
parauerāt. mortē ꝓ fide xp̄i ſuſtinere nō re⸗
cuſauit ſed vltro ſe obtulit tanꝙ ſacrificiuꝫ
mundū ⁊ acceptabile deo vt fideles in fide
xp̄i cōfirmarenꝭ: ⁊ infideles a vi ſue coacti⸗
onis refrenarenꝭ. Quinto verꝰ nobilis de
bet habere virilē benignitatē. Nam nō decet
nobilē feminea rabies ſꝫ virilis māſuetudo
⁊ clemētia. Vñ Tulliꝰ li. i. de officijs dic̄. Ni⸗
hil eſt laudabiliꝰ: nihil magno ⁊ p̄claro viro
dignꝰ placabilitate ⁊ clemētia. Beatꝰ mar
cus cū ꝑ ciuitatē traherēꝭ mira benignitate
vſus eſt: cū pro inimicis ſuis dn̄m exorauit
Sexto verꝰ nobilis debꝫ habere ſtrenuā li
beralitatē. Vñ Tulliꝰ li. iij. de officijs dicit.
Beneficētie ac liberalitatꝭ duplex eſt rō. aut
em̄ opa impendiꝭ indigentibꝰ: aut pecunia.
Facilior quidē poſterior locupleti p̄ſertim: ſꝫ
p̄ma lautior ac ſplendidior: ⁊ viro forti cla⸗
roqꝫ dignior ac pluribꝰ vtilior. nā ſecūda ex
archa: p̄ma ex v̄tute deꝓmiꝭ. hec ille. Be⸗
atus marcꝰ vſqꝫ ad finē vite ſeipm̄ impēdit
cōmodis aīarū ⁊ miraculoꝝ ꝓdigijs: ⁊ p̄di
cationū eloquijs: ⁊ eximijs ꝓuocabat exem
plis. Ecce quō beatꝰ marcꝰ fuit vere nobilis
iuxta ſex ꝓprietates nobilis q̄ deſignanꝭ in
ſex litteris ſui nomīs. Nobilitatē ſanguīs ⁊
animi quo ad iſtas ſex ꝓ̇petates veneti ſub
vexillo bt̄i marci ſui gubernatoris ⁊ obſer⸗
uauerūt ⁊ obſeruāt. vt pꝫ per ſingula. Quā⸗
tum ad regimen venetoꝝ videnda ſunt tria
Primo quot ſunt ſpecies p̄ncipandi. Secū
do q̄ iſtaruꝫ eſt ꝑfectior ⁊ v̄tuoſior. Tertio
in qua illarū ſpecierū eſt regimē venetorum
Ad declarationē p̄mi ſciendū ꝙ ph̄s. iij. li.
politicoꝝ. ponit tres ſpēs p̄ncipales p̄ncipā
di. Prima eſt regimē regni in quo vnꝰ p̄n
cipaꝭ ſm v̄tutē ſcꝫ intēdendo bonū cōitatꝭ.
Vñ Tulliꝰ li. i. de offi. dic̄. Scire debemꝰ q̄ in
terris gignunꝭ ad vſuꝫ hoīm creari oīa. ho
mines aūt hoīm cauſa fuiſſe genitos: vt ipi
inꝭ ſe alij alijs ꝓdeſſe poſſent. In hᵒ ḡ debe⸗
mus naturā ducē ſeq̄ ⁊ cōmunes vtilitates
in mediū afferre. Fundamētū em̄ p̄mū ami
cicie eſt ne cui noceaꝭ: deinde vt cōi vtilitati
ſeruiaꝭ. Qui reipublice profuturi ſunt: duo
platonis p̄cepta teneāt. Vnū ꝙ vtilitatē ci
uium ſic tueanꝭ vt quicq̄d agant ad eā refe
rant obliti cōmodoꝝ ſuoꝝ. Alterū vt totuꝫ
corpꝰ reipublice curēt: ne dū vnā partē tuē⸗
tur reliquam deſerāt. Tutela em̄ ⁊ ꝓcuratio
reipublice ad eoꝝ vtilitatē qui cōmiſſi ſunt:
nō ad eoꝝ quibꝰ eſt cōmiſſa gerēda ē. Ma
gnitudo aūt animi remota cōitate ⁊ cōiun⸗
ctione hūana: feritas q̄dā fit ⁊ inhūanitas.
hec ille. Et Sen. epl'a. xc. dicit. Antiquitꝰ re
ctor aīo eligebaꝭ. Ideoqꝫ ſumma felicitas
erat gentiū in quibꝰ nō poterat potētior eē
niſi melior. hec ille. Exemplū. i. Reg. xv. de
Saule q̄ ꝙdiu fuit bonꝰ populo dei remāſit
rex. poſtꝙ aūt ad tyrannidē declinauit: p̄ua⸗
tus fuit regno iuſſu dei. Secūda ſpēs p̄n⸗
cipatus eſt regimē nobiliū ſeu optimatum
p̄ncipantiū ſm v̄tutē: ⁊ vocaꝭ ariſtocratia.
id eſt poteſtas nobiliū ⁊ optimoꝝ. in q̄ aliq̄
pauci p̄ncipanꝭ. Vñ Tulliꝰ philippica. i. di
cit. Nobiles magna quedaꝫ ſpectare decet.
nō pecuniā quidē: nō opes violētas: ⁊ mini
me ferendā potentiā ſꝫ charitatē ciuiū ⁊ glo
riā cōcupiſſe. Et Iſido. in li. ethimologiarū.
dic̄. Moyſes gētis hebree p̄mus oīm diui⸗
nas leges ſacris litteris explicauit. Forone
us rex grecis p̄mꝰ leges iudiciaqꝫ cōſtituit.
Mercuriꝰ trimegiſtꝰ p̄mus leges egyptijs
tradidit. Solon p̄mꝰ leges athenīēſibꝰ edi⸗
dit. Ligurgꝰ p̄mꝰ lacedemonibꝰ iura ex apol

lı̄nis aucte ꝯfinxit. Pompiliꝰ q̄ romulo ſuc
ceſſit in regno: primus leges romanis tra⸗
didit. Deinde cū ppl's ſeditioſos magiſtra
tus ferre nō poſſet: decē viros legibꝰ ſcribē⸗
dis creauit: q̄ leges ex libris ſolonis in lati
nū ſermonē tranſlatas .xij. tabulis expoſue
runt. ⁊ tūc optimates q̄ prio ꝯſules poſtea
ſenatores dicebant p̄ncipatū reipublice te
nuerūt: hec ille. Tertiꝰ principatꝰ eſt rigimē
ppl'i ſm̄ ꝟtutē. Nā ppl's ita agit ab alijs ꝑ
p̄ceptū ꝙ tñ agit ⁊ mouet ſeipm̄ ꝑ liberuꝫ
arbitriū. ⁊ iō reqrit in eo q̄dā rectitudo re⸗
giminis ꝑ quaꝫ ſeipm̄ dirigat in obediēdo
p̄ncipatibꝰ. ⁊ hoc regimē vocat politia. In
ter iſtos p̄ncipatꝰ primꝰ eſt optimꝰ ꝓpt qt⸗
tuor rōnes. Primo qꝛ repn̄tat diuinū regi
men quo totꝰ mūdus ab vno creatore gu⸗
bernat. Scd̄o qꝛ repn̄tat ordinationē na⸗
ture ꝑ quā omis multitudo ⁊ diffoꝛmitas
ad aliqd̄ vnū gubernās reducit. ſic oīa mo
bilia ad vnū primū mobile celū. Tertio qꝛ
ex hoc regimine faciliꝰ iuſticia legis implē⸗
da mādat. Quarto: qꝛ cū pl'es p̄ncipantur
frequent inter eos diſſenſio orit ac per hoc
pacis vnitas ꝑ ipos diuiſos impedit. Ad
uertendū tñ ꝙ iſte principatꝰ eſt optimꝰ ſi
ſit ſm̄ ꝟtutē. tñ ꝓpter magnā ptātem q̄ vni
ꝯcedit de facili regnū degn̄at in tyrannideꝫ
niſi ſit pfecta ꝟtus eiꝰ cui talis ptās ꝯcedi
tur. qꝛ ſic dic phs. x. ethi. Nō eſt niſi ꝟtuoſi
bn̄ ferre bonas fortunas. pfecta aūt virtus
in paucis inuenit. Sic em̄ tale regimē eſt
optimꝰ p̄ncipatꝰ niſi degeneret: ſic tyrānis
q̄ eſt huiꝰ regiminis corruptio eſt peſſimꝰ p̄n
cipatꝰ. Illud em̄ eſt peſſimū qd̄ optimū tol
lit. vn̄ Tull. iij. de offi. dic. Nulla eſt nob ſo⸗
cietas cū tyrānis: ſꝫ ſumma diſtictio. Hoc
em̄ genꝰ peſtiferū atqꝫ impiū a cōitate hoīꝫ
eſt exterminādū. Sic em̄ mēbra ſanguie ⁊
ſpū carētia alioꝝ membroꝝ corruptiua ab
eis ſunt amputanda: ſic iſta hoīs feritas ⁊
īmanitas belue a cōi hoīm ſocietate ſegre⸗
ganda ē. hec ille. Qualis aūt debeat eē rex
vt ꝟtuoſe regat: declarat dn̄s Deut. xvij. di
cens. Cū fuerit ꝯſtitutꝰ rex nō mltiplicabit
ſibi equos: nō hēbit vxores plurimas q̄ alli
ciāt animū eiꝰ: neqꝫ argēti ⁊ auri immenſa
pōdera. poſtq̄ꝫ aūt ſederit in ſolio regni ſui
deſcribet ſibi deutronomiū legis ⁊ hēbit ſecū.
legetqꝫ illd̄ oībꝰ diebꝰ vite ſue vt diſcat ti⸗
mere dn̄m deū ſuū: ⁊ cuſtodire ꝟba ⁊ ceri⸗
monias eiꝰ q̄ in lege p̄cepta ſunt: nec eleue
tur coꝛ eiꝰ in ſuꝑbiā ſuꝑ frēs ſuos: neqꝫ de⸗
clinet in ꝑtē dexterā vel in ſiniſtrā vt lōgo
tpe regnet ipē ⁊ filij eiꝰ ſuꝑ pplm̄ meū. hec
ibi. Qd̄ exponēs btūs Aug. li. v. de ci. dei. c.
xxiiij. dic ſic. Neqꝫ nos xp̄ianos quoſdā im
ꝑatores iō felices dicimus qꝛ vel diutiꝰ im
ꝑauerūt: vel imꝑatores filios morte placi⸗
ta reliqrūt: vel hoſtes reipublice domuerūt:
vel inimicos ciues aduſum ſe inſurgentes
⁊ cauere ⁊ opprimere potuerūt. Hec em̄ ⁊
alia huiꝰ erūnoſe vite vel mūera vel ſola⸗
tia q̄dā excultores demonū accipe merue⸗
rūt q̄ nō ꝑtinēt ad regnū dei q̄ ꝑtinēt iſti. ⁊
hec ipiꝰ miā facta ſunt ne iō iſta q̄ in eū cre
dūt ⁊ crediderūt velut ſumma bona de fide
rarēt. ſꝫ felices eos dicimꝰ ſi iuſta imꝑant.
ſi int linguas ſublimit honorātiū ⁊ obſeq̄a
nimis ſalutātiū nō extollunt: ſꝫ ſe eē hoīes
meminerūt. ſi ſuā ptātem ad dei cultū dila⸗
tādū maieſtatiqꝫ eiꝰ famulā faciūt. Si deū
timēt: diligūt: colūt. Si plꝰ amāt illd̄ regnū
vbi nō timēt hr̄e ꝯſortes. Si tardiꝰ iudicāt
faciliꝰ ignoſcūt. Si tandē vindictā ꝑ necc̄ita
te regēde tuēdeqꝫ reipublice: nō ꝑ ſaturan⸗
dis inimiciciarū odijs exercēt. Si tandē ve
niā nō ad īpuritatē iniq̄tatis: ſꝫ ad ſpem cor⸗
rectiōis indulgent. Si qd̄ aſꝑe cogunt ple
rūqꝫ decernere: miē lenitate ⁊ bn̄ficioꝝ lar⸗
gitate cōpenſant. Si luxuria in eis tāto ca
ſtigatioꝛ: q̄nto poſſit ineſſe liberioꝛ. ſi malūt
cupiditatibꝰ prauis q̄ q̄buſlibet gentibꝰ im
ꝑare. ⁊ ſi hec oīa faciūt nō ꝓpt inanis glīe
ardorē: ſꝫ ꝓpt charitatē felicitatis eterne. ſi ꝓ
pctīs ſuis hūilitatis ⁊ miſatōis ⁊ orōnis ſa
crificiū deo ſuo ꝟo īmolare non negligunt.
Tales xp̄ianos īꝑatores felices eē interiꝫ
ſpe. poſtea re ipa futuros dicimꝰ cū id qd̄ ex
pectamꝰ aduenerit. hec aug. Cōditiōes aūt
tyrāni declarat dn̄s. i. Reg. viij. dicēs. Hoc
erit ius regis q̄ regnaturꝰ eſt ſuper vos: filios
vr̄os tollet ⁊ ponet ī curribus ſuis: facietqꝫ
ſibi eq̄tes ⁊ p̄curſores q̄drigarū ſuarū ⁊ cō
ſtituet ſibi tribunos ⁊ cēturiones ⁊ arato⸗
res agroꝝ ſuoꝝ ⁊ meſſores ſegetū ⁊ fabros
armoꝝ ⁊ curruū ſuoꝝ. filias q̄qꝫ vr̄as faci
et ſibi vnguētarias ⁊ focarias ⁊ pānificas
Agros q̄qꝫ vr̄os ⁊ vineas ⁊ oliueta optīa
tollet ⁊ dabit ſ̄uis ſuis. Sꝫ ⁊ ſegetes vr̄as
⁊ vinearū redditꝰ addecimabit vt det eunu
chis ⁊ famul' ſuis. ſ̄uos etiā vr̄os ⁊ ācillas
⁊ iuuenes optimos ⁊ aſinos auferet ⁊ po
net in oꝑe ſuo. greges q̄qꝫ vr̄os addecima
bit voſqꝫ eritis ei ſ̄ui. hec ibi. Scd̄s p̄ncipatꝰ. ſ.
ptās optioꝝ ⁊ nobiliū regētiū ſm̄ ꝟtutē de

ficit a pmo.in q̄ vn⁹ pficit.ſꝫ ſupat ⁊ eſt pfe
ctior ⁊ melior ꝗꝫ pncipat⁹ ppl'i. Cū em̄ opti
mates bonū reipublice attēdūt facil'r ī vnū
ꝯueniūt ac p h̄ vnitatē pacꝫ ī politia ꝯſuāt.
⁊ ꝗdiu in bono cōi ꝯueniūt: tādiu legalis
obſuātia ſub eis pncipātib⁹ viget. vn̄ Va-
leri⁹ li. vij. dic̄. Imperiū nr̄ꝫ nō tā robore cor
porū ꝙ vigore aīoꝝ incremētū ac tutelā ſui
cōprehēdit. Et Tull'. lib. i. de offi. dic̄. Oīm
ſocietatū nulla p̄ſtātior nulla firmior ꝗꝫ cū
boni viri morib⁹ ſil'es familiaritate ꝯiūcti
ſunt. nihil em̄ amabili⁹ eſt nec copulati⁹ ꝗꝫ
moꝝ ſil'itudo bonoꝝ. In qb⁹ em̄ eadē ſtu-
dia ſunt eedēꝗꝫ volūtates in his fit vt al-
tero qſqꝫ delectet ac ſeipſo. efficiturqꝫ illō
qō Picthagoras vult ī amicitia vt vn⁹ fiat
ex plurib⁹. priuatū aūt oꝫ equo iure cū ciui
bus viuere neqꝫ ſubmiſſum ⁊ abiectū neqꝫ
efferentē tn̄ in republica ea velle q̄ trāqlla
⁊ honeſta ſint. Talia em̄ ſentire bonū ciuē
dicere ſolem⁹. h̄ ille. Corrūpit aūt ⁊ pūerti
tur hic pncipat⁹ qn̄ nobiles ⁊ optimates p
ſtituunt vicijs ⁊ ſcelerib⁹. Vn̄ Saluſti⁹ in
Catilinario dic̄. Pl'ima maiores nr̄os ma
gnos fecerūt q̄ nob̄ nulla ſunt. ſ. domi īdu-
ſtria. foris iuſticia. anim⁹ in ꝯſulēdo liber.
neqꝫ delicto neqꝫ libidini obnoxi⁹. Pro his
aūt nos hēm⁹ luxuriā atqꝫ auariciā. publi-
ce egeſtatē. puatim opulētiā. Int̄ bonos ⁊
malos diſcrimē nullū. Oīa ꝟtutꝫ pmia am
bitio poſſidet. domi voluptati. foris aut pe-
cunie ſeruit aut gr̄e. h̄ ille. Et Seneca li. v.
de bn̄ficijs dicit. Bn̄ficia in ſcel⁹ ꝟſa ſunt. ⁊
ſanguini eoꝝ nō pcit p qb⁹ ſanguis fundē
dus eſt. humili ſe ac depſſo loco putat ſtare
qſqs nō ſup rēpublicā ſtetit. h̄ ille. Qualia
aūt bn̄ficia optimatū circa rempublicā fue
rint pꝫ. Fuit em̄ in eis pia ſollicitudo p re-
publica. Fuit ad ipam vehemens dilectio.
Pro ſalute illi⁹ feruida emulatio: terrenoꝝ
oīm ꝯtēpt⁹ ſiue deſpectio. terribiliū ⁊ arduo
rū aggreſſio. piculoꝝ ⁊ laboꝝ ppeſſio. mor-
tis libēs ſuſceptio. ⁊ necis charoꝝ ſuoꝝ ſic̄
filioꝝ ⁊ cognatoꝝ occiſoꝝ p republica mi-
nime lamētatio. Moriēdi poti⁹ ꝗꝫ rēpubli
cā deuaſtādi oīmoda deliberatio. qꝛ ī eis vi-
gebat ſoli⁹ reipublice ſalutꝫ optatio. ⁊ bona
patrie auxiſſe ⁊ mala in ſe trāſferre voluiſſe
vt declarat Vale. li. vi. c. vi. vbi narrat de pie
tate antiqꝝ viroꝝ in patriā. vn̄ Tul'. in re-
thorica dic̄. Qm̄ oia cōmoda puenerūt ex
patria. nullū incōmodū p patria tolerare ē
grue putādū. Terti⁹ pncipat⁹. ſ. ppl'i lꝫ ad
tp̄s poſſit eē ſm ꝟtutē: deficit tn̄ multū a p-
fectiōe regiminis eo ꝙ ppl's cōiter parū pru
dētie pticipat. q̄ maxie ad regimē reqritur.
Aliqn̄ tn̄ ꝯtingit ppl'm meli⁹ regere ꝙ vnū
vel paucos. qō tūc maxie ꝯtingit qn̄ ppl's
q̄ eſt pacꝫ auid⁹ diu ſuſtinuit regimē tyrāni
cū. p qō guat⁹ ⁊ expoliat⁹ mortuo vel eiecto
tyrāno dn̄iuꝫ ſibi politie vſurpat. Et ꝗꝫdiu
facta tyrānica ī mēoria ppl'i hn̄t: tādiu pōt
eē talis pncipat⁹ ſm ꝟtutē. maxie ſi aliqꝝ
prudētiū ꝯſilijs innitat̄. Nō tn̄ putādū eſt
tale regimē diu poſſe in rectitudīe ſubſiſte-
re. ppl's em̄ rudis ē. poti⁹ paſſionū ipetū ſe-
quēs ꝗꝫ rōne vtēs. ⁊ iō neceſſe ē tādē ipm
puerti in pniciōſa ſcādala ⁊ ad mlt̄as inſa
nias deuenire. vn̄ Sen̄. epl'a. xxviij. dic̄. Nū-
ꝗꝫ volui ppl'o placere. Nā q̄ ego ſcio non p-
bat ppl's. q̄ pbat ppl's ego ſcio. Quō ei pla
cere ppl'o pōt cui nō placet ꝟt⁹: Malis ar
tib⁹ ppl'aris fauor qrit̄. Sil'em te illis faci-
as oꝫ. Nō pbabūt niſi agnouerint. Et epl'a
vij. dic̄. vtiqꝫ q̄ maior ē ppl's cui cōmiſcem̄
h̄ piculi pl⁹ ē. nihil ꝟo taꝫ dānoſum bonis
morib⁹ ꝙ in aliq̄ ſpectacl'o reſidere. Tunc
em̄ p voluptatē facili⁹ vitia ſubeūt ⁊ ſurre-
pūt. Quid me exiſtimas dicere: auarior re
deo: ābitioſior: luxurioſior: imo ꝟo crudeli-
or. inhūanior. qꝛ int̄ hoīes fui. vita q̄cunqꝫ
vulgo placēt. q̄cūqꝫ caſus tribuit. ſubducē-
dus ppl'o ē tener anim⁹ ⁊ parū tenēs recti
facile trāſit ad pl'es. Quid tu accidere his
morib⁹ credis in q̄s publice fact⁹ eſt ipet⁹.
neceſſe ē aut imiteris aut oderis. vtrūqꝫ āt
deuitādū ē ne ſil'is malis fias. qꝛ multi ſūt.
ne ve inimic⁹ multꝫ. qꝛ diſſil'es ſunt. Rece-
de in teipō ꝗꝫtū potes. ppl's honeſti diſſua
ſor ē. non oꝫ id facē qō ppl's. Res ſordida
eſt: trita aut vulgari via viuere. nec rōnem
patit̄. nec eqtate mitigat̄: nec pce flectit̄ po
pul⁹. h̄ ille. Et epl'a. xcix. dic̄. Ppl's nullius
rei bone auctor ē. ⁊ in oīb⁹ ē incōſtātiſſim⁹
Videt aliquē forte ī luctu ſuo. ipiū vocat ⁊
ſefferatū. videt aliquē collabētē ⁊ corpi af-
fuſum: effeminatū ait ⁊ eneruē. qꝛ ꝟo pax
mlt'itudīs maxie ꝯſuat̄ qn̄ oēs in pncipa
tu aliquē ptē hn̄t. Iō pfectiſſimū regimen
eſt qō ex trib⁹ ſupdictꝫ integrat̄. ſic em̄ vnuſ
qſqꝫ auidi⁹ rēpublicā amat ⁊ ardēti⁹ ſtatu
ta ſuat. Si g̊ aliqui in ppl'o ſapiētiores ab
ipō in pncipes vel p̄fectos eligunt̄. ⁊ hi vl
teri⁹ vnū in regē pficiūt vel ducē q̄ tā eis ꝙ
ppl'o p̄ſit. Iſte eſt pncipat⁹ optim⁹. qꝛ ſub
ipō pncipe ſunt aliq̄ pncipātes ſm ꝟtutē.

vn̄i in ea oīa regimina ꝯueniūt. Cōſtat em̄
ex democratia.i.ꝑtāte ppl̄i.inq̄ntū ad ipſuꝫ
ꝑtinet electio ṗncipū. Iteꝝ ex ariſtocratia
in qua aliq̄ optimates ṗncipanť.q̄ p̄dicto
mō electi ꝑtātē hn̄t eligēdi vnū. Iterū ex re
gno inquātū vnꝰ a p̄dict̄ optimatibꝰ electꝰ
tam eis ꝙ pplo p̄ficiť. Hec vtiq̄ꝫ politia in
lege dīna fuit inſtituta. Naꝫ ex pplo aliq̄ ſa
piētiores in ṗncipes eligebanť. Vn̄ Duť.i.
dixit moyſes ad ppl'm. Date ex vob̄ viros
ſapiētes ⁊ gnaros q̄ꝝ ꝯuſatio ſit ꝓbata in
tribubꝰ vr̄is vt ponaꝫ eos vob̄ ṗncipes. ⁊ h̄
erat q̄dā ſpēs politie ppl'aris inq̄ntū hi ma
iores a pplo eligebanť. inq̄ntū ꝟo hi ṗnci
pes ppl'm gubernabāt inferiores cās iudi-
cantes erat q̄dā ſpēs politie optimatū. In-
q̄ntū ꝟo vnꝰ p̄ficiebať oībꝰ q̄ſi ſinglariť ꝑ-
ſidendo erat q̄dā ſpēs regni. Inť oēs autē
politias xp̄ianoꝝ politia venetoꝝ ad h̄ regi
men ꝑfectiſſimū appropinq̄t. Nā in ea cir-
citer q̄dringēti tā ex nobilibꝰ q̄ꝫ ex honora-
bili pplo ad ꝯſilia publica admittunť ꝑ q̄s
aliq̄ prudētiores in creatiōe ſui ṗncipis eli
gunť. ⁊ hi aliquē ex ſuis nobilibꝰ eligūt quē
in ducē oībꝰ p̄ficiūt. p̄dictꝰ aūt dux ſic a ma
ioribꝰ electꝰ vna cū ſex q̄s ꝯſiliarios vocant
⁊.xl. q̄s q̄ſi ppl'i ātianos hn̄t politiā guber-
nat. Nec hi q̄ cū duce citatē regūt ijdē ſem-
per ꝑmanēt. ſ; ſinguli de cōſilio ſtatut̄ tpibꝰ
ad p̄dicta officia ꝯſiliarie vel antianarie ꝑ
electionē oīm aſſumunť. ⁊ ſic q̄libet de p̄di
ctis ad ꝯſiliū elect̄ ꝑtē aliquā hꝫ in politia.
q̄ ex tribꝰ regiminibꝰ aliq̄d ꝑticipat. Nā in-
q̄ꝫtū vnꝰ oībꝰ eſt p̄fectꝰ: regimen regni dici
pōt. Inq̄ntū vero aliq̄ maiores ipm̄ duceꝫ
eligūt: ⁊ cū ipo politiā regunt ipi vel alij di
uerſis tpibꝰ ad hoc electi regimē optimoꝝ
dici pōt. Inq̄ntū vero p̄dicti maiores duc̄
electores ꝯſiliarij vel.xl.a toto ꝯſilio eligū-
tur: aliq̄d de politia ppl'i ꝑticipat. Sunt em̄
in dicto cōſilio nō ſolū maiores nobiles: ſ;
etiā multi de pplo honorabili. hec aūt vene
toꝝ gēs tāta pace ac ſecuritate fruiť ꝙ nul
lus vnq̄ꝫ inde intuitu ꝑtis expelliť. aduenie
tes ⁊ ꝓfugi ibi tuti ſuanť. nullꝰ alterius oppſ
ſor. nullꝰ alieni habitaculi ē inuaſor. ſecura
ſunt oīa. Homicidia vl' humani ſanguinis
effuſiones aut nunq̄ꝫ aut raro ibi audiunť
Nulli hominū ſubdi patitur dicta gēs ſum
ma gaudens libertate. Ducē vero quē ſibi
conſtituit tanta ſtatutorum obſeruatione
coartat vt non plus poſſit prefectus q̄ꝫ ve-
lit preficiens. Homines in marinis aquis
q̄bꝰ ſunt vndiq̄ꝫ circūſepti edificia ſtupēda
pulchritudīe ſumptuoſitate nūero ſitate cō
ſtruxerūt. Vſibꝰ maris cū ꝑiculis ⁊ labori-
bus ꝓ neceſſarijs vite iuuētutē erudiūt. eta
te ꝟo maturā actibꝰ reipublice īpēdūt. ꝓ co
lentibꝰ agros remiges hn̄t. ⁊ ꝓ boue naui-
giū. oīa mercanť nūmo etiā potuꝫ aq̄. nullꝰ
inde natꝰ alterius eſt ſeruꝰ. nec etiā mercēna-
rio pacto ꝯductꝰ ſ; vnuſq̄ſq̄ꝫ patrie liberta-
tē ſibi vēdicās ꝓpriā. victū ꝓprio labore q̄-
rit. In bellis naualibꝰ audaciſſimi atq̄ꝫ ꝑi-
tiſſimi. olim ꝓ republica miranda ac laude
digna fecerūt. Victualia a multis regiōibꝰ
eis deportanť. ⁊ ipi merces q̄s a remot̄ ꝑti
bus deferūt ad mltas ꝓuincias trāſmittūt
In veſtibꝰ ſplēdidi. in cibo tpati. ne ꝑ ebrie
tates mercādi vſus īpediať aut ſtatꝰ politie
turbeť. tabernas nō hn̄t. magni eccl'iarum
ſunt cultores ⁊ dīni honoris amatores. vt
pꝫ in ſtupēdo ⁊ mirabili tēplo ſcti Marci.
paupibꝰ ſunt bn̄ſici. mlta pauꝑū hoſpita
lia ⁊ inſignita ſctimonialiū monaſteria an
nualibꝰ ⁊ q̄tidianis elemoſynis taꝫ publiq̄
q̄ꝫ priuatis nutriūt. Decedētes decimā pe-
cunie in q̄ oīa fere ipoꝝ bona ꝯſiſtunt. indi
gentibꝰ ⁊ dīnū cultū colentibꝰ derelinquūt.
Catholici ſunt: ⁊ ab oī labe prſus īmunes.
Inhumana ⁊ enormia crimina non hn̄t. a
ꝯuicinoꝝ moribꝰ ſunt penitꝰ alieni. Fenera
tor ibi nullꝰ eſſe ꝑmittiť. Leges cōes nō ſe
quūtur: ſ; ſm̄ ſtatuta ꝓpria viuūt. miro mō
politie negotijs ac commoda nec tn̄ a iure
aliena. vbi ſtatuta deſunt ad patrias cōſue
tudīes ſe ꝯuertūt. fideliſſimi ſunt reipubli-
ce quā vnuſq̄ſq̄ꝫ in opulētia ⁊ honore tene
re ſtudet. Sed ⁊ ipa reſpublica ſuos ciues
etiā plebeios magnis libertatibꝰ ⁊ ſingula
ribꝰ īmunitatibꝰ ꝯſeruat ⁊ tueť. Si q̄s ī alie
na patria grauať mox curā adhibet ſiue du
calibꝰ ſcript̄ ſiue nūcijs publiq̄ ſeu repſalli-
arū terroribꝰ vt eū a grauamīe liberet. Hono
rabiles ciues diuitijs tenues officij vel re-
ctorie ꝓuiſiōe ſubleuare nitiť mltos de cōi-
bus prouentibus nutrit. Ecce venetorum
gubernationem per ꝙ eximiam.

Sexto btūs marcus ape
ruit os.i.ītellectū ad ſupplicādoꝝ īpetrtōeꝫ.
Sciēdū ꝙ ipiꝰ ſuffragia ⁊ bn̄ficia pl'es īpe
trauerūt. Quidā em̄ obtinuerūt tpalia ad
ſuſtētationē. ſic pꝫ ī miracl'o facto ī apulia
vbi ſterilitas mag̃ erat. Quidā obtinuerūt
ſpūalia ad iuſtificationē. ſic pꝫ in miracl'o

ſarraceni naufragiū patientis q̄ ad baptiſmū cōuolauit. Quidā obtinuerunt celeſtia ad glorificationē. ſic p3 in miraculo religioſi ad cuiꝰ obitū ſctūs marcꝰ ꝓuenit ⁊ in celū eiꝰ aīam deportauit. Quidā obtinuerūt corporalia ad ipoꝝ ſanationē. Sic p3 de milite de ponte cadēte: ⁊ de eo q̄ de campanili ſci Marci cecidit: quos ſanitati reſtituit p ieſum chriſtum. Amen.

In feſto ſcti Petri martyris. Ser. xxviij.

Plantatio roſe i hierico. Eccli. xxiiij. Prouerbialit̄ dr. Triginta folia h3 roſa. Sed btūs petrꝰ martyr fuit roſa. vñ dñs Inno. papa in lr̄a canonizationis eiꝰ dic. De p̄dicatoꝝ ordine florido ꝓdijt roſa rubēs q̄ regalibꝰ oblata ꝯſpectibꝰ itulit ſuauitatē odoris. Sup quo moueo talē q̄ōnē. vtrū btūs petrꝰ martyr tāto in glr̄ia ſit dignioris coronatiōis q̄to in hac vita hūit actū maioris pfectiōis. Ad iſtā q̄ōnem rn̄dent duo doctores noui teſti. Primꝰ eſt btūs Aug. li. de ſctā v̄ginitate dicēs. ꝙ martyriū ꝓ fide xp̄i ſuſceptū incōpabilit̄ pferendū eſt ſctē v̄ginitati etiā ſi illa inuiolabilit̄ ꝯſeruet̄ ꝓpter agni imaculati honorē. Scd̄s ē ſctus Tho. ij. ij. q. cxxiiij. ar. iij. dicens ſic. De aliq̄ actu virtutis poſſumꝰ loq̄ dupl̄r. Uno mō ſm ſpēm ipius actꝰ put cōpat̄ ad v̄tutem ꝓxime elicientē ipm: ⁊ ſic nō pōt eē ꝙ martyriū qḋ ꝯſiſtit in debita tolerantia mortis ſit perfectiſſimꝰ inter v̄tutis actꝰ. q2 tolerare mortē nō eſt laudabile ſm ſe: ſ3 ſolū ſm ꝙ ordinat̄ ad aliqḋ bonū qḋ ꝯſiſtit i actu v̄tutis. puta ad fidē ⁊ dilectionē dei. vñ ille actꝰ virtutis cū ſit finis melior ē. Alio mō pōt ꝯſiderari actus virtut̄ ſm ꝙ cōpat̄ ad primū motiuū qḋ eſt amor charitatis: ⁊ ex hac pte p̄cipue aliq̄s actꝰ h3 ꝙ ad pfectionē vite ptineat. q2 vt apl's dic Col. iij. Charitas eſt vinculū pfectiōis. Martyriū aūt inter oēs actꝰ virtuoſos maxime demōſtrat pfectionē charitat̄. q2 tāto magis oñditur aliq̄s aliquā rem amare: q̄to ꝓ ea rem magis amatā ꝯtemnit ⁊ rem magis odioſam eligit pati. Manifeſtū eſt autē ꝙ inter oīa alia bona p̄ntis vite maxīe amat hō ipam vitā. ⁊ ecōtrario maxīe odit ipam mortē. ⁊ p̄cipue cū doloribꝰ corpaliū tormētorū q̄ꝝ metu etiā bruta aīalia a maximis voluptatibꝰ abſterrent̄. vt Aug. dic li. lxxxiij. q̄ōnū. ⁊ ſic martyriū int̄ ceteros actꝰ hūanos eſt pfectior ſm ſuū genꝰ. ſm illō Joh. xv. Maiorē charitatē nemo h3 q̄3 vt aīam ſuā ponat q̄s p amicꝭ ſuis. hec tho. Sciēdū ꝙ dyabolꝰ conatꝰ ē expugnare fidē xp̄i q̄drupl̄r. Primo p potētiā tyrānoꝝ ꝯ q̄s miſit deꝰ ſcōs martyres q̄ eos ſupauerūt p patiam. Luc. xxi. In patia vr̄a poſſidebit̄ aīas vr̄as. Secundo p falſam ſapiam pħoꝝ ⁊ hēticoꝝ ꝯ q̄s miſit deꝰ doctores q̄ eos ſupauerūt p verā ſapiam. Phil. ij. In medio natiōis pue ⁊ pūſe int̄ q̄s lucet̄ ſic luiaria in firmamēto celi. Tertio p ſimulatā vitā fratrū falſoꝝ ꝯ q̄s miſit deꝰ diūſos ordīes religioſoꝝ q̄ eos ꝯfundāt p ſolidā ⁊ ſctā3 vitā. pš. Aſtitit regia. i. militās eccl'a a dextris tuis p ſanctā vitā. in veſtitu deaurato. p ſincerā charitatē. circundata varietate. p relgionū diūſitatē. Quarto p appentiā falſoꝝ miraculorū. ꝯ quā miſit deꝰ fideles teſtes v̄itat̄. Act. pmo. Eritꝭ mihi teſtes i hierl'm ⁊c. ⁊ Mar. vlti. Illi aūt ꝑfecti p̄dicauerunt vbiq3 dño coopāte ⁊ ſmonē ꝯfirmāte ſeq̄ntibꝰ ſignis. Lz aūt ſctā mr̄ eccl'ia paſſa fuerit in diūſis tpibꝰ iſta certamīa: tn̄ tpe bti petri martyris ſil'r h̄ fuerūt ꝯgeſta p hēticos velut dyaboli īſtr'a. Tūc em̄ erāt magni ſeculari potētia. dyabolica ſapīa. ſil'atores ſctitatis. ſectātes dyabolica figmēta. q̄ aliq̄n videbātur aliq̄ falſa operari miracula. ſm illud. ij. Thi. iij. Quēadmodū iānes ⁊ mābres reſtiterūt moyſi: ita ⁊ hi reſiſtūt v̄itati. Iſta certamīa ſupauit glorīoſe btūs petrꝰ martyr cui ſctā mr̄ eccl'a dic. i. Thi. vi. Certa bonū certamen fidei: apphēde vitā et̄nā. ⁊ h̄ q̄ttuor mōis. Primo p apl'ice ſedis legationē. ⁊ ſic confringebat eoꝝ potentiā. pš. Confringā illos nec potuerunt ſtare cadent ſubtus pedes meos. Scd̄o p feruidā p̄dicatōe3. ⁊ ſic adnihilabat eoꝝ falſā ſapiam. pš. Precīxiſti me v̄tute ad bellū: ⁊ ſupplātaſti iſurgētes i me ſubtꝰ me. Tertio p v̄tutū exornatōnē. ⁊ ſic diſpdebat eoꝝ ſillatā ⁊ deceptoriā vitā. pš. Inimicos meos dediſti mihi dor. ⁊ odi. me diſpdidiſti. Q̄rto p miracloꝝ corruſcatiōe3. ⁊ ſic oñdebat eoꝝ fl'a cōmēta. pš. Clama. nec e. q̄ fal. fa. iō dñs Inno. i lr̄a canonizatōis eiꝰ dic. erubeſcāt fallaces hētici ꝙ ſua fallacia cōmēta vileſcūt ⁊ ꝯualeſcūt aplica documēta. ꝓpt̄ea dicebat. b. p. mar. xp̄i bonꝰ odor ſumꝰ aliiſ odor vite ivitā. aliiſ odor mortꝭ i mortē. ſ. hēticꝭ int̄ q̄s tāq3 roſa it̄ ſpias fuit plātatꝰ. ꝓ plātatō roſe i hierico .i. int̄ hēticos ad debellādos ⁊ ꝯfundēdos.

Ideo dicitur. Triginta folia habet roſa.

Triginta folia habet roſa.
In fidei defenſione.
In chriſti imitatione.
In ſui remuneratione.

Primo triginta folia ha
bet roſa in fidei defenſiõe. Sicut eñi ſyna⸗
goga in veteri teſtõ habuit .xxx. ſctós pr̃es
q̃ ſuis claris virtutibꝰ legẽ dei defenderũt ne
infideles eã ↄculcarẽt. ẜm illud Eccli. xliiij.
Laudemꝰ viros glioſos ⁊ ꝑentes nr̃os in
gñationibꝰ ſuis: hoĩes magni ꝟtute ⁊ pru⸗
dentia ſua prediti nunciantes virtute pru
dentie populis ſanctiſſima verba. homines
diuites in virtute pulchritudinis ſtudium
habentes: q̃ gloriã adepti ſunt ⁊ hñtur in
laudibꝰ. Eodẽ mõ alma mr̃ eccl'ia in nouo
teſtõ xp̄i fundata ſanguine nouiſſimo tp̃e
enixa ẽ btm̃ petrũ martyrẽ q̃ .xxx. ꝟtutibus
tanq̃ .xxx. folijs roſe inſertis fidẽ xp̄i acer⸗
rime defendit. ꝓ q̃ mortẽ pati auidiſſime ꝑ
optauit vt patebit. Primũ foliũ huius nr̃e
redolẽtis roſe eſt Abel ſctificatio. Nam vt
dic̃ Greg. i registro. ⁊ hr̃ .xiiij. q. v. c. ſcriptũ
eſt. Reſpexit deꝰ ad abel ⁊ ad munera eiꝰ.
dicturꝰ quippe q: dñs reſpexit ad munera:
p̄miſit ſollicite: q: reſpexit ad abel. q: nõ of⸗
ferens a muneribꝰ: ẜ munera ab offerente
placuerũt. hec ibi. Et Aug. de pnĩa. vt hr̃ de
peni. di. v. c. i. dicit ſic. Reſpexit eñi dñs ad
abel ⁊ ad munera eiꝰ. ẜ priꝰ dixit ad abel q̃
ad munera. Sumẽs eñi mentẽ quã cogno⸗
uit humilẽ: puraz: remunerauit eiꝰ largitatꝭ
munera. hec ibi. Sic ergo mẽs abel ſctificata
fuit a deo q̃ erat fundamẽtũ legis dei ⁊ ini⸗
tiũ. ſic aĩa bti petri martyris ſctificata fuit
a deo ⁊ in gr̃a ↄfirmata. Signũ eñi ſctifica
ti ⁊ ↄfirmati in gr̃a eſt vt nõ peccet deinceps
mortal'r. qð quidẽ ſibi ↄceſſum ẽ. vñ Inno.
in lr̃a canonizatiõis eiꝰ dic̃ ſic. Btũs petrus
ab infantia virginitatẽ ⁊ innocentiã ab oĩ
mortali petõ vſq; ad mortẽ ſuauit. Jõ can
tat eccl'ia in hymno dicẽs. Petrꝰ flos pul⸗
chritudinis ⁊ ꝟtutũ ſacrariũ: nullũ morta⸗
lis criminis ſenſit vnq̃ ↄtagiũ. ⁊ h quidẽ cõ
ueniẽt: q: illos quos deꝰ ad aliq̃d eligit ita
prepat ⁊ diſponit vt ad id ad qð eligunt in
ueniant ydonei. ẜm illð .ij. Coꝝ. iij. Ydone⸗
os nos fecit miſtros noui teſti. Et cũ btũs
petrꝰ martyr ad h eẽt electꝰ vt fidẽ xp̄i ⁊ ec⸗
cleſiã catholicã pene collapſaz reintegraret
iõ talẽ obtinuit gr̃am ꝑ quã diligẽtiꝰ id exe
q̃reret. Secũdũ foliũ huiꝰ nr̃e fragrantꝭ ro⸗
ſe ẽ Enoch iuſtificatio. Naz vt dr̃ Heb. xi.
Enoch nõ inueniebat: q: trãſtulit illũ deꝰ.
Ante trãſlationẽ eñi eiꝰ teſtimoniũ hẽbat
placuiſſe deo. Sic eñi enoch trãſlatꝰ ẽ in ꝑa
diſum terreſtrẽ: ſic btũs petrꝰ martyr trãſla
tus ẽ ab infidelibꝰ hẽtiq̃ ad ſctãm mr̃em ec
cleſiaz q̃ ẽ ꝑadiſus celeſtis. vñ btũs Aug.
li. xiij. de ci. dei. c. xxi. dic̃ ſic. Pñt h ẽt i eccl'ia
itelligi vt ea meliꝰ accipiamꝰ tãq̃ ꝓphetica
idicia ꝓuidẽtia futuroꝝ ꝑadiſũ. ſ. etiã ipaz
eccl'iam. ſicut de illa legit in cãtico cãticoꝝ.
Quattuor flumĩa ꝑadiſi q̃ttuor ſunt euan
gelia ligna fructifera. Scti fructꝰ eorũ oꝑa
eoꝝ: lignũ vite ſctũs ſctõꝝ vtiq; xp̄s. lignũ
ſcie boni ⁊ mali ꝓpriũ ẽ volũtatꝭ arbitriũ.
hec ille. In hũc ꝑadiſum. ſ. ſctãm mr̃em ec⸗
cleſiã trãſlatꝰ ẽ btũs petrꝰ martyr ꝑ baptiſ⸗
malẽ iuſtificationẽ. q: nõ fuit baptizatꝰ ba⸗
ptiſmo hereticoꝝ: ẜ baptiſmo xp̄ianoꝝ. ne
inobediẽs reputaret: ⁊ vt caractere cũ cete
ris ſignaret vt xp̄o corꝑal'r ↄformaret vt i
numero fideliũ cõputaret vt in donis gr̃e
ꝓmoueret ne ceteris ſacr̃is eccl'ie ꝑuaret.
Tertiũ foliũ huiꝰ nr̃e odorifere roſe ẽ Noe
p̄ſeruatio. vñ dr̃ Heb. xi. Noe accepto r̃nſo
aptauit archã in ſalutẽ domꝰ ſue. ẜ Noe ꝑ
gr̃am quã accepit a deo p̄ſeruauit ſolũ octo
aĩas. ẜm illð .i. Pet. iij. In diebꝰ noe cũ fa⸗
bricaret archa: pauci. i. octo aĩe ſalue facte
ſunt. Noe aũt erat tũc ſexcẽtorũ ãnorũ. Sz
btũs petrꝰ martyr cũ eẽt ſeptẽ annoꝝ igreſ
ſus archã catholice fidei diſputãs cum pa⸗
truo ſuꝑ articulos fidei iuincibilibꝰ rõnibꝰ
ipm̃ ↄfudit: ⁊ maximã multitudinẽ hereti⸗
coꝝ ad xp̄i fidẽ ↄuertit. q̃s p̄ſeruauit a dilu
uio dãnationis. ⁊ lz ꝓceſſerit ab hereticꝭ: tñ
ab eoꝝ erroribꝰ extitit alienꝰ. Sic de Noe le
git Gen. v. Proceſſit eñi ab eis ſic lux a te
nebra. ij. Coꝝ. iiij. Deꝰ q̃ dixit lucẽ ſplende
ſcere de tenebris. ſic liliũ a ſpinis. Cant. i.
Sic liliũ int ſpinas. Vñ Inno. in lr̃a cano
nizatiõis eiꝰ dicit. Candido ſctõꝝ collegio
nouũ mũdicie liliũ ẽ exortũ. Sic ſtella mi⸗
cans a nebulis. vñ dr̃ ibidẽ. Gaudeat in ſi⸗
gnis ordo p̄dicatoꝝ q̃ ex eo prodijt ſtella
micãs. Iſte ẽ archꝰ poſitꝰ in nubibꝰ q̃ eſt ſi
gnũ federis fidei catholice ⁊ ſubleuatiõis
ſctẽ mr̃is eccl'ie. Quartũ foliũ huiꝰ nr̃e ſua
uis roſe ẽ Abrahe religio. Vñ dr̃ Heb. xi.
Abrahã obediuit in locũ exire quẽ acceptu
rus erat i hẽditatẽ. cui dictũ ẽ a dño Gen.
xij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatione

tua ⁊ de domo pr̄is tui: ⁊ veni in terrā quā
mōſtrauero tibi. Sic aūt abrahā reliqͭ cun
cta ad iuſſum dn̄i: ſic btūs petrꝰ martyr reli
cta domo cognatiōe ⁊ patria pfectꝰ ē Bo
noniā: ⁊ ibi intrauit religionē fratrū pdica
toꝝ q̄ eſt inſtituta ad pdicādū ⁊ ꝯfeſſiōes
audiēdū. vn̄ abbas Neſtoriꝰ in collatiōibꝰ
patrū dic. Quidā eligētes egrotātiū curaꝫ
alij interceſſionē q̄ ꝓ miſeris atqꝫ oppſſis
īpendit̄ exeqn̄tes: aut doctrīe inſtātes: aut
elemoſynas paupibꝰ largiētes. it̄ magnos
ac ſummos viros ꝓ affectu ſuo ac pietate
viguerūt. hec ille. Tāto aūt celebrioꝛ ē reli-
gio pdicatoꝝ q̄to magis ꝑ eā ꝓcurat̄ ſalus
aīarū. qd̄ ꝑtinet ad obſequiū dei. cui nullꝫ
ſacrificiū ē acceptiꝰ vt dic Greg. ſup Eze-
chie. Maiꝰ etiā ē ſpūalibꝰ armis ꝯ erroꝛes
hereticoꝝ ⁊ tēptatiōes demonū fideles de-
fendere q̄ corpalibꝰ armis pplʒ fidelē tue
ri. ⁊ de btō petro martyre Inno. in lr̄a cano
nizatiōis eiꝰ dic. Noctē poſt dormitionē bre
uē in ſtudijs lectionū ⁊ alijs ſacris vigilijs
occupabat. dies aūt impendebat cōmodis
aīarū. pdicatiōibꝰ vel ꝯfeſſionū audientie:
aut īpugnatiōi hereſum inſiſtēdo. Iuxta il-
lud Titū. i. Amplectentē eū q̄ ſm̄ doctrinā
ē fidelē ſmonē vt potēs ſit exhortari in do
ctrina ſana: ⁊ eos q̄ cōtradicūt arguere ⁊c.
Quintū foliū huiꝰ nr̄e roſe ē Yſaac pfeſſio
in q̄ maxīe viguit obediētia. Vn̄ btūs Au
guſti. li. xvi. de ci. dei. c. xxxi. dic. Yſaac ſic dn̄s
crucē ſuā ſibi ligna ad victime locū q̄bꝰ fue
rat īponēdus ipe portauit. ⁊ ī h̄ appꝑuit ma
xima eiꝰ obediētia. In religiōe aūt ſummū
eſt obedīa. q2 vt Greg. xxv. moral. dic. Obe
diētia victimis iure pponit̄. q2 ꝑ victimas
aliena caro: ꝑ obediētiā vo voluntas ꝓpria
mactat̄. Nā illud qd̄ fit ex obedīa eſt mag
deo acceptū q̄ʒ illud qd̄ fit ꝑ ꝓpriā volūta-
tē. ſm̄ q̄ Hiero. dic ad Ruſticū monachū
Ad id tēdit orō vt doceā te nō tuo arbitrio
dimittēdū. Btūs petrꝰ martyr maxīe obe-
diētie fuit. ſicut ī lr̄a canonizatiōis eiꝰ dn̄s
Inno. dic. Ingreſſus aūt ordinē fratrū pdi
catoꝝ ꝯuſatiōe ꝯſpicuꝰ: ſpectabil fama: opi
nione mirabil: deuotione gratꝰ: hūilitate le-
nis: obedīa placidꝰ: benignitate ſuauis: pie
tate cōpatiens: patiā ꝯſtās: charitate pſta
bilis: ⁊ in cūctis moꝝ maturitate fuit cōpoſi
tus. hec ille. Sextū foliū huiꝰ nr̄e roſe ē Ia-
cob ꝯtēplatio. nā fugiens a facie Eſau fr̄is
ſui ꝑſeqn̄tis ipꝫ parūꝑ in via obdormiuit. vi
ditqꝫ dn̄ʒ inixū ſcale. cui dn̄s locutꝰ ē ⁊ ꝯſo
latꝰ ē vt dr̄ Gen̄. xxviij. Sic btūs petrꝰ mar

tyr ob ꝑſecutiōes graues hetico ꝝ ⁊ maxīe
ſuoꝝ attinētiū q̄ eū accuſauerāt ꝓuiciali q̄
magna ⁊ quia ſcādala ꝑpetrauerat ī ciuitate
bononien̄. ī dedecꝰ ipoꝝ: ꝯpulſus ē ire eſin̄
nō ſine acri pnīa. cūqꝫ videret pullulare he
reſes in ciuitate eſina nec poſſet obuiare vt
optabat: cū lachrymis corā crucifixo orās
ait. Domine qui noſti omnia anteq̄ʒ fiant
tu ſcis quoniam nihil egi eoꝛuꝫ que iſti ad-
uerſum me mentiuntur. Diſrumpe igitur il
los ⁊ da paceʒ ſuſtinentibus te vt ſerui tui
fideles inueniantur. Tunc crucifixus ver-
tens caput in aliud latus ait. Et ego petre
quid feci: ⁊ ſic confortatus eſt. Septimuꝫ
foliū huiꝰ nr̄e roſe ē Ioſeph purificatio. nā
fugiēs vxorē phutifaris q̄ ipꝫ ad adulteriū
īuitabat: caſtitatē ſuā illibatā ꝯſeruauit. vt
dr̄ Gen̄. xxxix. quē tn̄ ipa falſo accuſauit q̄
vi opp̄mere ipam voluit. Sic btūs petrus
martyr dū oraret deuotiꝰ in cella corā yma
gine crucifixi ac diceret illā orōnem. Deus
innocētie reſtitutoꝛ ⁊ amatoꝛ dirige ad te
tuoꝝ corda ſuoꝝ vt ſpūs tui feruore conce
pto ⁊ in fide inueniant̄ ſtabiles ⁊ in ope effi
caces. ⁊ dū virginitatē ſuā ⁊ agones ſuos
vgini cōmēdaret. audiuit btām vginē dua
bus comitatā puellis dicētē ſibi. ego roga-
ui ꝓ te petre vt nō deficiat fides tua. Statiꝫ
q̄ accuſatꝰ eſt pori q̄ cū mulieribꝰ tota no-
cte colloqbat̄. q̄ tn̄ infamiā purgauit. Octa
uū foliū huiꝰ nr̄e roſe ē Iude ꝯfeſſio. de q̄ dr̄
Gen̄. xlix. Iuda te laudabūt fr̄es tui. manꝰ
tua in ceruicibꝰ inimicoꝝ tuoꝝ. adorabūt te
filij pr̄is tui. Iudas q̄ ꝯfitēs iterptat̄ btm̄
petrū martyrē deſigt q̄ fidē xp̄i ꝯfeſſus ē nō
tm̄ ī vita: ſʒ et ī morte. quē oēs fr̄es ſui lay-
ci fideles clerici religioſi laudāt ꝓpt̄ pugnā
victorioſam quā hūit ꝯ heticos. cū eni q̄dā
heticꝰ garrulꝰ ꝯ eū nimis īſtaret: ille deū ora
uit vt aut eū ꝯuerteret aut lingua puaret. ſta
timqꝫ mutꝰ effectꝰ ē. q2 vitatē fidei ꝯfiteri
noluit. Nonū foliū huiꝰ nr̄e roſe ē moyſi di
lectio q̄ ob charitatē quā gerebat ad pplʒ
dei ꝯfidet̄ dixit dn̄o. aut dele me de libro tuo
in quē me ſcripſiſti: aut pce huic pplo. Vn̄
miām obtinuit. Sic btūs petrꝰ martyr quo
tidie orabat vt deꝰ nō alit̄ ꝑmitteret ipſum
mori q̄ʒ ꝓ fide xp̄i. vn̄ dr̄ in lr̄a canonizatio
nis eiꝰ. Feruēs quoqꝫ amatoꝛ fidei ſic aīo
ſuo illā impſſerat q̄ qqꝫ ipius vba ⁊ opa
vtute fidei redolebant. ⁊ ſicut moyſes ſte
tit corā pharaone ꝓ libertate ppli dei: ſic be
atus petrꝰ martyr ſe oppoſuit hereticis ꝓ li
bertate ecclīe catholice. Nā heretici liberta

tem eccľie nitebanť auferre ⁊ ipam in ſer⸗
uitutē redigere. Gal.ij. Propť ſubintrodu
ctos falſos frēs q̄ ſubintroierunt explorare
libertatē nr̄am. Decimū foliū hui⁹ nr̄e roſe
eſt Aaron p̄dicatio. Nā moyſes cū eēt im
peditioris lingue petiuit a dn̄o auxiliū elo⸗
quentis viri q̄ ſibi eēt p̄ſidio ad ꝯuincēdū
pharaonē. cui dat⁹ eſt aaron. vt dr̄ Exo.iiij.
Sic ſumm⁹ paſtor eccľie vexillū fidei catho
lice tradidit btō petro martyri quē fec gn̄a⸗
lē inq̄ſitorē ad inq̄rēdos ⁊ debellādos he⸗
reticos in ptib⁹ ytalie. Et ſic btūs Lauren
tius Sixto pape obediuit cui diuini v̄bi rn̄
ſa cōmiſerat: ſic btūs petr⁹ martyr ex obedi
entia ſcē romane eccľie fidei catholice diui
v̄bi curā aſſumpſit, p q̄b⁹ nō dubitauit mo
ri. vn̄ in lr̄a canonizatiōis ei⁹ dr̄. Pro defen
ſione nāq̄ fidei ⁊ obediā romane eccľie vir
ille venerabilis acerrimā mortē tulit. ⁊ q̄to
ſanguis bti petri martyris fuit dignior ⁊ p̄
cioſior ſanguine aīaliū imolatoꝝ p aaron
ſummū ſacerdotē: tanto hoſtia quā obtulit
fuit deo acceptior, qr ſeipm̄ obtulit. ⁊ h̄ fuit
ac ſi xp̄s iterū ſeipm̄ obtuliſſet, ppť vnionē
ei⁹ p charitatē cū btō petro. Undecimū fo⸗
liū hui⁹ nr̄e roſe ē phinees defenſio. de q̄ dr̄. i.
Mach.ij. Phinees zelādo zelū dei accepit
teſtm̄ ſacerdotij i ſecľa. q̄r vt ðr Nume.xxv.
Cū vidiſſʒ phinees q̄ndā virū iſraelitā in⸗
trantē ad ſcortū madianitā: arrepto pugio
ne pfodit ābos ſil' virū. ſ. ⁊ mulierē. Sic be
at⁹ petr⁹ martyr zelās fidē catholicā ⁊ pſe⸗
quēs hēticos dicebat eis q͡p de tota ſac̄ ſcri⸗
ptura teſtimonia ſua pferrēt ⁊ ip̄e p ſe ⁊ ꝯ
eos tm̄ vnū militē. ſ. paulū aſſumeret. q̄ dic̄
Sumite gladiū ſpūs qđ ē v̄bū dei. Hoc gla
dio v̄bo dei pfodit hereticos ⁊ hēſim eorū.
ſm̄ illud. i. Peť.iij. Parati ſemp ad ſatiſfa
ctionē oī poſcēti vos rōem de ea q̄ in vob̄ ē
ſpūs fide ⁊c̄. Duodecimū foliū hui⁹ nr̄e ro
ſe ē ioſue expugātio. de q̄ ðr Eccľi.xlvi. Forꝭ
ī bello ieſu naue expug̃re hoſtes vt ꝯſeq̄re
tur hēditatē iſrľ. aut nō ī iracūdia ei⁹ ipedi⸗
tus ē ſol ⁊ facta ē vna dies q̄ſi duo. Inuo⸗
cauit altiſſimū oīpotētē obpug̃ndo īimicos
vndiq̄ʒ. ⁊ audiuit illū magn⁹ ſctūs de⁹. Sic
btūs petr⁹ martyr cū quēdā hereſiarchā co
rā pplo mediolani examinaret velut dux ⁊
inq̄ſitor: ⁊ maxim⁹ eſt⁹ cūctos afficeret: pre
miſſo ſigno cruc̄ ⁊ orōne ad deū fuſa mox
nubes deſcēdit q̄ refrigeriū toti pplo p̄ſti⸗
tit ⁊c̄. Decimūtertiū foliū hui⁹ nr̄e roſe eſt
gedeonis liberatio. cui cū eſſet dictū vade:
qm̄ in hac fortitudīe tua liberabis iſrael de
manu madian. cūq̄ʒ heſitaret quia pauciſſi
mos habebat ſecū: audiuit, dn̄s tecū viroꝝ
fortiſſime. vt pʒ Judic̄.vi. Sic btūs petrus
martyr tāq̄ vir celeſtis a deo miſſus ad cō
uincendos hereticos magnā fortitudinē ⁊
gratiā a deo impetrauit. Cui pater dedit cō
ſtantiā ad reſiſtendū: filius ſapiām ad cō⸗
uincendū: ſpūſſctūs gratiā ad ꝯuertendū.
vt pʒ de heretico qui coram tabula in qua
erat ymago bti petri martyris depicta reci⸗
pientis martyriū: furibūdus inſilijt ⁊ mu⸗
tus effectus abiurans hereſim ⁊ cōfitens
peccata ſua corde liberat⁹ eſt. Decimūquar
tū foliū hui⁹ noſtre roſe eſt ſanſonis morti⸗
ficatio qui plures occidit moriēs q̄ʒ viuēs.
Unde dixit. Moriať ſanſon cū philiſteis.
vt pʒ Judic̄.xvi. Sic btūs petr⁹ martyr ve⸗
lut granū mortificatū multū fructū attulit
dū per paſſionē ſuā multos hereticos ad fi
dem xp̄i ꝯuertit. ſicut in publica p̄dicatiōe
p̄dixit. Ego deteri⁹ eis faciā mortu⁹ q̄ʒ viu⁹.
Qđ verbū in dies verificať. Jđ cantat ſcā
mr̄ eccľia. Dū ſanſonis vulpes q̄rit. i. hereti
cos quos velut alter ſanſon pquirit ⁊ pſe⸗
quitur ab iniq̄s emiť. caput ſacrū lictor fe⸗
rit. iuſti ſanguis fundiť ſic triūphi palmaʒ
gerit dū p fide moriť. Decimūquintū foliū
noſtre huius roſe eſt ſamuelis illuminatio
Nā vt diciť. i. Reg.iij. Factū eſt vt hely ia
ceret in loco ſuo ⁊ oculi ei⁹ caligauerāt: nec
poterat videre lucernā dei anteq̄ extingue
retur. Samuel aūt dormiebat in tēplo dn̄i
vbi erat archa dei. Sic btūs petr⁹ martyr ve
lut alť ſamuel fideľ ppheta dn̄i dormiebat
ſepult⁹ in tēplo ⁊ eccľia catholica fratrū p̄⸗
dicatoꝝ de mediolano qui erat lucerna ar⸗
dens ⁊ lucēs per fidei manifeſtationē. quā
heretici videre nō poterāt donec ip̄am exti
xerūt p mortē. Sʒ nō erat extincta. qm̄ ve⸗
hementť ardebat in ꝯſpectu dn̄i. cui⁹ ſignuʒ
ē q͡p lāpades frequentť dīnitus ſunt accēſe
ad ſepulchrū ei⁹ nľlo ſuffragāte hūano au⸗
xilio. ppťea i lr̄a canonizatōis ei⁹ ðr. ad ſci
petri tumulū freq̄ns lux deſcēdit in cui⁹ lau,
ti. lā. accēdit. Nāq̄ʒ p⁹ mortē ipi⁹ lāpades ſ ad
ſepulchrū ei⁹ venerabile depēdētes pľies p
ſeip̄as abſq̄ʒ omi hūano ſtudio ⁊ miſterio
dīnit⁹ ſunt accēſe. Cōueniēs em̄ erat vt qm̄
igne ac luīe fidei claruerat: valde excellenť
ſingľare de ip̄o ignis ⁊ lumis miraculū de
mōſtrareť. Decimūſextū foliū hui⁹ nr̄e roſe
eſt nathan reprehenſio. de quo ðr. ij. Regū

xij. ꝙ cū argueret dauid de pctō ſuo ⁊ ille co
gnoſcens pctm̄ ſuū diceret. peccaui dn̄o. di-
xit nathā. Dn̄s quoqꝫ tranſtulit pctm̄ tuū
nō morieris. Sic cū quidā hereticꝰ ſctitatē
⁊ miracula ſcti petri martyris ⁊ fidē ſancte
mrīs eccľie deprauaret ſumpto quodā ſub
oſtētatiōe morſello ꝙ eū nō poſſet ſi circa
hoc delinqret trāſglutire. ſenſit mox ipꝫ ſuo
gutturi ſic inherentē vt illū educere vel in-
ducere nō valeret. cui ſctūs petrꝰ martyr vi
ſibiliter apparēs eūqꝫ vehement̄ arguēs de
hoc ꝙ fidē xpi ⁊ ſctām mrēm eccľiam ca-
tholicā ſic vilipēderꝫ ⁊ obpugnaret: ilico pe
nitens ⁊ ſentiēs vicine mortꝫ euentū facto
voto ꝙ ab hm̄ōi reſipiſceret: fuit ꝓtinꝰ illo
euomito liberatus. Decimūſeptimū foliūꝫ
nr̄e huiꝰ roſe eſt dauid liberatio. Nā vt dr̄. i.
Reg. xvi. Jnuaſit ſpūs dei malꝰ Saul. Da
uid aūt pſallebat manu. q̄diu dauid pſal-
teriū pulſabat ſaul nō vexabat̄. cū em̄ eſſet
inimicꝰ dauid: tn̄ bn̄ficio eiꝰ liberabat̄ a ſpū
malo. Sic btūs petrꝰ martyr cuiuſdā nobil̄
lꝫ heretici ⁊ inimici fidei catholice filiū pre
nimio ⁊ horribili tumore gule: nec loq̄ nec
ſpirare valentē leuatꝫ ad deū manibꝰ ⁊ crucꝫ
ſup eo facto ſignaculo ſuppoſita cappa ve-
lut pſalterio loco infirmo pfectiſſime ſana
uit tā in aīa q̄ꝫ in corpe. ne deinceps ſpūs p
fidie illū nequit̄ exagitaret. Etiā dū Sau
fredus de cumis hr̄et de pāno tunice ſcti pe
tri martyris vt ꝯuinceret hereticū quendā
pannū ipm̄ in ignē piecit: q̄ ꝓtinꝰ ignē exti-
xit. qd̄ vidēs hereticꝰ ad fidē xpi ꝯuſus eſt
Decimūoctauū foliū nr̄e huiꝰ roſe eſt ſalo-
monis gubernatio de q̄ dr̄ Eccli. xlvij. Sur
rexit filiꝰ ſenſatꝰ: ⁊ ꝓpt̄ illū deiecit oēm potē
tiā inimicoꝝ. Salomon imperauit in diebꝰ
pacis cui ſubiecit dn̄s om̄s hoſtes eruditꝰ
eſt in iuuētute ſua ⁊ īpletꝰ eſt q̄ſi flumē ſa-
pientia. Sic btūs petrꝰ martyr velut fidei
pugil egregiꝰ hereticoꝝ dogma peſtiferū in
vita ſua plurimū eradicauit. poſt mortē āt
ſuā eiꝰ meritꝫ ⁊ coruſcantibꝰ miraculis fuit
adeo extirpatū vt q̄ꝫplurimi errorē ſuū re-
liq̄rint ⁊ ad gremiū ſctē eccľie ꝯuolauerint
ita vt ciuitas mediolanēſis ⁊ comitatꝰ eiuſ
dē vt tot hereticoꝝ ꝯuēticula reſidebāt in-
tantū ſit purgata vt alijs expulſis alijs ad
fidē xpi ꝯuſis nullꝰ ibidēꝫ audeat aliq̄tenꝰ
appere. Pl̄es etiā ex eis maximi ⁊ famoſi
p̄dicatoꝝ ordinē ſunt ingreſſi. q̄ vſqꝫ nūc cū
ctos hēticos ⁊ fautores feruore mirabili p
ſequunt̄. Decimūnonū foliūꝫ nr̄e huiꝰ roſe
eſt helye ſuſcitatio. de q̄ dr̄ Eccľ. xlviij. Sur
rexit helyas ꝓpħa q̄ſi ignis ⁊ v̄bū ipiꝰ q̄ſi
facľa ardebat. q̄ ſuſtulit mortuū ab inferis
de ſorte mortꝫ ī v̄bo dn̄i dei. Hic ēt vt dr̄. iij.
Reg. xviij. Cū aer eēt clarꝰ nec vlla nubes
in eo apperet orauit ad dn̄m ⁊ ſtatim nu-
bes aſcēdit de mari. Sic btūs petrꝰ martyr
fuit velut ignis. de q̄ dic̄ Jnno. in lr̄a cano-
nizatiōis eiꝰ. Tunc clariꝰ fidei lāpas lucet.
cū ardētes lucerne martyꝝ ſuppliciorꝫ in-
cendijs corpalit̄ extinguunt̄. Qd̄ plane ⁊ li
q̄do patuit in ipiꝰ bti petri martyris paſſio
ne. qꝛ poſt gl̄ioſūꝫ ⁊ recolēdū eiꝰ martyriū
ſic ſuoꝝ multitudie ⁊ eminētia miraculorū
fides reſplēduit ꝙ q̄ꝫplurimi hētici eoꝝqꝫ
credētes ipiꝰ fidei tot ⁊ tātoꝝ oſ̄ſiōe ſigno
rū agnita v̄itate ad illiꝰ lumē de ſuoꝝ erroꝝ
tenebris ꝓpere redierūt. hec ibi. Jnt̄ cetera
miracula h̄ de ipo fert̄ ꝙ cū mulier q̄dā in
flandria pepiſſet tres filios mortuos ⁊ iāꝫ
q̄rtū filiū etiā mortuū pepiſſet: deuotiſſime
btō petro martyre ſe deuouit quē ſuis meri
tis a mortuis ſuſcitauit. Cōſil̄e accidit Ce
nonis in ꝓuincia francie cū puella q̄dā in
flumie raptim ſubmerſa eēt ⁊ mortua meri
tis bti petri martyris p̄ſtine vite reſtituta.
qd̄ ſignū viderūt oēs ppľi q̄ erāt in eccľia
fratrū p̄dicatoꝝ. vbi pentes eiꝰ emiſſo voto
ſuſcitatā gaudioſe recepꝑūt. Uiceſimū fo-
liū nr̄e huiꝰ roſe eſt helyſei ſubuētio. de q̄ dr̄
Eccľ. xlviij. Helyſeꝰ ī diebꝰ ſuis nō ptimuit
p̄ncipē ⁊ in potentia nemo vicit illū in vita
ſua fecit monſtra: nec ſupauit illū v̄bū ali-
qd̄. Duo em̄ p̄cipua fecit heliſeꝰ in vita ſua
Priō cū ipe deſcēderet de Bethel pueri par
ui egreſſi de ciuitate illudebāt ei. q̄s maledixit
⁊ duo vrſi lacerauer̄t eos vt dr̄. iiij. Reg. i.
Scd̄o ſanauit Naaman ſyrū a lepra vt dr̄
ibidē. v. c. Sic btūs petrꝰ martyr dū p̄dica-
ret Ceſene in ytalia in platea ciuitatꝫ: q̄dā
nobiles iuuenes q̄ꝝ domꝰ erat cōtigua pa-
lacio dn̄ij cuꝫ eēnt hētici iacebāt lapillos ꝯ
ſcm̄ p̄dicātē q̄ꝝ malignitatē ſepiꝰ increpās
nihil pfecit. tādē publice illi domui maledi
xit: q̄ ſtatim corruit ⁊ xlij. duos viros q̄ in-
tꝰ erāt pit̄ interemit. Deīceps āt nūq̄ꝫ domꝰ
p̄dicta repari potuit cū pl̄ies attēptatū fu-
iſſet ēt vſqꝫ ī p̄ntē diē. Scd̄o cū q̄dā deſpa
tꝰ noīe Roba oīa ī ludo pdidiſſꝫ ⁊ demōes
īuocaſſet: vexatꝰ ab eis mirabil̄r ēt vſqꝫ ad
mortē. tādē meritꝫ bti petri martyris pfectē
caratꝰ pn̄iam egit ſalutareꝫ. pterea multi a
varijs lāguoribꝰ ⁊ diūſis infirmitatibꝰ cura

ti ſunt. bibentes aquã intinctã reliquijs bti petri. Etiã frater Jobes polon⁹ ordinis nři cũ apud bononiã quartana laboraret. tãdẽ in feſto bti petri mar. q̃ erat ſermocinatur⁹ ad clerũ. deuotiſſime ſe deuouẽs meritis ſcti ẽ pleniſſime ſanat⁹. Uiceſimũprimũ foliũ nře hui⁹ roſe eſt Ezechie ſanatio. Naʒ vt dr̃ Ecc̃. xlviij. Fecit ezechias qđ placuit deo et fortiter iuit in viã dauid pr̃is ſui. In diebus ipi⁹ retro rediȷt ſol: ⁊ addidit regi vitã. Sic beat⁹ petr⁹ mar. pmo cũ quidã naute caligine noctis maris pcellis pene naufragarent ad inuocatõnẽ ei⁹. in antẽna cũ luminarib⁹ accenſis apparuit. oĩſq; obſcuritate fugata. nox illa tam caliginoſa in diẽ clariſſimuʒ cõmutat̃: mare q̃euit: vent⁹ ceſſauit a tẽpeſtate ſaniq; ⁊ incolumes naute ipſo die ianuam puenerũt. Secũdo cũ q̃dã magiſter grãmatice in puincia Teuthonie apud traiectum plurimũ detraheret ſctitati bti petri mar. de quodã ſanguie q̃ miraculoſe apparuerat in digitis quarũdã mulierũ filantiuʒ in feſto p̃dicti martyris: grauib⁹ febrib⁹ correptus vicin⁹ morti deſperatiõe medicoꝝ: totum ſe deo ⁊ ſancto petro martyri deuouẽs mox ſanat⁹ eſt. Uiceſimũſecũdũ foliũ nře hui⁹ roſe eſt Joſie ampliatio. de q̃ dr̃ Eccl'i xlix. Memoria ioſie in compoſitiõe odoris Ipe eſt direct⁹ diuinit⁹ in penitẽtia gẽtis vt tulit abhoĩatões impietatis ⁊ gubernauit ad dñm cor ipi⁹: ⁊ in dieb⁹ pctõꝝ corroborauit pietatẽ. Idẽ dr̃. iiij. Reg. xxiij. Sic beat⁹ petrus martyr vt ampliaret fidẽ ieſu xpi. abſtulit abominationes demonũ vexantiuʒ ⁊ inducentiũ plures ad pctm̃. vt pʒ de euphemia dioceſis modiolanẽſis. q̃ ſeptẽ annis a demonib⁹ vexata. maxime dieb⁹ dñicis ⁊ feſtiuis cum miſſa celebraret̃: meritis ſcti petri martyris eſt pfecte ſanata. Etiaʒ nerbona ſeptẽ annis a demonib⁹ agitata ⁊ heretico quodã q̃ Cõradus de landriano vocabatur maximo quidẽ nigromãtico nõ valente eaʒ tenere meritis ſcti petri martyris liberata eſt ⁊ nigromantic⁹ abiurata oĩi hereſi ⁊ incãtationib⁹ demonioꝝ ad fidẽ catholicã cõuerſus eſt. Uiceſimũtertiũ foliũ noſtre huius roſe eſt Jeremie pñũciatio. de quo dr̃ Eccl'i. xlix. Male tractauerũt illũ q̃ a ventre mřis cõſecrat⁹ eſt ppheta. Sic beat⁹ petr⁹ mar. cõſecrat⁹ a deo ppheta ſpũſctõ plen⁹: q̃ttuor p̃dixit. Pr̃o nãq; tranſiens cũ fratre gerardo tridentino. iuxta quoddã caſtrũ hereticoꝝ noĩe gather. p annũ añ paſſionẽ ſuaʒ dixit illi ſocio. Jſtud caſtrũ deſtruet̃ p fide. ⁊ nazari⁹ ⁊ deſideri⁹ duo epi hereticoꝝ q̃ ibi ſepulti ſunt cõburent̃ in curia ipi⁹ caſtri. qđ ita euenit miniſterio fratrũ inq̃ſitoꝝ ꝯ hereticos. Secũdo dũ in dñica ĩ ramis palmarũ beat⁹ petr⁹ mar. p̃dicaret mediolani vbi erat vtriuſq; ppl'i maxĩa m̃ltitudo. ſ. viroꝝ ⁊ mulierũ: dixit alta voce. Scio p certo q̃ heretici tractãt mortẽ meã ⁊ p morte mea pecunia ẽ iam depoſita: ſʒ faciãt qđ volũt: q2 deteri⁹ faciã eis mortuus q̃ viu⁹. q̃ infra menſem ab eis occiſus ẽ. Tertio dũ q̃dã matrona noĩe Girolda. xiiij. annis a ſpiritib⁹ imũdis fuiſſet obſeſſa ⁊ nulli⁹ auxilio iuuari poſſet. tandẽ veniẽs ad ſctm̃ petrũ mar. poſtulauit ei⁹ ſuffragiũ. cui ſanct⁹ r̄ndit. Cõfide filia q2 ⁊ ſi modo qđ poſtulas impetrare non vales. non m̃lto poſt a me plenarie obtinebis: qđ ⁊ factũ eſt. nam poſt paſſionẽ ei⁹ p̃dicta mulier accedens ad ſepulchrũ bti petri martyris: pfecte fuit liberata. Quarto dũ ipſe de cumis mediolanũ pgẽt ⁊ tũc pateret̃ q̃rtanã: ⁊ ſocij diceret ei q̃ nõ poſſent mediolanũ applicare. ſctũs r̄ndit. Apud ſctm̃ ſimplicianũ oportet nos hoſpitari: qđ ⁊ factuʒ eſt. nã cũ ei⁹ ſacrũ corpus deferret̃ ppt̃ nimiaʒ ppl'i freq̃ntiã: nõ potuerũt illud mediolanuʒ deducere: ſʒ apđ ſctm̃ ſimplicianũ depoſuerũt ⁊ ibidẽ illa nocte remãſit. Uiceſimũq̃rtũ foliũ nře hui⁹ roſe ẽ Ezechiel reuelatio. de q̃ dr̃ Ecc̃. xlix. Ezechiel q̃ vidit cõſpectũ glorie quã oñdit illi in curru cherubĩ. Sic btõ pe. mar. reuelatũ eſt q̃ glioſũ inſagnia btõꝝ ſpũuʒ xps ſibi pauerat imo ſepi⁹ in ſpũ rapt⁹ vidit pl'ima ſecreta dei. q̃ p̃dicatur⁹ erat fidelib⁹ xpianis: cui⁹ gl'iaʒ de⁹ reuelauit multis pſõis: pcipue aũt cuidã deuotiſſime moniali ĩ mõaſterio de ripul' apđ florẽtiã eo die q̃ martyrizat⁹ fuit. Uiceſimũq̃ntũ foliũ nře hui⁹ roſe eſt Zorobabel reſtauratio. de q̃ dr̃ Ecc̃. xlix. Quõ ãplificem⁹ zorobabel: Nã ⁊ ipe q̃ſi ſignũ in dextera iſrl'. Hic reſtaurauit vrbẽ ſctãm hierl'ʒ. vt dr̃. i. Eſdre. iij. Sic bea. pe. mar. reſtaurauit ꝯuẽtũ attrabatẽſeʒ ordinis nři. Nã cũ mercatores q̃dã ĩ ciuitate attrabatẽſi haberẽt iux̃ ꝯuẽtũ nřm maximam ſtruẽ lignoꝝ venaliũ. in q̃b⁹ ignis erat ſuccẽſus ⁊ vẽt⁹ impelleret flãmas ĩ ꝯuẽtũ nec poſſet ab incẽdio vllo modo liberari. apportatis reliquijs bti pe. mar. cũ maxĩa deuotione. flãma incẽdij ĩ aliud lat⁹ deflexit ⁊ ꝯuẽt⁹ illeſus oĩno pmãſit. excepta q̃dã cruce q̃ erat ĩ ſummitate ecc'lie quã ignis ſuccenderat añ ap-

quartana

portationē ꝑdictarū reliquiarū. Uiceſimū ſextū foliū nr̄e hui⁹ roſe ē Eſdre reedificatō de q̊ dr̄ Ecc̨.xlix. In dieb⁹ ſuis edificauit domū ⁊ exaltauit tēplū ſctm̄ dn̄o parū in gl'ia ſempit'na. Sic be.pe.mar.edificauit pl'es cōuent⁹ ordinis nr̄i ī diuerſis ptib⁹ xp̄ianitat̨ puta parme.ceſene.etiam ī traiecto ciuitate theutonie: cū q̄dā frēs deducerēt lapides ꝑ edificāda eccl'ia nauigio: ⁊ nauis adheſiſſet cuidā littori adeo vt nullo mō moueri poſſet inde ſuppꝰor appoſita manu ad nauī ⁊ leuit' ipā̄ īpellēs ait. In noīe ſcī petri mar. in cui⁹ honorem lapides iſtos deferim⁹: vade. Statimqꝫ nauis velociſſime ſe mouit: ⁊ de littore integra receſſit. Uiceſimū ſeptimū foliū nr̄e hui⁹ roſe ē Neemie deuotio. de q̄ dr̄.ij. Eſdre.viij. dixit aūt neemias vniu̇ſo ppl'o. dies ſctificat⁹ ē dn̄o deo nr̄o. Nolite lugere ⁊ flere: nolite ꝯtriſtari. Gaudiuꝫ em̄ ē fortitudo nr̄a q̄ cōfitebant' pctā ſua. ⁊ adorabāt dn̄m deū ſuū: ⁊ dn̄s de celo exaudiuit eos in miſi cordijs mult̨. Sic be.pe.mar.ſua paſſiōe cōſecrauit diē ſuā dn̄o in q̄ magnū gaudiū attulit plebi dn̄i. Cū em̄ Innocē.q̄rt⁹ btm̄ petrū ſanctoꝝ martyrū katalogo aſſcripſiſſet frēs apō mediolanū ad capl'ꝫ ꝯueneñt. Uolentes aūt ei⁹ corp⁹ ad altiorē locū trāſferre cū pluſq̄ꝑ annū ſub tr̄a iacuiſſet: ita ſanū ⁊ integrū rep̄tū ē ac ſi eadē die fuiſſet ſepultū Frēs igr̄ ſup̄ magnū pulpitū iuxta plateam corp⁹ ei⁹ cū magna reuerētia deduxeñt: ⁊ ibi deꝫ oī ppl'o ē oñſuꝫ ⁊ ab eo deuotiſſime honoratū. ſil'r cū q̄dā comitiſſe ō mōte maſino ad bea.pe.mar. ſpālez deuotōez hērent ⁊ ei⁹ vigiliā ieiunarēt ⁊ intereſſent veſpis vigilie ipi⁹ ⁊ faculā quādā accēſaꝫ ad altare ei⁹ poſuerūt: quā cū extinxiſſet ſacerdos diuinit⁹ ē iterū ac tertio accēſa. Uiceſimūoctauū foliū nr̄e hui⁹ roſe ē Symeōis honie filij impetratio. de q̄ dr̄ Ecc̨.l. Qui curauit gētē ſuā ⁊ liberauit eā a ꝑditōe. Et iterauit orōnē ſuaꝫ volēs oñdere v̄tutē dei Sic be.pe.mar. apō deū ꝓ nob̄ aduocare nō deſinit. de q̄ pōt exponi illō.ij. Macha.xv. Hic ē fratrū amator ⁊ ppl'i iſrl'. Hic ē q̄ mlt̄ū orat ꝓ ppl'o: ⁊ vniu̇ſa ſctā ciuitate ⁊ accept⁹ ē valde. pꝫ ex miracul' ei⁹ mult̨ q̄b⁹ ꝑſtat bn̄ficia ſanitat̨. Nā a morbo caduco liberauit quēdā puerū. ēt ab eodē morbo caduco liberauit quādā mulierez religioſaꝫ ī frācia. alioſ a podagra. alios a febre q̄rtana. alios a ꝯtinuis febrib⁹. alios a tumore gule. alios a fractura inteſtinoꝝ ⁊c̄

Uiceſimūnonū foliū nr̄e hui⁹ roſe ē Jude machabei reductio, de q̄ dr̄.i. Mach.iij. Similis fact⁹ ē leoni ī opib⁹ ſuis ⁊ ꝑſecut⁹ eſt iniq̊s ꝑſcrutās eos: ⁊ q̄ ꝯturbabāt ppl'ꝫ ſuū ſuccēdit eos flāmis. ⁊ repulſi ſūt inimici ꝑ timore ei⁹ ⁊ noīat⁹ ē vſqꝫ ad nouiſſimū tr̄e ⁊ ꝯgregauit peūtes. Sic be.pe.mar. tanq̄ꝫ leo q̄ ꝑdicator feruid⁹ fidei zelator alte ⁊ vbiqꝫ rugiebat: ītrepid⁹ hereſuꝫ dānator: vicioꝝ rigid⁹ ſꝑ extirpator. v̄itat̨ lucid⁹ doctor ⁊ amator. Naꝫ hētic⁹ q̄dā noīe Opizo deridēs ſctītē bti pe.mar. accedēs ad altare ipi⁹ ſcti accepit duos denarios ⁊ ſocijs ait. Bonuꝫ ē vt bibam⁹ iſtoſ. ſtatiqꝫ īmobil' fact⁹ ꝑuat⁹ vſu ⁊ oīꝫ mēbroꝝ ſe duouit abiuraturū oēꝫ ſuā hēſim. Reſtitut⁹ itaqꝫ ſanitati cog̊ſcēs v̄tutē ſcti pe.mar. hereſim abiurauit: ⁊ ad fidē catholicā ſe reduxit. Triceſimū foliū nr̄e hui⁹ roſe eſt Eleazari paſſio. q̄ ait: vt dr̄.ij. Macha.vi. Adoleſcētib⁹ exēplū forte relinquā. ſi ꝓ̄mpto aīo ac forti ꝓ ḡuiſſimis ⁊ ſctiſſimis legib⁹ honeſta morte ꝑfūgar. ⁊ iſte q̄dē h̄ mō vita deceſſit: nō ſoluꝫ iuuenib⁹: ſ; ēt vniu̇ſe gēti mēoriā mort̨ ſue ad exēplū v̄tutis ⁊ fortitudis derelinquēs. Sic be.pe.mar. ꝓ fide xp̄i mori optabat. vn̄ Inno. in lr̄a canonizatōis ei⁹ dic̄ ſic. Iꝓordie fratrū ꝑdicatoꝝ.xxx. fere ānoꝝ ſpacio fult⁹ ca'tua v̄tutū fide pre᷑bula ſpe aſtāte: comite charitate ſic ꝑualuit ⁊ ꝓfecit circa ipi⁹ defēſionē fidei. ꝓ q̄ tot⁹ ardebat q̄ꝫ ꝯ̄ illi⁹ diros hoſtes mēte intrepida feruētiqꝫ ſpū: ꝯtinuū certamen exercens. ſuū tādē agonē diutinū victrici ſuꝑante martyrio feliciter ꝯſūmauit. ⁊ ſic petr⁹ firm⁹ ī petra fidei petra demū paſſionis alliſus Ad petrā xp̄m digne laureād⁹ aſcēdit. Cū ō ciuitate cumana vbi fratrū ſui ordinis ꝑor erat. Mediolanū ꝑgeret ꝓ exeq̄nda inq̄ſitione ꝯ̄ hēticos ſibi ab apl'ica ſede cōmiſſa ſic̄ in publica ꝑdicatōne ꝑdixerat. q̄dā de ipoꝝ hēticoꝝ credētib⁹ ꝑce illoꝝ īduct⁹ ⁊ ꝑcio. iter ſalutaris ꝓpoſiti ꝑſequentē. funeſt⁹ in filijs ī agnūvtiqꝫ lup⁹ fer⁹ ī mitē. ī piū ipi⁹: furibūdus ī māſuetū. ī modeſtū effrenis. ꝓphan⁹ in ſctm̄. ꝑſumit īſultū. exercet cognatū. mortē intēptat. ſacrū aūt illi⁹ caput crudelit' īpetēs. diris ī ipꝫ īpreſſis vulnerib⁹ ⁊ ſaciato ſāguine iuſti enſe venerādū: illū nō diu̇tētē ab hoſte: ſ; exhibētē ſe ꝑtin⁹ hoſtiā: ⁊ ceſoris ſuſtinētē. ī patiētia truceſ ict⁹. dimiſit ſpū pctē te ſupna ī ipō loco paſſiōis occiſū. Ipō q̊qꝫ ſacrilego ꝑcuſſuras ī xp̄i miſtrū gemias inculcāte: ille nō q̄rula voce murmurās: ſ; ſufferēs oīa patiēt' ſuū dn̄o ſpm̄ cōmēdabat: dic̄

In man⁹ tuas dn̄e cōmēdo spm̄ meū. Symbolū etiā cepit dicē fidei. cui⁹ nec in h̄ articulo desijt eē pco: s̄ cū adhuc martyr dn̄i palpitaret. cultellū crudelis lictor arripuit ⁊ per latera ei⁹ trāsfixit. h̄ ibi. Qui aūt i vicinis agris laborabāt. abscidentes ramusculos arboꝝ ⁊ vitiū. sil'r herbā secātes videbāt sanguinē ex illis fluere ⁊ mirātes q̄dnā h̄ eēt. ꝑ venerūt ad locū passiōis ꝓpt' qd̄ fact⁹ ē maximꝰ ꝯcurs⁹ ꝑploꝝ venerātiū xp̄i martyrē. q̄ est velut flos rosarū i dieb⁹ vernis. ⁊ sic pꝫ quō trigita folia hꝫ rosa. s. be. pe. mar. quē summo honore hodie venerat' ecclesia.

Secūdo triginta folia hꝫ rosa i xp̄i imitatiōe. Nā beat⁹ petr⁹ mar. imitat⁹ ē xpꝫ: ꝑ cui⁹ fide sitiebat ardētissime calicē passiōis i trigita pfectōib⁹. Pri̇̄o i gr̄atiōe. Sic em̄ xp̄s sine labe pctī nat⁹ ē de peccatorib⁹: vt pctā tolleret. Sic be. pe. mar. natus ē de hētic̄ sine ꝯtagio hēsis: vt hēsim expugnaret. Un̄ dr̄. Pueri fide claruit carēs parētū nebula. Secūdo in sctificatōe. Sic em̄ xp̄s sctificat⁹ ē spūscto supueniēte. Sic be. pe. mar. sctificat⁹ ē ⁊ i gr̄a ꝯfirmat⁹ ne de inceps mortalit' peccaret. Tertio i regn̄atione. Sic em̄ xp̄s baptizari voluit: lꝫ nō haberet imūdiciā pcti originali. sic be. pe. mar. baptizat⁹ ē: lꝫ eēt ꝑ tūc imunis ab origīali. Quarto i disputatiōe. Sic em̄ xp̄s duodēnis i medio doctoꝝ disputat. sic be. pe. mar. cū esset septēnis cuꝫ patruo de fide disputat quē cōuicit: sic xp̄s doctores. Quīto i subiectōe. Sic em̄ xp̄s se subijcit disciplīne parentū vsqꝫ ad etatē legitimā. sic be. pe. mar. subijcit' parētib⁹ suis intēdēs tn̄ studio fidei catholice. Sexto i vite institutiōe. Sic em̄ xp̄s instituit nouā legē in q̄ pctōres saluos faceret. sic be. pe. mar. elegit sibi nouā religionē in q̄ hēticos ad fidē xp̄i ꝯuerteret. Septimo i ꝑdicatōe. Sic em̄ xp̄s venit in mūdū vt sua ꝑdicatōe secreta pr̄is sui doceret. sic be. pe. mar. itrauit ordinē ꝑdicatoꝝ: vt secreta fidei ꝑdicādo apiret. Octauō i corporis maceratōe. Sic em̄ xp̄s. xl. dieb⁹ ⁊ noctibus i deserto ieiunauit. sic be. pe. mar. i iustificatōib⁹ dn̄i exercebat' assidue i ieiunijs: vigilijs: abstinētijs: disciplinis: vt sic a spiritalib⁹ neqtijs tut⁹ eēt. Nono i integritat̄ cōseruatōe. Sic em̄ xp̄s ꝟginitatē sp̄ dilexit ⁊ exaltauit. sic bea. pe. mar. ꝟginitatē mētis ⁊ corpis illibatā sp̄ ꝯseruauit. Decimo i peccatoꝝ susceptōe. Sic em̄ xp̄s nunꝙ̄ sp̄reuit pctōres ad ip̄m conuersos: s̄ benigne ipos ad gr̄am suscepit. sic bea. pe. mar. heretic̄ ad fidē xp̄i ꝯuersis sp̄ indulsit. Undecio i obstinatoꝝ dānatiōe. Sic em̄ xp̄s obstinatos phariseos acerrime dānauit. sic be. pe. mar. heresiarchas obstinatos audacissime cōfudit ⁊ supauit. Duodecio i lāguētiū sanatiōe. Sic em̄ xp̄s liberalit' languētes ad euꝫ veniētes sanauit. sic be. pe. mar. duꝫ viueret plurimis lāguidis sanitatē impetrauit. Decimotertio in officij admīstratōne. Sic em̄ xp̄s hūilit' pedes discipłoꝝ lauit cū eēt mgr̄ ⁊ dn̄s eoꝝ. sic be. pe. mar. lꝫ eēt prior cumanus: tn̄ hūilit' fratrib⁹ suis mīstrauit. Decimoq̄rto i tpaliū abdicatōe. Sic em̄ xp̄s cuꝫ eēt diues: egen⁹ ꝓpt' nos fieri voluit. sic be. pe. mar. licꝫ eēt ex nobilib⁹ ⁊ diuitib⁹ parētibus ꝓpt' xp̄m oīa cōtempsit ⁊ paupꝑtatē assumpsit. Decimoq̄nto in passiōis ꝑfiguratione. Sicut em̄ xp̄i passio ꝑfigurata fuit in abel quē occidit cayn: ex inuidia: ira: ⁊ auaricia. sic bea. pe. mar. ex inuidia: ira: ⁊ auaricia hereticoꝝ occisus fuit. Inuidebāt gratioso ꝑdicatori: irascebāt' valido expugnatori: cōcupiscebāt auaricia ⁊ mercede conducti ad ip̄m occidēdū. Deciosexto i volūtaria passione. Sic em̄ xp̄s oblat⁹ ē: q: ip̄e voluit. sic be. pe. mar. passionē suā ꝑsciuit: nec tn̄ vitauit. imo hanc sepi⁹ a deo postulauit. Deciōseptimo in capitis vulneratōe. Sic em̄ xp̄s fuit vulnerat⁹ in capite q̄n ip̄m spinis iudei coronauerūt. sic be. pe. mar. cruciat⁹ fuit i capite q̄n heretici diris ictibus ip̄m i capite ꝑcusserūt. Decimooctauo i cordis infixione. Sic em̄ xp̄s passus ē in corde: q̄n lācea ip̄m trāsfixerūt. sic be. pe. mar. in latere cordis fuit trāsfossus. Decimonono i sanguīs effusione. Sic em̄ xp̄i venas aperuerūt ⁊ tot⁹ sanguis effluxit. sic be. pe. mar. in vulnerū multiplicatōe totū sāguinē effudit. Vicesimo in orone. Sic em̄ xp̄s suis crucifixorib⁹ indulsit. sic bea. pe. mar. nō maledixit: nō murmurauit: s̄ ꝑ suis occisorib⁹ exorauit. Vicesimoꝑmo in cōmēdatōe. Sic em̄ xp̄s suū spm̄ pr̄i cōmēdauit: dic̄. Pat' in man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū. Sic be. pe. mar. spm̄ suuꝫ dn̄o cōmendauit. dic̄. In man⁹ ⁊c̄. Vicesimosecūdo i cōfessiōe. Sic em̄ xp̄s oīa legalia ꝯsūmata eē ꝓtestat⁹ est dic̄. Consūmatū est. Sic be. pe. mar. veritatē fidei ꝓfessus ē dicēs. Credo in deū ⁊c̄. Vicesimotertio in distributōe. Sic em̄ xp̄s i cruce testamētuꝫ fecit: in q̄ oīa distribuit liberaliter. Sic btūs

petr⁹ martyr q̄ð parū habuit totalit̄ diſtri/buit. ſ aīam dño cōmēdando ⁊ corp⁹ p fide xp̄i morti exponēdo. mūdū aūt iam cōtēpſe rat cū ɔcupiſcētijs ſuis. Uiceſimoq̄rto ī de uotiōe Sanguis xp̄i clamat petoꝝ deuotio nē dic. Intinguat̄ pes tuus in ſanguīe. ſan/guis bti petri mar. clamat ſui imitationē₃. i. Mach. vi. Elephantiq̄ ondert ſanguinē vue: ad acuēdos eos in p̄liū. Uiceſimoq̄nto ī ɔuerſiōe. Sanguis xp̄i clamat petoꝝ ɔuer/ſionē: dic. Que vtilitas in ſanguīe meo ⁊c. ⁊ tūc plures ī paſſiōe xp̄i cōuerſi ſunt. ſ. Lō gin⁹ Cēturio ⁊ alij q̄ ɔcutiētes pectora ſua reuertebant̄ hierl'm. Luc. xxiij. Sāguis bti petri mar. clamat ad hereticos petēs ſuā cō/uerſionē. Eſa. xxxiiij. Tabeſcēt mōtes a ſan guine ei⁹. Uiceſimoſexto in cōpaſſiōe. ſan guis xp̄i clamat ad totū mūdū petēs cōpaſ ſionē. Threñ. i. O vos oēs q̄ tranſitis ⁊c. Sanguis bti pe. mar. clamat ad totū mūdū petēs ſui veneratiōnē. Heb. xi. Fide celebra uit paſca ⁊ ſanguis effuſionē. Uiceſimo ſeptimo in manifeſtatiōe. Sanguis xp̄i cla mat ad t̄rā petēs ſui manifeſtationē. Job. xvi. Terra ne operias ſanguinē meū. San/guis bti pe mar. clamat petēs ſui reuelatōe₃ Eſa. xxvi. Reuelabit terra ſanguinē ſuum Uiceſimooctauo in remiſſione. Sanguis xp̄i clamat ad p̄rem petēs petoꝝ remiſſionē Heb. xij. Acceſſiſtis ad ſanguīs aſp̄ſionem meli⁹ loq̄ntē q̄ abel. Sanguis bti pe. mar. clamat ad deum petens ſui remuneratiōnē Apoc. vi. Uſq₃ quo dñe ſanct⁹ ⁊ ver⁹ nō vin dicas ſanguinē noſtrū. Uiceſimonono in miraculoſa opatiōe. Sanguis xp̄i fecit t̄rā tremere: lapides frangere: monumēta mor tuos reddere. Sanguis bti pe. mar. terruit ⁊ cōmouit hereticos obſtinatos ⁊ duros ī hereſi ɔfregit ad fidē catholicā deducēdo: cō ſcientias eoꝝ aperuit ſua petā ɔfitēdo. Tri ceſimo in gl'ificatiōe. Sāguis em̄ xp̄i apuit nob̄ ianua₃ regni celeſtis. Heb. x. Habem⁹ fiduciā in introitu ſanctoꝝ p ſanguinē ip̄i⁹. Sanguis bti pe. mar. mult̄ damnatis impe trauit gl'ificatōnē ⁊ btitudinē celeſtē q̄s ſuſ citauit a morte ad vitā: q̄ ɔdignā egert̄ peni tentiā. vt de dicē poſſit illō Job. xxiiij. Ue ſtigia ei⁹ ſecut⁹ ē pes me⁹. ⁊ Job. Apoc. i. c. dic. Uidi ſimilē filio hois. Ecce quō triginta folia h₃ roſa. i. btūs petr⁹ mar. ī xp̄i imitatōe

Tertio triginta folia ha

bet roſa in ſui remuneratōe. Nā btūs petr⁹ martyr hodie coronat⁹ ſerto roſarū īnt̄ cho ros ſctōꝝ ſpūum gl'ioſus reſidet. ideo cātat ſctā mat̄ eccl'ia. Adeſt triūph⁹ nobil' feſtūq₃ celi curie q̄ roſa delectabilis offert̄ regi gl'ie. Hec roſa h₃ triginta folia. i. triginta btitudi nes in gl'ia. Primū foliū eſt q₂ habuit glo riā v̄ginū. Nā fuit v̄ginali mūdicia p̄ditus Apoc. iij. Qui vicerit ſic veſtiet̄ veſtimētis albis. Secūdū foliū ē q₂ habuit gl'ia₃ ɔfeſ ſorū. nā fidē xp̄i cōſtant̄ ɔfeſſus ē: nō ſolu₃ ī p̄mordio ſue etat̄ ⁊ ī medio ɔdicādo. S₃ ēt in vltiō: ſcribēdo ſuo ſanguīe ɔprio in terrā Credo ī deū ⁊c. Et illa t̄ra fuit mirabilis v̄tu tis. in ſanatōe lāguidoꝝ. vt p₃ d̄ illa muliere q̄ patiebat̄ corroſionē cācri. q̄ ſuppoſita illa terra rubricata ſanguīe martyris. mox pfe cte curata ē. Tertiū foliū ē q₂ habuit gl'ia₃ martyrū. Nā fuit ɔprio ſanguīe rubricatus Apoc. vij. Lauerūt ſtolas ſuas in ſanguine agni. Quartū foliū eſt q₂ habuit gl'ia₃ apo ſtoloꝝ. Nā fuit celeſti ſapia decorat⁹ ſic apl'i Dañ. xij. Qui docti fuerīt fulgebūt ſic ſol ⁊c. Quītū foliū eſt q₂ habuit gl'iam ɔphaꝝ. Nā ſpū ɔphetie fuit plen⁹. vñ predixit q̄ ab hereticis occideret̄: ⁊ q̄ in letanijs noiaret̄: ⁊ q̄ feſtū ſuū in kalēdario ſcriberet̄: q̄ oīa ſibi ſpūſſctūs reuelauerat. Sextū foliū ē q₂ ha buit gl'iam patriarcharū. Nā paſſio ei⁹ ɔfi/gurata ē in p̄triarchis ſic ⁊ paſſio xp̄i. Oſee xi. In manib⁹ ɔphetarū aſſimilat⁹ ſu₃. Se ptimū foliū ē. q₂ habuit gl'iam angeloꝝ. Nā ſecreta dei annūciauit: p̄dicādo miniſtrauit: frēs ſibi ſubditos bñ regēdo cuſtodiuit: po/pulū catholicū errores fugādo. Octauum foliū ē. q₂ habuit gl'ia₃ archāgeloꝝ. Nā ſecre ta cōſilia dei nouit. p̄cipue miſteriū trinitat̄ ⁊ ſacrm̄ incarnatiōis filij dei etiā in pueritia vt p₃. Nonū foliū eſt. q₂ habuit gl'iam v̄tu tum. Nā in vita mlt̄a miracula fecit. tum fi de vera. tū rōne deuota. tū vita pfecta ⁊ ima culata. Decimū foliū eſt. q₂ habuit gl'ia₃ po teſtatū. Nā cohercuit demones ne tm̄ noce/rent q̄tū vellēt. īmo expulit demones a mul tis corpib⁹ obſeſſis. Undecimū foliū ē. q₂ habuit gl'iam p̄cipatuū. Nā regna ⁊ ɔuīn cias in timore dei gubernauit. hoſtes hereti cos cōpreſſit. petōres ad viā p̄nie reduxit. ī tribulatōib⁹ eccl'iam catholicā ɔtexit. iō dic Ecc̄. xliiij. In oī gēte ⁊ in omī pplo p̄matū habui excellētiū ⁊ ſublimiū colla calcaui. p fundū abyſſi penetraui: ⁊ in fluctib⁹ maris ambulaui. Duodecimū foliū eſt. q₂ habuit gloriā dominationū. Nā purgauit hereſes.

Illuminauit fideles ⁊ infideles ignorantes. perfecit debiles peccatores in bono deficiẽtes. Decimũtertiũ foliũ eſt:q2 habuit gloriam thronoꝝ. Naꝫ in eo de⁹ ſedit:ipm in gr̃a cõfirmando. pſ. Ego cõfirmaui columnas ei⁹. Per eũ de⁹ ſua iudicia exercuit:cõtra deprauatores fidei catholice. Phil'.iij. Multi ambulant q̃s ſepe di.vo.ini.cru.xpi. Decimoq̃rtũ foliũ eſt:q2 habuit gloriã cherubin. Nã habuit plenitudinẽ ſciẽ:nõ q̃dẽ aĩalis ⁊ diabolice q̃ inflat ⁊ decipit:ſ3 diuine q̃ edificat ⁊ corripit. Decimũq̃ntũ foliũ eſt.q2 habuit gloriã ſeraphin. Nã arſit charitate magna eo ꝙ oẽs ſaluari cupiebat ꝓ ſalute alioꝝ mori deſiderabat.ij.Coꝛ.xij. Ego libenť impẽdar ⁊ ſupimpẽdar ꝓ aĩab⁹ vr̃is. Decimũſextũ foliũ eſt:q2 habuit gloriã pauperũ ſpũ. Nã cõtẽpſit diuitias ⁊ honores mũdi ꝑ hũilitatẽ:⁊ iõ ſibi debeť iure hẽditario regnũ celoꝝ. Decimũſeptimũ foliũ ẽ.q2 habuit gl'iaꝫ mãſuetoꝝ. Nã ſ'm volũtatẽ diuinã fuit totaliter trãq̃llus a ſeq̃la paſſionũ aĩe iraſcibil'.iõ pacifice ⁊ firmiť poſſidet terrã regni celoꝝ. Decimũoctauũ foliũ ẽq2 habuit gl'iaꝫ lugẽtiũ. Nã a ſeq̃la paſſionũ ꝯcupiſcibilis refrenauit mẽtẽ ſuã. tũ moderate delectabilib⁹ vtẽdo. tum totaliť abijciẽdo cũ erat neceſſariũ. tũ voluntariũ luctũ aſſumendo:⁊ iõ cũ gaudio cõſolať in celo. Decimũnonũ foliũ eſt:q2 habuit gl'iam eſurientium iuſticiã. Nã nõ recuſauit exhibere ꝓximis debitũ aut ſpontaneũ bñficiũ: qḋ ꝑtinet ad iuſticiam. vñ ferueñti deſiderio iuſticie opa impleuit. ſic eſuriẽs ⁊ ſitiẽs ferueñť ſumit cibũ ⁊ potũ:⁊ iõ ſaturať abũdantia cõſolatõnis in regno celoꝝ. Uiceſimũ foliuꝫ eſt:q2 habuit gl'iam miſericoꝛdiũ. Nã libere donauit q̃b⁹ rõ dictabat eẽ donandũ. puta amic̃ ⁊ ſibi cõiũctis ꝑ fidẽ catholicã ⁊ ob dei reuerẽtiã gratuita bñficia ꝓſtitit etiã inimic̃ in q̃bus ſolã neceſſitatẽ ꝯſiderauit. ⁊ iõ pl⁹ acceperit ꝙ meruerit vel deſiderare potuerit in regno celoꝝ. Uiceſimũ primũ foliũ eſt.q2 habuit gl'iaꝫ mũdoꝝ coꝛde. Nã ſe diſpoſuit ad vitã ꝯteplatiuã ꝑ ꝟtutes ⁊ dona ſpũſſcti: cõſeruãdo mũdiciã coꝛdis i ſeipo. ſ. vt mẽs ei⁹ paſſionib⁹ nõ inq̃naret. ⁊ iõ cũ gaudio deũ videt ĩ regno celoꝝ. Uiceſimũſecũdũ foliũ eſt.q2 habuit gl'iam pacificoꝝ. Nã ad catholicos ſemꝑ habuit pacẽ. Eſa.xxi. Op⁹ iuſticie pax. Infidelib⁹ aũt optabat eťnã pacem. ⁊ iõ ſũmã dignitatẽ obtinet:q2 fili⁹ dei vocať in regno celoꝝ. Uiceſimũtertiũ foliũ ẽ.q2 habuit gloriã deũ ex charitate amãtiũ. Nã ꝑmo mentẽ ſuã diſpoſuit ad ſeruiendũ deo ꝑ amoꝛẽ ⁊ charitatẽ. Rom̃.v. Charitas dei diffuſa ẽ in coꝛdib⁹ nr̃is ꝑ ſpũſſctũ q̃ dat⁹ eſt nob. iõo ꝑ charitatẽ fruiť deo ĩ regno celoꝝ. Uiceſimũq̃rtũ foliũ eſt.q2 habuit gl'iam gaudẽtiũ. Nã ipe deũ amãs gaudebat ex cõiũctõe amati. q2 charitas h3 deũ ꝓſentẽ quẽ amat.i.Ioh.iiij. Qui manet in charitate ĩ deo manet:⁊ iõ gaudet ſine triſticia in regno celoꝝ. Eſa.xxxv. Gaudiũ ⁊ exultationẽ obtinebunt ⁊ fugiet doloꝛ ab eis.

Uiceſimũq̃ntũ foliũ eſt.q2 habuit gloriaꝫ patientiũ. Nã mẽs ei⁹ nõ fuit ꝑturbata per iminẽtiã maloꝝ neqꝫ ꝑ dilationẽ bonoꝛum Math.v. Beati eſtis cũ maledixerint vob hoĩes ⁊c. Gaudete ⁊ exultate:ecce eñi merces vr̃a copioſa ẽ ĩ celo. Uiceſimũſextũ foliũ ẽ:q2 habuit gloriaꝫ modeſtoꝝ. Nã ĩ oĩb⁹ dictis ⁊ factis ſuis ſemꝑ obſeruauit modũ. iõo h3 amiciciã ſine emulatiõe in regno celoꝛũ:vbi impleť illḋ ꝓceptũ dñi. Diliges ꝓximũ tuũ ſic teipm. Uiceſimũſeptimũ foliũ eſt.q2 habuit gl'iam deũ timentiũ. Nã ab infantia ſemꝑ deũ timuit. iõo cũ magna ſecuritate poſſidet regnũ celoꝝ quo ad q̃ttuoꝛ

Primo in gl'ia videt diuinã volũtatẽ in q̃ fuit eternaliť ꝑdeſtinat⁹ ad eťnã felicitateꝫ

Secũdo ẽ cõfirmat⁹ in gl'ia a q̃ nõ pōt diſcedere per malã volũtatẽ. Tertio legit in libꝛo vite ſue gl'ie ꝑpetuitatẽ. Quarto beatifice deo iungiť ꝑ inſeparabilẽ charitatem

Uiceſimũ octauũ foliũ eſt q2 habuit gloriam ſapientiũ. Nã de deo nouit quãtũ ſciri poteſt in hac vita:nec hanc ſapiam vllo erroꝛe cõtaminauit. iõo videt in ꝟbo tanq̃ in ſpeculo oĩa ꝓñtia:ꝓterita:⁊ futura. Apoc.xxij. Ambulabũt gẽtes ꝑ lumẽ ei⁹ ⁊ videbũt faciem ei⁹. Uiceſimononũ foliũ eſt q2 habuit gl'iam foꝛtiũ. Nã nulli vnq̃ ſeruiuit niſi deo cui ſeruire regnare ẽ. iõo h3 tantã foꝛtitudinem mirabilẽ quidẽ vt de celis ad terras veniat. ⁊ de terris ad celos aſcẽdat:hoĩb⁹ apparens ⁊ ab eis diſcedẽs ſicut ⁊ angeli faciũt. Eſa.xl. Mutabũt foꝛtitudinẽ ſcil3 hũanã in ãgelicã. aſſumẽt pẽnas vt aq̃le volabũt ⁊ ñ deficiẽt. Triceſimũ foliũ ẽ:q2 habuit gl'iam iudicantiũ. Nã in hac vita iniuſte iudicat⁹ ẽ ad moꝛtẽ. iõ in iudicio nouiſſimo iudicabit cũ xp̃o malos ⁊ pctõres ꝑ ſñiam approbationis. vñ in die paſſiõis ſue viſa ſunt luminaria celũ aſcẽdẽtia in q̃b⁹ ipſe viſus ẽ celũ aſcẽdere ⁊ iuxta beatã ꝟginẽ ſedere:quam

ſumme dilexit ⁊ in maxima reuerētia habu-
it dū viueret. ⁊ idō ipā in glīa ſecū in ſua ſe-
de recepit eū letiſſime. Propterea Cā.iij. dr̄
Egredimini filie ſyon ⁊ videte regē ſalomo
nem in dyademate q̄ coronauit eū mat̄ ſua
Et ſic patet quō triginta folia habet roſa in
gloria. Amen.

In feſto ſanctoꝝ Philippi ⁊
Jacobi aploꝝ Sermo.xxix.

Philippe q̄ videt me
videt ⁊ patrē. Joh.xiiij. ⁊ in euā
gelio pſentis ſolēnitat. Beat⁹
Greg.li.iiij dialogoꝝ.dic̄ ſic. Quid ē qd nō
videant q̄ videntē oīa vidēt? Sup quo mo
ueo talē qſtionē. Utrū btī aplī philippus ⁊
iacob⁹ vidētes trinitatis eſſentiā ꝯſequant̄
ſupne beatitudinis ſufficientiā. Ad iſtaȝ q̄
ſtionē rn̄dent q̄tuoꝝ doctores.duo veteris
⁊ duo noui teſtamēti. Prim⁹ eſt moyſes.
Exo.iij cui dn̄s ait. Ueni ⁊ oſtendā tibi oē
bonū. Secūd⁹ eſt Eſaias.vi.ca.dicēs. Nō
erit tibi ampli⁹ ſol ad lucēdū p diē.neq̄ ſplē
doꝛ lune illumīabit te.ſ; erit tibi dn̄s in lucē
ſempit̄nā ⁊ de⁹ ī glīaȝ tuā. Terti⁹ ē Paul⁹.i.
Coꝛ.xiij. Uidem⁹ nūc p ſpeculū in enigma
te:tūc aūt facie ad faciem.nūc cognoſco ex
parte:tūc aūt cognoſcā ſicut ⁊ cognit⁹ ſum.
Quart⁹ eſt Joh. Apoc.xxij. Ciuitas illa
ſcȝ dei ⁊ beatoꝝ nō eget ſole neq̄ luna.nam
claritas dei illuminabit illā. Sciendū ꝙ ad
verā ⁊ pfectā hoīs beatitudinē cōcurrūt q̄t
tuoꝛ. Primo et̄nitatis participatio in cla-
ra viſione. Nā beat⁹ in patria et̄nitatē par-
ticipat.qm̄ q̄to aliq̄d eſt deo ꝓpinqui⁹ qui ē
omnino īmobilis.tanto eſt mīn⁹ mutabile ⁊
magis pſeuerans. Un̄ quedā coꝛpa ꝓpter
hoc ꝙ longe diſtāt a deo nō poſſunt ꝑpetuo
diuina re. vt dr̄.ij de generatione. Sed nulla
creatura pōt vicini⁹ deo appropinq̄re ꝙ illa
q̄ ei⁹ ſubſtantiā videt.creatura ergo intelle-
ctualis q̄ dei ſubſtantiā videt ſūmā īmobili-
tatē cōſequit̄.nō ergo poſſibile eſt ꝙ ab illa
viſione deficiat.pſ. Beati q̄ habitāt ī domo
tua dn̄e ī ſecula ſeculoꝝ laudabūt te. Et ite-
rum. Nō cōmouebit̄ in eternū qui habitat ī
hierl̄m. Et Eſa.xxxiij. Oculi tui videbūt hie
ruſalem ciuitatē ⁊ habitationē opulentā.ta
bernaculū qd nequaq̄ trāſferri poterit: nec
auferent̄ claui ei⁹ in ſempiternū: ⁊ omēs fu
niculi ei⁹ nō rumpent̄:qꝛ ſolūmodo ibi ma
gnificat⁹ eſt dn̄s deus noſter. Et Apoc.iij.
Qui vicerit faciā illuȝ colūnā in templo dei
mei ⁊ foras nō egredietur ampli⁹. Hec auteȝ
beatitudo eſt ꝑpetua ꝓpt̄ ſex cauſas. Pri
mo qꝛ deſideriū beati nō fraudatur. Sicut
em̄ naturalit̄ deſiderat felicitatē:ita natura
liter deſiderat felicitatis ꝑpetuitatē. pſ. ꝙ
dilecta tabernacula tua dn̄e v̄tutū. Secū-
do qꝛ volūtas beati nō cōtriſtat̄. Om̄e em̄
qd cū amoꝛe poſſidet̄ ſi ſciat̄ illud amitti tri
ſticiā infert. Sed illa btitudo maximo amo
re poſſidet̄. pſ. Satiaboꝛ cū apparuerit glo
ria tua.ergo non pōt amitti. Tertio qꝛ nul
la violentia retardat̄. Om̄e em̄ qd naturali
ter tendit in finē ſuū nō retardat̄ niſi p vio-
lentiam alicui⁹ qd eſt maioꝛis v̄tutis. Sed
nulla v̄tus eſt maioꝛ v̄tute diuina. Joh.x.
Ego vitaȝ et̄nā do eis ⁊ nō rapiet eas qſꝗ
de manu mea. Quarto qꝛ nullo impedimē
to ꝓhibet̄. Qd quidē pōt cōtingere: vel qꝛ
deficit ei facultas vidēdi p ſui coꝛruptionē:
vel qꝛ auertit viſum: ⁊ nō vult ampli⁹ vide-
re vel qꝛ obiectū ſubtrahit̄. Sed beato vidē
ti deū nihil hoꝛum cōtingere pōt. Sap.vij.
Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa ſciȝ
cōtēplatōe diuine ſubſtātie. Quinto qꝛ ni
hil ibi mali ammiſcet̄. In fruitōe em̄ diuina
nihil mali cōtingere pōt cū ſit optimū hoīs
bonū quo nihil meli⁹ eſſe pōt. Un̄ Philip-
pus dixit Joh.xiiij. Dn̄e oſtende nobis pa-
trem ⁊ ſufficit nobis. Sexto qꝛ nullo faſti
dio amouetur.qd quidē generat̄ vel ꝓpt̄ de
bilitationē v̄tutis fruentis. vt pȝ in viribus
ſenſitiuis:vel ꝓpter fatigationē v̄tutis. vt
pȝ ī virib⁹ intellectiuis: ſ; nullū hoꝝ accidē
pōt in illa btitudie. Sap.viij. Nō hȝ amari
tudinē ꝯuſatio illi⁹ nec tediū ꝯuict⁹ illi⁹. Jo
dr̄.ij. Paralip.ix. Btī ſerui tui: q̄ aſſiſtunt
corā te om̄i tp̄e vt audiāt ſapientiā tuā. Et
pſ. Replet in bonis deſideriū tuū ⁊c. Se
cundo intellect⁹ pfectio ignoſcibiliū cogni-
tione. In illa em̄ et̄na felicitate beati vidēt
oīa in diuina eſſentia: qꝛ naturale deſideriū
rationalis creature eſt ad ſciendū oīa illa q̄
ptinēt ad pfectionē intellect⁹. ⁊ hec ſunt ſpe
cies ⁊ genera rerū ⁊ rōnes earū q̄ in deo vi
debit quilibet videns diuinā eſſentiam. Co
gnoſcere aūt aliq̄ ſingularia ⁊ cogitata ⁊ fa
cta eoꝝ nō eſt de pfectione intellect⁹ creati:
nec ad hoc eius naturale deſiderium tendit
neq̄ iterum cognoſcere illa que a deo facta
nō ſunt ſed a deo fieri poſſunt. Si tamē ſo-
lus deus videretur qui eſt fons ⁊ principi-
um totius eſſe ⁊ veritatis: ita repleret na-
turale deſideriū ſciendi ꝙ nihil aliud quere-

retur ⁊ beatꝰ eſſet. Unde dicit Aug. li. ɔfeſ. Infelix homo qui ſcit illa omīa. ſcilȝ creaturas. te autē neſcit. beatus autē qui te ſcit etiam ſi illa neſciat: qui vero te ⁊ illa nouit nō propter illa beatior: ſed propter te ſoluȝ ⁊c.

Tertio appetitꝰ quietatio in plena fruitione. Ad beatitudinē eñ concurrunt iſta tria ſcilȝ viſio que eſt cognitio perfecta intelligibilis finis. i. Johis. iij. Cum apparuerit ſimiles ei erimꝰ ⁊ videbimus eum ſicuti eſt. Et Aug. i. de trinitate. Viſio eſt tota merces fidei. ſecundo concurrit comprehenſio que importat preſentiā finis. i. Cor. ix. Sic currite vt comprehendatis. Specialis autē curſus terminatur ad beatitudinē. Unde dicitur. ij. Thimo. vlti. Bonū certamen certaui: curſum cōſummaui: fidem ſeruaui. In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſticie. Tertio delectatio vel fruitio que importat quietationē rei amātis in amato. pſ. Delectationes in dextra tua vſq; in finem ⁊c. Quarto corporis perfectio in plena mentis eleuatione. Nam ex beatitudine anime fiet redūdantia ad corpus vt ⁊ ipm̄ ſua perfectione potiatur. Unde Augu. dicit in epiſtola ad dyoſcoruȝ. Tam potenti natura deus fecit animā vt eius pleniſſima beatitudine redūdet in inferiorem naturā incorruptionis vigor. Et Eſa. vltīo. dicitur. Videbitis et gaudebit cor veſtruȝ: ⁊ oſſa veſtra quaſi herba germinabunt. Ad hanc beatitudineȝ preexigitur rectitudo volūtatis que amat quicq̇d amat ſub ordine ad deum. ⁊ hec eſt mundicia cordis. de qua dicitur Math. v. Beati mundo corde: quoniā ipſi deum videbunt. de qua beatitudine dicit chriſtus. Philippe qui videt me videt ⁊ patrem ⁊c.

Philippe qui videt me
Sanctitate religionis.
Dignitate conuerſationis.
Studioſitate predicationis
Acerbitate paſſionis.
Sublimitate honorationis.

Primo philippe q̇ videt me ſanctitate religionis: videt ⁊ patrem familiaritate vocationis. Sciendū ꝙ ſanctitas beati Philippi apparet ex quattuor ſignis. Primo diuine inſpirationi velociter obediendo. Unde. i. Machabe. vi. dicitur. Vocauit philippum vnū de amicis ſuis et prepoſuit eum ſuper regnum ſuum ⁊ dedit ei dyadema ⁊ ſtolam ⁊ anulum. Cum eñ chriſtus dixit ei. Sequere me: ipm̄ protinꝰ eſt ſecutus. vt habetur Joh. x. Et iſtud non proceſſit ex leuitate cordis: ſed ex beneficio gratie ſuperioris. Johis. iij. Spiritus vbi vult ſpirat. Et ex virtute exterioris doctrine Eccleſiaſti. viij. Sermo eius poteſtate plenus eſt. Et ex bona diſpoſitione hominis interioris. Eſa. v. Dominus aperuit mihi aurem: ego autem non contradico. Secundo penitentiam celeriter inchoando. Fuit eñ vnus de primis diſcipulis qui ad chriſtum conuerſi ſunt. Primus fuit Andreas Secundus fuit Petrus. Tertius fuit Philippus. Johis. i. Erat autem Philippus a bethſayda ciuitate Andree et Petri. Eius enim penitentia fuit humilis: quia non preceſſit: ſed ſecutus eſt chriſtum ad vnius iuſſionis vocem. Fuit enim facilis: quia omīa temporalia contempſit. Non relictis omībꝰ ſequutus eſt euȝ. Fuit etiam vtilis: quia labores ⁊ afflictiones patienter ſuſtinuit. Iſidorus. Qui vite future premia diligenter excogitat: mala omīa vite preſentis equanimiter portat. Tertio dona recepta fideliter proximo cōmunicādo. Joh. i. Inuenit Philippꝰ Nathanael ⁊ dixit ei. quē ſcripſit moyſes in lege ⁊ prophetis. Inuenimꝰ ieſum filiuȝ ioſeph a nazareth: ⁊ dicit ei. Philippus veni ⁊ vide. Ideo dicitur Apocal. xxij. Qui audit dicat veni. Quarto diuine electioni veraciter cōſentiendo. Unde Auguſtinꝰ dicit ad Selentianum. Intelligimꝰ diſcipulos chriſti fuiſſe baptizatos: ſiue baptiſmo iohannis. ſicut nōnulli arbitrantur. ſiue qd̄ magis credibile eſt baptiſmo chriſti Neq; eñ miſterio baptizandi defuit: vt haberet baptizatos ſeruos per quos ceteros baptizaret: qui non defuit humilitatis miniſterio quando eis pedes lauit. Et ſic beatꝰ philippus electus fuit ad gradum apoſtolicum in quoꝝ numero fuit quintus. vt patȝ Joh. i. Sanctitas religionis beati Jacobi apparet etiam ex quattuor ſignis. Primo quia fuit in vtero ſanctificatus. Eſa. xliiij. Hoc dicit dominꝰ formans te ab vtero auxiliator tuus. Noli timere ſerue meus iacob rectiſſime quē elegi. Hierony. etiam lib. de viris illuſtribꝰ dicit ꝙ iacobꝰ ex matris vtero ſanctus fuit: etiā a peccato originali purgatus fuit. Secundo a peccato mortali fuit preſeruatꝰ. Licet eñ in paſſione xp̄i omēs ap̄li peccauerūt mortalit̄. tñ ab illa gn̄alitate iacobꝰ eſt excipiendꝰ. Tum q; ſanctifica

ti in vtero nõ poſſunt peccare mortalit᷑. Tũ q2 ſm Hierõ. vbi ſup in paraſceue ſe voto aſtrinxit ꝙ nõ comederet donec xp̃m ſurrexiſſe videret. ad q̃d eũ ſe voto aſtringeret ſi de reſurrectõne fidẽ nõ haberet. Vñ dr̃. i. Cor. xv. deinde viſus eſt iacobo. Tertio in ꝟginitate mẽtis ⁊ corpis fuit cõfirmatus. Nam ſm Hiero. in ppetua ꝟginitate vixit. In cui9 ſignũ ſemp mũda ſyndone vtebat᷑ Prou. xv. Aufer rubiginẽ de argẽto ⁊ egredietur vas puriſſimũ. Quarto ad gradus apoſtolat9 fuit ſublimat9. Fuit eñ non9 in numero aploꝝ. vt dr̃ Math. x. cui dñs reuelauit ſecreta celeſtia. Luc. viij. Uobis datuꝫ eſt noſſe miſteriũ regni dei. cui etiã dñs dedit ptãtem miracula faciẽdi. vt pꝫ Math. x. Et ſic pꝫ ſanctitas religionis vtriuſqꝫ horũ apoſtolorum.

Secũdo philippe q̃ videt me bõitate ꝯuſatiõis videt ⁊ p̃rem firmitate acceptatiõis. Sciẽdũ ꝙ bõitas btĩ philippi appet ex q̃ttuor ſignis. Pr̃o q2 fuit hoſtiari9 xp̃i. Nã ſic dr̃ Joh. xij. Gẽtiles q̃dã venerũt ad philippũ dicẽtes. Dñe volum9 ieſum videre. Secũdo fuit mediator xp̃i ⁊ populi. Ipe eñ ⁊ andreas fuerũt mediatores inter xp̃m ⁊ gentiles vt eũ viderẽt ⁊ cognoſcerẽt Joh. xij. Uenit philipp9 ⁊ dic̃ andree. andreas rurſuꝫ ⁊ philipp9 dixerunt ieſu. Tertio fuit aduocat9 cet9 apoſtolici. Audierãt eñ apl̃i a xp̃o ꝙ aſcenſur9 erat in celũ ⁊ ꝙ miſſurus erat eis ſpm̃ſanctũ: ⁊ de his nihil dicebant. Audierũt ꝙ viderent patrẽ: ⁊ de h̃ plurimũ mirabant᷑. null9 tñ fuit auſus eũ interrogare. Philippus aũt tanꝙ oĩm aduocatus petiuit dicẽs. Dñe oñde nobis patrẽ ⁊ ſufficit nobis. In hoc eñ beat9 philipp9 eſt valde cõmẽdabilis. q2 int᷑ aplos quidã petiuerunt ſecularẽ potentiã: vt iacob9 ⁊ iohãnes Math. xx. Dic vt ſedeant hij duo filij mei. vn9 ad dextrã ⁊ ali9 ad ſiniſtrã tuã in regno tuo. quidã futuroꝝ ſciẽtiã. Math. xxiiij. Dic nobis qñ hec erũt. quidã inimicoꝝ vindictã vt iacob9 ⁊ iohãnes. Luc. ix. Uis dicim9 vt deſcendat ignis de celo ⁊ cõſumat illos. quidam viſionẽ paternã: vt philipp9. Non aũt illã viſionẽ petebat q̃ eſt p creaturarũ ſpeculationẽ: q2 obſcura eſt: nec illã qua videt᷑ per fidẽ q2 impfecta eſt. nec illam q̃ videt᷑ p cõtemplationẽ q2 pmixta eſt: cum nõ habeãt plenã delectationẽ ppt᷑ corporis corruptionem: ſed petit paternã viſionem que erit in patria que eſt lucida perfecta ⁊ ſuauiſſima. Eſa. li. Gaudiũ ⁊ letitiã obtinebũt: ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit9. Et idõ xp̃us ſibi ſua ſecreta reuelauit: dicẽs. Philippe q̃ videt me videt ⁊ patrẽ. Sap. vij. In aĩas ſctãs ſe trãſfert. amicos dei ⁊ pphetas conſtituit. In aĩam ſanctã philippi ſe tranſtulit: quãdo grãm ſibi infudit: amicũ ipm conſtituit quãdo ſibi ſua ſecreta reuelauit. Intellexit eñ philipp9 ꝙ xp̃s erat ver9 filius dei per eternã generationẽ vni9 nature ⁊ glorie cũ patre. Prophetas cõſtituit quãdo filiab9 ſuis ſpm̃ pphetie dedit. ⁊ ipe etiã fuit in aduẽtu ſpũſſancti ſup apoſtolos. Quarto fuit pcurator totius collegij. de turba eñ paſcẽda cum nullo xp̃s cõtulit niſi cũ diſcipulo ſuo philippo dicẽs. Unde emem9 panes vt mãducent hij. Joh. vi. Ex quo videt᷑ ꝙ in collegio xp̃i erat diſpẽſator. Luc. xij. Quis putas eſt fidelis diſpẽdator ⁊ prudens: Ipe eñ fuit fidelis: q2 bona dñi ſui fideliter cuſtodiuit. Fuit diſpenſator q2 ea ſibi nõ retinuit ſ; pplo diſtribuit. Fuit prudẽs q2 bona dñi ſui augere ſciuit. Dignitas couerſatiõis beati iacobi apparet ex quattuor. Pr̃o q2 fuit multe auſteritatis ⁊ abſtinẽtie quo ad ſeipm. Dicit eñ Hiero. li. de viris illuſtrib9. Uinũ ⁊ ſiceram nõ bibit. carnes nunꝙ comedit. ferruꝫ in caput ei9 nõ aſcendit. oleo nõ eſt vnctus balneis nõ eſt vſus. Secũdo fuit multe deuotionis ⁊ grẽ quo ad deũ: q2 totiẽs in oratione genua flectebat vt callos in genibus ſicut in calcaneis videret᷑ habere. Vñ dicit Hiero. de viris illuſtrib9: ꝙ fixis genib9 pro pplo deprecabat᷑ in tantũ ꝙ calloꝝ duriciã traxiſſe ei9 genua videret᷑. Tertio fuit multe reuerentie quo ad pximuꝫ: q2 apl̃i ipm in magna reuerẽtia habuerũt cũ eum in epm̃ hieroſolymis elegerunt. Et ſicut dicit Anacletus papa. Petrus iacob9 ⁊ iohãnes ipm ordinauerũt ⁊ ꝯſecrauerũt. hic pmus inter aplos miſſaꝫ celebrauit hieroſolymis. Vñ dicit᷑ de conſecra. diſt. i. Jacobus frater dñi cui pmũ credita eſt hieroſolymitana eccl̃ia tradidit nobis miſſe celebrationẽ. hic ſolus inter apoſtolos propter nimiã ſanctitatem ſuam permittebat᷑ in ſancta ſanctoꝝ intrare: non q̃dẽ imolationis cauſa ſed oratõnis vt dicit Egiſipus. Quarto fuit m̃lte virtutis ⁊ efficacie. quia vt dicit Hierony. vbi ſupra. Tante reuerentie ⁊ ſanctitatis in populo extitit vt fimbriam veſtimenti eius certatim tangere cuperent. Unde etiam frater

domini dicebatur. Tum propter ſimilitudinem faciei. Unde cum iudei ad capiendū chriſtum pergerent a Juda qui chriſtum a Jacobo tanꝗ eius familiaris optime diſcernebat: ſignū oſculi acceperunt. Hoc etiā teſtatur Ignatius in epiſtola ad Johannē euangeliſtā dicens. Si licitū eſt mihi apud te hieroſolyme partes volo aſcendere vt videam illum venerabilem Jacobum qui cognominatur iuſtus. quem ferunt chriſto ieſu ſimilimum facie: vita: ⁊ modo conuerſationis. ac ſi eiuſdem vteri frater eſſet gemellus: quem dicunt ſi video: video ⁊ ipſum ieſum ſm omnia eius corporis lineamenta. Tum propter cognationē: quia mater ſua fuit ſoror mr̄is xp̄i. ⁊ pater ei⁹. ſ. Cleophas fuit frater ioſeph q̄ fuit pater xp̄i putatiu⁹.

Tertio philippe qui videt me: ſtudioſitate predicationis: videt ⁊ patrem familiaritate ſubuentionis. Unde dicitur Canti. viij. Lampades eius lampades ignis atqꝫ flammarum. Sicut enim in templo accendūtur lampades materiales ad illuminationē templi: ſic in mundo accendūtur lampades ſpirituales. id eſt apoſtoli ad illuminationem mundi. Nam philippus interpretatur os lampadis. In ore enim lampadis ardet ignis a quo diffunditur lumen. Etiam iacobus dicitur lāpas Job. xij. Deridetur iuſti ſimplicitas: lāpas contempta apud cogitationes diuitum: parata ad tempus ſtatutum. Ambo fuerunt lāpades ignis quibus accēdimur ad amorem dei. Et flammarū quibus illumināmur ad cognitionem fidei. Philippus enim gētilibus euangelium chriſti predicauit per viginti annos diſcurrens per ſithiam ⁊ eccleſias conſtruens ⁊ preſbyteros ordinans. Iterum per vnum annum ibidem predicauit vbi quattuor miranda fecit. Primo draconem expulit. Naꝫ cū quidam draco q̄ ibi erat ſub ſtatua martis exiuiſſet ⁊ filiū pontificis ⁊ duos tribunos cum plurimis occidiſſet: iuſſu beati philippi in locum deſertū deſcendit: nullicꝫ omnino nocuit. Secūdo ydolum martis confringi iuſſit ⁊ loco eius crucem chriſti erexit: quam omnes fideliter adorauerunt ⁊ deuote. Tertio omnes morbidos flatu draconis perfecte ſanauit: ⁊ illis tribus mortuis vite beneficiū impetrauit qui omnes crediderunt in chriſtū ⁊ baptizati ſunt. Quarto hereſim hebionitarū qui carnem chriſti fantaſticam dogmatizabant extinxit. Erant autem illi due filie ſacratiſſime virgines per quas dominus multas virgines ad fidē chriſti conuertit. Beatus autem iacobus iudeis predicauit fidē chriſti. Unde dictus eſt iacobus iuſt⁹ quadrupliciter. Primo quia iuſticiaꝫ fidei qua homo iuſtificatur in corde habuit. Roma. v. Juſtificati igitur ex fide paceꝫ habeam⁹ ad deum. ⁊ ſic dicitur iuſtus quaſi iuſticiaꝫ tenens. Eccl'i. xv. Qui cōtinens eſt iuſticie apprehendet illam. Secundo quia iuſticiā ore predicauit. ps̄. Annunciauerunt celi iuſticiam eius. Nam ſeptimo anno epiſcopatus ſui conuenientibus apoſtolis hieroſolymis ad diem paſche: iacobus predicauit illis ſeptem diebus paſche in templo corā caypha ⁊ alijs iudeis. Et ſic dicitur iuſtus quaſi iuſticiam tonans. ps̄. Jn omneꝫ terram exiuit ſonus eorū ⁊ in fines orbis terre verba eorum. Tertio quia iuſticiam operibus oſtendit. ſicut iudei de ipſo teſtificati ſunt dicentes. De te tam nos ꝙ omnis populus teſtimoniuꝫ ferimus: quia iuſtus es ⁊ perſonam nullius accipis. ⁊ ſic dicitur iuſtus quaſi iuſticiaꝫ tuens. Quarto quia iuſticiā fidei vſqꝫ ad mortem defendit. Eccl'i. iiij. Pro iuſticia agonizare pro anima tua ⁊ vſqꝫ ad mortem certa pro iuſticia. Unde trigeſimo anno epiſcopatus ſui conuenientibus iudeis in die paſche hieroſolymis p̄dicans de ieſu clamauit voce magna dicēs Chriſtus ieſus quē vos occidiſtis ſuſpendentes in ligno ecce ipſe ſedet in celis a dextris ſumme virtutis dei venturus iudicare viuos ⁊ mortuos. ⁊ ſic dicitur iuſt⁹ quaſi iuſticiā tutans. quoniaꝫ chriſtianos tutatus eſt aſſecurās eos de p̄mio iuſticie fidei

Quarto philippe qui videt me: acerbitate paſſionis: videt ⁊ patreꝫ affabilitate conſolationis. Un̄ dicitur Sapie. v. Stabunt iuſti in magna conſtantia aduꝰſus eos qui ſe anguſtiauerūt. Nā q̄daꝫ ſunt q̄ penas fugiūt. ps̄. Jn labore hoīm nō ſunt. Iſti aūt apl'i p̄ xp̄o pati elegerūt. ps̄. Propt' te mortificamur tota die. Quidaꝫ ſunt q̄ ⁊ ſi penas ſuſcipiūt: īpatiēter tn̄ portant. Sūt em̄ ſicut rota plauſtri q̄ onus portat ⁊ tn̄ remurmurat. Eccl'. xxxiij. Precordia fatui q̄ſi rota plauſtri. Iſti auteꝫ apl'i in penis gl'iabunt. Roma. v. Gl'iamur in tribulatio ib⁹ ſciētes ꝙ tribulatio patiam opat.

Quidã ſunt ⁊ ſi eas patiẽter portãt: nõ tñ pſeuerãt. Job. iiij. Tetigit te plaga ⁊ defeciſti. Iſti aũt apl'i vſq; ad morte pſeuerauerũt. ij. Cor. iiij. In oibus tribulationẽ patimur: ſed non anguſtiamur. pſecutionem patimur. ſed non relinquimur. Semp mortificationẽ ieſu in corpe noſtro circũferentes vt ⁊ vita ieſu in corpibus nr̃is manifeſtetur. De paſſiõe bti philippi dicit Iſidor' li. de vita ⁊ obitu ſctõꝝ. Philippus gentilibus pdicat xp̃z. barbaraſq; gẽtes vicinaſq; tenebras mari occeano ꝯiunctas ad ſcie lumen fideiq; portũ ducit. demũ in Jerapoli frigie prouincie vrbe crucifixus lapidatuſq; obijt: ſimulq; cũ filiab' ſuis ibi requieſcit. hec ille. De paſſiõe btĩ iacobi refert Egiſipus aplõꝝ cõtemporane' li. de eccle. hyſtoria. q fuit de pinnaculo tẽpli pcipitatus deinde lapidat' cũ ptica fullonis excerebrat' tñ ſup genua pcũbens orabat p pſecutoribus dicẽs. Rogo domĩe dimitte eis: quia neſciunt quid faciunt ⁊c.

Quinto philippe qui videt me: ſublimitate honoratõis: videt ⁊ patrẽ poteſtate exaltationis. Vñ Sap. v. dr̃. Hi ſunt quos aliqñ habuimus in deriſum ⁊ in ſimilitudinẽ improperij. Nos inſenſati vitã illoꝝ eſtimabam' inſaniã ⁊ finẽ illorũ ſine honore. Ecce quõ cõputati ſũt inter filios dei ⁊ inter ſctõs ſors illoꝝ eſt. Hi duo apoſtoli cõputantur inter ſanctos qdrupl'r Primo p aſſiſtẽtiã. Dañ. vij. Milia miliũ miniſtrabant ei: ⁊ decies centena milia aſſiſtebant ei. Et ſic aſſiſtunt deo ipm perfecte videndo: quiete diligendo: iocũde fruẽdo: pmpte obediendo. Apoc. xi. Iſti ſunt due oliue ⁊ duo candelabra in cõſpectu dñi terre ſtantes. Scdõ p permanentiã. Eccl'ia. i. Terra aũt ineternũ ſtat. Stant itaq; quia nõ deijciuntur per pugnã: quoniã ibi plena victoria eſt. quia non opprimunt̃ per culpã quoniã ibi omnimoda mundicia eſt. quia non debilitantur per penã: quoniã ibi nulla miſeria eſt. quia nõ alterantur per triſticiã: quoniã ibi ſumma leticia eſt. pſ. Stantes erant pedes noſtri: in atrijs tuis hieruſalẽ. Tertio per preeminẽtiã. Eſa. vi. Seraphin ſtabant ſup illud ⁊c. Quia habent preeminentiaz in iudicio. Math. xix. Sedebitis ⁊ vos ſuper ſedes duodecim iudicantes duodecim tribus iſrael. Quia habent preeminentiam in premio. Luc. xxij. Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater me' regnũ vt edatis ⁊ bibatis ſuper menſam meã in regno meo. Quia honorant̃ a pplo. pſ. Nimis honorati ſunt amici tui de' nimis cõfortatus eſt principat' eoꝝ. Quia inuocantur pro beneficio. Apoc. xi. Habẽt prãtem clau. ce. nu. ⁊ apire portã ei'. Ideo cantatur Quoꝝ pcepto ſubdit̃ ſalus ⁊ languor oĩm ſanate egros morib' nos reddẽtes ꝟtutib' Quarto p audaciã cõtra inimicos ꝯ quos ſtabũt tanq; teſtes: tanq; iudices: tãq; ſententiã exequentes: tanq; de ſnĩa gaudẽtes. Eſa. iij Dñs ad iudicandũ veniet cũ ſenioribus ppl'i ſui. ⁊ ſic viderũt patrẽ: hic p gratiam: nunc autem per gloriam. Amen.

In feſto inuẽtiõis ſcẽ cruc. Sermo. xxx.

Uacuatum eſt ſcandalũ cruc xp̃i. ad Gal. v. Criſo. in omel. de cruce dic̃ ſic. Crux nobis toti' beatitudĩs cã eſt. hec nos a cecitate liberauit erroris. hã tenebris reduxit ad lucẽ. hec debellatos qeti ſociauit. hec alienatos deo ꝯiũxit. longe ꝯſtitutos pximos preſentauit. pegrinos ciues effecit. hec diſcordie amputatrix eſt. hec pacis firmamentũ. hec bonoꝝ oĩum abũda largitio. hec padiſum pcluſum nob apuit. hec ille. Sup quo quo talẽ moueo qõnem. Utruz crucis xp̃i ſcandalũ digne euacuet̃ ſi adoratiõe latrie adoret̃: Ad iſtã qõnẽ rñdẽt duo doctores noui teſti. Prim' eſt Damaſcen' lib. iij. c. iiij. dicẽs ſic. Oib' mirabilib' mirabilior ẽ crux. Per nullũ eñ aliud mors euacuata ẽ: primi pentis pctm̃ ſolutuz eſt. infern' ſpoliat' eſt. reſurrectio donata eſt. virt' nob ad contemnendũ pñtia etiã ⁊ ipam mortẽ indulta eſt. ad priſtinã beatitudĩez reuerſio data eſt. porte padiſi apte ſunt. natura nr̃a in dextra dei ſedet. filij dei coheredes p eaz facti ſum'. Per ipaz potẽtia dei nob mãifeſtata eſt. i. victoria xp̃i demonſtrata eſt. Iſta nob ſignũ in fronte data eſt queamodũ iſraeli circũciſio. Per ipam eñ fideles ab infidelibus cognoſcunt̃. hec galea ⁊ ſcutuz ⁊ tropheũ aduerſus dyabolũ. hec ſignũ vt non ppinquet nobis vl'is vaſtator. hec dormientiũ reſurrectio. infirmoꝝ bacul' paſtoruz ꝟga. ꝯuẽtiũ manuductio. pficiſcẽtiũ pfectio ſal' aĩe ⁊ corpis. oĩm maloꝝ auſio: oĩz bonoꝝ datrix: pcti interẽptio arbor reſurrectiõis lignũ vite eterne. Precioſum inq; lignũ vt ſcificatũ ꝯtactu ſcti corpis ⁊ ſangui

nis decēter adorādū. hec ille. Scd̄s eſt ſan
ctus Tho. iij. pte q. xxv. arti. iiij. dicens ſic.
Honor ſeu reuerētia non debetur niſi rōna
li creature. creature aūt inſenſibili nō debe
tur honor vel reuerētia niſi rōne nature rō-
nalis. et hoc duplr. Uno mō inqntū repre-
ſentat naturā rōnalē. Alio mō inquantū
ei quocūqꝫ modo ꝯiungit̃. Primo mō con
ſueuerūt hoīes venerari regis ymaginem.
Scd̄o mō eiꝰ veſtimētū. vtrūqꝫ aūt venerā
tur hoīes eadē veneratiōe qua venerant̃ et
regē. Si ergo loquamur de ipa cruce in qua
xp̄s crucifixꝰ eſt vtroqꝫ mō eſt a nobis ve
neranda. Uno mō inquātū repn̄tat nobis
figurā xp̄i extenſi in ea. Alio mō ex ꝯtactu
ad mēbra xp̄i et ex hoc ꝙ eiꝰ ſanguine eſt ꝑ
fuſa. Un̄ vtroqꝫ mō adorat̃ eadē adoratio
ne cū xp̄o. ſ. adoratiōe latrie. et ppt̃ hoc etiā
crucē alloqmur et dep̄camur q̄ſi ip̄m crucifi
xū. Cantat em̄ eccl'ia. O crux aue ſpes vni-
ca hoc paſſiōis tp̄e auge pijs iuſticiā reiſqꝫ
dona veniam. Si vero loquamur de effigie
crucis xp̄i in quacūqꝫ alia materia: puta la
pidis vel ligni argēti vel auri: ſic veneram̄
crucē tm̄ vt ymaginē xp̄i quam veneramur
adoratiōe latrie. hec Tho. Sciendū ꝙ per
crucē xp̄i multi ſcandalizant̃: auditis his q̄
in xp̄o fuerūt ante paſſionē eius. Primo ī
incarnatiōe qr in illa deus et hō vnit̃. in iſta
deus et hō morit̃. qm̄ in illo triduo nō fuit
hō. vt dicit mgr̄ ſniarum li. iij. In illa de ſpi-
ritu ſctō ꝯcipit̃. in iſta ſpū nequicie ſanguis
fundit̃. Illa ex virgine ſancta et nupta. iſta
fit a nouerca adultera et corrupta. in illa ex
ultat baptiſta in vtero: in iſta inquit aduer
ſum me loque. qui ſe. in po. et in. m. etc̄. In il
la ſctē mulieres mutuo ſe ſalutāt. in iſta la
chrymant̃ maxime et plorāt. In illa ad mu
lierē mittitur angelus viſibiliter. in iſta mit
titur dyabolꝰ inuiſibiliter. In illa aue quaſi
ſine ve dr̄ et annunciat̃. in iſta ve mulieribꝰ
p̄gnātibꝰ p̄dicat̃. Scd̄o in educatiōe: qr in
natiuitate naſcit̃ in ſtabulo. in iſta morit̃ ī
caluarie loco. In illa reclinat̃ in p̄ſepio. in
iſta cōfigit̃ crucis patibulo. In illa pannis
a mr̄e inuoluitur. in iſta a nouerca in terris
crucifigit̃. In illa ſtat ī medio duorū aīaliū
in iſta pēdet in medio duoꝝ latronū. In il
la a maria vbere de celo pleno lactat̃. in iſta
crux eiꝰ ſanguie cruentat̃. In illa angeli in
celo gl'iam cantāt. in iſta iudei in terra diui
nā potētiam blaſphemāt. In illa bn̄dicunt
xp̄m rudes paſtores. in iſta maledicūt ip̄m

legis doctores. In illa magi gētiles mune
ra offerūt. in iſta p̄ncipes et ſui gētiles cru
cifigunt. In illa ſol media nocte radios in
fluxit. in iſta ſol in medio die lucē obſtruxit
Tertio in ꝯuerſatiōe. qr in illa ſm̄ legē cir-
cunciditur. in iſta ſanguis vndiqꝫ eijcitur.
In illa ſup altare in tēplo ponit̃ in iſta ſup
crucē in patibulo ſuſpēdit̃. In illa gladius
doloris marie p̄dicit̃ ī iſta gladio meroris
eiꝰ aīa tranſfigit̃. In illa moriunt̃ innocen
tes. in iſta moriunt̃ ppt̃ pctōres nocentes.
In illa fugiēdo in egyptū nutu angeli ſe oc
cultauit. in iſta ꝯfortatꝰ ab angelo ſe pn̄ta-
uit. In illa maria ꝑditū in medio doctorū
inuenit. in iſta in medio pctōꝝ amittēs diſ
cipulū accepit. Quarto in gl'ificatiōe. qr in
illa a iohāne baptiſta baptizat̃. ī iſta ab ſy-
nagoga cruentat̃. In illa ſpūſſctūs ſup ba-
ptizatū appuit: vox patris intonuit. in illa
pater eū dereliqt. In illa dyabolū in deſerto
ſuperauit. in iſta dyabolus eū per ſuos mi-
niſtros in cruce exaltauit. In illa vinum ex
aqua miraculoſe fecit. in iſta ſanguinē cum
aqua dedit. In illa peccata hominibus re-
mittebat. in iſta cū clamore valido pro cru
cifixoribus orat. In illa vt deus et rex hono
ratur. in iſta ſpinis coronatꝰ blaſphemat̃.
In illa cū publicanis et peccatoribꝰ mandu
cauit et bibit in iſta latroni paradiſum ꝓmit
tit. In illa miracula faciebat ꝑ humanitatē
in iſta occultat ſuam diuinitatem. In illa pe
tro eccleſiam commiſit. in iſta matrem diſ-
cipulo dimiſit. In illa ab infirmitate expel-
litur oīs infirmitas. in iſta a planta pedis
vſqꝫ ad verticē nō eſt in eo ſanitas. In illa
turbe ab ipſo cibū et potum ſuſceperunt. in
iſta ip̄m in ſiti ſua felle et aceto potauerūt.
In illa oēs inuitat ad bibendū aquā viuā.
in iſta ſe ſitire clamat pro nobis eternā vi-
tā. In illa ſe hr̄e ptātē ponēdi aīam clama
bat. in iſta ſpiritum patri cōmendabat. In
illa mortuos ſuſcitauit. in iſta inclinato ca
pite ſpm̄ emittens expirauit. In illa fuit vi
te ſpeculū. in iſta fuit ludibrij ſpectaculum.
Et ſic in cruce fuit cūctis videntibꝰ in ſcan
dalū. Sꝫ aliter eſt de eo qui hꝫ curā alicuiꝰ
ꝑticularis: et de prouiſore vniūſali. prouiſor
enim particularis excludit defectum ab eo
quod cure eius ſubditur quantū poteſt. ſed
prouiſor vl'is permittit aliquē defectum in
aliquo ꝑticl'ari accidere ne impediat̃ bonū
totius. Unde corruptiones et defectus in re
bus naturalibus dicuntur eſſe contra natu

ram ꝑticularē.ſ; tñ ſunt de intentione natu
re vl'is.inq̄ntū defectꝰ vniꝰ cedit in bonū al
teriꝰ ⁊ etiā totiꝰ vniuerſi. Nā corruptio vniꝰ
eſt gñatio alteriꝰ per quā ſpēs ꝯuerſat̄. Cū
ergo deꝰ ſit cā vniūſalis ⁊ ꝓuiſor totiꝰ entis
ad ipſius ꝓuidentiā ꝑtinent vt ꝑmittat q̄ſ
dā defectꝰ eſſe in aliquibꝰ ꝑticularibꝰ rebus
ne impediat̄ bonū vniuerſi ꝑfectū. Si eniꝫ
oīa mala impedirent̄: mł'ta bona deeſſent
vniuerſo. Nō em̄ eſſet vita leonis ſi nō eēt
occiſio aīaliū. Necꝫ eſſet patiētia martyrū
ſi non eſſet perſecutio tyrannoꝝ. Vñ dicit
Aug. in encheridion. Deꝰ omp̄s nullo mō
ſineret aliquid malū eſſe in oꝑibꝰ ſuis niſi
vſqꝫadeo eſſet omp̄s ⁊ bonꝰ vt bñfaceret
etiam de malo. Eodē mō crux xp̄i habito re
ſpectu ad ꝑticularē vitaꝫ xp̄i ſcandalizauit
plures, nō aūt habito reſpectu ad redēptio
nem ⁊ ſalutē totiꝰ vniuerſi. Hoc em̄ ad ma
iorē dignitatē hoīs ꝓceſſit vt ſicut hō victꝰ
fuerat ⁊ deceptꝰ a dyabolo: ita etiā hō eſſet
qui dyabolū vinceret. ⁊ ſicut hō mortē me
ruit: ita hō moriēdo mortē ſuparet. Vñ dr
.i. Coꝝ. xv. Deo grās qui dedit nobis victo
riā ꝑ ieſum xp̄m. Et .i. Coꝝ. i. Verbū crucis
pereūtibus quidē ſtultitia eſt. His aūt qui
ſalui fiunt id eſt nobis dei virtus eſt. Ergo
euacuatum eſt ſcandalum crucis chriſti.

Euacuatum eſt ſcandalum crucis chriſti
- Diuinitatis oſtenſione.
- Angelorum diſtinctione.
- Creaturarum productione.
- Hominis formatione.
- Figurarum verificatione.
- Chriſti incarnatione.
- Mediatoris redemptione.
- Virtutum moderatione.
- Peccatorum reconciliatione.
- Spirituali inuocatione.
- Anime beatificatione.
- Corporis glorificatione.

Primo euacuatū ē ſcan

dalum crucis chriſti diuinitatis oſtenſiōe.
Exemplum enim crucis originaliter. ⁊ pri
mo inuentū eſt in altitudine maieſtatis di
uine. Unde Ephe. iij. dicitur. In charitate
radicati ⁊ fundati poſſitis comprehendere
cum omnibus ſanctis que ſit longitudo la
titudo ſublimitas ⁊ profundum. in quibus
deſignatur myſteriuꝫ crucis. Job. xi. Excel
ſior celo eſt ⁊ quid facies? ꝓfundior infer
no ⁊ vnde cognoſces? Longior terra men
ſura eiꝰ ⁊ latior mari. Ubi deſignat ꝑ altitu
dinē excellētiā v̄tutꝭ ſuꝑ oīa. ꝑ ꝓfunditatē
v̄tutē ad cognoſcēdū occulta. ꝑ lōgitudinē
durationē ſui eē. ꝑ latitudinē affectū dile
ctiōis ad oīa. Uel vt Dyoniſiꝰ dic. xi. c. de
dīnis noībꝰ. Per altitudinē intelligit̄ imē
ſitas dīnitatꝭ eiꝰ cū ſit ſuꝑ oīa exñs. Per ꝓ
funditatē intelligit̄ incōprehēſibilitas eēn
tie ipſius. Per lōgitudinē ꝓceſſus v̄tutꝭ eiꝰ
oīa penetrātꝭ. Per latitudinē vo ſuꝑextēſi
eiꝰ ad oīa iq̄tū. ſ. ſub eiꝰ ꝓtectōe oīa ꝯtient̄

Secundo euacuatum eſt

ſcandalū crucis xp̄i angelorum diſtinctiōe
In altitudīe pone cherubin ⁊ ſeraphin. In
ꝓfundo angelos ⁊ archangelos. In dextra
ꝑte virtutes ⁊ ꝑtātes. In ſiniſtra ꝓ̄cipatꝰ
⁊ dñatōes. In medio thronos. ⁊ ſic hēbis
crucē xp̄i formatā ex nouē ordinibꝰ angelo
rum ad deſignandū q̄ hij ordines reparati
ſunt per crucem xp̄i: quia xp̄s pendēs in cru
ce habuit officia omnium iſtorum ordinū.
Cherubin eni interpretatur plenitudo ſciē
tie. Sed in xp̄o ſunt oēs theſauri ſapientie
⁊ ſcientie dei abſconditi. Col. i. Seraphin
interpretatur incendium. Sed xp̄us deus
noſter ignis conſumens eſt. Eſt etiam an
gelus: quia vocatur magni cōſilij angelus.
Eſt etiam archangelus: quia fortitudo dei
pš. Dominus fortis ⁊ potēs: dominus po
tens in prelio. Eſt etiā virtus. pš. Dextera
domini fecit virtutem. Eſt etiam poteſtas
Mathei vltimo. Data eſt mihi omnis po
teſtas in celo ⁊ in terra. Eſt etiaꝫ principa
tus. Eſa. ix. Factus eſt principatus ſuꝑ hu
merū eius. Eſt etiā dominationes. pš. Do
minabit̄ a mari vſqꝫ ad mare. Eſt etiā thro
ni. pš. Thronus tuus deus in ſeculū ſeculi.

Tertio euacuatū eſt ſcan

dalū crucꝭ xp̄i in creaturarū ꝓductiōe. q̄ꝫtū
ad diſtinctionē. Altitudo em̄ eſt natura in
tellectualis incorruptibilis. ꝓfundū ē crea
tura pure corꝑalis corruptibilis. dextrū eſt
creatura corꝑalis celeſtis incorruptibilis.
ſiniſtrū eſt cratura ꝑtim corꝑalis ⁊ ꝑtim in
tellectualis homo. Etiā in mundi ſituatiōe
cuiꝰ ſublimitas eſt meridies. profundū eſt
aquilo. dextrū eſt oriēs. ſiniſtrū eſt occidēs
vt dic̄ phš. ij. de celo ⁊ mūdo. Etiā in tēpoꝝ
varietate. cuiꝰ ſublimitas ē eſtas. ꝓfunduꝫ
yems. dextrū ver. ſiniſtrū autumnus. Etiā
in elementoruꝫ combinatione. cuiꝰ ſublimi

tas eſt ignis.profundū terra.dextrū aer. ſi‑
niſtrū aqua. Etiā qualitatū variatiōe.cuiꝰ
ſublimitas eſt caliditas.ꝓfundū ſiccitas.
dextrum humiditas.ſiniſtrum frigiditas.

Quarto euacuatum eſt

ſcandalū crucis xp̄i hoīs formatiōe.qui ex
tenſo corpe ⁊ brachijs gerit ſimilitudinem
crucis.Etiā in humoꝝ cōpoſitione.cuiꝰ ſub
limitas eſt ſanguis.profundū melencolia.
dextrū colera.ſiniſtrū fleugma. Etiā ī viriū
coaptatione cuiꝰ ſublimitas eſt intellectꝰ.ꝓ
fundū ſenſus:dextrū iraſcibilis.ſiniſtrū con
cupiſcibilis. Etiā in natiuitatis originatio
ne:cuius ſublimitas eſt naſci de matre ſine
patre.vt xp̄s profundū eſt naſci de patre ⁊
matre.vt Abel ⁊ Caym.dexterū naſci ſine
patre ⁊ ſine matre.vt Adam ſiniſtrum na
ſci de patre ſine matre. vt Eua.

Quinto euacuatum eſt

ſcandalū crucis xp̄i figurarū verificatione
Nā myſteriū crucis fuit figuratū primo in
ligno ſcientie boni ⁊ mali.q2 hoc genꝰ mor‑
tis maxime cōueniens erat ſatiſfactioni ꝓ
peccato primi parentis.qđ fuit ex eo ꝙ con
tra mandatū dei pomū ligni vetiti ſumpſit.
⁊ ideo ꝯueniens fuit ꝙ xp̄s ad ſatiſfacien
dū pro peccato illo ſeipm̄ pateretur ligno
affigi quaſi reſtituēs ꝙ adā ſuſtulerat. ſm̄
illud pſ.que non rapui tunc exoluebā. Vn̄
Aug.dicit in quodā ſermone de paſſione.
Contempſit adā preceptū accipiens ex ar
bore pomū.Sed quicquid adā ꝑdidit xp̄s
inuenit in cruce.Scđo in archa noe.vt em̄
Aug.dicit in ſermone de paſſione.Sicut de
diluuio aquarū humanū genꝰ archa lignea
liberauit:ſic crux xp̄i a diluuio pene inferna
lis.Tertio in virga moyſi. Nā moyſes ma
re diuiſit virga ⁊ pharaonē proſtrauit:⁊ po
pulū dei redemit.Quarto in extēſione ma‑
nus moyſi ꝯtra virgā ad ſubuerſionē ama
lech. Nā vt amalech vinceretur contra vir‑
gā:moyſes expāſis manibꝰ extēdit. Quin‑
to in archa teſtamēti. qm̄ lex dei archa cre‑
ditur teſtamēti in q̄ erat recondita. Sexto
in altari olocauſtoꝝ qđ erat factū de lignis
in quo tamē ſacrificia aīaliū offerebant vt
hr̄ Exo.xxvi. Septio in palo ſerpētis. Jo.
iij. Sicut moyſes exaltauit ſerpentē in de‑
ſerto:ita exaltari oꝫ filiū hoīs vt oīs q̄ cre
dit in ipm̄ nō pereat ſ3 habeat vitā eternā.
Sup quo Criſo.dicit.Exaltari audiēs ſuſ‑
penſionē intelligas in altū vt ſanctificaret
aerē qui ſanctificauerat terrā ambulādo in
ea. Octauo in virga lignea quā moyſes in
aquā miſit:⁊ amarā aquā in dulcedinē cō‑
mutauit.⁊ ex lignea virga de ſpiritali petra
ſalutaris vnda ꝓfluxit. Nono in iacob qui
cancellatis manibꝰ in modū crucis bn̄dixit
filios ioſeph.Decimo in yſaac q̄ portauit li
gna ꝓ ſui imolatiōe. Undecimo in naamā
q̄ ſuſpēſus eſt in cruce. Heſter.vi. Duodeci
mo in ſigno thau.vt habetur Exo.vij.

Sexto euacuatū eſt ſcan

dalū crucis xp̄i in xp̄i incarnatiōe.cuiꝰ ſub
limitas eſt q2 diuinitas aſſumpſit humani
tatē in vnitate perſonali vt de natura corru
pta ⁊ infirma aſſumeret qđ in tantā v̄tutē
⁊ dignitatē erat ꝓmouendū. profundū eſt
natura cū defectibꝰ aptis ad redemptionē.
Ad hoc em̄ filius dei carne aſſumpta venit
in mūdum vt pro pctō humani generis ſa‑
tiſfaceret. Unus aūt pro peccato alterius
ſatiſfacit dū penaꝫ peccato alteriꝰ debitā in
ſeipm̄ ſuſcipit. Huius aūt defectꝰ corporalis
ſcilꝫ mors:fames:⁊ ſitis:⁊ hmōi ſunt pena
peccati.quod eſt in mūdū per adā introdu
ctū.ſm̄ illud Roma.v. Per vnū hoīem pec
catū intrauit in mundū:⁊ per pctm̄ mors.
Ideo conueniens fuit ꝙ xp̄s huius penali
tates in ſua carne ſuſciperet vice noſtra.ſm̄
illud Eſa.liij. Uere languores noſtros ipſe
tulit. Dextrū eſt quia ſimul fuit viator ⁊ cō
prehenſor. Nā ante paſſionē ſm̄ mentē ple
ne videbat deū. ⁊ ſic habebat beatitudinē.
q̄ntū ad id quod eſt propriū anime.ſed q̄n‑
tū ad alia deerat ei beatitudo:quia ⁊ anima
eius erat paſſibilis:⁊ corpꝰ paſſibile ⁊ mor
tale. Jere.xiiij. Quaſi colonus futurꝰ es in
terra:⁊ quaſi viator declinans ad manēdū.
⁊ ideo ſimul erat comprehenſor inquantū
habebat beatitudinē anime propriam:⁊ ſi
mul viator inquantū tendebat in beatitu‑
dinem ſm̄ id quod ei de beatitudine deerat.
Siniſtrū eſt vnitas indiuiſibilis diuinitatꝭ
⁊ humanitatis. Unde Damaſcenus dicit
li.iij. Et ſi xp̄s mortuus eſt vt homo ⁊ ſan‑
cta eius anima ab incontaminato diuiſa ē
corpe. Sed diuinitas inſeparabilis abvtriſ
ꝙ permanſit ab anima dico ⁊ corpore.

Septimo mediatoris re

demptione euacuatum eſt ſcandalum cru‑
cis chriſti. Dicitur eniꝫ.i.Thimo.ij. Unus

eſt mediatoꝛ dei ⁊ hominū homo chꝛiſtus ieſus. Cuius ſublimitas eſt aſcenſio ipſius in celum. Marc. vlti. Dominus quidem ieſus poſtꝙ locutus eſt eis aſſumptus eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei. ꝓfundū eſt deſcēſus eiꝰ in ſepulchꝛū q̄tū ad corpꝰ: ⁊ in lymbū q̄ntū ad aīam. Math. xxvi. Mittēs hec mulier vnguentū hoc in coꝛpus meū ad ſepeliendū me fecit. Et pſ̄. Tollite poꝛtas pͥncipes vr̄as ⁊ eleuamini poꝛte eternales ⁊ ītroibit rex glīe. Dextrū eſt reſurrectio. Luce vlti. Opoꝛtebat xp̄m pati ⁊ reſurgere a moꝛtuis tertia die. Siniſtrū eſt paſſio vſq̄ ad moꝛtē. Unde Aug. lib. xiij de trini. dicit. Sanande noſtre miſerie ꝯueniētioꝛ modꝰ aliꝰ non fuit ꝙ ꝑ xp̄i paſſionem ⁊ moꝛtem.

Octauo euacuatum eſt

ſcandalū crucis xp̄i virtutuʒ moderatione. Pꝛimo per crucē intellectualē. cuiꝰ ſublimitas eſt ſapīa q̄ ꝯſiderat altiſſimas cauſas. vt dr̄. i. Macha. Uñ ꝯuenient iudicat ⁊ oꝛdinat de oībus: qꝛ iudiciū ꝑfectū ⁊ vl̄e haberi non pōt niſi ꝑ reſolutionē ad pꝛimas cāſ. ꝓfundū eſt ſcientia q̄ eſt de ꝯcluſiōibꝰ demonſtratis ex pͥncipijs. dextrū eſt intellectus q̇ eſt habitꝰ pꝛincipioꝝ ſḿ ſe ꝯſideratoꝝ. Siniſtrū eſt ꝯſiliū qđ ꝑficit rōneʒ pꝛacticā. Scđo ꝑ crucē moꝛalē. cuius ſublimitas eſt pꝛudētia q̄ ꝑficit rōneʒ. ꝓfundū eſt tꝑantia q̄ ꝑficit cōcupiſcibilitatē. dextrū eſt iuſticia q̄ ꝑficit volūtatē. ſiniſtrū eſt foꝛtitudo q̄ ꝑficit iraſcibilitateʒ. Tertio ꝑ crucem tranſfoꝛmalē ꝑ quā hō ſupꝛa rōnem extollitur. cuiꝰ ſublimitas eſt virtꝰ exēplaris ꝑ quā hō ad diuina ſe trahit q̄tū pōt. Mat. v. Eſtote perfecti ſicut pať vr̄ celeſtis perfectus eſt. Pꝛofundū eſt virtꝰ politica ꝑ quā viri boni reipublice ꝯſulūt: vꝛbeſq̄ tuētur. Dextrū eſt virtꝰ purgati animi q̄ terrenas cupiditates nō repꝛimit: ſȝ penitꝰ obliuiſcit̄ ⁊ poſſeſſiones nō vincit: ſȝ penitꝰ ignoꝛat. ſiniſtrū eſt virtꝰ purgatoꝛia q̄ quadā humanoꝝ fuga ſolū ſe ingerit diuinis. Uñ Aug. dicit li. xix. de ci. dei ꝙ ociū ſanctū q̄rit charitas veritatis: negociū iuſtū ſuſcipit neceſſitas charitatis. quā ſarcinā ſi nullus īponit ꝑcipiēde atq̄ intuēde vacandū eſt veritati. ſi aūt imponit̄ ſuſcipiēda eſt ꝓpter charitatis neceſſitatē. Quarto ꝑ crucē doctrinalē cuiꝰ ſublimitas ē ſpes q̄ ē ad caput crucifixi: qꝛ bn̄ ſꝑantiū ſupna expectatio eſt. ꝓfundū eſt ḡtuita gr̄a q̄ mēti occulte a deo infunditur. Dextrū eſt bona opa. ſiniſtrū eſt perſeuerātia in bono opere. vt Aug. dicit libꝛo de gratia veteris teſtamenti.

Nono euacuatū eſt ſcan

dalū crucis xp̄i petōꝝ recōciliatiōe. Pꝛimo ꝑ crucē vnitiuā. cuiꝰ ſublimitas eſt repatio ruine angelice. Col. i. Pacificās ꝑ ſanguinē cruc̄ eiꝰ ſiue q̄ in celis ſiue q̄ in terris ſūt. Pꝛofundū eſt liberatio ſctōꝝ patrū de lymbo. Zach. ix. Tu quoq̄ in ſanguine teſti tui emiſiſti vinctos de lacu in quo nō erat aq̄. dextrū eſt vocatio vtriuſq̄ ppl̄i. ſ. iudayci ⁊ gētilis. Criſo. em̄ dicit ꝙ xp̄s in cruce expāſis manibꝰ moꝛit̄ vt altera manu veterem ppl̄m: altera eos q̇ ī gētibꝰ ſunt trahat. ſiniſtrū eſt ꝯtinuatio redempti ppl̄i. Joh. xvij. Pr̄ ſctē ſerue eos in noīe tuo quos dediſti mihi vt ſint vnū ſicut ⁊ nos. Scđo per crucem iuſtificatiuā. ſ. pnīe. cuiꝰ ſublimitas eſt amoꝛ dei quē offendiſti. ꝓfundū ē doloꝛ ꝓ gr̄a quā amaſti. dextrū eſt timoꝛ moꝛtis ad quā curris. ſiniſtrū eſt hoꝛroꝛ pene ad quā trāſcurris. Tertio ꝑ crucē moꝛtificatiuam cuiꝰ ſublimitas eſt moꝛtificatio ꝓpꝛie volūtatis. Gal. ij. Uiuo ego iā non ego ſȝ viuit in me xp̄s. ꝓfundū immoꝛtificatio carnis. Gal. v. Qui aūt ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ concupiſcētijs. dextrū eſt moꝛtificatio in mūdanis. Gal. vlti. Mihi mūdus crucifixꝰ eſt ⁊ ego mūdo. ſiniſtrū ē moꝛtificatio in naturalibꝰ. Apl̄s. Mihi viuere xp̄s eſt ⁊ moꝛi lucrū. Quarto ꝑ crucē gratificatiuā. ſcʒ ꝑ iuſtificationē impij. cuiꝰ ſublimitas eſt gratie infuſio. ꝓfundū eſt remiſſio culpe. dextrū eſt motus liberi arbitrij in deū ip̄m ſequēdo. ſiniſtrū eſt moťꝰ liberi arbitrij in pctm̄ ip̄m deteſtādo. pſ̄. Dixi cōfitebоꝛ aduſum me iniuſticiā meā dn̄o ⁊c̄.

Decimo euacuatum eſt

ſcandalū crucis ſpūali innouatiōe. Pꝛimo ꝑ crucē oꝛiginatiuā. cuiꝰ ſublimitas eſt natiuitas ſpūalis. Joh. iij. Niſi q̇s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpūſctō nō pōt introire in regnū dei. Pꝛofundū eſt natiuitas coꝛpalis. Joh. iij. Nūq̇d pōt hō iterato introire in ventrē matris ſue ⁊ renaſci. dextrū eſt natiuitas ex matrimonio. Gen̄. ij. Creſcite ⁊ multiplicamini. ſiniſtruʒ eſt natiuitas ex adulterio. hi mōi fuerunt in patribus vn̄ eſt genealogia xp̄i. Math. i. Scđo ꝑ crucē ꝑegrinatiuā. cuius ſublimitas eſt poſſe nō peccare. ſ. in ſtatu in

nocentie.ꝓfundū eſt nō poſſe.ſ.ſub origina
li.dextrū ē nō poſſe peccare.ſ.in ſtatu gl'ie.ſi-
niſtrū ē poſſe peccare.ſ.in ſtatu grē.vt decla
rat mgr̄ lib.xi.ſniarum.Tertio per crucē re
ſtauratiuā cuiꝰ ſublimitas ē diuina inſpira
tio.Apoc.iij.Ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo.Et
pſ̄.Audiā qd loquat̃ in me dn̄s deꝰ meus.
ꝓfundū eſt ꝯtritio cordis.Joel'.ij.Scindi-
te corda vr̄a ⁊ ꝯuertimini ad dn̄m deū vr̄z ⁊c̄.
dextrū eſt ꝯfeſſio oris.Jaco.v.Cōfitemini
alterutrū pctā vr̄a ⁊ orate ꝓ inuicē vt ſalue
mini.Siniſtrū eſt ſatiſfactio opis.Lu.xix.
Si qd aliquē defraudaui reddo q̄druplū.
Quarto ꝑ crucē defectiuā.cuiꝰ ſublimitas ē
amor dei.ꝓfundū eſt amor ꝓximi dextrum
eſt amor ſui.ſiniſtrum eſt amor inimici.

Undecimo euacuatū eſt
ſcandalū crucis xp̄i aīe beatificatiōe.cuius
ſublimitas ē clara ⁊ meridiana viſio dei in
patria.Jo.iij.Scimꝰ qm̄ cū appuerit ſil'es
ei erimꝰ ⁊ videbimꝰ eū ſicuti eſt.deorſum eſt
viſio veſpertina rerū in ꝓprio gn̄e.dextrū ē
cōprehenſio.i.Cor.ix.Sic currite vt cōpre
hendatis.ſiniſtrum eſt ſempiterna fruitio
⁊ delectatio.pſ̄.Delectationes in dextera
tua vſq̄ in finem.

Duodecimo euacuatum
eſt ſcandalū crucis xp̄i corpis glorificatio
ne.cuiꝰ ſublimitas eſt claritas.ꝓfundū eſt
agilitas.dextrū eſt impaſſibilitas.ſiniſtrū
eſt ſubtilitas.q̄ ſunt q̄ttuor dotes corporis
glorificati in reſurrectione.Lignū aūt crucꝭ
xp̄i lꝫ diu ſub terra latuerit.tn̄ hodie clarū
ſplendeſcit ꝓpt̃ mlt̃a.Pmo qꝛ regina ſaba
illud p̄uidit.Scd̄o qꝛ xp̄s ſuo cruore illud
decorauit.Tertio qꝛ cōſtatino in celo oñſuz
fuit.Quarto qꝛ helena illud repiens orna-
uit.qꝛ reptor ꝑ martyrij palmā triūphauit
Sexto qꝛ fidelis ꝑ hoc ſignū dyabolū effu
gauit.hec oīa patēt ī legēda huiꝰ diei.Et ſic
pꝫ quō ꝑ inuentionē crucꝭ xp̄i euacuatū eſt
ſcandalū eiꝰ.hic ꝑ grām:tādē ꝑ gl'iaꝫ.amē.

In feſto corone domini Sermo.xxxi.

e **Xiuit ieſus portās**
coronā.Jo.xix.⁊ in euāgelio p̄
ſentis ſolēnitatꝭ.Apl's ad Col'.
ij.dic̄ ſic.Eſtis ī illo repleti q̄ eſt caput oīs
p̄ncipatꝰ ⁊ ptāt.Sup q̄ moueo talē q̄ōnez.
Utrū xp̄s q̄ electos ī gl'a celeſti coronat ſit
caput eccl'ie ꝑ grāꝫ q̄ ipaꝫ decorat.Ad iſtā
q̄ōnem r̄ndēt duo doctores noui teſti.Pri
mꝰ ē btūs paulꝰ Eph.i.dicēs ſic.Oīa ſubie
ciſti ſub pedibꝰ eiꝰ.⁊ ipm dedit caput ſupra
oēm eccl'iaꝫ q̄ ē corpꝰ ipiꝰ ⁊ plenitudo ipiꝰ.
qꝛ oīa in oībꝰ adimpleuit.Scd̄s ē ſcūs Tho.
iij.pte.q.viij.art.i.dicēs ſic.Sic tota eccl'ia
d̄r vnū corpꝰ myſticū ꝑ ſil'itudinē ad corpꝰ
naturale hoīs ſm ꝙ diuſa mēbra hn̄t diu-
ſos actꝰ.vt apl's dic̄.Rom.xij.⁊ i.Cor.xi.
Jta xp̄s d̄r caput eccl'ie ſm ſil'itudinē hūa
ni capitꝭ.ī q̄ tria poſſumꝰ ꝯſiderare.ſ.ordinē
ꝑfectiōeꝫ ⁊ v̄tutē.Ordinē:qꝛ caput ē pria
ps hoīs īcipiēdo a ſupiori.Et inde ē ꝙ oē
p̄ncipiū ꝯſueuit vocari caput.ſm illō Jer.
ij.Ad oē caput me poſuiſti lupanar tibi.
Perfectiōeꝫ āt:qꝛ ī capite vigēt oēs ſenſus
⁊ interiores ⁊ exteriores.cū in ceteris mē-
bris ſit ſolꝰ tactꝰ.⁊ inde ē qd̄ d̄r Eſa.xi.Se
nex ⁊ honorabil' ipſe ē caput.Uirtutē v̄o:
qꝛ virtꝰ ⁊ motꝰ ceteroꝝ mēbroꝝ ⁊ guberna
tio eoꝝ ī ſuis actibꝰ ē a capite ꝓpt̃ vim ſen
ſitiuā ⁊ motiuā ibi dn̄antez.vn̄ ⁊ rector d̄r
caput ppl'i.ſm illō.i.Reg.xiij.Cū eēs puu
lus ī eccl'ijs tuis caput ī tribubꝰ iſrl' factꝰ es
Hec aūt tria cōpetūt xp̄o ſpūal'r.Pmo eīm
ſm ꝓpinq̄tatē ad deū grā xp̄i altior ⁊ prior
ē.⁊ ſi nō tp̄e:tn̄ dignitate.qꝛ oēs alij accepe
rūt grām ꝑ reſpectū ad grām ipiꝰ.ſm illud
Rom.viij.Quos p̄ſciuit hos ⁊ p̄deſtina-
uit ꝯformes fieri ymagini filij ſui vt ſit ipe
pgenitꝰ in multꝭ fribꝰ.Scd̄o v̄o ꝑfectionē
hꝫ q̄ztū ad pleītudinē oīm grārū.ſm illud
Jo.i.Uidimꝰ eū plenū grē ⁊ v̄itatꝭ.Tertio
v̄tutē hūit influēdi grāꝫ ī oīa mēbra eccl'ie
ſm illō Jo.i.De pleītudīe eiꝰ oēs accepimꝰ
Sciēdū ꝙ oēs electi veluti capilli ſūt ī xp̄o
radicati ꝑ et̃nā p̄deſtiatōeꝫ.Un̄ d̄r Apoc.
i.Jn medio ſeptē cādelabroꝝ aureoꝝ vidi
ſil'em filio hoīs.Caput āt eiꝰ ⁊ capilli erāt
cādidi velut lana alba ⁊ tāq̄ nix.Predeſti
natio eiꝰ pōt ꝯſiderari dupl'r.Uno mō ſm
ipꝫ actū p̄deſtiandꝭ.⁊ ſic p̄deſtiatio xp̄i nō
ē cā nec exēplar p̄deſtiatiōis ſcōꝝ cū vno ⁊
eodē actu eterno p̄deſtinauerit deꝰ xp̄m ⁊
electos.Alio mō pōt ꝯſiderari p̄deſtiatio
ſm terminū ⁊ effectū p̄deſtinatiōis.⁊ ſm
hoc p̄deſtinatio xp̄i eſt cā ⁊ exēplar nr̄e p̄
deſtinationis.⁊ hoc dupl'r.Pmo quātū ad
bonū ad qd̄ p̄deſtinamur.xp̄us eīm p̄deſti
natꝰ ē ad hoc ꝙ eēt dei filiꝰ naturalis.Nos
aūt p̄deſtinamur ad filiationē adoptōis q̄
eſt quedā pticipata ſil'itudo filiatiōis natu
ralis.Rom.i.Quos p̄ſciuit hos ⁊ p̄deſti-
nauit ꝯformes fieri ymagīs filij eiꝰ.⁊ Jo.i.

dedit eis ꝑtatē filios dei fieri. Scḋo q̄tū ad modū ꝓſequendi iſtud bonū qḋ ē ꝑ grām vt ꝑ ieſum xp̄m cōpleref. Sub ꝑdeſtinatione em̄ eterna cadit nō ſolū id qḋ fiendum in tpe: ſ etiā mod⁹ ⁊ ordo ſm̄ quē cōpled⁹ eſt in tpe. Vñ ſi xp̄s nō fuiſſ incarnād⁹ deus ꝑordinaſſet hoīes ſaluari ꝑ aliā cām. Sꝫ q: ꝑordinauit incarnationē xp̄i ſimul cum hoc ꝑordinauit vt eſſet cā nr̄e ſalutis. Dicit em̄ Aug. lib. de ꝑdeſtinatione ſctōꝝ. Eſt ꝑclariſſimū lumen ꝑdeſtinatiōis ⁊ grē ipſe ſaluator: ipſe mediator dei ⁊ hoīm hō xp̄s ieſus. Et Eph. i. dicif. Predeſtinauit nos in adoptionē filioꝝ ꝑ ieſum xp̄m. Et ſicut apud deū cognit⁹ eſt numer⁹ electoꝝ ſicut dicit Aug. lib. de correctione ⁊ grā ꝙ cert⁹ eſt ꝑdeſtinatoꝝ numer⁹ qui nec augeri pōt nec minui. ſic xp̄s tanq̄ caput eccl'ie hꝫ noticiā oīm ſaluādoꝝ in merito ſue paſſionis. Vñ glo. ſup illud Apoc. v. Dignus eſt agn⁹ qui occiſus eſt accipe diuinitatē ⁊ ſciaꝫ. dicit. i. animū ⁊ cognitionē q: ad xp̄m ⁊ ad ei⁹ dignitatē ſpectāt quodā mō oīa in q̄tū ſubiecta ſunt ei oīa. Ipe em̄ eſt oīm iudex ꝯſtitut⁹ a deo q: fili⁹ hoīs eſt. vt dicitur Job. v. Et Joh. iij. dicif. Ipe em̄ ſciebat qḋ eſſet in hoīe. Et Mathei. x. Capilli capitis veſtri oēs nūerati ſunt. Circa electos autē conſiderant q̄ttuor. Primo q: ſicut capilli qn̄q radicant in capite ⁊ qn̄q decidūt: ſic quidā radicant in xp̄o ꝑ grām ꝑſeueraturi ⁊ quidā nō ꝑſeueraturi. Eſt em̄ liber vite ꝯſcriptio ordinatoꝝ in vitā eternā ad quā ordinaf aliq̄s ex duob⁹. ſ. ex ꝑdeſtinatione diuina. ⁊ hec ordinatio nunq̄ deficiet. ⁊ ex grā. Quicūq̄ em̄ hꝫ grāꝫ ex hoc ipo dign⁹ eſt vita eterna. ⁊ hec ordinatio deficit inter duꝫ. q: aliq̄ ordinati ſunt et grā habita ad habendū vitā eternā ex ꝑdeſtiōe diuina. a qua tñ deficiūt ꝑ pctm̄ mortale ſequēs. ps. Deleant de libro viuētiū ⁊ cū iuſtis nō ſcribant. De ꝑſeuerantib⁹ aūt dr̄ Luc. xij. Capill⁹ de capite vr̄o nō ꝑibit. Scḋo q: ſicut capilli qn̄q lauātur ab eo cui⁹ ſunt: qn̄q ab alio: ſic electi qn̄q lauant a xp̄o ꝑ ꝓprium ſanguinē. Apoc. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs nr̄is in ſanguīe ſuo. Et qn̄q ꝑcibus ſctōrum. Nā Gen. xxv. dr̄ ꝙ yſaac rogauit deū ꝑ Rebecca vxore ſua: ⁊ dedit ꝯceptum rebecce. Ex illo aūt ꝯceptu nat⁹ eſt iacob q̄ fuit ꝑdeſtinat⁹. Nō fuiſſet aūt impleta predeſtinatio ſi nat⁹ nō fuiſſet. Vñ ꝑdeſtinatis conandū eſt ad orandū ⁊ bn̄ opandū q: ꝑ iſta ꝑdeſtinatiōis effect⁹ certitudinaliter implef. ꝓpter qḋ dicif. ij. Pet. i. Satagite vt ꝑ bona opa certā veſtrā vocationē ⁊ electionē faciatis. Tertio q: ſic Abſalon ꝑ capillos fuit ſuſpenſus in ligno. ij. Reg. xviij. Sic xp̄s fuit ſuſpenſus in cruce ꝓpter electos. Per hoc em̄ hō cognoſcit q̄ntū de⁹ diligat hoīem. ⁊ ꝑ hoc ꝓuocaf ad diligendū ipm̄ in quo ꝑfectio humane ſalutis cōſiſtit. Vñ apl's dicit Roma. v. Cōmendat de⁹ ſuā charitatē in nobis. qm̄ cū inimici eſſemus: xp̄s ꝑ nobis mortu⁹ eſt. Quarto q: Abacuch fuit portat⁹ ꝑ capillos in babylonem in lacū. Dañ. xiiij. Sic xp̄s deſcendit ꝓpter dilectos ad inferos. Eph. iiij. ꝙ autem aſcendit quid eſt niſi q: deſcendit primū in inferiores partes terre. glo. i. ad īferos. Et Zach. ix. Tu quoq̄ in ſanguine teſtamēti tui emiſiſti vinctos de lacu in quo non erat aqua. Ideo dicitur Dañ. vij. Capilli capitis eius velut lana munda. Et his modis exiuit chriſtus portans coronam.

Exiuit ieſus portans coronam
Sanctificationis.
Glorificationis.
Redemptionis.
Exaltationis.
Adorationis.
Retributionis.
Premiationis.

Primo exiuit ieſus portans coronā ſanctificatiōis. Nā ſanctificari eſt aliq̄d fieri ſanctū. Fit aūt aliquid non ſolū ex cōtrario: ſed etiā ex negante vel priuante oppoſito. ſic albū fit ex nigro ⁊ etiaꝫ ex non albo. Nos aūt ex peccatorib⁹ ſancti efficimur ⁊ ita ſanctificatio noſtra ē ex peccato. i. Coꝛ. vi. ⁊ hoc qḋ fuiſtis aliq̄n. ſ. peccatores: ſed abluti eſtis ſed ſctificati eſtis. Sed xp̄s quidē ſm̄ hoīem factus eſt ſcūs q: hanc gratie ſanctitatē non ſemꝑ habuit non tñ factus eſt ſcūs ex peccatore. q: peccatū nunq̄ habuit. Sed fact⁹ eſt ſanct⁹ ex non ſancto ſm̄ hoīem. nō quidē priuatiue vt ſcilicet aliquando fuerit homo ⁊ nō fuerit ſanctus. ſed negatiue: quia ſcilicet quando non fuit homo non habuit ſanctitatem humanam. ⁊ ideo ſimul factus fuit homo ⁊ ſanctus homo. propter quod dicit angelus Luce. i. Quod naſcetur ex te ſanctum. Quod exponens Greg. xviij. moral. dicit. Ad diſtinctiōeꝫ noſtre ſanctitatis. ⁊ ſic ſan

ctus naſciturus aſſeritur. Nos quippe ſi ſan
cti efficimur nõ tamē naſcimur: qꝛ ipa natu
re corruptibilis conditiõe cõſtringimur. Il
le autē ſolus veraciter natꝰ eſt ſanctꝰ: qui ex
cõiunctõe carnalis copule ↄceptꝰ nõ eſt. Et
Ioh. x. Quē pater ſctificauit ꝛ miſit in mun
dum. Et ſicut ꝑ verbū dei oīa facta ſunt: ita
ꝑ verbū incarnatū ſunt oēs hoīes ſanctifi
cati q̄ ſanctificant. Heb. ij. Qui ſanctificat
ꝛ q̄ ſanctificant ex vno oēs. Eſt aūt duplex
ſanctificatio. Vna quidē adultoꝝ: qui ſm ꝓ
priū actū ſanctificant. Alia autē pueroꝝ
qui nõ ſanctificant ſm ꝓpriū actū fidei: ſed
ſm fidē eccleſie vel parentū. Prima aūt ſan
ctificatio eſt ꝑfectior ſecūda: ſicut actus eſt
ꝑfectior q̄ habitꝰ. ꝛ qđ eſt per ſe eo qđ eſt ꝑ
aliud. Sanctificatio vero xp̄i fuit perfectiſ
ſima: qꝛ ſic ſanctificatꝰ eſt vt eſſet alioꝝ ſan
ctificator dupliciter. Primo quidē per eius
paſſionē. Heb. vlti. Xp̄s vt ſanctificaret per
ſuū ſanguinē populū: extra portā paſſus ē.
Secundo per baptiſmum Iohānis. iij. Ni
ſi quis renatꝰ fuerit ex aqua ꝛ ſp̄ūſctõ ꝛc. qꝛ
gr̄a collata eſt aīe xp̄i: ſicut cuidā vniuerſali
ꝑncipio gratificatiõis in hūana natura. ſm
illđ Eph. i. Gratificauit nos in dilecto filio
ſuo. Et ſic exiuit ieſus portans coronā ſan
ctificatiõis noſtre. Ideo dr̄ Eccli. xxxij. Or
namentū gr̄e accipias coronā.

Secundo exiuit ieſus por
tans coronā glorificatiõis. pſ. Gloria ꝛ ho
nore coronaſti eū: ꝛ ↄſtituiſti eū ſup opera
manuū tuarū. Oīa ſubieciſti ſub pedi. eiꝰ ꝛc
Nam xp̄o collata eſt maior gloria q̄ ade ꝑ
mo homini in ſtatu innocētie. vt p3 ex ꝑui
legiis vtriuſq3 q̄ fuerūt duodecim ꝛc. Pri
mū fuit formatiõis. Dicitur eñ. i. Cor. xv.
Primꝰ hõ de terra terrenꝰ. Secūdus de ce
lo celeſtis. Xp̄s eñ dr̄ de celo deſcendiſſe du
pliciter. Vno modo rõne diuine nature. nõ
ita q̄ diuina natura eſſe in celo deſierit. ſed
qꝛ in infimis nouo modo eſſe cepit. ſcil3 ſm
naturā aſſumptam. ſm illud Ioh. iij. Nemo
aſcendit in celū niſi q̄ deſcēdit de celo filius
hoīs q̄ eſt in celo. Alio modo rõne corpis:
nõ qꝛ ip̄m corpꝰ xp̄i ſm ſuā ſubſtantiā de ce
lo deſcēderit. Sed qꝛ v̄tute celeſti. i. ſp̄ūſcti
eſt eiꝰ corpꝰ formatū. Vñ Aug. dic̄ ad Oro
ſium exponēs auctoritatē inductā dic̄. Cele
ſtem dico xp̄m qꝛ nõ ex hūano cõceptꝰ eſt
ſemine. Et hoc modo etia3 Hilariꝰ exponit
li. de trini. Adam ergo fuit de terra terrenꝰ
xp̄s aūt de celo celeſtis. Secundū fuit im
pletionis. Na3 incarnatõis miſteriū eſt pri
mo homi reuelatū. vt p3 ꝑ hoc qđ dixit. hoc
nūc os ex oſſibꝰ meis ꝛc. qđ apl̄s dicit eſſe
magnū ſacramentū in xp̄o ꝛ in eccl̄ia. vt p3
Eph. v. Sed ꝑ ieſum xp̄m eſt impletū. Vñ
Aug. dic̄ in lib. de v̄bis dñi exponēs illđ qđ
habet Luce. xix. Venit filiꝰ hoīs querere ꝛ
ſaluare qđ perierat. Si hõ nõ peccaſſet filiꝰ
hoīs nõ veniſſet. Et. i. Thim. i. ſup illđ v̄bū
xp̄s venit in hūc mūdu3 peccatores ſaluos
facere. dic̄ glo. Nulla cauſa fuit veniēdi xp̄o
dño niſi peccatores ſaluos facere: tolle mor
bos: tolle vulnera ꝛ nulla ē cauſa medicine
Tertiū fuit viſionis. Nam ꝑmus hõ vidit
deū vt viator in enigmate. Homo eñ in pa
radiſo fuit beatꝰ: nõ illa ꝑfecta beatitudine
in quā trāſferēdus erat: q̄ in diuine eſſentie
viſione ↄſiſtit: habebat tñ perfectā vitā ſm
quendā modū in q̄tū habebat integritate3
ꝛ ꝑfectionē quandā naturalē. vt dic̄ Aug.
xi. ſup Gen. ad lr̄am. Vñ dr̄ i. Cor. xv. Nõ
prius qđ ſp̄ūale eſt: ſ3 qđ aīale eſt. Xp̄s aūt
vidit deū vt viator ꝛ cõprehenſor ſine enig
mate. qꝛ diuine eſſentie viſio cõuenit oībꝰ
beatis ſm participationē luminis deriuati
ad eos a fonte verbi dei. ſm illud Eccli. i.
Fons ſapiētie v̄bū dei in excelſis. Huic au
tem v̄bo dei ꝓpinquiꝰ cõiungit aīa xp̄i que
eſt vnita v̄bo in ꝑſona q̄ queuis alia crea
tura. ꝛ idõ pleniꝰ recipit influentiā luminis
in quo deꝰ videt ab ip̄o verbo q̄ quecunq3
alia creatura. ꝛ idõ pre ceteris creaturis per
fectius videt ip̄am ꝑmā veritatē q̄ eſt diui
na eſſentia. Ioh. i. Vidimꝰ gloriā eiꝰ quaſi
vnigeniti a patre plenū nõ ſolū gr̄e ſ3 etiam
v̄itatis. Et Eph. i. Deꝰ cõſtituit eū ſcꝫ xp̄m
in celeſtibꝰ ſup oēm ꝑncipatū ꝛ ꝑtātē ꝛ vir
tutē ꝛ dñationē: ꝛ ſup oē nomē qđ noīatur
nõ ſolū in hoc ſeculo ſ3 etiā i futuro. Quar
tum fuit cognitiõis. Nam ꝑmꝰ hõ de rebꝰ na
turalibꝰ ꝛ ſupnaturalibꝰ tñ cognouit q̄tu3
erat neceſſariū ad gubernatõnē vite hūane
ſm ſtatū innocētie. Alia v̄o q̄ nec naturali
hoīs ſtudio cognoſci ꝑnt: nec ſunt neceſſa
ria ad gubernationē vite hūane. ꝑmꝰ homo
nõ cognouit ſicut ſunt cogitatões hoīm. fu
tura contingentia: ꝛ quedā ſingularia puta
quot lapides iacent in flumine ꝛ hmõi. xp̄s
aūt cognouit omīa ſm ſtatū diuinū. qꝛ aīa
xp̄i cognoſcit totā ſuā potentiā ꝛ oīa in que
põt. põt aūt in emūdationē infinitoꝝ pecca
toꝝ. ſm illud. i. Ioh. ij. Ipſe eſt ꝓpiciatio ꝑ

peccatis noſtris: nō aūt ꝑ noſtris tm̄: ſ; etiā ꝑ toti⁹ mūdi. Ideo aīa xp̄i cognoſcit infinita: q̄r oīa q̄ ſunt in potētia creature. Vn̄ cū in potentia creature ſint infinita: ꝑ hūc modum ſcit infinita. p̄ſertim cū ſit nobis dat⁹ a deo in doctorē. ſm̄ illud Johel. ij. Letamini in dn̄o deo veſtro q̄ dedit vobis doctorē iuſticie. Quintū fuit p̄ſeruatiōis. Nā p̄m⁹ hō nō poterat decipi niſi pctō preuent⁹ q̄r intellect⁹ nō poterat decipi ꝑ extimationē falſi. Vn̄ ⁊ ſeductio mulieris ⁊ ſi p̄ceſſerit peccatū opis. ſubſecuta eſt tm̄ pctm̄ interne electionis. dicit em̄ Aug. xi. ſup Gen̄. ad lr̄am q̄ mulier verbis ſerpentis nō crederet niſi iam ineſſet menti ei⁹ amor ꝓprie poteſtatis ⁊ quedā de ſe ſupba p̄ſumptio. Xp̄s aūt nō potuit eſſe peccato p̄uent⁹. Joh. viij. Quis ex vobis arguet me de peccato. Et. i. Pet. ij. Qui pctm̄ nō fecit nec dolus inuent⁹ eſt in ore ei⁹. Sextū fuit damnatiōis. Naꝫ p̄m⁹ hō habuit dominiū ſup oīa naturalia q̄tuꝫ ad effectus naturales. Dicit em̄ Gen̄. i. de hoīe. Preſit piſcib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi: ⁊ beſtijs terre. In alijs em̄ aīalib⁹ inuenit ſm̄ extimationē naturalē. quedaꝫ participatio prudētie ad aliquos ꝑticulares act⁹. In homine aūt vniuerſalis prudētia q̄ eſt recta rō oīm agibiliū. oē aūt qđ eſt per participationem ſubdit ei qđ eſt ꝑ eſſentiā. ⁊ hoc naturalit. Vn̄ eſt naturalis ſubiectio alioꝝ aīalium ad hoīem. Xp̄s aūt habuit dominiū ſuper oīa q̄tū ad effect⁹ ſupnaturales. Nam aīa xp̄i ſm̄ qđ eſt inſtrumentū v̄bi dei ſibi vniti habuit inſtrumentalē v̄tutē ad oīes īmutatiōes miraculoſas ordinabiles ad finem incarnatiōis q̄ eſt inſtaurare ſiue que in celis ſiue q̄ in terris ſunt. Math. vlti. Data eſt mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra. Septimū fuit aſſimilationis. Nam adā nō aſſimilabat niſi ī duplici ſtatu hoīm. Nō em̄ ꝑtinebat hoc ad originalē iuſticiā quā adam habuit in ſtatu innocētie: q̄ aīa hoīs haberet v̄tutē tranſmutandi corp⁹ ꝓpriū in quācunq; formā: ſ; q̄ poſſet ipm̄ ꝯſeruare abſq; nocumēto. ⁊ hanc etiā v̄tutē xp̄s aſſumere potuiſſet ſi voluiſſet. Sed cū ſint tres ſtat⁹ hoīm. ſ. innocētie: culpe: ⁊ glorie. Adā nō fuit in tertio ſtatu. xp̄s aūt ſicut de ſtatu glīe aſſumpſit cōprehēſionē: ⁊ de ſtatu innocentie īmunitatē a peccato. ita de ſtatu culpe aſſumpſit neceſſitatē ſubiacendi penalitatib⁹ hui⁹ vite. Heb. ij. Debuit ꝑ oīa fratrib⁹ aſſimilari. Octauū fuit incorruptōis. Nam hō in ſtatu innocētie erat īcorruptibilis ex ꝑte cauſe efficientis. q̄r vt dic̄ Aug. li. de q̄ſtionibus veteris ⁊ noui teſtamēti. Deus fecit hominē q̄ q̄diu nō peccaret in mortalitate vigeret vt ip̄e ſibi actor eſſet aut ad vitaꝫ aut ad mortē. Non em̄ erat corp⁹ ei⁹ indiſſolubile ꝑ aliquā indiſſolubilitatis vigorē in corpore exiſtentē: ſ; inerat nature aīe vis q̄dā ſupnaturalit data ꝑ quā poterat corp⁹ ab omni corruptione preſeruare: q̄diu ip̄a deo ſubiecta manſiſſet. Unde vis illa p̄ſeruandi corpus a corruptōe nō erat aīe hūane naturalis ſ; ꝑ donū grē. ⁊ q̄uis grām recuperauerit ad remiſſionē culpe ⁊ meritū glorie non tamē ad amiſſe īmortalitatis effectuꝫ. Hoc em̄ reſeruabat xp̄o ꝑ quē nature defect⁹ in meli⁹ reparandus erat. Xp̄s aūt habuit immortalitatē per grām ⁊ gloriam. poterat em̄ ſuā paſſionē ⁊ mortē impedire. Primo q̄dem aduerſarios rep̄mendo: vt eū aut non vellent aut nō poſſent interficere: vt pluries fecit. Secūdo q̄r ſpūs ei⁹ habebat poteſtatem cōſeruandi naturā carnis ſue ne a quocunq; leſiuo inflicto opprimeret. qđ q̄dē habuit aīa xp̄i q̄r erat verbo dei cōiūcta in vnitate pſone. vt dicit Aug. li. iiij. de trini. Nonum fuit ꝑfectiōis. Nā p̄m⁹ hō habuit ꝑfectionē oīs v̄tutis ſm̄ ſtat⁹ ſui cōdecētiam. Vnđ Aug. omel. xi. dicit ſic. Princeps oīm vicioꝝ dn̄ vidit adā de lymo terre ad imaginem dei factū: pudicicia ornatū: temperantia cōpoſitū: charitate ſplendidū. habentur iſta de pn̄ia diſ. ij. §. p̄nceps. Et ſic homo in ſtatu innocētie aliqualit habuit oēs v̄tutes q̄r ratio erat deo ſubiecta. ⁊ inferiores vires erant rōnis ſubiecte. Virtutes autē ſunt q̄dam ꝑfectiōes quib⁹ ratio ordinat in deuꝫ ⁊ inferiores vires aīe diſponunt ſm̄ regulā rōnis. Vn̄ rectitudo p̄mi ſtat⁹ hoc exigebat vt homo aliqualiter oīes v̄tutes haberet. Xp̄s aūt habuit ꝑfectiōes oīum v̄tutū ſm̄ plenitudinē grē: q̄r q̄to aliqđ p̄ncipiū eſt ꝑfecti⁹: tanto magis imp̄mit ſuos effect⁹. Cuꝫ aūt grā xp̄i fuerit ꝑfectiſſima idō ab ip̄a ꝓceſſerūt oēs v̄tutes ad ꝑficiendū ſingulas potentias aīe q̄tū ad oēs aīe actus. Vn̄ ſuꝑ illud pſ. Sed in lege dn̄i fuit voluntas ei⁹. dicit glo. Hic oſtendit xp̄s plenus oīi v̄tute ⁊ bono. Decimū fuit gubernatiōis. Nam p̄mus hō eſt gubernator ⁊ caput oīuꝫ naſcentiuꝫ naturalit: q̄r homo eſt naturalit animal ſociale. Unde hoīes in ſtatu innocentie vixiſſent ſocialiter. Socialis aūt vita

multoꝝ nõ poſſet eſſe niſi aliquis preſideret qui ad bonum cõmune intenderet. Multi em̃ per ſe intendũt ad multa. vnus vero ad vnum. Jdeo philoſophꝰ dicit. i. politice. Qꝛ quandocunqꝫ multa ordinantur ad vnum ſemper inuenitur vnum vt principale ⁊ dirigens. Xp̃s aũt eſt gubernatoꝛ ⁊ caput oĩm naſcentiũ ſpiritualiter ſed ſm diuerſos gradus. Primo ⁊ p̃ncipaliter eſt caput eorum qui actu ſibi vniuntur per gloꝛiam. Secundo eorum qui actu vniuntur ſibi per charitatem. Tertio eorum qui actu ſibi vniuntur per fidem. Quarto eorum qui ſibi vniunt̃ in potentia nondum ad actum redacta que tamen eſt ad actum reducenda ſm diuinaꝫ predeſtinationem. ſicut ſunt infideles per conuerſionem. Undecimũ fuit aſſimilationis. Naꝫ p̃mus homo fuit ſimilis deo ſm duplicem imaginẽ. Xp̃us autem ſm triplicem. Unde ſuper illud pſ. Signatum eſt ſuper nos lumẽ vultus tui domine. Gloſa diſtinguit triplicem imaginem. ſcꝫ creationis recreationis: ⁊ gloꝛificationis. Jmago em̃ dei reperitur in hoĩe tripliciter. Uno modo ſm qꝺ homo habet aptitudinem naturalem ad intelligendum ⁊ amandũ deum. ⁊ hec aptitudo conſiſtit in ipſa natura mentis que eſt cõmunis oĩbus hoĩbus. Alio modo ſm qꝺ homo actu vel habitu cognoſcit ⁊ intelligit deum ſed imperfecte. ⁊ hec eſt imago per confoꝛmitateꝫ gratie. Tertio modo ſm ꝙ homo actu deum cognoſcit et amat perfecte: ⁊ ſic attẽditur imago ſm humilitatem gloꝛie. primis duobus modis fuit imago dei in adam in ſtatu innocentie: ſ; omnibus modis fuit in chꝛiſto. Duodecimum fuit tranſlationis. Nam p̃mus homo fuit poſitus in paradiſo terreſtri. Geneſ. ij. Tulit deus hominẽ ⁊ poſuit eum in paradiſo voluptatis. Xp̃us autem eſt aſſumptus in paradiſo celeſti. Eph. iiij. Aſcendit ſuper oĩes celos vt adimpleret oĩa. pſ. Aſcendit ſuper celum celi ad oꝛientem. Et ſic ptꝫ coꝛona gloꝛificationis ieſu xp̃i.

Tertio exiuit ieſus poꝛtãs coꝛonã redemptiõis. Gentiles em̃ coꝛonã ſpineam capiti ſuo impoſuerunt: quẽ cruentantes deriſoꝛie ſalutauerunt. Judei auteꝫ ip̃m ceſari poſtpoſuerunt: ⁊ crucifige crucifige clamauerunt. Jn ipſo em̃ modo paſſionis xp̃i prefiguratus eſt effectus redemptionis quo ad vtroſqꝫ ſcꝫ iudeos ⁊ gentiles. Primo em̃ paſſio xp̃i habuit effectum ſalutis in iudeis. quorum plurimi in moꝛte xp̃i baptizati ſunt. vt patꝫ Act. ij. ⁊ iij. Secũdo vero iudeis p̃dicãtibꝰ effectũ paſſionis xp̃i tranſiuit ad gentes. ⁊ iõo cõueniens fuit vt xp̃s a iudeis pati inciperet. ⁊ poſtea iudeis tradentibꝰ per manus gentiliũ eius paſſio finieretur. Quia vero xp̃s ad oſtendendaꝫ abundantiã charitatis ſue ex qua patiebat̃ in cruce poſitus veniã peccatoꝛibꝰ poſtulauit. Huiꝰ petitionis fructꝰ ad iudeos ⁊ gentiles peruenit: a quibꝰ patiebat̃. Jdeo dicit̃ Cañ. iij. Egredimini filie ſyon ⁊ videte regem ſalomoneꝫ in dyademate quo coꝛonauit eum mater ſua. Debemus autẽ egredi a q̃ttuoꝛ que nos impediunt a fructu redemptionis. Primo a vicio confoꝛmãdo volũtatem noſtrã diuine voluntati. Math. xxvi. Non ſicut ego volo ſed ſicut tu vis: qꝺ dicit qꝛ rectum vult eſſe hoĩem ⁊ ad deũ dirigit. vt Aug. exponit in Enchiridion. Et ſup illud pſ. Rectos decet collaudatio. dicit glo. Rectum coꝛ habet q̃ vult qꝺ deus vult. ſcꝫ vt homo velit aliq̃d ex charitate ſicut deus vult. Secundo ab odio. Nam odium nũꝙ̃ vinceret amoꝛẽ: niſi ꝓpter amoꝛẽ maioꝛem cui odium coꝛreſpondet. ſicut homo magis diligit ſeip̃m ꝙ̃ amicuꝫ. ⁊ ꝓpter hoc ꝙ diligit ſe habꝫ odio etiã amicũ ſi ſibi contrarietur. Tertio a paſſione. Roma. vij. Video aliam legẽ in membꝛis meis repugnantem legi mentis ⁊ captiuantẽ me in lege peccati qꝛ paſſio ligat rationẽ. imo cũ paſſiones intendunt̃ ligant totaliter vſum rõnis. Multi em̃ ꝓpter abundantiã amoꝛis ⁊ ire verſi ſunt in inſaniam. Quarto a vindicta. Naꝫ peccatũ iudeoꝝ crucifigentiũ xp̃m qꝺ ꝓceſſit ex inuidia. odio ⁊ vindicta fuit grauiſſimum ſicut dixit xp̃us pylato. Joh. xix. Qui tradidit me tibi maius peccatum habet.

Quarto exiuit ieſus poꝛtans coꝛonã exaltatiõis. Naꝫ meritũ impoꝛtat quandã equalitatem iuſticie. Unde apoſtolus dicit. Ei qui operatur merces imputatur ſm debitum. Cum enim aliquis ſibi ex iuſta voluntate ſubtrahit quod debet habere: meretur vt ſibi amplius aliquid ſuper addatur quaſi merces iuſte voluntatis. Et inde ẽ ꝙ ſicut dicit̃ Luc. xxiiij. Qui ſe humiliat exaltabitur. Cum autem chꝛiſtus in ſua paſſione ſe humiliauerit infra ſuam dignitatem vſqꝫ ad confuſionem: ⁊ oppꝛobꝛia que

ſuſtinuit. Ideo ꝑ ſuã paſſionẽ ⁊ precipue ꝑ coronationẽ ſpinarum. meruit exaltationẽ ꝙtum ad conſeſſum paterne dextre ⁊ manifeſtationẽ diuinitatꝭ ipſius. ſm̃ illud Eſa. lij. Exaltabit ⁊ eleuabit ⁊ ſublimis erit valde ſicut obſtupuerũt ſup eũ multi. ſic ingloriꝰ erit inter viros aſpect⁹ ei⁹. Et Phil. ij. dr̃. Fact⁹ eſt obediẽs vſqꝫ ad mortẽ: mortẽ aũt crucis. ꝓpter qđ ⁊ de⁹ exaltauit illum ⁊ donauit illi nomẽ qđ eſt ſup omẽ nomẽ. ſcꝫ vt ab omib⁹ nominet de⁹: ⁊ oẽs ſibi reuerẽtiam exhibeant ſicut deo. ⁊ hoc eſt qđ ſubditur vt in noĩe ieſu omẽ genu flectat cele. ter. ⁊ infer. Et Eſa. xxviij. Eris corona glĩe manu dñi: ⁊ dyadema regni in manu dei tui.

Quinto exiuit ieſus portans coronã adoratõis. Cum em̃ in xp̃o ſit vna tantũ pſona diuine ⁊ humane nature ⁊ etiã vna yppoſtaſis. ⁊ vnũ ſuppoſitũ. ideo eſt ei⁹ vna adoratio: ⁊ vnus honor ex parte eius q̃ adorat. Vñ Damaſ. li. iij. dicit. Adoratur caro xp̃i incarnato dei ṽbo nõ ꝓpter ſeipam: ſ ꝓpter vnitũ ei ſm̃ yppoſtaſim verbum dei. Et ſup illud ps̃. Adorate ſcabellũ pedũ ei⁹. dicit glo. Qui adorat corp⁹ xp̃i nõ terrã intuet: ſ illũ poti⁹ cui⁹ ſcandalũ eſt: in cui⁹ honore ſcabellũ adorat. Et in capitulis quinte ſynodi dr̃. Si quis duabus naturis adorari dicit xp̃m. ex quo due adorationes introducunt: ſ nõ vna orõne deũ ṽbum incarnatũ cũ ꝓpria ipi⁹ carne adorat ſicut ab initio eccleſie dei traditum eſt. talis anathema ſit.

Sexto exiuit ieſus portãs coronã retributõnis ꝙtum ad poteſtatẽ iudiciariã. Vñ dr̃ Job. xxxvi. Cauſa tua quaſi impij iudicata eſt. ꝓpterea iudicium cauſamqꝫ recipies. Et Aug. li. de ṽbis dñi dicit Sedebit iudex q̃ ſtetit ſub iudice. Damnabit veros reos q̃ falſo fact⁹ eſt reus. Naꝫ iudiciaria poteſtas hoĩ xp̃o cõpetit. Tuꝫ ꝓpt diuinã perſonã. Tum ꝓpt capitis dignitatẽ Tum ꝓpt plenitudinẽ grẽ habitualis. Tũ ex merito. ſ. vt ſm̃ dei iuſticiaꝫ iudex eſſet: q̃ pro dei iuſticia pugnauit ⁊ vicit ⁊ iniuſte iudicatus eſt. Unde ipſe dicit Apoc. iij. Ego vici ⁊ ſedi in throno patris mei. In throno autẽ intelligitur iudiciaria ptãs. ſm̃ illd ps̃ Sedet ſuper thronũ ⁊ iudicat equitatem.

Septimo exiuit ieſus portans coronam premiationis. ps̃. Poſuiſti in capite eius coronam de lapide precioſo. Sicut em̃ lapides precioſi firmant in corona ⁊ ipam ornant: ⁊ ipa eſt ornamentũ coronati. Sic in merito xp̃i firmant omẽs electi: ⁊ ſunt ad ornamẽtũ glorie ſue: prout patuit in ioſeph q̃ vendit⁹ a fratrib⁹ ſuis duct⁹ eſt in egyptũ ⁊ nõ fuit fact⁹ eunuch⁹ ne pharao abuteret eo quẽ a tam graui pctõ dñs cuſtodiuit pharaone infrigidato. Vñ ꝓpt fidẽ ⁊ caſtitatẽ a domina ſua accuſat⁹ incarcerat⁹ fuit. Inde aũt extract⁹ ⁊ dñs egypti ꝯſtitut⁹. dũ circuiret egyptũ declĩauit ad domũ phutifaris p̃ncipis ſatraparuꝫ pharaonis: cui erat filia ſpecioſiſſima noĩe arſeneth ſed idolatra que idola abiecit vt ioſeph haberet ſponſuꝫ. Ad hanc aũt deſponſandã acceſſit ioſeph indut⁹ tunica candida: ⁊ cũ aurea corona in curru aureo. In corona vero erant inſerti duodecim lapides p̄cioſi: ſuper qb⁹ erãt duodeci aſtra aurea ⁊ virga regia in manu ei⁹. vt dr̃ in ſpeculo hiſtoriali li. ij. c. cxviij. Hec oĩa fuerũt figura xp̃i: p̄cipue corona in qua ſunt duodecim trib⁹ iſrael: ſuper quib⁹ ſunt duodecim apl̃i. vt pꝫ Apoc. xxij. Et ſic corona xp̃i eſt numer⁹ oĩm ſaluandorum q̃ decorant xp̃m hic in ſtatu grẽ: nouiſſime aũt in ſtatu glorie. Amen.

In feſto victorie ſancti Michaelis archangeli Sermo. xxxij.

Hic maior eſt in regno celoruꝫ. Math. xviij. ⁊ in euangelio p̄ſentis ſolẽnitatis Beat⁹ Berñ. ſup ps̃. Qui habitat dicit ſic. Dñe qđ eſt hõ q: innotuiſti ei: aut fili⁹ hoĩs q: reputas eũ: Deniqꝫ mittis ei vnigenitũ tuũ imittis ſpm̃ tuũ. ꝓmittis vultũ tuum: ⁊ ne qđ vacet ĩ celeſtib⁹ ab ope ſollicitudinis illos etiam beatos ſpũs ꝓpt nos mittis in miniſteriũ noſtrũ. hec ille. Super quo moueo talẽ queſtionẽ. Utrũ in eccl̃ia militanti archangel⁹ michael maiorẽ dignitatẽ aſſequtur: cui⁹ officio diligenti⁹ a deo gubernatur Ad iſtam queſtionẽ r̃ndent duo doctores. Prim⁹ veteris teſtamẽti ẽ Daniel. x. c. dic̃ Michael vn⁹ de p̃ncipib⁹ p̃mis venit in adiutoriũ meũ. Secũdus noui teſtamẽti eſt Johãnes. Apoc. xij. dic̃ ſic. Factũ eſt preliũ magnũ in celo. Michael ⁊ angeli ei⁹ preliabantur cũ dracone: ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli eius ⁊ non valuerũt. neqꝫ eſt inuentus locus eoꝝ ampli⁹ in celo. Sciendũ ꝙ ſm̃

glo.ſup illud Math.xxij. Simile eſt regnū celorū homini regi qui fecit nuptias ⁊c. per regnū celorū preſens eccleſia ſiue congregatio iuſtorū intelligit. Hanc autē eccleſiā gubernat deus per angelos. Unde Aug. dicit iij. de trini. Queadmodū corpora groſſiora ⁊ inferiora: p ſubtiliora ⁊ potentiora quodā ordine regunt. Ita oīa corpora per ſpm̄ vite rōnalē. ⁊ ſpūs vite rōnalis deſertor atqꝫ peccator per ſpm̄ vite rōnalē ⁊ pium ⁊ iuſtum ⁊ ille per ipm̄ deū. Nam tam in reb9 hūanis ꝙ etiā naturalib9 hoc cōiter inuenit ꝙ poteſtas particularis gubernat ⁊ regit a ptāte vniuerſali. ſicꝫ poteſtas balliui gubernat p poteſtatē regis. Superiores aūt angeli qui preſunt inferiorib9 habēt ſciētiā magis vniuerſalē: ſed ꝟtus cuiuſlibet corporis eſt magis pticularis ꝙ ꝟt9 ſpūalis ſubſtātie. Naꝫ oīs forma corporalis eſt indiuiduata per materiā ⁊ determinata ad hic ⁊ nunc. Forme aūt īmateriales ſunt abſolute ⁊ intelligibiles. ⁊ iōo ſicut inferiores angeli qui habent formas min9 vniuerſales regunt per ſupiores. ita oīa corporalia regunt per angelos. Sed actio quā angel9 exercet pcedit a deo. velut a pmo pncipio cui9 nutu ⁊ auctoritate angeli operant: ⁊ in deū reducitur ſicut in vltimū finē. ⁊ hoc facit miniſterium Nam miniſter eſt ſicut inſtrumentū intelligens. Inſtrumētū aūt ab alio mouet ⁊ ei9 actio ad aliud ordinat. Unde actiones angelorum miniſteria vocant. ⁊ pter hoc dicuntur in miniſteriū mitti. Heb.i. Oēs ſunt adminiſtratorij ſpūs in miniſteriū miſſi propter eos q̄ hereditatē capiunt ſalutis. Inter hos aūt angelos miſſos circa homīes precipuum eſt miniſteriuꝫ beati michaelis. ideo hic maior eſt in regno celorum.

Hic maior eſt in regno
- Archangelorum.
- Patriarcharum.
- Prophetarum.
- Xpianorum.
- Paganorum.
- Electorum.
- Sanctorum.

Primo ſanctus michael

eſt maior in regno archangelorū. Unde cātat eccl̄ia. Collaudem9 venerantes oīes celi milites: ſed precipue pmatē celeſtis exercitus michaelem. Computatur eīm in ordine pncipatuū. de quo ordine ſanctus Tho. pma parte. q. cviij. arti. xv. dicit ſic. Principari vero vt Greg. dicit. Eſt inter reliquos priorem exiſtere quaſi pmi ſint in executōe eorum que imperantur. Et ideo Dionyſius dicit. ix. c. celeſtis ierarchie. Q2 nomen pncipatuū ſignat ductiuum in ordine ſacro. Illi eīm qui alios ducunt primi inter eos exiſtētes: pncipes proprie vocantur. ſm illud pš. Preuenerunt pncipes coniuncti pſallentibus. ſm Greg. autem archangeli dicuntur ex eo ꝙ pncipantur ſoli ordini angelorum. quaſi magna nunciantes. Principat9 autē dicuntur ex eo ꝙ pncipantur oīibus celeſtibus pncipib9 diuinas iuſſiones explentibus. Executio eīm angelicorū miſteriorū cōſiſtit in annūciando diuina. In executione aūt cuiuſlibet actus ſunt quidā quaſi incipientes actionē ⁊ alios ducētes ſicut in cātu precentores: ⁊ in bello illi qui alios ducunt ⁊ dirigunt. ⁊ hoc ptinet ad principat9. Alij vero ſunt qui ſimplicit exequunt. ⁊ hoc pertinet ad angelos. Alij ꝟo medio modo ſe habent qd̄ ad archangelos pertinet. Principatus ergo ſunt pmi in executōe diuinorū miniſteriorū. vtpote preſidentes gubernationi gentiū ⁊ regnorū qd̄ eſt pmū preceptuꝫ in diuinis miſterijs. Nam bonuꝫ gentis eſt diuini9 ꝙ bonū vni9 hoīs. Prim9 ergo ordo poſt dn̄ationes dicit pncipatuū qui etiā bonis ſpiritib9 pncipat. vt Greg. exponit. hec Tho. Sanctus mihael in prelio habito cū lucifero. fuit dux ⁊ princeps. Unde vicit luciferū cū angelis ſuis ⁊ de celo in hunc aerem caliginoſum ⁊ in pfundū abyſſi tandē deiecit: Uñ cantat eccl̄ia. Michaelē in ꝟtute conterentē zabulon. De iſto prelio dicit Apoc. xiiij. Et proiect9 eſt ille draco magn9 ſerpens antiquus q̄ vocatur diabolus ⁊ ſathanas. proiect9 eſt in terra: ⁊ angeli ei9 cuꝫ eo miſſi ſunt. Non eīm pmiſſuꝫ eſt eis habitare in ſupiori parte aeris: q2 locus lucidus eſt ⁊ clarus. nec in mūdo nobiſcū. q2 nimis nos ſuis temptationib9 infeſtarent. Sed in medio aeris vt dū ſurſuꝫ reſpiciunt ⁊ vidēt gloriā quā amiſerunt: inde dolorē habeant. Et dum inferi9 proſpiciunt ⁊ vident hoīes illuc aſcendere vnde ipi ceciderunt inde inuidia torqueantur. Unde Eph. vi. Non eſt nobis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinem: ſed aduerſus principes ⁊ poteſtates tenebrarum harum contra ſpiritalia nequitie in celeſtibus. Et ſic michael eſt maior in regno archangelorum.

Secūdo ſanctus michael

eſt maior in regno patriarcharū. Unde ſan
ctus Tho parte.i.q.cxiij.dicit ſic. Ad bonū
operandū duo cōcurrunt. Primo quidem
ꝙ affectus inclinet ad bonum qđ quidē fit
in nobis per habitū ꝟtutis moralis. Secū
do ꝙ ratio inueniat congruas vias ad per⸗
ficiendum bonū virtutis.qđ quidē phs at⸗
tribuit prouidentie. Quantū ergo ad pͥmū
deꝰ hoīem cuſtodit imediate infundendo ei
grām ⁊ ꝟtutes. Quantū ad ſecundū deꝰ
cuſtodit hoīem ſicut vlis inſtructor:cuiꝰ in⸗
ſtructio peruenit ad hoīes mediantibꝰ an⸗
gelis. Cuſtodia aūt humane multitudinis
ad ordinē pͥncipatuū pertinet. Unde ⁊ mi
chael vnꝰ de pͥncipibus dicit. Daniel.x. In
feriores aūt angeli exercent officiū ſuperio⸗
rum:inꝗtum aliquid de dono eoꝝ partici⸗
pant ⁊ ſe habent ad ſuꝑiores ſicut executo
res virtutis eoꝝ. Homo enī in ſtatu innocē
tie non patiebat aliqđ periculum ab interi⸗
ori:qꝛ interiꝰ erant oīa ordinata:ſed immi
nebat ei periculū ab exteriori ꝓpt inſidias
demonū vt rei ꝓbauit euentꝰ.⁊ ideo indige
bat cuſtodia angeloꝝ. Etiam angeli ꝗ ſub⸗
uerterunt ſodomā percuſſerunt ſodomitas
cecitate vel aurſia:vt hoſtiū domus inueni
re non poſſent. vt dicitur Geñ.xix. hec tho.
In hoīe potentia operatiua ſepius impe
ditur ne exeat in opus ꝓpter mūdi oppreſ⸗
ſionem. Joh.xvi. In mūdo preſſuram habe
tis.ſed iſtud impedimentū remouent prin⸗
cipatus ꝗ faciūt nos mūdanis oībꝰ pͥnci
pari. Hoc ſignificatū eſt Geñ.xxxij. vbi cū
iacob eſau valde timeret angelos ſibi obui
os habuit.ipſum adiuuare paratos. Et ait.
Caſtra dei ſunt hec. Tunc angelꝰ tria bona
iacob dedit.qꝛ ipm cōtra eſau conſtantē fe⸗
cit.iſrael nomen ei impoſuit ⁊ neruū femo⸗
ris eius percuſſit ⁊ emarcuit. Hec aūt oīa
ſpectant ad pͥncipatꝰ in quoꝝ ordine primꝰ
eſt michael qui mandauit angelo vt diceret
agar ancille ꝙ ad dñam ſuā rediret ⁊ ſe ei
humiliaret. Geñ.xvi.⁊c.

Tertio ſanctus michael

eſt maior in regno ꝓphetarū:qm̄ ꝓphetica
reuelatio fit ꝑ angelos. Uñ ſanctus Tho.
ſcđa ſcđe.q.clxxij.arti.ij. dicit ſic.ſicut apl's
dicit Rom.xiij. Que a deo ſunt ordinata ſūt
habet aūt hic diuinitatis ordo.ſicut Diony
ſius dixit,vt infima ꝑ media diſponat. An⸗
geli aūt medij ſunt inter deū ⁊ homines.vt
pote plus participantes de perfectiōe diui
ne bonitatis ꝙ hoīes. Et ideo illuminati
ones ⁊ reuelationes diuine a deo ad hoīes
per angelos deferunt. Prophetica autē co⸗
gnitio fit ſm illuminationē ⁊ reuelationem
diuinā Unde manifeſtū eſt ꝙ fiat ꝑ ange⸗
los. Dicit enī Diony.iiij.c.celeſtis ierarchie
Diuinas viſiones gl'ioſi patres noſtri ade⸗
pti ſunt ꝑ medias celeſtes virtutes.hec tho.
Sanctꝰ michael fuit pͥnceps ſynagoge. ſm
qđ dicit Dañ.x. Nemo mihi adiutor eſt niſi
michael pͥnceps veſter. Circa quā fecit ꝗtu
or. Primo miranda. Nam ipſe fuit ille an⸗
gelus qui plagas egyptijs intulit:qui mare
diuiſit:qui in colūna ignis ⁊ nubis ppl'm iſ
raeliticū anteceſſit:qui in terrā ꝓmiſſionis
hebreos introduxit. Secūdo ſtupēda. Sci
ens enī diabolꝰ iudeos ad idolatriā prom⸗
ptos eſſe volebat corpꝰ moyſi honorifice ſe
pelliri vt iudei ſuas idolatrias ibi exercerēt.ſꝫ
michael victoriā obtinuit qꝛ moyſi corpus
ab oībꝰ abſcondit. Uñ in canonica iud.i.
ca.dicit. Cum michael archangelus cū dia⸗
bolo diſputans altercaret de moyſi corpore
non eſt auſus iudiciū inferre blaſphemie.ſꝫ
dixit. Imperet tibi deꝰ. Forte etiā iſta alter⸗
catio fuit qꝛ diabolus dicebat ſe in moyſe ꝓ
pter pctm̄ ad aquas contradictōis aliquod
ius habere. Sed cū michael culpam ſibi re⸗
miſſam aſſereret ⁊ diabolus adhuc inſtaret
michael dixit. Imperet tibi deus. Tertio ꝓ
tegenda. Nam cū ſyri obſiderent ciuitatem
ſamarie:dixit Helyſeus. Plures nobiſcum
ſunt ꝙ cū illis:⁊ loquebat de angelis quo
rum pͥnceps erat michael:qui ꝑcuſſit ſyros
cecitate:quos helyſeus duxit in ſamariam.
vt habet.iiij. Reg.vi. Quarto adiuuāda.
Dicit enī Dañ.x. Ex perſona gabrielis ar⸗
changeli princeps regni perſarū reſtitit mi⸗
hi.xx.vno diebꝰ. Et ecce michael vnꝰ de pͥn
cipibꝰ pͥmis venit in adiutoriū meum. Su⸗
per quo ſanctꝰ Tho.parte.i.q.cxiij.arti.viij.
dic ſic. Hieroñ.exponēs hec ꝟba dicit pͥnci⸗
pem regni perſarū eſſe angelū qui ſe oppo⸗
ſuit liberationi ppl'i iſraelitici,ꝓ quo Daniel
orabat. Gabriel preces deo pſentāte. Hec
aūt reſiſtentia potuit fieri quia pͥnceps ali⸗
quis demonū iudeos in perfidē ductos ad
pctm̄ induxerat: per qđ impedimentū pre⸗
ſtabatur orationi danielis ꝓ eodem ppl'o
deprecantis. Sed ſm Grego.li.xvij.mora.
Princeps regni perſarū fuit bonꝰ angelus

cuſtodie illi⁹ regni deputat⁹. Ad videndu3 ergo qualiter vn⁹ angel⁹ alteri reſiſtere niti tur conſiderandū eſt ꝙ diuina iudicia circa diuerſa regna ⁊ diuerſos hoīes per angelos exercentur. In ſuis aūt actionib⁹ angeli ſm diuinā ſententiam regulanṫ. Contigit aūtē quandoqꝫ ꝙ in diuerſis regnis vel in diuerſis homib⁹ contraria merita vel demerita inueniunṫ vt vnus alteri ſubdatur: aut pſit. Quid aūt ſup hoc ordo diuine ꝓuidētie habeat: cognoſcere non poſſunt niſi deo reuelante. Vn̄ neceſſe habēt ſup his diuinā ſapientiam conſulere. Sic ergo inqꝫtum de cōtrariis meritis ⁊ ſibi repugnātib⁹ diuinā cōſulunt voluntatē reſiſtere ſibi inuicē dicuntur. Non quia ſint eoꝝ contrarie volūtates cu3 in hoc oēs concordent qḋ dei ſentētia impleaṫ: ſed quia ea de quib⁹ conſulūt ſunt contraria, hec Thomas.

Quarto ſanctus michael

eſt maior in regno xp̄ianoꝝ. Nam vt dicit ſanct⁹ Tho. parte. i. q. xi. ar. i. Ad fidē duo concurrūt. Primo quidē habit⁹ intellect⁹ quo diſponiṫ ad obediendū voluntati tenēti in diuinā veritatē. Intellect⁹ eīn aſſentit v̈itati fidei nō quaſi cōuict⁹ rōne: ſed q̄ſi imperat⁹ a volūtate. Nullus eīn credit niſi volens. vt Aug. dicit. Et qꝫtū ad hoc fides eſt a ſolo deo. Eph. ij. Gratia eſtis ſaluati ꝑ fidē ⁊ nō ex vobis: dei eīn donū eſt. Secudo requiriṫ ad fide3 ꝙ credibilia ꝓponanṫ credenti. ⁊ hoc quidē per hoīem fit ſm ꝙ fides eſt ex auditu. vt dṙ Rom. x. ſed pncipaliter per angelos ꝑ quos hoīb⁹ reuelanṫ diuina. Vn̄ angeli aliqd operanṫ ad illuminationē fidei: ⁊ tn̄ hoīes illumināṫ ab angelis nō ſolū de credendis ſ3 etiā de agēdis. ſm ꝙ Diony. ꝓbat. iij. c cel. ierar. ꝙ reuelatōes diuinoꝝ ꝑueniūt ad hoīes mediantib⁹ angel̄ hec tho. Sanct⁹ michael inſtruit eccl̄iam dei de credēdis qḋ p3 ex q̄ttuoꝝ. Prīo q2 ē pnceps eccl̄ie xp̄i. Poſt ꝙ eīn iudea dn̄3 crucifixit: michael fact⁹ ē pnceps eccl̄ie. Vn̄ refert Ioſeph⁹ ꝙ audite ſūt voces angeloru3 dicentiū. Tranſeam⁹ ab his ſedib⁹. Etiā ipe ſolus inṫ ſanctos angelos aciei xp̄i ſignifer eſt. ſm qḋ cantat eccl̄ia. Signifer ſanct⁹ michael repſentet eas in lucē ſanctā. Et iterū. Dū ſacrū miſteriū cerneret iohes archāgel⁹ michael tuba cecinit. Dign⁹ es dn̄e de⁹ nr̄ accipe librū ⁊ ſoluere ſignacula ei⁹. Et ſumitur Apoc. v. vbi dṙ. Vidi angelū fortē p̄dicātem voce magna. Quis eſt dign⁹ aperire librū ⁊ ſoluere ſignacula ei⁹ ⁊c. Secūdo q2 eſt inſtructor eccl̄ie. Quicqd eīn v̈tutꝭ: iuſticie: miſericordie: ⁊ obſeruātie legis xp̄i eſt in nobis. vt dic̄ Greg. Ab inſtructōe michael̄ pcedit. Vn̄ iſte ē ille angel⁹ q̄ ligauit diabolum ꝑ annos mille: vt nō ſeducat eccl̄ia3 donec ꝯſūmanṫ mille ānī. vt dṙ Apoc. xij. Iſte eſt ille angel⁹ q̄ cū magno exercitu angeloꝝ diuinis intereſt miſteriis in altari cū hoſtia ꝯſecraṫ. Iſte ē ille angel⁹ q̄ ſipontinis victoriā dedit: ⁊ ꝯtra aduerſarios oīa elemēta pugnare fecit. Terrā: q2 mōs gargan⁹ ꝯtremuit. Aerē: q2 caligo tenebroſa totū montē obduxit. Ignem quia fulgura crebra volabāt. Aquā. vn̄ cantat eccl̄ia. Cōcuſſu3 eſt mare ⁊ ꝯtremuit terra. vbi archangel⁹ michael deſcendebat de celo. Et hec pugna vocaṫ victoria ſcī michaelis q̄ celebraṫ. viij. Id⁹ Maij Rome aūt eodē die celebraṫ apparitio ſcī michaelis. q2 eodē die apparuit michael archangelus btō Grego. pape. tergēs gladiū a peſte inguinaria quā de⁹ romanis immiſerat. Tertio q2 eſt deſtructio antichriſti. ſicut eīn dic̄ glo. ſup illō Apoc. xiij. Vidi vnū de capitibus ei⁹ occiſum: antichriſt⁹ mortuū ſe finget ⁊ ꝑ triduu3 latēs poſtea apparebit dicēs ſe ſuſcitatū. Et ferentib⁹ eu3 demonibus in aere aſcendet: ⁊ vniuerſis mirantib⁹ adorabunt eū. Tandē dū ſtabit in papilione ſuo in mōte oliueti michael ipm̄ occidet vt dic̄ glo. ſup illud. ij. Theſſal̄. ij. Quē deus interficiet ſpū oris ſui. Quarto q2 eſt conductor iudicii: q2 ad vocē ipius oēs reſurgem⁹. ſm illud. i. Theſſal̄. iiij. Ipe dn̄s in iuſſu ⁊ in voce archangeli: ⁊ in tuba dei deſcendet de celo. ⁊ mortui qui in xp̄o ſunt reſurgent primi. Etiam in die iudicii crucem: clauos: lanceam: ⁊ coronam ſpineam chriſto preſentabit: vt oēs agnoſcant ꝙ iuſte iudicentur.

Quinto ſanctus michael

eſt maior in regno paganoꝝ. Unde ſanct⁹ Thomas parte. i. q. cxij. arti. iiij. dicit ſic. Sicut infideles nō priuantur interiori auxilio naturalis rationis. Ita etiam non priuanṫ exteriori auxilio toti nature humane diuinitus conceſſo. ſc3 cuſtodia angeloꝝ per quā ⁊ ſi non inueniantur qꝫtu3 ad hoc ꝙ vitā eternam bonis operibus mereantur: quia infideles etiam interdum bona faciūt: ſed non bene. q2 non recta intentione faciūt quoniā

fides intentionem dirigit.vt Aug᷒.dicit.Iuuãtur tamẽ ꝙtuꝫ ad hoc ꝙ ab aliquibꝰ malis retrahũtur quibꝰ ſibiipſis ⁊ alijs nocere poſſunt.hec Tho. Sciendũ ꝙ michael archangelus plura ſigna oſtẽdit infidelibꝰ quibus poterant deuꝫ verum cognoſcere ⁊ ab idolatria ſua ceſſare. Prĩo tempe abrahe quẽ vnũ verũ deũ predicando iactauerunt in ignẽ.ſed michael archangelus ipm liberauit.de hur.i.igne caldeoꝝ.Geñ.xv. Secundo tempe moyſi imolato agno in egypto ſignatꝗ eius ſanguĩe domibꝰ hebreoruꝫ michael archangelus veniẽs ꝑcuſſis egyptiorum primogenitis.poſt graues plagas in mari ſubmerſit pharaonem ⁊ exercitũ eius

Tertio tempe iudicũ debellatis.xxxij.regibus chananeoꝝ per ioſue dirutis muris ierico ad ſonum tubarum.Ioſue.vi. Percuſſis centũ viginti milibꝰ bellatoꝝ per gedeonem.⁊ trecentos viros comites eiꝰ.Iudicũ vij. Proſtratis mille viris cum mandibula a fine per ſamſonem.Iudic.xiiij. Percuſſis philiſteis i ſecretiori parte nature.q2 archã dñi irreuerent̃ tractauerunt.i.Reg᷒.v. Michael eis demonſtrauit viam veritatis quã ferre neglexerũt. Quarto tempe regũ.Michael percuſſit centumoctogintaqꝫ milia viroꝝ qui venerũt cũ ſenacherib rege aſſiriorum vt ꝓphanarent templũ.iiij.Reg᷒.xix. Etiã percuſſit centũ milia pedites de ſyris qui venerant cũ benadab contra populum dei.iij.Reg᷒.xx.Vbi ergo ſunt dij eorum in quibꝰ habebant fiduciã.cur eis nõ ſunt opitulati ⁊ in neceſſitatibꝰ nõ ꝓtexerunt:Hec ſigna demõſtrauit ſanctꝰ michael vt colerẽt vnũ verũ deum:ſed noluerunt.

Sexto ſanctus michael

eſt maior in regno electoꝝ.Vñ cãtat ſancta mater eccl'ia. Archangele michael cõſtitui te ꝑncipẽ ſuꝑ oẽs aĩas ſuſcipiendas.Habꝫ eñ officiũ ponderandi.ꝓpterea in eccleſijs pingit̃ ponderans animas.Dicit̃ eñ Dañ.v. Appẽſus es in ſtatera ⁊ inuentꝰ es minꝰ habens. Sunt eñ quattuor differentie animaruꝫ.Quedã ſunt vacue que nulla ſecum merita portauerũt. Iſtas appendet ⁊ dicet Appenſus es in ſtatera ⁊ inuentꝰ es nihil habens. Quedam ſunt ſemiplene:que aliq̃ bona fecerunt:ſ tepide ⁊ negligẽter. Iſtas ponderabit ⁊ dicet. Appenſus es in ſtatera ⁊ inuentꝰ es minus habens. Quedaꝫ ſunt plene que multa ſecum merita portauerunt Iſtas ponderabit ⁊ dicet. Appenſus es in ſtatera ⁊ inuentus es ſatis habens. Quedam ſunt ſuperplene que nõ tantũ ꝑcepta ſed etiam conſilia ſeruauerunt. Iſtas ponderabit ⁊ dicet. Appenſus es in ſtatera et inuentus es multũ habens.

Septimo ſanctus michael

el eſt maior in regno ſanctoꝝ. Habet eñ officiũ deportandi cũ ceteris angelis ſibi ſubiectis animas in paradiſum. Vnde cantat eccleſia. Venit michael archangelus cum multitudine angeloꝝ.cui tradidit deꝰ aĩas ſanctoꝝ vt perducat eas in paradiſum exultationis.Data eſt poteſtas archangelo michaeli ſuꝑ animas ſanctoꝝ. Portat eñ eas valde reuerẽter:q2 nõ humeris ſed manibꝰ.ps.In manibꝰ portabunt te. Portat valde diligent̃ quia ab omĩbꝰ offendiculis defendit. Ibidem. Ne forte offendas ad lapideꝫ pedem tuuꝫ. Portat valde gaudenter:quia cũ canticis ⁊ iubilationibꝰ. Eſa.lv. In leticia egrediemini ⁊ in pace deducemini. Portat valde humiliter:q2 pauperes ⁊ mẽdicos non contẽnit. Luc.xvi. Factum eſt vt moreretur mendicus ⁊ portaret̃ ab angelis in ſinu abrahe. quia ſecure ergo ſunt anime que talẽ portitorem.ſicut aliquãdo ſocius in itinere aliuꝫ portat:nõ humeris ſ ſolacijs.Eſa.lv. Mõtes ⁊ colles cantabũt coram vobis laudem ⁊ omĩa ligna ſiluaruꝫ plaudent manu.i.angeli maiores ⁊ minores:quoꝝ orões perducant nos ad regna celoꝝ.Amen.

In feſto aſcenſionis dñi Ser.xxxiij.

In diẽbus illis ieſus

v eleuatꝰ eſt.Act.i.⁊ in ep'la hodierne ſolẽnitatis.Ioh.xx.dixit ieſus. Aſcendo ad patrẽ meũ ⁊ patrẽ veſtrũ deũ meũ ⁊ deuꝫ veſtrũ. Super quo moueo talem q̃ſtionẽ. Vtruꝫ aſcenſio xp̃i in celum qua cũ patre in eternũ regnaturus naturaꝫ humanã attraxit:fuerit nobis vtilior ꝙ ſua ꝑſentia corporalis quã a nob̃ ſubtraxit: Apparet alicui ꝙ nõ:⁊ ꝓpter ipm ⁊ ꝓpt̃ nos.

Primo ꝓpt̃ ipm.quia ad hoc venerat vt ſe verũ dei filiũ declararet.Ioh.xvij. Pater manifeſtaui nomẽ tuũ homibꝰ quos dediſti mihi. Sed hoc fuiſſet magis manifeſtatum ſi ſemp fuiſſet conuerſatus cũ homibꝰ tum rõnibꝰ.tum exemplis.tum miraculis. ergo ⁊c. Secundo ꝓpter nos.quia filius dei naturã humanã aſſumpſit ad noſtram

ſalutē. Sȝ magis fuiſſet ſalutare omnibus ꝙ ſemper cōuerſaret nobiſcū in terris. Nā multi iudei ⁊ pagani conuerſi fuiſſent ad fidem: ⁊ multi peccatores a peccatis abſtinuiſſent deſiderantes videre ieſum. Vñ ipſe dicit Luc. xvij. Venient dies qñ deſiderabitis videre vnū diē filij hoīs ⁊ nō videbitis. Gentiles etiā dicebant Joh. xij. Volumꝰ ieſum videre. ergo ⁊c̄. Ad iſtā queſtionem reſpondent duo doctores. Primꝰ eſt dauid in pſ. dicens. Notas mihi feciſti vias vite adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vſqȝ in finē. Sup quo dic̄ glo. Delectatio ⁊ leticia erit mihi in cōſeſſu tuo humanis obtutibꝰ ſubtracto. Secundus eſt ſctūs Tho. iij. pte. q. lvij. ar. i. dicens ſic. Locꝰ dȝ eē ꝓportionatꝰ locato. xp̄s aūt ꝑ reſurrectionē ſuā vitā imortalē ⁊ incorruptibilē inchoauit. locꝰ aūt in quo nos hītamꝰ eſt locꝰ gñatiōis ⁊ corruptiōis. ſȝ locus celeſtis eſt locꝰ incorruptiōis. ⁊ iō non fuit ꝯueniēs ꝙ xp̄s poſt reſurrectionem remaneret in terris: ſȝ ꝯueniēs fuit ꝙ aſcēderet in celū. hec Tho. Sciēdū ꝙ xp̄s aſcēdit q̄druplr̄. Priō opāte ſua diuinitate. Nā xp̄s ex ꝟtute diuinitat̄ in celū aſcēdit tanqȝ ex cāa nō aūt ex ꝟtute hūane nature. iō xp̄s aſcēdit in celū nō ſm̄ ꝙ hō: ſȝ ſm̄ ꝙ deꝰ. Unde Aug. dic̄. in ſmone de aſcēſiōe. De nr̄o fuit ꝙ xp̄s ꝑpēdit in cruce: de ſuo aūt ꝙ aſcendit. Scđo coopante ſue aīe dignitate. Cā aſcēſiōis xp̄i in celū fuit ex pte aīe gl̄ificate ex cuiꝰ redūdātia gl̄ificat̄ corpꝰ vt Aug. dicit ad dyaſco. Erit em̄ tāta obediētia corporis gl̄ioſi ad vitā beatā vt ſic̄ Aug. dicit xxij. de ciui. dei. Ubi volet ſpūs: ibi erit ꝓtinꝰ corpꝰ. nec volet aliqḋ qḋ nec ſpūs poſſit decere nec corpꝰ. decet aūt corpꝰ gl̄ioſum ⁊ immortale eē in loco celeſti. ⁊ iō ex ꝟtute aīe volētis corpꝰ xp̄i aſcēdit in celū. Sicut aūt corpꝰ efficit̄ gl̄ioſum ex redūdantia aīe: ita vt Aug. dicit ſup Jo. Participatiōe dei fit aīa btā. vñ ꝓma origo aſcēſiōis in celū eſt virtꝰ diuina. Sic ḡ xp̄s aſcēdit in celū propria ꝟtute. Priō quidē ꝟtute diuina. Scđo ꝟtute aīe gl̄ificate mouētis corpꝰ ꝓut vult. Tertio ꝓcurāte ſua hūilitate. Nā xp̄s ī ſua paſſiōe hūiliauit ſe infra ſuā dignitatē quātū ad locū. q: corpꝰ eius poſitū fuit in ſepulchro: aīa ī inferno: iō meruit vt ſibi amplius aliqḋ ſupadderet̄ q̄ſi merces iuſte volūtatis. ⁊ hoc q̄ntū ad aſcēſionē in celū. vñ dr̄ Eph. iiij. Deſcēdit primū in inferiores partes terre. qui aūt deſcendit ipe eſt: ⁊ q̄ aſcendit ſup oēs celos. Quarto ꝓmerēte ſua claritate. Nā q̄nto aliq̄ corpa pfectiꝰ ꝑticipāt bonitatē diuinā: tanto ſunt ſupiora corpali ordine q̄ eſt ordo localis. vñ videmus ꝙ corpa q̄ ſunt magis formalia ſunt naturaliter ſupiora. vt pȝ ꝑ phm̄. iiij. phiſic̄. ⁊ in. ij. de celo. Per formā em̄ vnūquodqȝ corpus ꝑticipat diuinū eſſe. vt pȝ. i. phiſic̄. Plꝰ aūt ꝑticipat de dīna bonitate corpꝰ ꝑ gl̄iam ꝙ q̄dcūqȝ corpꝰ naturale ꝑ formā ſue nature. Et inter cetera corpa gl̄ioſa manifeſtū eſt ꝙ corpꝰ xp̄i maiori refulget gl̄a. vñ ꝯueniētiſſimū eſt ſibi ꝙ ſit ſupra oīa corpa ꝯſtitutū in altū. Et iō ſuper illud Eph. iiij. Aſcendens in altū. dicit glo. loco ⁊ dignitate. ⁊ iterū. aſcēdit ſup oēs celos. vt adimpleret oīa que ſunt oſtenſa diſcipulis. propterea dicitur. Videntibus illis eleuatus eſt.

Jeſus eleuatus eſt videntibus
- Angelis.
- Patriarchis.
- Prophetis.
- Apoſtolis.
- Juſtis.
- Peccatoribus.
- Purgatis.

Primo ieſus eleuatus eſt videntibꝰ angelis. Nā ſicut dicit aplūs Roma. xiij. Que a deo ſunt: ordinata ſunt. Eſt aūt hic ordo diuinitꝰ inſtitutꝰ vt ea q̄ ſupra hoīes ſunt hoībꝰ ꝑ angelos reuelentur vt pȝ ꝑ Dyoni. iiij. c. cele. hierar. Aſcenſio aūt xp̄i q̄ntū ad terminū a quo: nō trāſcēdebat hoīm cōem noticiā: ſed ſolū q̄ntū ad terminū ad quē. ⁊ iō manifeſtata eſt angelis primo. quorūȝ teſtimonio deferretur in alios. In qbꝰ angelis circa dñicā aſcenſionē fuerūt q̄ttuor. Primo reuelatio. Nā ſm̄ Dyoni. Lex dīne bonitat̄ eſt vt illumīationes ſuas influat āgelis ſupioribꝰ. ſupiores medijs. medij inferioribꝰ. inferiores nob. Iſta lex hodie eſt ſuata. nā ipe xp̄s ſuam aſcenſionē ſupioribꝰ angelis reuelauit qñ ipis interrogāribꝰ: qs ē iſte rex gl̄ie: r̄ndit. Ego q̄ loquor iuſticiā ⁊ ꝓpugnator ſuȝ ad ſaluādū. Eſa. lxiij. Supiores āgeli medijs reuelauerūt. pſ. Dies diei eructat ꝟbū. i. ſuperior hierarchia reuelat myſteriū aſcenſionis medie hierarchie. cū dixit. Exultauit vt gygas ad currēdā viā: a ſummo celo egreſſio eiꝰ. Et occurſus eiꝰ vſqȝ ad ſummū eiꝰ.

Medij reuelauerũt inferiorib' q̃n eis inter
rogantib':q̃s eſt iſte rex glie:rñderũt. dñs
fortis ⁊ po.in p̃.dñs ꝟtutũ ipe eſt rex glie.
Inferiores nob reuelauerunt.q2 vt dicitur
Act.i.Ecce duo viri.i.duo angeli in forma
viri.aſtiterũt in veſtib' albis ⁊ dixerũt diſ-
cipulis. Uiri ga.q̃d ſta.aſpi.in celũ:hic ie-
ſus q̃ aſſum.eſt a vo.in ce.ſic ve. quẽad.vi.
eũ eun.in celũ.Scd̃o admiratio.mirabant
eñi ꝙ terra aſcẽderet ſup celũ.cũ olim di-
ctũ eſſet Prou̇.xxv.Celũ ſurſum ⁊ terra de
orſum.mirabant ꝙ hõ aſcẽdebat ſup ange
lũ.pſ̃.Aſcẽdit ſup cherubin ⁊ volauit.mi-
rabantur ꝙ hõ aſcẽdebat vſq3 ad deũ.Da-
nielis.vij. Uenit vſq3 ad virũ q̃ ſedebat in
throno.mirabant ꝙ hõ crucifix' aſcẽdebat
cũ tanta ptãte.Eſa.lxiij. Quis eſt iſte q̃ ve
nit de edom tinctis veſtibus de boſra:Iſte
formoſus in ſtola ſua gradiẽs in multitudi
ne virtutis ſue.Tertio deductio.aſſociabãt
eñi ⁊ deducebãt xp̃m in celũ tanq̃3 regem
ad ſoliũ maieſtatis.Eſa.ix. Sup ſoliũ da-
uid ⁊ ſup regnũ ei' ſedebit.tanq̃ victorio-
ſum pugilẽ ad brauium victorie triũphalis.
Apoc.iij.Ego vici ⁊ ſedi cũ pr̃e meo i thro
no ei':tanq̃3 pontificẽ ad tẽplũ paterne pie
tatis.Heb.iiij. Hñtes pontificẽ magnũ qui
penetrauit celos ieſum.tanq̃3 iudicẽ ad ſe-
dem iudiciarie ptãtis. Math.xxv. Cũ ve-
nerit fili' hoĩs in maieſtate ſua:tũc ſedebit
in ſede maieſtat̃ ſue.Quarto iubilatio.pſ̃.
Aſcẽdit de' in iubila.⁊ do.in vo.tube.Oẽs
angeli ſine intermiſſiõe continuatis vocib'
pſallebant dicentes. Pſallite deo nr̃o:pſal-
lite regi noſtro:qm̃ rex om̃is terre deus ⁊c̃.

Secundo ieſus eleuatus

eſt vidẽtib' patriarchis. Nã ꝑpt̃ pctm̃ a de
ianua regni celeſtis erat clauſa ſic ꝙ nemo
q̃3uis ſctũs poterat ꝑ illã ingredi.q̃3uis aũt
xp̃s ſua paſſione meruerit nob introitũ re
gni celeſtis ⁊ impedimẽtu3 remouerit:tñ ꝑ
ſuã aſcenſionẽ nos q̃ſi in poſſeſſionẽ regni
celeſtis introduxit. Et hoc patriarche ꝑui-
derunt. Adã in trãſlatione ei' in ꝑadiſum
poſt ſui creationẽ.vt p3 Geñ.iij. Abraha3
in egreſſione:cũ dictũ eſt ei Geñ.xij.Egre-
dere de terra tua ⁊ de cognatiõe tua ⁊ de do
mo pr̃is tui:⁊ veni in terrã quã monſtrabe
ro tibi ⁊ faciã te creſcere ⁊c̃. Yſaac in ſemi-
natione.vt eñi dr̃ Geñ.xxij. Seminauit in
terra illa ⁊ habuit in ip̃o anno fructũ cẽtu-
plũ.Jacob in hitatiõe.Geñ.xxxv. Aſcẽde
in montẽ bethel.i.domus dei.⁊ hita ibi ⁊c̃.
Moyſes in auxiliatiõe.Deut.xxxiij. Aſcẽ-
ſor celi auxiliator tu'.Joſue in expugñtiõe.
Joſue.i.Aſcẽdit cũ ſeniorib' i frõte exercit'

Tertio ieſus eleuatus ẽ

videntib' ꝓphetis:q̃b' ꝓphetice reuelata ẽ
xp̃i aſcẽſio q̃nte fuerit ſublimitat̃. nõ enim
fuit trãſlat' ſic enoch:nec ſubuect' igneo cur
ru ſic helyas:nec rapt' ſicut paulus:ſ3 fuit
aſſumpt'.i.a ſeipo ſumpt'. quã quidẽ ſubli
mitatẽ ⁊ virtutẽ aſcẽſiõis viderũt ꝓphete.
Dauid in pſ̃.dicẽs. Eleuata eſt magnificẽ
tia tua ſup celos de'. Salomon Prou̇.xij.
dicẽs.Qui ſequit iuſticiã ⁊ miam inueniet
vitã ⁊ gliã3.Ciuitatẽ fortiũ aſcẽdit ſapiẽs.
Eſayas.xix.dicẽs.Aſcẽdit dñs ſup nubẽ le
uem. Baruch.iij.dicẽs.Quis aſcẽdit i celũ
⁊ accepit ſapiam ⁊ deduxit eã de nubibus:
Qui ſcit vniuerſa nouit eã: ⁊ inueniet ea3
prudẽtia ſua. Micheas.ij.c.dicẽs.Aſcẽdit
pandẽs iter ante eos.Daniel.vij.dic̃.Aſpi
ciebã in viſiõe noctis: ⁊ ecce cũ nubib' celi
q̃ſi fili' hoĩs veniebat:⁊ vſq3 ad antiquum
dierũ ꝑuenit:⁊ in ꝯſpectu ei' obtulerũt eum
⁊ dedit ei ptãtem ⁊ honorẽ ⁊ regnũ vt oẽs
ppl'i trib' ⁊ lingue ſeruirẽt ei.Ezechiel.i.dic̃
Uidi ⁊ ecce nubes magna ⁊ ſplẽdor in cir-
cuitu ei' ⁊ de medio ei' quaſi ſpẽs elect̃.hec
viſio ſilitudĩs glie dñi. Abacuch.iij.dicẽs:
Sup excelſa deducet me victor in pſalmis
canentem.

Quarto ieſus eleuatus ẽ

vidẽtib' apl'is. Nã xp̃s vt ꝯfirmaret totum
op' hũane redẽptiõis anteq̃3 aſcẽderet ve-
nit ad diſcipulos ſuos ad cenaculũ vbi fec̃
q̃ttuor. Primo comedit cũ eis. Marc̃.xvi.
Recũbẽtib' vndecim diſcipul'appuit illis
ieſus.Scd̃o eos increpauit. Jõ dr̃. ⁊ expro
brauit incredulitat̃ẽ illoꝝ ⁊ duriciã cordis:
q2 his q̃ viderãt eũ reſurrexiſſe nõ credide-
runt.Tertio ꝑcepit eis ne diſcederẽt inde.
Act.i Cõueſcẽs precepit eis ab hiereſoly-
mis ne diſcederẽt:ſ3 expectarẽt ꝓmiſſione3
pr̃is.Quarto precepit eis ꝙ poſt ſpm̃ſctm̃
miſſum ꝑdicarẽt.Marc̃.xv.⁊ dixit eis. Eũ
tes in mũdũ vniũſum ꝑdicate euãgeliũ oĩ
creature ⁊c̃.Quib' pactis cũ honorabili co
mitiua.cxx.hoĩm iuit verſus montẽ oliueti
vbi fec̃ etiã q̃ttuor. Prĩo rep̃hẽdit curioſos
Act.i.Igit̃ q̃ ꝯuenerãt interrogabãt eũ di
centes.Dñe ſi in t̃pe hoc reſtitues regnum

iſrl' ⁊c̄. Scd̄o promiſit eis ſpm̄ſctm̄ dicēs.
Accipietꝫ ꝟtutē ſpūſſcti ſupueniētis ī vos
⁊ eritis mihi teſtes ⁊c̄. Tertio bn̄dixit eis
donās eis ſuā pacē: ꝑ quā bn̄dictiōem fue-
runt cōfirmati diſcipuli in magno robore.
Quarto appuit nubes mire claritatꝫ ſub pe
dibꝯ xp̄i aſcēdētis, nō ꝙ nubes illa ꝓbuerit
admīculū xp̄o aſcēdēti ꝑ modū vehiculi: ſꝫ
appuit in ſignuꝫ dīnitatꝫ ſcḋm ꝙ gl'ia dei iſrl'
appebat ſuꝑ tabernaculū in nube. tūc vidē
tibꝯ apl'is nubes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ.

Quinto ieſus eleuatus ē

videntibꝯ iuſtis. Quis em̄ pn̄tia corporalis
xp̄i fuerit ſubtracta fidelibꝯ ꝑ aſcenſionem
pn̄tia tn̄ dīnitatꝫ ipſiꝯ ſemꝑ adeſt fidelibus
ſcḋm ꝙ ipſe dic̄ Math. vlti. Ecce ego vobiſcū
ſum vſqꝫ ad cōſummationē ſeculi. Qui em̄
aſcēdit in celos nō deſerit adoptatos vt leo
papa dic̄. Cōueniēs em̄ ⁊ vtilis fuit iuſtis
xp̄i aſcēſio. Primo quidē ꝓpt' fidei augmē
tū q̄ eſt de nō viſis, vn̄ ipſe dn̄s dic̄ Jo. xiiij.
ꝙ ſpūſſcūs aduenīēs arguet mūdū de iuſti
cia, ſ. eoꝝ q̄ credūt. vt aug' dic̄ ſuꝑ Jo. Ip̄a
q̄ppe fideliū cōꝑatio: infideliū ē vituꝑatio.
vn̄ ſubdit, q2 ad p̄rem vado. ⁊ iā nō videbi
tis me. Bt̄i em̄ q̄ nō vidēt ⁊ credūt. erit ita
q̄ꝫ vr̄a iuſticia de q̄ mūdꝯ arguit': qm̄ in me
quē nō videtꝫ creditꝫ. Scd̄o ad ſpei ſubleua
tionē. Vn̄ ipſe dic̄ Joh. xiiij. Si abiero ⁊ p̄
parauero vob̄ locū: iterū veniā ⁊ accipiam
vos ad meipm̄: vt vbi ego ſum ⁊ vos ſitis.
Per hoc em̄ ꝙ xp̄s hūanā naturā aſſum-
ptaꝫ in celo collocauit dedit nob̄ ſpem illuc
ꝑueniēdi. q2 vbi fuerit corpꝯ: illic ꝯgregabū
tur ⁊ aq̄le. vt dr̄ Math. xxiiij. Tertio ad eri
gendū charitatꝫ affectū in celeſtia. vn̄ dicit
ap's Col'. iij. Que ſurſum ſunt ſapite: non
q̄ ſuꝑ terrā. vt em̄ dr̄ Math. vi. Vbi ē the-
ſaurꝯ tuꝯ ibi ē ⁊ cor tuū. Et q2 ſpūſſctūs eſt
amor nos in celeſtia rapiēs: iō dn̄s dic̄ diſ-
cipulis Jo. xvi. Expedit vob̄ vt ego vadam
Si em̄ nō abiero paclytꝯ nō veniet ad vos
Si aūt abiero: mittā eū ad vos. Qd̄ expo-
nēs Aug'. ſuꝑ Joh̄. dic̄. Nō poteſtis capere
ſpm̄ q̄ꝫdiu ſcḋm carnē noſſe perſiſtitis xp̄m.
Xp̄o āt diſcedēte corpal'r nō ſolū ſpūſſcūs
ſꝫ etiā pr̄ ⁊ filiꝯ illis affuit ſpūal'r. Quarto vt
in celoꝝ ſede q̄ſi deus ⁊ dn̄s ꝯſtitutꝯ exinde
dīna dona hoībꝯ mitteret. ſcḋm illud Ephe.
iiij. Aſcendit ſuper omnes celos vt adim-
pleret omnia. ſcꝫ donis ſuis. vt glo. dic̄ ⁊c̄.

Sexto ieſus eleuatus eſt

vidētibꝯ pctōribꝯ. nā ī mūdo erat q̄druplex
defectꝯ. Primꝯ hītatōis gl'ie. Jo dr̄ Gen̄. i.
In p̄ncipio creauit deꝯ celū ⁊ terrā. i. terraꝫ
dedit hoī: celū reſeruauit ſibi. Xp̄s ḡ aſcēdit
vt celeſtē ianuā pctōribꝯ apiret. ⁊ ſic abſtu-
lit defectū hītatōis gl'ie. Heb̄. ix. Per ꝓpriuꝫ
ſanguinē introiuit ſemel in ſctā eterna redē
ptōe inuēta. Scd̄s erat ignorātie, q2 hō nō
cognoſcebat deum. Jō dr̄ Gen̄. i. Tenebre
erāt ſuꝑ faciē abyſſi. Xp̄us ḡ aſcēdit vt hō
deū cognoſceret. dū eū iā nō exiſtimamꝯ ſic̄
hoīem terrenū: ſꝫ ſic̄ deū celeſtē. Sic̄ apl'us
dic̄. ij. Coꝝ. v. Et ſi cognouimꝯ ſcḋm carnem
xp̄m. i. mortalē ꝑ qd̄ putauimꝯ eū tm̄ hoīeꝫ
vt glo. exponit. ſꝫ nūc iā nō nouimꝯ. Tertiꝯ
erat gr̄e ⁊ mīe. Jō dr̄ Gen̄. i. Terra āt erat
inanis ⁊ vacua. ſ. gr̄a ⁊ mīa. ps̄. Dn̄e in ce-
lo mīa tua. Xp̄s ḡ aſcēdit ad interpellādū
ꝓ pctōribꝯ. Sic̄ pōtifex in veteri teſtō intra
bat ſanctuariū vt aſſiſteret deo pro ppl'o. ij.
Jo. ij. Aduocatū hēmꝯ apd̄ p̄rem ieſū xp̄m
iuſtū: ⁊ ipſe ē ꝓpiciatio ꝓ pctīs nr̄is. Ip̄a eī
rep̄ntatio ſui ex nā hūana quā in celū intu
lit ē q̄dā interpellatio ꝓ nob̄: vt ex q̄ deꝯ hūa-
nā naturā ſic exaltauit in xp̄o: ita etiā eoꝝ
miſereat' ꝓ q̄bꝯ filiꝯ dei hūanā nām aſſūpſit.
Heb̄. ix. Introiuit in ipſꝫ celū vt appeat vul
tui dei ꝓ nob̄. Quartꝯ erat defectꝯ pſeuerātie
q2 hoīes erāt fragiles ad pſeuerātiā boni
⁊ tolerātiā mali. Xp̄s ḡ aſcēdit vt ꝑ miſſio
nē ſpūſſcti corda debilia roboraret. ps̄. ꝟbo
dn̄i celi firmati ſt' ⁊ ſpū oris eiꝯ oīs ꝟtꝯ eoꝝ.

Septimo ieſus eleuatus

eſt vidētibꝯ purgatꝫ. Nā q2 ipſe ē caput nr̄m
oꝫ illuc ſeq̄ mēbra quo caput p̄ceſſit. vn̄ dr̄
Jo. xiiij. Vt vbi ego ſum ⁊ vos ſitis. In cu
ius ſignū aīas ſctōruꝫ q̄s de inferno eduxe
rat in celū traduxit. ſcḋm illud ps̄. Aſcēdens
in altū captiuā duxit captiuitateꝫ. q2 eos q̄
fuerāt captiuati a dyabolo ſecū duxit in ce
lū q̄ſi in locū ꝑegrinū hūane nature. bona
captiōe captiuos. vtpote per victoriā acq̄ſi
tos. Silr' aīas eoꝝ qui in purgatorio deti-
nebant' ⁊ ꝑfecerāt ſuā purgationē inde ab
ſtraxit ⁊ in celū ſecū deduxit. iō xp̄s dic̄ illd̄
Gen̄. xxxij. Ecce cū duabus turmis regre-
dior. ⁊ Col'. iij. Expoliās p̄ncipatꝯ ⁊ ptātes
ſcꝫ infernales. auferēdo yſaac ⁊ iacob ⁊ ce
teros iuſtos. traduxit eos. i. lōge ab hoc re
gno tenebrarū ad celum deduxit. vt glo. ibi
dē exponit. ⁊ Aug'. in epl'a ad Euodiū dic̄.
Xp̄m veniſſe apud inferos ⁊ in eoꝝ dolo-
ribꝯ ꝯſtitutꝫ h' bn̄ficiū liberatiōis p̄ſtitiſſe ſꝫ

dubito. Ubi Aug. non vult ꝙ oēs illi q̄ in
purgatorio erāt fuerint a purgatorio libe-
rati: ſꝫ ꝙ aliqbꝰ eoꝝ fuerit hoc bñficiū colla
tū. ſ. illis q̄ iā ſufficiēter purgati erāt: vel ēt
q̄ dū adhuc viuerēt meruerāt ꝑ fidē ⁊ dile
ctionē ⁊ deuotionē ad mortē xpi vt eo de-
ſcendente ad ipos liberarent a tpali pena
purgatorij. Xps ergo aſſociatꝰ ꝑ ſctōs pa-
tres ⁊ ꝑ purgatos audiēs patrē dicentem
illud Gen. xxxij. Reuertere in terrā natiui
tatis tue. rñdit illud Cant. vij. Aſcendā in
palmā ⁊ apphendā fructꝰ eiꝰ. Uñ hodie vi
dentibꝰ illis eleuatꝰ eſt ⁊ illi ſimul cū angel̄
parit̄ eleuati ſunt. ſꝫ nō ad equalē glīam cū
xpo q̄ ſedet ad dexterā pr̄is inq̄ntū eterna
liter manet incorruptibilis ſm humanā na
turā in excellētiori poſſeſſiōe diuinoꝝ bono
rū ꝑ ceteris creaturis. Uñ Heb. i. dr̄. Ad
quē aliq̄n dixit angelorum. Sede a dextris
meis. i. in potioribꝰ bonis meis. vl̄ mihi ſm
dīnitatē equalis. q̄ſi dicat. ad nullū. Cui ēt
data eſt iudiciaria ptās. Uñ Aug. in ſmo
ne de ſymbolo. Ipam dexterā intelligite po
teſtatē quā accepit ille hō ſuſceptꝰ a deo vt
veniat iudicaturꝰ qui priꝰ venerat iudican-
dus: q̄ etiā reſuſcitabit nos ⁊ ꝯfidere ſecū
faciet in celeſtibus. Quod nobis preſtare
dignetur ieſus xp̄s dominꝰ noſter. Amen.

In feſto penthecoſtes. Sermo. xxxiiij.

Spiritusſctūs doce-
bit vos oīa. Joh. xvi. ⁊ in euan-
gelio pn̄tis ſolennitatis. Beatus
Bern. in ſmone huius diei dicit ſic. Spūs
paclytꝰ dat pignꝰ ſalutis: robur vite: ſciē lu
men. Pignꝰ ſalutis vt ipſe ſpūs reddat te-
ſtimoniū ſpūi nr̄o ꝙ filij dei ſumꝰ. Robur
vite vt qđ ꝑ naturā eſt nob̄ impoſſibile: per
grām eiꝰ nō ſolū poſſibile: ſꝫ etiā facile fiat.
Lumē ſciē vt q̄cq̄d boni in nob̄ inuenimꝰ:
illi retribuamꝰ a quo oē bonū eſt. In tribꝰ
iſtis ſpūſſctūs docebit nos oīa q̄ ꝑtinēt ad
ſalutē. hec ille. Sup quo ṽbo moueo talē
q̄ōnem. Utrū dona ſpūſſcti ſint tante ṽtu
tis ꝙ ſine ipis homī nulla ſit ſpes ſalutis?
Ad iſtā q̄ōnem rñdent duo doctores no-
ui teſti. Primꝰ eſt btūs Amb. lib. de ſpūſcō
dicēs ſic. Ciuitas dei illa hierl̄m celeſtis nō
meatu alicuiꝰ fluuij terreſtris alluit̄: ſꝫ ex vi
te fonte ꝓcedēs ſpūſſctūs cuiꝰ nos breuit̄
ſatiamur hauſtu: illis celeſtibus ſpiritibꝰ re
dundantiꝰ videt̄ affluere: pleno ſeptē virtu
tū ſpiritualiū feruens meatu. hec ille. Secū
dus eſt ſctūs Tho. ꝑma ſcđe. q. lxviij. ar. ij.
in rñſiōe dicēs ſic. Dona ſpūſſcti ſunt q̄dā
hoīs ꝑfectiōes q̄bus hō diſponit̄ ad hoc ꝙ
bñ ſequat̄ inſtinctū diuinū. Uñ in his in q̄
bus nō ſufficit inſtinctꝰ rōnis eſt neceſſariꝰ
ſpūſſcti inſtinctꝰ: ⁊ ſic eſt neceſſariū donū.
ſicut dicit̄ Eſa. l. Dñs apuit mihi aurem
ego aūt nō ꝯtradico: retrorſum nō abij. Et
ph̄s dicit in lib. de bona fortuna ꝙ his qui
mouent̄ ꝑ inſtinctū diuinū: nō expedit ꝯſi-
liari ſm rōnem humanā: ſꝫ ꝙ ſequant̄ inte
riorē inſtinctū. Quia mouent̄ a meliori ꝓn
cipio ꝙ ſit rō humana. Sꝫ inter dona ſpiri
tusſancti ſummū videt̄ eſſe ſapiā. Infimū
aūt timor. vtrūqꝫ aūt hoꝝ eſt neceſſariū ad
ſalutē. quia de ſapientia dicit̄ Sap. vij. Ne
minem diligit deus niſi qui cum ſapientia
inhabitat. Et de timore dicitur Eccl̄. i. Qui
ſine timore ē nō poterit iuſtificari. Et Ro-
ma. viij. dicitur. Qui ſpiritu dei aguntur: hi
filij dei ſūt. ꝙ ſi filij ⁊ heredes ⁊c̄. Et in pſ.
dicitur. Spiritus tuus bonꝰ deducet me in
terrā rectā. Quia ſcꝫ in hereditatē illiꝰ ter-
re beatoꝝ nullus poteſt peruenire niſi mo
ueatur ⁊ deducat̄ a ſpūſctō. ⁊ iō ad illū finē
ꝯſequendū neceſſariū eſt hoī hr̄e donū ſpi
ritusſcti. Uñ Greg. dicit in. ij. lib. moral̄. ꝙ
ſpūſſctūs dat ſapiam ꝯ ſtulticiā. intellectū
ꝯtra hebetudinē. ꝯſiliū ꝯtra precipitatōē.
fortitudinē ꝯtra timorē. ſciam ꝯtra ignorā
tiā. pietatē ꝯtra duriciē. timorē ꝯtra ſuper-
biā. His donis ſpiritusſanctus nos tutos
ab hmōi defectibꝰ reddit. hec Tho. Propt̄-
ea dicūt ṽba ꝓpoſita. Spūſſctūs doce. ⁊c̄.

Spiritusſanctus docebit vos

Angelos.
Celos.
Elementa.
Inſenſibilia.
Bruta.
Patriarchas.
Prophetas.
Apoſtolos.
Electos.
Beatos.
Contemplatiuos.
Actiuos.
Mechanicos.
Peccatores.
Penitentes.

Primo ſpiritusſanctus
docebit vos angelos: omnia ad vos per-

tinentia: que quidē ſunt quattuoꝛ. Primo dignitas creatōis. Illud eñ qđ ꝑcipue deꝰ intēdit in rebꝰ creatis eſt bonū qđ ꝯſiſtit in aſſimilatiōe ad deū. Perfecta aūt aſſimilatio effectꝰ ad cām attendit̄ qñ effectꝰ imitatur cām. ſm̄ illud ꝑ qđ cā ꝓducit effectū. ſicut calidū facit calidū. Deꝰ aūt ꝓducit creaturā ꝑ intellectū ⁊ volūtatē. vñ ad ꝑfectionē vniuerſi requirit̄ ꝙ ſint alique creature intellectuales ⁊ ſpūales. ſm̄ illud pſ. Qui facit angelos ſuos ſpūs. Et dyoniſiꝰ. iiij. c. de diuinis noībꝰ dicit. ꝙ prime creature ſic̄ incoꝛpales: ita ⁊ imateriales intelliguntur Et qꝛ ymago dei eſt in ipa natura angeli impreſſa: iō ꝑ eſſentiā ſuā angelus deū cognoſcit. Principiū aūt creatiōis angeloꝛū fuit ſpūſſctūs. ſm̄ illud pſ. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabuntur. Scđo ſublimitas cognitionis Nam angeli myſteria gr̄e a ꝓncipio cognouerunt: qꝛ inter oīa myſteria gratie excellētius eſt myſteriū incarnationis xp̄i. ⁊ hoc quidē angeli cognouerūt a ꝓncipio. Dicit eñ Aug. v. ſup Gen̄. ad lr̄am. Qꝛ ſic fuit hoc myſteriū abſconditū a ſeculis in deo vt tñ innoteſceret ꝓncipatibꝰ ⁊ ꝑtātibꝰ in celeſtibus. Et. i. Thimo. iij. dr̄. Magnū eſt pietatis ſacr̄m qđ manifeſtū eſt in carne: iuſtificatū eſt in ſpū: appuit angelis. Et hoc quidem in principio ſue creatiōis cognouerūt angeli in generali per reuelationē ſpūſſcti. ſm̄ illđ. i. Coꝛ. ij. Que ſunt dei nemo nouit niſi ſpūs dei. nobis aūt reuelauit ꝑ ſpm̄ ſcm̄ ſuū. Tertio gr̄a ꝯfirmatiōis. Nā angeli habuerūt gr̄am ⁊ charitatē anteꝙ̄ eſſent beati: ꝑ que beatitudinē meruerūt. vñ ꝯuerſione naturali nō meruerūt beatitudinē: ſ; cōuerſione charitatis que eſt per gr̄am. Dicit eñ Aug. xij. de ciui. dei. Bonā volūtatē qs fecit in angelis niſi ille q̇ eos cū ſua voluntate. i. cum amoꝛe caſto quo illi adherent ſimul in eis cōdens naturā ⁊ largiēs gr̄am Hanc aūt gr̄am ⁊ charitatē ſeminauit in eis ſpūſſctūs. Quarto firmitas dilectiōis. Nā inqntū angeli cognouerūt deū beatificantē eos ſupnaturali beatitudīe: ſic dilexerūt eū dilectiōe charitat̄. Sic̄ eñ virtuoſus ciuis ſe exponit moꝛtis ꝑiculo ꝓ totiꝰ reipublice ꝯſeruatiōe. Sic angeli ciuitatē celeſtē defenderunt ab inimic̄. ſm̄ illud Apoc. xij. Factū eſt preliū magnū in celo: michael ⁊ angeli eius preliabantur cū dracone ⁊c̄. Et vt dicit Aug. xiij. de ciuitate dei. Ciuitatē celeſtē fecit amoꝛ dei vſq; ad contemptū ſui. Hec omnia ſpirituſſanctus docuit angelos.

Secūdo ſpūſſanctus docebit vos celos: quattuoꝛ que in vobis ſūt. Primo ꝙ ipe ſpūſſctūs fuit ꝓncipiū veſtre creatiōis. Nā bonitas dei eſt rō volendi ꝙ alia ſint. cū. per ſuā voluntatē res in eſſe ꝓduxerit. amoꝛ igit̄ quo ſuā bonitatē amat ē cauſa creatiōis rerū. vñ ⁊ q̇dā philozophi antiqui amoꝛē deoꝝ cām oīm rerū eſſe poſuerunt. vt p;. i. methaā. Et Dyoniſiꝰ dicit iiij. c. de diuinis noībꝰ. Qꝛ diuinꝰ amoꝛ non ꝑmiſit ipm ſine germīe eſſe. S; ſpūſſctūs ꝓcedit ꝑ modū amoꝛis quo deꝰ amat ſeip; Ideo ſpūſſctūs eſt ꝓncipiū creatiōis reru; ⁊ ita etiā celoꝝ. ſm̄ illud pſ. Qui fecit celū ⁊ terrā mare ⁊ omia q̄ in eis ſunt. Scđo ꝙ ipe ſpūſſctūs fuit ꝓncipiū vr̄e foꝛmatōis. Nā vt dicit Dyoniſiꝰ. iiij. c. de dīnis noībꝰ. Sicut ſol radios ſuos emittit ad coꝛpoꝝ illuminationē: ita diuina bonitas radios ſuos. i. ꝑticipatiōes ſui diffundit ad rerū creationē. Ideo Aug. dicit ꝙ inquantū deus bonꝰ eſt: ſumꝰ. Oꝛnatꝰ aūt rerū ꝑtinet ad diſpoſitionē earū. qꝛ eas varia pulchritudine decoꝛauit. vñ dr̄ Eccli. xlij. Magnalia ſapientie ſue decoꝛauit. Et Boetiꝰ dicit. Mūdū mente gerens pulchꝛū: pulcherrimꝰ ipe. Hic autē oꝛnatus a ſpūſctō fuit. Iob. xxvi. Spūs dñi oꝛnauit celos. Recte eni; ſpūs celos oꝛnaſſe dr̄: qꝛ tribuit eis ſtabilitatem Prou. xxx. Stabiliuit celos prudentia. Et etiā tribuit eis indeficientē claritatē. Eccl. xxiiij. Ego feci in celis vt oꝛiret̄ lumē indeficiens. Tertio ꝙ ipe ſpūſſctūs fuit principiū vr̄e illuminatiōis. Nā lux eſt oꝛnamentū celoꝝ: cū ſit qualitas primi coꝛꝑis. ſ. celi in qua cōicāt inferioꝛa coꝛꝑa cū ſuꝑioꝛibꝰ. Ideo dr̄ Gen̄. i. Vidit deꝰ lucē ꝙ eēt bona. Spūſſctūs vt efficeret homīes celeſtes: hodie viſibil̄r apparuit in ſpecie lucis. Ioh. iij. Lux venit in mūdū. Quarto ꝙ ipe ſpūſſanctus fuit principiū vr̄e diſtinctiōis. Nā celū a philozophis diſtinguit̄ in q̄ttuoꝛ plagas ſc; oꝛientalē: occidētalē: meridionalē: aqlonarē. hodie aūt ſpūſſctūs veniēs a celo ab his q̄ttuoꝛ plagis venit. Vñ dicitur Ezech. xxxvij. A quattuoꝛ ventis veni ſpūs ⁊ inſuffla ſup interfectos iſtos vt reuiuiſcant. Nā a plaga oꝛientali hodie venit ſpūſſctūs vbi eſt fons lumis. Quia datur ſe exercentibus in diuinoꝝ cognitiōe. A plaga meridionali etiā venit vbi eſt ardoꝛ luminis. qꝛ

datur ſe erigentibꝰ in ſupnoꝝ dilectiõe. A
plaga aq̈lonari venit: qꝛ daṫ ſe affligentibꝰ
in pctõꝝ cõfeſſione. A plaga occidẽtali
venit: qꝛ datur ſe gerẽtibꝰ in bonoꝝ ſatiſfa-
ctione. Etiam luminaria celi ſunt creata vt
ſint in ſigna: tp̄a dies ⁊ annos. ſic ſpũſſan
ctus viſibil'r miſſus eſt quinquageſimo die
a paſcha. Et hoc rõnabiliter: qꝛ a ſpũſcõ eſt
legis ꝑfectio. quẽadmodũ lex vetꝰ data eſt
in monte ſyna. Sic lex noua a ſpirituſcõ in
monte ſyon. ⁊ ſicut lex vetꝰ data eſt in ſub-
limi montis loco: ſic lex noua data eſt a ſpi
rituſctõ in cenaculo. Etiã quantũ ad tp̄us
hore ſpũſſctũs viſibil'r apꝑuit hora tertia-
ruꝫ. qꝛ eſt tertia in trinitate ꝑſona. Et quia
poſt tempus legis nature ⁊ legis ſcripture
in tertio tempore. ſ. legis gratie debuit appa
rere. ideo diciṫ. Dũ hora cunctis tertia ⁊c̃.

Tertio ſpũſſctũs docebit

vos elementa quo ad quattuor in quibus
tanq̃ in ſignis viſibil'r apꝑuit. Primo eñ
ſpũſſctũs hodie apꝑuit in igne ꝓpter ſeptẽ
plicẽ eiꝰ grãꝫ. Nã ſpũſſctũs ad modũ ignis
alta hũiliat: ꝑ donũ timoris emollit dura:
ꝑ donũ pietatis illuminat obſcura: ꝑ donũ
ſciẽ reſtringit fluida: ꝑ donũ ꝯſilij ꝯſolidat
mollia: per donũ fortitudinis clarificat me
talla tollẽdo rubiginẽ: ꝑ donũ intellectꝰ ſur
ſum tẽdit ꝑ donũ ſapiẽ. iõ dr̃. Threñ. i. De
excelſo miſit ignẽ in oſſibꝰ meis ⁊ erudiuit
me. Et ſctã mr̃ eccl'ia cãtat. Aduenit ignis
diuinꝰ nõ cõburens: ſ; illuminãs. nõ conſu-
mens: ſ; lucens. Scd̃o ſpũſſctũs hodie ap-
paruit in ſpẽcie ſoni cõmouẽtis aerẽ. qui ſo
nus fuit repentinꝰ. qꝛ neſcit tarda molimi-
na ſpũſſcti grã. fuit celeſtis: qꝛ celeſtes effi-
cit. fuit vehemẽs: qꝛ mentẽ ab oĩ carnali ti
more ⁊ amore vehit ⁊ abſtrahit. fuit replẽs
qꝛ repleti ſunt om̃s ſpũſctõ. iõ dr̃. iiij. Reg.
xix. Poſt ignẽ ſibilꝰ aure tenuis ⁊ ibi dñs.
Tertio ſpũſſctũs apꝑuit viſibil'r ĩ ſpẽcie nu
bis. ⁊ hoc ſup xp̄m in trãſfiguratione. Nu-
bes eĩ a terra eleuaṫ: refrigeriũ p̄ſtat: ⁊ plu
uiam generat. Sic ſpũſſctũs quos replet a
terra eleuat ꝑ ꝯtẽptũ terrenoꝝ. Ezech. viij.
Eleuauit me ſpũs inṫ celũ ⁊ terrã. Et Eze-
chielis. i. Quocũq; ibat ſpũs: illuc ⁊ rote pa
riter eleuabanṫ ſeq̄ntes eũ. Spũs eñ vite
erat in rotis. Et Greg. Guſtato ſpũ deſi-
pit oĩs caro. Inſup refrigeriũ p̄ſtat contra
incentiua vicioꝝ. Vñ ⁊ btẽ marie dixit an-
gelus. Spũſſctũs ſuꝑueniet in te ⁊ virtꝰ al
tiſſimi obũbrabit tibi. i. te ab oĩ eſtu vicioꝝ
refrigerabit. Nã ⁊ ſpũſſanctus vocaṫ aqua
que hꝫ vim refrigeratiuã. Joh. vij. Flumia
de vẽtre eiꝰ fluent aque viue. hoc aũt dixit
de ſpũ quẽ accepturi erãt credẽtes in eum.
Item generat pluuiã lachrymarũ. pſ̄. Fla
uit ſpũs eiꝰ ⁊ fluent aque. ſ. lachrymarum.
Cũ eñ quis lachrymaṫ pctã ſua: ſignũ eſt
q̄ cor illiꝰ obduratũ reſoluit ſpũſſcũs. vt pꝫ
in magdalena. Quarto ſpũſſanctꝰ viſibiliṫ
apꝑuit in ſpecie flatus. ſicut dr̃ Joh. xx. In
ſufflauit ⁊ dixit. Accipite ſpm̃ſctm̃: quoruꝫ
remiſerit̃ pctã remittunṫ eis. Nã qꝛ flatus
eſt calidus: iõ ſpũſſctũs ſuo calore inflam-
mat ꝑ ardentẽ charitatẽ. Luc. xij. Ignẽ ve-
ni mittere in terrã: ⁊ q̇d volo niſi vt ardeat
Quia vero flatꝰ eſt lenis: iõ ſpũſſctũs facit
nos lenes demulcẽdo. vñ ⁊ vocaṫ vnctio q̄
mollificat. Joh. iij. Vnctio eiꝰ docet nos de
oibꝰ. Jõ etiã noĩe roris inuocaṫ ꝓut cãtat
eccl'ia. Sui roris intima aſꝑſione fecũdet.
Quia vero flatꝰ eſt neceſſariꝰ ad reſpirãdũ
quo ſubtracto hõ moreretur: ſic de ſpũſctõ in-
telligendũ eſt. pſ̄. Auferes ſpm̃ eoꝝ ⁊ defi-
cient: ⁊ in puluerẽ ſuũ reuertenṫ. Joh. xvi.
Spũs eſt q̄ viuificat. Et Ezech. xxxvij. Da
bo vobis ſpirituꝫ ⁊ viuetis. Et in ſymbolo
dicitur. Et in ſpm̃ ſctm̃ dñm ⁊ viuificantẽ.

Quarto ſpũſſctũs doce

bit vos inſenſibilia: in q̇bꝰ ⁊ ꝑ q̄ tanq̃ ꝑ in-
ſtrumẽta ſue ꝟtutis mirabilia opatꝰ eſt in
rõnali creatura. Hic eniꝫ eſt ille ſpũs qui in
forma ignis apꝑuit moyſi in rubo qñ rubꝰ
ardebat ⁊ nõ cõburebaṫ. Hic eſt ille digitꝰ
queꝫ ꝓfeſſi ſunt magi dicẽtes. digitꝰ dei eſt
hic. Exo. iij. Hic eſt ille ignis in quo combu
rẽda ſunt reſidua agni paſchalis. Exo. xij.
Hic eſt ille funis coccineꝰ in feneſtra raab
meretric̄. Joſue. vi. Hic eſt illud oleũ de cor
nu ſumptũ quo dauid vnctꝰ eſt. i. Reg. xvi.
Hic eſt illa manꝰ dñi q̄ facta eſt ſuꝑ helyaꝫ
qñ currebat ante achab. iij. Reg. xix. Hic ẽ
ille digitꝰ de quo xp̄s ait. Si in digito dei eij
cio demonia. Luc. xi. Hic eſt illa ꝟtus que
exibat a xp̄o qñ mulier tetigit fimbriã veſti
menti eiꝰ. Math. ix. Hic eſt ille ſpũs q̄ ho-
die ſuper apl'os apparuit in linguis igneis
vt ipſi verba ignea proferrent ⁊ legẽ igneã
predicarent. ſ. legẽ amoris. Unde Bernar-
dus ait. Venit ſpũſſctũs in linguis igneis
vt linguis oĩm gentiũ verba ignea loq̄renṫ
⁊ legem igneam lingue ignee predicarent.

Quinto ſpūſſanctus do cebit vos bruta: per que oſtenſa ſunt magna myſteria dei. Hic em̄ eſt ille ſpū qui tribuit virtutē ſerpēti eneo: quē cū aſpicerent filij iſrl' ſanabant a morſib⁹ ignitoꝝ ſerpentū. Nume.xxi. Hic eſt ille ſpūs q̄ apuit os aſine cui inſidebat Balaā vt loqueret ei: ⁊ apirent oculi ei⁹ vt videret angelū dn̄i. Numeri xxij. Hic ē ille ſpūs q̄ appuit ſup xp̄m baptizatū. Luc.iij. Deſcēdit ſpūs.ſ.corpali ſpecie ſicut colūba in ip̄m. Nā ſicut noe dū eſſet in archa emiſit colūbā q̄ ramū virentis oliue ore ſuo detulit in ſignū pacis. Sic ſpūſſctūs in ſpecie colūbe ſup xp̄m baptizatū viſſibil'r appuit ad ſignificandū fecūditatē ſpūalē que eſt in baptiſmo: q: colūba eſt aīal fecūdiſſimū. Hoc ſpū petr⁹ rapt⁹ in extaſi vidit aīalia ſibi in diſco miſſa. Act.x.

Sexto ſpūſſctūs docebit vos patriarchas: quib⁹ reuelauit nullaten⁹ fieri poſſe celeſtis regni ciues niſi p ſpm̄ſanctū ſanctificantē vos ab oī macula. Hic em̄ eſt ille ſpūs quo adā inſpirat⁹ euigilās ab extaſi ꝓphetauit dicēs. Hoc nūc os ex oſſibus meis: ⁊ caro de carne mea. p qḋ intellexit hoīs poſteritatē coheredē fieri celeſtis patrie. Ephe.v. Sacramentū hoc dico magnū in xp̄o ⁊ in eccl'ia.i.in cetu fideliū. Hic eſt ille ſpūs quo inſpirat⁹ abel obtulit oblationē acceptā deo qn̄ reſpexit deus ad abel ⁊ ad munera ei⁹ mittēs ignē q̄ ↄſumeret hoſtiā ei⁹. Hic eſt ille ſpūs q̄ dictāte noe fabricauit archā in qua ſaluatū eſt gen⁹ hūanū. Sap.xiiij. Hic ē ille ſpūs q̄ inſpirāte credidit abrahā deo ⁊ reputatū ē ei ad iuſticiam vt pȝ Gen̄.xij. Hic ē ille ſpūs q̄ ſuadēte rebecca vxor yſaac mandauit iacob filio ſuo vt ſurripet bn̄dictionem eſau. Gen̄.xxvij. Hic ē ille ſpūs q̄ docēte intellexit iacob viſionē ſcale cui iīnix⁹ erat dn̄s dicēs. Uere dn̄s eſt in loco iſto ⁊ ego neſciebaȝ. Gen̄. xxviij. Hic ē ille ſpūs q̄ ſuggerēte ioſeph expoſuit ſomniū pharaonis de vaccis pinguibus ⁊ macris: ⁊ de ſeptem ſpicis. Gen̄.xli. Hic ē ille ſpūs q̄ pcedebat moyſen ⁊ filios iſrl' in colūna nubis p diē: ⁊ ī colūna ignis p noctē. Exo.xiij. Hic ē ille ſpūs q̄ tanq̄ digit⁹ dei ſcripſit in tabulis lapideis legē dei. de q̄ dixit moyſes Nume.xi. Quis det vt oīs ppl's ꝓphetet ⁊ det eis dn̄s ſpm̄ſctm̄ ſuuȝ. Un̄ ⁊ dn̄s de b ſpū abſtulit a moyſe vt daret ſenioꝛib⁹ ppl'i qn̄ ad mādatū dn̄i ⁊ ↄſiliū ietro elegit.lxx. viros ad iudicandas minores cās toti⁹ ppl'i iſrl'. vt hr̄ Nume.xi. Hic eſt ille ſpūs q̄ induxit caleph in terrā pmiſſiōis. de q̄ dr̄ Nume.xiiij. Seruū meū caleph q̄ plen⁹ ſpūſctō ſecut⁹ eſt me. inducam in terrā hāc quā circuiuit: ⁊ ſemē ei⁹ poſſidebit eā. Hic ē ille ſpūs q̄ inſtituit ioſue ducē ppl'i dei poſt moyſen. Un̄ dr̄ Deut.xxxiij. Ioſue fili⁹ nun: replet⁹ eſt ſpū ſapie: q: moyſes poſuit ſup eū man⁹ ſuas. Hic ē ille ſpūs q̄ cōfortauit gedeonē. de q̄ dr̄ Judicum.vi. Spūs dn̄i repleuit gedeon dicēs. Uade in hac fortitudie tua: ⁊ liberabis iſrl' de manu madian. Hic eſt ille ſpūs q̄ irruit ſup iepte de q̄ dr̄ Judicū.xi. Fact⁹ eſt ſup ieptē ſpūs dn̄i: trāſiuitq̄ȝ ad filios amon vt pugnaret ↄ eos quos tradit dn̄s in manu ei⁹. Hic ē ille ſpūs q̄ dedit ſanſoni fortitudīeȝ in ſeptē capillis. de q̄ dr̄ Judicū.xiiij. Creuit ſanſon ⁊ bn̄dixit ei dn̄s: cepitq̄ȝ ſpūs dn̄i eē cū eo. Hic ē ille ſpūs q̄ docuit mariā ſororē aarō cāticū qḋ cecinit deo poſt hitam victoriā dicens. Cātem⁹ dn̄o: glioſe eniȝ magnificat⁹ ē ⁊c. Exo.xv. hic ē ille ſpūs q̄ pdixit delbore victoriā p manū mlieris futurā. Judic.iiij.

Septimo ſpūſſctūs docebit vos ꝓphetas. Nā in ꝓphetia reqrit̄ ꝙ intentio mentis eleuetur ad percipiēda diuina. Unde dicitur Ezech.ij. Fili hoīs ſta ſuper pedes tuos ⁊ loquar tecū. hec autem eleuatio intentiōis fit ſpūſctō mouente. vn̄ ibi ſubdit̄. ⁊ ingreſſus eſt in me ſpūs ⁊ ſtatuit me ſup pedes meos. Poſtq̄ȝ aūt intētio mētis eleuata eſt ad ſupna: pcipit diuina. vnde ſubdit̄. Et audiui loquētē ad me Et Greg. in omel'. hui⁹ diei dicit. Implet nāq̄ȝ ſpūſſcti gr̄a puerū cythareduȝ ⁊ pſalmiſtā facit. Implet paſtorē armētariū ſicomoros vellicantē ⁊ prophetā facit. Implet abſtinenteȝ puerum ⁊ iudicem ſenum facit. hec ille. Quomodo aūt ſpūſſctūs doceat prophetas: declarat ſanctus petrus in ep̄la.ij.c.i. dicens. Non enim voluntate humana allata eſt aliquando ꝓphetia: ſed ſpiritu ſctō inſpirati locuti ſunt ſcti dei hoīes. Hic em̄ ē ille ſpūs de quo dicit dauid in pſ. Exibit ſpūs eius ⁊ reuertetur in terrā ſuā: in illa die peribunt oēs cogitationes eorū. Et iteruȝ. verbo dn̄i celi firmati ſunt: ⁊ ſpū oris ei⁹ oīs virt⁹ eoꝝ. ⁊ iterū. Ne pijciasme a facie tua: ⁊ ſpm̄ſcm̄ tuū ne auferas a me.

grego

Hic eſt ille ſpūs de quo Salomon Sap.i.
dicit. Spūs dn̄i repleuit orbē terrarū: ꝛ hoc
qđ ꝯtinet oīa.i.hō ſciam hꝫ vocis. qꝛ loq̄r
oib⁹ linguis. ꝛ eiuſdē.ix.dr̄. Senſum autē
tuū qs ſciet niſi tu dederis ſapiam ꝛ miſe-
ris ei ſpm̄ſcm̄ de altiſſimis. Hic ē ille ſpūs
de quo dicit Job.xxxij. Spūs eſt in hoibus
ꝛ inſpiratio oīpotētis dat intelligētiā. Hic
eſt ille ſpūs quo ſuggerēte Nathā ꝓpheta
corripuit dauid: ꝛ ꝓhibuit ei ne domū dn̄o
edificaret.ij. Reg. xiij. Hic eſt ille ſpūs de
quo ait Abdias ꝓpheta ad Helyā. Cū re-
ceſſero a te ſpūs dn̄i aſportabit te in locum
quē ignoro.iij. Reg.xviij. Hic eſt ille ſpūs
Helye q̄ fact⁹ eſt duplex in helyſeo.iiij. Re
gū.ij. Hic eſt ille ſpūs helyſei de quo dicit̄
Eccli.xlviij. ꝙ ei⁹ corp⁹ mortuū ꝓphetauit.
Hic eſt ille ſpūs de quo Eſa.iiij.ait. Sctūs
vocabit̄ oīs q̄ ſcript⁹ eſt in vita in hierlm.
Si abluerit dn̄s ſordes filiarū ſyon ꝛ ſan-
guinē hierlm lauerit de medio ei⁹ in ſpū iu-
dicij ꝛ ſpū ardoris. Et iterū.xliiij.c. Effun-
dā ſpm̄ meū ſup ſemen tuū: ꝛ bn̄dictiones
meā ſup ſtirpē tuā. Hic eſt ille ſpūs q̄ Iere
miā in ventre ſctificauit: q̄ eū a pueritia ꝓ-
phetare docuit. vt pꝫ Iere.i. Qui virginita
te ſua virū euangelicū xp̄i eccl'ie dedicauit.
Hic eſt ille ſpūs de quo Ezechiel.xxxvi. dic
Cū ſctificat⁹ fuero in vobis ꝯgregabo vos
de vniuerſis terris: ꝛ adducā vos in terram
veſtrā: ꝛ effundā ſup vos aquā mundā ꝛ
mūdabimini ab oib⁹ inqnamētis veſtris:
ꝛ dabo vobis cor nouū ꝛ ſpiritū nouū po-
nā in medio veſtri. Hic eſt ille ſpūs q̄ dedit
danieli intelligentiā oīm viſionū ꝛ ſomnio
rū. de quo ait.ij.c. Eſt de⁹ in celis reuelās my
ſteria. Hic eſt ille ſpūs de quo Joelis.ij.dr̄.
Effundā ſpm̄ meū ſup oēm carnē ꝛ ꝓphe-
tabunt filij veſtri ꝛ filie veſtre. Senes ve-
ſtri ſomnia ſomniabūt: ꝛ iuuenes vr̄i viſio
nes videbūt. Hic eſt ille ſpūs de quo Zach.
xiij.dr̄. Effundā ſup domū dauid ꝛ ſup ha
bitatores hieruſalem ſpm̄ gratie ꝛ precū.

Octauo ſpiritusſctūs do
tebit vos aplos principalr̄ q̄ttuor. Primo
ꝓpheticā reuelationē. Nā donū ꝓphetie ē
vtili⁹ ꝙ donū linguarū. ꝛ hoc quidē ꝓbat
apl's.i.Cor.xij. tripl'r. Primo: qꝛ ꝓphetia ē
vtilior ad edificationem eccl'ie ꝙ loqui lin.
Nā donū prophetie pertinet ad reꝝ noti-
tiā que eſt vtilior ꝙ noticia vocū que per-
tinet ad donū linguarum. Secundo quan
tum ad ipſum loquentem. qui ſi accipiat vt
loquatur diuerſis linguis: ſine hoc quod in
telligat. quod pertinet ad donū prophetie.
mens eius non edificaretur. Tertio quan-
tum ad infideles: propter quos precipue vi
detur eſſe datum donum linguarū: qui qui
dem forte eos qui loquerentur linguis re-
putarēt inſanos. ſicut ꝛ iudei reputauerūt
apoſtolos ebrios. linguis loquentes. vt di-
citur Actuū.ij. Per prophetiam autem in
fidelis ꝯuincitur manifeſtatis occultis cor
dis eius. Ideo dicit apoſtolus.i.Cor.xiiij.
Maior eſt qui prophetat ꝙ qui loqtur lin
guis. Secundo linguarum locutione. Nam
ad ꝑfectionē opatiōis ſpūſſcti ꝑtinet ꝙ nō
ſolū impleat mentē lumine ꝓphetico: ꝛ fan
taſiā ymaginaria viſiōe. ſicut fuit in veteri
teſtō. ſed etiā exteri⁹ linguā erudiat ad va-
ria ſigna locutionū ꝓferenda. qđ totū fit in
nouo teſtamēto. ſm̄ illō.i.Cor.xiiij. Unuſ
quiſqꝫ veſtrū pſalmū habet: doctrinā habꝫ:
linguā hꝫ: apocalipſim.i. ꝓpheticā reuelati-
onē habet. Primi autē diſcipuli xp̄i ad hoc
fuerūt ab ipo electi vt p vniuerſum orbem
diſcurrētes fidē eius vbiqꝫ p̄dicarēt. ſm̄ il-
lud Math.vlti. Euntes docete oēs gētes:
Nō aūt erat ꝯueniēs vt qui mittebant̄ ad
alios inſtruēdos indigerēt ab alijs inſtrui:
qualiter alijs loquerētur: vel qualiter q̄ alij
loqbant̄ intelligerent. ꝑſertim qꝛ iſti q̄ mit-
tebantur erāt vni⁹ gentis.ſ.iudee. ſm̄ illud
Eſa.xxvij. Qui egredientur impetu a iacob
implebunt faciem orbis ſemine. Illi etiam
qui mittebātur pauperes ꝛ impotētes erāt
nec de facili a principio reperiſſent qui eorū
verba alijs fideliter interp̄tarent̄ vel verba
corꝫ eis exponerēt. maxime qꝛ ad infideles
mittebant̄. ꝛ iō neceſſariū fuit vt ſup h̄ eis
diuinitus ꝓuideret̄ per donū linguarū. vt ſi
cut gentib⁹ ad ydolatriā declinantibus in-
troducta eſt diuerſitas linguarū: vt dicitur
Gen̄.xi. Ita etiā qn̄ erāt gentes ad cultū
vnius dei reuocāde cōtra hmōi diuerſitatē
remediū adhiberet̄ p donū linguarū. Un̄
dicitur Act.ij. Repleti ſunt oēs ſpūſctō: ꝛ
ceperūt loq̄ varijs linguis put ſpūſſctūs da
bat eloq̄ ill'. vbi dic̄ glo. Greg. ꝙ ſpūſſctūs
ſup diſcipulos in igneis linguis appuit: ꝛ
eis oīū linguarū ſciāꝫ dedit. Tertio ſmonis
pſuaſionē. Nā ſpūſſctūs nō deficit ī aliq̄ qđ
ptineat ad eccl'ie vtilitatē. Un̄ ſicut ꝓuidet
mēbris eccl'ie in locutione: non ſolū vt ali-
quis ſic loquatur vt a diuerſis poſſit intell'

gi qđ ꝑtinet ad donũ linguarũ. ſꝫ etiã ꝙ ef
ficaciter loquat̃ qđ ꝑtinet ad grãm ſmonũ
⁊ hoc tripliciter. Primo q̃dẽ ad inſtruẽdũ
intellectũ. qđ fit dũ aliq̃s ſic loquit̃ ꝙ doce
at. Secũdo ad mouendũ affectũ. ſ. vt libẽ
ter audiat verbũ dei: qđ fit dũ aliq̃s ſic loqui
tur: ꝙ auditores delectet: qđ non dꝫ aliq̃s
q̃rere ꝓpter fauorẽ ſuũ: ſꝫ vt hoĩes alliciant̃
ad audiendũ v̾bũ dei. i. Cor. ij. Sermo me⁹
⁊ predicatio mea nõ fuit in ꝑſuaſibilib⁹ hu
mane ſapĩe verbis: ſed in oñſione ſpũs ⁊ ve
ritatis. Tertio ꝙ aliq̃s amet ea q̃ verbis ſi
gnant̃. ⁊ velit ea implere qđ fit dũ aliq̃s ſic
loquit̃ ꝙ auditorẽ flectat. ad qđ q̃dẽ efficiẽ
dũ: ſpũſſanctus vtit̃ lingua hoĩs q̃ſi quodã
inſtrumẽto. Ipſe aũt eſt q̃ ꝑficit operatiõeꝫ
interius. vñ Greg. dicit in omel. hodierna.
Niſi corda auditoꝝ. ſ. ſ. repleat. vox docen
tiũ ad aures corpis incaſſuꝫ ſonat. Quar
to miraculoꝝ operationẽ. Nã ſpũſſctũs ſuf
ficienter ꝓuidet eccl̃ie in hijs q̃ ſunt ad ſalu
tem vtilia. ad qđ ordinant̃ grẽ g̃tis date. ⁊
ſicut oꝫ ꝙ noticia quã q̃s diuinitus accipit
in noticiã alioꝝ deducat̃ ꝑ donũ linguaruꝫ
⁊ ꝑ grãm ſermonis: ita neceſſe ẽ ꝙ ſermo ꝓ
latus cõfirmet̃ ad hꝰ ꝙ credibilis fiat. hꝰ aũt
fit ꝑ operationẽ miraculoꝝ. ſm illud Mar.
vlti. Sermonẽ ꝯfirmante ſequẽtib⁹ ſignis.
⁊ hoc rõnabiliter. Naturale eſt eñ hoĩ vt ve
ritatẽ intelligibilẽ ꝑ ſenſibiles effect⁹ depre
hendat. Vñ ſicut ductu naturalis rõnis hõ
ꝑuenire põt in aliquaꝫ dei noticiã ꝑ effect⁹
naturales: ita ꝑ aliquos ſupnaturales effe
ctus q̃ miracula dicũt̃ ĩ aliquã ſupnaturalẽ
cognitionẽ credendoꝝ homo adducit̃.

Dono ſpũſſanctus doce

bit vos electos ſiue iuſtos: in q̃b⁹ plura mi
rabilia facit. Primo caritatẽ ſeminat. Nã
ex hꝰ ꝙ diuĩe ꝑfectioni vt cũq̃ꝫ aſſimilemur
hui⁹ ꝑfectio a deo nobis dari dꝛ. ſicut ſapĩa
nobis a deo donat̃. ſm ꝙ diuĩe ſapĩe vtcũ
q̃ꝫ aſſimilamur. Cũ g̊ ſpũſſctũs ꝓcedat per
modũ amoris. quo de⁹ ſeipm̃ amat: ex hoc
ꝙ huic amori aſſimilamur deũ amãtes. ſ. ſ.
a deo nob̃ dari dꝛ. vñ apl̃s dicit Ro. v. Ca
ritas dei diffuſa eſt in cordib⁹ noſtris ꝑ. ſ. ſ.
qui. d. eſt nobis. Secũdo hoĩem inhabitat
qꝛ eñ effect⁹ diuini: nõ ſolũ diuina oꝑatiõe
eſſe incipiũt: ſꝫ etiã ꝑ eã tenent̃ in eſſe. Nihil
aũt opari põt vbi nõ eſt. oꝫ eñ operãs ⁊ ope
ratũ in actu eſſe ſimul ſicut mouẽs ⁊ motũ.
neceſſe eſſe vt vbicũq̃ꝫ eſt aliq̃s effect⁹ dei.
ibi ſit ⁊ ipſe de⁹ effector. Vñ cũ caritas dei
qua ipſum diligim⁹ ſit in nob̃ ꝑ. ſ. ſ. oꝫ ꝙ ipẽ
ſ. ſ. etiã in nobis ſit q̃diu caritas in nob̃ eſt
Vñ apl̃s. i. Cor. iiij. Neſcitis q̃m tẽpluꝫ dei
eſtis. ⁊ ſ. ſ. hitat in vob̃. ⁊ Joh̃. xiiij. Ad euꝫ
veniemus ⁊. m. a. e. faciem⁹. Tertio hõ in
deo latitat Deus eñ maxime amat illos q̃s
ſui amatores ꝑ. ſ. ſ. ꝯſtituit. qꝛ tñ donuꝫ niſi
amando ꝯferret. Prouerb̃. viij. Ego diligẽ
tes me diligo. nõ quaſi nos ꝑ̇us dilexerim⁹
deũ. ſꝫ q̃m ipſe ꝑ̇us dilexit nos. vt dꝛ. i. Joh̃.
iiij. Omĩe aũt amatũ in amante ẽ. neceſſe ẽ
ꝙ ꝑ. ſ. ſ. nõ ſolũ deus ſit in nobis. ſꝫ etiã nos
in deo. i. Joh̃. iiij. Qui manet in caritate: in
deo manet. ⁊ iterũ. In hoc cognouim⁹ ꝙ in
deo manem⁹ ⁊ ipſe in nobis. q̃m de ſpũ ſuo
dedit nob̃. Quarto ſecreta reuelat. eſt eñ
hoc amicicie ꝓpriũ: ꝙ aliq̃s amico ſuo ſecre
ta reuelet. Nam cũ amicitia ꝯiungat affect⁹
⁊ duoꝝ faciat quaſi cor vnũ. nõ videt̃ extra
cor ſuũ aliq̃s illud ꝓtuliſſe qđ amico reue
lat. Vñ ⁊ dñs dicit diſcipulis. Joh̃. xv. Jaꝫ
non dicã vos ſeruos ſꝫ amicos meos. qꝛ oĩa
q̃ audiui a pr̃e meo nota feci vobis. qꝛ igit̃
ꝑ ſpm̃ ſctm̃ amici dei ꝯſtituimur. iõ ꝯuenient̃
ꝑ ſpm̃ ſctm̃ hoĩbus dicunt̃ reuelari diuĩa mi
ſteria. vñ apl̃s dicit. i. Cor. ij. Scriptũ eſt ꝙ
oculus nõ vidit nec auris audiuit: nec in cor
hoĩs aſcen. q. ꝑ̃. d. di. ſe. nobis aũt reuelauit
ꝑ ſpm̃ ſctm̃. Quinto oĩa dona. donat ꝓpriũ
eñ amicitie eſt: ꝙ ea q̃ hꝫ: amico cõicet. qꝛ
cũ hõ habeat amicũ vt ſeipſum neceſſe ẽ ꝙ
ei ſubueniat ſua cõicans ei. vñ ⁊ ꝓprium a
micicie ponit̃ velle ⁊ facere bonũ amico. ſm
illud. i. Joh̃. iij. Qui habuerit ſubſtã huius
mũdi. ⁊ viderit fratrẽ ſuũ neceſſe habere. et
clau. vi. ſ. ab eo. q c. d. m. in eo. Hoc aũt ma
xime in deo hꝫ locũ cui⁹ velle eſt efficax ad
effectũ. ⁊ iõ ꝯueniẽter oĩa dõa dei ꝑ. ſ. ſ. nob̃
dari dicũtur. i. Cor. xij. ꝑ ſpm̃ dat̃ ſermo ſa
pientie ⁊c̃. vſq̃ꝫ. hec oĩa ope. v. a. i. ſ. d. ſi. ⁊c̃.

Sexto hoĩem ſibi configurat. ſicut eñ ad
hoc ꝙ corpus aliqđ ad locũ ignis ꝑueniat
oꝫ ꝙ igni aſſimilet̃. leuitatẽ acq̃rens ex qua
motu ignis ꝓprio moueat̃. ita ad hoc ꝙ hõ
ad diuine fruitiõis btitudinẽ q̃ deo ꝓpria ẽ
ſm ſuã naturã ꝑueniat. neceſſe eſt ꝑ̇mo qui
dem ꝙ ꝑ ſpũales ꝑfectiões deo aſſimilet̃. de
inde ꝙ ſm eas operet̃: ⁊ ſic tandẽ btitudinẽ
ꝯſequet̃. Dona aũt ſpũalia nobis ꝑ. ſ. ſ. dãt̃
⁊ ita ꝑ. ſ. ſ. deo cõfiguramur: ⁊ ꝑ ipſum ad be
ne operandũ habiles reddimur. ⁊ per eũdẽ
ad btitudinẽ nobis in via parat̃. Que tria

apl's inſinuauit.ij. Cor.i.dicēs. Unxit nos
deus ⁊ ſignauit nos ⁊ dedit pign⁹ ſpūs in
cordib⁹ noſtris. Et Eph.i. ſignati eſtis ſpū
pmiſſionis ſctō:q̄ eſt pignus hereditat̄ nr̄e
Signatio em̄ ad ſimilitudinē cōfigurati ōis
ptinere vr̄. vnctio aūt ad habilitatiōez hoīs
ad pfectas opationes. pign⁹ vo ad ſpē qua
ordinamur in celeſtē hereditatē:q̄ eſt beati
tudo pfecta. Septimo hoīem ſibi in filiuz
adoptat. Nam ex beniuolētia quā q̄s hʒ ad
aliquē ↄtingit φ eū ſibi adoptat in filiū. vt
ſic ad eū hereditas adoptātis ptineat. Con
uenienter itaqȝ ſpūi ſctō adoptio filioꝝ dei at
tribuit̄. ſm illud. Ro.viij. Accepiſtis ſpm̄
adoptionis filioꝝ. in q̊ clamam⁹ abba pat̄.
Octauo hoīem a culpa liberat. Per h̊ em̄
φ aliq̄s amicus alterius ↄſtituit̄. oīs offen-
ſa remittit̄. Un̄ dr̄ Prouerb.x. Uniuerſa de
licta operit caritas. Cū g̊ per ſ.ſ. dei amici cō
ſtituamur ↄn̄s eſt φ per ipſum nobis a deo
remittant̄ pctā. Joh.xx. Accipite.ſ.ſ. quoꝝ
remiſerit̄ pctā remittunt̄ eis. Nono hoīez
renouat cū em̄ vetuſtas pctī auferr̄:ſic aīa
lauat̄ ⁊ purgat̄. ⁊ ſic renouat̄. hoc aūt fit per
ſ.ſ. Eph.iiij. Renouamini ſpū mētis veſtre
Decimo. linguā hoīs format. ex his em̄ q̄
hō nouit format̄ ei⁹ loquela. ideo cōuenien
ter p.ſ.ſ. hō loquit̄ diuīa miſteria. ſm illō i.
Cor.xiiij. Spūs loq̄tur miſteria. Et Mat.
x dr̄. Non em̄ vos eſtis qui loq̄mini, ſʒ ſpūs
patris veſtri qui loquit̄ in vobis.

Decimo ſpūs ſctūs doce

bit vos beatos cōprehēſores quattuor q̄ ha
betis in vita btā. Primo trāſformationez
hoc em̄ vr̄ eſſe amicitie maxime ppriū ſimr̄
cōuerſari ad amicū. cōuerſatio aūt hoīs ad
deū eſt p ↄtēplationē ipſius Phil.iij. Nr̄a
ↄuerſatio in celis eſt. qr̄ g̊ ſpū ſſctūs nos a-
matores dei facit. ↄn̄s eſt φ p ipſum dei ↄtē
platores ↄſtituamur. Un̄ apl's.ij. Cor.iij.
dicit. Nos oēs reuelata facie gl'iam dn̄i ſpe
culantes in eandē imaginē trāſformamur
a claritate in claritatē tanq̄ a dn̄i ſpū. Hec
aūt trāſformatio fit p clarā viſionē ⁊ beati-
ficā diuinitatis. Secūdo delectationē. ē em̄
hoc amicitie ppriuz φ aliq̄s in pn̄tia amici
delectet̄. ⁊ in eius vbis ⁊ factis gaudeat. et
in eoꝝ ſolationē ↄ oēs anxietates inueniat.
vn̄ in triſtib⁹ maxime ad amicos ↄſolatōis
cā ↄfugim⁹:qr̄ g̊.ſ.ſ. dei nos amicos ↄſtituit.
⁊ deū in nobis hītare facit. ⁊ nos in ipſo pre
cipue in ſtatu gl'ie. ↄn̄s eſt vt p.ſ.ſ. gaudiuz
de deo ⁊ ↄſolationē habeam⁹. ↄ oēs mundi
aduſitates ⁊ ipugn̄tiones. vn̄ in ps̄. dr̄. Red
de mihi leticiā ſalu.t. ⁊.ſ. pnc. cō me. ⁊ Ro.
xiiij. Regnū dei eſt iuſticia ⁊ pax: ⁊ gaudiuz
in ſpūſctō. Terciodecimo p māſionē. cum
em̄ btītudo ſit pfectū bonū ⁊ ſufficiēs:oʒ φ
deſideriū hoīs q̄etet: ⁊ oīe malū excludat.
naturalr̄ aūt hō deſiderat retinere bonū qd̊
hʒ: ⁊ qd̊ ei⁹ retinēdi ſecuritate retineat. alio
q̄n neceſſe eſt φ timore amittēdi vel dolere
de certitudine amiſſionis affligat̄. vn̄ req̄rit̄
ad verā btītudinē φ hō certā habeat opini
onē ſeruādi bonū qd̊ hʒ: ⁊ nunq̄ ſe amiſſu-
rū. h̊ autē facit.ſ.ſ. ſm illud ps̄. Qui replet ī
bo. deſi.t. Quarto retributionē. nulli em̄ be
ato deeſt aliqd̊ bonū deſiderādūz cū habeat
bonū īfinitū qd̊ de⁹ ē bonū oīs boni vt aug.
dic. ſʒ dr̄ aliq̄s alio beatior: ex diuerſa eiuſdē
boni pticipatiōe. ſm φ dicit xp̄s. Joh.xiiij.
In domo pr̄is mei māſiones multe ſunt: p
quas vt Aug⁹. dicit. Diuerſe meritoꝝ digni
tates intelliguntur in vita btā. que ſunt retri-
butiones ex bonis operibus. que oīa fiunt
per ſpm̄ ſctm̄. ⁊ per gratiā nobis collatam.

Undecimo ſpūs ſanctus

docebit vos ↄtēplatiuos adinuētores ſcia-
rū. lʒ cultores fuerit demonū. nā vt dic̄ ſctūs
Tho. ſecūda ſcdē. q. clxxij arti vi. Prophete
demonū non ſemp loquūt̄ ex reuelatiōe de
monū: ſʒ interdū ex inſpiratiōe diuina. ſicut
manifeſte legit̄ de Balaā cui dr̄ dn̄s eſſe lo
cutus. Nūe.xxi. Licet eſſet pph̄a demonum
qr̄ de⁹ vtit̄ etiā malis ad vtilitatē bonoꝝ. vn̄
etiā p pph̄as demonū aliqua vera p̄nūciat.
Tum qr̄ credibilior fit veritas q̄ etiaʒ ex ad-
uerſarijs teſtimoniū hʒ. tū etiā qr̄ dū hoīes
talib⁹ credūt. p eoꝝ dicta mag̃ ad vitatē in
ducunt̄. vn̄ etiā ſybille multa vera p̄dixerūt
de xp̄o. Sed q̄n pph̄e demonū a demonib⁹
inſtruunt̄ aliqua p̄dicūt: q̄nqȝ ppria vtute
nature. cui⁹ autor eſt.ſ.ſ. q̄nqȝ etiā reuelatōe
bonoꝝ ſpūuz. vt pʒ p Aug.ij. ſup Gen̄. ad
lr̄am. ⁊ ſic etiā illud verū qd̊ demones enun
ciāt a.ſ.ſ. eſt. dicit Amb. qd̊ oīe verū a q̊cū
q̄ dicat̄ a.ſ.ſ eſt. Un̄ pph̄a falſitatis nō ſp
inſtruit̄ a ſpū falſitatis. Jō q̄nqȝ ānunciat
vera q̄nqȝ falſa. p virtutē etiā pprie nature
q̄nqȝ vera p̄nunciāt. vtit̄ etiā eis de⁹ aduerti
tatis manifeſtationē p ipſos fiendā: dū di-
uina miſteria eis per angelos reuelant̄. hec
Thomas. Eodē mō inuētores ſciaꝝ m̄lta
vera in ſciētijs p̄nunciauerūt. nō niſi doci

a ſpūſctō q̄ eſt ſpūs oīs veritatis. Hic em̄ ē ille ſpūs q̄ p̄mo docuit Moyſen adinuētiones lrārum apud hebreos. ⁊ Abrahā apud ſyros ⁊ caldeos ⁊ Yſim reginā ynachi filiā q̄ de grecia veniēs in egyptū: reppit lrās egyptiorꝫ ⁊ egyptijs tradidit. primi fenices grecarū lrārū vſum inuenerūt. vn̄ Lucan⁹ ait. Fenices p̄mi magno ſi credit̄ auſu Mā ſuraꝫ rudib⁹ vocē ſignare figuris. Hic eſt ꝙ ⁊ feniceo colore librorū capita ſcribuntur. Cathmus Agenoris filius grecas lrās a fenice in greciā p̄m⁹ attulit. Palamides Troiano bello tres adiecit: poſt quē ſymonides Mileſius tres addidit. y. lrāꝫ. Pithagoras ſamius ad exēplū vite humane p̄mus formauit. Hic eſt ille ſpūs q̄ ſuggerēte Dyonẏſius ſyllabarū nomē ſingulaſqꜫ formas apertiſſimas fecit. ⁊ ob id ſtatua honorat⁹ ē Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte ptes orōnis primus Ariſtoteles duas tradidit nomē ⁊ v̄bū. deinde donat⁹ octo diffiniuit. Hic ē ille ſpūs q̄ docēte ſtudium carminū ⁊ metrorꝫ Moyſes apud hebreos adinuenit. Achateſius apud grecos. Fericides apud ſyros. Hic ē ille ſpūs q̄ docēte. Fabulas Alcinō cretoniēſis p̄mus adinuenit: q̄ fabule ficta narratiōe ad veri ſignificationeꝫ deducunt. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte hyſtoriā q̄ mēoriā tribuit rerū geſtarū. p̄mus moyſes apō hebreos ꝯſcripſit. apud gentiles v̄o Dares frigius. de grecis ⁊ troianis hyſtoriā edidit apud grecos herodotus hyſtoricus habit⁹ eſt. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente rhetorica a grecis inuēta ē a Gorgia ariſtotele. Ermagora: ⁊ trāſlata in latinū a tullio videlꝫ ⁊ q̄ntiliano ⁊ Titiano. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte dyalecticā ad regulas quaſdā ⁊ argumenta. Ariſt. p̄mus ꝑduxit: deinꝫ etiā varro ī octo libros diffiniuit Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte phiſicā apud grecos ꝑſcrutat⁹ eſt p̄m⁹ Tales mileſius vn⁹ ex. vij. illis ſapiētib⁹. hic em̄ ante alios celi cāas atqꜫ viā rerū natura liū ꝯtēplata rōne ſuſpexit. quā poſtmodum Plato ī q̄ttuor diffinitiōes diſtribuit. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte ſocrates ethicā ad corrigēdos cōponēdoſqꜫ mores inſtituit: atqꜫ om̄e ſtudiū ad bene viuendi diſputationeꝫ ꝑduxit. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte arithmeticā p̄mus apud grecos pithagoras ꝯſcripſit Deinde Nicomacus diffuſius diſpoſuit: apud latinos Apulei⁹ ⁊ Boeti⁹ trāſtulerunt Hic ē ille ſpūs q̄ docēte Geometricā diſciplinā. p̄mo egyptij adinuenerūt ꝙ inūdante nilo ⁊ oībus poſſeſſionib⁹ limo obductis initiū terre diuidēde ꝑ lineas ⁊ meſuras cepit numerari. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente Muſicā. Tubal q̄ fuit de ſtirpe Caym p̄m⁹ reppit an̄ diluuiū vt Moyſes in p̄i. Gen. dixit Greci v̄o pithagorā dicūt hui⁹ artis inueniſſe p̄mordia. ex malleorꝫ ſonitu: ⁊ cordarū extētarū pcuſſura. Alij linū Thebeū ⁊ Zetū: ⁊ Amphyon: in muſica arte p̄mos claruiſſe ferūt. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente Aſtronomiā p̄mi egiptij inuenerut. Aſtrologiā v̄o ⁊ natiuitatis obſeruātiāꝫ. Caldei p̄mi docuerūt. Abrahā inſtituiſſe egyptios aſtronomiā. Joſeph⁹ auctor edixit. greci autē dicunt hanc artē ab athlante p⁹us excogitataꝫ. ideo ꝙ dictus eſt ſuſtinuiſſe celum. Ptholome⁹ aūt rex alexādrie: apud grecos p̄cipuus h̄r. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte Medicinā p̄mus apud grecos Apollo inuenit. hāc filius ei⁹ Eſculapi⁹ laude ⁊ ope āpliauit Sed poſtqꜫ fulminis ictu: eſculapi⁹ interijt interdicta fert̄ mededi cura. ⁊ ars ſimul cū autore defecit. latuitqꜫ ꝑ ānos pene q̄ngentos vſqꜫ ad ānos artaxerſe regꜫ pſarū. tunc eā reuocauit in lucē ẏpocrates a eſclepio p̄regenitus in inſula Choo. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte Cronicā apud grecos. p̄mus Euſebius ceſarienſis ep̄s edidit: ⁊ Hieron̄. pbr̄ in latinā linguā cōuertit. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente Moyſes gēti hebraice: p̄mus oim̄ diuinas leges ſcripꝫ lrīs explicauit. Forone⁹ rex grecis p̄mus leges indicauit ⁊ ꝯſtituit. Mercuri⁹ trimegiſtus p̄mus egyptijs tradidit. Solon p̄mus lege athenienſiuꝫ dedit Ligurgus p̄m⁹ lacedemonijſ iura legū regꜫ apollinij auctrate confinxit. Numa popili⁹ q̄ romlo ſucceſſit i reḡ p̄m⁹ rōanis legē edidit

Duodecimo ſpūs ſctūs

docebit vos actiuos: q̄lr̄ debeat q̄ vos diſponē ad recipiēdū eū: q̄ ꝙ q̄de fit. vij. mōis. Primo debet̄ eē aīo q̄eti. q̄ notat cū dr̄. Dū complerent dies penthecoſtes. i. q̄etis. Illud em̄ feſtū erat deputatū ad q̄etē. Eſa. lxvi. ſup quē reqeſcet ſpūs me⁹: niſi ſup humi. ⁊ quietū. Scdo o de q̄ eē dilectōe vniti. cū dr̄ erāt oēs pit. eāt ei aplīs q̄ñ receperīt. ſ. ſ. cor vnū: ⁊ aīa vna. ſic em̄ ſp̄s hoīs non viuificat mēbra corporis niſi vnita. ſic nec ſ. ſ. mēbra ſpūalia. ⁊ ſic ignis lignorꝫ diuiſiōe extiguit. ſic ſp̄s ꝑ diuiſioneꝫ in homib⁹. ideo cantat de aplīs. Inuenit eos concordes caritate. ⁊ illuſtrauit eos inundans diuinitas deitatis.

Tertio debetis eſſe loco ſecreti. cū dr̄ i eodē loco .ſ. in cenaculo. Oſee. ij. Ducam eā in ſolitudinē ⁊ loquar ad cor eiꝰ. Quarto debetꝭ eſſe orōne aſſidui. cū dr̄. erāt pſeuerantes in orōne. Vn̄ Sap. viij. dicit. Inuocaui .ſ. p orōnē. ⁊ venit in me ſpūs ſapie. ⁊ Iohis. xiiij. Rogabo patrē ⁊ aliū paraclitū dabit vobis Et de aplīs dr̄. Orantibꝰ aplīs deū veniſſe nunciat. Quīto debetꝭ eſſe humilitate pditi. cū dr̄. Sedētes. pſal. Qui emittis fontes i cōuallibꝰ. i. grām ſpūſſancti donas humilibus. Sexto debetꝭ eſſe pace ꝯiūcti. cū dr̄. in hieruſalem. q̄ interptatur viſio pacis. vn̄ xp̄s diſcipulis ſuis pmo obtulit pacē dicēs. pax vob. deinde inſufflauit ⁊ dixit. accipite ſpm̄ ſanctū. Ioh. xx. Septimo debetꝭ eſſe cōtēplatōe erecti cū dr̄. Qd̄ receperunt ſpm̄ ſctm̄ in ſupiori cenaculo. vbi dicit glo. Qui ſpm̄ ſanctū deſiderat: carnis domiciliū mētis cōtemplatiōe tranſcendat.

Tredecimo ſpūſſanctus

docebit vos mechanicos artes vr̄as in ſubſidium vite veſtre. Hic eſt ille ſpūs quo afflatus Eſdras ſcriba reparauit incenſam legē cū iudei fuiſſent regreſſi in hieruſalē poſt captiuitatem babylonicā. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente Rome pmus librorꝫ copiā aduexit Paulꝰ emilius deuicto pſe rege macedonū. Hic eſt ille ſpūs quo docēte greci ⁊ tuſci. pmū ferro in ceris ſcripſerūt. Hic eſt ille ſpūs quo docēte cartarū vſum pmū egyptijs miniſtrauit. ceptū apud mēphiticā vrbē ciuitatē egypti. vt ait Lucanꝰ. Cōficit bibula mēphitica carta papiro. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente pgamene reges cū carta indigerēt mēbranas pmi excogitauerūt. Hic eſt ille ſpūs quo docente: pōdera ⁊ mēſuras primꝰ apud hebreos Moyſes inuenit: argiuꝰ ponderum rōnē: pmꝰ in grecia cōſtituit. Hic eſt ille ſpiritus q̄ docente: agriculturā apud grecos pmus Heſyodus humanis ſtudijs cōtulit. apud Romanos aūt de agricultura primꝰ catho inſtituit. Hic eſt ille ſpūs quo docēte: pma Ceres cepit vti frugibꝰ in grecia et hr̄e ſegetes tranſlatis aliunde ſemibꝰ. huiꝰ meminit Ouidius dicēs. Prima ceres vnco glebā dimouit aratro. prima dedit fruges alimētaqꝫ mitia terris. Hic eſt ille ſpūs quo docēte: viti plantatiōnē: pmꝰ Noe iſtituit rudi adhuc ſeculo. apud grecos autē inuentorē vitis liberū appellant. Hic eſt ille ſpūs q̄ docēte: ferrariā artē Tubalchaim pmus īuenit: res bellicas decenter exercuit: ſculpturas operū in metallis fabricauit. In fabrorꝫ autē fornace gentiles Vulcanū auctorē dicunt. Hic eſt ille ſpūs q̄ docente in fabricis parietū atqꝫ tectorꝫ apd̄ grecos: Dedalus pmus artē inuenit. Hic ē ille ſpūs quo docente picturā egyptij pmū excogitauerūt. vmbra hoīs lineis circūducta. Hic eſt ille ſpūs quo docēte carpētariā artem: ſerre circiniqꝫ vſū. quidā adoleſcens perdices pmus inuenit. Hic ē ille ſpūs q̄ docēte Noema ſoror Tubalchaim īuenit artē varie texture: apud gentiles vero Minerua. Hic eſt ille ſpūs quo docēte cerdoniā artē Romulus primus reperit.

Decimoquarto ſpūſſanctus

docebit vos pctōres nouā creationem. Cū em̄ grā ſpūſſancti pctōri a deo infundit. pctōr nouiter creat. Scd̄m illud Iudith. xvi. Dixiſti ⁊ facta ſunt. miſiſti ſpm̄ tuū. ⁊ creata ſunt. Sicut em̄ deus a pncipio. vij. diebꝰ mūdum creauit. Ita ſpūaliter minorē mūdū. id eſt hoīem per. vij. pctā mortalia ad nihilū redactū. vij. donis quaſi ſeptē diebꝰ p ſpm̄ ſcm̄ recreat. ſm̄ illud. i. Iohā. iij. In hoc apparuit filius dei vt p ſpm̄ ſanctū diſſoluat opa diaboli. vt p atet. Primo die creauit deꝰ lucem Gen̄. i. Dixit deꝰ. Fiat lux. In aīa pctōris ſunt tenebre pctōꝝ. Sap. vij. Una cathena tenebrarū erāt oēs colligati q2 pctōr ꝯnectit de pctō cogitatiōis ꝯſenſus. delectatiōis: opationis: ꝯſuetudinis: ⁊ cōtēptꝰ: quandā cathenam. Spūs aūt ſctūs adueniēs in aīam nouā lucē creat in aīa: p donū timoris ⁊ ſicut lima purgat ferrū ⁊ ſplendidū facit. ſic timor dn̄i purgat aīam p cognitionē ppe fragilitatis ⁊ vilitatꝭ pcti ⁊ ſeueritatꝭ iudicij. Eccle. ij. Qui timetꝭ dn̄m diligite illū: ⁊ il. cor. vr̄a: ⁊ ſic diſſoluit pctm̄ ſupbie. Eccl. i. Timor dn̄i expellit pctm̄. i. ſupbiam. Secūdo die creauit deꝰ firmamētū. In aīa pctōris ē inſtabilitas. q2 mō deprimit p aduerſitatē. mō eleuat p pſperitatē. Trenorꝫ. i. Pctm̄ peccauit hieruſalem ppterea īſtabilis facta eſt. Spūs aūt ſanctꝰ adueniēs in aīam: ipam i bono ſtabilit et firmat. Heb. xiij. Optimū ē grā ſtabilire cor. Et pſ. Cōfirma h̄ deꝰ qd̄ opatꝰ es in nobis. Hec aūt firmitas creat in nob̄ p donū pietatis. Eccl. iij. Ignē ardentē extinguit aq̄. ⁊ elemoſyna reſiſtit pctis. ⁊ deꝰ pſpector eiꝰ q̄ reddet grām. ſ. in purgatorio. meminit in poſterū: ⁊ in tpe caſus ſui īueniet firmamētū. ſ. in pauperū ſuffragijs. p h̄ aūt opꝰ diſſoluit pctm̄ in

uidie q̄ gaudet de alienis mal'. ⁊ dolet de alie
nis bōis. ſ. pietas ſubuenit eis. Tertio die
pduxit deus herbā virentē: ⁊ ligna fructife
ra. Gen̄. i. Aīa em̄ pctōris añ aduētū. ſ. ſ. eſt
quaſi arbor mortua ⁊ arida ſine humore ḡ
tie: ſine fructu. vñ ē apta incēdio infernali.
Luce. iij. Oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū
excidet ⁊ in ignē mittet. Sp̄s aūt ſctūs ad
ueniens in aīam. reddit ei humorē gr̄e. pſ.
Ego aūt ſicut oliua fructifera in domo dei.
Oliua em̄ in ſe ē pinguis. ⁊ alijs medicinal'
ſic aīa viuificata. ſ. ſ. eſt in ſe pinguis p deuo
tionē. ⁊ alijs medicinal' p ſuſtētatōez bono
rū operū. vbis: exēplis. hāc fructificationez
facit. ſ. ſ. in aīa p donū ſcīe q̄ docet hoīem ḡ
tioſe ꝯuerſari in medio natiōis pue ⁊ puer-
ſe: p māſuetudinē ⁊ patiētiaz. ⁊ ſic diſſoluit
pctm̄ ire q̄ hoīem īpedit ne alijs fructificet
p bonū opus: ꝯuerſatiōez ei⁹ odibilē reddē
do. Eccl'. xviij. Sp̄m ad iraſcendū facilē q̄s
poterit ſuſtinere. Nōne ardorez refrigerabit
ros. Quarto die fecit de⁹ luminaria. ſ. ſolē:
lunā: ſtellas: añ aduentū. ſ. ſ. iz aīa aliqñ bo
nū ppoſitū ꝯcipiat: ⁊ aliqua opa de gn̄e bo-
noꝝ faciat: tm̄ ſtatim deficit: ⁊ inflat manus
eius. Vñ nō pſeuerat in bono. Lu. viij. Ad
tp̄us credunt. ⁊ in tpe tēptatiōis recedunt.
Sp̄s aūt ſctūs aduenīes in aīa: fortificat ⁊
roborat eā in bonū. Vñ B. petr⁹ p⁹ receptio
nē. ſ. ſ. reputauit leue mori p xp̄o. q̄ tm̄ prius
añ negauerat xp̄m ad vocē ancille. hāc pre-
ſeruatiuā facit. ſ. ſ. in aīa per donū fortitudi
nis. Judi. v. Stelle manētes in ordine ⁊ cur
ſu ſuo: ꝯ ſyſarā pugnauerūt. p h̄ aūt diſſolui
tur pctm̄ accidie q̄ eneruat vires hoīs. pſ.
Fingit la. in precepto. Quinto die creauit
de⁹ ex aqua ⁊ terra aues ⁊ piſces. ante ad-
uentū. ſ. ſ. in aīa cor ad terrena deprimit per
nimiū amorē pſ. Oculos ſuos ſtatuerūt de
clinare in terrā. Sp̄s aūt ſctūs aduenīens
in aīa eleuat cor a terrenis ad celeſtia p pm
ptitudinē obediētie mādatoꝝ dei Job. xxxix
Ad p̄ceptū tuuz eleuabit aq̄la. i. cor nobile
doctū a. ſ. ſ. Hanc pmptitudinez facit. ſ. ſ. in
aīa p donū ꝯſilij qd̄ dicit. Vade ⁊ vēde oīa
q̄ habes ⁊ da pauperib⁹: ⁊ veni ⁊ ſeq̄re me
Mat. xix. Per hoc autē diſſoluit pctm̄ aua
ricie: q̄ eſt ydoloꝝ ſeruitus. vbi em̄ ſpūs dn̄i
ibi libertas. vt d̄r. ij. Coꝝ. iij. Sexto die cre
auit deus hoīem ad imaginē ⁊ ſilītudinem
ſuā. Ante aduentū. ſ. ſ. in aīa nihil hō cogi-
tat: nec cupit niſi īmundiciā luxurie. vt pz in
pn. mundi. Gen̄. vij. Oīs q̄ppe caro corru-
perat viā ſuā corā dn̄o. Sp̄s aūt ſcūs adue
niens in aīa eleuat ip̄am ad ꝯtēplationē et
noꝝ p donuz intellect⁹. q̄r ſpūs oīa ſcrutat
etiā pfunda dei. i. Coꝝ. ij. p h̄ autē diſſoluit
pctm̄ luxurie. Job. xxxiiij. Si dixerit ad deū
cor ſuū. ſpūz illius ⁊ flatū ad ſe trahet. ⁊ defi
ciet oīs caro. i. carnalitas. Septimo die re
quieuit de⁹ ab oī ope qd̄ patrarat. Hec em̄
eſt ꝯſummatio poſt laborē dierū. Añ aduē
tum. ſ. ſ. in aīa. nō ſapiūt ei bona celeſtia. cū
hēat palatū ⁊ guſtū infectū Phil'. iij. Quoꝝ
de⁹ vēter eſt. ⁊ gl'ia in ꝯfuſiōe eoꝝ. Sp̄s aūt
ſctūs aduenīes in aīa vocat eā ad q̄etē diui
ne ꝯtēplatiōis. Apoc̄. xiiij. Amodo iaz dic̄
ſgūſſctūs: vt req̄eſcāt in laborib⁹ ſuis. ⁊ h̄ p
donū ſapīe q̄ p̄guſtat cena eterne btītudis
Ecc̄. xxiiij. Sp̄s me⁹ ſup mel dulcis. per hoc
autem diſſoluitur peccatum gule. Gregori⁹
Guſtato ſpiritu deſipit oīs caro.

Decimoquīto ſpūſſctūs

docebit vos penitētes. Sex vob̄ neceſſaria
ad iuſtificationē. Primo ꝯſolationē. iō d̄r
Job. xiiij. Paraclitus qd̄ idē eſt q̄ ꝯſolator
Eſa. lxi. Sp̄s dn̄i ſup me ⁊c. vt ponerē cōſo
lationē lugentib⁹ ſyon. Greg. Conſolator
ſpūs d̄r. q̄ de pctī ppetratiōe merentib⁹. dū
ſpē venie p̄parat ab afflictione triſticie mē-
tē leuat. Secūdo viuificationē. iō d̄r ſpūs
q̄r ſpūs eſt q̄ viuificat. ſ. pctōres penitentes
Tertio ſanctificationē. iō d̄r ſctūs q̄r ſcti-
ficat ⁊ mūdat. Vñ ſanctus. i. mūdus. pſal'.
Fluminis impetus. i. abundans gr̄a. ſ. ſ. leti
ficat ciuitatē dei. i. eccl'iaz dei. Quarto dile
ctionez. iō d̄r. quē mittet pr̄. Dicit em̄ pr̄ q̄r
naturaliter diligit nos. Joh̄. xiij. Ip̄e em̄ pr̄
amat vos. Si ipſe eſt pr̄ ⁊ nos filij. Sed in
ter filios eiuſdē p̄ris: dz eē natural' dilectio.
Quinto ſaluationē. ideo d̄r. In noīe meo
qd̄ eſt ieſus. i. ſaluator: q̄r ī noīe ſaluꝰ pr̄ mi
ſit ſpm̄ ad ſaluādas gētes. Mat. ij. Ip̄e em̄
ſ. f. p. ſuum. Sexto inſtructionē. ideo d̄r ille
vos docebit oīa. q̄r eramus ignari ei⁹ p qd̄
poteramus ſaluari. Miſſus eſt ḡ. ſ. ſ. q̄ nos
doceat oīa. hic per gr̄am ⁊c. Amen.

In feſto ſctiſſime trinitatꝭ. Sermo. xxxv.

I dixero vobis ce

leſtia credet. Joh̄. iij. ⁊ in euā-
gelio p̄ntis ſolēnitatis. Btūs
Bern̄. in ſermo. de trinitate dicit ſic. Inq̄rē
de trinitate pverſa curioſitas ē. Credē ⁊ te
nere ſic ſctā eccl'ia tenet: fides ⁊ ſecuritas ē.

Uidere aũt eã ſicuti eſt: ꝑfecta ⁊ ſumma fe
licitas eſt. hec ille. Sup q̊ talẽ moueo qõ-
nem vtrũ explicite credere miſteriũ trinitat̃
ſit ad ſalutẽ maxime neceſſitatis. ad iſtã qõ
nem rñdent duo doctores noui teſtĩ. Pri
mus eſt. B. Augꝰ. li. i. de trini. dicẽs ſic. Ubi
querit̃ vnitas trinitatis. ⁊ trinitas vnitat̃.
prĩs ⁊. f. ⁊. ſ. ſ. nec ꝑiculoſius alicubi erratur
nec laborioſius aliq̇d q̃rit̃: nec fructuoſius a
liq̇d inuenit̃. hec ille. Secũdus ẽ ſcũs tho.
ſecũda ſcd̃e. q. ij. arti. viij. dicẽs ſic. Miſteri
um xp̃i explicite credi nõ põt ſine fide trini
tat̃ q: in miſterio xp̃i h̊ ꝯtinet̃ ꝙ filiꝰ dei car
nẽ aſſumpſerit: ⁊ ꝙ ꝑ gr̃am. ſ. ſ. mũdũ reno
uauerit. ⁊ iterũ ꝙ de. ſ. ſ. ꝯceptus fuerit, ⁊ iõ
eo modo q̊ miſteriũ xp̃i ante xp̃m fuit q̇dẽ
a maiorib⁹ explicite creditũ. Implicite autẽ
⁊ quaſi obũbrate a minorib⁹: ita etiã ⁊ mi
ſteriũ trinitatis. ⁊ iõ etiã poſt tp̃s gr̃e diuul
gate: tenent̃ oẽs ad explicite credendũ mi-
ſteriuꝫ trinitatis, ⁊ oẽs q̇ renaſcunt̃ in xp̃o
hoc adipiſcunt̃ ꝑ inuocationẽ trinitat̃. ſm̄
illud Mat. vlti. Euntes docete oẽs gentes
baptizãtes eos ĩ noĩe prĩs ⁊. f. ⁊. ſ. ſ. hec tho.
vbi ponit quattuor ꝯcluſiones. Prima cõ
cluſio deũ cognoſcẽ poſſumus rõne natura-
li ſuggerẽte. pꝫ q: vt dicit p̊ma pte. q. xij. arti.
xij. Creature ſenſibiles ſunt effectꝰ a cã de-
pendẽtes: iõ ex eis in hoc perduci poſſumꝰ:
vt cognoſcamus de deo an eſt: ⁊ vt cognoſca
mus de ipſo ea q̄ neceſſe eſt ei cõuenire ſm̄
ꝙ eſt p̊ma oĩm cã excedẽs oĩa ſua cauſata.
Uñ cognoſcimus de ipſo habitudineꝫ ipſiꝰ
ad creaturas. ſ. ꝙ eſt oĩm cã: ⁊ differentiam
creaturarũ ab ip̃o. ſ. ꝙ ipſe nõ eſt aliq̇d eoꝝ
que ab ipſo cauſant̃: ⁊ ꝙ hec nõ remouent̃
ab ipſo ꝓpter eius defectũ: ſꝫ q: ſupexcedit.
Ro. i. Qd̊ notũ eſt dei: manifeſtũ eſt illis. ⁊
Augꝰ. lib. retractationũ dicit. Nõ approbo
qd̊ in orõne dixi. Deus q̇ non mũdos ſcire
verũ noluiſti. Rñderi etiã põt multos etiã
non mundos. multa vera ſcire. ſ. ꝑ rõnẽ na-
turalẽ. hec tho. Secũda ꝯcluſio deũ ꝑfectiꝰ
cognoſcẽ poſſumus. ſ. ſ. ꝑ gr̃am influẽte. pꝫ
q: vt dicit p̊ma pte. q. xij. arti. xiij. Licet per
reuelationẽ gr̃e in hac vita nõ cognoſcamꝰ
de deo q̇d ſit: ⁊ ſic ei quaſi ignoto ꝯiũgimur.
ſicut dicit Dyoñ. lib. de miſtica theologia.
Qd̊ ille q̇ melius deo vnit̃ in hac vita. vnit̃
ei ſicut oĩno ignoto. tñ plenius ipſuꝫ cogno
ſcimus: inquãtũ plures ⁊ excellẽtiores effe-
ctus eius nobis demonſtrant̃. q: interdum
alique res ſenſibiles formant̃ diuinitꝰ: aut
etiã voces ad aliquid diuinũ exprimenduꝫ
ſicut in baptiſmo viſus eſt. ſ. ſ. in ſpecie colũ
be: ⁊ vox prĩs audita eſt. Hic eſt filius meꝰ
dilectus. etiã inquantũ ei aliqua attribuimꝰ
ex reuelatiõe diuina ad q̄ rõ naturalis non
ꝑtingit: vt deũ eſſe trinũ ⁊ vnuꝫ. ſm̄ illud. i.
Coꝝ. ij. Nobis reuelauit deus ꝑ. ſ. ſ. illa. ſcꝫ q̄
nemo p̊ncipum huiꝰ ſeculi nouit. i. phoꝝ. vt
glo. exponit. Tertia ꝯcluſio. ante xp̃i aduẽ
tum fides trinitatis erat occulta in fide ma-
ioꝝ: voluntate rõni ꝑcipiente. pꝫ. q: vt dicit
tho. ſecunda ſcd̃e. q. ij. arti. vi. Explicatio cre
dendoꝝ fit ꝑ reuelationẽ diuinã. Credibilia
eñi naturalẽ rõneꝫ excedũt. Reuelatio aũt
diuina ordine quodã ꝑuenit ad inferiores
ꝑ ſuperiores, ſicut ad hoĩes ꝑ angelos. ⁊ ad
inferiores angelos per ſupiores. vt pꝫ per
Dyoñ. in cele. hierarchia. Et iõ pari rõne ex
plicatio fidei. oꝫ ꝙ perueniat ad inferiores
hoĩes ꝑ ſuperiores. ſm̄ ꝙ d̊r Job. i. Boues
arabãt ⁊ aſine paſcebant̃ iuxta eos. q: vide
licet minores q̇ ſignificant̃ ꝑ aſinas debent
in credendis adherere maiorib⁹. q̇ ꝑ boues
ſignificant̃. vt Greg. exponit. ij. moral. hec
tho. Quarta ꝯcluſio. poſt xp̃i aduentũ ma
nifeſtata eſt fides trinitatis mũdo ꝑ aplos
deo efficiente. pꝫ. q: vt dicit ſecũda ſcd̃e. q. ij.
arti. ij. Intellectus credentis aliq̃n ꝯuincit̃
ad hoc ꝙ iudicet eſſe credendũ his q̄ dicun
tur. licet nõ ꝯuincat̃ ꝑ euidentiaꝫ rei. ſicut ſi
aliq̇s ꝓpheta prenũciaret in ſermone dñi a
liquid futurũ. ⁊ adhiberet ſignũ: mortuum
ſuſcitando: ex hoc ſigno cõuinceret̃ intelle-
ctus videntis vt cognoſceret manifeſte hoc
dici a deo: q̄ non mentit̃. licet illud futurum
qd̊ predicit̃ in ſe euidens nõ eſſet vñ rõ fi-
dei nõ tolleret̃. ideo fides xp̃i in fidelibꝰ lau
dat̃. q̇a vident multa manifeſta indicia: ex
quibus percipiunt doctrinã eccl̃ie eſſe a deo
q̄uis ipſi res ipſas quas eccleſia docet nõ
videant. puta deuꝫ eſſe trinũ ⁊ vnũ. ⁊ aliq̇d
hm̃oi. Unde dñs dicit Joh. xvij. Pater ma
nifeſtaui nomen tuũ hominibus quos dedi-
ſti mihi. qd̊ exponens Augꝰ. dicit. Non il-
lud nomen tuũ quo vocaris deꝰ: ſed illud q̄
vocaris pater meus. hoc nomen eis prius
occultuꝫ: nũc manifeſtaui eis. Ille eñi q̇ hoc
credit: habet ſufficiens inductiuuꝫ ad credẽ
duꝫ. Inducit̃ eñi auctoritate diuine ſcriptu
re miraculis confirmate. Et qd̊ plus eſt in-
teriori inſtinctu dei inuantis. Ideo dicitur.
Si dixero vobis celeſtia credetis.

Si dixero vobis celeſtia.

Approprïatoꝝ credetis.
Angelorum:credetis.
Celorum:credetis.
Elementoꝝ:credetis.
Patriarcharum:credetis.
Prophetarum:credetis.
Scientiarum:credetis.
Creaturarum:credetis.
Apoſtoloꝝ:credetis.
Miraculoꝝ:credetis.
Paganorum:credetis.
Virtuoſorum:credetis.

Primo ſi dixero vobis ce
leſtia ſctē trinitatis declarata ſignis appro
priatoꝝ credetis. Sciendū ꝙ ad manife-
ſtationē fidei ꝯueniens fuit eēntialia attri-
buta pſonis diuinis appropriari. Licet em̄
trinitas pſonarū demōſtratiue ꝓbari non
poſſit: ꝯtingit tn̄ vt p aliqua magis manife
ſta declaret. Eſſentialia autē attributa ſunt
nobis manifeſta magis ꝙ ꝓpria pſonarū.
q2 ex creaturis a ꝗbus cognitionē accipimꝰ
poſſumus p certitudinē deuenire in cogniti
onē eſſentialiū attributoꝝ:nō aūt in cogni-
tionē pſonaliū ꝓprietatū. Intellectus autē
noſter ꝗ ex creaturis in dei cognitionē ma-
nuducit. oportet ꝙ deū ꝯſideret ſm modū
quē a creaturis aſſumit. In cōſideratōe au
tem creature:quattuor nobis ꝯſideranda p
ordinē ꝯcurrūt. Primo cōſiderat res ipſa
abſolute inquantū eſt ens quoddā ⁊ ſic ſi
ꝯſideret deus abſolute ſm eſſe ſuū. ſic ſumi
tur appropriatio Hylarij. ij. de trini. dicētis
Eternitas eſt in patre. ſpecies in imagine.
vſus in munere. ſm quā eternitas approp
atur patri. ſpecies filio. vſus ſpūiſctō. Eter-
nitas em̄ inquantū ſignat nō eſſe pncipatū
ſimilitudinē hꝫ cū ꝓprio patris. ꝗ eſt princi
piū:nō de pncipio. Species aūt ſiue pulchri
tudo: ſimilitudinē habet cū ꝓprijs filij. naꝫ
ad pulchritudinē tria reqrunt. Primo ꝗdē
integritas ſiue perfectio. que em̄ diminuta
ſunt: ex hoc ipſo turpia ſunt. ⁊ ſm hoc habꝫ
ſimilitudinē cū ꝓprio filij inquantū eſt fili-
us habens in ſe naturā patris vere ⁊ pfecte
Secūdo debita ꝓportio ſiue ꝯſonantia mē
broꝝ: ⁊ ſic cōuenit cū ꝓprio filij. inquantuꝫ
eſt imago expreſſa prīs. Vn̄ videmꝰ ꝙ qn̄
imago pfecte repn̄tat rē: ꝙuis turpē dr̄ eſſe
pulcra. Tertio claritas. ⁊ ſic ꝯuenit cū ꝓpo
filij inq̄ntū ē ṽbū. qd̄ ꝗdē eſt lux ⁊ ſplēdor in
tellectꝰ. vt dic̄ Damaſ. Vſus aūt hꝫ ſilitudi
nē cū ꝓprijo. ſ. ſ. Nā vſus ꝗ prī ⁊ filius ſe inui
cē fruūtur ꝯuenit cū ꝓprio ſpūſſcti inq̄ntum
eſt amor. Vſus ṽo ꝗ nos fruimur deo ꝯue-
nit cū ꝓprio. ſ. ſ. inquātū eſt donū. Secūdo
cōſiderat res inquantū eſt vna: ⁊ ſic ſi cōſi-
deret deꝰ inq̄ntum eſt vnꝰ. ſic ſumit appro-
priatio. Aug. i. de doctrina xpiana dicētis.
In prē eſt vnitas. in filio eq̄litas. in ſpūſctō
vnitaꝭ eq̄litatiſqꝫ ꝯcordia. Nam vnitas dr̄
abſolute. nō preſuppones aliq̄d aliud. ⁊ iō
patri appropriat. ꝗ nō preſupponit aliquā
perſonā cū ſit pncipiū: nō de pncipio. Equa
litas aūt importat vnitatē in reſpectu ad al
terū. Nam equale eſt qd̄ hꝫ vnā quātitateꝫ
cū alio ⁊ iō equalitas appropriat filio: ꝗ eſt
pncipipiū de pncipio. Cōnexio aūt īportat
vnitatē aliquoꝝ duoꝝ. Vn̄ approprīat ſpūi
ſctō inq̄ntum eſt a duobꝰ. Tertio ꝯſiderat
res inq̄ntū ineſt ei virtꝰ ad operandū ⁊ ſic ſi
ꝯſideret deus inquātū eſt in eo ṽtus ad ope
randū. ſic ſumit appropriatio Aug. dicētis.
In patre eſt potētia: in filio ſapīa: in ſpūſctō
bonitas. Potentia em̄ hꝫ rōnem pncipij. ⁊
ſic hꝫ ſimilitudinē cuꝫ patre celeſti ꝗ eſt pn-
cipiū totius deitatis. Sapientia habet ſimi-
litudinē cū filio celeſti. inquantū eſt verbuꝫ
qd̄ nihil aliud eſt niſi ꝯceptus ſapiētie. Bo-
nitas aūt cū ſit rō ⁊ obiectum amoris. hꝫ ſi
militudinē cū ſpūſctō vel dono ꝗ eſt amor.
Quarto cōſideratur res ſm habitudinem
quā habet ad ꝓducta. ⁊ ſic ſi conſiderat de-
us in habitudine ad ſuos effectus: ſumitur
appropriatio Aug. libro de trini. dicentis.
Non confuſe accipiendum eſt qd̄ dicit apo
ſtolus. Ex ipſo ⁊ per ipſum. ⁊ in ipſo. Ex ip
ſo dicens propter patrem. per ipſum ꝓpter
filium. in ipſo propter ſpiritumſanctuꝫ. In-
quantū em̄ hec prepoſitio ex: importat habi
tudinem cauſe efficientis: que quidem com
petit deo ratione ſue potentie actiue. ſic ap
propriatur patri ſicut ⁊ potentia. Inquan-
tū em̄ hec ꝑpoſitio p: deſignat habitudineꝫ
forme per quā agens operat. Sicut dicimꝰ
ꝙ artifex operat p artē: ſic appropriat filio
ꝗ eſt ars ⁊ ſapīa. ꝓut vero res cōtinentur a
deo inquantū deus ſua bonitate eas in eſſe
conſeruat ⁊ gubernat ad finem conuenien-
tem adducendo Sic ly in ipſo appropriat
ſpūiſancto ſicut ⁊ bonitas.

Secundo ſi dixero vobis
celeſtia Angeloꝝ: in ꝗbus relucet imago tri
nitatis credetis. Nam quantū ad id inq̄ cō-

ſiderať rō imaginis: qḋ eſt natura intellectualis. imago dei pfecte eſt in angelis. ſm illḋ Ezech. xxviij. Tu ſignaculū ſimilitudis. plenus ſapiā. pfect⁹ decore. in delitij ſpadiſi dei fuiſti. Imago aūt trinitatis ē in angelis q̄tū ad quattuoꝛ. Primo q̄tum ad diſtinctiōez hierarchiarū. In angelis em̄ tres hierarchie diſtinguūtur. Nā ſuperioꝛes angeli hn̄t vniūſalioꝛē cognitionē v̄itatis q̄ inferioꝛes. Nec aūt v̄lis acceptio cognitōis ſm triplicē gradum in angelis pōt diſtingui. poſſunt em̄ rōnes rerū de q̄bus angeli illuminanť ↄſiderari tripliciť. Primo ſm q̄ pcedūt a pncipio v̄li qḋ eſt de⁹. ⁊ iſte mod⁹ ↄuenit pme hierarchie: q̄ imediate ad deū extēdiť: ⁊ in veſtibulꝰ dei collocať. vt Dyo. dic. iij. c. cele. hierarchie.

Secūdo put hui⁹ rōnes dependēt ab v̄lib⁹ cauſis creatis. q̄ iam aliquo mō multiplicantur. ⁊ hic mod⁹ cōuenit ſcōe hierarchie. Tertio ſm q̄ hui⁹ rōnes applicanť ſingulis reb⁹ ⁊ put dependēt a pprijs cauſis. et hic mod⁹ cōuenit infime hierarchie. Secūdo quantū ad diſtinctionē oꝛdinū. Nam ipa rō hierarchie reqrit oꝛdinū diuerſitatē. q̄ q̄dem diuerſitas oꝛdinū ſm diuerſa officia ⁊ act⁹ cōſiderantur. Sicut in vna ciuitate ſunt diuerſi oꝛdines ſm diuerſos actus. In ciuitatib⁹ em̄ triplex oꝛdo hoim inueniť. Quidā em̄ ſūt ſupremi: vt optimates. Quidā infimi: vt vilis pplus. Quidā medij: vt pplus honoꝛabilis. Sic ⁊ in q̄libet hierarchia angelica oꝛdies diſtingunť ſm diuerſos act⁹ ⁊ officia. Et ppť hoc Dyo. vi. ca. cele. hierarchie ponit tres oꝛdines in q̄libet hierarchia. Tertio q̄tuz ad diſtinctionē in eodē oꝛdine. Licet em̄ omēs angeli vni⁹ oꝛdinis ſint aliq̄ mō equales quātum ad cōmunem ſimilitudinē: ſm quā ↄſtituūtur in vno oꝛdine: tn̄ ſimpliciť nō ſunt eq̄les. Unde Dyo. dicit. iiij. ca. cele. hierarchie. Oz in vno ⁊ eodē oꝛdine angeloꝝ eſt accipe pmos: medios ⁊ infimos. Quarto ſm diſtinctionē actuū. Nā vt Dyo. dicit. viij. ca. cele. hierarchie. Angeli ſcōe hierarchie purgantur. illuminantur et perficiūtur per angelos prime hierarchie.

Tertio ſi dixero vobis ce
leſtia celoꝝ in quibus relucet veſtigiū trinitatis credetis. Naz celū diciť quattuoꝛ modis in ſcripturis: in quibus ſanctiſſima trinitas relucet. Primo em̄ diciť celū pprie ⁊ naturaliter: ⁊ ſic diciť celū coꝛpus aliqḋ ſublime ⁊ luminoſum actu vel potentia: ⁊ incoꝛruptibile p naturam. Et ſm hoc ponūtur tres celi. Primū totaliter lucidū: qḋ vocať empireū. Secūdum totaliter dyaphanū: qḋ vocatur celū criſtallinū. Tertium partim dyaphanū ⁊ partim lucidū actu: qḋ vocať celū ſydereū: ⁊ diuidiť in octo ſperas. ſ. ſperā ſtellarū fixarum. ⁊. vij. ſperas planetarū. Secūdo diciť celum p pticipationez alicui⁹ pprietatis coꝛpoꝛis celeſtis. ſ. ſublimitatis ⁊ luminoſitatis actu vel potentia. ⁊ ſic totū iſtud ſpaciū quod eſt ab aq̄s vſq̄ ad oꝛbez lune. Damaſ. ponit vnū celū. noīans ipſum celū aereuz: ⁊ ſic ſm eū ſunt tres celi: aereū. ſydereū. ⁊ empireum. de quo intelligiť: qḋ aplus legitur rapt⁹ vſq̄ ad tertiū celū. Tertio diciť celū aliqḋ ſpūale bonū: in quo eſt ſctōꝝ beatifica remuneratio. Unde Luce. vi. diciť. Merces vr̄a multa eſt in celis. vt Augu. exponit. ⁊ ſic ſm euz ſunt tres celi. ppter tres dotes aīe. Prima ē viſio q̄ ſuccedit fidei. Secūda eſt cōpꝛehēſio q̄ reſpondet ſpei. Tertia eſt fruitio que cōnectitur charitati. Nō em̄ apud nos: om̄e qḋ videť iam teneť v̄l habeť. quia videnť interdū diſtantia: vel q̄ nō ſunt in poteſtate noſtra. Neq̄ iterū omibus q̄ habemus fruimur. q2 vel nō delectamur in eis: vel q2 nō ſunt vltimus finis noſtri deſiderij. vt nr̄m deſideriuz impleant ⁊ quietent. Sed hec tria hn̄t beati in deo: quia ⁊ vidēt ipm̄: ⁊ videndo tenēt ſibi pſentem: in ptāte hn̄tes ſemp eū videre. ⁊ tenentes fruūtur: ſicut vltimo fine deſideriuz implente. Quarto diciť celū aliqḋ gen⁹ ſupnaturalis viſionis ſm oꝛdinē potentiarū cognoſcitiuarū: vt pmū celū dicať viſio ſupermundana coꝛpoꝛalis q̄ fit p ſenſum: ſicut viſa eſt manus ſcribentis in pariete. Danie. v. Scōm autē celum fit viſio imaginaria. puta quā vidit Eſaias. ⁊ Iohānes in Apocalipſi. Tertiū vero celū dicať viſio intellectualis: q̄ angeli ⁊ ſctē aīe fruūtur dei cōtemplatiōe. de q̄bus exponit Aug. xij. ſup Gen̄. ad litteraz. Oz paul⁹ eſt raptus vſq̄ ad tertiū celuz ⁊c.

Quarto ſi dixero vobis
celeſtia elementoꝝ. in q̄bus ſplendet ſignuz ſanctiſſime trinitatis credetis. Sūt em̄ quattuoꝛ elementa: velut pncipia rerū coꝛruptibilium: in q̄bus impꝛeſſum eſt ſignū ſctē trinitatis. Primū elementū eſt ignis: in q̄ quidē ē ſpēs ignis ſplēdoꝛ ⁊ caloꝛ. Splēdoꝛ ab igne naſciť. Caloꝛ ab igne ⁊ ſplēdoꝛe gn̄ať. Unde dic̄ Aug. ſplēdoꝛ ē de igne. caloꝛ de vtroq̄ ⁊ tn̄ coeua ſunt. Da mihi ignē ſine caloꝛe et

ſplendore:⁊ credam patrē ſine filio:⁊ ſpūſā-
cto. Secūdum elementū eſt aer:in quo ſā-
ctiſſima trinitas mirabilia opata eſt. Nā pa-
ter in voce ꝓteſtāte manifeſtaṫ ſup xp̄m ba
ptizatū.tanꝗ̄ actor vocis:vel loquēs ꝑ vocē
⁊ quia ꝓpriū eſt patri ꝓducere verbū.qḋ eſt
dicere vel loqui.iō cōuenientiſſime pater per
vocē manifeſtatꝰ eſt.qḋ ſignat v̄bū. Vn̄ ⁊ ip
ſa vox a patre emiſſa filiationē v̄bi ꝓteſtaṫ
Math.iij.Ecce vox de celis dicēs.Hic eſt fi-
lius meꝰ dilectus.Filiꝰ etiā in ſua paſſiōe no-
luit pati ſub tecto:nec ī tēplo iudaico:ne pu-
taretꝰ ꝑ vna tm̄ plebe oblatꝰ:ſed in aere cōi:
vt ſacrificiū eſſet cōe:qḋ cōis eſt purificatio.
Etiā aſcendēs in celū ꝑ aera tranſiuit:vt per
ſacrā aſcenſionē ſui corꝑis mūdaretꝰ aeris in
fectio.Sp̄s aūt ſctūs datꝰ eſt apoſtolis ī ſpe-
cie flatus ⁊ aeris.Joh.xx.Inſufflauit ⁊ dixit
Accipite ſp̄m ſanctū. Tertiū elementū eſt
aqua:in qua trinitatē ꝑſonarū oñdit. Dyo.
li.de diui.no. Pater em̄ eſt inſtar fontis.Fi-
lius inſtar riui a fonte ꝓcedentis.Sp̄ūſſan-
ctus inſtar ſtagni a fonte ⁊ riuo emanantis.
Et ſicut fōs generat riuū:ſic pater gn̄at filiū.
Fons ⁊ riuus faciūt ſtagnū.q2 pater ⁊ filiꝰ
ſpirāt ſp̄m ſanctū.Fons a nullo ꝓcedit:q2 pr̄
a nullo exiſtit.Et tm̄ in fonte:riuo:⁊ ſtagno:ē
eadē aqua.quia in patre ⁊ filio ⁊ ſp̄ū ſancto:
eſt eadē ſubſtantia. Quartū elementū eſt
terra:in qua demonſtrata eſt ꝑſonarū trini-
tas.ex hoc qḋ dr̄.iij.Joh.p̄mo.Tres ſunt q̄
teſtimoniū dant in terra.Sp̄ūs:aqua:⁊ ſan-
guis.Nā ex latere xp̄i fluit aq̄ ad nos abluē-
dum:ꝑ ſacramentū baptiſmi.ſanguis autē
ad redimendū.ſp̄ūs aūt poſitus eſt a xp̄o ad
eos pr̄i recōciliādū q̄ teſtāṫ trinitatē ꝑſōaꝝ.

Quinto ſi dixero vobis ce

leſtia Patriarcharū:in q̄bus figurata eſt tri-
nitas ꝑſonarum.credetis. Adam credidit
myſteriū trinitatis:quia ſic fuit creatꝰ ⁊ inſti
tutus a deo vt haberet ſciam oīm ad inſtru-
ctionem ⁊ gubernationē gn̄is humani. Ad
gubernationē aūt vite ꝓprie ⁊ alioꝝ:nō ſolū
req̄ritur cognitio eoꝝ q̄ naturaliter ſciri pn̄t.
Sz etiā cognitio eoꝝ q̄ rōnē naturalē exce-
dūt.eo ꝙ vita hoīs ordinaṫ ad quendā finē
ſupnaturalem:ſicut nobis ad gubernationē
vite nr̄e neceſſariū eſt cognoſcere q̄ fidei ſūt
Vn̄ ⁊ de his ſupnaturalibꝰ p̄mus homo tā-
tam cognitionē accepit:quāta erat neceſſa-
ria ad gubernationē vite humane ſm̄ ſtatū
illū.Unde vidit deum in tribus ꝑſonis in ra
ptu quādo deus īmiſit ſoporē in Adā.Gen̄.
ij. Noe credidit myſteriū trinitatis:q̄n in ar-
cha ſaluatus eſt.i.in celeſti gl̄ia.cū tribus fi-
lijs.i.cū fide ſancte trinitatis.Abrahā credi-
dit myſteriū trinitatis:in tribꝰ viris deſcendē
tibus ꝑ viā.Nam tres vidit ⁊ vnū adorauit.
vt dr̄ Gen̄.xviij. Iſaac credidit myſteriū
trinitatis.q̄n fodit tres puteos.vt dr̄ Gen̄.
xxij. Jacob credidit myſteriū trinitatis:q̄n
vidit ſchalam triū graduū.Gen̄.xxviij. Jo-
ſeph credidit myſteriū trinitatꝭ:q̄n vidit tres
palmites in vna vite.Gen̄.xl. Moyſes cre-
didit myſteriū trinitatis:q̄n tres ſolēnitates
p̄cipuas inſtituit.ad q̄s cōueīre debebāt oēs
iudei.Exo.xxiij.etiam Exo.v.dixit.Deus he
breoꝝ vocauit nos vt eamꝰ viā triū dierū in
ſolitudine.i.vt ꝑ fidē trinitatis ei in hac vita
in qua peregrini ſumꝰ fideliter ſeruiamus.q2
ſic ad ſalutem peruenimus.

Sexto ſi dixero vobis cele

ſtia Prophetarū q̄ ſp̄ū ꝓphetico myſteriū
ſancte trinitatis cognouerūt ⁊ vobis annun
ciauerunt credetꝭ.Dauid in p̄s.dixit. Verbo
dn̄i celi firmati ſunt.⁊ ſp̄ū oris eiꝰ oīs virtus
eoꝝ. Per dn̄m intelligens patrē.q2 ipe inuo-
cabit me.pater meꝰ es tu.Per verbū intelli-
gens filiū.dn̄s dixit ad me:filius meꝰ es tu.
Per ſp̄m intelligēs ſp̄m ſanctū.q2 ſp̄m ſctm̄
tuū ne auferas a me.Salomon ꝓuerbi.xxx.
Tria ſunt mihi difficilia:quia trinitatē ī vni
tate impfecte cognouit.Eſaias.vi.dixit. Se-
raphin clamant ⁊ dicūt:Sctūs.ſctūs.ſanctꝰ:
dn̄s deꝰ exercituū.plena eſt oīs terra maieſta
te eiꝰ.Cū em̄ ter dicit ſctūs oñdit trinitatē ꝑ
ſonarū.Cū ſemel dicit.dn̄s deus:oñdit vnita
tem eſſentie. Jeremias.i.c.dicit.A.a.a.dn̄e
deꝰ.Cum tertio dicit.a.deſignat trinitatē ꝑſo
narum.qḋ aūt ſingulariter dicit:dn̄e deꝰ:oſtē
dit vnitatē eſſentie.Dan̄.iij.dicit.ꝙ apparue
runt tres digiti q̄ſi manꝰ hoīs ſcribētis.appē
dit.numerauit.diuiſit.Manꝰ iſta eſt deꝰ qui
oīa creat.in qua manu ſunt tres digiti.i.tres
ꝑſone.de q̄bus dr̄ Eſa.xl. Quis appēdit tri-
bus digitꝭ molē terre.Quānis ꝯ iſti tres di
giti hēant appēdere.numerare ⁊ diuidere.ta
mē pater ꝑ ſuā potentiā oīa appēdit.i.omnia
portat ⁊ cuſtodit.Filius ꝑ ſuā ſapiaz oīa nu-
merat.i.cognoſcit ⁊ inueſtigat. Sp̄ūſſanctꝰ ꝑ
ſuā bōitatē oīa diuidit.i.dōa ſua oībꝰ tribuit.

Septimo ſi dixero vobis

celeſtia ſciarū:exꝑimentiū ſctiſſimā trinitatē

credetis. Grãmatica em̃ q̃ eſt ſcia recte lo-
quendi recteq; ſcribẽdi: exp̃mit hãc trinitatẽ
Qm̃ inter oẽs ptes orõnis declinabiles: non
niſi tres pſonas aſſumit. ſ. p̃mã de ſe loquen
tem. hec ſignificat patrẽ: ⁊ ſcdam ad quã pri-
ma loq̃tur. ⁊ h̃ ſignificat filiũ: ⁊ tertiã de q̃ pri
ma loq̃tur ad ſcdam. ⁊ h̃ ſignificat ſpm̃ſctm̃.
Etiã in noĩe nõ niſi tres articl'os diſtinguit.
etiã in nũero triplicẽ numerũ ſtatuit. ſ. ſingu
larẽ. dualẽ. ⁊ pl'alem. Rhetorica q̃ eſt bñ di
cendi ſcia ad pſuadendum iuſta ⁊ bona hãc
trinitatẽ exponit: cũ tria gña cauſaꝝ aſſumit
ſcꝫ deliberatiuũ. demõſtratiuũ. iudiciale. Ei⁹
em̃ ſuaſio trib⁹ locis diuidit̃. ſ. honeſto. vtili.
poſſibili. ci⁹ etiã laudis ordo trib⁹ tpib⁹ cõpre
hendit̃. ſ. ante ip̃m. i ip̃o. p⁹ ip̃m. Dyaletica
q̃ eſt rõnalis ſcia atq; argumẽtatiua hãc tri-
nitatẽ exp̃mit. cũ in ſyllogiſmo tres termĩos
aſſumit. tres ꝓpõnes cõſtituit. q̃s p tres fi-
guras ordinat ⁊ diſtinguit. Philoſophia q̃
eſt rerum humanarũ cognitio bñ viuẽdi rõ-
ni ꝯiuncta. hãc trinitatẽ exp̃mit. cũ ſe in tres
ſpẽs diuidit. ſ. in naturalẽ ſiue phiſicã q̃ rerũ
naturaſ diſſerit. i ethicã ſiue moralẽ. q̃ moreſ
hoĩm diſq̃rit in rõnalem ſiue logicã: q̃ in na-
turalib⁹ ⁊ moralib⁹ veritatẽ inq̃rit. Rerũ na
turas de⁹ pater condidit. Mores hoĩm de⁹ fi
lius inſtituit. Veritatẽ oĩum rerũ atq; cogni
tionẽ deus ſpũſſanctus edocuit. Arithme-
tica q̃ eſt diſciplina numeroꝝ. hanc trinitatẽ
exp̃mit. cũ numero terna rio vtit̃ q̃ eſt in di-
uinis pſonis. nõ aũt ꝓut vtit̃ noĩe triplicita-
tis q̃ eſt ſpẽs ꝓportiõis inequalis. Sicut pꝫ
p Boetiũ in arithmetica. vñ in diuinis pſo
nis nõ eſt triplicitas. ſꝫ trinitas. Cũ em̃ dici-
mus trinitatẽ in vnitate nõ ponimus nume-
ruꝫ in vnitate eſſentie. quaſi ſit ter vna. Sed
pſonas numeratas ponim⁹ in vnitate nature
Sicut ſuppoſita alicui⁹ nature dicũt̃ eſſe vnũ
in illa natura. E cõuerſo aũt dicim⁹ vnitateꝫ
in trinitate: ſicut natura dicit̃ eſſe vna in ſuis
ſuppoſitis. Geometria q̃ mẽſuras dimẽſio
neſq; cõplectitur hanc trinitatẽ exp̃mit. cum
equalitatẽ inter diuinas pſonas tranſſumit.
Vñ hylarius li. de ſynodis dicit. Tolle corpo
rum infirmitates. tolle ꝯceptus mulierũ. tol-
le dolores ⁊ oẽm humanã neceſſitatẽ. oĩs fi
lius ſm̃ naturalẽ natiuitatẽ eq̃litas prĩs eſt.
q: eſt initiũ ſimilitudo nature. Et Athana-
ſius dicit. Tres pſone ſibi ſunt coeq̃les. nõ vt
eq̃litas dicit dimenſiuã quãtitatem. ſed diui
ne nature vnitatẽ. que vna numero eſt in p-
ſonis diuinis. Muſica q̃ in carminibus can-
ticiſq; cõſiſtit. hanc trinitatẽ exprimit: cum in
tres partes ſe diſtribuit. ſ. armonicã q̃ ſonos
acutos ⁊ g̃ues ac mediocres decernit. ⁊ rith
micam q̃ in curſu verboꝝ an bene ſonus an
male cohereat requirit. ⁊ metricã que menſu
ras diuerſorum metroꝝ ꝓbabili rõne cogno
ſcit. Aſtronomica q̃ de mundo tractat. hãc
trinitatẽ exprimit. cũ de celo: mari: ac terra in
ſolita plura dicit. Job aũt. xi. dicit̃. Excelſior
celo eſt. ⁊ quid facies: ꝓfundior iferno ⁊ vñ
cognoſces. longior terra mẽſura ei⁹. ⁊ latior
mari. Per altitudinẽ deſignat̃ potẽtia virtu-
tis eius ſup oĩa q̃ appropriat̃ patri. Per ꝓ-
funditatem virtus eius ad cognoſcendũ oc-
culta p ſapiam: q̃ appropriat̃ filio. Per lati-
tudinem affectus dilectiõis ad omia p chari
tatem ⁊ amorẽ: q̃ appropriat̃ ſpirituiſancto.
Medicina q̃ corporis vel tuet̃ vel reſtaurat
ſalutẽ. hanc trinitatẽ exprimit. cũ morboꝝ cu
rationẽ tribus generib⁹ diuidit. ſ. farmatiuã:
quã latini medicatiuã vocant. Cyrurgiã: quã
latini manuũ opationẽ appellãt. Dietã quã
latini regulã nũcupant. Hec genera curatõis
habuit xp̃s in humanis corporibus. de p̃mo
dicit̃ Luce. iiij. Quotquot eũ tangebãt ſalui
fiebãt. Exemplum de hoĩe hñte. xxx. annos i
infirmitate. de ſcdo patꝫ in ceco nato: q: lutũ
fecit ex ſputo. Joh. ix. de tertio dicit̃ Math.
ix. Euntes diſcite quid eſt miſericordiã volo
⁊c̃. Sed hec opa xp̃us faciebat in noĩe prĩs
ſui. Vñ dicit Joh. v. Opa q̃ ego facio in no-
mine patris mei ipſa teſtimoniũ phibent de
me. etiã virtute ſpũſſancti. Eſa. xi. Spũs dñi
ſup me: eo ꝙ vnxerit me ⁊c̃. Vt mederer cõ-
tritos corde. ⁊ Lu. xi. Jn ſpũ dei eijcio demõia

Octauo ſi dixero vobis ce
leſtia creaturarũ: in q̃bus relucet veſtigiũ tri
nitatis diuinarũ pſonarũ credetis. Vñ Au
gu. vi de trini. dicit. Oꝫ veſtigiuꝫ trinitatis in
craturis apparet. Nã in oĩbus creaturis in-
uenit̃ repreſentatio trinitatis p modũ veſti-
gij inq̃tum in qualibet creatura inueniũtur
aliqua q̃ neceſſe eſt reducere in diuinas pſo-
nas ſicut in cãm. hoc aũt veſtigiũ inuenit̃ q̃-
druplicit er. Primo ſm̃ ꝙ dicit Augu. li. v.
de tri. Veſtigiũ trinitat̃ inuenit̃ in vnaq̃q; re
creata. ſm̃ ꝙ vnũ aliquid eſt: ⁊ ſm̃ ꝙ aliqua
ſpecie format̃: ⁊ ſm̃ ꝙ quendã ordinẽ tenet.
Quelibet em̃ creatura ſubſiſtit in ſuo eſſe: et
habet formã p quam determinat̃ ad ſpecieꝫ:
⁊ habet ordinem i aliquid aliud. Scdm̃ ergo
ꝙ eſt quedam ſubſtantia creata repreſentat

cauſam ⁊ ṗncipium. ⁊ ſic demōſtrat perſonā
patris. qui eſt principium. non de principio.
Scḋm aūt ꝙ hꝫ quandā formaꝫ ⁊ ſpēm rep̄
ſentat verbum. ſcḋm ꝙ forma artificiati ē ex
conceptione artificis. Scḋm aūt ꝙ habet or
dineꝫ repreſentat ſpiritūſanctū qui eſt amor
quia ordo effectus ad aliqd alterū eſt ex vo-
luntate creantis. Secūdo penes illud quod
ponitur Sapien. xi. Omnia in numero pon-
dere ⁊ menſura cōſtituiſti dn̄e. Nam menſu
ra refertur ad ſubſtantiā rei limitatā ſuis ṗn
cipiis numerꝰ ad ſpeciem. pondꝰ ad ordinē.
Tertio penes illud qḋ ponit augu. modus
ſpecies ⁊ ordo. Quarto penes illud qḋ po-
nit Augu. li. lxxxiij. queſtionū. Qḋ cōſtat. qḋ
diſcernit. qḋ congruit. Conſtat em̄ aliquid
per ſuā ſubſtantiā. diſcernit ꝑ formā. ꝯgruit
per ordinem. Et li. de trinitate oſtendit Au
guſti. imaginem trinitatis in hoīe inducens
auctoritatē. Gene. ṗmo. Faciamꝰ hoīem ad
imaginem ⁊ ſimilitudinē noſtrā. Non em̄ po
tuit eſſe verbū ad āgelos. quia ipſi creatores
nō ſunt. Qḋ ģ dicit faciamꝰ: ⁊ nr̄aꝫ pl'alitatē
indicat pſonarū. qꝛ ſi nō eſſet ibi pl'alitas i p
ſonis nō diceret faciamꝰ ſꝫ faciā nec noſtrā.
ſꝫ meā qḋ vo dicit. ad imaginē ⁊ ſil'itudinē.
ꝑtinet ad vnitatē ſubſtātie. que ſi nō eſſet ibi
nō diceret ad imaginē ſed ad imagines. nec
ad ſimilitudinē. ſed ad ſimilitudines. In ho
mine em̄ mens: noticia eius: ⁊ amor eiꝰ: tria
quedaꝫ ſunt. ecce mens nouit ſe et amat nō
em̄ poſſet ſe amare niſi noſceret ſe. Ipſa aūt
mens eſt quaſi parens noticia eius quaſi ꝓ-
les. tertius eſt amor. qui quidē ab ipſa mēte:
⁊ noticia procedit.

Nono ſi dixero vobis ce-
leſtia apoſtoloꝝ expreſſe docentiū myſteriū
trinitatis. credetis. Math. vlti. dicit. Eūtes
docete omēs gentes: baptizantes eos in no
mine pa. ⁊ fi. ⁊ ſpi. ſan. Marci vlti. dicit. Qui
crediderit ⁊ baptizatus fuerit: ſaluꝰ erit. Lu
ce ṗmo dicitur. Spūſſanctus ſupueniet in te
⁊ virtus altiſſimi ob. tibi ⁊c. vſqꝫ filiꝰ dei ⁊c.
Joh ṗmo dicit. In ṗncipio erat vbū. Et i.
Joh. v. Tres ſunt q̇ teſtimoniuꝫ dāt in celo.
pater. verbū. ⁊ ſpūſſanctꝰ ⁊ hi. t. v. ſūt. Pau
lus. ij Coꝝ. xiij: dicit. Gratia dn̄i noſtri Jeſu
xp̄i ⁊ charitas dei. ⁊ cōmunicatio ſctī ſpiritus
ſit ſemper cum omnibus vobis.

Decio ſi dixero vobis ce-
leſtia miraculoꝝ: declarantiū myſteriū tri-
nitatis: credetis. Unde tribus miraculis de-
claratur. Primū ponit magiſter hyſtoriarū
ſcholaſticarum. ⁊ Euſebius. ꝙ in natiuitate
xp̄i in oriente apparuerunt tres ſoles. q̇ pau
latim ſibi appropinquātes: in vnū ſolē reda-
cti ſunt. per qḋ ſignificabat ꝙ cognitio vniꝰ
dei ⁊ triū perſonarū toti mūdo imminebat.
Secunduꝫ miraculū ponit Eutropius. Cū
eni̅ quidā ſacerdos arrianus quendā bapti-
zaret ⁊ formā trinitatis mutaret: dicēs. Ego
te baptizo in nomīe patris per filiū in ſpiritu
ſancto. volens ex hoc oſtendere ꝙ filiꝰ ⁊ ſpi-
rituſſanctus non eſſent patri equales. ſubito
aqua diſparuit ⁊ baptizandus ad eccleſiam
catholicam cōfugit. Tertiū miraculū ponit
Sigilbertus. Qꝛ circa annos dn̄i quingētos
q̇nquagīta. cū intra gallias arriana hereſis
pullularet. q̄ filiū ⁊ ſpm̄ſanctuꝫ minores pr̄e
affirmat in vrbe Vaſacenſi: dum ep̄us eiuſ-
dem vrbis miſſam celebraret. vidit tres gut-
tas clariſſimas equalis magnitudinis de ce
lo ſuper altare deſcendiſſe que ſibi paulatim
appropinquātes. vnā gemmā pulcherrimā
effecerunt. quam cum in medio cuiuſdaꝫ au-
ree crucis poſuiſſent. gemme q̄ ibi erant tan
tam eiꝰ pulcritudinē nō ferentes ſubito ceci-
derunt. Immūdis autē hominibus videba-
tur horribilis ⁊ obſcura. Mūdis aūt ⁊ puris
delectabilis ⁊ clara. multis īfirmis ꝓſtitit ſa-
nitatē. ⁊ adorantibꝰ ipām crucē auxit virtutē
Vn̄ Richardꝰ lib. i. de trini. dicit ſic. Utinaꝫ
attenderent iudei. vtinā aduerterēt pagani:
cū quāta cōſciētie ſecuritate ꝓ hac fide trini-
tatis ad diuinū iudiciū poterimus accedere.
Nonne cū om̄i cōfidētia deo dicere poterimꝰ
Dn̄e ſi error eſt: a teipſo decepti ſumꝰ. Nam
hec fides tantis ſignis ⁊ ꝓdigiis cōfirmata
eſt. que nō niſi ꝑ te fieri poſſūt. ⁊ certe a ſum
me ſanctitatis viris nobis eſt tradita. tm̄ ſū-
ma ⁊ autentica atteſtatione ꝓbata. te ipo co
operante ⁊ ſermone cōfirmante ſequentibꝰ
ſignis. hec ille.

Undecio ſi dixero vobis
celeſtia paganoꝝ ṗſignantium myſterium
trinitatis: credetis. Non em̄ cognouerūt phi-
loſophi myſteriū diuinarū ꝑſonarum per ꝓ-
pria: Que ſunt paternitas. filiatio. ⁊ ꝓceſſio
Scḋꝫ illud apl'i. i. Cor. ij. Loq̇mur dei ſapiāꝫ
quā nemo ṗncipuꝫ huiꝰ ſeculi nouit. i. philo-
ſophoꝝ. ſm̄ glo. Cognouerūt tamen quedaꝫ
eſſentialia attributa que appropriantur per-
ſonis. ſicut potentia appropriatur p̄ri: ſapiē-

tia filio bonitas ſpirituiſancto. De quibus
ꝑhis: quattuoꝛ ſunt ꝑ̇ncipales q̄ per hec ap
pꝛopꝛiata cognouerūt aliq̄d de miſterio tri
nitatis. Ariſtoteles ꝑ̇mo de celo ⁊ mūdo
dixit. Omne ⁊ totū ponimꝰ ſuꝑ tria. Per hūc
enī numerū adhibuimꝰ noſipſos magnifi-
care deū vnū eminentē ꝓꝛietatibꝰ eoꝝ q̄
ſūt creata. Nō ꝙ intellexerit trinitatē ꝑſona
rū in diuinis. Sed vult dicere ꝙ antiq̄ ter-
nario numero vtebant̄ in ſacrificijs ⁊ orō-
nibus ꝓpter quādā ternarij numeri ꝑfectio
nem. Plato etiā in libris ſuis poſuit: ꝙ in
ꝑ̇ncipio erat verbū: ⁊ verbū erat apud deū:
⁊ deus erat verbū. ſm̄ qd̄ dicit Augꝰ. vij. li.
ꝯfeſ. ſe in eo legiſſe, non ſm̄ ꝙ verbū ſigni
ficat ꝑſonā genitā in diuinis: ſ; ſm̄ ꝙ ꝑ ver
bū intelligit̄ rō ydealis rerū. per quā deus
oīa cōdidit: q̄ filio appꝛopꝛiat̄. Magi pha
raonis dicunt̄ defeciſſe in tertio ſigno. i. in
noticia tertie ꝑſone. ſ. ſpūſſancti. vt dicit gl.
Ro. i. ⁊ Exo. vij. qꝛ licet appꝛopꝛiat a tribꝰ
ꝑſonis cognoſcerent. dicunt̄ tn̄ in tertio ſi-
gno defeciſſe. i. in cognitōe tertie ꝑſone. qm̄
a bonitate q̄ ſpūiſctō appꝛopꝛiat̄: deuiaue-
runt. dū cognoſcētes deū: nō ſicut deū gl'ifi
cauerūt. vt dꝛ Ro. i. Trimegiſtus etiā di-
xit. Monas gignit monadē: ⁊ in ſe ſuū refle
ctit ardoꝛē. Nō tn̄ referēdo ad gn̄ationē filij
⁊ ꝓceſſionē. ſ. ſ. ſ; ad ꝓductionē mūdi. Unū
enī deus ꝓduxit vnū mundū ꝓpter ſuijpſiꝰ
amoꝛē. ⁊ ꝓpter hͦ dicit Hylarius lib. de tri.
Non putet hō ſua intelligētia ſacramentu;
gn̄atiōis ⁊ ꝓceſſionis ſe poſſe ꝯſeq̄. Amb.
etiā dic. Mihi eſt ipoſſibile ſcire gn̄ationis
diuine ſecretu;. mens deficit. vox ſilet: non
mea tm̄. ſed etiā oīm angeloꝝ.

Duodecimo ſi dixero vo
bis celeſtia ꝟtuoſoꝝ manifeſtātiū miſteriū
trinitatꝭ: credetꝭ. Uirtutes enī theologice de
q̄bus dꝛ. i. Coꝝ. xiij. Nūc aūt manent fides:
ſpes: caritas. tria hec ſatis manifeſtāt ꝑſo-
narū trinitatē. vn̄ Bern̄. in ſmone de trini.
dicit. Eſt trinitas ꝑ quā hō reſurgit. ſ. fides.
ſpes. caritas. Fides ꝑ̇ceptoꝝ. articuloꝝ. ſa
cramentoꝝ. Spes venie. gr̄e. gl'ie. Caritas
de coꝛde puro. cō ſciētia bona. ⁊ fide nō fi-
cta. hec Bern̄. Fides trinitatis diuinarum
perſonaru;: eſt nobis neceſſaria tripliciter.
Pꝛimo ad recte ſentiendū de creatione re
rum. Per hoc enī ꝙ dicimus deū oīa feciſſe
verbo ſuo: excludit̄ erroꝛ ponentiū deū ꝓdu
xiſſe res ex neceſſitate nature. Per hoc au
tem ꝙ ponimus in eo ꝓceſſione; amoꝛis:
oſtendit̄ ꝙ deꝰ non ꝓpter aliquā indigen-
tiā ꝓduxit creaturas. neq; ꝓpter aliquā cau
ſam extrinſecā: ſed ꝓpter amoꝛē ſue bonita
tis. Un̄ ⁊ moyſes poſtq̄ dixerat. In ꝑ̇nci-
pio creauit deus celū ⁊ terrā. ſubdidit. dixit
deus. Fiat lux ad manifeſtationē diuini ꝟ-
bi. ⁊ poſtea dixit. Uidit deus lucem ꝙ eſſet
bona: ad oſ̄tendendū appꝛobationē diuini a-
moꝛis. Et ſimiliter in alijs operibꝰ. Aliomō
⁊ ꝑ̇ncipalius ad recte ſentiendu; de ſalute
gn̄is humani. q̄ ꝑficit̄ ꝑ filiū incarnatū: ⁊ ꝑ
dona. ſ. ſ. Tertio ad cōſecrationē baptiſmi
cuiꝰ pꝛincipalis cā a qua virtutē h;: eſt ſctā
trinitas. in cuius ſignificationē fit trina im
merſio in baptiſmo aque. Un̄ Aug. in quo
dā ſmone de ſymbolo: dixit ad baptizatos
Recte tertio merſi eſtis. qꝛ accepiſtis ba-
ptiſmū in noīe trinitatis. hec aūt fit ad ma
ioꝛē expꝛeſſionē: non autē ad neceſſitatē ſa-
lutis. Spes autem trinitatis eſt nobis ne
ceſſaria ꝓpter tres partes penitētie. q̄ ſunt
contritio. cōfeſſio. ⁊ ſatiſfactio. Nam ex par
te penitentis req̄ritur ꝑ̇mo volūtas recom-
penſandi: qd̄ q̄dem fit per cōtritionē. Secū
do ꝙ ſe ſubijciat arbitrio ſacerdotꝭ loco dei.
qd̄ fit in ꝯfeſſione. Tertio ꝙ recōpenſet ſm̄
arbitriū miniſterij dei. qd̄ fit in ſatiſfactione
Luce. iij. Facite fructꝰ dignos penitentie.
Caritas autē trinitatis eſt nobis neceſſa-
ria ꝓpter tria. Pꝛimo pꝛopter demonum
expulſionem: qd̄ ſignificat̄ in quodam fide-
li notario apud Conſtātinopolim. quē cum
q̄dam magus duxiſſet ad ꝯſpectū maxime
multitudinis demonū a ſedente in trono in
terrogatus: an ſeruus eius fieri vellet. Si-
gnans ſe ſigno crucis ait. Ego ſum ſeruus
ſanctiſſime trinitatis. Et ſtatim illa multi-
tudo demonu; aufugit. Secundo ꝓpter
tribulationum pꝛopulſionem. Cum enim
grauis peſtilentia Conſtantinopolim op-
pꝛimeret. Quidam puer de medio populi
raptus in celum. canticum ſancte trinitatis
ſcilicet ſancte deus. Sancte foꝛtis. Sancte
⁊ immoꝛtalis ſaluatoꝛ mundi: miſerere no-
bis. ab angelis edoctus eſt quod cum redi-
ens coꝛam populo decantaſſet. mox omnis
peſtilentia eſt fugata. Tertio ad maloꝝu;
conuerſionem. Nam cum archiepiſcopus
obꝛucinen̄. Symoniacus eſſet ⁊ omnes te-
ſtes pecunia coꝛrupiſſet. Quidam legatus
vir ſanctus ei pꝛecepit: vt verſum Sancte
Trinitatis, ſc;. Gloꝛia patri ⁊ filio et ſpi-

ritui ſancto diceret rogans deū ꝙ ſi ſimonia
cus eſſet ſpm̄ſanctū cui iniuriā fecerat: noīa-
re nō poſſet. qđ ⁊ factū eſt: ⁊ ſic ille deꝑhēſus
pctm̄ ſuū humiliter eſt cōfeſſus ⁊ penitentiā
egit. Hanc trinitatē Dauid inuocās dixit in
ps. Benedicat nos deus deꝰ noſter. bn̄dicat
nos deus. ⁊ metuāt eū oēs fines terre. In h̄
ꝙ ter dicit deus: oñdit pſonarū trinitatē. In
hoc ꝙ ſingulariter dicit eū: oñdit eſſentie vni
tatem. Credamꝰ ergo firmiter hanc trinitatē
pſonarū: ⁊ eſſentie vnitatē: vt hic habeamus
gratiam: ⁊ in futuro gloriam. Amen.

In feſto corporis xp̄i. Sermo. xxxvi.

c Aromea vere eſt ci-
bus: ⁊ ſanguis meꝰ vere eſt potꝰ
Johā. vi. Paulus aplſ. Heb. ij.
ca. dicit. Quia ergo pueri cōicauerūt carni ⁊
ſanguini: ⁊ ipſe ſimilit̄ ꝑticipauit eiſdez vt ꝑ
mortē deſtrueret eū q̄ mortis habebat impe-
riuz. i. diabolū: vt liberaret eos q̄ timore mor
tis ꝑ totā vitā obnoxij erant ſeruituti. Sup
quo talē moueo q̄ſtionem. Utrū oībus fide
libus ſacro fonte ablutis: ſacramēti euchari-
ſtie cōicatio ſit de neceſſitate ſalutis. Ad iſtā
q̄ſtionē rn̄dent tres doctores noui teſtamēti.
Primus eſt Alexander papa q̄ntus a Pe
tro. vt habet̄ de cōſe. di. ij. ca. nihil. dicens ſic.
Nihil in ſacrificijs maius eſſe pōt: ꝙ corpꝰ ⁊
ſanguis xp̄i. nec vlla oblatio hac potior eſt. ſꝫ
hec omēs excellit. q̄ pura cōſcientia dn̄o offe
renda eſt: ⁊ pura mēte ſumēda: atqꝫ ab omi-
bus venerāda: ⁊ ſicut potior eſt ceteris: ita po
tius excoli ⁊ venerari dꝫ. hec ille. Secūdus
eſt Euſebeius: vt habet̄ eadē diſ. dicens ſic.
Quia corpꝰ aſſumptū ablaturus erat ab ocu
lis fideliū ⁊ ſyderibꝰ illaturus neceſſe erat vt
in die cene ſacr̄m nobis corporis ⁊ ſanguis
ſui cōſecraret: vt coleret̄ iugit̄ ꝑ myſteriū qđ
ſemel offerebat̄ in p̄ciū: vt q2 q̄tidiana ⁊ inde
feſſa currebat ꝓ oīm ſalute redēptio: ꝑpetua
eſſet redēptiōis oblatio: ⁊ ꝑhēnis illa victia
viueret in memoria: ⁊ ſemꝑ pn̄s eſſet in gr̄a.
hec ille. Tertius eſt ſanctus Tho. iij. pte. q.
lxxiij. articulo. iij. dicēs ſic. In hoc ſacramēto
eſt duo ꝯſiderare. ſ. ipm̄ ſacr̄m ⁊ rē ſacramē-
ti. Res ſacramēti eſt vnitas corporis miſti-
ci ſine qua nō pōt eſſe ſalus. Nulli em̄ pꝫ adi
tus ſalutis extra eccliam. Sicut nec in dilu-
uio abſqꝫ archa Noe. que ſignificat eccleſiā.
vt habet̄. i. Pe. iij. Res aūt alicuiꝰ ſacramēti
haberi quidē pōt ante ꝑceptionē ſacramenti
ex ipſo voto ſacramēti ꝑcipiendi. Unde an-
te ꝑceptionē huius ſacramēti pōt homo ha-
bere ſalutē ex voto ꝑcipiēdi hoc ſacramentū,
ſicut ⁊ ante baptiſmū ex voto baptiſmi. Ta-
men eſt differētia q̄tum ad duo. Primo q̄
dem q2 baptiſmꝰ eſt ꝑncipiuz ſpūalis vite ⁊
ianua ſacramentoꝝ. Euchariſtia vero eſt q̄ſi
cōſūmatio ſpūalis vite: ⁊ oīm ſacramentoꝝ
finis. Per ſanctificationes em̄ oīm ſacramē
toꝝ fit ꝑparatio ad ſuſcipiendaz ⁊ cōſecran
daz euchariſtiā. ⁊ ideo ꝑceptio baptiſmi eſt
neceſſaria ad inchoandā ſpūalem vitā. Per
ceptio aūt euchariſtie eſt neceſſaria ad cōſū
mandā ipam: nō ad hoc ꝙ ſimplicit̄ habeat̄
ſed ſufficit eā habere in voto: ſicut ⁊ finis ha
betur in deſiderio ⁊ intentione. Alia differē
tia eſt: q2 per baptiſmū ordinat̄ homo ad eu
chariſtiā. ⁊ ideo ex hoc ipo ꝙ pueri baptizā
tur ordinant̄ ꝑ eccliam ad euchariſtiaz. ⁊ ſic
ſicut ex fide ecclie credūt. ſic ex intētōe ecclie
deſiderant euchariſtiā. ⁊ ꝑ cōſequēs recipiūt
rem ipſius. Sed ad baptiſmū nō ordinat̄ ꝑ
aliud p̄cedens ſacramentū. ⁊ ideo ante ſuſce
ptionem baptiſmi nō habent aliquo mō pu-
eri baptiſmū in voto. ſed ſoli adulti. Un̄ rem
ſacramēti ꝑcipere nō poſſunt ſine ꝑceptione
ſacramēti ⁊ ideo hoc ſacramentū nō hoc mo
do eſt de neceſſitate ſalutis ſicut baptiſmus.
Poteſt em̄ aliquis xp̄o incorporari voto mē
tis. etiā ſine huiꝰ ſacramenti ꝑceptione. Un-
de Augu. in epl̄a ad Bonifa. dicit. Nulli eſt
aliquatenus ambigendū. tunc vnūquēqꝫ fi-
delium corporis ſanguiniſqꝫ dn̄ici participē
fieri. q̄n in baptiſmate membrū corporis xp̄i
efficit̄: nec alienari ab illiꝰ panis caliciſqꝫ cō-
ſortio. etiā ſi anteꝙ panē illū comedat ⁊ cali
cem bibat. de hoc ſeculo in vnitate corpis xp̄i
cōſtitutꝰ abſcedat. hec Thomas. Sciendū
ꝙ hec ꝟba xp̄i nō ꝯtradicūt legi dei: put qui
dem exiſtimāt licet in ſupficie videant̄ ſtupē
da. Sūt em̄ quattuor auctoritates legis dei.
q̄ diſſuadent eſum carnis cū ſanguine. Pri
ma eſt Geñ. ix. Omē qđ mouet̄ ⁊ viuit: erit
vobis in cibū. Quaſi olera virētia tradidi vo
bis oīa. excepto ꝙ carnē cū ſanguine nō co-
medetis. Sanguinē em̄ aīarum veſtrarū re-
quiram de manu cunctarū beſtiarū ⁊ de ma-
nu hoīs. Quicūqꝫ effuderit ſanguinē huma-
nuz: effundet̄ ſāguis illiꝰ. Secūda ē Leui.
vij. Sanguinē quoqꝫ oīs aīalis nō ſumetis
in cibū: tam de auibus ꝙ de pecoribus. Om
nis aīa que ederit ſanguinez: peribit de popu
lis ſuis. Tertia eſt Deutero. xij. Hoc ſoluz
caue: ne ſanguinē comedas. Sāguis em̄ coꝝ

ꝓ aīa eſt:et idcirco nō debeas aīam come⸗
dere cū carnibus:ſed ſuꝑ terrā fundes qua⸗
ſi aquā:vt bene ſit tibi.⁊ filijs tuis poſt te cū
feceris qđ placet in cōſpectu dñi. Quarto ē
i.Reg.xiiij..Comedit populus carnes cū ſā⸗
guine. Nunciauerūt ſauli dicētes ꝙ populus
peccaſſet dño comedēs cū ſanguine.qui ait.
preuaricati eſtiſ ⁊c̄. Sunt aūt quattuor au
ctoritates in lege xp̄i:quibus mandat̄ vt co⸗
medamus carnē cū ſanguine. Prima ē Jo
han.vi.Ego ſum panis viuus qui de celo de⸗
ſcendi.ſi q̇s manducauerit ex hoc pane viuet
in eternū.panis quē ego dabo:caro mea eſt
ꝓ mūdi vita. Secūda eſt eiuſdē ibidē.Niſi
manducaueritis carneʒ filij hoīs:⁊ biberitis
eius ſanguinē:nō habebitis vitam in vobis.
Qui manducat carnē meā ⁊ bibit meū ſan⸗
guinem:habet vitā eternā: Tertia eſt pau⸗
li apl'i.i.Cor.xi.Dñs Jeſus ī qua nocte tra
debatur accepit panē ⁊ grās agens fregit et
dixit.accipite ⁊ mādùcate hoc eſt corpꝰ meuʒ
Similiter ⁊ calicē poſtꝗ cenauit dicēs.Hic
calix nouū teſtamentū eſt in meo ſanguine.
Hoc facite quotienſcunqꝫ bibetis in meā cō
memorationem. Quarta eſt Apoc.xix.Ui
di vnū angelū ſtantē in ſole ⁊ clamauit voce
magna.dicens oībus auibus q̄ volant ꝑ me
diuʒ celū.Uenite ⁊ cōgregamini ad cenā dei
magnā:vt manducetis carnes. Ad tollen⸗
dam hāc cōtrarietatē vtriuſqꝫ legis. Reſpō
dendū eſt ṗmo:ad ṗmas quattuor auctori⸗
tates.Uñ ſcūs Tho.ṗma ſcđe.q.cxij.arti⸗
culo.iij.dicit ſic.Hoc aūt generaliter obſerua
batur:ꝙ ſanguis ⁊ adeps nō veniebāt neqꝫ
in vſum ſacerdotū:neqꝫ in vſum offerentiū:
ſed ſanguis effundebat̄ ad pedes altaris in
honorē dei.Adeps autē cōburebat̄ in igne.
Cuius rō vna quidē fuit ad excludendū ido
latriā:q2 idolatrantiū cōſuetudo erat:vt ſan⸗
guinē adunatū cōgregarent ad comedendū
in honore idolo⁊:q̇bus reputabāt ſanguinē
acceptiſſimū eſſe vñ libabāt de ſanguie victi⸗
marū ⁊ comedebāt adipē.ſm illđ Deutero.
xxij.de quo⁊ victimis comedebant adipes.⁊
bibebāt vinū libaminū.ideo dñs mādauit vt
ſanguis effunderet̄ ⁊ ꝙ puluere operiretur.
Secūda rō eſt ad informationem humane
vite.ꝓhibebat̄ eñi vſus ſanguinis ad hoc ꝙ
horrerēt humani ſanguinis effuſioneʒ.Eſus
vero adipū ꝓhibebatur eis ad vitandū laſci
uiam.Unde đr Ezech.xxxiiij.Qđ craſſum e⸗
rat occidebatis. Tertia ratio eſt ꝓpter re⸗
uerentiam diuine maieſtatis.q2 ſanguis eſt
maxime neceſſarius ad vitā rōne cuiꝰ anima
dicit̄ eſſe in ſanguine.adeps vero abundan⸗
tiam nutrimenti demōſtrat.⁊ ideo vt oſten⸗
deretur ꝙ a deo nobis eſt ⁊ vita ⁊ oīs bono
rum ſufficiētia:ad honorē dei effundebat̄ ſā
guis ⁊ adurebatur adeps. Quarta ratio ē.
quia ꝑ hoc figurabatur effuſio ſanguinis xp̄i
⁊ pinguedo charitatis eius ꝑ quā ſe obtulit
deo ꝓ nobis.hec Tho. Auctoritates legis
xp̄i nō loquūtur de manducatiōne corporali:
ſed ſpūali.ſicut dicit Augu.lib.de remedio pe
nitētie.vt hr̄ de ꝯſe.di.ij.ca.Ut q̇d paras den
tem ⁊ ventrē:Crede ⁊ manducaſti.Credere
eñi in eū.hoc eſt panē viuū māducare. Qui
credit in eū manducat eū.hec ille.Xp̄s ergo
nō manducat̄ corporaliter ad refectioneʒ vi
te corporalis.ſed ſpūalis.Qđ pꝫ.Nā cū dñs
dixiſſet. Niſi māducaueritis carnē filij hoīs
⁊c̄.Multi ex diſcipulis eius audientes dixe⸗
runt.Durus eſt hic ſermo.q̇bus ipe dñs ait.
Spūs eſt q̄ viuificat.caro aūt nō ꝓdeſt q̇cꝗ
quaſi diceret ſm expōnem Aug.ſuꝑ ps.iiij.
Spūaliter intellige q̄ locutus ſum. Nō hoc cor
pus qđ videtis māducaturi eſtis.⁊ bibituri
illū ſanguinē quē fuſuri ſunt q̄ me crucifigēt.
Sacramentū aliqđ vobis cōmēdaui.qđ ſpi
ritualiter intellectū viuificabit vos. Non eñi
erat manducandū in ea ſpē qua ab eis vide
batur.ſed ſpūaliter.Nam ſacramēta eccleſie
ordināt̄ur ad ſubueniēdū homini in vita ſpi⸗
rituali.Uita aūt ſpūalis vite corporali cōfor
matur.eo ꝙ corporalia ſpūaliuʒ ſimilitudieʒ
gerūt.Manifeſtū eſt autē ꝙ ſicut ad vitam
corporalē requirit̄ generatio ꝑ quā homo vi
tam accepit.⁊ augmentū quo homo ꝑficitur
ad vitā.ita etiā req̇ritur alimentū quo hō cō
ſeruatur in vita.Et ideo ſicut ad vitam ſpūa
lem oportuit eſſe baptiſmū.qui eſt ſpūalis re
generatio.⁊ cōfirmationē que eſt ſpūale au⸗
gmentum.ita oportuit eſſe ſacramentū eu⸗
chariſtie qđ eſt ſpūale alimentū.Ordinatur
eñi ad ſpūalem refectionē q̄ corporali cōfor⸗
matur.Ad corporalē aūt refectiōeʒ duo req̇
rūtur.ſ.cibꝰ q̄ eſt alimētū ſiccū:⁊ potꝰ q̄ eſt ali
mentū humidū.Et iō etiā ad itegritatē huiꝰ
ſacr̄i duo ꝯcurrūt.ſ.ſpūalis cibꝰ ad ſalutē cor
poris:⁊ ſpūalis potꝰ ad ſalutē aīme.ꝓpterea
dicit̄.Caro mea vere eſt cibus ⁊c̄.

Caro mea vere eſt cibus.
Angelorum.
Electorum.
Juſtorum.
Uiatorum.

Comprehenſorum.
Catholicorum.
Philoſophorum.

Primo caro Chriſti vere
eſt cibꝰ angeloꝝ. Nam ꝙtum ad effectū huiꝰ
ſacramēti māna fuit p̄cipua eiꝰ figura ꝙtum
ad ſex. Primo māna erat nature mirabilis
qm̄ in radio ſolis liquefiebat: ⁊ ad ignē indu
rabaṫ. ſic corpꝰ xp̄i in cordibꝰ vanis liqueſit ⁊
euaneſcit. In cordibꝰ vō ignitis ꝑ charitatē:
ꝑdurat ⁊ in celū deducit. ⁊ ſic mali ſumūt h̊
ſacr̄m ad ſui dānationē. ſic boni ad ꝯſolatio-
nem. Secūdo qn̄ deſcendebat māna de celo
deſcendebat ſimul ⁊ ros celi. Sic qn̄ corpus
xp̄i ſumiṫ a dignis: cōferṫ eis ſimul gr̄a dei ⁊
virtutes. imo eas auget cū inuenit. Tertio
māna erat albū: et ad modū niuis cādidum.
Sic cōicans dꝫ habere cor mundū ⁊ purum.
Quarto māna habebat in ſe om̄e delecta
mentum cibi terreſtris. ſic eucharıſtia habet
in ſe om̄e delectamētū cibi celeſtis: qȯ nō ſen
titur in maſticatiōe cibi. ſed in ſc̄tis medita-
tionibꝰ: ⁊ in cōtēplatōe celeſtiū ſurſū eleuan
do mentē ꝑ gr̄am. Quinto guſtꝰ māne con
uertebaṫ in oēꝫ ſaporē vtꝗlibet deſiderabat.
Sic dulcedini huiꝰ ſacr̄i nullꝰ ſapor aſſimila-
tur qm̄ ſiq̇s ꝑfecte guſtauerit eiꝰ dulcedinē:
reputabit delectationes mūdi abſinthiū. Exē
plū. Petrus in mōte thabor: guſtās de hac
dulcedīe dixit xp̄o. Dn̄e bonū ē nos hic eſſe
⁊c̄. Vn̄ Greg. Guſtato ſpū̄ deſipit oīs caro.
Sexto moyſes p̄cepit pp̄l̄o vt mane an̄ ſo
lis ortū exirēt ⁊ ſinguli ꝓ illo die vnū gomor
colligerēt. ſed miraculo dei voraces: ꝗ plꝰ col
ligerāt qn̄ redibāt ad ꝓpria nō inueniebant
pluſꝙ̄ vnū gomor. ꝗ aūt n̄ plenū gomor col
ligerāt qn̄ redibant ad ꝓpria plenū gomor i-
ueniebāt. Sic cōicās ꝗ plures hoſtias ſumit
nō hꝫ plus ꝙ̄ ille ꝗ vnā tm̄ ſumit. Similiṫ il-
le ꝗ acceperit ꝑticulā hoſtie nō minꝰ hꝫ ꝙ̄ ille
ꝗ integrā vel plures ſumpſerit. Recte ḡ mā-
na qȯ ſignificabat corpꝰ xp̄i. diciṫ cibꝰ ange-
loꝝ q̄druplıciter. Primo ꝙtum ad p̄figura
tionem. Nā māna formabaṫ in celo miniſte-
rio angeloꝝ. p̄s. Panē celi dedit eis: panem
angeloꝝ māducauit hō. Secūdo ꝙtum ad
viſionē. Naꝫ corpꝰ xp̄i eſt in hoc ſacr̄o ꝑ mo-
dū ſubſtātie. Subſtātia āt in ꝙtū hmōi nō ē
viſibiľ oculo corporali: neqꝫ ſubiacet alicui ſē-
ſui neqꝫ imaginationi: ſꝫ ſoli itellectui: cuiꝰ ob
iectum eſt qȯ ꝗd eſt vt dr̄. iij. de aīa. Et iō ꝓ-
p̄ie loquēdo corpꝰ xp̄i ſm̄ modū quē hꝫ in h̊
ſacramēto: neqꝫ ſenſu neqꝫ imaginatiōe ꝑce
ptibile eſt: ſed ſolo intellectu: ꝗ dr̄ oculꝰ ſpūa-
lis. ꝑcipiṫ autē diuerſimode a diuerſis intel-
lectibus. Quia em̄ modꝰ eſſendi quo xp̄s eſt
in hoc ſacr̄o: eſt penitus ſpūalis a ſpūali intel
lectu. ſ. diuino ſm̄ ſe viſibilis eſt. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ab
intellectu btō vel angeli vel hoīs ꝗ ſm̄ parti
cipatam claritatē diuini intellectꝰ videt ea q̄
ſpūalia ſunt ꝑ viſioneꝫ diuine eſſentie. nō tn̄
intellectus angelicus ꝑ ſua naturalia ſufficit
ad hoc intuendū. Tertio ꝙtum ad fruitio-
nem. Si em̄ cōſidereṫ xp̄s ꝓut in ſua ſpē cō-
ſiſtit. ſic angeli ſpūaliter māducāt ipm̄ xp̄m
in ꝙtum ei vniūtur fruitiōe charitatis ꝑfecta
⁊ viſione manifeſta. quē paneꝫ expectamꝰ in
patria nūc ⁊ ꝑ fidē. ꝑ quā nos hic ei vnimur.
Vn̄ glo. ſuꝑ illud p̄s. Panē angeloꝝ mādu
cauit homo. dicit. i. corpꝰ xp̄i ꝗ eſt vere cibꝰ an
geloꝝ. Et Augu. ſuꝑ Ioh. dicit Hūc cibuꝫ et
potuꝫ vult intelligi corporis ⁊ membroꝝ ſuo
rum qȯ eſt eccl̄ia in p̄deſtinatis ſocietatem.
Sed ad hanc ſocietatē nō ſolū ꝑtinēt hoīes:
ſed etiam angeli. ergo ſancti angeli ſpūaliter
manducāt. qꝛ ipo fruuntur in patria in ꝓp̄a
ſpecie. Quarto ꝙtum ad aſſociationē. Vn̄
Greg. in omeľ. paſchali. vt habeṫ de cōſe. di.
ij. ca. quid ſit. dicit ſic. Quis em̄ fidelium ha-
bere dubiū poſſit: in ip̄a imolationis hora ad
ſacerdotis vocē celos aꝑiri in illo Ieſu chri-
ſti myſterio choros angeloꝝ adeſſe ſumma
imis ſociari. ⁊ vno eodēqꝫ tp̄e ac momēto ⁊
in celo capiṫ miſterio angeloꝝ ꝯſociandū. h̊
ille. Et Apocalip. xix. dicitur. Et exercitꝰ qui
ſunt in celo ſequebantur eum. Vere ergo ca-
ro chriſti eſt cibꝰ angelorum.

Secūdo caro chriſti ē ve-
re cibus electorum. Nam in hoc ſacramento
eſt tria cōſiderare. ſcꝫ id quod eſt ſacramen-
tuꝫ tantū. ſcilꝫ Panis ⁊ vinū. ⁊ id quod eſt
res ⁊ ſacramentum ſcilꝫ corpus chriſti verū
⁊ id quod eſt res tantū ſcꝫ effectus huius ſa
cramenti. Agnus paſchalis quantuꝫ ad hec
tria prefigurabat hoc ſacramentum. Quan-
tum enim ad primū quia manducabaṫ cum
azimis panibus ſm̄ illud Exo. xij. Edent car
nes ⁊ azimos panes. Quantū vero ad ſecū-
dum: quia immolabatur ab omni multitudi
ne filiorum iſrael. xiiij. luna quod fuit figura
paſſionis chriſti: qui propter innocentiā dici
tur agnus. Quantum vero ad effectuꝫ. quia
per ſanguinem agni paſchalis ꝓtecti ſunt fi
lij iſrael a deuaſtante angelo ⁊ educti de egy

ptiaca ſeruitute. ⁊ quātū ad hoc ponit figu
ra hui⁹ ſacri precipua agnus paſcalis. q: h3
oīa eā repñtat. Nam lſalis rō paſcalis cōui
uij fuit in cōmemoratione beneficij quo de⁹
eduxit eos de egypto. Unde p huius ꝯuiuij
celebratione ꝓfitebat ſe ad illū ppl'm ptine
re quē de⁹ ſibi aſſumpſerat de egypto. Quā
do enī fuerūt de egypto liberati. preceptū ē
eis vt ſanguine agni linirent ſuplimina ria
domoꝝ. quaſi ꝓteſtantes ſe recedere a riti
bus egyptioꝝ q̄ arietē colebant. vñ ⁊ libe
rati ſunt per ſanguinis agni aſperſionē vel
per linitionē in poſtib⁹ domoꝝ a periculo ex
terminij qd īminebat egyptijs. In illo aūt
exitu eoꝝ de egypto duo fuerūt. ſ. feſtinan
tia ad egrediendū. Impellebāt enī eos egy
ptij vt exirent velociter. vt hr Exo. xij. Im
minebatq3 ei periculū q̄ nō feſtinaret exire
cū multitudine. ne remanens occideret ab
egyptijs. Feſtinantia aūt deſignabat dupli
citer. Uno qdem modo p ea q̄ comedebāt
Preceptū ei erat eis vt comederēt panes a
zimos. In hui⁹ ſignū ꝙ nō poterāt fermen
tari cogentib⁹ eos exire egyptijs. ⁊ ꝙ come
derent aſſum igni. ſic enī velocius prepara
bat. ⁊ ꝙ os nō cōminuerent: ex eo ꝙ in feſti
nantia nō vacat oſſa frangere. Alio mō quā
tū ad modū comedendi. Dicit enī renes ve
ſtros accingetis calciamēta habebitis in pe
dibus vrīs. tenentes baculos in manib⁹. ⁊
comedetis feſtinanter. Qd manifeſte deſi
gnat hoīes exiſtentes in ꝓcinctu itineris.
Ad idez etiā ptinet qd eis precipit. In vna
domo comedetis. nec feretis de carnib⁹ ei⁹
foras. q: ſ. ꝓpter feſtinātiā non vacabat in
uicē mittere enxenia. Amaritudo autē quā
paſſi fuerāt in egipto figurabat p lactucas
agreſtes. Figuralis rō hoꝝ pz: q: per imo
lationē agni paſcalis ſignificabat imolatio
xpi ſm illud. i. Coꝝ. v. Paſcha nrm imolat
eſt xps. Sanguis vero agni liberans ab ex
terminatore linitus ſuplimina rib⁹ domoꝝ
ſignificat fidem paſſionis xpi in corde ⁊ ore
fideliū. p quā liberamur a pctō ⁊ morte. ſm
illud. i. Pe. i. Redēpti eſtis pcioſo ſanguie
agni imaculati. Comedebant aūt carnes il
le ad ſignificandū eſum corpis xpi in ſacro
Erāt aūt aſſe igni ad ſignificandā paſſionē
⁊ caritatē xpi. Comedebant aūt cū azimis
panib⁹ ad figurandū purā cōuerſatiōnem
fideliū ſumentiū corp⁹ xpi. ſm illud. i. Coꝝ.
v. Epulemur in azimis ſinceritatis ⁊ verita
tis. Lactuce autem agreſtes addūtur in ſi
gnum pnīe pctōꝝ que neceſſaria eſt ſumen
tibus corpus xpi. Renes aūt ſunt accingē
di cingulo caſtitatis. Calciamenta autez pe
du3 ſunt exempla mortuoꝝ patrū. ſ. ne ſan
cta deſideria vlla ſorde maculētur. Baculi
aūt habendi in manibus ſignificāt paſtora
lem cuſtodiā. ſ. firmitatē recte fidei ⁊ ſancte
vite quā inchoauerūt. Precipit autez ꝙ in
vna domo agnus paſcalis comedat. i. in ec
cleſia catholicoꝝ non in cōuenticulis hereti
coꝝ. Et q: effectus ſacri pōt ab aliquo perci
pi. ſi ſacrm̄ habeat in voto. Quāuis non ha
beatur in re. ita etiā aliqui manducāt ſpūa
liter hoc ſacramentū. ante ꝙ ſacramētaliter
ſumāt. ſ. ꝓpter figuram. ſicut aplus dicit. i.
Coꝝ. x. Qd antiqui patres bapizati ſunt in
nube ⁊ in mari: ⁊ ꝙ ſpiritalē eſcam mandu
cauerūt ⁊ ſpiritalē potum biberūt. Nam ca
ro xpi eſt ꝟe cib⁹ electoꝝ q̄druplicit. Pri
mo corpus xpi veritate. Uñ Hylarius lib.
viij. de trini. dicit. De veritate carnis ⁊ ſan
guinis xpi non eſt relictus ābigendi locus:
nūc ⁊ ipſius dñi ꝓfeſſione. ⁊ fide noſtra ca
ro eius vere eſt cibus. ⁊ ſanguis eius vere ē
potus. Et Amb. dicit lib. viij. de ſacramen.
Sicut verus eſt dei filius dñs ieſus xpus.
ita vera xpi caro eſt quā accipimus. ⁊ vere
ſanguis eius eſt potus. Sed verū xpi corp⁹
⁊ ſanguinē eius eſſe in hoc ſacramēto. neq3
ſenſu deprehendi pōt. ſed ſola fide que au
ctoritati diuine innitit. Unde ſup illud Lu
ce xxij. Hoc eſt corpus meū ⁊c. Dicit Cyril
lus. Non dubites: an hoc ſit verū. ſed potius
ſuſcipe verba Saluatoris in fide. Cum enī
ſit veritas non mentit. Hoc autem cōuenit
pfectioni noue legis. Sacrificia enī veteris
legis iſtud verū ſacrificium paſſionis chri
ſti cōtinebant ſolū in figura. ſm i'lud Heb.
x. Umbram habens lex futuroꝝ bonoꝝ nō
ipſam imaginē. Et ideo oportuit vt aliquid
plus haberet ſacrificium noue legis a chri
ſto inſtitutū. ſ. vt contineret chriſtū paſſum
non ſolu3 in ſignificatione vel in figura. ſed
etiam in rei veritate. Et ideo ipſu3 ſacramē
tum qd xpm realiter ꝯtinet. vt Dyoñ. dicit
iiij. Eccleſiaſtice hierarchie eſt pfectiſſimu3
oīm alioꝝ ſacramentoꝝ: in quibus virtus
xpi pticipat. Secūdo xpi dei ⁊ hoīs viuēt
totalitate. Aliqd enī eſt in h' ſacro duplicit
Uno modo quaſi ex vi ſacramēti. Alio mō
ex naturali cōcomitātia. Ex vi qdem ſacra
mēti eſt ſub ſpecieb⁹ hui⁹ ſacri id in qd dire
cte cōuertit ſuſtantia panis ⁊ vini pexiſtis

put ſignificatꝛ per verba forme q̄ ſunt in h̄ ſacramēto effectiua. Sicut ꝛ in ceteris: puta cū dꝛ. Hoc eſt corpus meū. hic ē ſanguis meus. Ex naturali aūt cōcomitantia eſt in hoc ſacramēto illud qd̄ realiter eſt ꝯiunctū ei in qd̄ p̄dicta cōuerſio terminatꝛ. Si eñ aliqua duo realiter ſunt ꝯiuncta. vbicūq; eſt vnū realiter oꝫ ꝛ aliud eſſe. Sola eñ operatione anime diſtinguūtur que realiter ſunt cōiuncta. Unde cōuerſio panis ꝛ vini non terminatꝛ ad deitatem vel ad aīam xp̄i. Et ideo diuinitas vel aīa xp̄i nō ſunt in hoc ſacramento ex vi ſacramenti. ſed ex reali ꝯcomitantia. Quia eñ diuinitas corp⁹ aſſumptū nunq̄ depoſuit. vbicūq; eſt corpus xp̄i neceſſe eſt ꝛ eius diuinitatē eſſe. ꝛ ideo in h̄ ſacramēto neceſſe eſt eſſe diuinitatē xp̄i cōcomitantē ei⁹ corpus. Uñ in ſymbolo epheſino legitꝛ. Participes efficimur corporis ꝛ ſanguinis xp̄i. nō vt cōem carnē pcipientes nec viri ſanctificati ꝛ v̄bo ꝯiuncti ſm̄ dignitatis vnitatē. ſed vere viuificatricē ꝛ ipſius verbi ppriā factā. Quia v̄o xp̄us reſurgēs ex mortuis iam nō moritꝛ. vt dꝛ Ro. vi. Jō aīa ei⁹ ſemp eſt realiter corpi vnita. pptērea in hoc ſacramēto corpus q̄dem xp̄i eſt ex vi ſacramēti: aīa autem ex reali cōcomitantia.

Tertio inſtituentis auctoritate. Nā poſt pctm̄ p̄mi hoīs ſine fide paſſionis xp̄i nunq̄ potuit eſſe ſalus. ſm̄ illud Ro. iij. Quem ꝓpoſuit dn̄s ꝓpitiatorē p fidem in ſanguine ipſius. ꝛ ideo oportuit oī tp̄e apd̄ hoīes eē aliqd̄ repreſentatiuū dn̄ice paſſiōis. cui⁹ in veteri quidē teſtō precipuū ſacramentuꝫ erat agnus paſcalis. Unde ꝛ apl̄us dicit. i. Coꝝ. v. Paſca noſtrū immolatus eſt xp̄s. Cui ſucceſſit in nouo teſtamēto euchariſtie ſacramentū: qd̄ eſt rememoratiuū preterite paſſionis. ſicut ꝛ illud fuit prefiguratiuū future. Et ideo imīnēte paſſione celebrato p̄ori ſacramēto. xp̄s nouū ſacramentū inſtituit. Unde Leo papa dicit. Vt vmbre cederent corpori antiqua obſeruātia nouo excluditur ſacro. hoſtia in hoſtiā tranſit ꝛ legalis feſtiuitas dū mutatꝛ implētꝛ. Quarto ſuſcipientis cōſeruabilitate. Hec eñ eſt differentia inter alimentū corporale ꝛ ſpūale. qd̄ alimētum corporale cōuertitꝛ in ſubſtantiam eius q̄ nutritꝛ. ꝛ ideo nō pōt homini valere ad vite cōſeruatiōnē alimentum corporale. niſi realiter ſumatꝛ. Sed alimētum ſpūale ꝯuertit hoīem in ſeipſuꝫ. ſm̄ illud qd̄ Aug. dicit in lib. cōfeſ. Qd̄ quaſi audiuit vocem chriſti dicentis. Nec tu me mutabis in te: ſicut cibū carnis tue. ſ; tu mutaberis in me.

Tertio caro chriſti vere eſt cibus iuſtoꝝ. Xp̄us eñ dꝛ ſacerdos ſm̄ ordinē melchiſedech. qꝛ Melchiſedech geſſit figurā ſacrificij xp̄i: offerens panem ꝛ vinum. Unde quantū ad id qd̄ eſt ſacramentum tantū. potiſſima figura huius ſacramēti fuit oblatio Melchiſedech: qui obtulit panem ꝛ vinū. ꝛ hoc quidē rōnabiliter: qꝛ hoc ſacramētum p oīa continet ſanctitatē precipue quo ad quattuor. Primo qꝛ celebratꝛ in materia triticea qua ſuauitas noue legis figuratꝛ. Naꝫ panis ordeaceus quo xp̄s pauit turbas in monte. vt dꝛ Joh. vi. Significat duriciam veteris legis. tū ꝓpter duriciā panis. tum qꝛ etiā vt Aug⁹. dicit lib. lxxxiij. q̄ōnum. ordei medulla q̄ tenaciſſima palea tegitꝛ. vel ipāꝫ legē ſignificat: q̄ ita data erat vt in ea vitale aīe alimentū corporalib⁹ ſacramentis obtegeretꝛ: vel ipſum ppl̄m non dum expoliatū carnali deſiderio qd̄ tanq̄ palea cordi eius inherebat. Hoc aūt ſacr̄m pertinet ad ſuaue iugū xp̄i. ꝛ ad veritatem iam manifeſtā. ꝛ ad populū ſpūalem. vnde materia cōueniens hui⁹ ſacr̄i eſt panis triticeus. qꝛ in hoc ſacramēto cōſecratꝛ xp̄s qui ſe grano frumēti cōparat. Joh. xij. Niſi granū frumenti cadens in terra ꝛc̄. Et xp̄s creditur in hui⁹ panis ſpecie hoc ſacramētū inſtituiſſe. pſal. Panis cor hominis cōfirmet. Secūdo in diſpoſitione azima qua ſinceritas populi denotatꝛ. Nam ꝯſuetudo de pane azimo cōficiendo rōnabilior eſt. Tum ꝓpter inſtitutionē xp̄i qui hoc ſacramētuꝫ inſtituit prima die azimoꝝ. vt habetꝛ Math. xxvi. ꝛ Mar. xiiij. ꝛ Luce. xxij. Tū qꝛ panis eſt ꝓprie ſacr̄m corporis xp̄i qd̄ ſine corruptione ꝯceptū eſt magis q̄ deitatis ipſius. Tum qꝛ hoc cōpetit magis ſinceritati fideliū q̄ requiritꝛ ad vſum hui⁹ ſacr̄i. ſm̄ illud. i. Coꝝ. v. Paſca noſtrū īmolatus eſt xp̄s: itaq; epulemur in azimis ſinceritatis ꝛ veritatꝭ. Tertio in cōmixtione vini cū aqua p quā ꝯiunctio capitis ꝛ membroꝝ cōſideratꝛ. Nā ſicut dn̄s cōparauit ſe grano frumēti: ita etiam ſe comparauit viti dicēs. Joh. xv. Ego ſum vitis vera. Et ideo de ſolo vino vitis poteſt confici hoc ſacramentū. tum ꝓpter inſtitutionē xp̄i q̄ in vino vitꝭ inſtituit hoc ſacr̄m vt pꝫ ex eo qd̄ ipſe dicit. Luce. xxij. circa inſtitutionē hui⁹ ſacr̄i. Dico eñ vobis. qꝛ amo

do nō bibam de hoc genimine vitis. Tū qꝛ
vinū vitis cōpetit ad effectū hui⁹ ſacri qui
eſt ſpūalis leticia qꝛ ſcriptū eſt in pſal. Vi
nū letificat cor hoīs. Vino aūt qd̄ offertur
in hoc ſacro debet aqua cōmiſceri. qꝛ Amb.
dicit. vt habeť de ꝯſe. diſt. ij. Sicut ſacrificiū
xp̄i ſignificatū eſt per oblationē Melchiſe
dech q̄ obtulit panē ⁊ vinū. ita etiam ſigni-
ficatū eſt per aquā que in heremo fluxit de
petra. ſm̄ illud .i. Cor. x. Bibebāt aūt de ſpi
ritali ꝯſ͠ite eos petra. Miſceť autē aqua vi-
no. tum ꝓpter inſtitutionē xp̄i q̄ hoc ſacr̄m
inſtituit in vino aqua ꝑmixto. Prouerb. i.
Bibite vinū qd̄ miſcui vobis. Tum qꝛ ꝯue
nit repn̄tationi dn̄ice paſſionis. Unde dic̄
Alexander papa. vt habeť de cōſec. diſt. ij.
Non debet in calice dn̄i: aut vinū ſoluꝫ: aut
aqua ſola offerri. ſed vtrūqꝫ permixtum. qꝛ
vtrūqꝫ ex latere xp̄i in paſſione ſua legiť ꝓ
fluxiſſe. Tū qꝛ hoc cōpetit ad ſignificanduꝫ
effectū hui⁹ ſacri q̄ eſt vnio ppl̄i xp̄iani ad
xp̄m. qꝛ vt Iuli⁹ papa dicit: vt ſup̄. Videm⁹
in aqua populū intelligi in vino vero oſten
di ſanguinē xp̄i. ergo cū in calice vino aqua mi
ſceť: xp̄o populus adunať. Quarto in con
ſecratiōe duplicis ſpeciei per quā vera ⁊ ge
neralis vnitas deſignať. Nam vt Amb. dic̄
ſup epl̄am Cor. Hoc ſacr̄m valet ad tuitio
nem corporis ⁊ aīe. ideo caro xp̄i ſub ſpecie
panis ꝓ ſalute corporis. ſanguis vero ſub ſpe
cie vini ꝓ ſalute anime offerť. ſicut dꝛ Gen̄.
x. Quo aīalis aīa in ſanguine eſt. Siliter ad
repn̄tandū effectū reſpectu totius eccl̄ie q̄
cōſtituiť ex diuerſis fidelib⁹ ſicut panis cō-
ficitur ex diuerſis granis. ⁊ vinū fluit ex di-
uerſis vuis. vt dicit glo. ſuper illud .i. Cor. x.
Multi vnū corpus ſum⁹ in xp̄o. Aug⁹. etiā
dicit ſup illud. Caro mea vere eſt cibus ⁊c̄.
Dn̄s noſter corp⁹ ⁊ ſanguinē ſuū in eis re-
bus cōmendauit q̄ ad vnū aliqd̄ rediguntur
ex multis. Nāqꝫ aliud .ſ. panis ex multis granis
in vnū ꝯſtat. Aliud .ſ. vinuꝫ ex multis race-
mis ꝯfluit ⁊ vt hr̄ de ꝯſe. diſt. ij. Idē Aug⁹.
dicit. O ſacr̄m pietatis. O ſignū vnitatis. O
vinculū caritatis. Iſte ei panis māducať a iu
ſtis ſuauiť ⁊ cū deuotōe ꝓpť .x. effect⁹ mira
biles ipſi⁹. Primo qꝛ ē grē augmētatiu⁹. vn̄
ipſe dn̄s ait Ioh. vi. Panis queꝫ ego dabo
caro mea eſt ꝓ mūdi vita. Nā effect⁹ huius
ſacri ꝯſiderať ex modo q̄ tradiť .ſ. ꝑ moduꝫ
cibi ⁊ potus. ⁊ iō oēm effectū quē cib⁹ ⁊ po
tus materiaľ facit q̄tū ad vitā corꝑaleꝫ. .ſ.
ſuſtentat: auget: reparat: ⁊ delectat. hoc totū fac
iſtud ſacr̄m: q̄tū ad vitā ſpūalē. vn̄ Amb.
dicit lib. de ſacris. Iſte panis eſt vite eterne
q̄ aīe nr̄e ſubſtantiā fulſit. Et Criſ. dic̄ ſup
Iohem. Preſtat ſe nobis deſiderātib⁹ ⁊ pal
pare: ⁊ comedē: ⁊ amplecti. Vn̄ ⁊ ipſe dn̄s
dicit. Caro mea vere eſt cib⁹ ⁊c̄. Per hoc em̄
ſacr̄m augeť grā ⁊ ꝑficiť ſpūalis vita. ad hoc
ꝙ hō in ſeipſo ꝑfectus exiſtat ꝑ ꝯiunctionē
ad deū. Secūdo qꝛ eſt mētis transforma-
tiu⁹. In hoc em̄ ſacro ſumūť tria .ſ. caro: aīa
⁊ diuinitas. Caro vnit ſibi corp⁹ digne cōi-
cātis. Aīa volūtatē. Diuinitas intellectum.
Digne cōicās tot⁹ trāſformať in xp̄m. Cor
pus em̄ xp̄i glorificatū lꝫ nō ꝯueniat cū mor-
tali. tn̄ ſi qua in eo repiat ꝯueniētia ſibi illa
rapit ad ſe ⁊ ꝑficit. Aīa xp̄i iūcta aīe cōican
tis eā ignit infundendo caritatis ardorem.
Diuinitas vero irradiat itellectualē ſplēdorē
Nā ſacrū corp⁹ xp̄i vires corꝑis digne cōicā
tis: auget: ꝯfortat ⁊ ꝑficit. cui vitā p̄ſtat: ſa-
nitatē roborat: puritatē: caſtitatē fortitudi-
nē inducit. ⁊ dotat munerib⁹ ſacris. leuitatē
corporis firmat. Vt pꝫ de multis qui diu vi
xerūt ex ſola cōione euchariſtie: ⁊ de eis q̄ le
uabanť a terra plurib⁹ cubitis nulli ꝑſus
inniti corꝑeo ſuſtētaculo. etiā vires aīe accē
dunť ad feruorē: creſcit fides: ſpes renouať
⁊ nouū lumē diuīe veritatis intellectui cōdo-
nať. Sic ergo hō in deuꝫ transformať. Et ſicut
xp̄s in mundū viſibiliter veniēs ꝯtulit mū-
do vitā grē. ſm̄ illud Ioh. i. Grā ⁊ veritas ꝑ
ieſum xp̄m facta eſt: ita in hoīem ſacramen
taliť veniēs vitā grē opať. ſm̄ illud Ioh. vi.
Qui mādu cat me viuit ꝓpť me. Vn̄ ⁊ Cyril
lus dicit. Viuificatiuū dei verbū veniēs ſeipꝫ
ꝓprie carni. facit ipſam viuificatiuā. Dece-
bat em̄ eū nr̄is quodāmō vniri corꝑibus ꝑ
ſacrā ei⁹ carnē ⁊ p̄cioſum ſanguinē q̄ acce-
pimus in bn̄dictiōe viuificatiua. ⁊ in pane ⁊
vino. Tertio qꝛ eſt aīe viuificatiu⁹. vn̄ pſ.
dicit. Iuſti epulenť ⁊ exultēt in ꝯſpectu dei
delectenť in leticia. Cū em̄ maxime ꝓpriū ſit
amicitie ꝯuiuere amicis. vt ph̄s dic̄ .ix. ethi.
Ideo xp̄s ſui p̄ntiā corꝑalē electis ſuis re-
promittit in p̄miū Mat. xxiiij. vbi fuerit cor
pus illuc ꝯgregabunť ⁊ aq̄le. Interim tn̄ nec
ſui p̄ntia corporali in hac peregrinatiōe de
ſtituit. Sed per veritatē corporis ⁊ ſanguīs
ſui ſpūaliter eos ſibi coniungit in hoc ſacro.
Unde ipſe dicit Ioh. vi. Qui māducat me
am carnē ⁊ bibit meuꝫ ſanguinē in me ma-
net ⁊ ego in eo. ꝓpter qd̄ iſtud ſacr̄m ē ma-
xime caritatis ſignū: ⁊ nr̄e ſpei ſubleuamē

ſum ex tam familiari ꝯiunctiōe xp̄i ad nos
pſal. Introibo ad altare dei: ad deū q̄ letifi-
cat iuuē meā. Quarto qꝛ eſt habitualis ca
ritatis actuatiuꝰ. Nam h̄ ſacrm̄ ꝯfert grām
ſpāliter cū v̄tute caritatis. vñ Damaſ. cōpa
rat h̄ ſacrm̄ carboni quē Eſaias vidit. Eſa.
vi. Carbo em̄ ſimplex lignū nō eſt: ſ; vnitus
igni. Ita ꝛ panis cōicationis nō ſimplex pa
nis eſt: ſ; vnitus diuinitati. Sicut aūt Greg.
dicit in omel. penthe. Amor dei nō eſt ocio
ſus, operaꝛ em̄ magna: ſi ē. Et iō ꝑ h̄ ſacrm̄
q̄ntum eſt ex ſui v̄tute: nō ſolū habitꝰ grē ꝛ
v̄tutis ꝯferꝛ: ſ; etiā excitaꝛ in actū. ſm̄ illud
ij. Cor. iiij. Caritas xp̄i vrget nos. ꝛ inde ē
ꝙ ex v̄tute huiꝰ ſacri: aīa ſpūaliter reficiꝛ: ꝑ
hoc ꝙ aīa delectaꝛ ꝛ quodāmō inebriaꝛ dul
cedine bonitatis diuine. ſm̄ illud Cant. v.
Comedite amici ꝛ inebriamini chariſſimi.
Et pſal. Impinguaſti in oleo caput meum: ꝛ
calix meus inebriās q̄ p̄clarus eſt. Qꝛ em̄
ſacra operanꝛ ſm̄ ſimilitudinē ꝑ quā ſigni
ficāt. Ideo ꝑ quādā ſimilitudinē d̄r ꝙ in h̄
ſacro corpꝰ xp̄i offerꝛ ꝑ ſalute corpis. ꝛ ſan
guinis xp̄i ꝑ ſalute aīe: q̄uis vtrūq; ad ſa-
lutē vtriuſq; opereꝛ: cū ſub vtroq; ſit totus
xp̄s. ꝛ l; corpus nō ſit imediatū ſubiectum
grē: ex aīa tn̄ redundat q̄dā effectus grē ad
corpꝰ. dū; in p̄nti membra noſtra exhibemꝰ
arma iuſticie ad ſeruiēdū deo. vt d̄r Ro. vi.
ꝛ in futuro corpꝰ noſtrū ſortieꝛ incorruptio
nē ꝛ glīam aīe. Quinto qꝛ eſt eterne glīe
collatiuꝰ. In hoc em̄ ſacro ꝯſideranꝛ duo. p̄
mo id ex quo h; effectū. ſ. ipſe xp̄s ꝯtētus ꝛ
paſſio eiꝰ repn̄tata. Secūdo id ꝑ qd̄ h; effe
ctū. ſ. vſus ſacri ꝛ ſpecies eius. Quātum ad
vtrūq; cōpetit huic ſacro qd̄ cauſet adoptio
nē glīe ꝛ vite eterne. Nam ipſe xp̄s ꝑ ſuam
paſſionē aperuit nobis aditū vite eterne. ſm̄
illud. Heb. ix. Noui teſtamēti mediator ē vt
morte intercedēte q̄ vocati ſunt repromiſſi-
onē accipiāt eterne hereditat. Vñ ꝛ in for-
ma huiꝰ ſacri d̄r. Hic eſt calix ſanguis mei
noui ꝛ eterni teſtamēti. ꝛ Joh. vi. d̄r. Si q̄s
māducauerit ex hoc pane viuet in eternum
Similiter etiā refectio ſpūalis cibi ꝛ vnitas
ſignificata ꝑ ſpecies panis ꝛ vini. habētur
q̄dem in p̄nti: ſed imꝑfecte, perfecte autē in
ſtatu glīe. Unde Augꝰ. dicit ſuꝑ illud Joh.
vi. Caro mea vere eſt cibus. Cū cibo ꝛ potu
id appetāt hoīes vt non eſuriant neq; ſitiāt
Hoc vere non preſtat niſi iſte cibus ꝛ potus
qui eos a quibus ſumiꝛ imortales ꝛ incor-
ruptibiles facit. i. in ſocietate ſanctoꝝ, vbi
pax erit ꝛ vnitas plena atq; perfecta. ꝛ ſi-
cut paſſio xp̄i ex cuius v̄tute hoc ſacrm̄ opē
raꝛ eſt quidē cā ſufficiens glorie. non tn̄ ita
ꝙ ſtatim per ipſam introducamur in glīa;
Sed op; vt ſimul p̄us cōpatiamur: vt poſt
ea ſimul glorificemur. vt d̄r Ro. viij. Ita h̄
ſacrm̄ nō ſtatim nos in gloriā introducit. ſ;
dat nobis v̄tutē perueniendi in glīam. ꝛ iō
viaticū d̄r. In cuius figurā legiꝛ. iij. Regū.
xix. Qd̄ helyas comedit ꝛ bibit: ꝛ ambula-
uit in fortitudine cibi illius. xl. diebus. ꝛ. xl.
noctibus vſq; ad montē dei oreb. ꝛ ſicut paſ
ſio xp̄i non habet effectū in his q̄ ſe ad eam
non habēt vt debent, ita ꝛ ꝑ hoc ſacrm̄ non
adipiſcunꝛ gloriā: q̄ indecenter ipſum ſuſci-
piūt Unde Augꝰ. dicit ſuꝑ Joh. exponens
illa verba. Aliud eſt ſacramentū: aliud vir-
tus ſacramenti. Multi de altari accipiunt:
ꝛ accipiendo moriuntur. Panem ergo cele-
ſtem ſpiritualiter manducare eſt innocen-
tiam ad altare portare, Unde non eſt mi-
rum ſi illi qui innocentiam non ſeruant: ef-
fectum huius ſacramenti nō conſequūtur.
puta eternam gloriam. Sexto qꝛ eſt mor
talis peccati remiſſiuus. Uirtus em̄ huius
ſacramenti pōt cōſiderari dupliciter. Uno
modo ſm̄ ſe. ꝛ ſic hoc ſacrm̄ habet virtutem
ad remittendū q̄cunq; pctā ex paſſione xp̄i
que eſt fons ꝛ cā remiſſiōis peccatoꝝ. Alio
modo pōt cōſiderari per cōparationē ad eū
qui recipit hoc ſacramentū, put in eo inue-
nitur: vel nō inueniꝛ impedimentū ꝑcipien
di hoc ſacrm̄, Quicūq; autem habet ꝯſcien
tiam peccati mortalis: h; in ſe impedimen-
tū ꝑcipiendi effectū huiꝰ ſacri. eo ꝙ non eſt
cōueniens ſuſceptor huiꝰ ſacri. Tum qꝛ nō
viuit ſpūaliter. ꝛ ideo nō debet ſpūale nutri
mentū ſuſcipere, qd̄ non eſt niſi viuētis. tū;
qꝛ non pōt vniri chriſto, qd̄ fit ꝑ hoc ſacrm̄.
dum eſt in affectu peccandi mortaliter. Et
ideo dicitur in libro de eccleſiaſticis dog. Si
mens in affectu peccandi eſt: grauatur ma-
gis eucharistie perceptione q̄ purificeꝛ. Un
de hoc ſacramentū in eo qui ipſum percipit
cū cōſcientia peccati mortalis: nō operatur
remiſſiōe; pcti mortalis. ſm̄ illd̄. i. Cor. xi.
Qui manducat ꝛ bibit indigne: iudicium ſi
bi manducat ꝛ bibit. Super quo dicit gloſa
Qd̄ ille māducat ꝛ bibit indigne q̄ in crimie
eſt. vel irreuerēter tractat. ꝛ talis māducat ꝛ
bibit ſibi iudicium. i. dānatione;. Poteſt ta
men hoc ſacramentū opari remiſſionē pcti
dupliciter. Uno mō nō ꝑceptū actu. ſ; voto

Sicut cũ quis primo iuſtificatur a peccato,
Alio mõ etiã perceptũ ab eo qui eſt in pctõ
mortali. cuiꝰ cõſcientiam ⁊ affectũ nõ habet.
Forte eñi ꝑmo nõ fuit cõtritus: ſed deuote ⁊
reuerenter accedẽs. ꝑ hoc ſacramentũ cõſeq̃
tur grãm charitatis q̃ cõtritionẽ ꝑficiet et re-
7. miſſionem peccati. Septimo quia eſt pcti
venialis deletiuꝰ. In hoc eñi ſacramẽto duo
poſſunt ↄſiderari. ſ. ipm ſacramentũ. ⁊ res ſa
cramenti ⁊ ex vtroq; habet virtutẽ ad remiſ
ſionẽ venialiũ peccatoꝝ. Nam hoc ſacramẽ-
tum ſumitur ſub ſpecie cibi nutrientis. Nutri
mentũ aũt cibi neceſſarium eſt corpori ad re
ſtaurandũ id qđ quotidie deperdit̃ ꝑ caloris
naturalis depaſcentiam. Spũaliter aũt quo-
tidie in nobis aliq̃d deperditur ex calore ↄcu-
piſcentie ꝑ peccata venialia q̃ diminuũt fer-
uorez charitatis. ⁊ ideo cõpetit huic ſacro qđ
remittat pctã venialia. Vñ Ambro. dicit li.
de ſacramentis. Qr iſte panis quottidianꝰ ſu
mitur in remediũ quottidiane infirmitatis.
Res aũt huius ſacramẽti eſt charitas. non
ſolũ ꝙtum ad habitũ: ſed etiã ꝙtuz ad actũ
q̃ excitat̃ in hoc ſacro ꝑ qđ pctã venialia ſol
uũtur. Jõ dicit Inno. iij. Qr hoc ſacrm̃ veni-
8. ale delet ⁊ cauet mortale ⁊c. Octauo qr eſt
a pctis ꝑſeruatiuus. Pctm̃ eñi eſt quedam
mors ſpũalis aĩe. Vñ hoc mõ ꝑſeruat̃ aliq̃s
a pctõ futuro ſicut ꝑſeruat̃ corpꝰ a morte fu
tura. qđ quidẽ fit duplr̃. Vno mõ inꝙtuz na
tura hoĩs interiꝰ roborat̃ cõtra interiora cor
ruptiua. ⁊ ſic ꝑſeruat̃ a morte ꝑ cibũ ⁊ medi
cinã. Alio mõ ꝑ hoc ꝙ munit̃ contra exterio
res impugnatiões. ⁊ ſic ꝑſeruat̃ ꝑ arma qui
bus munit̃ corpꝰ. vtroq; autẽ mõ hoc ſacrm̃
ꝑſeruat a pctõ. Primo q̃dez ꝑ hoc ꝙ xpo cõ
iungit ꝑ grãm: roborat ſpũalem vitã homĩs
tanꝙ ſpũalis cibꝰ: ⁊ ſpũalis medicina. pſal.
Panis cor hoĩs cõfirmet. Joh. vi. Hic ẽ pa-
nis q̃ de celo deſcendit. ſiq̃s ex eo mãducaue-
rit nõ moriet̃ in eternũ. Sup q̃ dicit Augu.
Securus accede panis eſt nõ venenũ. Alio
mõ inꝙtum eſt ſignũ paſſionis xpi. ꝑ quã vi
cti ſunt demones. Repellit eñi oẽm demonũ
impugnationẽ. Vñ Criſo. dicit ſup Joh. Vt
leones flãmã ſpirãtes: ſic ab illa mẽſa diſce-
9. dimꝰ terribiles effecti diabolo. Nono qr eſt
a penis pctõꝝ liberatiuꝰ. Hoc eñi ſacrm̃ ẽ ſa-
crificiũ ⁊ ſacrm̃. Inꝙtum offert̃ hꝫ rõnez ſa-
crificij. Inꝙtum ſumit̃ hꝫ rõnem ſacramẽti.
Sed effectũ ſacramẽti hꝫ in eo q̃ ſumit. Effe
ctum aũt ſacrificij habet in eo qui offert vel
in illis ꝓ q̃bus offert̃. Inꝙtum eſt ſacramẽ
tum habet effectũ dupliciter. Vno mõ dire-
cte ex vi ſacramẽti. Alio mõ ex quadã conco
mitantia. Ex vi ſacramẽti habet illũ effectuz
ad quẽ eſt inſtitutũ. ſ. ad ſpũaliter nutriẽduz
ꝑ vnionem ad xpm̃ ⁊ ad mẽbra eius. ſicut ⁊
nutrimentũ vnit̃ nutrito. Sed qr hec vnitas
fit per charitatẽ ex cuius feruore aliq̃s cõſeq̃
tur remiſſionẽ nõ ſolum culpe: ſed etiã pene.
Inde eſt ꝙ ex ↄſequẽti per quandã cõcomi-
tantiam ad ꝑncipalem effectum homo cõſe-
quitur remiſſionẽ pene. nõ quidẽ totiꝰ: ſꝫ ſm
modũ ſue deuotiõis ⁊ feruoris. Inꝙtum ve
ro eſt ſacrificium habet vim ſatiſfactiuã. Sꝫ
in ſatiſfactione magis attendit̃ affectꝰ offe-
rentis: ꝙ quãtitas oblationis. Vnde ⁊ dñs
dixit Luce. xxi. de vidua q̃ obtulit duo era: ꝙ
plus oĩbus miſit. Quãuis ergo hec oblatio
ex ſui quãtitate ſufficiat ad ſatiſfaciendũ ꝓ
omĩ pena. tñ fit ſatiſfactoria illis ꝓ q̃bus of-
fertur vel etiã offerentibꝰ ſm quãtitatez ſue
deuotionis: ⁊ nõ ꝓ tota pena. Decimo q̃a .10.
eſt viuis ⁊ defunctis ſumẽtibus ⁊ nõ ſumen
tibus ꝑſentibus: ⁊ nõ ꝑſentibꝰ ꝑfectiuꝰ. In-
quantũ eñi in hoc ſacramẽto repꝛ̃ſentat̃ paſ-
ſio xpi: qua xp̃us obtulit ſe hoſtiã deo. vt dici
tur Eph. v. habꝫ rõnem ſacrificij. Inquãtum
eñi in hoc ſacro tradit̃ inuiſibiliter grã ſub vi
ſibili ſpecie: habꝫ rõnem ſacramẽti. Sic ergo
hoc ſacramentũ ſumẽtibꝰ quidẽ ꝓdeſt ꝑ mo-
dum ſacramẽti: ⁊ ꝑ modũ ſacrificij. qr ꝓ om-
nibus ſumentibꝰ offertur. Dicit̃ eñi in cano-
ne miſſe. Quotquot ex hac altaris ꝑticipati
one ſacroſanctũ filij tui corpꝰ ⁊ ſanguinẽ ſũ-
pſerimus: omni bñdictione celeſti ⁊ grã re-
pleamur. Sed alijs q̃ non ſumũt ꝓdeſt per
modum ſacrificij: inꝙtum ꝓ ſalute ipoꝝ of-
fertur. Vnde ⁊ ĩ canone miſſe dicit̃. Memẽ
to dñe famuloꝝ famularũq; tuaꝝ. pro q̃bus
tibi offerimus vel q̃ tibi offerunt hoc ſacrifi-
cium laudis: ꝓ ſe ſuiſq; oĩbus: ꝓ redẽptione
aĩarum ſuarũ. ꝓ ſpe ſalutis: ⁊ incolumitatis
ſue. ⁊ vtrũq; modum dñs exprimit dicens.
Math. xxvi. Qui ꝓ vobis. ſ. ſumentibus et
ꝓ multis. ſ. alijs: effundetur in remiſſionem
peccatorum ⁊c.

Quarto caro chriſti ẽ ve
re cibꝰ viatoꝝ. Triplex. n. tp̃s ↄſiderat̃ hoĩm
indigentiũ refectiõe. Primo tp̃s ꝑteritũ. ⁊
ſic indiget xpo velut agno in ſacrificiũ: qm̃ hꝫ
ſacrm̃ reſpectu ꝑteriti: ẽ cõmemoratiuũ dñi-
ce paſſiõis. q̃ fuit verũ ſacrificiũ. lꝫ aũt agnus
paſchalis fuerit ꝑcipua figura huiꝰ ſacri: ꝙtũ

ad paſſionē xp̄i q̄ rep̄ntat̄ p̱ hoc ſacrificiū. ⁊
ideo ſemel tm̄ in anno ſumebat̄. q꞉ xp̄s ſe-
mel tm̄ mortu⁹ eſt: ⁊ ꝓpter h̄ etiā eccl'ia ſe-
mel tm̄ in anno celebrat memoriā paſſiōis
xp̄i. tm̄ in hoc ſacr̄o tradit̄ nobis memoriale
xp̄i p̱ modū cibi q̄ quotidie ſumit̄: ⁊ iō q̄tū
ad hoc ſignificat̄ per māna qd̄ quotidie da
bat̄ pp'lo in deſerto. Secūdo tp̄s p̄ns. ⁊ ſic
indiget re hui⁹ ſacr̄i. ſ. cōione: qm̄ hoc ſacr̄m
reſpectu p̄ntis eſt ſignificatiuū eccl'iaſtice
vnionis cui hoīes aggregant̄. ⁊ ſic noīatur
cōio vel ſyllaxis. Dicit eniꝫ Damaſ. lib. iiij.
ſniarum ſuarū. Qd̄ d꞉ cōio. q꞉ p̱ ipſum cōi-
camus xp̄o. ⁊ q꞉ participamus de ei⁹ carne ⁊
deitate. ⁊ q꞉ cōicamus ⁊ viuim⁹ adinuicē p̱
ipſum. Tertio tp̄s futurū: ⁊ ſic indiget hō
effectu hui⁹ ſacr̄i. ſ. gr̄a. qm̄ hoc ſacr̄m ē pre
figuratiuū fruitionis dei q̄ erit in patria. ⁊ ſic
d꞉ viaticū: q꞉ prebet nobis viā illuc p̱ueniē-
di. ⁊ ſm̄ hoc d꞉ euchariſtia. i. bona gr̄a. q꞉ vt
d꞉ Ro. vi. Gr̄a dei vita eterna. vel q꞉ realit̄
cōtinet xp̄m q̄ eſt plenus gratia. Dicit̄ etiā
in greco methalipſis. i. aſſumptio. quia vt
Damaſ. dicit. p̱ hoc filij deitatē aſſumimus
⁊ ſic d꞉ hoſtia ſalutaris: q꞉ ꝯtinet ipſuꝫ xp̄ꝫ
Eph. v. Inter viatores aūt vocatos ad hāc
refectionē eſt quadruplex dr̄ia: q̄ Luc. xiiij.
notat̄. vbi d꞉. Homo q̄dam. i. xp̄s. Fecit ce
nā magnā. i. inſtituit ſacr̄m illud ⁊ vocauit
multos. Primo q̄dam per p̄ceptū cōpellū
tur. Nam ſm̄ diuerſum ſtatum eccl'ie: diuer
ſa circa hoc ſtatuta emanauerūt. In p̄miti-
ua em̄ eccleſia q̄n magis vigebat deuotio fi
dei xp̄iane ſtatutū fuit vt fideles quottidie
cōicarēt. Unde anacletus papa dicit. vt h̄r
de ꝯſe. di. ij. Poſt p̱actā cōſecrationē om̄es
cōicent. q̄ nolunt eccl'aſticis carere liminib⁹
Sic em̄ ⁊ apl'i ſtatuerūt ⁊ ſctā Romana te
net eccl'ia. Poſtmodū v̄o diminuto fidei
feruore. Fabianus papa indulſit vt ſi nō fre
quentius. ſalteꝫ ter in anno oēs cōicent. ſcꝫ
in paſca ⁊ pēthecoſte: in natiuitate dn̄i: So
ther papa etiā in cena dn̄i dicit eſſe cōican-
dum. vt d꞉ ibidem. Poſtmodū vero ꝓpter
iniquitatis abundantiā refrigeſcente carita
te multoꝝ ſtatuit Innocē. terti⁹. vt ſaltem
ſemel in anno. ſ. in paſca: fideles cōicent. vt
d꞉ ex̄ de pe. ⁊ re. ca. oīs. Conſulit̄ tn̄ in lib. de
eccl'ia. dog. om̄ib⁹ dieb⁹ dn̄icis cōicandum
Secūdo quidam repellunt̄. ſ. pctōres. Du
plex em̄ eſt res hui⁹ ſacr̄i. Una quidē ſigna
ta ⁊ cōtenta. ſ. ipſe xp̄s. Alia autē eſt ſigna-
ta non cōtenta. ſ. corpus chriſti miſticū. qd̄
eſt ſocietas ſanctoꝝ. Quicūq꜒ ḡ hoc ſacr̄m
ſumit ſignificat ex hoc ipſo ſe eē xp̄o vnitū
qd̄ quidē fit per fidē formatā quā nullus hꝫ
cū pctō mortali. ⁊ ideo quicūq꜒ cū pctō mor
tali hoc ſacramentū ſumit. falſitatē in h̄ ſa-
cramento cōmittit. ⁊ ideo incurrit ſacrilegiū
tanq̄ ſacr̄i violator: ⁊ ꝓpter hoc mortaliter
peccat. Sed iſtud pctm̄ in q̄buſdā eſt ḡui⁹.
ſcꝫ q̄ ex actuali ꝯtēptu cuꝫ ꝯſciā pcti ad hoc
ſacramentū accedūt. In q̄buſdā vero min⁹
graue. ſ. q̄ ex quodā timore vt nō deprehēdā
tur in pctō cū ꝯſciā pcti ad h̄ ſacramentū ac
cedūt. Tertio q̄dā expellunt̄. ſ. nō intrātes
cū veſte nuptiali. Et p̄mo caninus infide-
lis. Cū em̄ caritas ſit veſtis nuptialis cuꝫ q̄
debem⁹ accedere ad h̄ ſacramentū. iō pctm̄
infidelitatis qd̄ funditus ſeparat hoīeꝫ ab
eccl'ie vnitate maxime reddit ipſum ineptū
ad ſuſceptionē hui⁹ ſacramēti qd̄ eſt ſacr̄m
eccl'iaſtice vnitatꝫ qm̄ in forma hui⁹ ſacramē
ti d꞉ miſteriū fidei. iō ſi infidelis ſumat ſpe
cies ſacramētales. nō mānducat ſacr̄alit̄: q꞉
nō vtit̄ eo qd̄ accipit vt ſacr̄o. ſed vt ſimpli-
ci cibo: niſi forte infidelis intēderet recipere
id qd̄ eccl'ia ꝯfert. lꝫ nō haberet fidē verā cir
ca alios articulos vl' circa h̄ ſacramētū. Se
cūdo maculatus ſacerdos. vn̄ Hieron. in q̄-
dam ep'la dicit. Quid tibi cuꝫ feminis q̄ ad
altare cuꝫ dn̄o fabularis. Dic ſacerdos. dic
clerice q̄liter cū eiſdē labijs filiū dei obſcula
ris q̄bus oſculat⁹ es filiā meretricis. O iu-
da oſculo filiū hoīs tradis. ⁊ ſup̱ illd̄. i. Coꝝ
xi. Qui mānducat ⁊ bibit indigne iu. ſi. mā. ⁊
bibit. dici glo. Indigne mānducat ⁊ bibit q̄ in
crimine eſt vel irreuerēter tractat. Et Ioh.
xx. Dixit xp̄s Magdal'. Noli me tangē. nō
dū em̄ aſcendi ad patrē meū. ſ. in corde tuo
p̱ defectū fidei formate. Tertio ſciſmatic⁹
⁊ excōicat⁹. Nam nō recte ex̄ eccl'iaꝫ offerūt
ſacrificiū. qm̄ ex̄ eccl'iam nō eſt ſp̄uale ſacri
ficiū verū v̄itate fructus. ⁊ cū ſint ab eccl'ie
vnitate ſeparati oratōes eoꝝ efficaciā non
h̄nt. Dicit em̄ Aug⁹. li. ij. ꝯ Permenianum
qd̄ extra eccl'iam catholicā nō eſt locus veri
ſacrificij. ⁊ Leo papa dicit. vt habetur. i. q. i.
Alibi q̄ in eccl'ia q̄ corpus xp̄i eſt: nec vera
ſunt ſacrificia. nec rata ſacerdotia. Quarto
degradatus. Nam ſacerdos ſi p̱ ſniam eccle
ſie ſit executione ordinis p̄uatus. redditus
eſt impotens ad ſacrificiū offerendū. Hoc
aūt cedit ſibi in detrimentū ſp̄ualis fruct⁹.
qm̄ degradatis aufert̄ executio quaſi in ꝑpe
tuū ꝯdēnatis. Quinto pctōr manifeſtus:

Et public⁹ vſurari⁹: ⁊ raptor: public⁹: qꝛ dñs
p̄cepit. Mat. vij. No lite ſctm̄ dare canibus.
maxime aūt daꝛ canib⁹ ſctm̄. Cū hoc ſacr̄m
daꝛ his pctōribus manifeſtis p eu identiaꝫ
facti. Sexto hyſtrio ⁊ magus. Vn̄ Cypri
anus ſcribit ad quedā. p dilectiōe tua ↄſulē
dū me exiſtima ſti. q̄d videaꝛ de hyſtrioni
bus. ⁊ mago illo q̄ apud vos ↄſtitut⁹. adhuc
in artis ſue dedecore pſeuerat an talib⁹ ſa
cra cōio cū ceteris xp̄ianis debeat dari. pu
to nec maieſtati diuine: nec euāgelice diſci
pline ↄgruere ut pudor ⁊ honor eccl̄ie tā tur
pi ⁊ infami ↄtagione fedeꝛ. hec ille. Etiā in
cātatores diuini ſortilegi. arioli. expellūtur
a ſacra cōione: niſi reſipuerint. tūc em̄ pote
rūt cōicare. Vn̄ in cōcilio cartaginenſi legiꝛ
Scenicis atq3 hyſtrionib⁹ ceteriſq3 hmōi p
ſonis vel apoſtatis ↄuerſis ad deū: recōcili
atio nō negeꝛ. Septimo fornicator cōcubi
narius ⁊ pollutus. Tales em̄ ſumētes corp⁹
xp̄i cōparanꝛ iude xp̄m oſculanti: q̄ꝛtuꝫ ad
ſimilitudinē criminis: quia vtriq3 ex ſigno ca
ritatis deū offendūt. Vn̄ Hieron̄. dicit ſup
Mat. Si panes ꝓpōnis ab hijs q̄ vxores
tetigerāt comedi nō poterant. Quātomagi
panis q̄ de celo deſcendit nō pōt ab hijs qui
cōiugalib⁹ pauloante beſere amplexib⁹ cō
tingi. ⁊ Leuiꝛ. xv. dr̄. Vir a quocūq3 exierit
ſemen coitus imūdus erit vſq3 ad veſperā
Et Deuꝛ. xxiij. dr̄. Si fuerit inter vos hō q̄
nocturno pollut⁹ ſit ſomnio: egredieꝛ extra
caſtra: ⁊ nō reuerteꝛ priuſq3 ad veſperā la
ueꝛ aqua. Octauo homicidio inuolut⁹. nā
ſi ſomniū homicidii ꝓuenit ex cā q̄ eſt pctm̄
mortale: impedit a ſumptione hui⁹ ſacramē
ti rōne ſue cauſe. q̄ maxime apparet in ho
micidio volūtario: nō ſic aūt in caſuali. No
no ꝓus cibatus. Vn̄ Aug⁹. li. iij. Reſponſionū
ad Januariū dicit. Placuit ſpūiſctō: vt in
honorē tāti ſacramēti ꝓus in os xp̄iani dñi
cum corpus intraret q̄ꝫ ceteri cibi. Et hoc ē
ꝓpter piculū vomit⁹ ⁊ ebrietatis. Que q̄n
q3 ↄtingūt ex hoc q̄ꝫ hoīes inordinate cibis
vtunꝛ. Sicut ⁊ apl's dicit i. Cor. xi. Alius
quidē eſurit: alius aūt ebrius eſt. Itaq3 cuꝫ
cōuenitis ad manducandū. ſ. corpus dñi in
uicē expectate. Si qs aūt eſurit domi man
ducet. Super quo dicit gl. Si qs eſurit ⁊ im
patiens non vult expectare alios: domi mā
ducet ſuos cibos. ſ. i pane terreno paſcaꝛ. nec
poſt euchariſtiam ſumat. Secus eſt de infir
mis. Decimo irreligioſus qui inhoneſta
tes cōmittit in eccleſia, ſm illud. i. Cor. xi.

Nunquid domos nō habetis ad manducā
dum ⁊ bibendū? Aut eccleſiaꝫ dei ↄtēnitis:
⁊ confunditis eos q̄ non habent. Undeci
mo Odioſus q̄ aliū odio iniquo deſpicit
Xp̄s em̄ q̄ eſt res hui⁹ ſacramēti: caritatem
preexigit in ſumente. q̄m ex caritate ſeipſuꝫ
patri obtulit in ſacrificiū. ⁊ nobis ſe prebuit
in ſacramentū. Ideo dr̄. i. Cor. xi. Cōuenie
tibus vobis in vnū. ſ. locū eccleſie. Sed aīo
diſſentientib⁹: iam nō eſt dñicam cenā man
ducare. Peccatū em̄ ſic indigne māducan
tium xp̄m in hoc ſacramento: cōparaꝛ pctō
occidētiū xp̄m. Vn̄ ſup illud. Quicūq3 mā.
pa. vel bi. ca. do. indi. re. e. cor. ⁊ ſan. do. dicit
glo. i. ac ſi xp̄um occiderit punieꝛ. perſeq̄tur
em̄ xp̄m in mēbris ſuis. Act. ix. Saule ſau
le q̄d me pſequeris. Duodecimo vſus rō
nis ꝓuatus. Eadē em̄ rō eſt de pueris recen
ter natis. ⁊ de amētibus q̄ nunq̄ꝫ habuerūt
vſuꝫ rōnis. vnde talib⁹ nō ſunt ſacra miſte
ria danda. Requiriꝛ em̄ q̄ꝫ aliqs ad hoc ſa
cramentū cū deuotione ⁊ precedēti ſui exa
minatione accedat. ſm illud. i. Cor. xi. Pro
bet aūt ſeipſum hō ⁊ ſic de pane illo edat: ⁊
de calice bibat. ſed hoc non pōt eſſe in hijs q̄
carent vſu rōnis. Nec tn̄ p hoc aliqd detri
mentū ſalutis patiunꝛ. Dicit em̄ Aug⁹. ſcri
bens Bonifacio. Tūc vnuſq3q3 fideliū cor
poris ⁊ ſanguinis dñi particeps fit. ſ. ſpūa
liter: q̄n in baptiſmate membrū corpis xp̄i
efficitur. Decimotertio a demone vexatus
Arreptitij em̄ q̄ erguminj dicunꝛ ⁊ furioſi.
in qbus nondū eſt vis demonis extincta. q̄
viget in eis cū corporaliter ab imūdis ſpi
ritibus vexanꝛ: nō eſt hoc ſacramentū exhi
bendū. qꝛ in eis nulla precedit mentis deuo
tio. Si aūt aliqn̄ eſſent mētis cōpotes: ⁊ ap
paret in eis aliqua hui⁹ ſacramēti deuotio.
non eſſet eis hoc ſacramētū negandū. vnde
Caſſianus dicit. Eis qui ab imūdis vexā
tur ſpiritibus: cōionem ſacroſanctā a ſenio
ribus noſtris nunq̄ꝫ meminim⁹ interdictaꝫ
Decimoquarto ad aliā ſpeciē videndam
eleuatus. Si em̄ miraculoſe corpus xp̄i in
altari ſub ſpecie carnis appeat: aut ſanguis
ſub ſpecie ſanguinis nō eſt ſumendū. Dicit
em̄ Hieron̄. ſuper Leuiꝛ. de hac q̄dem ho
ſtia que in xp̄i cōmemoratione mirabiliter
fit. De illa vero quā xp̄s in ara crucis obtu
lit. ſm ſe nulli edere licet. Contingit em̄ q̄n
q3 tale miraculum ad veritatem fidei cōpro
bandam. Exemplum. Sacerdos quidaꝫ ve
niens Bolſenam oppidū non longe diſtās.

ab vrbe veteri. in qua ciuitate Vrbanus pa
pa quartus cum curia reſidebat, dum cele-
braret miſſam inter verba ↄſecrationis du-
bius in fide. viſibiliter vidit hoſtiam in for-
ma pietatis: ⁊ ſanguinem ſuperfluere in ca
lice. Cum autem cooperiret cum corporali:
apparuit forma pietatis in ſingulis parti-
bus corporalis. Cūq̧ nec ſic occultare vale
ret coactus eſt populo aſſiſtenti miraculum
patefacere. Qd̄ vt populus cōperit. ſubito
peruenerunt vrbem veterē nunciantes Ro
mano pontifici mirabilia huius ſacramen
ti. Stupente autem curia per ſummū pon-
tificem deliberatum eſt ꝙ feſtum corporis
xp̄i per vniuerſam eccleſiam celebraretur.
Impoſuitq̧ ſancto Thome de aquino ordi
nis noſtri predicatorꝝ: vt officium de corpo
re xp̄i cōficeret ſm̄ vſum oīm eccl'iarū. qd̄
⁊ fecit. In cuius rei teſtimoniū. In faciē ec-
cleſie Bolſene depictū eſt miraculum ſacer-
dotis celebrantis. poſt depictus eſt ſanct⁹
Tho. ſedens in cathedra circūſtante curia
hui⁹ ſacramēti officiū dictans. vltimo depi
ctus eſt crucifixus alloquēs ſctm̄ Thomā
corā eo genuflexum. ⁊ dicēs. bn̄ ſcripſiſti de
me Thoma ⁊c. ideo eccleſia hoc feſtum ce-
lebrat.

Quinto caro xp̄i vere ē

cibus comprehenſorꝝ. Hoc autem erit quā-
do xp̄s ſe hoīem glorificatū ⁊ verū dei filiū
Collecta omni multitudine ſanctorꝝ in cor-
poribus ⁊ ſpiritibus gl'ificatis in fine mun-
di ōn̄det. vt ipſum videant oēs ſicut eſt. ſ. in
diuinate ⁊ humanitate gl'ificatū. In hac ce
na ſunt q̄ttuor. Primo loci altitudo. Eſa.
lviij. Delectaberis ſuper dn̄o: ⁊ ſubſtollā te
ſuper altitudinē terre: ⁊ cibabo te hereditā-
te Jacob patris tui. Nam dn̄s loquēs de co
meſturis ſecū in celo altiſſimo. ait p̄ri. Joh.
xvi. Pater quos dediſti mihi volo vt vbi ego
ſum: ⁊ illi ſint mecū: vt videant claritatē me
am quā dediſti mihi. ſ. hāc videre eſt hoc ſa
cramentū ſumere. Secundo loci latitudo.
Baruch. iij. O iſrael magna eſt dom⁹ dei: ⁊
ingens locus poſſeſſionis eius. magnus et
nō habet finē. excelſus ⁊ immenſus. Ter-
tio loci pulchritudo. Eccl'. xliij. Species celi
gloria ſtellarū i. angelorꝝ ⁊ hoīm btōꝝ. Da.
xij. Qui ad iuſticiā erudiunt plurimos erūt
quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Mul
to enim pulchriores erunt ille ſtelle rōnales
celo empyreo infixe: ꝙ ſint hee materiales
in firmamento diſpoſite. Quarto manſio
num multitudine. Joh. xiiij. In domo p̄ris
mei manſiones multe ſunt. Et Eſa. xxv. Et
faciet dominus exercituū in monte hoc om
nibus populis cōuiuiū pinguium: cōuiuiū
vindemie: pinguiū medullatorū: vindemie
defecate. ⁊ precipitabit in monte iſto faciē
vinculi colligati ſuper omēs populos. ⁊ te-
lam quā orditus eſt ſuper vniuerſas natio
nes: precipitabit mortem in ſempiternum
⁊ auferet dominus deus oēm lachrymam
ab omni facie: ⁊ opprobrium populi ſui au-
feret de vniuerſa terra. In hac cena celeſti
apponent quattuor fercula. Primum fer-
culum erit caro xp̄i glorificata: ⁊ hoc ſenſu
exteriori p̄cipiet. Nam bonū ⁊ gl'ioſum erit
videre oculo corp̄ali glorificato. xp̄i carnem
gl'ificatā. Job. xix. Quē viſurus ſum ego ip̄e
⁊ oculi mei cōſpecturi ſunt. Secundū erit
aīa xp̄i ab omī penalitate in reſurrectiōe li-
berata. ⁊ hoc percipiet oculo intellectuali.
Tertiū erit gr̄a ſpūſſancti qua ipſius xp̄i
anima ſm̄ oēm plenitudinem fuit repleta.
⁊ hoc erit optimū videre in ea gr̄am ↄſum-
matā lumine altiori. Quartū erit ipſi⁹ xp̄i
diuina natura humanitate vnita. ⁊ hoc erit
ſup optimū: q2 q̇ videbit eū videbit ⁊ patrē
ipſum gn̄antem. videbit ⁊ ſpm̄ſctm̄ ab vtro
q̧ p̄cedentem. Joh. xiiij. Philippe q̇ videt
me: videt ⁊ patrē. De hac cena dr̄ Heſter i.
Aſſuerus rex tertio anno imperij ſui fecit
grande cōuiuiū cunctis principibus ⁊ pue-
ris ſuis: vt oſn̄deret diuitias glorie ſue. mul
to tempore. ſ. centum octoginta diebus. Per
hunc regē ſignificat xp̄s. qui t̄pe legis gra-
tie: quod eſt tertium: faciet magnū cōuiuiū
ſcȝ eterne dulcedinis. omībus ſanctis: quod
erit glorioſum: deſignatū per centum: ⁊ erit
in octaua reſurrectionis generalis omniū
deſignata per numerū octogenariū.

Sexto caro chriſti vere ē

cibus catholicorꝝ. De quib⁹ dicit. Apocal.
xix. Beati qui ad cenam nuptiarū agni vo-
cati ſunt. Hec cena fuit figurata p̄ nuptias
factas in chana galilee. vt dr̄ Joh. ij. chana
interpretat zelus. Galilea tranſmigratio.
Et xp̄us p̄pter zelum ⁊ infinitā caritatem:
inſtituit ſacramentum corporis ⁊ ſanguinis
ſui. vbi panis ⁊ vinū tranſmigrāt de vna ſub
ſtātia ī aliā. pſ. Zel⁹ dom⁹ tue comedit me. i.
comeſtibilē fec̄ me. ⁊ Joh. xiij. dr̄. Cū dilexiſ
ſet ſuos q̇ erāt ī mūdo. in finē dilexit eos: ⁊
cena facta. ſup q̊ Aug⁹. li. r̄n̄ſionū ad ianua
riū dicit. Saluator noſter quo vehemētius

cõmendaret myſterij illius altitudinem. vlti
muꝫ hoc voluit infigere cordibꝰ et memorie
diſcipuloꝝ a quibus ad paſſionẽ diſceſſurus
erat. Propterea dixit diſcipulis ſuis Luce.
xxij. Deſiderio deſideraui hoc paſcha mãdu-
care vobiſcũ. quaſi diceret. Ad mãducandũ
vobiſcũ nõ me induxit famis aut ſitis anxiꝰ
appetitus. ſed ĩmenſe charitatis affectus. vt
ꝑ hanc finalẽ comeſtionẽ ſitis memores di-
lectionis quã ad vos habui: ꝑ quã vobiſcuꝫ
comedi meipm̃ in cibuꝫ vobis dedi. memor
illius btẽ delectatiõis mee cũ patre ⁊ ſpiritu
ſancto: quã vobis in ſacr̃o cõicaui: vt eiuſdẽ
beatitudinis etiã vos ſitis ꝑticipes. vt ſicut
nunc in ſpe: ita in nouiſſimo etiã in re edatis
⁊ bibatis ſuꝑ menſam meã in regno meo.
In hac cena nouiſſima ꝓpoſuit xp̃s ſuis fi-
delibus exẽpla grandis ſanctitatis. vt patet
Primo fomentuꝫ fraterne cõionis. ſ. cum
familiaribus ſobrie cõuiuare ⁊ raro. Vñ nõ
niſi ſemel xp̃s ante ſuã paſſionem legit̃ ꝓcu
raſſe cõmune cõuiuiũ: ⁊ cũ paucis quos ele-
gerat ab initio: q̃bus reuelauit myſteriuꝫ re-
gni dei. Secũdo exemplũ interne humilia-
tionis. Vñ Ioh. xiij. dicit. Exẽplum dedi vo-
bis: vt queãdmodũ ego feci vobis: ita ⁊ vos
faciatis. Exempluꝫ humilitatis oſtẽdit in pe
dum ablutõne. Geñ. xiij. Afferã pauxilluꝫ a
que ⁊ lauẽtur pedes veſtri: requieſcite ſub arbo
re: ponãq; buccellã panis ⁊ confortet̃ cor ve
ſtrum. Iſta verba que dixit Abrahã angelis
adimpleuit xp̃s in apl̃is. Qm̃ ſurgit a cena:
ponit veſtimenta ſua: mittit aquã in peluim
lauat pedes diſcipuloꝝ. ⁊ hoc in ſignũ humi
litatis. Aug. Didicimus fratres humilitateꝫ
ab excelſo: faciamꝰ inuicẽ humiles. q̃d humi-
liter fecit excelſus. nec dedignet̃ q̃d fecit xp̃s
facere xp̃ianus Tertio argumentũ ſuꝑne
dilectiõis: q̃ñ corpus ſuũ ⁊ ſanguinẽ ſub ſpe-
ciebꝰ panis ⁊ vini dedit diſcipulis. In argu-
mentum dilectiõis corpus ⁊ ſanguinẽ ſuum
dedit amicis. ſ. fidelibus in eũ credentibꝰ. de-
dit inimicis. ſ. iude ꝓditori nõ figuraliter. ſed
realiter. Unde. iiij. Reg. vi. dicit̃. Et vna mu
lier alteri dixit. Salua me dñe mi rex. mulier
iſta dixit mihi. Da filium tuũ vt comedamꝰ
eum hodie. Dedi ergo filiũ meũ ⁊ comedi-
mus. Dixiq; ei die altera. Da filiũ tuũ vt co-
medamus eũ. Que abſcondit filiũ ſuũ. Mu
lier ṗma eſt beata virgo q̃ dedit filiũ ſuuꝫ in
cibum ⁊ potum nature humane ne periret: ſꝫ
haberet vitam eternã. Quia ſumptio xp̃i ſub
hoc ſacr̃o ordinat̃ ſicut ad fineꝫ ad fruitionẽ
patrie. Ubi angeli eo fruuntur. Et quia ea q̃
ſunt ad finẽ deriuant̃ a fine. Inde eſt ꝙ iſta
manducatio xp̃i qua eũ ſumimus ſub hoc ſa
cramento. deriuat̃ ab illa manducatiõe qua
angeli fruũtur xp̃o in patria. Ideo dicit̃ ho-
mo mãducare panẽ angeloꝝ. q᷑ ṗmo ⁊ ṗnci
paliter eſt angeloꝝ qui eo fruuntur in ꝓpria
ſpecie. Secũdaria aũt eſt hoĩm qui xp̃m ſub
hoc ſacramẽto accipiũt. Sed natura huma-
na eſt mulier que filiũ ſuũ cõtra pactũ abſcõ
dit. q᷑ ſenſum ſuũ mortificare contẽnit. Rex
aũt ait mulieri. Nõ te ſaluet dñs: vnde ſalua
re te poſſum: de area: an de torculari? Nõ ſic
r̃ndit xp̃us. q̃m ſaluat de area granũ tritici: ſe
in cibum dando: ⁊ de torculari: de ſeuera vite
ſanguinẽ ſuũ in potum quaſi vinũ prebendo
Quarto dictamentũ externe cohortatiõis
Inuitabat em̃ ⁊ exhortabat̃ fideles ⁊ catho
licos ad humilitatẽ: ad charitatẽ: ad orõneꝫ:
ad aduerſoꝝ patientem tolerationẽ. vt pateꝫ
in ſermone ꝓlixo: quẽ ad diſcipulos habuit.
Ideo ꝓuerbi. viij. dicit̃. Iuſti ſunt ſermones
mei. nõ eſt in eis prauuꝫ quid neq; ꝑuerſum
recti ſunt intelligentibus: ⁊ equi inuenienti-
bus ſcientiam. Quinto documentũ frater-
ne cõpaſſiõis. q̃m in cena turbatꝰ eſt ſpũ. mi
ſericordie iude cõpatiens. quẽ a ſua malicia
cohercebat. mõ ꝑ amorẽ ipſum amicũ vocan
do. Math. xxvi. Amice ad quid veniſti? mo-
do per pudorẽ: ipm̃ cõmenſalem habẽdo. ibi
deꝫ. q̃ intingit manũ mecũ in parapſide. mõ
per timorẽ ei penam ꝑdicendo. ibidẽ. Ve au
tem hoĩ illi ꝑ quẽ filiꝰ hoĩs tradet̃. modo per
obſequiũ ei humilitatis ſeruitiũ impendẽdo
quãdo pedes eiꝰ lauit. Augu. Non dedigna-
tus eſt xp̃us iude pedes lauare: cuiꝰ manꝰ vi-
debat in ſcelere. modo per myſteriũ ipm̃ cor-
pore ⁊ ſanguine ſuo cõicando. Vñ xp̃s iudã
cõicauit ſuo corpore ſicut ceteros apl̃os. ali-
ter exaſperatꝰ ſumpſiſſent occaſionẽ peccãdi.
Criſo. Particeps exiſtẽs miſterioꝝ ꝯuerſus
nõ eſt. vñ fit ſcelus eiꝰ vtrinq; immanius. vel
quia tali ꝓpoſito imbutꝰ adijt myſteria. tum
q᷑ audiẽs melior factꝰ nõ fuit: nec metu: nec
beneficio: nec honore. Sexto monimentuꝫ
eterne ꝓpoſitionis. Cum. n. oporteat ſemper
orare: ⁊ nõ deficere. Luce. xviij. Maxime tñ
morte imminẽte. vñ xp̃us inſtante captione
ſua. auulſus eſt a diſcipulis ſuis quantuꝫ eſt
iactus lapidis: ⁊ poſitis genibus orabat ꝓli-
xius factꝰ in agonia. quibus etiã ꝓdixerat. vi
gilate ⁊ orate ne intretis in tẽptationẽ. dãs
nobis exemplum: vt mortẽ orõne ꝑueniamꝰ

Qualiter aūt catholici habere ſe debeant
ad hoc ſacr̄m. ſciendum ꝙ quadruplex erat
genus ſacrificioꝝ in veteri lege. Primū et
ꝑcipuū erat holocauſtuȝ q̄ſi totū incenſum.
quia totū cōburebaṫ in honorē dei. ⁊ nihil ex
eo comedebaṫ. Hmōi eñ ſacrificiū offereba
tur deo ſpāliter ad reuerentiā maieſtatis ip
ſius. ⁊ amorē bonitatis eiꝰ. ⁊ cōueniebat ſta
tui ꝑfectionis q̄tum ad impletionē cōſilioꝝ
ideo totū cōburebatur. vt ſicut totū aīal reſo
lutum in vaporē ſurſum aſcendebat. ita etiaȝ
ſignificaretur totuȝ hoīem ⁊ alia q̄ ipſiꝰ ſunt
dei domīo eſſe ſubiecta. ⁊ ei eſſe offerenda.
Secūduȝ erat hoſtia ꝓ peccato q̄ offereba
tur deo ex neceſſitate remiſſionis peccati: et
cōueniebat ſtatui ꝑnitētiū in ſatiſfactōe pec
catoꝝ. tale ſacrificiū diuidebaṫ in duas ꝑtes
Nam vna pars eiꝰ cōburebaṫ. alia v̄o cede
bat in vſum ſacerdotū: ad ſignificandum ꝙ
expiatio peccati fit a deo ꝑ miſteriū ſacerdo
tum. Tertiū erat hoſtia pacifica: ꝓ gr̄arum
actione. ⁊ cōueniebat ſtatui ꝓficientiū in im
pletione mādatoꝝ: q̄ comedebaṫ in ip̄a die:
ſed vbiq̄ȝ in hieruſalē. Quartū erat hoſtia
pacifica ꝓ voto ⁊ ſalute ⁊ ꝓſperitate offerē
tium. ex debito beneficij accepti vel accipiēdi
⁊ iſta diuidebaṫ in tres partes. Nā vna ꝑs
incendebatur ad honorē dei. alia pars cede
bat in vſum ſacerdotuȝ. Tertia vero pars in
vſuȝ offerentiū: ad ſignificandū ꝙ ſalus ho
minis ꝓcedit a deo mediantibꝰ miniſtris dei
cooꝑantibꝰ ipſis hoībus q̄ ſaluanṫ. Inter
oīa aūt dona ⁊ beneficia q̄ deus humano ge
neri iam per peccatū lapſo dedit. ꝑcipuū eſt
ꝙ dedit filiū ſuū. Vn̄ diciṫ Ioh. iij. Sic deus
dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenituȝ daret.
vt oīs q̄ credit in ipſum nō pereat. ſed habe
at vitā eternā. ⁊ ideo potiſſimū ſacrificiū eſt
quo ip̄e xp̄s ſeip̄m obtulit deo in odorē ſua
uitatis. vt dr̄ Eph. v. Et ꝓpter hoc om̄ia alia
ſacrificia in veteri lege offerebanṫ. vt h̄ vnuȝ
ſingulare ⁊ ꝑcipuū ſacrificiū figuraret taq̄ȝ
ꝑfectū ꝑ impfectū. Vn̄ aplꝰs dicit Hebr. x.
Or ſacerdos veteris legis eaſdeȝ ſepe offere
bat hoſtias: q̄ nunq̄ȝ poſſint auferre peccata
Xp̄us aūt vnā ꝓ pctīs obtulit in ſempiternuȝ
In ſacrificijs aūt diuitū nō offerebaṫ niſi de
tribus generibꝰ aīalium quadrupedū. ſ. de ge
nere boū: ⁊ ouiū: ⁊ caprarū. ⁊ hoc erat cōue
niens in figura xp̄i. quia vt glo. Leuit. ꝑmo
dicit. Xp̄us in vitulo offerṫ ꝓpter virtutem
crucis. in agno ꝓpter innocentiā. in ariete ꝓ
pter principatuȝ. in hyrco ꝓpter ſimilitudīeȝ
carnis peccati. Prouidit autē lex paupertati
offerentium. vt q̄ nō poſſet habere aīal qua
drupes ſaltem offerret auē: quā q̄ habere nō
poſſet offerret panē. ⁊ ſi hoc habere nō poſſȝ
ſaltem offerret farinaȝ vel ſpicas. Turtur ſi
gnificat caſtitatē. colūba charitatē. panis ſi
gnificat xp̄m q̄ eſt panis viuꝰ. vt diciṫ Ioh.
vi. Qui quidē erat ſicut in ſpica ꝓ ſtatu leg̾
nature in fide patrū. erat autē ſicut ſimila in
doctrina legis ꝓphetaꝝ. Eſt aūt ſicut panis
formatꝰ poſt humanitatē aſſumptā. coctus
igne. i. formatus ſpū ſctō: in clibano vteri vir
ginalis. qui etiā fuit coctus in ſartagine ꝑ la
bores quos in mūdo ſuſtinuit. in cruce vero
quaſi in craticula aduſtus. Per imolatiōeȝ
aūt hmōi aīalium deſignaṫ puritas mentis.
quia vt dicit glo. Leuit. i. Vitulū offerimꝰ cū
carnis ſupbiam vincimꝰ. Agnū cū irrōnabi
les motus corrigimus. Edum cū laſciuiā ſu
peramus. Turturē dū caſtitateȝ ſeruamus.
Panes azimos cū in azimis ſynceritat̄ epu
lamur. In colūba ſignificaṫ charitas ⁊ ſim
plicitas mentiſ. Sal ſignificat mortificatōeȝ
carnis. Thus ſignificat deuotionē mēt̄. Hec
eñ eſt ꝓbatio quam docet aplꝰs nos habe
re: dicēs. Probet aūt ſeip̄m hō ⁊ ſic de pane
illo edat. aliter eñ īdigne accedēs ad hoc ſa
cramentū multa mala incurrit. Primo ma
la cōſcientia amplius amaricaṫ. Iob. xx. Pa
nis eiꝰ in vtero illius verteṫ in fel aſpiduȝ in
trinſecꝰ. i. ſumptio panis ſacramētalis malā
cōſcientiam nō iuſtificat: ſed cōdēnat. Se
cundo indigne ſumens grauiꝰ induraṫ. pȝ de
Iuda in quē poſt buccellā īntroiuit ſathanas.
Ioh. xiij. Sic q̄ in criminibus. cōicant duriꝰ
obſcuranṫ quēadmoduȝ luna quāto magis
ſoli appropinquat: tanto ampliꝰ obſcuratur.
Tertio indigne cōicans diutius infirmaṫ.
Vn̄ aplꝰs. i. Coꝝ. xi. dicit. Ideo inter vos mul
ti infirmi ⁊ imbecilles ⁊ dormiūt multi. Su
per quo dicit glo. Infirmi febribꝰ ⁊ alijs mor
bis. Imbecilles longa inualitudine. ⁊ dormi
unt multi ſomno mortiſ. Vn̄ cantaṫ paſcha
li tp̄e. Ab om̄i mortis impetu tuū defēde po
puluȝ. Et. ij. Reg. vi. diciṫ. Or viri Bethſami
te mortui ſunt. q2 viderūt archā dn̄i. ⁊ Oza
mortuꝰ eſt. q2 ip̄am tetigit. Eodē mō cū quis
accedit indigne ad hoc ſacr̄m: corpꝰ xp̄i glori
ficatū nō vnit ſibi corpꝰ pollutū. ſed rapit ab
eo ſi q̄d habet cōueniens corpori glorificato
ſcȝ de vita: fortitudine: ſanitate: caſtitate: ⁊ ce
teris q̄ poſſunt ineſſe illi corpori polluto ſm̄
naturalem diſpoſitionem. Sic aīa xp̄i glori

minus dignū videt̄ illa credere attende ꝙ
corpus chriſti nō eſt ſub hoſtia naturaliter
ſed ſacramentaliter. ⁊ ideo non eſt ibi ſicut
locatū in loco: nec eſt ibi ſub dimenſionibꝰ
ꝓprijs: ſed ſub dimenſionibꝰ que prius fue
rant panis ⁊ vini. ⁊ ideo cū ſubſtātia de ſe
inquantū ſubſtātia nō occupet locū: niſi in⸗
quātū eſt ſub dimenſionibꝰ quātitatis. pro
pterea corpus xp̄i nō requirit locū. nec oc⸗
cupat plus de loco ſub ſacr̄o: ꝙ dimēſiones
panis ſub quibꝰ velat̄ ⁊ tegit̄: occupēt ⁊ re⸗
quirant. Tertio circa predicamentū quali
tatis dubitāt philoſophia ⁊ ſynagoga. quo
modo accidentia panis ⁊ vini. puta figura:
color: ſapor ⁊c. ſint ſine ſubiecto. Remoto
enī p̄ori neceſſe eſt remoueri poſterius. ſed
ſubſtantia eſt naturaliter prior accidente vt
ꝓbat̄. vij. Methaphi. Cū ergo facta conſe⸗
cratione nō remaneat ſubſtātia panis in h̊
ſacramento: videt̄ ꝙ non poſſint remanere
accn̄tia eius. Sctā mater eccleſia p̄mo rn̄
det philoſophie dicēs. Sēſu apparet facta
cōſecratione om̄ia accidentia panis ⁊ vini
remanere. Qđ qđē rōnabiliter ꝑ diuinā ꝓ⸗
uidentiā fit. Primo quidē: q2 non eſt ꝯſue
tum hominibus: ſed horribile carnē hominis
comedere ⁊ ſanguinē bibere. ꝓponit̄ nobis
caro ⁊ ſanguis xp̄i ſumenda ſub ſpeciebus
illoꝝ que frequentius in vſu hoīs veniūt. ſ.
panis ⁊ vini. Secūdo ne hoc ſacramentū
ab infidelibus irridet̄. dū ſub ſpecie ꝓpria
dn̄m noſtrū manducaremꝰ. Tertio vt dū
inuiſibiliter corpus ⁊ ſanguinem dn̄i noſtri
ſumimus. hoc ꝓficiat ad meritū fidei. Hec
tn̄ accidētia in hoc ſacramēto manent ſine
ſubiecto. qđ qđem virtute diuina fieri pōt.
Cū enī effectus magis dependeat a cauſa
p̄ma: ꝙ a cauſa ſecūda. pōt deus q̇ eſt p̄ma
cauſa ſubſtātie ⁊ accidentis. ꝑ ſuam infini⸗
tam virtutē cōſeruare in eſſe accidens ſub⸗
tracta ſubſtantia ꝑ quā ꝯſeruabātur in eſſe
tanꝙ per cauſam ꝓximā. Nam accidentia
illa que inerant ſubſtātie panis poſt conſe⸗
cratione remanent ſine ſubiecto. Alia vero
accidentia que inerant pani mediante quā
titate: modo inſunt ipſi quātitati ſicut prius
Unde ſunt ibi ſine ſubiecto p̄mo. i. ſine ſub
ſtantia: ſed nō ſine ſubiecto ꝓximo. Et licet
in hoc ſacramēto aliud ſit: ⁊ aliud videatur
non tamen eſt ibi vlla falſitas. In naturali⸗
bus enī videmus ꝙ multa aliter apparent
ꝙ ſint. Sol enī apparet quaſi cubitalis ro⸗
tunditatis: ꝙuis multo ſit maioris quanti⸗
tatis. quandoꝗ etiam apparet rubeus: vel
pallidus: qui tamen peregrinarum impreſ⸗
ſionū non eſt ſuſceptiuus Remus in aqua
apparet curuus ſeu fractus: q̇ tamen in rei
veritate eſt rectus ⁊ integer. Etiam febritiē
ti dulcia vident̄ amara. Secundo reſpon
det ſynagoge dicens. Nihil ꝓhibet aliquid
eſſe ordinatum ſm̄ cōmunē legem nature.
cuius tamen contrariū eſt ordinatū ſm̄ ſpe
ciale priuilegium gratie. vt patet in reſurre⸗
ctione mortuoꝝ ⁊ illuminatione cecoꝝ. Nā
marath fluuius amariſſimus erat vt ſitiēs
populus bibere non poſſet. Moyſes miſit
lignum in aquā: amaritudinē ſuam aqua⸗
rū natura depoſuit: quā infuſa ſubito gr̄a
temperauit. Hoc etiam ſignificatū eſt Ge
neſ. xxvij. In Yſaac qui deceptus fuit viſu:
quoniā Jacob non cognouit. Olfactu eſti⸗
mans ſentire odorem veſtimentoꝝ Eſau: ⁊
erat odor Jacob. Guſtu: qm̄ putauit ſe co⸗
medere de venatione Eſau. Tactu: arbitrās
ſe tangere manus Eſau. Solo auditu non
fuit deceptus. cum dixit. Uox Jacob eſt. ⁊
Ezech. xij. dicit̄. Tu fili homīs fac tibi vaſa
tranſmigrationis ⁊ tranſmigrabis ꝑ diem
coram eis. tranſmigrabis autē de loco tuo
ad locum alterū. in cōſpectu eoꝝ. ⁊ efferes
foras vaſa tua: q̄ſi vaſa trāſmigratiōis per
diē in ꝯſpectu eoꝝ. In qbꝰ v̉bis ꝑ vaſa trāſ
migratiōis ſignificāt̄ accn̄tia panis ⁊ vini
q̄ xp̄s ſine ſubiecto eſſe fecit vocās ea q̄ nō
ſunt: tanꝙ ea q̄ ſunt. Sub hijs trāſmigrat de
celo ad altare ⁊ ſpēs ipſas ſacramētales fo
ras exhibet in ꝯſpectu ſacerdotū ⁊ fideliū: q̄
ſi vaſa in qbꝰ latet ipſiꝰ dei ⁊ hoīs p̄clarit as
quēadmodū ibi ſequit̄. In caligīe efferēris
⁊ faciē tuā velab. In nouo q̄ꝫ teſtō: xp̄s ad⸗
huc mortalis exn̄s. oñdit ſe Petro ⁊ Jaco⸗
bo ⁊ iohāni in mōte in habitu gl̄ioſo ꝑ trāſ⸗
figuratiōē. ⁊ tn̄ nōdū erat gl̄ificatꝰ ſm̄ cor⸗
pus. Sil̄r poſt reſurrectiōē ſuā qn̄ corpꝰ
ſuū erat gl̄ioſum: nunꝙ ampliꝰ habitū gl̄ie
dimiſſurꝰ: oñdit ſe duobꝰ diſcipulis eūtibꝰ ī
Emaus in habitu ꝑegrini. ⁊ magdalene in
hītu hortulani. nō ḡ mirū ſi ſub velamīe ac⸗
cidētiū ī ſacr̄o ſe occultat. Quarto circa p̄⸗
dicamentū relatiōis dubitāt philoſophia ⁊
ſyngagoga. quō eq̄liter totꝰ xp̄s eſt in q̄cū
hoſtia ſiue ꝑua ſiue magna. qm̄ equalitas
fundat̄ ſuꝑ vnitate quantitatis: ⁊ ita vide
tur ꝙ determinata quātitas panis ⁊ vini ad
materiā huiꝰ ſacr̄i req̄rat̄. p̄cipue. q2 vt dr̄. ij.
de aīa. oīm natura ꝯſtantium rō ⁊ terminꝰ

magnitudīs eſt ⁊ augmēti. Sancta mater
eccleſia ꝑmo rn̄det Philoſophie: dicens. Q2
in oībus habētibus materiā. rō determīatio-
nis materie ſumit̄ ex ordīe ad finē. ſicut ma-
teria ſerre eſt ferrū: vt ſit apta ſectioni. Finis
aūt hui⁹ ſacramēti eſt vſus fideliū. Vn̄ opor-
teret ꝙ quātitas materie hui⁹ ſacramēti det̄-
minet̄ per cōparationē ad vſum fideliū. Nō
aūt pōt eſſe ꝙ determinet̄ per cōparationeꝫ
ad vſum fidelium qui nūc occurrunt: alioq̄n
ſacerdos habēs paucos ꝑrochianos nō poſ-
ſet conſecrare multas hoſtias. Vn̄ ſeq̄tur ꝙ
materia huius ſacramenti determinet̄ ꝑ com
parationeꝫ ad vſum fideliū abſolute. Nume
rus aūt fideliū eſt indeterminatus, ideo ma
teria hui⁹ ſacramenti nō eſt determinata. Si
cut nec numerus indiuiduoꝝ in eadē ſpecie
eſt determinatus. etiā vnus pater nō determi
natur ex ſe ad certū numerū filioꝝ. Secūdo
rn̄det Synagoge: dicens. Q2 poteſtas mini-
ſtroꝝ eccleſie ad duo ordinatur. Primo qui
dem ad effectū ꝓpriū. Secūdo ad finē effe-
ctus. ⁊ hoc ſcd̄m nō tollit ꝑmū. vnde ſi ſacer
dos intendat cōſecrare corpus xp̄i ꝓpter ali
quem malū finē, puta vt irrideat vel venefi-
cia faciat, ꝓpter intētionē mali finis peccat.
nihilominꝰ tn̄ ꝓpter ꝑtātem ſibi dataꝫ ꝑficit
ſacramentū. vn̄ equalitas vel iequalitas hu
ius ſacramenti nō ſumit̄ penes materiā ei⁹
ſed penes vſum fideliū. vn̄ in ſequētia dicit̄.
Sumūt boni: ſumunt mali: ſorte tn̄ inequali
vite vel interit⁹. Mors eſt malis: vita bonis
vides paris ſumptōis. ꝙ ſit diſp̄ exitus. etiā
māna: licet difformiter colligeret̄: q2 alij pl⁹:
alij minus colligebāt. equaliter tn̄ apud om-
nes inueniebat̄ q̄tum ad menſurā. in nouo
quoq3 teſtō: multiplicatio panū nō eſt facta
ꝑ modū creatiōis. ſed ꝑ additionē extranee
materie in panes ꝯuerſe. Unde Augu. dicit
ſuꝑ Iohēꝫ. Unde multiplicat de paucis gra-
nis ſegetes. Inde in manibus ſuis multipli-
cat q̄nq3 panes. Manifeſtum eſt aūt ꝙ per
cōuerſionem grana multiplicant̄ in ſegetes.
Et lꝫ fuerit multiplicatio ī materia: tn̄ in for-
ma ⁊ ſubſtantia nō fuerūt niſi q̄nq3 panes.
Conſimilit̄ in hoc ſac̄ro nō eſt niſi vnū cor-
pus xp̄i. lꝫ materia panis multiplicet̄. Quī
to circa ꝑdicamentū actiōis: dubitāt philoſo
phia ⁊ ſynagoga: quomō accidētia ſine ſubā
vere nutriāt nō ſolū corp⁹ ſumentis: ſed etiaꝫ
aīam. ⁊ quomō poſſit eſſe ad ꝑiudiciū indi-
gne ſumenti. qm̄ vt dr̄ in li. de gn̄atiōe. Ex eiſ
dem nutrimur ex q̄b⁹ ſum⁹. Spēs aūt ſacra-
mentales ſunt accidētia ex q̄bus hō non cō-
ſtat. Nō em̄ accidēs eſt pars ſubſtātie. ergo
ſpecies ſacramētales nutrire nō poſſunt. Un-
de Ambro lib de ſacramentis dicit. Nō iſte
panis eſt q̄ vadit in corpus, ſed panis vite
eterne q̄ aīme noſtre ſubām fulcit. Cū auteꝫ
omē qd̄ nutrit vadit in corp⁹: apparet ꝙ pa
nis iſte nō nutriat. Sancta mater eccleſia
ꝑmo rn̄det ph̄ie: dicēs. Q2 in ipſa cōſecratio
ne miraculoſe dat̄ quātitati dimēſiue omē id
qd̄ ad materiā ꝑtinet. ⁊ ideo q̄cq̄d poſſet ge-
nerari ex materia panis ſi eſſet totuꝫ pōt ge-
nerari ex ꝑdicta quātitate dimenſiua panis
vel vini nō quidem nouo miraculo. ſed ex vi
miraculi prius facti. ⁊ q2 cib⁹ eo nutrit ꝙ con
uertitur in ſubām nutriti. vt dr̄. ij. de aīa. Spe
cies aūt ſacramētales poſſunt cōuerti in ſub
ſtantiam aliquā q̄ ex eis generat̄. Ideo per
eandem rōnem poſſunt cōuerti in corp⁹ hūa
num ꝑ quā poſſunt cōuerti in cineres: vel in
vermes: ⁊ ꝓpter hoc nutriūt. Et lꝫ ſpēs ſacra
mentales nō ſint ſuba: hn̄t tn̄ virtutē ſubſtā
tie. Sicut q̄titas dimēſiua panis ⁊ vini reti
net naturā ꝓpriā: ⁊ accipit miraculoſe vim ⁊
ꝓprietateꝫ ſube. Sicut em̄ in corpore huma
no calor naturalis cōſumeret humidū radi-
cale: niſi cibus ⁊ potus extrinſecus ſumeret̄
⁊ ꝑ cibū extrinſec⁹ ſumptū deperditū reſtau
retur: aliter homo nō diu viueret. Ita quoq3
ſpūaliter ad vitam gr̄e cōſeruandam ⁊ augē
dam cibus ſpūalis neceſſarius fuit nobis.
Eſtus em̄ vitioꝝ ⁊ carnis cōcupiſcētie ⁊ di-
ſtractiones ⁊ grauamina mūdi: infeſtatiōes
ſpūum malignoꝝ agūt cōtinue cōtra humo
rem noſtre deuotiōis. ⁊ ita impugnāt aīam
noſtrā ꝙ ipſa debilitaret̄ ⁊ deficeret: niſi iſtō
benedictū viaticuꝫ ſumeret: ⁊ cibū acciperet
ſpūaleꝫ. Corpus aūt xp̄i ꝑ excellentiā ſctīta-
tis ⁊ puritatis: ⁊ ꝓpter humorē diuinitatis,
ita fuit ſpūale ꝙ in ipſo ꝑfectiſſime cōcurrūt
⁊ cōueniūt rō cibi ꝑ corporeitatē. ⁊ rō ſpūs ꝑ
ſanctitatē ⁊ puritateꝫ. Idcirco placuit deo ꝑ
talem cibū corporalē reducere hoīem ad pri-
ſtinam ⁊ ꝑmariā puritatē: ⁊ finalē ſanctita-
tem: vt morbo ꝑcedenti cōgrueret medicina
Homo em̄ cecidit a vita ꝑ cibuꝫ corporalē a
deo vetitū: ab hoīe vſurpatū: diabolo ſugge-
rente. ideo fuit cōueniēs ꝙ hō reduceret̄ ad
vitam ꝑ cibū ſpūalem a deo ꝑſtitū: ⁊ ab ho-
mine ſumptū ipō dei filio miſtrante ⁊ operā
te. Et ſicut in natura cibus corporalis nō ſo-
luꝫ nutrit ⁊ fortificat corpus: ſed etiā alterat
⁊ delectat aīam mediante corpore. Etiā hoī

ſebricitanti: panis ⁊ vinū multoties ſunt cā
mortis: q̄ ſanis ꝓficiunt ad ſalutem. ſic eſt de
corpore xp̄i. Secūdo reſpondet ſynagoge
dicēs. Qȝ cōſimile exemplū habemꝰ. iij. Reg.
xix. Cū angelus dn̄i miniſtrauit Helye fugiē
ti a facie Jezabel panē ſubcineritiū. de q̄ He
lyas bis comedit ⁊ ambulauit in fortitudīe
cibi illiꝰ vſq; ad montē dei. Et. ij. palipo. xxvi.
habetur. Qȝ Ozias rex ꝑcuſſus eſt lepra. q̄a
obtulit ſacrificiū qḋ ſibi non licebat. Similit̄
fructus paradiſi quē primi parētes ſumpſe-
runt. in ſe quidē bonus fuit. Sed ipſis ſumē-
tibus fuit cauſa mortis. p̄s. Fiat menſa eoꝝ
corā ipſis in laqueū ⁊c̄. vſq;. ⁊ cum iuſtis nō
ſcribātur. Jn nouo quoq; teſtō ap̄li cōicaue-
runt digne cū xp̄o in cena. Ụn̄ vſq; in diem
reſurrectionis nō comederūt. ſed iudas indi
gne cōicans laqueo ſe ſuſpendit. Ben̄. Cor-
pus xp̄i egrotis eſt medicina ꝑegrinantibus
dieta. debiles confortat. valētes delectat. lā-
guorem ſanat. ſanitatē ſeruat. Fit homo mā
ſuetior ad correptionem: patientior ad labo-
rem: ardētior ad amorē: ſagacior ad cautelā:
fortior ad tutelā: ad obedientiam ꝓmptior:
ad grāꝝ actionē deuotior. hec ille. Sexto
circa ꝑ̄dicamentū paſſionis dubitāt philoſo
phia ⁊ ſynagoga. Quō ad fractionē hoſtie
nō frangit̄ corpꝰ xp̄i. Nam eiuſdē videt̄ eſſe
frangi ⁊ maſticari. Sed verū corpꝰ xp̄i ē qḋ
manducat̄ ergo corpꝰ xp̄i eſt qḋ frangit̄ ⁊c̄.

Sancta mater eccleſia ꝑ̄mo reſpondet phi
loſophie: dicens. ꝙ corpus xp̄i verū nō fran
gitur. Tum quia eſt incorruptibile ⁊ impaſſi
bile. Tum qꝛ eſt totū ſub qualibet ꝑte. quod
eſt cōtra rōnem eiꝰ qḋ frangit̄. Sed fractio il
la eſt ſubiectiue in quātitate dimēſiua panis
ſicut ⁊ alia accidētia. Et ſicut ſpēs ſacramen-
tales ſunt ſacramentū corporis xp̄i veri. ita
fractio hmōi ſpecierū ē ſacramētū dn̄ice paſ
ſionis q̄ fuit in corpore chriſti vero. Ụn̄ fra-
ctio hoſtie tria ſignificat. Primo quidē ip̄aꝫ
diuiſionē corporis xp̄i que facta eſt in paſſi-
one. Secundo diſtinctionē corporis myſtici
ſꝫm diuerſos ſtatꝰ. Tertio diſtributionē grā-
rum ꝓcedentium ex paſſione xp̄i. vt Dyoni.
dicit. iij. ca. eccleſiaſtice hierarchie. Ụn̄ talis
fractio nō inducit diuiſionē xp̄i. Sicut in na-
tura diuiſo ſpeculo nō frangitur imago que
relucet in ipſo. etiā diuiſo corpore homīs nō
diuiditur aīa rōnalis. Secūdo reſpondet
ſynagoge: dicens. Licet hoſtia cōſecrata di
uidatur in plures partes. tamen corpus chri
ſti manet integrū ⁊ illeſum. Sicut de abrahā
legitur Gene. xxij. Qȝ volens immolare fili-
um ſuū Jſaac poſitum ſuper altari. nō Jſaac
ſed arietem iugulauit: Sic in fractiōe hoſtie
nō corpus xp̄i frangitur. ſed quātitas dimē-
ſiua. que ante conſecrationē pani inerat. Jn
nouo quoq; teſtamēto: duo diſcipuli cū qui-
bus xp̄s velut ꝑegrinꝰ ambulauit in Emaus
cognouerūt eū in fractione panis. ⁊ ip̄e eua-
ſit ab ocu. eoꝝ. Septimo circa ꝑ̄dicamentum
vbi: dubitant philoſophia ⁊ ſynagoga. Quō
idem corpus xp̄i numero ſꝫm idem eſſe pōt
eſſe in diuerſis locis. puta in diuerſis altari-
bus. Om̄ locus ſpecierū panis nō eſt vacuꝰ.
Natura eīn nō patit̄ vacuū. nec eſt ibi ſubſtā
tia panis. ſed eſt ibi ſolū corpus xp̄i. ergo cor
pus xp̄i replet locū illū. ſed om̄e qḋ replet lo
cum aliquē eſt in eo localiter. ergo corpꝰ xp̄i
eſt in hoc ſacramēto localiter. Sancta ma
ter eccleſia ꝑ̄mo reſpōdet philoſophie: dicēs
Qȝ corpus xp̄i nō eſt in hoc ſacramēto ſꝫm ꝓ
priū modū quātitatis dimēſiue: ſed magis
ſꝫm modū ſubſtātie. om̄e aūt corpus locatū
eſt in loco ſꝫm modū quātitatis dimenſiue.
inq̄ntū. ſ. cōmenſuratur loco ſꝫm ſuā quanti-
tatem dimenſiuā. Unde corpus xp̄i nō ē in
hoc ſacr̄o ſicut in loco: ſed ꝑ modū ſubſtātie.
eo. ſ. modo quo ſubſtātia cōtinetur a dimen-
ſionibus. qꝛ ſubſtantia corporis xp̄i ſuccedit
ſube panis in hoc ſacramēto. Et ſicut ſubſtā
tia panis nō erat ſub ſuis dimenſionibꝰ loca
liter. ſed ꝑ modū ſubſtātie. ita nec ſubſtantia
corporis xp̄i. Nec t̄n ſubſtātia corporis xp̄i ē
ſub eīn illaꝝ dimenſionū: ſicut erat ſubſtātia
panis. ⁊ ideo panis rōne ſuarū dimenſionū
localiter erat ibi. qꝛ cōparabat̄ ad locū medi-
antibus ꝓprijs dimēſionibꝰ. Subſtātia aūt
corporis xp̄i cōparatur ad locū illū median-
tibus dimenſionibus alienis. Jta ꝙ ecōuer
ſo dimenſiones ꝓprie corporis xp̄i compa-
rantur ad locū illū mediāte ſubſtantia quod
eſt cōtra rōnem corporis locati. Unde nullo
modo corpus xp̄i eſt in hoc ſacramento lo-
caliter. neq; locus ille in quo eſt corpꝰ xp̄i eſt
vacuus. neq; etiā ꝓprie eſt repletus ſubſtā-
tia corporis xp̄i q̄ nō eſt ibi localiter. Sꝫ eſt
eſt repletus ſpeciebus ſacramentoꝝ q̄ habēt
replere locū. vel ꝓpter naturā dimenſionū.
vel ſaltem miraculoſe: ſicut ⁊ miraculoſe ſub
ſiſtunt per modū ſubſtantie. Nam verbū vo
cale ab ore loquētis vnū ⁊ ſolum ꝓcedēs ad
aures oīm audientiū defert̄. qḋ tamē ibidē
remanet in corde ꝓferentis. Eodem modo
corpus xp̄i ſemꝑ remanet in celo. ⁊ t̄n vera-

citer eſt in altari:⁊ in ore oīs ſumentis.Etiā
lux ſolis cū vnica ſit in pluribꝰ locis relucet.
Similiter natura ſpēi vna exñs:eſt in omni
bus ſuis indiuiduis. Secūdo reſpondet ſy
nagoge:dicens.Qꝛ corpus xp̄i nō eſt in hͦ ſa
cramento diffinitiue.qꝛ tunc nō eſſet alibi ꝙ̄
in hoc altari:vbi cōficit hoc ſacramentū.cuꝫ
tamē ſit ⁊ in celo in ꝓpria ſpecie.⁊ in multis
alijs altaribus ſub ſpē ſacramēti. Neqꝫ etiaꝫ
eſt in hoc ſacramēto circūſcriptiue.qꝛ nō eſt
ibi ſm̄ cōmenſurationē ꝓprie quātitatis.Qꝛ
aūt nō eſt extra ſupficiē ſacramēti:nec eſt in
alia pte altaris.nō arguit ꝙ ſit ibi diffinitiue:
vel circūſcriptiue.Sed ꝙ incepit ibi eſſe p cō
ſecrationē ⁊ cōuerſionem panis ⁊ vini. Hu-
ius eñ ſimile hētur Nume.xi. Qꝛ deus acce-
pit de ſpū moyſi ⁊ dedit.lxxij.viris.nec tamē
priuauit moyſen ſpū.Etiā.iiij.Reg v.dicit.
ꝙ Helyſeus exñs in cella:erat pñs ī via qñ
Gyezi puer ſuus accepit veſtimenta ⁊ talē-
ta a Naamā curato a lepra.In nouo quoqꝫ
teſtamēto habetur.ꝙ idem ſuppoſitū nume
ro filij dei erat in celo ī ſepulcro:⁊ in inferno
poſt paſſionē eiꝰ. Octauo circa p̄dicamen-
tum qñ:dubitant philoſophia ⁊ ſynagoga.
Quomō nō cōſumitur corpꝰ xp̄i.cū tñ conti
nue fideles cōicent:⁊ manducet ipſum Dm̄
vt dicit Innocē.iij.in quadā decretali. Xp̄s
tunc tale corpꝰ dedit diſcipulis q̄le habuit.ſꝫ
xp̄us in cena habuit corpus paſſibile ⁊ mor
tale.ergo corpus paſſibile ⁊ mortale diſcipu
lis dedit. Sed tale corpus tandē cōſumitur
cū manducat.ğ ⁊c. Sancta mater eccleſia
p̄mo reſpondet philoſophie:dicēs.ꝙ idē ve-
rum corpus xp̄i erat:qđ a diſcipulis tūc in ꝓ
pria ſpecie videbatur ⁊ in ſpecie ſacramēti ſu
mebatur.Nō aūt erat impaſſibile ſm̄ ꝙ in ꝓ
pria ſpecie videbatur.qñimo erat paſſioni pa
ratum.vñ nec ipm̄ corpus qđ in ſpecie ſacra-
menti dabat impaſſibile erat.impaſſibili tñ
mō erat ſub ſpecie ſacramēti ꝙ in ſe erat paſ
ſibile.Sicut eñ viſio reqrit cōtactū corporis
qđ videt ad circūſtantiā mediū viſionis.ita
paſſio reqrit cōtactū corporis:qđ patitur ad
ea q̄ agūt.Corpꝰ aūt xp̄i ſm̄ ꝙ eſt ſub ſacra-
mento nō cōparat ad ea q̄ circūſtāt median
tibꝰ ꝓprijs dimenſionibꝰ qbus corpa ſe tan-
gunt:ſed mediātibꝰ dimenſionibꝰ ſpē ruꝫ pa-
nis ⁊ vini.⁊ iō ſpēs ille ſunt q̄ patiūtur ⁊ vi-
dent:⁊ cōſumūtur nō aūt ipm̄ corpꝰ xp̄i. Si
cut eñ ab vna ſola candela infinite candele
accendūtur.nec tñ lumē p̄me ꝯſumit:etiā a-
lie tñ hñt de lumie ſicut p̄ma eodē mō ē hic.
Secūdo rñdet ſynagoge dicēs.ꝙ corpꝰ xp̄i
ex diuturnitate mādicatiōis nō cōſumit.ſic
nec lechitus olei:nec ydria farine defecerunt
p tres annos ⁊ dimidiū de qua comederunt
Helyas:vidua ſareptana ⁊ filiꝰ eiꝰ.vt dr̄ iij.
Reg xvij.In nouo quoqꝫ teſtō:ſeptē panes
ſuffecerūt.iiij.milibꝰ hoim̄.⁊ tñ ſupfuerūt ſe-
ptem ſporte fragmentoꝝ.vt dicit Mar.viij.
Nono circa p̄dicamentū Situs:dubitabāt
philoſophia ⁊ ſynagoga.quō corpꝰ xp̄i in ce
lo taꝫ ſubito deſcēdat in hoſtiā ſup altari.cū
ſit tanta diſtantia vtriuſqꝫ ab alterutro.Dic
eñ ambro.li.de ſacramētis.Qꝛ illud ſacramē
tum xp̄i ſermone ꝯficit.Sꝫ ſermo xp̄i ſucceſ-
ſiue pfert.ğ hec cōuerſio fit ſucceſſiue. Sā
cta mater eccl'ia rñdet p̄mo phie:dicens.Qꝛ
hec cōuerſio eſt inſtantanea Primo quidē.
qꝛ ſuba corporis xp̄i ad quā terminat iſta cō
uerſio.nō ſuſcipit maius nec minꝰ.Scđo qꝛ
in hac ꝯuerſiōe nō eſt aliqđ ſubcm̄ qđ ſucceſ
ſiue p̄paret.Tertio qꝛ agit infinita v̄tute dei
Nam in vltio inſtāti ꝓlatiōis verboꝝ fit illa
cōuerſio.tūc eñ cōplet verboꝝ ſignificatio.
q̄ eſt efficax in ſacroꝝ formis. Sicut eñ lux
ſe vbiqꝫ diffūdit in inſtanti:⁊ oculꝰ ſubito in
tuet celū:cū tñ ſit maxima diſtātia inter ea.
ſic eſt in hoc ſacramēto. Scđo rñdet ſyna-
goge:dicēs.ꝙ exemplū huiꝰ habet Danielis
xiiij.de Abacuch.qui portatꝰ fuit ab angelo
in ictu oculi a iudea in babylonē:⁊ cibato da
niele in momēto ipm̄ repoſuit in iudeā.In no
uo quoqꝫ teſtō dr̄ ꝙ ptes corpoꝝ humanoꝝ
ſūt in diuerſis ptibꝰ mūdi diſpſe.⁊ tñ in mo
mento diuina virtute erit reſurrectio corpoꝝ
vt habetur.i.Coꝝ.xv. Decimo circa p̄dica
mentum habitus:dubitāt philoſophia ⁊ ſy-
nagoga.quō nō apparet xp̄us in habitu glo
rie in hoc ſacramēto ſicut eſt in celo.Cū ha-
bitus glie ſit vna de dotibꝰ corpis glorificati.
⁊ xp̄s poſt reſurrectionē habuerit corpꝰ glori
ficatū.videt ꝙ in habitu glioſe claritatis de-
beat apparere ſub hoc ſacramēto. Sancta
mater eccleſia primo reſpondet philoſophie
dicens.Qꝛ corpus chriſti non poteſt in pro-
pria ſpecie videri niſi in vno loco.Vnde cuꝫ
videatur in propria ſpecie ⁊ adoretur in celo
Ideo ſub propria ſpecie non videtur in hoc
ſacramento ſicut lux ſolis non poteſt videri
ab oculo debili.quoniā excellens ſenſibile po
ſitum ſupra ſenſum corrumpit ſenſum.vt dr̄
iij.de aīma. Secūdo reſpondet ſynagoge:

dicẽs ꝙ etiã de⁹ nõ apparuit in forma glie
ſue. Nam in colũna ignis de nocte ⁊ in colũ
na nubis de die p̄cedebat ppl'm quẽ eduxit
de egypto. Similiter in forma nubis opie=
bat tabernaculũ teſtimonij. Uxor aũt Mã
ne dubitauit mori. q2 viderat dñm. In no=
uo quoqȝ teſtamẽto apparuit xp̄s poſt re=
ſurrectionẽ ſuaȝ diſcipulis ⁊ Thome. ⁊ nõ
in habitu glie. q2 nõ ſuſtinuiſſent. ſicut nec
in tranſfiguratione. Et ſic pȝ ꝙ caro xp̄i ve
re eſt cibus cõfortatiu⁹ mẽtis ⁊ corpis nr̃i.
hic p gratiã: tãdem per gloriam. Amen.

In feſto ſcti Barnabe apl'i. ſmo. xxxvij.

Stis ciuis ſancto=

e rũ Eph. ij. ⁊ in ep'la p̄ntis ſolẽ=
nitatis. Btũs Aug⁹. li. x. de ci=
uita. dei dicit ſic Nos ⁊ bti vna ciuitas ſum⁹
dei. cu⁹ vna pars in nobis pegrinaꝛ. pars
etiã illis opitulaꝛ. Sup quo talem moueo
q̃onem. vtrũ btũs Barnabas ỽtute ſumme
caritatis meruit aſcribi ciuis ſuperne ciuita
tis. ad iſtam q̃onem rñdent duo doctores
noui teſtamẽti. Primus eſt btũs Aug⁹.
ſup pſ. lxiiij. dicẽs ſic. Duas ciuitates faciũt
duo amores. Hierl'm facit amor dei. Baby
loniã facit amor ſeculi. Interrogat ḡ ſe q̃ſ=
qȝ q̇d amet. ⁊ inueniet vbi ſit ciuis. ⁊ ſi inue
nerit ſe ciuẽ Babylonie extirpet cupiditatẽ
plãtet caritatẽ. Si aũt inuenerit ſe ciuẽ hie=
ruſalẽ colat caritatẽ: ſperet libertatẽ. hec ille
Secũdus eſt ſctũs Tho. quotlibet de ỽtu
tibus in cõi. q. iij. art. i. dicẽs ſic. Phus dicit
viij. politicoꝝ: ꝙ ad hoc ꝙ aliq̇s ſit bonus
politicus, req̇ritur ꝙ amet bonuȝ ciuitatis.
Sicut aũt homo in ꝯſortium admittiꝛ ad par=
ticipandum bonũ alicuius ciuitatis efficiꝛ
ciuis illius ciuitatis. ⁊ cõpetũt ei ỽtutes q̃=
dam ad operandũ ea q̄ ſunt ciuiũ ⁊ aman=
dum bonũ ciuitatis. Ita cũ homo per diui=
nã grãm admittiꝛ in participatiõe celeſtis
ciuitatis: que in viſione ⁊ fruitione dei cõſi=
ſtit. fit quaſi ciuis ⁊ ſocius illius btẽ ſocieta
tis q̄ vocaꝛ celeſtis hierl'm. ſm illud Eph.
ij. Eſtis ciues ſanctoꝝ ⁊ domeſti dei. Unde
homini ſic ad celeſtia aſcripto: cõpetũt que=
dam ỽtutes gratuite: q̄ ſunt ỽtutes infuſe.
ad quarũ debitã operationẽ preexigitur a=
mor boni cõis toti ſocietati: quod eſt bonuȝ
diuinũ put eſt beatitudinis obiectũ. Ama=
re autem bonũ alicuius ciuitatis contingit
dupliciꝛ. Uno modo vt habeaꝛ. Alio modo
vt conſeruetur. Amare autẽ bonũ ciuitatis
vt habeatur ⁊ poſſideatur nõ facit bonum
pollliticũ: quia ſic etiam tyrãnus amat bo=
nũ ciuitatis vt ei dñetur. quod eſt magis a=
mare ſeipſum ꝙ̄ ciuitateȝ. Sibi em̃ ipſi hoc
bonũ cõcupiſcit non ciuitati. ſed amare bo=
num ciuitatis vt cõſeruetur ⁊ defendaꝛ. hoc ẽ
vere amare ciuitatẽ quod bonũ pollliticum
facit. intantũ ꝙ aliqui propter bonũ ciuita=
tis cõſeruandũ vel ampliandũ ſe periculis
mortis exponant: ⁊ negligant priuatum bo
num. Sic ergo amare bonũ quod a beatis
participatur vt habeaꝛ vel poſſideatur: non
facit hoĩem ſe bene habẽtem ad beatitudi=
nem. quia etiã mali illud bonũ cõcupiſcunt.
Sed amare illud bonum ſm ſe vt perma=
neat ⁊ diffundatur ⁊ vt nihil cõtra illud bo=
nũ agaꝛ. hoc facit hominẽ bene ſe habenteȝ
ad illam ſocietatem beatoꝝ. Et hec eſt cha
ritas qua q̇s deũ ppter ſe diligit. ⁊ ꝓximos
qui ſunt capaces beatitudinis: ſicut ſeipſuȝ
⁊ que repugnat omibus impedimẽtis bea=
titudinis ⁊ in ſe ⁊ in alijs. Unde nunꝙ̄ põt
eſſe cũ peccato mortali q̄d eſt beatitudinis
impedimentũ. Tres aũt gradus poſſumus
cõſiderare in caritate. Deus em̃ maxime p
pter ſeipſum eſt diligẽdus. Sũt em̃ quidaȝ
q̄ libẽter vel ſine magna moleſtia ſeparanꝛ
a vacatiõe diuĩe ꝯtẽplatiõis: vt terrenis ne
gocijs implicenꝛ. ⁊ in his vel nihil vel modi
cũ caritatis apparet. Quidã ỽo intm̃ dele=
ctanꝛ in vacatõe diuĩe ꝯtẽplatiõis ꝙ eã de
ſe nolũt: etiã vt diuis obſequijs mãcipẽtur
ad ſalutẽ ꝓximoꝝ. Quidã ỽo ad tm̃ culmẽ
caritat̄ aſcẽdũt ꝙ etiã diuinã ꝯtẽplationẽ. li
cet in ea maxime delectenꝛ: ꝑtermittũt. vt
deo ſeruiãt in ſalutẽ ꝓximoꝝ. ⁊ hec ꝑfectio
in Paulo apparuit q̄ dicebat. Ro. ix. Opta
bã anathema .i. ſepar⁹ eſſe a xp̄o p fratrib⁹
meis. Et Phil'. i. Deſideriũ hñs diſſolui ⁊
cũ xp̄o eẽ multo magis meli⁹. ꝑmanere aũt
in carne: neceſſariũ ppꝛ vos. ⁊ hec ꝑfectio ẽ
ꝓprie apl'oꝝ q̄ p tuẽda ſalute alioꝝ inſtite=
rũt. Uñ ſignificanꝛ p angelos in ſcala Ja=
cob. aſcẽdentes q̇dem p ꝯtẽplationẽ. deſcen
dẽtes ỽo p ſollicitudinẽ quã de ſalute xp̄i p
ximoꝝ gerũt. hec Tho. Sctũs Barnabas
fuit oĩbus ſpeculũ ſanctitatis ⁊ exẽplar reli
giouis. ⁊ in om̃i ope ſuo virilis ⁊ ſtrennu⁹.
omni moꝝ bonitate cõſpicuus. om̃i gratia
ſpũſſancti plenus ⁊ omni ỽtute ⁊ fide pre=
clarus. Unde Actuũ. xi. dicitur. Barnabas
erat vir bonus plenus ſpiritu ſancto ⁊ fide
ideo eſt is ciuis ſanctoꝝ.

Eſt is ciuis ſanctoꝝ.
Salutari conuerſione.
Supernali edificatione.
Singulari conuerſatione.
Doctrinali eruditione.
Spirituali perfectione.

Primo btūs barnabas eſt ciuis ſanctoꝝ. ſalutari cōuerſione. Vnd Act. iiij. dr Joſeph aūt qui cognominatus eſt Barnabas ab aplis qđ eſt interpretatū filius cōſolationis. leuites cyprius gn̄e cuȝ haberet agrū vendidit illū ꝛ attulit preciuȝ ꝛ poſuit ante pedes aploꝝ. Nam amor dei nō deſerit hoiem in pctm̄ lapſum ſꝫ circa ipſum oñdit quattuor. Primo ſuā potentiā dum a pctō ipſum liberat. offenſa em̄ nō niſi ꝑ dilectioneȝ tollitur ſꝫ per pctm̄ mortale hō offenſam dei incurrit. Dicit em̄ ꝙ deus pctōres odit in ꝙtuȝ vult eos ꝓuare vltimo fine quē his quos diligit preparat. ideo hō nō reſurgit a pctō niſi per grām dei per quā recuperat amicitia dei Eſa. xliij. Ego ſum q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me. Et pſ. Remiſiſti iniquitatē plebis tue: operuiſti oīa peccata eoꝝ. Secūdo ſuā ſapiam: dū vnū peccatū ſine alio non remittit. Vn̄ Aug⁹. li. de pnīa. Sunt plures quos penitet peccaſſe: ſꝫ non oīno reſeruātes ſibi q̄dam in q̄bus delectent. non aīaduertentes dn̄m ſimul mutum ꝛ ſurdū a demonio liberaſſe. Per h̄ docens nos nunꝙ niſi de omībus poſſe ſanari. Nā q̄daȝ impietas infidelitatꝭ ē ab illo q̄ iuſt⁹ ꝛ iuſticia eſt: dimidiā ſꝑare veniā h̄ ille

Tertio ſuā miſericordiā. dū non eſt pctm̄ taȝ graue qđ nō remittat. Unde Joel. ij. dr Benignus ꝛ miſericors eſt ꝛ multe miſericordie: ꝛ preſtabilis ſup malicia. Vinceret aūt deus ab hoīe: ſi homo vellet peccatum deleri: quod deus delere non vellet. ſed hoc repugnat diuīe miſericordie. Que dic̄ Eze. xviij. Omniū iniquitatū eius quas operatus eſt: non recordabor amplius. Tāta em̄ eſt dei miſericordia ꝙ nemo deſperare debet de venia. Primo non peccati infectōe dum xp̄s in cruce ꝑ Adam ꝛ ſemine ſuo patitur Secundo non peccati cōtagione duȝ deus pepercit Niniuitis ſimul inuolutis.

Tertio non peccati magnitudine obiectiua. dum Petrum blaſphemū ꝛ negantem xp̄s reſpexit. Quarto nō peccati magnitudine intenſiua. dum Paulo membra laniātem xp̄us de celo conuertit. Quinto non pctōꝝ publicatione. dum Matheū euangeliſtaȝ fecit: publicanū in tēplo iuſtificauit: in domo Zachei habitauit. cum publicanis ꝛ pctōribus mādu cauit. Sexto nō peccatorum palliatione. duȝ Dauid cōfitenti culpā ſuam pepercit. Ezechie flenti vitā indulſit: Nabuchodonoſor cognoſcēti priſtinam dignitatem reſtituit. Septimo nō ꝓpter deriſionē ꝓmiſſam correptionē nō ſeruando dum Pharaonē ꝛ egyptū ſepe a plagis liberauit. Octauo non pctōꝝ recidiuatione dū pplo in deſerto pctā remiſit. ꝛ Petro legem tradidit: vt quotiens q̄s peccauerit totiens dimittat. Nono non pctōꝝ turpitudine. duȝ deprehenſam in adulterio abſoluit Decimo nō pctōꝝ multitudine. dū a magdalena. vij. demōia expulit. Undecimo nō pctōꝝ longa ꝯtinuatione. dū latroni paradiſum tradidit. Duodecimo nō inſtrumētoꝝ ꝛ tēporis ad pniam ꝓuatione. dū cor cōtritū ſine lingua. ſine ſenſu ſine tēpore. deus nō deſpicit, vt dicit pſal. Hec ſunt ſigna miſericordie dei acceptātis pctōres ad grām.

Quarto ſuam ꝓuidentiaȝ. dum pctōri infundit cōſtantiam ad virtutē ꝛ penitentiā. cuius firmitatis ꝛ cōſtantie in cōuerſione ſalutari ſunt quattuor ſigna. Primo elegit ꝯtēnere res ꝓprias tꝑales: ne deū offendat. vn̄ ꝓpter vitandū ſcandalū vel turbationē hō iuri ſuo dȝ cedere. ſm illud Math. v. qui angariauerit te mille paſſus vade cū eo alia duo. ꝛ q̄ abſtulerit tibi tunicā da ei ꝛ pallium. Secūdo eligit patriā ꝛ parētes deſerere ſicut fecit Abraam. Gen̄. xij. Tertio elegit ꝓpꝭ bonū delectabile pene ſe ſubijcere. ſicut fecit Joſeph nolens vxori phutifaris conſentire. Gen̄. xxxix. Quarto elegit morti ſuccūbere. ſicut fecit Suſanna. Dani. xiij. Beatus barnabas cōuerſus ad xp̄m doluit de culpa. ſperauit de venia. ſatiſfecit de offenſa deſpexit terrena. ꝑfecit in gratia Unde glo. Act. ij. dicit Deſtituendū ꝓbat. qđ tāgere deuitat. ꝛ docet calcandū eſſe aurum qđ greſſibus apoſtoloꝝ ſubdit.

Secundo btūs Barnabas eſt ciuis ſanctoꝝ ſupernali edificatiōe ad quā cōcurrūt precipue quattuor. Prīo fundamentuȝ veritatis obiectiue. ſ. veritas prima Aliq̄d em̄ eſt primū in virtutib⁹ directe per qđ. ſ. ad deū acceditur. Prim⁹ aūt acceſſus ad deū eſt per fidē. ſm illud Heb. xi. Accedentē ad deum oportet credere. Et ſic

ides ponit̃ fundamentū ſupnalis edificij.
Ordinata em̄ virtutū cōgregatio per quan
dam ſimilitudinē edificio cōparat̃.in qbus
illud qđ eſt primū in acquiſitione virtutū:
fundamento cōparat̃ qđ primū in edificio
iacet.⁊ hoc eſt pmus lapis xp̄s aut qui eſt
petra eſt tale fundamentū. ſm illud apl'i.i.
Cor.iij.Fundamentū aliud nemo pōt po-
nere pter id qđ poſitum eſt qđ ē xp̄s ieſus.
qđ qdem poſitū fuit a Petro.dicēte Mat.
xvi Tu es xp̄s filius dei viui:⁊ ſubdit̃.Sup
hanc petrā edificabo eccl'iam meā. Secū-
do fundamentū vtutis ſubiectiue.ſ.humili
tas.Nam ſi accipiat̃ fundamentū pfundo
terre ſuper quo ponit̃ pmus lapis.ſic humi
litas eſt fundamentū ſpūalis edificij.quaſi
remouens impedimentū edificio.In quan
tum.ſ.expellit ſuperbiā:cui deus reſiſtit ⁊ p
bat hoīem ſubditū ad ſuſcipiendū influxū
diuine gratie put euacuat inflationē ſuper-
bie.Unde dicit̃ Jaco iiij.Superbis deus re
ſiſtit:humilibus aūt dat grām.Et Aug⁹.li.
de verbis dn̄i dicit.Cogitas magnā fabricā
cōſtruere celſitudinis.de fundamēto pus
cogita humilitatis.Hanc xp̄s precipue no-
bis cōmendauit:q2 per hāc maxime remoue
tur impedimentū humane ſalutis:q ꝯſiſtit
in hoc ꝙ homo ad celeſtia ⁊ ſpūalia tēdat:
a qb⁹ impedit̃:dū in terris magnificari ſtu-
det.Et ideo dn̄s vt impedimēta ſalutis au
ferret.exteriorē celſitudinē contēnendā.per
humilitatis exempla mōſtrauit.Un̄ Aug⁹.
lib.de vera religione dicit.Tota vita xp̄i in
terris per hoīem quē ſuſcipere dignatus eſt
diſciplina mor̄ fuit:precipue humilitatē ſu
am imitandā prepoſuit dicēs.Diſcite a me
q2 mitis ſum ⁊ humilis corde.Et Greg.in
paſtorali dicit.ꝙ argumentū redēptiōis no
ſtre inuenta eſt humilitas dei.Et ſic humili
tas dicit̃ ſpūalis edificij fundamētū. Ter
tio fundamentū virtutis firmatiue.inquan
tū remouet impedimentū credendi.⁊ ſic for
titudo dr̄ fundamentū:inquantum remouet in
ordinatū timorē impedientē fidē.Unde ſu-
per illud Luce xi.Dico vobis amicis meis
Dicit glo.ꝙ fortitudo eſt fidei fundamētū.
Nam ſicut in fundamento edificij materia-
lis ponunt̃ lapides ſolidiores:ſic et in fun-
damēto edificij ſpiritualis ponit̃ fortitudo.
ſm illud Greg.in mor̄.vt habet̃.xxiiij q.i.
ca q2 ex ſola eccleſia catholica veritas cōſpi
citur.apud ſe eſſe locum dn̄s perhibet.de q
videat̃.In petra moyſes ponit̃ vt dei faciē
ꝯtēpletur.q2 niſi quis fidei ſoliditatē tenue-
rit diuinā preſentiam non agnoſcit.hec ibi
Quarto fundamentū virtutis connexiue
Nam ad rōnem fundamenti non ſolū req-
ritur ꝙ ſit primū:ſed etiam qđ ſit alijs par-
tibus edificij cōnexū.nō em̄ eſſet fundamē-
tum niſi ei alie partes edificij coh̄ererent.
Connexio autē ſpūalis edificij eſt per cari-
tatem.ſm illud.Col.iij.Super oīa carita
tem habere que eſt vinculū perfectionis.⁊
ideo fides ſine caritate fundamētū eſſe nō
pōt:q2 fides informis nō eſt fundamentū
ſed fides formata.ſicut dicit̃ in glo.i.Cor.
xiij.Format̃ autem fides per caritatē.Un̄
Aug⁹.li.de correptiōe ⁊ grā.vt habetur de
pnīa diſt.ij.§.hec ita caritas.dic̄ ſic.Firmū
fundamentū dei ſtat imobile habens ſigna
culū hoc.ſcit em̄ dn̄s qui ſunt ei⁹ hor̄ fides
que per dilectionē operat̃.pfecto aut oīno
nō deficit:aut ſi qui ſunt quor̄ vita deficit:re
parant̃ anteꝗ̄ vita finiat̃ iſta ⁊ deleta iniq-
tate que intercurrerat vſq3 in finem perſe-
uerantia deputat̃.hec ibi. Beatus Barna
bas fidei xp̄i veritatē magna ſtabilitate:hu
militate.atq3 caritate predicauit.Un̄ Act.
xiiij.dicit̃.Turbe q erant in lyſtris vocabāt
Barnabam Jouem.⁊ Paulū mercurium.
Sacerdos aūt Jouis qui erat ante ciuitatē
thauros ⁊ coronas ferens ante ianuas cū
ppl'is volebat ſacrificare eis.qđ vbi audie-
runt apl'i Barnabas ⁊ Paulus ſciſſis tuni
cis ſuis exilierūt in turbas clamantes ⁊ di-
centes.Uiri quid hoc facitis?Et nos morta
les ſumus ſimiles vobis homines annun-
ciantes vobis ab his vanis conuerti ad deū
viuū qui fecit celum ⁊ terram ⁊c.

Tertio beatus Barna-

bas eſt ciuis ſctōr̄ ſingulari cōuerſatione.
Un̄ Prouer.xviij.dr̄.Uir amicabilis ad ſo
cietatē magis amicus erit ꝗ̄ frater.Socie-
tas em̄ ⁊ ꝯuerſatio petōr̄ eſt vitāda.ps.Cū
puerſo puerteris.q2 ppter peccm̄ vni⁹ qn̄q3
tota ſocietaſ piclitat̃.vt p3 qdruplici exēplo
Primū eſt de ppl'o dei ppt̃ peccm̄ Nachor.
tpe Joſue.vt hr̄.xxiij q.ij.c.ſi ea.⁊.c.ſi eccl'ia
Et Moyſes multos iuſſit occidi ppter ſo-
cietatē i ydolatria.vt hr̄.xxiij.q.iiij.c.qd cru
dele.Secūdū eſt de Saule.i.q.iiij.§.Cōtra
dn̄s ad moyſen.etiā de Jona ibidē. Ter-
tiū ē de Juda xxiij.q.i.c.nō turbat̃. Quar
tū ē de Petro ⁊ Anania.xxiij.q iiij.c.qđ xp̄s
Et de Paulo q tradidit hoīem ſathane.xxiij.

q.iiij.ca. q̄d crudele. hec aūt ſocietas maloꝝ
eſt vitanda quo ad participationē pctōꝝ.
xxiij.q iiij c. ecce inquiūt ca. a malis. ca. rece
dite. Societas aūt bonoꝝ ſemꝑ appetēda
eſt. pſal. Cū ſancto ſctūs eris: ⁊ cū viro inno
cente innocens eris. ⁊ cū electo electus eris
Ad hanc aūt ſocietatē exigunꝰ quattuor q̄
ponit paulus. ij. Coꝝ. i. dicēs. In ſimplicita
te ⁊ ſinceritate dei ⁊ nō in ſapīa carnali. ſed
in gratia dei cōuerſati ſumus in hoc mūdo.
Primū eſt ꝙ habeant planā ⁊ innocentē
ꝯuerſationē. ideo dicit in ſimplicitate. Se
cundū eſt ꝙ in oīibus que faciūt habeant
reſpectuꝫ ad deū. ideo dicit in ſinceritate dei
Tertiū eſt ꝙ querant cōem ⁊ non ꝓprias
voluntatem. ideo dicit. non in ſapientia car
nali. Sapiētia em̄ carnalis ē qua homo ſa
piens ſibi videꝰ. Quartū eſt ꝙ oīa iſta
a dei gratia recognoſcant. ideo dicit. ſed in
gratia dei. Beatus Barnabas ſpreta con
uerſatione infideliuꝫ a xp̄o baptizatus per
aplos. ⁊ in euāgelio xpi eruditus. ꝯuerſatꝰ
eſt cū aplis. Unde Acq. xi. dicitꝰ. Profectꝰ
eſt aūt Barnabas Tarſum vt q̄reret Sau
lum. quē cū inueniſſet perduxit Anthiochiā
⁊ annū totū conuerſati ſunt in eccleſia: ⁊ do
cuerunt turbā multam: ita vt cognoīarētur
primū Anthiochie diſcipuli xp̄iani ⁊c.

Quarto beatus Barnabas

bas eſt ciuis ſanctoꝝ doctrinali eruditione
Unde dicitꝰ. Mat. vlti. Euntes docete oēs
gentes. ad quā exigunꝰ quattuor. Primo
magna auctoritas. Nemo em̄ debet mittere
ſeipſum ſed vocatus a deo. Non oīes ha
bent officiū predicandi: ſed tantū qui a do
mino ad hoc eliguntur. Si qui autem ſe
dicant inuiſibiliter miſſos probare debent
hoc per miraculorum operationem: vel per
ſacram ſcripturam. vt habetur extra de he
retiq. ca cum ex iniūcto. beatus Barnabas
nō miſit ſeipſum ad predicandū. Sꝫ ꝑmo
fuit miſſus a ſpūſancto. Acq. xi. Dixit ſpūſ
ſanctus aplis. Segregate mihi Barnabā ⁊
Saulum in opus ad qđ aſſumpſi eos. Se
cundo fuit miſſus a toto aploꝝ collegio. vñ
ſubditur. tunc ieiunantes ⁊ orantes impo
nenteſq; eis manus dimiſerūt illos. Ter
tio fuit miſſus a totius eccleſie vniuerſali cō
cilio. Unde legiꝰ Acq. xv. ꝙ Jacobus epi
ſcopus Hieroſolimitanis ſcripſit fratribus
qui erant Anthiochie: dicens. Placuit no
bis collectis in vnū eligere viros ⁊ mittere
ad vos cum chariſſimis noſtris Barnaba
⁊ Saulo ⁊c. Quarto fuit miſſus tanq̄ ꝓ
pheta domini: quia ꝓphetie ſpiritu claruit.
cum eſſet plenus ſpiritusancto ⁊ fide. vt dici
tur Actuuꝫ. xi. Secundo magna veritas.
Unde legitur. Acq. xv. ꝙ cum quidaꝫ iudei
ad fidem conuerſi dicerent ꝙ non ſufficie
bat fides ſine lege Moyſi. Paulus ⁊ Bar
nabas viriliter reſtiterunt: ⁊ conſtanter ve
ritatem euangelicam predicauerunt. ⁊ con
tra illum errorem litteras ab aplis impetra
uerunt. Tertio magna firmitas cum eniꝫ
iudei his q̄ dicebanꝰ a Paulo ⁊ Barnaba
contradicerent: iſti conſtanter dixerūt. Uo
bis oportebat primū predicari verbū dei. ſed
quoniā repellitis illud ⁊ indignos vos faci
tis ⁊ iudicatis vite eterne: ecce cōuertimur
ad gētes. Sic em̄ precepit nobis dñs Acq.
xiij. Quarto magna virtuoſitas. Multos
em̄ conuertit ad fidem. Actuū. xiij. Sequu
ti ſunt multi iudeorum ⁊ colentiuꝫ aduena
rum Paulum ⁊ Barnabam qui loquentes
ſuadebant eis vt permanerent in gratia dei
Audientes auteꝫ gentes: gauiſi ſunt. ⁊ glo
rificabant verbum dñi ⁊ crediderunt quot
quot erant preordinati ad vitam eternā.

Quinto beatus Barnabas

bas eſt ciuis ſanctorum ſpiritali perfectiōe.
Sunt autem quattuor ſigna perfectionis
que fuerunt in ipſo. Primum eſt mentis
exultatio. Unde dicitur. Actuū. xi. Miſerūt
Barnabam vſq; Anthiochiam. qui cuꝫ per
ueniſſet ⁊ vidiſſet gratiam dei gauiſus eſt:
⁊ hortabatur omnes propoſito cordis per
manere in domino. Secunduꝫ eſt corpo
ris mortificatio. Unde dicitur. Actuuꝫ xiij.
Erant autem in eccleſia que erat Anthio
chie prophete ⁊ doctores. in quibus Bar
nabas miniſtrantes domino ⁊ ieiunantes
Tertium eſt miſerorum benigna com
paſſio. Unde dicitur. Actuuꝫ. xi. In his au
tem diebus ſuperuenerūt ab Jeroſolymis
prophete Anthiochiam. Exurgens autem
vnus ex eis nomine Agabus. ſignificabat
per ſpiritum famem magnam futuram in
vniuerſo orbe terrarū que facta ē ſub Clau
dio. Diſcipuli autē ꝓut quiſq; habebat pro
poſuerūt in miniſterium mittere habitanti
bus in Judea fratribus: qđ ⁊ fecerunt mit
tentes ad ſeniores per manus Barnabe ⁊
Sauli. Et ſic floruit elemoſyna temporali
que conſiſtit in neceſſariorum ſubminiſtra

tione. Similiter floruit elemoſyna ſpũali q̄
eſt in offenſe dimiſſione quando Johanni q̄
cognomiabatur Marcus offenſam dimiſit.
Cũ eñ hic Johes marcus diſcipulus Bar-
nabe ⁊ pauli eos reliquiſſet rediẽs ⁊ penitẽs
a Barnaba eſt iterũ in diſcipulũ aſſumptus
vt dr̃ Actuũ.xv. Quartũ eſt aduerſoꝝ per
peſſio. Act.xv. Cũ chariſſimis noſtris bar-
naba ⁊ Paulo homibus q̄ tradiderunt aĩas
ſuas ꝓ noĩe Jeſu xp̃i. Cũ eñ ꝑueniſſet Cy-
pꝛuꝫ ⁊ multos infirmos ſanaſſet ſuppoſito
illis euangelio ſancti Mathei. qḋ ſecũ defe-
rebat tandem exiens inde perueniens Pa-
phum. maledicenſqꝫ tẽplo ꝓpter inſolẽtias
viroꝝ ⁊ mulierũ qui nudi currebãt ſua feſta
celebrãtes. nouiſſime deuenit ſalaminaꝫ vbi
peracto martyrio felicẽ ſpm̃ dño reddidit. ꝓ
pter qḋ factus eſt ciuis ſanctorum in regno
celorum. Amen.

In natiuitate ſancti Johannis baptiſte. Sermo. xxxviij.

Diſputas puer iſte
q erit: Luce. i. ⁊ in euangelio p̄ſen-
tis ſolennitatis. Beat⁹ Auguſt.
ſermone. xij. de natiuitate ſancti Joh̃. bapti-
ſte. dicit ſic. Sancti Joh̃. baptiſte natalẽ ho-
die celebramus. Qua p̄muꝫ re propoſita oc-
currit queſtio nõ p̄tereunda. Quare natalez
quo eſt ortus ex vtero Johanes: potius cele
bramus q̄ꝫ cuiuſlibet apoſtoli vel martyris:
vel patriarche vel ꝓphete. Si interrogamur
quid reſpondebimus: q̄tuꝫ mihi videt̃: q̄tũ
mearũ viriũ mediocritate occurrit. Hec cau-
ſa eſt. Diſcipuli dñi nati ⁊ ꝑ etatis acceſſum
ad annos capaciores ꝑducti in diſcipulatũ
aſſumpti ſunt ⁊ illoꝝ fides poſtea dño adhe
ſit. ſed nullius eoꝝ natiuitas dño militauit.
Recordemur ꝓphetas. recolamus patriar-
chas. Nati ſunt vt homĩes etatis acceſſu im
pleti ſpiritu ſancto ꝓphetauerunt xp̃m. Na-
ti ſunt vt poſtea ꝓphetarẽt. Johes autẽ do-
minuꝫ xp̃um ipſa natiuitate ſua ꝓphetauit.
quẽ cõceptum ex vtero ſalutauit. Hec ille. Et
lib. l. Omel. omel. xv. dicit ſic. Deniqꝫ q̄a in
magno ſacramẽto natus eſt Johãnes ipſi⁹
ſolius iuſte eccleſia natalez diẽ celebrat ⁊ na
tale dñi celebratur: ſed tanq̄ꝫ dñi. Date mihi
alium ſeruũ p̄ter Johem inter patriarchas.
inter ap̃los. cui⁹ natalez diẽ celebrat eccleſia
xp̃i. Paſſionũ dies plurimis ſeruis celebra-
mus. natiuitatis diẽ nemini niſi iohi. h̃ ille.
Sciendũ q̄ꝫ p̄noĩati in veteri teſtõ anteq̄ꝫ
nati: fuerunt ſeptẽ. Primus fuit Jſaac. Vñ
Geñ. xv. dixit angelus ad abrahã. Qui egre
dieẗ de vtero tuo ipſum habebis heredem.
Secũdus fuit Jſmael. Vñ Geñ. xij. dixit
angelus dñi ad Agar. Cõcepiſti ⁊ paries fi-
lium: vocabiſqꝫ nomẽ eius Jſmael. Terti⁹
fuit Samſon. Vñ Judic. xiij. Angelus dñi
apparuit vxori manue. ⁊ dixit ad eã. Sterilis
es ⁊ abſqꝫ liberis: ſed cõcipies ⁊ paries filiũ
vocabiſqꝫ nomen eius Samſon. Quartus
fuit Joſias. Vñ iij. Reg. xiij. Vir dei prophe
ta addo venit de iuda in ſermone domini in
Bethel. ⁊ exclamauit ꝯtra altare. ⁊ ait. Alta
re altare. hoc dicit dñs. Ecce filius naſceẗ do
mui Dauid Joſias nomĩe ⁊c̃. Quint⁹ fuit
Cyrus. Vñ Eſa. xlv Hec dicit dñs xp̃o meo
Cyro cuius apprehendi dexteram. Sextus
fuit Agag. Numeri. xxiiij Dixit Balaã. extol
letur ꝓpter Agag rex eius ⁊ auferet̃ regnũ
eius. Septimus fuit Jeremias. Vñ Jere.
i. Dixit dñs. priuſq̄ꝫ te formarez in vtero no-
ui te. ⁊ anteq̄ꝫ exires de vẽtre ſanctificaui te.
Quare autẽ fuerũt prenomiati rõ eſt. quia
in veteri teſtõ nullus fuit p̄noiatus niſi vl' qꝛ
fuit ꝓmotoꝛ ſalutis vl'is. aut quia ſpeciale re
mouit impedimentũ. Nã Jſmael p̄noĩatur:
quia fuit ꝑſecutoꝛ Jſaac in qua perſecutione
magis claruit virtus Jſaac ⁊ in hoc fuit Jſa
ac ſaluatoris figura Samſon p̄nominatur.
quia noĩe ⁊ actu fuit ſaluatoris figura. Joſi-
as religione ⁊ opere preoſtendit ſaluatorez.
Cyrus fuit liberatoꝛ ppl'i a babylonica ca-
ptiuitate. Agag fuit cauſa trãſlationis regis
Saul. in quo ſignificabat regni veteris in re
gnum xp̃i tranſlationẽ. Jeremias aũt prefi-
gurauit ſanctificationẽ ꝑ xp̃m fiendã. ſ. ꝑ ei⁹
paſſionẽ. ſm̃ illud Heb. vlti. Jeſus vt ſancti-
ficaret ꝑ ſuũ ſanguinẽ ppl'm extra portã paſ
ſus eſt. quã quidẽ paſſionẽ Jeremias verbis
⁊ myſterijs apertiſſime p̄nũciauit. ⁊ ſuis paſ
ſionibus expreſſiſſime ꝑfigurauit. Jn nouo
aũt teſtõ prenoĩatur Johes baptiſta ⁊ ſan-
ctificatur in vtero. Vnde Luce. i. ca. dixit an-
gelus Gabriel. Ne timeas Zacharia qm̃ ex-
audita eſt orõ tua. ⁊ Helizabeth vxoꝛ tua pa
riet tibi filiũ ⁊ vocab̃ nomẽ ei⁹ Johes ⁊ ſpũ
ſancto replebitur adhuc ex vtero matris ſue.
quia figurabat xp̃m ꝑ baptiſmalem ſanctifi
cationem. i. Coꝛ. vi. Sed abluti eſtis. ſed ſã-
ctificati eſtis. Ad quem quidẽ baptiſmũ Jo
hannes ſuo baptiſmo homĩes p̄parauit. Et
quia vniuerſi homines attendentes ad pre
nominationez eius extimabant illũ magnũ

in iſrael futurū mirabant̄ dicentes in eius
natiuitate. Quis putas puer iſte erit.

Quis putas puer iſte erit.
- Sua annunciatione.
- Sua conceptione.
- Sua generatione.
- Sua religione.
- Sua reuelatione.
- Sua predicatione.
- Sua cōmendatione.
- Sua conſummatione.

Primo puer iſte ſcʒ btūs
Johānes erit glorioſus in ſua annūciatiōe
Sciendū ꝙ cum deus ſit ipſa eſſentia bo-
nitatis vnūqōqʒ eſt deo attribuendūʒ ꝺm
ſui optimū. Optimū autem in om̄i genere
ꝛ cognitiōe practica: qualis eſt rō guberna-
tionis. in hoc cōſiſtit ꝙ particularia cogno
ſcant̄ in q̄bus eſt actus. ſicut medicus opti
mus eſt qui ſcit ꝛ cōſiderat nō ſolū vniuer-
ſalia: ſed etiā q̄ poteſt cōſiderare minima p̱
ticularia. ꝛ idem pʒ in ceteris. Unde opor
tet dicere ꝙ deus omniū etiā minimoꝝ ha-
bet rōnem gubernatiōis. Et hoc ꝓpter duo
Primo rōne ſue dignitatis. nam nō ſoluʒ
pertinet ad perfectionē terreni regis ꝙ exe
cutores habeat ſue gubernationis: ſed etiā
ad regis dignitatē: qꝛ ex ordine miniſtroꝝ
poteſtas regia redditur preclarior. Secun
do ratione cauſalitatis. Nam cū per guber-
nationem res q̄ gubernantur ſint ad perfe-
ctionē deducēde. tanto erit gubernatio ꝑfe
ctior q̄to maior ꝑfectio a gubernante reb9
gubernatis cōicatur. Maior autē perfectio
eſt ꝙ aliquid in ſe ſit bonū ꝛ etiam ſit alijs
cauſa bonitatꝭ: q̄ ſi eſſet ſolūmodo in ſe bo-
num. Et ideo ſic deus gubernat res vt quaſ
daʒ aliarū in gubernando cauſas inſtituat
Sicut ſi aliq̄s magiſter ſuos diſcipulos nō
ſolum ſcientes faceret. ſed etiam alioꝝ do-
ctores. Unde ſi ſolus deus gubernaret ſub
traheret̄ ꝑfectio cauſalis a rebus ꝛ non to-
tuʒ fieret per vnū qō fit per multa. Ideo ad
gubernationē eccl'ie ſancte aſſumpſit deus
ydoneos miniſtros. ſ. patres veteris ꝛ noui
teſtamenti ſimul cum angelis. Inter quos
precipuū elegit Johānem baptiſtam. cuius
annunciatio eſt mirifica quadrupliciter.

Primo ex parte perſone annūciantis. nā
ab eodē angelo fuit prenūciatus quo ꝛ xp̄s
ſcʒ a Gabriele. Luce. i. Apparuit autē Za-
charie angelus dn̄i ſtans a dextris altaris
incenſi ꝛ ait. Ne timeas Zacharia q̄m exau
dita eſt oratio tua: ꝛ Elizabet vxor tua pari
et tibi filiū ꝛ vocabis nomen eius Johānes
Ego em̄ ſum Gabriel qui aſto ante dn̄m: ꝛ
miſſus ſum loqui ad te: ꝛ hec nūciare tibi ꝛ
euangelizare. Super quo Petrus damian9
in ſermone dicit ſic. Penſemus vir iſte q̄tū
eniteat qui ꝛ a ꝓphetis ante predictus. ꝛ ab
eodem quo dn̄s angelo nūciatus. Et Ma-
ximus in ſermone dicit ſic. Hic eſt cuius per
angelum gabrielē prenunciat̄ natiuitas no
men ꝛ meritum. Secundo ex parte tēpo-
ris cōuenientis. Nam ſolus pontifex intra
bat in ſancta ſanctoꝝ. Septimus em̄ mēſis
quaſi totus erat apud iudeos ſolēnis ſicut
ꝛ ſeptimus dies. In prima em̄ die ſeptimi
menſis erat feſtum tubarum in memoriam
liberationis Iſaac quādo Abraam inuenit
arietē herentē cornibus: qō repreſentabant
per cornua quibus buccinabāt. Erat em̄ fe-
ſtuʒ tubarū quaſi quedā inuitatio vt prepa
rent ſe ad ſequens feſtuʒ qō celebrabat̄ die
decima. Et hoc erat feſtū expiationis in me
moriā illius beneficij quo deus ꝓpitiat9 eſt
peccato populi de adoratiōe vituli ad p̄ces
Moyſi. vt habet̄ Numeri. xxix. Quo tēpo-
re facta eſt iſta annūciatio. Luce. i. Factum
eſt aūt cuʒ ſacerdotio fungeret̄ Zacharias
in ordine vicis ſue ante deum ꝺm conſuetu-
dinem ſacerdotij ſorte exijt vt incenſum po
neret ingreſſus in templū dn̄i. Et om̄is mul
titudo erat populi orans foris hora incenſi

Tertio ex parte loci excellentis. Nam ad
iſtum locū. ſ. ſancta ſanctoꝝ ſolus pontifex
intrabat. Illa em̄ pars templi que dicit̄ ſan
cta ſunctoꝝ. figurabat ſeculuʒ altius qō eſt
ſp̄ualiuʒ ſubſtantiarū in quā partem ſolus
ſummus ſacerdos. ꝛ ſemel in āno introibat
vt deſignaret̄ ꝙ hec eſt finalis perfectio ho
minis. vt ad illud ſeculuʒ introducatur. Ad
hunc quippe ſacratiſſimū locū Zacharias
introierat. Luce. i. Et erat plebs expectans
Zachariam ꝛ mirabant̄ ꝙ tardaret ipſe in
templo. Quarto ex parte miraculi ſubſe-
quentis. Nam zacharias qꝛ non credidit v̄-
bis angeli factus eſt mutus. Zacharias em̄
conſiderans ſuam ſenectutem ꝛ vxoris ſte-
rilitatem dubitare cepit. ꝛ more iudeoꝛuʒ ſi
gnum ab angelo requiſiuit. Angelus auteʒ
pro eo ꝙ verbis ſuis non credidit ipſum ta
citurnitatis plaga percuſſit. Luce. i. Et dixit
Zacharias ad angelum. Unde hoc ſciam?
ego em̄ ſum ſenex ꝛ vxor mea ꝓceſſit in die

bus ſuis. Et reſpondens angelus dixit ei. Ecce eris tacens ⁊ non poteris loqui vſqꝫ in diem quo hec fient ꝓ eo ꝙ non credidiſti verbis meis que implebunt in tempore ſuo

Conſueuit enim fieri dubitatio ⁊ excuſari quadruplici ter. Primo ꝓpter ꝓmiſſorum magnitudinē. ſicut legitur de Abrahā. Cuꝫ em̄ dñs ſibi ꝓmiſiſſet ꝙ ſemen ſuū terram chanaan poſſideret. Dixit ad eum Abraam Dñe deus vnde ſcire poſſum ꝙ poſſeſſurus ſum eam. Et reſpondens dñs. Sume inq̄t mihi vaccam triennē ⁊c̄. Geñ. xv. Secundo ꝓpter nature impoſſibilitatē. ſic̄ patet in ſarra. Cum em̄ dixiſſet dñs: reuertens veniam ad te. ⁊ habebit ſarra filiū: riſit ſarra poſt hoſtium tabernaculi dicens. Poſtq̄ conſenui ⁊ dñs meus vetulus ⁊c̄. Geneſ. xviij.

Tertio ꝓpter propriam fragilitatem. ſicut patet in Gedeone qui ait. Obſecro mi dñe in quo liberabo iſrael? Ecce familia mea infima eſt in Manaſſe ⁊ ego minimus in domo patris mei Et ex hoc ſignū petijt. ⁊ accepit. ſ. de vellere ⁊ pluuia. Judi. vi. Quarto ꝓpter voti firmitatem. ſicut patet de beata virgine que ait angelo. Quomodo fiet iſtud: q̄m virum non cognoſco? Et reſpondens angelus dixit ei. Spūſſanctus ſuperueniet in te ⁊c̄. Luce. i. Quid eſt ergo ꝙ ſolus Zacharias ex eo ꝙ dubitauit plagaꝫ incurrit cum ibi eſſet ⁊ magnitudo ꝓmiſſionis. Luce. i. Erit em̄ magnꝰ coram dño ⁊c̄. ⁊ multos filiorꝫ iſrael ⁊c̄. vſqꝫ parare domino plebem perfectam. Etiam fuit ꝓpria fragilitas quia talem filiū habere indignum ſe reputabat. Etiaꝫ fuit naturalis impoſſibilitas cum eſſent ſenes ⁊ infecundi etiam tali operi non vacabant: qꝛ erant ambo iuſti ante deum incedentes in om̄ibus mandatis ⁊ iuſtificationibus dñi ſine querela. ⁊ nō erat illis filius eo ꝙ eſſet Elizabet ſterilis ⁊ ambo ꝓceſſiſſent in diebus ſuis. vt dicit̄. Lu. i. Dicit̄ ꝙ hec punitio primo accidit Zacharie quadrupliciter. Primo quoniā diſcredendo locutus eſt. ideo ſilentio plectitur vt tacendo credere diſcat. Secundo vt maiꝰ miraculum in natiuitate filij appareret. cuꝫ enim in natiuitate Johannis loquela patri redditur miraculum miraculo cumulatur.

Tertio congruum fuit vt vocem amitteret quando vox naſcebatur ⁊ legi ſilentium imponebatur. Quarto cum ipſe a dño ſignū peti erit ipſam taciturnitatem pro ſigno recepit. Et ſic patet.

Secundo iſte puer erit

glorioſus in ſua cōceptione. Homo dicitur deificus participatione diuinitatis quadrupliciter. Primo dum deus animā ſanctificat. Nam ſm̄ Aug. miſſio dei inuiſibilis fit ad ſanctificandum creaturam. Sic ergo in eo ad quem fit miſſio oportet duo conſiderare. ſcꝫ inhītationē gratie. ⁊ innouationeꝫ quādam per gratiam. Ad oēs ergo fit miſſio inuiſibilis in quibus hec duo inueniunt̄

Secundo cum deus animā ſibi gratificat Nam ſuper cōmuneꝫ modum quo deus eſt in creaturis per eſſentiam. preſentiam ⁊ potentiam. Eſt vnus modus ſpecialis qui cōuenit creature rōnali in qua. deus eſſe dicit̄ ſicut cognitum in cognoſcente: ⁊ amatuꝫ in amante. Et quia cognoſcendo ⁊ amando creatura rationalis ſua operatione attingit vſqꝫ ad ipſum deum. ſm̄ iſtuꝫ ſpecialeꝫ modum deus non ſolum dicitur eſſe in creatura rationali: ſed etiaꝫ habitare in ea ſicut in templo ſuo. Sic ergo nullus alius effectus poteſt eſſe ratio ꝙ deus ſit aliquo nouo modo in creatura rationali niſi gratia gratum faciens. Tertio dum deus animā ſibi aſſimilat. Nam anima per gratiam conformat̄ deo. Unde ad hoc ꝙ deus inhabitet mentē noſtram per gratiam oportet ꝙ fiat aſſimilatio illius ad deum per aliqͦd gratie donuꝫ Et quia ſpūſſanctus eſt amor per donuꝫ caritatis attendit̄ miſſio ſpūſſancti. Filius autem eſt verbum ſpirans amorem. Unde dicit Augꝰ. ix. de trini. Verbum qͦd inſinuare intendimus cum amore noticia eſt. Filius ergo mittit̄ in mentē noſtram ſm̄ talem inſtructionē intellectus quo ꝓrumpat in affectum amoris vt dicit̄. Joh. vi. Om̄is q̇ audit a patre ⁊ didicit venit ad me. Et in pſ. In meditatione mea exardeſcit ignis talis autē noticia experimentalis: dicit̄ ꝓprie ſapientia. i. ſapida ſcientia. Quarto dum deus animā in gratia augmentat. Nam ſm̄ ꝓfectuꝫ virtutis aut augmentū gratie fit miſſio inuiſibilis. Unde Augꝰ. dicit. iiij. de trini. ꝙ tunc cuiqꝫ mittit̄ filius cum a quoq̄ cognoſcitur atqꝫ percipitur q̄tum noſci ⁊ percipi poteſt. etiam ꝓ captu vel ꝓficientis in deum vel perfecte in deo anime rationalis: ſed tamen ſm̄ illud augmentū gratie precipue miſſio inuiſibilis attendit̄ quando aliquis ꝓficit in aliquem nouuꝫ actum vel nouū ſtatum gratie: puta cum aliquis proficit

in gratiam miraculoꝝ: aut ꝓphetie vel in
hoc ꝙ feruore caritatis exponeret ſe marty-
rio aut renunciet his que poſſidet: aut qđ-
cunqꝫ opus arduum aggrediatur. Beatus
Johannes fuit deificus in ſua conceptione
his modis. Primo deus animā eius ſan-
ctificauit. dum per miraculū fuit generatus
Unde Maximus in ſermone dicit. Decuit
vt de matre ſterili naſceret qui fecunditatē
virginis reuelabat. quatenus mirabilē par
tum mirabiliter natus oſtenderet. Et Pe-
trus damianus in ſermone dicit. Cui enim
meditanti natiuitatem Johānis non mox
occurrit natiuitas xp̄i. preſertim cum naſcē-
di Johannem de patre ſene ⁊ ſterili matre
nulla extiterit cā alia ꝙ vt mirabiliter nat⁹
precederet ſingulariter naſciturum. hec ille.
In cuius ſignum dixit angelus ad Mari
am virginē. Et ecce Elizabeth cognata tua
⁊ ipſa concepit filiū in ſenectute ſua. Lu. i.
Secundo deus animam eius gratificauit.
dum a culpa originali fuit purgatus. Un-
de Petrus damianus in ſermone dicit. Jo
hannem ante legalis mandati quodcunqꝫ
remedium impleuit ſpiritusſanctus ⁊ ipſū
qui noue gratie preco enituit. ⁊ ad eua den-
dum originale peccatū ſupra legem ſupra
humane conditionis ordinē electio diuina
prouexit. hec ille. Licet em̄ circunciſio au
feret originale peccatum. Johānes tamen
illa non indigebat: cum eſſet a tali ſorde iā
immunis. Jerem̄. i. Anteꝙ̄ exires de ven-
tre ſanctificaui te. Tertio deus aīam eius
ſibi aſſimilauit: dum fuit diuina gratia illu-
ſtratus. ⁊ hoc ꝙ̄tum ad diuinoꝝ cognitio-
nem. Unde Maximus in ſermone ait. In
tantum autem in beato Johāne ſpecialis
prefulſit electio: vt ante mereref annūciare
dn̄m: ꝙ̄ linguam qua annūciare poſſet acci
peret. Deniqꝫ Elizabeth vetus illa mulier: ⁊
noua mater venienti ad ſe beate Marie in
ipſo ſalutationis occurſu ait. Ecce ex quo fa
cta eſt vox ſalutationis tue in aurib⁹ meis
exultauit in gaudio infans in vtero meo.
Quid eſt hoc miraculi fratres? Que tātoꝝ
nouitas gaudioꝝ. vt habere ſe in vtero Eli-
zabeth teſtaretur infantem qui necdum ſe-
metipſum ſentiens dn̄icum iam ſentiret ad
uentū. Uere puer iſte oīm beatiſſimus par
uulorum qui intra viſcera materna adhuc
concluſus adeſſe ſaluatorem mundi cecinit
qui qđ necdū ſermōe poterat: ꝓphetico gau
dio reuelauit. Null⁹ ignorat chariſſimi. om-
nem paruulum materno ab vtero ꝓdeuntē
inter ipſa lucis exordia: meſtis concrepare
vagititibus. Solus baptiſta dn̄i vltra legē
naſcētiū natiuitatē ſuā leticie exultatiōe ꝑ-
uenit. h̄ ille. Beata v̓go habuit tres filios
Unū naturalē. ſ. xp̄m ieſum quē de ſuis vi-
ſcerib⁹ generauit. ⁊ hec eſt cognatio gn̄alis
Aliū legalē. ſ. Johēm euāgeliſtā quē ex re
ſcripto ⁊ mandato p̄incipis in filiū adopta
uit. qn̄ xp̄s ei dixit mulier ecce filius tu⁹. ⁊ h̄
eſt cognatio legalis. Tertiū ſpūalē ſ. iohēm
baptiſtā. quē p ſpm̄ſctm̄ in matris vtero ba
ptizauit. Cū em̄ Elizabeth ſalutauit: mox in
fans in vtero exultauit ⁊ ſpm̄ſctm̄ recepit ⁊
ab originali pctō mūdatus fuit. Et ſic vt ute
verbi virginei baptiſmū ſpūſſancti recepit.
Et btūs iohēs iā ſpūſancto repletus. Lu. i.
Spūſancto replebit: adhuc ex vtero matris
ſue ſenſit filiū dei venire ad ſe. ⁊ pre gaudio
in m̄ris vtero tripudiauit. ⁊ motu ſalutauit
quē voce nō potuit. Exultauit em̄ q̄ſi geſtiēs
ſalutare ⁊ dn̄o ſuo aſſurgere. Un̄ Cryſ. ait
Jō xp̄s fecit mariā ſalutare Elizabeth vt h̄
mo ꝓcedēs de vtero m̄ris vbi hītabat dn̄s ꝑ
aures Elizabeth ingreſſus deſcēderet ad io
hānē vt illic eū vngeret in ꝓpham. Quar
to de⁹ aīam ei⁹ in gratia augmētauit dū in
m̄ris vtero eſt letificat⁹. Un̄ Petr⁹ damia-
nus in ſmone dicit. Preceſſit itaqꝫ dn̄m ꝑ-
ceſſit ⁊ ſemetipſū: qꝛ cū necdū poſſet hoīb⁹
v̓ba depromere potuit latentē in vtero v̓gi
nis. ſ. regē celi maternis viſcerib⁹ nūciare. h̄
ille. Nam grām obtinuit qua ſuis meritis
matri ꝓphetie ſpm̄ tradidit. Un̄ Cryſ. ait
Quis ꝓpharū cū eſſet ꝓpha: ꝓphā facere
potuit. Helyas qđ dēvnxit Helyſeū in ꝓphā
nō tn̄ illi ꝓphetandi grām donauit. Iſte au
tē in vtero matris exultans diuini introit⁹
ſcientiā matri donauit. ⁊ os illius in v̓bo cō
feſſionis aperuit vt cuius nō videbat ꝑſonā
cognoſceret dignitatē dic̄. vn̄ h̄ mihi vt veni
at mater dn̄i mei ad me: hec ille. ⁊ ſic pꝫ ⁊c̄.

Tertio puer iſte erit glo-
rioſus in generatiōe. id eſt in natiuitate ſua
ex vtero. In qua fuerunt quattuor miran-
da. Primo matris prophetatio. Unde
Ambroſius ſuper Lucā dicens. Nomen fi-
lij per ꝓphetam didicit quod a marito mu-
to diſcere nequiuit. Nam in circunciſione vo
cabant eum nomine patris ſui Zachariam
⁊ dixit mater eius nequaꝙ̄: ſꝫ vocabit iohā
nes. Luce. i. Secundo lingue pr̄is reſera-

tio, quia poſtulans zacha. pugillarez. mox vt nomẽ iohis ſcripſit. ſolutũ eſt vinculũ ligue eiꝰ. Luc. i. Uñ ambro. Reſpicite iohem quã ta vis ſit in eiꝰ vocabulo: cuiꝰ nũcupatio red- dit muto vocẽ. patri pietatẽ: ꝑplo ſacerdotẽ. Prius em̃ erat tacens lingua: ſterilis filio. ꝑ uatus officio. At vbi iohes naſcif. fit repẽte pater ꝓpheta. loquele vſuz recipit. ꝑlẽ a ſctõ ſuſcipit ſacerdotẽ fũctio recognoſcit. hec ille. Et maximꝰ in ſermõe dicit. Illud etiã ꝙ ſtu- pendum ꝙꝫ magnificum ꝙ Zacharias ſa- cerdos pr̃ futurus ꝓphete q̃ angelo loquẽti nõ credidit: vſum loquẽtis amiſit donec pro miſſione cõpleta natus noui hois p̃co. prñe lingue vincula relaxaret. Os q̃dẽ qd̃ angelꝰ clauſerat ꝓmiſſus ab angelo filius reſerauit vt agnoſceret anxius ſenex per eũ ſe ſibi red ditum quẽ de ſe non crediderat naſciturũ ne dubitaret vltra illũ diuintꝰ vel ꝓmiſſum vel natũ fuiſſe. cuiꝰ cauſa ſe ⁊ amiſiſſe ꝓbabat ⁊ recepiſſe ſermonẽ. hec ille. Tertio ꝓphetalis ꝓnũciatio. Nã zacharias pater eiꝰ impletꝰ ſpi rituſctõ ꝓphetauit dicẽs. Bñdictꝰ dñs deus iſrael ⁊c̃. Luce. i. Uñ Beda in omel. dic̃. Ip ſi etiã patri quẽ incredulitas mutũ reddide- rat ad ſalutandũ noue p̃conẽ gr̃e os ⁊ ligua reſerantur: nec ſolũ facultas deũ bñdicẽdi re ſtituitur. ſed de eo etiã ꝓphetãdi virtꝰ augef. hec ille. Quarto ſingularis exultatio. Nam angelus p̃dixerat. ⁊ multi in natiuitate eius gaudebunt. Luc. i. Uñ Beda in omel. dicit. Senes ac diu infecũdi parẽtes dono nobiliſ ſime ꝓlis exultant. Uñ merito ſancta ꝑ orbẽ eccl'ia. huiꝰ tm̃mõ poſt dñm etiã natiuitatis diem celebrare ↄſueuit. q2 ſicut nato dño pa- ſtoribus apparens angelꝰ ait. Ecce euange- lizo vobis gaudiũ magnũ qd̃ erit om̃i popu lo, quia natus eſt nobis hodie ſaluator qui ẽ xp̃us dñs, ita etiã angelus naſciturũ zacha- rie p̃dicens Johãnem. ⁊ erit inq̃t gaudiũ ti- bi ⁊ exultatio. ⁊ multi in natiuitate eius gau debunt. hec ille ⁊c̃.

Quarto puer iſte erit glo riosus ſua religione. Sciendũ ꝙ homo bo- nus ſeruus dei poteſt dici angelicus eo ꝙ aſ ſumatur ad ordines angeloꝝ. nõ quidẽ ꝑ na turã. q2 ſi cõſiderenf angeloꝝ ordines ſolum ꝙtum ad graduz nature. ſic hoies nullo mõ aſſumi poſſunt ad ordines angeloꝝ. q2 ſem- per remanebit naturarũ diſtinctio. Sed hoc põt fieri ꝑ gr̃am quadruplr̃. Primo ꝑ gra- tiaz gratũ facientẽ, ſicut ꝓmiſit xp̃s Math. xxij. Erunt hoies ſicut angeli dei in celo. Et Luce. xx. Filij reſurrectiõis erũt equales an- gelis. Illud em̃ qd̃ ex parte nature ſe habet vt materiale in rõne ordinis cõpletiuũ vero eſt: qd̃ eſt ex dono gratie q̃ dependet ex libe- ralitate dei: nõ ex ordine nature. Et iõ per do num gratie hoies mereri poſſunt tantã glo- riam ꝙ angelis equẽtur ſm ſingulos ange- loruz gradus qd̃ eſt hoies aſſumi ad ordiẽs angeloꝝ. Secũdo ꝑ gr̃am gratis datã. Naz ordinibus angeloꝝ officia quedaz cõpetunt vtpote cuſtodire. miracula facere. demões ar cere. ⁊ hmõi. Sed ex quadam ſpeciali diſpen ſatione interdũ ſanctis cõcedit vel viuis vel mortuis officia huiꝰ exercere: vel miracula faciendo. vel demones arcẽdo. vel aliq̃d hu- iuſmodi. vt Augu. dicit li. de cura ꝓ mortuis agenda. Tertio ꝑ miniſtrationẽ. Uirtꝰ em̃ angeli cũ ſit ꝑticulare agẽs nõ attingit totũ vniuerſum. ſed ſic attingit vnũ qd̃ non attin git aliud. ideo ita eſt hic qd̃ nõ eſt alibi. Crea tura aũt corporalis ꝑ angelos adminiſtraf. Cũ ergo aliq̃d eſt faciendũ ꝑ angelũ circa a- liquã creaturã corporeã de nouo applicatur angelus ille corpori ſua virtute. p̄s. Benedi cite dño omẽs angeli eiꝰ miniſtri eiꝰ q̃ facitis voluntatẽ eiꝰ. Et iterũ angelis ſuis deꝰ man- dauit de te: vt cuſtodiãt te in omibꝰ vijs tuis. Et heb. i. Omẽs ſunt adminiſtratorij ſpi. in miniſt. miſſi ꝓpter eos qui hr̃. api. ſalutis. Et homo hãc adminiſtratõez ſuſcipit. Uñ. i. Coꝝ iiij. Sic nos exiſtimet hõ vt miniſtros xp̄i. ⁊ diſpenſatores miniſteriorũ dei. Et. i. Petri. iiij. Diſpenſatores multiformis gratie dei.

Quarto ꝑ illuiatõez. Uñ Dyo. dicit. iij. ca. cele. hierar. ꝙ reualatiões dinoꝝ ꝑueniũt ad hoies mediãtibꝰ angelis. huiꝰ aũt reuelatões ſunt illumiatões: iõ hoies illuminanf ab an- gelis. Et ſicut in actiõibꝰ naturalibꝰ agens or dinaf ad patiẽs: ita in illumiatiõe ⁊ locutõe humana doctor ordinaf ad diſcipulum. ⁊ ſic vnꝰ homo docet aliũ. Beatꝰ Johes bapti- ſta merito põt dici homo angelicꝰ. his qua- tuor modis. Primo ꝑ gr̃am gratũ facientẽ quã adeptus eſt virtute humilitatis ⁊ ſubia centie qua noluit ſe parificari ſupiori cũ eſſz tante ſcitatis vt eſtimaref eſſe xp̃s. requiſi- tus a iudeis humilit r̃ndit dicens. Non ſum ego xp̃us. ſ; dixit ſe eſſe vocem xp̄i. Eſa. xl. ⁊ Math. iij. Ego vox clamãtis ĩ deſerto. Etiã nec equali cũ dixit. Nõ ſuz helyas. cũ tñ ſpũ ⁊ virtute fuerit Helye equalis. Uñ xp̃us di- xit de eo. Math. xi. Si vultis ſcire ipe eſt he

lyas. ⁊ angelus dixit Luc. i. Ipſe ꝓcedet illũ in ſpũ ⁊ virtute helye. nec etiã inferiori. vt dixit. Non ſum ꝓpheta. cũ tñ eſſet pluſq̃ propheta. vt teſtat̃ de eo xp̃us. Math. xi. ca. i. Et ideo habuit officiũ ſeraphin ꝑ charitatis incendium. zelo em̃ dei velut helyas ſuccenſus eſt. Secũdo ꝑ grãm gratis datã. quã adeptus eſt virtute puritatis ⁊ innocentie. Nam ſeptimo etatis ſue anno corruptelã mũdi fugiens deſertũ petijt. vbi. xxv. annis heremiticam vitã duxit. Luce. i. Puer aũt creſcebat ⁊ cõfortabat̃ ſpũ. ⁊ erat in deſerto vſq; in diez oſtenſionis ſue ad iſrael. Unde habuit officium cherubin ꝑ ſcientie plenitudinem ꝓpt quod dicitur Lucifer. Job. xxxviij. Quia fuit terminus noctis ignorãtie. ⁊ initiũ lucis gratie. Habuit etiam officiũ poteſtatuz ꝑ quas poteſtates cõtrarie arcẽtur q̃ non potuerũt nocere ſibi iam ſanctificato. A nobis etiam arcebat cum ad baptiſmuz nos diſponebat. Habuit etiam officiũ virtutum ꝑ quas fiunt miracula que ip̃e circa ſe exhibuit. ſ. locuſtas ⁊ mel ſilueſtre comedens. pilis camelorum indutus ⁊c. Tertio ꝑ mĩſtrationẽ quã adeptus eſt virtute paupertatis ⁊ indigentie mũdum penitus abnegãs ne leui ſaltem maculare vitam famine poſſet. Unde habuit officium thronorum ꝑ iudicij equitatez. quia arguebat Herodẽ Johãnes dicens. Non licet tibi habere vxorem fratris tui. Mar. vij. Etiaz habuit officium dñationum que docent nos erga ſubditos dñm gerere. Joãnes aũt amabatur a ſubditis. q2 omnis hieroſolyma exibat et veniebat ad eũ. Math. iij. A regibus aũt timebatur. quia herodes metuebat Johannez ſciens eũ virũ ſanctũ ⁊ iuſtũ. Mar. vij. Habuit etiã officiũ ꝑ̃ncipatuũ qui docẽt nos ſuperiores revereri. Et Johãnes de ſe dicebat. Qui de terra eſt de terra loquit̃. De xp̃o aũt dicebat. Qui de celo venit ſuꝑ oĩs eſt. Et iterum. qui poſt me venit. ſ. natiuitate humana. ante me factus eſt. i. prelatus mihi dignitate diuina cuius nõ ſum dignus corrigiam calciamenti ſoluere. i. ſacramentũ incarnationis intelligere. Quarto ꝑ illumĩatio nem quam adeptus eſt virtute auſteritatis ⁊ penitẽtie. Unde habuit officiũ archaagelorũ ꝑ maiorum reuelationẽ. ſicut quãdo reuelauit ſacramẽta noſtre redẽptionis: dicens. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mũdi Habuit etiã officiũ ãgelorum ꝑ minorum annũciationem. ſcz ſpectantiuz ad mores. dicẽs. Penitentiam agite ⁊c.

Quinto puer iſte erit glorioſus ſua reuelatione. Factũ eſt aũt verbuz dñi ſuper Johãnem zacharie filiũ in deſerto ⁊ venit in oẽm regionẽ Jordanis: predicãs baptiſmũ penitẽtie in remiſſionẽ peccatorũ. vt dicit̃ Luce. iij. Sciendum ꝙ reuelatio ⁊ manifeſtatio Johãnis fuit quãdo exiuit de deſerto ad ꝑ̃dicandum baptiſmũ penitentie in remiſſionẽ peccatorum. Ille em̃ baptiſmus vt Beda dicit. erat quoddã inductiuũ ad penitentiam. ⁊ quaſi quedã proteſtatio qua ꝓfitebãtur homĩes ſe penitentiã acturos. Un predicabat baptiſmũ penitẽtie. i. inducẽntez ad penitẽtiam. que quidem penitentia induxit homĩes ad remiſſionẽ peccatorum. Tota et doctrina ⁊ operatio Johãnis erat preparatoria ad xp̃m. ſicut miniſtri ⁊ inferioris artificis eſt preparare materiam ad formã quaz inducit principalior artifex. Gratia autẽ cõferenda erat hoı̃bus per xp̃m. ſm illud Joh. i. Gratia ⁊ veritas per Jeſum xp̃m facta eſt Et ideo baptiſmus Johannis gratiã nõ conferebat. ſed ſolũ ad gratiam ꝑ̃parabat quadrupliciter. Primo ꝑ doctrinam Johãnis inducentem hoı̃es ad fidem xp̃i. Ideo quando vidit xp̃m venientẽ ad ſe: dixit. Ecce agnus dei. Johan. i. Quem ſpũſancto reuelante cognouit. Unde etiaz diſcipulos ſuos ad xp̃m miſit inſtruendos: dicẽs. Tu es qui venturus es. an alium expectamus. Mathei. xi. Secundo aſſuefaciendo homĩes ad ritum baptiſmi. Unde Auguſt. in Enchiridion dicit. vt habetur de ꝯſecra. diſt. iiij. Non regenerabãtur vel renaſcebantur qui baptizabant̃ baptiſmo Johannis. ſed quodam ꝑ̃curſiuo illius miniſterio qui dicebat: parate viã dño. i. xp̃o in quo ſolo renaſci poterant qui parabantur Hec ibi. Et grego. dicit in quadam omel. ꝙ ideo baptizauit Johãnes vt ꝑ̃curſionis ſue ordinem ſeruans qui naſciturũ dñm preuenerat naſcendo. baptizando quoq; preueniret baptizaturum. Unde etiã xp̃m et reuerẽtia baptizare timuit. dicens. Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me: ⁊ dñs ad eũ sine modo. vbi vt criſoſtomus dicit. Oſtendit ꝙ xp̃s poſtea baptizauit Johãnem. Certũ em̃ eſt vt hierony. dicit. ꝙ ſicut xp̃us baptizatus fuit a Johãne in aqua. ita iohãnes a chriſto erat in ſpirituſancto baptizãdus. Tertio ꝑ penitentiam preparãdo homines. ad ſuſcipiendum effectum baptiſmi xp̃i. Unde Beda dicit. ꝙ quantum cathecuminis nondum ba

ptizatis prodeſt doctrina fidei tantū ꝓfuit
baptiſmus Johannis ante baptiſmū xpi.
Quia ſicut ille predicabat penitentiam ꝛ ba-
ptiſmū xpi prenunciabat. ꝛ in cognitionē ve
ritatis que mundo apparuit attrahebat. ſic
miniſtri eccleſie qui primo erudiunt. poſtea
peccata eoꝝ redarguūt. deinde in baptiſmo
xpi remiſſionē ꝓmittūt. Jdeo Johā. dixit. vt
habetur Joh. i. Qui miſit me baptizare in a-
qua ille dixit mihi. ſuper quē videris ſpm̄ de-
ſcendentem ꝛ manentē ſup eū. hic eſt qui ba
ptizat in ſpūſancto. ꝛ ego vidi ꝛ teſtimoniū
perhibui. quia hic eſt filius dei. Jnde eſt etiā
ꝙ baptizandi a Johanne cōfitebant pecca-
ta ſua. vt dr̄ Math. iij. nō ꝙ illa cōfeſſio pec-
catoꝝ fieret ad remiſſionē peccatorū ſtatim
per baptiſmū Johānis exhibendā ſ; ꝓndam
per penitentiā cōſequētem ꝛ effectū baptiſ-
mi xpi ad quem penitētia illa preparabat.

Quarto ad manifeſtationē diuinitat xpi.
Unde ipe Johānes dicit. vt habet Jo. i. Ut
manifeſtet. ſ. xps in iſrael. ꝓpterea veni ego
in aqua baptizans. Concurrentibus eñ tur
bis xpm annūciabat ꝙ quidē ſic facili factū
eſt quaſi per ſingulos diſcurriſſet. vt Criſo. di
cit ſup Joh. Quinto pz ex forma baptiſmi eius.
dicit eñ Pau. Act. xix. Johes baptizat bap
tiſmo penitētie ppl'm: dicēs in eū qui ventu-
rus eſt poſt ipſum vt crederēt. hoc eſt in Je-
ſum. Licet eñ xps veniſſet in carnē ꝛ ad ba-
ptiſmū; nōdum tñ venerat in cognitionem
hoīum. de cuius noticie aduentu Johannes
intelligebat qñ baptizabat. ꝛ hoc rōnabiliter
quia in baptizando xpm: vidit celum apertū
q2 intellexit baptiſmo iam ſāctificato p xpm
apertum eſſe celum hoībus. qd primo homi
preclusum fuerat p pctm̄. Uidit ſpm̄ ſanctu;
in ſpecie columbe ſup xpm baptizatū;. audi-
uit vocē; patris pteſtantis. Hic eſt filius me
dilectus. Audiuit etiā xpm orantē. Unde ſi-
gnanter dicit Lu. iij. ꝙ Jeſu baptizato ꝛ orā
te apertū eſt ei celum. i. oībus ꝓpter eū. ſicut
ſi impator diceret alicui p alio petēti. Ecce h̄
beneficiū nō illi do: ſed tibi. i. ꝓpter te illi. vt
Criſoſtomus dicit ſuper Matheum.

Sexto puer iſte erit glori-
oſus in ſua pdicatōe. Jpe nāq; ſuā pdicatio
nē; inchoauit a pnīa dicēs. pnīam agite. ap-
propiquabit eñ regnū celoꝝ. Math. iij. in q̄
pdicatōe quattuoꝛ generib hoīm dedit leges
qbus bene viuerēt. Uñ Ambro. ſup Luc. vt
hr̄ diſ. lxxxvi. dicit ſic. Jn ſingulis quoq; gene
ribus hoīum cōueniēs tribuit ſctūs baptiſta
rñſum vnū oibus. oēs in cōe āmonent vt cō
ferāt nō hñti. Miſericordia eñ plenitudo vir-
tutū eſt. ꝛ iō oib eſt ꝓpoſita forma virtutis.

Primo phariſeis dedit legē pnīe. dicēs. illd
Math. iij. ꝓgenies viperarū qs demōſtrauit
vobis fugere a futura ira: Facite ḡ fructū di-
gnū pnīe. ꝛ ne velitis dicere inter vos: patrē
habem Abrahā dicō eñ vobis. q2 potēs eſt
deus de lapidib iſtis ſuſcitare filios Abrahe.
Jam eñ ſecuris ad radicē arboꝛis poſita eſt.
Oīs ḡ arboꝛ q̄ nō facit fructū bonū excidet.
ꝛ in ignē mittet. Ego quidē; baptizo vos in
aqua in pnīam. Et Lu. iij ponūtur eadē vba

Secūdo dedit mercatorib legē mīe. dicens
illud Luce. iij. Qui h; duas tunicas det non
hñti: ſimiliter ꝛ eſcas. Tertio officialib im-
peratoris dedit legē iuſticie. dicēs illud Luc.
iij. Nihil amplius ꝙ qd ꝯſtitutū eſt vobis faci-
atur. ꝛ diſ. lxxxix. ca. Jn ſingulis dicit ſic. Jta
publicanis ne vltra ꝓſcriptū exigāt. Quarto
militib dedit legē clementie. dicēs illud Luc.
iij. Neminē cōcutiatis neq; calūniā faciatis.
ꝛ cōtenti eſtote ſtipendijs vřis. Et diſ. lxxxvi.
ca. in ſingulis dicit ſic. Militib ne calūniam
faciāt ꝛ ne pdam reqrant. docēs idcirco ꝯſti-
tutū militie ſtipendiū. ne dum ſumpt querit
predo graſſet. Hec ibi. ꝛ ſic patet.

Septio puer iſte erit glo-
rioſus in ſua cōmendatione. Sciendū; ꝙ in
veteri teſtō fuerūt ſingulariter cōmēdati qt-
tuoꝛ. Primo noe. cui dixit de Gen. vij. Te
eñ vidi iuſtū corā me ex oībus gentib. Se
cūdo Moyſes. de q̄ dixit de Nume. xij. Si qs
inter vos fuerit ꝓpha dñi in viſione appare
bo ei vel p ſomniū; loquar ad eū. ac nō talis
ſeruus me Moyſes: qui in oī domo mea fi
deliſſimus eſt. Tertio Dauid. de q̄ dixit de
i. Reg. Jnueni homiem ſm coꝛ meum.

Quarto Job de q̄ dixit de ad ſathan. Job
i. Nunqd cōſideraſti ſeruū meū Job. ꝙ non
ſit ei ſimilis i terra. vir ſimplex ꝛ rectus ac ti-
mens deū ac recedēs a malo. Jn nouo quo
q; teſtō fuerūt pcipue cōmendati quattuoꝛ.

Primo nathanael. de q̄ xps ait. Jo. i. Hic ē
vere iſraelita in quo dolus nō eſt. Secūdo
Petrus de quo dixit xpus. Math. xvi. Bea
tus es Symō bariona. quia caro ꝛ ſanguis
non reuelauit tibi. ſed pater meus qui eſt in
celis. Tertio centurio. de quo xps ait Ma-
thei. viij. Amen dico vobis: nō inueni tantā;
fidem in iſrael. Quarto Paul. de quo xps

ait Actuuʒ.ix. Uas electionis mihi eſt iſte:
vt portet nomē meū corā gentibus ⁊ regib⁹
⁊ filijs iſrael. Super omnes autē Johānes
cōmendatur. Unde xpus ait de ipſo Math.
xi. Amen dico vobis: nō ſurrexit inter natos
mulieruʒ maior Johāne baptiſta. Sup quo
Augu. in ſermone dicit ſic. Magnus Johā
nes. cui⁹ magnitudini etiaʒ ſaluator teſtimo
nium perhibuit dicēs. Non ſurrexit inter na-
tos mulierum maior Johāne baptiſta. pcel
lit cunctis. eminet vniuerſis. antecedit pphe
tas. ſupergreditur patriarchas. ⁊ quiſquis de
muliere natus eſt inferior eſt Johāne. Dice
ret fortaſſe aliquis. Si inter natos mulieruʒ
Johānes maior eſt: maior eſt ſaluatore. Ab
ſit. Johānes eñi ex muliere. Xp̄us ex virgine
natus eſt. Hec ille. Et Petrus damianus in
ſermōe ait. Johānes hūanoꝝ limes eſt meri
torum. Q̄tumcūq; eñi apoſtolici ſenatus ex
cellat auctoritas. q̄tumcūq; vel patriarcha-
rum fides in diuina agnitiōe pficiat. vel ora
culo prophetarum ad reſeranda archana cō
ualeſcat. q̄tumlibet cumulet triūphantium
gloria martyruʒ. q̄tumuis exfloreat vernās
pudicitia virginū. vel in verbis vite ſe exerce
at lingua doctorum citra metam Johānis
omnino cohibentur nihil perfectionis vltra
progreditur. hec ille. Habuit enim perfectio
nem omniū ſanctorum. Primo angeloruʒ
Malachie.iij. Ecce ego mitto angelum meū
qui prepa rabit viam ante faciem meam.
Secundo patriarcharum. quia aſſimilatur
lucerne. Johan.v. Ille erat lucerna ardens ⁊
lucens. Tertio prophetarum. Mathei.xi.
Quid exiſtis videre. prophetam etiam dico
vobis. pluſq̄ prophetam. Fuit eñi excellen-
tior moyſe ⁊ ceteris pphetis. Johānes nā-
q; pertinet ad nouum teſtamentum. cui⁹ mi
niſtri preferūtur etiā ipſi moyſi. quaſi magis
reuelante ſpeculantes. vt habetur ij. Coꝝ.iij.
Quarto apoſtoloꝝ. quia fuit miſſus a deo
vt teſtimoniū perhiberet. Joh.i. Propterea
aſſimilatur voci. cū dicit. Ecce vox clamātis
in deſerto. Quinto martyrum quia pro iu-
ſticia mortē ſuſtinuit. Sexto confeſſorum.
quia confeſſus eſt: ⁊ nō negauit. Septimo
virginuʒ. quia virginitatem ſeruauit. Unde
cātat eccleſia. Serta terdenis alios coronāt
aucta crementis duplicata quoſdaʒ: trina cē
teno cumulata fructu te ſacer ornant. Et ſic
patet.

Octauo puer iſte erit glo
rioſus ſua conſummatione. Nam deſcendēs
ad limbum confortauit ſanctos patres q̄ ibi
erant apportando eis bonum nūcium de ad
uentu ſaluatoris qui cito erat deſcēſurus ad
eos liberandos. Unde cōfortati ſunt pper
quattuor. Primo quia ibi exiſtebāt in tri-
ſticia. Secundo quia dei viſione carebant.
Tertio quia in loco tenebroſo manebant
Quarto quia demonuʒ vicinitatem habe-
bant. Et q̄uis ad limbum deſcenderit ei⁹ ta-
men paſſio ab eccleſia celebratur. Eoꝝ enim
qui ad limbuʒ deſcenderūt. fuit quadruplex
differentia. Primo quidam ſpectabāt ſim-
pliciter ad vetus teſtamentū. ſicut Abrahaʒ
Moyſes dauid ⁊c̄. Et iſtoruʒ ſolennitas nō
agitur. Secundo quidam ſpectabant ad ve
tus teſtamentū q̄tuʒ ad tempus. ſed ad no-
uum q̄tuʒ ad cauſam ſicut pueri innocētes.
Et ideo ppter cauſam: eoꝝ obitus celebrat̃.
ſed propter tempus Alleluia ſubticetur.
Tertio quidam ſpectabant ad nouuʒ teſta-
mentum ratione cauſe. quia pro iuſticia mo-
riebantur. ⁊ ratione temporis quia fuerunt
finis veteris teſtamēti. ⁊ initium noui. vt Jo
hannes baptiſta. ⁊ ideo eius obitus colitur.
⁊ alleluia cantatur. Quarto quidaʒ ſpecta-
bant ad nouum teſtamentum rōne vniuerſa
lis ſaluationis ⁊ noue inſtitutionis. vt xp̄us
qui ad limbū deſcendit: vt inde educeret ſan
ctos patres ſm̄ illud Zach.ix. Tu quoq; in
ſanguīe teſtamēti tui emiſiſti vinctos de lacu
in quo nō erat aqua. Inter quos patres im-
mediate poſt xp̄um fuit Johānes baptiſta.
cui data eſt ſedes luciferi in celo in die aſcen
ſionis p ſua gloria: ad quam nos perducat
xp̄s ih̄s meritis ⁊ interceſſione beati Johā-
nis baptiſte in eternum regnaturos. Amen

In feſto beati Petri apoſtoli. Sermo
xxxix.

Ibi dabo claues re-
gni celoruʒ. Mathei.xvi. ⁊ in eu-
angelio preſentis ſolennitatis.

Beatus Johānes Apocali.iij. dicit ſic. Ec-
ce dedi coram te oſtium apertum in celo. q̄d
nemo poteſt claudere quia ſeruaſti verbum:
⁊ non negaſti nomen meum. Super q̄ mo-
ueo talem queſtionem. Utrū beatus Petr⁹
eccleſie xp̄i fuerit paſtor excellētior: q̄ moy-
ſes ſynagoge dei rector virtuoſior. Ad iſtam
queſtionem rn̄dent duo doctores noui teſti.
Prim⁹ eſt Innocē pa. vt hr̄ di.xxi. ca. decre-
tis ğ. dicēs ſic. Sūmoꝝ pōtificū ⁊ reliquorū

ſacerdotũ inſtitutio: in veteri teſtõ eſt incho
ata ⁊ in nouo plenꝰ ↄſummata. Sũmi etei
põtifices ⁊ minores ſacerdotes a deo ſũt in
ſtituti p moyſen: q ex pcepto dñi Aaron in
ſummũ põtificẽ. Filios vo eiꝰ vnxit ĩ mĩores
ſacerdotes. Sĩpl'r vo maioꝝ ⁊ mĩoꝝ ſacer
dotũ ĩ nouo teſtõ diſcretio. ab ipo xpo ſum
pſit exordiũ. q. xij. apl'os tãꝗ maiores ſacer
dotes. ⁊ lxxij. diſcipulos: qſi mĩores ſacerdo
tes inſtituit. petrũ vo qſi in ſũmũ ſacerdotẽ
elegit. dũ ei p oĩbꝰ: ⁊ ꝓ oĩbꝰ: claues regni ce
loꝝ tribuit. ⁊ a ſe petra: ſibi petri nomẽ impo
ſuit atq ꝓ eiꝰ fide ſe ſpãliter rogaſſe teſtatꝰ
eſt. ⁊ vt ipſe ceteros ↄfirmaret ſibi iniũxit di
cẽs. Ego ꝓ te rogaui petre: vt non deficiat fi
des tua. ⁊ tu aliqñ ↄuſus ↄfirma frẽs tuos
b ille. Secũdꝰ ẽ anacletꝰ pa. vt hr̃. diſ. xxij.
ca. ſacroſctã. Ro. ⁊ apl'ica eccl'ia. ñ ab apl'is
ſ ab ipo dño ſaluatore nr̃o pmatũ obtinuit
ſicut btõ petro apl'o dixit. Tu es petrꝰ. ⁊ reli
qua. vſq. ſoluta ⁊ ĩ celo. lz eñ oẽs eẽnt apl'i
petro tñ ↄceſſum eſt a deo. ⁊ ipſi inter ſe vo
luerũt idipm. vt reliqs oĩbꝰ pẽeſſet apl'is ⁊ ce
phas. i. caput ⁊ pncipiũ teneret apl'atꝰ. q ⁊
eãdẽ formã ſuis ſucceſſoribꝰ ⁊ reliqs epis
tenẽdã tradidert: ⁊ nõ ſolũ h ĩ nouo teſtõ ẽ
ↄſtitutũ: ſ etiã in veteri fuit. Vñ ſcriptũ eſt
Moyſes ⁊ Aarõ ĩ ſacerdotibꝰ eiꝰ. i. pmi in
ter eos fuert. h vo apl'ica ſedes: caput ⁊ car
do a dño ⁊ nõ ab alio ↄſtituta ẽ. h ibi. Sci
endũ ꝙ ſicĩ in fũdatõe ſynagoge deꝰ pelegit
moyſen: ſic in nouo teſtõ in fundatõe eccl'ie
xp̃s pelegit btm̃ petrũ apl'm: ſ moyſi deꝰ ↄtu
lit multa puilegia ſctitatꝗ. ↄformit aũt ⁊ btõ
petro. Pmo moyſes aſſumptꝰ ẽ de aqs a fi
lia pharaonis. Exo. ij. Et btũs petrꝰ a xp̃o
vocatꝰ eſt de mari. Mat. iiij. Scdo moyſes
coronã regiã cũ ydolo abijciẽs ↄfregit. Naz
cũ filia pharaonis ipm eidẽ pñtaſſet. vt euz
ſibi adoptaret in filiuz. Pharao pcipiẽs eiꝰ
elegãtiã ⁊ pulcritudinẽ: coronã cũ idolo ſcul
pto capiti ſuo ĩpoſuit: quã puer in terrã pij
ciens ↄfregit. Sacerdos aũt ibi pñs clama
uit. Hic ẽ puer quẽ nob occidẽdũ deꝰ mõſtra
uit. euq nitebat interficere. ſ ↄſilio cuiuſdã
ſapiẽtis allate fuerũt pune qs vna cũ titõe
ad os ſuũ ponẽs. ſic linguã incẽdit qd de ce
tero ſp locutꝰ fuit balbutiẽs: ſicq liberatꝰ ẽ
a morte. Qd geſtũ diuinũ ⁊ ſanctitatis pſa
giũ: fuit puerilis ĩnocẽtie deputatũ. Hec mgr
hiſtoriaꝝ ſu p Exo. ij. Et btũs petrꝰ a xp̃o ac
cepit ptãtem ſup oĩa demonia expellẽdi ea
a corpibꝰ hũanis. Mat. x. Tertio moyſes
vidit deum in rubo ardente. ⁊ non cõbuſto.
Exo. iij. Et btũs petrus vidit in monte Tha
bor xp̃m transfiguratũ. ⁊ ſup eũ ſpm̃ ſctm̃ in
ſpecie nubis: ⁊ audiuit deũ patrẽ in voce di
centem. Hic eſt filius meus dilectus Mat.
xvij. Quarto Moyſes ſoluit calciamenta
pedũ ſuoꝝ aſcendẽs in montẽ. Exo. iij. ⁊ be
ato petro xp̃s lauit pedes in cena Joh. xiij.
Quinto Moyſes abnegauit theſauros
egyptioꝝ. Heb. xi. ⁊ btũs petrus oĩa ↄtẽpſit
⁊ ſecutꝰ eſt xp̃m. Mat. xix. Ecce nos reliqui
mus oĩa ⁊ ſecuti ſumus te. Sexto moyſes
a deo miſſus eſt nũcius ad pharaonẽ vt di
mittat ppl'm dei Exo. iiij. ⁊ btũs petrꝰ miſſus
eſt a xp̃o ad predicandũ gẽtibus. Mar. xvi.
Eũtes in mundũ vniuerſum predicate euã
geliũ oĩ creature. Septimo Moyſes pha
raonẽ ⁊ egyptuz. x. plagis percuſſit. Exo. v.
Et btũs petrus accepit ptãtem a xp̃o curan
di languores ⁊ om̃es infirmitates. Mar.
viij. Octauo Moſes duxit populũ per de
ſertuz in colũna ignis ⁊ nubis. Exo. xij. Et
beatus petrus deduxit ppl'm dei per ſpiritũ
dei ſanctũ. quez acceperat in linguis igneis
Act. ij. Nono moyſes mare in. ij. partes
diuiſit populum dei ſicco pede traduxit: ⁊
pharaonẽ cũ egyptijs ſubmerſit. Exo. xiiij.
Et beatus Petrus xp̃m in naui recipe me
ruit. ⁊ ſuper aquas ambulauit proprijs pe
dibꝰ. Mat. v. Decimo Moyſes miſterio
angeloꝝ vidit mãna pparatũ ppl'o dei. Exo.
xvi. Et btũs petrꝰ vidit miraculũ de. v. pani
bus qbꝰ xp̃s ſatiauit. v. milia hoĩm in deſer
to. ⁊ miraculũ de. iiij. panibꝰ qbus xp̃s ſatia
uit qttuor milia hoĩm in deſerto. Vndecĩo
moyſes aquã de petra eduxit. Exo. xvij. ⁊ b.
petrus accepit ptãtez a xp̃o cõficiẽdi ſacrm̃
corpis ⁊ ſanguinis xp̃i. In cuiꝰ exẽplũ xp̃s
voluit petrũ intereſſe nuptijs: in qbꝰ aquaz
cõuertit in vinũ. Mat. xxvi. ⁊ Joh. ij. Duo
decimo Moyſes aqs amaras marath dul
corauit. Exo. xv. Et. B. petrꝰ ſtaterẽ in ore
piſcis ĩuenit. Mat. xvij. Decĩotertio moy
ſes vt iudicaret ſynagogã ſpm̃ ſctm̃ a deo ac
cepit. Nũe. xi. ⁊ btũs petrꝰ nõ ſolũ accepit ſpm̃
ſctm̃ ꝓ ſe: ſ cũ ĩponebat manꝰ ſup aliquos
ipi accipiebãt ſpm̃ ſctm̃. Act. viij. Decimo
quarto moyſes ↄfirmauit teſtm̃ p ſanguis
agni aſpſionẽ. exo. xiiij. ⁊ btũs petrꝰ ↄfirma
uit nouũ teſtm̃ p fidelem ↄfeſſionẽ dicens.
Tu es xp̃s filiꝰ dei. Mat. xvi. Decimo qnto
moyſes deũ ꝓpt pctm̃ ydolatrie ad irã ꝓuo
catũ ſuis pcibꝰ recõciliauit. exo. xxxij. ⁊ btũs

petrꝰ tria milia hoīꝫ in pēthecoſte ſua pdicatōe ab errore reuocauit. Act. ij. Decioſexto moyſes legē in tabulis lapideis pplo apportauit. Exo. xxxiiij. ꝛ btūs pe. legē xpi vſqꝫ ad mortē pdicauit. Joh. xx. Sicut miſit me pr ꝛ ego mitto vos. Decioſeptio moyſes faciē ad faciē cū deo loquēs: ſplēdidā faciē ſuā populo demōſtrauit. Exo. xxxiiij. ꝛ btūs pe. ſuccenſus igni charitatis: lucens ſplēdore intellectꝰ. vba xpi ſuſcepit. Nā alijs abeūtibꝰ ipe dixit intrepidꝰ: dn̄e ad quē ibimꝰ: verba vite eterne hēs. Joh. vi. Decimooctauo. moyſes orauit deuꝫ p pplo ſuo: ne deleret in deſerto. Nu. xiiij. ꝛ p curatōe Marie ſororis aarō exauditꝰ eſt. Nu. xij. ꝛ btūs petrꝰ cōtinue orauit p pplo ſibi cōmiſſo. q2 paſcēdas oues a xpo ſuſcepit. Joh. xxi. Etiā Eneā paliticū curauit Act. ix. Tabitā ſuſcitauit. vt dr ibidē. Decimonono. moyſes chore Datan ꝛ abiron: eorūqꝫ cōplices ſeditionē ſuſcitātes. viuos ad infernū terra ipos abſorbēte deſtinauit. Nu. xvi. ꝛ btūs pe. Ananiā ꝛ Saphirā ad infernuꝫ odēnauit. Act. v. Uiceſimo. moyſes ſacrificia qbus pplꝰ deū coleret iſtituit. Leuit. p totū. ꝛ btūs pe. poſt paſſionē dn̄i. anno ſequēti tenuit ſacerdotalē cathedrā in ptibus orietis annis. vij. vbi pmā miſſaꝫ celebrauit ꝛ modū celebrādi tradidit: cūctis fidelibꝰ xpianis. Plura aūt collata. ſunt btō pe. q̄ non fuerūt collata moyſi. Primo moyſes diffidit ad aquā cōtradictōis. ꝛ p illo pctō grauiter punitꝰ fuit. vt hr Nu. xx. Btūs Pe. negauit xpm ꝛ dn̄s reſpexit petrū. Math. xxvi.

Secūdo moyſes altitudineꝫ dinoꝝ myſterioꝝ ꝛ pcipue xpi vidit ī figura. Exo. iij. Beatus pe. in veritate. cui dictū eſt a dn̄o. duc ī altū. Luc. v. Sup quo dicit ambro. vt habet xxiiij. q. i. ca. non turbat. ſic. Deniqꝫ ꝛ ſi alijs imparet vt laxent' retia ſua. ſoli tm̄mō petro dr. duc in altū hoc eſt in pfundū diſputationuꝫ. Quid eni tam altū q̄ altitudinē diuitiaruꝫ ſapie dei videre? Scire dei filiū: ꝛ pfeſſioneꝫ diuine gnatiōis aſſumere: hec ibi. Tertio moyſes vidit claritatē xpi ī trāſfiguratōe Math. xvij. Btūs pe. in reſurrectōe. Lu. vlt. Surrexit dn̄s vere ꝛ appuit ſymōi. Quarto moyſes fuit teſtis xpi p viſionē ꝛ allocutioneꝫ in trāſfiguratōe. Luce. ix. Btūs pe. fuit teſtis xpi p oīm ſenſuū certificationē in reſurrectōe Luc vlt. Jō dixit. Act. x. Dedit eū manifeſtū fieri nō omī pplo: ſꝫ teſtibꝰ pordinatis a deo. nobis q̄ māducauimꝰ ꝛ bibimꝰ cū illo poſtq̄ reſurrexit a mortuis. Quinto moyſes lꝫ vnxerit Aaron in ſacerdotē. Exo. xxix. nō tn̄ mutauit eiꝰ nomē. Xps aūt vnxit btm̄ pe in ſacerdotē. aliud ſibi imponēdo nomē. ſ. petrꝰ. qd̄ pmo ſibi imponendū pmiſit. cū dixit Joh. i. Tu vocaberis cephas. qd̄ interptatur petrus. Secūdo pmiſſum impoſuit. Mar. iij. ꝛ impoſuit Symoni nomē petrꝰ Tertio impoſitū cōfirmauit. cū dixit Math. xvi. Et ego dico tibi q2 tu es petrꝰ ꝛc. Sexto moyſes cognomē hūit tpale. Petrꝰ aūt ſpūale. habuit eni triplex cognomē. Dictꝰ eſt eni ſymon iohanna qd̄ interptat dn̄i pulcritudo. q2 hūit pulcritudinē moꝝ. Secūdo ſymō Johānis. qd̄ interptatur cui donatū eſt. q2 hūit dona virtutū. Tertio ſymō bariona. qd̄ interptatur filiꝰ colūbe. q2 habuit abūdātiā lachrymarū. Nā colūba gemitū hꝫ p cantu. Septimo moyſes nō interfuit miraculis xpi Beatus pe. oīa miracula xpi vidit Luce. xi Beati oculi q̄ vident q̄ vos videtis. Dico eni vobis q2 multi reges ꝛ pphte voluert videre q̄ vos videtis. ꝛ nō viderunt. ꝛ audire q̄ auditis: et nō audiert. Octauo moyſes hūit ſpm ſctm̄ ſoluꝫ ad pphetizandū Btūs pe. habuit ſpm̄ ſctm̄ ad pctā relaxādū. Joh. xx. Accipite ſpiritū ſctm̄ quoꝝ remiſeritis pctā remittūt eis ꝛc. Nono moyſes vt regeret pplm indiguit alioꝝ auxilio. Nu. xi. Btūs pe vt mundū ad fidē xpi traheret Mathiā elegit ī aploꝝ collegio. Act. i. Decio moyſes vidit gliaꝫ dei ſuper tabernaculū deſcendentē. Exo. xl. Beatꝰ pe. vidit humanitatē xpi cū glia in celū aſcēdentē. Act. i. Undecimo moyſes pluribus ſanitatē impetrauit. Btūs pe. vmbra ſui corporis infirmos ſanauit. Act. v. Duodecio moyſes nemini celū aperuit. q2 oīs pres ante paſſionē xpi ad limbū deſcendebāt. a quo liberati ſunt p eiꝰ paſſionē. Zach. ix. Tu quoqꝫ in ſanguie teſti tui emiſiſti vinctos de lacu in quo non erat aqua. Btūs pe. claues regni celoꝝ a dn̄o accepit. ppterea xps dixit ei vbū ppoſitū. Tibi dabo claues regni celoꝝ.

Tibi dabo claues.
- Prelationis.
- Juriſdictionis.
- Remiſſionis.
- Dilectionis.
- Operationis.
- Paſſionis.
- Sublimationis.
- Glorificationis.

Primo tibi dabo claues

ꝑlationis. Xp̄us em̄ btm̄ petrū summuȝ
pontificē fecit ⁊ vicariū suū instituit. qn̄ ei di
xit Pasce oues meas. ad quā ꝑlationē ꝯcur
runt quattuor. Primo pr̄ ip̄m elegit. Mat.
xvi. Caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: sed pr̄
meꝰ q̄ est in celis. Secūdo filiꝰ electū exalta
uit. ⁊ maxie in duobꝰ. ſ. in fide recta. qn̄ dixit.
Quē dicūt hoīes esse filiū hoīs. Et petrꝰ rn̄
dit. Tu es xp̄s filiꝰ dei. ⁊ in dilectiōe sincera:
qn̄ dixit. Symō Iohis diligis me plꝰ his. et
petrꝰ rn̄dit. Tu scis dn̄e: q2 amo te. Tertio
spūssanctꝰ electū et exaltatuȝ ꝯfirmauit. qn̄ in
penthecoste ad robur se sibi effudit. p̄s. Ego
ꝯfirmaui colūnas eiꝰ. Quarto tota trinitas
electo exaltato ⁊ cōfirmato. ptātem ꝑlatiōis
ei donauit. Ista aūt ptās est in pctōꝝ remis
sione. Ioh. xx. Quoꝝ remiseritis pctā remit
tūtur eis. ⁊ lȝ dicat Luce. v. Quis pōt remit
tere pctā nisi solꝰ deꝰ. Tn̄ deꝰ remittit pctā per
auctoritatē. Xp̄s p excellentiā: ⁊ sacerdos p
ministeriū. Nā pctm̄ facit in hoīe tria. ſ. dei ini
miciciā deformē maculā: ⁊ obligationē ad pe
nam eternā iuxta illud Trenoꝝ. ij. Quō obte
xit in caligine. Ecce deformis macula. In fu
rore suo dn̄s filiā syon. Ecce dei inimicitia. ꝓ
iecit de celo in terrā inclitā israel. Ecce obliga
tio ad penā eternā. Ista tria solꝰ deꝰ virtute cō
tritōnis remittit. q̄ solꝰ remittit offensā. lauat
maculā. ⁊ dissoluit obligationē eternā. vt pȝ
Luce. xv. In filio ꝓdigo. de q̄ dr̄ ꝙ pr̄ oscula
tus est eū. q2 remisit ei offensaȝ. ⁊ stola p̄ma
ip̄m induit. q2 lauit maculā ⁊ ornauit aīam.
⁊ q̄ mortuus fuerat: reuixit. q2 abstulit ab eo
penā eternā. Sacerdos aūt remittit peccata
ꝙtum ad alia tria. Nā pctōrem a deo absolu
tum esse demōstrat: pene p̄nīti ⁊ satisfactorie
ip̄m ligat. ⁊ de ip̄a pena ptē relaxat. Ista tria
notant Ioh. xi. in suscitatōe Lazari. Solꝰ ei
xp̄us ip̄m a mortuis suscitauit. tn̄ discipulis
tria cōmisit. ſ. vt lapidē tollerēt: vt ip̄m solue
rent. ⁊ vt libere abire ꝑmitterēt. Lapidē tol
lere est penā purgatoriā in satisfactoriaȝ cō
mutare. pctōrem soluere: est ip̄m absolutū es
se a deo ostēdere. Libere abire ꝑmittere: est pe
nam aliquā libere indulgere. Que omia bea
tus petrus a tota trinitate accepit.

Secūdo tibi dabo claues

Iurisdictiōis. ſ. in excōicando ⁊ absoluendo.
Iste aūt ligatiōes ⁊ solutiōes nō sunt in ce
lo. q2 ibi oēs sunt soluti. Nec sunt in inferno.
q2 ibi oēs sūt ligati. Sȝ sūt in mūdo. vbi sunt
quidā ligati: ⁊ quidā soluti. In inferno q̄deȝ
sunt oēs ligati ⁊ excōicati p illā snīaȝ Math.
xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū
Iō sci eis nō loquent. sed sp ab eis auertēt.
p̄s. Auertisti nos retrorsum post inimicos
nr̄os nec ꝑticipabūt cū eis in diuino officio de
q̄ dicit Thob. xiij. Per omēs plateas hierlm
alla cantabit. Ipi aūt a tēplo dei erūt exclusi
Apoc. vlt. Foris canes ⁊ venefici. Nec ip̄os
salutabūt i. salutē eternā nō optabūt. imo sic
dr̄ in p̄s. Letabit iustus cū viderit vindictā.
exclusi etiā erūt a ꝑticipatōe sacroꝝ: ⁊ maxie
a ꝑticipatiōe panis vite. Math. xv. Nō ē bo
nuȝ sumere panē filioꝝ. ⁊ mittere canibꝰ. nō
ꝑticipabūt etiā sc̄i cū eis in mēsa. Esa. lxv.
Ecce serui mei comedēt ⁊ vos esurietis.

Tertio tibi dabo claues

Remissiōis. Indulgentiaꝝ largitōe. Scien
duȝ. n. ꝙ indulgentie valēt ꝙtum ad forū ec
clesie: ꝙtum ad iudiciū dei: ad remissionē pe
ne. Rō aūt quare valeāt iste indulgētie est
vnitas corporis mistici: in q̄ multi in operibꝰ iu
sticie suprogauerūt ad mēsurā debitoꝝ suoꝝ
⁊ multas etiā tribulatiōes iniuste sustinuerūt
patient. per quas multitudo penarū poterat
expiari. si eis deberet. quoꝝ meritoꝝ tāta est
copia ꝙ oēm penā debitā nūc viuētibus exce
dunt: ⁊ maxie ꝓpter meritū passiōis xp̄i. et
sic ista merita passionis xp̄i ⁊ alioꝝ scōꝝ sūt
thesaurꝰ eccl'ie. Nō em̄ est iste thesaurꝰ de au
ro: argento vel lapidibꝰ p̄ciosis. sed de p̄cioso
sanguine xp̄i: ⁊ alioꝝ scōꝝ: ac de labore vir
ginū: doctoꝝ ⁊c. huiꝰ aūt thesauri Petrꝰ ⁊ suc
cessores sui hn̄t claues. q̄ ip̄m ꝓut iusta cau
sa exigit: pōt distribuere. ad quā exigūt quat
tuor. Primo auctoritas ex pte facientis. Se
cūdo charitas ex pte recipiētis. Tertio pie
tas ſ. ad honorē dei. q2 pietas ē cultꝰ soli deo
debitꝰ. Quarto vtilitas. ſ. ꝓximi q̄ ad opera
mīe. Querit p̄mo ad q̄d valeāt iste indulgē
tie. Rn̄det ꝙ valēt ad pene remissionē. Exē
pluȝ. q̄s dȝ stare in purgatorio p pctō nō sa
tisfacto p. x an. hita ista indulgētia. x. annoꝝ
satisfactū erit ꝓ pena illa. Si vō q̄s plꝰ ꝑtici
paret de indulgētia: ꝙ meruisset p pctīs penā
tūc illa indulgētia valet sibi ad maiꝰ meritū:
quo ad p̄miū accidētale in vita etna. vltra p
mium essentiale. Querit. scd̄o. an eq̄lit ha
beat indulgentiā stās in foribꝰ illiꝰ eccl'e: sicut
distās p. c. miliaria vel vltra. Rn̄det ꝙ eq̄li
ter hȝ indulgentiā vterq3. si distās hȝ maiꝰ p
miūȝ rōne laboris in charitate assumpti: q̄uē
laboreȝ nō sustinuit vicinꝰ eccl'ie. Queritur

tertio.q̃d operatur indulgentia a pena ⁊ culpa
Rñdet ꝙ talis indulgẽtia valꝫ ad h.q2 tal̃
aĩa ſic decedẽs nõ tãgit penas iferni nec pur
gatorij:ſed ſubito volat ad celũ.ſic qñ eſt an
nus iubilei.vel de indulgẽtia de paſſagio fiẽ-
do cõtra infideles ꝓ recuperatione terre ſctẽ.
etiã ꝓ ingreſſu religiõis ⁊c̃. Querit̃ q̃rto.an
iſte indulgẽtie valeãt defũctis. Rñdetur ꝙ
indulgẽtia valꝫ.ſicut v̄ba ꝑuilegij ſonãt.Vñ
indulgentia qñq3 dat̃ ſub illa forma.Quicũ
q3 iuerit:vel miſerit ꝯtra infideles.hẽat idul-
gentiaꝫ plenariã ꝓ ſe ⁊ pr̃e ⁊ mr̃e defunctis.
⁊ tũc ille aĩe exñtes in purgatorio.hac ꝯditio
ne impleta ſtatim volarẽt ad celũ.Eũ.n.aĩe
exñtes in purgatorio:ſunt mẽbra huiꝰ noſtri
corporis miſtici ꝓpter charitatẽ cũ q̃ deceſſe
runt:capaces ſũt oĩm bonoꝝ q̃ fiũt ⁊ q̃ facta
ſunt.Et ſicut ſtomachus oĩbꝰ mẽbris corꝑis
ſubam cibi diſtribuit:ſic eccl'ia oĩa merita tã
p̄ñtia ꝙ p̄terita ſuis mẽbris diſtribuit.vñ vi
uens põt ſatiſfacere ꝓ defuncto ſicut liber ꝓ
incarcerato ſatiſfacere põt.vñ relaxabit̃ nec
iudex eſt iniuſtꝰ ſic acceptãs vt pꝫ.Queritur
q̃nto.an vnꝰ indulgẽtiã quã acq̃rit: poſſit da
re alteri viuo vel defũcto.Rñdet̃ ꝙ ſi in pri
uilegio ſic cõtineat̃:ꝙ talis indulgẽtia poſſit
acq̃ri:etiã nõ eũtibꝰ ꝑſonaliter.tũc illa indul
gentia eis ꝓderit:alias nõ.Nam priuilegiũꝫ
tm̃ valet ꝙtum ſonat ⁊c̃. Querit̃ ſexto.an
habeat indulgentiam q̃ nõ facit elemoſynã.
Rñdet̃ ꝙ ſi in ꝑuilegio ſic ꝯtineat̃.quicũq3
porrexerit manꝰ adiutrices ⁊c̃.Tũc nõ dans
nõ eſt capax indulgentie. Querit̃ ſeptĩo.an
intelligat̃ dediſſe:q̃ dedit paneꝫ.vinũ oua. li-
num ⁊c̃.Rñdet̃ ꝙ ſic.q2 dꝫ penſari ꝯditio ꝑ
ſõaꝝ ẜꝫ facultatẽ eaꝝ:ꝓut q̃ſq3 cõmodiꝰ põt

Quarto tibi dabo claues

Dilectiõis. Nã btũs petrꝰ fuit feruẽtior in a-
more xpi.Cuiꝰ ſigna ſũt q̃ttuor. Primũ an-
te paſſionẽ.q2 ꝓpter eiꝰ amoreꝫ oĩa terrena
ꝯtẽpſit.Math.xix.Ecce nos reliq̃mus oĩa ⁊
ſecuti ſumꝰ te.Quidã ei ſũt ꝑcraſtinãtes cõ
tra quos dicit.Ecce Quidã ad tp̃s reponẽ-
tes.cõtra quos dicit.Reliquimꝰ nõ repoſui-
mus.Quidã diuidẽtes cõtra quos dic̃.Oĩa
Quidã res ſuas exteriores relĩq̃ntes.ẜ ſuas
volũtates retinẽtes.cõtra quos dicit ⁊ ſecu-
ti ſumus te. Secũdum ſignũ fuit in paſſiõe
q2 ſecũ mori voluit:qñ dixit Luce xxij.Para
tus ſum tecũ:⁊ in carcerẽ ⁊ in mortẽ ire. Nõ
eñ volebat mori ante euꝫ.q2 nolebat carere
tam dilecti p̄ñtia:nec volebat viuere poſt eũ
quia nõ reputabat vitã:ſed mortẽ amarã.vo
lebat aũt mori cũ eo.q2 h̃ reputabat ſibi glo
riam ⁊ coronã. Tertiũ fuit poſt paſſioneꝫ.
q2 ſꝑ fuit ĩ lachrymis.hũit eñ lachrymas do
loris.eo ꝙ mgr̃m negauit.Luce.xxij.Egreſ-
ſus foras fleuit amare.Vñ dicit Clemẽs.ꝙ
qñcũq3 galli cantum audiebat lachrymas e-
mittebat.hũit lachrymas cõpaſſionis.eo ꝙ
amicũ mortuũ videbat.Joh̃ xvi.Plorabitis
⁊ flebitis vos.mũdus aũt gaudebit.hũit la-
chrymas deuotiõis.eo ꝙ ad amicũ videndũ
ſꝑ ſe ꝑabat.hũit lachrymas cõſolatiõis.Vñ
dicit Clemẽs:ꝙ ſꝑ in ſinu ſudariũ ferebat.q̃
fluentes lachrymas detergebat. Sic eñ ĩ cõ
ſuetudĩeꝫ duxerat̃ flere.ꝙ tota eiꝰ facies adu
ſta lachrymis videbat̃.ps.Fuerunt mihi la-
chryme mee panes die ac nocte. Quartũ ſi
gnũ fuit poſt reſurrectionẽ.q2 ip̃e ad monu-
mentũ cũ ioh̃e cucurrit.⁊ ſicut dicit Grego.
Illi p̄ ceteris cucurrerũt:q̃ p̄ ceteris amaue-
rũt.aliqñ eñ cucurrerũt ſil̃.aliqñ iohẽs p̄cu-
currit citius petro aliqñ petrꝰ citius iohẽ.q̃a
prior monumẽtũ intrauit.ꝑ q̃d dat̃ intelligi
ꝙ ambo dilexerũt xp̃m ſapient̃. Sed iohẽs
magis dulciter.petrꝰ aũt magis ꝯſtanter ⁊c̃.

Quinto tibi dabo claues

Operationis.Fuit eñ eiꝰ oꝑatio efficax ẜm
virtutẽ:⁊ h̃ quadruplr̃. Primo ẜm virtuteꝫ
credẽdi.qñ dixit.Tu es xp̃s filiꝰ dei viui.De
eiꝰ fide dixit xp̃s Luce.xxij.Symon ecce ſa-
thanas expetiuit vos vt cribraret ſicut triticũ
Ego aũt rogaui ꝓ te petre:vt ñ deficiat fides
tua.⁊ tu aliqñ cõuerſus confirma frẽs tuos.
vbi h̃t ꝙ eiꝰ fides multũ fuit a diabolo tẽpta
ta.cũ dr̃.Ecce ſathanas ⁊c̃.Hoſtis eñ vbi ĩ
uenit locũ magis munitũ.ibi maiorẽ exercet
conatũ.Eius fides fuit a xp̃o valde robora-
ta.cũ dr̃. Ego aũt rogaui ⁊c̃.Eius fides fuit
oĩbꝰ in exẽplũ data.cũ dr̃.⁊ tu aliqñ ꝯuer.⁊c̃.
Secũdo ẜm v̄tutẽ ſanãdi.Nõ ſolũ eñ ſa-
nabat ſicut ceteri verbo orõnis.Sꝫ etiã ver
bo iuſſionis:ſicut pꝫ in ſanatiõe Enee. Act.
ix.Verũ etiã vmbra corꝑis ſui.vt dr̃ Act.vi.
etiã impõne baculi ſui ſicut pꝫ in diſcipulo iã
ꝑ.xl.dies defuncto:q̃ ad impõnem baculi ſui
reſuſcitatꝰ ẽ. Tertio ẜm v̄tuteꝫ p̄dicãdi.Tã
grõſe.n.p̄dicabat:ꝙ aliqñ vna die tria milia
hoĩum conuertebat.vt dr̃ Act.ix.Hoc eſt.n.
gratioſi p̄dicatoris.vñ Criſo.ſuper Math.
dic̃.Teſtimoniũꝫ ſtudioſi agricole eſt meſſis
fecũda aſſidui doctoris eccl'ia plena. Quar
to ẜm virtuteꝫ orandi.Nam eius orõ aliqñ
aperiebat celum.vt patꝫ Actuũꝫ.x.vbi dicit̃.
Et ſuper eũ cecidit mentis exceſſus.⁊ vidit

cit deus quādo liberauit hebreos ſepius in
manu fortis ſignis mirādis. maius fecit in
ꝟgine. q꜡ totū genus humanū inferno deui-
cto per eiꝰ vnicū filium redemit. magnuꝫ fe
cit deus qn̄ pauit populū ſuū in deſerto qua
draginta annis: māna de celo. maius fecit
in virgine quādo formauit panē verum. ſcꝫ
xp̄m in eius vtero q̇ dicit. Ego ſum panis vi
uus q̇ de celo deſcendi. magnū fecit deus qn̄
eduxit mel de petra oleumq꜡ de ſaxo duriſſi
mo. Sꝫ maius fecit in virgine qn̄ a ieſu xp̄o
q̇ eſt petra ſpiritalis: fluxerunt aq̄ gratiaruꝫ
⁊ oleū benignitatis ⁊ miſericordie. i. Corꝝ.
x. Bibebant de ſpiritali cōſequente eos pe-
tra. petra aūt erat xp̄s. magnū fecit deus qn̄
iordanis cōuerſus eſt in ſuū fontē: ſed ma-
ius fecit in virgine qn̄ antiquus dierū ⁊ ca-
nus eternitate vidit virginē ⁊ retro ceſſit ad
infantiā diei vniꝰ. Maximū miraculoꝝ fecit
xp̄s: qn̄ in cena panē tranſubſtātiauit in ꝓ
priū corpus: ⁊ vinū in ꝓpriū ſanguinē ſuū.
pſ. Memoriā fecit mirabilium ſuoꝝ miſeri
cors ⁊ miſerator dn̄s eſcā dedit timentibꝰ ſe
Iſtud vero quo verbū caro factū eſt. eſt lon
ge illo preſtātius: cū ſit fundamentū eius. ꝑ
cipue q꜡ carnē quā ab hoīe ſumpſit in deuꝫ
tranſformauit. Et tanto federe vtrāq꜡ natu
ram cōſeruit vt nec ſupiorē minueret aſſum
ptio: nec inferiorē cōſumeret glificatio. Pro
pterea btā virgo dicta eſt regina celi. pſal.
Aſtitit regina a dextris tuis ⁊c̄. Secūdus
filius poſuit in ea ſuā ſapiam. Unde de ip̄a
dr̄. Elegit eā deus ⁊ preelegit eā: ⁊ habitare
eam facit in tabernaculo ſuo. De apl̄is eniꝫ
xp̄s dixit. Nō vos me elegiſtis: ſed ego elegi
vos. beatā aūt ꝟginē non ſolū elegit: ſꝫ etiā
preelegit. ⁊ vt oībus p̄eſſet elegit: q꜡ ſic eſt
deo vnita. qualiter nulla creatura eſt illi con
iuncta: q̄ ſoli deo reſeruata. ſoli deo eſt mira
bilit᷑ copulata. Ideo ip̄a ait. Et radicaui in
ppl̄o honorificato: ⁊ in ptes dei mei heredi-
tas illius. Naꝫ pr̄ eternꝰ nō hꝫ radices: cū ſit
fōs ⁊ origo diuinitatꝭ. Filius ex p̄re velut ex
radice ꝓcedit. Spūs vo ſctūs ex patre ⁊ fi
lio ꝓcedit. Beata virgo in ſupremo ange
lo radicauit. ⁊ mox vt creuit infra diuinita-
teꝫ caput extulit. Sicq꜡ aſcēdit vt mater dei
fieret. Propterea dicit. Et in partes dei mei
hereditas illius. ſ. radicis quā radicaui ī po
pulo meo. Unde nullus eſt dignꝰ habitare
in tabernaculo ꝟbi: niſi Maria ꝟgo. Que de
caſtiſſimis ⁊ puris ſanguinibꝰ ſuis fabrica-
uit illud. Et ſicut xp̄s in ſole poſuit taberna
culum ſuū. Sic ipſa in ipſo ſole poſuit taber
naculū ſuū. ⁊ ſicut vnicuiq꜡ angelo ſociatur
vna aīa beata hoīm: ſic in ſede ſupremi an-
geli q̇ eſt xp̄s magni ꝯſilij angelus collocat᷑
virgo Maria. Cant. vlti. Que ē iſta q̄ aſcē
dit per deſertū delitijs affluens innixa ſuꝑ
dilectū ſuuꝫ. Tertio ſpūſſanctus poſuit in
ea ſuam clementiā. Nam ſpūſſanctus ipſaꝫ
ſanctificauit. pſ. Sanctificauit tabernaculū
ſuū altiſſimus. Ipſam fecundauit. Mat. i.
Qđ eñi in ea natū eſt: de ſpūſctō ē. Ipſam
in gratia cōfirmauit. Luce. i. Spūſſanctꝰ ſu-
perueniet in te: ⁊ ꝟtus altiſſimi ob. ti. Quā
fecit hoſtiariā paradiſi. que nos ſuis meritꝭ
in ip̄m introducit. Unde ſe ancillā noīans
petrum in atriū pontificis introduxit. Ioh.
xix. Ideo cantat ſancta mater eccl̄ia. Tu re
gis alti ianua ⁊ porta lucis fulgida. Ipſam
etiam fecit feneſtrā celi ꝑ quā deus oculo mi
ſericordie nos reſpicit. Un̄ cantat᷑. Intrent
vt aſtra flebiles celi feneſtra facta es. Cāt.
ij. En ipſe ſtat poſt parietē noſtrū. i. poſt na
turam noſtram. reſpiciens per feneſtram. i.
per matrem ſuam ⁊c̄.

Secūdo Maria abiit in

montana Angeloꝝ. Oēs eñi eoꝝ digni-
tates: ⁊ oīa eoꝝ miniſteria ipſa vna ⁊ ſola
in ſe cōprehendit. Primo q̇dem angeloꝝ
officiū eſt miniſtrare: nūciare ⁊ cuſtodire. ſꝫ
ipſa humano generi grām perditā annūcia
uit ⁊ inuenit. cui dictū eſt. Inueniſti gratiā
apud deū. In eccleſia dei miniſtra ordinata
fuit. Eccl̄. xxiiij In habitatione ſancta corā
ipſo miniſtraui. Animas noſtras ſemꝑ cu
ſtodit ſub alis ſue pietatis ab inſidijs demo
nis. Secūdo Angeloꝝ officiuꝫ eſt ſecreta
cōſilia dei ſcire: ⁊ maxime miſteriū de incar
natione verbi cognoſcere: qđ q̇dem ſuperio
res angeli cognouerūt a deo imediate ꝑ in
fuſam inſpirationē medij cognouerūt a ſu-
perioribꝰ ꝑ traditā illuminationē. inferiores
aūt cognouerūt ab apl̄is ꝑ predicationē. ſi-
cut dicit Heron̄. Sed beata ꝟgo cognouit
ꝑ experientiā: ⁊ ſanctiſſimā inuiſcerationē.
Tertio virtutū officiū eſt miracula facere.
nō aliquid de nouo creādo: ſꝫ deo miniſteriū
exhibendo. Sed beata virgo precipue mini
ſterium exhibuit deo in maximo miraculoꝝ
qm̄ angelo annūciante: ⁊ ſpūſancto operā-
te: ⁊ virgine credente mox verbuꝫ in vtero:
mox intra vterum verbum caro factum eſt.
Luce. i. Beata que credidiſti. qm̄ perfeci. in

te.que dic.ſunt tibi a dño. Quarto poteſtatum officium eſt arcere demones. ne tantū nobis noceant quātum vellent. Beata virgo refrenauit ⁊ cōtriuit poteſtatē demonis Gen̄.iij. Ipſa ꝯteret caput tuū.i.ſuggeſtionē poteſtatē ⁊ aſtutiā. Quinto ṗncipatuū officium eſt regnis ⁊ ꝓuincijs preſidere.hoſtes cōprimere.bonos cuſtodire. demones arcere.in tribulationib' ꝓtegere. Beata virgo in omi gente ṗncipatū gerit: hoſtes cōprimit:bonos cuſtodit: demones cōterit.in tribulatione ꝓtegit.Eccl'.xliiij. In omī gente ⁊ in omī populo pmatum habui. quo ad primū:oīm excellentiū ⁊ ſublimiū colla calcaui.quo ad ſecundū ⁊ tertiū. ⁊ ꝓfundum abyſſi penetraui.quo ad quartū. ⁊ in fluctibus maris ambulaui.quo ad qntū. Ideo cātat eccl'ia. Maria maꝯ grē maꝯ mīe tu nos ab hoſte protege:⁊ hora mortis ſuſcipe.

Sexto dn̄ationū officium eſt ſubditos ſibi angelos purgare:illuminare: ⁊ perficere. Sed beata virgo a culpa purgauit affectiuam.ab ignorātia illuminauit intellectiuā. ab infirmitate pfecit operatiuā. Septimo tronoꝝ officium eſt vt ſup eos deus qꝛeſcat ⁊ ſedeat:⁊ iudicia ſua exerceat. Beata v̄go eſt tronus miſericordie:gratie:⁊ glorie.miſericordie pctōribus:grē iuſtis: glīe beatis. ps̄. Tronus ei' ſicut ſol in conſpectu meo:q̄ ad beatos q̄bus eſt ad magnā gloriam. Et ſicut luna pfecta in eternū. quo ad iuſtos q̄bus impetrat celeſtē gratiā. ⁊ teſtis in celo fidelis.quo ad pctōres q̄bus impetrat miſericordiā. Octauo cherubin officiū eſt plenitudinē ſcientie dei habere. Sed beata virgo tranſcendit oēm ſciētiā angelicam ⁊ humanam.modo audiendo per inſpirationeꝫ modo vidēdo per ꝯtēplatoeꝫ.mō tāgēdo p opationē.mō guſtādo p affectōeꝫ:mō odorādo p deuotōeꝫ. Nono ſeraphin officiū ē ardere amore ⁊ caritate dei. Beata v̄go maria plena fuit amore: dilectione:⁊ caritate. Quia gratia dei cor ipſius ſurſum eleuabat ad amorem celeſtium. ꝓmouebat ipſaꝫ ad dilectionem.eam totaliter vniebat dilecto p caritatem.⁊ ſic pꝫ ⁊c̄.

Tertio Maria abiit in

montana celorum. Recte em̄ beata virgo dicitur celum.ꝓpter ſui amplitudinem. q̄m habuit amplum affectum ad diligendū.amplum vterum ad deum capiendum.amplum intellectum ad cognoſcendum. amplum ſinum ad compatiendum.Eccleſ.xxiiij.Ego mater pulchre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitionis ⁊ ſancte ſpei. Siquidem amplitudo caritatis ampliauit eius affectum. Ideo dicitur. Mater pulchre dilectionis. Amplitudo diuinitatis ampliauit eius vteruꝫ. Ideo dicitur. Et timoris. Per hoc em̄ eſt demonibus valde terribilis.amplitudo ſapientie ⁊ veritatis ampliauit eius intellectum. Ideo dicitur. Et agnitionis. Amplitudo pietatis ampliauit eius ſinum. Ideo dicitur. Et ſancte ſpei. Unde Bernar. dicit ad beatā Mariam ſicut ad medium.ſicut ad cauſam rerū omniū. ſicut ad negocium ſeculorum reſpiciūt vniuerſi ⁊ qui habitant in celo. ⁊ qui in inferno.⁊ qui nos preceſſerunt. ⁊ qui nos ſequentur.⁊ nati natorum ⁊ qui ab illis naſcentur. Qui in celo ſunt vt reſtaurentur. Qui in inferno vt eripiantur. Qui preceſſerunt ꝓphete vt fideles inueniantur. Qui ſequuntur:vt glorificentur.hec ille. Dicitꝯ autem beata v̄go celū ꝓpter quattuor. Primo quia eſt ſol. Canti.vi. Electa vt ſol. Sicut em̄ ſol tres planetas ſupra ſe. ⁊ tres habet infra ſe.⁊ ipſe eſt medius. Sic beata virgo habet ſupra ſe tres in trinitate perſonas ⁊ infra ſe tres ſtatus ſaluandoruꝫ.ſ.virginū continentiuꝫ ⁊ coniugatoꝝ:⁊ ipſa eſt in medio conſtituta.vt ipſam beatam trinitatem reconciliet tribus ſtatibus ſaluandorum. Eccleſ.xxvi. Sicut ſol oriens in mundo:in altiſſimis dei. Secundo quia eſt luna. Canticoꝝ.vi. Pulchra vt luna. Eſt enim pulchra vt luna in ſui principio:quoniam fuit in vtero ſanctificata. ⁊ in ſui medio.quoniam fuit ſancte conuerſata. cuius cogitationes ſemper fuerunt ſancte:cuius affectiones ſemper fuerunt munde. cuius operationes ſemper fuerunt recte. Tertio quia eſt ſtella. Nume.xxiiij. Orietur ſtella ex Jacob. Eſt enim ſtella: quia in ea nullus fuit caſus nec error. Inter apoſtolos enim fuit caſus peccati.aut per infirmitatem mundanaꝫ.ſicut in Petro q̄ timore mortis chriſtū negauit.aut per ignorantiam.ſicut in Paulo qui dicit. Ignorans feci in incredulitate. aut per maliciam. ſicut in Juda qui dilexit maledictioneꝫ:⁊ venit ei. Beata virgo nullo iſtorum modorum cadere potuit. que dicit. Eccleſ.xxiiij. In me omnis gratia vite ⁊ veritatis. In me omnis ſpes vite ⁊ virtutis. Non enim cadere potuit per maliciam. Quia erat fundata ſuper altitudinē diuine

gratie. Ideo dicit. In me omnis gratia vite.
Nec per ignorantiā. qꝛ erat fundata ſuper al-
titudinē diuine noticie. ideo dicit. Et verita
tis. Nec p̄ infirmitatem. qꝛ erat fundata ſup
altitudinē diuine potētie. Ideo dicit. In me
omīs ſpes vite ꝛ virtutis. Quarto qꝛ ē au-
rora. Cant. vi. Iſta pgreditur quaſi aurora
cōſurgens. Nam fulſit in ea lux aurore. quā-
do ſpūſſanctus eam ſanctificauit. qꝛ tūc tene
brā originalis peccati ab ea abſtulit. ij. Reg.
xxiij. Lux aurore oriente ſole mane abſq̄ nu
bib⁹ rutilat. Aurora autē ſemp creſcit donec
diem pfectū faciat. Sic btā virgo poſt ſuam
ſanctificationē in vtero ſemp creuit in mūdo
Prouerb. iiij. Semita iuſtoꝝ quaſi lux ſplen
dens. pcedit ꝛ creſcit vſq̄ ad perfectū diem.
Ipſa eñ fuit lux ſplendens in ſanctificatiōe
pceſſit in ſpūſſancti ſupuentione. Creuit in
filij cōceptiōe. Facta eſt perfecta dies in ſui
glorificatione. Et ſic patet ꝛc̄.

Quarto Maria abijt in
mōtana Patriarcharū. Omēs grās ꝛ excel-
lentias quas habuerūt patriarche. Quibus
deo fuerūt accepti. multo excellenti⁹ habuit be-
ata virgo vt pꝫ. Primo Adam tanq̄ pm⁹
parēs humani generis habuit donū iuſticie
originalis p quā fuit in innocentia creatus.
Beata virgo habuit ſolē ꝛ fontē iuſticie per
quē nocentes ꝛ pctōres ad ſtatū ſempiterne
innocentie pducūtur. Adam cito p pctm̄ per
dita iuſticia de paradiſo cecidit. quo caſu to-
tam poſteritatē corrupit ꝛ ad mortē cōdem-
nauit. Beata virgo de maſſa corrupta cōce-
pta tantā gratie efficaciā obtinuit. vt pſerua-
ta innocētia ipſam vitam de celo traxerit ad
terrā. p quā oībus credentibus vita ppetua
ꝛ innocentia cōdonaretur. Adam ppter in-
obedientiam maledictionē pmeruit. Beata
virgo ppter obedientiam maledictionē illaꝫ
in benedictionē cōmutauit. Secundo abel
virginitatē ꝛ martyrium a dn̄o obtinuit p-
pter que primus iuſtus a xp̄o vocat⁹ eſt. ad
quem reſpexit deus ꝛ ad munera ei⁹. Gene.
iiij. Sed virginitas ei⁹ fuit infecūda. ꝛ marty
rium ei ſoli pfuit. Beata virgo longe excellē
tiorem habuit virginitatē. qꝛ cū fecūditate in
cōcipiendo deum ꝛ hoīem ꝛ excellenti⁹ mar-
tyrium eius fuit. Luce. ij. Tuam ipſius aīam
pertranſibit gladius. ſ. paſſionis Jeſu chriſti
Tertio Enoch qui cuꝫ deo ambulauit: ꝛ no
men dn̄i inuocauit. tandē in paradiſum trāſ
latus eſt. Beata virgo nō ſolum nominis dei
noticiam habuit: ſed deus ipſe ſe totum eidē
viſibilem ad cognoſcenduꝫ pariterq̄ palpā-
dum prebuit per quam nomen dei in vniuer
ſum orbem eſt mirabiliter diffuſum. q̄ abſq̄
deo quem mente ꝛ ventre geſtabat: ambula
re nequibat. in cuius vterum velut in paradi
ſum tranſtulit ſe ipſe deus. Quarto Noe. de
quo pphetice dictū eſt. Ipſe pſolabitur nos
ab operib⁹ manuū noſtrarū in terra cui ma-
ledixit dn̄s. Beata virgo conſolata eſt totū
genus humanū que genuit dn̄m oīm conſo-
latorem. In maſſa carnis humane ſubiecte
maledictioni cōcupiſcentie ſola virgo produ
xit fructum vitalis germinis. per quē liberati
ab errore idolatrie quo manuū noſtrarū ope
ra colebamus: celeſtem cōſolationem accepi
mus. qui cōſolatur nos in omī tribulatione
noſtra. mira pietate ꝛ miſericordia ſua ꝛc̄.
Quinto Melchiſedech rex ꝛ ſacerdos ob-
tulit Abrahe panē ꝛ vinū. Beata virgo ob-
tulit verbo diuino carnē ꝛ ſanguineꝫ in que
panis ꝛ vinum ſubſtantialiter in ſacramēto
conuertuntur. Sexto abrahe promiſit deus
q̄ ex eo egrederetur in quo omēs gentes be
nedicerētur. Beata virgo illud ſemen ſanctiſ
ſimuꝫ ex ſe pduxit. p qd̄ in eternū benedicti-
onem vniuerſi orbis deduceretur. Gal. iij.
Abrahe dicte ſunt pmiſſiōes et ſemini eius
ꝛc̄. Septimo Iſaac ſua orōne ipetrauit con
ceptu Rebecce. que cōcepit geminos. ꝛ ex il
lis duo populi orti ſunt. quoꝝ maior ſeruiret
minori. Beata virgo ſua humilitate cōcepit
xp̄m: gemine ſubſtantie. ſ. diuine ꝛ humane
nature qui duos populos iudaicum ꝛ genti-
lem in vnā fidem collegit. Sed iudaicus po-
pulus ſua perfidia reprobatus. ſeruit gentili
populo tanq̄ maior minori. Octauo Jacob
vidit ſcalam cuius cacumen celum tangebat
ꝛ dn̄m innixum ſcale. ꝛ angelos deſcenden-
tes ꝛ aſcendentes p eam. Beata virgo recte
dicitur ſcala trium graduū. ſ. humilitatis. vir-
ginitatis ꝛ charitatis. cui dn̄s eſt innixus p
incarnationē. Luce. i. Dn̄s tecū. p quā tanq̄
p mediū deſcendūt angeli: ꝛ aſcendūt hoīes
predeſtinati. Nono Joſeph pro ſalute fra-
trum ſuorum deſcendit in egyptum. vt tem-
pore famis ſua pvidentia frumenti copiam
diſtribueret. Beata virgo in mundo orta eſt
vt ſalutem generi humano afferret. ps. Ope
ratus eſt ſalutem in medio terre. vt tēpore fa
mis grē corpus xp̄i deuota cōione. velut fru
mentum toti mūdo ſaturitatē cōferret ꝛ mi-
niſtraret. Decimo Moyſes factus magn⁹

in terra egypti liberaui populū iſrael de manu pharaonis p ſanguinē agni. Btā virgo verum agnum ⁊ immaculatū genuit ex ſuo puriſſimo ſanguine: quē xp̄s in precium redēptionis humani gn̄is in cruce deo pr̄i perſoluit. Undecimo Joſue ſolem in medio celi ſtare iuſſit. vt Gabaon confligeret. Beata virgo verum ſolem iuſticie in medio vteri ſui nouē menſibus ſtare ꝓmeruit. vt diaboli dominiū auferret. ſm̄ illō pſ. Suſcepimus deus miſericordiā tuā in medio tēpli tui ⁊c. Duodecimo Gedeon rorem in ſolo vellere cōſpexit. terra ſicca manente. btā virgo celeſtē imbrē .ſ. verbū dei in vellere .i. in virginali vtero ſuo ſuſcepit. ⁊ terra .i. caro eius integra ⁊ immaculata vicio cōcupiſcētie carens ꝑmanſit pſ. Deſcendet ſicut pluuia in vellus. Decimotertio Samſon ſanctificatus in vtero tanto ardore mulieres dilexit: vt etiam ſciēter in ſinu vnius accubās ſe morti expoſuit. Beata virgo amore caſtiſſimo deū ad ſe attraxit. in cuius ſinu humanitatē noſtrā ſuſcepit vt p oībus hominibꝰ innocenter moreref. Decimoquarto Dauid plus in celo ꝙ in terra habitās. amore mulieris ad philiſteum acceſſit intrepidus: ducentis preputijs aliā emit ꝓpter aliam virum ſanctū occidi mandauit. in ſinu ſpecioſe iuuencule. omi caſtitate ſeruata tandē obdormiuit. Beata virgo ſua caritate deū fortiſſimū in certamen cōtra diabolū ſumpta fundibula noſtre humanitatis iactis qn̄qꝫ lapidibus .ſ. qn̄qꝫ vulneribus adduxit: quē acerrime deuicit ⁊c. Decimoqn̄to Salomon nigram: ſed formoſam adamauit. qui tamen maxima ſapientia floruit. Beata virgo nigra humilitate: ſed formoſa virginitate cuius decorem cōcupiuit dn̄s deus ſapiētiā filij dei in vtero ſuo habitare coegit. cuiꝰ amore delectarꝰ infima noſtra petijt. Decimoſexto Ezechias ſolem .x. gradibus regredi in horologio aſpexit. Beata virgo verum ſolem iuſticie a nouē gradibus angelorum ad decimū .ſ. hominū deſcendere in horologio vteri ſui clare vidit. pſ. Minuiſti eū paulominus ab angelis ⁊c.

Quinto Maria abiit in montana ꝓphetarum.

Hij em̄ qn̄doqꝫ ꝓphetabant de preterito: quandoqꝫ de futuro: qn̄doqꝫ de preſenti occulto. Beata virgo ꝓphetauit de preterito: cum dicit. Suſcepit iſrael puerū ſuū. De futuro cum ait. Ecce em̄ ex hoc beatam me dicent omnes generationes. de preſenti occulto quando Johannē in vtero Elizabeth exultaſſe cognouit. De qua ꝓphetarunt principaliter quattuor ꝓphete. Primo Dauid dicēs in pſal. Viſitaſti terram ⁊ inebriaſti eam: multiplicaſti locupletare eam. Nam deus beatā virginē in annūciatione per angelum viſitauit ⁊ ſalutauit. ſpūſſanctus eam inebriauit: qꝛ gratia ipſam repleuit ⁊ cōfirmauit. filius ipſam locupletauit quādo ex ea carnē aſſumpſit. Secūdo Eſa. ix. dicēs. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filium: ⁊ vocabit nomen eius Emanuel .i. nobiſcū deus. Tertio Jerem. xxxi. dic̄. Nouum faciet deus ſup terrā. mulier circūdabit virū. Homo em̄ circūdat qð ē ſuū ꝓpriū: ⁊ nō alienū. virgo em̄ ſola puerū circundedit. qꝛ tota xp̄i caro fuit ſua ꝓpria. Omnis em̄ figura pficif ex pluribus lineis qꝛ corpꝰ alioꝝ pueroꝝ formaf ex cōmixtione vtriuſqꝫ parentis. In virgine aūt fuit circūdatio. qꝛ circularis forma claudif vna ſola linea. ⁊ corpꝰ xp̄i formatū eſt ex ſola carne virginis incorrupta. Illud etiā qð eſt circūdatū eſt ex om̄i parte clauſum. Sola ḡ virgo circūdedit: qꝛ in ꝯceptione ⁊ poſt partū virgo permāſit. Quarto Zach. xi. dic̄. Aperi libane portas tuas. Libanus interpretaf candidatio: ⁊ ſignificat beatā Mariam que tota fuit candida. Et habet tres portas ſcʒ potentie. ſapientie. ⁊ miſericordie. Quidam em̄ peccāt per infirmitatē. Iſtis aperit portā potentie: dādo eis v̄tutem reſiſtendi Quidā peccat ꝑ ignorantiā. iſtis apit portā ſapie: dādo eis lumen cognoſcēdi. Quidā peccant ꝑ certā maliciā. iſtis aperit portam miſcdie. dādo eis grām penitendi. Aperit em̄ manū ſuā ad largiendū. Prouerb. vlti. Manū ſuā aperuit inopi .i. xp̄o paupi. Cui ſex opera miſcdie exhibuit. Unde Bern. dicit. Beata virgo dei filiū in vtero ſuſcepit. nudū carne vel etiā pānis operuit: eſurientē pauit. ſitientē lacte potauit. Infirmū per infantiam non ſolū viſitauit: ſed etiam om̄ia humana exhibuit. In carcere poſitum .i. crucis patibulo ligatum viſitauit: eius ſepulture interfuit. hec ille. ⁊ ſic patet ⁊c.

Sexto maria abiit in mōtana feminarū.

Nam vt habef .ij. Eſdre .iij. Hoc expreſſerūt illi tres iuuenes doctiſſimi qui ſoluentes qōnem eis ꝓpoſitam quid in rebus eſſet fortius. moti a ſpūſancto. cōue

nienter ſcripſerũt. Primus dixit. fortis eſt
rex iuſticie que tenet hoīem a paradiſo ex=
cluſum. Secundus dixit. fortius eſt vinuȝ
miſericordie letabũde que ſup iuſticiaȝ gra
diens ad incarnandũ deũ diſponit. Ter=
tius dixit. Fortior eſt mulier beata vgo ma
ria: q̄ effectualiter deũ traxit de celo. ⁊ regeȝ
tenet in ſinu. Verũtamen fortiſſima eſt ve=
ritas q̄ de terra orta eſt. ſ. ex vtero tante vir=
ginis: ⁊ celuȝ obſtruſum reſerauit potenter
ſuo ſanguine precioſo in ara crucis in preci
um noſtre redēptionis effuſo. ⁊ per crucis
vexillũ ſuperato humani generis hoſte cru
deli. ecce ꝙ reuerſuri ad ciuitatē Hierlm ter
renā. couenientiſſime ꝓphetātes de illa hie
ruſalem ciuitate celeſti. venerant iuſticiam:
miſericordiā extollunt. Mariā preponunt
altricem ⁊ ductricē regis eterni. Super oīa
vero adorāt veritatē increatā ex regina ce=
loꝝ naſcendā. oīes eñi benedictiōes quas
habuerũt dñe veteris teſtamēti. ſparſim et
ſigillatim hec vna virgo cōplexa eſt velut ro
ſa triginta folijs exornata. Sciendũ ꝙ ſi
cut viri veteris teſtamenti quaſi ſtelle veri
ſolis premonſtrabant ortum ⁊ vitā. Sic om
nes mulieres quomodocũqȝ laudibꝰ attol=
lanť. Marie virginis figurabant virtutes ⁊
mores perfectos. quarũ bñdictiones a deo
illis datas in ſeipſa complectiť. Benedi=
cta fuit in Eua benedictione generationis
materne. illa eñi fuit mater cunctoꝝ in terra
viuentiũ. Hec virgo eſt mater cunctoꝝ celũ
aſcendentium. Matrimoniũ q̄ppe terram.
Virginitas vero reparat celuȝ. Benedicta
fuit in Sarra benedictione gratificationis.
que peperit riſum. Hec gaudiũ genuit in vni
uerſo mundo. Benedicta fuit in Rebecca
bñdictione predeſtinationis. prudenter vē=
dicās bñdictionē Jacob excluſo Eſau. Hec
reprobato antiquo populo hebreoꝝ: popu=
lum xp̄ianoꝝ benedictionibꝰ repleuit. Be
nedicta fuit in Lya bñdictione actionis: cui
ſeptem aſcribunť filij nati. totā miſericordi
am complectens. que ſeptennario numero
integrať. Hec circa xp̄m vniuerſa miſericor
die opera fideliſſime exhibuit. ⁊ circa nos iu
giter exhibet. Benedicta fuit in Rachel
benedictione cōtemplationis. que peperit
augmentũ virtutum in Joſeph ⁊ dolorem
ſeu tedium vite preſentis in Beniamin. hec
in virtutibus profecit copulata Joſeph vi=
ro ſuo: cum quo emiſit votum virginitatis.
vt facilius diuina contemplaretur, fugiens
corruptelam carniſqȝ dolorem auget ⁊ cu=
mulat. Benedicta fuit in Arſeneth benedi
ctione dignificationis. que filia fuit phuti=
pharis ſacerdotis. Hec fuit ex ꝓgenie ſacer
dotali ⁊ regali. que illum cōciperet qui erat
rex ⁊ ſacerdos. ſm ordinem Melchiſedech
pſal'. Ego autem conſtitutus ſum rex ab eo

Benedicta fuit in Maria ſorore Moyſi
benedictione laudationis. que Pharaone
ſubmerſo canticum dño decantauit. Hec au
tem deuicto hoſte infernali: per incarnatio=
nem verbi canticum dño decantauit dicens
Magnificat anima mea dñm ⁊c. Luce. i.

Benedicta fuit in Ethiopiſſa cōiuge moy
ſi. benedictione dilectionis cui Moyſes de
dit annulum amoris ⁊ memorie. Hec autē
ſignauit matrimoniũ inter luicidiſſimũ deuȝ
⁊ abhominabilem humanam naturaȝ. que
tamen fuit formoſa in virgine Maria. Can
ti. i. Nigra ſum ſed formoſa. Benedicta fu
it in Thamar benedictiōe defenſionis. quā
ſigna donata ab infamia preſeruauerunt.
Huius auteȝ virginis inauditum a ſeculis
partum defendit apud multos ſuſpectum
annulus matrimonij contracti cuȝ ſene. Ar
milla pudicitie comprobate ⁊ virga poteſta
tis diuine. Benedicta fuit in Raab bene=
dictione liberationis. que exploratores he=
breos hoſpitio ſuſcepit. Hec auteȝ honeſta
ſtabularia liberatrix fuit populi non ſui: ſed
futuri. Benedicta fuit in Aſa beneditione
irrigationis. que irriguũ ſuperius impetra=
uit. Hec autem rorē celi obtinuit. Eſa. xlv.
Rorate celi deſuper ⁊ nubes pluant iuſtũ.

Benedicta fuit in Delbora. benedictione
gubernationis. que ſceptrum populi tenuit
Hec autem populum dei electũ ſumma pru
dentia gubernat ⁊ regit. Benedicta fuit in
Jaele. benedictione protectionis. que Siſa
ram clauo defixo in tempora eius occidit.
Hec autem hoſtem antiquũ clauo pruden=
tie ſue necauit. Bñdicta fuit in vxore ma=
nue benedictiōe ſanctificationis. cui angelꝰ
annũciauit ſanctificationē Samſonis. huic
autem annũciata eſt natiuitas ⁊ ſanctifica
tio ſaluatoris. Benedicta fuit in Noemi.
benedictione p̄ſeruationis que cuȝ eſſet a=
maro animo: preſeruata eſt in lege dei. hec
autem iuxta cruceȝ anguſtiata preſeruauit
fideȝ ieſu chriſti. Benedicta fuit in Ruth
benedictione deſponſationis. Que nupſit
Booȝ viro antiquo. Hec autem virgo diui
na diſpenſatione, copulata eſt matrimonio

antiquo Joſeph iuſto. Benedicta fuit in Micol benedictione deportationis. que de feneſtra emiſit Dauid perſecutum a Saul. Hec autem ſpirituali decore aſpectum in ſe trahit diuinū. ⁊ ieſum deſiderabilem in egyptum deportat fugientem perſecutionem Archelai regis iude. Benedicta fuit in Abigail benedictione humiliationis quā Dauid humilem cognoſcens duxit vxorem. Hec autem ſui humilitate facta eſt ſponſa dei dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſcdm verbum tuū. Benedicta fuit in Abiſagh. benedictione nutritionis. que antiquū Dauid fouet in lecto ⁊ paſcit. Hec autem antiquū dieruz geſtat in gremio: quē lactat vbere de celo pleno. Benedicta fuit in Anna benedictione conſecrationis. que filiuz ſuū Samuelem cōſecrauit deo ab infantia ſua Hec autem puerum ieſum in medio templi deo offert per Symeonem ſacerdotem.

Benedicta fuit in Anna Tobie bñdictione deuotionis. que bonum maritalis ſocietatis demum intente viduitatis in deuz obſeruauit. Hec autem vtrunq3 omī integritate virginitatis obtinuit. Benedicta fuit in Berſabee benedictione obſeruationis. que regnum impetrauit Salomoni. Hec autez velut fons ex quo oritur ſapientia maior Salomone finem ponit legi date in igne deſerti Uria occiſo. dū ſeruat legem veterem vt terminet: ⁊ ad regē regū tranſit ſub quo fulget lex libertatis ⁊ grē ſ. noui teſtamenti ⁊c. Bñdicta fuit in Thecuite bñdictione mediatiōis. que mediauit inter Joab ⁊ Dauid ꝓ peſſimo Abſalone Hec aūt mediauit inter deum ⁊ hoīem. quē deo reconciliauit.

Bñdicta fuit in Abelana bñdictione ꝓuiſionis. que ſui ſagacitate ꝓuidit ciuitati ſue per decapitatione Sibe. Hec aūt ꝓuidit humano generi per amputationez poteſtatis iniqui ſerpētis. Benedicta fuit in Judith benedictōe gubernationis. que amputauit caput holofernis ꝓ gubernatione pplī ſui. Hec aūt ſine gladio materiali. licet vbo dei gladio ſpūali totū genus humanū mira fortitudine gubernat. Bñdicta fuit in Heſter bñdictione ſupationis. que aman cedentez pplm dei ſuperauit. Hec aūt iuſticie rectitudine diabolū genus humanū inuadentem ſubiugauit. Bñdicta fuit in Sarra tobie benedictione ſanctificationis. cuius ſeptez amatores non caſti a diabolo necati ſunt. Hec autē ſeptē peccata mortalia: mortificauit. Benedicta fuit in Sarrepta vidua bñdictione miſerationis. ꝗ Helyam miſericorditer hoſpitio ſuſcepit ⁊ pauit. Hec autē humanū genꝰ caritatis viſceribꝰ ſuſcepit. Benedicta fuit in Sunamite bñdictiōe redemptionis. ꝗ vaſis oleo plenis ſeipſam a creditoribꝰ mariti redemit. Hec aūt ſue grē plenitudine totū genus humanū ab obligatōe inferni abſoluit. Bñdicta fuit in Machabea felice bñdictione ꝯfortatiōis ꝗ filios ſuos cōfortauit ad penā corporalē ꝓ legis dei defenſione. Hec aūt omēs fideles xpianos cōfortauit ad ſuſtinenda tormenta ꝓ fidei veritate oſtendenda. Ecce quomodo beata virgo roſa paradiſi triginta folijs exornatur. Ut fideliter ei dicere valeamus.

Aue imperatrix angelorum
Maria Dauid ſtirpe nata:
Gratia ⁊ ſalus beatorum
Plena tibi ſoli data.
Dñs rector vniuerſorum
Tecum mater illibata.
Benedicta tu ſplendor honorum
In mulieribus vocata.
Et benedictus eſt o decus morum
Fructus: ꝓles a deo ſata.
Uentris tui fecundans thorum
Jeſus: fac o virgo grata:
Chriſtus nobis ſit iuuamen.
Nunc ⁊ in hora mortis Amen.

Septimo maria abiit in

montana creaturarū. Uñ ipſa dicit Eccle. xxiiij. Quaſi cedrus exaltata ſum in libano ⁊ quaſi cypreſſus in mōte ſyon: ⁊ quaſi palma exaltata ſuz in cades. ⁊ quaſi plantatio roſe in Jericho. Primo btā vgo eſt cedrꝰ in libano. Nam odor cedrorum que naſcuntur in libano fugat ſerpentes ⁊ interficit vermes. ⁊ beata virgo fugat demones: ⁊ extinguit malas cogitationes. Licet enim fuerit pulchra a nullo tamen vnq̄ potuit concupiſci. quia eius puritas corda intuentiū penetrabat: ⁊ motus illicitos extinguebat. Secundo btā vgo eſt cypreſſus in mōte ſyon. Nā cypſſus ē tota medicinalis ſ. i cortice folijs ⁊ fructu. Sic qcqd fuit in vgine fuit medicinale. ſ. cortex. i. exterior ꝯuerſatio ſctā. ⁊ folia. i. vba ſuauia. ⁊ fructꝰ. i. opa fructuoſa. Ab eiꝰ cōuerſatiōe ſuſcepimꝰ ꝯſolationem A vbis eiꝰ deuotā inſtructionē. Ab eiꝰ fructu. i. filio ſaluationē. Tertio btā virgo eſt palma. Nam palma victoriā deſignat. ⁊ per

beatam virginem de omnibus aduerſitatib⁹. tribulationib⁹:ꝛ anguſtijs:ꝛ tēptationibus victoriam reportamus. Quarto btā virgo eſt roſa plantata in hierico.i.creata in mūdo Vñ cantat ſctā mater eccleſia. Uirgo maria nō eſt tibi ſimilis nata in mūdo inter mulieres:florens vt roſa:quam nobis concedat ieſus chriſtus. Amen.

In feſto ſancte Margarete virginis ꝛ martyris. Sermo.xli.

Inuenta eſt vna preciosa margarita.Math.xiij.ꝛ in euāgelio preſentis ſolennitatis. Beatus Hiero.lib.i. cōtra Iouinianū.dicit ſic. Apud iudeos gloria erat in ꝑtubus ꝛ in ꝑturitionibus.ꝛ maledicta ſterilis q̄ non habebat ſemen in iſrael.ꝛ beatus cui⁹ erat ſemē in ſyō.ꝛ domeſtici in hieruſalē ꝛ in benedictione maſculoꝝ ponebaṫ. Nam vxor tua ſicut vitis abūdans in laterib⁹ dom⁹ tue. Filij tui ſicut nouelle oliuarū in circuitu mēſe tue Ecce ſic benedicet homo.hec ille. Sup quo moueo talē queſtionē. Utrū btā margareta inuenerit eternā benedictionē ꝑ virginalis pudicicie incorruptionē. Ad iſtā queſtionē rn̄dent duo doctores noui teſtamēti. Primus eſt btūs Augu.li de bono cōiugali:dicens ſic. Non eſt impar meritū continētie in Iohāne qui nullas expertus eſt nuptias. Et in Abraham qui filios generauit. Illius em̄ celibatus ꝛ iſtius cōnubium ꝓ tēpoꝝ diſtributione xp̄o militauit. hec ille. Secund⁹ eſt beatus Hierony.li.ij.cōtra Iouinianū.dicēſ ſic. Ceterū q̄s ignoret ſub alta diſpenſatiōe dei omēs veteres ſanctos eiuſdē fuiſſe meriti cui⁹ nūc ſunt xp̄iani. Quomō aūt abrahā placuit deo in cōiugio.ſic nunc virgines placent deo in ꝑpetua caſtitate.hec ille. Sciēdum ꝙ virginitas cōmendaṫ quadrupliciṫ. Primo in hebreis legibus.hoc pꝫ p̄mo in viris. Nā Abel qui prim⁹ inter iuſtos a dn̄o cōmendatur.virgo fuit vt Augu.dicit lib.de mirabilib⁹ ſacre ſcripture. Helyas ꝛ Heliſe⁹ ꝛ multi filij ꝓphetaꝝ fuerūt virgines.vt hierony.dicit in ep̄la ad Euſtochiū. Ieremias ac Daniel ꝓpheta dn̄i fuit virgo. Pꝫ ſcdo in mulierib⁹. Nā maria ſoror Aarō fuit vgo q̄ tn̄ ꝓphetauit. Filia Iepte fuit virgo.vt pꝫ Iudi.xi. Et Leuiṫ.xxi. Mandat dn̄s p moyſen:ꝙ ſumm⁹ ſacerdos vxorē nō accipiat viduam:non repudiatam:nō ſordidam:nō meretricem.ſed vxorē accipiat virginē de populo ſuo.ꝛ ibidem mandaṫ ſacerdotibus filijs Aaron ꝙ nō contaminenṫ in mortib⁹ ciuiū ſuoꝝ:niſi tm̄ in conſanguineis ꝛ ꝓpinquis. id eſt patre:matre:filio:filia:fratre et ſorore: q̄ non eſt nupta viro. Secūdo in paganis gentibus. Vñ Hiero.li.i.contra Iouinianū: dicit ſic. Certe Romanus populus quanto honore ſemꝑ virgines habuit. Hinc apparet ꝙ cōſules ꝛ imperatores in curribus triumphantes q̄ de ſuperatis gētibus trophea referebant.ꝛ omnis dignitatis grad⁹ eis de via cedere ſolitus eſt. Referūt fabule athalantam Calidoniam virginē ſemꝑ in venatib⁹. ſemꝑ in ſiluis nō tumentes vteros feminaꝝ faſtidia qꝫ cōceptuū.ſed expeditam ꝛ caſtā amaſſe virtutē. Harpalicem quoqꝫ virginē traciam.inſignis poeta deſcribit.ꝛ reginam volſcoꝝ Camillam quā Turn⁹ cui in auxiliū venerat laudare volens nō habuit q̄d amplius diceret.niſi virginē noīaret. O decus italie virgo. Calchoechos quoqꝫ illa filia Leo virgo ꝑpetua peſtilentia patrie ſcribiṫ ſpontanea morte ſoluiſſe.ꝛ ephiginie virginis ſāguis aduerſos placaſſe ventos. Tertio in ſummis celeſtibus. Unde Hiero.li.p̄mo cōtra Iouinianū dicit ſic. Nuptie terrā replent virginitas paradiſum. Qui em̄ in paradiſo virgines ꝑmanſerunt:eiecti de paradiſo copulati ſunt.eijciūtur de paradiſo:ꝛ qd̄ ibi nō fecerunt in terra faciunt.vt ſtatim a p̄ncipio cōditionis humane.virginitatem ꝑadiſus ꝛ terra nuptias dedicarit. In omni tēpore ſint veſtimēta tua candida. Candor veſtiū ſempitern⁹:virginitatis eſt puritas. Hec ille. Cōpletur etiā.viij. Zacharie de virginib⁹ eccleſie ꝓphetantis. Complebūtur infantib⁹ ꝛ puellis ludentib⁹ i plateis ei⁹. Iſte ſunt virgines de q̄bus in.xliiij.ps. Scriptū eſt. Adducenṫ regi virgines poſt eam ꝓxime eius afferentur tibi in leticia ꝛ exultatione.adducētur in templum regis. Nam in reſurrectiōe mortuorum nō nubēt neqꝫ nubenṫ.ſed ſimiles erūt angelis. Qd̄ angelus in celis.poſtea hoīes futuri ſunt.hoc virgines in terra eſſe cepꝛūt Si angeloꝝ nobis ſimilitudo ꝓmittitur.inter angelos autē nō eſt ſexus diuerſitas.aut ſine ſexu erim⁹.qd̄ angeli ſunt.aut certe qd̄ liquido cōprobaṫ.reſurgentes in proprio ſexu erimus.ſed ſexus nō fungemur officio. Quarto in xp̄m ſequentibus. Unde Hieronim⁹.lib.i.contra Iouinianū:dicit ſic. Legamus Apocalipſim Iohis.ꝛ ibi reperiemus agnum ſuper montem ſyon.ꝛ cū illo.cxliiij.

milia ſignatoꝝ habētia nomē eius ⁊ nomē
patris eius ſcriptum in frontibus ſuis.q̇ can
tant canticū nouū:⁊ nemo pōt dicere canti-
cum illud niſi q̇ empti ſunt de terra. Iſti ſūt
qui cum mulieribus nō ſe coinquinauerunt.
virgines eñi ꝑmanſerūt.Hij ſequūtur agnū
quocūq̧ vadit.Empti eñi ſunt ex omibus ꝑ
mitie deo ⁊ agno.⁊ in ore ipſoꝝ nō eſt inuē-
tum mendacium.⁊ ſine macula ſunt de ſin-
gulis tribubus excepto tribu Dan.ꝑ qua po
nitur tribus Leui.xij.milia virginū ſignatoꝝ
creditura dicunt.qui cū mulieribus nō ſunt
coinquinati.Hi ſunt qui cantant canticū no
uum.qȯ nemo poteſt cantare niſi qui virgo
eſt Hi ſunt primitie dei ⁊ agni ſine macula.
hec ille. Ad hoc aūt vt virginitas debite ſe-
quatur xp̄m verū agnū:oportet ꝙ omīs vir-
go ip̄m in corde ſuo iugiter exaltet quattuor
modis. Primo ſeip̄m humiliando. nam ꝑ
pter defectū humilitatis reprobate ſunt vir-
gines fatue in ſeipſis gloriantes. Mat.xxv.
Ideo dicit ambro.li.de virginitate. Non ſo-
lum predicanda eſt virginitas vt amet. ſed
etiam admonēda eſt ne inſletur. Et Bern̄.
ſup miſſus eſt dicens. Pulcra ꝑmixtio virgi-
nitatis ⁊ humilitatis.nec mediocriter placet
deo anima illa in qua humilitas cōmendat.
virginitatē.⁊ virginitas exornat humilitatē:

Secūdo ieſum xp̄m magnificando. Debet
eñi virgo magnificare deū cū beata virgine
dicens. Magnificat anīa mea dn̄m. Luce.i.
Tale eſt canticum qȯ cantant virgines ſeq̄n
tes agnum.⁊ a nullo alio cantari pōt. Apoc.
xiiij. Tertio ieſum deū cōfitendo nullo mo-
do virgo de ſe cōfidat.ſed meminerit ſe in fi
ctili vaſe theſaurū incomparabilē ferre. Un-
de hiero.in ep̄la ad Euſtochiū dicit. Nolo ti-
bi venire ſupbiam de virginitatis ꝓpoſito.ſꝫ
timorē:onuſta nō incedis auro:latro vitan
dus eſt ſtadium eſt hec vita mortalibus hic
cōtendamus vt alibi coronemur. Nemo eñi
inter ſerpentes ⁊ ſcorpiones tutꝰ ingreditur.
hec ille. Quarto ieſum ſolum honorando.
Ambro.de bono virginitatis dicit. Virgini-
tas nō quia virginitas:ſed qꝛ deo dedicata ē
honoratur. Vn̄ Valeriꝰ li.i.dicit. Cū in tēplo
dee veſte erat quedā virgo pulcherrima no-
mine Emilia que videns ignē extinctū ꝑ ne
gligentiam ſocie deam veſte adorauit.⁊ ora
tione cōpleta:velū qȯ in capite portabat fo-
culo impoſuit:ſtatiq̧ ignis emicuit. Si iſta
virgo tantū illi idolo placuit quantum virgo
xp̄icola deo vero placebit? Hec aūt virgini

tas maxime requirit verecūdiam. Vn̄ Ber.
ſuper cantica.ſermone.lxviij. dicit ſic. Neſcio
an quicꝙ gratius verecundia aduerti in mo
ribus hoīm queat.que eſt oīm ornatus eta-
tum.ſed in teneriore etate ampliꝰ pulcriuſq̧
eniteſcit. Quid amabilius verecundo adole-
ſcente?ꝙ pulcra hec:⁊ ꝙ ſplendida gemma
moꝝ.in vita ⁊ vultu adoleſcētis. hec ille. Eu
ius rōnem aſſignat Valerius.li.iiij.ca.vi.di-
cens. Quia parens eſt omīs honeſta cōſilij.
tutela omniū ſolenniū officioꝝ.magiſtra in-
nocentie.cara ꝓximis. accepta alienis omni
tempore:omni loco fauorabilem ꝓferēs vul
tum.hec ille. Et Tullius li.i.de officijs: dicit.
Sine verecundia nihil rectum eſt neq̧ hone
ſtum. Et ambro. li.de virginitate dicit. Pu-
dor indiuiduus comes debet eſſe virginitati
ſine quo non pōt eſſe virginitas.⁊ lib.i.de of
ficijs dicit. Ut in ſenibus grauitas:in iuueni
bus alacritas.ita in iuuenibus adoleſcenti-
bus verecūdia.velut quadam dote cōmēda-
tur nature. Ad hanc aūt virginitatē cōſer-
uandam requiruntur quattuor. Primo ab-
ſtinentia. Unde Hiero.in ep̄la ad Euſtochi
um dicit. Pudicicia tuta eſſe nō niſi ꝑ abſti-
nentiam pōt. Et Orig.ſup Leuit.dicit. Qui
ſeipſum caſtrat ꝓpter regnū celorum. id nō
aſſequitur:niſi ſe a ciboꝝ affluentia reſecet:⁊
niſi abſtinentia vtat miniſtra. Et Criſo.ſup
Math.dicit. Caſtitas ſine comitibꝰ ſuis ie-
iunio ⁊ temperantia cito labeſcit.ꝙ ſi his q̄ſi
āminiculis roborata fuerit. perfacile corona
bitur. Ideo Valerius li.ij.ca.i.dicit. Cū vini
vſus olim romanis feminis ignotus fuit.ne
ſcꝫ in aliqȯ dedecus ꝓlaberentur. Quia pro
ximus a libero patre intēperantie gradus ad
inconcuſſam venerem eſſe cōſueuit. Et Hie-
ro.li.i.contra Iouinianū dicit. Eſus carniū
⁊ potus vini.ventriſq̧ ſaturitas.ſeminariū
libidinis eſt. Unde ⁊ comicus. Sine cerere i
quit ⁊ bacho friget venus. Adeſſe ergo debꝫ
ratio.⁊ tales ac tantas eſcas ſumamꝰ:quibꝰ
nō oneretur corpus.nec libertas anime pre-
grauetur. Secundo caſtigatio carnis. Un-
de.i.Coꝛ.ix.dicit.ap̄lus. Ego aūt ſic curro nō
quaſi in incertum.ſic pugno non quaſi aerē
verberans ſed caſtigo corpus meū ⁊ in ſer-
uitutem redigo.ne forte cū alijs predicauerī
ipſe reprobus efficiar. Exemplum de btō be
nedicto volutanti ſe iter ſpinas ⁊ vepres pꝰ
illam grauem tēptationem carnis. Tertio
ſancta exercitatio. Unde Grego.li.ij.moral.
dicit. Sepe quem tēptationis certamē ſupa-

re non potuit ſua deteriꝰ ſecuritas ſtrauit. et
dum lapſum ſe quiſcꝫ in ocio remittit. diſſo-
lutam mentem in ocio ꝓſtituit. Et Ouidius
libro de remedio amoris. Ocia ſi tollas piere
cupidinis arcus. Contempteqꝫ iacent ⁊ ſine
luce faces. Quarto deuota oratio. Naꝫ hoc
genus demonioꝝ .ſ. laſciuie nõ eijcitur: niſi in
oratione ⁊ ieiunio. Marci. ix. Et Mathei
xxvi ca. Vigilate ⁊ orate vt nõ intretis in tē-
ptationem. Exemplum de btõ Xp̄oforo qui
cum in carcere duabus puellis aſſociatus eſ
ſet: vt eum ad laſciuiam ꝓuocarent. ſua ora-
tione ipſas ad deum cõuertit. Has quattu
or virginitatis comites xp̄s in ſe obſeruauit
Primo abſtinentiam: per hoc ꝙ ieiunauit
⁊ eſuriuit. Math. iiij. vbi de lapidibus nolu-
it facere panes cum melior ſit refectio mētis
ꝙ ventris. etiam ſitiuit quādo ſedens ſic ſup
fontem petiuit a Samaritana bibere. Jobis
iiij. Secundo macerationē carnis. Eſa. liij.
Diſciplina pacis noſtre ſuper eũ ⁊c. Et pſal.
Vt nõ loquatur os meũ opera hominũ pro
pter verba labiorũ tuoꝝ ego cuſtodiui vias
duras. Tertio ſanctam exercitationē. Eſa.
lxi. Spiritus dñi ſuper me eo ꝙ vnxerit me
⁊c. Vnde circuibat caſtella ⁊ ciuitateſ docēs
in ſynagogis ⁊ predicās regnũ dei. ⁊ ſanās
oēm languorem ⁊ oēm infirmitatē. Math.
iiij. Quarto deuotam orationem. Nam eo
tēpore quo cepit predicare egreſſus abijt in
deſertum locum ibicꝫ orabat. Mar. i. Ipſe
etiam ſedebat in deſerto ⁊ orabat. Luce. v.
Hec autē virginitas facit quattuor. Pri-
mo tēptationum pellit incendia. Exemplū
de Joſeph qui relicta veſte apud dñam ſuā
ſollicitantem ipſum de laſciuia virginitatem
ſuā cuſtodiuit. Etiam ypolitus fugiens am-
plexus laſciuos phedre: relicto enſe immacu
latum ſe ꝯſeruauit. Secũdo ſanctarũ medi
tationum ſenſus acuit ⁊ ingenia. Vnde apu
leyus de deo ſocratis dicit. Artes alie ſiue ſci
entie poſſunt ignorari ſine erubeſcētia: vt rõ
pingendi: ſaltandi: cantandi: quas vir bonus
põt ſine vituperatione contemnere. ſed neſ-
cire bene viuere nũꝙ audebis dicere ſine pu
dore. Hec ille. Quotiens ergo virgo neſciret
bene viuere ⁊ de hoc verecũdabitur. acuet in
genium ad honeſte viuendũ ⁊ hoc quidē plu
rimi ſecuti ſunt qui ſeipſis deformauerũt. ne
in laſciuiam ꝓlaberentur. Exemplum de ſpu
rina elegantiſſimo adoleſcente qui cũ mira
ſui ſpecie ſollicitaret oculos pluriũ illuſtriũ
feminarum. cũcꝫ viris ⁊ parentibus earũ ſe

ſuſpectum ſentiret. faciei decorem vulneribꝰ
deformauit. Tertio carnalium cogitationũ
luxum fugat ⁊ vitia. Exemplum de illa virgi
ne Anthiocena pulcra nimiũ: quam omnes
cõcupiſcebant. ſed ipſa hominũ aſpectus fu-
giebat. Comperto aũt ꝙ xp̄iana eſſet coacta
eſt aut idolis imolare: aut lupanar itrare. qꝺ
cum facere recuſaret ad lupanar ducta eſt.
Ad ingreſſũ autē laſciuiorũ certantiũ ꝗs
illā p̄mo ſtupraret. apparuit miles aſpectu
terribilis: cõfortans eam ne timeret. mutatiſ
ergo veſtibꝰ puella egredit̄. miles vero clau-
ſus in camera manet. Quidā autē aduertēs
militem virum eſſe ⁊ non puellam. exclama-
uit factum dolũ. Vtercꝫ igitur ad martyriũ
ducitur: ⁊ miles ⁊ puella. Sicꝫ v̓ginitas cu
ſtodita eſt. Ideo Ambro. ſup Beati imacu-
lati dicit. Pudor plerũcꝫ correctoꝛ eſt nr̄ qui
dum precipit nos pudere cõmiſſi: ne diutius
pudeat deſerere que erubeſcēda ſunt admo-
net. Quarto noſtroꝝ actuũ ſecura dat veſti
gia. Vnde Valerius li. iiij. narrat de Scipio
ne. que cũ eſſet. xxiiij. an capta Cartagine in
hiſpania: omēs obſides quos peni in ea vrbe
clauſos tenebāt in ſuā ptātem redegit. ſimul-
cꝫ virginē etatis adulte. Quam vt cõperit il
luſtri loco inter celtiberos natā. ⁊ indibili deſ
ponſatā. accerſitis parentibus inuiolatā tra
didit. aurũcꝫ qꝺ ꝓ redemptiōe allatũ fuerat
ſumme dotis adiecit. Ambroſius in quodā
ſermone. Solet citius mereri indulgentiā: ꝗ
verecundius deprecatur. Beata Margare
ta habuit hunc theſaurum virginitatis ī ma
gna cuſtodia: per carnis mortificationē. Apo
ſtolus. Qui autē ſunt xp̄i carnem ſuā crucifi-
xerunt cum vitijs ⁊ cõcupiſcētijs: per ſenſuũ
cohibitionem. Job. xxxi. Pepigi fedus cum
oculis meis. ꝑ fugam ⁊ elongationē. i. Coꝝ.
vi. Fugite fornicationē. Talē theſauꝝ ꝗſiuit
Jeſus xp̄s in ſuis fidelibus. quē inuenit ī be
ata Margareta. Sicut dicit verbum ꝓpoſi
tum. Inuenta eſt vna p̄cioſa margarita.

Vna p̄cioſa margarita inuenta eſt.

A deo
Ab angelis.
A patriarchis.
A prophetis.
Ab apoſtolis.
A martyribus.
A confeſſoribus.
A virginibus.
A fidelibus.

Primo vna precioſa mar
garita inuenta eſt A deo. Nam pietas ſalua
toris apparet in eo ꝙ negociator factus eſt:
⁊ in mūdum venit negociari aīas noſtras.
Unde ſimile eſt regnū celoꝝ homi negocia-
tori querenti bonas margaritas. In iſto ne-
gociatore ſunt ſeptem miranda. Primum
eſt quia ſua ꝑcioſa ꝓ vili precio tradidit. Au
gu. Uenale habeo. Quid dn̄e? Regnū celo
rum. Quo emit. Paupertate regnū. dolore
gaudium: labore requies. ignominia gloria:
morte vita. Secundū eſt: q: noſtra vilia ca-
re emit. Dedit em̄ precioſum ſanguinē ſuum
ꝓ nobis. i. Petri ꝑmo c. Nō corruptibilibus
auro ⁊c. redempti eſtis. ſed precioſo ſanguīe
agni īmaculati ieſu xp̄i. Et. i. Coꝝ. vi Emp-
ti eſtis ꝑcio magno ⁊c. Ideo dedit ſeipm̄ to
tum Ephe. v. Tradidit ſemetipm̄ ꝓ nobis.
Tertiū eſt. quia nihil habētibꝰ ad ſoluendū
omīa bona ſua tradidit. Sicut pueri faciūt.
ps. Pro nihilo habuerunt terrā deſiderabilē
Quartū eſt. quia nullū decipit. Ideo ſemꝑ
vltra ſortē precij ſoluit. ps. Que ꝓcedunt de
la. me. nō fa. irri. Aug. Nō deꝰ diligentibꝰ ſe ꝑ
parauit: merita oīm tranſcendit ⁊ vota. Ro.
viij. Non ſunt cōdigne paſſiones huius tēpo
ris ⁊c. Quintū eſt. quia de datis ⁊ acceptis
ſtrictam rōnem exigit. Luce. xv. Redde rō-
nem villicationis tue. Et Math. xviij. Uolu
it rōnem ponere cum ſeruis ſuis. Sextū eſt
quia ſeruos ſuos ſuꝑ bonis ſuis negociari ⁊
lucrari voluit. Luce. xviij. Negociamini dum
venis. Septimū eſt. quia ſeruis ſuis ad ne-
gociandum bona ſua dedit ſm̄ eoꝝ qualita-
tes. Math. xxv. Et vni quidē dedit qn̄qꝫ ta
lenta. alij aūt duo. alij vero vnū vnicuiqꝫ ſm̄
ꝓpriam facultatez. Iſte negociator venit in
mundo iſto vt ſibi hanc margaritaz emeret.
pro qua deitatem: aīam carnē: ⁊ ſanguinem
dedit. ⁊ ipſa omnē idolorum culturam fugit.
Fuit em̄ rore celeſti generata: quia cor ſuum
aperuit ⁊ rorem ſpūſſancti ſuſcepit. ⁊ ſugge-
ſtioni diabolice ſe clauſit. ⁊ ſic precioſa mar-
garita generata fuit. Aperuit nanqꝫ ad deū
ſuam memoriam: ⁊ ibi recepit dei cōtinuā re
cordationem. aperuit ſuā intelligentiaz: ⁊ ibi
concepit dei recognitionem. aperuit ſuaz vo
luntatem: ⁊ ibi concepit dei amorem.

Secundo vna precioſa
margarita inuenta eſt Ab angelis. Naz an-
geli cuſtodierūt eam vt contereret ſuggeſtio
nem demonis. qui habet magnā potentiam,
ſuperbiam: aſtutiam: ⁊ experientiam. Unde
dicit Apocal. xij. Proiectus eſt draco. Ecce
potētia. magnus ſerpens. Ecce ſuperbia. an
tiquus. Ecce experientia. qui ſeducit vniuer-
ſuz orbē. Ecce aſtutia. His armis pugnauit
demon contra beatam Margaretā. Sed ip
ſa protectione angeloꝝ contriuit omīa eius
machinamenta. fregit enim eius potentiam
quādo ipſum ei apparentem in ſpecie draco
nis. vtute crucis euaneſcere fecit. Fregit eiꝰ
ſuperbiam qn̄ pedē ſuꝑ collum eius poſuit.
Fregit eius aſtutiam quādo ſibi in nullo no-
cere potuit. ⁊ quādo ipm̄ coegit fateri ꝙ ido
ſibi apparuit. quatinus ei cōſuleret vt moni-
tis ꝑſidis obediret. Fregit eius experientiaz
quia in nullo ſuis ſuggeſtionibus cōſentire
voluit. ps. Angel' ſuis deꝰ mādauit de te ⁊c.

Tertio vna precioſa mar
garita īuenta eſt A patriarchis qui domos
ꝓprias reliquerunt. vt Abraham. Gene. xij.
Et de beata margareta dicit pſal Audi filia
⁊ vide ⁊ inclina aurem tuā ⁊ obliuiſcere po-
pulum tuum ⁊ domū patris tui. ⁊ concupiſ-
cet rex decorem tuū. Ipſa em̄ preſentiens ꝙ
pater ſuus intendebat eam trahere ad cultu
ram idolorum. eius ſocietatem fugit. ⁊ oues
ſue nutricis paſcebat. periculum eſt enim bo
nis habitare cum malis. ps. Cum puerſo ꝑ-
uerteris. Quia mali ſunt igne cōcupiſcentie
inflammati ideo boni ſepius cōburuntur. i.
Corinth. xv. Corrumpunt bonos mores col
loquia praua. Mali ſunt luto auaritie inqui-
nati. ⁊ ideo boni ſepius inficiunt̄. mali ſunt
pice adherentis ſuperbie infecti. ⁊ ideo boni
ſepius denigrant̄. mali ſunt tenebris ignorā
tie obſcurati. ⁊ ideo boni ſepius obſcurātur.
Beata ꝗ̄ marga. noluit habitare cū malis: ne
aut inflammaretur igne cōcupiſcentie. aut in
quinaretur luto auaricie. aut inficeretur pice
ſuꝑbie. aut obſcuraretur tenebris ignorātie.

Quarto vna precioſa mar
garita inuēta ē A pphis. nā ꝓphe marie flo
ruerunt vtute hūilitatis. vt clariꝰ dīna myſte
ria intelligerēt. Btā marg. tāto hūilior fuit ī
ↄſpectu ſuivt fulgidior eēt ī ↄſpectu dei Sepe
ei res lucide nigrū hn̄t effcm̄ ſic oñdit. b. aug.
li. de ci dei. triplici exēplo. Nā oleū lucidū: ma-
culas nigras effūdit. argentū fulgidū lineas
nigras tīgit. Ignis ſplēdidꝰ nigra facit cūcta
ꝗ̄ tangit. Sic ſancti viri ꝓphete dei. licet luce-
ant inſtar olei per pietatem. inſtar ignis per
charitatem: inſtar argenti per fame ſonorita-

dem. tñ apud se nigreſcebant p humilitatez. Un̄ Jerem. dixit. A a a dn̄e de[us]: ecce neſcio loq̄: q: puer ego ſum. Btā margareta coraꝫ ſe fuit humilis: vt deo fieret grādis. ps. Elegi abiect[us] eſſe in domo dn̄i mei. mag[is] q̄ habitare in tabernaculis pctōꝝ. Cū em̄ Olibrius eā ſibi ꝯiugio copulare vellet. magis voluit affligi cū pplo xpianoꝝ: q̄ tpalis ꝓſperitatis habere iocunditatem.

Quinto vna ꝑcioſa margarita

inuēta eſt ab aplis quoꝝ fidē imitata eſt. de hac fide dicit ps. Eloq̄a dn̄i eloq̄a caſta argentū igne examinatū ꝓbatū purgatū ſeptuplū. Ex quo elicit̄ q̄ fides catholica eſt caſta per puritatē ſincerā: q: nulla adulterina falſitate polluit̄: qd̄ eſt ꝯ fidē hereticorū. Eſt examīata p tribulationē imiſſam: q: nulla aduerſitate frangit̄: qd̄ eſt ꝯ fidē inſtabiliū. eſt ꝓbata p ꝓſperitatē mundanaꝫ q: nulla ꝓſperitate mūdana allicit̄: qd̄ eſt contra fidē auaroꝝ. Eſt purgata per ſpūſſancti grām. q: ſeptiformi dono ſpūſſancti fulcit̄. qd̄ eſt ꝯ fidē maloꝝ xpianoꝝ. Btā margareta hūc theſaurū fidei in corde ſuo fixit vt tyranni argumēta facile deuicerit. Cui cū diceret q̄ nō ꝯuenit vt puella tā nobilis habeat deū crucifixū. Ipſa r̄ndit. Xp̄s p redēptione noſtra crucifixus aſſerit̄. ſed nunc euꝫ in eternum viuere affirmat̄ ꝛc̄.

Sexto vna precioſa margarita

inuenta eſt a martyrib[us] q̄ p xp̄o occiſi ſunt. eius nāq̄ paſſio multū fuit paſſioni xp̄i cōformis. Xp̄us em̄ fuit denudatus in patibulo. Margareta ſpoliata in eculeo. Xp̄us fuit flagellat[us] ad colūnā vt diſciplinā ꝓ nobis portaret. Margareta tota fuit virgis lacerata: vt poſt hāc vitā aliam diſciplinā nō ſentiret. Xp̄s fuit ꝑforatus clauis Margarita fuit lacerata vinculis. Xp̄s paſſus eſt in patibulo: qd̄ erat ſupplicium latronū. Margareta in eculeo qd̄ erat ſuppliciū malefactoꝝ. Xp̄us fuit totus ſanguine plenus. Margareta fuit tota ſanguine cruētata. Xp̄us paſſus eſt in aere: ad innuenduꝫ q̄ eſt mediator dei ꝛ hoīm. Margareta paſſa eſt in aere: ad innuendū q̄ eſt noſtra interuentrix apud deū. Xp̄us in ſua paſſione patri ſpiritū cōmendauit. ꝛ ꝓ ſuis crucifixoribus interceſſit. ꝛ ꝓ oībus fidelibus exorauit. Sic ꝛ margareta orauit deū ꝓ ſe. ꝓ ſuis occiſoribus: ꝛ ꝓ ipſam inuocantibus.

Septimo vna ꝑcioſa margarita

inuēta eſt a ꝯfeſſorib[us]. Nā ipa ardēs caritate tota iuit aduſta: ſ; nō cōbuſta. Un̄ poterat dicē illud Eccl. lij. In medio ignis nō ſum eſtuata. Fuit em̄ in medio ignis: q: habuit carnē ꝓpugnātē. Gal. v. Caro ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄. Demonē inflātē. Job. xli. Alit[us] ei[us] prunas ardē facit. hoīem ſollicitantē. q: ꝑfect[us] eā in vxorē accipe cupiebat. Pulchritudinē allicientē. q̄ iā multas deceperat. Prouerb. vlti. Fallax grā ꝛ vana pulchritudo. Supauit em̄ oīa iſta ardētiſſima caritate. ꝓpter q̄ttuor q̄ intrinſec[us] habebat. Primo grām afflantē. Dani. iij. Fecit mediū fornacis q̄ſi ventū roris flantē. Scd̄o ꝯſciam delectantē. Prouer. xv. Secura mēs q̄ſi iuge ꝯuiuiū. Tertio ſpē letificātē. Ro. xij. Spe gaudētes in tribulatiōe patiētes. Quarto carnē ꝟgineā refrigerātē. Luce. i. Uirtus altiſſimi obumbrabit tibi.

Octauo vna ꝑcioſa margarita

inuēta eſt a ꝟginib[us]. Nam theſaur[us] ꝟginitatꝭ inuenit̄ q̄ttuor mōis. Primo dādo deo ꝓpriū affectū: vt. ſ. nihil diligat niſi celeſteꝫ ſponſum. Eſt em̄ zelotip[us] ꝛ nō vult cū adultero adamari. Eſa. xxviij. Coanguſtatū eſt ſtratū: ita vt alter decidat. Scd̄o dando deo ꝓpriū intellectū: vt. ſ. de nullo cogitet niſi de celeſti ſponſo. ij. Coꝝ. x. In captiuitatē redigentes oēm intellectum in obſequiū xp̄i. Tertio dando deo ꝓprium cēſum. ſcꝫ bona ſua non vane expendendo: ſed pauperibus chriſti tribuendo. Math. xix. Si vis perfectus eſſe: vade ꝛ vende oīa que habes ꝛ da pauperibus. ꝛ habebis theſaurū in celo. Quarto dando deo ꝓpriam intentionem ꝛ motum. Nam ſicut imago dei in ſanctis viris non inficitur. ſic virginitas recta intentione innouatur. ſecūdē Corinthio. iiij. Licet is qui foris eſt homo noſter corrumpatur. tamen is qui intus eſt renouatur de die in diem.

Nono vna precioſa margarita

inuenta eſt a fidelib[us]. Nam magnas ꝟtutes in ſua paſſiōe oſ̄dit ex q̄b[us] multa in fideliū milia ꝯuerſa ſūt ad fidē xp̄i nā ī igne fuit poſita: ſ; nō aduſta. In aere q: fuit ī eculeo ſuſpēſa: nō tñ in aīo leſa. In aq̄ q: ī aq̄s gelidis fuit poſita ꝛ permanſit illeſa. In terra: q: fuit terremotu concuſſa. factus eſt em̄

terremotus. ac ſi terra nō poſſet tm̄ facin⁹ ſuſtinere. Terremotus fit quattuor de cauſis. Primo in deteſtationem ſceleris. Oſee. iiij. Maledictum ⁊ mendacium: furtū ⁊ adulterium inundauerūt. ꝑpter hoc lugebit terra. Secūdo in ſignū doloris. Tertio in ſignū ⁊ cōcuſſionē timoris. ⁊ ſic fact⁹ eſt terremotus in paſſione xp̄i: vt doloreꝫ oſnderet ⁊ cuſtodes deterreret. Quarto in cōfuſionē peccatoris q̄ valde ꝯfundi dꝫ. qn̄ ad ꝑceptuꝫ dei inſenſibile elementū mouet: ⁊ ipſe ad pn̄iam nō cōmouet. Terremot⁹ ergo fact⁹ eſt in paſſione btē Marga. in tāti ſceleris deteſtatōeꝫ in doloris ⁊ ꝯpaſſionis oſ̄ſioneꝫ. in timoris cōcuſſionē ⁊ in pctōꝝ magnā cōfuſionē. Vn quidā ſctūs ſic dicit de ea. Beata marga. fuit timoris dei inſtantia ꝑdita: religiōe compta cōpunctione ꝑfuſa: honeſtate laudabilis: patientia ſingularis: nihilqꝫ in ea ꝯtrariū xp̄iane religioni inueniebat odioſa patri ſuo. dilecta dn̄o ieſu xp̄o: cum quo viuit ⁊ regnat ī ſempiterna ſecula. Amen.

In feſto ſancte Marie Magdalene. Sermo. xlij.

Vides hanc mulierē. Luce. vij. ⁊ in euangelio ꝑſentis ſolennitatis. Criſoſto⁹. in omel. de ꝑditione iude: q̄ incipit. Paucis hodie. dicit ſic. Ante ꝑditionis tēpus: Meretrix vnguentū ſupra caput dn̄i effudit. Grandeꝫ fidem: multā reuerentiā: mirandā correctionē oſtēdit. ⁊ qn̄ ꝓſtituta lupanar exiuit. tunc diſcipulus gehennā intrauit. Quādo illa mercedem ſui corporis abdicabat. tūc ille preciū magiſtri ſanguinis poſtulabat. hec ille. Super quo moueo talē queſtionē. Utrū beata maria magdalena poſt amiſſam virginitatē recuperauerit ꝑ pn̄iam priſtinā dignitatem.

Ad iſtā queſtionē reſpōdeo: ponēdo quattuor cōcluſiones ex intentione ſctōꝝ doctoꝝ

Prima cōcluſio eſt iſta. Beata maria magdalena nō ſoluꝫ mente: ſed etiā corpore fuit corrupta. Patet teſtimonio chriſti dicentis. Math. xxi. Amen dico vobis ꝙ publicani ⁊ meretrices ꝑcedent vos in regno celoꝝ. Super q̄ dic̄ glo. interlinearis. publicani. vt Matheus. meretrices vt magdalena. Cirillus ſuper illud Luce. vij Ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix. dicit. Mulier aūt inhoneſte vite ꝑmens aūt fidelē affectū: venit ad xp̄m q̄ſi petens veniā cōmiſſoꝝ ſibi elargiri. Augu. ſuꝑ ps. cxl. dicit ſic. Illa mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix: venit ⁊ acceſſit ad pedes ieſu. Illa impudica quōdam frontoſa ad fornicationem: frontoſior ad ſalutē irrupit in domū alienā. Greg. in omel. dicit ſic. Quia eīn hec mulier turpitudinis ſue maculas aſpexit: lauanda ad fontē mīe cucurrit. Sanct⁹ Tho. ij. ſen. diſt. ix. articulo. viij. in reſpoñ. dicit ſic. Quidam dicūt ꝙ ſolū virgines ad ordines angeloꝝ aſſumunt. eo ꝙ cognata eſt āgelis virginitas. vt hiero. dicit. Alij vero electi decimū ordinem cōſtituunt. Sed hoc nō videt verū. cū multi nō virgines: vt Petrus ⁊ magdalena: multis etiam virginib⁹ eminentiores ſint. Speculuꝫ eccleſie: in ſermone. Nō veni vocare iuſtos ⁊c. dicit ſic. Hec maria in magdalum caſtellum marito tradit. Sꝫ ab eo hieroſolimaꝫ fugiens generis īmemor: legis oblita: vulgaris meretrix efficit. Et poſt ꝙ ſe fecit ſponte turpitudinis ꝓſtibulū facta eſt iure demonioꝝ delubruꝫ. Secūda cōcluſio eſt iſta. Hec mulier peccatrix eſt: eadeꝫ q̄ fuit ſoror Lazari: ⁊ q̄ vnxit dn̄m vnguento.

Iſta cōcluſio eſt Hieronimi et Criſo. Sed Origenes dicit ꝙ nō eſt eadem: qđ ꝓbat ex tribus. Primo ex tēpore. Nam ſoror Lazari vnxit dn̄m ante ſex dies paſce. vt habetur Ioh. xij. Illa vero peccatrix infra biduū ante paſcha. premittit eīn Matheus dn̄m dixiſſe. Scitis quia poſt biduū paſcha fiet. Marcus autē dicit. erat paſcha ⁊ azima p⁹ biduū.

Secundo ex loco. Nam illa peccatrix legit dn̄m vnxiſſe in domo Symōis leproſi. Magdalena vero ſoror Lazari. vnxit dn̄m in domo marthe. quia dicit ꝙ martha miſtrabat.

Tertio ex facto. Naꝫ illa peccatrix vnxit pedes dn̄i. Magdalena vero ſoror Lazari: vnxit caput dn̄i recūbentis. Aug. aūt ⁊ Greg. dicunt ꝙ fuit vna ⁊ eadē mulier: quā quattuor euangeliſte narrant dn̄m vnxiſſe. Sꝫ bis hoc fecit. Primo quidē in ꝑncipio ſue conuerſionis. in termedio tēpore ꝑdicatiōis xp̄i qđ Lucas narrat. Secundo vero hoc fecit imminēte xp̄i paſſione. qđ tres alij euangeliſte narrāt. Ad primū de diſſonantia tēporis dicendū eſt ſm̄ Auguſt. ꝙ Iohes ſeruat ordinem hyſtorie. Matheus aūt ⁊ marcus ꝑ recordationē interponūt. Qđ prius fuerat factū īmediate ante ꝑditioneꝫ iude: q̄ ex hoc facto credit occaſionē habuiſſe. Ad ſecundum de diſſonātia loci pōt intelligi: ꝙ eadeꝫ ſit dom⁹ Symonis leproſi: etiā marie ⁊ marthe. ita ꝙ Symō fuerit paterfamilias dom⁹ dr̄ aūt leproſus. q: prius leproſus fuerat ⁊ a

xp̄o curatus. Ad tertiuz dicit̃ ſm̄ Augu. ꝙ eadez mulier vnxit pedes ⁊ caput ipſius xp̄i recumbentis. Tertia ꝯcluſio: beata Maria magdalena ꝑ ſui pn̄iam nõ potuit recuperare virginalem innocentiā. Iſtud declarat ſanctus Tho. iij. ꝑte. q. lxxxix. articl'o. iij. dicēs. Homo ꝑ peccatū duplicē dignitatē amittit. vnā ꝙ̃tum ad deū. ſ. qua cõputatus erat inter filios dei ꝑ gr̃am. ⁊ hanc dignitatē recuperat ꝑ pn̄iam. qd̄ ſignat̃ Luce. xv. de filio ꝓdigo: cui pr̄ penitēti iuſſit reſtitui ſtolā p̄mā ⁊ anuluz ⁊ calciamenta. Aliā vero dignitatē: amittit ſcd̄ariā. ſ. innocētiā: de q̃ ſicut ibidē legit̃. gl'iabatur filiꝰ ſenior: dicēs. Ecce tot annis ſeruio tibi: ⁊ mādatū tuū nunꝙ̃ p̄teriui. Et hanc dignitatē penitēs recuperare nõ pōt. Et eadez rõ eſt: de recuperatione ꝟginitatis: ⁊ de recuperatiõe innocētie. Quia ſuꝑ illud Amoſ. v. virgo iſrael cecidit ⁊c̃. dicit glo. nõ negat vt reſurgat. ſed vt reſurgere virgo poſſit. qꝛ ſemel oberrans ouis ⁊ ſi reportet̃ in humeris paſtoris nõ h3 tantā gl'iam: ꝙ̃tam q̃ nū̄ ꝑerrauit. hec Tho. Et quotl3. v. dicit ſic. In virginitate duo poſſumꝰ cõſiderare. Quoꝝ vnū eſt ipſa integritas mētis ⁊ corꝑis. ⁊ ſic deꝰ pōt virginē reparare poſt ruinā. Pōt em̄ ⁊ mentez reintegrare ꝑ gr̃am ⁊ corpꝰ cõſolidare ꝑ miraculuz. Alia aūt eſt cā integritatis p̄dicte. ſ. qꝛ mulier ꝟgo nõ fuit cognita a viro. Et ꝙ̃tū ad hoc deꝰ nõ pōt virginē repare poſt ruinā. Nõ em̄ pōt facere vt ea q̃ iam eſt cognita a viro nõ fuerit cognita: ſicut nec de aliquo qd̄ factū eſt: pōt facere qd̄ factū nõ fuerit. Potētia. em̄ dei ſe extendit ad totū ens. vn̄ ſolū id a dei potentia excludit̃. qd̄ repugnat rõni entis: ⁊ hoc eſt idē ſimul eſſe: ⁊ nõ eſſe. ⁊ eiuſdē rõnis eſt qd̄ fuit: nõ fuiſſe. Vn̄ Auguſt. dicit xxij. cõtra Fauſtū. Quiſquis dicit: ſi omp̄s ē deus faciat vt ea q̃ facta ſunt facta nõ fuerit nõ videt ſe hoc dicere. faciat vt ea q̃ vera ſūt eo ipſo quo vera ſunt: falſa ſint. Et Hiero. vt habet̃. xxx. q. v. dicit ſic. Cuz deꝰ cetera poſſit. nõ pōt virginē reparare poſt ruinā. hec Tho. Qn̄q3 tn̄ penitēs recuperat aliq̇d maius. qꝛ vt Grego. dicit in Omel'. de. c. ouibꝰ. Qui errasse a deo ſe cõſiderāt dāna p̄cedētia lucris ſequētibus recõpenſant. Maius ergo gaudium de eis fit in celo. qꝛ ⁊ dux in prelio plꝰ eū militē diligit: qui poſt fugā reuerſus: hoſtem fortiter p̄mit: ꝙ illū q̇ nunꝙ̃ terga prebuit: et nūꝙ̃ aliq̇d fortiter fecit. His em̄ q̇ ſm̄ ꝓpoſitum vocati ſunt ſancti. ſ. p̄deſtinatis q̇ quotienſcūq3 cadunt: finaliter tamē reſurgūt. cedit in bonū. ſ. ꝙ cadunt. nõ quia ſemꝑ in maiori gr̃a reſurgūt. ſed quia reſurgūt ī ꝑmanētiori gratia: nõ quidē ex parte ipſius gratie: quia quāto gr̃a eſt maior: tāto de ſe eſt ꝑmanentior. Sed ex ꝑte hoīs qui tanto ſtabiliꝰ ī gratia ꝑmanet. quāto eſt cautior ⁊ humilior ⁊ feruētior. Dicit em̄ ap'lus Ro. viij. Diligētibus deū oīa cooperant̃ in bonū. vbi dic̃. gl. augu. ꝙ hoc adeo verū eſt. vt ſiqui hoꝝ deuient ⁊ exorbitēt. hoc ip̄m deus faciat eis ī bonum ꝓficere. nēpe ideo ꝓficit eis in bonū ꝙ cadūt quia humiliores redeūt: qꝛ et doctiores fiunt: hoc aūt cõtigit btē ma. Magdalene ꝑ penitentiam ſuā. vn̄ Criſoſto. dicit ſic Sic ergo meretrix honeſtior effecta eſt virginibus. poſtꝙ̃ em̄ accenſa eſt pn̄ia: exarſit in xp̄i amorē. Et hec quidē q̃ dicta ſunt a beato euangeliſta agebantur exteriꝰ. Que vero reuoluebat eiꝰ intentio multo feruentiora his erant: q̃ ſolꝰ deꝰ inſpiciebat. Hec ille. Quarta cõcluſio beata ma. mag. virginitatē mētis ⁊ corꝑis ꝑ ſui penitentiā recuperauit. Iſtud declarat ſan. Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. clij. articl'o. iij. dicēs ſic. Virtꝰ ꝑ pn̄iam reparat̃: ꝙ̃tum ad id qd̄ eſt formale in virtute. nõ aūt ꝙ̃tuz ad id qd̄ eſt materiale in ip̄a. nõ em̄ ſiq̇s magnificus cõſumpſit ſuas diuitias ꝑ pn̄iam penit: reſtituūtur ei diuitie. Et ſimiliter ille q̇ peccādo virginitatē amittit ꝑ penitētiam nõ recuperat ꝟginitatis materiā. Sed recuperat virginitatis ꝓpoſitū: ſc3 perpetuo abſtinendi a delectatione venerea: ad vacandū rebꝰ diuinis

Circa materiā aūt virginitatꝭ eſt aliquid qd̄ miraculoſe reparari pōt diuinitꝰ. ſ. integritas mēbri q̃ accidētaliter ſe h3 ad virginitatem.

Aliud aūt eſt qd̄ nec miraculo reparari poteſt vt. ſ. q̇ expertꝰ eſt voluptatē venereā fiat nõ expertus. Nõ ei pōt deꝰ facere vt ea q̃ facta ſunt: nõ ſint facta. Hec Tho. Et. i. ꝑte. q. xxv. articu. iiij. dicit ſic. Omē corruptionez mētis ⁊ corporis: pōt deꝰ auferre a muliere corrupta. l3 ab ea auferri nõ poſſit ꝙ corrupta non fuerit ſicut nec ab alio peccāte auferre pōt ꝙ nõ peccauerit. ⁊ ꝙ charitatē nõ amiſerit ⁊c̃. Btā ma. mag. ꝑ pn̄iam hūit ꝓpoſitū firmatum voto integritatis ſeruāde. ⁊ ꝑ miraculū recuperauit integritatē mēbri. Cuiꝰ ſignū eſt qꝛ aſprimū heremū petijt. ⁊ in loco angelicis manibꝰ p̄parato: ꝑ. xxx. annos incognita manſit. qual3 aūt die ſeptē horis canõicis ab angelis in ethera eleuabat̃ ⁊ celeſtiū agminuz gl'ioſos ꝯcentus corporalibꝰ etiā auribus audiebat. vn̄ diebꝰ ſingulis his ſuauiſſimis da-

pibus ſatiata.τ inde p eoſdē angelos ad locum ꝓpriū reuocata: corporalibꝰ alimētis nullatenꝰ indigebat: ꝑut narrat Egiſipus in quodā tractatu. Sic aūt eleuari p angelos ē priuilegiū virginū. vt pꝫ de adam in ſtatu innocentie. Heliſeo ꝓpheta: btā virgine: Johāne baptiſta: Paulo: Johāne euangeliſta: Thoma de aq̄no. Ergo beata maria magdalena veraciter recuperauit integritatē virginitatis: quantum ad aīam τ corpus. ideo dr Uides hanc mulierē. ſ. p penitentiā recuperaſſe integre virginitatē: p qua adipiſcenda tam lamentabiliter fleuit.

Uides hanc mulierem.

In ſtatu offenſionis.
In ſtatu cōuerſionis.
In ſtatu ſatiſfactionis.
In ſtatu attractionis.
In ſtatu ꝑfectionis.
In ſtatu glorificationis.

Primo vides. i. conſideras hanc mulierē. ſ. beatā mariā magdalenā: in ſtatu Offenſionis. Grauitas em̄ offenſionis eius in tribus cōſiſtit. ſ. in peccatorum magnitudine. In petōꝝ certitudine. In peccatorū multitudine. Magnitudo peccatoꝝ notatur cū dicit in euangelio. Et ecce mulier. Certitudo peccatoꝝ notaꝛ: cū dicit. Que erat in ciuitate. Multitudo petōꝝ notaꝛ: cū dicit Peccatrix. Magnitudo peccatoꝝ eiꝰ cauſabaꝛ ex quattuor: que ipām induxerunt ad ruinam. Primo pulcritudo. Prouer. xi. Circulus aureus in naribus ſuis mulier pulcra τ fatua. Secūdo diuitie. Tertio libertas. dum. ſ. nō eſt ſub lege viri. Quarto ſimplicitas: dum. ſ. nō hꝫ ꝓuidentiā in ſe q̄ ad regimē vite ſue: ſed facile ſeduciꝛ vn̄ viri ꝓcantes vel alliciētes mulieres. hn̄t ſeptē ꝓdimēta ad ſeducendū eas: τ q2 ſequūtur paſſiōes ſenſus: facile vincūtur vt pꝫ. Primū ꝓdimētum eſt: laudatio. procans em̄ laudat mulierem dicēs. Tu pulcrior es oī muliere. Natura nō poſſet fingere aliā pulcriorē. btā illa mr̄ q̄ te genuit: tā delicate nutriuit. Tota pulcra es amica mea. et macula nō eſt ī te. Ecce tu pulcra es amica mea: oculi tui colūbarum ſauꝰ diſtillās labia tua: mel τ lac ſub lingua tua: q̄s nō arderet in amorē tui. Secūduꝫ ē locutio. ꝓcans em̄ dicet amaſie ſue. O ſi poſſem tibi loqui in ſecreto: bene eſſet tibi. Nihil mali. nec q̄d ad cōfuſionē tui accedat: ſed potius ad laudē τ gloriam tui. Si ſcires ꝙ magna ſunt que dicta fuerūt pridie de te vehementer exultares. Etiā plures fuerūt q̄ male locuti ſunt de te: q̄s ego dure increpaui. Tu credis quibuſdā qui applaudūt tibi in facieꝫ ſed retro te pungūt. Tertiū ꝓdimentuꝫ eſt ꝓmiſſio. ꝓcans. n. ꝓmittit fidem amaſie ſue Or tale negociū nō dicet alicui. ꝑpter honorem ſuū. τ ꝙ nūꝙ alteri cōmiſcebiꝛ. Sed caueat ſibi mulier fragilis. quia ꝙprimū cōſenſerit ei: diuulgabit eā p ciuitatē ꝙ talis eſt amaſia ſua: τ hꝫ cū ipſa om̄e ſuū beneplacituꝫ Nā quattuor ſunt q̄ nō poſſunt celari. ſ. ignis Scabies: Tuſſis: τ Amor. Iſta ſeipſa manifeſtant nullo ꝑquirēte. Quartū ꝓdimentum eſt copulatio. Procans em̄ ꝓmittit ſe illam ducere in vxorem. Cū aūt ſatiſfecerit libidini ſue: τ cognouerit eā grauidā: recuſat illam ducere: Si aūt vir ꝓmiſerit eam ducere vxorem: τ ſecuta fuerit copula carnalis: tenetur eā ducere. Si aūt aliā duxerit iſta reiecta nō eſt illa vxor eiꝰ. ſed cōcubina. vt patet.

Quintū ꝓdimentum eſt Cōminatio. procans em̄ minaꝛ iuuēcule ꝙ niſi conſentiat ei: diuulgabit eam meretricē p totā ciuitateꝫ: et manifeſtabit cōuerſationeꝫ eius: τ ambaſiatas quas mittit q̄buſdā iuuenibꝰ. Sicut fecerūt illi ſacerdotes ſenes ꝯtra Suſannā quā tū deꝰ ꝑtexit p danielē ꝓphām. Daniel. xiiij. τc. Sextū ꝓdimentum eſt fictio. ꝓcans. n. fingit ſe eſſe diuitē: τ ꝙ induet eā velut nobilem. τ dabit ei q̄cq̄d ipſa petierit. imo om̄ia ſua dabit arbitrio. τ gubernationi ſue. cū ipſa videatur prudētiſſima. τ nō curat de dote eius. imo ipē vult eam dotare de ſuo. τ tenere matrem eius libentiſſime. Septimū ꝓdimentum eſt Cōmiſſio. procans em̄ cōmittet alicui antique vt faciat taleꝫ ambaſiatam tali iuuencule. τ ꝙ ardet amore ipſius τ tanꝙ deſperatus occidet ſeipſum: niſi habuerit eā. Et donat illi antique multa: τ plurima donaria mittit illi per iſtam antiquam' que cōfortabit eam. τ iſta iuuencula fidens in iſta: cōſentiet illi procāti. Certitudo peccatoꝝ cauſatur ex hoc ꝙ mulier ſeptem modis grauiter peccat. Primo ornādo viſum τ faciē ſuam vltra debitum. Unde Cyprianꝰ li. de habitu virginum dicit ſic. Non virgines tantū: aut viduas. ſed τ nuptas: puta etiam omnes omnino feminas admonendas: ꝙ opꝰ dei τ facturaꝫ eius: τ plaſma: adulterare nullo modo debeant. adhibito flauo colore vel nigro puluere: vel rubore: aut quelibet lineamenta nociua corrumpente medicamie. ma

nus quidẽ deo inferunt qñ illud qȯ ille for⸗
mauit reformare contẽdunt. Impugnatio
iſta eſt diuini operis p̄uaricatio ⁊ veritatis
deũ videre nõ poteris: qñ oculi tibi non ſũt
quos deus fecit: ſed quos diabolus infecit.
hec ille. vnde mulierũ fucatio: de qua Cypri⸗
anus loquit̃. eſt q̃dam ſpecies fictiõis q̃ nõ
põt eſſe ſine peccato. Vñ Aug⁹. dicit ĩ ep̄la
ad Poſſidiũ. Fucari figmẽtis quo rubicun
dior vel candidior appareat adulterina fal
lacia eſt: qua nõ dubito etiã ipſos maritos
ſe velle decipi. q̇bus ſolis ꝑmittẽde ſunt fe⸗
mine ornari ſm veniã: nõ ſm imperiũ. Sci
endũ ꝙ nõ ſemꝑ talis fucatio eſt cũ pecca⸗
to mortali: ſed ſolũ qñ fit ꝓpter laſciuiã. vel
in dei ꝯtẽptũ. in q̇bus caſibus loq̇tur Cypri
anus. Nam aliud eſt fingere pulchritudinẽ
non habitã. Et aliud eſt occultare turpitudi
nẽ ex aliqua cã ꝓuenientẽ puto egritudine
vel aliq̇ huiõi. hoc eñ ẽ licitũ: q2 ſm ap̄lm. i.
Cor. xij. Que putam⁹ ignobiliora eſſe mẽ⸗
bra corporis his honorẽ abũdantiorẽ circũ
damus. Secũdo portando capillos alie⸗
nos: aut vltra modũ colendo ſuos. Vnde. i.
Pe. iij. c. Sit nõ extrinſec⁹ capillatura aut
circũdatio auri: aut indumenti veſtimẽtoꝝ
cultus. vbi dicit glo. Cypriani. Serico ⁊ pur
pura indute xp̄m ſincere induere non p̄nt.
auro ⁊ margaritis ornate ⁊ monilibus: or⸗
namenta mẽtis ⁊ corporis perdiderũt. hec
ille. ſed glo. ibidẽ dicit. Qȯ mulieres eoꝝ q̇ ĩ
tribulatione erãt ꝯtẽnebant viros: ⁊ vt alijs
placerẽt ſe pulchre ornabãt. Qȯ fieri ap̄lus
ꝓhibet. In quo etiã caſu loquit̃ Cypri. Nõ
aũt ꝓhibet mulierib⁹ ꝯiugatis ornari vt pla
ceant viris: ne det̃ eis occaſio peccãdi cum
alijs. Vñ. i. Thi. ij. dicit ap̄ls. Mulieres in
habitu ornato cũ verecũdia ⁊ ſobrietate or⸗
nãtes ſe: nõ intortis crinibus aut auro aut
margaritis aut veſte precioſa. Per qȯ dat̃
intelligi: ꝙ ſobrius ⁊ moderatus ornat⁹ nõ
ꝓhibet̃ mulieribus: ſed ſuperflu⁹: ⁊ inuere⸗
cũdus ⁊ impudicus. Etiã ſi nulla eſt muli⸗
er q̃ vellet dormire cũ muliere mortua vt ha
beret capillos ſuos. quõ ergo eſt auſa porta
re capillos mulieris mortue. Tertio dum
eſt vanitatibus ornata: aſpicere ⁊ aſpici de
lectando. Nam muliebris cultus ſepe viros
ad laſciuiã ꝓuocat. Prouerb. vij. Ecce mu⸗
lier occurrit tibi ornatu meretricio prepara
ta ad capiendas aĩas: q̃ laqueus venatoꝝ
eſt. hoc eñ eſt dare viris incentiuũ peccan⸗
di. ⁊ ſi quidem hac intentiõe ſe ornent vt ali

os ꝓuocent ad ꝯcupiſcentiã mortaliter pec
cant. Unde Aug⁹. in ep̄la ad poſſidiũ dicit
Nolo vt de ornamẽtis auri vel veſtis: ꝑpe
rã ha beas in ꝓhibendo ſniam: niſi in eos q̃
neq3 coniugati neq3 coniugari cupiẽtes: co
gitare debẽt quõ placeãt deo. Quarto va⸗
nas cãtilenas addiſcẽdo. in q̇bus v̾ba laſci
ua ⁊ ad luxuriã ꝓuocãtia ꝯtinent̃. Na3 cor
rũpunt bonos mores colloq̇a p̄ua, vt ap̄ls
dicit. Quinto facecijs vanis qñ ⁊ cũ q̇ non
d3 vtẽdo. Mulier eñ nõ d3 cu3 viris loq̇ ea
per q̃ vir poſſet ad laſciuiã ꝓuocari. d3 eñ ꝓ
ſui honeſtate eſſe taciturna ⁊ ad vocem viri
pauere. Sexto moleſtata in pctm̃ cadẽdo.
tũc eñ amiſſa verecũdia ⁊ pudicitia effrena
te peccat. Iere. Frons mulieris meretric̃ fa
cta eſt tibi. perperã noluiſti erubeſcere. Se
ptimo ꝑſeuerãdo in pctõ. Nam impi⁹ cũ in
ꝓfundũ venerit pctõꝝ cõtẽnit. iõ dicit pſal.
Non me demergat tẽpeſtas aq̃: neq3 abſor⸗
beat me ꝓfundũ: neq3 vrgeat ſuꝑ me pute⁹
os ſuũ. Multitudo pctõꝝ cãtur ex laſciuia
⁊ vanitate mulieris quã deus odio h3. ſm i
lud pſ. Odiſti obſeruãtes vanitates ſuꝑua
cue. Sũt eñ due mulieres valde ꝯrie. ſ. dñ̃a
honeſta: ⁊ dñ̃a vana. Dñ̃a honeſta multu3
fuit appreciata a viro ſuo: rõne fidelis diſpẽ
ſatiõis. iuxta illud. Oſee. ij. Spõſabo te mi
hi in fide. vñ vir frãgens fidẽ vxori grauius
peccat quo ad deũ. l3 quo ad mundũ g̃uius
offendat mulier ꝙ̃ vir. q2 ſupponit alienũ fi
liũ ⁊ priuat legitimos ſua hereditate. Se⸗
cũdo rõne ſincere dilectiõis. Eph. v. viri di⸗
ligite vxores v̄ras ſicut xp̄us dilexit eccl̄iam.
Xp̄s aũt dilexit eccl̄iam ad ei⁹ ſaluationẽ ꝑ
ea ſuſtinendo paſſionẽ ꝓpter ei⁹ pctõꝝ re⸗
miſſionẽ. Tertio rõne v̾tualis diſpoſitõis
Apoc̄. xij. Signũ magnũ appuit in celo. mu⸗
lier amicta ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹. ⁊ in ca
pite ei⁹ corona ſtellarũ duodecim. Nã dñ̃a
honeſta eſt ornata v̾tutib⁹ ſplendẽs in con
ſpectu dei tã ꝙ̃ ſol. ſ. fide. ſpe. ⁊ caritate. Ois
eñ eius fides. ſpes. ⁊ caritas eſt in deo ma⸗
gis ꝙ̃ in viro. luna. i. vanitas mundi. eſt ſub
pedib⁹ eius: q̃ i hãc apparentiã pulchritudi
nis ⁊ vanitatis vilipẽdit. potius volens tur
pis apparere cu3 honeſtate ꝙ̃ pulcherrima
⁊ cũ vanitate. Iuxta illud. Fallax gr̄a ⁊ va⸗
na eſt pulchritudo. Et ſicut ſol eſt pulchrior
res mũdi: ſic dñ̃a honeſta eſt pulchrior res
in domo viri ſui. Eccl̄. xxvi. ſicut ſol oriẽs in
altiſſimis dei: ſic mulier ornamentũ eſt do⸗
mus viri ſui. ⁊ ſic ſubtracto ſole oĩa corrum

ferenť. ſic tota domus ſine dña honeſta eſt
inordinata. Eccľ. xxvi. Grã ſup grãm muli-
er ſctã ⁊ pudorata. In capite ei⁹ eſt corona
ſtellarũ. xij. ꝓpter. xij. ꝯditiões mulieris ho
neſte. Primo eſt diſcreta Prouer. xiiij. mu
lier ſapiẽs edificat ſibi domũ. Secũdo eſt
ĩmaculata. Eccľ. xl. edificatio ciuitatꝭ ꝯfirma
bit nomẽ: ⁊ ſup hãc mulier ĩmaculata cõpu
tabiť. Tertio ẽ ꝟtuoſa. Ruth. iij. Scit oĩs
ppľs te eſſe mulierẽ ꝟtuſã. Quarto eſt ſctã
ꝑ ꝯtẽptũ terrenoꝝ. Judith. viij. Ora ꝑ po
pulo quia mulier ſancta es. Quinto eſt ſo
bria. Eccľ. vi. Qui poſſidet mulierem bonã
inchoat poſſeſſionẽ. Sexto eſt tacita in ꝟ
bis. Eccľ. xxvi. Mulier ſenſata ⁊ tacita non
eſt ĩmutatio erudite aĩe. Septimo eſt vere
cũda in ſigno. Eccľ. xxvi. Mãdata dei in cor
de mulieris ſctẽ. Octauo eſt verax in ſmo
ne. Judith. viij. Oĩa q̄ locuta eſt vera ſunt.
Nono ẽ cõcors cũ viro ſuo. Eccľ. vij. Mu
lier ſi eſt tibi ſm aĩam tuã nõ ꝓijcias illam.
Decimo eſt diligens in ope. Prouerb. xij.
Mulier diligẽs corona eſt viro ſuo. Unde
cimo eſt obediẽs viro ſuo. Ephe. v. Mulie-
res ſubditi ſint viris ſuis. Duodecimo eſt
miſericors in elemoſynarũ exhibitiõe. Pro
uerb. vlti. Manũ ſuã apuit inopi. ⁊ palmas
ſuas extendit ad pauperem. Dña vana eſt
multũ deteſtanda a viro. Prouerb. vij. Et ec
ce mulier occurrit illi ornatu meretricio ꝑpa
rata ad capiẽdas aĩas: garrulas: ⁊ vaga. q̄e
tis impatiens: nec valẽs in domo cõſiſtere
pedib⁹ ſuis: nũc foris: nunc in plateis: nunc
iuxta ãgulos inſidiãs ⁊c. vſq;. ⁊ neſcit q: de
periculo aĩe illius agiť. de hui⁹ vanitate põt
dici. Signũ magnũ apparuit in velo. i. in ob
ſcuritate mũdi. mulier amicta mole ⁊ cauda
ſub pedib⁹ ei⁹: ⁊ in capite ei⁹ corona ſtultici
arũ. xij. Quãuis enĩ mulier ꝓpter honeſtatẽ
licite poſſit aliqualẽ caudã deferre. ſ. quantũ
ſufficere poſſit ad coopiendos talos: ſi incli
nareť. ſicut etiã q̄dã vſi ſũt talari tunica in
veteri teſtõ. Exceſſus tñ caude in vno aut
duob⁹ brachijs pãni eſt oĩno ꝓhibit⁹ ꝓpter
multa. Primo q: hoc q̄ꝺ ſupflue expẽdiť
eſt pauperũ. Bern. Clamãt nudi: clamãt fa
melici. q̄d ꝓſunt tot mutatoria extenſa ĩ ꝑti
cis: aut plicata in mãticis: Noſtrũ eſt q̄ꝺ va
ne expẽdiť ⁊c. Uñ xp̄s dicit. Luce. vi. Q̄ꝺ
ſupereſt date elemoſynã. Secũdo quia in
hyeme cauda ꝑ cenũ ⁊ lutũ trahiť: ⁊ ſic pã-
nus corrodiť Abacuch. ij. Ve q̄ multiplicat
nõ ſua. Uſq; quo aggrauat cõtra ſe denſum
lutum: q: tu ſpoliaſti gentes multas. ſpolia
bunt te oĩes q̄ reliqui fuerint de populis ꝑ
pter ſanguinẽ hoĩs. Tertio q: cauda colli-
git pulueres: ⁊ inde generanť vermes ⁊ ti-
nee corrodẽtes pãnum. Jaco. v. Veſtimẽta
veſtra a tineis comeſta ſunt ⁊ mãducabũt
carnes veſtras ſicut ignis. Quarto cauda
ſuſcitat pulueres ⁊ offendit alios g̃dientes
per viã. pſ̃. In puluerẽ mortis deduxiſti me
Tale incenſum porrigit dña vana tanq̄ cle
ricus diaboli. Quinto cauda ſcopat vias
⁊ ſtratas. Maritus enĩ talis dñe vt faceret
ei hmõi caudam. ſcopauit bona pauperum
rapinis: vſuris: ⁊ ſtochis. Sexto ꝓpť pur-
gandã hmõi caudã: oportet tenere famuluʒ
vel famulã: q̄ blaſphemãt talem dñam: ⁊ in
terdũ ſuſcitanť rixe in domo: ſi non ſit bene
mundata cauda. Septimo q: tales famu
li peccant in amiſſione tp̄is quo occupãť in
purgatione caude: q̄ꝺ deberent extẽdere in
op⁹ honeſti⁹. ⁊ talis dña eſt cã: ⁊ ip̄a peccat
mortaľr. Octauo taľ mľier aſſimilať accipi
tri q̄ nõ bñ volat ad rapinã niſi hẽat pulcrã
caudã. Nono talis mulier aſſimilať ſerpẽ
ti ꝓpter fraudulentiã q̄ eundo facit viã tor-
tuoſam: ne cognoſcať quo vadat. Eccľ. xxv.
Cõmorari leoni ⁊ draconi placebit: q̄ habi
tare cũ muliere neq̄. Decimo cauda iſta ẽ
ſella diaboli. exemplũ. Sctũs Zeno dum ſe
mel iret poſt beatũ Ambroſiũ vidit quãdã
mulierẽ cũ longa cauda incedenteʒ: ⁊ cepit
ridere. Req̄ſitus aũt a btõ Ambroſio cur ri
ſiſſet: ait. Vidi quoſdã demones dormiẽteſ
ſup cauda talis mulieris. ⁊ dũ ipſa tranſiret
per viã lutoſam eleuauit caudã: ⁊ demones
in ea dormiẽtes ceciderũt in lutũ. vñ alij de-
mones ſequẽtes illã mulierẽ valde riſerunt
ꝓpterea nĩſi. Sctũs Ambroſi⁹ orauit dñm
vt videret que ſctũs Zeno viderat: ⁊ exaudi
tus a dño eadeʒ vidit. Undecimo cauda
eſt receptaculũ pulicum in qua recondũtur
Duodecimo ſicut pauo hʒ glĩam ſuam in
cauda faciendo rotã: ſic talis mulier in cau-
da maxime gloriať. Item dña vana eſt a
micta mole: q: maxĩa g̃uitate peccati in ſui
vana exornatione. Eſa. iij. Pro eo q̄ eleua
te ſunt filie ſyon. ⁊ ambulauerũt collo extẽ-
to: ⁊ nutibus oculoꝝ ibant. ⁊ cõpoſito g̃du
incedebant ⁊ plaudebant manib⁹: ⁊ ambu
labant pedibus decaluabit dñs verticem
filiarũ ſyon: ⁊ dñs crinẽ earum nudabit. In
die illa auferet dñs ornamentũ calciamen-
toꝝ: ⁊ lunulas: ⁊ torques: ⁊ monilia: ⁊ armil

las: ⁊ mitras: diſcriminalia: ⁊ perhiſcelidas
⁊ murenulas: ⁊ olphatoriola: ⁊ inaures. ⁊ an
nulos: ⁊ gēmas in fronte pendentes: ⁊ mu
tatoria: ⁊ pallia: ⁊ linteamina: ⁊ acus: ⁊ ſpe
cula: ⁊ ſyndones: ⁊ vittas: ⁊ teriſtra. Et erit
ꝓ ſuaui odore fetor: ⁊ ꝓ zona funiculus. ⁊ ꝓ
criſpanti crine caluiciū. ⁊ ꝓ faſcia pectorali
ciliciū. hec ibi. Nam in talibꝰ exceſſibꝰ offen-
dit. xij. modis. Primo offendit deū defor
mando ſibi faciē: ⁊ formā a deo datā non ꝑ
pter occultandā maculā. ſ. ſi celtiberioſa ⁊c.
Sed ad vanitatē ⁊ laſciuiā oſtendendā: ⁊ tūc
peccat mortaliter: nec pōt cōicare. Secun
do offendit xp̄m: occidēdo aīas quas ipſe
redemit dū eas ad peccandū ꝓuocat. vel eti
am a bono exercitio diſtrahit. Tertio offē
dit beatā ꝟginē q̄ ſumme diligit caſtitatē ⁊
humilitatē. deteſtat̄ aūt laſciuiā ⁊ ſup̄biam.
Quarto offendit angelos q̄ ſunt dati hoī
bus ad cuſtodiaꝫ eos impediendo a fructu
miniſterij ſui. Quinto offendit ſeipſaꝫ om̄e
tp̄s ſibi datum ad ſaluteꝫ ⁊ pn̄iam inaniter
expēdendo. Sexto offendit ſeipſam ꝑ in-
deuotionē ad miſſam ſtādo. i. Cor. xi. Mu
lier oret velato capite ꝑpter angelos. i. vel ꝓ
pter ſacerdotes q̄ talibus vanitatibꝰ conta
minant̄. vel ꝑpter angelos. i. hoīes ſtātes
ad miſſam. ⁊ diuina officia q̄ ſcandaliſant̄.
vel ꝑpter angelos q̄ aſſunt celebrationi miſ
ſe ⁊ officiorū. pſ. Preuenerūt p̄ncipes ꝯiun
cti pſallentibus in medio iuuencularū tym
paniſtriarū. q̄ offendunt̄ ex indeuotiōe harū
vanitatū. Septimo offendit ſeipſam meri
tū ſue orōnis ꝑdendo. Eſa. i. Cū multiplica
ueritis orōnem vr̄am nō exaudiā. Manus
eīn vr̄e ſanguine plene ſūt. Octauo offen
dit ſeipſam multipliciter infamādo. vnde ſi
cut fumus ignē: ⁊ palea in crinibus eq̄ vēdi
tionē. ſic vanitas in muliere meretriciū. ⁊ la
ſciuā intētionē ſignificat. Nono offendit
p̄ximū indebite alienū retinēdo. Nam ſi q̄s
creditor debeat habere aliq̄d a marito dn̄e
vane nō pōt exigere ꝑpt̄ ſup̄fluas expēſas
quas fecit maritus eiꝰ ꝓ ea. Decimo malū
exēpluꝫ dn̄e honeſte p̄bēdo. q̄ꝛ ꝑpter talē
vanitatē viſam dn̄a honeſta ſupata tēpta-
tiōe cōcupiſcit eādē vel ꝯſilia vana. Unde
cimo ſequit̄ dānum marito dn̄e honeſte nō
portātis vanitates: q̄ꝛ ꝯtinue apud eū ꝯque
rit̄ talis mulier. vſq̄ꝫ quo oporteat pauperē
maritū ſibi de ſimilibꝰ vanitatibus ꝓuidere
vn̄ ſepe venit vſurarius: ne ob ſup̄fluitateꝫ
expēſarū in maiorē paupertatem deueniat.

Duodecimo p̄ximū ad murmurādum de
ipſa ꝓuocādo: cui tales vanitates diſplicēt
vn̄ in cōi ⁊ p̄uatim deteſtātur eiꝰ vanitates
talis dn̄a vana ſepiꝰ excuſat ſe dicēs. ideo ſe
pulcrā facere vt placeat viro ſuo. Sed iſta ē
excuſatio in pctīs. q̄ꝛ vir eā magis videt in
domo: q̄ extra domuꝫ. Eſt eīn mulier talis
diſſimilis tabernario: q̄ cū duplex habeat vi
nū in taberna. ſ. bonū ⁊ malū. ſeruat bonuꝫ
ꝓ exeūtibus quottidie in taberna. ⁊ malū ꝓ
forenſibus. Iſta ꝟo dn̄a vana dum exit do
mū cupit placere forēſibus: in domo auteꝫ
corā viro ſuo eſt turpis ⁊ maculoſa. in ſignū
q̄ nō diligit eū. In capite dn̄e vane eſt co
rona ſtulticiarū. xij. ꝑpter. xij. malas eius cō
ditiones. Primo eſt ſuperba. q̄ꝛ ſequit̄ ꝓ-
priam volūtatem ⁊ vult eſſe dn̄a in domo.
Eccl̄. xxv. Mulier ſi p̄matum habeat in do
mo cōtraria eſt viro ſuo. Secūdo eſt odio
ſa per infamiā cōuerſatiōis. Prouerb. xxx.
Per tria mouet̄ terra. ⁊ quartuꝫ q̄d nō pōt
ſuſtinere. ſ. ꝑ odioſam mulierē cū in matri-
monio fuerit aſſumpta. Tertia eſt cupida.
ſcꝫ ꝑ amorē terrenorū. Zach. v. Ecce due mu
lieres egrediētes ⁊ habebāt alas quaſi alas
milui q̄ eſt rapaciſſimus. Quarto eſt luxu
rioſa. ij. Jere. In om̄i colle ſublimi. ⁊ ſub oī
ligno frondoſo ꝓſternebaris tu meretrix.
Quinto ē ebrioſa. Eccl̄. xxvi. Mulier ebri
oſa ira magna ⁊ ꝯtumelia. ⁊ turpitudo illiꝰ
nō cōteget̄. Sexto eſt clamoſa Prouer. ix.
Mulier ſtulta ⁊ clamoſa plenaq̄ꝫ illecebris
⁊ nihil oīno ſciēs: ſedet in foribus domus
ſue ſuper ſellā in excelſo vrbis loco vt vocet
tranſeūtes per viā ⁊ pergētes itinere ſuo.
Septimo eſt crudelis. Eccl̄. xxv. Nequitia
mulieris īmutat faciem eius: ⁊ obcecat vul-
tum ſuū tanq̄ vrſus. Octauo eſt inuerecū
da. Jerem. iij. Frons mulieris meretricis fa
cta eſt tibi noluiſti erubeſcere. Nono ē fal
lax in ſermone. Prouer. v. Ne intēderis fal-
lacie mulieris Fauus eīn diſtillās labia me
retricis ⁊ nitidius oleo guttur eius. Nouiſſi
ma aūt illius amara quaſi abſinthiū: ⁊ acu
ta lingua eiꝰ ſicut gladiꝰ biceps. Decimo
eſt vaga. Prouer. vij. Garrula ⁊ vaga ⁊ q̄e
tis impatiēs. Undecimo ē demōiaca. Lu.
xiij. Erat mulier hn̄s ſp̄m imūdū. Duode
cimo eſt fatua Prouer. xi. Circulus aureus
in naribus ſuis mulier pulchra ⁊ fatua Cū
ergo Maria magdalena his vanitatibꝰ im
plicita fuerit: per maxime deū offendit. Jō
vides hāc mulierem in ſtatu offenſionis.

Secundo vides hāc mulierē in ſtatu ↄuerſionis. Vn̄ Greg. in omel. hodierna dicit ſic. Cogitāti mihi de marie pe nitētia. flere magis libet ꝙ aliqd dicē. Cu ius inqt vel ſaxeum pectus hui⁹ peccatricis lachryme ad exēplū pn̄ie nō emolliāt: Con ſiderauit em̄ qd fecit ꝛ noluit moderari qd faceret. Sup ↄuiuantes ingreſſa eſt. nō iuſ ſa venit. inter epulas lachrymas fudit. Di ſcite quo dolore ardet q̄ inter epulas nō eru beſcit. hec ille. Ad pfectā pn̄iam reqrūtur quattuor. Primo ꝙ ſit vniuerſalis. Pn̄ia em̄ eſt qdam medicina aīe infirme peccatis Curatio aūt corpis nō eſt ſalubriſſi aliqua ps maneat egrota. ita etiā pn̄ia de vno pctō ꝛ nō de oībus eſt inutilis aīe. Jō dixit. Eze chias. Eſa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs an nos meos in amaritudi. aīe mee. Secūdo ꝙ ſit internalis. Aqua em̄ pn̄ie nō perfecte lauat aīam a ſordibus pctōꝝ: niſi ad intrin ſeca aīe ingrediat. Jerem̄. iiij. Laua a mali cia corpus tuū. Tertio ꝙ ſit penalis. Naꝫ in vulneribus corpis quāto dolor eſt maior in extricādo ſanie. ita in morbis mētis: pe ne ſunt qdam medicine qbus aīa ſanat. pō Qm̄ ego in flagella paratus ſum: ꝛ do. me. in cō. m. ſemp. Quarto ꝙ ſit liberalis. qꝛ ſi cut in ciuilib⁹ pena eſt ſatiſfactoria ſi ſit vo lūtarie accepta. Sic in moralib⁹ ꝙto pn̄ia ē magis volūtaria tāto eſt magis ſatiſfacto ria. Jō modica pn̄ia in h̄ mūdo plus ſatiſfa cit: ꝙ multa pn̄ia in purgatorio cū ſit volū taria. Sed pena purgatorij eſt violēter infli cta. iō dr̄ Judi. v. Qui ſpōte obtuliſtis aīas vr̄as bn̄dicite dn̄o. Perfectā pn̄iaꝫ ipediūt qttuor. Primo ↄſcia indurata. Sūt em̄ q daꝫ aīe ita dure ſicut ſaxa ꝙ nulla cōpūctōe aut inſpiratiōe valēt imutari. ſicut iudei ab initio fuerūt dure ceruicis. qbus dr̄. Ezech. xxxvi. Auferā a vob cor lapideū: ꝛ dabo vo bis cor carneū. Tales eī n̄ ſūt apti ad pn̄iaꝫ ſ ad eternā reprobationē. Ecc̄. iij. Cor durū male hēbit in nouiſſimo ꝛc. h̄ impedimētuꝫ nō fuit i Magdalena. iō dr̄ i euāgelio. Mu lier. Nam mulier facile cōpatit infirmo ppt mollicie cordis ſui. vn̄ pūerbialiter dr̄. vbi non eſt mulier: ingemiſcit eger. ꝛ ppter hoc facile inclinat ad pn̄iam. Secūdo cōſuetu do firmata. Nam cōſuetudo vertit in natu ram: ꝛ ita in neceſſitateꝫ. ſicut em̄ cibus ma lus pōt nō ſumi. ſed ſumptus neceſſario no cet. ꝛ ſicut egritudines inueterate ſunt incu rabiles. ſic cōſuetudo peccādi firmat habitū malū vt nō poſſit tolli. Jerem̄. xiij. Si muta re poteſt ethiops pellē ſuā aut pardus varie tates ſuas: ita vos poteritis benefacere cuꝫ didiceritis malū. hoc impedimentū nō fuit in Magdalena. iō dr̄ in euāgelio. Erat: qd eſt tpis pteriti impfecti. qꝛ pctm̄ ei⁹ nō erat inueteratū: ſ facile ſanabile. Tertio diſſen ſio ꝓuocata. Naꝫ pugna ↄtinua eſt inter ro neꝫ ꝛ paſſionē. inter intellectiuā ꝛ ſenſitiuā partē. Gal. v. Caro ↄcupiſcit aduerſus ſpm̄ ꝛ ſpūs aduerſus carnē. h̄ em̄ ſibi inuicē adū ſant. ꝛ Ro. vij. Video in mēbris meis aliā legē repugnātē legi mētis mee. h̄ impedimē tū nō fuit in Magd. iō dr̄ in euāgelio. Jn ci uitate. ſ. hierl'm: q dr̄ viſio pacis. qꝛ aīa pfe cte cōtrita ſubijcit ſibi paſſiones cōtrarias. Quarto innocētia eſtimata. Si em̄ aliqs pctōr ſua falſa opinione exiſtimat ſe inno centē nō flectit ad pn̄iam. exēplū. Jnfirm⁹ nō vult recipe medicinā qn̄ exiſtimat ſe nō infirmari. vt pꝫ in freneticꝭ ꝛ fatuis. Silr̄ dr̄ cōiter ꝙ de⁹ nūꝙ fec de fatuo ſapiētē. Nō ē qꝛ nunꝙ aliqs acceſſit ad xp̄m: q diceret ꝛ eſtimaret ſe fatuū ꝛ rogaret ꝑ ſapīa habēda Jere. ij. dixiſti. Jnnocēs ego ſuꝫ: abſqꝫ pctō ego ſum. ꝓpterea dic dn̄s. Ego iudicio ↄtē dā tecū: ꝙ vilis fctā es nimis iterās vias tu as. h̄ impedimētū nō fuit in Magd. iō dr̄ i euāgelio. Peccatrix nō em̄ reputauit ſe īno cētē. pfectām pn̄iaꝫ ꝓcedūt qttuor. Prīo di ligēs inueſtigatio. Nā veri penitētes diligen ter inueſtigāt quō poſſint xp̄i miſeↄiam in uenire. Cant. iij. Surgam ꝛ circuibo ciuita tem. queram quē diligit anima mea. exem plum. Jlli qui ſunt deiecti a gratia alicuius principis: querunt quomodo valeant priſti nam gratiā recuperare. vt patet de Semey qui cum prouocaſſet Dauid ad iram. queſi uit diligenter vt in gratiam rediret. ij. Reg. xix. Sic Magdalena longa inueſtigatione queſiuit gratiam chriſti: quam tandem in uenit. ideo dicitur in euangelio. vt cognouit ꝛc. Secundo eligens preparatio. verus penitens poſt inueſtigationē ſollicite ſe de bet preparare per bonum propoſitum ꝛ fir mam voluntatem perſeuerandi in bonum. Exemplm de filio prodigo. Luce. xv. Sic Magdalena poſtꝙ inuenit queꝫ quereb at ſufficienter ſe preparauit ad perficiendu m qd intēdebat. ideo dicit in euāgelio. Attulit alabaſtrū vnguētī. volūtas em̄ ē ſicut alaba ſtrum per firmitatem boni ꝓpoſiti. ↄtinēs

vnguētū ꝓciosum.ſ.grām ſpūſſancti.Eſa.xi. Spūs dñi ſup me,eo ꝙ vnxerit me. Tertio erubeſcēs attritio.Nā verꝰ penitēs veniēs añ cōſpectū dei oīa ꝑſpicientꝭ dꝫ vehemēter erubeſcere.Verecūdia.n.eſt paſſio quā incurrit appetitꝰ de aliq̄ turpi.⁊ maxīe in cōſpectu honeſtoꝝ.cū aūt feditas pctī ſit maxīa ⁊ turpiſſima.⁊ pñia vultꝰ dei ſit honeſtiſſima.iō peccator veniēs añ cōſpectū dei ꝑ pñiam.dꝫ vehementer,erubeſcere.ꝯtra qḋ dr Trenoꝝ.iij. Frons mulieris meretricis facta eſt tibi noluiſti erubeſcere.Sic magdalena poſtꝙ ꝑparata venit ante faciē xpī ducta ꝯſcīa de pctīs maximā habuit verecūdiā.vñ nō ſtetit ante ꝯſpectuꝫ xpī:ſed q̄rebat ſe occultare.iō dr in euāgelio.Et ſtās retro.ſ.vultū] xpī ferre non ſuſtinens. Quarto inclinās humiliatio.nā ꝑfecte penitēs dꝫ ſeipm̄ ꝑfecte humiliare.qr ꝯtraria cōtrarijs curant̄.Oīe aūt pctm̄ ꝓcedit ex ſupbia.cū nullꝰ peccet mortalit̄: niſi ex inobediētie cōtumacia dñoꝝ ꝓceptoꝝ. Nu.xv. Aīa q̄ peccauerit ꝑ ſupbiā ꝑibit de poplo ſuo:qm̄ aduerſus deū rebellis fuit Sic mag. poſtꝙ erubuit:ſeipam hūiliauit iō dr in euāgelio.Secꝰ pedes dñi ſ.humiliter ſe ꝓſternēdo vt ſic faciliꝰ mīam a deo cōſeq̄retur.Perfectam pñiam cōcomitant̄ quattuor. Pīo cōfeſſio pura.nā ſicut aqua mūda inq̄namēta carnis abluit.ſic cōfeſſio pura ſordes mētis diluit.ps.Dixi cōfitebor aduerſū me iniu. me do.⁊ tu.re.impi.pec.mei.qr ꝟo in diluuio lachrymarū pctā nō ſolū dimittūtur.ſꝫ etiaꝫ elongant̄.iō ſequit̄.Verūtñ in diluuio aquaruꝫ multarū ad eū nō approximabūt. Hanc ꝯfeſſionē hūit Mag quā ſignat pedū ablutō ⁊ ipā lauit pedes ieſu.Jō dr in euāgelio.Lachrymis cepit rigare pedes eiꝰ. Secūdo ſatiſfactio ꝑfecta de pctīs iā ꝯfeſſis. Nā ſicut ꝑ cōfeſſionē abluit̄ culpa.ita ꝑ ſatiſfactionē q̄ fit in pñia dimittit̄ pena ⁊ abſtergit̄.ꝓuerb. iij.Liuor vulneris ſanat mala.i.opus ſatiſfactiōis abſterget penā ad quā pctōr erat obligatus ꝑſoluendā durꝰ quidē in alio ſeculo: ſi nō ꝑſoluerit in iſto.hāc ſatiſfactionē habuit Mag.quā ſignat pedū abſterſio ⁊ ipa abſterſit pedes ieſu.iō dr in euāgelio. Et capillꝭ capitis ſui terſit lꝫ em̄ ꝑ actū cōfeſſiōis abluatur culpa:nō tñ pena.Alioqñ fruſtra imponerent̄ pñia poſt cōfeſſionē. Tertio recōciliatio ꝯſūmata poſt ꝑfectaꝫ ſatiſfactionē.Nam poſt plenā ſatiſfactionē aīa deo recōciliatur quia ſi talis tūc moreret̄ ſtatim ad celū aſſumeretur.Hanc recōciliationem habuit magdalena:quā ſignat actus oſculationis.Jdeo dicit̄ in euāgelio. Et oſculabat̄ pedes eius. Qui em̄ mutuo reconciliant̄.ſolent oſculari. Vñ Dauid qñ recōciliauit ſibi Abſalō oſculatus eſt eū.ij.Reg.xiiij. Quarto cōſolatio amena poſt recōciliationē.De natura em̄ cuiuſlibet actus virtuoſi eſt,vt delectationē afferat poſt triſticiam ſicut actꝰ vicioſus relinquit triſticiā poſt delectationē.Seneca. Extrema gaudij luctꝰ occupat.Salomō.Riſus dolore miſcebitur.Vñ angelus bonꝰ in ꝑncipio viſitationis ſue cōturbat,ſed poſtmodū letificat.Luce.i.Ecōtra aūt angelus malus. hanc cōſolationē habuit magdalena:quaꝫ ſignat actus vnctiōis.Jdeo dr in euāgelio.Et vnguēto vngebat.vñ vehemēter exhilarata fuerat ex delectatiōe quaſi inebriata ſpū.nullam verecūdiam patiebat̄ ſeipſam hominibus manifeſtando.Suā penitentiā nō occultando.Jn cōſpectu cōuiuantiū ingrediendo.domuꝫ alienā abſqꝫ licentia irruendo:quaſi importuna cōuiuio.opportuna beneficio.Vnde ex poſt ſanctiſſimā duxit vitā.vt pꝫ.

Tertio vides hanc mulierem in ſtatu Sanctificationis.

Nā quia peccata multa habuit:ideo multipliciter ſatiſfecit. Primo ꝑ opera pietatis ⁊ mīe.qm̄ xpm̄ pauit.Joh.xi.Fecerunt aūt ei cenam.ſ.martha.⁊ Maria:xpm̄ hoſpitio recepit. Luce.x. Jntrauit ieſus in quoddā caſtellū ⁊c.Xpm̄ in tribulatiōe poſitū viſitauit.Joh.xix. Stabant iuxta crucē ieſu:mater eiꝰ ⁊ maria magdalene.Xpo obſequium prebuit. Mar.xvi. Maria magdalene ⁊c.Emerūt aromata vt venientes vngerēt ieſum. Secūdo ꝑ opera humilitatis et pnīe:qm̄ offenderat deū oculis:capillis:ore:vnguētis iō in his oībus ſatiſfecit.ſ.de oculis lachrymas emittendo.capillis pedes tergendo.ore pedes oſculando: vnguētis pedes vnguendo. Grego.quot in ſe habuit oblectamenta.tot de ſe inuenit holocauſta.cōuertit ad cumulū virtutū:numeꝝ criminū.vt totū ſeruiret deo in pñia quicq̄d deū cōtēpſerat in culpa. Tertio ſatiſfecit ꝑ opera liberalitatis ⁊ gratie. Nam xpo dedit munus a corde:cum dicit̄. Dilexit multum. Munus ab ore.cū dicit̄. Oſculabat̄ pedes eius.Munus a manu.cum dicit̄ Vnguento vngebat.Munus ab obſequio.cum dicitur. Lachrymis cepit rigare pedes eius. Jſta quattuor antiqui ſuis hoſpitibus exhibebāt. que phariſeus xpo exhibere cōtempſit.ſ.mu

nus a corde.qꝛ recipiebant eos ex caritate.
Hanc caritatē chriſto exhibere phariſeus
ɔtēpſit:qꝛ parū dilexit. Ideo dicit. Cui au-
tem minus dimittit minus diligit. Exhibe-
bant munus ab ore.ſ.oſculum in ſignū ſecu
ri hoſpitij. Iſtud phariſeus nō habuit: quia
xpo oſculum nō dedit. Exhibebant munꝰ
a manu:qꝛ vngebant caput ad refrigerium
Iſtud phariſeus non habuit: qꝛ caput xpi
nō vnxit. Exhibebant munus ab obſequio.
qꝛ lauabant eius pedes pre labore itineris.
Iſtud phariſeus nō habuit:qꝛ pedes chriſti
non vnxit.

Quarto vides hanc mu-

lierem in ſtatu attractionis. Nemo enī po-
teſt venire ad deū niſi ab ipſo trahat. Joh.
x. Nemo pōt venire ad me niſi pater q̄ mi
ſit me traxerit eum. Traxit aūt xp̄s Mag
dalenā quatuor funiculis. Primo ſua ama-
bili viſione.in facie q̄dem xpi ſplendor diui
nitatis relucebat.q̄ ad ſe peccatores trahe-
bat. Jeron. Certe fulgor ꝛ maieſtas diuini
tatis occulta in humana facie relucebat. Naꝫ
ad ſe trahere poterat ſuo aſpectu. Heſter.v.
valde admirabilis es facies tua plena ē gr̄i
arum. Secūdo potenti dignatiōe. Si eniꝫ
in magnete lapide hec virtus eſt:vt anulos
ꝛ feſtucas ſibi copulet:q̄to magis dn̄s om
niū creaturarū ad ſe trahere poterat quos
volebat.vt dicit Hieron. Tertio internali
inſpiratiōe. Greg.in omel. Quid miramur
fratres: Mariā venientē an dn̄m ſuſcipien
tem: Suſcipientē dicam an trahentē: Dicā
melius ſuſcipientē ꝛ trahentē:qꝛ nimirū ip
ſe eā per pn̄iam traxit intus.ꝛ p miſericor-
diam ſuſcepit foris. Quarto odorifera cō
uerſatione. Cant.i. Trahe me poſt te:curre
mus in odorē vnguentoꝝ tuoꝝ. Bern. Di-
no ꝑpter manſuetudinē q̄ in te predicatur
dn̄e ieſu:curremus poſt te:audientes q̄d nō
ſpernas pauperē:peccatorē nō horreas nō
publicanū ſupplicantē:nō peccatricē lachry
mātē ꝛc. Quinto deuota orone. Orones
enī ſunt q̄dam funiculi per quos deus nos
ad ſe trahit. Aug. Quē trahat ꝛ quē nō tra
hat. Quare iſtum trahat:ꝛ illū non trahat.
Noli velle inueſtigare ſi nō vis errare. Non
dū traheris:ora vt traharis ꝛc.

Quinto vides hanc mu-

lierem in ſtatu ꝯtectiōis. Nam ipſa habuit
ſeptē murmuratores ɔtra ſe. Primus fuit
phariſeus. Ideo dr̄ in euāgelio. Videns aūt
phariſeus qui vocauerat eū ꝛc. vſq3: qꝛ pec
catrix eſt. Et iſte murmurauit ex ſuperbia.
Secūdus fuerūt ſcribe.ibidem. Vn̄ cepe-
rūt q̄dam qui ſimul accūbebāt dicere intra
ſe.qualis eſt hec ꝛc.ꝛ iſti murmurabāt ex in
uidia. Tertius fuit Martha. Luce.x. Dn̄e
nō eſt tibi cure ꝙ ſoror mea relinquit me ſo
laꝫ miniſtrare. Et iſta murmurabat ex zelo
vel laboris āguſtia. Quartus fuit Judas
Joh.xij. dixit ergo iudas. Quare vnguētum
iſtud nō venit.ccc.denarijs: ꝛ datuꝫ eſt ege
nis.ꝛ iſte murmurabat ex auaricia quia fur
erat. Quintus fuerūt diſcipuli. Mat.xxvi.
Indignati ſunt diſcipuli dicētes.vt q̄d ꝑdi-
tio iſta vnguēti facta eſt.ꝛ iſti murmurabāt
ex indiſcreta miſericordia. Sextus fuerūt
angeli. Joh.xx. Vidit duos angelos qui di
cūt ei:mulier q̄d ploras? ꝛ iſti murmurabāt
ex leticia. Septimus fuit xp̄s. Joh.xx. qui
dixit ei.noli me tangere.ꝛ iſte murmurabat
ꝑpter fidem magdalene imꝑfectā.vn̄ dixit
ei.nōduꝫ enī aſcendi ad patrē meū.ſ.in cor-
de tuo ꝛc. Sed circa murmuratione pha-
riſei ſciendū ꝙ phariſeus in corde ſuo mur-
murabat.ix.modis q̄bus xp̄us rn̄debat per
ſingulas partes euāgelij. Primo dicebat
Iſta meretrix nō eſt vocata ad cōuiuiū no-
ſtrū q̄s ei hoc ſignificauit:q̄s eam adduxit:
Xp̄us rn̄dit dicēs. Ego q̄ in hūc mundū ve
ni pctōres ſaluos facere ipāꝫ inuitaui,ipſaꝫ
vocaui cū dixi. Si q̄s ſitit veniat ad me ꝛ bi
bat. Non ergo temerarie:ſ3 prudēter acceſſit
Non enī domū tuā intraui ꝑpter ſumēduꝫ
tuū cibū:ſ3 ad reficiendū pctōres: ꝛ ſanādū
egrotos.qꝛ meus cibus eſt vt faciā volūta-
tem pr̄is mei ꝛc. Secūdo dicebat. Iſta mu
lier eſt vaga ꝛ inſtabilis.motus eiꝰ ad ſalu
tem eſt violentus ꝛ nō multū deliberatꝰ.vn̄
nō pſeuerabit diu in hoc ꝓpoſito. Xp̄us rn̄
dit dicēs. Oīa vana mūdi ɔtēpſit. ſtabiliq3
aīo ad fontē mīe acceſſit lauāda nō deinceps
caſura in pctm̄.vn̄ dr̄ i euāgelio. Ut cogno-
uit ꝙ xp̄us.i.ſaluator accubuiſſet in domo
Symonis leproſi:ecce ꝙ fuit vocata attu-
lit alabaſtrū.i.firmū ꝓpoſitū in grā pſeuerā
di. Tertio dicebat. Iſta mulier ſine rubore
ꝛ verecūdia fronte meretricia ꝛ pſumptuo-
ſa huc acceſſit. Xp̄s rn̄dit dicēs. Aduertēs
ſe prebuiſſe magnum ſcandalum toti ciuita
ti:erubeſcit corā nobis apparere. vn̄ humi-
liter accedēs ſtat retro petens ſibi indulge-
ri. Quarto dicebat. Iſta mulier non reco-

gnoscit peccatū suum: quia cum arrogantia nemīnē salutādo nemīnē reuerendo nemini inclinādo ad nos introiuit. Xp̄s r̄ndit dicens. q2 cognoscit pctm̄ suū ⁊ se grauiter deum ⁊ hoīes offendisse: non salutat: non reuereṫ hoīes quasi eos ad peccatū alliciēdo vt prius faciebat: sed mutatꝭ morib9 misericordiam dei interpellat ideo stat secus pedes dn̄i. Quinto dicebat. Nos habebam9 colloquia valde honesta ꝓpter q̄ augebaṫ in nobis deuotio ⁊ cōsolatio: ⁊ ista mulier venit ad tribulandū nos. Xp̄us r̄ndit dicens Gaudiū est angelis dei sup vno peccatore pn̄iam agente ꝙ super. xcix. iustis q̄ non indigent pn̄ia. vn̄ nō interrūpit cōsolationes nostrā: ſȝ sua pn̄ia nos letificat. ideo lachrymis pedes dn̄i lauat. Sexto dicebat. Ista mulier coinq̄nauit corpus suū viuēdo luxuriose cū mūdanis ⁊ discolis: modo aūt venit vt fornicet cū sacerdotibus ⁊ deo deuotꝭ Xp̄us r̄ndit dicens. Non venit fornicari. cū abiecerit oīa inclinātia ad fornicationē: sed ſm legē venit ad sacerdotes a peccatis suis mūdari. ideo capillis capitꝭ sui tergit pedes dn̄i. humili obsequio eos deputat: quos ad peccatū prius cōponebat. Septimo dicebat. Ista mulier venit ꝓpter fallaciā ⁊ ꝓditiones: sicut legiṫ. ij. Reg. xx. De Joab qui osculans amasa ipsum occidit. Forte aliqs ꝓmisit ei magnū thesaurū si nos in eius cōcupiscentiā adduxerit. Xp̄s r̄ndit. Ista mulier ex deuotiōe osculaṫ pedes dn̄i in signū recōciliatiōis: q2 eīn fuerat dei inimica. ideo osculaṫ pedes dn̄i ad innuendū ꝙ erat deo recōciliata. Octauo dicebat. Ista mulier ē fatua ⁊ imprudēs. nōne poterat expectare in aliā horā: ⁊ forte magis sobriā. Xp̄us r̄ndit dicēs. Non est fatua: sed prudēs: q2 scribiṫ. Ne tardes cōuerti ad dn̄m deū tuum: ⁊ ne differas de die in diē. nec dȝ expectare horam magis sobriā. q2 in quacūqȝ hora ingemuerit pctōr ⁊ cōuersus fuerit ad dn̄m: oīm iniquitatū eius quas fecerat nō recordabiṫ Ideo vnguēto precioso vngit pedes dn̄i: ⁊ domus. i. eccl'ia implera est ex odore vnguēti. Nono dicebat. Iste xp̄us debet esse similis huic meretrici: qm̄ si hic esset ꝓpheta sciret vtiqȝ que ⁊ qualis est mulier que tangit eū q2 peccatrix est. Xp̄s r̄ndit dicēs. Symon habeo tibi aliqd dicere ⁊c. vsqȝ. recte iudicasti. vbi xp̄s ōndit se esse verū deū q̄ venit donare pctā. Vn̄ Petr9 rauēnas dicit Erras pharisee, lutū tāgit sol: ſȝ nō imutat solē. Medicū cū tāgit vulnera putredo non corrūpit. Judicē q̄uis tāgat reus maculare nō pōt. iō dixit xp̄s mulieri. Remittuṫ tibi pctā. fides tua te saluā fecit: vade in pace.

Sexto vides hāc mulierē in statu glificatiōis. Nam xp̄us de ea dixit. Luc. x. Maria optimā partē elegit q̄ nō auferet ab ea. in q̄ vbo denotauit xp̄s ptē Marie fore maioris glīe: ꝙ partē Marthe in septē. Primo Maria elegit optimā partē. i. diuturniorē: q2 vita ꝯtēplatiua hic incipit: ⁊ in celesti patria pficiṫ. q2 amoris igne q̄ hic ardere incepit: cū ipsum quē amat viderit in amore amplius ignescit. Secūdo meliorē. i. quietiorē: q2 vita actiua in labore corpis cōsistit. ꝯtēplatiua vo ī ocio mētis. Joh. xi. Maria aūt domi sedebat. glo. Maria sedet q2 ī xp̄o mentis requie fruiṫ. Tertio meliorē. i. digniorē: q2 actiua corpe ministrat ꝓximo. Cōtēplatiua vo spū ministrat deo. ps. Mihi aūt adherere deo bonū est. Isi. Contēplatiua vita est q̄ vacat ab oī negocio ⁊ in sola delectatiōe defigiṫ. Quarto meliorē. i. pulcriorē. Rachel eīn erat pulcra facie. ⁊ Lya lippis erat oculis. Gen. xxiij. Vie eīn ei9 vie pulcre. Quinto meliorē. i. securiorē: q2 actiua incedit p viā vbi sunt picula. ꝯtēplatiua vero p celū. Greg. Facile euadit laqos in terris q̄ mentē hȝ in celis. Prouerb. iiij. Oēs semite ei9 pacifice. Sexto meliorē. i. preciosiorē ⁊ cariorē: q2 actiua multoꝝ ē. Cōtēplatiua vo paucoꝝ: qđ significatū est in archa Noe. q̄ inferius erat lata ⁊ supius in cubito ꝯsummata. Gen. vi. Septimo meliorē. i. iocūdiorē ⁊ deuotiorē: q2 maria vngit: martha pūgit. Nam xp̄s in resurrectiōe sua pmo marie apparuit. Mat. xxv. Secūdo more solito eā alloquut9 est vt quē nō cognoscebat vidēdo cognosceret audiēdo: qn̄ dixit ei. Noli me tangere. Tertio se palpādū ei prebendo: q2 mulieres accesserūt ⁊ tenuerunt pedes eius. Quarto officiū apl'atus ei iniūgendo qn̄ dixit. Vade ad fratres meos ⁊ dic eis. Ascēdo ad prēm meū: ⁊ patrem vestrū. deū meū: ⁊ deū vestrū. Joh. xx. vt sic cognosceret ipsa gaudia sue glificationis. per iesum xp̄m dn̄m nostrū. Amen.

In festo sancti Jacobi apl'i. Sermo. xliij.

Sedeat vnus ad dexteram tuā. Mat. xx. Et in euangelio p̄ntis solēnitatis. Ma

xxiiij. dicit. Duo erunt in lecto vnus aſſumetur et alius relinquet. Sup quo verbo moueo qõnem. vtrũ beatus Jacobus rõnabiliter aſſumptus fuerit ad ſpũalium diſpenſationẽ. qui xp̃o attinebat ẽm temporalez cognationẽ. ad iſtam qõnem reſpõdent duo doctores eccl'ie. Primus eſt btũs Aug'. ſuper illud Jaco. ij. Nolite in perſonarũ acceptione fidez habere dñi noſtri ieſu chriſti dicẽs ſic. Quis ferat ſi quis diuitem eligat ad ſedem honoris eccl'ie. cõtempto paupere inſtructiore et ſanctiore. hec ille. Secundus eſt ſanct' Thomas ſcd'a ſecũde. q. lxiij. art. ij. dicẽs ſic. Circa conſanguineos diſtinguendũ eſt. quia qñqȝ ſunt minus digni. et ſimpliciter: et per reſpectum ad donum cõe. et ſi ſic dignioribꝰ preferanẽ eſt peccatũ pſonarum acceptionis in diſpenſatione ſpũalium. Quãdoqȝ vero conſanguinei ſunt eq̃ digni vt alij. et ſic licite poſſunt cõſanguinei abſqȝ perſonarũ acceptione alijs preferri. quia ſaltẽ in hoc preeminent ꝙ de ipſis maior fiducia haberi poteſt: vt vnanimiter ſecum negocia eccleſie tractent. hec Thomas

Sciendũ ꝙ ad dignitatem eccleſiaſticam poteſt quis aſſumi quattuor modis. Uno modo attenta cõditione nõ faciente ad cauſam ꝓpter quã ſit dignus hoc dono. Exemplum. ſi qs ꝓmoueat petrũ ad prelationem vel magiſteriũ qȝ eſt diues. vel qȝ eſt cõſanguineus ſu'. et ſic eſt pctm̃ acceptionis pſonarũ. Deutero. xvi. Non accipias cuiuſqȝ pſonã nec munera. Cõſanguinitas eñ facit aliquẽ dignũ ad hoc ꝙ inſtituat heres patrimonij. nõ aũt ad hoc ꝙ cõferaẽ ei prelatio eccleſiaſtica. Secũdo modo attẽta conditione faciente ad cauſaz dignitatis vel debiti. Exemplũ. ſi qs ꝓmoueat aliquẽ ad magiſteriũ ꝓpter ſufficientiã ſuã. hic attendiẽ cauſa debita et nõ perſona. et ſic maioris dignitatis eſt ille qui magis abundat in ſpiritualibus bonis et gratie donis. Uñ glo. ſup illud Eph. vi. Non eſt perſonarum acceptio apud deum: dicit ſic. Judex iuſtus cauſas diſcernit nõ perſonas. Tertio modo attenta conditione boni cõmunis. Exemplum. ille qui eſt minus ſanctus et minus ſciens: põt magis conferre ad bonum cõmune. ꝓpter potentiam vel induſtriaz ſecularem. et quia diſpenſationes ſpũalium principalius ordinanẽ ad vtilitatez cõmune. ẽm illud. i Cor. xij. Unicuiqȝ datur manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatem. ideo quãdoqȝ abſqȝ acceptione perſonarum in ſpũalium diſpenſatione. illi qui ſunt ſimpliciter minus boni. melioribus pferunẽ: ſicut etiaz et deus gratias gratis datas: qñqȝ ꝯcedit minus bonis. Uñ extra de offi. cuſtodis. ca. vlti ſup v̓. ſanctiores. dr ꝙ ſufficit eligere bonũ. nõ aũt requiriẽ ꝙ aliquis eligat meliorẽ: qȝ ſic oĩs electio poſſit habere calũniã. Quarto nõ attenta liberalitate aſſumentis. quãdo. ſ. gratis daẽ alicui qd̃ ei nõ debeẽ. et talis eſt collatio muneruz gratie per que pctõres aſſumunẽ a deo. et in hac donatiõe nõ habet locũ acceptio perſonarum. qȝ apud deũ nulla poteſt eſſe iniquitas vel pctm̃. Nam quilibet põt abſqȝ iniuſticia de ſuo dare quãtuz vult: et cui vult. ẽm illud. Mat. xx. An nõ licet mihi qd̃ volo facere. Tolle qd̃ tuũ eſt et vade. et ſic dixit xp̃s Jacobo et Johãni filijs Zebedei. Sedere mecum ad dexteram vel ad ſiniſtrã non eſt meũ dare vobis: ſed quibus paratum eſt a patre meo. qd̃ exponiẽ quadrupliciter. ẽm Cryſ. Nõ eſt meũ dare vobis: qȝ nõ habeo illud a me: ſed a patre. ẽm Rabanuz. Non eſt meũ dare vobis: ſine veſtro merito et labore. ẽm Remigiũ. Non eſt meũ dare vobis: talibus quales vos eſtis. ſ. ſuperbis et ambitioſis: ſed humilibus. ẽm Hieronimũ Non eſt meum dare vobis. ratione cognationis carnalis: ſed electionis eternalis. Dicit autem Chryſoſtomus ꝙ deſiderare bonum opus bonum eſt quia eſt noſtre voluntatis et noſtra merces. deſiderare primatum terrenũ vanitas eſt. Deſiderare primatũ eccl'aſticuz vanitas et fatuitas ẽ. qȝ oz ꝙ ſit ſeru' ſubditoꝝ. deſiderare pmatũ celeſtẽ temeritas ẽ. deſiderare ipm ex meritis ꝓuidẽtia ẽ. qȝ vo Jacob' deſiderauit remuneratõẽ celeſtẽ et gl'iaz ex meritis. cũ xp̃o interrogãti poteſtis bibẽ calicẽ quẽ ego bibiturꝰ ſuz. rñdit. poſſum'. iõ pr̃ xp̃o ait Sedeat vn' ad dexterã tuã. p pdeſtinatõez eẽnal' electiõis. ẽm illud. Elegit nos in ipſo añ mũdi ꝯſtitutõez

Sedeat vnus ad dexteram tuam.
- Per electionem.
- Per humiliationem.
- Per aſſumptionem.
- Per predicationem.
- Per paſſionem.
- Per glorificationem.
- Per ſubuentionem.

Primo ſedeat vnus ad dexteram tuam per electionem. Diuina eñ

electio nõ attendit ꝯſanguinitatem. vt pꝫ in
filijs zebedei. cognatis ſuis quos non elegit
ad cuſtodiam eccleſie. Sed petrũ. nec etiam
ad regnũ ſine martyrio quibus dixit. Neſci-
tis quid petatis. multi ſeñ cõminaᷓ dñs qui
eligũt ad plationes eccleſie ꝯſanguineos ꝑ
Abac. ij. ca. dicens. Ve illis q̃ edificant ſyon
in ſanguinib⁹. Figura iudic. xx. ca. de abime-
lech ſpurio qui volens regnare ſup ſychimi-
tas ait. Conſiderate quia os veſtrum ⁊ caro
veſtra ſum. ⁊ ꝓmotus occidit. lxx. fratres ſu-
os vno excepto. Secũdo diuina electio nõ
attendit nobilitatẽ. Baruch. iij. Ibi fuerunt
gigantes noīati illi q̃ ab initio fuerũt ſtatura
magna. ſciẽtes bellũ. nõ hos elegit de⁹. Et. i.
Coꝛ. pmo. Videte vocationẽ veſtrã fratres
quia nõ multi ſapiẽtes ſm carnem. nõ multi
potentes nõ multi nobiles. ſed q̃ ſtulta ſunt
mũdi elegit deus vt cõfundat ſapientes. Et
que infirma ſunt mundi elegit deus vt ꝯfun
dat fortia. ⁊ ignobilia mũdi ⁊ cõtemptibilia
elegit deus ⁊c. Tertio diuina electio nõ at-
tendit fragilitatẽ. Eſa. iij. Dabo pueros pñci
pes eoꝝ: ⁊ effeminati dñabunt eis. ⁊ coꝛruet
populus. Exemplum leuite a. xxv. annis ⁊ ſu
pra debebant miniſtrare in tabernaculo dñi
vt dicitur Leuit. iiij. Quarto diuina electio
nõ attendit puſillanimitatem. Deutero. xx.
Qui formodoloſus ẽ ⁊ coꝛde pauido reuer-
tatur. Quinto diuina electio reprobat ſup-
bie vanitatẽ. vt pꝫ in choꝛe Dathan ⁊ Abirõ
contra quos deſeuit ira dei. quia poſt ſupbiã
⁊ violentiam volebãt accipere ſummũ ſacer
dotium. Numeri. xvi. ⁊ in Ozia. Qui percuſ
ſus eſt lepra. qm̃ pſumebat adolere incen-
ſum corã dño. ij. Paralipo. xxvi. Sexto di-
uina electio reprobat falſitatẽ. Oſee. iiij Qꝛ
tu ſcientiam repuliſti. repellam te ne ſacerdo
tio fungaris mihi. Et Eſa. xxij. Hec dicit do-
minus exercituũ. Vade ⁊ ingredere ad eum
qui habitat in tabernaculo ad Sobnam pꝛe
poſitum tẽpli. et dices ei. Quid tu hic: aut q̃
ſi quis hic: Quia excidiſti tibi hoc ſepulcruꝫ
excidiſti tibi in excelſo memoꝛiale. diligenter
in petra tabernaculum tibi. ecce dñs aſpoꝛta
ri te faciet ſicut aſpoꝛtatur gallus gallinaci⁹.
Septimo diuina electio reprobat cupidita
tem. vt patet in Jaſone. ij. Machab. iiij. Qꝛ
vero quedam iſtoꝛuꝫ erant in Jacobo. ideo
xp̃us refrenauit petitionem eius. Eſt autem
comendandus beatus Jacob⁹ ex diuina ele
ctione pꝛopter quattuoꝛ. Pꝛimo ratione re
ligionis. Nam beata Anna habuit pꝛimũ vi
rum Joachim: de quo genuit beatam virginẽ
matrem xp̃i. quo moꝛtuo accepit ſecũdum vi
rum Cleopham: de quo genuit aliaꝫ Mariã
matrem Jacobi minoꝛis. Joſeph iuſti. Sy-
monis ⁊ Thadei. quo moꝛtuo accepit tertiũ
virum Salome: de quo genuit tertiam Ma
riam matrem Jacobi maioꝛis. ⁊ Johannis
euangeliſte. Hec autem pꝛopter xp̃m virum
ſuum reliquit. Criſoſtomus. Non eam vicit
maritalis affectus. quia ille tempoꝛalis erat
maritus. iſte auteꝫ eternus ſponſus. Cogno
uit enim ꝙ amplius pꝛodeſſet marito ſuo ſi ꝑ
pter deum relinqueret virum: ꝙ̃ ſi ꝑpter vi-
rum relinqueret deum. Cuius religionẽ ⁊ ad
xp̃m reuerentiam beatus Jacobus valde ap
pꝛobauit ⁊ ipſam in hoc bono ꝓpoſito con-
firmauit. ſuadens zebedeo patri ſuo vt ſuper
hoc non triſtaretur: quoniam ſic eſſet volun
tas dei. cui nemo reſiſtere poteſt. Secundo
ratione vocationis. Nam vt dicitur Mat. iiij.
Ambulans Jeſus iuxta mare galilee. vidit
duos fratres Jacobum ⁊ Johannem fratrẽ
eius cum zebedeo patre eoꝛũ reficientes rhe
tia ſua ⁊ vocauit eos. Illi autem relictis rhe
tibus ⁊ patre ſecuti ſunt xp̃m. Cum enim xp̃s
ſit lux mundi: qui ſequitur eum illuminatur.
Johan. viij. Ego ſum lux mundi. qui ſequitur
me non ambulat in tenebris: ſed habebit lu-
men vite. Tertio ratõne annumerationis.
Fuit enim tertius inter apoſtolos. Pꝛimus
fuit Petrus. ſecũdus Andreas. tertius Ja-
cobus. vt dicitur Math. x. Qui etiam dict⁹
eſt Boanerges. i. filius tonitrui. vt dr Mar.
iij. Quarto ratione ſanctificationis. Xp̃us
enim diſcipulos ſuos baptizauit. Johã. xiiij.
Jam vos mundi eſtis pꝛopter ſermonẽ quẽ
locutus ſum vobis. Et iterum. Qui lotus
eſt nõ indiget niſi vt pedes lauet. in quo ba-
ptiſmo puritatem innocentie aſſecuti ſunt.
ꝙuis in penthecoſte plenius ſanctificati fue
rint per aduentum ſpũſſancti. pſal. Ego aũt
in innocentia mea ingreſſus ſum.

Secundo ſedeat vnus ad
dexteram tuam Per humiliationem. Unde
Ambꝛo. in quodam ſermone dicit ſic. Quiſ-
quis cupit diuinitatis tenere faſtigia humili
tatis ima ſectetur. Quicunꝙ vult fratrem ꝑ
uenire regnãdo. ꝑus illũ ꝑueniat obſequen-
do. Sicut ait apl'us. Honoꝛe inuicẽ ꝑueniẽ-
tes. Vincat eũ officijs: vt poſſet eum vince-
re ſanctitate. Hec ille. Sciendum ꝙ mater
Jacobi ⁊ Johannis: que vocata eſt Maria

Salome. habuit opinionē regni ex hoc q̄ do minus dixerat. die tertia reſurgam. Putauit eīm eū illico regeneraturū ⁊ auiditate feines pñtia cupiuit īmemoꝛ futuroꝝ. Ambitio eīm filioꝛuʒ eius apparuit in quattuoꝛ. Primo in ſubmiſſione. Sagaces eniʒ fuerūt in hoc q̄ per ſe nō petiuerunt. ſed matrem ſubmiſerunt. Tum ne ceteros ꝯdiſcipulos ſcādalizarent. Criſo. Si nos rogamus magiſtrū forſitan ceteroꝛum fratrum coꝛda concutimus. Tum vt facilius impetrarent. Criſo. Ipe dominus qui maternos animos filioꝝ miſeratione impleuit. facilius exaudiet maternū affectum. Tum quia ſi nō diſcrete peteret: xp̄s ſibi facilius indulgeret. Criſo. Si reprehenſibilis inuenta fuerit: facile merebitur veniam Ipſe ſexus excuſabit erroꝛem. Secundo in excuſatione. Nam petere primatuʒ ꝑ aliquo ipſo ignoꝛante tolerabile eſt. pro conſentiēte reprehenſibile eſt. ꝑ ſe aūt vituperabile ē. Hi autē vt excuſarētur ab ambitionis nota matrem ſubmiſerunt: ne viderentur ipſi ꝑtere. Tertio in reſponſione. nā xp̄us benigne ipſos reprehendit: dicēs. Neſcitis quid petatis. Criſo. Benigne quideʒ eos reprehendit. Non eīm dixit. non ſedebitis. ne duos cōfunderet Nec dixit. Sedebitis ne ceteros irritaret Matreʒ aūt noluit reprehendere. ꝑpter ſimplicitatem. antiquitatē ⁊ maternuʒ amorem. Sed dixit eis. poteſtis bibere calicē quē ego bibiturus ſum. Illi autem reſponderunt Poſſumus. Non intelligentes de calice paſſionis quem etiam nō poterant viribus ſuis bibere ſi gratia dei nō adiuuiſſet eos. Q̄ð pʒ in paſſione xp̄i in qua oīmēs relicto eo fugerunt. Math. xxviij. Quarto in zelatione ſeu vindicatione. Nā zelo dn̄i inflammati voluerunt vt ignis deſcēderet de celo ⁊ cōſumeret ſamaritanos. Quib⁹ xp̄s dixit. Neſcitis cui⁹ ſpiritus eſtis. Filius hominis nō venit aīas perdere. ſed ſaluare. Luce. ix.

Tertio ſedeat vnuſ ad dexteram tuā.

Per aſſumptionē. Fuit eīm beat⁹ Jaco. corā xp̄o in vita ſua valde g̃roſus per ei⁹ aſſumptionē quadrupl'r. Primo cū xp̄s habuerit. lxxij diſcipulos. ſi voluit eligere ad q̄daʒ ſingularia facta duodecim ex illis. iſte fuit vn⁹ de illis. xij. q̄n in apl'atum eſt aſſumptus. Secūdo ſi xp̄s voluit facere gratiam iiij. apl'is in reuelatōe myſterioꝝ dei. iſte fuit aſſumptus cū eis. Mar. xiij. Tertio ſi xp̄us voluit facere gratiā trib⁹, iſte fuit vn⁹ ex illis, quia petrū Jacobū: ⁊ Johāneʒ aſſumpſit ad ſuā glorioſam transfigurationē. Math. xvij. Quarto ſi xp̄us voluit oſtendere potentiā ſue diuinitatis in miraculis corā tribus apoſtolis: iſte fuit vn⁹ ex illis. vt pʒ in ſuſcitatione puelle archiſynagogi. Luce. viij. Magna eſt ergo Jacobi cōmendatio ex aſſumptiōe.

Quarto ſedeat vnus ad dexteram tuā.

Per predicationē. Vn̄ Mat. x. dicit. Jeſus cōuocatis. xij. diſcipulis ſuis. dedit illis poteſtateʒ ſuper oīa demonia vt eijcerent ea: ⁊ curarent omnē languoꝛē ⁊ omnē infirmitatem. precipiēs eis ⁊ dicēs. Euntes predicate: dicētes quia appropinquauit regnum celoꝛuʒ. infirmos curate: moꝛtuos ſuſcitate: leproſos mundate: demones eijcite. H̄ ibi. Beatus Jacobus poſt aſcenſioneʒ dn̄i dum per Judeam ⁊ Samariam predicaret: in hiſpaniam tandem iuit: vt ibi verbuʒ dn̄i ſeminaret. vbi. ix. diſcipulos acq̄ſiuit. tandeʒ modicum ibi ꝓficiens in Judeam rediJt vbi quattuoꝛ magna fecit. Primo philetum cōuertit. nam cum in Judea p̄dicaret. Hermogenes magus cū phariſeis diſcipulum ſuuʒ nomine philetum miſit ad Jacobum cōuincendum. Cūq̄ʒ Jacobus Philetum rōnabiliter cōuiciſſet ⁊ multa miracula coꝛam eo feciſſet. ſ. cecos illuminando. infirmos curādo leproſos mūdando: moꝛtuos ſuſcitando: tādem philetus ad fidem xp̄i conuerſus eſt.

Secūdo artem magicaʒ ſubuertit. Nā hermogenes predictus videns philetum ad fidem xp̄i cōuerſuʒ iratus arte ſua magica eū immobilem fecit: dicens. Videbimus ſi Jacobus tuus te ſoluet. Q̄ð cuʒ philetus Jacobo per puerū nūciaſſet. miſit ad eum Jacobus ſudarium ſuū: dicens. Accipiat ſudariū: ⁊ dicat. Dominus erigit eliſos: ⁊ ipſe ſoluit compeditoſ. Statim q̄ʒ vt ſudario tactus eſt ſolutus eſt a vinculis. Tertio demones accendit. nam hermogenes aduocans demones precepit eis: vt Jacobū cum Phileto ad ſe adducerent. volens ſe de ipſis vindicare. Venientes aūt demones vt iuſſa perficerēt in aere vlulare ceperunt. dicentes. Jacobe apoſtole miſerere nobis. quia anteq̄ tempus noſtrū adueniat ardemus. Nam angeli dei cathenis igneis nos religatos tenent ⁊ cruciant. Quarto hermogenē ad pn̄iam adduxit. Nam hermogenes ligatus a demonibus ante Jacobuʒ adductus eſt. a quo cum peterent demones licentiam ſeuiendi in eum. nō

cõceſſit hoc Jacobus.ſed ait Phileto:vt bo-
na ꝓ malis reddamus:tu hermogenẽ ſolue.
Quo ſoluto.ait Jacob⁹ Hermogeni. Uade
liber quo volueris. Non eſt em̃ legis xpi.vt
inuitus quis cõuertatur. Jlle autẽ ꝑnoſcens
iras demonũ ſumpto baculo Jacobi abijt.ꝛ
omnes libros artis magice ad iacobum ad-
duxit.quos ille in mare ꝓijci iuſſit.qbus pro
iectis Hermogenes penitentia ductus:fidez
xpi ſuſcepit.predicauit.ꝛ virtutes plurimas
in xpi nomĩe fecit.vñ multos cõuertit.

Quinto ſedeat vnus ad
dexteram tuã. Per paſſionem. Si em̃ xpus
intrauit in gloriam dei merito ſue paſſionis.
Luce.xxiiij. Sic oportuit xpm pati ꝛ ita itra
re in gloriam ſuã. Eodẽmodo fideles intrãt
in gliam dei per paſſionẽ. Act.xiiij. Per mul
tas tribulationes oportet nos intrare in re-
gnum celorũ. Et Ro.viij. Si filij ꝛ heredes
heredes quidẽ dei.coheredes aũt xpi. Si tñ
compatimur vt ꝛ ſimul glorificemur. Beati
Jacobi paſſio cõmendatur ex quattuor.
Primo ratione demõſtrationis. Cũ enim
xpus ꝑdixiſſet ei. Calicem quidẽ meũ bibe-
tis:vt ſciret de quo calice loquebatur.tempo
re ſue paſſionis vadens ad ortum vt oraret
patrem aſſumpſit Jacobum cũ Petro ꝛ Jo
hanne:dicẽs. Pater ſi poſſibile eſt tranſeat
a me calix iſte. Secundo rõne cõſultatiõis
Anteꝙ em̃ apoſtoli diſpergerent ꝑ mundũ
ad predicandum.congregato cõſilio in hieru
ſalem. Simbolum compoſuerũt.in quo q̃ſꝫ
ſuũ articulum poſuit. Jacobus aũt tertiũ ar-
ticulum poſuit:dicens. Qui conceptus de ſpi
ritusancto. Quos articulos vnanimiter pre-
dicauerunt.ꝛ ſcripturis ſacris expoſuerunt.
vt patet in actibus apoſtoloꝝ.ꝓ quorum ta
men defenſione mortem ſubire nõ dubitaue
runt. Tertio ratione miraculoſe operatiõis
Nam cũ duceretur ad decollandum:cõuertit
Joſiam.qui funẽ in collo eius iniecerat.quez
etiã baptizauit. Cũqꝫ tranſiret ꝑ viã ad paſ-
ſionem.paraliticũ in via iacentẽ ꝑfecte ſana
uit. Quarto rõne ꝑmiationis. Nã ꝑmus in
ter ceteros aplos paſſus eſt capitis obtrun-
catione.licet etiã cũ eo decollatus fuerit Jo
ſias.ꝛ ſic ꝑmus inter eos ꝑmia eterna vidit.

Sexto ſedeat vnus ad dex-
teram tuã. Per glorificationez. Nam ei⁹ ani-
ma ſedet ad dexterã ꝑ contemplationem di-
uinitatis ꝛ humanitatis xpi. Eius autẽ cor-
pus ſedet ad dexterã ꝑ miraculoſam tranſla
tionem.in qua oſtendit miracula in quattu-
or elementis. Primo in aqua.q̃ diſcipuli
mari ſe exponentes ſine regimine tranquillũ
mare habuerũt.ps. Jn mari via tua ꝛ ſemi-
te tue in aquis multis. Secũdo in aere.q̃
ventus ſcõus eis flauit.qui eos in portuz de
duxit.ps. Deduxit eos in portũ voluntatis
eoꝝ. Tertio in terra.qui cum corpus in ter-
ra ſuper vnuz lapidem poſuiſſent.mox lapis
ceſſit.ꝛ in ſepulcrum ſe mirabiliter coaptauit
Quarto in igne quia draconem ignẽ ſpirã
tem virtute crucis:per mediũ corpus ei⁹ ſcide
runt diſcipuli qui portabant.ps. Conculca-
bis leonem ꝛ draconem.

Septimo ſedeat vnus ad
dexteram tuaz. Per ſubuentionem. Nam in
omni ſtatu bea. Jaco. ſubuenit ſuis deuotis
fideliter ſe inuocantibus.peccatoribus enim
impetrat peccatoꝝ remiſſionez. Sicut refert
Beda de illo q̃ peccatũ in cedula ſcripſit.ꝛ re
miſſionẽ ꝓmeruit. Morientib⁹ ſubuenit con
tra demonuz infeſtationẽ. Sicut patz in illo
cui laboranti in extremis apparuit bea. Jac.
ꝛ burdone vtens ꝓ lancea ꝛ ſacculo mulier
cule ꝓ ſcuto demones effugauit.mortuos ꝓ
tegit ne incurrãt eternã dãnationem. Sicut
refert Hugo de ſancto victore.ꝙ quidam va
dens ad ſanctũ Jacobũ:cũ ſuaſu demonis ſe
ipſum occidiſſet.ꝛ ad infernũ duct⁹ fuiſſet.a
btõ Jac.liberatus eſt. Alios plures a diuer
ſis infortunijs ꝛ periculis defendit. Sicut pꝫ
de illo qui liberatus eſt a cuſtodia turris.ꝛ de
illo qui iniuſte ſuſpenſus celeſti dulcedine re
focillatus eſt:ꝛ patri redditus.ꝛ ſic de multis
ad gloriam ſancti ſui. Amen.

Jn feſto Sancti Dominici confeſſoris patris noſtri. Sermo.xliiij.

Non põt ciuitas abſ
cõdi ſupra montẽ poſita. Math.
v.ꝛ in euãgelio pñtis ſolennitat
Dauid ꝓpheta in pſal.dicit ſic. Fundamẽta
ei⁹ in mõtibus ſanctis diligit dñs portas ſyõ
ſup omĩa tabernacula iacob. Glorioſa dicta
ſunt de te ciuitas dei. Sup quo talẽ moueo
queſtionẽ Utrũ religioſioꝛ inſtitutio bti Do
minici ardẽtiſſime charitatis ſit celebrioꝛ por
tio chori angelici ſupne ciuitatis. Ad iſtaz q̃
ſtionem rñdent tres doctores. Primus eſt
btũs Hiero.cõtra Uigilantium:dicẽs ſic. Ei
qui aſſerit eos melius facere q̃ vtunt rebus

ſuis ⁊ paulatim fructus poſſeſſionū pauperi
bus diuidunt:ꝙ eos q̄ poſſeſſionibꝰ venūda
tis ſemel oīa largiuntur:nō a me eis:ſed a
deo rñdebitur. Si vis pfectus eſſe:vade ⁊ vē
de oīa que habes ⁊ da pauperibus.⁊ veni ⁊
ſequere me.hec ille. Secūdus eſt beatꝰ Au
gu.libro de eccleſiaſticis dogmatibꝰ:dicens
ſic.Bonū eſt facultates cū diſpenſatiōe pau
peribus erogari.Melius eſt ꝓ intentione ſe
quendi dñm inſimul donare et abſolutū ſol
licitudine egere cū xpo. Tertius eſt ſanctus
Tho.iij.quotl3 dicens ſic. Maxime vtile eſt
peccatoribus vt ad religionē tranſeant. pctō
ribus eñ duo ſunt neceſſaria ad ſalutem.

Primo quidem vt de peccatis p̄teritis pe
nitentiā agant. Secūdo vt de cetero a pec
catis abſtineāt.Ad vtrūq3 aūt hoꝝ maxime
opatur religio. Primo eñ ſtatus religiōis
eſt ſtatus pfecte penitentie.ita ꝙ nulla ſatiſ
factio adequari pōt penitentie religioſoꝝ.q̄
⁊ ſe ⁊ ſua totaliter deo dant.Unde ꝓ nullo
peccato imponi poteſt homini ꝓ penitentia
vt religionem introeat.Tamē in cōmutatio
nem ſatiſfactionis cuiuſcūq3 grauis cōſuli
tur religionis ingreſſus.vt pz.xxxiij.q.ij.cap.
amouere.Ubi Stephanus papa quendam
qui vxorē interfecerat inducit vt ingrediatur
monaſteriū ⁊ humiliatus ſub manu abbatis
cuncta obſeruet q̄ ſibi fuerint imperata.alio
quin iniūgit ei grauiſſimā pniam ſi eligit in
ſeculo remanere.Similiter etiam ad vitāda
peccata plurimū valet religionis ſtatus.Dif
ficile eñ eſt ꝙ in ſeculo cōmorantes a rebus
mūdi non illiciant.ꝓpter qđ Math.xix.ꝯm
expōnem Criſoſtomi.dñs dicit hoc eſſe im
poſſibile.ſ.ꝙ diues q̄ diuitijs inheret ꝓ amo
rem intret in regnū celoꝝ.Sed diues q̄ habz
diuitias ꝙ intret eſt valde difficile.Uñ eccl.
xxxi.dicit.Beatus diues q̄ inuentus eſt ſine
macula ⁊ huius difficultatem ſubdit dicens
Quis eſt hic ⁊ laudabimꝰ eum:ꝓpter qđ vt
Greg.dicit.Sancti viri vt ab illicitis abſtine
ant:etiā licita p̄termittūt. Et dñs dicit. Non
veni vocare iuſtos:ſed peccatores ad pniā.
Nam Matheū publicanū ad ſtatū pfectio
nis vocauit. Math.ix. Sciendū ꝙ religio p̄
dicatoꝝ cōmendat quo ad q̄ttuor. Primo
q2 ordinat p̄ncipaliter ad docendū:pdican
dum:⁊ cōfeſſiones audiendū.Nā religio fra
trum pdicatoꝝ ordinatur ad vtilitatē ꝓximo
rum ad obſequiū dei.ad cōſeruationē diuini
cultus.magis autem p̄curatur vtilitas pro
ximorum per ea q̄ pertinent ad ſpūalem ani
me ſalutem:ꝙ per ea que pertinent ad ſubue
niendum corporali neceſſitati.quāto ſpūalia
corporalibus ſunt potiora.Nullū eñ ſacrifi
cium eſt magis deo acceptū:ꝙ zelus anima
rum.vt Grego.dicit ſup Ezech. Secundo
ordinatur principaliter ad ſtudendum.Naz
ſtudium litterarū eſt neceſſariū religioni in
ſtitute ad predicandum.⁊ ad alia hmōi exer
cendum.Unde aplus dicit Tituz pmo. De
epiſcopo ad cuius officiū hmōi actus perti
nent.amplectentē euz qui ꝯm doctrinam eſt
fidelem ſermonem.vt potens ſit exhortari in
doctrina ſana.⁊ eos qui contradicunt argue
re.Competit eñ huic religioni principaliter
intendere ſtudio litterarum pertinentiū ad
doctrinam que ꝯm pietatē eſt:vt dicit Titū
pmo.Alijs autem doctrinis intendere nō p
tinet ad fratres predicatores. quorum tota
vita diuinis obſequijs mācipatur.niſi inquā
tum ordinatur ad ſacram doctrinā.vt pz in
cōſtitutionibus eorum.ca.de pdicatoribꝰ.et
caplo de ſtudentibus. Tertio quia profeſ
ſio fratrum predicatorum eſt ſecurior Nam
ſancti patres qui hanc religionem inſtitue
runt.nolentes hominibꝰ iniicere dānationis
laqueū:ſed magis viam ſalutis ordinauerūt
talē pfeſſionis formā in qua periculū eē non
poſſet.Uñ pfeſſio eoꝝ eſt cautiſſima ⁊ ſecu
riſſima forma pfitendi.qua nō pmittunt ſe
ſeruari regulā:ſed obedientiā ꝯm regulam.
Unde ex voto obligant ea q̄ ponūtur in re
gula tanq̄ p̄cepta.⁊ q̄ platꝰ ꝯm tenorē regu
le eis p̄cipere voluerit.Cetera vero q̄ nō cō
tinentur in regula ſub precepto non cadunt
directe ſub voto.Unde ea p̄termittendo nō
peccant mortaliter.vt patz in conſtitutioni
bus eorum.caplo de pfeſſione. Quarto q2
religio fratrum predicatoꝝ nō obligat ad cul
pam.Nam pfeſſioni fratrum predicatorum
nō contrariatur:niſi id qđ eſt contra p̄ceptū
regule.Tranſgreſſio autem vel omiſſio alio
rum:nō obligat:nec ad peccatū veniale:neq3
mortale ex ſuo genere.ſed ſolum ad penam
taxatam ſuſtinendā.Unde in conſtitutio
nibus eorū in principio dicit ſic.Volumus
⁊ declaramus vt cōſtitutiōes noſtre nō obli
gent nos ad culpam.ſed ad penā tantum.ni
ſi ꝓpter preceptum vel conteptum.Iſta reli
gio figurata eſt per montem in quo Loth ſal
uatus eſt.vt dicitur Gene.xix. Propterea
non poteſt ciuitas id eſt religio fratrum pre
dicatorum abſcondi.poſita ſupra montez.id
eſt firmitatē ⁊ altitudinem eterne ſalut.quā

beatus dñicus ſpirituſancto inſpiratus ad inuenit ⁊ inſtituit.

Non poteſt ciuitas abſcondi poſi-ta ſupra montem.
Diuinitatis ſupernorum.
Ordinabilitatis angelorum.
Maturitatis patriarcharum.
Intellectualitatis ꝓphetarum.
Noſcibilitatis apoſtoloꝝ.
Immobilitatis occiſoꝝ.
Caritatis confeſſorum.
Venuſtatis immaculatoꝝ.
Sublimitatis creatorum.

Primo beati Dominici religio ⁊ vita nõ põt abſcondi poſita ſupra montem ſupernoꝝ. Nam btūs Dñicus preuiſus eſt eſſe ſimilis filio dei. Daniel. iij. dr. Ecce ego video viros ſolutos quattuor: ambulantes in medio ignis ⁊ nihil corruptõis in eis eſt. Et ſpecies quarti eſt ſimilis filio dei. Tres viri in camino ignis ardẽtis caritatis ſunt pater. filius. ⁊ ſpūſſanctus. Deutro. iiij. Deus noſter ignis cõſumens eſt. ⁊ quartus eſt beatus Dñicus qui maxima ardebat caritate. Cẽturio in paſſione xp̄i hũc preuidit ardentẽ caritate: cum ait. Vere filius dei erat homo iſte. Math. xxvi. ⁊ Job. Apocal. i. dicit. Vidi ſimilem filio hominis. Recte beatus Dñicus eſt ſimilis filio dei. in mũdi cõuerſione. ſicut xp̄us fuit filius dei in mundi redẽptione. Status mundi ſunt quattuor. Primus fuit creationis. ⁊ tunc generatio filij dei fuit exemplar talis ꝓductionis. pſal. Omnia in ſapientia feciſti ⁊c. Joh. i. Omnia per ipſum facta ſunt. Secundus fuit redẽptionis. ⁊ tunc generatio filij dei per virginẽ fuit exemplar. pſal. Verũtamen deus redimet animã meaȝ de manu inferi cum acceperit me. Joh. i. Gratia ⁊ veritas per ieſum chriſtũ facta eſt. Tertius fuit cõuerſionis. Luce. xiiij. Miſit ſeruũ ſuũ hora cene dicere inuitatis vt venirẽt ſcȝ per penitentiã: ⁊ tunc btūs Dñicus fuit exemplar. Unde cantatᷓ de eo. Mundũ vocans ad agni nuptias hora cene paterfamilias ſeruũ mittit ꝓmittens varias vite delitias. Ad hoc cõuiuiũ tam per magnificũ elegit nunciuȝ ſanctũ dñicum. Quartus erit innouatiõis. ⁊ tunc Enoch ⁊ Helyas erunt exemplar. Malach. iij. Ecce ego mittam vobis Helyam ꝓphetam anteꝙ veniat dies dñi magnus ⁊ horribilis: ⁊ cõuertet corda patrũ ad filios: ⁊ corda filioꝝ ad patres eorum: ⁊ percutiam terrã anathemate. Apocal. xi. dicitᷓ. Dabo duobꝰ teſtibus meis ⁊ ꝓphetabunt diebꝰ mille ducentis ſexaginta amicti ſaccis. Quia vero Beatus Dñicus fuit in tertio ſtatu mundi. ſcȝ conuerſionis. ideo vt mundus facilius cõuerteretᷓ. debuit in omibus eſſe ſimilis filio dei. per ardentiſſimam caritatẽ. Primo in annũciatione. Sicut em̄ xp̄us fuit annũciatꝰ beate virgini per angelum dicenteȝ. Ecce concipies in vtero ⁊ paries filium. Luce. i. Ad oſtendẽdam ꝓlis magnitudinẽ: quãtum ad effectũ humane redẽptionis. Sic btūs Dñicus matri ſue per ſpūſanctũ in ſpecie catuli accenſam faculam in ore baiulãtis que totuȝ mũdũ illuſtrabat. monſtratus eſt ad oñdendũ eiꝰ officiuȝ ꝙtũ ad effectũ hũane ꝯuerſiõis ſm̄ illud. Lu. xvi. Sed ⁊ canes veniebant ⁊ lingebant vlcera eius. i. predicatores vlcera peccatoꝝ: lingua medicinalis predicatiõis ſuauiter ſanabant ⁊c. Secũdo in demonſtratione. ſicut em̄ xp̄us monſtratus eſt gẽtibus quas ad ſe vocauit per apparitioneȝ ſtelle. Unde dicũt. Math. ij. Vidimus ſtellam eius in oriente. ⁊ venimus adorare eũ. Sic btūs Dñicus cuidã matrone dũ ipſum ſe ſacro fonte leuaret ſtellã lucidiſſimaȝ in fronte geſtans per ſpūſanctũ demonſtratus eſt. Unde cantatᷓ de eo. Stella micans in fronte paruuli nouũ iubar premõſtrat ſeculi. Tertio in recõciliatione. ſicut em̄ xp̄s venit in mundũ vt ipſuȝ recõciliaret deo patri per caritatem. Ro. v. Cum inimici eſſemus reconciliati ſumus deo per mortẽ filij eius. Sic btūs Dñicus miſſus eſt in mundum vt recõciliaret ipſum filio dei qui venerat mundum iudicare ⁊ finem peccatoribus imponere. ſm̄ illud. Math. v. Valet vltra vt mittatur. ſicut patet in viſione oſtenſa quibuſdam ſanctis viris. Quarto in predicatione. ſicut em̄ xp̄us venit in mundum vt predicaret myſteriuȝ regni dei. Luce. iiij. Alijs ciuitatibus oportet me euangelizare verbum dei. quia ideo miſſus ſum. Sic beatus Dominicus miſſus eſt a deo ad predicandum. ſm̄ illud. Gal. primo. Cum auteȝ complacuit ei qui me ſegregauit ex vtero matris mee ⁊ vocauit per gratiam ſuam vt reuelaret filium ſuum in me vt euangelizarẽ illũ in gentibꝰ cõtinuo nõ acquieui carni ⁊ ſanguini ⁊c. Quinto in inſtitutione. Sicut enim chriſtus elegit duodecim apo-

ſtolos quibus tradidit regulam ⁊ formā viuendi ſm charitatem. Luce. x. Quibus mandauit vt pdicarent. Mar. xvi. Sic beatus dominicus volens eligere regulam bene viuendi premiſſis orationibus ⁊ ieiunijs. cū duodecim fratribus nouum ordinem qui diceretur fratrum predicatorum inſtituit. quē a papa Honorio confirmari inſtanter petijt. ⁊ ſic factum eſt. Sexto in refectione. Sicut em̄ xp̄us ſemel ſatiauit. iiij. milia hoīum ex ſeptem panibus. Mar. vij. Et alia vice quinqꝫ milia hoīm ex quinqꝫ panibus. Joh. vi. Sic beatus Dominicus ſemel Bononie ſatiauit xvi. fratres ex vno pane multiplicato in manibus eius celeſti benedictione. Iteruꝫ Rome impetrauit a deo panes ſufficiētes ad ſatietatem. xl. fratrū apportatos miniſterio angeloruꝫ. vt pꝫ ⁊c. Septimo in ſolutione. Sicut em̄ xp̄us miſit petrū ad mare vt denariū in ore piſcis inuentū daret ꝓ tributo. Mat. xvij. Sic beatus Dn̄icus nō habens vn̄ ſolueret pro nauigio: orauit ad dn̄m ⁊ apparuit denariꝰ in terra miraculoſe quē ſoluit naute.

Octauo in ſuſcitatiōe. Sicut em̄ xp̄s adoleſcentem a mortuis ſuſcitauit. Luce. vij. Et filiam archiſynagogi. Math. ix. Et lazarum quadriduanuꝫ. Joh. xi. Sic beatus Dn̄icus nepotem dn̄i ſtephani de foſſa noua cardialis ſuſcitauit. ⁊ architectorem laborantem in eccleſia ſancti Sixti diu mortuū ſub maceria cadente ſuſcitauit. Et tholoſe. xl. peregrinos in flumīe ſubmerſos ſuſcitauit. Nono in renūciatione. Sicut em̄ xp̄s vt cognouit quia venturi erant homīes ad ip̄m vt raperēt eū ⁊ facerent eū regem: fugit ab eis. Jo. vi. Sic beatus dn̄icus preſentiens ſe electum ep̄m Coceranenſem omino renuit. ⁊ ab eis fugit.

Decimo in penetratione. Sicut em̄ xp̄s vt certificaret diſcipulos ſuos de veritate ſue reſurrectionis: intrauit ad eos ianuis clauſis ⁊ multis argumentis ſe reſurrexiſſe probauit. Jo. xx. Sic beatus Dn̄icus cū ſero ad quoddam monaſteriū declinaſſet orōne fuſa clauſis ianuis cū ſocio introiuit. etiā diſcedens a cōflictu hereticoꝝ cum quodā cōuerſo ciſterſienſi. ſero ad quandaꝫ eccleſiam declinauit. in quam ianuis clauſis mox intrauit cum ſocio prece ad deum premiſſa. ⁊ ſic patet ⁊c.

Undecimo in tranſſubſtantiatione. Sicut enim xp̄s mutauit aquam in vinū in conſpectu diſcipuloꝝ ſuoꝝ. Joh. ij. Sic beatus Dominicus in partibus Tholoſanis cum multis fratribus iter faciens compatiens infirmitati eorum ob ſtomachi neceſſitateꝫ cū vino deficerent. iuſſit vas magnum impleri aqua: quam in vinum conuertit oratione fuſa

Duodecimo in diſciplinatione. Sicut enim xp̄us in fonte diuinitatis omnia didicerat. ita vt mirarētur iudei: dicentes. Quomodo hic litteras ſcit cum non didicerit. Johā. vij. Sic beatus dominicus requiſitus a quodaꝫ doctore. in quibꝰ libris ſtuduerat magnalia ⁊ ſecreta myſterioꝝ dei que predicabat. Reſpondit. In libro charitatis qui de omnibus docet. Decimotertio in ſuperatione. Sicut enim xp̄us ſuperauit dyabolum tēptantem eum vt de pinnaculo tēpli ſe deijceret. Mathei. iiij. Sic beatus dominicus dum quadā nocte deuotius oraret dyabolus de tecto eccleſie magnum lapidem iuxta eum ꝓiecit. vt etiam tangeret caputiuꝫ cappe eius. ſed vir dei immobilis perſeuerans in oratione dyabolum ſuperauit. Nam ſubito voce horribili eiulans cōfuſus abſceſſit ⁊c. Decimoquarto in miſeratione. Sicut em̄ xp̄us fuit miſericors. ita vt etiam iuuenem volentem ſe ſeq̄ docuerit vt venditis omnibꝰ precium eorum pauperibus erogaret. Math. xix. ⁊ Lu. xviij. Sic beatus dominicus cum palētie vbi ſtudebat: fames valida eſſet: libros cū omī ſua ſupellectili vendidit. ⁊ precium eorum pauperibus erogauit. ſm illud Job. xxxi. Ab infantia creuit mecum miſeratio. ⁊ de vtero egreſſa eſt mecum. Decimoquinto in maceratione. Sicut em̄ xp̄us ieiunauit. xl. diebus et. xl. noctibus. vt dicitur Math. iiij. Sic beatus dominicus in partibꝰ Tholoſanis vt ab hereſi reuocaret quaſdam matronas per totaꝫ quadrageſimā in pane ⁊ aqua ieiunauit. ⁊ ſuper nudam tabulam poſt longam vigiliā laſſa membra reclinabat. quas tandē conuertit. Decimoſexto in preſeruatione. Sicut em̄ chriſtus iuſſit petrum ad ſe venire illeſuꝫ ſuper aquas. Math. xiiij. Sic beatus dominicus cum in partibus Tholoſanis quendā fluuiū pedes tranſiret. libri eius in aquaꝫ ceciderunt. die autē tertia piſcator quidam hamuꝫ ibi ꝓijciens. libros illeſos extraxit nullam maculam habentes. Decimoſeptimo in oratione. Sicut em̄ xp̄us in montem exiuit ſolus orare. Math. xiiij. Sic beatus Dominicus continue in eccleſia pernoctabat vigilans ⁊ orans ⁊ tres ſingulis noctibꝰ de manu propria ſibi dabat diſciplinas cum cathena ferrea. ſcꝫ vnam pro ſe. ſecundam pro peccatoribus qui ſunt in mundo. tertiam ꝓ aīa-

bus que cruciabantur in purgatorio. Deci-
mooctauo in compaſſione. Sicut enim xp̄s
maxime cōpatiebatur peccatoribus eos be-
nigne ſuſcipiendo. q2 non egent qui ſani ſūt
medico, ſed male habētes. Math. ix. Sic be
atus Dominicus ſuper peccatis hominū mi
rabiliter compatiens quando appropinqua
bat ville vel ciuitati quam poſſet a longe vi-
dere totus i lachrymas ſoluebatur. Decio-
nono in curatione. Sicut enim ad tactū fim
brie veſtimenti xp̄i. mulier que. xij. annis flu
xum ſanguis patiebatur ſalua facta eſt. Mat.
ix. Sic ad oſculum manus Beati Dominici
miſſam celebrantis reſtrictum eſt lubricum
carnis in quodam ſcholari. Viceſimo in ex
pulſione. ſ. demonum. Sicut em̄ xp̄s ab ob
ſeſſis corporib9 multa demonia expulit. Ma
thei. xij. et Luce. viij. Sic beatus dominicus
cum ſibi preſentatus eſſet quidam multis ob
ſeſſus demonijs. ſuo ſcapulari eum circa col
lum cinxit et liberauit. Viceſimoprimo i fa
tigatione. ſ. itineris. Sicut em̄ xp̄s fatigat9
ex itinere ſedebat ſuper fontem. ad quē con-
fluebat multitudo populorum quibus predi
cabat. Johan. iiij. Sic beatus dominic9 poſt
laborem itineris ad aliquē fontem declina-
bat et multitudo populorum ad eum exibat: vt
audirent verbum dei. quos ad penitentiam
conuertebat. Viceſimoſecundo in conſola
tione. Sicut em̄ xp̄s nouā inſtituens eccle-
ſiam in ſacramenti ſui inſtitutione preuidit
multos ex diſcipulis ſuis retro abeuntes: et
alios ꝓuocans ait. Nunqd et vos vultis abi
re. Qui dixerunt. Domine ad quem ibimus.
Verba vite eterne habes. Johan. vi. Sic be-
atus Dominicus in principio ſui ordinis ſu
per eum ſanctoſpiritu dn̄i conuocatis fratri
bus ad capitulum predixit eis quoſdam ex
ſuis fratribus ab ordine egreſſuros. Qd nō
multo poſt rei probauit euentus, alijs rema
nentibus in ordine. Viceſimotertio in con
uerſatione. Sicut em̄ xp̄s communem vitam
duxit cū peccatoribus: adeo vt phariſei dice-
rent. quare cū publicanis et peccatorib9 man
ducat magiſter veſter. Mar. ij. Sic beat9 Do
minicus ſaluo honeſtatis timore cū fratrib9
ſuis cōuerſabatur firma mētis equalitate. pla-
cida facie. magna benignitate. ſuaui eloquio
mira cōitate. Viceſimoquarto in diſtinctio
ne. Sicut em̄ xp̄s deſignauit. lxxij. diſcipulos
ſuos et miſit illos binos ante faciem ſuam in
omnem ciuitatem et locū quo erat ipſe ventu
rus. Luce. x. Sic beatus Dominicus fratres
ſuos per totum mundum binos diſperſit vt
verbum domini predicarent. Viceſimoqn-
to in exhortatione. Sicut em̄ xp̄s anteꝙ ex
hoc mūdo tranſiret ad patrem. hortatus eſt
diſcipulos ſuos ad charitatem: humilitatem
et paupertatem. Joh. xiiij. Sic beatus Domi
nicus inſtante vite termino. conuocatis. xij.
fratribus conuentus Bonon̄. teſtamentum
condidit: dicēs. Hec ſunt que vobis filijs he
reditario iure poſſidenda relinquo. Charita-
tem habete. humilitatem ſeruate. pauperta-
tem voluntariam poſſidete etc. Viceſimoſex
to in recreatione. Sicut em̄ xp̄s cum diſci-
pulis ſuis cenam fecit. in qua paſſionem ſuā
eis predixit. Math. xxvi. Sic beatus Domi-
nicus pauloante obitum ſuū Bononie quoſ
dam compatriotas ſuos valde deo deuotos
viſitauit. predicēs eis dum adhuc eſſet ſan9.
Scitote ꝙ ante aſſumptionē dn̄e noſtre ſub
mouebor ab hac vita mortali. Qd rei proba
uit euentus. Nam parum ante aſſumptiōem
domīe noſtre obijt. Viceſimoſeptīo in dila
tatione. Sicut em̄ xp̄s in cena orauit. p dila
tatione xp̄iane religiōis: dicēs. Pater mani-
feſtaui nomen tuū hominibus quos dediſti
mihi. nūc autē p eis rogo etc. Johan. xvij. et
ad Petrū ait. Ego rogaui pro te petre: vt nō
deficiat fides tua. et tu aliquando conuerſus
confirma fratres tuos. Math. xxvij. Sic bea
tus dominicus i deū abſorptus eleuatis ma
nibus ait. Pater ſancte tu ſcis quia libenter
perſtiti in voluntate tua et eos quos dediſti
mihi cuſtodiui: et conſeruaui. quos in mani-
bus tuis cōmendo. et conſolans eos ait. Sci
tote me vtiliorem vobis fore mortuū ꝙ viuū.
quia ad patrem vado. Viceſimooctauo in
reuelatione. Sicut em̄ inſtāte xp̄i morte Cē
turio vidit gloriam dei et ait. Vere fili9 dei erat
homo iſte. Math. xxvij. Sic inſtante bti dn̄i
ci obitu. quidā ſcholaris Bononie vidit i ec-
cleſia ſcti Nicolai fratrū p̄dicatorum btū do
minicum ſedentē in cathedra glia et honore
coronatum ſicut ipſe eidem reuelauit et ſic cer
tificatus eſt. Viceſimonono in operatione
ſcꝫ miraculorum. Sicut em̄ in morte xp̄i multa
corpora ſanctorum que dormierāt ſurrexerūt.
Math. xxvij. Sic in morte beati dn̄ici multi
mortui ſuſcitati ſunt. et multi alij a varijs lan
guoribus ſanati ſunt. vt pateret eius ſcitas.
Triceſimo in incorruptione. Sicut em̄ cor-
pus xp̄i in triduo quo fuit in ſepulcro non vi
dit corruptionem. pſ. Non dabis ſanctū tu-
um videre corruptionem. Sic beati Domici

corpus diu iacens in ſepulcro .ſ. per decenniū in die tranſlationis eius integrum inuentuȝ eſt ⁊ incorruptum. mira fragrantia odoriferum. ¶Recte ergo Johānes dixit. Vidi ſimilem filio hominis.

Secundo vita et religio beati dominici non poteſt abſcōdi poſita ſupra montem Angelorū. de quo dicit Ezech. xxviij. Tu ſignaculū ſimilitudinis in delitijs paradiſi dei fuiſti. plenus ſapientia. perfect⁹ decore. omnis lapis precioſus operimentuȝ tuum. Tu cherub extentus ⁊ ꝓtegens poſui te in mōte ſancto dei. In medio lapidū ignitorū ambulaſti perfectus in vijs tuis a die conditionis tue. Hec ille. Inter omēs angelos beata virgo tenet ſupremū locum. Iuxta illud. Exaltata es ſancta dei genitrix ſup choros angelorꝝ ad celeſtia regna ⁊ hoc per virginitatem ⁊ humilitatem. Signaculum autem huius ſimilitudinis fuit beatus dominicus. pſal. Habitans in via īmaculata hic mihi miniſtrabat. ſcilȝ per mundiciam virginitatis. que quidem fuit ſimilis virginitati ſancte Marie quantum ad quattuor. Primo per integritateȝ. Sicut enim beata virgo habuit virginitatem mentis ⁊ carnis. Sic beatus Dominicus integritatem carnis habuit ⁊ puritatem mentis ſeruauit. vna enim ſine alia non ſufficit. Apocalip. pmo. Vidi ſimilem filio hominis: veſtitum podere ⁊ precinctum zona aurea ad mamillas. Quia ipe beatus dominicus fuit angelicus per integritatem carnis. quoniam in pectore fuit cinctus per mundiciam cogitationis. et zona aurea per charitatem cordis. Secundo per dedicationeȝ. Sicut enim beata virgo primo deo vouit ⁊ dedicauit ſuam virginitatem. vt habetur xxvij. q. ij. §. beata maria propoſuit ſe conſeruaturam votum virginitatis in corde. Sic beatus Dominicus ſuam virginitatem deo deuouit ⁊ vendidit. Prouerbio. vltimo. Syndonem fecit ⁊ vendidit ⁊ cingulum tradidit Chananeo. Per ſyndoneȝ que multis euerſionibus ad candorem deducitur virginitas deſignatur. que multis macerationib⁹ habetur. Iſta deo venditur quando ei dedicatur. Cingulum caſtitatis quo ſinus fluxibiliū cogitationū reſtringit chananeo traditur. q2 xpo velut zelatori ſue ſpōſe ipa virginitas deuouet. Tertio p diffuſioneȝ. Sicut enī beata virgo. lȝ fuerit pulcherrima a nullo tñ potuit cōcupiſci. q2 puritas ei⁹ in alios diffundebat. ⁊ oēs motus illicitos extinguebat Sic beati dñici virginitas oēm concupiſcentie eſtum et oſculo manus ſue a lubrico ſcholari extinxit ſm illud Cant. v. Manus mee diſtillauerunt mirram. Quarto p confirmationem. Sicut enī beata virgo in annūciatione fuit confirmata in gratia vt nullum eſtuȝ libidinis ſenſerit in conceptione chriſti. Lu. pmo. Spūſſanctus ſuperueniet in te: ⁊ virt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. Sic beatus dominicus in inſtitutione ſui ordinis cōfirmatus fuit in gratia: vt extunc nullum vnꝙ ſenſerit ſtimulū veneree voluptatis: aut peccati mortalis. ps. Ego confirmaui columnas eius.

In cuius ſignū beata virgo hunc habitum quē portant fratres predicatores eiſdeȝ tradidit. Cum enim ipſa ſanaſſet magiſtrū ¶Reginaldum virū peritiſſimum per ſacram vnctionem ⁊ deſideraret hunc ordinē ingredi. dixit ei beata virgo. Conſtans eſto quoniaȝ votum tuum implebitur. In cuius ſignū. ecce hic eſt habitus quem tu ⁊ fratres ordinis predicatorꝝ portabunt. Quo aſſumpto detulit beato dominico q reuerenter illum ſuſcipiens: eo ſe ⁊ pfatū magiſtrū ⁊ fratres ſuos induit. O pcioſum habitū O venerandū pdigium O celeſte miniſteriū. ¶Regina celorꝝ. q in redemptionē mūdi verbū eternum ppria carne induit ſpūſancto ſanctificante. eadem in recōciliationem ſeculi portitores diuini vbi. ppio habitu induit ſpūſancto confirmāte. O cum quanta deuotione ⁊ reuerentia deber hic habitus portari. nulla religio pōt gloriari ꝙ ſuum habitum a virgine matre celit⁹ miſſum aſſūpſerit. Nec vacat a myſterio hic habitus. Cappa nigra mortificationem carnis deſignat. quia fratres predicatores debēt eſſe mortui mūdo. vt de eis dicat illud Coll. iij. Mortui enī eſtis. ſcȝ de mundo non curātes. ⁊ vita veſtra abſcondita eſt cū xpo ī deo. Tunica alba ſignificat puritatē mentis. quā debent habere ſi deū cupiunt videre. Math. v. Beati mundo corde. quoniā ipſi deū videbunt. Scapulare ſignificat obedientiaȝ q eſt iugū xpi. Math. xi. Tollite iugum meum ſuper vos ⁊c. Uſqȝ inuenietis requiem animabus veſtris. Zona ſignificat caſtitatē. Hiero. Quacūqȝ virtute polleas. Quibuſcūqȝ operib⁹ niteas: ſi cingulo caſtitatis careas: oīa p terrā neceſſe eſt trahas. Calciamēta ſignificant ſctōꝝ exemplorꝝ imitationeȝ Exo. xij. Calciamenta habebitis in pedibus veſtris. Et Ephe. vi. Calciati pedes in preparatione

euangelij pacis.pedes em̄ ſunt anime affe-
ctiones.q̄ calciant̄ exemplū ſanctoꝝ. Ha
bet autē hec religio ad ſui ꝓtectionē ange
los cuſtodes.ſm̄ illud.Eſa.lxij. Super mu
ros tuos hierl'm cōſtitui cuſtodes. Nam cū
quidam legiſta Bonoñ.intraſſet ordinem
predicatoꝝ.amici ⁊ parētes ei⁹ cucurrerūt
ad cōuentum vt vi illum extraherent.Cūq̄
fratres pauidi vellent mittere ad milites pa
tronos cōuentus:ait btūs Dñicus. Non in
digemus auxilio humano:qm̄ circa conuen
tum video pluſq̄ ducentos angelos ad no
ſtri cuſtodiā ⁊ ꝓtectionē paratos.⁊ aperto
cōuentu ⁊ portis eccl'ie. orōnibus ſe dede-
runt.Territi ⁊ confuſi ac nihil videntes ini
mici illi fratrum indulgentiā ⁊ miſericordiā
humiliter a btō Dñico impetrauerūt. In ſe
autem reuerſi:fratrē illū legiſtaꝫ in ordinis
ꝓpoſito confirmauerūt:⁊ plures eoꝝ ordi-
nem intrauerūt. Iſte em̄ ordo premōſtra
tus eſt in quadruplici angeloꝝ miniſterio.

Primo in cuſtodiendo. Sicut em̄ poſt ex
pulſionē Ade ⁊ Eue de paradiſo voluptat̄
poſitus eſt cherubin ad cuſtodiendam viaꝫ
ligni vite. Sic iſte ordo poſt ſcelera ſummo
rum pontificū ⁊ hereſes subortas collocat⁹
eſt in paradiſo militantis eccleſie:ad cuſto-
diaꝫ ⁊ ꝓtectionē legis dei. Unde abbas Io
achim ſuper Ieremiā dicēs ſic. Eſt ⁊ alia fi
cus que maledictione preuaricatiōis iaꝫ a
ruit.latina eccl'ia cuius folia tēporalia de q̄-
bus cōficit perizomata ad excuſandas excu
ſationes in peccatis.quib⁹ inhoneſtatē vite
ſue tam Adam ſummi pontifices:q̄ Eua
eccl'ia ſubiectoꝝ operiant̄ ⁊ in ligno eccleſia
ſtice glorie miſerabiliter ſe abſcondant. Sꝫ
q: patrimoniū ieſu xp̄i qd̄ acceperūt primi
pontifices a p̄ncipibus xp̄ianis quaſi boni
⁊ mali ſciētie lignū fuit. Boni quo ad ſuſtē
tationem vite romani capituli tunc paupe-
ris ⁊ mendici:⁊ ſollicitudinem ſpūaliuꝫ tra-
ctandorum. Mali quo ad diſpenſationem
eius ⁊ libidinē vite ⁊ abuſum.cupientes gy
gantes fieri ſuper terram:reipublice vtriq̄
famoſi per totā latitudinem imperij xp̄iani
non contenti lignis ſtipendijs alijſq̄ q̄bus
vti licebat humiliter ⁊ honeſte. Uxores ſibi
electarū plebiū ope luxuriantiū copulando.
ad ſuggeſtionem ſerpentis alterius:docto-
rum carnaliū:⁊ callidoꝝ cardinalium. Sa-
tis timeo ne aliquoꝝ conſilio futuroꝝ:per-
uerſe viuentiuꝫ tam ſimplices ⁊ infirmi:q̄
fortes ⁊ ſcioli temere contra preceptuꝫ dñi
venientes fructū tēporaliū rei publice:que
notant̄ in ligno inflantis ſciētie que nō edi
ficat:ſed deſtruit vſurpando.eijciant̄ comi
nus de paradiſo eccleſiaſtice dignitatis ⁊ fi
ant ꝓfugi ſup terrā.habitēt in terra Caym
cōmotionis ⁊ ire.veſtiti pellitijs ꝯfuſionis
pariter ⁊ ruboris. Collocatis interim Che-
rubin doctor veritatis ad cuſtodiendā viaꝫ
ligni vite obſeruatiōis vtiq̄ regularis ⁊ ſpū
alis nec dubiū paupertatis. q̄ ⁊ verſatilem
gladiū ſermonis miſtici ſic in ſuis actibus
habeāt vt ⁊ zelū reprehenſionis in alios fer
uida caritate diffundāt.hec ille. Secundo
in ſubuertendo. Uñ abbas Ioachim vbi ſu
pra dicit ſic. Sicut ſodomā duo āgeli euer-
terunt:⁊ ſynagogā ſimiliter duo angeli Io
hānes ⁊ xp̄s.ſic ⁊ nūc oportet vt duo ange
li officiū p̄dicatiōis habētes in duob⁹ ordi-
nibus deſignati in Moyſe ⁊ Helya ſubuer
tant eccl'iam clericoꝝ in ſpū. Et illa q̄dē di-
cebat̄ Pentapolis. ſynagoga quoq̄ velut
piſcina ꝓbatica. q̄nq̄ porticibus cingebat̄
⁊ eccl'ia latina patriarchatibus q̄nq̄ inniti
tur.in q̄bus tanta eſt multitudo languētiuꝫ
vt niſi turbet̄ imperiū nullus ſeq̄ poterit ſa
nitatem. Motio aūt aque:motio ppl'i xp̄ia
ni eſt in qua neceſſe eſt vt vnanimes in ca-
ritate ſaluent̄.ceteris in ſuis erroribꝰ dereli
ctis.hec ille. Tertio in vlciſcendo. Uñ ab-
bas Ioachim. vbi ſup̄ dicit ſic. Iſti ſunt ſe-
ptē illi angeli ſuas phialas effundētes:quo
rū vnus in terrā:alius in mare.terti⁹ in fon
tes.quartus in ſolē.q̄ntus in ſedē beſtie.ſex
tus in flumen eufraten.ſeptim⁹ in aerē. Nā
terra iudeos. Mare paganoſ. Fontes phi
loſophos. Sol religioſos. Sedes hereticos
Flumen tyrannos. Aer eccl'iaſticos ſignifi
cant. Ecce qualiter vulnerandus eſt tribula
tionis anguſtijs ppl's xp̄ianus.⁊ ſpecialiter
ordo leuiticus.tot⁹ clerus:vt fiat quaſi vn⁹
ex terre paupib⁹ viliſſim⁹ ⁊ deſpect⁹:⁊ decore
regie ac p̄latice dignitatis indign⁹. Sed ad
doctores ⁊ opar ios viros pacis ī ꝓximo cō
ſurgendos ⁊ mittendos in meſſem populi
xp̄iani ſermo ꝯuertit̄.vt quantū glorificaue
rit ſe romana eccl'ia p̄latura:⁊ in delicijs fue
rit ex doctrina.tm̄ dare ſibi debeāt tormenti
deiectionis a gl'ia:⁊ luctus ꝯtritionis a pena
hec ille. Quarto in ꝯuertēdo. hic em̄ ordo
eſt ille p̄mus angelus.vt dicit̄ Apocal'.viij.
Qui tuba cecinit ⁊ facta eſt grando diuine
diſſipatiōis hominū ⁊ ignis.diuine inflam
mationis mixta ſanguine ꝓpter incorpora-

tionem dñice paſſionis. Quis ad ſonū hu-
ius tube ꝛ ꝑ verba ſua fracti ꝛ diſſipati ſūt
errores: tanꝙ per grandinē ꝑmitie fructuū
Inflāmati autem ſunt homies ꝛ accenſi ad
caritatem dei. ꝛ per deuotam cōuerſionem
incorporati ſunt in merito ſanguinis chriſti
ij. Thimo. iiij. Inſta oportune importune:
argue: obſecra: increpa: in omni patientia ꝛ
doctrina.

Tertio vita ꝛ religio btī
Dñici non pōt abſcondi poſita ſupra mon-
tem patriarcharū. Unde abbas Joachim
ſuper Jeremī. dicit ſic. Ait em̄ Matheus ab
Abraā vſqꝫ ad Dauid generationes quat
tuordecim. totidem ab eo vſqꝫ ad tranſmi-
grationē babylonis. Itemqꝫ totidem ab ea
vſqꝫ ad xp̄um. Significat em̄ prima ſtatio
eorūdem primū ſtatum a generationibus
ſeculorum inchoatum. vtiqꝫ ab Abraam in
perſona dei patris ꝛ ordine laycorum. Se-
cūda ſm̄ ſtatum inceptū a xp̄o in perſona
filij ꝛ ordine clericoꝝ. Tertia tertium ſtatū
a dieb' noſtris exorſum in perſona ſpūſſan
cti ꝛ ordine ſpūalium cōteplantiū dñm. ꝛ
vſqꝫ in finem ſeculi ꝓgandum. Quāuis
primus in Johāne baptiſta finem habuerit
ꝛ ſecūdus habiturus eſt exitum in Helya.
quē oportet precurrere in finem ſecūdi ſta-
tus eiuſdē. Alter in ſpū Jeremie: vt qō ille
de excidio ſynagoge predixerat: iſte in aper
tione libri quē habebit apertū. de occidenta
li ꝛ latina eccl'ia: q ꝛ romanū imperiū ꝑmō
ſtret expletū. Sane ꝙ vſqꝫ ad Sedechiam
ex parte tranſmigratio eſt migrata: nō fru
ſtra preſcribif. q ꝛ in nouo ſimile qd in ec-
cleſia nō ſine gemitu preſtolaf. Nā ab āno
M.cc. ꝛ vltra. mihi ſuſpecta ſunt tēpora ꝛ
momēta in q̄ nouo ordine ſamuelis exorto
preconibus ophni ꝛ phinees ſacerdotes ꝛ
pontifices dñi. quaſi a rege babylonis a ro
mano reipublice ꝑncipe captiuenf. capiaf
archa eccl'ia. ꝛ in Hely ſummus pōtifex cor
ruat. ꝛ qua ſi alter mardocheus ſub Aman
in diſcrimine maneat agitata. Tales em̄ ne
ceſſe eſt eccl'ie ruinam predicare ꝛ plangere
qbus ꝛ volūtaria pauptas arrideat: ꝛ ſpi-
ritualis doctrine ac vite pietas in future tri
bulationis aculeis nō abſiſtat. Uerū in ter
ram beniamin doloris tantiqꝫ diſcriminis
reuelenf in religionē ꝛ vitam extremi ordi-
nis in ꝑmo reuelandi ꝛ naſcēdi. racheli. i.
eccl'ie generali. nulla eſt ambiguitas intelle
ctus. hec ille. Sciendū ꝙ religio btī Dñici
fundata eſt in culmine perfectionis ꝛ vtuꝫ
ſanctoꝝ patriarcharū. vt pꝫ diſcurrenti ſa-
cram ſcripturā. Primo in reformatiōe. vñ
abbas Joachim vbi ſup dic ſic. Alicubi di-
ctum eſt ꝙ in ſeptē tēporibus terminādus
erat ſecundus ſtatus. ſex ex eis datis ad la
borem. ſeptimo ad qetem. ſm ꝙ angeloꝝ
ſeptēnarius exigit. ꝛ in ſeptem diebus fecit
opera ſua deus. licet tertius ſtatus generalē
obtineat vſqꝫ in finem ſeculi ſabbatiſmum.
Vñ q vult deus a laboribus ſeculi eccl'iā
ſuam quieſcere ne iuſti pereāt cū fornicato-
ribus in diluuio gentiū futurarū premonet
patenter precones euāgelicos predicare in
toto orbe terrarū. vt ſaltem onera ſua miſti
ca oīa abijciat vel deponat vt in ſabbato
penitentie requieſcat. Qō q futurū eſt vt
quaſi de babylone ad mōtana hierl'm mul-
ti cōſcendāt de ſeruitute ſeculi in ſpūs liber
tatem. ꝛ de cunctis finib' ꝛ eccl'ijs xp̄ianis
in occidente aquiloneqꝫ diffuſis ad ſpūalē
vitam in viris euāgelicis reformandā. Fe-
rentibus holocauſtū quo ad votum. ꝛ victi
mā quo ad martyriū. ſacrificiū quo ad pec
cati gemitū. thus quo ad officij debitū. obla
tione quo ad cōpaſſionis affectū. Ecce de a
liquoꝝ cōuerſione in ꝑmo facienda. h ille
Secūdo in ꝓpitiatione. Vñ abbas Joa-
chim. vbi ſupra dicit ſic. Neceſſe eſt vt viuāt
hoīes ſm ſpm̄ ꝛ detrahaf ad nihilū ſupbia
oīs carnis. q vero oīs homo carnaliter vi-
uens: corrūpit per maliciam oēm terrā. Ne-
ceſſe eſt vt ſuperueniat imperij cathacliſm'
vt intelligatur qō dicif. Qō ſupra ꝙ credi-
tur oīa deuaſtabit. Inde ego diſperdam
eos cum terra. In ſignum autem talis dilu
uij ne ſimilis vtiqꝫ tribulatio fiat vlterius
ꝛ deletio oīs carnis. ponef archus in nu-
bibus celi qui inter dñm ꝛ hoīem federetur
Archus predicatio dāda eſt celi nubib' euā
gelizantib' regnū dei in ſpūali eccl'ia ſuſcitā
dis. vt ſit ꝓpiciatio in ſuadēda pnīa vniuer
ſis. hec ille. Tertio in pacificatione. vñ ab-
bas Joachim vbi ſupra dicit ſic. Hij ſunt co
lumba quā ſpūs dñi alter Noe q̄ requies
dicif ꝓpter tribulationū impetus quib' mū
dus fornicatur abſumitur emiſit. ꝛ emittet
ex archa: vt ceſſantibus aquis diluuij: gen-
tium futurarum. que ad ſubleuandā archā
contemplantis eccleſie in ſublime conueni-
ent. ꝛ fornicatores clericos gygantesqꝫ fa-
moſos prelatos ꝛ alios de terra ſecularium

facientium irritam fidem ſuaꝫ feruida ſeue-
ritate ſubuertent ramos virentis oliue. ſci-
licet iuſticie opera cum doctrine folijs lau-
dis ⁊ pacis ſedula reportet ad archam. hec
ille. Quarto in iuſtificatiōe. Unde abbas
Joachim. vbi ſupra dicit ſic. Puto ego ꝙ ſi-
cut olim elegit deus patres ſeniores. ſecun-
do apoſtolos. ita ⁊ nunc tertio pueros eli-
gat ad litteram ꝑpter eos quibus veteravi
luerunt ad predicandum regni euangeliuꝫ
⁊ excutiendum. Loth in ipſis pueris fide-
libus per Abraam ſummū pontificem po-
pulum chriſtianuꝫ influentijs ſcilicet cadu-
ci ſeculi tabeſcentem conuerſanteꝗꝫ cum fi-
lijs ſceleratis. ⁊ facientem iudicium de regi-
bus Sodomoruꝫ. ſcilicet prelatis adulterā-
tibus verbum dei. Sed ⁊ pueri hebreoꝝ in
huiuſmodi pueris deſignati veſtes ⁊ ſpolia
ſeculi in cultum diuinū abijciunt. ramos ar-
borum iuſtoꝝ doctrinas ⁊ vites. imo propa-
gines de ſecularibus auferunt. ferentes flo-
res mundicie: ⁊ palmas victorie quo mun-
dum calcant. diabolum ſuperant. carnem fe-
rant iniuſticie operibus extollendo gratias
agunt ⁊ laudes dn̄o Abrahe patri excelſo
qui a filio ſubteguminis vſꝗꝫ ad corrigiaꝫ ca-
lige. de hijs que ad iuſticiam pertinent veri-
tatem impugnantibus nō dimittant. Ex
horum ſiquidem ore predicatio laudis per-
ficitur. duꝫ non aliud in ore nunciant: ꝙ in
conuerſatione demōſtrant. hec ille. Quin-
to in diſpenſatiōe. Unde abbas Joachim
vbi ſup̄ dicit ſic. Uerū quo ad hᵒ Joſeph p̄-
mogenitus Rachelis exaltatꝰ eſt in egy-
pto ſcripturarum ſomnia differendo. quem
puto alium ordineꝫ ſuſcitandum in mundo
diſpenſatoreꝫ vtiꝗꝫ verbi dei. hec ille. Sex-
to in predicatione. Unde abbas Joachim
vbi ſupra dicit ſic. Tribus beniamin qui ra-
ptus eſt in mentis exceſſum. ordinem con-
templantium innuit. vt veluti ſpeculatores
eximij ceteris fidelibus caueant ne a ſuper-
ueniente aquilonari malicia per teporem fi-
dei a caritatis incendio refrigeſcant. Tales
confortari debent in medio eccl̄ie. ⁊ creſcere
nō tam multitudine ꝙ̄ virtute: vt ſint reue-
ra filij gemini. Beniamite quo ad filij dei ⁊
ꝓximi caritatem. Hieruſalem eccl̄ia eſt col-
lectio. ſcꝫ laycorum quos confortare tenen-
tur ⁊ roborare in fide. Techua eſt cetus cle-
ricoꝝ ſecularium inter quos clangendo buc-
cina exponunt miſteria ſcripturarum. Ver-
ticarum ordo eſt regularium. ſuper quos ve-
xillum crucis aſſumpte debent ad perfectio-
nis ſtudiuꝫ explicare. Unde reuera conijci-
tur ꝙ ordo euangelicus ſuſcitandus ex no-
uo in Beniamin filius deſignatus exhorta-
tionis habebit officium qua ⁊ per fidem lai-
cos reuocet. ⁊ per doctrinā clericos excitet.
⁊ per religionem remotos a ſeculo per me-
rita vite ſpūalis informet. hec ille. Septi-
mo in miſeratione. Nam patriarche ſancti
floruerunt hoſpitalitate ⁊ miſericordia. quā
maxime btūs Dn̄icus obſeruauit. Cū eñ
quidam ꝑpter nimiā egeſtatem hereticoꝝ
perfidie adheſiſſet. btūs pater ſeipſum ve-
nūdare diſpoſuit: vt ex precio hereticis ve-
nundatū liberaret. Superna vero clemētia
eius ſuffragio ⁊ lachrymis aliter prouidit.
O mira pietas ⁊ miſericordia. vt pꝫ.

Quarto vita ⁊ religio be-
ati Dominici non poteſt abſcondi poſita ſu-
pra montē ꝓphetarum. Unde abbas Joa-
chim ſuper Jeremiam. dicit ſic. Licet enim
nouus ordo predicantium eccl̄ie oriatur. ta-
men ordo ille initiatus eſt in ꝓphetis: apo-
ſtolis. ⁊ doctoribus. tertij tēporis eccl̄iaſti-
ci curſus ⁊ cognitus ⁊ electus ⁊ acceptatus
a deo. In vtero ergo eccleſie formatus in fi-
de eſt ordo doctoꝝ quē prenouit deus a die-
bus priſtinis in ſeculoꝝ finibus reuelādus
Sanctificāduſꝗꝫ in vulua ſpūalis eccleſie ⁊
ꝑfectione doctrine Et bene primo formať
ſecūdo ſanctificať. qꝛ primo in fide inſtruiť
ſecūdo in religioſa conuerſatione dicať. Ta-
les in ꝓximo pariet eccleſia generalis iaꝫ ſe-
neſcens. Rectus ergo ordo formationis
eoꝝ ſanctificatōis ⁊ emiſſionis ex vtero ſcri-
bitur. qꝛ fideles. qꝛ ſpūales. qꝛ obedientes.
fideles in doctrina. ſpūales in vita. obediē-
tes etiam in preſſura. hec ille. Sciendum
ꝙ ordo predicatorum premōſtratus eſt in
ꝓphetis. Primo in Moyſe. vnde abbas
Joachim. vbi ſupra dicit ſic. Sicut ꝑ Moy-
ſen ⁊ Joſue cananeos dn̄s iſraelitis ſubie-
cerat xp̄ianis: per Paulum ⁊ Johānē euā-
geliſtā ſtrauit ydolatras. Sic ⁊ nūc ꝑ duos
futuros ordines ſignatos in illis gētes in-
credulas ſubigat ⁊ conuertat. Nam ſi fuerit
numerus filioꝝ iſrael iudeoꝝ pariter in xp̄i-
anoꝝ deū videntiū: imo ſcientiū reliquie in
cecitate relicte populi vtriuſꝗꝫ iterū ſalue fi-
ant ad dn̄m. ſ. cōuertende. hec ille. Secun-
do in Joſue. Uñ abbas Joachim vbi ſupra
dicit ſic. Ad ruinam Jerichoꝰ mūdi ſuperbie

que imperiũ denotat desolandũ reges mul
ti contra israelitas xpianos ↄuenient. Sed
expugnabunt a Josue qui in sublimi clipeũ
eleuauit expectando auxiliũ nõ ab homine
sed a deo. Viris ergo euãgelicis canentibꝰ
ante archam spũalem vitã nouale nouabit
cordiũ penitentiũ: vt faciem terre cõscientie
remoueãt: ꝛ de verbi dei semine spinas erro
ris extirpent. hec ille. Tertio in Dauid. vñ
primo Paralipo. xx. dicit sic. Factum est eo
tempore quo solent reges ad bella ꝓcedere
cõgregauit Joab exercitũ ꝛ robur militie.
Et vastauit terram filioꝝ Amon. perrexit
qꝫ ꝛ obsedit Rabath. Porro Dauid mane
bat in Hierlm quando Joab percussit Ra
bath ꝛ destruxit eam. Tulit autem Dauid
coronam melcon de capite eius. glo. dicit sic
Joab bellũ inchoauit Dauid perfecit. Xps
enim bellum agit cũ predicatoꝝ ordo cõtra
mundi potentes scutũ fidei opponit. sed fi
nis certaminis ꝛ triumphi ad xpm refertur
qui operat in nobis velle ꝛ perficere. qui co
ronã quã dyabolo abstulit sibi aptauit. s. fi
deles q quasi corona eũ ambiũt. vñ ps. Bñ
dices corone anni benignitatis tue ꝛc. ħ ibi
Quarto in Salomone. vñ. iij. Reg. iiij. di
cit sic. Regis pfecti necessaria mense regis
Salomonis cũ ingẽti cura pbebant in tpe
suo. glo. dicit sic. Ne qd desit in domo regi or
do pdicatoꝝ discurrendo. loquẽdo laborat.
vt in mensa dñi abundet: ꝛ inde nutriãtur
fideles. ħ ibi. Quinto in Mardocheo. vñ
Hester. ij. dr. Duo eunuchi reg q ianitores
erant ꝛ in palacij pmo limine residebãt vo
luerũt regem interficere: qd Mardocheum
nõ latuit. glo. dicit sic. Duo heretici ꝛ scisma
tici sunt q fraudis ꝛ malicie venenũ gestan
tes cõtra veritatẽ cõsiliant. vt eam credenti
bus auferãt. ꝛ xpm. i. fidẽ xpi in ipis fideli
bus interficiãt: sed eoꝝ iniquitatẽ ordo pre
dicatoꝝ manifestat. vt innocentes saluẽtur
ꝛ illi iusta vltione puniant. hec ibi. Sexto
in Helya. Unde abbas Joachim super Je
remiã dicit sic. Potens est deꝰ q clausit celũ
eccl'ie. ꝛ clausurus est iterũ tẽporibus anti
xpi. aperire corda simplicia: ꝛ dare predica
tionis pluuiã super terram vt sublatis ꝛ are
factis studijs in superbis: viris humilibꝰ da
ta est gratia. Ceteri velut oues in locis pa
lustribus ꝛ pascuis vberrimis collocentur.
hec ille. Et Eccl. xlvij. dicitur. Surrexit He
lyas quasi ignis ꝛ verbum illius quasi facu
la ardebat. Talis fuit beatus Dominicus
in se ardens per feruorem spiritus: vt alios
accenderet ꝛ illuminaret verbo sacre doctri
ne. Ideo ei dr illud. Esa. xlij. Dedi te in lucẽ
gentium vt sis salus mea vsqꝫ ad extremuꝫ
terre. per feruentem predicationem in ecclia
diffundendam. Unde abbas Joachim su
per Jeremiam dicit sic. Multe vidue erant
in israel. ecclesie pastorales in populo xpia
no. ꝛ ad nullas earum missus est spiritua
lis Helyas malicie perscrutatoꝛ nisi in futu
ris viris euangelicis zelantibus legem dei
ad mulierem viduam sarreptanam. Roma
nam ecclesiam in ytalia constitutam: imo
sub toto impio latino diffusam. ħ ille. Se
ptimo in Helyseo. Unde abbas Joachim
vbi supra dicit sic. Certe vita contemplati
ua olim in veteri testamento viguit super
Helya: ꝛ Helyseo. ꝛ filijs ꝓphetarum in fi
lijs israel. Sed quia torrens carith deficit
in eis gratia spũalis ꝓpter errores nepha
rie Jezabelis vita ipsa migrauit ad grecos
sub Paulo primo heremita. Anthonio ꝛ
alijs heremitis. inter eos quoqꝫ reperti sũt
heresiarche ꝛ falsi religiosi vtriusqꝫ sexus.
qui quia fornicati sunt a deo suo vita ipsa
cessauit ab eis ꝛ propagata est in benedicto
immo in nutrice seu sorore potius benedi
cti: quemadmodum in veteri in muliere vi
dua sarreptana Romanam ecclesiam desi
gnãte. Sed quia ibi fractum est capisteriũ
super mensam ꝛ regula monastica est diui
sa non potuerunt niti ieiunijs: sed delitijs
epulisqꝫ vacare. Unde ꝛ compulsa est spi
ritualis religio ipsa ad albos Cystercienses
cõfugere in quibus ex parte manet intacta
quousqꝫ veniat qd perfectũ est post sextũ
tempus ecclesie. in quo velut in sabbato ces
set laboꝛ ꝛ seruitus. ꝛ detur cõtemplantibꝰ
dñm sabbatismus. creabit dñs nouũ super
terram. scꝫ ecclesiam femina circundabit vi
rum. spũalis religio perfectos in nouitate
spiritus ambulantes. Uirgo illa mater chri
stum peperit contra iura nature. Nunc ve
ro Romana ecclesia nouum ordinem viro
rum spiritualium complectetur. ꝛ pariet in
vtero fidei. in gremio caritatis. hec ille.
Octauo in Esaia. vñ abbas Joachim vbi
supra dicit sic. Futurum est enĩ vt canes mu
ti clerici lupis latrare nõ potuerũt vespertĩ
nis. Missurus est dñs alios precones q ꝛ
sciaꝫ exuberẽ habeãt ꝛ pastores babilõicos
in mercenarios luposqꝫ ↄuersos valido cla
moꝛe ꝓfundãt. Hinc Esaias. Egeni ꝛ paupe

res querunt aquas ⁊ non ſunt. lingua eorũ
ſiti aruit. Proinde dabo in ſupinis montiũ
flumina ⁊ in medio campoꝝ fontes. Hacte
nus a pauperibus clericis ⁊ ſimplicibus ſub
tracta eſt ſciētia dñi ſecularibꝰ in magiſtris.
qui ⁊ ſi viſi ſunt ſcire ꝓ tēpore aliquid de do-
ctrina eccleſie. tamē totũ ad auariciā ꝓtrahe
bant. Unde tulerunt aurum meũ ⁊ fecerunt
inde Baal. Aurum eſt ſcriptura diuina quā
ex decretoꝝ ⁊ alioꝝ compoſitiōibus auferũt
⁊ in decretales ⁊ auaras ſententias doctri-
naſq; transfundunt. Sicq; neceſſe eſt vt lin-
gua ſimplicium ſiti auaricie areat. quam libe
ra ⁊ ꝓflua doctrina euangelica non irrigat.

Hec eſt illa ſitis ⁊ ſiccitas arefacta cupidi-
tas. de qua ⁊ ſi Samaritana ydropica bibe-
rit. ſupueniētē aliam nō extinguit. Ergo nō
ſolũ ſupinis collibus ⁊ decliuis in altis are
facta verticibus flumina concedentur. ſꝫ etiā
campis in medijs fontes erumpent. de quo-
rum affluentia ortus ſponſe reddetur irriguꝰ
⁊ abundanter bibet populus vniuerſus.

Montes vtiq; ſunt Prelati eccleſiaſticiq;
magiſtri. in ſeculo ſua gymnaſia erigentes.

Supini colles viri religioſi ſunt. quibus in
ſpirituali vita doctores ꝓflui promittuntur.

Sed ⁊ campi mundi fideles ſunt in quorũ
medio p̄dicatores ſuſcitabunt e ꝓximo. qui
ſiccitatem in mundi ſermonibꝰ auferant. Et
diuinis eloquijs multiplicatis ſtudijs infe
rant vbertatem. Ad quā Eſaias inuitat di-
cens. Omnes ſitientes venite ad aquas. ⁊ q̄
non habēt argentũ tam ſimplices q̄ȝ edocti:
indifferenter cōfluent ad gratiam vbertatis
videntes terrā eccleſiā in toto orbe diffuſam
repletam ſcientia dñi tanq̄ȝ aque maris ope
rientes. Hec ille. Nono in Jeremia. Unde
Jeremie. xxxiij. dicit ſic. Audiuit ademelech
Ethiops vir eunuchus qui erat in domo re-
gis. quia miſiſſent Jeremiā in lacũ. locutꝰ eſt
ad regem dicens. Domine mi rex male fece-
runt viri iſti oīa quecũq; perpetrauerunt cō-
tra Jeremiam mittētes cũ in lacum. Gloſa
dicit ſic. Iſte ethiops eunuchus qui timore ⁊
amore dei cōpunctus ꝓpheam eripuit. ſignifi
cat predicatores de gētibus q̄ ſeipſos caſtra
ſtrauerũt ꝓpter regnũ celoꝝ. Qui vere cha
ritatis inſtinctu inique oppreſſos ſtudent v̄
bo ⁊ exemplo de fouea perditionis eruere.
Quod ⁊ nomē eius teſtat̄. Ademelech enī
ſeruus regis interpretat̄ illius. ſcilicet de quo
dicitur Rex magnus ſuper omnes deos. cui
ordo predicatorum ſeruit. Per verbum euā
gelij gentes aſſociando fidei. hec ibi. Et. xviij
ca. dicitur ſic. Surge ⁊ deſcende in domũ fi-
guli. ⁊ ibi annũciabis verba. Super quo ab-
bas Joachim dicit ſic. Domus figuli eccleſia
eſt. ad quam futuri viri euangelici venire iu-
bentur. Surge inquit a quiete ſpiritus ⁊ de-
ſcende ad laborem doctrine verba dñi narra
turus. vel certe tales in ꝓpheta iſto ſurgunt
a ſeculo fugiendo: deſcendunt peccatoribus
cōpatiendo. In domũ figuli viſitādo. vt an
nuncient verbum domini predicādo. Hec il-
le. Decimo in Ezechiele. Unde Ezech. ij. di
citur ſic. Et ecce manus miſſa eſt ad me in q̄
erat inuolutus liber. ⁊ expandit illum coram
me. Super quo Grego. i. parte. ſuper Ezech.
dicit ſic. Sicut per prophetam predicatorũ
ordo ſic per librum quē accipit ſcripture ſacre
pagine deſignantur. Liber autem inuolutus
eſt. quia ſacre ſcripture eloquiũ eſt obſcurũ.
qȯ ꝓfunditate ſententiarũ inuoluitur vt nō
facile ſenſu omnium penetretur. Sed coram
propheta liber expanditur. quia corã predi
catoribus ſacri eloquij obſcuritas aperitur.
Hec ille. Undecimo ī Amos. Unde Amos
ix. ca. dicit̄. Comprehendet arator meſſorem
⁊ calcator vue mittentem ſemen. Gloſa dicit
ſic. Per hos omnes ſignificatur ordo predi
catorum. Duodecimo in zachario. Unde za-
cha. vi. dicitur. In quadriga quarta erant eq̄
varijs ⁊ fortes. Iſti equi ſunt predicatores
xp̄m per mundum portantes. ⁊ dicuntur va
rij nō tm̄ ꝓpter habitum: ſed etiam propter
varietatem virtutũ ⁊ dicuntur fortes. q̄r for-
titer ſciunt pugnare ⁊ ſe defendere. Et ſunt ī
quadriga quarta. quia in prima ſũt equi ruf-
fi. i. ordo martyrũ: ī ſecũda equi nigri. i. ordo
confeſſorum. qui ſe per macerationem deni-
grauerunt. In tertia equi albi. i. ordo virginũ
In quarta equi varij. i. ordo doctorum. ⁊ p̄-
dicatorum. Unde abbas Joachim ſuper Je
remiam dicit ſic. Ipſi ſunt equi varij ⁊ fortes
ad diſcurrendā terrā. deſignati vtiq; in moy
ſe et helya. quorum vnus pharaonem ⁊ eiꝰ
exercitum deiecit in mari rubro. alter domũ
achab cum Jezabele ⁊ ſacerdotibus baal ze
lo diuino peremit. Hec ille. Decimotertio ī
Symeone ſacerdote magno. Unde Eccle. l.
ca. dicitur ſic. In accipiendo ipſum ſtolã glo
rie ⁊ veſtire eum conſummatione virtutis.
Gloſa dicit ſic. Ordo predicatorum accipiē-
do ſtolam glorie: ⁊ veſtiendo ſe conſumma-
tione virtutũ: indicium dignitatis ſue ⁊ ornā
tum fidei. ⁊ veſtimentum bone operationis

demõſtrat. hec ille. Decimoquarto in Neemia qui vt dicitur. Eccl. xlix. Erexit muros euerſos. Sic beatus Dñicus erexit eccleſiã dei pene collapſam ⁊ ab hereticis diſſipatã

Decimoquinto in Johanne baptiſta qui fuit preco primi aduentus xpi. Et btũs dñicus fuit preco ſecundi aduentus eius. ſ. ad iudicium. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiam dicit ſic. Qđ dicitur. curſor leuis explicans vias ſuas. poteſt hoc referri ad duos illos ꝓphetas futuros in mundum. qui diſcurſu ſollicitudinis vias ſeculi euangelizando verbum domini ſine ſarcina temporalium explicabunt. hec ille. Beatus enim Dñicus recte fuit ꝓpheta tanq̃ futurorum preſcius. Nam cum in partibus tholoſanis quoſdã hereticos ꝯuiciſſet. ⁊ illi eſſent incẽdio adiudicati: ſpũ ꝓphetico ꝓuidit vnũ illorũ Raymũdum noĩe futurũ ſeruũ xpi. Un̄ ꝓhibuit eũ cremari: dicens. Adhuc iſte magnꝰ erit ſuꝰ xpi. ⁊ fraẽ ꝑdicator. Mira res poſt viginti annos detentus hereſi. deo inſpirante cõuerſus eſt. ⁊ factus frater predicator optimo fine quieuit. Similiter dũ eẽt in ciuitate Segobia ⁊ vellet ꝓponere verba dei. nobiles diu occupati circa litteras regales quas tunc acceperant: quaſi extediati nolebant intereſſe predicationi. quibꝰ tamen beatus Dñicus ait. Nunc vſq; fratres mei terreni ⁊ mortalis regis audiſtis edicta iaʒ ergo celeſtis ⁊ immortalis audite mãdata. Indignatus autem nobilis quidam ait Nunquid verboſus iſte detinebit nos tota die? ⁊ abiens domũ ſuã murmurando aſcẽdit equuʒ. Cui btũs Dñicus ait. Ecce nunc dñe receditis: ſed ante fineʒ anni equus veſter ꝓprio carebit ſeſſore. ⁊ ad turris veſtre eleboratum preſidium preoccupante interfectore nõ poteritis peruenire. Nonduʒ anno peracto. idem nobilis cum ꝓprio filio ac ꝯſobrino fuit a ſuis emulis atrociẽ peremptꝰ dum ad turrem quã ſibi edificauerat vt poſſet euadere feſtinaret ⁊c̃.

Quinto vita ⁊ religio beati Dñici non poteſt abſcondi poſita ſupra montem apl'oꝝ. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiã dicit ſic. Nunc quoq; tertio loco ſuſcitandi ſunt viri alij euangelici apoſtolorũ officium imitantes qui abeant predicando. fodiant cõſcientias diſcutiendo. tollant lumbare de ſecularibus ⁊ carnalibus a ſtibus xpianos quoſlibet reuocando. hec ille. Sciendum q̃ apoſtoli habuerunt quattuor prerogatiuas: quibus dotatus fuit beatus dñicus. Prima fuit electionis. Joh. xiiij. Nõ vos me elegiſtis: ſed ego elegi vos Sic btũs Dñicus a chriſto electus eſt. Un̄ abbas Joachim ſuper Jeremĩ. dicit ſic Primo tẽpore ſemen Abrahe electũ eſt ex omnibus gentibus. Secũdo ſemen chriſti. i. apoſtoli ex iudeis. Tertio eligendi ſunt alij ex omi iudea ⁊ gente. i. in omĩ eccleſia de gentibus congregata. ſicut enĩ illi fuerunt primitie iſraelitarũ in primo ſtatu. apoſtoli in ſecundo credentium. ita tunc in exordio tertij ſtatus non nulle primitie chriſtianorum ſanctificande ſunt domino: ⁊ ſpargende in mundo. Si enim ad initia tertij oculos vertimus. ꝑfecto multi ſurgendi ſunt euangelij emulatores qui ⁊ honeſte viuent. ⁊ audacter vicioſa corda corripient. Ipſi dabũtur in ciuitatem quo ad religionis vnitatẽ: munitam apoſtolicis viribus in colũnam recte vite ⁊ ſane doctrine. ferream quo ad rigorem ⁊ in murum quo ad penitentiam. ereũ quo ad predicationis officiũ ſuper oẽm terram populi xpiani. hec ille. Secunda fuit confirmationis. pſal. Ego cõfirmaui columnas eius. Et Luce. xxiiij. Ego ꝓmiſſum patris mei mittam in vos. vos autem ſedete in ciuitate quo adusq; induamini virtute ex alto. Sic btũs dñicus fuit cõfirmatus. Un̄ abbas Joachim ſup Jeremĩ. dicit ſic. Dudũ ſub quarti apertiõe ſignaculi multa fuit leticia rectoribus heremitarũ ⁊ virginũ: duʒ de mũdanis gaudijs tanq̃ tranſitorijs in monachoꝝ collegijs nullã cõſolationẽ amitterẽt. Sed in ſcripturarũ paſcuis oblectamẽ non carerent: donec ſpũs ex alto veniẽs corda ſimplicia ſanctaq; inſtrueret. ⁊ vſq; ad interiora heremi velaminiſq; minaret. Qđ ſub ſeptimi apertione ſignaculi: ⁊ die ſeptimo quo Moyſes educiẽ de medio nebule que montẽ texerat ſex diebus cõplendũ nõ ambigo. q: neceſſe eſt vt qđ linguis igneis apoſtolis eſt oñſum. pleniore myſterio in futuris viris euãgelicis reuelandis in mundo tẽpore iſto ſexto cõpleaẽ. hec ille. Semel orãti btõ dñico Rome in ecclia ſancti Petri. apparuerũt apl'i Petrus ⁊ Paulus. Petrus dãs ei baculũ ⁊ Paulus librũ: dicẽtes Uade ⁊ predica ỽbũ dei: q: ad hoc miniſteriũ a deo miſſus es. ⁊ ſtatim ſpũſſanctus in ſimilitudinem lingue ignite apparuit ſuper caput beati Dñici. Unde in gratia ⁊ ſapiẽ

tia confirmatus eſt. Tertia fuit predicatio nis, Mar. xvi. Predicate euangelium omni creature. Ad hoc autem officiuз inſtitutus eſt ordo fratrum predicatorum. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiā dicit ſic. Oēs conſurgens de finibus terre ſagittam ꝛ arcum arripiēs ſpūaliter ſignificat viros euāgelicos de mundo ſurgendos: ꝛ de cunctis eccleſie finibus cōgregandos. Contra filios ſeculares qui arrepto ſcuto fidei ſagittaз verbi dn̄i in hoſtes crucis impellant rigorē penitentie non obſeruantes. Sed quia vox predicationis eoruз audienda eſt vndequaꝗ merito quaſi mare ſonabit non tam ad plenitudinem ſcientie ꝙ ad amaritudinem vite. Vn̄ dicit. Magna eſt velut mare cōtritio tua. Verū noīe maris doctrina euangelica denotat. ſicut ſcriptura veteris teſtamēti in terra. qꝛ ꝛ ſi eos oportebit veteris habere ſcientiam non tamen vitaз veterē predicabūt vt hoīes peccatores non viuant amodo ſm carnē: ſed ſm ſpm̄. h ille. Et btūs dn̄icus appuit in viſiōe pape innocētio tan ꝙ ſubſtētator eccl'ie romane. dū inſtaret p ꝯfirmatōe ordinis ſui q̄ diceret ordo fratrū p̄dicatoꝝ. Nā dict⁹ papa vidit in ſōnijs ꝙ eccl'ia lateranēſis graue minabat ruinaз: ꝛ tremēs vidit ex aduerſo ꝙ btūs dn̄ic⁹ ne ipſa caderet humeris ſuppoſitis ſuſtentabat. Euigilans autē intellexit. ꝙ beatus Dn̄icus tanꝙ vnus apoſtoloꝝ eccleſiam dei ſuſtentaret. Quarta fuit locutiōis. Act. ij. Loquebantur varijs linguis apoſtoli: magnalia dei. Et beatus Dominicus donū linguarū accepit a ſpūſancto. nā de Tholoſa vadēs pariſi⁹ quoſdam peregrinos obuios habuit in via: diuerſoꝝ ideomatum. quibus euangelizauit Jeſum ſm eoꝝum ideomata. loquens eis. et intelligens eos.

Sexto vita et religio beati dominici nō poteſt abſcōdi poſita ſup mōtem Martyrum.

Unde abbas Joachim ſuper Jeremiam dicit ſic. Futurū eſt vt queadmodum Judei contra xp̄m ꝛ diſcipulos fremuerūt ita ꝛ nūc in ſpm̄ dn̄i ꝛ eius alumnos ſeuiant falſi xp̄iani: tam laici ꝙ clerici eoꝝ ꝗ ſalutis ſermonibus nō intendant. Hec ille.

Sciendum ꝙ beatus Dominicus quattuor modis paſſus eſt martyrium. Primo ex voto. Nam aſſidue deum orabat: vt ſibi hāc gratiam infundere dignaretur ꝙ ſe totū aliquando saluti poſſet impendere pximoꝝum. Secundo et itinere. Nam cū ſemel indicta eſſet generalis diſputatio cōtra hereticos. et epiſcopus ciuitatis vellet cū pompoſa ſocietate pcedere. beatus dn̄icus ait. Non in confidentia hoīm. ſed in auxilio dei congrediendum eſt. Armemus nos deuotis orationib⁹ humilitatis exemplis: ꝛ diſcalciatis pedibus Contra Goliath pcedam⁹. Annuētes itaꝗ viro dei. Dum diuina puidentia p quoddaз nemus ducerentur a quodam heretico p ſpinas ꝛ vepres diu ambulando. ſanguine cruentabantur pedes eoꝝ. Itaꝗ vir dei patientiſſime ferēs ꝛ in laudes prumpēs. hortabatur omēs ad patientiā pmittens ꝙ victoriā reportarent ex hoſtibus. Mirū pdigiū. hereticus iſte ad fidem xp̄i verā cōuertitur. ꝛ ceteri abiurata hereſi ad gremiū eccleſie fideles redeunt. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiam dicit ſic. Cum em̄ eccleſia generalis deficiet quo ad laborem ꝛ mundi ſuperbia corruet quo ad errorē. quia finis vniuerſe carnis iam venit. ad dn̄m viri euangelici populum exhortaturi diſcurrēt. Nam riui erūt quo ad ſcientiam. currentiū quo ad obedientiam. aqrum quo ad abundantiaз. Tales aque euelli nequeunt p alicuius maliciam. hec ille. Tertio ex congreſſu. Cū em̄ in p̄dicatione multa contra hereticos adduxiſſet. ꝛ in libellū quendam redegiſſet. vni hereſiarche libellum obtulit. vt ad rōnes fidei reſponderet. Qui libellum oblatum in ignem pijciens. tertio exiliētem ab igne illeſum coꝛam alijs hereticis euidenter cognouit. Statuta die beatus dominicus in ignē cū libello ingrediens. illis vidētibus inuſtus exiuit. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiam dicit ſic. Exibūt de ſeptimo angelo tuba canente p̄dicatores eximij. quorum pars ſub ſexto cōprimetur a beſtia infideli. vt repleatur terra ſcientia dn̄i ad deum cognoſcenduз. Quarto ex aggreſſu. Tranſiens em̄ aliquando p locum vbi parate ſibi erant inſidie gaudenter laudans deum. Comprehenſus eſt ab hereticis. Qui dixerunt ei. Nunqd tu mortis horrore concuteris. Quid acturus eras ſi comprehēdiſſemus te. At ille. Rogaſſem vos ne repētinis me ſubito pimeretis vulneribus: ſed paulatim ꝛ ſucceſſiue membra ſingula mutilantes. deinde oſtēſis coꝛam meis oculis detruncatis membrorum pticulis. ipſos oculos eruentes ad vltimuз ſeminiuū laceratumꝗ corpus ſic pmitteretis in ſuo ſanguine volutari. vel proꝛſus ad libituз necaretis. Unde abbas Joachim

ſuper Jeremiā dicit ſic. Moab ⁊ Amō duo filij loth qui nati ſunt de inceſtu. duos ordīes extremos in ꝓximo reuelandos inſinuāt. q̇s tanto durius afflictio ſeculi deprimet. quāto inſtantius cōtra ipm eorū vexatio ſub eccleſie fluctuatione cōſurget. Hec ille. Sicut enī Abraham liberatus eſt de Hur Caldeorū predicans vnū deū ꝯtra eos. Sic beatus dominicus euaſit illeſus ab incendio hereticoꝝ cōſcribens veritatē fidei aduerſus eos. Et ſicut Iſaac portat ligna ſue īmolationis. ſic beatus dominicꝰ offert votum ſue interitionis. Et ſicut Jacob ſentit moleſtias Eſau in ſua perſecutiōe. Sic beatꝰ dn̄icus ſentit inſidias hereticoꝝ in fidei defenſiōe. Et ſicut Joſeph erat in agro vt fratres ſuos inueniat. Sic beatus dominicus īter vepres ⁊ ſpinas pedes ſauciat. vt hereticos ad fidem cōuertat. Et ſicut Moyſes ab exploratoribus calūniaȝ patitur. Sic beatus Dn̄icus ab eccleſie paſtoribus repulſa data affligiť. Unde abbas Joachim ſup Jeremiā dicit ſic. Poteſt fieri vt ꝑ liguriam predicatione diffuſa viri euangelici cōſequenter reuertantur in Galliam. vel certe ad omēs indifferenter tam clericos q̄ȝ laicos ꝯuertendos Sed paſtores eccleſie futuros viros affligent ne predicare audeant verbum dei. Hec ille. De beato autē dominico cantat eccl'ia. Sitiebat ſeruus xp̄i martyriū ſicut ſitit ceruus ad aque fluuiū.

Septimo vita ⁊ religio

beati Dn̄ici nō pōt abſcondi poſita ſup̄ mōtem cōfeſſoꝝ. qui intellectū ſuū diuine ſapiēe dedicauerūt. vt eā ad ſalutē aīarum effunderent. Unde abbas Joachim ſup Jeremī. dicit ſic. Uiri illi euangelici circuibūt predicādo ⁊ conſiderādo opera ſinguloꝝ ſcrutātes in lucernis verbi ⁊ operis hierl'm eccl'iaȝ vniuerſam. Ipſi exploratores Jericho eccl'ie clericoꝝ ⁊ ſubiectoꝝ eoꝝ. Et quia aliud ꝓbant eos facere q̄ȝ docere. muros eoꝝ rectores in tuba exhortationis euertunt. ⁊ carnalia eorum ſtudia ⁊ corrupta amara ⁊ languida ex verbo crucis euangelice ſanas reddūt. hec ille. Sciendum q̄ꝫ ꝯfeſſores habuerūt quatuor prorogatiuas. q̇bus fuit dotatus btūs dn̄icus. Prima eſt abſtinētie. Eccl'iaſtes. ij. Cogitaui a vino abſtrahere carnē meam vt animū meū transferrē ad ſapiaȝ. Btūs autē dn̄icus vt ſapiām addiſceret: vinū per decēnium nō bibit. Secūda eſt lachrymarum. pſal'. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Precipuū aūt ſtudiū beati dn̄ici fuit vbiq̄ȝ ⁊ oībus horis lachrymas fundere ꝓ pctōribus: ꝓ ꝯſeruatione vinee quā ipſe nuper plātauerat. Un̄ dr̄ de eo q̄ꝫ clauſtrū ⁊ altaria lachrymis cōſecrabat. Et iterū. Pernox cū xp̄o ꝓpriū nō poſſidebat lectulū: pꝰ lachrymarū fluuiū vir humi dās corpuſculū. Tertia ē orōnis. glo. ſup Thobiā. iij. dicit. Oratio lenit deū: lachryma cogit. hec mitigat. illa pūgit. Cum q̇daȝ frater diſcretus ⁊ deuotus ſeptē noctibꝰ vigilaſſet vt videret qualiter btūs dn̄icus oraret. aſſeruit q̄ꝫ in orōne modo ſtans. modo ingeniculās: modo ꝓſtratus in terram. modo eleuatis manibus in celū. modo extenſis in ſimilitudinē crucis. modo cācellatis ⁊ iunctis manibus. modo inclinans ꝓfunde deū orabat. Propter q̄ꝺ meritoiſue orationis multa miracula fecit in vita. De Moyſe enī legiť in canone diſt. xxxvi. ca. ſi quis ſic. Eſt aliud opus q̄ꝺ facit Moyſes. ad bella nō vadit. nō pugnat cōtra inimicos. Sed quid facit? orat. ⁊ donec orat vincit ppl'us eius. Si relaxauerit ⁊ demiſerit manus ppl'us eiꝰ vincitur ⁊ fugať. Orat ergo ſacerdos eccl'ie indeſinēter vt vincat populus qui ſub eo eſt. hoſtes inuiſibiles amalechitas. qui ſunt demones impugnantes eos qui pie volunt viuere in chriſto hec ibi. Hoc aduertens beatus Dn̄icus cum quidam frater Thomas apulus ſeduceretur a quibuſdam ſatellitibꝰ diaboli ⁊ cogeretur exire ordinem indutus veſtibus ſecularibus cum eis ibat. Quo cognito beatus pater in eccleſiam intrauit ibi q̄ȝ diutius orans fratrem illum ad ordineȝ reuocauit. Et ſicut Moyſes ſua oratione aquas marath in dulcedinem conuertit. Sic beatus Dn̄icus in cremona coram Beato franciſco in conuentu minoꝝ aquam putei ſalſam ⁊ turbidam: in dulcē ⁊ clariſſimā permutauit. Et ſicut Moyſes quēdam deū blaſphemantē lapidari fecit. Leuiť. xxiiij. Ubi ſic habeť. Ecce aūt egreſſus filius mulieris iſraelitidis ⁊c̄. Cūq̄ȝ blaſphemaſſet nomen dn̄i ⁊ maledixiſſet ei adductꝰ eſt ad moyſen. Miſeruntq̄ȝ eum in carcereȝ donec noſſent quid iuberet dominus. Qui locutus eſt ad Moyſen dicens. Educ blaſphemum extra caſtra: et ponant omnes qui audierunt: manus ſuas ſuper caput eius: ⁊ lapidet eum populus vniuerſus ⁊ cetera. Sic beatus Dominicus quādam mulierem deum blaſphemantem quinq̄ȝ menſibus loquela ꝓuo

uit. Et ſicut Helyas orauit ⁊ celum dedit pluuiam. ⁊ terra dedit fructum ſuū. Sic beatus dominicus apud Segobiam ciuitatē extra muros predicās in feſto natiuitatis domini cū nondum eſſet ſeminatum ꝓpter ſterilitatem terre. quia per annū ⁊ vltra non pluerat orauit dn̄ꝫ ꝓ fertilitate terre: ⁊ ſubito pluuia magna irrigauit terrā ⁊ extunc ſeminauerūt ⁊ meſſem vberem ſequēti anno habuerunt. Et ſicut Helyas in itinere fatigatus ſua oratione panem a deo ꝓmeruit. iij. Regum. xix. Sic beatus dominicus rediens in italiā cuꝫ fratre Johanne cōuerſo inter alpes Lōbardie valde fatigato. orauit ad dn̄m ⁊ impetrauit panem ſuauiſſimū miri candoris ad refectionem predicti conuerſi. Et ſicut helyſeus ſuſcitauit puerum ſunamitis. Sic beatus dominicus ꝑ franciā vadens. Cu ꝑueniſſet ad caſtruꝫ caſtellionis: filium ſororis capellani qui euꝫ hoſpitio receperat a mortuis ſuſcitauit oratiōe fuſa ad dn̄m. Quarta eſt doctrine ⁊ veritatis. Eccle. xv. In medio eccleſie aperuit os eius. ⁊ impleuit eū dn̄s ſpiritu ſapientie ⁊ intellectus. Et de beato dn̄ico dicitur. O lumē eccleſie doctor veritatis roſa patientie ebur caſtitatis. aquam ſapientie ꝓpinaſti gratis predicator gratie nos iunge beatis. Unde romanus pontifex ipm̄ ⁊ ſucceſſores eius inſtituit magiſtrū ſacri palatij ⁊ inquiſitorem heretice prauitatis. poſt ſedem apoſtolicam ⁊c̄.

Octauo vita et religio beati dominici nō poteſt abſcondi poſita ſupra montem virginū. Unde eius virginitas aſſimilatur lilio. ps̄. Juſtus germinabit ſicut lilium ⁊ florebit in eternum ante dn̄m. Inter om̄s autē iuſtos qui tunc tēporis erant beatus dominicus fuit ſublimior de quo dicitur in apocrifis Eſdre. xiiij. Ex omnibus floribꝰ orbis eligiſti tibi lilium vnuꝫ. i. btm̄ dn̄icum. In cuius ſignū cum quilibet ſanctus deferat ſpeciale ſignū quo dignitas eius deſignatur vt beatus petrus claues. Paulus enſem ſcꝫ diuini verbi Juxta illud. Aſſumite gladium ſpūs qđ eſt verbū dei. Andreas crucem: petrus martyr palmam. Thomas de aquino librum aptum cū radijs ſolis circūquaqꝫ. Frāciſcus ſtigmata. ⁊ ita de alijs. Sic beatꝰ Dn̄icus defert liliū. in viridario ſancte matris eccleſie. quam alij ſancti admirantes interrogant dicentes illud Cant. vi. Quo abijt dilectus tuus. ſ. xp̄s. O pulcherrima mulierum: Quo declinauit dilectꝰ tuus ⁊ queremus eū tecū? Et ipſa reſpondet dicens. Dilectꝰ meus deſcēdit in ortū ſuū ad areolam aromatis. i. ad religionem fratrū p̄dicatorū. vt paſcat in ortis ſacre doctrine ⁊ regularis vite. ⁊ lilia. i. virtutes beati dn̄ici colligat. qui recte defert liliuꝫ ꝓpter quattuor. Primo rōne coloris In eius em̄ ſtipite eſt viriditas. ꝑ quā fides deſignatur. Jere. xv. Benedictus vir q̄ confidit in dn̄o ⁊ erit folium eius viride. Uiriditas quidē in folio eſt ſignū vite. ⁊ fidei cōfeſſio eſt ſignū ſpūalis vite. In folijs lilij ē candor. ꝑ quem carnis virginitas deſignat. In granis interioribꝰ eſt quaſi auri ſplendor. per quē charitas xp̄i demōſtrat. Cant. v. Dilectꝰ meus. ſ. beatus dn̄icus candidꝰ per virginitatem. rubicūdus per charitatē. electus ex milibus. i. pre alijs ſanctis. Secūdo rōne odoris. Quo ad vitam odoriferaꝫ. ij. Cor. i. Xp̄i bonus odor ſumus. Et ſicut in lilio ſunt ſex folia. ſic beatus Dominicus ſex odores emiſit. Primus eſt odor conſtantie. vt a ſancto ꝓpoſito nō poſſet moueri quocunqꝫ modo. Secundus eſt patientie. vt in aduerſis nō cōturbaret. ps̄. Proba me dn̄e ⁊ tempta me Tertius eſt gratiarū actiōis. Eſa. xxxv. Letabitur deſerta ⁊ inuia. ⁊ exultabit ſolitudo ⁊ florebit quaſi lilium. Quartus eſt deuote orationis. ps̄. Dirigatur oratio mea ſicut incenſum in cōſpectu tuo. Quintus eſt pietatis. vt inimicos inſtrueret. ⁊ ꝓ ipſis intercederet. Can̄. ij. Ego flos campi: ⁊ lilium cōuallium. Sextus eſt perſeuerantie. Eccleſi. l. ca. Quaſi lilia q̄ ſunt in tranſitu aque. i. perſeuerans in mūdo labenti. Tertio rōne vigoris Nam radix lilij eſt magni vigoris: q̄a valet cōtra tumorē ſplenis ⁊ ſignificat humilitatē beati dominici. contra ſuperbiam ſeculi q̄ cū eſſet generalis magiſter ordinis predicatoꝝ voluit tm̄ cedere magiſterio ne tale officium cuiq̄ ſucceſſoꝝ eius fieret perpetuū. ps̄. Humiliata eſt in puluere anima noſtra. Quarto rōne ſaporis. Nam ſuccus lilij valet cōtra morſuꝫ ſerpentis Sic ſuccus beati dominici valuit cōtra tēptationem dyaboli apparētis in forma draconis. q̄ nitebatur abſorbere fratres qui erāt in ſocietate eius vt ab eo diſcederent. quos tamē ad ordinem cōuertit. Similiter beatus dominicus tanq̄ liliuꝫ valuit ad clarificandum viſum. quo ad cecos quos illuminauit. Ualuit ad faciē colorandā. quo ad leproſos quos ſanauit. Ualuit ad maturanda apoſtemata. quo ad infirmitates. fe-

bres ydropiſim, et reliquas corporis paſſiones quas curauit, vt ſibi dicatur illud Judith xiiij Subueniſti ruine ante conſpectum dei noſtri.

Nono vita et religio beati Dominici non poteſt abſcondi poſita ſupra montem creaturarum. Aſſimilatur enim btūs Dñicus quattuor generibus creaturarum. Primo celeſtibus. ſ. ſoli: lune: et ſtelle. Fuit enim btūs dñicus tanquam ſol ratione illuminatōnis. Eccl. l. Quaſi ſol refulgens. Sic iſte effulſit in templo dei. Nam duodecim radios maximos emiſit, qui ſunt duodecim genera fratrum ordinis ſui. ſ. Martyrū quorum primicerius fuit btūs Petrus martyr: quem ſecuti ſunt frater Dñicus ſocius eius frater Conradus Theutonicus frater Guilhelmus et frater Bernardus de rupe forti. frater Stephanus de Narbona. frater Raymundus carboni, qui in caſtro Auinioneti dioceſis Tholoſane ab hereticis pro fide xpi et obedientie ſancte romane eccleſie occiſi fuerunt cantando Te deū laudamus. etiam alij multi.

Secundū eſt doctorum quorum primicerius fuit btūs Thomas de aquino: quem ſecuti ſunt frater Johānes pariſienſis. frater Herueus natalis. frater durandus de ſancto porciano. frater Durandellus. et alij plures.

Tertium eſt prelatorum. quorum primicerius fuit btūs Petrus de Tarantaſia. dictus papa Innocentius quintus: quē ſecutus eſt beatus Nicolaus de Teruiſio. dictus papa Bñdictus vndecimus. et btūs Johānes deverzell. electus ſummus pontifex: morte aūt preuētus non fuit coronatus. Quartum eſt cardinalium quorum primicerius fuit btūs Hugo poſtillator totius biblie quem ſecuti ſunt dñs Robertus anglicus. dñs Nicolaus de prato. et alij multi. Quintum eſt epiſcoporum: quorum primicerius fuit btūs Aug. de Vngaria quem ſecutus eſt frater Johānes de Saxonia. frater Johannes de Vincentia. et alij multi. Sextum eſt fratrū deuotorum. quorum primicerius fuit frater Regynaldus ſancti Aniani quem ſecuti ſunt. frater Henricus Altiſiodoreñ. frater Jordanis. Pelagius hyſpanus. frater Petrus gonſalim hyſpanus. frater Mauritius tolletanus. frater Dñicus de vallerica. frater Bernardus de cantio frater Gualterus Baſilienſis. frater Bernardus de Vaſconia. frater Johannes de Valentia. frater Chabertus Lugdunenſis. frater Dominicus Segobienſis. frater Hyſnardus papienſis. frater ambroſius Senenſis. frater Jacobus de anagnia frater Jacobus devenetijs. frater Marcolinus Forliuienſis. frater Symon arriminenſis. Hij omnes ſunt beati et maximis clarent miraculis. et alij plures. Septimū eſt predicatorum: quorum primicerius fuit frater Guilhelmus paraldi. quem ſecuti ſunt frater Hao romanus frater Nicolaus gora. frater Jacobus de voragine. et alij multi. Octauum eſt iuriſconſultorum. quorum primicerius fuit frater Raymundus de penna forti. compilator decretalium. quem ſecuti ſunt frater Johannes Colonienſis: compilator ſumme confeſſorum. frater Brocardus theutonicus. frater Rogerius brixienſis. frater Bartholomeus piſanus. frater volricus argentinenſis. et alij plurimi. Nonum eſt hyſtoriographorum. quorum primicerius fuit frater Vincentius Beluacenſis compilator ſpeculorum. hyſtorialis. naturalis. moralis: et doctrinalis. quem ſecuti ſunt frater Martinus hyſpanus cum cronica ſua. frater Petrus de francia cum cathalogo ſummorum pontificum. frater Bartholomeus Tridentinus: cum legendis ſanctorum. frater Ralo. Frater Philippus ferrarienſis cum ſuo menſali. et alij plures. Decimum eſt philoſophorum et logicorum. quorum primicerius fuit Albertus magnus: quem ſecuti ſunt frater Gratiadeus eſculanus. frater Franciſcus de prato. Frater Stephanus de reate. frater Nicolaus de Roma. et Frater Thomas de Anglia. et alij multi. Vndecimum eſt moralium peritorum. quorum primicerius fuit frater Guido Ariminenſis. quem ſecuti ſunt frater Conradus eſculanus. frater Henricus Ariminenſis. Magiſter Guido de Suetijs Bononienſis. et alij plures.

Duodecimum eſt grammaticorum: quorum primicerius fuit frater Nicolaus Treuech. quem ſecuti ſunt frater Johannes Januenſis cum ſuo catholicon. et frater Martinus de datia cum ſuo libro modorum ſignificandi. et frater Dominicus hyſpanus cum ſuo correctorio menſe. et alij multi. Ecce quomodo beatus Dominicus tanquam ſol emiſit duodecim radios illuminatiōis totius mūdi. Eccl. xliij. Sol illuminans per oīa reſpexit Et abbas Joachim ſup Jeremiā dicit ſic. Sicut deficientibus parētibus in deſerto ſub Joſue et Caleph. terrā ſunt filij iſrael promiſ

ſionis ingreſſi:ita nunc ſub euangelizantibꝰ
teſtibus ſecuturis.ſpiritualium intelligentiā
aſſequētur. Uita eñ illoꝝ ꝓpter vtriuſqꝫ ſciē
tiam teſtamenti:in melle ſimul ⁊ lacte verſa
bitur vt de verbis ſimplicibus ꝓficiat iuſtus
et de eloquijs miſticis ſtupeat eruditus.hec
ille ⁊c. Itē beatus dominicꝰ aſſimilať lune
Eccle.l. c.Quaſi luna plena in diebꝰ ſuis lu⸗
cet.⁊ hoc rōne ꝑfectionis.Unde abbas Joa
chim ſup Jeremiā dicit ſic.Ecce dolorē peni⸗
tentie neceſſe eſt innouari vbiqꝫ ad vocez fi⸗
lij ⁊ ordinis orituri.vt nō excuſeť mūdus de
gr̃a.ſed potius timeat de ruina.ꝑualentibus
malis in eccleſia quaſi de iudea ipſius ꝑdica
tio trāſibit ad gētes erroribus inuolutas:vt
ibi granū frumenti.xp̄i euangeliū ⁊ mortifi⸗
cetur ⁊ corruat:vt plurimū fructū ferat.hec il
le. Ab iſta luna ꝓceſſerunt tres radij.i.tres
ordines religioſi Primus fuit ſororꝝ inclu⸗
ſarum.Quarū caput fuit monaſteriū ſororū
de prulíano.Deinde ſecutum eſt monaſteriū
ſororū de mōtargis.cui prefuit beata amicia
de iouiniaco.⁊ monaſteriuz ſancte Agnetis
de Bononia.cui ꝑfuit beata cecilia.Et mul⸗
ta alia monaſteria clauſa in quibꝰ floruerunt
ſanctiſſime dñe. Secūdus fuit fratrū de mi
litia coadiutorꝝ ſancti Dominici.quorum ha
bitum ⁊ religionez approbauit ſedes apoſto
lica.in quo floruerūt plures ſancti viri. Ter
tius fuit ſororū de penitētia beati Dominici
quarum religionē cōfirmauit eccleſia roma⸗
na ⁊ multis priuilegijs dotauit. In quo flo⸗
ruerunt beata margareta filia regis vngarie.
Beata Katherina de ſenis.beata Johanna
de caſtello.beata bernuenuta de ciuitate Au
ſtria:⁊ multe alie.Eccle.xliij. Uas caſtorum
in excelſis in firmamēto celi reſplendens glo
rioſe.Luna aūt dicitur vas caſtorum. Iuxta il
lud Uirgilij.Caſta faue lucina: tuus iam re⸗
gnat apollo.Rurſus beatus dominicus aſſi
milatur ſtelle:ratione directionis.Eccl.li.ca.
Quaſi ſtella matutina in medio nebule ⁊vo
catur iſta ſtella lucifer.quia precedit ſolez in
ortu ſuo.Uñ abbas Joachim ſup Jeremiā
dicit ſic.Sicut turbati ſunt egyptij ī fluctibꝰ
rubri maris.vel iudei in ꝑncipibꝰ romani im
perij.Sic ⁊ nunc turbato populo xp̄iano ſub
Alemanoꝝ principibus cōſtituto.ſonent ne
ceſſ.)rio elationes perſecutionū aſcendentiū
vndiqꝫ ⁊ irruentiū in eccleſiam generalē.da
tis alijs ad reſpirationem fidelium ⁊ conſo⸗
lationem.quaſi ſole contemplantibus verita
tes.Alijs quoqꝫ luna in cōmuni vita degen⸗
tibus.alijs quaſi ſtellis predicantibus verbū
dei deſignatis in moyſe ⁊ helya ⁊ duobꝰ in
monte eccleſie teſtibꝰ ⁊ ordinibus affuturis.
ad quoꝝ predicationē edificabitur eccleſia ī
ſpiritu.ſed in carnaliter viuentibus attenua⸗
ta manebit.hec ille. Religio eñ beati dñici
eſt ſtella ſaluationis.ſicut ſtella maris. Naz
ſoror ſancti Thome defuncta apparuit ei in
ſomnis:dicens ſe in purgatorio eſſe.ſed poſt
quindenam abinde liberari ⁊ euadere.Cūqꝫ
ab ea quereret de fratre ſuo. Reſpōdit ꝙ iā
in paradiſo erat.Interroganti autem:an ip⸗
ſe in breui migraret:vel ſaluaretur. Reſpon
dit.Tu quidem ſi perſeueraueris ſaluus eris
ſed aliomodo venies ꝙ nos. Poſt quīdenā
vero apparuit ei frater ſuus: nuncians ei ſa⸗
lutem ſororis ſue.A quo cum quereret:an ip
ſe ſaluaretur. Reſpondit. Non oportet te q̃⸗
rere frater de hac re.Tu eñ in bono ſtatu es
Sed tene qđ habes:⁊ ꝑſeuera ſicut cepiſti.
Et ſcias ꝓ certo ꝙ nulli aut pauci de ordine
tuo dānantur ⁊c. Secūdo vita ⁊ religio be
ati dominici aſſimilatur terreſtribus.ſ.para⸗
diſo.arbori ⁊ currui. Primo aſſimilatur pa
radiſo tereſtri.de quo dicitur Geñ.ij. Planta⸗
uerat autē dominꝰ deus paradiſum volupta
tis a principio in quo poſuit hominē quē for
mauerat.quia religionē beati Dñici ab eter
no preuidit in eccleſia plantandam. In qua
beatus dominicus formatus a deo.i.in vte⸗
ro ſanctificatus ⁊ a ſpirituſancto ī gratia cō⸗
firmatus.Quod ptz.quia in infantia depre⸗
henſus eſt ſepe relicto lecto ſuper nudam hu
muz accumbere.in ea religione primus poſi
tus eſt. Porro fons egrediebatur a loco vo⸗
luptatis qui diuiſus eſt in quattuor capita.
Iſte fons eſt doctrina vere fidei.que egredi⸗
tur ab hac religione.Unde abbas Joachim
ſuper Jere.dicit ſic. Oportebit Jeſum tranſi
re per mediam Samariā ad ſuadendam fi⸗
dem latine eccleſie illibatam in filijs obediē⸗
tibꝰ ⁊ diſſeminantibus verbuz dei.Hinc mu
lier Samarites loquitur cū Jeſu. Dum con⸗
ſtantinopolitana ſedes redit ad eccleſie vni⸗
tatem.de qua neceſſe eſt vt hauriat aquas in
vitam ſalientes perpetuam.non ſitim littera
lis ſcientie inferentes vt eccleſia eoꝝ que vi⸗
rum vſurpauerat alienuz.carnalem lr̃e intel⸗
lectum redarguatur per virum euangelicuz
⁊ fidelem.⁊ conuertatur in lumine romane
eccleſie ꝑfectura.hec ille. Quattuor flumina
ſunt quattuor intellectus ſacre ſcripture.qui⸗
bus irrigatur tota eccleſia. Secūdo aſſimi⸗

latur arbori.i.cruci. Nam beatus Dominicꝰ
defert crucem cuꝫ crucifixo in manu ſiniſtra.
Juxta illud .i. Coꝝ.pmo. Nos predicamus
xp̄m crucifixum.iudeis quidem ſcandalum.
gentibus autē ſtultitiam. Tanto enim feruo
re predicabat crucem chriſti:vt abſorptꝰ cha
ritate tranſformaretur facie totuſq̃ꝫ rubicū=
dus ſtillaret guttas ſanguinis. Quēadmo=
dum xp̄us in orto. Et ſicut xp̄us ſepius fuit
diſciplinatus propter peccatores. Eſa.liij.
Diſciplina pacis noſtre ſuper eū. Sic beatꝰ
dñicus omni die tres diſciplinas cum cathe
na ferrea ſibi dabat vſq̃ꝫ ad ſanguinis effuſi
onem in memoriam paſſionis xp̄i.qui ter di
ſciplinatus fuit.ſ.in templo.in atrio pretorij
in platea. Et ſicut xp̄us baiulabat ſibi cruceꝫ
ſuam vt ſanctificaret per ſuū ſanguinem po
pulum. Heb.xiij. Sic beatus Dominicus ba
iulauit crucem xp̄i per arduam penitentiam
qua ſe plurimuꝫ macerabat:vt hereticos ⁊ i
fideles deo conſecraret. Juxta illud. Exeamꝰ
ad eum extra caſtra improperium eius por
tantes. Et ſicut chriſtus in cruce cuꝫ lachry
mis orabat pro peccatoribus. Heb.v. Cum
clamore valido ⁊ lachrymis orans exauditꝰ
eſt pro ſua reuerentia. Sic beatus dominicꝰ
vberrime flebat orans pro peccatoribꝰ. Vn=
de dicitur de eo Crebros adiungens ſedulis
fletus orationibus. Et ſicut de latere xp̄i in
cruce pendentis ꝓfluit ſanguis ⁊ aqua. Sic
ex latere beati Dominici profluebat ſanguis
per diſciplinam:⁊ aqua per lachrymarū exu
berantiam. Unde abbas Joachim ſup Jere
miam dicit ſic. Expectabitis lucem.i.duos fu
turos ordines in moyſe ⁊ helya:in montem
eccleſie cum dño apparētes:qđ ſi nō acquie=
ueritis veritati plorabit in abſcondito aīma
mea. Quia dolebūt ſpūales viri de peccato
ribus obſtinatis:⁊ flebunt ex paſſionis debi
to in abſcondito tempeſtatis plorans ꝓ mi
ſerijs:plorabit pro ſpiritualibus temptamē
tis deducet lachrymas pro eternis miſerijs
quia captus eſt grex dñi in peccatis.hec ille.
Et ſicut xp̄us volūtarie ſeipſuꝫ obtulit deo
patri. Phil.ij. Factus obediens vſq̃ꝫ ad mor
tem crucis. Sic beatus dñicus ꝑ obedien=
tiam voluntatem ſuam deo dedicauit ⁊ cor=
pus ꝓprium paſſioni ⁊ martyrio libēter ob
tulit. Vñ abbas Joachim ſup Jere.dicit ſic.
Puto ꝙ in ordine futuro infra metas ſecu
li ſtatꝰ ⁊ initium tertij.⁊ apertiōe ſexti ſigna
cu'i tria iſta inueniētur:vt alij laborent ma=
nibus,alij predicēt populis. alij contemplē=
tur in eccleſijs. Omnes erūt quaſi coloni in
exhortatione ſermonis viri in ꝑfectione vir=
tutis.viatores in paupertate cordis. Vagi i
ſollicitudine boni operis. Fortes in toleran=
tia paſſionis.qui ꝯſecrati dño nazareno ſan=
ctam ⁊ immaculatam ſe dño victimaꝫ hoſti=
amq̃ꝫ delibent. Qui ſic eos manere precipit
⁊ deſiderat.donec veniat. Hec ille.⁊ ſicut xp̄s
dilexit eccleſiam ⁊ tradidit ſemetip̄m pro ea
mundans eam lauacro aque in verbo vite.
Eph.v. Sic beatus dominicus purgauit ec=
cleſiam. Unde abbas Joachim ſuper Jere=
miam dicit ſic. Ventilatores doctores euan
gelij ſuſcitādi in area eccleſie generalis quo=
rum ventilabrum.ſ.doctrina quā in manibꝰ
operationum habebunt permundabit areaꝫ
eccleſie ⁊ mūdabit a paleis vicioꝝ terreneq̃ꝫ
ſubſtantie. Et congregabit frumentū electo=
rum in horreis ſanctorū.et peccatores velut
paleas aſſumet igne iudicij penitentialis vel
temporalis perpetueq̃ꝫ preſſure. Hec ille. Et
ſicut xp̄o in cruce moriente ſol obſcuratus ē
hora ſexta.ſic beato dominico predicante or=
do prelatorum obſcurus in fide corruit. Vn
de abbas Joachim ſuper Jeremiaꝫ dicit ſic.
Occidit ei ſol cuꝫ adhuc eſſet dies. Sex hore
diei ſunt ſex apꝑtiones ſignaculoꝝ.quoꝝ vlti=
mum iam tenemus in quo ſol cadet velut in
meridie ordo prelaticus.⁊ cū eis ꝑplus xp̄ia
nus a culmine dignitatis ⁊ fide feruente ſo=
le tribulationis in mundo. Hec ille. Et ſicut
chriſto in cruce moriente velū templi ſciſſum
eſt.⁊ ſpolia iudeorum ablata ſunt. Sic beato
Dominico predicante crucem xp̄i.mundane
eccleſie hereticoruꝫ euacuate ſunt. Unde ab=
bas Joachim ſuper Jeremiam dicit ſic. Si=
cut enim olim dominꝰ ſpoliauit egyptum.et
ditauit ac locupletauit pp̄lm euocatum. Si=
militer faciet dominꝰ vt vacuađ clericis ⁊ ec=
cleſijs bonis ſuis. ſpolia tranſeant ad viros
ſpū pauperes habituq̃ꝫ medicoſ. De cunctis
eccleſie finibus viri ſunt euangelici ſuſcitādi.
qui ſpolia velut hoſtes ſpūales eccleſiarum
auferant mundanarum. Hec ille. In cuius ſi
gnum data eccleſia beato Dominico Tholo
ſe. Dominus Fulco epiſcopus Tholoſanus
ſextam partem decimarum cum conſenſu ca
pituli:tradidit eidem. Et ſicut chriſto morien
te multa corpora ſanctorum que dormierant
ſurrexerunt ⁊c̄. Sic beato dominico predicā
te multa corpora defunctoꝝ reſuſcitata ſunt,
quia multos mortuos adhuc viuens ſuſcita=
uit. Et ſicut xp̄o moriente plures ꝑatientes

pectora ſua reuertebant hierlm. Sic beato
dñico predicante plures heretici ad fidem
xpi cõuerſi ſunt. pergens enĩ cuz epo oxom
tholoſam. deprehendit ſpũ ꝓphetico hoſpi
tem ſuũ heretica prauitate corruptũ. quem
ad fidem xpi cõuertit. Et ſicut xps in cruce
ſuſtinuit opprobria: qm̃ ꝑtereũtes blaſphe-
mabãt eũ ⁊c. Sic beatũ dñicũ contra here-
ticos diſputantẽ irridebant aduerſarij veri
tatis: ſputa, lutũ, ⁊ hmõi vilia ꝓijcientes in
eum, ⁊ a tergo ꝑ deriſu ſibi paleas alligan-
tes. Vñ abbas Joachim ſup Jerem̃. dicit
ſic. Qđ aũt ſequit̃ de orone Jeremie ad ſpi
rituales viros referendũ eſt, p xpo dño ⁊ ec
cleſia impropiũ ſuſtinentes. hec ille. Hanc
arborẽ crucis btũs dñicus velut ſeraphicus
ardenti caritate ſucceſus aſcẽdit, in qua tot
ſigna pfectionis oñdit. vt vere poſſit dicere
illud Hylarij. xi. de trini. Cognouit me reper
tus ſm cor tuũ Dauid, ⁊ dignus diuine ſa-
pientie munere Salomon. ⁊ viſo dño Sa-
baoth Eſaias. ⁊ ante formationez in vtero
ſanctificatus Jeremias, ⁊ occulti myſterij
teſtis Ezechiel. ⁊ inclitus deſideriorũ Da
niel ipſoꝝ conſcius, ⁊ electus ex publicano
matheus in apoſtolũ, ⁊ reuelatione miſteri
orum celeſtium dignus Johãnes. ⁊ ex per-
ſecutore aplus vas electionis tue Paulus
in ꝓfundo maris viuens. In tertio celo ra-
ptus in paradiſo. hec ille. Hãc arborẽ cruc
xpi firmauit btũs Dñicus in ſua religione
in cuius medio extenſis brachijs ardẽs ca-
ritas ipſum poſuit. vt innouaret memoriaz
paſſionis dñice in cordibus multoꝝ: que iã
tradita erat obliuiõi. hinc dicit̃. Eccl. xxxvij.
Innoua ſigna ĩmuta mirabilia. quia enĩ ſi-
gnuz dñice crucis inueteratum ⁊ abolitum
erat apud ignaros ꝓpter defectum vbi dei.
ideo obſecrat eccl'ia dicens. Innoua ſigna.
multa vbo mirabilia ⁊ ſtupẽda myſteria cru
cis xpi iam defluxerant. que p beatũ dñicũ
ſunt ĩmutata. i. renouata. Vñ abbas Joa-
chim ſup Jerem̃. dicit ſic. Cum enĩ in mũdi
area boni ⁊ mali pariter ſũt cõmixti. neſcio
qs de tãte ꝯfuſionis baratro poſſit vel dẽat
excuti: niſi ſaniori ꝯſilio plus mẽte q̃ corpe
pedẽ miſticũ retrahat. ⁊ ad mõtana vite cele
ſtis cũ feſtinatiõe ꝯſcẽdat. ſꝫ q: neceſſe ẽ vt
iuſtus etiã q̃ nõ rapuit exſoluat: nõ dꝫ pin
de palmes ſi a puerſo ſterilicꝫ ꝑcidat̃ are-
ſcere: ſꝫ florere vbi vindictã in ſui gl'iam vide
rit de malicia fieri petõris. Annũciate ergo
⁊ vos viri euangelici in gentib⁹ poſitis e lõ
ginquo ⁊ auditum facite cõuicinis. leuate ſi
gnum crucis. predicate euangeliũ omibus.
⁊ nolite celare exterminiuz mundi hui⁹. hec
ille. Habet aũt hec arbor tres ramos. ĩ me
dio reſidet btũs dñic⁹. in ramo dextro btũs
Petr⁹ martyr. in ſiniſtro btũs Thomas de
aquino. Sicut in ſynagoga fuerũt tres pa-
triarche. ſ. Abraaz, ⁊ iſte ſignificat btm̃ dñi
cum rõne religionis. Yſaac, ⁊ iſte ſignificat
btm̃ petrũ martyrem rõne ĩmolationis. Ja
cob, ⁊ iſte ſignificat btm̃ Thomã de aquino
rõne contẽplationis. Iſti ſunt tres apli qui
aſcenderunt cũ xpo in montẽ thabor. ſ. pe-
trus, ⁊ hic Dñicus. Jacobus ⁊ hic Petrus
martir. Johãnes ⁊ hic Thomas de aquino
q̃bus reuelatum eſt ſacr̃m paſſionis xpi in
orto. ⁊ myſteriuz glorificationis in monte.
Iſta myſteria precipue ſunt reuelata ⁊ ſun
data in ordine predicatoꝝ. In cui⁹ ſignum
ordo iſte pre alijs habet in ſuo ſigillo cruci-
fixum. q: fratres predicatores debent habe-
re ſemp memoriã dñice paſſiõis. Ezech. ix.
Signa thau ſup frontes viroꝝ gementium
⁊ dolentiũ. Preterea in hoſtia cõſecrãda in
toto ordine predicatoꝝ eſt crucifixus. aut h̃
nomẽ ieſus in modũ crucis. Cant. viij. Po
ne me vt ſignaculũ ſup cor tuũ. q: vero ma-
nus ſiniſtra vicinior eſt cordi: q̃ dextra. ideo
vt ꝑdicatores iugiter corde meditent̃ paſſi
onẽ xpi: ⁊ gl'iam ei⁹ cõicant cum manu ſini-
ſtra. Lu. xv. Date anulũ in manu ei⁹: ⁊ cal-
ciamenta in pedes: ⁊ occidite vitulum ſagi
natuz, ⁊. ij. Coꝝ. i Dedit pignus ſpiritus in
cordibus noſtris. Hic enĩ ordo eſt vas ele-
ctionis. de quo dicitur. Actuũ. ix. Vas ele-
ctionis mihi eſt iſte. vt portet nomen meuz
coram gentib⁹ ⁊ regibus ⁊ filijs iſrael. Hec
arbor eſt cathedra in qua ſedit Dauid, i. be
atus Dñicus. de quo dicit̃. ij. reg. xx. i. Da-
uid ſedens in cathedra ſapientiſſimus prin
ceps inter tres. ſ. coruz qui reſident in arbo
re crucis. de quibus dictum eſt. In hac ca-
thedra ſedit beatus Dominicus tanq̃ do-
ctor docens quattuor genera hominum.

Primum genus eſt actiuoꝝ dicens eis il-
lud. Geñ. xviij Lauentur pedes veſtri ⁊ re
quieſcite ſub arbore. quos docet quattuor
lectiones. Prima eſt vt ab eſtu vicioꝝ ſe
ꝓtegant. ſicut fecit Jonas ſub edera Jone.
iiij. capitulo. Secunda eſt vt contra fatiga
tionem viciorum fortitudinem reſumant.
Sicut Helyas requieuit ſub arbore iunipe-
ro, ⁊ fortitudine reſumpta ambulauit in

foꝛtitudine illa. vſq; ad montez dei oꝛeb. iij.
Reg. xx. Tertia eſt vt fructũ arboꝛis aſpici
ant ad cuiꝰ fructꝰ aſpectũ ab ignitis dyaboli
tẽptationibus ſe expediant. ſicut filij iſrael aſ
pexerunt ſerpentẽ eneũ in palo. ⁊ a moꝛſibꝰ
ſerpentũ liberati ſunt. Nume. xij. Quarta ẽ
vt amaritudinẽ aduerſitatis patienter ferãt.
ſicut fecit latro dexter: dicens. Nos quidẽ di
gna factis recipimus; hic aũt nihil mali fecit
Luce xxiij. Secundũ genꝰ eſt ꝯtemplantiũ.
quos docet quattuoꝛ lectiones. Pꝛima eſt
eſt vt ſemoti a terrenis actibꝰ ſecuri habitẽt.
Sicut dicit Daniel. iiij. Et vidit arboꝛẽ ma
gnam in cuius ramis aues celi. i. contempla
tiui moꝛabantur ⁊c. Secunda eſt vt deum
videant. ſicut fecit Zacheus qui vt deũ vide
ret aſcendit in arboꝛẽ ſicomoꝝ. Luce. ix. ps.
Reſpice in faciẽ xp̄i tui. Tertia eſt vt fructũ
colligant et ſe illo ſatient. Cant. viij. Aſcen
dam in palmã ⁊ appꝛehendam fructus eius
Quarta eſt vt ad deuotionẽ coꝛdis ſe exer
ceant. Sicut moyſes q̄ ꝑcuſſit virga petrã: ⁊
fluxerũt aque in abundantiã. Exo. xvij. Sic
ꝑcuſſe erant mulieres q̄ ſequebant dñm ad
crucem flentes. Tertium genus eſt iuſtoꝛũ
q̄ ligant ad crucẽ. quos docet quattuoꝛ lecti
ones. Pꝛima eſt vt peccatuz abhominãdo
deſtruant. Sicut achioꝛ fuit ligatus ad arbo
rem. Judich vi. Secũda eſt vt exemplo xp̄i
ſe cõfoꝛmẽt. Sicut beatus andreas ad exem
plum xp̄i ad crucez ligari voluit. Tertia eſt
vt deum homini recõcilient. Sicut xp̄s affi
gi cruci voluit. Joh. xij. Ego ſi exaltatus fue
ro a terra omĩa traham ad meipm̄. Quar
ta eſt vt ad moꝛem xp̄i alios inuitent. Sicut
fecit petrus. i. Petri. ij. Xp̄us paſſus eſt pꝛo
nobis. vobis relinquens exemplũ: vt ſequa
mini veſtigia eius. Quartũ genus eſt pctõ
rum. quos docet quattuoꝛ lectiões. Pꝛima
eſt vt peccata diluant in ſanguine xp̄i ne ma
lam crucẽ ꝓ eis ſubeant. Nam ꝓ caſtrimar
gia ſuſpendet guloſus in ĩferno. hec eſt crux
piſtoꝛis. Gen̄. xl. Pꝛo ſuperbia ꝯdẽnetur ſu
perbꝰ. hec eſt crux aman. Heſter. ij. Pꝛo ne
gligentia flagellabit negligens. hec eſt crux
filioꝝ Saul. ij. Reg. xxv. Pꝛo ingratitudine
punie ingratꝰ. hec eſt crux filioꝝ iſrael. Nu.
xxv. Pꝛo blaſphemia dãnabitur blaſphemꝰ
hec eſt crux mali latronis. Johãnis ix.
Secunda eſt vt ſuam intentionẽ aqua gra
tie irrigent. Sicut Moyſes percuſſit virga
mare ⁊ diuiſe ſunt aque. Exo. xiiij. Tertia ẽ
vt viuacitatem fidei teneant. Sicut Dauid
proceſſit cũ baculo contra philiſteum. quem
tandem deuicit. ꝑmo. Reg. xvij. Quarta ẽ
vt firmiter in bono perſeuerent. Sicut iacob
qui in baculo ſuo tranſiuit ioꝛdanem iſtum.
Gen̄. xxxij. Et quia beatus dominicus illas
lectiones docuit. Juxta illud Jere. xxxiij. A
ſcende in libanum ⁊ in baſan da vocem tuã
⁊ ad tranſeuntes. i. ꝓ vite mundiciam ⁊ can
didationem: ⁊ deuotam oꝛationez ꝑdicauit.
Ideo beatus Johãnes Apocal. vij. dicit de
eo. Vidi alterum angeluz aſcendentẽ ab oꝛ
tu ſolis habentem ſignũ dei viui. ⁊ clamauit
voce magna. Nam iſte angelus eſt beatꝰ do
minicus. vt dictum eſt ſupra. qui habet ſignũ
dei viui. i. crucem xp̄i. Gal. ij. Xp̄o confixus
ſum cruci. ⁊. vi ca. Mihi autez abſit gloꝛiari
niſi in cruce dñi noſtri ieſu xp̄i. per quẽ mihi
mũdus crucifixus ẽ: ⁊ ego mundo. Sicut au
tem xp̄us per ſui paſſionem eduxit ſanctos
patres de limbo. Sic beatus dominicus per
ſui flagellationez in cruce maximã animarũ
multitudinem liberauit a purgatoꝛio. ⁊ hoc
fuit ei ſpecialis ꝓrogatiua. Tertio aſſimila
tur vita ⁊ religio beati dñici currui. Unde di
citur. iiij. Reg. ꝑmo. Ecce currus igneus ⁊ e
qui ignei. ⁊ aſcendit helyas per turbinẽ in ce
lum. ⁊ heliſeus leuauit palliũ Helye qḋ ceci
derat ei. Iſte currus eſt currus charitatis: in
cuius medio reſidebat btũs dñicus: qui ali
quãdo viſus eſt dum oꝛaret totus ſuccenſus
igne. ⁊ ideo dicitur de eo. Ardebat quaſi fa
cula ꝓ zelo pereuntiũ. Quattuoꝛ equi ignei
quibus vehebatur ſunt. Cuſtodia innocẽtie.
Eph. ꝑmo. Elegit nos ante mundi conſtitu
tionez vt eſſemus ſancti ⁊ immaculati in cõ
ſpectu eius in charitate. Cuſtodia mãdatoꝝ
Deutero. xxxiij. In dextera eiꝰ ignea lex Ca
ſtificatio anime. i. Petri. vi. Caſtificantes a
nimas veſtras in obediẽtia charitatis. Pꝛe
dicatio veritatis. Eccle. xlviij. Verba eiꝰ qua
ſi facula ardebant. pallium autem ſui coꝛpo
ris. qḋ maxima charitate totũ ſanguineuz ⁊
cruentatum erat ꝓpter aſſiduas diſciplinas
quas ſibi dabat ꝓ ſalute tam viuoꝝ in mun
do q̄m moꝛtuoꝝ ĩ purgatoꝛio. Heliſeus. i. cho
rus eccleſie hodie accepit. per quod fiunt mi
racula plurima. vt pz. Tertio vita ⁊ religio
beati dominici aſſimilatur rationalibꝰ. ſ. ho
mini. ſeruo ⁊ fratri. Pꝛimo aſſimilatur ho
mini. Unde abbas Joachim ſuper Jeremiã
dicit ſic. Sed quia ſuſcitandus eſt itẽ noſter
Lazarus. ⁊ populus xp̄ianus ad vitam ſpi
ritus excitandus inſiſtenduz eſt pꝛecibus ⁊

bonis operibus innitendum p viros euãgelicos in duabus sororibus designatos. ſi forte populus periturus & peſſimus. verbũ dñi audiat & amplius in vitijs nõ putreſcat. hec ille. Et Sibilla enthrea dicit ſic. Erũtq; i diebus vltimis due ſtelle lucidiſſime quib9 erũt quattuor aĩaliũ facies. Tubam prioris ſtelle reſument in paupertate & deiectione ferentes diuitias. vociferabunt nomen agni &c. Qd quidem pmonſtratum eſt cuidã docto ri legenti theologiam Tholoſe. cui viſum eſt dum preuideret lectionem. q. vij. ſtelle intrabant ad ipm. quarum vna maior & ſplendidior ceteris videbatur. q ita in lumine creſcebant q totum mundũ illuminabant. Cũq; poſt intraſſet ſcholas ad legendum. ecce beatus Dñicus cum ſex fratribus eiuſdẽ habitus ad pdictum doctorẽ acceſſit. Poſt colloquiũ autẽ ipſorũ intellexit pdictus doctor viſionem &c. Item aſſimilat ſeruo. Unde Luce. xiiij. dicitur. Miſit ſeruũ ſuũ. ho. ce. di. inuitatis vt veniret. Grego. in gloſa dicit ſic. Hora cene finis eſt ſeculi. Unde aplus. Nos ſumus in quos fines ſeculorũ deuenerunt. In hoc fine mittitur ſeruus. i. ordo predicatorum ad inuitatos per legem & pphetas vt repulſo faſtidio ad guſtandam cenã ſe ppararent. hec ille. Rurſus aſſimilatur fratri. Unde Math. iiij. dicitur. Uidit duos fratres. Glo. Unitatem fraterne dilectiõis approbauit. ſine qua nullus in ordine pdicatorũ admittit. hec ibi. Quarto aſſimilatur artificibus. ſ. fabro & figulo. De fabro dicit. Eccle. xxxviij. Faber ferrarius ſedens iuxta incudem. Sup quo dicit glo. Ordo pdicatorũ iuxta durum pſentis vite laborem qui ſpũalia arma fabricat. hec ibi De figulo dicit ibidem ſic. Figulus ſedẽs ad opus ſuũ. Glo. Ordo predicatorũ qui per diuerſa officia miniſteriũ ſuũ agunt. doctrinã ſm auditores temperant. qui fragiles infirmos verbis & exẽplis formãt. vt vaſa in honorem faciant. hec ibi. quia vero bonorũ laborum glorioſus eſt fructus. ppterea hodie ſcala celo pminens fratri reuelatur per quã pater tranſiens ſurſum ferebatur. Lingue manus ſtudio ſcalam hanc erexit. quã virgo mater cũ filio ſurſum vexit. tandẽ fulget in choro virginum doctor veritatis. ſertum honoris geminum gerens cum beatis. Amen.

In feſto ſcti Laurẽtij marty. ſmo. xlv.

D Eſtinauit in corde ſuo. ij. Cor. ix. & in epiſtola pſentis ſolẽnitatis. Beatus maximus in ſermõe huius diei dicit ſic. Sanctum eſt ac deo placitum vt natale ſancti Laurentij precipua veneratione veneremur. cuius radiantib9 flammis victrix in hunc quoq; diẽ toto orbe xpi coruſcat eccleſia. Hec ille. Super quo talem moueo queſtionem. Utrum beatus Laurentius diuinorum omnipotentiam demonſtrauit qui tormentorum incendia ſuperauit.

Ad iſtam queſtionem reſpondent tres doctores noui teſtamẽti. Primus eſt beatus Ambroſius in ſermone huius diei: dicẽs ſic. Fortiſſimum martyrem ſeuiſſima perſecutoris flamma ſuperare non potuit. quia longe ardentius veritatis radijs mens eius accenſa feruebat. hec ille. Secũdus eſt beat9 Auguſtinus in ſermõe huius diei: dicẽs ſic. Seuiſti perſecutor in martyrem conſeuiſti & auxiſti palmam dum aggeras penam. Nunqd non ad victoris gloriam ingenium tuum reperit. quando in honorem tranſiuerunt triũphi inſtrumenta ſupplicij. hec ille. Tertius ẽ Hugo. libro ſoliloquiorum: dicẽs ſic. Hec ſũt beneficia tua magna domine deus ſanctificator ſanctorũ tuorũ qui repleturus es inopiam merentium filiorum tuorum: quoniam factus es ſpes deſperatorum. Tu corona ſpei. Que eſt corona preparata vincentibus. Tu ſacietas famelicorum. eterna danda eſurientibus. Tu conſolatio ſempiterna que ſolum illis te tribuis qui pro conſolatione tua cõſolationem huius mundi contẽnunt. Nam qui hic conſolantur tua conſolatione indigni habentur. & qui hic cruciantur a te conſolantur. & qui participant paſſionibus a te coronant Tua eñ dulcedo ſtephano lapides torrẽtes dulcorauit. Pro tua dulcedine ibant apoſtoli gaudentes a conſpectu cõcilij &c. Hanc vt guſtauit petrus oĩm terrenorũ oblitus clamauit dicẽs. Dñe bonũ eſt nos hic eſſe &c. Tua dulcedo craticulã laurentio dulcẽ fecit. Hec eſt illa beatitudo dñe deus noſter quam expectamus daturũ te nobis. p qua tibi domine ptinue militamus. pro qua mortificamur tota die. vt in tua vita viuamus. Hec ille.

Sciendum q licet multa aduerſa in mundo ptingant nõ tñ dei oĩpotentiam negant. Que quidẽ manifeſtat quattuor modis.

Primo per viã creationis q ſoli deo cõpetit vt pz rõne auctoritate. exemplo. Rõne ſic. Quãto eñ aliqua cã eſt ſuperior tãto ad plura ſe extendit. Nam in vno iudicio vnus officialis particularis poteſt ſolum illud qd ſpe

ſtat ad illud iudicium. Sed iudex vniuerſalis ſe extendit ad inſtituenduꝫ ⁊ tranſmutandū ⁊ colligendū omēs officiales. Ita eſt de deo ⁊ alijs cauſis ſecūdis. Quodlꝫ em̄ elementū pōt tm̄ illud qđ eſt ſibi ſm̄ ſui naturā conceſſum. ⁊ quilibet planeta ⁊ quodlꝫ celum. ⁊ q̄libet intelligentia. Deus aūt tanꝙ cauſa vniuerſalis pōt omīa que poſſunt iſte cauſe particulares ſimul ⁊ ſeorſum. ⁊ cū hoc iſtas cauſas inſtituit. ergo deus eſt omꝑs. Auctoritate ſic. Geñ. pmo. dicit. In principio creauit deus celū ⁊ terrā. Super quo dicit glo. Creare eſt ex nihilo aliq̄d facere. Exemplo ſic pagani babylonij ignorantes deū omnipotentem adorabant idolum baal. Cumqꝫ Daniel nō adoraret illud. dixit ad regeꝫ. Non adoro idola manufacta. ſed deum viuentē. deum q̄ fecit celū ⁊ terrā ⁊ habet poteſtatē omīs carnis. Cui rex. Nonne baal eſt deus viuens: q̄ tanta comedit ⁊ bibit per ſingulos dies ⁊c̄. Daniel. xiiij. Ex hoc arguit ꝙ baal non erat deus. quia indigebat auxilio hoim. Deꝰ autē noſter nullo ſuffragio noſtro indiget. ps̄. Dixi dn̄o: deus meus es tu. qm̄ bonoꝝ meoruꝫ nō eges. imo magis noſtris neceſſitatibꝰ ſubuenit ꝑ ſui vniuerſalem ꝓuidentiā. vt patet. quādo populum ſuū pauit in deſerto. xl. annis. dando ei manna de celo. Exo. iiij. Et qn̄ pluit eis carnes de celo. Exo. xvi. Et quādo dedit eis aquā de petra in abundantia. Exo. xvij. Et quādo cōſeruauit veſtimenta ⁊ calciamenta eoꝝ ne. xl. annis cōſumerentur vetuſtate. Deutero. xix. Secūdo ꝑ viā ꝯſeruationis. que ſoli deo competit. vt ptꝫ rōne. auctoritate. exemplo. Ratione ſic. Nam opera artificialia ⁊ artifices indigent operibus nature. Ita natura indiget opere creationis nō ſolum vt ſit ⁊ vt pſtet materiam rebus artificialibus. ſed etiā vt cōſeruet in eſſe. vt artificialia etiam cōſeruentur in eſſe. Auctoritate ſic. Heb. i. dicit. Portans omnia verbo virtutis ſue. Et augu. iiij. ſup Geñ. ad litterā: dicit ſic. Creatoris potentia ⁊ omnipotentis atqꝫ oītenentis virtus. Cauſa eſt ſubſiſtendi omīs creature q̄ virtus ab eis que creata ſunt gerēdis aliquādo ſi ceſſaret: ceſſarent omnes ſpecies omniſqꝫ natura cōcideret. Et Gregoriꝰ dicit. Omnia in nihilum deciderent niſi manus omnipotentis ea in eſſe conſeruaret. Sicut autem preſente ſole aer illuminatur. quo abſente obtenebratur. Sic preſente deo ⁊ ꝓuidente omnia in eſſe ꝯſeruantur. Qui ſi ſubtrahat ſui ꝓuidentiam cuncta adnihilantur. Exemplo ſic. Nam dij gentium quos coluerunt filij iſrael. in templo in hieruſalem. non fuerunt dij omnipotentes. qꝛ non potuerunt ſeipſos conſeruare. nec ſuos miniſtros. quia dij fuerunt cōminuti per Ioſiā ⁊ miniſtri eorum occiſi. iiij. Reg. xxiij. Nec fuerunt dij oīpotentes. Dij troianorum qui fuerunt victi a grecis nec potuerunt iuuare troiam. vt ponit Virgilius pmo Eneidos. Similiter Heliſeus ꝯminuens Baal: ⁊ cetera idola. ⁊ quadringentos quinquaginta ꝓphetas eorum occidens: quos adorabant Achab ⁊ Iezabel. vt patet. iij. Regum. xviij. Tertio per viam cooperationis ⁊ defenſionis. quia deus omnipotens eſt in omnibus omnia cooperans ⁊ defendens. vt patet. rōne. auctoritate exemplo. Ratione ſic. Sicut anima rationalis eſt tota in toto: ⁊ tota in qualibet parte ꝑ ſui preſentiam. dando eis eſſe ⁊ in omnibus ſenſibus ⁊ potentijs per ſui potentiam dando eis operationeꝫ. ⁊ ſuos ⁊ corporis actus cognoſcens. Ita deus eſt in omnibus rebus per preſentiam. dando eis eſſe ⁊ per potentiam. quia omēs creature obediunt ei et nō eſt qui poſſit reſiſtere voluntati eius. Omīa vero cognoſcit. quia omīa nuda ⁊ aperta ſūt oculis eiꝰ. ergo ⁊c̄. Auctoritate ſic. Eſa. xxvi. dicit. Omnia opera noſtra operatus es in nobis domine. Iere. xxij. dicitur. Celum ⁊ terram impleo. Et Ambroſius li. de ſpūſancto dicit. Quis audeat dicere creaturam ſpiritū ſanctū. q̄ in omnibus ⁊ vbiqꝫ ſemper eſt. qđ vtiqꝫ deitatis eſt ꝓprium. Exemplo ſic. Naꝫ deus omnipotens defendit ſuos cultores. Dij autem gentium ſuos cultores defendere nequiuerūt. Unde Virgilius. ij. Eneidos dicit. Qꝛ capta troia a grecis ⁊ igni data. Eneas vidit Priamuꝫ ⁊ Hecubam centumqꝫ nurus ipſoꝝ. qui cucurrit ad tēpluꝫ vt imploraret auxilium. Cumqꝫ oraret occiſus eſt volutatus in ſanguine proprio. Et. iiij. Reguꝫ xix. dicitur. Qꝛ Senacherib rex ſyrie: dum obſideret populuꝫ dei. angelus domini vna nocte occidit centum octogintaquinqꝫ milia virorum. Ingreſſus autē ciuitatē vt oraret deū ſuū. a filijs ſuis interemptus eſt. Sed deus noſter omꝑs defendēdo ppl'm ſuū pluit lapides de celo ſup inimicos opꝑmētes eū. Exo. ix. Silr̄ tpe heliſei fecit ſtrepitū ī celo curruū ⁊ equitū. quo inimici populi ſui cōcuſſi timore fugerūt oībus dimiſſis. iiij. Reg. vij. Et defendens heliſeū ꝓphetā circūdatū ab inimicis volentibꝰ eū capere. ipos cecitate ꝑcuſſit.

etiam defendens populū ſuū pperantē in
deſertū. egyptios in mari ſubmerſit. Exo.
xvi. Petrum quoqȝ per angelū ſuū a carce-
re liberauit. Act.xij. Quarto per viā ꝓuiſi
onis. ſm ꝙ ſui ꝓuidentia cuncta guberna-
bat. vt pȝ. rōne. auctoritate. exemplo. Rōne
ſic. Naȝ deus oīa cognoſcit ꝛ vniuerſalia
ꝛ particularia. Cū autē cognitio eius com
paret ad res: ſicut cognitio artis ad artifici
ata. neceſſe eſt ꝙ oīa ſupponant ſuo ordi
ni. ſicut oīa artificiata ſubdunt ordini ar-
tis. Auctoritate ſic. Sapi.viij. dicit. Attin-
git eīm a fine vſqȝ ad finem fortiter. ꝛ diſpo
nit oīa ſuauiter. Et Aug⁹. in enchiridion
dicit. Deus oīpotens nō ſineret aliqđ ma
lum niſi adeo eſſet bonus: vt bñfaceret eti-
am de malo. Exēplo ſic. Nam ioſeph fuit vē
ditus a fratrib⁹: ꝛ in egypto peregrinabat:
ꝛ per maliciā vxoris phutifaris incarcerat⁹
fuit. tamē deus ꝓuidit ei de impetratiōe ſō
nioꝝ. vt pficeret toti egypto. Gen.xxxix.
Similiter populus dei dura ſeruitia perage
bat in egypto ꝛ deus ꝓuidit ei educens eū
de egypto. Exo.xiij. Beatus Laurentius
attendēs oīpotentiā dei his quattuor mo
dis inuictiſſimū pugilem xpi ſe ꝯſtituit. vñ
Aug⁹. in ſermone hui⁹ diei dicit ſic. Ad eru
diendum dei populū nulloꝝ eſt vtilior for-
ma ꝙ martyrū. eloquētia facilis fit ad exo
randum. rō efficax ad ſuadendū validiora
tamen ſunt exempla ꝙ verba. ꝛ plus eſt ope
re docere ꝙ voce. In quo excellentiſſimo ge
nere doctrine beat⁹ martyr Laurentius ꝙ
glorioſa polleat dignitate. etiam perſecuto-
res ipſius ſentire potuerūt: ꝙ illa mirabilis
animi fortitudo nō ſolū nō cederet: ſed etiaȝ
alios exēplo ſue tolerātie roborare. hec ille.
Et qꝛ maximā grām in ſupatione tormēto
rum a deo obtinuit. vt plus poſſet ipe ꝗ tor
quebat: ꝙ tortores ꝗ in eū ſeuiebāt. iō deſti
nauit in corde ſuo ſic ꝯſtāter pſiſtere. imo de
us ipſe ab eterno deſtinauit ī corde ſuo mit
tere btm̄ Laurētiū in mūdū tanꝙ eccl'ie ſue
miniſtrū ꝛ martyrē digniſſimū. cui⁹ exēplo
ceteri fideles in fide firmarent ꝛc.

Deſtinauit in corde ſuo.
- Eius generationem.
- Eius nuncupationem.
- Eius aſſumptionem.
- Eius diſpenſationem.
- Eius obedientiam.
- Eius victoriam.
- Eius preeminentiam.

Primo deus ab eterno
deſtinauit in corde ſuo beati Laurentij ge-
nerationē. Sciendū ꝙ generatio electorum
valde cōmendat. Sap.iiij. vbi dr. O ꝙ pul
cra eſt caſta generatio cū claritate. īmorta-
lis eſt eīm memoria illius: qm̄ apud deū no
ta eſt ꝛ apud homīes. Eſt eīm generatio ele
ctoꝝ cōmendabilis quo ad quattuor. Pri
ma qꝛ eſt pulcra quo ad naturā. de qua dici
tur Job.viij. Interroga generationē priſti-
nam: ꝛ diligenter inueſtiga patrū memoriā
Hec eſt eīm illa qua oīs creatura obedit cre
atori ſuo. de qua dicit. Eſa.lxvj. Nūquid ego
qui generationē cunctis tribuo ſterilis ero?
Secūdo qꝛ eſt caſta quo ad rectificationē
de qua dicit in pſal. Generatio rectoꝝ bene
dicetur. Hec eſt eīm illa qua creatura rōna-
lis ſapienter ꝛ recte viuit. Eccl'.xxiiij. A ge-
nerationibus meis adimplemini. Tertio
quia eſt clara quo ad electionē. de qua dicit
pme Petri.ij. Uos eſtis genus electum. re
gale ſacerdotium. gens ſancta ꝛc. Hec eniȝ
eſt generatio gratie: que ꝓprie cōuenit hu-
milibus. de qua dicit in pſal. Generatio ꝛ
generatio laudabit opera tua ꝛc. Quarto
quia eſt immortalis quo ad glorificationē.
de qua dicitur. Prouerb.xxvij. Corona tri-
buetur tibi in gñatione ꝛ generatione. Hec
eſt eīm generatio amoris que conuenit pri-
mū diligentib⁹. de qua dicitur in pſal. Hec
eſt generatio querentiū dominū. Qui non
ſolum generant naturaliter: ſed ex gratia. ꝛ
hij fuerunt quattuor. Primus fuit Yſaac
qui natus eſt per repromiſſionē Gen.xviij.
Secūdus fuit Sanſon. vt habet Judi.xiij.
Tertius fuit Samuel. de quo dicit. i. Re-
gum.ij. Quart⁹ fuit Johānes baptiſta. vt
habet. Luce.i. Hos eīm elegit deus ad ma-
xima facta peragenda. Btūs Laurentius
per ſingulare priuilegium gratie natus eſt
Cum eīm quidam nobilis dux in hyſpania
filiū non haberet: quē tamen maximo deſi-
derio cupiebat ꝛ a ſuis dijs impetrare ne-
quiret: cōſuluit quedā xpianū virū ſanctiſſi-
mum qui dixit ei. Scito te nunꝙ filium ha-
biturum: niſi perfidie deorum abiuraueris:
ꝛ te chriſtianum fieri promiſeris. Qđ cum
ſpopondiſſet filium ex propria vxore ſuſce
pit. Diabolus autem hoc cognoſcens fieri
voluntate dei. ꝛ puerum natum futurū ſer
uum chriſti. ꝛ demoniorum acerrimum ex-
pugnatorem quattuor cautelis vſus eſt cō-

tra eius. Primo nocte quadã puerũ de cuna accipiens longe aſportauit ꝛ ſub quadã lauro repoſuit vt ibi fame periret. ſed deꝰ ipſũ a demonis inſidijs cuſtodiuit. mittens angelos ſuos qui eũ cibo celeſti alerent ꝛ protegerent. Secundo per multa tempora ipſe diabolus in perſona pueri nati in cuna ſe poſuit vbi ſe multipliciter deformẽ exhibuit. nũc gibboſum: nunc monſtruoſum: nunc oĩbus oneroſum: ꝛ infeſtum ſe prebens. Tertio multas vexationes ꝛ moleſtias parẽtibus eius intulit: quas tamen patienter tolerabant putantes ipſum eſſe filiũ ſuũ. Quarto pre verecundia iſtud celantes ad fidem xpi venire non audebant. ꝛ ſic pꝫ primum.

Secundo deus ab eterno deſtinauit in corde ſuo beati Laurentij nuncupationẽ. Deus eĩ ꝓuidit btõ Laurentio quadrupliciter. Primo īmittendo ſibi gratiam. Geñ. xxij. Dñs prouidebit ſibi de victima holocauſti. i. dabit ſibi gratiã que hoĩem facit corã deo victimã holocauſti. Secũdo īmittendo ſibi fidei noticiã. Gal. iij. Prouidens aũt ſcriptura: qꝛ ex fide iuſtificat gentes deus. Tertio īmittendo ſapiam. Sap. vi. Qui vigilauerit ad illã non laborabit: ſed in omĩ ꝓuidentia occurret illi. Per hanc eniꝫ ꝓuidet ſibi in habitu ne ſit notabilis in locutione ne ſit contẽptibilis: in operatiõe ne ſit reprehenſibilis. Quarto īmittendo ſibi dei efficaciã. ij. Cor. viij. Prouidemꝰ ei bona nõ ſolum corã deo: ſed etiã corã oĩbus hoĩbꝰ.

Propter iſtam quadruplicem ꝓuidentiam recte vocatus eſt Laurẽtius: quaſi laureã tenens q̃ eſt corona de lauro facta. qꝛ olim de hmõi ramis victores coronabanť. Hec autẽ arbor hꝫ quattuor prerogatiuas. Primo ẽ cõtinua viriditate amena. Et btũs Laurentius viriditatẽ habuit per cordis mundiciam ꝛ puritatẽ. Nam btũs Sixtus magnꝰ ꝑbus ꝛ curie Romane legatus vir bonus ꝛ ſanctus. ad predicandum fidem xpi in Hyſpaniã pergens deo diſponente puerum ſub lauro inuenit quẽ accipiens baptizauit ꝛ a lauro Laurentiũ nuncupauit: ac nutriri faciens ipſum in ſpũalem filiũ adoptauit. Et ſic habuit diuinam gratiam. Secundo eſt odore grata. ꝛ beatus Laurentius odorem ſue ſanctitatis longe lateqꝫ diffudit. Cum eniꝫ iam creuiſſet: btõ Sixto ꝛ toti curie ſue erat mirabiliter gratioſus. Audiuerat eniꝫ quomodo Beatus Sixtus eum inuenerat: ꝛ in filium ſuũ adoptauerat ꝛ hoc ꝑpter noticiam fidei qua plurimum pollebat. Tertio eſt victorie oſtenſiua: ꝛ btũs Laurentius prius omnes animi ſui paſſiones deuicit. Cum enim quidam ſeneſcalus curie beati Sixti Laurẽtio inuidens propter eius gratioſitatem calce ipſum percuſſit. improperans ei ꝙ nec patris ſui noticiam haberet. Immutatus autẽ animo cepit cogitare ꝛ inquirere quis eſſet pater ſuus. ꝛ hoc cũ multa ſapiẽtia. Quarto eſt efficacia virtuoſa: qꝛ calculum frangit. ſurditati ſubuenit. fulmen non metuit. Et beatus Laurentius fregit cor durum ſpũalem reddidit audituꝫ. ꝓterit parentes a fulmine ſententie reproboꝝ. Nam a btõ Sixto recedens ibat per deuia ꝛ nemora vagabundus ſero autẽ ſuperueniente aſcendit quãdaꝫ arborem vt ferarũ pericula euaderet. Media vero nocte ipſo vigilante deo ſic prouidente maxima demonum multitudo ſub arbore ſe conuenit ad ſua figmẽta ꝛ tẽptamenta declaranda. inter quos vnus ait. Tot anni preterierunt ꝙ dux Hyſpanie filium habere non potuit. ſuaſu autẽ cuiuſdam xpiani a deo filium impetrauit. poſt cuius ortum ꝛ natiuitatẽ ipſum e cuna accepi: ꝛ ſub quadã lauro poſui: quẽ btũs Sixtus inde tranſiens accepit ꝛ baptizauit. Ego vero in cuna me repoſui: ꝛ multã deformitatẽ ſimulans moleſtus fui ꝙ plurimis. Unde dux ꝛ duxiſſa ad fidẽ xpi cõuerti diſtulerunt. Alij demones hoc audientes: ipſum laudibus extulerunt. Mane autem facto abeuntibꝰ demonibus Laurentius letus ꝛ gratias agens deo: deſcendit et ambulauit quouſqꝫ ad palatiũ predicti ducis peruenit. Cũqꝫ demones in cuna repperiſſet: turpiter a domo effugauit. Et narrans predicto duci ſingula que contigerant: ſe eſſe verũ filium ſuũ declarauit: ꝛ tandẽ patrem ꝛ matrẽ ꝛ maximã paganoꝝ multitudineꝫ ad fidem xpi cõuerti ꝼ. ꝛ ſic pꝫ ſecundum.

Tertio deus ab eterno deſtinauit in corde ſuo beati Laurentij aſſumptionem. Qualis debeat eſſe vita ꝛ conuerſatio eorũ qui ad ordines ſacros eccleſie eliguntur ꝛ aſſumuntur. Declarat Iſidorus de vita clericorum. vt habeť. xxiij. diſt. capi. his igitur: dicẽs ſic Hijs igiť lege patruꝫ caueť: vt a vulgari vita ſecluſi. a mundi voluptatibus ſe abſtineant: non ſpectaculis: nõ pompis interſint: cõuiuia publica fugiant priuata non tñ pudica: ſed ſobria colant. Uſuris

ſ

nequaq̄ incūbant: nec turpiū occupationi
bus lucroꝝ neq̄ fraudib⁹ cuiuſq̄ ſtudium
appetant. amorem pecunie quaſi materiā
cunctoꝝ criminum fugiant, ſecularia officia
negociaq̄ abnuant. honoris gradū per am
bitionē nō ſuſcipiāt. ꝓ beneficijs medicine
dei munera nō capiant. pudorem ac verecū
diam mentis ſimplici habitu inceſſuq̄ oſtē
dant. Obſcenitatem ꝛ membroꝝ ꝛ verboꝝ
ſicut operū penitus execrent̄. Caſtimoniā
quoq̄ inuiolati corporis perpetuo conſer
uare ſtudeant. ſenioribus debitā prebeant
obedientiā. Tales eñi eſſe debent qui diui
nis cultibus ſeſe mancipandos ſtudēt. hec
ille. Hmōi fuit beatus Laurentius ſpū ſan
cto plenus qui deuotione ꝛ feruore diuini a
moris fuit totaliter inflāmatus. Unde po
terat dicere illud pſal. Inflāmatum eſt cor
meum ꝛ renes mei cōmutati ſunt ꝛ ego ad
nihilū redactus ſum: ꝛ neſciui. vt iumentū
factus ſum apud te ꝛ ego ſemper tecum.

Sciendū q̄ iſte amor diuinus extinguit q̄
druplicem amorem inordinatum. Primo
extinguit amorē carnalem. Ideo dicit. Re
nes mei cōmutati ſunt. Greg. Guſtato ſpi
ritu deſipit om̄is caro. Iſtum amorem car
nalem extinguit in beato Laurentio ignis
diuinus: q2 virginitatem mentis ꝛ corporis
integre ſeruauit. Secundo extinguit amo
rem terrenum. Ideo dicit. Et ego ad nihilū
redactus ſum. Qui eñi mundū deſpiciunt
nihil a mundanis hoībus reputant̄. i. Coꝝ.
iiij. Tanq̄ purgamenta huius mundi facti
ſumus. Iſtum amorem terrenū extinxit in
beato Laurentio ignis diuinus: q2 nihil ter
renū cōcupiuit: imo cum eſſet filius nobiliſ
ſimi ducis hereditatem ſuā ſpreuit. in hoc ſi
milis Moyſi. maiores diuitias eſtimās the
ſauro egyptioꝝ improperium xp̄i. Heb. xi.
Unde Cryſ. dicit. Uere nō habet ſuper ter
ram qd̄ amet: qui donū celeſte guſtauerit.

Tertio extinguit amorē domeſticū. i. parē
tū. Ideo dicit. Et neſciui. Deut. xxxiij. Qui
dixerunt patri ſuo ꝛ matri ſue: neſcio vos. ꝛ
fratrib⁹ ſuis ignoro illos: ꝛ neſcierūt filios
ſuos. Hij cuſtodierūt eloquiū tuū. Iſtum a
morē domeſticū extinxit in btō Laurentio
ignis diuinus: quia patriā ꝛ parētes ſuos q̄
erāt in hyſpania deſeruit. Et ob amorē p̄nci
pum apłoꝝ Romā cū btō Sixto perrexit.
in hoc ſimilis Abrahe qui egreſſus de ter
ra ꝛ cognatione ꝛ domo patris ſui venit in
terram quam monſtrauit ſibi deus. Gene.
xij. Quarto extinguit amorem proprium
ꝛ priuatū. Ideo dicit. vt iumentū factus ꝛc.
Qui eñi ſeipſos deſpiciunt propter xp̄um
ſunt iumentum xp̄i. quoniā amor diuinus
animā deo cōiungit. i. Coꝝ. vi. Qui adheret
deo vnus ſpūs eſt cum eo. Iſtum amorem
priuatū extinxit in beato Laurentio ignis
diuinus: q2 deū ſuper om̄ia dilexit. Treno
rum p̄mo. c. De excelſo miſit ignē in oſſibus
meis ꝛ erudiuit me. ꝓpter qd̄ btūs Sixtus
in papam electus ꝛ coronatus ipſum fecit
ſuum archidyaconū: ꝛ ordinauit: poſt quē
in Romana ſede archidiaconus non ſurre
xit. Et ſic patet.

Quarto deus ab eterno

deſtinauit in corde ſuo beati Laurētij diſpē
ſationē. Sciendū q̄ btūs Laurentius ha
buit quadruplicem diſpenſationē. Prima
fuit predicationis. nā predicator gratioſus
extitit: q2 ſub perſecutiōe decij Ceſaris mul
ta milia gētiliū ſua predicatione cōuertit: q̄
tamē martyrio coronati ſunt. i. Coꝝ. ix. Diſ
penſatio mihi credita eſt vt euangeliū pre
dicans lucrifacerem eos q̄ ſine lege erāt. Et
quantū ad hoc aſſimilat̄ auro. Quādo enī
lamina aurea ſubducta debet malleādo cū
argento incorporari. neceſſe eſt a tribus ma
xime precaueri. ſ. a puluere. vento. ꝛ humo
re. Conſimiliter ſi aurum caritatis debet ad
iungi cū argento ſonore predicationis. opor
tet precauere a puluere terrene cupiditatis
Unde ꝓſper libro de vita contēplatiua. vt
habetur. i. q. ij. ca. ſacerdos. dicit ſic. Apoſto
lus tamen qui ſic euangeliū dei predicauit
vt neceſſaria ſibi ſuis manibus miniſtraret.
de ſe cōfidenter loquit̄. Ego autem nullo ho
rum vſus ſum. Et quare dixerit. Secutus a
perit dicens. Expedit mihi magis mori q̄
vt gl̄iam meam quis euacuet. Euacuari di
cit gl̄iam ſuā ſi ab eis q̄bus predicabat vo
luiſſet accipere vite temporalis expenſam.
Nolebat quippe in preſenti laboris ſui fru
ctum: ſed in futuro recipere. hec ille. Opor
tet etiam precauere a vento humani fauo
ris ꝛ mūdane ambitionis. In hoc ſequens
humilitatē xp̄i. q̄ poſtq̄ predicauit apoſto
lis miſteriū regni dei: lauit pedes eoꝝ. ꝛ bea
tus Laurentius poſtq̄ euāgelizauerat pau
peribus regnum dei eorum pedes lauabat.
Oportet etiam precauere humorem noxiū
proprij amoris ne in vacuum gratiam dei re
cipere videatur. Et hoc fecit btūs Lauren

tius per om̄imodam ſui dedicationem ad
deum ſicut fecit Noe qui interpretaẜ dedi-
cans ⁊ ſignificat illos qui ſe totaliter deo de
dicant.⁊ inuenit gratiam coram dn̄o. Gen̄.
vi.⁊ per iugem dei memoriā.ſicut fecit Tho
bias.qui quia memor fuit dei in toto corde
ſuo non in parte dabat ei dn̄s gratiaꝫ. Tho
bie i. Et per ſollicitaꝫ ſui cuſtodiam. Secū
da fuit gratie. Eph.iij. Audiſtis diſpenſatio
nem gratie q̄ mihi data eſt in vobis.nā gra
tiam quā btūs Laurentius a deo acceperat
fideliſſime diſpenſauit.veniens eniꝫ ad do-
muꝫ cuiuſdam vidue q̄ multos xp̄ianos in
domo ſua abſconderat:quā lōgus dolor ca-
pitis detinebat liberauit eaꝫ per ſuā manuū
impoſitionē. Rurſus eadeꝫ nocte in domū
cuiuſdam xp̄iani veniens quēdam cecū ibi
dem reperit.⁊ facto ſigno crucis eum illumi
nauit. Tertia fuit rei tēporalis. vn̄ Proſp
vt habeẜ.xij.q.i.ca.expedit.dicēs ſic. Expe-
dit facultates eccleſie poſſideri.⁊ ꝓprias ꝑ
fectionis amore contemni. Non em̄ ꝓprie
ſunt ſ; cōmunes eccleſie facultates. hec ille.
Que debent pauperibus diſtribui.vt ſubue
niatur eoꝝ neceſſitatibus. Sicut habeẜ.xij.
q.ij.capi.aurum.⁊ cap.gloria epiſcopi. Hoc
aūt attendens btūs Laurētius theſauros
eccleſie quos tradidit ei btūs Sixtus eccle-
ſijs ⁊ pauperibus fideliter diſpenſauit.iuxta
illud pſal. Diſperſit dedit pauperibus: iuſti-
cia eius manet in ſeculū ſeculi. Ipſe em̄ diſ-
perſit:q: pluribus ꝯdiuiſit ⁊ nō vni. Diſper
ſit ⁊ nō auare retinuit. Dedit ⁊ nō vendidit.
Dedit libere ſine ſpe mercedis:lucri: aut cō
modi:aut obſequij. Dedit nō dandum poſt
mortem dereliq̄t. Pauperibus.ſ.xp̄i.nō pa
rentibus:nō amicis:nō diuitibꝰ. Quarta
fuit ſacramentoꝝ. Vn̄.i.Coꝝ.iiij.diciẜ. Sic
nos exiſtimet hō vt miniſtros xp̄i.⁊ diſpen
ſatores miniſterioꝝ dei.btūs Laurētius ve-
lut fidelis diſpenſator ſacramenta eccleſie
magna caritate miniſtrauit. Nam cum lucil
lus cecꝰ ob nimiū ploratū ꝓmiſiſſet ſe fideꝫ
xp̄ianā ſuſcipe.iſtāter poſtulabat baptizari.
quē diligēter examinās.B.Laur.de articul
fidei.tādē ip̄m baptizauit. Statimq; q̄ cecꝰ
fuerat lumē recepit.et multi ceci veniebāt ad
eū ⁊ baptizabāẜ ab eo ⁊ illumiabāẜ. Rur
ſus baptizauit ypolitū cū familia ſua nūero
xix.preterea baptizauit Romanū militē aſ-
ferentem vrceū cū aqua.⁊ ſic pꝫ quartū.

Quinto deus ab eterno

deſtinauit in corde ſuo beati Laurentij obe
dientiam in paſſione. Nam grauiſſima ſup
plicia pertulit:vtpote quia ſuper cratem fer-
ream aſſatus fuit. Hoc genus martyrij fu-
turum in beato Laurentio premonſtratum
eſt quattuor modis. Primo in ducibus.
Unde moyſes. Leuiẜ.vi.dicitur. hec eſt lex
holocauſti cremabitur in altari tota nocte
vſq; ad mane.ignis ex eodeꝫ altari erit De
cius ceſar dixit beato Laurentio:aut ſacrifi
ca dijs:aut nox iſta in te cum ſupplicijs ex-
pendetur. Et beatus Laurentius ait. Gau-
deo plane: quia hoſtia chriſti effici merui.
ego me obtuli ſacrificiuꝫ deo in odorem ſua
uitatis.⁊ ibidem dicitur. Omne ſacrificiuꝫ
quod coquitur in clibano ⁊ quicquid in cra
ticula vel ſartagine preparatur eius erit ſa-
cerdotiſ a quo offertur. ⁊ de beato Lauren-
tio dicitur. Meruit eſſe hoſtia chriſti leuita
Laurentius qui dum in craticula poſitus
aſſaretur non negauit dominum.⁊ ideo in-
uentus eſt ſacrificium laudis. Et.ij. Parali
po.xxiiij.diciẜ ſic. Surrexerunt autem cōtra
euꝫ ſerui ſui ⁊ occiderunt eum in lectulo ſuo
⁊ mortuus eſt.⁊ ibideꝫ.xxxiiij.ca.dicitur ſic.
Aſſauerunt vaſe ſuper ignem. Dauid in pſ̄
dicit. Probaſti cor meum ⁊ viſitaſti nocte:
igne me examinaſti:⁊ nō eſt inuenta in me
iniquitas.⁊ iterum.oſſa mea ſicut cremium
aruerunt. Salomon. Eccl.vlti.dicit. Libera
ſti me a preſſura flāme que circundedit me
⁊ in medio ignis nō ſum eſtuatus. Et Can
ti.vlti. Aque multe non potuerunt in me ex
tinguere caritatem. Et Eccle.xxxviij. Va-
por ignis exurit carnes eius. Iob.xxiij.dicit
ſic. Probabit me quaſi aurū qđ per ignem
tranſit. Et.xxx cap.dicitur. Cutis mea deni-
grata eſt ſuper me:⁊ oſſa mea aruerunt ⁊c̄.
Secundo in ꝓphetis. Unde Ierem̄.treno
rū.ij.dicit. Succendit in Iacob ignem flam
me deuorantis in gyro. Ezech.xv.diciẜ. Ec-
ce igni datum eſt in eſcam.vtramq; partem
conſumpſit ignis. Propterea Laurentius
dixit ad Decium hylari vultu. Ecce miſer aſ
ſaſti vnam partem:gyra aliam ⁊ manduca
Et Naum.ij.đr. Clipeus fortiū eius ignitus
Tertio in apl̄is.vn̄ Lu.xxiiij.đr ſic. Obtu
lerūt ei partem piſcis aſſi.⁊ Iob.xij.dicitur
Niſi granum frumenti cadens in terra mor
tuū fuerit ipſum ſolum manet. Si autē ⁊c̄.
Quarto in doctoribus. Unde btūs Au-
guſtinus dicit. Laceratos artus ⁊ multa
verberū ſectione cōciſos.ſubiecto ꝑcipit ig-

ne torreret: vt per cratē ferream que iam de fer
uore cōtinuo vim in ſe haberet vrēdi cōuerſo
rum alterna mutatione mēbroꝝ: fieret cruci-
atus vehementior: ⁊ pena ꝓductior. hec ille.
Et Maximus in ſermone dicit ſic. Nō enim
frēs. b. Laurētiꝰ breui vel ſimplici paſſione
perimitur. Nam ꝗ gladio ꝑcutitur ſemel mo
ritur. Qui in flāmarum camino mergit vno
impetu liberat. Hic aūt longua et multiplici
pena cruciatur vt mors ei nō deſit ad ſuppli
cium: ⁊ deſit ad finem. Legimus beatos pue
ros in penarū ſuarū deambulaſſe flammis: et
igneos globos pedibus cōculcare. Vn̄ ⁊ be
atus Lau. nō minore gloria eſt preferēdus.
Siquidem illi in penarū ſuarum flāmis am
bulabant. Hic in ipſo ſupplicij ſui igne diſcu-
buit. Illi veſtigijs pedum conculcauerunt in
cendia: iſte laterū ſuoꝝ diffuſiōe reſtinxit. Il
li ſtantes in pena eleuatis manibus orabāt
ad dn̄m. iſte proſtratus in pena toto corpo-
re dn̄m deprecatur. Hec ille. Beatus ambro
ſius in ſermone dicit ſic. Beatum martyrem
Lauren. grano ſinapis poſſumus cōparare.
qui diuerſis attritus paſſionibus per totum
orbem gratia ſui meruit fragrare myſterij. ꝗ
antea cōſtitutus in corpore erat humilis ig-
notus ⁊ vilis. poſtea ꝙ vexatus laceratꝰ. ex u
ſtus. vniuerſis ꝑ totū mūdum eccleſijs odo
rem ſue nobilitatis infudit. Hec ille. Sed in
ſua paſſione xp̄s dedit ei quattuor cōſolatio
nes. de quibus dicit in p̄s. Nox illuminatio
mea in delitijs meis ⁊c̄. Primo cauſabatur
ex diuini amoris dulcedine cū dicit Nox illu
minatio ⁊c̄. Tunc enī nox in delitijs vertitur
quādo tribulatio amoris dulcedine ſuperat.
Vn̄ dicebat. Tormēta tua epule mihi ſunt.
Secūda cauſabat ex ſecuritate gratie. Vn̄
ſubditur. Quia tenebre nō obſcurabuntur a
te. Tunc tenebre nō obſcurant qn̄ quis in tri
bulatione poſitus ꝑ pctī caliginē nō obnubi
latur. Vn̄ ſecurus dicebat. Deū meū colo: et
ipſi ſoli ſeruio: ⁊ ideo nō timeo tormēta tua.
Tertio cauſabat ex ſerenitate conſcientie.
Cū dicit. Nox ſicut dies illuminabit. Qō ꝗ-
dez fit qn̄ tribulatio luce cōſcientie ſerenatur
Vn̄ dicebat. mea nox obſcurū nō hꝫ. ſed oīa
in luce clareſcūt. Quarto cauſabat ex certi-
tudine glīe. Ideo ſubditur. Sicut tenebre eiꝰ
ita ⁊ lumē eius. Tunc lumē eſt ſicut tenebre:
qn̄ ꝗs recipit multitudinē gaudioꝝ ſm̄ mul
titudinem paſſionū. Iſtam certitudinem ha
bebat beatus Laurentiꝰ. qui dicebat. Grās
tibi ago dn̄e q2 ianuas tuas igredi merui ⁊c̄.

Sexto deus ab eterno de
ſtinauit in corde ſuo beati Laurentij victori
am. Unde beatꝰ Augu. in ſermone dicit ſic.
Beatus Laurentius manſit in xp̄o vſqꝫ ad
temptationē: vſqꝫ ad tyrānicaz interrogatio
nem: vſqꝫ ad acerrimā cōminationem: vſqꝫ
ad peremptionem: in qua longua morte ꝗa
bene manducauerat ⁊ bene biberat tanꝙ il-
la eſca ſaginatus: ⁊ illo calice ebrius: tormen
ta nō ſenſit. nō ceſſit ⁊ in regnū ſucceſſit. hec
ille. Fuit aūt adeo ꝯſtans ⁊ fortis ꝙ nō ſolū
tormentis nō ſuccubuit. imo ex ipſis factus
eſt perfectior in timore. feruētior in amore. ⁊
iocūdior in ardore. De primo dicit Maximꝰ
in ſermōe. Extēditur ſuꝑ flāmarum ignitos
globos ⁊ ſepius verſatur in latera. ſed quā-
to plus penarū patitur: tanto amplius xp̄m
dn̄m ꝑtimeſcit. Hec ille. De ſecūdo idē Ma
ximus dicit ſic. Nouo admirationis genere.
alius illum torquet. ⁊ alij ſeuientes tormēta
perficiunt deuotiorem Laurentiuz ſaluatori
ſupplicia atrociora fecerunt. Hec ille. De ter-
tio idem dicit ſic. Cor eius tanta in fide chri-
ſti magnanimitate cōcaluit: vt deſpectis pro
prij corporis cruciatibus inſaniſſimo tortori
ſuo triūphatis eius ignibus letus illuderet.
hec ille. Sciendū ꝙ beatus Laurentiꝰ quat
tuor ignes fortiter ſuperauit ⁊ extinxit. Pri
mus fuit carnalis ꝯcupiſcentie. Nam ſeqns
beatum ſixtum ad martyriū: clamabat poſt
eum dicens. Quo ꝓgrederis ſine filio pater.
Quo ſacerdos ſancte ſine miniſtro ꝓperas?
Tu ſine miniſtro nunꝙ ſacrificiū offerre cō-
ſueueras. Quid in me diſplicuit paternitati
tue? Nunꝗd degenerez me ꝓbaſti? Experire
certe vtrū idoneū miniſtrum elegeris cui cō-
miſiſti dn̄ici ſanguinis diſpenſationem. Cui
beatus ſixtus reſpōdit. Nō ego te deſero fili
neqꝫ derelinquo. Sed maiora tibi debent ꝓ
fide xp̄i certamīa. Nos quaſi ſenes leuioris
pugne curſum recipimus te autē quaſi iuue-
nem manet glorioſior de tyrāno triumphus
poſt triduum ne ſequeris ſacerdotem leuita
De extinctione ignis carnalis cōcupiſcentie
Maximus in ſermone dicit ſic. Ecce beatus
Lau. tranſijt per ignē quo nō aduſtus inhor
ruit: ſed illuminatus effulſit. arſit ne arderet.
⁊ ne vreretur exuſtus eſt. hec ille. Secūdus
fuit ignis ardentis auaricie. Nam cū beatus
Sixtus ad decollandum duceretur. Beatus
Laurentius clamabat poſt eum dicens. No
li me derelinquere pater ſancte. quia theſau-

ros tuos iã; expendi quos tradidiſti mihi
Beatus Augꝰ in ſermone dicit ſic. Armat
gemina face homo pecunie cupidus: ⁊ veri
tatis inimicus: auaricia: vt rapiat aurū. im-
pietate: vt auferat xp̄m. Nihil optines nihil
ꝓficis humana crudelitas. Subtrahit inuē
tis tuis materia mortalis. Et Laurentio in
celum abeunte tu deficis flammis tuis. hec
ille. Tertius fuit ignis materialis flamme
Nam milites audientes theſauros Laurē
tiū tenuerunt ⁊ parthemio tribuno tradide
runt. Ipſe aūt eum Decio p̄ntauit. Cui De
cius ceſar ait. Ubi ſunt theſauri ecclie quos
apud te nouimꝰ eſſe abſconditos? Qui cū
ſibi nō r̄nderet tradidit eum Valeriano p̄-
fecto: vt vel theſauros ꝓdat. ⁊ ſacrificet ydo
lis vel diuerſis cū faciat interire ſupplicijs
⁊ tormētis. Cūq̧ nollet Laurentius votis
eius annuere, dixit Decius. Afferat lectus
ferreus vt requieſcat in eo cōtumax laurētius
Miniſtri itaq̧ eū exuūt: ſuper cratem ferre
am extendunt ⁊ prunis ſuppoſitis eū cum
furcis ferreis comprimūt. Dixitq̧ Lauren
tius Valeriano. Diſce miſer: q̇a carbones
tui mihi refrigeriū. tibi autem eternū ſuppli
cium preſtant: qr ipſe dn̄s nouit ꝙ accuſatꝰ
non negaui eū. interrogatus xp̄m cōfeſſus
ſum, aſſatus gratias ago. Et ſic p aſtantibꝰ
orans tandē emiſit ſp̄m. Unde Maximus
ait. Corporali laborabat incēdio: ſed diuinꝰ
ardor materialē reſtrinxit ardorē. ⁊ Amb.
dicit. Quāuis rex improbꝰ ligna ſubijceret:
incendia maiora ſupponeret. Tamen ſctūs
Laurentius has flāmas fidei calore nō ſen
ſit. Et Augꝰ. inquit. Superari caritas xp̄i
flāma nō potuit. ⁊ ſegnior fuit ignis qui fo-
ris vſſit: ꝙ qui intus accendit. Quartus
fuit ignis furentis inſanie. ſ. perſequentiū q̄
fruſtrata eſt. Unde Maximus ait. Supera
tis flāmarum miniſtris om̄e mūdane inſa
nie reſtinxit incendiū. ⁊ ad hoc vſq̧ diabo-
lica ꝑfecit intentio. vt ⁊ vir fidelis ad deum
ſuū gl'ioſus aſcenderit: ⁊ crudelitas ꝑſequē
tium cū ſuis ignibꝰ torpeſcat cōfuſa. Furor
em̄ gentilis accenſus craticulam parat igni
tam. vt indignationis flāmas ignibus vin
dicaret. hec ille.

Septimo deus ab eterno
deſtinauit in corde ſuo beati Laurētij p̄emi
nentiā. q̄ in quattuor manifeſtat. Primo
in miraculoꝝ operatione. ſ. in elongatiōe cu
iuſdam trabis que in fabricam eccleſie ſue
deputata erat. In refectōe calicis criſtallini
In ſuſcitatione dn̄i ſtephani iudicis roma-
ni. In liberatione Henrici imperatoris. Se
cundo in vigiliarū inſtitutione. Solus enī
inter martyres habet vigiliam. Sed vigilie
ſanctoꝝ ꝓpter multas inordinatōes. hodie
in ieiunia ꝯmutata ſūt. Mos em̄ fuit antiq̄
tus: vt in feſtiuitatibus ſctōꝝ. hoīes cū vxo
ribus ⁊ filiabꝰ ad eccliam cōuenirent. ⁊ ibi-
dem cū luminaribus ꝑnoctarēt. qr ꝟo mul-
ta adulteria in hijs vigilijs fiebant. Statu-
tū fuit vt vigilie ī ieiunia ꝯuerterent. nomē
tn̄ vetus retentū eſt. vt non ieiunia: ſꝫ vigilie
appellarent. Tertio in octauarū celebrati
one. Ipſe nāq̧ ſolus cū Stephano hꝫ octa
uas inter martyres ſicut btūs Martinus
inter cōfeſſores. Quarto in indulgentiarū
diſtributiōe. Sūmus pontifex certificatꝰ de
viſione cuiuſdā monachi: monaſterij ſancti
Laurentij rome. ⁊ de cingulo ſibi dato p be
atum Laurentiū. ad cuiꝰ tactū ſurrexit q̇dā
defunctus celebrata ſolēni miſſa dedit indul
gentiā oībus vere penitentibꝰ ⁊ cōfeſſis ec-
cleſiam predictā ⁊ oēs ecclīas per totū orbē
dedicatas. in honorē ſancti Laurētij: quar
ta feria deuote viſitantibꝰ indulgentiā quat
tuor ānoꝝ ⁊ quattuor quadragenarum ad
laudem ſancti ſui. Amen.

In feſto aſſumptionis glorioſe vir-
ginis Marie. Sermo. xlvi.

m Aria optimā partē
elegit Lu. x. ⁊ in euāgelio p̄ntis
ſolēnitatis. Damaſ. in ſmone
hodierno dicit ſic. hodie ꝟgo celeſti tēplo in
uehit. ſacra ⁊ aīata archa in tēplo nō manu
facto reponit. Colūba innocēs auolās ex ar
cha. i. corpe quo deū ſuſcepit pedibꝰ requiē
adinuenit. hec ille. Sup quo talē moueo q̄ō
nē. vtrū btā ꝟgo p ſui gl'ioſā aſſumptionē
obtinuerit btītudinis oīm ſctōꝝ fructuoſā
ꝑfectionē. Ad iſtā q̄ōnem r̄ndēt tres docto
res noui teſtī. Primꝰ eſt btūs Hieronī. in ſ
mone hodierno dicēs ſic. Legimus ꝙ ſepe
ad funera ſepulturaſq̧ ſcōꝝ angelos adue
niſſe ⁊ ad exeq̇as eoꝝ obſeq̇a preſtitiſſe. nec
nō ⁊ aīas eoꝝ vſq̧ ad celos cum hymnis ⁊
laudibꝰ extuliſſe ⁊ eoſdē multo lumīe ſplen-
duiſſe. Inſup ⁊ adhuc viuētes in carne ibi-
dē miri odoris fragrantiā ꝑſenſiſſe. Si igit
talia ⁊ tanta circa defunctos deꝰ dignatꝰ eſt
exhibere q̄nto magis eiꝰ genitrici in die obi-
tus ſui credendū eſt celoꝝ militiā obuiā ad-

veniſſe, eā q̄ȝ ingenti lumīe circūfulſiſſe: ⁊ vſ
q̄ȝ ad tronū gl'ie ꝑduxiſſe. Nulli dubiū ē to
tam illā celeſtē curiā ſupne hierl'm ineffabi
li leticia exultaſſe. ⁊ tūc iocūdatā fuiſſe inef
fabili claritate. tuncq̄ȝ cū iubilatione cōgra
tulaſſe hec ille. Secūdus eſt btūs Bernar
dus in ſermone hodierno dicēs ſic. Vere in
plenitudine ſctōꝝ detentio ei⁹ cui nunq̄ȝ de
fuit fides pr̄iarcharū. nec ſp̄us ꝓphā ſrū nec
zel⁹ apl'oꝝ: nec ꝯſtātia martyꝝ: nec ſobrietas
ꝯfeſſoꝝ nec caſtitas v̄ginū: nec fecūditas ꝯiu
gatoꝝ: nec puritas āgeloꝝ. h̄ ille. Intrm̄ ei fu
it ꝑ nimia gr̄e plenitudine pōderoſa q̄ſi ip
ſa ſola in vna ſtatera pōderet: ⁊ ceteri ange
li ⁊ oēs ſancti tā veteris q̄ȝ noui teſtamēti i
ſtatera alia ponerent. ipſa pre nimia gr̄e ab
undantia amplius pōderaret: q2 oēs ḡtias
quas alij habuerūt ꝑticulariter. ipſa habuit
vniuerſal'r. iō ipſa eſt lucerna ciuitatis ſuper
ne: qd̄ notat cū d̄r. Maria. i. illuminatrix. vn̄
illud qd̄ d̄r de xp̄o pōt etiā de ea dici. Apoc.
xxij. Lucerna. ſ. illius ciuitatis ſupne ē agn⁹
Silr̄ lucerna eiuſdē ciuitatis eſt btā v̄go
Maria. Vn̄ Bern̄. dicit. Marie pn̄tia tot⁹
illuminat orbis: adeo vt ⁊ ipſa ſupna ciui
tas claritate rutilet. v̄ginee lāpadis illuſtra
ta fulgorib⁹. hec ille. Tertius ē btūs Tho
mas tertia pte. q. xxvij. arti. v. dicens ſic. In
rebus naturalib⁹. Primo q̄dem eſt ꝑfectio
diſpōnis. puta cū materia eſt ꝑfecte diſpoſi
ta ad formā Secūdo aūt eſt ꝑfectio forme
q̄ eſt potior. Nam ⁊ ipſe calor ꝑfectior eſt q̄
ꝓuenit ex forma ignis q̄ȝ ille q̄ ad formam
ignis diſponebat. Tertio aūt eſt perfectio fi
nis ſicut cū ignis h̄ȝ ꝑfectiſſime ſuas quali
tates cū ad locū ſuū ꝑuenerit. ⁊ ſil'r in btā
v̄gine fuit triplex ꝑfectio gr̄e. Prima q̄dē
quaſi diſpoſitiua ꝑ quam reddebat idonea
ad h̄ q̄ eſſet mater xp̄i. ⁊ h̄ fuit ꝑfectio ſan
ctificationis Secūda aūt ꝑfectio fuit in btā
v̄gine ex pn̄tia filij dei in vtero eius incarna
ti. Tertia aūt ꝑfectio eſt finis quā h̄ȝ in gl'ia
q̄ aūt ſcd̄a ꝑfectio ſit potior q̄ȝ ꝑma: ⁊ ter
tia q̄ȝ ſcd̄a. p̄ȝ per ordinē ad bonū. Nam pri
mo in ſua ſctificatiōe adepta eſt gr̄am incli
nantē eā ad bonū. In ꝯceptione aūt filij dei
ꝯfirmata eſt ei gr̄a ꝯfirmās eā in bono. In
ſui vero gl'ificatione ꝯſummata eſt ei⁹ gr̄a
ꝑficiēs eā in fruitōe oīs boni. hec Thomas
Sciendū q̄ btā v̄go eſt imꝑatrix ⁊ regina
celi ꝓpter q̄ttuor. Primo rōne ꝓpinquitatis
Nam inter xp̄m ⁊ btām v̄ginē eſt ꝓpinqui
tas filiationis deſponſationis ⁊ maternitatꝫ
Eſt eñ filia dei. pſ̄. Ipſe fundauit eā altiſſi

mus. Ideo h̄ȝ ad ipſā ꝑ paternū affectū. pſ̄.
Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊c̄. vſq̄ȝ.
qm̄ ipſe eſt dn̄s deus tu⁹. Eſt etiā ſpōſa dei
Joh. iij. Qui h̄ȝ ſponſam ſponſus eſt. xp̄us
aūt eſt ſponſus. pſ̄. Ipſe tanq̄ȝ ſponſus ꝓ
cedens de thalamo ſuo. Ideo ad ipſam ha
bet amorem ſincerū. Sapi. viij. Hanc ama
ui ⁊ exquiſiui a iuuentute mea ⁊ queſiui eā
mihi ſponſam aſſumere. ⁊ amator fact⁹ ſū
forme illius. ⁊ etiam mater dei. pſalmi. Ho
mo natus eſt in ea. Iō ſup ipſum habet ma
terne auctoritatis imperium. Et poteſt ſibi
tanq̄ȝ mater filio imperare. hoc ſignatur. iij.
Regum. ij. Ubi Berſabee mater Salomo
nis imperauit ei dicens. Petitionem vnam
peto a te ne confundas faciem meam. Tūc
eñ faciem ſuam confunderet quando illud
quod petit denegaret. Ideo rex ſibi reſpon
dit. Pete mater mea. Neq̄ȝ enim fas eſt vt
auertam faciem meam a te. Secundo ra
tione dignitatis. Pſalmi. Aſtitit regina a
dextris tuis in veſtitu deaurato circunda
ta varietate. vbi dignitas beate virginis de
claratur quo ad tria. Primo quo ad locū
cum dicitur. Aſtitit regina a dextris tuis.
Hoc ſignatur. iij. Regū. ij. vbi dicitur. Po
ſitus eſt tronus eius que ſedit ad dexteram
eius. Secundo quo ad habitum. cum dici
tur. In veſtitu deaurato. Apocal'. xix. Uxor
agni preparauit ſe ⁊ datum eſt ei vt coope
riat ſe byſſino ſplendido ⁊ candido. Pro
uerbioꝝ vlti. Byſſus ⁊ purpura indumen
tum eius. Pſalmi. Myrra ⁊ gutta ⁊ caſia
a veſtimentis tuis. Super quo dicit gloſa.
Hic laudat propheta ſponſam ab ornatu.
his autem aromatibus odor virtutum aſſi
gnatur. qui odores nuptiali gaudio adhibē
tur vt in nuptijs fieri ſolet. habent autē iſte
ſpecies aromatice has ꝓprietates. Myrra
eñ eſt amara ⁊ cōſeruat carnē a putredine
⁊ vermes expellit. ⁊ iō myrra ſignificat car
nis mortificationē: que licet ſit carni ama
ra: tn̄ ꝯſeruat a putredine luxurie: ⁊ expellit
vermes male ꝯcupiſcentie. ⁊ ſic caſtitas cu
ſtodit. gutta expellit oēs inflaturas ⁊ tu
mores. ⁊ iō ſignat humilitatē q̄ cordis duri
ciā curat. Caſia in aquoſis loc̄ naſcit ⁊ cre
ſcit ⁊ ſignat pietatē q̄ naſcit in cordib⁹ illoꝝ
q̄ ſunt cōpaſſibiles ⁊ deuoti. Iſte tres ſpēs
aromatice. i. virtutes ſ. mirra caſtitatis. gut
ta humilitatis. ⁊ caſia pietatis. excellētiſſi
me in btā virgine fuerūt. Eius eñ v̄ginitas
fuit odorifera āgelo. hūilitas deo. pietas to
ti mūdo. h̄ veſtimētū eſt aureū quo ad ꝑcio

ſtatē ⁊ fulgorē. Tertio quo ad obſequiū fa
muloꝝ. cū dr̄. circūdata varietate. ſ. āgeloꝝ ⁊
ſctōꝝ vniuerſitate q̄ oēs btē marie ꝟgini fa
mulant̄. vñ Gilbert⁹ epūs ⁊ martyr in ſuis
omel. dic. Sol⁹ dñs ieſus xp̄s pōt ipam ma
gnificare quatenus ab ipſius maieſtate lau
dem accipiat ⁊ honorem. angelicis ſtipata
choris, archangeloꝝ vallata turmis. throno
rum hincinde poſſeſſa iubilationibus domi
nationum circūcincta tripudijs. principatuū
circūſepta obſequijs. poteſtatum amplexata
plauſibus. virtutū gyrata honoribus. cheru
bin circūſtātiata hymnificatōib⁹. Seraphin
vndiq̄ poſſeſſa ineffabilibus cantionibus.
Apoſtolorum ſplendidiſſimus ordo ineffa
bili laude ipam extollit. Martyrū exercitus
oīmode ſupplicat dn̄e tante. Cōfeſſoꝝ mul
titudo innumerabilis cōtinuuꝫ ſibi perſonat
canticū. Virginū candidiſſima contio iugeꝫ
choream ad ſuā celebrat gloriam. Inuite eti
am ſibi infernus vlulat ⁊ pcaciſſimi demo
nes conclamant. hec ille. Tertio rōne pote
ſtatis. Ipſa em̄ tanq̄ imperatrix angelos in
miniſteriū mittit: ⁊ ſecreta palatij celeſtis eiſ
cōmittit. Vñ Bern. in quodā ſermone dicit
ſic. Perſuadet immo cōpellit nos celſitudo
tua credere vt regno filij tui beatiſſima virgo
Maria ita imperioſe principeris q̄ per an
gelorum miniſteria tuis ſepe deuotis ſubue
nias. Si em̄ angelus angelum mittit cōfidē
ter debet credere xp̄iana deuotio q̄ impera
trix angeloꝝ tanto magis habet angelos ad
obſequiū q̄to differentius pre illis nomē he
reditauit. Si enim Joſue dux iſrael iuſſit ſo
lem ſtare quomodo nō omnia ſydera ad nu
tum imperatricis glorioſe diſcurrunt. Si che
rubin ⁊ ſeraphin de fonte bibentes inferiori
bus angelis quedam archana reuelant: quā
to magis glioſa virgo de occultis filij ſui am
plexu eius deguſtato. myſteria angelis ſuis
copioſius effundit. hec ille. Etiam demones
tanq̄ proditores de palatio celeſti expellit.
Vñ Fulbertus Carnotenſis epūs dicit ſic.
Maria mater mīe materna dignitate facta
eſt ⁊ erga ſuperos imperioſa charitate ⁊ ſu
per inferos ꝑ diſtrictionē. vbiq̄ pma. vbiq̄
magnifica. cui certe ꝓpriuꝫ eſt ⁊ angelos ſā
ctos in miſterium mittere. ⁊ ad bn̄placitum
ſuū inferoꝝ pacta ceſſare. Hec ille. Quarto
rōne auctoritatis. Tantā em̄ auctoritatē ha
bet in celeſti palatio q̄ oībus alijs ſanctis o
miſſis ad ipſam licet ab omni grauamie ap
pellare. Primo ſiquis grauat̄ a diabolo ad
ipſam appellare pōt ſicut ad imperatricem.
Exemplū de Theophilo depoſito a vicedomi
natu ab epo ſuo. Qui deſperatus diaboli ſer
uum ſe fecit. cyrographo propria manu ſcri
pto ⁊ dyabolo tradito. Tandem in ſe reuer
ſus ⁊ penitens ad reginā celi appellauit. ⁊ ip
ſa omīa irritauit. cyrographū Theophili red
di iuſſit ⁊ veniā ⁊ grām eidem promeruit.

Secūdo ſi quis grauatur a tyranno ad ip
ſam appellare poteſt. ſicut ad reginā mūdi.
Exēplum de Baſilio cui Julianus apoſtata
vadens ad pliūm cum minatus fuiſſet q̄ in
reditu ſuo ciuitatem eius deſtrueret. Sanct⁹
Baſilius ad beatam virginem appellauit.
Que militē quendā nomine Mercuriū ſuſ
citauit qui ſup equū aſcendēs ⁊ ad Julianū
pgens lancea in eū directa ipm̄ occidit. Vñ
Gilbertus dicit ſic. Veniant ad btām Ma
riam iuſti cū baſilio effectū celerem pcepturi
veniāt ⁊ petōres cū theophilo in auxiliū ma
riam adepturi. Hec ille. Tertio ſi qs grauat̄
a corpe ꝓprio ad ipſam appellare pōt. ſicut
ad reginā. Exemplum de Maria egyptiaca
q̄ multo tēpore carnali cōcupiſcentie inſerui
uit tandem ad btām virginē cōfugit ⁊ appel
lauit. ⁊ ſic cōcupiſcentiam vicit ⁊ caſtitatem
ſeruauit. Quarto ſiquis grauatur a iuſticia
dei ad ipſam appellare poteſt. ſicut ad impe
ratricem. Exemplum habetur Heſter. ij. Cū
enim rex Aſſuerus iudeis eſſet iratus regi
na Heſter ad eum placandum acceſſit. Cui
rex dixit. Etiam ſi dimidium regni mei petie
ris dabo tibi. Iſta eſt beata virgo cum qua
deus diuiſit regnū ſuum. Nam cum deus ha
beat iuſticiam ⁊ miam: iuſticiaꝫ ſibi retinuit.
⁊ beate virgini marie miſericordiā ꝯtribuit.
ideo ſiquis grauat̄ a foro iuſticie dei appel
let ad foruꝫ mīe dei. Heb. iiij. Adeam⁹ cū fi
ducia ad thronū grē vt miaꝫ cōſequamur et
grām inueniam⁹ in tpe oportūo. Et cū btā ꝟ
go ſit thron⁹ mīe dei q̄ ſuperexaltat iuſticiā dei,
Ideo maria optimā partem elegit.

Maria optimā partem elegit.
- Legis diuinalis.
- Legis naturalis.
- Legis ꝓphetalis.
- Legis ſapientialis.
- Legis ſpūalis.
- Legis finalis.

Primo Maria elegit opti
mā ptēꝫ leg̃ diuinalis. Sciēdū q̄ i lege diuinalē
ꝯtinet̄. vij. mirabilia q̄ btā ꝟgo pfectiſſime hūit

Primo ignis eternꝰ. Heb. xij. Deus noſter
ignis cōſumēs eſt. Sicut em̄ ignis nullā per
mixtionē patiť ꝑpter ſui puritatē, ſed alia pu
rificat: ſic deus eſt tante puritatis ꝙ nullā im
ꝑfectionē in ſe recipit: ſ; potiꝰ alia ꝑficit. Hic
ignis in ventre virgīs. ix. mēſibus habitauit:
quo tota fuit inflāmata, q̄m totā ipam diui-
nus amor impleuit. Hiero. Mariā totā im-
pleuerat ſpūſſanctꝰ, totā incaluerat diuinꝰ a-
mor. ita vt in ea nihil eēt ꝙ mūdanꝰ violaret
affectꝰ. Et ſicut aurū ad p̄ntiam ignis lique-
ſcit. ſic aīa btē virgīs ad p̄ntia; ignis diuini
tota liq̄facta fuit. Cant. v. Aīa mea liq̄facta
eſt. Vn̄ ſctūs Odilio dicit ſic. Credimus eā
gaudijs interfuiſſe aſcēſionis dn̄ice, ⁊ in die
penthecoſtes cū aplīs ſpm̄ſanctū accepiſſe.
quā cōſtat a cōceptiōe xpi pleniſſime habuiſ
ſe. Ipſa em̄ diuinū ignem ⁊ ſpm̄ ſctm̄ habuit
ꝑ deuotā orationē. Act. i. Hij omēs erāt per
ſeuerantes in orōne cū Maria matre Jeſu.
Bern̄. ſupmiſſus eſt dicit ſic. Ingreſſus eſt
angelus ad eā. quo ingreſſus? Puto ꝙ in ſe-
cretariū pudici cubiculi: vbi fortaſſis illa clau
ſo ſup ſe oſtio patrē ſuū orabat in abſcōdito
ſolēt nimirū angeli aſtare orātibꝰ ⁊ in eis de
lectari quos vident in orōne puras manꝰ le-
uare. hec ille. Preterea igne; diuinū obtinuit
ꝑ ꝓfundam humilitatōem. ps. Qui emittis
fontes in cōuallibꝰ. i. grām ꝑſtas humilibus
q̄ maxie fuit hūilitatis. Luce. i. Reſpexit hu
militatē ancille ſue. Vn̄ Petrꝰ Rauēnas. ſup
miſſus eſt. dicit ſic. Ecce quam vocauit ange
lus dn̄am. ipſa ſe cognoſcit et fateť ancilla;.
quia deuotus animꝰ infuſis beneficijs creſcit
ad obſequiū ⁊ augetur ad grām. nō ad ſuper
biam pertumeſcit. nō ad arrogantiam ꝓſilit
Hec ille. Rurſus ignē diuinū ꝓmeruit ꝑ pu
rificationem. ps. Cor mūdu; crea in me deꝰ:
⁊ ſpiritū rectū innoua in viſceribꝰ meis. quā
purificationē ipa hūit cū deꝰ pr̄ ipa; ſctificā
uit ps. Sctificauit tabernaclm̄ ſuū altiſſimꝰ
ſ. i ꝯceptōe ſua: ⁊ i ꝯceptōe xpi Luc̄. i. Spūſ-
ſctūs ſupueniet in te. Anſel. Decebat vt illiꝰ
hoīs ꝯceptio. i. Jeſu xpi ⁊ ea m̄re fieret: q̄ ea
puritate niteret: qua maior ſub deo neq̄t in-
telligi. Itē ignē diuinū hūit ꝑ trāq̄llā mētē de
uotiōe;. ſic xp̄s dixit aplīs. Luc̄. vl. Sedete ī
ciuitate donec induamini v̄tute ex alto. ſedete. i.
a ſuperfluis curis quieſcite. hanc vacationē
habuit q̄ i ſuo thalamo clauſa mā ſit. Bern̄.
ſuper miſſus eſt. dicit ſic. Non eſt ſuſpicādū
ꝙ angelus apertū inuenerit oſtiū marie: cui
nimirū in ꝓpoſito erat. frequētias hoīm fu
gere. colloquia vitare, ne vel orātis ſilentiu;
turbareť vel cōtinentis caſtitas turbareť.
hec ille. Secūdo i lege diuinali ꝯtineť ſplē
dor diuinꝰ. Heb. i. Qui cū ſit ſplendor glīe.
Hic em̄ ſplēdor. ix. mēſibus in ea habitauit
q̄ eā totam ſplendidam fecit ⁊ illuminauit.
Apo c. xij. Signū magnu; apparuit in celo
mulier amicta ſole. i. ſplēdore. Nam ipſa di-
cit illud. Eccl. xxiiij. Penetrabo inferiores
ꝑtes terre, ⁊ inſpiciā oēs dormiētes: ⁊ illu-
minabo oēs ſperātes in dn̄o. Ipſa em̄ illu-
minat obſcuros ad expellēdū tenebras pec-
cati. ipſa etiā illumiat negligētes ⁊ tepidos
Juxta illud. Eph. v. Surge q̄ dormis ⁊ exur
ge a mortuis ⁊ illuminabit te xp̄s. Ipſa etiā
illuminat in deo ſperātes ⁊ ſibi deuotos cō-
ſeruādo in lumie grē dei. Tertio in lege di
uinali ꝯtineť theſaurꝰ ſapie. Col. i. In quo
ſunt oēs theſauri ſapie ⁊ ſcie dei abſconditi
Hic theſaurus ſapie fuit in ventre virginis
ix. mēſibꝰ q̄ eā ſapiētiſſimā fec. Bern̄. Quid
de deo nō ſapiebat: in qua dei ſapīa latebat.
Nam angelꝰ neſciuit explicare modū incar-
natiōis xpi. ſ; ſolū illō nūciauit. Bern̄. Spi
ritusſctūs ſuꝑueniet. i. ſup angelos ⁊ omēm
creaturā in te veniet. ⁊ iō me nō interroges
q; ſup̄ me eſt ⁊ ad illud nō potero. Aſcēde
g̊ tu ⁊ ne ſteteris inter angelos: q; paululū
cū ꝑtranſieris eos inuenies que; diligit aīa
tua. modū q̊ de ſpūſctō ꝯcipies dei v̄tus eſt ⁊
dei ſapīa. Xp̄s in ſuo ſecretiſſimo cōſilio ſic
obūbrādo ꝓteget ⁊ occultabit: vt tm̄ ſibi no
tus habeať ⁊ tibi. Scies vtiq;: ſed illo do-
ctore quo auctore. Non em̄ doceri pōt niſi a
donāte, nec poteſt addiſci niſi a ſuſcipiente.
Quis em̄ excepta fortaſſis illa que hoc ſola
experiri meruit intellectu capere poſſit. qua
liter ille ſplēdor inacceſſibilis. v̄gineis ſe vi
ſceribus infuderit. Et forte dictum eſt, obū-
brabit tibi: q; qō ſola per ſe trinitas in ſola
⁊ cum ſola virgine voluit operari. ſoli datu;
eſt noſſe. cui ſoli datū eſt experiri. ac ſi dicat
angelus. Quid a me requiris: qō in te mox
experieris: hec ille. Quarto in lege diuinali
ꝯtineť fons miſericordie. Gen̄. ij. Fōs egre
diebať de loco voluptatis. Hic fons perue-
nit ad nos ꝑ beatā virginē ſicut per aquedu
ctum. Eccl. xxiiij. Ego quaſi aqueductꝰ exi-
ui de paradiſo: ⁊ de delitijs miſericordiaru;
dei. Per iſtū aqueductū fluūt aque grāru;
de celo in mūdū. Vnde ſequiť. Dixi rigabo
ortū plātationū mearū. Bern̄. Aqueductꝰ
eſt Maria, cuiꝰ nimirū ſummitas inſtar ſca

le Jacob celos tangit:imo etiā tranſcendit
vt illū aquarū fontē que ſup celos ſūt attin
gere poſſit. Natus eſt fons vſqꝫ ad nos. qꝛ
deſcendit illa celeſtis vena per aq̄ductū. nō
tm̄ fontis copiā nobis exuberās: ſꝫ ſtillicidia
grē cordibus mentis attentis alij q̄dem plꝰ
alij minus accipiūt. Plus eq̄dem aquedu-
ctus: vt ceteri de plenitudine nō plenitudinē
ipſam accipiāt. Aqueductus eſt Maria q̄
plenitudinē fontis de corde patris accepit:
⁊ nobis illum nō ꝓut eſt: ſꝫ ꝓut capere pote
ramus edidit. Quomodo hic noſter aque
ductus fontē illū attingit tā ſublimē: Quō
putas niſi vehemētia deſiderij: feruore deuo
tionis: puritate orōnis. Quō maieſtatē at-
tingit inacceſſam niſi pulſando: petēdo: que
rendo. hec ille. Quinto in lege diuinali cō-
tinet niueus candor. Sapi. vij. Candor eſt
enī lucis eterne ⁊ ſpeculū ſine macula. Hic
cādor puritatis refulſit in btā virgine. Can
ti. iiij. Tota pulcra es amica mea: ⁊ macula
nō eſt in te. Cuiꝰ puritas nō eſt paſſa vllam
impuritatem ſibi ꝑmiſceri. Sap. vi. Nihil in
quinatū in illā introiuit. Non enī ſibi ſe imi
ſcuit pctm̄ originale qꝛ fuit i vtero a ſpūſctō
ſctificata: nec aliq̄d mortale qꝛ fuit pr̄is po-
tentia roborata. nec aliq̄d veniale: qꝛ fuit a
ſplēdore filij illuſtrata. nec aliq̄d actuale: q̄a
fuit ab igne ſpūſſancti inflāmata. Vn̄ q̄uis
eſſet pulcerrima a nullo tn̄ vnq̄ potuit ꝯcu
piſci. qꝛ eiꝰ puritas alioꝝ corda medullitꝰ pe
netrabat. ⁊ in eis oēs motꝰ illicitos extigue
bat. Hieronī in ſmone de aſumptiōe dicit ſic
Jure ſole ꝓhibet amicta q̄ luci illi in acceſſi
bili ⁊ imarceſſibili videt imerſa. Neqꝫ ei ab
illa luce dicta eſt tāgi. ſꝫ opiri magis ⁊ cir-
cūfundi: ⁊ tāq̄ ipſo igne ꝯcludi. h ille. Sex
to in lege diuinali cōtinet diuinꝰ odor. de q̄
dr̄. Eccl. xxiiij. Ego q̄ſi vit fructificaui ſuaui
tatē odoris. hic odor fuit in btā v̄gine. Ecc.
xxiiij Sic cynamomū ⁊ balſamū aroatizās
odorē dedi. Naꝫ cynamomū q̄ñ eſt bonuꝫ ⁊
laudabile multiplicē hꝫ v̄tutē. ⁊ maxime va
let ꝯtra vulnera labioꝝ. Que aūt ſunt vulne
ra labioꝝ niſi pctā locutionū. iſta locutionū
vulnera ſanat v̄go btā ex ſua locutōe mode
rata. Oīa enī v̄ba ſua fuerūt vulnerū no-
ſtrorum medicina ⁊ noſtrarum locutionuꝫ
exempla. Ipſa enim fuit diſcreta in queren
do quando dixit. Quomodo fiet iſtud quo-
niam virum non cognoſco. Fuit humilis in
obediendo quādo dixit. Ecce ancilla domi-
ni fiat mihi ⁊c̄. Fuit curialis in ſalutando.
quando ſalutauit Elizabeth. Fuit grata in
regratiando quando beneficia dei recogno
ſcens dixit. Magnificat anima mea domi-
num ⁊c̄. Fuit modeſta in reprehēdēdo: quā
do dixit. Fili quid feciſti nobis ſic ⁊c̄. Non
enī eū maledixit: vel turbata increpauit: ſed
cum modeſtia corripuit. Fuit pia in compa
tiendo: quando compaſſa eſt ſponſo cui vi-
num defuerat. Ideo dixit. vinum non ha-
bent. Fuit ſapiens in conſulendo quando
dixit miniſtris. Quodcūqꝫ dixerit vobis fa-
cite. Canti. i. Curremus in odorem vnguen
torum tuorum. Et Eccle. xxiiij. dicit de ſe.
Quaſi balſamum non mixtum odor meus
Eſt autem balſamum frutex duoruꝫ cubito
rum in quantitate. ſimilis vitiin ſtipite. In
folijs autem ſimilis rute. Unde poteſt dice
re illud. Geneſ. xl. Videbam coram me vi-
tē in qua erant tres ꝓpagines creſcere pau
latim in gēmas ⁊ flores ⁊ vuas matureſcere
Per vitem intelligitur chriſtus. Johis. xv.
Ego ſum vitis vera. per tres ꝓpagines in-
telliguntur tres diuine perſone. Nam in vte
ro virginis fuit chriſtus velut vitis: ad cuius
incarnationeꝫ conuenerunt: pater qui hanc
incarnationem fecit. filius qui incarnatus ē
ſpiritusſanctus cuius virtute chriſtus incar
natus eſt. In chriſto fuerunt tria. ſcꝫ natura
diuina. anima. ⁊ caro. velut gemme. flores.
⁊ vua. Septimo in lege diuinali cōtinetur
ſuauis dulcor. Eccle. xxiiij. Spiritus meus
ſuper mel dulcis: ⁊ hereditas mea ſuper mel
⁊ fauum. Hic dulcor fuit in beata virgine.
Canti. ij. Fructus eius dulcis gutturi meo.
Sicut enī Petrus xp̄i in tranſfiguratiōe tā
ta iſtius fructus fuit plenus dulcedine q̄ in
de nolebat diſcedere. pſal. Guſtate ⁊ vide
te quoniam ſuauis eſt dominus. Et Dauid
q̄ magna multitudo dulcedinis tue domi-
ne. Sic beata virgo in chriſti conceptio-
ne mira ſuauitate fuit repleta. vt omnibus
memoriam ſuauitatis ⁊ dulcedinis ſue eru
ctauerit. Bernardus. Copioſiſſima caritate
virgo Maria ſapientibus ⁊ inſipientibus
debitricem ſe fecit. omnibus miſericordie
ſinum aperuit vt de plenitudine eius acci-
piant vniuerſi. captiuus redemptionē. eger
curationem. triſtis conſolationem. peccator
veniam. iuſtus gratiam. angelus leticiam.
deniqꝫ tota trinitas gloriam. filij dei perſo-
na carnis humane ſubſtantiam. vt non ſit
qui ſe abſcondat a calore eius. hec ille.
Quia vero beata virgo meruit eſſe mater

dei ⁊ theſauraria ſecretorum celeſtium. Ideo deus pater filius ⁊ ſpiritusſanctus hodie volentes eam honorare ſuper omnes creaturas conuocatis ad conſiliuꝫ quattuor dominabus quarum diffinitione cuncta agunt: ꝓpoſuerũt. An beata virgo Maria hodie debeat aſſumi in celum cum corpore ⁊ anima.

Primo acceſſit domina iuſticia dicens. Iuſtus es domine: ⁊ rectum iudicium tuum. Cum ergo valde honores corpora ſanctorũ in terris. multo magis honorare debes corpus tue matris. In magno eniꝫ honore vis haberi crucem que chriſtum ad horam portauit. Corpora ſanctorum que fuerunt organa ſpiritusſancti. imagines pictas que ſanctos repreſentant. Ergo magis debes honorare corpus beate virginis in quo chriſtus nouẽ mẽſibus habitauit. ⁊ quod fuit ſpũſſancti organũ ⁊ chriſti ſpeciale domicilium. ⁊ totius trinitatis nobile triclinium. ⁊ in quo ymago dei illibata permanſit. in quo filius dei qui ẽ imago patris habitauit: per quaꝫ imago hominis que corrupta erat repata fuit. Similiter torum ſanctoꝝ corpora integra ⁊ illibata cõſeruas. Quorũdam vero corpora miraculorum gloria illuſtras. Quorũdam autem crebra viſitatione fidelium magnificas. Quorũdam porro ſepulcra auro ⁊ gemmis exornas. Quorũdam angelicis manibus ſepulcris preparatis exaltas. Cuꝫ ergo corpus virginis Marie non ſit minoris dignitatis: immo maioris. ideo magis debet honorari. ſ. per aſſumptionem in celum. Secundo acceſſit domina potentia: dicens illud. Augu. Si in poteſtate ſaluatoris eſt de ſanctorum capite capillum non perire. Eſt etiam ⁊ matrem ſuam in anima ⁊ corpore poſſe integram ſeruare: qḋ ſi nullus dubitet: hoc eſt eum poſſe credat. credere dubitandũ non eſt etiã eũ velle. Similiter Ionã in ventre ceti preter naturalẽ vſum ſeruauit incorruptuꝫ ſola miſcḋia. Mariã incorruptam preter naturã non ſeruabit gratia? Seruatus eſt Daniel in itempratiſſima fame leonũ. ⁊ nõ eſt ſeruanda maria dotata meritis dignitatum: quam in vita pre ceteris gratia ſui conceptus honorauit. hec Augu. Qui ex ea naſcens potuiſti virginem relinquere. ergo in morte ſingulari ſaluatione ⁊ ſpeciali gratia potes eam a putredine ⁊ puluere alienam facere. Tertio acceſſit domina bonitas dicẽs. Boni filij eſt magis parcere matri ꝙ ſibi. Tam bonus filius fuit chriſtus ꝙ in hac vita mortali, ⁊ maxime in partu magis pepercit matri ꝙ ſibi, qȝ tunc voluit matreꝫ gaudere. Iuxta illud. Dũ paris ⁊ gaudes: cantant celi agmina laudes Ipſe aũt voluit flere. Iuxta illud Sapiẽ. vij. Primã voceꝫ ſimilem oĩbus emiſi plorans. Cũ ergo poſt hanc vitã ſibiipſi pepcerit ab illa ſententia qua dictũ eſt, puluis es ⁊ in puluereꝫ reuerteris. ergo ad bonitatẽ filij ꝑtinet ꝙ matrẽ excipiat ab eadeꝫ ſñia. Iuxta illud pſ. Non dabis ſanctũ tuũ videre corruptõeꝫ

Quarto acceſſit dña ſapia: dicẽs illud prouer. ix. Sapiẽtia edificauit ſibi domũ. Sapiens aũt architectus domũ pulcrã facit intus ⁊ extra. Domus vero beate virginis etiaꝫ in vita mortali fuit tota pulcra. ⁊ interi⁹ in aĩa per puritatẽ. ⁊ exterius in corpore ꝑ virginitatem. Si ergo in hac vita ſapia dei edificauit ſibi domũ pulcrã ad eandem ſapiam ꝑtinet. etiam poſt hanc vitã nõ diminuere: ſed augere: vt ſit pulcra intus in aĩa ꝑ felicitatẽ. ⁊ extra in corpore ꝑ imortalitatem. Iuxta illud Cant. iiij. ca. Tota pulcra es amica mea ⁊c. His auditis deus pater clamauit ad beataꝫ virginem: dicens illud. Cant. ij. Surge ꝓpera amica mea columba mea formoſa mea, ⁊ veni. iam eñ yems tranſijt. imber abijt ⁊ receſſit. veni de libano ſpõſa mea. veni coronaberis. Ubi dicit Hug. de ſctõ victore. Yems ⁊ imber eſt vita mortalis q̄ tanꝙ yems ad aggrediendum bonũ eſt pigra. ad ꝑſeuerandum eſt nubila. ⁊ tanꝙ imber eſt ad malum laſciua. Beata virgo rñdit illud pſ. Tenuiſti manũ dexterã meã ⁊ ĩ volũtate tua deduxiſti me. ⁊ cũ glĩa ſuſcepiſti me. vñ Hiero. in ſmo. hodierno dicit ſic. Regina celi hodie de pñti ſeculo nequaꝙ eripit. ſecuraqꝫ de ſua inmarceſſibili glĩa. celi palatiũ ingredit vbi vna ciuitas ciuiũ ſupnoꝝ. vbi dulcis ſocietas angeloꝝ. vbi poſt labores ⁊ erũnas felix ⁊ ſuauis refectio aĩarũ. hec ille. Qua aſſumpta in ſede trinitatis ſanctiſſime collocata eſt. Unde Bern. dicit ſic. Sublimis iſta dies ⁊ ſplẽdor ſole refulgẽs in qua virgo regalis ad thronũ dei pr̃is vehit. ⁊ in ipſius trinitatis ſede repoſita. naturã angelicã ſollicitat ad videnduꝫ. hec ille. Tunc de⁹ pater poſuit coronã aureã ſuꝑ caput ei⁹ expſſam ſigno ſanctitatis. Eccl. xlv. De qua corona dr̃ Apoc. xij. In capite ei⁹ coronam ſtellarũ duodecim. Que ſunt. xij. bñficia q̄ nobis exhibet. Unde regina mũdi vocat. Iuxta illud. Aue mũdi princeps ⁊ regina.

Prima ſtella eſt lapſoruꝫ ſubleuatio Dañ. xi. Cũqꝫ corruerint ſubleuabũtur auxilio par

uulo.i.auxilio btē virginis q̄ puula dr̄ ꝓpter
ipſius humilitatē ⁊c̄. Secūda ſtella eſt ſor
didoꝝ lauatio.i.Reg.xxv. Ecce famula tua
ſit in ancillā vt lauet pedes ſeruoꝝ tuoꝝ.hec
dixit Abigail ad dauid.i.Maria ad xp̄um.q̄
vult lauare cōſcientias noſtras intellectū et
affectū a ſordibus vitioꝝ ⁊c̄. Tertia ſtella ē
cecoꝝ illumiātio.Eccle.xxiiij.Illumiabo oēs
ſperātes in dn̄o. Quarta ſtella eſt deſola
toꝝ letificatio.Cant.i. Meliora verba tua vi
no.ſ.letificando. Quinta ſtella eſt tēptato
rum adiuuatio.Eccleſi.xxiiij. Quaſi platanꝰ
q̄ habet folia ad modū ſcuti exaltata ſum iu
xta aquas.i.iuxta pplos baptizatos.Et p̄s.
eā alloquit̄ dicens. Apprehende arma ⁊ ſcu
tum ⁊ exurge in adiutoriū mihi.effunde fra.
⁊c̄. Sexta ſtella eſt obduratoꝝ mollificatō
Nume.ij. Cūq̄ ꝑcuſſiſſet Moyſes virga bis
ſilicē.egreſſe ſunt aque largiſſime. Virga eſt
beata virgo. Juxta illud. Virgo dei genitrix
virga eſt.ſilex eſt cor durū.bina ꝑcuſſio ſit qn̄
facit hoīem peccatorez declinare a malo et
facere bonū.a quo egrediūt̄ aque lachrymā
rum largiſſime. Septima ſtella eſt mortuo
rum viuificatio.Eccle.xxiiij. Jn me oīs ſpes
vite ⁊ virtutis. Octaua ſtella eſt ī aduerſis
roboratio. Eſa.xxviij. Urbs fortitudinis no
ſtre ſyon.i.beata virgo. Nona ſtella eſt vie
ſalutis demonſtratio.hec eſt colūna q̄ filios
iſrael introduxit in terrā ꝓmiſſionis.p̄s. De
dit nubē in ꝓtec.coꝝ.⁊ ignē vt luc.eis p noc.
Decima ſtella eſt in morte ꝓtectio. Eccle.
xv. Obuiabit illi quaſi mater honorificata.
Undecima ſtella eſt cōtra ignē purgatorij
refrigeratio. Jere xviij. Nunq̄d de petra agri
deficiet nix libani.i.refrigeriū de maria poſt
mortē noſtram.q d.non. Duodecima ſtel
la eſt in vita celeſti ſue p̄ſentie delectatio. Ju
dith.xv. Tu gl'ia hieruſalē.tu leticia iſrael.tu
honorificētia populi noſtri.⁊ iō eris benedi
cta in eternū. Et ſic patet quomodo Maria
optimā ꝑtem elegit.legis diuinalis.

Secundo maria optimā

ꝑtem elegit legis naturalis. Sciendū ꝙ in
ter cetera creata rōnalis creatura excellētiori
quodā mō diue ꝓuidētie ſubiacet inq̄tuz ⁊
ipā fit diua ꝓuidētie ꝑticeps.ſibi ipſi ⁊ alijs
ꝓuidens. Un̄ ⁊ in ipā ꝑticipat̄ rō eterna per
quā hz naturalem inclinationē ad debitum
actū ⁊ finē.⁊ talis ꝑticipatio legis eterne in
rōnali creatura lex naturalis dr̄. Un̄ cuz p̄s.
dixiſſet. Sacrificate ſacrificiū iuſticie.quaſi q̄
buſdā q̄rentibus q̄ ſunt opa iuſticie.ſubiūgit
multi dicūt quis oſ̄dit nobis bona. Cui que
ſtioni r̄ndens ait. Signatū eſt ſup nos lumē
vultus tui dn̄e:quaſi lumē naturalis rōnis q̄
diſcernimus quid ſit bonū ⁊ quid ſit malum
qȯ ꝑtinet ad naturalez legē nihil aliud ſit ꝙ̄
impreſſio diuini luminis in nobis. Cōtinet em̄
lex naturalis duo p̄cepta. Primū eſt negati
uum.ſ. Qȯ tibi nō vis fieri:alteri ne feceris.
Secūduz eſt affirmatiuū.ſ. Oīa q̄cunq̄ vul
tis vt faciant vobis hoīes:⁊ vos eadē facite
illis. Btā virgo elegit optimā ꝑtem huiꝰ le
gis naturalis.q2 ordinauit vitā ſuā q̄tuz ad
alios:ſc̄m iſta duo p̄cepta iuſticie. Nam pri
muz p̄ceptum ſeruauit.q2 nullum vnq̄ leſit.
Un̄ Ambro.in li.de ꝟginitate dicit ſic. Nul
lum fuit ſolita ledere oibus bene velle.maio
ribus natu aſſurgere.equalibꝰ nō inuidere.ia
ctantiā fugere.rōnem ſequi.amare virtutem
Qn̄ iſta vel vultu leſit parentes qn̄ diſceſſit a ꝓ
pinquis.qn̄ faſtidiuit humilē.qn̄ irriſit debi
lem.qn̄ vitauit inopem.hec ille. Et Hiero.in
ep̄la ad Cromatiū ⁊ helyodoꝝ dicit ſic. Hāc
iraſcentē nullꝰ vidit.hanc maledicentē nullus
audiuit. Oīs ſermo eius ita erat gr̄a plenus
vt cognoſceret̄ in lingua eius deus. hec ille.
Secūdum p̄ceptum ſeruauit q2 oibus pro
fuit quadrupliciter. Primo verbo.q2 ſocias
ſuas ſemp ad bonū informabat. Hiero. vbi
ſupra. Sollicita erat circa ſocias ſuas.ne ali
qua ex eis in aliq̄ ſermōe peccaſſet.ne aliū de
in iniurijs aut in ſupbia circa parē ſuā exiſte
ret.ſine intermiſſiōe bn̄dicebat deū.⁊ ne for
taſſe in ſalutatione ſua a laudibꝰ dn̄i tolleret̄
ſi q̄s eam ſalutabat illa ꝓ ſalute deo gr̄as r̄n
debat. Hec ille. Ab ipſa em̄ primo ꝓceſſit vt
dum ſalutant̄ hoīes ſancti deo gr̄as dicant.
Secūdo ꝓfuit obſequio.q2 tribꝰ menſibꝰ in
obſequio helyſabeth manſit. Ambro. vbi ſu
pra.ꝙ religioſa in ꝓpinquis fuerit.ſcriptura
diuina cōmemorat. Nam ⁊ humilior facta ē:
vt a deo ſe cognouit electā ⁊ ſtatim ad cogna
tam ſuā in mōtana ꝓceſſit.nō vtiq̄ vt exem
plo crederet q̄ iam crediderat oraculo.btā i
quit q̄ credidiſti.⁊ tribꝰ cuz ea menſibꝰ māſit.
Tanti aūt interuallo t̄pis nō fides q̄rit̄.ſed
pietas exhibet̄. Hec ille. Tertio ꝓfuit t̄pali
ſubſidio. Un̄ in perſona ſui dicit̄ de muliere
forti. Prouer.vlt. Manū ſuā aperuit inopi:⁊
palmas ſuas extendit ad pauperes. Nam to
tum aurū qȯ magi obtulerūt paupibꝰ tribuit
ita ꝙ poſtmodū in purificatione nō habuit
vn̄ poſſet emere agnū. Hiero. vbi ſupra. De

eſca quā de manu angeli virgo accipiebat.ip
ſa reficiebatur.q̄ vero a pōtificibꝰ accipiebat:
pauperibus erogabat. Quotidie videbant
angeli loqui ei.⁊ quaſi chariſſimi obtēpabant
ei. hec ille. Quarto profuit exemplo. quia
eius vita fuit omnibus ſanctitatis ſpecu-
lum.⁊ religionis exemplum. Ambroſius vbi
ſupra. Sit nobis tanq̄ in imagine deſcripta
vita Marie. de qua velut ex ſpeculo refulget
ſpēs caſtitatis ⁊ forma v̄tutis. Hic ſumatis
exempla viuēdi:vbi tanq̄ in exemplari ma-
giſteria ſunt ꝓbitatis expreſſa.que q̄d corri-
gere,quid effugere quid tenere debeatis oñ-
dunt. Prodire de domo neſcia niſi cū ad ec-
cleſiam cōueniret.⁊ hoc ipm cū parētibus et
ꝓpinquis domeſticis opoſa ſecuro forēſiſti
para comitatu.nullo tñ meliore cuſtode q̄ ſe
ipſa q̄ inceſſu aſpectuq̄ȝ venerabilis.nō tam
veſtigium pedis tolleretur q̄ gradum virtu
tis attolleret.hec ille. Et Hero.vbi ſup̄. In
vigilijs inueniebatur prior. In ſapīa legis eru
ditior. In humilitate hūilior. In carminibus
Dauid p̄ſtātior. In charitate gratioſior. In
puritate purior.⁊ in oī virtute perfectior. hec
ille. Quia ḡ btā virgo mūdū ſuis illumina-
bat exēplis.iō de ipa dr̄ Eccle.xxvi. Sicut ſol
oriēs mūdo in altiſſimis deo, ſic mulieris bo
ne ſpēs in ornamentū domꝰ eiꝰ. Nam ſol eſt
xp̄us.mūdus eſt beata virgo.q̄ illuminata a
deo illuminat totā eccleſiam militantē. Quō
autē btā virgo dicat mūdus oñdit Cyprianꝰ
dicens. Lego ⁊ intelligo q̄ virgo maria eſt q̄
dam mūdus intelligibilis ⁊ admirabilis.cu-
ius terra ſoliditas humilitatis.cuiꝰ mare lati
tudo charitatis.cuiꝰ celum altitudo conuerſa
tionis ⁊ cōtemplatiōis.cuius ſol ſplendor in-
telligentie.cuius luna decor mūdicie.cuiꝰ lu-
cifer fulgor ſanctitatꝭ.cuius arturus gratia ſe
ptiformis.cuiꝰ ſydera aliarū virtutū ornamē
ta pulcherrima. Hec ille. Nam ꝑfectiōes vir-
tutum quas patriarche habuerūt in lege na-
ture. Beata virgo plenius habuit.vt patet.

Adam velut primo parēti totiꝰ humani ge-
neris collata eſt a deo iuſticia originalis per
quam iuſtos homines generaret.ſed ꝑ pctm̄
hac ꝑdita:ſuā poſteritatē corrupit.⁊ ad mor
tem cōdēnauit. Beata virgo ſeruata innocē-
tia integrali vitam oīm viuentiū.ſ.xp̄m ſolē
iuſticie:ꝑ ſui obedientiā de celo traxit ad ter
ram ꝑ quē nocētes ⁊ pctōres ad ſtatuȝ ſem-
piternalis iuſticie.⁊ vitam īmortalem ꝑdu
cuntur. Uxori Noe ſimul cuȝ viro ſuo Noe
collata eſt a deo ſapīa fabricandi archam per
quā genꝰ humanū p̄ſeruatū eſt a vaſtitate di
luuij. Beata virgo mira ſapīa fabricans cor
pus humanū Jeſu xp̄o qui eſt archa ſapien-
tie dei.oēs electos in vna fide ſaluauit. Qui
extra hanc archam inuentus fuerit peribit re
gnāte diluuio falſarū doctrinarū:vt phariſei.
heretici.ſciſmatici. apoſtate. obſtinati velut
corui ex archa eiecti. Eue tanq̄ prime ma-
tri collata eſt a deo fecūditas integralis. per
quam ſine corruptiōe genꝰ humanū ꝓpaga-
ret.ſed hac ꝑdita facta eſt miniſtra ſeductio-
nis mediatrix p̄uaricatiōis ex ſe naſcituros
tranſmittens ad inferos. Beata virgo virgi-
nali fecūditate miſtrauit benedictū fructum
humano generi velut miniſtra ꝓpiciationis
⁊ mediatrix redēptiōis.ex ſua ꝓle natos di
rigens ad ſuperos. Enoch collata eſt a deo
gr̄a p̄ſeruationis. q̄ cū deo ambulans a pec-
catoribus ſegregatus.tranſlatus eſt in para
diſum. Btā virgo copioſiori ſctificatione bñ
dicta eſt a deo q̄ nō ſolū ipſiꝰ ortū ſanctifica-
uit.ſed etiā vitā deinceps ab oī pctō īmuneȝ
cōſeruauit q̄ vere fuit paradiſus terreſtris.in
quo deus ipſe tranſlatus eſt. Cant.iiij. Ortꝰ
cōcluſus ſoror mea ſponſa.ortus concluſus,
fons ſignatus ⁊c̄. Melchiſedech collata eſt
a deo gr̄a bñdictionis. Hic em̄ ſacerdos dei
ſummi obuiauit Abrahe regreſſo a cede re-
gum.⁊ benedixit ei offerens panem ⁊ vinuȝ.
Beata virgo eternā benedictionē nobis at-
tulit.generans xp̄m regeȝ ⁊ ſacerdotem qui
nobis miniſtrauit carnem ſuaȝ ⁊ ſanguinem
ſuum in ſacramentū viſibile.ſub ſpeciebus pa
nis ⁊ vini q̄bꝰ ſalubriter cōicamꝰ. Abrahe
collata eſt a deo gratia ꝓmiſſionis q̄ ꝓlis fe
cunditate dotatus miraculoſe . pater multa
rum gentium dictus eſt. Beata virgo ſuper
oēs creaturas ad ineffabile myſteriū incar-
nationis dñice vocata pariter ⁊ electa.redē-
ptoris oīm mater dicta eſt:q̄ tam excelſaȝ ꝓ-
lem genuit.ꝑ quā oīs hoīm generatio ſpūa-
lis ꝓcedit. Rebecce collata eſt a deo gratia
electionis:q̄ deo diſponente virū ſuū decepit
vt abiecto Eſau Jacob benediceret. Beata
virgo ſingulari bñficio ⁊ p̄uilegio vitā abſq̄ȝ
omni peccato ducens.peccati mortis ꝑemp
torem peperit.vite iuſticieq̄ȝ munus oībus
oñdit:qui diuinitate occulta.dyab olo eiecto
hoīem benedixit. Racheli collata eſt a deo
gratia dilectiōis.ob cuiꝰ formoſitatē ⁊ pulcri
tudinem ſeruiuit Jacob Laban.xiiij.annis.
Beata virgo mira p̄fulſit pulcritudine.que
plena fuit gratie. De qua dicit xp̄us Sapiē.

vij. Queſiui mihi hanc ſponſam aſſumere. et amator factus ſum forme illi⁹. Cui ſeruiuit ⁊ obediens fuit triginta annis. vt patȝ. Iſaac collata eſt a deo grā pdeſtinationis. qui ſua oratione ſterilitatē ab vxore ſua abſtulit. que geminos cōcepit. hic eternā pdeſtinationem impleuit. qñ volens benedicere filiū maiorē benedixit minorē. Beata virgo fecundationem ſterilis Heliſabeth edocta. meruit ſua oratione ſalutē populoꝝ concipere. ſ. Jeſum xpm gemine ſubſtantie ⁊ vnius perſone qui gentilem populum tanꝙ minorē preelegit in benedictione populo iudaico tāꝙ maiori. Jacob collata eſt gratia venerationis qui ſcalam in via poſitus attingentē celū p quā angeli deſcendebāt ad eū cōfortandū ⁊ venerandum. ⁊ aſcendebant dñmq; innixū ſcale vidit. Beata virgo p plenitudinē grē facta ē ſcala p quā deus deſcendit ad hoīem vt homo aſcenderet ad deū. quā angeli admirātes deſcendūt ad eā venerandū ⁊ eidē cōgratulandū ⁊ aſcendūt p eius aſſumptionē ad ipſam honorandū. cū xpo qui facit eam ɔſide re ſecum in celeſtib⁹. vt pȝ. Joſeph collata ē gratia puiſionis. qui fact⁹ eſt dñs egypti p uidit p ſeptē annos vniuerſe terre de frumēto. Jnuitauit etiā fratres ſuos vt comederēt ſecū panē. Beata virgo electa regina mūdi a deo puidit humano generi ne morte eterna periret de frumēto cōcipiens xpm qui eſt granū frumēti. Jnuitauit etiā omēs in xpm credentes vt in ſacro panis xpo cōicent. Jux̄ta illud. Ego ſum panis viuus q̄ de celo deſcendit ⁊c. Abel collata eſt grā martyrij et paſſionis q̄ pmus hoſtiā obtulit deo p qua ſanguinē ſuū fudit. pp̄ter quā iuſt⁹ a deo vocatus eſt. Btā virgo ſuauiſſimā hoſtiā obtulit deo patri ⁊ toti mūdo. ſ. xpm. de quo dicitur. O vere digna hoſtia ⁊c. martyriū paſſa fuit. Juxta illud. Tuā ipſius aīam ptranſibit gladius. Sup quo Bern̄. dicit. Vere tuam o btā mater aīam gladi⁹ ptrāſiuit qñ crudelis lancea filio iam mortuo latus aperuit. Jpſi⁹ nimirū iaȝ ibi aīa nō erat. ſed tua plane auelli nequibat. vt pluſꝙ martyrē te nō īmerito pdicemus. in qua pfecto ſenſuȝ corpee paſſionis cauſaret affectus cōpaſſionis. Hec ille. Ecce quō iſti. xij. patriarche ſalutabāt btām virginē: dicētes. Aue maria. vt cōſtat ex primis litteris ſuoꝝ noīm cōficiētes coronā. xij lapidū pcioſoꝝ quā xps hodie eidē impoſuit. ps. Dñ puenisti eā in bñdictionib⁹ dulcedinis. poſuiſti in capite ei⁹ coronā de lapide p cioſo. Et hoc aſſumēdo eā in celū in corpe et aīa. Quā aſſumptōeȝ pūiderāt in figura duplici. Prima eſt de fonte paradiſi. Geñ. ij. Fons aſcēdebat de terra ad irrigandū ſupficiem terre q̄ inde diuidit in quattuor capita Jſte fons eſt btā virgo. vt pȝ Heſter. xi. Fōs puus. ſ. p hūilitatē creuit in flumē maximuȝ. ſcȝ p pietatē. ⁊ in lucē. ſ. p puritatē. ſoleq; ſ. p gñationē filij. cōuerſus eſt. Jſte fons aſcēdebat de terra. ſ. militātis eccleſie. in aſſumptione ad irrigandū. i. illuſtrandū pdiſum triūphantis eccl̄ie. qꝛ ſm Dyo. li. de angelica hierarchia ſemp īferiores illumīantur a ſuperioribus q̄ diuidit ī quattuor capita ſ. quattuor hierarchiarū. triū celeſtiū ⁊ vni⁹ eccleſiaſtice. Secūda eſt de archa Noe. Geñ. ix. Jſta archa quā fabricauit Noe q̄ interp̄tat quieſcēs ad habitandū in ea. eſt btā virgo quā fabricauit de⁹ q̄ requieuit ab omī ope qd patrarat. Geñ. ij. Jn hāc habitauit deus carnē noſtrā aſſumēdo. Hec archa fuit eleuata in ſublime a terra qñ fuit in celū aſſumpta. p quā ſaluatum eſt gen⁹ humanū. Bern̄. Filioli hec peccatoꝝ ſcala hec mīa. hec maxima fiducia eſt. hec tota ratio ſpei noſtre. poteſt ne filius aut repelli aut ſuſtinere repulſam: Quid ad mariā trepidet humana fragilitas: Nihil auſterum nihil terribile. tota ſuauis eſt. Age grās ei q̄ talem mediatricē benigniſſima miſeratione puidit. hec ille. Ecce quō Maria optimam partem elegit legis naturalis.

Tertio Maria optimaȝ

partem elegit Legis pphetalis. Sciendūȝ ꝙ btā virgo vt ſpm pphetie mererek accipe ordinauit vitā ſuā quadrupliciter etiā añ cōceptionē filij dei. Primo quo ad deum quia in ſua adoleſcentia dū adhuc in tēplo cū ſuis coetaneis moraret. vitā ſuā valde ordinauit De cuius ordinatiōe dicit Hiero. ad Cromatium ⁊ helyodoꝝ. Hanc regulā virgo beata ſeruabat vt a mane vſq; ad tertiā orationi inſiſteret. a tertia vſq; ad nonā textrino operi ſe occuparet. Jterum a nona ab oratiōe nō recedebat quouſq; illi angelus appareret. de cui⁹ manu eſcam accipere ſolebat. ⁊ ſemper in dei amore pficiebat. Hec ille. Secūdo quo ad eius interiora quia habuit ſinceras affectiones. cogitationes ſanctas. ⁊ intētiōes rectas. de eius ſinceris affectionib⁹ dicit Ambro. li. de virginitate. Quid nobilius mr̄e dei: Quid ſplēdidius ea quā ſplendior elegit eternus: Quid caſtius ea que corpus ſine corpo

ris contagione generauit. Nā de ceteris vir-
tutibus ei⁹ quid loquar? Uirgo erat nō ſolū
corpore ſed etiam mente q̄ nullo doli ambi
tu ſincerū adulteraret affectū. hec ille. De
ipſi⁹ ſcīs cogitatōib⁹. Idē dic̄ ſic. Uirgo be
ata ab ipo ingreſſu angeli inuēta eſt domi in
penetralibus ſine comite: ne quis intentio-
nem eius abrumperet ne q̄s obſtreperet. Ne
qꝫ enī comites feminas deſiderabat. que bo
nas cogitationes comites habebat. q̄n etiā
tunc ſibi minus ſola videbatur cū ſola eſſet.
Nam queadmodū ſola cui tot adeſſēt archā-
geli tot pphete. hec ille. De rectis ei⁹ cogita
tionibus Idē dicit ſic. Corde erat humilis.
verbo grauis. aīo prudēs. loquēdi parcior.
legēdi ſtudioſior. nō in incerto diuitiarū: ſed
in prece pauperis ſpem reponēs. intenta ope
ri. verecunda ſermone. arbitriū mētis ſolita
nō hoiem: ſed deū querere. hec ille. Tertio
quo ad ſua exteriora. Ambro. vbi ſupra. Ni-
hil in ea toruū in oculis. nihil in verbis pro-
cax. nihil in actu verecūdū. nō geſt⁹ fractior.
nō inceſſus ſolutior. nō vox petulātior. vt ip-
ſa corporis ſpecies ſimulacrū fuerit mentis.
⁊ figura pbitatis. hec ille. Quarto quo ad
conuerſationē honeſtā. qua ordinauit vitam
per prudentiā. fortitudinem. iuſticiā. ⁊ tempe
rantiam. Ber. Uirgo btā fuit fortis in ppo-
ſito. tēperata in ſilentio. prudēs in interroga
tione. iuſta in confeſſione. ꝙ turbata eſt. fuit
verecūdie virginalis. ꝙ nō eſt pturbata. fuit
fortitudinis ꝙ tacuit ⁊ cogitauit fuit prudē-
tie. hec ille. Et Ambro. lib. de virginitate dicit
ſic. Quid exequar ciborū parſymoniā officio
rum redūdantiā. alterū vltra naturā ſupfuiſ-
ſe. alterū ipſi pene nature defuiſſe. Illic nulla
intermiſſa tēpora. hic ɔtinuata ieiunio dies.
Et ſi q̄n ſucceſſiſſet reficiendi volūtas. cibus
plerūqꝫ obuius q̄ mortē arceret. nō q̄ delitias
miſtraret. dormire non pus cupiditas q̄ ne
ceſſitas fuit. Et tū cū quieſceret corpus vigi
labat anim⁹ q̄ frequēter in ſomnis aut lecta
repetit. aut ſomno interrupto ɔtinuat. aut di
ſpoſita gerit. aut gerenda pnunciat. hec ille.
Propter iſta enī beata virgo pmeruit ſpm̄
pphetie q̄ in cantico ſuo pphetauit de pteri-
to dicens. Suſcepit iſrael puerum ſuū ⁊c. Et
de futuro dicēs. Ecce enī ex h̄ btām me dicēt
oēs ⁊c. Et de pn̄ti occulto. q̄n Johanē in vte
ro matris eſſe cognouit. Super choros pro
phetarū ipſam exaltari puiderūt in aīa ⁊ cor
pore. Moyſes in virge operatōe. Exo. xiiij.
Leua virgā tuā ⁊ extēde manū tuā ſup ma-
re. ⁊ diuide illud. vt ingrediātur filij iſrael per
mediū ei⁹. Iſta virga eleuata: eſt btā virgo:
q̄n fuit in celū aſſumpta. In cui⁹ eleuatione
aptum eſt mare diuine mie pctōribus. Per
iſtā virgā fuit pharao flagellat⁹. i. infideles.
Amalech debellatus. i. mūdani. Aaron con
firmatus. i. acti. Moyſes ſublimatus. i. cōtē-
platiui. Aaron in nubis eleuatiōe. Nume.
x. Eleuata eſt nubes de tabernaculo fede-
ris. pfectiqꝫ ſunt filij iſrael per turmas ſuas
de deſerto ſin. ⁊ recubuit nubes de taberna-
culo Pharan. Iſta nubes eleuata: eſt beata
virgo aſſumpta de eccleſia pſentis temporis
cū quā xp̄us in morte pepigit fedus. ⁊ profi
ciſcunt̄ filij iſrael. i. videntes deum per fidē
de deſerto ſin. qd̄ interpretatur temptatio. ꝙ
de miſeria huius vite proficiſcuntur ad ſolitu
dinem Pharan. i. ad locum fructiferum: quo
niā quieſcit in fructibus paradiſi. quieſcit au
tem in ſolitudine. quia ſola in trono glorie ie
ſu xp̄i. Iſta nubes continebat diuinā pſen
tiam. angelicā cuſtodiam. dirigebat in itine-
ribus protegebat ab hoſtibus. Sic beata v̄-
go continebat diuinam preſentiam in incar-
natione. exhibuit angelicā cuſtodiam in par
turitione dirigit in itineribus in ſua conuer-
ſatione. Protegit ab hoſtibus inuiſibilibus
quos fugauit in ſua ſancta conſummatione.
Balaam in virge pcuſſione. Nume. xxiiij.
Cōſurget v̄ga de iſrl̄ ⁊ pcutiet duces Moab
Iſta v̄ga cōſurrexit. ꝙ btā virgo in celum
aſcēdit: ⁊ demones pcuſſit. Joſue in arche
deportatiōe. Si q̄s enī deſiderat vincere ho
ſtes malignos ad Mariā accedat: ꝙ ipſa ē
archa q̄ preceſſit filios iſrael diuidēs aquas
iordanis vt tranſirent ſicco pede. ⁊ deducen
tes eā p circuitū Jericho muri ei⁹ illico cor-
ruerunt. Joſue. iij. Bern. Preceſſit nos regi
na ⁊ ita glioſe ſublimata eſt atqꝫ ſuſcepta.
vt fiducialiter ſequant̄ ſerui dn̄am. i. clamā
tes trahe nos poſt te in odorē vnguētorū tu
orū curremus. hec ille. Uaſti regina in ſui
introductione. Heſter. i. Precepit rex eunu
chis vt introduceret reginā Uaſti corā rege
poſito ſup caput ei⁹ dyademate vt oſtēderet
cūctis pplis ⁊ pncipib⁹ illius pulcritudinē.
ꝙ vniuerſa agmīa ſctōꝝ deſigta in. vij. eunu
chis mādato ieſu xp̄i reg̃ eterni btā v̄ginē
ɔſummatā ⁊ pfectam omī v̄tute ⁊ grā in ce
lum hodie deduxerunt ad cōuiuiū eternū.
Heſter in felici coronatōe. Heſter. ij. Erat
enī formoſa valde ⁊ incredibilis pulchritu-
dine oīm ocl'is gratioſa ⁊ amabilis. Ducta

eſt itaq3 ad cubiculū regis ⁊ adamauit ea3
rex pluſq3 omēs mulieres. habuitq3 grām ⁊
miam corā eo ſup omēs mulieres. ⁊ poſuit
dyadema regni in capite ſuo: ⁊ poſuit ſoliū
eius ſup p̄ncipes quos habebat. hec ibi. Et
de btā v̄gine Bern̄. ait. Intuendū nobis ē
q̄to deuotionis affectu a nobis eā deus vo
luit honorari q̄ totius bonitatis pulcritudi
nē poſuit in Maria. vt ſi q̄d ſpei ſi q̄d ſalutꝭ
ſi q̄d grē in nobis eſt. ab ea nouerimꝰ redū-
daſſe. hec ille. Noemi in ſalubri reuerſione
Ruth. i. Venit Noemi de terra ꝑegrinatio
nis ſue ac reuerſa eſt in Bethleem. Reddat
tibi deus ꝓ opere tuo ⁊ plenā mercedē reci
pias a dn̄o deo iſrael ad quē veniſti ⁊ ſub cu
ius cōfugiſti alis. hec ibi. Btā virgo hodie
reuerſa eſt in bethleem celeſtē per corporalē
p̄n̄tiam vbi antea fuerat ꝑ ꝯtēplationum ⁊
meditationū frequentiā: diſcedens a mun-
do. Judith in ppl̄i ꝓtectione. Judith. xiij.
Viuit dn̄s q̄m cuſtodiuit me angelus eius
⁊ hinc euntē ⁊ ibi cōmorantē ⁊ inde huc re-
uertentē ⁊ nō ꝑmiſit dn̄s me ancillā ſuā co
inquinare: ſ; ſine pollutōe pctī reuocauit me
vobis gaudentē in victoria ſua: ⁊ in euaſiōe
mea: ⁊ in liberatiōe vr̄a. Et Judith magna
facta eſt in Bethulia ⁊ preclarior erat vni-
uerſis terre iſrael ⁊ erat ꝓcedēs cū gl̄ia ma
gna. hec ibi. Et de btā v̄gine Bern̄. ait. Be
atam te dicent oēs generatiōes q̄ oibus ge
nerationibus grām ⁊ gl̄iam inueniſti. In te
enī angeli leticiā: iuſti gl̄iam. pctōres grām
inuenīūt. hec ille. Berſabee in ſui exaltatio
ne. iij. Reg. ij. Venit Berſabee ad regē Sa
lomonē. ⁊ ſurrexit rex in occurſum eius oſcu
latuſq3 eſt eam ⁊ ſedit ſuper tronum ſuum.
poſituſq3 eſt tronus matris regis. q̄ ſedit ad
dexteram eius. hec ibi. Et de beata virgine
Bern̄. ait. q̄ntu3 gratie in terris eſt adepta ꝑ
ceteris. tm̄ in celis obtinet gl̄ie ſingularis. Fe
licia ꝓrſus oſcula labijs impr̄ſſa lactētis. ſed
nūq̄d nō feliciora cōfitebimur q̄ ab ore ſedē-
tis in dextera dei prīs hodie in btā ſalutatōe
ſuſcepit cū aſcēderit i thronū hodie epytha-
lamiū canēs. oſculet̄ me oſculo oris ſui. hec
ille. Abigail in regis recōciliatōe. i. Regum
xxv. Feſtinauit abigail ⁊ aſcēdit ad radicem
montis. Dauid aūt ⁊ viri eius deſcendebant
in occurſum eius: q̄bus ⁊ illa occurrit. hec ibi
Et de beata virgine Bern̄. ait. Ad patrē ter
rebaris accedere o homo. territus ſolo audi-
tu ad filiū fuge Jeſum hunc tibi fratrē Ma-
ria dedit. ſed forſitan etiam in ipo maieſtatē

vereris diuinam aduocatam vis habere ad
ipſum. ad Mariam recurre. Paratur ſiqui-
dem humilitas in maria. nec dubiū dixerim:
exaudietur ⁊ ipſa ꝓ ſui reuerentia. hec ille.

Dauid in gaudio ⁊ exultatione. ij. Reg. vi.
Dauid ⁊ omnis iſrael deducebant archā dn̄i
cum gaudio. et erant cum eo ſeptem chori. hō
ibi. Per dauid ſignatur xp̄us. per. vij. choros
vniuerſitas ſanctoꝝ qui omēs beatam virgi
nem honorabiliter in celū deduxerunt tāq3
archam que continuit manna celeſtis dulce
dinis quo nutriūtur filij iſrael fideles in de-
ſerto huius mundi. Hanc xp̄us per ſeipſum
venit reducere in ciuitatem ⁊ domū eterna3
cum benedictione ⁊ collocauit in throno ſe-
cum. Auguſtinꝰ. Vbi poſuit idem rex q̄d ex
te ſumpſit. ibi poſuit ⁊ te reginā ex qua ſum-
pſit. hec ibi ⁊ in p̄s. Surge domie in requie3
tuam tu ⁊ archa ſanctificationis tue ⁊c̄.

Salomon in gratiarū miniſtratiōe. Cant.
i. Introduxit me rex in cubiculum ſuū. ⁊ hoc
vt ei miniſtret. Eccleſi. xxiiij. In habitatione
ſancta coram ipſo miniſtraui. Auguſtinꝰ de
beata virgine ait. Per te hereditamus miſe-
ricordiam miſeri. ingrati grām. veniā pecca-
tores. ſublimia infimi. celeſtia terreni. morta
les vitam. patriam peregrini. Quicq̄d ꝑ te
habemus. q2 nō ſufficit admirari eſt enarra-
re difficile. Helyas in nubis eleuatione iij.
Reg. xviij. Ecce nubecula quaſi veſtigiū ho-
minis aſcendebat de mari. Beata virgo fuit
nubes que aridos rigat ⁊ fecundat ſteriles.
fructus ad maturitatē btē cōſummationis ꝑ
ducit ꝓpter ſui humilitatē. Eſaias in clarita-
tis coequatione. Eſa. xxx. Erit lux lune ſicut
lux ſolis. quia claritas beate virginis debuit
eſſe ſimilis claritati xp̄i in patria celeſti ⁊c̄.

Jeremias in aquile volatiōe. Jere. xlix. Ec
ce aq̄la volabat ⁊ aſcendebat ⁊ expandebat
alas ſuas ſuper terra3. Beata virgo eſt aq̄la
q̄ acutiſſimu3 habuit viſum fidei. ipſa quide3
volauit ꝑ mediū celū cōtemplando. Sed ho
dierno die aſcēdit ⁊ volauit altius ceteris ſā
ctis ſicut aquila q̄ altius volare dicit̄. Augu.
Vt redderes gl̄ie pctōrem vſq3 ad gl̄iam tm̄
gl̄ioſa ꝑfecta es vt ſupno rege excepto nihil
te ſit ſupans in ſuperis. hec ille. Ezechiel ī
montis habitatione. Ezech. xi. Aſcēdit gl̄ia
dn̄i de medio ciuitatis ⁊ requieuit ſup mon-
te3 q̄ eſt ad orientē vrbis. Btā virgo aſcēdit
de medio ciuitatis. ſ. mūdane ad mōtem gl̄ie
ſupne vbi quieſcit coronata floribꝰ. xvi. roſa-
rum. In cuiꝰ corone anteriori pte ſunt q̄ttuor

roſe in poſteriori quattuor. in dextera quat
tuor. in ſiniſtra q̄ttuor ꝓpter qđ cātat eccl'ia.
Et ſicut dies verni circundabant eam flores
roſarum. i. vaticinia ꝓphetarum.

Quarto Maria elegit op
timaꝫ ꝑtem legis ſapiētialis. Sciendū ꝙ
lex ſapie eſt lex ieſu xp̄i, in qua dilligēter ſe ex
ercuit btā virgo maxie circa quattuor. Pri
mo circa aſſiduā orōnem et grarum actionē.
Act. i. Hij oēs erāt pſeuerantes in orone cū
mulieribus ⁊ matre ieſu maria ⁊ glo. ſup illđ
Luce i. Exultauit ſpūs meus ⁊c̄. dicit ſic. To
tum interioris animi affectū in agendis gra
tiarū laudibꝫ offero. totū qđ viuo: qđ ſentio:
qđ diſcerno in eius magnitudinē ꝯtemplan
dam ⁊ eius p̄ceptis obſeruandis impendo.
In ipſo tm̄ exulto ꝙ terrena nō curo pſperi
tas me nō extollit. aduerſitas me nō frangit
ſed illius ſola ſpūs meꝰ delectat̃ memoria a
quo ſalus eterna ſperat̃ illiꝰ ꝑpetua diuinita
te letat̃. cuius cōceptione caro mea fecunda=
tur hec ibi. Secūdo circa ſacroꝝ locoꝝ viſi=
tationem. Vñ ſctūs Odilio dicit ſic. Si ſcire
volumus qđ dei genitrix poſt xp̄i reſurrectio
nem anteꝙ̄ celos aſcenderet agebat ſine du=
bio loca natiuitatis. paſſiōis. ſepulture. reſur
rectionis aſcenſionis frequēter viſitabat ⁊ ī
eis lachrymas fundebat. ⁊ oris ſui ſanctiſſi=
mi oſcula imprimebat. hec ille. Et btūs Hie=
roñ. in ſermone de aſſumptione dicit ſic. For=
taſſis pre nimio amore in loco in quo filius
eius natus. mortuꝰ: ac ſepultꝰ dicit̃. interduꝫ
eā habitaſſe credimꝰ ꝑ q̄ pijs paſceret̃ inter=
nus amor obtutibus: nō ꝙ iā viuēs cū mor=
tuis q̄reretur. Hoc em̄ hēt impatiens amor:
vt quē deſiderat ſemꝑ inuenire ſe credat igno
rat q̄ppe iudiciū: rōne multotiens caret. mo=
dum neſcit. Amor em̄ nō accipit de impoſſi=
bilitate ſolatiū: neqꝫ de difficultate remediū
hec ille. Tertio circa aploꝝ inſtructionem.
Vñ Hiero. vbi ſupra dicit ſic. Ecce dño ieſu
aſcendente in celū vacat virgo in ſchola vir=
tutū. cōuerſat̃ cū ſenatoribus celi infra curiā
ꝑadiſi: ſub diſciplina ſpūſſancti totiuſqꝫ ma=
ieſtatis diuine. Virgo beata intra chorū apo
ſtolorū poſt aſcenſionem dñi Ieſu intrans ⁊
exiens: familiarius de xp̄i incarnatiōe ac re
ſurrectiōe cū eis cōtulit: quā ſane beatiſſimā
virginē: ⁊ ſi om̄s diſcipuli venerati ſunt. Io=
hannes tamē amplius ⁊ ſpecialius vſqꝫ ad
finem vite ſue ſibi deſeruiuit. hec ille. Quar
to circa cōmunem cōuerſationeꝫ. Per ſpecia
les eniꝫ prerogatiuas gratie fuit conuerſata
cum apoſtolis cū Petro ꝑ diuinitatis ⁊ hu=
manitatis cognitionē. Cum Paulo ꝑ altam
cōtemplationem. Cum Andrea per precor=
dialē ad crucem deuotioneꝫ. Cum Iacobo ꝑ
virginitatis cōſeruationē. Cum Iohanne ꝑ
maternalem affectionē. Cum Thoma ꝑ for
tium operuꝫ aggreſſionem. qñ dixit Ioh. xi.
Eamus ⁊ nos ⁊ moriamur cum illo. Cū Ia
cobo alphei. per eius in vtero ſanctificatio=
nē. Cum philippo per precipuā cū xp̄o fami
liaritatem. Cum Bartholomeo per feruēteꝫ
orationē. Unde dixerunt demones. Bartho
lomee. incendūt nos oratiōes tue. Cuꝫ Ma
theo ꝑ terrenoꝝ deſpectioneꝫ. Cū Symone
per mandatoꝝ dei promptā executionē. Cuꝫ
Thadeo per mētis mūditiā ⁊ purificationē
Quia vero apoſtoloꝝ oīm in ſe coegit me=
rita. Iō circa ipſaꝫ hodie noueꝫ mirāda ſunt
exhibita indubitanter ab oibus catholicis te
nenda. Primuꝫ eſt oimoda conſolatio. ſcꝫ
per angelum a deo miſſum q̄ eam reuerēter
ſalutauit. Secūdum eſt apoſtoloꝝ omniū
congregatio. ſ. per angelos qui eos per iudeā
diſperſos ꝯgregauerunt ad hoſtiū virginis.
Tertiuꝫ eſt ſine dolore cōſummatio. ſ. vt ſi=
ne dolore moreret̃. Quartum eſt ſepulture
in valle ioſaphat preparatio. ſimilis ſepultu=
re xp̄i de nouo cōſtructe. Quintū eſt exeq̄a
rum deuotio. ſ. per ieſum. ⁊ eos q̄ cū eo adue
nerant ⁊ per apoſtolos. Sextum eſt chriſti
⁊ totius curie celeſtis obuiatio. ſcꝫ poſt tres
dies ſue mortis. Septimū eſt iudeoꝝ per=
ſecutio volentiū feretrum euertere ⁊ corpus
illud cōburere. Octauū eſt miraculoꝝ cho=
ruſcatio circa eos qui manus ad feretruꝫ ap=
plicauerunt. Nonuꝫ eſt in anima ⁊ corpore
ſimul aſſumptio ex eis que chriſtus contulit
cū apoſtolis ſuper hoc. vt patet in legendis
ex dictis ſancti Coſme Iohannis Damaſce
ni. ⁊ Auguſtini.

Quinto Maria optimā
partem elegit legis ſpiritalis. Sciendum ꝙ
angeli habent quattuor proprietates. ſcilicet
caritatem. virginitatem. humilitatem. ⁊ mi=
niſterium. Eodem modo beata virgo tria
prima habuit. Bern. Beata virgo in mon=
tana cum feſtinatione abijt: ⁊ hic fuit virgi=
nis aſcenſus: vt difficile rumperetur funicu=
lus triplex. Feruebat ſiquidem in querenda
gratia caritas. Splendebat in carne virgini=
tas: ⁊ obſequio eminebat humilitas. hec ille

De miniſterio ipſa dicit. Eccl'. xxiiij. In ha=
bitatõe ſctã corã ipſo miniſtraui. Propterea
ipa hodie honorabil'r celos aſcẽdit. Hierõn.
Quis illud cogitare ſufficiat ꝙ gl'ioſe hodie
regina mundi preceſſerit. Quãto deuotiõis
affectu tota in eius occurſum celeſtiũ legio=
nũ ꝓdierit multitudo. Quãtis ad tronũ gl'ie
canticis ſit deducta: ꝙ placito vultu: ꝙ ſere=
na facie: ꝙ diuinis amplexibus a filio ſit ſu=
ſcepta. ⁊ ſuper oẽm creaturã exaltata. Hodi
erna die credendũ eſt militiam celoꝝ feſtiue
dei genitrici obuiã aduenſſe: eãq̃ ingẽti lu=
mine circũfulſiſſe. ⁊ vſq̃ ad tronuz gl'ie cum
laudibus ⁊ cãticis ſpũalibꝰ ꝑduxiſſe. celeſtez
quoq̃ militiã hierl'm tũc ineffabili leticia ex=
ultaſſe. ⁊ iocũdatã ineffabili caritate ⁊ oĩ gra
tulatione iubilaſſe. hec ille. In eiꝰ aũt aſcen=
ſu angeli infime hierarchie ꝓponũt qõnẽ an
gelis medie hierarchie: dicẽtes illud. Canti.
iij. Que eſt iſta q̃ aſcendit ꝑ deſertũ ſicut vir
gula fumi ex aromatibꝰ mirre ⁊ thuris ⁊ vni
uerſi pulueris pigmẽtarij. Qd̃ exponẽs Hie
rõn. de btã ꝟgine dicit ſic. Sicut virgula fu=
mi q2 g̃cilis ⁊ delicata: q2 diuturnis extenua=
ta diſciplinis ⁊ cõcremata tota incẽdio pij a=
moris ⁊ deſiderio caritatis. Uirgula inq̃t fu
mi ex aromatibꝰ: q2 repleta multis erat virtu
tum odoribus manãs ex ea fragrabat odor
ſuauiſſimꝰ in ſpiritibꝰ angelicis. Aſcẽdebat
aũt de deſerto pñtis ſeculi ꝟga de radice ieſſe
olim exorta. Sed mirabant̃ electorũ aĩe pre
gaudio: q̃ nã eſſet q̃ etiã cũctoꝝ meritoꝝ ꝟtu
tibꝰ angeloꝝ vinceret dignitatẽ. hec ille. Hũc
aſcenſuz decoris admirãtes ãgeli medie hie=
rarchie ꝓponũt qõnem angelis ſupioribꝰ di
centes illud. Cantꝗ. vi. Que eſt iſta q̃ ꝓgredi
tur quaſi aurora cõſurgẽs pulcra vt luna. ele
cta vt ſol. terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata
quaſi aurora fuit virgo naſcẽdo. pulcra vt lu
na cõcipiẽdo: ſꝫ vt ſol refulgens in corpe gl'i=
ficato. Bern̄. Tota cõglomerat̃ angeloꝝ fre=
quẽtia. vt videat reginã ſedentẽ a dextris ꝟ=
tutis dei in veſtitu deaurato in corpe ſemper
glorificato circũdata varietate hec ille. Eun
dẽ aſcenſum admirãtes angeli ſupreme hie=
rarchie ꝓponũt qõnẽ oĩbus electis. dicẽtes
illud. Cantꝗ. viij. Que eſt iſta que aſcendit de
deſerto delitijs affluens innixa ſup dilectuz
ſuũ. Bern̄. Quid in delitias dixerim virgini
tatis decus: cũ munere fecũditatis. humilita
tis inſigni diſtillantẽ ſinuz caritatis. miſeri=
cordie viſcera. plenitudinẽ gr̃e. prerogatiuaz
glorie ſingularis. Hec eſt cuius ſalutationis
vox ⁊ ipſos exultare facit ĩ gaudio quos ma
terna adhuc viſcera claudũt. ꝙ ſi paruuli nec
dum nati aĩa liquefacta eſt. vt maria loqu=
ta eſt. q̃d putamꝰ q̃ nã fuerit illa celeſtiũ exul
tatio: cũ ⁊ vocẽ audire ⁊ videre faciẽ. ⁊ eiꝰ btã
frui pñtia meruerit. hec ille.

Sexto Maria optimam

partez elegit legis finalis. Nam in vltima re=
ſurrectiõe beatificabunt̃ nõ ſolũ aĩe: ſed etiã
corpora electoꝝ. Btĩtudo ei hꝫ q̃ttuor ꝑtes
Una eſt angeloꝝ: ⁊ hec eſt cõpleta. Secũda
eſt aĩarum: ⁊ hec eſt impfecta. Tertia eſt ele
ctoꝝ in nouiſſimo die. Quarto eſt filij dei ꝙ
tum ad corpus ⁊ aĩam. Et hãc partẽ elegit be
ata virgo hodie. Nam euacuatũ eſt celũ quat
tuor vicibus. Primo qñ xp̃us deſcendit in
vteruz virginis. tunc eñ tota trinitas ⁊ oẽs
angeli aſſociauerunt xp̃m in incarnatione.
Secũdo qñ xp̃s inſtituit corpus ⁊ ſangui=
nẽ ſuũ ſub ſacro in cena. Tertio in die aſcẽ=
tionis xp̃i. tũc eñ nullus angelus in celo re=
manſit: ſed omẽs obuiauerũt ſibi. Quarto
in aſſumptione beate virginis ad gloriã dei.
Ad quam nos perducat ⁊c. Amen.

In feſto ſcti. Bernardi abbat̃. S̃mo xlvij.

Lucerna fulgoris il

luminabit te. Luce. xi. ⁊ in euã=
gelio hodierno. Apocal'. xxi. d2
ſic Unus de ſeptẽ angelis oñdit mihi ciuita
tem ſctãm hierl'm deſcẽdentẽ de celo hñtem
claritatẽ dei. Et ciuitas illa nõ eget ſole neq̃
luna vt luceant in ea. Nam claritas dei illumi
nabit eã ⁊ lucerna eius. hec ille. Sup quo ta=
lem moueo qõnem. vtrũ btũs Bernardus ec
cleſiam militantẽ vere illuminauit ꝑ ſapiãm
quã a deo ſincere impetrauit. Ad iſtã qõnẽ
rñdent duo doctores. Primꝰ eſt Salomõ.
Eccl'. l. dicẽs ſic. Quaſi ſtella matutina in me
dio nebule: ⁊ quaſi luna plena in diebꝰ ſuis
lucet. ⁊ quaſi ſol refulgens. ſic iſte effulſit in
tẽplo dei. Secũdus eſt Matheus v. ca. di=
cens ſic. Neq̃ accendũt lucernã ⁊ ponũt eaz
ſub modio: ſed ſuper cãdelabrũ vt luceat oĩ=
bus qui in domo ſunt. Sciendũ ꝙ inter ba
bylonem ⁊ hierl'm nulla pax eſt: ſed guerra
ꝯtinua. Unaqueq̃ eñ habet ſuũ regẽ. Rex
hierl'm eſt xp̃s ieſus. Rex babylonis eſt dy
abolus. Xp̃s regnat cum iuſticia. dyabolus
cum malicia. Rex babylonis conat̃ seduce=
re per ſpũs ĩmundos miniſtros ſuos quos
poteſt de ciuibus hierl'm vt faciat eos ſeruire

inſquitati ad iniquitatem. Et ſic eos ad ba-
bylonem trahat. Unde cum ſpūs miſericor-
die cōſtitutus ſpeculator ſuper muros hieru
ſalem videret trahi vnū de ciuibus ſuis nū-
ciauit xp̄o regi captam predam in babylonē
duci. Xp̄us vero aduocauit ſpiritū timoris
ſtrennuū militem in talibus cui iuſſit vt redu
ceret ad ſe captam predam. Qui promptus
exequi imperata concito hoſtes perſequitur
⁊ factus eſt in auribus eoꝝ ſonus tanꝙ ad-
uenientis ſpūs vehementis. Timor em̄ ſup
eos intonuit ⁊ ad vocem virtutis eius omne
robur hoſtium contremuit quos vtiqꝫ in fu
gam conuerſos, timor ipſos perſequutus eſt
⁊ ereptum conciuem reducebat ad propria.
Unus autem ex aduerſarijs. ſ. ſpūs triſticie
non erat cū eis quando venit timor cūqꝫ cer
neret ſocios tā turpiter fugientes exiuit ab
inſidijs in quibꝰ latebat. a quibꝰ audita cau-
ſa fuge: quoniā timor obprobriū induxerat
ſuper eos, nam timor ⁊ tremor venerunt ſu-
per nos ⁊ contexerunt nos tenebre, ecce elō
gauimus fugientes ⁊ manſimus in ſolitudi
ne confortauit eos dicens nolite expaueſce-
re, ſcio em̄ quid facto opus ſit. Ibo. ⁊ ero ſpi-
ritus mendax in angulis ſemitarū. amicū
me ſimulabo timoris. Noui hunc ſpiritū nō
eſt vi aggrediendus ſed ſimulatiōe. vos au-
tem expectate finē. Fecit vt dixerat ⁊ capto
viarum compendio timorem preceſſit reflex-
tenſqꝫ iter per viam qua gradiebatur obuia-
uit timori quem ſub pretextu doloris conci-
uis erepti iniqua: ſed amica īmiſcens collo-
quia ſeducere cepit. Timor vero ſimulationē
non aduertēs velut ouis que perierat ſeque
batur ſpm̄ triſticie bono ⁊ innocenti animo.
⁊ neſciebat qm̄ de perditione ipſius agebatur.
ꝓpe em̄ erat vt ſpm̄ timoris ⁊ conciuem ho
minem in foueā deſperationis precipitaret.
pſal'. Tota die contriſtatus ingrediebar. qm̄
lumbi mei impleti ſunt illuſionibus: ⁊ nō eſt
ſanitas in carne mea. afflictus ſum ⁊ humili
atus ſum nimis rugiebam a gemitu cordis
mei. Sed miſericordia ſpeculator hoc vidēs
indicat xp̄o regi quid agatur. Rex autem ſubi
to iuſſit vocari vnū de militibus ſuis. ſ. ſpem.
quē cum equo deſiderij ⁊ enſe leticie in auxi-
lium iubet accelerare timoris. Spes vero fi-
deliſſimus miles ad imperiū regis egrediēs
cū perueniſſet ad locum certaminis vibrans
enſē leticie ſpm̄ triſticie effugauit amboſqꝫ
in terrā ꝓſtratos ⁊ deiectos erexit. pſ. Scd̄m
multitudinem doloris in corde meo ꝯſolatio
nes tue letificauerūt aīam meā. Sicqꝫ libe-
ratū conciuē ⁊ impoſitum equo deſiderij. pſ.
Dn̄e ante te om̄e deſideriū meū. ſpes prece
dēs trahebat funiculū ꝓmiſſionū celeſtiū ⁊
timor ſequēs vrgebat cū flagello facto de re
ſticulis petōꝝ ſuppliciorū infernalium. Ibat
igitur volūtarius equus hinc tractus ⁊ inde
cōpulſus. pſ. Ut iumentū factus ſum apud
te ⁊ ego ſemper tecū. Sed in tam rapido cur
ſu timendū ei fuerat ab incurſu. Collegerūt
itaqꝫ milites babylonij ꝯſiliū dicētes. Quid
facimus. qr hic homo ſic euadit quē tā ſecuri
poſſidebamus. Defecit gaudiū cordis noſtri
verſus eſt in luctū chorus noſter: quō plau-
ſus inferni verſus eſt in planctū. Cecidit co-
rona capitis noſtri ve nobis: quoniā per ſo-
los duos milites. ſ. timorē ⁊ ſpem factum eſt
gaudium magnū in illa ciuitate hierl'm ſuper
ſui liberatione cōciuis. Quomodo perijt ver
ſutia diabolice malicie. vnus aūt ex eis neq-
or ceteris. ſ. fraus cū ſceleris huius eſſet opi
fex ꝓphanū intulit cōſiliū dicēs. Uos neſcid
quicꝙ nec cogitatis qꝫ modus ad capiēdū
eū ſit. ⁊ captus difficilius eripiatur. Uos ergo
a longe me ſequamini: ego me in angelū luc
trāſformabo vt ignaros mei tanꝙ aduenas
⁊ pegrinos docendi ſimulatiōe decipiā. Qui
dicūt illud pſal'. Aduena ego ſum apud te ⁊
peregrinus ſicut oēs patres mei. In hūc ita-
qꝫ modū fraude poſita iter accelerāt per pre
ſūptionē meritoꝝ ⁊ vanā gl'iam atqꝫ leticiaꝫ
cū contēptu ꝓximoꝝ peccatoꝝ exhortās eos
inmundū qꝫd ne tetigeris qm̄ non eſt tutū ha
bitare cū ſcorpionibꝰ. Sed miſericordia ſpe-
culator regi noſtro xp̄o annūciat venire qꝫdē
hominē equo deſiderij impoſitū: ſed pluſqꝫ
oporteat properare eo ꝙ frenū ⁊ ſella deſit,
hoſtes aūt a longe perſequūtur. alij vero tan
ꝙ inueterati maloꝝ viarū cōpendia captāt,
Ecce nūc vnū video in quo armoꝝ noſtrorū
lucet effigies: a nobis tn̄ ille miſſus non eſt,
Expedit talē mittere qꝫ ꝓnidus illum interro
get: noſter an ſit: aut aduerſarioꝝ. Porro rex
xp̄us cuius animū ſemper cura ſollicitat ani
marū duos conſiliarios eis mittit prudētiā.
⁊ tēperantiā. quoꝝ temperantia quidē equo
frenum diſcretionis impoſuit. ⁊ ſpem mode
ratius incedere perſuaſit. Prudentia vero
timorem increpitans ⁊ arguens improbita-
tes eius de futuro cōmonuit: ⁊ equo ſellam
circumſpectionis appoſuit vt non caderet a-
ſcenſor eius retro. ſed appodiaretur confuſi
one ⁊ meditatione preteritoꝝ ſcelerum. Sta-

tuens quidem a dextris humilitatem. a ſini-
ſtris vero patientiam ⁊ equanimitatē. Pre-
terea ſpes ⁊ timor dederunt calcaria. ſpes q̄-
dem in dextro pede poſuit expectationē pre-
mij. timor vero in ſiniſtro pede metum ſup
plicij. Facta mora cum adueſperaſceret ⁊ in
clinata eſſet iaꝫ dies rurſus congregati ſunt
hoſtes in multitudine vt dimicarent contra
eos. Itaqꝫ pauet timor ⁊ ſpes accelerat.

Prudentia autem reuocat eos ad conſili-
um dicens. Videtis quia dies preceſſit: nox
vero appropinquauit. ⁊ qui ambulat in tene
bris neſcit quo vadit. Porro adhuc grandis
nobis reſtat via. neqꝫ parua eſt hoſtiuꝫ mul
titudo. Eſt autem miles quidā regi noſtro
fideliſſimus. ſcꝫ iuſticia quem ego noui: ha-
bens caſtrum ꝓpe nos poſitum: ⁊ ibi eſt fir-
miſſimuꝫ habitaculum quia in petra poſuit
nidum ſuum. Itaqꝫ ſi placet diuertamus ad
eum: quia bonū erit nos illic eſſe. Placuit oī
bus conſilium prudentie. ⁊ cum ab ea queſi-
uiſſent ducem itineris ait prudentia. Ratio
armiger meus precedet nos. eſt enī gnarus
viarum ⁊ notus iuſticie: vtpote conſangui-
neus eius. Sic igitur p̄cedente ratione: cete-
riſqꝫ ſubſequentibus anteuenit ratio ⁊ ſalu-
tata iuſticia nunciauit hoſpites aduentare.
Iuſticia autem perquirit qui ſint: vnde ⁊ ad
quid veniant. Cumqꝫ rem cognouiſſet: hyla-
ri vultu ſurgens. cum paucis occurrit ⁊ obui
auit eis ſuſceptamqꝫ animam ab equo depo
ſuit. ⁊ in penetralibus domus ſue pauidam
collocauit. dicens illud pſal. Quis eſt homo
qui vult vitam: diligit dies videre bonos. phi.
li. tu. a ma. ⁊ la. tu. ne lo. dolum diuer. a ma. ⁊
fac bonum. Interea quidem hoſtilis inſequi
tur exercitus. ⁊ caſtrum vndiqꝫ obſidens per
ueſtigat ſi q̄s forte pateret ingreſſus ⁊ tanq̄
leo rugiens circuit querēs quē deuoret tetro
ria figens. ⁊ excubias ordinans ne quis in-
gredi aut egredi valeat. vt mane facto inſtru
ctis machinis muros diruāt ⁊ irruant ſuper
eos. Interim timor ſollicitus ⁊ minime ſecu
rus cōmilitones excitat ⁊ iuſticiam conuenit
de munitione loci ⁊ preparatione armoꝝ ſci
ſcitaꝛ ne forte ſuſtentationi deficiant alimē-
ta. Iuſticia reſpondit. Situs loci vt aduerte-
re poteſtis ſaxoſus eſt ⁊ inacceſſibilis: nec ar
ma: nec machinas inimicoꝝ timet: ſed q2 ari
dus eſt ⁊ ſaxoſus. paucos habet indigenas
quos duro cibo panis ordeacei vtcūqꝫ ſuſtē
tat: ⁊ nunc quidem ſuperſunt nobis quinqꝫ
panes ordeacei ⁊ duo piſces. Timor ait. S

hec quid ſunt inter tantos? Cepit ergo mag
pauere ⁊ tedere: ⁊ arguens animaꝫ ꝙ ab eq
deſcendiſſet: hoc ſepius memorabat. Nouiſ-
ſima hominis illius eſſe peiora prioribus.
Equus enī ille curſu prepeti feſtinus aduola
bat. nūc ſolius rōnis ductui cōmiſſus eſt. Si
quidē ꝓpe iam erat vt aduerſus ſpem cōtra
ria ſentientē timor inſurgeret: ſed tēperantia
prudētiā aduocauit. Accerſita itaqꝫ prudētia
īprobitatē timoris obiurgās inq̄t. O timor
in aduerſarios tu⁹ mucro nūc deſeuiat. Neſcis
q2 rex noſter rex virtutū eſt. dn̄s fortis ⁊ po-
tens dn̄s potens in prelio? Eat igiꝛ nūcius
q̄ ſuas ei neceſſitates expōat. a iutoriū flagi
tet ⁊ auxiliatorē adducat. timor ait. Quiſ ire
poterit? Tenebre operiūt terrā. ⁊ muros ob-
ſidet hoſtiuꝫ puigil multitudo. ⁊ nos ignari
vie ſumus tanq̄ in regionē longinquā poſiti
Aduocant igiꝛ hoſpitem ſuū iuſticiā. Si q̄d
inq̄unt potes adiuua nos. Quib⁹ illa ait. Bo
no ac forti aīo eſtote: q2 eſt mihi fideliſſim⁹
nūcius regi optime notus ⁊ curie. ſ. oratio: q̄
in ſecreto noctis ſilentio. per occultas ⁊ ſibi
ignotas ſemitas archana celi penetrare ⁊ cu
biculū regis adire. ⁊ opportuna importunita
te piū regis animū flectere non indoctus eſt
ſupplicatione miſerabili laborātibus auxiliū
ſolitus eſt impetrare. Eat itaqꝫ ille ſi placet.
ecce enī preſto eſt. Cūqꝫ rn̄diſſent oēs pla
cet. prudentia quid regi inſinuet dictāte. Iu-
ſticia vo vt fideliꝛ agat ⁊ ne vacu⁹ reuertaꝛ p̄
cipiēte. ceteriſqꝫ ⁊ maxīe timore vt iter acce-
leret deprecātib⁹ p occultos quoſdā muri exi
tus ofo dimiſſus ē. At ille hoſtiū cuneos pe
netrās ſecurus: oī alite velocior. in momēto
⁊ in ictu oculi vſqꝫ ad portas ciuitatis noue
hierlm ꝑuenit. quas cū clauſas repperiſſet pul
ſauit. ianitorib⁹ q̄dem egre ferentib⁹ ꝙ intē
peſte noctis ſilētio ciuitatē repleret clamori-
bus. ⁊ ipſi regi īportun⁹ eſſe nō verebaꝛ. At
ille pſeuerabat pulſans ⁊ āpli⁹ loq̄baꝛ. Ape
rite mihi portas iuſticie ⁊ ingreſſus in eas cō
fitebor dn̄o regi ſm multitudinē doloꝝ meo
rum qui ſunt in corde meo. Iuſticia eniꝫ me
miſit ad vos vt introducar ad regeꝫ quia ad
ipſum habeo mandata que proferam. Dum
ſic gemit oratio expergefactus rex cū cōmili-
tonibus ſuis ait. Vox turturis audita eſt in
terra noſtra. Cūqꝫ cognouiſſꝫ ipſuꝫ eē nūciū
iuſticie eū introduci p̄cepit. Itaqꝫ oratio in
greſſa adorauit deum ⁊ dixit Domine rex in
eternum viue. Cui rex ait. Recta ne ſunt om
nia circa dominū tuuꝫ ⁊ q̄ illius ſunt? At ille

reſpondit. Recta dñe veſtri gr̃a. Porro vnũ eſt neceſſariuꝫ. Seruus ille veſter a cornib⁹ inimicorum ad imperium regis ereptus diuertit ad militem veſtrũ dñm meũ. Sed dñe mi rex terra illa auſtralis ꝛ arens eſt ꝛ cibũ nõ habet. Det itaqꝫ dñs meus rex benedictionem: ꝛ terra noſtra dabit fructũ ſuũ. Sꝫ cõgregati ſunt hoſtes in multitudine vt dimicent cõtra nos. Da nobis dñe auxilium de tribulatione: q2 nõ eſt alius q̃ pugnet ꝑ nobis niſi tu deus noſter. Ecce queꝫ manus tua potenter de principib⁹ tenebrarũ eripuit. clamat ad te in toto corde ſuo. in ſuſpirijs multis. in ſingultibus. in lachrymis vt mittas ei auxilium de ſctõ. exaudi dñe. placare dñe. attende ꝛ fac. ꝛ mitte liberatorẽ ꝛ ꝓpugnatorem nequãdo dicant hoſtes vbi eſt de⁹ eius rapientes quẽ eripuit dextera tua, ꝛ ſit captura nouiſſima peior priore q̃ vtilitas eſt in ſanguie tuo dum deſcendit in corruptionẽ. libera euꝫ dñe vt cõfiteatur nomĩ tuo. q2 in inferno nõ cõfitebitur tibi. Tũc rex cui⁹ natura bonitas eſt motus his lachrymis ait. Quẽ mittem⁹? Ad quem charitas ait. Ecce ego: mitte me. Rex aũt querebat de ſocijs. Charitas domeſticam ſibi rñdit ſufficere familiã. vno tñ comite. ſ. btõ bernardo ei⁹ igne ſucceſo cõtenta cui pre alijs reuelata ſunt ſecreta celeſtia.

Quattuor nãqꝫ precipue ſibi reuelata fuerunt. Primo die natiuitatis dñice puer Jeſus ſibi apparuit quaſi iterũ ante oculos ei⁹ ex vtero matris naſcens. Secũdo gloria beatorum. Nã cũ ſanct⁹ Malachias defunctus eſſet: ꝛ miſſa ꝓ defunctis cantaret̃. ei⁹ gloria ſancto bernardo reuelata ẽ. Tertio noticia futuroꝝ. multa eñ futura ꝓuidit. ſicut pꝫ in Gerardo fratre ſuo cui ſuã conuerſionem ꝑdixit. Quarto ſciẽtia ſcripturarũ quã q̃ deꝫ nõ habuit ꝑ magr̃i eruditionẽ. ſed aut ꝑ orõnem ꝛ meditationẽ. qm̃ quicquid in ſcripturis didicerat maxĩe in agro ꝛ in ſiluis meditando ꝛ orãdo ſe accepiſſe cõfeſſus eſt. aut ꝑ diuinã reuelationẽ. q2 vt dicit in canticis. Duꝫ q̃dã retineret q̃ alias didicerat. audiuit vocẽ dicentẽ ſibi donec iſtud tenueris aliud nõ accipies. Itaqꝫ charitas nobili comite. ſ. beato bernardo. ꝛ ingenua familia. ſ. gaudio. pace. patientia. longanimitate. bonitate. benignitate. manſuetudine circũdata. velut dux inſignis egredit̃. certuſqꝫ de victoria ſigno triũphali erecto. primã ꝑtranſijt. ſecũdamqꝫ inimicoꝝ cuſtodiam. Cũqꝫ ꝑueniſſet ad portaꝫ vltro ei aperta eſt. ad cui⁹ ingreſſum facta eſt leticia magna in oppido. ꝛ cũ ſuadente gaudio vociferarent oẽs ꝛ acclamarent. exortus clamor exterioꝝ caſtra ꝑtermiſit. Et illi. Que eſt inquiũt vox iſta exultationis in auribus noſtris in tabernaculis iuſtoꝝ de caſtris iſrl̃. Nõ ſic fuit heri ꝛ nudiuſterti⁹. forte venit eis auxilium ꝛ impetũ faciẽt in nos. Fugiamus iſraelem qm̃ dñs pugnat ꝓ eis contra nos. Interim charitas more ſuo igne ſuccenſa ordinari exercitũ iubet ꝛ portas aperiri. et inimicos in fugam cõuertit. aperte denũcians. Uadam ad portas inferi. Sicqꝫ vno impetu vniuerſus ꝓcedit charitatis exercit⁹ quos babylonij nõ ferentes fugiũt. ſed nõ effugiunt. Cadũt eñ a latere timoris mille ꝛ a dextris charitatis. x. milia. vt aut arcerẽtur deinceps ab inuaſione ciuis hierl̃m. Btũs bernardus circa oppiduꝫ iuſticie domũ Clareuallẽſem: ciſterciẽſis ordinis edificauit. in qua velut lucerna ardens effulſit ꝛ inſidias inimicoꝝ cõfudit. De quo Apoc. iij. dicit̃. Qui vicerit ſic veſtietur veſtimẽtis albis ꝛ nõ delebo nomẽ eius de libro vite. ꝛ cõfitebor nomẽ ei⁹ coram patre meo, ꝛ coram angelis eius. Induebat̃ aũt btũs Bernardus veſtimentis albis puritatis ꝛ innocentie. ſuccenſus igne charitatis. ad quã oñs ciues hierl̃m accendebant. ꝓpterea dicit ꝟbum ꝓpoſitum. Lucerna fulgoris illuminabit te.

Lucerna fulgoris illuminabit te. O

- Diues per liberalitatem.
- Carnalis per caſtitatem.
- Fidelis ꝑ obedientie mobilitatẽ
- Princeps per conſtantiam.
- Inimice per patientiam.
- Deuote per beniuolentiam.
- Simplex per gratiam.
- Laice per prudentiam.
- Religioſe ꝑ temperantiam.
- Profeſſe per ſubiectionem.
- Apoſtata per reuocationem.
- Temptate per exhortationem.

Primo btũs Bernardus

ſicut lucerna fulgoris illuminabit te. o diues ꝑ liberalitatẽ. Sciendũ ꝙ ꝙ̃tum ad res tẽporales incidit q̃ſtio inter viros religioſos ꝛ mũdanos. Quid eſt meli⁹: an diuitias retiere vel ꝯtẽnere? Religioſi dicũt ꝙ meli⁹ eſt diuitias ꝯtẽnere. Et ſuꝑ hoc adducũt duas leges. Unã euãgelicã. Math. ix. Uade ꝛ vende oĩa q̃ habes et da pauperibus ꝛ habebis theſaurũ in celo. Aliã aplicam. i. Thimo. vi.

Qui volunt diuites fieri incidũt in tẽptatio-
nẽ ⁊ in laqueũ diaboli ⁊ deſideria multa que
mergunt hoĩem in interitũ. Mũdani dicunt
ꝙ melius eſt diuitias retinere: qꝛ multe ele-
moſyne ĩde fieri pñt. Et adducũt ſup̄ h̊ duaſ
leges. Unã euangelicã. Luce. xvi. Facite vo
bis ami. de mam. iniq̃. vt cũ defe. reci. vos in
eter. tabernacula. Aliam apl'icam. ij. Coꝝ. ix.
Qui ſeminat in b̃ndictionibus de bñ. ⁊ me-
tet ſicut ſcriptũ eſt. Diſperſit dedit paupibus
iuſticia eiꝰ manet in ſeculũ ſeculi. Iudex aũt
xp̃s auditis allegatiõibꝰ vtriuſqꝫ partis dat
ſnĩam interlocutoriã: dicẽs illud. Math. xix.
Diues difficile intrabit in regnũ celoꝝ. Et in
telligiſ de illis diuitibus q̃ totũ coꝛ ſuũ in di
uitijs poſuerũt. Ideo monet pſ̃. Diuitie ſi af
fluant nolite coꝛ apponere. Bern̄. ſermone
liij. ſup̄ cantica declarat dicẽs. Filij adã genꝰ
auarum. q̃d vobis cũ terrenis diuitijs q̃ nec
vere nec veſtre ſunt. Aurũ ⁊ argentum vere
terra rubea eſt ⁊ alba quã ſolus hoĩm erroꝛ
facit: aut magis reputat p̄cioſa. Deniqꝫ ſi ve
ſtra ſunt tollite ea vobiſcum. Camelus vnũ
ſolũ pondus hꝫ. diues duo. Unũ terrenaruꝫ
poſſeſſionũ: aliud pctõꝝ. primũ in moꝛte de-
poniſ. Aliud velit nolit moꝛiens retineſ: niſi
ante moꝛtem deponaſ. Uere ergo diuitie nõ
opes ſunt: ſed virtutes quas ſecuꝫ cõſcientia
poꝛtat vt in perpetuũ diues fiat. hec ille. Ter
renas diuitias docuit btũs Bernardus ꝯtẽ
nendas quadruplicitér. Primo ſeculi dere-
lictione. Nam in burgundia caſtro fontanis
ex nobilibus valde ⁊ religioſis parentibꝰ oꝛ-
tus eſt. Cuius mater vt ipſum partu edidit.
manibꝰ ꝓprijs deo obtulit. alienis vberibus
ipſum nutriri refugiens: quaſi cũ lacte mater
no materni quodãmõ boni infundens ei na
turam, quẽ cibis groſſioꝛibus paſcens conti
nuo ad heremũ tranſmiſit qui anno. xxij. eta
tis ſue cũ ſocijs pluſq̃ triginta oꝛdinẽ ciſter-
cienſiuꝫ eſt ingreſſus. Secũdo in fratris cõ
uerſione. Nam cũ Bernardus fratres ſuos
conuertiſſet. qui erant numero quattuoꝛ: vt
domũ paternam egrederenſ. Guido primo
genitus aduertens Uiuardum fratem ſuuꝫ
minimũ adhuc puerũ in platea ludentẽ cum
pueris. Eya inquit frater Uiuarde ad te reſ
picit om̃is terra poſſeſſionis noſtre. Cui nõ
pueriliter puer r̃ndit. Uos g̊ celũ habebitis.
⁊ mihi ſolũmodo terraꝫ relinquitis. Non ex
equo diuiſiſtis. Modico itaqꝫ tempoꝛe cum
patre remanſit: ſed fratres poſtmodũ ſequu
tus eſt. Tertio in ſoꝛoꝛis redargutione. Nã
pater eius qui ſolus domi remãſerat: ad mo
naſterium beati Bernardi iuit. ⁊ ibideꝫ poſt
aliquod tempus in ſenectute bona deceſſit.
Soroꝛ auteꝫ in ſeculo nupta cũ diuitijs ⁊ de
litijs ſeculi periclitareſ fratres ſuos cũ comi
tatu ⁊ apparatu ſuperbo viſitatura ad mo-
naſteriũ venit. Quã btũs Bernardus grauiſ
ſime increpauit ꝙ eſſet rethe diaboli ad ani
mas capiendas. ⁊ ſtercus inuolutũ: ⁊ ſimilia
Illa autem in lachꝛymas reſoluta ſic repen-
te mutata eſt. vt in medio ſeculi vitam duce-
ret heremiticã: ⁊ ab om̃i ſeculo ꝓrſus ſe face-
ret alienã. que tandem monaſteriũ intrauit.
Quarto in fragiliũ cõpaſſione. Nam cuꝫ q̃
dam abbas ꝓ vno cenobio conſtruendo ſex
centas marchas argẽti beato Bernardo mi
ſiſſet quas predones a ferẽtibꝰ vi abſtulerũt
ait. Benedictus deus qui nobis pepercit ab
onere: ſed ⁊ illis qui tulerũt leuius parcendũ
eſt. Tum qꝛ humana cupiditas ſuſtulit. Tuꝫ
qꝛ magna pecunia: magna tẽptatio fuit. Un̄
poteſt merito dicere illud pſ̃. Paraui lucer-
nam xp̃o meo. Sicut em̃ xp̃s habebat in dex
tera ſua ſtellas ſeptẽ, ⁊ erat in medio ſepteꝫ
candelabroꝝ aureoꝝ. vt diciſ. Apocal'. i. Sic
btũs Bernardꝰ erat velut lucerna in medio
ſeptẽ ſtellarũ. q̃m̃ conuertit patrem ſuũ ⁊ q̃n
qꝫ fratres ſuos ⁊ ſoꝛoꝛẽ ſuam ⁊c̃.

Secũdo btũs bernardus

ſicut lucerna fulgoꝛis illuminabit te. o carna
lis per caſtitatem. Sciendũ ꝙ inter viros
ſpũales ⁊ carnales incidit queſtio. Quid eſt
melius. An caſtitatem ſeruare: vel matrimo
niũ contrahere. Reſpondent viri ſpũales ꝙ
melioꝛ eſt caſtitas ꝓpter duas leges. Una
eſt euangelica: per quaꝫ ſuadetur matrimo-
nia abijcere: ⁊ caſtitatem ſeruare. Mat. xix.
Omnis qui reliquerit domũ aut patreꝫ aut
vxoꝛem ꝓpter nomen meum centuplum ac-
cipiet ⁊ vitam eternam poſſidebit. Alia eſt
apl'ica. i. Coꝝ. vij. Qui matrimonio iungit v
ginem bene facit. qui autem nõ iungit meliꝰ
facit. Reſpondent viri carnales ꝙ melius ẽ
matrimoniũ ꝓpter duas leges. Una eſt euã
gelica. Mat. xix. Quos deus cõiunxit homo
nõ ſeparet. Hec autem ꝯiunctio facta fuit in
paradiſo. Gen̄. ij. Creſcite ⁊ multiplicamini
⁊c̃. Alia eſt apl'ica. i. Thimo. v. Uolo autem
iunioꝛes nubere ⁊ filios ꝓcreare. Iudex v̄o
xp̃us ſuper hoc dat ſnĩam interlocutoriã di-
cens. Luce. xix. Filij huiꝰ ſeculi tradũt ad nu
ptias. Illi vero qui digni habẽtur illo ſeculo

neqꝫ nubent neqꝫ nubenť: quaſi dicat. Illi q̄
volunt habere coſolationes ſuas in mundo:
vxores ducant. Illi vero qui ſolum volūt pla
cere deo vxores nō accipiant. Bern̄. in ep̄la
ad Henricū ſenonēſem ep̄m dicit. Quid ca-
ſtitate decorius: que mundū de imundo con
ceptū ſemine. de hoſte domeſticum angelū
deniqꝫ de hoīe facit. Differunt quidem inter
ſe pudicus homo ꝛ angelus. ſed felicitate nō
virtute. Sed ꝛ ſi illius caſtitas felicior: huius
tamen fortior eſſe cognoſciť. Sola eſt caſti
tas que in hoc mortalitatis loco ꝛ tempore
ſtatum quēdam immortalis glorie repreſen
tat. ſola inter nuptiarum ſolēnia morem bea
te illius vēdicat regionis. in qua neqꝫ nubūt
neqꝫ nubuntur. p̄bens quodāmodo terris
celeſtis iam illius conuerſationis experien-
tiam. Vas interim fragile qđ portamus. in
quo ꝛ crebro periclitamur. tenet caſtitas in
ſanctificationem. ꝛ inſtar odoriferi balſami
quo condita cadauera incorrupta ſeruantur
ſenſus ipſa ꝛ artus continet ꝛ conſtringit ne
diſſoluantur in ocijs: ne corrumpanť in deſi-
derijs: ne carnis voluptatibus computreſcāt
hec ille. Caſtitatē mentis ꝛ carnis beatus
Bernardus ꝯſeruauit quadrupliciter. Pri
mo per mortificationē. Cum enī in quādam
feminā oculos diutius defixiſſet in ſeipſo eru
buit. ꝛ in ſtagnū gelidarum aquarū tandiu
permāſit donec pene exanguis effectus per
gratiā dei a calore carnalis cōcupiſcentie to-
tus refriguit. Secūdo per alienationē. Cū
enī puella quedam in lectū eius ſe nudā in-
ieciſſet. cū omī pace ꝛ ſilentio ipſe eidem ceſ
ſit in latus alterū ſe cōuertens dormiuit. cū
qꝫ imobilis ꝛ alienus perſiſteret. miſera illa
atqꝫ impudentiſſima erubuit: ꝛ mirans au-
fugit. Tertio per excitationē. Nam matro
na qđā in cuius domo hoſpitabať vehemē
ter in cōcupiſcentiā eius exarſit. Cūqꝫ impu-
denter ipſa lectum Bernardi quereret. vſqꝫ
tertio ꝑtin⁹ ille exclamauit. Latrones. latro
nes. Improba mulier ſic repulſa vix tandē
metu vel deſperatiōe deuicta ceſſauit. Quar
to per excōicationem. Apud equitaniā mu-
lier quedam a demone incubo petulanter ve
xabatur fere ſex annis. Quod vt ſanctus dei
comperit baculum ſuū mulieri tradidit in le-
cto ponendū. cūqꝫ demon ad cubile nequiret
accedere: grauiter mulieri cōminabatur. Vir
autem dei conuocato populo accenſas can-
delas in manibus tenente: demonem illum
excōicauit. ꝛ acceſſum ad illam mulierem de-
inceps interdixit: ſicqꝫ mulier liberata eſt ab
hmōi illuſione. Ideo dicitur. Luce. xi. Sint
lumbi veſtri precincti. ꝛ lucerne ardentes in
manibus veſtris.

Tertio btūs bernardus
ſicut lucerna fulgoris illuminabit te. o fidelis
per obedientie mobilitatem. Sciendum ꝙ
inter fideles quantū ad animam incidit que
ſtio. Quid ē melius: an habere fidē magnā
an opera magna: Rn̄dent quidam ꝙ meli-
us eſt habere fidem magnā. ꝛ hoc ꝑpter du
as leges. Una eſt euangelica. Mat. xvij. Si
habueritis fidē ſicut granū ſinapis. dicetis
monti huic tranſi hinc: ꝛ tranſibit: ꝛ nihil im-
poſſibile erit vobis. Alia eſt apoſtolica. Heb.
xi. Sine fide impoſſibile eſt placere deo. Rn̄
dent alij ꝙ melius eſt habere opera magna:
propter duas leges Una eſt ꝑphetica. pſal.
Labores manuū tuarū quia manducabis
beatus es ꝛ bene tibi erit. Alia eſt apoſtoli-
ca. Jaco. ij. Uis ſcire o homo inanis ꝙ fides
ſine operibus mortua eſt. Abraam pater no
ſter: nōne ex operibus iuſtificatus eſt. Judex
autem xp̄us dat ſententiam interlocutoriā
dicens. Mat. vij. Non oīs q̄ dicit mihi dn̄e
dn̄e intrabit in regnū celorꝝ: ſed qui facit vo
luntatem patris mei. Illi dicunt bis dn̄e: qui
credunt corde ꝛ confitenť ore. Iſti non intra
bunt niſi dicant tertio. i. opere. Unde ſequiť
Sed qui facit voluntatem patris mei. Ber.
in ſermone paſce dicit. Fide ſiquidem in dei
filios adoptamur: fidem in nobis mundus
odit atqꝫ perſequitur fide ꝛ vincitur. Porro
fides ſine operibus mortua eſt in ſemetipſa.
Nec mirū videri poteſt ſi nequaꝙ vincit qui
nec viuit quidem. Queris q̄ nam ſit viuida ꝛ
victorioſa fides: Illa ſine dubio per quā xp̄s
habitat in cordibus noſtris. Xp̄us enī vita ꝛ
virtus noſtra eſt. Tādiu xp̄s in nobis viuit:
q̄diu viuit fides. Et poſtꝙ fides noſtra mor
tua eſt quodāmodo xp̄us mortu⁹ eſt in no-
bis. Porro fidei vitā opera atteſtātur. Sicut
enī corporis vitā ex motu ſuo dignoſcimus:
ita ꝛ fidei vitam ex operibus bonis. hec ille.
Btūs Bernardus fidē cum operib⁹ docuit
quadrupliciter. Primo per ꝯteſtationē. cū
enī adhuc puerul⁹ graui dolore capitis egro
taret venientem ad ſe carminatricē vt dolorē
ſuis carminib⁹ mitigaret. ꝑteſtās fidē ieſu
xp̄i ipſū liberare indignās repulit: q̄ ꝯtinuo
ſe plene ſanatū inuenit. Secūdo per predi-
cationē. Cū ſemel populo predicaret. ꝛ oēs

verba eius attente ac deuote ſuſciperēt eius
animo talis irrepſit tēptatio. Uere nūc opti
me predicas: et ab om̄ibus libēter audiris et
ſapiēs ab om̄ibus reputaris. Aduertēs au-
tem hanc eſſe malignā tēptationez. nutabat
animo an ꝓcederet vel deſiſteret. Statim di
uino cōfortatus auxilio ait tēptatori. nec per
te incepi: nec per te dimittam. Sicqȝ ſecurus
predicationem vſqȝ in finem ꝓſequutus eſt
Tertio per prohibitionem. Cum quoddam
monaſteriuz quod vir dei conſtruxerat occu-
paſſet muſcarū incredibilis multitudo, ita vt
om̄ibus grauem moleſtiam inferrent. ille ait
Ego excōico eas. Mane autem om̄es pari-
ter mortuas inuenerūt. Quarto per exhor-
tationez. Cum em̄ vir dei exhortaret̄ plures
nobiles qui eum viſitaturi aduenerāt: vt ſa-
cris diebus quadrageſime a ſuis vanitatibꝰ
et laſciuijs deſiſterēt. et ipſi non acquieſcerent
iuſſit eis propinari vinū dicens. bibite poci
lum animarū. Quo hauſto ſubito mutati re
ceſſerūt. et q̄ modicū tempus denegauerāt. to
tū tempus vite ſue deo dedicauerūt etc̄.

Quarto btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illuminabit te o prin-
ceps per conſtantiā. Sciendū ꝙ inter do-
minos et ſeruos incidit queſtio. Quid ē me-
lius: an domīari alijs: an ſubdi alijs. Reſpō
dent humiles ꝙ melius eſt ſubdi alijs ꝓpter
duas leges. Una eſt euangelica. Luce. i. De
poſuit potentes de ſede et exaltauit humiles
Nam lucifer querens locū altiſſimū cecidit.
Adam de paradiſo eiectus eſt. Pharao ſub-
merſus eſt. Nabuchodonoſor in beſtiaz mu-
tatus eſt. Alia eſt aplica. i. Petri. ij. Subie-
cti eſtote om̄i humane creature ꝓpter deum
qꝛ ſic eſt voluntas dei. Reſpōdent ambitio
ſi ꝙ meliꝰ eſt dn̄ari ꝓpter duas leges. Una
eſt diuina. Gen̄. i. Faciamꝰ hominē ad ima-
ginem et ſimilitudinem noſtram et preſit vni
uerſe creature. Alia eſt apoſtolica. Ro. xiij.
Que a deo ſunt: ordinata ſunt. qui ergo po-
teſtati reſiſtit: dei ordinationi reſiſtit. Iudex
autē xp̄s dat ſententiā interlocutoriā dicens
Luce. xxij. Reges gentium dn̄antur eorum
et qui poteſtatē habēt ſuper eos benefici vo
cantur. Uos autem non ſic. Sed qui maior
eſt in vobis fiat ſicut iunior. et qui preceſſor ē
ſicut miniſtrator. Bern̄. in ep̄la ad Henricuz
ſenonenſem epiſcopū dicit. Multi non tan-
ta fiducia et alacritate currerent ad honores
ſi et ſe ſentirent: et onere grauari metuerent.
Nec cum tanto labore et periculo quatūlibet
effectarent infulas dignitatum. Nunc vero
quia ſola attendit̄ gloria non pena. paruum
eſſe clericum erubeſcitur in eccleſia. Seſe vi-
les exiſtimant et inglorios qui quocūqȝ emi
nentiori loco non fuerint ſublimati. hec ille.
Beatus Bernardus hanc ambitionem di
gnitatum contēnere docuit. quia cum a mul-
tis ciuitatibus electus eſſet in epiſcopum. ſ.
Ianue et Mediolani. Reſpondit ſe non eē
ſuū: ſed aliorum ſeruitio deputatum. Inter
principes aūt et tyrānos eccleſiā perſequētes
fulſit per conſtantiam. ſicut patet in duce eq̄
tanie qui cum eccleſiam perſequeret̄: vir dei
poſt miſſam cum corpore chriſti ignea facie
ad eum exiuit dicens. Ecce ad te venit filius
virginis quem tu perſequens: reſiſte ei ſi va-
les. Statimqȝ ille ad pedes eius acceſſit. et ei
in om̄ibus obediuit. Legitur. ij. Regum. x.
ꝙ Dauid miſit nuncios ad regē Amon. Sȝ
illi dimidiā barbā eis raſerunt et veſtes pre-
ciderūt. Dauid aūt exercitū fecit et eos cōtri-
uit. Nuncij Dauid ſunt clerici et prelati. Filij
Amon ſunt demones vel p̄ncipes mali: due
ptes barbe ſūt vita et ſciētia: vel ordo et eccl'ia
ſtica bn̄ficia. Demones ergo dimidiā barbā
radunt quādo tollūt vitam et dimittūt ſcien
tiā. Tyrāni etiam mediam barbam radunt
quādo auferūt ſubſtantiam tēporalem et di-
mittūt eis ordinē clericalem. Sed Dauid q̄
interpretat̄ manu fortis. i. bonus prelatus
debet habere audacem animū vt tales nō ti
meat. imperioſum verbum vt eos reprehen
dat et excōicationi ſubijciat. et fortem manuȝ
vt per brachiū ſeculare ipſos coherceat. put
fecit btūs Bernardus. de quo d̄r. Prouerb.
xxxi. Non extinguet̄ in nocte lucerna eius.

Quinto btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illuminabit te o inimi
ce per patientiam. Sciendum ꝙ inter im-
perfectos et perfectos incidit queſtio. Quid
eſt melius. an diligere amicum vel inimicuȝ
Reſpondent imperfecti ꝙ melius eſt ama-
re amicum. propter duas leges. Una eſt di-
uina. Leuit. xxvi. Perſequimini inimicos ve
ſtros et corruent coram vobis cadent inimi-
ci veſtri in conſpectu veſtro gladio. reſpiciaȝ
vos et creſcere faciam et multiplicabimini.
Alia eſt euangelica. Unde dicit̄. Mathe. v.
capi. Audiſtis quia dictum eſt antiquis. Di
liges proximum tuum: et odio habebis ini-
micum tuū. Reſpondent perfecti ꝙ melius

eſt amare inimicuꝫ. ꝓpter duas leges. Una
eſt euangelica. Luce. vi. Si diligitis eos qui
vos diligunt: que vobis eſt grā? Nam ⁊ pec
catores diligentes ſe diligunt. Et ſi benefece
ritis his qui vobis benefaciūt: que eſt vobis
grā? Siquidem ⁊ peccatores hoc faciunt. A-
lia eſt apoſtolica. Roma. xij. Si eſurierit ini
micus tuus ciba illum, ſi ſitit potū da illi. hoc
eñi faciens carbones ignis congeres ſuꝑ ca
put eius. Iudex autē xp̄s dat ſententiā inter
locutoriam dicens illud Mathei. v. Ego au-
tem dico vobis. diligite inimicos veſtros. be
nefacite his qui oderunt vos. ⁊ orate ꝓ pſe-
quentibus ⁊ calūniantibus vos: vt ſitis filij
patris veſtri q̇ in celis eſt ⁊c̄. Bernardus ſu
per cantica dicit. Non abduci blanditijs: nec
ſeduci fallacijs: nec inimicitijs frāgi toto cor
de. tota anima tota virtute diligere eſt. hec il
le. Beatus bernardus inter inimicos eum
pſequentes fulſit per patientiaꝫ. Nam patiē
tie genus ſolitus erat dicere tripartituꝫ. ſ. ad
iniurias verboruꝫ ad dāna rerū ad corporis
leſionem. Hanc ipſe his exemplis ſe habere
probauit. Cum enim cuidam ep̄o amicabili-
ter eum admonens quandam ſcripſiſſet epi
ſtolam: ille vehementer exacerbatus amariſ
ſimam ei reſcripſit epl'am. in principio dicēs
Salutem. ⁊ nō ſpirituꝫ blaſphemie. tanꝙ ex
ſpū blaſphemie illam ſcripſiſſet. Ad quē ber
nardus. Ego ſpm̄ blaſphemie me habere nō
credo: nec maledixiſſe cuiꝙ: nec maledicere
me velle ſcio. preſertim principi populi mei.
Fuit etiam patiens ad contumelias verboꝝ.
Cū enim quidā eū in maxilla percuſſiſſet. vir
dei circundantes adiurauit: ne illuꝫ tangerēt
ſed in pace abire dimitterent.

Sexto beatus bernarduſ

ſicut lucerna fulgoris illuminabit te o deuote
ꝑ beniuolentiam. Sciendū ꝙ inter paſto
res ⁊ ſubditos incidit queſtio. Quid eſt me-
lius an ꝙ paſtores ſe habeāt ad ſubditos ſe-
uerius. an ꝙ eos regant beniuolentius. Rn̄
dent paſtores ꝙ debent eſſe ſeueriores pro-
pter duas leges. Una eſt diuina. Eccle. vij.
Noli querere fieri iudex: niſi virtute valeas
irrumpere iniquitates. Alia eſt apoſtolica.
Iaco. ij. Facti eſtis iudices cogitationū iniq̄
rum. Rn̄dent ſubditi ꝙ melius eſt eos regi
ꝑ beniuolentiā ꝓpt' duas legeſ. Una eſt euā
gelica. Ioh. x. Bonus paſtor aīam ſuā dat ꝓ
ouibus ſuis. Alia eſt ap̄lica. Tim. i. Oportꝫ
ep̄m ſine crimine eſſe: ſicut dei diſpenſatoreꝫ
hoſpitalem benignum. ſobrium iuſtum ſan-
ctum. Iudex aūt xp̄us dat ſententiam inter-
locutoriam: dicens illud Math. xviij. Acce-
dens Petrus ad Ieſum ait. Dn̄e quotiens
peccabit in me frater meus ⁊ dimittā ei vſꝗ
ſepties. Dicit ei ieſus. Non dico tibi vſꝗ ſe-
pties. ſed vſꝗ ſeptuagies ſepties. Bernard.
ſuꝑ cantica dicit. Diſcite ſubditorū vos ma-
tres eſſe debere: non dn̄os. ſtudere magis a
mari ꝙ metui. ⁊ ſi interdum ſeueritate opus
eſt: paterna ſit nō tyrannica. matres fouēdo
patres corripiendo vos exhibeatis. Suſpen
dite verbera: ꝓducite verba. pectora lacte pin
gueſcant. nō typo turgeant. hec ille. Beatꝰ
bernardus inter humiles ⁊ deuotos fulſit ꝑ
beniuolentiā. Nam inter ſummos honores
alterum ſibi mutuatum hominē videbatur.
ſeꝗ potius reputabat abſentem velut quod
dam ſomniū ſuſpicatꝰ. Ubi vero inter ſimpli
ciores erat et amica ſꝑ licebat hūilitate frui:
ibi ſeſe iueniſſe gaudebat ⁊ in ꝓpriaꝫ rediſ-
ſe perſonam. Uincebat ſane in eo ſublimita-
tem nōis humilitas cordis: nec ip̄m poterat
tantū vniuerſus erigere mundus: quātū ſeip
ſum deijcere ſolus. ſummus reputabatur ab
oībus: infimuꝫ ſe reputans: ⁊ quem ſibi om-
nes p̄ferebant: ipſe nemini ſe p̄ferebat. Eiꝰ
eñi humilitas apparuit in quattuor. Prio
in contemplatione. quia in cella nouicioꝝ ꝑ
annū habitans. neſciuit an haberet teſtudi-
dinem. ⁊ intrās eccleſiā ſepius neſciuit tres
in capite illius fore feneſtras. Secundo in
refectione: quia multam ſibi indixerat abſti-
nentiam. ſagimen crudū ꝓ butiro nō diſcer-
nens comedit. oleum pro aqua bibit. pulmē
tum ex folijs fagi confectum diu ſumpſit.

Tertio in maceratione. Uigilabat enim vl
tra poſſibilitatem humanam. cilicio inſuper
multo tēpore vſus eſt: quouſꝗ occultuꝫ eſſe
potuit. in veſtibus paupertas ei ſemper pla-
cuit. ſordes vero nunꝙ. Quarto in accuſa-
tione. vt patet ex reſponſione quam fecit de-
moni de hereditate celeſti. quo iure illam ob
tinere crederet. Sicꝗ confuſus demon tur-
piter ab eo diſceſſit.

Septimo beatus bernar

dus ſicut lucerna fulgoris illuīabit te o ſim-
plex ꝑ grām. Sciendum ꝙ inter doctores
⁊ diſcipulos incidit q̄ſtio. Quid eſt meliꝰ: an
ꝙ doctores ſemꝑ doceant. an ꝙ interdū de
ſiſtant? Rn̄dent doctores ꝙ nō ſemꝑ debēt
docere propter duas leges. Una eſt diuina.

Prouer.xxiiij. In auribus inſipientiuꝫ ne loquaris: quia deſpicient doctrinā eloquij tui. Alia eſt euangelica. Math.xv. Sine cauſa colunt me docentes doctrinas hoīm. Reſpōdent diſcipuli ꝙ meliꝰ eſt ꝙ doctores a doctrina nō deſiſtant ꝓpter duas leges. Una eſt diuina. Eccle.vi. Filij a iuuentute tua excipe doctrinā: ⁊ vſqꝫ ad canos inuenies ſapiētiam. Alia eſt aplica.i. Thimo.iiij. Attende tibi ⁊ doctrine inſta in illis. hoc em̄ faciens ⁊ teipſum ſaluū facies: ⁊ eos q̄ te audiunt. Iudex autē xp̄us dat ſententiam interlocutoriam. dicens illud Joh.viij. Si vos māſeritis in ſermōe meo veri diſcipuli mei eritis ⁊ cognoſcetis veritateꝫ: ⁊ veritas liberabit vos. Bernar. ſuꝑ cantica dicit ſic. O q̄ cōpoſituꝫ reddit hoīem corporis ſtatum: ⁊ mentis habituꝫ diſciplina. Ceruicem ſubmittit. ſuꝑcilia ⁊ vultum cōponit. oculos ligat. cachīnos cohibet. linguam moderat̄. gulam refrenat. irā ſedat. inceſſum format. hec ille. Beatus bernardus inter ſimplices ad verba ſua auidos fecit ꝑ magnā grām. Unde mater eius vidit ſe in vtero geſtare catulum totum candiduꝫ: in dorſo ſubruffum ⁊ latranteꝫ. Ipſe em̄ fuit catulus inquātuꝫ lingua p̄dicatōnis ſue vulnera petōꝝ ſanauit. fuit candidus inquantū puritatem mētis ⁊ corporis ſeruauit. fuit ſubruffus inq̄ntum igne zeli ſuccenſus fuit. fuit latrans inquātum tyrānos redarguit. ⁊ hereticos a grege dei cōpeſcuit. Zach.iiij. Ecce candelabrum totum aureum: ⁊ lucerna eius ſuper caput eius ⁊c̄.

Octauo btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illumīabit te o laice ꝑ prudentiam. Sciendū ꝙ inter laicos ⁊ religioſos incidit q̄ō. Quid eſt melius: an ſeruire deo in ſeculo an in religiōe. Rn̄dent laici: ꝙ melius eſt ſeruire deo in ſeculo ꝓpt̄ duas leges. Una eſt euangelica. Johan.xij.c. Ego vox veni in mundū vt omīs qui credit in me in tenebris nō maneat. Non em̄ veni vt iudicem mundū ſed vt ſaluū faciā munduꝫ. Alia eſt apl'ica.i.Jo.i.c. Si aūt in luce ambulamꝰ: ſicut ipſe eſt in luce. ſocietatē habemꝰ adinuiceꝫ ⁊ ſanguis ieſu xp̄i filij eius emūdat nos ab oī peccato. Rn̄dent religioſi ꝙ meliꝰ ē relinquere ſeculū ⁊ ſeruire deo in religiōe ꝓpt̄ duas leges. Una eſt diuina. Leuit.xxvi. Affligetis aīas veſtras religione ꝑpetua. Alia eſt apl'ica.i.Jo.i.c. Si vis ꝑfectus eſſe vade vende oīa q̄ hēs ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis theſaurū ī celo: ⁊ veni ⁊ ſeq̄re me. Iudex aūt xp̄us dat ſententiā interlocutoriā: dicens illud Math.xix. Oīs qui reliquerit domū vel fratres aut ſorores aut patrē aut matrē aut vxorem aut agros aut filios ꝓpter nomē meum centuplū accipiet ⁊ vitā eternā poſſidebit. Bern̄. in colloquio Simōis ad ieſum dicit. Ecce nos reliquimꝰ oīa ⁊c̄. Bene petre ⁊ nō ad inſipientiaꝫ tibi: q2 exultauit vt gygas ad currendam viā: nec currentem ſequi poteras oneratus. Nonne vtilis cōmutatio ꝓ eo q̄ ſuper oīa eſt oīa reliquiſſe. Qui reliquere diſponis oīa: te quoqꝫ inter relinquenda numerare memēto. imo vero maxime et p̄ncipaliter abnega temetip̄m: ſi deſideras ſequi eū q̄ exinaniuit ꝓpter te ſemetip̄m. hec ille. Btūs bernardus fulſit inter laicos quos ad religionē cōuertit quadrupl'r. Primo inſpiratione. ꝑpendens em̄. nō eſſe tutū cohabitare ſerpenti fugā meditari cepit ⁊ ordinē ciſterciēſium extūc ingredi deliberauit. Secūdo rōe ſicut fratres ſuos carnales quos verbis ſalutaribus ad religionē adduxit. Tertio operatione. ſicut pꝫ de Gerardo fratre ſuo in carcere poſito quē miracl'oſe extraxit ⁊ ad ordīeꝫ induxit. Quarto in demōſtratione. ſicut pꝫ in quodā nūcio ab archiep̄o ad eū trāſmiſſo q̄ viſa ſanctitate viri dei ſeculo valefecit. ⁊ ordinem introiuit. Et ſic pꝫ ⁊c̄.

Nono btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illuminabit te o religioſe ꝑ tēperentiā. Sciendum ꝙ inter parentes ⁊ filios incidit q̄ſtio. Quid eſt melius an ꝙ filij ꝓpter obſequiū parentū remaneant ī ſeculo. an eis derelictis religionē ingrediant̄. Rn̄dent parētes ꝙ melius eſt ꝙ filij remaneant in ſeculo ad obſequiū ip̄oꝝ ꝓpter duas leges. Una eſt euāgelica Math.xv. vos dicitis. Quicūqꝫ dixerit patri vl' matri munꝰ qōcūqꝫ. eſt ex me tibi ꝓderit ⁊ nō honorificabit patrē ſuū aut matrē ſuā ⁊ irritum feciſtis mandatū dei ꝓpter traditionē vr̄am. Alia ē apl'ica.i.Thi.v. Siq̄s aūt ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticoꝝ curā nō habet: fidē nō hꝫ: ⁊ eſt infideli deterior. Rn̄dent filij ꝙ meliꝰ eſt religionē ingredi ꝓpter duas leges. Una eſt euāgelica. Mat.iiij. Illi aūt ſtatim relictis rhetibꝰ ⁊ p̄re ſecuti ſunt ieſuꝫ. Alia eſt apl'ica. Heb.ij. Pr̄es habuimus carnis noſtre quidē eruditores: ⁊ reuerebamur eos: nō multo magis obtꝑabimꝰ p̄ri ſpirituū ⁊ viuemꝰ. Iudex aūt xp̄us dat ſn̄iam interlocutoriam dicēs illud

Math.viij. Seq̄re me ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuoſ. Bern̄. in quodā ſermōe dicit. Si q̄d religiōis oritur q̄cunq̄ reſiſtit. q̄cūq̄ repugnat. plane cū egyptijs ꝑuulos iſraelitici gn̄is necare conaṫ. imo cum herode naſcentē ꝑſeq̄tur ſaluatorē. hec ille. Beatus bernardꝰ nouitios carnalē affectū reliquere ſatagebat. Vn̄ dicebat eis. Si ad ea q̄ intus ſunt feſtinatis. hic foris dimittite corpa q̄ de ſeculo attuliſtis. Soli ſpūs ingrediantˀ caro nō ꝓdeſt q̄cq̄. Religioſus. n. non dꝫ portare ad religionē corporalē voluntatē. vt. ſ. ꝓpter ventrē paſcendū ingrediatur nec dꝫ portare corpꝰ. i. carnalē parentū amorē. Gen̄. xij. Egredere de terra tua ⁊ de co. tu. ⁊ de do. pa. ⁊c̄.

Decio btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illumiābit te o ꝓfeſſe ꝑ ſubiectionē. Sciendū ꝙ inter deuotos incidit q̄ſtio. Quid eſt meliꝰ an ſeruire deo ex ſola libertate an ex voti neceſſitate. Rn̄dent q̄daꝫ ꝙ melius eſt ſeruire deo ex ſola libertate ⁊ deuotiōe. ⁊ h̊ ꝓpter duas leges. vna eſt diuina. Eccle. xxxv. In oī dato hilarē fac vultū tuū. Da altiſſimo ſm̄ datū eiꝰ. ⁊ in bono aīo adinuentionē facito manuū tuarū q̄m̄ deꝰ retribuēs eſt. ⁊ ſepties tm̄ retribuet tibi. Alia ē apl'ica. ij. Cor. ix. Hilarē. n. datorē diligit deꝰ. vnuſq̄ſq̄ ꝓut deſtinauit in corde ſuo: non ex triſticia aut neceſſitate. Rn̄dēt alij ꝙ meliꝰ ē ſeruire deo ex voto. ⁊ h̊ ꝓpter duas leges. Una eſt dīna Eſa. xix. Colēt eū in hoſtijs et muneribꝰ ⁊ vota vouebūt dn̄o ⁊ ſoluēt. Alia eſt aplica. Ro. vi. Obediſtis aūt ex corde in eā formā doctrīe in qua traditi eſtis. Judex aūt xp̄us dat ſn̄iam interlocutoriā dicēs illud Math. xij. Quicūq̄ fecerit voluntatē patris mei q̄ in celis eſt hic meꝰ fraṫ ſoror ⁊ mater eſt. Ber. li. de p̄cepto ⁊ diſpēſatōe dicit ſic Perfecta obediētia leges neſcit termis non artaṫ: nec cōtenta anguſtijs ꝓfeſſiōis largiori volūtate ferṫ in latitudinē charitatis. ⁊ ad om̄e q̊ iungitur ſpontaneo vigore liberalis alacriſq̄ aīmi cōmodū nō ꝯſiderās in infinitam libertatē extendiṫ. hec ille. Btūs Bernardꝰ ꝓfeſſus virtutibꝰ ⁊ moribuſ. Seruauit eīn in vita ſua tria ⁊ docuit: q̄ moriēs dereliquit dicens. Tria vobis obſeruanda relinq̄: q̄ ego ꝓ viribꝰ obſeruaui. Nemini ſcandaluꝫ feci. Minus ſenſui meo ꝙ̄ alteriꝰ credidi. Leſus de ledente vindictam nūq̄ expetij. Ecce charitatē ⁊ hūilitatē ⁊ obedientiā vob reliq̄. In his. n. tribꝰ ꝯſiſtit ſūma religiōis. ⁊ ſic pꝫ.

Undecimo btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illuīabit te o apoſtata ꝑ reuocationeꝫ. Sciendum ꝙ inter innocentes ⁊ penitentes incidit q̄ō. Quis magis obligaṫ deo. ⁊ quis recipit maiorē grāam a deo: an innocens an penitens. Rn̄dent innocentes ꝙ magis diligūtur a deo ꝓpter duas leges. Una eſt diuina. Job. iiij. Recordare obſecro te q̄s vnq̄ innocens perijt. aut q̄n recti deleti ſunt. Alia eſt apoſtolica. Heb. vij. Talis decebat vt nobis eſſet pontifex. ſctūs innocens. impollutus. ſegregatꝰ a peccatoribus. ⁊ excelſior celis factus. q̄ nō habet quotidie neceſſitatē Quēadmodum ſacerdotes prius ꝓ ſuis delictis hoſtias offerre deinde ꝓ populo. Reſpondent penitētes ꝙ magis diliguntur a deo ꝓpter duas leges. Una eſt euangelica. Luce. v. Nō veni vocare iuſtos: ſꝫ pctōres ad pn̄iam. Alia eſt apoſtolica. Ro. ij. An ignoras q̄m̄ benignitas dei ad pn̄iam te adducit. Judex aūt xp̄us dat ſn̄iam interlocutoriam: dicens illud. Luce. xv. Dico vob ꝙ ita gaudiuꝫ erit in celo ſuꝑ vno peccatore pn̄iam agente: ꝙ̄ ſuꝑ nonagintanouē iuſtis q̄ nō indigent pn̄ia. Bernardꝰ dicit. O felix penitentiū humilitas. O bona ſpes cōfitentium ꝙ̄ potens es apud oīpotentē: ꝙ̄ facile vincis inuincibilē: ꝙ̄ cito tremebundū iudicē cōuertis in pijſſimū patrē hec ille. Beatus Bernar. apoſtatas reuocauit ad pn̄iam ⁊ religionem. Patet de illo monacho q̄ ad ſeculū redierat vt luderet ad taxillos. cūq̄ oīa amiſiſſet meritis beati bernardi ad religionē regreſſus deuotiſſimā egit ſuoꝝ peccatoꝝ penitentiam. Patet etiā de alio monacho ſibi ꝓpinquo quē ꝑ epl'am in imbre ſine imbre ſcriptam reuocauit ⁊c̄.

Duodecimo btūs bernardus

ſicut lucerna fulgoris illumiābit te o tēptate ꝑ exhortationē. Sciendum ꝙ inter timoroſos ⁊ ſecuros incidit q̄ſtio Quid ē melius: an ꝙ ſeruiens deo ꝓbetur temptationibus: an ꝙ ꝓbetur cōſolationibꝰ. Rn̄dent timoroſi ꝙ meliꝰ eſt ꝙ ꝓbenṫ tēptationibꝰ ꝓpter duas leges. Una eſt dīna. Eccle. iiij. Fili accedens ad ſeruitutē dei ſta in timore ⁊ p̄para aīam tuā ad tēptationeꝫ. Alia eſt apl'ica. Jaco. i. Btūs vir q̄ ſuffert tēptationē q̄m̄ cū ꝓbatus fuerit accipiet coronā vite quā repromiſit deꝰ diligentibꝰ ſe. Rn̄dent ſecuri ꝙ meliꝰ eſt ꝙ ꝓbenṫ cōſolationibꝰ ꝓpter duas leges. Una eſt dīna. p̄s. Cōſolationes tue le

tificauerunt aīam meam. Alia eſt apoſtolica Phil'. iiij. Omnia poſſum in eo qui me confortat. Judex aūt xp̄us dat ſententiam interlocutoriam dicens illud Luce. xviij. Deſcendit hic. ſ. publicanus iuſtificatus in domū ſuam ab illo. ſ. phariſeo. Ber. in quodā ſermōe dicit' ſic. Fratres in hoc mūdo quaſi in campo certaminis poſiti ſumus, et q̇ ibi dolores aut plagas aut tribulationes nō ſuſcepit' in futuro glorioſus nō apparebit. hec ille. Beatus bernardus temptatos cōſolationibus ⁊ orationibus refouebat. Cū enī quidam nouitius temptatus diceret nunꝙ̄ amplius letus ero: vir dei ſic eū cōſolatus fuit. ⁊ ꝓ eo orauit q̄d ille ait. Nunꝙ̄ amplius triſtis ero. Etiaꝫ cū quidam ruſticus diceret ſe habere cor firmum ⁊ ſtabile in orōne. ⁊ ex hoc preſumeret Bern̄. ait. Si dn̄icam orationē abſq₃ vlla cordis vagatione finire poteris iumentū cui inſideo ꝓtinus tibi tradam. Te autē adiuro vt verum dicas. Uix dimidiā orationē dixerat. ⁊ ecce importuna cogitatio illū exagitat. an ſellam cū iumento habere debeat. ⁊ hoc ip̄m viro dei indicauit. ⁊ deinceps nō p̄ſumpſit. Unde de eo pōt dici illud Prouer. xx. Lucerna dn̄i ſpiraculum hominis hic ꝑ grām, tandem per gloriam. Amen.

In feſto ſancti Bartholomei apoſtoli Sermo xlviij.

Creſcit in templum

ſanctuꝫ in dn̄o. Ephe ij. ⁊ in epiſtola p̄ntis ſolēnitatis. Apocali. iij. ca. dicit̄. Qui vicerit: faciā illū colūnam in templo dei mei: ⁊ foras nō egredie̾t amplius ⁊ ſcribam ſup̄ eū nomē dei mei ⁊ nomē ciuitatis noue hieruſalem. Sup̄ quo talem moueo queſtionē. Utrū btūs bartholome' ꝑ fructuoſam fidei p̄dicationē creuerit in tēplū dei edificationem. Ad iſtā q̄ſtionē r̄ndent duo doctores noui teſti. Primus eſt beat' Auguſti. ſermone. v. de dedicatiōe eccl̄ie: dicens ſic. Quanta ſanctos apoſtolos debem' veneratione extollere. in q̇bus videm' eccleſie fūdamēta cōſiſtere. Jdeo igit̄ magnanimitas inuicta nomē ſortita eſt fundamēti q̇a ſicut fundamentū in p̄mo loco edificij ponit̄: ita ꝑ eos p̄mitus religio xp̄iana initiū ſumpſit: per eos fides nouella ſurrexit: ⁊ qua ſi ſupra molem ſolidā vaſta firmitate conſedit. hec ille.

Secūdus eſt btūs theodor' in ſermōe hui' diei dicēs ſic. Uide bartholomeū lingue aratro rōnalia rura ſulcantē paradiſum ⁊ vineas dn̄i plantantē ſiluas euellere ⁊ ſepeꝫ circūponere. Sed reſpuūt egroti medentē. orbi manuducentē naufragi gubernatorē. mortui viuificatorē. hec ille. Sciendū ꝙ neceſſe fuit vltra legē antiquā dari legē nouam propter duodecim rōnes. Primo rōne iuſtificationis. Lex enim antiqua non iuſtificabat hominem. Gal'. ij. Si data eſſet lex q̄ poſſet iuſtificare xp̄s gratis mortuus eſſet. i. ſine cauſa. Jdeo dicit̄ Johan. iij. Sicut Moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto: ita exaltari oportet filium hoīs: vt omīs qui credit in ip̄m nō pereat. ſed habeat vitam eternā. Ex quo ptꝫ ꝙ lex noua iuſtificat ⁊ ſaluat: Secundo rōne ꝑfectionis. Sicut enī nō ſufficit homī ꝙ ſit natus ad humane ſp̄ei cōſeruationeꝫ: ſed oportet ꝙ fiat vir etate perfectus: ita ad perfectam ſalutem nō ſufficit ſtatus legis antique in quo genus humanū aſſimilatur puero ſub pedagogo Gal'. iij. Sed oportet ꝙ cōſtituatur ſub lege noua. in qua ſcḋm apoſtoluꝫ genus electū aſſimilat̄ viro ꝑfecto. q̇ de ſeipſo dicit. i. Corinth. xiij. Cum eſſem paruul' loquebar vt paruulus ⁊c̄. quando autē factus ſum vir euacuaui q̄ erāt paruuli. Tertio ratione ꝓmiſſionis. Nam lex antiqua nō promittebat niſi caduca. Nā Exo. iij. ca. quando deus dedit legeꝫ moyſi ꝓmiſit regnū chananeoꝝ. Lex autē noua ꝓmittit eterna. que in exordio ſue predicationis xp̄s manifeſtauit. Math. iiij. Penitentiā agite: appropinq̄bit regnum celorum. Quarto rōne ꝓhibitiōis Nam lex antiqua nō ꝓhibebat malum ꝑfecte. quia ꝓhibebat ſolū manū. i. iniuriam exteriorem. Lex autem noua cohibet manuꝫ ⁊ aīm. vbi enī illa dicit ſolū. nō occides. nō mechaberis iſta clamat. Qui viderit mulierem ad cōcupiſcendū eā: iaꝫ mechatus eſt in corde ſuo. Et qui odit fratrem ſuū homicida eſt Unde ſeruantibus legeꝫ antiquā ⁊ a ſpernātibus nouā iuxta blaſphemiā pharīſei xp̄us dicit. Mathei. v. Niſi abūdauerit iuſticia veſtra pluſꝙ̄ ſcribarum ⁊ phariſeoꝝ nō intrabitis in regnū celoꝝ. Quinto rōne dilectiōis. Nam lex antiqua eſt lex timoris quo homo declinat a malo: vlterius non peccando Lex autem noua eſt lex amoris. quo remittit̄ peccatum perpetratū. Un̄ Luce. vij. dicit chriſt' de magdalena. Remittūtur ei peccata multa. quoniam dilexit multum. Jdeo Auguſti. ꝯtra Fauſtū dicit ſic. Parua dr̄a legis ⁊ euāgelij timor ⁊ amor. Sexto rōe aſſimilatōis.

In lege veteri patres antiqui aſſimilanť aīa
libus terreſtrib⁹: patres ṽo noui teſtamenti
aſſimilanť auibus celeſtib⁹. Vñ in parabo-
la de nuptijs. Mat. xxij. dicit Xp̄us. Venite
ad nuptiaſ. ſ. celeſtes. q: tauri mei occiſi ſūt. i.
ꝓphete ⁊ patriarche veteris teſtamēti: quoꝝ
caput Abel: vltimus Johēs baptiſta. Alti-
lia. i. patres noui teſtamēti. ſ. Xp̄s Stepha-
7 nus ⁊c. Septimo rōne inheſionis. Lex eñ
antiqua cōtinet nouā ⁊ noua cōtineť in vete
ri. Ezech. i. Rota erat in rota. q: ſm̄ Greg.
8 ibidez eccl'ia erat in ſynagoga. Octauo rō-
ne ſaluatiōis. Lex eñ antiqua nō ſatiat quē
admodū noua. q: illa dat paleas ⁊ herbas:
iſta vero dat frumentū. Unde Cryſ. ſup il-
lud. Mar. iiij. Cum terra ꝓducit ex ſe fructū
ꝑmū fructificat herbā: deinde ſpicā: poſt ſpi-
cam frumentū ⁊c. dicit ſic. Per herbā intelli-
gitur genus humanuz in ſtatu legis nature.
Per ſpicam ſtatus legis ſcripture. Per gnū
ſtatus legis gratie. de quo grano d: Joh. xij.
Niſi granū frumenti. i. Xp̄s cadens in terra
id eſt in cruce, mortuū fuerit ipſum ſolū ma-
net. ſ. iuſtum ⁊ beatū. Sic aūt mortuū fuerit
ſ. redimendo. multū fructū affert. ſ. ſaluando
9 genus humanū. Nono rōne collatōis. Lex
eñ antiqua dať in lapide. lex noua. i. ſp̄us vi
te datur in corde. Ezech. xxxvi. Auferā a vo-
bis cor lapideū. ſ. legis ātique. ⁊ dabo vobis
cor carneum. ſ. legis gratie. ⁊ ſpm̄ meum po-
10 nam in medio veſtri. i. ſpiritū ſctm̄. Decimo
rōne refectionis. Lex eñ antiqua eſt lex one
roſa. lex aūt noua eſt lex ſuauis. Mat. xi. dic
Xp̄us. Venite ad me omēs qui laboratis ⁊
onerati eſtis: ⁊ ego reficiam vos. tollite iugū
meum ſuper vos. i. legem nouā. iugū eñ me
11 um ſuaue eſt: ⁊ onus meū leue. Undecimo
rōne p̄ſtationis. Lex eñ antiqua ꝓphetizā
do in ꝓphetis: figurando in figuris ꝓmitte-
bat ventura. Lex autem noua preſentat pro
miſſa perfecta. illa in vmbra. iſta in veritate
Illa ꝓmittebat filium dei naſciturū: iſta pre-
ſentat xp̄m natum. paſſum. reſurrexiſſe. in ce
lum aſcendiſſe. Mar. vlti. Illa fugit de egy-
pto tranſiens mare rubrum: iſta pertranſiēs
in ſanguine chriſti. Illa colūna ignis ⁊ nu-
bis ducitur: iſta ſp̄ūſancto. Illa ſuſcipit man
na de celo: iſta comedit corpus chriſti ſupra
celum. Illa bibit aquam de petra: iſta aquaz
de latere chriſti. Illa tranſit per Jordanem:
iſta per baptiſmum. Illa vadit ad patriam
terreſtrem vbi non diu durat: iſta ducit ad ce
12 leſtem perpetuaz. Duodecimo ratione glo
rificationis. Nam ſtatus eccleſie dei ſm̄ Dy-
oniſi. de eccleſiaſtica hierarchia. conſtituitur
in triplici ſtatu. ſcilicet in vmbra legis anti-
que. In luce gratie legis noue. In ſplendore
glorie future. Et ſicut perfectiſſimus eſt ſta-
tus glorie: ita perfectior eſt ſtatus gratie ꝙ
ſtatus legis antique. Hec enim mandabat
ſuos ad lymbum: iſta vero tranſmittit ad ce
lum. In cuius ſignum baptizato domino a-
perti ſunt celi ſuper eum ad inſinuandum ꝙ
celum merito ſue paſſionis aperitur baptiza
tis. Unde Stephanus primus martyr poſt
chriſtum non vidit ſe deſcenſurum ad lym-
bum: ſed aſcenſurum ad celum. Ideo clama
uit Actuum. vij. Ecce video celos apertos:
⁊ ieſum ſtantem a dextris virtutis dei. Be
atus Bartholomeus diligenter aduertens
tantam excellentiam noue legis ad chriſtuz
acceſſit cuius ſe militem exhibuit: portans
inſignia eius in clypeo corporis ſui. ſcilicet
campum album per caſtitatem. Daniel. vij.
Veſtimentum eius candidum ſicut nix. Et
Treñ. iiij. Candidiores niue nazarei eius ni
tidiores lacte. Portans in circuitu clipei ſui
liſtam rubeam: per corporis ſui paſſionem ⁊
ſanguinis ſui effuſionem. Apocalip. vij. Vi-
di alterum angelum aſcendentez ab ortu ſo-
lis habentem ſignum dei viui. ſcz ſanguinis
conſperſionem in medio clipei. habens bul-
lam auream per caritatis ſplendorem. Joh.
xv. Hoc eſt preceptum meum vt diligatis in
uicem: ſicut dilexi vos. Fultus itaqꝫ hoc cly-
peo annunciauit opera dei mirabilia. neceſſa
ria. terribilia. ⁊ glorioſa. Unde dicit pſalmi.
Annunciauerunt opera dei: ⁊ facta eius in-
tellexerunt. Mirabilia opera dei iam facta:
quoad paſſionem. redemptionem. reſurectio
nem. aſcenſionem annunciauit. pſal. Mira-
bilia opera tua: ⁊ anima mea cognoſcet ni-
mis. Et Daniel. xiij. Placuit mihi predicare
ſigna eius quia magna. Et Thobie. xiij. Diſ
perſit vos inter gentes vt enarretis mirabi-
lia eius. Neceſſaria opera dei quoad iuſtifi-
cationes impiorum annunciauit. Eccleſiaſt.
xxxviij. Da locum medico: ⁊ non diſcedat a
te: opera enim illius ſunt tibi neceſſaria. Et
i. Regum. xix. Opera illius bona ſunt valde
Terribilia opera dei quoad punitiones ini-
quoꝝ annunciauit. vnde dicit p̄s. Dicite deo
ꝙ terribilia ſunt opera tua dñe. ſcilicet veni-
enti ad iudicium. Exodi. xxxiij. Signa faciaz
que viſa ſunt ſup terram. ⁊ cernat pp'lus iſte
op⁹ dñi terribile. Glīoſa opa dei quoad glīfi

cationeȝ iuſtoꝝ annūciauit. Eccle. xi. Glorioſa ⁊ inuiſa opera illius. Bern. ꝙ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Ibi vna erit ligua iubilatio indefeſſa vnus affectus. amor eternus. Patebit veritas. implebit charitas. ⁊ erit integra corporis ⁊ anime ſocietas. fulgebit ſicut ſol humanitas glorificata. angeloꝝ ⁊ hoīm vnū erit gaudiū. vnū colloquiū. vnū cōuiuiū nō languebit amor. nō liquefiet dilectio. p̄ſentibꝰ oībus bonis: nulla erit dilationis afflictio. Hec ille. Ideo beatus Bartholomeus creſcit in templum ſanctum in dn̄o.

Creſcit in tēplum ſanctum in dn̄o.
- Per conuerſionem.
- Per imitationem.
- Per aſſumptionem.
- Per predicationem.
- Per paſſionem.
- Per glorificationem.
- Per impetrationem.

Primo beatus bartholo

meus creſcit in templum ſanctum in dn̄o per conuerſioneȝ. Sciendum ꝙ vt dicit p̄s Cōuertentur ad dn̄m vniuerſi fines terre. Conuerſio iſta fit ſepteȝ modis. Primo ꝑ pudorem ⁊ erubeſcentiaȝ. Joel. ij. Sol cōuertetur in tenebraſ: ⁊ luna in ſanguinē. quia aīa quādo cōuertitur ad dn̄m ꝑ pudorem quē habȝ de peccato ſuo. ſol. i. ratio cōuertitur in tenebras. i. ad cōſiderationeȝ ſuoꝝ pctōꝝ ⁊ luna i. ſenſualitas in ſanguinem. i. ad cōfuſionem Roma. vi. Quem fructuȝ habuiſtis tunc in quibus nunc erubeſcitis. Secūdo per timorem ⁊ iuſticiam. pſal. Qui conuertit mare in aridam. quia ꝯſideratio amaritudinis diſtricti iudicij facit cor aridum ab humore peccati. Tertio per ſpem venie. Exo. xv. Miſit lignuȝ in aquas marath. que in dulcedinē verſe ſunt quia cū aīa cōſiderat paſſionē chriſti quam in ligno habuit: tunc affectiones eius amare cōuertūtur in ſpem diuine miſericordie. Quarto per amorem ſpiritualis leticie Joh. ij. Guſtauit aquā vinū factum. quia lachryme amoris ſunt ſignum leticie ſpiritualis. p̄s. Vinū letificat cor hominis. Quinto per dolorem cōtritionis p̄s. Qui cōuertit petram in ſtagna aquarum ⁊ rupem in fontes aquarum quod fit cū aīma obdurata cōuertitur ad deum per lachrymoſam cōtritioneȝ Sexto per ruborem cōfeſſionis. Job. xxiij. Lapis calore ſolutus in es cōuertitur. quia lapis eſt duricia anime peccatricis. es qđ eſt ſonorum deſignat ſonoritatem confeſſionis. Calor eſt dolor in confitendo. Septimo ꝑ laborem ſatiſfactionis. Daniel. iij. Fecit medium fornacis quaſi ventum roris flantē qđ fit cū anima ꝯuertitur ad deū ꝑ equam ſatiſfactionem. Angelus ſignificat grām. fornax aīam peccatoris. ignis vehementiam tribulationis. refrigerium cōſolationem que plene ſatiſfacienti cōfertur. ij Corinth. pmo. Sicut abundant paſſiones chriſti in nobis: ita per chriſtum abundat conſolatio noſtra.

Beatus bartholomeus ex nobilibus parētibus ortus ſ. rege in die diutino detentꝰ idolorum errore: tandem audita fama ⁊ ſanctitate ac miraculis ieſu xp̄i in Judeam venit. vbi ad xp̄m conuerſus ꝑpetuo ei adheſit: et magnam penitentiam ꝑ peccatis ſuis egit.

Secundo beatus bartho

lomeus creſcit in templum ſanctuȝ in dn̄o ꝑ imitationem. Sciendum ꝙ bartholomeꝰ interpretatur filius ſuſpendentis aquas. Dicitur eñi a bar qđ eſt filius ⁊ tholos quod eſt ſummitas: ⁊ moys qđ eſt aqua. inde bartholomeus i. filius ſuſpendentis aquas. i. dei. q̄ mentes doctorū ſurſum eleuat: vt aquas doctrinarum inferius fundant. Et eſt nomē ſyrum: nō hebreuȝ. per quod notatur dignitas eius. qua in filium dei adoptatus eſt. i. Theſſal. v. Omnes eñi vos filij lucis eſtis et filij dei nō eſtis noctis neqȝ tenebraruȝ. quia hereditatem illā quā chriſtus naturaliter poſſidet nos per ip̄m velut filij adoptiōis participamus. p̄s. Tu es qui reſtitues hereditateȝ meā mihi. Et Roma. viij. Si filij ⁊ heredes heredes quidem dei: coheredes autē chriſti. Sicut aūt quis in poſſeſſionem terrene hereditatis octo modis pōt introire: ita in poſſeſſionem celeſtis hereditatis octo modis pōt introire. quibus modis poteſt in filium dei adoptari ꝑ grām. Primo adoptatur quis in filium per vite puritatē ⁊ innocentiā. ij. Cori. vi. Immundū ne tetigeritis: ⁊ ego recipiam vos et ero vobis in patrē: ⁊ vos eritis mihi ī filios ⁊ filias. Tales eñi q̄ expreſſe imitanť illū filiuȝ naturalē q̄ eſt ſpeculū ſine macula. Sapiē. vij. Merētur in filios adoptari Deutero. xiiij. Filij eſtote dn̄i dei veſtri. non vos incidetis: nec facietis caluiciū ſup mortuos. ſcȝ per peccati corruptioneȝ. per qđ fit inciſio ⁊ plaga grauis in aīma. ⁊ ſequitur. qm̄ populus ſanctus es dn̄o deo tuo. Talibus eñi cōpetit primus modus intrandi in poſſeſſionē

alicuius hereditatis.ſ.iure ꝓpinquitatis. Nu=
meri.xxvij. Hereditas dabitur eis ꝙ proximi
ſunt ei,eritq; hoc filijs iſrael ſanctũ id eſt fir=
mũ lege perpetua. Incorruptio aũt facit ꝓ=
ximum dei. Sapien.vij. Spiritusſanctus pro=
pter ſuã mũdiciã in aĩas ſanctas ſe trãſfert,
amicos dei ⁊ ꝓphetas cõſtituit. Hanc autem
vite mũdiciam aſſequitur homo per baptiſ=
mum.i.Corinth.vi. Et hoc quod aliquãdo fui
ſtis.ſ.peccatores. ſꝫ abluti eſtis: ſed ſanctifi
cati eſtis. Ad tales ergo iure ꝓpinquitatis
deuoluitur hereditas.ps. Nouit dñs dies i=
maculatorum: ⁊ hereditas eoꝝ ineternũ erit.
Beatus Bartholomeus a xp̃o fuit bapti=
zatus ſicut ceteri apl'i. Johan xiij. Qui lotus
eſt nõ indiget niſi vt pedes lauet. Et iterum
Jam vos mũdi eſtis. Poſt baptiſmũ aũt ſer
nauit innocentiam vite. Cum eñ Indi que=
rerẽt ab idolo ſuo aſtaroth. Quis eſt iſte bar
tholomeus.ait. Amicus eſt dei oĩpotentis
⁊c̃. Etiam in die penthecoſtes accepit ſpm̃
ſanctum. Act' i. Uos aũt baptizabimini ſpũ
ſancto. Secũdo adoptatur quis in filiũ per
fidei cõſtantiam. Gal' iij. Om̃s filij dei eſtis
per fidem in xp̃o ieſu. Talis eñ meret' introi
re in celeſtem hereditatẽ iure cõmutationis.
Quia enim fides eſt de his ꝙ nõ videntur.ſ.
de eternis.que autẽ videntur ſunt tẽporalia.
ideo fides facit cõmutationem tẽporalium ꝓ
eternis.⁊ hoc per paupertatẽ voluntariam.
vt patet de Abraham. Hebre.xi.qui fide obe
diuit in locũ exire quẽ accepturus erat in he=
reditatem:⁊ exinde neſciens quo iret. Et Ja
co.ij. Nonne deus elegit pauperes in hꝯ mũ=
do diuites in fide ⁊ heredes regni qð repro=
miſit diligentibus ſe. De iſta cõmutatiõe di=
citur Deutero.xviij. Non habebunt ſacerdo=
tes ⁊ leuite partẽ ⁊ hereditatem cũ reliquo iſ
rael.dñs eñ ipſe eſt hereditas eoꝝ. Beatus
bartholomeus hanc ꝑmutationẽ fecit. Ma
thei.ix. Ecce nos reliquimus oĩa ⁊ ſecuti ſu=
mus te ⁊c̃. Cũ eñ filiam lunaticam regis in
die ſanaſſet:⁊ rex ei multa precioſa donaria
mãdaſſet.mane ſeq̃nti i aurora clauſo oſtio
apparens regi ait. Cur me tota die cũ auro ⁊
argento queſiuiſti.iſta munera ſunt neceſſa=
ria his qui terrena requirũt. Ego nihil terre=
num.nihil carnale deſidero:qui hec omnia ꝓ
pter amorem dñi mei Jeſu chriſti contempſi
⁊c̃. Tertio adoptatur quis in filium per vir
tutem ⁊ iuſticiam.i.Johan.iij. Omnis ꝙ iu=
ſticiam facit ex ipſo natus eſt. In hoc mani=
feſti ſunt filij dei ⁊ filij dyaboli. Oĩs qui non
eſt iuſtus non eſt ex deo. Talis enim iuſtus
meretur introire celeſtẽ hereditatẽ iure em=
ptionis.ps. Juſti autẽ hereditabunt terram
⁊ inhabitabunt in ſeculum ſeculi ſuper eam.
Et Math.v. Beati qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iu=
ſticiam. Et Eſa.lv. Omnes ſitientes venite
ad aquas.ſ.celeſtis glorie,quia torrente vo=
luptatis tue potabis eas. Et qui nõ habetis
argentum ꝓperate ⁊ emite. Beatus bartho
lomeus iuſticie operibus intendit.quod eiꝰ
corporis diſpoſitio demonſtrauit.ſicut idolũ
berith nomine preſtatum eſt dicens. Capilli
eius nigri ⁊ criſpi.caro eiꝰ candida.oculi grã
des.nares equales ⁊ directe.barba ꝓlixa.ha
bẽs canos paucos.ſtatura equalis.collo bio
albo.i.veſte longa ſine manicis.purpura ve=
ſtitur.induitur pallio albo.qð per ſingulos
angulos gemmas habet purpureas. Uigin
tiſex anni ſunt ex quo veſtes eius ⁊ ſandalia
nec veteraſcunt.nec ſordidant':ſicut nec filio=
rum iſrael:quorum veſtimenta nõ inuetera=
uerunt.⁊ pedes eorum non ſunt attriti vt di
citur.ij.Eſdre.ix.c. Quarto adoptatur quis
in filium per compaſſionem ⁊ miſericordiam
Eccle.iiij. In iudicando eſto pupillis miſeri=
cors:⁊ eris tu velut filius altiſſimi obediens
Talis enim miſericors meretur introire cele
ſtem hereditatem iure matrimonialis confe
derationis. Maritus eñ debet habere par=
tem hereditatis vxoris.⁊ econuerſo. Uñ ſꝫm
legem non licebat viro vxorem de alia tribu
ducere:ne ad aliam tribum tranſiret heredi=
tas. Numeri vlti. Qui ergo deſpõſauerit mi=
ſericordiam filiam dei iuſtum eſt vt heredi=
tatem percipiat. Ecleſi.xliiij. Illi viri miſeri=
cordie ſunt:quorũ pietates nõ defuerunt:et
cum ſemine ipſorum perſeuerat bona heredi
tas. Beatus bartholomeꝰ miſericordie ope=
ribus valde intentus fuit. Cum enim prece=
piſſet idolo Aſtaroth vt demon inde exiens
idolum ipſum cõminueret:ſtatim exiens om=
nia idola templi per ſeipſum cõfregit:deinde
oratione fuſa ab apoſtolo omnes infirmi ꝓ=
tinus curati ſunt.ps. Tibi derelictus eſt pau
per:orpha.tu eris adiutor. Contr.bra.pecca.
⁊ ma. Quinto adoptatur quis in filium per
tribulationũ tolerantiam. Hebre.xij. Quem
eñ diligit dñs caſtigat.flagellat autem oẽm
filium quem recipit. Quis enim filius quem
non corripit pater.ꝙ ſi extra diſciplinã eſtis
cuius participes facti ſunt omẽs,ergo adul=
teri ⁊ non filij eſtis. Talis enim tribulatus ⁊
flagellatus acquirit hereditatẽ celeſtem ſcꝫ=

to ⁊ lancea. Hebre. vi. Non ſegnes efficiami nu: verum imitatores eoꝝ qui fide ⁊ patientia hereditabunt pro miſſiones. Sic Abrahã longanimiter ferens adeptus eſt repromiſſionem. Beatus Bartholomeus in aduerſitatibus et tribulationibus ſemper eodẽ vultu ⁊ aĩo letus ⁊ hilaris perſeuerabat. Act. v. Ibant apoſtoli gaudentes a conſpectu cõcilij. q. d. hi ſunt ⁊c. Sexto adoptatur quis ĩ filium per orationis inſtantiam. Roma. viij. Non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iterum in timore: ſed accepiſtis ſpiritũ adoptionis filiorum in quo clamamus. abba pater ſcꝫ orando. Talis enim inſtanter orans acq̃rit hereditatem celeſtem ſolo deſiderio. ps. Expecta dominũ ⁊ cuſtodi viam eius: ⁊ exaltabit te vt hereditate capias terram. Eſaie lvij. Qui habet mei fiduciam hereditabit terram ⁊ poſſidebit montem ſanctum meum. Beatus bartholomeus flexis genibus centies per diem orabat deum: ⁊ centies per noctem. Cum enim quidam demoniacus noĩe Seutius qui multo tempore obſeſſus fuerat a demone clamaſſet. Apoſtole dei Bartholomee incendunt me orationes tue Apoſtolus ait. Obmuteſce ⁊ exi ab eo: ſtatimq̧ liberatus eſt ⁊c. Septimo adoptatur quis in filium per deuotam obedientiam. Eccleſi. iiij. Eris velut filius altiſſimi obediens. Et Roma viij. Qui ſpiritu dei. i. voluntate dei agũtur hi filij dei ſunt Talis obediẽs acquirit hereditatem celeſtem per ſeruitij retributionẽ Eccleſiaſti. xlv. Dedit dominus caleph fortitudinem vt aſcenderet in excelſum terre locum ⁊ ſemen eius obtinuit hereditatem. Viderunt omnes filij iſrael ꝙ bonum eſt obſequi ſancto deo. Beatus bartholomeus humili obedientia ſeruiuit deo. quoniã angeli dei cum eo ambulabant. qui nunq̃ eum fatigari nec eſurire permittebant ſemper intendens his que dei erãt quomodo impleret.

Octauo adoptatur quis in filium ꝑ pacis obſeruantiam. Mathei. v. Diligite inimicos veſtros benefacite his qui oderunt vos. vt ſitis filij patris veſtri qui in celis eſt. Et iterũ Beati pacifici: quoniam filij dei vocabuntur Talis pacificus acquirit celeſtem hereditatem ſola gratia ⁊ dono. pſal. Manſueti autẽ hereditabunt terram ⁊ delectabũtur in multitudine pacis. Beatus Bartholomeus oñdit viam ſalutis cum periculo corporis ſui inimicis Jeſu chriſti. Cum enim pontifices templi idolo ſacrificarent cepit clamare demon ac dicere. Ceſſate miſeri ſacrificare nobis. ne peiora me patiamini. qui cathenis igneis ab angelis ieſu chriſti quem iudei crucifixerunt religatus ſum ⁊c. Et ſic patet.

Tertio creſcit in templũ

ſanctum in domino per aſſumptionẽ. Quãuis enim in domo dei alij electi' ſint lapides viui: ſituati ſm̃ eorum merita in ſuis locis. Juxta illud Urbs beata hieruſalẽ dicta pacis viſio que conſtruitur in celis viuis ex lapidibus. Ephe. ij. In quo templo ⁊ vos coedificamini in habitaculum. dei in ſpiritu ſancto. Apoſtoli tamen ſunt fundamẽta huius domus. Apocali. xxi. Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim. ⁊ in ipſis nomina duodecim apoſtolorum ⁊ agni. Tum quia pre ceteris electis deo ſunt ꝓpinquiores per amiciciam. Johannis. xv. Jam non dicam vos ſeruos: ſed amicos ⁊c. Tum quia a ſole diuinitatis ſunt illuminatiores. Numeri. xiiij. Apparuit gloria domini ſuper tectũ federis. Inter quos fuit beatus Bartholomeus: quẽ chriſtus aſſumpſit ad duodecim myſteria. Primo ad ſui ſequelam. Math. xi. Ecce nos reliquimus omĩa ⁊ ſecuti ſum' te ⁊c. Secundo ad diuinorum cognitionẽ. Luc. viij. Vob datũ eſt noſſe miſteriũ regni dei Et Johãnis. xvij. Pater manifeſtaui nomen tuum hominibus quos dediſti mihi.

Tertio ad miraculorum operationẽ. Mathei. x. Conuocatis ieſus duodecim diſcipulis ſuis dedit illis poteſtatem ſpirituum immundorum vt eijcerent eos et curarent omnem languorem ⁊ omnem infirmitatem.

Quarto ad euangelij predicationem. ibidẽ. Euntes autem predicate dicentes. quia appropinquauit regnum celorũ. Quinto ad mundi perſecutionem. ibidem. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio luporum Cauete autem ab hominibus. Tradent enim vos in concilijs ⁊ in ſynagogis ſuis flagellabunt vos. Sexto ad redemptiõis humane oſtẽſionem. Mathei. xvi. Cepit chriſtus oſtendere diſcipulis ſuis. quia oporteret eum ire in hieroſolimam ⁊ multa pati a ſenioribus ⁊c.

Septimo ad humilitatis exhibitionem. Johannis. xiij. Si ego laui veſtros pedes dominus ⁊ magiſter: ⁊ vos debetis alter alterius lauare pedes ⁊c. Octauo ad ſacri myſterij celebrationem. i. Corinthi. xi. Hoc facite in meam cõmemorationem. Nono ad petõꝝ remiſſionem. Johannis. xx. Accipite ſpiritũ

ſanctū: quoꝝ remiſeritis peccata remittūtur
eis. Decimo ad reſurrectionis xp̄i teſtifica
tionē. Act. iiij. Uirtute magna reddebant a
poſtoli teſtimoniū reſurrectiōis ieſu chriſti.
Undecimo ad aſcenſionis xp̄i cōprobatio
nem. Luce xxiiij. Eduxit aūt eos foras in be
thaniā. ⁊ eleuatis manibꝰ benedixit eis. ⁊ fa
ctū eſt dum benediceret eis receſſit ab eis ⁊
ferebat̃ in celū. Et Act. i. Uidentibꝰ illis ele
uatus eſt ⁊c̄. Duodecimo ad ſpūſſancti re
ceptionē. Act. ij. Repleti ſunt omnes ſpiri
tuſancto: ⁊ ceperūt loqui varijs linguis ꝓut
ſpūſſanctus dabat eloqui illis. De btō autez
Bartholomeo d̄r ꝙ oīa preuidet: oīa nouit.
oīm gentiū linguas nouit ⁊ intelligit ⁊c̄.

Quarto btūs Bartholo

meus creſcit in templū ſanctū in dn̄o per pre
dicationē. Sciendū ꝙ btūs Bartholomeꝰ
a dn̄o ieſu xp̄o miſſus eſt ad predicationem
Mar. vi. Euntes in mundū vniuerſum pre
dicate euangeliū omī creature. Unde beatꝰ
Theodorus abbas ⁊ doctor precipuꝰ in ſer
mone hodierno dicit ſic. Beatus Bartholo
meus dū ad predicationē mitteret̃ a dn̄o au
diuit. Uade diſcipule meus ad p̄dicationez
exi ad pugnam. capax eſto periculorūz. Ego
paternū opus cōſummaui: primus teſtis fa
ctus. Uos qd̓ neceſſariū eſt implere. Imita
re magiſtrūz tuū. emulare dn̄m tuū. Sangui
nem ſanguinibꝰ pone carnibꝰ carnem trade
quecꝫ ꝓ te paſſus ſuſtinui patere. Arma ti
bi ſint benignitas in ſudoribus māſuetudo
inter maleficos. patientia in his q̄ pereunt.
Non reſultauit apl'us: ſed vt famulus fidelis
dn̄i coacquieſcens precepto: ꝑgit gaudēs tā
ꝙ lux mūdi vt tenebroſos illuminaret. tanꝙ
ſal terre vt gentes inſipidas ſaliret. tanꝙ a
gricola vt ſpūalem culturā perficeret. hec ille
In hac enī predicatiōe quattuor fecit. Pri
mo habuit ſollicitudinē operationis. Unde
btūs Amb. in prefatione dicit ſic. Diſcipulis
xp̄i tui vnica diuinitate perſonaliter predicā
tibus trinitatē tuā mundo mirabiliter digna
tus es oſtendere maieſtatē. Inter quos bea
tiſſimū Bartholomeū magna virtutū prero
gatiua colendū: benigna tui ꝓſpectio ad po
pulū direxit longinquū: quē licet humana cō
uerſatione penitus remotū tibi tn̄ predicatio
nū augmēto meruit conſignare vicinum. O
quantis preconijs apoſtolum mirabilem ce
lebrandum: cui dum ad ſeminandum fidem
proximoꝝ corda non ſufficerent ꝑpulorum
alacribus veſtigijs extremos terrarum fi
nes penetrauit indoꝝ. hec ille. Tres enī pro
uincias peragrauit. Unde btūs Theodorus
dicit ſic. Apoſtolus dei Bartholomeus pri
muz in lichaonia predicauit. poſtmodum in
india. ad vltimum in albano vrbe. ſ. maioris
armenie. hec ille. Tres enī dicunt̃ indie. Pri
ma que ad ethiopiam ducit. Secūda que ad
medos. Tertia que finem facit. ⁊ ad iſtam
pr̄exit. Eſa. vi. Qui ſunt iſti qui vt nubes vo
lant. Secundo habuit amplitudinē religio
nis: quia demonū culturā deſtruxit ⁊ dei cul
tum ⁊ religionē ampliauit. Sicut autez dixit
btūs Auguſtinus libro de ciui. dei. Tria ge
nera deoꝝ tradita ſunt. Unū a poetis. Alte
rum a philoſophis. Tertiū a principibus ci
uitatū. Hi autem dij nullo modo ſunt colen
di. Un̄ dicit pſal'. Simulacra gentiū argen
tum ⁊ aurum opera manuū hominū. Simi
les illis fiant qui faciunt ea. Omnia autez
iſta genera deoꝝ beatus Bartholomeus de
ſtruxit. Unde Ambro. vbi ſupra. Templum
ingreſſus demoniacū effecit illico vt nullum
cultoribus demon preberet reſponſum. O ꝙ
ſublime ſanctitatis eius miraculū: dum anti
quū humani generis inimicū ſuū fecit in ni
hilum redigere ſimulacrum. O ꝙ digne exer
citui numerandus celeſti: cuiꝰ vt miraculis fi
dez cōmēdaret certiſſimā angelus apparuit
ſupera delapſus ab aula. Is igit̃ cathenatū
demonem cunctis oſtendens deformē ſalu
tiferam ſaxo dn̄icam impreſſerat crucez. hec
ille. Tertio habuit plenitudinē dilectionis.
quia beneficia dn̄i ieſu pleniſſime cognouit.
dilexit ⁊ nunꝙ obliuioni tradidit. que etiam
regi Polemio mira claritate expoſuit oñdēs
ꝙ noſtra redemptio facta eſt valde congruē
ter: potenter: iuſte: ac ſapienter, vt patet in le
gendis. Cum ergo eidē ſacramenta fidei pre
dicaſſet dixit regi ꝙ ſi baptizari vellet: deum
ſuum ligatum cathenis oſtenderet: qd̓ ⁊ fecit
Unde Ambro. vbi ſupra. Rex reginaqꝫ ſi
mul baptizant̃ cum gente: vrbiumqꝫ duode
cim accole te deum patrem corpore ſequunt̃
⁊ mente. hec ille. Quarto habuit pulcritu
dinem intentionis. quia perſeuerauit in do
ctrina verbi dei vſqꝫ in finem. Unde beatus
Theodorus vbi ſupra. Petrus apoſtolꝰ do
cet nationes: ſed ⁊ Bartholomeus conſequē
ter paria inueſtigat. Petrus operat̃ ꝓdigia
magna: ſed ⁊ Bartholomeus facit miracula
valida. Ad quot petrꝰ valet miſteria capaſcē
da: ad tot ſufficit Bartholomeus penetrāda

Equaliter fecundat eccl'iaȝ. equa lāce habēt
cetera diuina cariſmata. Hic ex diuino duo‑
denarij numero medius ab vtraqȝ parte ſo‑
num diuine ſermocinationis dat ſicut in cy‑
thara armoniā. hec ille. Nam Math. x. Bar
tholomeus inter apl'os numeratˀ ſextus. ſed
Act. i. numeratˀ ſeptimus, tanq̄ medius in‑
ter eos. Et pȝ ꝛc.

Quinto btūs Bartholo
meus creſcit in templū ſanctū in dn̄o per paſ
ſionē. Sciendū ꝙ paſſio beati Bartholo‑
mei fuit valde ſimilis paſſioni xp̄i. Xp̄us nā
qȝ fuit expoliatus flagellatˀ crucifixus. ꝛ ſic
mortuus. Sic btūs Bartholomeus fuit fla‑
gellatus. fuit crucifixus. fuit pelle ſua expoli‑
atus. ꝛ ſic per capitis obtruncationē mortu
us eſt. Cant. v. Inuenerūt me vigiles qui cir
cueūt ciuitatē. percuſſerūt me. ſ. flagellando.
vulnerauerunt me. ſ. crucifigēdo ꝛ decollādo.
tulerunt palliū meū. ſ. me excoriando. Fuit
eī circūdatus penis vndiqȝ ſ. ſurſum. quia
fuit decollatus. deorſum: q2 fuit in cruce pedi
bus affixus. A dextris ꝛ a ſiniſtris: q2 mani
bus in cruce fuit clauatus. Ante ꝛ retro: quia
fuit flagellatus. In toto corpore: q2 fuit exco
riatus. Iſte eſt homo de quo dicitˀ. Luce. x.
Qui ab hierl'm in Iericho deſcendit. ſ. quan
do xp̄s ipſum in mundū lunaticuȝ ad predi‑
candū miſit. qui incidit in latrones ſ. gētiles
qui eū expoliauerunt excoriādo. plagas im‑
poſuerūt flagellando ꝛ crucifigēdo. ꝛ ſemiui
uum reliquerūt decollando. Tunc eī fuit ſe
miuiuus relictus. q2 quoad corpus fuit mor‑
tuus: ſed quoad animā corā deo viuus. Un
de Ambro. vbi ſupra. Ad extremū vero tem
plorum delatu pontificuȝ. Neophiti polemij
frater tyrannus beatum apoſtolum omnimo
dis in fide conſtantem ceſum atqȝ excoria‑
tum acerrimam fecit ſuſcipere mortem. Qui
tamen mortis viriliter perferendo diſcrimen
glorioſi certaminis ad celeſte gaudium ſecū
reportauit triumphū. hec ille. Et btūs Theo
dorus vbi ſupra. Sanctus Bartholomeus
indis predicauit. qui ꝛ euangelium ſm Ma
theum in propria eorum lingua eis tradidit
dormiuit in albano ciuitate magne armenie
crucifixus deorſum habens caput. Petrus
deorſum capite crucifigitur. Bartholomeus
poſtq̄ viuens excoriatus eſt capite plectitˀ.
hec ille. Nam primo fuit crucifixus. deinde vi
uens excoriatus. tādem capite truncatˀ. Be
atus Bartholomeus fuit excoriatus ꝑpter
quattuor. Primo in ſignū feruide caritatis
Solent eī hoīes calore nimio eſtuantes de
ponere veſtimenta. ꝛ q2 beatus Bartholo‑
meus igne amoris plenus fuit ideo propter
chriſtum pellem depoſuit. Unde. i. Regum
xviij dicitˀ ꝙ Ionathas diligebat Dauid q̄ſi
animā ſuam. Nam expoliauit ſe tunica ſua ꝛ
dedit eā dauid. Sic btūs Bartholomeˀ do‑
no ſp̄uſſancti repletus diligebat xp̄m quaſi
animā ſuā. ꝑpter qđ nudauit ſe tunica ꝛ de‑
dit eā Dauid quādo ꝑpter xp̄m excoriatus
fuit. Secūdo in argumentū maioris purita
tis. Solent eī rami arboꝝ quando excoriā
tur albiores apparere. Sic btūs Bartholo‑
meus pelle mortalitatis exutus in anima ex
titit magis purus. Ioel. i. Ficum meam de‑
corticauit: nudans expoliaui eā. albi facti ſunt
rami eius. Tertio in ſpem future immorta
litatis. Solet homo libenter deponere veſtē
vetuſtam vt veſtem induat nouaȝ. Baruch.
v. Exue te hieruſalem ſtola luctus ꝛ vexatio
nis. ꝛ indue te decore regio. Sic btūs Bar‑
tholomeus libenter pellē mortalitatis exuit
q2 ſe decorandū veſte imortalitis agnouit. i.
Macha. x. Iuſſit rex expoliari Ionathā veſti
mētis ſuis ꝛ induit eū purpura. i. carne glo‑
ſa: qđ erit in reſurrectiōe generali. Quarto
in odorē ſuauitatis. Solebat eī ſacerdos in
veteri lege. vt dr̄. Leuit. i. Pellē hoſtie detra‑
here: igneqȝ ſuppoſito ipſam in odorē ſuauiſ
ſimū dn̄o imolare. Sic ſctō Bartholomeo ē
pellis detracta: qui igne caritatis ſucceſſus
in odorē ſuauiſſimū eſt dn̄o imolatˀ. Sapi.
iij. Tanq̄ aurū in fornace ꝓbauit illos: ꝛ q̄ſi
holocauſti hoſtiam accepit eos. ꝛ ſic pȝ.

Sexto btūs bartholome
us creſcit in templū ſanctū in dn̄o ꝑ gl'ificatio
nē ſ. quoad aīam ꝛ quoad corpˀ. Quoad
gl'iam aīe. btūs Theodorus vbi ſup̄ dicit ſic
Nūc gaude o btē ꝛ ter btē Bartholomee
qui es diuine lucis ſplendor. ſctē eccl'ie piſca
tor rōnaliū piſciū periture capture. dulcis fru
ctus viridi palmitis. vulnerator diaboli mū
duȝ ſuo latrocinio vulnerātis. Gaudeas ſol
orbis terre: cūcta illuminans: os dei: lingua
ignita. ſapiā ꝓmens. fons iugiter ſanitates
emanans. qui mare meabilibˀ greſſibˀ ſancti
ficaſti qui terras purpureā tuo cruore feciſti.
qui ad celos cōmeaſti. vbi in medio diuine
aciei refulgens in ſplendore immarceſſibilis
glorie ſplendens. in exultatione iocūditatis
inſatiabilis gaudes. hec ille. Quoad gloriaȝ

corporis dicit idem vbi ſupra. Proijciũt nã⸗
q; in pelagus corpus ſanctũ. Mota eſt igiť
cum impetu de regionibus armenie archa cũ
quattuor alijs aliorꝫ martyrũ archis: que ſi⸗
militer dũ ſigna operarenť cum ea fuerãt in
mari ꝓiecte. ⁊ per tantũ ſpaciũ maris quat⸗
tuor his precedentibꝰ ⁊ tanq̃ miniſtris ob⸗
ſequiũ quodãmodo apl'o faciẽtibꝰ venerunt
in partes ſcicilie in inſulã que liparis noiať.
ſicut epõ hoſtienſi qui tunc aderat reuela⸗
uit. Venit ad pauperculã theſaurus ditiſſimꝰ
venit ad ignobilem precioſiſſima margarita
venit ad meſtiſſimã ſplendiſſimũ luminare.
Suſceptus eſt igiť cũ multis hymnis: laudi
bus ⁊ candelis. ⁊ templum ſibi magnifice fa
bricať. hec ille. Et ſic pꝫ ⁊c̄.

Septimo btũs bartholo

meus creſcit in templũ ſanctũ in dño per im
petratione. Vñ btũs Theodorus vbi ſupra
dicit ſic. Poſtq̃ btũs apoſtolus migrauit ex
hoc mundo neglexit occiſores: ſed inuitabat
miraculis perditos. ⁊ ꝓdigijs admittebat ad
uerſos. hec ille. Deus eñ gloꝛificauit ipſuꝫ re
ſpectu noſtri quadruplicitẽr. Primo q2 fa⸗
ctus eſt aduocatus peccatorꝫ. Sicut ipſe cui
daꝫ deuoto ſuo apparuit dicẽs. Deus ꝑ mul
tum tempus noſtris precibus ⁊ meritis po⸗
pulo huic pepercit. Secũdo liberator deuo⸗
torꝫ. ſicut pꝫ in magiſtro quẽ ab inſidijs dia⸗
boli liberauit. Tertio condẽnator reprobo
rum. ſicut patet in Federico imperatore qui
eiꝰ corpus de loco ſuo mouere voluit. Quar
to reprobator munerũ iniuſtorꝫ. ſicut patꝫ in
muliere que oleum iniuſte acquiſitũ in lam⸗
padeꝫ ſancti Bartholomei infundere voluit
ſed nequiuit. Multis alijs miraculis choruſ
cat. hic per gratiã. in celo ꝑ gl'iam. Amen.

In feſto btĩ Auguſtini epĩ. Sermo. xlix.

Ecce iſte effulſit in tẽ

plo dei. Eccl'. l. ⁊ in epl'a preſend
ſolẽnitatis. Paulinus in qua⸗
dam epl'a dicit ſic. O beatiſſime Auguſtine
vere ſal terre quo ꝓcordia noſtra vt poſſint
ſeculi errore vaneſcere condiũtur. O lucerna
digne ſuper candelabrum eccleſie poſita: que
late eccleſiaſticis vrbibꝰ de ſeptiformi ligno
paſtum oleo leticie lumen effundẽs. denſas
licet hereticorꝫ caligines diſcutis ⁊ lucem ve
ritatis a confuſione tenebrarum ſplendore
clarifici ſmonis enubilas hec ille. Sup quo
verbo moueo talem q̃onem. vtrum eccleſia⸗
ſtica hierarchia ſplendidior fuerit ex btĩ Au
guſtini miraculoſa conuerſione q̃ angelica
hierarchia ex primi angeli gratioſa perfectio
ne. Ad iſtam queſtionem reſpondent duo
doctores eccleſie. Primus eſt Petrus Da
mianus in quodam ſermone dicens ſic. Ipe
eſt Auguſtinus vir beatiſſimus: nobilis ge⸗
nere: ſed nobilior moribus. ſpiritu ſuperbie
pauperrimus. miſericordie affluens viſceri⸗
bus. miſerorum conſolator mirificus. chriſtũ
crucifixuꝫ ſequens nudus mundo crucifixus
in cuius ore non eſt inuentus dolus. a ſum⸗
mo ſacerdote ſacerdos preelectus. ſe illi ho⸗
ſtiam viuam inceſſanter offerens in ipſo fon
te pietatis ſuis affluenter lachrymis ab omĩ
rubigine viciorꝫ immaculatus. nunc ſanctorꝫ
preſulum ſtola indutus coronam martyriꝫ
multiplici labore cõſecutus. apoſtolorꝫ colle⸗
gio meritis ⁊ gratia coequatus. ſummus dei
nũcius archangelorꝫ beatitudini conſociatꝰ
eterni regis thalamo ꝓ cuiꝰ amore ſeſe mor⸗
tificauerat ⁊ ad eius ſolam viſionem eſtuan
ti deſiderio peruenire deſiderabat perpetuo
locatus opere ⁊ verbo regiam viã inſinuãs
quibuſcũq; hominibus. hec ille. Secũdus eſt
Caſſiodorus in ꝓlogo ſuper pſalterium di⸗
cens ſic. Eſt eñ facundiſſimus pater Augu
ſtinus litterarum omniũ egregius magiſter
⁊ qd̃ in vbertate rarum eſt. cautiſſimꝰ diſpu
tator. Decurrit q̇ppe tanq̃ fons puriſſimus
nulla fece pollutus: ſed in integritate fidei ꝑ
ſeuerans neſcit hereticis locum dare vnde ſe
poſſint vlla colluctatione defendere. Totus
catholicꝰ: totus orthodoxus inueniť: ⁊ in ec⸗
cleſia dñi ſuauiſſimo nitore reſplendens ſup
ni luminis claritate radiať. hec ille. Sciẽdũ
q̃ licet in omĩ opere dei reluceat iuſticia ⁊ mi
ſericordia: tamẽ ꝓncipalior eſt miſericordia
ꝓpter quattuor. Primo ꝓpter gl'ioſam per
fectionẽ. Nam ſicut forma eſt nobilior mate
ria: puta aĩa q̃ corpus: ita pars eſt nobilior
⁊ ꝓncipalior. Vñ aĩa eſt ꝑs ꝓncipalis in ho
mine. Eodẽ modo in naturalibus: pars que
tenet locũ forme ad effectum ꝓducendũ eſt
nobilior ⁊ principalior q̃ ſit pars que tenet
locũ materie: vt patet de ſole q̇ in generabili
bus rebus tenet locuꝫ forme quaſi pater. ter⸗
ra vero tenet locum materie velut mater. vñ
ſicut pater ⁊ ſol ſunt nobiliores ad generatio
nem: ita ⁊ principaliores. Nunc autem deus
eſt nobiliſſimus actor ⁊ operator. homo ve⸗
ro eſt ſubiectũ in quo agit qui tenet locũ ma
terie. ⁊ huic homini conuenit ꝓ diuina iuſticia

vt ſibi proportionabiliter tribuat naturalia. Deus autem tenet locum forme .ſ. miſericordie qua mouetur aduerſus hominē. Unde ſicut ſol eſt principalior in generatione: ſic miſericordia eſt principalior in diuina operatione. eo ꝙ attenditur penes deum inchoatiue: ꝙ ſit diuina iuſticia que attēditur penes hominem determinatiue. Unde Jaco. ij. Miſericordia ſuperexaltat iudicium. Glo. i. preeminet in iudicio: quia licet deus ſit tantū iuſtus quātum pius: tamen magis relucet in iudicio ſuo miſericordia ꝙ iuſticia. quia eſt velut agens potentior ad agendum per miſericordiam: ꝙ ſit homo velut patiens ad ſuſcipiendum iuſticiam. Unde clamat pſal. Miſerationes eius ſuper om̄ia opera eius. Nec mirum: quia quod eſt proprium alicui excedit om̄ia alia minus propria ⁊ accidentia. vt patet de homīe: qui cum ſit animal rationale. eius proprie proprium eſt rationale. Unde magis proprie conuenit ei vti ratione ꝙ reſibilitate ⁊ alijs ꝓprietatibus ⁊ accidentibus Similiter licet deus ſit iuſtus ⁊ miſericors ⁊ multas alias habeat proprietates optimas tamen ſuper om̄ia opera ſua vtitur miſericordia. Unde Grego. in oratione dicit. Deus cui proprium eſt miſereri ſemper ⁊ parcere.

Secundo propter miraculoſam dei operationem. Licet enim in miraculis reluceat dei om̄ipotentia: tamē magis relucet diuina miſericordia qua mouetur ad miracula faciēda Deus em̄ preuidens in nobis miſeriā ignorantie infidelitatis atqꝫ malignitatis volēs nos reducere ad felicitatem per doctrinā ⁊ bonos mores: nobis prepoſuit viros optimos veteris ac noui teſtamenti: quorum doctrinam ⁊ exempla vt acceptaremus tanꝙ a deo tranſmiſſa. voluit ipſos facere diuinas operatiōes .i. miracula. quibus moueremur ad acceptandum ipſoꝝ doctrinam: ⁊ ad imitandum exempla: q̄d em̄ miſericorditer deus oſtenderit ſuam om̄ipotentiā per miracula: vt educeret populū ſuū de miſeria ſeruitud. Patet. Nam vt populus hebreꝰ Moyſi crēdat: manus eius polluit ⁊ ſanat. Ut eius vitā imitet reſplenduit facies eius ſicut ſol. Ut pharao populū dimittat. dat p Moyſen decē principales plagas. Ut ſciat viā eundi ad terram ꝓmiſſionis dat colūna ignis. Ut non videat ab inimicis nec eſtu affligat datur colūna nubis. Exo. xiij. Ut nō pereat fame datur māna de celo. Exo. xvi. Ut eius appetitus delectetur pluit ſuper eos ſicut puluērem carnes. ibidem. Ne aquis deficientibus ſiti affligat: educit ei aqua de petra abundāter. Exo. xvij. Ut non capiat ab inimicis carens nauibꝰ ad tranſfretandū mare ſibi diuiditur. Exo. xiiij. Ut populus egypti ipſum non inſequat ⁊ moleſtet mare coniungitur ⁊ egyptus ſubmergitur ibidem. Ut non perueniat ad nuditatē veſtimenta ⁊ calciamenta xl. annis nō ſunt vetuſtate attrita. Deutero. xxix. Ut poſſit exire deſertū iordanis ei diuidit. Joſue. xiij. Ut terram ꝓmiſſionis poſſit intraret ⁊ habitare. xxxij. reges debellauit. Joſue. xij. Tandem vt genus humanū educeret de hoc ſeculo per miracula miſericorditer ſicut eduxit populū de egypto: multiplicauit miracula in nouo teſtamēto. In creaturis intellectualibꝰ demonia expellendo. In creaturis celeſtibꝰ noctē illuminādo naſcens. diem obſcurādo moriēs. In elemētis: vētis imperando: mare ſedando. in terra mortuos ſuſcitādo. ſpm̄ ſanctū in ſpecie ignis mittēdo. In creaturis rōnalibus infirmos ſanādo. ignaros doctorando. impios cōuertendo. In creaturis irrōnalibus cuiuſcūqꝫ generis. In quibus om̄ibꝰ miraculis licet nobis manifeſtet ſuam oīpotentiā: tamen principalior eſt ſua miſericordia qua motus fuit ad faciēdū miracula .ſ. vt nos miſericordit educeret ab iſta miſeria.

Tertio ꝓpter virtuoſam cōicationē. Licet em̄ deus oſtenderit ſuam om̄ipotētiam dando virtutes gratuitas ſanctis patribus veteris ⁊ noui teſtamēti: tū hoc fecit magis miſericorditer ꝓpter nos. vnde vt nobis ꝓponeret fidē ſine qua impoſſibile eſt placere deo. Heb. xi. Dedit fidem quaſi fontē. nā oēs fidei aquā biberūt: ⁊ eā repoſuit in patribus veteris ⁊ noui teſtamēti. Ut aūt veluti p cōductū poſſemus potare dedit eis ſmonē ſapiē. qua ſapiā nos doceret archana diuina Ut aūt iſta diuia poſſemꝰ capet intelligē vaſa tribuit ad bibēdū dū eis dedit ſmonē ſcīe. p quā ſciā q̄ eſt cognitio creaturarū tanꝙ p viſibilia dādo nob exēpla duceret nos i cognitionē inuiſibiliū. Ut āt hāc aquā fidei. ſapiē ⁊ ſcīe poſſent oībꝰ effundē ⁊ oēs poſſent bibē auribꝰ ⁊ mēte dedit eis donū ligua rū q̄ dono oēm loq̄bant ligūā ⁊ ydiomata ⁊ oēs intelligebāt ⁊ ītelligēdo bibebāt. Ut vo hāc aquā bibētes delectabiliꝰ guſtarēt dedit eis iterptatōē ſmonū. q̄ iterptatōe hoīes intelligerēt clariꝰ ⁊ delectarēt dulciꝰ. vt vo hoīes mūdi acceptarēt hāc doctrinā aquā clariſſimā a deo nob īfuſā: dedit eis teſtimōia diuīa .ſ. ꝓphiā

qua p̄dicebãt futura. diſcretionē ſpūum. qua
ꝓnunciabant occulta cordiū. grām ſanitatū
qua curabãt inſanabiles infirmitates. virtu
tum grām. qua opabãtur mira mortuos ſuſ-
citando ⁊ ſigna de celo dando. Et hec oīa deꝰ
opatus eſt ſm ſuã oīpotentiam. nō aliunde
motus niſi ꝑ ſuaꝫ mīam. qua vnicuiqꝫ dedit
manifeſtationē ſpūs ad vtilitatē miſeroꝝ. i.
Coꝝ. xij. Et ſic diuina mīa eſt magis nobis
ad cōfidentiã ꝙ iuſticia ad timorē. Quar-
to ꝓpter grōſam cōuerſionē. Nam Grego. i
collecta dicit ſic. Deꝰ qui oīpotentiã tuã par-
cendo maxime ⁊ miſerãdo manifeſtas. quia
ſcꝫ dū pctã remittit oñdit ſe poſſe: ⁊ magnã
oñdit potentiã dum hoīem remouet a miſe-
ria culpe ⁊ ipſum ꝓmouet ad felicitateꝫ. In
quolibet em̄ peccato mortali tres miſerie cō
tingunt peccatori. Prima eſt macula. q̄ a ꝑ
peccatū expellitur ſplēdor gratie ⁊ nitor vir-
tutum quē ſolus deus poteſt refundere.

Secunda eſt deordinatio hoīs in naturali
bus dum rō ꝑuertitur a deo q̄ ſolum per deū
poteſt iterum cōuerti. Tertia eſt reatus pe-
ne eterne, etiam tranſeūte actu peccati: quaꝫ
penam ſolus deus pōt remittere. Cum autē
per ſuam mīam mouetur ad iuſtificandū pec
catorem: manifeſtat ſuã omīpotentiam. quo
niam vt auguſtinꝰ dicit. maius eſt peccatorē
iuſtificare: ꝙ celum ⁊ terrã creare. Ratio eſt.
quia celum ⁊ terra ſunt creata ad generatio-
nem corporaliū ⁊ conſeruationem. Impius
autē iuſtificatur ad fruitionē ſupnaturalium
Generatio autē cauſata a celo ⁊ terra ceſſa
bit: ſalus autē iuſtoꝝ in eternum ſtat. Unde
ꝙto maius bonū eſt deus poſſeſſus eterna-
liter ꝙ generatio corporalium tēporaliter: tã
to maius eſt impium iuſtificare ꝙ celū ⁊ ter
ram creare. Ex quo patet ꝙ maius eſt opus
diuine mīe ꝙ diuine iuſticie. Beatus augu
ſtinus in adoleſcentia ſua infectus erat qua
druplici vicioꝝ macula. Primo errore infi
delitatis. quia in ſectã manicheoꝝ q̄ xp̄m fã
taſticum fuiſſe affirmãt ⁊ carnis reſurrectio
nem negant incidit. ⁊ in ea ꝑ annos nouem
dū adhuc adoleſcens eſſet in ſua ciuitate car
thaginenſi ꝑmanſit. Ad has etiã nugas per
ductus eſt vt arborē fici plorare diceret cum
ab ea ficus vel foliū decerpitur. Secūdo er-
rore phīce vanitatis. Uñ in libro cōfeſſionū
ipſe dicit ſic. Inſtitui aīm intendere in ſcrip-
turis ſacris: ſed viſa eſt mihi ſcriptura indi
gna quã tulliane dignitati cōparareꝫ. tumor
enim mentis fugiebat modū eius. Illa autē
erat q̄ creſceret cū paruulis: ſed ego dedigna
bar eſſe paruulus ⁊ tumidꝰ faſtu mihi gran-
dis videbar. Hec ille. Tertio errore terrene
cupiditatis. Nam de carthagine romam ⁊ de
roma mediolanum perrexit. vt rhetoricã vē-
deret ⁊ ſue cupiditati ſatiſfaceret. Unde ipſe
ait vt ſupra. Docebam artem rhetoricam et
victorioſam loquacitatem. victus cupiditate
vendebam. Quarto errore carnalis volup-
tatis. Unde ipſe ait vbi ſupra. Exalabãt ne
bule de limoſa concupiſcentia carnis ⁊ ſcate
bra pubertatis: ⁊ obnubilabant cor meū vt
nō diſcerneretur ſerenitas dulcedinis a cali-
gine libidinis. hec ille. Ab his erroribus pur
gatus Auguſtinus magna miſericordia dei.
Unde ipſe ait vbi ſupra. de deo loquēs. Cuꝫ
te primū cognoui reuerberaſti infirmitatem
aſpectus mei: radians in me vehementer: et
cōtremui amore ⁊ horrore. ⁊ inueni me lon-
ge eſſe a te in regione diſſimilitudinis tanꝙ
audirem vocē tuã de excelſo cibus ſum gran
dium: creſce ⁊ mãducabis me. nec tu me mu
tabis in te ſicut cibum carnis tue: ſed tu mu-
taberis in me. hec ille. Primus aūt angelus
ſua ſupbia ꝓiectus fuit de celo p̄s. Deieciſti
eos dum alienarenť. Unde angelicã hierar-
chiam cōturbauit. Apocalip. xij. Factū eſt p̄
lium magnū in celo ⁊c̄. Beatus vero augu-
ſtinus ſua miraculoſa conuerſione eccleſia-
ſticam hierarchiã ſublimauit. Unde Hiero-
nymus in libro de duodecim doctoribus di-
cit ſic. Auguſtinus ep̄us volans ꝑ montium
cacumīa quaſi aquila: ⁊ ea q̄ ſunt in montiū
radicibus nō cōſiderans multa celoꝝ ſpacia
terrarumqꝫ ſitus ⁊ aquarum circulum claro
ſermone ꝓnunciat. Hec ille. Ergo ſic iſte ef-
fulſit in templo dei.

Sic iſte effulſit in templo dei.

Per conuerſionem.
Per imitationem.
Per exhortationem.
Per dilectionem.
Per ſapientiam.
Per prouidentiam.
Per vigilantiam.
Per refulgentiam
Per diligentiam.

Primo beatus Auguſtinus effulſit in templo dei per cōuerſionem.

Sciendum ꝙ ad ꝯuerſionē noſtrã p̄ncipa
liter duo nos mouent. ſ. ꝓſperitas ⁊ aduerſi
tas. Prouer. i. Uocaui ⁊ renuiſtiſ: extēdi ma

mum meā: ⁊ nō fuit qui aſpiceret. Quia vero btūs Auguſtinus nō cōuertebatꝛ ꝑ bñficia dei. ſicut in libro confeſſionū dicit. Heu mihi ꝙ excelſus es in excelſis: ꝙ ꝓfundus in profundis: ⁊ nunꝙ recedis: ⁊ vix redimus ad te ⁊c̄. Ideo immiſſis flagellis cōuerſus eſt ad dñm. Unde ſubdit. Uocaſti ⁊ clamaſti ⁊ rupiſti ſurditatē meā. choruſcaſti ⁊ ſplenduiſti ⁊ fugaſti cecitatem meā: fragraſti ⁊ duxiſti ſpm̄: ⁊ anhelo tibi. guſtaui: ⁊ eſurio ⁊ ſitio te. tetigiſti me ⁊ exarſi in pacē tuā. hec ille. Fuit autē flagellatus quattuoꝛ vicibus ſicut in libro cōfeſſionū ipſe refert. Primo ſtomachi dolore. Cum eñ adhuc iuuenis eſſet ⁊ nōdū baptizatus: graui torquebatꝛ ſtomachi dolore ⁊ pene appetitū amiſiſſet: ſed pia mater eius vouit ꝙ baptizaretꝛ: ⁊ ſanatꝰ eſt. pater tamen ꝓhibuit ne baptizaretꝛ: ne iterū fedaretur. Secundo corporis languore. Cū eñ iuiſſet Romā validā incurrit egritudinē. ⁊ hoc mater neſciebat: qꝛ ſi hoc vulnere feriretꝛ nunꝙ cor eius ſanaretꝛ. Tertio dentiū horrore. Nam in primordio ſue cōuerſionis tā valido dolore dentiū torqueri cepit. vt ad credendā opinionē Cornelij philoſophi duceretur q̄ ſummū bonū aīe in ſapientia. ſummū vero bonū corporis in nullū ſentiēdo dolorē poſuerat. Tam vehemēs autē ille doloꝛ fuit ꝙ etiā loquelā amiſit. Unde in tabulis cereis ſcripſit vt oēs ꝓ eo orarent. Ipſe autē cū alijs genua flexit ⁊ ſtatim ſanatū ſe ſenſit. Quarto mortis pauore. Cum eñ quidā amicus eius obijſſet: illius morte cor Auguſtini adeo cōturbatū eſt vt quicq̄d aſpiceret mors ei videretꝛ. Nā ſe ſemimortuū eſtimabat. Propter illa flagella cōuerſus eſt ad dominū quattuoꝛ modis. Primo per verā cōtritionē. Nam ſub quadā arbore ſe ꝓiecit ⁊ dimiſit habenas lachrymis. ⁊ ꝓruperūt flumina ex ocul' eiꝰ: ⁊ acceptabile ſacrificiū deo. ⁊ iactabat voces miſerabiles ⁊ plorabat amariſſima ꝯtritōe cordis ſui. Secūdo ꝑ purā ꝯfeſſionē. vñ deo ꝯfitebatꝛ dicens. Recordari volo trāſactas feditates meas: nā amore amoris tui illō̄d facio recolēs vias meas neq̄ſſimas. vt tu dulceſcas mihi dulcedo nō fallax. dulcedo felix ⁊ ſecura. Nō ſolū aūt de hꝭ ſe accuſabat: ſꝫ etiā de minimis: ſicut de eo ꝙ cū puer eēt ad pilā ludebat. ⁊ ad ſcholas nō niſi violēter ire volebat. ⁊ ꝙ fabulas poetarū nimis libēter legabat. Et ꝙ Didonē ex amore mortuā flebat. ⁊ ꝙ in ludis puerorū fraudulētas victorias exercebat. Et de q̄dā arbore piri a qua pira furatꝰ fuerat. Tertio ꝑ plenā ſatiſfactionē. ſ. ꝑ ieiunia. orōnes ⁊ elemoſynas corꝑales ⁊ ſpūales, docēdo indoctos. vñ dr̄ de eo. Poſt mortē mr̄is reuerſus ē Auguſtinus ad agros ꝓprios: vbi cū amicis ieiunijs ⁊ orōnibꝰ vacās ſcribebat libros ⁊ docebat indoctos. Quarto ꝑ ſincerā affectionē. cuꝫ eñ tria a mūdanis hoībꝰ appetantꝛ. ſ. diuitie delicie ⁊ honores. Uir iſte ſcūs tāte ꝑfectōis extitit ꝙ diuitias contēpſit. honores reſpuit voluptates abhorruit. ſicut ipſe teſtatꝛ in lib. ſoliloquiorū. vt pꝫ in fine legende.

Secūdo btūs auguſtinus

effulſit in tēplo dei ꝑ imitationē. Sciēdū ꝙ exēpla ſctōꝝ ꝓuocauerūt btm̄ Auguſtinū ad fidelē ꝯuerſionē q̄druplicitꝛ. Primo exēplū bti Ambroſij ipſum aīauit ad ꝯuerſionē. nā oī die dñica eiꝰ ꝑ̄dicationē audiebat. quē ambroſiꝰ p̄rne ſuſcipiebat ⁊ clemēter tractabat. Mater eiꝰ etiā Ambroſiū q̄ſi angelū dei diligebat. ſciēs ꝙ ꝑ eū filius eiꝰ ꝯuerti debebat ſicut ⁊ factū ē. Secūdo exēplū Simpliciani q̄ ipm̄ aīauit ad ſctē vite electionē. vñ ad ipſū ꝑrexit ⁊ eſtus ſuos ſibi retulit ⁊ q̄s eēt aptus modꝰ viuēdi ab eo petijt. Uidebat eī eccl'iā plenā eē clericis. in q̄ ná aliꝰ ſic alius ſic ibat. Simplicianꝰ aūt viā ſalubrē eū docuit. Tertio exēplū Uictorini q̄ ipm̄ aīauit ad imitationē. vñ cū Simplicianꝰ ei narraſſet quō victorinꝰ phs rome in foro ſtatuā meruiſſet ⁊ quō xpianus factꝰ fuiſſet exarſit Auguſtinꝰ ad imitādū eū ⁊ cepit ḡuitꝛ ſuſpirare. Quarto exēplū bti Antonij q̄ ipm̄ aīauit ad celeſtiū ꝑfectionē. Cū eñ q̄dā miles noīe Pontianus de affrica veniſſet ⁊ vitā ⁊ miracula bti antonij heremite narraſſꝫ: cepit Auguſtinus īgemiſcere ⁊ ad alipiū exclamare: q̄d patimur? Quid audimꝰ? Surgunt indocti ⁊ celū rapiūt: ⁊ nos cū doctrinis nr̄is in infernū demergimur. Exēpla ſctōꝝ defunctoꝝ ipſum aīauerunt ad ardentē caritatē. ſicut ipſe dicit in lib. ꝯfeſ. Exēpla ſeruoꝝ tuoꝝ quos de nigris lucidos de mortuis viuos feceras cogeſta in ſinū cogitatiōis mee vrebant ⁊ accendebant me valide.

Tertio btūs auguſtinus

effulſit in tēplo dei ꝑ exhortationē. Sciēdū ꝙ ꝓpter q̄druplicē exhortationē ꝯuerſus eſt btūs Auguſtinꝰ ad fidē catholicā. Primo ꝓptꝛ doctrinā tullij. cū eī eēt āno .xix. ⁊ q̄ndā librū tullij q̄ hortēſiꝰ dr̄ legiſſet: q̄ exhortatōꝫ

facit ad ꝓpbiam repẽte affectũ eiꝰ mutauit
⁊ imoꝛtalitatẽ ſapĩe ↄcupiuit. Secũdo ꝓpt
doctrinã pauli. Naȝ cũ codicẽ aplicũ apuiſſȝ
⁊ capitulũ qȯ ſibi ṗmo occurrit legiſſet, ſ. In
duimini dñȝ ieſum xp̃m ⁊c. ſtatiȝ a coꝛde eiꝰ
oẽs dubietatis tenebꝛe diffugerũt. Tertio
ꝓpt doctrinã bti Ambꝛo. cũ em̃ eiꝰ p̃dicatõȝ
auide audiret ⁊ q̃dã vice ꝯ ſectã manicheoꝝ
diutiꝰ diſputaſſet: erroꝛ ille a coꝛde Aug. pe
nitꝰ ẽ ablatꝰ. Quarto ꝓpt ſollicitudinẽ ma
ternã. q̃ ſic eũ carne ↄcepat mũdo caritatꝫ vi
ſceribꝰ poſt modũ m̃lto ſeſe lachꝛymaꝝ gẽuit
xp̃o. Et cũ apud quẽdã ep̃m vberrime fleret
ille ait. Impoſſibile ẽ vt filiꝰ tãtarũ lachꝛyma
ruȝ peat. vñ de ipſiꝰ ↄuerſiõe certificata ẽ: ⁊ p
ep̃i rñſionẽ ⁊ p celeſtẽ reuelatõeȝ q̃ ſe vna cũ
filio in quadã linea ſtãtẽ aſpexit. Qȯ q̃dẽ cõ
pletũ fuit. cũ adueniẽte paſcali tp̃e cũ eẽt an
noꝝ. xxx. a btõ Amb. baptizatꝰ ẽ ſicut ⁊ xp̃s.
vt dꝛ Lu. ij. vbi ſimul cũ btõ Ambꝛo. Te deũ
laudamꝰ ⁊c. cõpoſuit. vt teſtaꝛ Honoriꝰ in li.
ſuo q̇ d̃ꝛ ſpeculum eccl̃ie. Et ſic ſpem omẽm
quã habebat in ſeculo dereliquit.

Quarto btũs auguſtinus

effulſit in tẽplo dei p dilectionẽ. Sciẽduȝ ꝙ
pꝰ baptiſmũ dũ adhuc eſſȝ laicꝰ incepit a fer
uẽti dilectiõe ſicut ipſe teſtaꝛ in li. ↄfeſ. dicẽs
ſic. Sagittaueras tu coꝛ meuȝ caritate tua: ⁊
geſtabã ꝟba tua trãſfixa in viſceribꝰ: ⁊ aſcẽ
dẽti a ↄualle ploꝛatiõis ⁊ cãtãti cãticũ g̃duũ
dederas ſagittas acutas ⁊ carbones vaſta
toꝛes. Nec ſatiabar in illis diebꝰ dulcedĩe mi
rabili ↄſiderare altitudinẽ ↄſilij diui ſup ſalu
te gñis hũani h̃ ille. Quaſi em̃ q̃dã toꝛrẽs re
dũdãs ab ocul' eiꝰ lachꝛyme emanabãt. qꝛ q̃t
tuoꝛ gña lachꝛymarũ habuit. Pꝛio lachꝛy
mas cõpũctõis p pctis ꝓpꝛijs. ⁊ h̃ i pũcipio
ſue ↄuerſiõis qñ ſub q̃dã ficu ſe ꝓijciẽs lachꝛi
mas amariſſimas effudit. Ioh. i. Cũ eẽs ſub
ficu vidi te. Secũdo lachꝛymas deuotiõis
quas habuit p celeſtibꝰ deſiderijs. ⁊ de q̇bꝰ di
cit in li. ↄfeſ. Quãtũ fleui in hymnis ⁊ cãtic̃
tuis ſuaue ſonãt eccl̃ie vocibꝰ cõmotꝰ acriter
Voces igiꝛ ille influebãt auribꝰ meis ⁊ eliq̃
baꝛ ꝟitas tua ⁊ coꝛ meũ: ⁊ fluebãt lachꝛyme
⁊ bñ mihi erat cũ eis. Tertio lachꝛymas la
mẽtatiõis q̃s hũit ꝓ mũdanis piculis. oꝛdi
natus em̃ in p̃ſbyterũ ⁊ poſtea in ep̃m: ↄſide
rãs ſtatus illiꝰ piculũ multuȝ fleuit. vñ dixit.
In nulla re ſentio mihi dñm ſic iratũ: ꝙ in h̃
ꝙ cũ ñ eſſeȝ dignꝰ põi ad remũ poſuit me ad
ampluſtre in apice regimĩs eccl̃ie. Quarto
lachꝛymas cõpaſſionis q̃s hũit p alienis mi
ſerijs. Cũ em̃ barbari cũcta vaſtarẽt nec par
cerent ſexui. oꝛdini vel etati Auguſtinꝰ lugu
bꝛẽ vitã duxit fuerũtq; ſibi lachꝛyme eiꝰ pa
nes die ac nocte. cũ alios videret occiſos. ali
os effugatos. eccl̃ias ſacerdotibꝰ viduatas.
ciuitates cũ incolis diſſipatas.

Quito btũs auguſtinus

effulſit in tẽplo dei p ſapiãm. vñ in li. ↄfeſ. dic̃
ſic. Mirabilis ꝓfũditas eloqoꝝ tuoꝝ quoꝝ
ecce añ nos ſupficies blandiẽs paruul'. Sed
mira ꝓfunditas deꝰ meꝰ. mira ꝓfũditas. hoꝛ
roꝛ eſt intẽdere in eã. Hãc aũt ꝓfunditatẽ ſa
cre ſcripture inquãtũ hoĩ fuit poſſibile Augꝰ.
ſcrutatꝰ eſt. ⁊ inde copioſitatẽ expoſitionuȝ ⁊
ſniarũ eduxit. Eccl'. l. In diebꝰ ipſiꝰ emanaue
runt putei aquarũ: ⁊ q̃ſi mare adimpleti ſũt
ſup̃ modũ. Eius em̃ doctrina eſt ſolida ꝓpt
q̃ttuoꝛ ↄditiões quas hȝ. Pꝛimo hȝ puriſſi
mã ꝟitatẽ. Nam cõparaꝛ ſil'e Greg. in ep̃la
ad p̃fectũ affrice dic̃ ſic. Bti auguſtini cõpa
tꝛiote vñi opuſcula legite: ⁊ ad cõparatõȝ illiꝰ
ſimilaginis nr̃m furfurẽ nõ q̃rat. Pꝛouer. iij.
Pꝛimi ⁊ puriſſimi fructꝰ eiꝰ. Sermones em̃
bti Aug. ſũt puri qꝛ nullã hñt falſitatẽ. Sũt
purioꝛes: qꝛ nullã hñt dubietatẽ. Sũt puriſſi
mi qꝛ ↄtinẽt veritatẽ. vñ Voluſianꝰ dicit. Le
gi dei deeſt q̇cquid Auguſtinũ ↄtingit ignoꝛa
re. Secũdo hȝ altiſſimaȝ ꝓfunditatẽ. Iob.
xxviij. Pꝛofunda fluuioꝝ ſcrutatꝰ eſt. ⁊ abdi
ta ꝓduxit in lucẽ. Habuit em̃ celerẽ itellectuȝ
⁊ nobile ingeniũ. ſicut ipſe dic in li. ↄfeſ. Oẽs
libꝛos artiũ quas liberales vocãt: tũc neq̃ſſi
mus cupiditatũ iniquarũ ſeruꝰ p meipſuȝ le
gi ⁊ intellexi. quoſcũq; legere potui. Quicq̃d
em̃ eſt de arte diſſerẽdi ⁊ loquẽdi. q̇cquid de
dimẽſionibꝰ figuraꝝ ⁊ de muſicis ⁊ de nũeris
ſine magna difficultate nullo hoĩm tradente
intellexi. Scis tu dñe deus meus ꝙ celeritas
intelligendi ⁊ diſcẽdi acumen donũ tuũ eſt.
hec ille. Cũ em̃ doctoꝛes alij habeãt ſpãlem
modũ tractãdi ſic Hierõi. verſaꝛ circa expõ
nes. Ambꝛoſiꝰ circa ſpũales ſenſus. Grego
rius circa inſtructões moꝛales. Auguſtinus
nõ hȝ ſpãleȝ modũ: qꝛ hȝ oẽm modũ. vñ tra
ctat de diuitate i li. de trini. De hũanitate xp̃i
in li. cur. quõ. qñ deus hõ. ⁊ in mult̃ alijs. De
duplici ciuitate. ſ. hierl'm ⁊ babylonica ⁊ ea
rũ regibꝰ agit in li. de ciui. dei. De ꝟtutibꝰ ſctõ
rum in multis locis. De dignitatibꝰ angeloꝝ.
De vicijs pctõꝝ. De penis dãnatoꝝ. de gl'ia
ſctõꝝ per diuerſos libꝛos. Tractatus. epl'as

ſubtiliſſime tractauit. Tertio hꝫ firmiſſimā
ſoliditatē. vñ ɔparaꝛ malleo. Ber. ſup cant.
Auguſtinꝰ hic eſt validiſſimꝰ malleus hereti
coꝝ. Nam ſicut malleus ictibꝰ ſuis firmat in
cudē. ferrū domat ⁊ melodiā gñat: ſic Augu
ſtinus doctrinis ſuis eccl'iaꝫ firmauit. Eccl.
l. In vita ſua ſuffulſit domū: ⁊ in diebꝰ ſuis
corroborauit tēplū. hereticos domuit ⁊ fuga
uit. ibidē. Qui curauit gentē ſuaꝫ ⁊ liberauit
eā a ꝑditiōe. Proſper in li. de vita ɔtēplatiua
dicit ſic. Sctūs Auguſtinꝰ fuit in quottidia
nis diſputationibꝰ clarꝰ ⁊ in oī actiōe ſua cō
poſitus. acer ingenio: ſuauis eloq̄o: ſecularis
litterature peritꝰ. in eccl'iaſticis laboribꝰ opo
ſus. in q̄ōnibꝰ ſoluendis acutꝰ. In ɔuincēdis
hereticis circūſpectꝰ. In expoſitiōe fidei nr̄e
catholicꝰ. In explanādis ſcripturis canonicꝗ
cautus. hec ille. Tota eñ eccl'ia deū laudat ꝗ
tam egregiū doctorē ſibi ɔceſſit. Vñ cantat.
Magnus dñs ⁊ laudabilis valde: ꝗ de tene-
bris gentiū lumē eccl'ie ſue vocauit Auguſti
nū. Quarto hꝫ dulciſſimā ſuauitatē. iō ɔpa
raꝛ cibo dulciſſimo. Greg. in ep'la ad Inno-
centiū p̄fectū affrice dicit ſic. Si delicioſo cu-
pitis pabulo ſaginari beati Aug. opuſcula
legite. Vbi vocat Greg. doctrinā Aug. pa-
bulū delicioſum ⁊ ſaginatū. Diciꝛ eñ pabulū
q2 ſatiat. delicioſum: q2 delectat. vñ cantaꝛ de
eo. Tu de ꝟbis ſaluatoris dulcē panē cōficis
Panē: q2 ſatiat. dulcē: q2 delectat. Vocat euꝫ
pabulū ſaginatū q2 īpinguat. vñ Caſſiodorꝰ
doctor eximius dicit ſic. Btiſſimꝰ auguſtinꝰ
in q̄buſdā libris nimia eſt difficultate recōdi
tus. in q̄buſdā planiſſimus. vt etiā paruulis
p̄beaꝛ acceptus: cuiꝰ opera tā ſuauia ſūt: ob
ſcura vero magnis vtilitatibꝰ farta pingue-
ſcunt. hec ille. ⁊ ſic pꝫ eius ſapiā.

Sexto btūs auguſtinus

effulſit in tēplo dei ꝑ ꝓuidentiā. Nam ordi-
natus in p̄br̄m a btō Valerio yponenſi ep̄o
mira ſctitate monaſteriū clericoꝝ inſtituit ⁊
cepit viuere ſcdm regulā ſub ſanctis ap'lis con
ſtitutā: vbi nullus aliquid ꝓpriuꝫ habebat: ſꝫ
om̄es in cōi viuebant. De cuiꝰ monaſterio x.
ep̄i fuerunt electi. Fratribꝰ aūt ſuis quos ca-
nonicos regulares vocauit. regulā tradidit:
ſub qua multe religiones militāt. ſ. p̄dicatoꝝ
heremitarū. carmelitarū. ſeruitarū ⁊ alie plu-
res. tandē in ep̄m aſſumptus magna ꝓuidē
tia officium ſuū exercuit. in quo ſe diligentiſ
ſime obſeruauit. Primo oēm familiaritatē
ſuſpectā a ſe remouit. Vñ Greg. dicit. Legi
tur ꝙ btūs Auguſtinꝰ nec cū ſorore habitare
cōſenſit dicēs. Que cū ſorore mea ſunt ſoro-
res mee nō ſunt. Secūdo oēm ambitionē ⁊
pompam tam in veſtimētis ꝙ̄ in vaſis a ſe
dimouit. Veſtimēta eī ſua nec nitida nimiū
nec abiecta plurimū: ſed ex moderato ⁊ com
petenti habitu erant. Ipſum etiam dixiſſe le
gitur. Fateor de precioſa veſte erubeſco. Et
ideo cum mihi daꝛ: vendo eam. vt q2 veſtis
non pōt eſſe cōis: preciū ſit cōe. Vaſa etiam
aurea vel argentea nō habuit: ſed ligneis vel
marmoreis vſus fuit. nō neceſſitatis inopia:
ſed ꝓpoſito voluntatis. Tertio omēm cu-
piditatem ⁊ auariciam a ſe ſubmouit. Nullā
eñ villam vel agrū emere vnq̄ voluit. Mul
tas etiam hereditates ſibi dimiſſas reſpuit.
⁊ ꝓpinquis mortuoruꝫ dari fecit. Quarto
ad pauperes magnam liberalitatē oſtendit.
adeo ꝙ̄ quādoqꝫ vaſa dñica iubebat frangi
⁊ cōflari ⁊ captiuis indigentibꝰ dari. Cū ve-
ro pecunia ſibi deficiebat hoc populo denū-
ciabat: ⁊ ad eos erogandū ꝓuocabat. Quī
to in cibo ⁊ potu magnā parcitatē habere vo
luit. Unde ſcribitur. Menſa frugali ⁊ parca
vſus eſt. Et in libro cōfeſ. dicit ſic. Sic me do
cuiſti dñe vt queadmoduꝫ medicamenta: ſic
alimenta ſumpturus accedam. In ipſa vero
menſa lectionē potius ꝙ̄ epulationeꝫ dilige
bat. Detractiones preterea oīno cōpeſcebat
Unde in menſa hos verſus ſcriptos habe-
bat. Quiſq̄s amat dictꝪ abſentū rodere vitaꝫ
Hanc menſam indignam nouerit eſſe ſibi.
Unde ſi detractio ibi incidiſſꝫ dicebat ꝙ aut
tacerēt aut ꝟſus illos deleret aut de mēſa rece
deret. Sexto ad ɔſanguineos nullā carnali
tatē hūit. vñ dr̄ de eo. Cōſanguineis ſic bn̄fe
cit: nō vt diuitias haberēt: ſꝫ ne nimis egerēt

Septio btūs auguſtinus

effulſit in templo dei per vigilantiam. naꝫ vt
diciꝛ Daniel. iiij. Ecce vigil ⁊ ſanctus qui de
celo deſcendit. q2 beatus Auguſtinus vigila
uit q̄nqꝫ modis. Primo per magnā cōpaſ-
ſionē. Cum eñ lecto recūberet: ⁊ barbari oīa
vaſtarēt amariſſime fleuit. ⁊ ɔuocatis fratri-
bus ait. Ecce rogaui dñm vt aut vos ab iſtis
ꝑiculis eruat. aut vob' patientiaꝫ tribuat. aut
me de hac vita ſuſcipiat. In iſto autem tertio
fuit exauditus. Secundo ꝑ magnā deuotio
nē. nā ſeptē pſalmos pniales ſibi ſcribi fecit:
ipſoſqꝫ ɔ̄ parietē poſitos decūbens legebat:
⁊ vberrime flebat. Tertio ꝑ magnā carita-
tē. Quidā eñ eger ad ipſum egrotātē venit

rogans vt ſibi manū imponeret ⁊ ſanitatem
ꝯferret. Cū q̃ʒ augu. ſe excuſaret ꝙ ſibiipſi ſa
nitatē conferre nequiret: inſtabat ille dicens
ſibi ꝑ ſomniū dictū eſſe. Ad augu. accedat vt
ſanitatē recipiat. Jlle manus ſibi imponens
ꝓ eo orauit ⁊ ſanitatē recepit. Quarto per
magnā puritatē. dicebat em̄ nullū q̄ntūcūq̃ʒ
excellentis meriti ſine euchariſtia ⁊ cōfeſſiōe
de corpore migrare debere. qḋ ⁊ ipē in ſe vo
luit obſeruare. Quinto ꝑ magnā pauperta
tem. Vñ dr̄ de eo. Teſtamentū nullū fecit. q̃
vñ faceret paup̄ xp̄i nō habuit. Et ſic coram
poſitꝫ fratribꝰ ⁊ oratibꝰ dormiuit cū prībꝰ ſuis

Octauo btūs Augu. effulſit in templo dei ꝑ refulgentiā. Eius em̄ glīa
p̄monſtrata eſt quattuor modis. Primo q̃
illuſtratus eſt lumīe celeſtis claritatis. Qui
dam em̄ monachus in ſpū raptus vidit. B.
auguſtinū. ſup̄ nubē lucidā ſedentē. cuiꝰ ocl̄i
quaſi ſolis radij totā eccl̄iam illuīabant. de
quo odor nimiꝰ exalabat. Secūdo q̃ īmer
ſus eſt in pelagus infinite ſuauitatis. vñ cuʒ
q̇daʒ tractatꝰ. b. auguſtini in matutīs legere
tur: ſctūs bernardꝰ parūp̄ obdormiēs vidit
quendā iuuenē: de cuiꝰ ore tam īmenſus flu
uius exibat: ꝙ totā eccleſiā irrigabat. p̄s. Flu
minis impetus letificat ciuitatē dei. cui reue
latum eſt hunc fore auguſtinū. Tertio quia
collocatus eſt in culmīe dīne maieſtatis. Cū
em̄ q̇dam in eccleſia btī petri ꝑnoctans vidiſ
ſet ſanctū gregoriū cū multis ep̄is ꝓceſſiona
liter incedentē interrogauit gregoriū ſi inter
eos auguſtinꝰ erat. Jlle r̄ndit. Augu. excellē
tiſſimū virū de quo queris altior locus a no
bis tenet. Quarto q̃ eleuatꝰ eſt in plenitu
dine excellentiſſime trinitatis. Cū em̄ quidā
in ſpū raptꝰ oēs ſanctos in glīa cōſpexiſſet: ⁊
auguſtinū minime vidiſſet: r̄nſum eſt ei. Au
guſtinus reſidet in excelſis: vbi diſputat de
gloria excellentiſſime trinitatis.

Nono btūs Auguſtinus
effulſit in tēplo dei ꝑ diligentiā qua ſibi deuo
tos iuuare pōt. ſicut pʒ in multis quos a di
uerſis languoribꝰ ⁊ afflictōibus liberauit nā
virginē quādam yponenſem. ⁊ adoleſcentē
quēdaʒ a demonio eripuit. Molendinariuʒ
a fleugmate ſalſo liberauit. Puerū a vicio la
pidis curauit. Prepoſitū cuiuſdā eccl̄ie a gra
ui languore ſanauit. Demonē in carta p̄ctā
hoīm ſcripta deferentē ſibi oſtendere coegit.
ſi quid aduerſum ſe cōſcripſiſſet. qḋ vbi cōpe
rit ſe aliq̄n cōpletoriū ex obliuione nō dixiſſe
mox in eccl̄ia debitū ꝑſoluens negligentiam
ſuā abraſam de cartha iuenit. Et ſic pʒ. Am̄.

Jn feſto decollationis ſancti Johan
nis baptiſte. Sermo. l.

Johānem ſciebat virum iuſtum ⁊ ſanctū. Mar. vi. ⁊
in euangelio p̄ſentis ſolēnitatis
Johānes criſoſto. ſup̄ Math. dicit ſic. Johā
nes ſchola virtutū magiſteriū vite. ſanctitatꝭ
forma. norma iuſticie. virginitatis ſpeculum
pudicicie titulus. caſtitatis exēplum. peniten
tie via. peccatoꝝ venia. fidei diſciplina. Hec
ille. Sup̄ quo talem moueo q̄ſtionē. Vtruʒ
beatus Johannes iuſto dei iudicio debuerit
mori tēporali ſupplicio. Ad iſtā queſtionē
reſpondēt duo doctores noui teſtī. Primꝰ
eſt Johānes criſoſtomꝰ vbi ſupra: dicēs. Jo
hannes maior hoīe. par angelis. legis ſūma
euangelij ſanctio. apoſtoloꝝ vox. ſilentiū pro
phetarum. lucerna mūdi. p̄curſor iudicis. to
tius medius trinitatis. Et hic tantus dat̄ in
ceſtui. traditur adultere. adijcitur ſaltatrici. H̄
ille. Secūdus eſt btūs Auguſtinꝰ ſermone
iij. huius diei dicens ſic. Conſiderandum eſt
quomō omp̄s deus electos ſuos dilectoſq̃ʒ
famulos quos ad vitā regnūq̃ʒ p̄deſtinauit
eternū. intm̄ in hac vita prauoꝝ patitur perſe
cutione cōteri. tot ac tantis penarū mortiūq̃ʒ
generibus abſumi. quātis perfectoꝝ viroruʒ
paſſionibus. de his q̇ forte nobis aduerſa cō
tigerūt doceamus. ac potius diſcamus om̄e
gaudiū exiſtimare: cū in tēptationes varias
inciderimus memoria retinētes: q̃ quē dili
git caſtigat. flagellat autem oēm filiū quē re
cipit. Nam ⁊ ſi p̄ncipali ſententia cōſtat: q̇a
in multis offendimꝰ om̄s. quis tm̄ audeat di
cere btm̄ Johānem actu vel dictu vel habitu
vel motu peccaſſe. cuiꝰ auſteritatē indumēti:
vel parcimoniā alimēti. euāgelica laudat hy
ſtoria. cuiꝰ om̄e qḋ loq̄tur aut veritati teſtio
nium reddit: aut eos q̇ cōtradicūt redarguit.
Cuiꝰ opa iuſticie q̇ nō amabāt veneratiōi ha
bebāt. Quis in eiꝰ p̄cordijs p̄ctō locꝰ eſſe po
terat: quē ⁊ ante natiuitatē ſpūſſācti cōſecra
uit aduētus q̄n ſaltē humane cōuerſationis
intuitu nō valuit a virtutis via vel ad modi
cum deflecti. q̇ totā ab ineunte puericia vitaʒ
ſolitariā p̄egit. Et tm̄ talis ac tantus vir p̄ſen
tis vite terminū poſt longā vinculoꝝ afflicti
oneʒ ſanguinis effuſionē ſuſcepit. Jlle qui li
bertatē ſupne pacis euāgelizabat ab impijs
in vincula ꝯiicit. claudit obſcuritate carce

ris qui venit teſtimoniũ ꝑhibere de lumine.
quiq; ab ipſa luce q̃ xp̃us eſt lucerna ardẽs
⁊ lucens appellari meruit. quo in natis muli
erum maior nemo eſt ad petitionẽ mulieruʒ
turpiſſimarũ capite plectitur ⁊ ip̃e cruore ꝓ
prio baptizatur. cui redẽptorẽ mũdi baptiza
re. cui vocẽ patris ſup illũ audire. cui ſp̃ũſſan
cti gr̃am in eũ deſcendentis videre donatuʒ
eſt. Sed nõ erat graue imo leue ac deſidera
bile talibus tormẽta ꝓ veritate tẽporalia per
peti. que ꝑpetuis nouerãt remunerãda gau
dijs. Optabilem habebant morteʒ. q̃ nature
neceſſitate ineuitabili imineat. ꝯfeſſo xp̃i no
mine cũ palma vite perennis excipe. Unde
bene dicit apoſtolꝰ. qđ vobis datũ eſt a xp̃o
vt nõ ſolum in eum credatis: ſed etiã vt pro
illo patiamini. Quod ideo dicit donũ eẽ xp̃i:
vt ꝓ illo patiant electi. quia ſicut idem dicit.
nõ ſunt cõdigne paſſiones huiꝰ tẽporis ad fu
turam gloriam. hec ille. Sciendũ ꝙ deꝰ q̃c
quid agit: iuſte agit. ⁊ hoc. Primo premian
do reprobos tm̃ tẽporaliter. Licet em̃ in eis
nõ ſit virtus charitatis dirigens eos in vlti
mam beatitudinẽ: tñ facientes aliqua de ge
nere bonoꝝ non ſinit deus ꝑ ſuaʒ iuſticiã ꝙ
illa tranſeant ſine p̃mio. Quia vero nõ me
rentur p̃mia eterna in vita celeſti: dat eis tẽ
poranea i vita terreſtri. Et ſic p̃miauit obſte
trices que noluerũt occidere infantes iudeo
ruʒ iuxta mandatũ pharaonis regis egypti:
edificando eis domos cũ tẽporali ꝓſperita
te. Exo. p̃mo c. Eodẽmodo p̃miauit Raab
meretricẽ. que abſcondit duos viros populi
dei explorantes ciuitatẽ hierico. p̃ſeruando
eam a morte ⁊ ab incendio ⁊ domuʒ eius et
domũ patris ſui. Joſue. vi. Sic etiã p̃miauit
infidelem Nubuchodonoſor. q: ſumptibus
ſuis ꝓ populi dei defenſione pugnauit cõtra
tres reges dãdo ei illa tria regna. Ezech. xxv.
vſq; ad. xxx. capl'ʒ ⁊ vltra ⁊c̃. Secũdo puniẽ
do reprobos tẽporaliter. Nullũ em̃ malũ im
punitũ: ⁊ nullũ bonũ irremuneratũ. ⁊ ſic pu
niuit regem Nabuchodonoſor quãdo fenuʒ
vt bos comedit. Dañ. iiij. Sic punitꝰ fuit bal
thaſar eius filius abutens vaſis templi dei ꝓ
ſeruitio familie ſue. Nam eadẽ nocte occiſus
eſt. Daniel. v. Sic puniuit Holofernẽ: ſuꝑ
bum per manũ femine. Judith. xiij. Sic puni
uit Achab ⁊ Jezabel vxorem eius: cuius ſan
guinem canes biberunt ⁊ domuʒ Achab in
manũ Jehu ꝑdendo om̃s reliquias eius. iiij.
Reg. x. Sic puniuit Athaliam matrẽ Ocho
zie interficientem omne ſemen regium dum
⁊ ipſa interfecta fuit. iiij. Regum. xi. Sic pu
niuit Siſaraʒ inimicũ populi dei. quãdo ma
nu mulieris Jael. claua in tempore capitis fi
xo. cum malleo ferreo interijt. Judic. iiij. ca.
Tertio puniendo correptiue electos tempo
raliter. ne. ſ. pro delictis puniãtur eternaliter
Sic puniuit Mariã ſororem moyſi percutiẽ
do eaʒ lepra. quia murmurauerat ꝯtra moy
ſen fratrem ſuũ. Nume. xij. Sic puniuit moy
ſen ⁊ Aaron quando mortui ſunt in deſerto
nec introduxerunt populum dei in terram ꝓ
miſſionis. quia peccauerunt ad aquas cõtra
dictionis. Deutero. xxxij. Sic puniuit Hely.
p̃mo Reg. iiij. ca. Quarto p̃miãdo electos
temporaliter. ſicut remiſit culpam dauid pe
nitenti ⁊ reſtituit eum in priſtinam dignita
tem. Unde diſt. l. ca. ponderet dicit ſic. Por
ro ſanctus dauid de mortiferis criminibꝰ pe
nitentiam egit: ⁊ tñ in honore ꝑmanſit. Bea
tus quoq; petrus amariſſimas lachrymas
fudit: quãdo deum negaſſe penituit: ⁊ tamẽ
apoſtolus ꝑmanſit: Hec ibi. Et eadem diſt.
ca. Si poſt ordinationeʒ ⁊c̃. §. Ecõtra exem
plis ideʒ dicitur. Quinto premiãdo iuſtos
eternaliter. Unde bene monuit filios ſuos
Mathatias. p̃mo Macha. ij. dicens. O filij
emulatores eſtote legis: ⁊ date aĩas veſtras
ꝓ teſtamento patrũ. ⁊ mementote operum
patrum que fecerunt in generationibꝰ ſuis: ⁊
accipietis gloriam magnã ⁊ nomẽ eternum.
Abraham nonne in tentatione inuentus eſt
fidelis. ⁊ reputatũ eſt ei ad iuſticiã. Joſeph ĩ
tempore anguſtie cuſtodiuit mandatum et
factꝰ eſt dñs egypti. Phinees pater noſter
zelando zelum dei accepit teſtamentũ ſacer
dotij eterni. Jeſus naue dum implet verbuʒ
factus eſt dux in iſrael. Caleph dum teſtifica
tur in eccleſia accepit hereditatem. Dauid in
ſua miſericordia conſecutus eſt ſedem regni
in ſecula. Helyas dum zelat zelum legis ra
ptus eſt in celum. Ananias azarias miſael
credentes liberati ſunt de flamma. Daniel ĩ
ſua ſimplicitate liberatus eſt de ore leonum.
Et ita cogitate per generationem ⁊ genera
tionem: quia omẽs qui ſperant in deum non
infirmãtur. Hec ibi. Omẽs em̃ hi ſalui facti
ſunt in celo ⁊c̃. Sexto puniendo reprobos
eternaliter. Grego. Juſtum eſt vt nunq̃ ca
reant ſupplicio: qui dum hic viuerent nolue
runt carere vicio. ⁊ Math. xxv. Jte maledicti
in ignem eternum. Septimo puniendo ſã
ctificatos temporaliter. Grego. Cum reco
gnoſco Job in ſterquilinio. Johãneʒ eſuriẽ

tem in Heremo. Petruꝫ in crucis patibulo.
Jacobum occiſum Herodis gladio: cogito q̄
liter deus cruciabit in inferno quos reprobat
qui in hoc ſeculo affligit quos amat. hec ille.
Licet eñ baptiſmus habeat virtutē auferen
di penalitates p̄ſentis vite: nō tñ eas aufert
in preſenti vita: ſed ei⁹ virtute auferent a iu-
ſtis in reſurrectione quando mortale hoc in
duet immortalitatem. vt dicit. i. Corinth. xv.
Et hoc rōnabiliter. Primo quidem. q2 per
baptiſmū homo incorporatur xp̄o et efficit
membrum eius. ⁊ ideo cōueniens eſt vt id a
gatur in mēbro incorporato: quod eſt actum
in capite. Xp̄us autē a principio ſue ꝯceptio
nis fuit plenus gratia ⁊ veritate. habuit tañ
corpus paſſibile. quod ꝑ paſſionē ⁊ mortem
eſt ad vitam glorioſam reſuſcitatū. Unde et
xp̄ianus in baptiſmo cōſequitur grām q̄ntuꝫ
ad aiām. habet tñ corpus paſſibile in quo ꝓ
xp̄o poſſit pati. ſed tandē reſuſcitabit ad im-
paſſibilem vitā. Unde apoſtolus dicit. Ro.
viij. Qui ſuſcitauit Jeſuꝫ xp̄m a mortuis vi-
uificabit ⁊ mortalia corpora noſtra ꝓpter in
habitantem ſpm̄ eius in nobis. Et ſubdit. he
redes quidem dei: coheredes aūt xp̄i. ſi tamē
cōpatimur: vt ⁊ ſimul glorificemur. Secun
do hoc eſt cōueniens ꝓpter ſpūalem exerci-
tium. vt videlꝫ cōtra cōcupiſcentiam ⁊ alias
paſſibilitates p̄ſentis vite pugnans hō victo
rie coronā acciperet. Uñ ſup illō Ro. vi. De
ſtruatur corpus peccati. dicit glo. Si poſt ba
ptiſmuꝫ vixerit homo in carne habet cōcupi
ſcentiam cū qua pugnet: ⁊ eā adiuuante deo
ſuperet. In cui⁹ figura dicitur Judic. iij. Hee
ſunt gentes quas dñs dereliquit vt erudiret
in eis iſraelem. ⁊ poſtea diſcerent filij eorum
certare cū hoſtibus ⁊ haberent cōſuetudinē
preliandi. Tertio hoc fuit cōueniens ne ho
mines ad baptiſmū accederēt ꝓpter impaſ-
ſibilitatē p̄ſentis vite: ⁊ nō ꝓpter gloriam vi
te eterne. Uñ apl̄s dicit. i. Cor. xv. Si in hac
vita tñ ſperantes ſumus in xp̄o: miſerabilio
res ſumus oībus hoībus. Beat⁹ Johannes
baptiſta q̄uis eſſet ſanctificat⁹ in vtero ma
tris: tamē martyriū ſuſtinuit tēporale. vt ſci-
ret mūdus ꝙ nō in gloria vana ⁊ ꝓſperitate
hui⁹ vite ſperabat: ſed ignominiā ⁊ aduerſita
tem libēter tolerauit: vt cōformitatē ſui oſtē-
deret ad xp̄m q̄ venerat ꝓ oībus hoībus mo
ri. Sꝫ neqꝫ xp̄us iohēm gl'ia priuauit quē ꝓ
veritate iuſticie occiſum iniuſte nouerat. Cū
eñ plura ſint quibus aīa per carnē meretur:
⁊ ſine carne mereri nō poſſet. ſicut eſt contra
carnales cōcupiſcentias decertare. ieiunare.
peregrinationes aſſumere ⁊ martyriū ſuſti-
nere. Ideo beatus Johannes vt maiora p̄-
mia ſibi conquireret: has paſſiones ſuſtinuit
Et tamen totus mūdus ſciebat ipſum viruꝫ
iuſtum ⁊ ſanctum.

Sciebat eum virum iuſtum ⁊ ſanctum.
- Thronus diuinalis.
- Chorus ſpiritalis.
- Cetus patriarchalis.
- Cuneus prophetalis.
- Turba apoſtolorum.
- Collegiū occiſorum.
- Agmen doctoꝝ.
- Societas inuiolatoꝝ.

Primo ſciebat beatū Jo
hannem virū iuſtū ⁊ ſanctū thronus diuina-
lis. Sciendū ꝙ tota trinitas circa ſctitateꝫ
Johānis mirifica egit. Primo pater ꝑ ſuā
potentiam celeſtib⁹ myſterijs ipm̄ intereſſe
p̄elegit. Nā celos aptos vidit. vocē patris au
diuit. filij diuinitatē agnouit. ſpm̄ ſanctum in
ſpecie colūbe ꝯſpexit. Uñ Augu. lib. de fide
ad petrū dicit ſic. Quāuis patris ⁊ filij ⁊ ſpūs
ſancti ſit vna natura: firmiſſime tñ tene tres
eſſe perſonas. patrē q̄ dixit. hic eſt filius me⁹
dilectus. ⁊ filiū eſſe ſup quē vox patris inſo-
nuit. ⁊ ſpm̄ ſanctū eſſe q̄ in ſpecie columbe ſu
per xp̄m baptizatū deſcendit. de q̄bus bapti
ſta precelectus teſtimonium ꝑhibuit hec ille.
Filius ꝑ ſuam ſapientiā ceteris ſanctis ꝓ-
ximiorem eū ſibi ſtatuit. Xp̄us eñ eſt v̄buꝫ
dei. Johānes eſt vox dei. Joh. i. Ego vox cla
mantis in deſerto. Ceteri ſcti ſunt tuba dei.
Oſee. viij. In guttur tuo ſit tuba. Xp̄s ē ſpō-
ſus: Johes amic⁹ ſponſi. Joh. iij. Qui hꝫ ſpō
ſam ſponſus eſt: amic⁹ aūt ſpōſi q̄ ſtat ⁊ au-
dit eū. gaudio gaudet ꝓpter vocē ſponſi. hoc
g̊ gaudium meū impletū eſt. Ceteri ſcti ſunt
ſerui ſpōſi. Xp̄us eſt ſol. Johes lucifer. Job
xxxviij. Nū q̄d ꝓduces luciferū in tp̄e ſuo. Ce
teri ſcti ſunt ſtelle. Baruch. iij. Stelle vocate
ſunt ⁊ dixerūt. aſſum⁹. Xp̄us eſt ignis. Heb.
xij. De⁹ nr̄ ignis cōſumens eſt. Johes facula
ardens. Eccle. xlviij. Uerbū illi⁹ quaſi facula
ardebat. Ceteri ſancti ſunt ſcintille. Sap. iij.
Fulgebūt iuſti ⁊ tanq̄ ſcintille in arūdineto
diſcurrēt. Xp̄s fuit p̄inceps: Johes vero te-
ſtis. Joh. i. Fuit hō miſſus a deo cui nomen
erat iohes. Hic venit in teſtimoniū vt teſtio-
nium ꝑhiberet de lumine. Nam teſtimoniuꝫ
perhibuit de xp̄o: q̄ntum ad viſum. de ei⁹ ma

leſtate. Johã. i. Et ego vidi ⁊ teſtimoniũ phi
bui quia hic eſt filius dei. Quantũ ad auditũ
de eiꝰ cũ patre equalitate. quãdo audiuit. hic
eſt filius meus dilectꝰ. Quantũ ad tactũ de
eiꝰ humilitate. quãdo xp̄m baptizauit. Mat.
iij. Quantũ ad olfactũ. de eius odoris ſuaui
tate quando in carcere exiſtens odorẽ virtu
tum eius perſenſit. Math. xi. Quantũ ad gu
ſtum de eiꝰ ſumma delectabilitate. Eſca eniʒ
eius erat mel ſilueſtre. Xp̄us fuit mel inquã
tum deꝰ. ⁊ ſilueſter inquãtum in deſertũ mũ
di venit. Miſtice igitur Johãnes mel ſilue
ſtre comedebat: quia xp̄i incarnati dulcedi
nem deguſtabat. Spirituſſanctus p ſuam
clementiam donis celeſtibus ipm fecũdauit
qñ in vtero matris ſue ipm ſanctificauit per
gratie repletionem. Luce. i. Spũſancto reple
bitur adhuc ex vtero matris ſue. Per gaudio
ſam xp̄i cognitionem. Ibidem. Exultauit in
gaudio infans in vtero meo. per bonoꝝ con
firmationem. Eſaie. xlix. Sub tegumẽto ma
nus ſue ꝓtexit me. Per peccati purgationeʒ
Jere. i. Anteq̄ exires de ventre ſanctificaui
te i. mundaui te. In his enim apparuit ſan
ctitas Johannis ⁊c.

Secundo ſciebat beatum

Johãnem virũ iuſtũ ⁊ ſanctũ chorus ſpirita
lis. ſ. angeloꝝ. Nam in omni genere creature
Jobes ſemp dignioribus cõparatur. Inter
corporalia aſſimilatur corpori lumĩoſo. ſicut
lucerne ardenti ⁊ lucifero radianti. Inter ſpi
ritualia aſſimilatur angelis q̄ inter ſpũs rõa
les nobiliores ſunt. Math. xi. Hic eſt eñ de
quo ſcriptũ eſt. Ecce mitto angelum meũ an
te faciẽ tuã: qui pparabit viã tuã ante te. Cũ
eñ angelus habeat triplicẽ virtutẽ ſm̄ Dyo
niſiũ. ſ. purgatiuã. illuminatiuã ⁊ pfectiuam.
ipe habuit virtutẽ purgatiuã. quia ſicut dicit
Luce pmo ipe venit parare dño plebẽ perfe
ctaʒ. habuit virtutẽ illuminatiuã. qꝛ lucẽ quã
a xp̄o recepit pp̄lis infudit. habuit virtutẽ p
fectiuã. quia quos malos inuenit ad pfectio
nis viã reduxit dũ eos baptizauit ⁊ ad xp̄m
mandauit. In angelo ſunt quattuor perfe
ctiones q̄ iohãnis ſanctitatem demõſtrant.
Primo eſſentie puritas. ps. Qui facit ãge
los ſuos ſpũs. Subſtãtia eñ ſpũalis puriſſi
ma eſt de ſe. Tam purus eñ eſt angelus q̄ a
Dyoniſio ſpeculũ purũ vocat. Sic iobes tã
te puritatis fuit q̄ oẽs noſtras impuritates
in eo poſſumus ſpeculari. Ibi ſupbi poſſunt
ſpeculari deformitatem electionis ſue. qꝛ p
funde ſe humiliauit. Ibi eñ vane glorioſi de
formitatẽ ambitionis. quia de pilis camelo
rum veſtes portauit. Ibi auari deformitatẽ
cupiditatis. quia omnia terrena contempſit.
Ibi guloſi deformitatem voracitatis. qꝛ val
de abſtinens fuit. Ibi immũdi deformitateʒ
concupiſcentie. qꝛ virgo extitit ⁊c. Secũdo
feruens charitas. ps. Qui facit miniſtros ſu
os ignem vrentem. Si c iohãnes tãta chari
tate ferbuit q̄ omĩa terrena cõtempſit. ſicut
homo ardens calore veſtes graues depoſu
it. Cant. viij. Si dederit homo oẽm ſubſtan
tiam domus ſue p dilectione: quaſi nihil de
ſpiciet eam. Ideo ſibi põt cõuenire illud Je
re. xij. Reliqui domũ meã. dimiſi hereditatẽ
meã. dedi dilectam aĩam meã in manibꝰ ini
micoꝝ eius. Cuʒ eñ eſſet filius ſummi ſacer
dotis ⁊ vnicus patris ſui: ipe tamẽ domum
paternam deſeruit. hereditatẽ ſibi debendaʒ
cõtempſit. heremũ intrauit ⁊ aĩam ſuam in
mortem dedit. Tertio obediẽtie velocitas.
Hebre. i. Omnes ſancti adminiſtratorij ſpi
ritus in miniſteriũ miſſi ꝓpter eos q̄ heredi
tatem capiunt ſalutis. Sic Johannes velox
fuit in obedientia p̄ceptorũ. Fuit enim ſibi
preceptũ aliquid magni honoris ſcʒ q̄ chri
ſtum baptizaret. ⁊ de hoc humiliter ſe excuſa
uit dicens. Ego a te debeo baptizari. Mat
iij. Fuit etiam ſibi preceptum aliquid magni
valoris. ſ. vt hoĩes fugeret ⁊ deſertum intra
ret vbi vitam ſuam innocenter cõſeruaret ⁊
ꝓtinus obediuit. Luce. i. Fuit inſuper ſibi p
ceptum aliquid magni ardoris. ſ. vt peniten
tiam mundo predicaret. ⁊ fideliter impleuit.
Luce. iij. Factum eſt verbum dñi ſup Johã
nem filiũ Zacharie in deſerto. ⁊ venit in om
nem regionem iordanis p̄dicans baptiſmũ
⁊ remiſſionẽ peccatoꝝ. Quarto eterne glo
rie felicitas. Nam angeli ſemp vidẽt faciem
patris. Math. xviij. Sic btũs iobes ad ſup
miuʒ ordinẽ angeloꝝ eſt aſſumptus. Si eniʒ
de quolibet ordine aliqui ceciderunt. vt dicit
Anſel. Et ordines angeli etiã reparari non
pñt: niſi p hoĩes q̄ ad ordines illos aſſumun
tur. vt dicit Grego. Scd̄m vero celſitudineʒ
ſanctitatis q̄ habetur in hac vita: habet celſi
tudo felicitatis in alia vita. Jobes aũt poſt
xp̄m ⁊ beatam virginẽ ſup oẽs ſanctos fuit
maioris ſanctitatis. qꝛ inter natos mulieruʒ
non ſurrexit maior Johãne baptiſta. Mat.
xi. Merito in ſupremo ordine eſt collocatus
ſcʒ ſeraphin qui interpretat ardẽs. Et de Jo
hãne dicit xp̄us. Ille erat lucerna ardens et

lucens.precipue aũt in ſede luciferi.qꝛ habu
it oẽm felicitatem quã habuiſſet lucifer ſi ꝑ=
ſtitiſſet. Nam habuit clarioreʒ diuinitatis vi
ſionem:qꝛ fuit deo maxime ꝓpinquus.etiaʒ
immediatius diuinas influentias recepit.et
mediante ipſo oẽs alij. Inſuper eſt omniuʒ
princeps ſicut primus hierarcha poſt deum
Preterea hʒ oẽs ꝑfectiones alioꝝ ordinum
vt pʒ in legenda de natiuitate eius ⁊c̃.

Tertio ſciebat beatũ Jo=

hanñẽ virũ iuſtuʒ ⁊ ſanctũ cetus patriarcha
lis. Sciendũ ꝙ patriarche floruerunt qua=
druplici virtute.ſcʒ. Puritatis ⁊ mundicie vt
patet in Abel. Uite religioſe.vt patet in A=
braam. Humilitatis ꝓfunde. vt pʒ de Iſaac
⁊ Jacob quãdo ſeruiuit Laban viginti ãnis
Diſcretionis mature.vt pʒ de Joſeph. Sic
Johãnes fuit maxime puritatis. Unde dici
tur. Neſciens labeʒ niuei pudoris. Maxime
religioſitatis. Unde dr̃. Antra deſerti teneriſ
ſub annis ciuiũ turmas fugiens petiſti.ne le
ui ſalteʒ macula reuitã famine poſſes. Maxi
me humilitatis. Unde dicit̃. Prebuit hirtuʒ
tegimen camelus artubꝰ ſacris. ſtropheũ.i.
zonam bidentes.cui latex hauſtũ ſociata pa
ſtum mella locuſtis. Maxime diſcretionis.
Unde dicit̃. Hinc potens noſtri meritis opi
mis pectoris duros lapides repelle aſperuʒ
planans iter ⁊ reflexos dirige calles. Et pro
pter hoc meruit eſſe precurſor xp̃i in lymbo
ſanctis patribus gratioſum nunciũ apportã
do. Erant eñ in magna triſticia. Tum quia
dei viſione carebant. Tuʒ qꝛ in loco tenebro
ſo manebant. Tum qꝛ ibi diu permanſerant
Tum qꝛ demonũ vicinitatẽ habebãt.ſed Jo
hannes eis annũciauit ꝙ cito lucem diuine
viſionis ꝑciperent ⁊ ab eo loco xp̃s eos edu
ceret ⁊ in celũ eos collocaret.

Quarto ſciebat eũ viruʒ

iuſtum ⁊ ſanctũ cuneus ꝓphetalis. Scien=
dum ꝙ Johãnes a xp̃o dr̃ ꝓpheta ⁊ pluſꝙ̃
ꝓpheta. Mat.xi. Nam ꝓphetarũ q̃dam ꝓ=
phetauerunt tantũ de preterito.quidam de
preſenti occulto.⁊ quidã de futuro. Johãnes
autem de om̃i tempore habuit ſpm̃ ꝓphetie
Unde dicit̃ Joh.i. Ipſe eſt qui poſt me ven
turus ẽ.ecce ꝓphetia de futuro. qui ante me
factus eſt.ecce ꝓphetia de preterito: cuiꝰ nõ
ſum dignus corrigiam calciamenti eius ſol=
uere.ecce ꝓphetia de preſenti occulto. Et Lu
ce.i.dicitur de Johanne. Ipſe precedet illuʒ
in ſpiritu ⁊ virtute Helye. immo in maiori
ſpiritu ꝙ̃ Helyas. In Helya quideʒ fuit ſpi
ritus ſimplex. In Helyſeo duplex. In Johã
ne triplex. Helyas enim fuit plenus ſpiritu
ꝓphetie in vita tantum. Helyſeus vero in vi
ta ⁊ in morte:quia mortuus mortuum ſuſci=
tauit. Unde dicitur de eo. Eccl̃.xlviij. Mor=
tuum prophetizauit corpus eius Johannes
autem fuit plenus ſpirituſancto ⁊ ſpiritu ꝓ=
phetie ⁊ ante vitam hominibus cognitam.
quia chriſtum in vtero cognouit.⁊ in vita.qꝛ
chriſtum digito demonſtrauit. Joh.i. Ecce
agnus dei.⁊ poſt vitam quia exiſtentibus in
lymbo chriſtum prenunciauit. Math.xi. Tu
es qui venturus es:an aliũ expectamus ⁊c̃.

Quinto ſciebat eũ viruʒ

iuſtum ⁊ ſanctum turba apoſtolorum. Sci
endum ꝙ beatus Johãnes fuit legatus chri
ſti ⁊ nuncius.ſicut ⁊ ſancti apoſtoli.quia fuit
legatus a latere a deo miſſus immediate.vn
de dicitur Johis.i. Fuit homo miſſus a deo
cui nomen erat Johãnes. Felix legatus quẽ
nõ miſit cupiditas:ſed caritas.quia fuit miſ
ſus a deo qui eſt caritas quem non miſit ſua
ſed aliorum vtilitas: quia venit vt teſtimo=
nium perhiberet de lumine per quem procu
rata eſt omniuʒ pax atqꝫ tranquillitas. quia
venit vt omnes crederent per illum.qui non
predicabat ſeipſum: ſed deum. quia non ve=
nit vt lux:ſed vt teſtimonium perhiberet de
lumine. Licet autem ſic conſtanter predica=
ret doctrinam Chriſti. tamen incarceratus
fuit ab Herode.vbi oſtendit quattuor. Pri
mo quo ad Herodem magnam conſtantiaʒ
Unde dicit Cryſoſt. Quod herodes illi faci=
ebat pro iniuria ſuſcipiebat Johannes pro
beneficio. ⁊ ira illius quaſi miſericordia dei
fouebatur:quia verum gaudium ſanctorum
eſt exire de mundo. Secundo quoad Chri
ſtum magnam reuerentiam. quia ſciens ſe
eius famulum ⁊ nunciuʒ miſit diſcipulos ad
Chriſtum vt ſciret ſi eum debebat prenunci
are inferius:quemadmodum prenunciaue=
rat ſuperius. Tertio quoad diſcipulos ma
gnam diligentiã. Cryſ. Miſſus Johannes
in carcere nõ de ſuo periculo:ſꝫ de diſcipuloꝝ
ſalute ſollicitus miſit eos ad Chriſtuʒ vt mi
racula ſua viderent. que tot fecit vt paucoꝝ
animas lucraret̃ quia melior eſt apud deuʒ
vnus iuſtus:ꝙ̃ totus mũdus pctõribꝰ plenꝰ
Quarto quoad ſe magnã ſanctitatẽ ⁊ gra
tiam:qꝛ mundũ reputabat carcerem.eſſe au=

tem in carcere ꝓ xpo reputabat paradiſum.
Criſoſto. Johãnes natura homo, gratia an-
gelus: quia carnis nil erat in eo: niſi viſio ſo-
la. corpore tenebatur in carcere. aĩo aũt in ce
lo. hec ille. Hec oĩa apl'i ſeruauerũt. vt pꝫ ꝛc.

Sexto ſciebat eũ viruꝫ iuſtum ꝛ ſanctum collegium occiſorꝫ.

Scien-
dum ꝙ btũs Johes fuit incarceratus ꝓ tri-
plici veritate. ſ. ꝓ veritate iuſticie quã defen-
debat qñ dixit herodi. Non licet tibi habere
vxorẽ fratris tui. Pro veritate doctrine: quã
ꝑdicabat. Vñ Joſephus dicit. ꝙ herodes vi-
dens ad ꝑdicationeꝫ Johãnis magnã mul-
titudinem cõuenire timens tumultũ ppl'i ip-
ſum incarcerauit. pro veritate vite quã tene-
bat. Sicut eñ ſerpentes ꝛ buffones odorem
vinearũ fugiũt: ꝛ ſicut noctue lucẽ ſol' odiũt:
ſic iudei vitã Johãnis imitari nõ valẽtes ip
ſum odiebãt: ꝛ arti demonum attribuebant.
Math. xi. Venit Johãnes nõ manducans
neqꝫ bibens: ꝛ dicunt demoniũ habet. Hero
des eñ ꝛ herodias cõcubina ei⁹. filia herodi
adis: ꝛ iudei in occiſione Johãnis cõmiſerũt
ſex impietates. Prima fuit ꝑpoſteratio na
ture. Celebrauit eñ diẽ natiuitatis ſue ꝗ fuit
ad miſeriã. cũ potius deberet agere memo-
riam mortis. Eccle. vij. Memorare nouiſſi-
ma tua ꝛ in eternuꝫ nõ peccabis. Jõ beatus
Hierony. dicit. Nullũ aliuꝫ legim⁹ celebraſſe
diẽ natiuitatis ſue: niſi pharaonẽ ꝛ Herodẽ.
vt quorꝫ erat vna celebritas: vna eſſet impie
tas. Talis eñ ſolennitas cito deficit: qꝛ ipſis
mortuis nõ eſt ampli⁹ celebrata. ps. Periit
memoria eorꝫ cũ ſonitu. Secũda fuit ſalta-
tio puelle. cui⁹ impietatis pl'es fuerũt partici
pes. ſ. ipſa puella ꝗ ſaltauit. Criſo. Ubi eſt ſal
tatio ibi eſt diabol⁹. Neqꝫ eñ deus pedit nob
pedes vt cũ camelis ſaltem⁹. ſed cũ angelis
choreizemus. Itẽ ipſa mater ꝗ ſic docuit fili
am. nõ genuflexiões: nõ fletũ. cũ tñ dicaꝛ Je
remie. ix. Docete filias veſtras lamentũ. Itẽ
pater. ſ. Herodes. cui dꝛ placuiſſe. malis eñ
mala placẽt. Itẽ ſimul diſcũbentes. cõtra qs
dicit Eccle. ix. Cũ ſaltatrice ne aſſiduus ſis.
Tertia fuit iuratio ſtulta. pũerb. x. Labia iu
ſti cõſiderant placita: ꝛ os impiorꝫ peruerſa.
Quare aũt iurauit Herodes ſe daturũ puel
le ꝗcquid petierit. Raba. rñdet. Ad hoc for-
te iurauit vt videreꝛ facere inuitus qꝺ ſpõte
faciebat. Non eñ hoc feciſſet de amaſia ſua.
qꝺ in Johãne cõpleuit. Quarta fuit poſtu
latio matris ꝛ puelle: ꝗ petiuerũt caput Jo-
hannis. Quare aũt iſtud petiuerũt hiero. rñ-
det. Optabãt habere in prãte linguã qua he
rodem arguebat. Quinta fuit decollatio in
iuſta. Nam Herodes miſſo ſpiculatore iuſſit
amputari caput Johãnis ĩ carcere. iij. Reg.
xiiij. Querũt extinguere ſcintillã meã. Et. iiij.
Reg. vi. Nunqd ſcitis ꝙ miſerit fili⁹ homici
de hic: vt pcidat caput meum. Et Eccle. xlvi.
Male tractauerunt illũ qui a ventre matris
cõſecratus eſt ꝓpheta. ꝛ Amos. v. Odio ha
buerunt corripientẽ in porta: ꝛ loquentẽ per
fecte abhoĩati ſunt. Et Apoc. ij. Antiphas
teſtis me⁹ fidelis occiſus eſt apud vos vbi ſa
thanas habitat. Sexta fuit ſpectatio teme
raria: qꝛ allatũ eſt caput Johãnis in diſco. i.
in catino: vt de ipſo ſatiareꝛ impiiſſima hero
dias. Hec aũt decollatio facta eſt ꝓ iuſticie
defenſione. qꝛ Johes herodẽ de ſtupro argu
ebat. Facta eſt cũ multa ſui deuotiõe. qꝛ deo
ſe recõmendabat. Vñ dicit. In medio carce
ris ſtabat Johãnes ꝛ voce magna clamabat
dicens Dñe deus me⁹ tibi cõmendo ſpirituꝫ
meũ. Facta eſt cũ multa patrũ in limbo exi-
ſtentiũ exultatione. Vñ in euangelio Nicho
demi legitur ꝙ eis dixit. Ego ſum Johãnes
ꝗ xpm baptizaui ꝛ digito demõſtraui ꝛ deſcẽ
di nũciare vobis. quia nos in ꝓximo viſita-
bit. Eſa. xlix. Dedi te in fedus populi vt dice
res his ꝗ vincti ſunt: exite. ꝛ his ꝗ in tenebris
reuelamini. Facta eſt cũ eccleſie veneratiõe.
quia celebratur ab ea.

Septimo ſciebat eũ virũ iuſtũ ꝛ ſctm̃ agmẽ doctorũ.

Sciendũ ꝙ a-
pud iudeos tres erãt opiniones de Johãne
Quidam dicebãt ipm eſſe xpm ꝑpter nimiã
ſanctitatẽ ꝛ baptizandi auctoritatẽ. Alij di-
cebant ipſum eſſe helyam. ꝑpter habitatiõeꝫ
deſerti. abſtinentiã cibi. aſperitatẽ indumẽti:
et feruorem zeli. Alij dicebãt ipſum eſſe He-
liſeum qui baptiſma figurauit qñ Naaman
ſepties in iordane lauari iuſſit. Credebãt iſti
Johãnem fore helyſeũ. Tum qꝛ baptizabat.
Tum qꝛ tantã plenitudinẽ ſpũſſancti hẽbat.
Johes aũt cõfeſſus eſt ſe nõ eſſe xpm: neqꝫ
helyã. neqꝫ helyſeũ: ſed ait. Ego vox claman
tis in deſerto: dirigite viã dñi. Et vt dicit Iſi-
dorus li. ethimologiarũ. Perfecta vox eſt al-
ta: ſuauis ꝛ clara. Alta vt in ſublimib⁹ ſuffici
at. Clara. vt aures adimpleat. Suauis. vt a-
nimis audiẽtiũ blandiaꝛ. Si aliqd ex his de-
fuerit: vox pfecta nõ erit. Talis fuit vox pdi-
cationis Johãnis. Fuit eñ alta. qꝛ pmus de

altis et celestibus p̄dicauit. cū dixit Mat. iij. Penitentiā agite: appropiquabit em̄ regnū celoꝝ. Nunq̄ em̄ in tota sacra scriptura audictum fuerat noīari regnū celoꝝ: niſi cū Johannes hoc ip̄m p̄mo noīauit. Fuit etiā clarus: quia doctrina p̄dicabat fidei veritatē. conuersatione magnā sanctitatem. paſſione magnanimitatē. Fuit suauis: maxime quādo loquebatur cū bonis. Criso. Sermo Johānis seuerus et lenis. Nam cū populo iudeoꝝ viriliter et feruenter. cū rege audacter. cuȝ ꝓprijs diſcipulis leniter loquebat̃. hec ille. Et ſic pȝ.

Octauo ſciebat beatū Johannem virū iuſtū et sanctū societas inuiolatorum .i. virginū. Sciendū ꝙ beat⁹ Jobes vt virginitatē suā deo cōsecraret: exteri⁹ edebat locuſtas: interius edebat delitias sempiternas: exterius edebat mel ſilueſtre: interi⁹ mel celeſte. exterius bibebat aquā materialē interius ſp̄ualem. exterius induebat̃ pilis camelorum: īterius indumētis virtutū. exteri⁹ habitabat in deserto: interius habitabat in celo. Exterius habebat societatē ferarum: interi⁹ erat socius angeloꝝ. Nihil itaq̧ illi nocuit ꝙ ab herode caput eius amputatū fuit. Quanta fuit gloria illius beati capitis: in quo erāt illi beati oculi q̄ ſp̄mſanctuȝ in ſpecie colūbe cōſpexerunt. Ille beate aures que vocē p̄ris audierunt. Ille beate nares q̄ totiēs fragrantia xp̄i odoramenta persenſerunt. Illa beata labia que totiens teſtimonia xp̄i ꝓtulerunt. Hoc caput mirabilia operatur. vt pȝ in legēdā decollationis eius. hic per grām tandem per gloriam. Amen.

In feſto natiuitatis glorioſe virginis Marie. Sermo. li.

In me gratia omnis vite. Ecclesi. xxiiij. et in ep̄la ꝓſen ſolennitatis. Johānes Damaſ. in sermone de natiuitate beate virginis dicit ſic. Hodie fit mundo ſalutis initiū. Jubilate deo omnis terra: cantate et exultate et pſallite. Exaltate vocē veſtrā: exaltate et nolite timere. Edita eſt nobis mater dei de qua naſciuoluit agnus dei: q̄ tollit peccata mūdi. Exultate mōtes et rōnalis creatura: et reſpicite excellentiam ſp̄alis contemplationis. Sup quo talē moueo q̄ſtionem. Utrū beata virgo ab eterno mater dei dedicata fuerit ante natiuitatem ex vtero ſanctificata. Ad iſtam q̄ſtionem r̄ndet ſcūs Tho. iij. parte. q. xxvij. articulo p̄mo. dicens ſic. De ſanctificatiōe btē marie. ꝙ ſ. fuerit ſanctificata ī vtero nihil in ſcriptura canonica traditur. q̄ etiā de ei⁹ natiuitate nec mentionē facit. Sed ſicut Augu. de ipſius aſſumptione rōnabiliter argumentatur ꝙ cū corpore ſit aſſumpta in celū: qđ tñ̄ ſcriptura nō tradit. ita etiā rōnabiliter argumētari poſſumus: ꝙ fuerit ſanctificata in vtero. Rōnabiliter em̄ credim⁹ ꝙ illa q̄ genuit vnigenitum a p̄re plenū gr̄e et veritatis. p̄ omnibus alijs maiora gr̄e priuilegia accepit. Un̄ legitur Luc. i. ꝙ angelus ei dixit. Aue gratia plena. Inuenim⁹ aūt q̄buſdā alijs hoc priuilegialiter eſſe cōceſſum vt in vtero ſanctificarentur. Sicut Jere. cui dictum eſt Jere. p̄mo Anteq̄ exires de vulua ſāctificaui te. et ſicut Joh. baptiſta de quo dictū eſt Luce. i. Sp̄u ſancto replebitur adhuc ex vtero matris ſue. Unde rōnabiliter creditur ꝙ btā virgo ſanctificata fuerit anteq̄ ex vtero naſceret̃. hec Thomas. Sciendum ꝙ beata virgo fuit q̄druplíciter ſanctificata. Primo in ſui cōceptione. ſ. dum eſſet in vtero matris poſita qđ ꝓbatur auctoritate: rōne: et exemplo. Auctoritate quidē. q: p̄s. dicit. Sanctificauit tabernaculum ſuū altiſſimus. Et Canti. iiij. Tota pulcra es amica mea et macula nō eſt in te. Bern̄. ait. Neq̧ em̄ feſtis laudibus naſcēs honoraretur: niſi ſancta naſceret̃. eſt itaq̧ virgo regia veris honoꝝ titulis cumulata que ꝓculdubio ſancta fuit anteq̄ nata. Hildefōſus tolletanus archiep̄s dicit. Si nō in m̄ris vtero ſanctificata fuiſſet: eius natiuitas celebranda nō eſſet. Rōne quidē. quia tam preciosum theſaurū: ſcȝ dei filiū de⁹ pater in eius vtero non poſuiſſet: niſi ſanctus et mūd⁹ fuiſſet. p̄s. Domū tuaȝ decet ſanctitudo dñe. Et Damaſce. dicit. Sanctus de⁹ nō niſi in ſctīs habitat. Et Anſel. dicit. Decuit vt illius hominis. i. Jeſu xp̄i cōceptio ex ea matre fieret: que ea puritate niteret. qua maior ſub deo nequit intelligi. Exemplo naq̧ patȝ. quia Jeremias fuit in vtero ſanctificat⁹: vt eſſet dignior ꝓpheta. multomagis beata virgo ſanctificari debuit vt eſſet digniſſima mater dei. etiā Johānes baptiſta fuit ſctificat⁹ vt eſſȝ dign⁹ xp̄m baptizare. et ipȝ digito demōſtrare. multomagis debuit btā virgo ſanctificari vt eſſȝ digna xp̄m de ſuis viſceribus generare. Secundo in ſp̄uſſancti ꝑuentione. Luce. i. Spiritusſanctus ſupueniet in te. Tūc ſp̄uſſanct⁹ ipſam ſic in gr̄a cōfirmauit: ꝙ vlteri⁹ in nullū peccatum cadere potuit. Unde Bern̄. dicit.

Ego puto ꝙ copioſioꝛ ſanctificationis bene
dictio ꝙ̄ in alijs ſanctis ab vtero ſanctificatꝪ
in eam deſcenderit: q̄ nō ſolū ipſius ortū ſan
ctificauit. ſed ⁊ vitā eiꝰ ab oī deinceps pecca
to imunem cōſeruaret. qꝺ alteri nemini qui
dem in natis mulierū credit̄ eſſe donatū. De
cuit nāqꝫ reginā virginum vt ſingulari puile
gio vitā abſqꝫ omī peccato duceret. que duꝫ
peccati mortiſqꝫ pēm prorem pareret: vite iu
ſticieqꝫ munus omibus obtineret. Hec ille.
Et Augu. li. de natura ⁊ grā: dicit ſic. ⁊ allega
tur a magr̄o ſnīarum. li. iij. di. iij. Excepta be
ata virgine maria. ſi omēs ſancti ⁊ ſancte cū
hic viuerēt interrogati fuiſſent: vtrū ſine pec
cato eſſent. oīs vna voce clamaſſent: ſi dixe
rimus quia peccatū nō habemꝰ: ipſi nos ſe
ducimus. excepta inqꝫ hac ſancta virgine: de
qua ꝓpter honorē dn̄i: cū de peccatis agitur:
nullā prorſus volo habere q̄ſtionem. hec ille
3. Tertio in filij dei cōceptiōe. Tunc em̄ omni
mode ad diuinos vſus tam mēte ꝙ̄ corpore
fuit dedicata ⁊ tota luce diuinitatis reſplen
duit. Vn̄ Alcainus li. de tri. dicit ſic. Uirgo
quidē Maria lana mūdiſſima fuit ⁊ virgini
tate clariſſima: q̄ ſola digna eſſet in ſe filij dei
recipere deitatē. ſicut lana cōchilij: vt ex ea fi
eret purpura impiali tm̄modo maieſtate di
gna: quāqꝫ nullus eſſet dignus induere: niſi
4 auguſta p̄ditus dignitate. hec ille. Quarto
in glorioſa ſui aſſumptione. Tunc em̄ omēs
penalitates depoſuit. qn̄ tam in aīa ꝙ̄ in cor
pore glorificata fuit. Unde angeli admiran
tes dixerunt illud Canticoꝝ. vi. Que eſt iſta
q̄ progreditur quaſi aurora cōſurgēs: pulcra
vt luna. electa vt ſol. Et quia ſic mirifice p̄ oī
bus ſanctis a ſpirituſancto fuit ſanctificata.
Ideo dicit. In me gratia omnis vite.

In me gratia omnis vite.
- Celicalis.
- Spiritalis.
- Patriarchalis.
- Prophetalis.
- Humanalis.
- Uirtualis.

Primo in beata virgine

fuit gratia omnis vite Celicalis. Sciendū
ꝙ btā virgo recte p̄oſtenſa fuit in lucis p̄ma
rie creatiōe de qua dixit dn̄s Gen̄. i. Fiat lux
⁊ facta eſt lux. Sicut em̄ illius lucis creatio.
ſolis creationē p̄ceſſit. Et ſm̄ quoſdam ex ip
ſa corpus veri ſolis formatū eſt. Sic ortꝰ bea
te virginis veri ſolis. i. xp̄i formationē p̄ceſſit

Eccle. xxiiij. Ego feci in celis vt oriret̄ lumen
indeficiens: ⁊ ſicut nebula texi oēm carnem.
Secūdo beata virgo p̄oſtenſa fuit in ſtelle 2
matutine noīatione. de qua dicit̄ Eccl'. li. ca.
Quaſi ſtella matutina ī medio nebule. Iſta
em̄ ſtella plura habet noīa. Dicit̄ nanqꝫ ve
nus: q2 diſponit ad amandū. dicit̄ matutina:
q2 mane ſequēs denūciat ad diem inchoan
dum. Dr̄ lucifer. q2 maiorē habet vim ad illu
minandū. Dicit̄ heſperus. q2 noctē ſequentē
reſpicit ad illuſtrandum. Btā virgo dr̄ ſtella
matutina ꝓpter iſtos quattuoꝛ effectus. Iu
xta illud Eccle. xxiiij. Ego mater pulcre dile
ctionis ⁊ timoris ⁊ agnitionis ⁊ ſancte ſpei.
Ipſa quidē eſt venus. q2 inflāmat hoīes ad
dei amorē. ideo dicit. Ego mater pulcre dile
ctionis. Ipſa eſt p̄ncipiū noue vite. ſ. leg xp̄i
ideo dicit. ⁊ timoris. q2 timoꝛ eſt p̄ncipiū grē
⁊ noue vite p̄s. Initiū ſapientie timoꝛ dn̄i.
Ipſa eſt lucifer inquantū dat lucem agnitio
nis. Ipſa eſt heſperus inquātum reſpicit ⁊ il
luminat pctōres q̄ ſunt in tenebris culpe ⁊ q̄
ad hoc dicit̄ mater ſancte ſpei. etiā vocat̄ ſtel
la maris que vulgariter dr̄ Tramōtana ſeu
vrſa maioꝛ. Vn̄ Bern̄. dicit. Tolle corpus ſo
lare qꝺ illuminat mundum: ⁊ vbi dies: Tolle
Mariā maris ſtellam: ⁊ q̄d niſi caligo inuol
uens ⁊ vmbra mortꝭ: ⁊ tenebre relinquūtur:
In anguſtijs: in periculis: in dubijs: Mariā
cogita: mariā inuoca. Nō recedat a corde: nō
recedat ab ore: ipām ſequēs nō deuias: ipāꝫ
rogās nō deſperas: ipām cogitās nō erras:
ipſa tenente nō corruis: ipā ꝓtegente nō me
tuis: ipā duce nō fatigaris: ipā ꝓpitia ꝑue
nis. hec ille. Tertio btā virgo p̄oſtenſa fuit 3
in lune diminutiōe. Luna ſiquidē hꝫ hoc pro
priū: ꝙ creſcit vſqꝫ ad xiiij. diē. quouſqꝫ in ip
ſa appareat imago hominis integra: ⁊ vltra
creſcere nō pōt. ſed poſtea decreſcit. Eodem
modo. btā virgo creuit vſqꝫ ad. xiiij. annū. q2
in hac etate creditur xp̄m cōcepiſſe. ⁊ tunc ip
ſe qui eſt imago dei inuiſibilis in eiꝰ vtero vir
ꝑfectus extitit. nō ꝙ̄tum ad etatē: ſed quan
tum ad ſapientiam ⁊ oīm gratiarū plenitudi
nem. Iere. xxxiij. Nouū faciet dn̄s ſuper ter
ram. mulier circumdabit virū. Poſtꝙ̄ autē
intm̄ creuit: ſtatim in ſui reputatiōe decreſce
re cepit: quia non matrem dei: non reginam
celi: non dominaꝫ mundi: ſed ancillam dei ſe
appellauit dicēs. Luce. i. Reſpexit humilita
tē ancille ſue. Quarto beata virgo p̄oſtēſa 4
fuit in celoꝝ diſtinctiōe. Sicut em̄ in p̄ma re
rum creatione p̄mo formatuꝫ eſt celū. Gen̄.

p̄mo. In principio creauit deus celum. Qđ
diſtinxit in celū ſydereū: criſtallinū: ꝛ empy
reum. Sic in mūdi recreatione ꝛ redēptione
creauit btām virginē velut' celuꝫ ſydereum.
Eccl'. xliij. Species celi. i. btē v̄ginis celeſtis
gloria ſtellarū i. glorioſa varietas virtutum
Apocal'. xij. In capite eius corona ſtellaruꝫ
duodecim. ſ. Seraphin. q2 fuit igne diuini a-
moris totaliter inflāmata. Cherubin. q2 fuit
ſplendore diuine cognitionis totaliter illu-
ſtrata. Tronoꝝ. q2 fuit tota ī mente tranq̄lla
ꝛ quieta. Dñationū. q2 corpori ſuo ꝛ oīb'
vitijs dñata fuit. Virtutū. q2 gloria miracu-
loꝝ illuſtrata extitit. Poteſtatū: q2 demonū
potētiam refrenauit. Principatuū. q2 de omi
bus regnis ꝛ prouincijs prouidentiam ma-
gnam habet. Archangelorum. q2 de oībus
ciuitatibus ꝛ locis, diligentiam grandem ge-
rit. angeloꝝ: q2 oībus hominibus ꝛ ſingula
rib' perſonis curā ꝛ cuſtodiā habet. Patruꝫ
in lymbo de infernali carcere eos liberando
Purgandoꝝ de purgatorio eos eripiendo.
Fidelium in mūdo eos in viā ſalutis dirigē
do. Unde Bern̄. ait. Ecce inquit Maria: ex
hoc beatam me dicent oēs generationes.
Ecce intuentis ꝛ demonſtrantis eſt aduer-
biū: ac ſi dicat. Ecce iam video q̄d futurū ſit
de me. Quis fructus p̄cedet ex me. Que ꝛ
quanta bona: nō mihi ſoli. ſed oībus gene
rationib' p̄uenient ex me. Nam ꝛ angelica-
rum generationū numerus p̄ meū genitū re
integrabit: ꝛ hoīm generatio in adam male
dicta: p̄ bñdictioneꝫ fructus ventris mei ad
eternā bñdictionē regenerabit. Letare pat
adam: ſed tu magis eua exulta. q2 ſicut oīm
fuiſtis parentes. Sic oīm fuiſtis perempto
res. ꝛ qđ infelicius eſt prius peremptores ꝙ̄
parētes. p̄pterea curre eua ad Mariā: curre
mater ad filiam. Filia p̄ matre rn̄deat. Filia
matris obprobriū auferat. Filia patri p̄ ma
tre ſatiſfaciat. qm̄ vir cecidit per feminā. Cur
rite nūc matres ꝛ filie. currite oēs que par
turimini: ꝛ parturitis cū triſticia adite virgi
nalē thalamū: adite ſi poteſtis ſororis veſtre
pudicū cubiculū. hec ille. Ipſa em̄ velut. celū
ſydereū cōtinue mouet. Nunc ad filiū ipſuꝫ
p̄ nobis exorando. Nunc ad angelos ipſos
ad noſtrū miniſteriū dirigēdo. Nūc ad btōs
ipſos vt p̄ nobis orent exhortādo. Nunc ad
nos oculos miſc̄die ſue cōuertendo. iux̄ illud
Illos tuos miſericordes oculos ad nos cō-
uerte. Sapi. vij. Oībus mobilib' mobilior
eſt ſapientia. Fuit etiam tanꝙ̄ celum criſtal
linū. cuius forma eſt ſperica magne capaci-
tatꝭ. q2 dei habitatio effecta. Iuxta illđ. Quē
celi capere nō poterant tuo gremio cōtuliſti.
fuit etiam tanꝙ̄ celum empyreū. cui' gloria
inter ceteras creaturas fuit altior ꝛ ſublimi-
or: q2 exaltata ſuper choros angeloꝝ.

Secundo in btā virgine

eſt gratia oīs vite ſpiritalis. Sciendū ꝙ̄
dignitas ꝛ gloria btē virginis preoſtenſa fuit
in angelis quo ad quattuor. Primo in per-
fectione: ſm̄ quā tranſcēdit angelos. Ezech.
xxxi. Cedri nō fuerunt altiores illa in paradi
ſo dei. abietis nō adequauerūt ſummitatē ei'
Et platani nō fuerunt eque frondibus illius
oē lignū paradiſi dei nō eſt aſſimilatuꝫ illi
ꝛ pulcritudini eius. Licet em̄ in angelis ſint
claritas: ſapientia: ꝛ caritas. que perfectiſſi-
me fulſerunt in lucifero. Iuxta illud. Oīs
lapis precioſus operimentū tuū. In maiori
tamē dignitate. Btā virgo iſtas perfectiones
habuit. Unde Bern̄. ſuper miſſus eſt: dicit.
Maria deū angeloꝝ ꝛ hominū audacter ſu
um vocat filium dicens. Fili. quid feciſti no-
bis ſic? Ecce Marie priuilegium. Quis eniꝫ
audeat angeloꝝ. deniqꝫ deſcendit cum illis ꝛ
venit in Nazareth: ꝛ erat ſubdit' illis. Quis?
Quibus? deus hoībus. Mirare ergo vtrū ꝙ̄
vel elige q̄d amplius mireris. Siue filij beni
gniſſimā dignationē: ſiue matris excellentiſ-
ſimā dignitatē: vtrūqꝫ mirū. Qđ femine de'
obtēperat humilitas abſqꝫ exēplo. Qđ femi
na deo p̄ncipet ſublimitas ſine ſocio. hec ille
Secūdo in bñdictione. Nam Geñ. xxxij. dr
Qđ luctāte Iacob cū angelo: dixit ei angel'.
dimitte me. iā em̄ aſcēdit aurora. ꝛ rn̄dit Ia-
cob. nō dimittā te niſi bñdixeris mihi. ꝛ bñ-
dixit ei in eodē loco. Ante natiuitatē v̄ginis
lucta erat ꝛ bellū inter āgelos ꝛ hoīes. offen
derat q̄ppe homo deū ꝛ regē angeloꝝ. In na
tiuitate aūt virginis facta eſt pax ꝛ ceſſauit
lucta. ꝛ ideo dixit dimitte me. iam em̄ auro-
ra aſcendit. i. iam orta eſt Maria: q̄ eſt v̄e au
rora noctē p̄cti finiēs: ꝛ diē grē inchoās. Si-
cut em̄ in aurora deſcendit ros: ſic in natiuita
te btē Marie deſcēdit ros grē. Et queādmo-
duꝫ angelus bñdixit Iacob. ſic in natiuitate
virginis data fuit bñdictio humano generi.
Unde Iohēs Damaſ. in ſermone hodierno
dicit. Oīs lingua: oīs etas: oīſqꝫ dignitas
cū leticia natiuitatē btē Marie celebremus.
Si em̄ gentiles mendaci fabula demonū: hu
manū intellectum ſurripientiū: ꝛ veritatem

obumbrantiū: feſtiuitates regūq3 natalicia
omni diuulgabant honore. nō minimum ſepe
patiētes detrimentū rerū vn̄ ducebant vitā3
quāto magis oportet natalitiū genitricis dei
deuotiſſime celebrare per quā genus huma
nū erigit: per quā prime parentis eue in gau
diū triſticia τ in bn̄dictionē maledictio verti
3. tur. Tertio in ſanatione. Un̄ Damaſ in ſer
mone hodierno dic ſic. Gaude ꝓphetica piſ
cina: que cōdā ſemel in anno recipiebas an
gelum dn̄i mouentē aquā. aut vnū ſanantē
τ ab infirmitate qua detinebat liberantem.
Nunc autē multitudinē celeſtium ſpūum ha
bentē nobiſcū te collaudantiū. te miraculoꝝ
pelagus. fontem ſanitatis totius orbis: non
miniſtrum angelum ſuſcipiēs ſed ipſum ma
gni conſilij angelum: qui nō deſcendit cū ali
quo ſtrepitu. ſed tanq̄ benignitatis pluuia in
vellus oēm naturā languidā τ ad corruptio
nem ꝓcliuē: ad ſalutē τ τ ad vitā erigit. hec il
4 le Quarto in prenūciatione. q2 ꝑ minoribꝰ
negocijs ſepe deus angelū mittere conſueuit
Sicut miſit angelū Raphaelē tēpore Tho
bie ad curationē infirmitatū. miſit Gabrielē
ad liberationē captiuoꝝ. vt dicit. Daniel. ix.
Miſit Michaelem ad expugnationē inimi
coꝝ. vt habet. Apocal. xij. Sic etiam ꝯgruū
fuit vt angelus mitteret ad prenūciandam
natiuitatē btē virginis q̄ conceptura erat illū
qui veniebat ad curationē infirmitatum. ad
captiuoꝝ liberationē ad hoſtiū expugnatio
nem. Eſa. lxi. Spūs dn̄i ſuper me: τ miſit me
vt mederer cōtritos corde. τ predicarem ca
ptiuis indulgentiā: τ diē vltionis deo noſtro
Sic etiam angelus prenūciauit conceptū3 τ
natiuitatem virginis. Joachim viro btē an
ne. vt habet in legendis. ibi. Joachim nāq3
ex galilea τc. vſq3. diuinū ꝑmiſſum hylariter
expectantes. τ ſic p3 ſecundū.

Tertio in btā virgine eſt
gratia omis vite patriarchalis. Sciendum
q̄ natiuitas btē virginis fuit multis figuris
τ enigmatibus preoſtenſa. Primo in para
diſo voluptatis in quo poſitꝰ fuit Adam in
ſtatu innocentie. Sic btā virgo fuit ortus de
litiarū in quo poſitus fuit ſcḋs adam. ſ. xps.
Un̄ ipſa dicit Cant. vi. Dilectus meꝰ deſcen
dit in ortū ſuū ad areolā aromatum. Et Da
maſ. in ſermone hodierno dicit. Tu appella
ris intellectualis eden ſacratior ac diuinior
antiqua. Jn illa em̄ terrenꝰ adā habitauit. in
2 te aūt dn̄s celi. hec ille. Secūdo in archa di
luuij. de qua hr̄. Gen̄. vij. Dixit dn̄s ad Noe.
Fac tibi archā de lignis leuigatis māſiunculas
in ea facies. τ bitumine linies eā intrinſecꝰ τ
extrinſecꝰ. Jſta archa ē btā vgo. vn̄ Damaſ.
vbi ſupra dicit. Te archa ꝑfigurauit ſecundi
mūdi ferens ſemina. Tu em̄ xpm̄ ſalutē mū
di genuiſti: q̄ pctm̄ q̄dē ſubruit. eiuſq3 inūda
tiones mitigauit. hec ille: Deus pr̄ pcepit fi
lio ſuo: vt faceret ſibi hāc archā. q2 em̄ erant
rupti fontes abyſſi. iō inundauerat diluuiū3
vitioꝝ. Oſee. iiij. Maledictū τ mēdaciū ho
micidiū: τ furtū: τ adulteriū inūdauerūt. Jn
undauerat em̄ maledictū rupto fonte incre
dulitatis. mendaciū rupto fonte falſitatis. ho
micidiū rupto fonte crudelitatis. furtū rupto
fonte cupiditatis. adulteriū rupto fonte car
nalis voluptatis. ꝓpter hāc inundationē cla
mabat Dauid in pſ. Saluū me fac deꝰ: qm̄
intrauerūt aq̄ vſq3 ad aīam meā. Cōtra iſtā
inundationē adhibuit deꝰ remediū. ſ. archam
btām vginē fabricādo. in qua verus Noe. i.
xps ingrediēs mundū ab iſto diluuio ſalua
uit. Jſta archa fuit de lignis leuigatis. i. cōpla
natis. q2 ab oī aſperitate pcti immunis. Fe
cit in ea manſiunculas. ſ. pr̄i ꝑ humilitatē. fi
lio per fecūditatē. ſpūiſancto ꝑ virginitatem
Liniuit eā bitumine caritatis. ne aque diluuij
vſq3 in eā ſubingrederet. Tertio in arcu re
cōciliationis. de quo dr̄. Gen̄. ix. Archū meū
ponā in nubibus celi τ erit ſignū federis int
me τ terrā. Jlle em̄ arcus ex quattuor elemē
tis contrahit colores. vt dicit Beda. Nam ex
igne ꝯtrahit colorē rubeū. ex aere iacinctinū
ex aqua ceruleū. ex terra viridem. Sic beata
virgo fuit rubea: q2 tota fuit igne diuini amo
ris inflāmata. Fuit iacinctina: q2 ſemꝑ fuit ī
celeſtibꝰ cōuerſata. Fuit cerulea: q2 tota fuit
pre cōpaſſione liquida effecta. Fuit viridis:
q2 tota fuit in conuerſione amena. Un̄ Gil
bertus carnotenſis eps̄ dicit. Uirtutes ma
rie depromebāt in cogitatiōe τ affectiōe cor
dis ineffabilem armoniā: quā ipſa creatrix τ
habitatrix eius dei ſapiā: delectabat audire
Choruſcabat quoq3 foris τ in ſuperficie ſer
monis τ intus. Unde poſſent hoīes glorifi
care deū. τ exempla virtutis accipere. hec ille
Arcus etiā ille eſt ſine chorda τ ſine ſagitta τ
verſus nos tenet cornua. Sic btā virgo eſt
abſq3 chorda ſeueritatis: q2 ē tota mitiſſima
τ abſq3 ſagitta cōminatiōis. q2 eſt tota dul
ciſſima. Bern̄. ſup. miſſus eſt dicit. Quid hu
mana fragilitas trepidat ire ad mariā? Nihil
eſt in ea auſteru3: nihil terribile. Tota ſuauis

eſt.hec ille, Duo cornua ſunt gr̄a ⁊ mīa q̄ te-
net verſus nos,q2 iuſtus dat gr̄am ⁊ in pctó
ribus miſericordiam. Maria mater gr̄e:ma
ter miſericordie. Quarto in tabernaculi A
brahe diſpoſitione. Unde Damaſ.in ſermo
ne hodierno dicit ſic.Tabernaculū quoqꝫ A
brahe te euidenter expreſſit. dei q̄ppe verbo
qḋ in vtero tuo habitauit.hūana natura oc-
cultū panem primitias ſui quaſi immacula-
to tuo ſanguine obtulit.quodāmodo azimū
⁊ perfectū a ſpūſancto.in ſua diuina exiſten
tia ꝑmanente.⁊ in verā ſubſtantiā corporis
aīati veniēte aīa rōnali ⁊ intellectuali.h ille.

Quinto in ſcale Jacob preparatione. Un̄
Damaſ.vbi ſup̄ dicit ſic. Hodie filius fabri
qui fabricatus eſt aurorā ⁊ ſolem verbū pa-
tris per qḋ oīa facta ſunt:forte brachiū altiſ-
ſimi dei:digito ſuo.ſ.ſpūſancto natura noſtra
iam hebete:fabricauit ſibi aīatam ſcalā cuiꝰ
baſis in terra caput vero ſtabilitur in celo.in
quo quieſcit deus.Huius ſcale typum vidit
Jacob.per quā deꝰ in terris viſus eſt. ⁊ cum
hoibus cōuerſatus eſt.Hic eſt ille deſcenſus
hec eſt illa ſcala humilitatis.cōuerſatio inter
hoīes agnitio eius data eſt hoibus. Intelle
ctualis ſcala btā virgo. E terra enī hꝫ natiui
tatem.caput aūt ad celum.Omīs q̄ppe mu-
lieris caput eſt vir.Sed hec qm̄ virum nō co
gnouit.caput quoqꝫ habet deū ⁊ patreꝫ:qui
cōtraxit in ſpūſancto ⁊ tanq̄ diuinū adhibu
it filium ſuū qui portat om̄ia verbo virtutis
ſue. Uoluntate enī patris non naturali ꝯtra-
ctu de ſpūſancto:⁊ Maria ſemꝑ v̄gine ꝑter
naturā verbū caro factū eſt incōuertibiliter ⁊
habitauit in nobis.ꝑ ſpūſctm̄ enī fit ꝯiūctio
dei ad hoīes. At v̄o queadmodū ille vidit ꝑ
ſcale extremitatē celū terre ꝯiunctū. ⁊ ꝑ hāc
angelos aſcēdentes ⁊ deſcendētes:⁊ virū for
tē ⁊ inuictū ſecū colluctātē.ſic ⁊ tu mediatrix
⁊ ſcala facta deſcēſus dei ad nos. q̄ nr̄aꝫ ſuſce
pit infirmitatē ſibi cōplectēs ⁊ vniēs. dāſqꝫ
intellectū hoī q̄ deū poſſit intueri.ꝯiūxit diſtā
tia.vn̄ angeli ad ipſam deſcēderunt vt deo ⁊
dn̄o miniſtrātes.hoīes aūt angelica ꝯuerſa
tiōe ſublimati ad celū rapiunt̄. Sexto in ar
che fabricatiōe.vn̄ Damaſ.vbi ſup̄ dic̄ ſic.A
gnoſcat ſe btiſſima v̄go archā incōparabilē.
Archa enī vndiqꝫ coopta auro.mānaqꝫ i ſe
hn̄s.lagena aurea:mēſa ⁊ oīa vetera in figu
ra huiꝰ tanq̄ veri ꝑmitiui vmbra venerabāt̄
vrna aurea cādelabra:menſa.v̄ga Aaron q̄
fronduit.parent̄ te btā virgo ſignificauit.Ex
te enī deitatꝭ flāma verbuꝫ pr̄is.māna celeſte
dulciſſimū.nomē ſuꝑ om̄e nom̄.eternū lumē
⁊ īacceſſibile:celeſtis panis:vite fructꝰ abſqꝫ
cultu corꝑalit̄ ex te pullulauit.h ille. Septi-
mo in tabernaculi moyſi ꝯſtructiōe. vn̄ Da-
maſ.vbi ſup̄ dic̄ ſic.Cedat typicū tabernacu-
lū qḋ ꝯſtruxit moyſes in deſerto e ꝑcioſis la-
pidibꝰ multimoda materia.Hoc enī taberna
culū btā v̄go maria nō arte hūana varioqꝫ
labore artific̄ū. factū dei receptaculū filiū dei
in ſe ſuſcepit.hec ille. Octauo in tabularū le
gis inſcriptōe.vn̄ Damaſ.vbi ſup̄ dic̄ ſic.No
tiſſimꝰ mons dei naſcit̄:q̄ ꝑcellit oī colli.oīqꝫ
hūano cacumini:ac ꝑeminētie nature āgeli-
ce.vn̄ ſine manibꝰ abſcidi voluit angularis la
pis xp̄s.Cuiꝰ ſanctior ſynai ſublimitas:quā
nec fumꝰ nec caligo:nec ꝓcella:nec terribilis
ignis tetigit.ſꝫ ſpūſſcti ſplēdor lucifluꝰ. Ibi
enī v̄bū dei ſcripſit i tabul̄ lapideis digito.i.
ſpūſcō.In hac āt ex ſpūſcō eiuſqꝫ ſāguie idē
verbū incarnatū eſt ⁊ tradidit ſeipſum natu
re noſtre.effectiuū ſalutis antidotū. hec ille.

Quarto in btā virgine eſt

gr̄a oīs vite ꝓphetalis. Sciendū ꝙ natiui-
tas btē marie fuit a ꝓphis ꝓmiſſa.Balaam
Nume.xxiiij.dic̄.Orie᷑ ſtella ex Jacob ⁊ cō-
ſurget v̄ga de iſrl̄ ⁊ ꝑcutiet duces moab.Hec
enī ſtella eſt btā v̄go q̄ dr̄ ſtella. Un̄ Augꝰ.
in quodā ſermone dic̄ ſic.Spē fiducie magnā
apuit tui noīs apertio ⁊ ad ſublimitatꝭ tue ſo
liuꝫ ꝑces petoꝝ inducit. Noīe enī dulciſſimo
Maria.i.ſtella maris diceris nob̄ nāqꝫ naui
gātibꝰ.ꝑ h mare magnū ⁊ ſpacioſum int̄ va
rios mutabilis mortalitatis fluctꝰ. ſpecioſa
mīa tua.ſpecioſius ſyderū ſydere refulget vt
nos ꝑ te recuꝑare felicitatꝭ ꝑducat in patriā.
Fident̄ ꝑinde noīo nomē tuū:qḋ eſt ori mel
auri melos:cordi iubilus.qḋ precē leuat:ſpē
adiuuat deſperantiū.hec ille. Et Bern̄.ſuper
miſſus eſt.dic̄ ſic. Ipſa ē illa nobilis ſtella or
ta ex Jacob cuiꝰ radiꝰ vniuerſum mūdū illu
minat.cui.ſplēdor ꝑfulget in ſuꝑnis:⁊ infe-
ros penetrat.terras etiā ꝑluſtrās ⁊ calefaciēſ
mētes magꝭ q̄ꝫ corpora.fouet v̄tutes:excoq̄t
vitia.hec ille. Job.xxiiij.dic̄. Si ſubito appa-
ruerit aurora:arbitrant̄ vmbrā mortis demo
nes enī velut latrūculi aduētū aurore fugiūt:
q2 natiuitas virginis ipſos fugauit:eoꝝ ꝑtā
tem auferēdo.iux̄ illud.Gen̄.iij. Ipſa ꝯteret
caput tuū.vn̄ Fulbertꝰ carnoten̄.epūs dicit.
Quid enī eſt caput ſpētis ꝯterere:niſi ꝑnci-
palē diaboli ſuggeſtionē reſiſtendo ſuꝑare.
Btā ḡ Maria eiꝰ caput ꝯtriuit q2 v̄ginitatē

⁊ humilitatē: tā inexplicabiliter ſeruauit ⁊ cu
ſtodiuit. hec ille. Dauid in pſal'. dicit. Deſcen
det ſicut pluuia in vell⁹. btā ꝟgo eſt illud vel
lus in qđ deſcendit xp̄s velut pluuia. vñ Da
maſ. in ſmone hodierno dic̄ ſic. Ubi ponem⁹
ꝓbaꝝ ꝑconia: Nōne i te ꝟgo btā ſi eā ꝟe et
ponere voluerim⁹. Quid dauiticū vell⁹ in qđ
filius dei regis oīm: ⁊ ꝑncipalis ⁊ cōregnās
genitori ꝑprio. deſcēdit ſicut pluuia: nōne tu
liqdo ꝟgo: quā Eſaias ꝑuide ꝑdixit: qđ ha-
bebit in vtero: ⁊ piet filiū deū nobiſcū: ⁊ poſt
ꝙ fuerit ꝑmanebit de⁹. hec ille. Salomon de
q̄ dr̄. ij. Paral'. ix. Fecit rex ſalomon ſoliū de
ebore grande: ⁊ veſtiuit auro mūdiſſimo. nō
fuit tale ſoliū in vniuerſis regnis. Iſtud ſoli
um fuit btā ꝟgo in q̄ ſedit xp̄s qđ ⁊ fecit ſua
ſapia. Helyas q̄ dicit. iij. Reg. xviij. Nubecu
la pua q̄ſi veſtigiū hoīs aſcēdebat de mari q:
de gēte iudeoꝝ amara aſcēdit hodie nubecu
la. ſ. btā ꝟgo ſctificata ⁊ refrigerata. Eſaias
qui dicit. xi. c. Egrediet̄ virga de radice ieſſe:
⁊ flos de radice ei⁹ aſcendet. Ut em̄ cantat ec
cleſia. Uirgo dei genitrix ꝟga eſt. flos fili⁹ ei⁹
In virga deſignat̄ ꝑtās q̄ plagauit egiptios
q̄ mare rubꝝ diuiſit. q̄ aquā de petra eduxit
Nume. xx. Nemo ꝙ deſperet ex ſeruitute pcti
ſꝫ currat feſtinant̄ ad ſuffragiū ꝟginis. a qua
fluūt aque graꝝ. Bern̄. Si gr̄as recōciliatio
nis in veritate querim⁹: in ea eſt vt recōcilie-
mur. Uere in q̄ oīs gr̄a vite ⁊ veritatis. Me
ruiſti morteꝫ gr̄a ei⁹ debet̄ tibi vita. hec ille.
Jeremias q̄ dic̄. xiiij. c. Solij tui dn̄e recor
dare: ne irritū facias pactū tuū nobiſcū. qua
ſi dicat i pſona gn̄is hūani. Recordare o pr̄
ſolij gl̄ie tue. i. btē ꝟginis in qua ſedit fili⁹ tu⁹
q̄ dr̄ gl̄ia tua. ne irritū. i. vacuū facias pactuꝫ
tuū. i. ꝑmiſſionē tuā exaudiēdi pces nr̄as ⁊
vota noſtra. meritis ⁊ interceſſione genitric̄
filij tui. Ezechiel. de q̄ Damaſ. in ſermōe ho
dierno dicit ſic. Accedat ⁊ ſctūs Ezechiel: et
oñdat portā clauſam p quā ſolus dn̄s trāſit
⁊ non aperit̄ vt ꝑdixit ꝓphetice: ⁊ oñdat eo
rū q̄ ꝑdixit explanatōeꝫ, ꝑculdubio te oñdet
quā de⁹ oīm ptrāſiens ſumēſqꝫ carnē: nō a
peruit portā ꝟginitatꝭ. Manet em̄ ſigillū ꝑ-
ſeuerās intactū. hec ille. Daniel q̄ dic̄. iiij. c.
Uidebā ⁊ ecce arbor in medio terre. magna
arbor eſt fortis ⁊ pceritas ei⁹ ptingens celos
Arbor iſta eſt gl'oſa ꝟgo Maria. magna q̄
dem p humilitatē. celos. i. celeſtia cōtingens
p ɔtēplationē. Bern̄. Beata virgo celeſtem
vitā geſſit ⁊ cōuerſationē habuit in celis ar-
denter illud anhelabat firmiſſima celo ſere-
no. hec ille. Et Damaſ. in ſermone hodierno
dicit ſic. Benedicta q̄ placuiſti dn̄o. ad queꝫ
tua ſemp intētio. ad quē tuū ſemp deſideriuꝫ
viuebas em̄ nō tibi. neqꝫ em̄ ꝓpt̄ te nata es.
Uñ viuebas deo ꝓpt̄ quē in hūc mundū ve
niſti. vt ſalutē afferres mūdo. vt antiquū dei
ɔſiliū incarnatiōis verbi noſtreqꝫ ſaluatōis
cōpleret̄. Cui⁹ affect⁹ diuin⁹ inuigilare collo
quijs. ⁊ his paſci tanꝙ oliua fructifera in do
mo dei q̄ſi lignū plātatū ſec⁹ decurſus aqruꝫ
ſpūs tanꝙ lignū vite qđ dedit fructuꝫ ſuū in
tp̄e ſuo ꝑdeſtinato a deo. deū incarnatū: vitā
oīm. oculi tui ſp ad dn̄ꝫ vidētes lumē eternū
incircūſcriptū iacceſſibile. h ille. Eſdras li.
ij c. iij. dic̄. Sellū edificauit portā fonꝭ. Sellū
interp̄tat̄ pacific⁹: ⁊ deſignat dei filiū: q̄ p ſuū
ſanguinē pacificauit q̄ in cel' ⁊ q̄ in terris ſūt
ipſe edificauit hodie portā fonꝭ. i. btāꝫ ꝟginē
p quā fons bonoꝝ celeſtiū ad nos defluxit.
Joel. iij. c. dic̄. Egrediet̄ fons de domo dn̄i.
Btā ꝟgo ē dom⁹ dn̄i: de q̄ egrediet̄ xp̄s fōs
ſapie: q: fōs ſapie ꝟbū dei i excelſis. Naum
iij. c. dic̄. In die frigoris ort⁹ ē ſol. q: btā ꝟgo
electa vt ſol hodie in tp̄e legꝭ antiq nata ē. vñ
oēs gaudēt. iux̄ illud. Natiuitas tua dei geni-
trix ꝟgo gaudiū annūciauit vniuerſo mūdo
Heſter. v. c. dicit. Jude⁹ noua lux oriri viſa
eſt. gaudiū: honor: ⁊ triūphū apō oēs pp'os
Btā ꝟgo eſt iſta noua lux: q: ei⁹ vita inclita
cūctas illuſtrat eccl'as. eſt etiā fōs ille de q̄ dr̄
ibidē. xi. c. Fōs paru⁹ creuit in fluuiū: ⁊ in lucē
ſolēqꝫ ɔuerſus ē. Fuit ei fōs pu⁹ in ſua nati-
uitate: q̄ creuit in fluuiū q̄n ſpūſanct⁹ ſupue-
nit in ipſam: ⁊ in lucē ſolemqꝫ cōuerſus eſt.
Uñ dei filius factus eſt per carnē aſſumptā
etiaꝫ virginis filius qui eſt verus ſol iuſticie.

Quinto i btā virgine ē gra
tia oīs vite hūanalis. Sciēdū ꝙ h nom ma
ria fuit ſibi ab āgelo ipoſitū. Lu. i. Nomē vir
ginis maria qđ ē nomē magne auctatꝭ. Uñ
Johes Damaſ. i ſmōe hodierno dic̄ ſic. Cō-
ſtituam⁹ diē ſolēnē in natitate btē marie ge-
nitric̄ dei. Letare āna ſteril' q̄ nō paris: erūpe
clama q̄ nō pturis. O felx copula ioachim ⁊
āne. e q̄b⁹ nata eſt ꝟgo maria. ꝟgo i ptu ꝟgo
p⁹ ptū. O filia pulcerrima. o filia dulciſſima.
O liliū natū int̄ ſpīas ex nobiliſſima ⁊ regia
ſtirpe dauitica. p te regia ditat̄ eccl'a ſacdotō
p te fit legꝭ trāſlatio. p te fuelat⁹ ſpē latēs ſō
lr ſacdotali dignitate trāſlata e tribu leui ad
tribū iuda. o roſa nata e ſpīs iudeis q̄ diuīo o
dor̄ ꝛpleſti oīa. o ade filia ⁊ dei mr̄. bt̄ ſvēt̄ ⁊c.

⁊ beate vlne q̃ cõplexe ſunt te O ſacerrima
filia Joachin ⁊ anne. O ſacerrimus fetus q̇
maternis portaris in brachijs. ⁊ ꝓtẽtes apo
ſtaticas abigis tremefactas. O ꝓles ſacerri
ma q̃ materno pendens ab vbere angelorũ
obſequijs honoraris. O ſoboles ſanctiſſima
parentũ glĩa te generationes generationũ
btĩficant hec ille. Jſtud nomen Maria cõpo
nitur ex quinq̃ litteris: ꝓpter q̇nq̃ beneficia
q beata virgo cõtulit mundo in ſua natiuita
te. Per. M. denotat ꝙ ip̃a eſt mediatrix no
ſtra ſ. inter deũ ⁊ hoĩem. p̃s. Suſcepimꝰ deꝰ
miam tuã in medio tẽpli tui. Per A deno-
tatur ꝙ ipſa eſt auxiliatrix noſtra. Ber. Do-
mina nr̃a auxiliatrix noſtra: tuo filio nos re-
cõcilia: tuo filio nos recõmẽda: tuo filio nos
repreſenta. Fac benedicta ꝑ grãm quã inue-
niſti ꝑ prerogatiuã quam meruiſti ꝑ miſeri-
cordiam quã peperiſti: vt ſicut te mediãte fi-
lius tuꝰ dignatus eſt particeps fieri infirmi-
tatis ⁊ miſerie noſtre. ſic quoq̃ te intercedẽ-
te ꝑticipes nos faciat glorie ⁊ btĩtudinis ſue.
hec ille. Per. R. denotat ꝙ ipſa eſt reſtaura
trix noſtra Augu. Mater generis nr̃i penã
ĩtulit mũdo. genitrix dñi nr̃i ſalutẽ attulit mũ
do. Auctrix peccati eua: auctrix meriti Ma-
ria: Eua occidendo obfuit: Maria viuifican-
do ꝓfuit. percuſſit illa: ſanauit iſta. Hec ille.
Per. J. denotatur ꝙ ipſa eſt illuminatrix no
ſtra. ij. Reg. xxiij. Lux aurore oriẽte ſole ma
ne abſq̃ nubibꝰ rutilat. Nam in beata virgĩe
fulſit lux aurore. Quãdo in ventre matris fu
it ſanctificata. ⁊ tunc oẽm nubẽ peccati ori-
ginalis ſpũſſanctus ab ea fugauit. q omibꝰ
ſua beneficia cõtulit. Juxta illud Eſa. xlix. De
di te in lucẽ gentiũ: vt ſis ſalus mea vſq̃ ad
extremũ terre. Per. A. denotatur ꝙ ipſa eſt
aduocata noſtra. Berñ. Aduocatam p̃miſit
peregrinatio noſtra: q tanq̃ iudicis mater: ⁊
mater mĩe ſuppliciter ⁊ efficaciter noſtra ne
gocia ꝑtractabit. Hec ille. Propterea cantat
eccl̃ia. eya ergo aduocata nr̃a ⁊c̃. Jſtud no
men Maria etiã cõponit ex q̇nq̃ litteris. qꝛ
ipſa eſt figurata ꝑ q̇nq̃ dñas veteris teſta-
menti. quarũ noĩa incipiũt ab aliqua lr̃arum
huiꝰnoĩs. Per. M. denotat ꝙ ipſa fuit figu-
rata ꝑ Micol q̃ fuit vxor dauid regis ⁊ pro-
phete: ⁊ intm̃ ipſa placuit Dauid ꝙ cum diu
fuiſſet extra regnũ iudeoꝝ noluit redire ĩtra-
turus regnum: niſi primo p̃ſentata eſſet ſibi.
vt dr̃. i. Reg. vlti. Sic btã virgo intm̃ placuit
altiſſimo. ꝙ filius dei ex ñs extra regnũ mun
di noluit illud ingredi: niſi p̄us ipſa naſceret

in mũdo. Micol em̃ interpretatur pietas: et
ipſa fuit pietate pleniſſima. Per. A. denota-
tur ꝙ ipſa fuit figurata ꝑ Abigail: q̃ etiã fu-
it vxor Dauid. Cum em̃ Nabal vir eius eſſet
ruſticus. ⁊ male reſpondiſſet nũtijs Dauid.
ꝓpoſuit dauid ip̃m occidere: ⁊ oẽm domum
eius. at vbi abigail cognouit. obuiauit dauid
⁊ verbis humilibꝰ ip̃m placauit. vt dr̃ p̄mo
Reg. xxv. Sic beata ꝟgo cognoſcens deum
iratũ cõtra genus humanũ. ſua maxima hũi
litate ip̃m placuit. Per. R. denotat ꝙ ip̃a fu
it figurata ꝑ Rachel: q̃ fuit vxor Jacob: ⁊ ge
nuit Joſeph: q̇ interpretat ſaluator. vt hẽtur
Geñ. xxxiij. Sic btã virgo genuit xp̃m ſalua
torem mũdi. Per. J. denotat ꝙ ip̃a fuit figu
rata ꝑ Judith q̃ virtute caſtitatis occidit ho
loferñe. vt hr̃ Judith. xiij. Sic btã virgo meri
to ſue humilis ꝟginitatis. interfecit luciferũ
p̄ncipẽ diaboloꝝ cõterẽdo eiꝰ ꝓtãtem ⁊ vim.
Per. A. denotat ꝙ ipſa fuit figurata per abi
ſach q̃ fuit electa ſuꝑ omẽs filias hieruſalẽ
tanq̃ pulcrior ⁊ delectabilior ad ſeruiendũ
⁊ miniſtrandũ regi Dauid. vt hr̃. iij. Reg. i.
Sic btã virgo fuit electa ſuꝑ om̃s mulieres
ad miſtrandũ regi celeſti. Eccle. xxiiij. Jn ha
bitatiõe ſcã corã ip̃o miſtraui. Jſtud nomẽ
ꝯponitur ex lr̃is. v. deſignãtibꝰ in btã virgĩe.
virtutes ⁊ ꝑfectiones. v. lapidũ p̄cioſorum.
Per. M. denotat ꝙ ip̃a eſt margarita: q̃ eſt
lapis p̄cioſus pulcherrimꝰ: ⁊ cõfortat cor in
ꝑiculis. Sic btã virgo eſt refugiũ nr̃m in ꝑi-
culis noſtris. Per. A denotat ꝙ ip̃a ẽ ada-
mas q̇ hꝫ virtutẽ recõciliatiuã. Sic btã ꝟgo
recõciliauit humanũ genꝰ cũ deo. Per. R de
notat ꝙ ip̃a eſt rubinꝰ ſiue carbũculus q̇ eſt
valde ſplẽdidus. ⁊ naſcit in viſceribꝰ ſaphiri
hñtis ſplendorẽ ⁊ colorẽ celeſtẽ. Jſte ſaphi-
rus eſt btã virgo: in cuiꝰ viſceribꝰ opatõe ſpũſ
ſancti gñatꝰ eſt rubinꝰ. ſ. Jeſus xp̃s. Per. J.
denotat ꝙ ipſa eſt iaſpis q̇ reddit hoĩem ip-
ſum ferentẽ tutũ ſine timore. Sic btã ꝟgo fa
cit nos ſecuros a demonibꝰ. Per. A. denota
tur ꝙ ipſa eſt alectorius. q̇ facit hominem for
tunatum ad habendos honores. Sic beata
virgo cõtribuit nobis maiores honores. Ber
nar. Si mariã diligenter inſpicias: nihil ꝟtu-
tis: nihil honoris: nihil ſplendoris: nihil glo-
rie. qd̃ ex ip̃a non ſplendeat. hec ille.

Sexto in beata virgine ẽ

gratia omis vite virtualis. Sciendũ ꝙ cõ-
uerſatio et vita beate virginis fuit cũ paren-
tibus ſuis. fuit in templo: fuit cũ angelo. fuit

cuz ſponſo ſuo. fuit cũ Elizabeth. fuit cũ xpõ filio ſuo. fuit cũ cetu apoſtolico. fuit cum Johãne cuſtode ſuo. Primo fuit cũ parentib⁹ ſcȝ Joachim et Anna. q̃ eaȝ in timore dñi nutrierũt. toto ablactationis tẽpe. ſ. trienij quo nil mundanũ nil terrenũ cõcupiuit: ſed ſpũs ſanctus magnã abſtinentiã ipſam docuit. a cibo: potu: ſomno. Eccl. iij. Cor ſapiens et intelligẽs abſtinebit ſe a peccatis. Secundo fuit in tẽplo: qr quarto anno etatis ſue cũ oblationib⁹ ad templũ et parentib⁹ ſuis fuit adducta. que q̃ndecim pſalmos graduales dixit. iuxta q̃ndecim gradus aſcenſionis tẽpli. quos btã virgo ſine humano: nõ tñ ſine diuino auxilio cõſcendit: quã parentes ei⁹ pfecta oblatione cũ ceteris virginibus in tẽplo dimiſerunt. Tertio fuit cum angelo. qr virgo quottidie in omĩ ſanctitate pficiens: ab angelo viſitabat: et viſione diuina omĩ die fouebat. a mane eñ vſqȝ ad tertiã orõnib⁹ inſtabat. a tertia vſqȝ ad nonã texebat. a nona ab oratiõe nõ ceſſabat quouſqȝ angelus apparens ſibi eſcã miniſtrabat. Quarto fuit cuȝ ſponſo ſuo Joſeph q̃ nupſit. xiiij. etatis ſue anno. vt habes in legendis. ibi. Quartodecimo aũt etatis ſue ãno pontifex etc. vſqȝ de ea naſciturũ dei filiũ nũciauit. Quinto fuit cum Elizabet cognata ſua tribus menſibus Luce. i. Sexto fuit cũ xpõ filio ſuo. iens in egyptũ et inde rediens vſqȝ ad nuptias in q̃bus aquã cõuertit in vinũ. Luce. ij. et Joh. ij. Septimo fuit cũ cetu aplĩco ab aſcenſione xpĩ vſqȝ ad egreſſum eoȝ de hierlm. Act. i. Octauo fuit cũ Johãne cuſtode ſuo: ante aſſumptionẽ eius in celuȝ. Jdeo Aug⁹. dicit Toto affectu ad auxiliũ btẽ virginis cõferamur. Omẽs eñ ſua patrocinia imploremus vt dũ nos eam ſupplici obſequio frequentamus in terris. ipa nos per ſecula cõmendare digneť in celis. Amen.

In feſto ſancti Mathei apoſtolo et euangeliſte. Sermo. lij.

VJdit ieſus matheũ Mathei. ix. et in euangelio preſentis ſolẽnitat. Beda in omẽl. ſuper Math. dicit ſic. Non eſt mirandum qȝ ad primaȝ dñi iubentis vocem. terrena q̃ curabat lucra reliquerit. opibuſqȝ neglectis illius cõcomitatui quẽ nil diuitiarum habere cernebat adheſerit. Jpſe eñ dñs foris eum verbo vocauit. intus inſtinctu inuiſibili vt ſe quereretur edocuit. infundens illius mẽti gratie lumen ſpũalis quã intelligeret qȝ is qui a tẽporalibus auocabat in terris. incorruptibiles dare valeret theſauros in celis. hec ille. Super quo talem moueo queſtionẽ. Vtruȝ beatus Matheus de theloneo vocatus fuerit. ſtatim aſſumptus ad ſtatuȝ perfectionis et apoſtolatus. Ad iſtam queſtionẽ reſpondent quattuor doctores noui teſtamenti.

Primus eſt beatus Hieronimus ſup Matheum dicens ſic. Matheus de publicano repente fit apoſtolus. Secundus eſt Beda ſuper Lucam dicens ſic. Matheus de publicano in apoſtolum de thelonèario in euangeliſtam eſt repente mutatus. hec ille. Terti⁹ eſt Ambroſius ſup Lucã dicens ſic. Tanta cupiditate ſequẽdi dñm ductus eſt. vt in nullo pſus huius vite reſpectũ vel cogitationẽ ſibimet reſeruauerit. Siquidem ipſe domin⁹ qui hunc exterius humana collocutione vt ſe ſequeretur vocauit: intus diuina inſpiratiõe vt mox vocantem ſequereť accendit. ipſe inuiſibiliter quomodo obſequenduȝ eſſet edocuit. Propter qð ille merito obedientie dum humana contẽnens negocia deſerit dñico fidelis diſpenſator factus eſt. hec ille. Quartus eſt ſanctus Thomas quolib. v. dicẽs ſic Queſtio iſta ex verbis euangelij determinari poteſt. Si eñ loquamur de apoſtolatu manifeſtum eſt ex verbis euangelij ſm narrationẽ Mathei. Marci. et Luce. qȝ dñs poſt vocationeȝ Mathei aliquãto ſpacio temporis interiecto ex ſuis diſcipulis duodecim apoſtolos vocauit et elegit. inter quos vnus fuit Matheus. Et ſic pȝ qȝ ſtatim a pñcipio fuit vocatus ad diſcipulatum xpĩ. non autem ad apoſtolatum chriſti. niſi ſm preordinationẽ chriſti qui eum in apoſtolum ſumendũ diſponebat. Et ſm hoc intelligẽda ſunt verba Hieronimi. Bede et Ambroſij ſupradicta. Si autem loquamur de pfectione euangelica. Sic manifeſtum eſt qȝ ſtatim a principio vocat⁹ eſt ad ſtatum perfectionis. dicit eñ Luce. v. qȝ ſurgens relictis omĩbus ſtatim ſequutus eſt eum. quod etiam ad diſcipulatum chriſti pertinebat. ſm illud quod dicitur. Luce. xiiij. Niſi quis renunciauerit omĩbus que poſſidet: non poteſt meus eſſe diſcipulus. Summum eñ in vita humana poteſt accipi dupliciter. Vno modo ſm comparationeȝ ſtatus ad ſtatũ. ſm qȝ in humana vita vnus ſtatus eſt maior alio: et aliquis ſummus. et ſic nihil phibet fieri aliquem repente ſummuȝ. id eſt

attingere ad ſtatum ſummū. ⁊ hoc apparet
tam in ſpirituali vita ꝙ in ſeculari. Inueniū
tur em̄ aliqui q̄uis pauci ſtatim a puericia
ad ſtatum religionis qui eſt perfectiſſimus
conuolaſſe vel proprio arbitrio. Sicut btūs
Johannes baptiſta. ⁊ beatus Benedictus.
vel etiam deuotione parentum. ſicut illi qui
monaſterijs traduntur a parētibus. Sic em̄
non oportet vt in ſeculari vita exerceat ante
ꝙ ad religionem tranſeat. Sicut etiam non
oportet ꝙ aliquis exerceatur in laycali vita
anteꝙ clericus fiat. Similiter etiaʒ aliqui re
pente aſſumūtur ad regnum: vel ab ipſa pue
ricia. Sicut Salomon ⁊ Joſias reges Juda
vel etiam ex vltimo ſtatu. Sicut Saul. Et Ec
cleſiaſtes. vi. dicitur. Quod de carcere cathe-
niſqꝫ quis interdum ad regnum ingreditur.
Alio modo poteſt accipi ſummum ſ̄m com
parationem graduum: qui ſunt perfectio vni
us hominis. Et ſic dicit Gregorius. ꝙ nemo
repente fit ſummus. Dicit enim Auguſtin⁹
ſuper canonica Johānis. ꝙ caritas nō mox
vt naſcitur perfecta eſt. Nam vt perficiatur
naſcitur. cum fuerit nata nutritur. cum fuerit
nutrita roboratur. cum fuerit roborata perfi
citur. hec Thomas. Sic ergo beat⁹ Mathe
us ſubito de ſtatu peccati conuerſus eſt ad
ſtatum virtutis ⁊ perfectionis euangelice. qꝛ
Jeſus vidit Matheum. ſcilicet interna inſpi
ratione. Vnde Beda in omelia hodierna di
cit ſic. Ex lectione euangelica audiuimus. qꝛ
ſedentem in theloneo Matheum. ac tempo
ralibus curis intentum. repente domin⁹ mi-
ſeratus vocauit. ⁊ de publicano iuſtum. De
thelonerario diſcipulum fecit. quem etiam ꝓ
ficientibus eiuſdem gratie incrementis. De
cōmuni diſcipulorum numero ad apoſtola-
tus gradum promouit. Hec ille. Hec autem
omnia conuenerunt beato Matheo. qꝛ vidit
Jeſus Matheum.

Vidit Jeſus Matheum.
- Obedientem.
- Diſtribuentem.
- Euangelizantem.
- Conuincentem.
- Suſcitantem.
- Erudientem.
- Subuenientem.

Primo vidit ieſus Matheum Obedientem. Vnde Beda in omel.
hodierna dicit ſic. Vidit inquit Jeſus homi
nem ſedentem in theloneo Matheū nomi-
ne. Vidit autem non tam corporeo intuitu:
ꝙ interne miſerationis aſpectu. quo ⁊ Pe
trum negantem vt reatum ſuum agnoſcere
ac deflere poſſet aſpicere dignatus eſt. quo
populum ſuum egyptiaca ſeruitute depreſ-
ſum vt eriperet reſpexit. dicens ad Moyſen
Videns vidi afflictionem populi mei qui eſt
in egypto ⁊ gemitum eius audiui. ⁊ deſcen-
di liberare eos. Vidit ergo hominem miſera
tus eſt eum qui humanis tantum ſtudijs de
ditus: necdū euangelico nomine dignus ex
titerat. Vidit ſedentem in theloneo pertina-
citer videlicet animo lucris temporalibus inhiā
tem. Et relictis omnibus ſurgens ſequutus
eſt eū. Intelligens ergo Matheus quid ſit
veraciter dominū ſequi relictis om̄ibus ſeq̄-
tur. Sequi enim imitari eſt. Ideo qꝫ vt pau-
pereʒ chriſtum non tam greſſu ꝙ affectu cō
ſectari potuiſſet. reliquit propria qui rapere
ſolebat aliena. Perfectam qꝫ nobis abrenun
ciantis formam tribuens non ſolum lucra re
liquit vectigalium. Verūetiam rationes im
perfectas atqꝫ incompoſitas dereliquit. Hec
ille. In hoc notatur in Matheo obedientie
velocitas. Pro hac velocitate obedientie q̄-
dam occaſionem erroris ſibi aſſumpſerunt.
ſicut recitat Heronimus in originali ſup ma
theum dicēs ſic. Arguit in hoc loco Porphi
rius ⁊ Julian⁹ auguſtus. vel imperitiam hy
ſtorici mentientis. vel ſtulticiam eorum qui
ſtatim ſequuti ſunt ſaluatorem quaſi irratio
nabiliter quēlibet vocantem hominem ſint
ſequuti cum tante virtutes tantaqꝫ ſigna ꝓ
ceſſerint que apoſtolos anteꝙ crederent vi-
diſſe non dubium eſt. Certe fulgur ipſe ⁊ ma
ieſtas diuinitatis occulta que etiaʒ in huma
na relucebat facie ex primo ad ſe vidētes tra
here poterat aſpectu. Si enim in magnete la
pide hec eſſe virtus dicitur. vt anulos ⁊ feſtu
cas ſibi copulet quanto magis dn̄s omniuʒ
creaturarum ad ſe trahere poterat quos vo-
lebat. hec ille. Ubi aſſignat ſex cauſas quare
beatus Matheus tam velociter ſequut⁹ eſt
chriſtum. non ex animi ſui leuitate ſed ex di
uine virtutis bonitate. Primo quia fuit ver
bi dei virtuoſa operatione conuerſus. Se-
cundo quia fuit interna inſpiratione afflat⁹.
Tertio miraculoruʒ operatione permotus
Quarto ſplēdore faciei illuſtratus. Quin
to glorioſa maieſtate electus. Sexto poten
ti virtute attractus. Quidam enim conuer-
tuntur ad chriſtum ad vnam dei vocem. ſeʒ
ad interiorem inſpirationem. Quidam vero

non conuertuntur niſi habeant duas. ſcilicet
interiorem inſpirationem ⁊ exteriorem ex-
hortationem. Quidam autem non conuer-
tuntur niſi cum illis duabus habeant tertiaꝫ
ſcilicet diuitiarum largitionem. Quidam tā-
dem non conuertuntur: niſi cum illis tribus
habeant quartam. ſcilicet diram flagellatio-
nem. ⁊ tunc flagellati ad deum currunt. pſal.
Multiplicate ſunt infirmitates eoruꝫ poſtea
accelerauerunt. Beatus Matheus ſubito ſe
quutus eſt chriſtum greſſu corporis. affectu
mentis. ⁊ effectu corporis. Unde Ambroſi
us dicit. Sequebatur Matheus chriſtum le
tus ⁊ alacer: ⁊ exultabat dicens. Jam nō pu
blicanuꝫ gero iam non porto leui. Exui leui
poſtꝙ chriſtū indui. hec ille.

Secundo vidit ieſus ma

theum diſtribuentem. Unde Beda in omlia
hodierna dicit ſic. Factum eſt autem diſcum
bente illo in domo. multi publicani ⁊ pecca-
tores venientes diſcumbebant cum Jeſu.
vnius publicani conuerſio. multis exemplū
penitentie tribuit. Non enim dubitandū eſt
quia publicani ⁊ peccatores eſſe deſierant q̄
cum ieſu diſcumbebant. Non enim ſi in pec
catis perſeuerare decernerent ei qui ſine pec
cato eſt conueſci auderent. Matheus ipſe
cōuiuium illi magnum parauit. Congruam
quippe beneficijs celeſtibus vicem repen-
dit. vt a quo perhēnia bona ſperaret. illi ſua
temporalia commodaret. eūqꝫ corporalibus
reficeret epulis. quo ipſi donante guſtum ſpi
ritualis acceperat ſuauitatis: Nec hoc tantū
ei corporaliter exhibuit. ſed multo gratius il
li conuiuium in domo pectoris ſui per fideꝫ
ac dilectionem parauit. hec ille. Ecce ꝙ ma
gna liberalitas beati Mathei circa chriſtū.
quia ſtatim fecit ei conuiuiū magnum in do
mo ſua. Fuit enim magnum quadrupliciter.

Primo ratione voti. quia cum magno affe
ctu ⁊ deſiderio ipſum recepit. Secundo ra-
tione miſterij. quia illud fuit indicatiuuꝫ ma-
gni miſterij. Quod exponit glo. ſuper Lucā
dicens. Qui domicilio chriſtum interno reci
pit maximis delectationibus exuberantium
paſcitur voluptatum. Itaqꝫ dominus liben-
ter ingreditur. ⁊ in eius qui crediderit recum
bit affectu hec ille. Tertio ratione documē-
torum. quia ibi magna documēta exhibuit
chriſtus qui dicit ſe veniſſe ad medendum ⁊
ſanandum: cum ait. Non egent qui ſani ſunt
medico: ſed qui male ſe habent. Item ad
miſerendum. cum ait miſericordiam volo et
non ſacrificium. Etiam ad vocandum Cum
ait. Non veni vocare iuſtos: ſed peccatores
ad penitentiam. Unde Beda in omelia ho-
dierna dicit ſic. Hoc eſt bonorum operuꝫ ſpi
ritale cōuiuiū quo diues populus eget: pau-
per epulatur. Et erat turba publicanoꝝ ⁊ ali
orum qui cum ipſis erant recumbentes. Vi-
debant publicanū a peccatis ad meliora cō-
uerſum locum inueniſſe penitentie. ⁊ ob hoc
etiam ipſi non deſperant ſalutem. Hec ille.

Quarto ratione inuitatorum. quia magni
diſcumbentes inuitati ſunt ſcꝫ chriſtus. diſci
puli eius. ⁊ pharisei. Unde Beda vbi ſupra
dicit ſic. Murmurabunt ſcribe ⁊ phariſei di-
centes ad diſcipulos eius. Quare cum publi
canis ⁊ peccatoribus manducatis ⁊ bibitis?
Cōuiuantibus cuꝫ domino publicanis. pha-
riſei murmurantes de ieiunio gloriantur. vbi
primo quanta ſit legis ⁊ gratie diſtantia de
claratur. quia qui legem ſequuntur ieiune
mentis famem patientur eternam. Qui ve-
ro verbum in interioribus anime receperunt
alimenti celeſtis ⁊ fontis vbertate recreati.
eſurire ⁊ ſitire non poſſunt. hec ille. Quan
do enī phariſei murmurabant ꝙ ad hominē
peccatorem diuertiſſet. Matheus vſus eſt
magna patientia. Fuit enim patiens: quia
phariſei dicebant ipſuꝫ eſſe peccatorē q̄ erat
iuſtificatus. publicanū q̄ erat mūdatꝰ. pn̄tia
xp̄i indignū q̄ iaꝫ dignꝰ erat effectꝰ. ſ ad iſta
in nullo fuit cōmotꝰ. Non in aīo ex vlla turba
tione. Non in ſigno ex vlla tumultuoſitatis
oſtenſione. Non in ore ex vllo impatienti ſer
mone. Non ex facto ex vllo iniurioſo ope ⁊c.

Tertio vidit ieſus Ma-

theum euāgelizantē. Unde Beda in omelia
hodierna dicit ſic. Nec ſolū ꝑdicādi. verū etiā
ſcribendi euāgeliū miniſteriū cōmiſit illi do-
minus. vt q̄ terreſtriū curā omiſerat. celeſtiū
eſſe talentoꝝ diſpēſator inciperet. Qō ob id
vtiqꝫ ꝓuidētia ſuperna fieri diſpoſuit vt nul
lum enormitas peccatoꝝ. nullū numeroſitas
ſcelerum a ſperanda venia reuocaret. cū hūc
tantis mundi nexibus abſolutum tam cele-
ſtem factū cōſpiceret vt cōicato cum angeli-
cis ſpiritibꝰ vocabulo euangeliſta noīaret ⁊
eſſet. hec ille. Euangelium beati Mathei eſt
valde commendabile propter quattuor.

Primo ratiōe prefigurationis. Nam inter
quattuor euangeliſtas Matheus fuit prefi-
guratꝰ in forma hominis. vt patet. Ezech. i.

⁊ Apoc.iiij. In pͥncipio eni̅ euangelij ſui oñ-
dit xp̄i incarnationē. In medio p̄dicationeꝫ.
In fine paſſionē. Unde Beda in omelia ſu-
per matheū dicit ſic. Huic eni̅ ſpeciali pͥuile-
gio datum eſt vt incarnationis dñice myſte
ria que cuncti a ſeculo ꝓphete p̄cinebant. ip
ſe pͥmus oīm iam facta deſcripſerit. ⁊ creden
tibus legēda tranſmiſerit. Secūdo rōne in
ſtructionis. fuit eni̅ ꝑ xp̄m īmediate inſtru-
ctus. Ioh̄ xv. Omnia q̄ audiui a patre meo
nota feci vobis. Qui etiā oīa miracula xp̄i vi
dit. Tertio rōne reuelationis. Fuit eni̅ a vir
gine in ſpecialem familiarē aſſumptus q̄ ſuā
genealogiam ſibi reuelauit. ⁊ cubiculū ſuum
īmaculatum. ideo tanq̄ fidelis notarius ait.
Liber generatiōis Ieſu xp̄i ⁊c̄. Et iterū. Cū
eſſet deſponſata ⁊c̄ i.ca. Quarto rōne opa
tionis. Nam beat᷒ barnabas iſtud euangeli-
um in magna reuerentia habuit: qꝛ ip̄m ſecū
portauit vt a demonibus ꝓtegeret. ſuꝑ infir
mos poſuit vt ſanarētur ſecū in ſepulcro po-
ni iuſſit: vt ſecurius moreret. Unde Iohan
nes cōſobrinus Barnabe ait. Sanctus aūt
barnabas dum ad p̄dicationis officiū per di
uerſas vrbes pagraret. hoc euangeliū ſecum
portabat. ⁊ vbiqꝫ ſuꝑ infirmos ponebat: qui
cōtinuo ſanabantur. a quocūqꝫ languore de-
tinebant. Hec ille. Hoc euangeliū abbreui-
auit beat᷒ Marcus euāgeliſta. qꝛ Matheus
deſcripſit incarnationē dñi ſm̄ ſtirpem regiā
Regis aūt eſt nō eſſe ſine comitum obſeqo.
Etiam eccleſia valde frequenter recitat euā-
gelium beati Mathei. Unde Beda in ome-
lia hodierna dicit ſic. Pulcro vero preſagio
Matheus q̇ doctor gentiū erat futurus in pͥ
ma ſua cōuerſatione peccantiū poſt ſe gregē
ad ſalutē trahit. ⁊ euangelizandi officiuꝫ qȯ
ꝑficiente merito virtutuꝫ erat expleturus a
pͥmis iam fidei ſue rudimentis incipit. Non
eni̅ ſolum q̇ verbo fratrē ſuū erudit. ſed etiā
qui exēplo ad meliora cōuertit: doctoris mi-
niſterium gerit. Hec ille. Licet aūt Paulus
eccleſiam dei ſupra modū expugnauerit. Da
uid adulteriū ⁊ homicidiū ꝑpetrauerit. Ma
theus lucris turpibus inhiauerit. tn̄ iſtoꝝ pe
nitentia valde deo placuit. vt nō ſolū dn̄s eo
rū culpis ignoſceret. ſed in eis etiā dona ſua
multiplicius cumularet. Nam ſeuiſſimū per-
ſecutorem fecit fideliſſimū predicatorē. Ad-
ulterum ⁊ homicidam fecit ꝓphetam. lucris
inhiantem ⁊ cupidum fecit euangeliſtam et
apoſtolum. Ideo ergo horum triuꝫ dicta no-
bis frequentius recitantur: vt nullus qui cō-
uerti voluerit deſperet de venia. Quādo tā-
tos in culpa tales conſpicit fuiſſe in gr̄a ⁊c̄.

Quarto vidit Ieſus ma

theum cōuincentem. Unde Criſo. ſuꝑ Ma
theum dicit ſic. Matheus ſanctoꝝ quideꝫ p̄-
cipue tn̄ peccatoꝝ euangeliſta fuit qui nō tm̄
ſermone ſed etiā ipſa vite ſue correctione pec
catoribus euangeliū predicauit. Nunq̄ eniꝫ
in theloneo cōſtitutus qui pecunias collige-
re perituras cōſueuerat. euāgeliſta fieret vt
ſermones in eternū manſuros ↄſcriberet: ni
ſi exemplo ſuo peccatores ad penitentie mi-
ſericordiam inuitaret. qui aliquādo fuit cau-
tus terrenarum longotheca rōnum nunc eſt
diligentiſſimus diſpenſator ſpūalium prece
ptorum. Tunc quidē multos pauperes fecit
fraudando pecuniā. nūc aūt innumerabiles
diuites fecit p̄dicando iuſticiā. hec ille. Pre
dicauit eni̅ euangelium iuxta mandatuꝫ xp̄i
quadrupliciter. Primo ſapiēter oīa figmē-
ta demonū detegendo. Nam magi volebant
tanq̄ dij adorari. ⁊ iđo duos dracones ignē
ſpirantes miſerunt. Sed beat᷒ mathe᷒ ſigno
crucis demones fugauit. Sacerdotes idolo
rum ſibi voluerunt ſacrificare. Sed ip̄e docu
it ſoli deo eſſe ſacrificandū. ⁊ oīa q̄ attulerūt
reſpuit. ⁊ inde eccleſias edificari p̄cepit ⁊c̄.

Secūdo prudenter ⁊ diſcrete. quia cū ei op
tio daret. vt aut Ephigeniā virginē regi vxo
rem daret aut mortē ſubiret. predicauit pru-
denter ne virgo alteri q̄ deo in ſponſam co-
pularetur. magis eligens mori q̄ virginem
violari. Tertio fideliter. qꝛ honoreꝫ dñi ſui
ſibi noluit vſurpare nec ſacrificiuꝫ qȯ ſibi im
pendere volebant acceptare. quia licet quis
multos cōuertat nō tamē hoc ſibi aſcribat. ſꝫ
diuine virtuti. Math̄. x. Non eni̅ vos eſtis q̇
loquimini. ſed ſpūs patris veſtri q̇ loquitur
in vobis. Quarto cōſtanter. quia nec pro-
miſſis potuit emolliri. cum rex dimidium re-
gni ſui ſibi dare ꝓmitteret nec minis deter-
reri. nec ſupplicijs ſuperari. ſed miſſam deuo-
te perficiens mortem accepit ꝑ nomine dñi
ſui Ieſu xp̄i ⁊c̄.

Quinto vidit Ieſus ma

theum ſuſcitantē. Filius eni̅ regis mortu᷒
plangebatur ab oībus: in qua ſuſcitatiōe fue
runt quattuor. Primo magoꝝ impotentia
qui eū ſuſcitare nequerunt: ſed ſuaſerunt re-
gi q̄ in deoꝝ ↄſortiū raptus eſſet. Et ideo ſi
mulacrum ⁊ templuꝫ ſibi edificaret. Secū-
do orationis efficientia. Nam Eunuchus re

gine candacis aduocauit apoſtolū. Qui fuſa
orōne ad dn̄m: illū ꝓtinus ſuſcitauit. Ter-
tio cōuerſionis inſtantia. Naꝫ quicqd ei alla
tum fuit in auro ⁊ argento in eccleſiam fabri
candam expendi voluit. q̄ intra triginta die-
rum ſpaciū cōſummata fuit. in qua apoſtolꝰ
trigintatribus annis ſedit ⁊ totam egyptuꝫ
ad fidem cōuertit. Unde beda in omelia ho
dierna dicit ſic. Qualis matheus factꝰ ſit. do
cet ipſa gens ethyopum: quā de vltimis ter-
re finibꝰ ad eccleſie ſancte ſocietatē predicā-
do conuertit. ablutāqꝫ fonte baptiſmatis de
fuſca formoſam reddidit qꝛ nigredine vitio-
rum illam exuit. ⁊ ornatu virtutū illam deco
rauit. hec ille. Quarto miraculoꝝ refulgen-
tia. Nam multos mortuos ſuſcitauit. cecos
illumiāuit. leproſos mūdauit. regē cū vxore
⁊ omni populo baptizauit.

Sexto vidit Jeſus Ma-

theum Erudientem. Unde Beda in omelia
hodierna dicit ſic. Matheus interpretat̄ ad
ditus ſiue aſſumptus ſignificans. qꝛ aſſum-
ptus eſt per dilectionem a dn̄o ⁊ additꝰ ad
numerū gradꝰ apoſtolici. hec ille. In ſua eru
ditione oſtendit ſe habere quadruplicē digni
tatem. Primo angeli. in eo ꝙ multa predi-
cauit de gloria paradiſi terreſtris a quo ho-
mo eiectus fuerat ⁊ per xp̄m ad paradiſum
celeſtem fuerat reuocatus. quaſi ip̄e eſſet an
gelus cherubin in illo collocatus. Secūdo
apoſtoli. quia int̄. xij. apoſtolos ꝯnumeratus
eſt. vt pꝫ Luce. ix. ca. Mar. iij. ca. Tertio eu-
angeliſte. qui fuit figuratus inter quattuor a
nimalia oculis vndiqꝫ plena. deum aſſidue
laudantia. Apoc. iiij. Quarto martyris. ꝓ
fide xp̄i moriēdo. ⁊ ꝓ eius veritate ſanguinē
ſuū fundendo. Ita ꝙ iſte quattuor ꝓprieta-
tes in nullo ſimul inueniūtur. Cherubin eñ
fuit angelus. ſed non apoſtolus nec euange
liſta. nec martyr. Petrus fuit apl's ⁊ martyr
ſed nō euangeliſta. Johannes fuit apoſtolꝰ
et euangeliſta. ſed nō martyr. Stephanꝰ fuit
martyr: ſed nō apl'us nec euangeliſta. Ma-
theus autē fuit angelus. apoſtolus. euange-
liſta. ⁊ martyr. vt pꝫ in eius legenda.

Septimo vidit Jeſus ma

theum Subuenienteꝫ. Uñ quattuor modis
ſubuenit. Primo benedicendo. Nam intre-
pidus ⁊ cōſtans ad patientiā oēs ⁊ cōſtan-
tiaꝫ cōfortauit. et Ephigeniā corā ſe ex timo
re proſtratā cū ceteris virginibus pluſꝙ du-
centis benedixit. Secūdo defendendo. Cū
eñ rex miſiſſet ſpiculatorem qui matheū iux
ta altare ſtantē ⁊ orantem occideret. populꝰ
cucurrit ad domū regis ipaꝫ incēſurus cū oī
familia eius: ſed apl's apparuit preſbyteris
⁊ clericis catholicis vt populum retraherent
qd̄ ⁊ fecerunt. apoſtoli martyriū cū gaudio
celebrantes. Tertio preſeruando. Cū enim
rex animū Ephigenie inflectere nequiret to-
tam eius domū igne copioſo vallauit vt eaꝫ
cum ceteris virginibus ꝯcremaret. apl'olus
aūt eiſdem apparēs oēm ignem ab eius do
mo excuſſit. Quarto informando. Nam ig-
nis in domū regis irrumpens ſolo rege cuꝫ
vnico filio euadente: cuncta conſumpſit. Sta
timqꝫ filius eiꝰ arreptus a demonio crimina
patris confitens ad ſepulcrū apoſtoli ꝓpera
uit. Pater vero turpiſſimus leproſus effectꝰ
⁊ inſanabilis manu ꝓpria ſe gladio īteremit
Apparuit aūt apl'us pplo admonens vt fra
trem ephigenie ab ip̄o apl'o baptizatum. re-
gem ſibi cōſtitueret. Qui ꝑ annos ſeptuagi-
ta regnauit ⁊ filiū ſuū ſibi ſubſtituens xp̄ia-
num cultum magnifice ampliauit. Et totam
Ethiopie ꝓuinciaꝫ eccleſijs xp̄i repleuit. me-
ritis ⁊ interceſſione beati apoſtoli. Amen.

In feſto angelorum. Sermo. liiij.

Obis angeli vidēt

v Mathei. xviij. ⁊ in euangelio pre
ſentis ſolennitatis. Beatus ber
nardꝰ ſup cantica ſermōe. v. dicit ſic. Angelꝰ
curat ſatagitqꝫ in libertate ſpūs adminiſtra-
re officiū pietatis futuroꝝ bonoꝝ. ꝓmptum
mortalibus alacrēqꝫ ſeſe miniſtrū exhibens:
vtpote ſuis ineternū futuris ciuibus ⁊ cohe-
redibus ſupne iocūditatis. Hec ille. Super
quo talem moueo queſtioneꝫ. Utrū cuilibet
hoī vnus angelꝰ deputet̄ ad virtutē quo ſecu
rius aſſequat̄ eternā ſalutē. Ad iſtā qōem
rn̄dent tres doctores noui teſti. Primꝰ eſt
btūs Hiero. exponēs illō Math. Angeli eo
rum ſemꝑ vidēt faciē patris: qꝛ dicit ſic. Ma
gna eſt dignitas aīarū: vt vna queqꝫ hēat
ab ortu ſue natiuitatis in cuſtodiā ſui ange-
lum delegatū. Secūdus eſt btūs Augu. lib.
Soliloquioꝝ. ca. xxiij. dicens ſic. Diligūt nēꝑ
pe angeli ciues ſuos per quos ſue ruine ſciſ-
ſuras inſtaurari expectāt. Ideoqꝫ magna cu
ra ⁊ vigilanti ſtudio aſſunt nobis oībus ho
ris ⁊ locis ſuccurrentes ⁊ ꝓuidentes neceſ-
ſitatibus nr̄is: ⁊ ſollicite diſcurrētes int̄ nos
⁊ te dn̄e. gemitus noſtros et ſuſpiria noſtra

referentes ad te. vt impetrẽt nobis faci'ẽ tue
benignitatis ꝓpitiationẽ: ⁊ referãt ad nos de
ſideratam tue grẽ benedictionẽ. Ambulant
nobiſcum in oĩbus vijs noſtris: intrãt ⁊ exe⸗
unt nobiſcũ attẽte. cõſiderantes ꝙ pie ꝙ ho
neſte in medio praue nationis couerſemur.
quãto ſtudio quantoq; deſiderio queramus
regnum tuũ ⁊ iuſticiam ei⁹. quanto timore ⁊
tremore ſeruiamus tibi ⁊ exultemus in leti⸗
cia cordis noſtri. adiuuãt laborãtes: ꝑtegũt
quieſcentes. hortantur pugnantes: coronãt
vincentes: congaudẽt gaudentibus: cõpatiũ
tur ꝑ te inquã patientibus. Grandis eſt eorũ
cura de nobis: ⁊ magn⁹ feruor dilectiõis eoꝝ
erga nos. ⁊ hoc totũ ꝓpter honorẽ tue inexti
mabilis charitatis qua dilexiſti nos. Diligũt
eñ quos tu diligis: cuſtodiũt quos cuſtodis
odiunt quos odiſti. hec ille. Tertius eſt ſã⸗
ctus Tho. pte i. q. cxiij. articulo. ix. dicens ſic.
Homo in ſtatu vite iſtius cõſtitutus eſt qua
ſi in quadam via qua tendere dꝫ ad patriaꝫ.
in qua quidẽ via pericula multa homini im⸗
minent. tam ab exteriori ꝙ ab interiori. ſm
illud ps. In via hac qua ambulabã: abſcõde
runt ſuperbi laqueuꝫ mihi. Et ideo ſicut homi
nibus ꝑ viam nõ tutã ambulantibus dantur
cuſtodes: ita ⁊ cuilibet homĩ ꝙ diu viator eſt
cuſtos ãgelus deputaẜ. Quãdo aũt iam ad
terminũ vie ꝑuenerit. iam nõ habebit cuſto⸗
dem. ſed in regno habebit angeluꝫ corregnã
tem: in inferno demonem punientem. hec il⸗
le. Sciendũ ꝙ in rebus agendis cognitio
et affectus homis multipliciter variari ⁊ de⸗
ficere poſſunt a bono. ⁊ ideo neceſſariũ fuit ꝙ
hominibus angeli ad cuſtodiã deputarentur
per quos regulareñ ⁊ moueren̄ ad bonuꝫ
Unde pono octo cõcluſiones. Prima con
cluſio. licet homo poſſit ſeipm̃ cuſtodire ꝑ li⸗
beruꝫ arbitriũ ⁊ ꝑ naturalẽ cognitionẽ legis
naturalis: tamẽ adhuc eſt ſibi neceſſaria cu⸗
ſtodia angeloꝝ. Patet quia per liberũ arbi⸗
trium poteſt aliqualiter homo malũ vitare.
ſed nõ ſufficiẽter. quia infirmaẜ circa affectũ
boni ꝓpter multiplices aĩe paſſiões. Simili
ter etiã cognitio vl̃is legis naturaľ q̃ hoĩ na
turaliter adeſt aliqualiť dirigit hoĩem ad bo
num ſed nõ ſufficienter. q: in applicãdo vl̃ia
principia iuris ad ꝑticularia opera cõtingit
hominẽ multipliciter deficere. Uñ diciẜ Sa
pien. ix. Cogitatões mortaliũ timide ⁊ incer
te ꝓuidentie nr̃e: ⁊ iõ neceſſaria fuit homi cu
ſtodia angeloꝝ. ſm qõ diciẜ in ps. Angelis
ſuis de⁹ mãdauit de te vt cuſtodiãt te in oĩb⁹

vijs tuis ⁊c̃. Secũda ꝯcluſio. lꝫ multi hoĩes
pereant in peccato cadẽtes: nõ tñ priuantur
cuſtodia angeloꝝ. Patet. q: ſicut hoĩes a na
turali inſtinctu boni diſcedunt ꝓpter paſſio⸗
nem pcti. ita etiã diſcedunt ab inſtigatiõe bo
noꝝ angeloꝝ q̃ fit inuiſibiliter ꝑ hoc ꝙ hoĩes
illuminant ad bene agendũ. Unde ꝙ hoĩes
pereunt nõ eſt imputandũ negligẽtie ange⸗
loꝝ: ſed malicie hoĩm. Tertia cõcluſio. licet
adam in ſtatu innocentie nullis anguſtiare
tur ꝑiculis. tñ habebat angelũ ſibi ad cuſto⸗
diam deputatũ. Patet qm̃ homo in ſtatu in
nocentie nõ patiebaẜ aliqd̃ periculũ ab inte
riori. q: interi⁹ erãt oĩa ordiata. ſed iminebat
ei periculũ ab exteriori ꝓpter inſidias demo
num. vt rei ꝓbauit euentus. ⁊ ideo indigebat
cuſtodia angeloꝝ. Quarta cõcluſio. pueris
in materno vtero exiſtentib⁹: ⁊ extra vterum
angelus ad cuſtodiã deputaẜ. Patꝫ q: puer
ꝙdiu eſt in materno vtero: nõ totaliter eſt a
matre ſeꝑatus. ſed ꝑ quandã colligationẽ q̃⸗
dãmõ eſt adhuc aliquid eius ſicut fruct⁹ pen
dens in arbore eſt aliqd̃ arboris. iõ angelus
q̃ eſt cuſtodia matris: cuſtodit ꝓlem in vtero
mr̃is exñtem. ſ; in natiuitate qñ ſeꝑatus eſt a
mr̃e angel⁹ ei ad cuſtodiã deputaẜ. Quĩta
cõcluſio. lꝫ pueri non illumineñ ꝑ modũ do
ctrine: tñ mox nati cuſtodiuntur ab angelis.
Pꝫ q: offm̃ cuſtodie ordinaẜ quidẽ ad illuĩa
tionẽ doctrine: ſicut ad vltimũ ⁊ ꝑncipalẽ ef⸗
fectũ. nihilomin⁹ tñ hꝫ mľtos alios effectus
q̃ pueris cõpetũt. ſ. arcere demões ⁊ alia no⸗
cumẽta tam corporalia ꝙ ſpũalia ꝓhibere.
Sexta ꝯcluſio. hoĩes ꝑſciti ⁊ etiã infideles
⁊ antixp̃us: hñt angelos ſibi ad cuſtodiã de⸗
putatos. Patet. q: hoĩes ꝑſciti ⁊ infideles ⁊
antixp̃s ſic nõ priuãẜ interiori auxilio natu⸗
ralis rõnis. ita etiã nõ ꝑuãẜ exteriori auxilio
toti nature hũane diuinit⁹ cõceſſo. ſ. cuſtodia
angeloꝝ ꝑ quã ⁊ ſi nõ iuuẽtur ꝙtum ad hoc
ꝙ bonis opibus vitã eternã mereanẜ. iuuã⸗
tur tñ ꝙtũ ad hͦ ꝙ ab aliq̃b⁹ malis retrahun
tur q̃bus ſibijp̃is ⁊ alijs nocere pñt. Nã ⁊ ip
ſi demones arceñ ꝑ bonos angelos ne noce
ant ꝙtum volũt. Septĩa cõcluſio. xp̃s nõ i⸗
diguit cuſtodia angeloꝝ. Patet. q: xp̃us ſm
ꝙ hõ imediate regulabaẜ a v̄bo dei. vñ non
indigebat cuſtodia ãgeloꝝ. Et iterũ ſm aĩaꝫ
erat ꝯp̄henſor. ſed rõne paſſibilitatꝭ corꝑis e⸗
rat viator. ⁊ ſm hͦ nõ debebaẜ ei ãgel⁹ cuſtos
tanꝙ ſuꝑior. ſed angel⁹ miſter tanꝙ inferior.
Uñ d: Math. iiij. Et acceſſerũt angeli ⁊ mi
niſtrabãt ei. Octaua cõcluſio. Angelus cu⸗

ſtos nūꝙ totaliter dimittit hoīem cuſtoditū
Patet qꝛ cuſtodia angeloꝝ eſt quedā execu-
tio diue ꝓuidentie circa hoīes facta. Sꝫ nec
hō nec res aliqua totalr diue ꝓuidentie ſub
trahit. Inquantū em̄ aliqd participat de eſſe intm̄
ſubdit vlī ꝓuidētie entiū. ſed tn̄ de⁹ ſm ordi
nem ſue ꝓuidētie dr hoīem derelinquere in-
quantū ꝑmittit hoīez pati aliquē defectū cul
pe vel pene. Sic angel⁹ cuſtos nunꝙ totalr
dimittit hoīez. ſed ad aliqd interdū eū dimit
tit. put. ſ. nō impedit qn ſubdat alicui tribula
tioni. vel etiā qn cadat in pctm̄ ſm ordinē di
uinoꝝ iudicioꝝ. ⁊ ſm hoc dr Iere. li. Ex pſo-
na angeloꝝ. Curauim⁹ babylonē ⁊ nō ē cura
ta derelinquam⁹ ergo eā. ⁊ Eſa. v. Auferā ſe-
pem ei⁹ ⁊ erit in conculcationē. glo. i. angeloꝝ
cuſtodiā. vn̄ angeli eoꝝ cuſtodes nō impedi
erūt qn tribulationib⁹ ſubderētur. Et ſic cuilꝫ
hoī deputat vn⁹ angelus ad cuſtodiā Iō dic
verbū ꝓpoſitū. Vobis angeli vidēt. i. ad ve-
ſtrā vtilitatē angeli vos cuſtodiūt. ſm ordi
nē diue ꝓuidētie quā neceſſe ē īpleri ī hoīb⁹.

Vobis angeli vidēt.

Ad militandum.
Ad cōſociandum.
Ad cuſtodiendum.
Ad miniſtrandum.
Ad preſentandum.
Ad conſolandum.
Ad deportandum.

Primo vobis angeli vi-
dent. i. vigilant ad militandum. Iob. xxxviij.
Nunqd noſti ordinē celi ⁊ pones rōnez eius
in terra? Ubi dicit ꝙ rōe naturali ſecreta an
geloꝝ ſcire nō poſſum⁹. ſed ꝑ reuelationē di-
uinam: vt paul⁹. aut ꝑ eruditionē humanaꝫ.
vt Dyo. q a paulo vſqꝫ in tertiū celū rapto e-
rudit⁹ eſt. Dyo. aūt. vi. Cele. hierar. diſtinguit
tres hierarchias āgeloꝝ. In ꝑma ponit tres
ordines. ſ. Seraphin ꝑmos. Cherubin medi
os. Thronos vltimos. In media vero ponit
Dn̄ationes quidē vt ꝑmos. Uirtutes vt me
dios. Ptātes vt vltios. In vltima vero ꝑnci
patus vt ꝑmos Archangelos vt medios.
Angelos vt vltimos. Cuius aſſignatiōis rō
eſt. qꝛ hierarchia eſt ſacer ꝑncipatus. In no-
mine autē ꝑncipatus duo intelligūtur. ſ. ipſe
ꝑnceps. ⁊ hic eſt vnus puta de⁹. nō ſolū an-
geloꝝ ſed etiā oīm hoīm. ⁊ toti⁹ rōnalis crea
ture q ſacroꝝ pticeps eſſe pōt: ⁊ mltitudo or
dinata ſub ꝑncipe. ⁊ ſic vna hierarchia dicit
ſm ꝙ multitudo vno ⁊ eodē mō pōt guber-
nationem ꝑncipis recipe. q vero nō pn̄t ſm
eūdē modū gubernari a ꝑncipe ad diuerſas
hierarchias ptinent. Sicut ſub vno rege ſūt
diuerſe ciuitates q diuerſis regūtur legib⁹ et
miſtris. Angeli aūt diuinas illumiatiōes ꝑ-
cipiūt in intelligibili puritate. iō in eis diſtin
ſtuit triplex hierarchia. quia ſuꝑiores angeli
hn̄t vlīorez cognitionē ꝟitatis ꝙ inferiores
Hec aūt vlīs acceptio cognitionis ſm tripli
cem gradū in angelis diſtinguit. Nā rōnes
rerū de qbus angeli illumiant. pn̄t cōſiderari
tripliciter: Primo ſm ꝙ ꝓcedūt ab vlī ꝑn-
cipio qđ eſt de⁹. ⁊ iſte mod⁹ cōuenit ꝑme hie
rarchie: q īmediate ad deū extēdit: ⁊ in veſti-
bulis dei collocat. vt dicit Dyo. vij. c. Celeſt.
hierarchie. Secūdo ꝟo put hui⁹ rōnes depē
dent ab vlībus cauſis creatis q iam aliquo
mō multiplicant. ⁊ hic mod⁹ cōuenit ſcđe hie
rarchie. Tertio aūt modo ſm ꝙ hui⁹ rōnes
applicant ſingulis reb⁹ ⁊ put dependēt a ꝓ-
prijs cauſis. ⁊ hic mod⁹ ꝯuenit tertie hierar-
chie. Ad ꝑmaꝫ hierarchiā ptinet ꝯſideratio
finis. ſm ꝙ accipit rōnes rerūꝫ in ipo deo. ⁊
hec cōtinet tres ordines. ſ. ſeraphin: cherubī:
thronos. qꝛ in reſpectu ad finē pn̄t cōſiderari
tria. Nā ꝑmo aliqs ꝯſiderat finē. ſcđo ꝟo ꝑ-
fectam finis cognitionē accipit. tertio ꝟo in-
tētionē ſuā in ipo defigit. ⁊ qꝛ de⁹ eſt finis cre
aturarū ſicut dux ē finis exercit⁹: vt dr. xi. me
tha. Pōt aliqua ſilitudo hui⁹ hierarchie in re
bus hūanis inueniri. Nā quidā ſunt q h̄ hn̄t
dignitat̄. vt ꝑ ſeipos accedere poſſint ad re
gē vel ducē: valde familiariter. quidā ꝟo ſuꝑ
hoc hn̄t vt etiā ſecreta ei⁹ cognoſcāt. Alij ꝟo
ſuꝑ hoc hn̄t vt ſp circa ipm inhereāt. quaſi ei
cōiuncti. hāc ſimilitudinē accipere poſſum⁹ ī
ordinib⁹ ꝑme hierarchie. Nā throni eleuant
ad hoc ꝙ deū familiariter in ſeipſis recipiāt.
ſm ꝙ rōnes rerū in ipo īmediate cognoſce-
re pn̄t. Nomē em̄ thronoꝝ dr ꝑ cōuenientiā
ad materiales ſedes in qb⁹ cōſiderant quat-
tuor. Primo ſitus qꝛ ſedes ſuꝑ terrā eleuā
tur. ⁊ ſic throni eleuant vſqꝫ ad hoc ꝙ ī deo
īmediate rōes rerū cognoſcūt. ſcđo firmitas:
qꝛ ī ſedib⁹ mālib⁹ aliqd firmiter ſedet. Thro
ni aūt ecōuerſo firmāt ī deo. Tertio ſuſcepti
bilitas: qꝛ ſedes ſuſcipit ſedētē: ⁊ ī ea deferri pt
ſic throī ſuſcipiūt deū ī ſeipis. ⁊ eū qdāmō ad
īferiores defert. Quarto capacitas. qꝛ ſedes
ex vna pte eſt apta ad ſuſcipiendū ſedentez.
ſic throni ꝑ ꝓmptitudinē ſūt apti ad ſuſcipiē
duꝫ deū ⁊ famulandū ipi. Vn̄ Greg dic ſic.
Throni dei ſūt hi q tāta ditat̄ grā replent. vt

in eis dñs ſedeat ⁊ per eos iudicia ſua decernat. Cherubin vero ſupeminent diuina ſecreta cognoſcũt. Nomẽ em̃ cherubin iponit a q̃dã exceſſu ſcie. Vñ interptat plenitudo ſcie. qd̃ Dyoñ. expoït q̃tũ ad q̃ttuor. Primo q̃dẽ q̃tũ ad pfectã dei viſionẽ. Scd̃o ad plenã ſuſceptionẽ diui luis. Tertio q̃tũ ad h̃ q̃ i ipo cõteplant pulcritudinẽ ordis rerũ a deo deriuatã. Quarto q̃tũ ad h̃ q̃ ipi pleni exñtes hm̃ cognitõe et eã copioſe in alios effundũt. vñ Greg. dic̃ ſic. Cherubi plenitudo ſcie dr ⁊ ſblimiora illa agmĩa cherubĩ vocata ſũt. q̃ tãto pfectiori plena ſũt ſcia q̃to claritatẽ dei viciniꝰ cõteplant. Seraphĩ vero excellũt in h̃ qd̃ ẽ oim ſũmũ. ſ. ipſi deo vniri. Nomen em̃ ſeraphin nõ imponit tm̃ a caritate: ſ a caritat exceſſu quẽ importat nomẽ ardoris vel incẽdij vñ Dyoñ. vij. c. Cele. iere Exponit nomẽ ſeraphin ſm̃ ꝓprietates ignis in q̃ eſt exceſſus caliditat. In igne aũt tria ꝯſideramꝰ Primo q̃ eſt ſurſum: ⁊ q̃ eſt ꝯtinuꝰ: p qd̃ ſignificat q̃ ille ordo indeclinabilit mouet in deũ. ſcd̃o vtus actiua eiꝰ. q̃ eſt calidus cũ quadã acuitate eiꝰ. q̃ eſt maxĩe penetratiuꝰ in agẽdo. ⁊ ptingit vſq̃ ad mĩma. ⁊ iterũ cũ quodã excedẽti feruore. ⁊ p h̃ ſignificat actio hmõi angelorũ quã in ſubditos potent exercẽt eos in ſimilẽ feruorẽ excitãdo ⁊ totaliter eos p incẽdiũ purgando. Tertio ꝯſiderat in igne claritas eiꝰ. ⁊ hi angeli hñt in ſeipſis inextinguibilẽ lucẽ etiã alios pfecte illuiando. vñ greg. dic̃ ſic. Seraphin vocant illa agmĩa q̃ ex ſingulari ꝓpinq̃tate cõditoris ſui incõparabili ardẽt amore. Ad ſecũdã hierarchiã ptinet diſpoſitio vlis de agendis ſm̃ cauſas rerũ vles. ⁊ hec ꝯtinet tres ordines: q̃m ad rõnẽ gubernatõis ptinẽt tria. Primo diffinitio eorũ q̃ agẽda ſunt. qd̃ ẽ ꝓpriũ dñationũ q̃ dñi eſt ſolũ pcipe de agẽdis. iõ greg. dic̃. Qd̃ q̃dã angelorũ agmĩa ꝓ eo q̃ eis cetera ad obediẽdũ ſubiecta ſunt: dñationes vocant. Nomen dñationũ ſignificat tria. Primo quãdã libtatẽ q̃ eſt a ſeruili ꝯditõe ⁊ pedeſtri ſubiectione: ſicut plebs ſubijcit: ⁊ a tyrãnica oppſſiõe quã etiã interdũ maiores patiũt. Secũdo quãdã regidã ⁊ inflexibilẽ gubernatõẽ. q̃ ad nullũ ſeruilẽ actũ inclinat. neq̃ ad ſtatũ aliquẽ ſeu actum ſubiectorũ vel oppſſorũ a tyrãnis. Tertio appetitũ ⁊ pticipatõẽ veri dñij qd̃ eſt in deo. ſicut ſunt regales curie dñi ⁊ ſic dñatiões iperãt diuia miſteria alijs angel. ſicut innuit. Zach. v. vbi vnꝰ angelꝰ iperauit alteri dicẽs. Curre ⁊ loq̃re ad puerũ iſtũ ⁊c̃

Scd̃o ad rõnẽ gubernatiõis ptinet ꝓbẽ facultatẽ ad iplendũ qd̃ ptinet ad vtutes ſm̃ q̃ vtus iportat quẽdã exceſſuz fortitudis. ⁊ ſic dic̃ Dyoñ. Qz nomen vtutũ ſignificat q̃ndã virilẽ ⁊ incõcuſſam fortitudinẽ. Primo q̃dẽ ad oẽs apparitiões diuias eis ꝯuenictes Secundo ad ſuſcipiendum diuina. ⁊ ita ſignificat q̃ ſine aliquo timore aggrediuntur oĩa q̃ ad eos pertinent. qd̃ videt ad animi fortitudinem pertinere. Iſti em̃ ſunt velut iuſticiarij in domo regis quorũ eſt ardua operari. Unde Greg. Uirtutes vocant illi ſpũs per quos ſigna ⁊ miracula frequentius fiũt.

Tertio ad rõnem gubernationis ptinet ordinare qualiter ea que precepta vel diffinita ſunt impleri poſſunt vt alij exequant. ⁊ hoc pertinet ad ptãtes. Nomen em̃ ptãtis ordinationẽ quãdã deſignat. ſm̃ illud apl̃i. Ro. xiij. Qui ptãti reſiſtit dei ordinationi reſiſtit. ⁊ ideo Dyoñ. dicit. Qz nomen ptãtum ſignificat quãdam ordinationẽ circa ſuſceptionẽ diuiorũ ⁊ circa actiões diuias. q̃s ſupiores in inferiores agunt. eas ſurſum ducẽdo. Ad ordinẽ g̃ ptãtũ ptinet ordiare quõ a ſubditis ſũt agẽda. et p h̃ arcentur mali ſpũs. ſic p ptãtes terrenas arcẽtur malefactores. vñ greg. Ptãtes vocant hij q̃ h̃ potẽtius pre ceteris perceperũt vt eorũ ditiõi ptãtes aduerſe ſubiecte ſint. Ad tertiã hierarchiã ptinet applicatio diſpõnis ad effectũ q̃ eſt executio opis Executio vero angelicorũ miſteriorũ ꝯſiſtit in ãnũciãdo diuia. ⁊ hec hierarchia ꝯtinet tres ordines. In executõe em̃ cuiuſlibet actꝰ ſunt q̃dam quaſi incipiẽtes actionẽ: ⁊ alios ducẽtes. ſicut in cãtu pcẽtores: ⁊ in bello illi q̃ alios ducũt ⁊ dirigũt. ⁊ h̃ ptinet ad pncipatus Nam pncipari. vt Greg. dicit. Eſt inter reliquos priorẽ exiſtere. quaſi primi ſunt in executione eorũ q̃ impant. Et ideo Dyoñ. dicit Qz nomen pncipatuũ ſignificat ductiuum in ordine ſacro. Illi em̃ q̃ alios ducũt pmi int eos exñtes. pncipes ꝓprie vocant. ſm̃ illud ps. Preuenerũt pncipes ꝯiuncti pſallentibꝰ Hij em̃ etiã bonis ſpiritibꝰ pncipant. ⁊ ad loca determĩata vel negocia regis ſpãliter deputant p modũ legatorũ. Alij ſũt q̃ maiora nũciãt ⁊ hij archãgeli dicunt. ſicut gabriel q̃ nũciauit beate virgini incarnationem filij dei. Alij vero ſunt q̃ ſimpliciter exequũtur. ⁊ hij angeli dicuntur qui immediate nobis annũciant per modum curſorũ ⁊c̃.

Secundo vobis angeli vi

dent ad cōſociandū. vn̄ Math. xxij. dr̄. Erūt
hoīes ſicut angeli dei in celo. Nam p donū
grē hoīes mereri poſſunt tantā glīam vt an-
gelis equenť ſm̄ ſingulos āgelorū gradꝰ qđ
eſt hoīes aſſumi ad ordines angelorū. Unđ
Greg. ſup Ezech. dicit ſic. Sunt nōnulli qui
parua capiūt. ſed tn̄ h̄ annūciare fratribꝰ nō
deſiſtūt. Iſti em̄ in angelorū numerū currūt.
Nam qdam ſimplices ⁊ illitterati vbo ⁊ exē-
plo qntum pn̄t alios edificant: ⁊ iſti aſſumū-
tur ad ordines angelorū. Quidā aūt magna
intelligūt ⁊ ſollicite alios admonēt: ⁊ iſti aſ-
ſumunť ad ordinē archangelorū. Greg. Sūt
q ſecretorū celeſtiū ſūma ⁊ cape pualēt ⁊ nū-
ciare. hij cū archāgelis. Quidā p vite pfecti
onē aliorū merita tranſcendūt: ⁊ iſti aſſumū-
tur ad ordinē pncipatuū. Grego. Sūt q ele-
ctorū merita trāſcendūt: ⁊ electis fratribꝰ pn-
cipanť: ⁊ hij cū pncipatibꝰ meritū ſortiūtur.
Similr̄ illi q bn̄ rexerūt pſonam ſuā: aſſumū
tur ad ordinē angelorū. Qui bn̄ rexerūt ciui-
tatē ſuā vel eccl'iam: ad ordinē archāgelorū.
q vero bn̄ puinciā ſuā: ad ordinē pncipatuū
Quidā aūt expellūt de corporibꝰ ⁊ aīabꝰ alio
rū demones ⁊ pctā. iſti aſſumūtur ad ordi-
nē ptātum. Grego. Sūt q malignos ſpūs
vtute orōnis ⁊ vi accepte ptātis fugāt. ⁊ hij
cū ptātibꝰ. Quidā ſigna ⁊ miracl'a opantur:
⁊ iſti aſſumūtur ad ordinē virtutū. Grego.
Sūt q mira faciūt ſigna ⁊ valenť operanť: ⁊
hij cū virtutibꝰ. Quidā oībus in ſe vitijs do-
minanť. ⁊ iſti aſſumūť ad ordinē dn̄ationū.
Greg. Sūt q in ſemetipis oībꝰ vitijs dn̄anť
vt ipſo iure mūdicie: dij inter hoīes vocenť.
Un̄ ad moyſen dr̄. Ecce ꝯſtitui te dn̄m pha
raonis. ⁊ hij cū dn̄ationibꝰ. Quidā ſunt val-
de ſpūales. ⁊ iō de alijs iudicare pn̄t. i. Corī.
ij. Spūalis hō iudicat oīa: ⁊ ipe a nemīe iu-
dicať. iſti aſſumūť ad ordinē thronorū. Gre-
go. Sūt in qbus velut in throno ſuo dn̄s pſi
dens aliorū facta examīat. p qs dū ſctā eccl'ia
regiť plerūqꝫ de qbuſdā ſuis actibꝰ infirmis:
om̄s electi iudicanť: ⁊ hij cū thronis. Quidā
dei ⁊ pximi charitate flagrāt: iſti aſſumūtur
ad ordinē cherubin. Grego. Sūt q dei ⁊ pxi
mi charitate amplꝰ ceteris pleni ſunt. ⁊ hij
meritorū ſuorū ſortē: inter cherubin numerū
acceperūt. qꝛ cherubin plenitudo ſcīe dr̄. ⁊ iu
xta paulū. Plenitudo legis ē charitas. Qui-
dā ſunt in igne amoris cōuerſi. ⁊ in ſolo dei
deſiderio anhelātes: iſti aſſumūtur ad ordinē
ſeraphin. Greg. Sūt q ſupne ꝯtēplationis a
more accenſi in ſolo cōditoris ſui deſiderio
anhelant. nihil in hoc mundo iā cupiūt. ſolo
eternitatꝪ amore paſcunť. terrena queqꝫ abij
ciūt. cūcta tpalia mēte trāſcendūt. amāt ⁊ ar
dēt atqꝫ in ipo ſuo ardore reqeſcunt: amādo
ardēt. loquēdo accendūt. ⁊ quoſcūqꝫ vbo tā
gūt: ardere ptinꝰ in dei amore faciūt: q iſti ni
ſi intra ſeraphin numerū: ſortem ſue vocatio
nis acceperunt. Hec ille. Et ſic pꝫ ⁊c̄.

Tertio vobis angeli vi-
dēt ad cuſtodiendū. Un̄ Ber. tractās illđ v
bum. Angelis ſuis deꝰ mādauit de te ⁊c̄. dicit
ſic. Magna dilectio charitatꝪ. Quis qbꝰ. de q
⁊ qd mādauit. Siqdē deꝰ mādauit. ⁊ angel
ſuis mādauit. ⁊ de te hoīe mādauit. ⁊ vt cuſto
diant te in oībꝰ vijs tuis mādauit. Quantā
reuerentiā dꝫ tibi h̄ vbū inferre: afferre deuo-
tionē: offerre fiduciā: reuerētiā p pn̄tia. deuo-
tionē p beniuolētia: fiduciā p cuſtodia. In q
uis diuerſorio in quis angulo reuerētiā exhi
be āgelo tuo ne audeaſ illo pn̄te qđ me pn̄te
non auderes h̄ ille. Effectꝰ angelice cuſtodie
circa hoīes ē qdruplex. Primꝰ eſt remotōis
ſcꝫ remouēdo ne hō cadat in malū culpe. ⁊ h̄
facit angelꝰ tribꝰ modis. Primo increpādo
pctm̄ pteritū. vt ab eo hō rcedat. vt pꝫ Iudic.
ij. vbi cū angelꝰ filios iſrael de puaricatiōe in
crepaſſet: ipi eleuauerūt vocē cū fletu ⁊c̄. Se
cūdo eripiēdo a pctō pn̄ti vt pꝫ in eductiōe
Loth ⁊ vxoris eiꝰ de ſodomis. i. de pcti ꝯſue-
tudīe. Gen̄. xix. Tertio impediēdo pctm̄ fu
turū ne fiat. vt pꝫ. Nu. xxij. in balaā q ad ma-
ledicendū iſrl' pgens ab angelo impeditꝰ eſt
Secūdus eſt pfectiōis. ſ. in bonū grē ⁊ hoc
facit angelꝰ in aīa tribꝰ modis. Primo om̄e
īpedimentū ad bonū remouēdo. vt pꝫ Exo.
xij. vbi angelꝰ pcuſſit pmogenita egypti. Se
cūdo pigritiā excitādo. vt pꝫ zach. iiij Ange-
lus dn̄i excitauit me quaſi hoīem q excitať a
ſōno. Tertio in via pn̄te ducēdo ⁊ reducēdo
vt pꝫ Thob. v. vbi angelꝰ duxit Thobiā ⁊ re-
duxit. Tertiꝰ eſt iuſtificatiōis. ⁊ h̄ facit āge-
lus tribꝰ modis. Primo mouēdo ad cōtritio
nē. vt pꝫ Thob. xi. vbi ad documentū ange-
li de felle p qđ intelligiť ꝯtritio: liniuit pr̄i ocu
los. ſ. cordiſ. Scđo purgādo labia ad ꝯfeſſio-
nē. vt pꝫ Eſa. vi. Ubi p angelū labia Eſaie
purganť. Tertio gaudēdo ad ſatiſfactionē.
Luce. xv. Gaudiū eſt angelis dei ſup vno pec
catore pn̄iam agente. Quartus eſt ptectio
nis ne. ſ. hō totiens vel in tot mala cadat ad
quot diabolꝰ incitat. ⁊ hoc facit angelꝰ tribus
modis. Primo ptātem demonis refrenādo

pȝ Thob. viij. vbi angelus religauit demonez
in deſerto ſupiori. ⁊ Apocꝗ. xx. Angelꝰ ligauit
demonē ⁊ miſit eū in abyſſum ⁊c̄. Scd̄o ꝯcu
piſcentiā debilitādo. vt pȝ Geñ. xxxij. vbi an-
gelus tetigit neruū femoris Jacob ⁊ emar-
cuit. Tertio memoriaȝ paſſionis xp̄i noſtris
mētibus imprimēdo. vt pȝ Ezech. ix. Signa
thau ſup frontes viroꝝ gementiū ⁊c̄.

Quarto vobis angeli vi-

dēt ad miſtrandū. Heb. i. Oēs ſunt admini-
ſtratorij ſpūs. in miſteriū miſſi. ꝑpter eos ꝗ
hereditatē capiūt ſaluꝗ. Ber. Dñe ꝗd eſt hō.
qꝛ īnotuiſti ei. aut filiꝰ hoīs. qꝛ reputas eū. de-
niqꝫ mittis ei vnigenitū tuū. īmittis ſpm̄ tuū
ꝓmittis vultū tuū ⁊ ne quid vacet in celeſti-
bus ab ope ſollicitudīs: illos etiā btōs ſpūs
ꝑpter nos m[?]ttis in miſteriū nr̄m. Hec ille.
Seraphin eñi mittūtur ad cordiū inflāmati
onez. vt pȝ. iiij. Reg. ij. In angelis ꝗ in curru
igneo ⁊ equis igneis apparuerunt. Et Eſa.
vi. Volauit ad me vnꝰ de ſeraphin. Cherubin
mittūtur ad ſciaruȝ eruditionē. vt pȝ Apocꝗ.
x. In angelo ꝗ hēbat librū in manu. ⁊ Apo.
xviij. In angelo a cuiꝰ claritate terra illumia
ta eſt. Throni mittūtur ad iudicij īformatio-
nez. hñt eñi informare iudices vt legē intelli
gant. vt. dr̄ Act. viij. Accepiſtis legē in diſpo
ſitiōe angeloꝝ. Dñationes mittūtur ad ſen-
ſuū ſub dñio rōnis ſubiugatiōez. vt pȝ Geñ.
xvi. Vbi angelꝰ dixit agar ancille vt ad dñaȝ
ſuā rediret: ⁊ ſe ſibi humiliaret. Virtutes mit
tuntur ad miraculoꝝ opationē. vt pȝ Thob.
xi. In angelo Raphaele ꝗ Thobiā illumina
uit. ⁊ filiū a deglutiōe piſcis eripuit ⁊c̄. Pote
ſtates mittūtur ad demonū ⁊ tēptationū re
preſſionem. vt pȝ. Exo. xiij. vbi angelus dñi ī
terpoſuit ſe inter egyptios ꝑſequētes filios
iſrael. ⁊ ipm̄ exercitū. Principatus mittūtur
ad p̄ncipū inſtructionē. vt pȝ Dañ. x. Vbi po
nūtur tres p̄ncipes. ſ. ꝑſaruȝ. grecoꝝ. ⁊ iudeo
ruȝ. quos oēs angelꝰ dñi inſtruxit ⁊c̄. Archā
geli mittūtur ad ſinguloꝝ rectoꝝ eruditionē:
⁊ ad ſecretoꝝ maioꝝ reuelationez. Vñ Ga-
briel archangelus Zachariā pontificē docuit
⁊ natiuitatē xp̄i virgini annūciauit. Luce. i.
Angeli mittūtur ad ſingulariū ꝑſonarū cor-
roborationē. defenſionē: ⁊ reuelationē. vt pȝ
iij. Reg. xix. vbi angelus portauit helye ſub-
cinericiū panē ⁊ vas aꝗ ⁊ comedit ⁊ ambu-
lauit in fortitudine cibi illiꝰ vſqꝫ ad montem
dei oreb. Et ſic pȝ ⁊c̄.

Quito vobis angeli vidēt

ad ꝯſolandū. qꝛ ipi ſunt tribulatoꝝ cōſolato
res. Zach. i. Angelꝰ loqbat̄ in me vba ꝯſola-
toria ⁊ bona. ⁊ Thob. v. Forti aīo eſto ⁊c̄. et
Apoc. vij. dr̄. Vidi q̄ttuor angelos ſtātes ſu
per quattuor angulos terre: tenētes quattu-
or vētos terre ne flarēt ſup terrā. Sūt n. q̄ttu
or angeli ꝑpter q̄druplex miſteriū gr̄e ꝯfortā
tis hoīes. ꝗ ſtāt ſup quattuor angulos terre.
qꝛ refrenāt q̄ttuor malas affectōes ſeu paſſi
ones aīe: ex ꝗbꝰ oīs tribulatio ⁊ tēptatio cō-
ſurgit ad p̄cipitandū hoīes in pctīs. Nā ꝗli-
bet hō eſt q̄ſi ꝗdaȝ ciuitas in q̄dro poſita. ī cu
ius quolȝ angulo eſt vna porta. Primꝰ angu
lus eſt ad orientē. Scd̄us ad occidētez. Ter-
tius ad meridiē. Quartꝰ ad aꝗlonē. In q̄libȝ
porta ſunt duo angeli. ſ. vnꝰ bonꝰ. ⁊ vnꝰ malꝰ.
bonꝰ ad gubernationē ⁊ ꝓfcm̄ malꝰ ad exer-
citiū ⁊ defcm̄. angelꝰ bonꝰ dat̄ vt hoīem erudi
at ⁊ dirigat ꝯtra fallaciā. exhortet̄ ⁊ īcitet ad
bonū cōtra blādicias: ⁊ defendat ab oppſſio
ne cōtra violētiā. angelꝰ malꝰ dat̄ ad pugnā.
vt cū hoīe ꝯgrediat̄. Et ſicut deꝰ ſciebat ꝙ hō
ꝑ tēptationē in pctm̄ erat deijciēdus. Ita etiā
ſciebat ꝙ ꝑ liberū arbitriū reſiſtere poterat tē
ptatori. Hoc aūt reꝗrebat cōditio nature ho
minis vt ꝓprie voluntati relinꝗret̄. ꝫm illud
Eccle. xv. Deꝰ reliꝗt hoīez in manu ꝯſilij ſui.
Vñ Aug. dicit. xi. ſup Geñ. ad lr̄am. Nō mi
hi videt̄ magne laudis futurū fuiſſe hoīez. ſi
ꝑpterea poſſet bene viuere. qꝛ nemo male vi
uere ſuadebat cū ⁊ ī natura poſſe ⁊ in ꝑtāte
hēret velle nō cōſentire ſuadēti. hec ille. mo-
dus pugne h̄ eſt. Prima porta eſt oriental̄:
ꝑ quā diabolꝰ nitit̄ ſubuertere aīam ⁊ ſecum
trahere ad infernū quā expugnat ꝑ p̄mā ani
mi paſſionē. ſ. ꝑ gaudiū. ꝑ qd̄ oīa pctā mūda
ni gaudij ⁊ vane leticie ꝯgrediūtur cū aīa: di
centia illud Sap. ij. Venite ḡ ⁊ fruamur bo
nis ꝗ ſunt ⁊ vtamur creatura tanꝙ in iuuen
tute celeriter: vino p̄cioſo ⁊ vnguentis opti-
mis nos impleamꝰ: ⁊ nō p̄tereat nos flos tē
poris. Coronemꝰ nos roſis anteꝙ marceſcāt
nullū pratū ſit qd̄ nō p̄tereat luxuria noſtra.
nemo ſit expers luxurie nr̄e. vbiqꝫ relinꝗmꝰ ſi
gna leticie. qm̄ hec eſt ꝑs nr̄a. ⁊ h̄ eſt ſors no
ſtra. hec ibi. Aſmodeꝰ ꝗ p̄eſt huic vano gau-
dio: inſtruit quattuor acies vt aīaȝ expugnet
In p̄ma ponit ludos vanos. hiſtrionatꝰ. ſce
nas. cantꝰ. choreas. ſonos laſciuos inſtrumē
toꝝ muſicaliū. haſtiludia ⁊c̄. In ſcd̄a ponit
vanitates iuuenū. ornatus veſtiū. fucatiōes
mulierū. cantilenas amoris. ꝓcatiōes mulie
rum. ⁊ p̄cipue adoleſcentularuȝ. ambaſiatas

vetularū donaria vtriuſqȝ facta. In tertia po-
nit comeſſatiōes. ebrietates. ipudiciciā in ge
ſtibus. ſcurrilitatē in locutionib⁹. ineptā leti-
ciā: ſaltatōes: imūdicias. In q̄rta ponit forni
catōes. ſtupra inceſt⁹. adulteria. abuſus vxo
ruȝ. ſodomias. ſacrilegia ſ cū monialib⁹. An
gelus bon⁹. ſ. Raphael refrenat ⁊ retinet tē
ptatiōes diaboli ꝯfortando aīam p dolorēȝ
⁊ triſticiā ſm deū. qm̄ illumiat mentē vt ipſa
doleat cognita veritate. vt pȝ Thob. viij. vbi
dr̄ ꝙ raphael religauit demoniū in deſerto ſu
periori. imittit aūt iſte angel⁹ iiij. radios ſplē
doris. ſ. cognitōēȝ ſui. q̄ mēs humana plorat
ꝯſpiciens in ſe dei imaginē deformatā. culpe
ſubiugatā. gr̄a p̄uatam. gl̄ia exulatā. inferno
obligatā. Cognitōēȝ pctī cōſpiciēdo in ſe pec
catoꝝ turpitudinē: m̄ltitudinē magnitudīēȝ:
ingratitudinē: cognitionē mūdi cōſpiciendo
ꝙ gaudia mūdi alliciūt: decipiūt: faſtidiūt: de
ficiūt. cognitōēȝ dei cōſpiciendo: ꝙ de⁹ eſt cre
ator: redēptor: iuſtificator: gl̄ificator. Vn̄ ber
nar. Clamat mūdus ego deficio. clamat caro
ego inficio. clamat demō: ego decipio. clamat
xp̄s: ego reficio. Vide q̄ quem ſeq̄ris. Ex his
ſplendorib⁹ lumē refulſit in tabernac'lo men
tis. vn̄ orit̄ tremor ad deuȝ iuſtū. ⁊ amor ad
deū piū. Hic āgel⁹ ſp clamat mūdi ꝯteptuȝ: lu
xurie: auaricie: ſupbie: deſpectū: ⁊ oīȝ ꝯcupiaꝝ
odiū. Clamat aūt dicēs illō Apoc. xiiij. Ceci
dit: cecidit Babilō ciuitas illa magna. mater
fornicationū. q̄ a vino ire fornicatiōis ſue po
tauit oēs gētes In his xbis clamat oīa mū
dana gaudia ꝯtēnenda. Primo auariciā. cū
dicit Cecidit ⁊c. Ba. q̄ interp̄taē cōfuſio. ⁊ ſi-
gnificat mūdi facultatē qua mūdani oculos
ſuos ſtaterūt declinare in terrā quos ad celū
de⁹ creauit erectos. Auaricia em̄ cecidit. q: p̄
terit figura hui⁹ mūdi. i. Cor. vij. dicit aūt bis
cecidit. q: cadit corp⁹ auari p mortē corpora
lē. ps. Dormierūt ſomnū ſuū ⁊ nihil inuene-
rūt oēs viri diuitiarū in manib⁹ ſuis. Cadit
aīa auari p mortē eternalē. Luce xvi. Mor-
tuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt in inferno. Cla
mat. ij. ꝯtēnendā ſupbiā ⁊ mūdanaȝ gl'iam.
cū dicit Ciuitas illa magna. Supbus nanqȝ
magnū ſe reputat. verūtn̄ ſupbis de⁹ reſiſtit.
Ja. iiij. vn̄ ad ſupbū dr̄ Jere. l. Ecce ego ad
te ſupbe: dicit dn̄s exercituuȝ. q: veniet dies
tuus tp̄s viſitatiōis tue: ⁊ cadet ſupb⁹ ⁊ cor-
ruet. ⁊ nō erit q̄ ſuſcitet eū. Clamat. iij. cōtem
nendam carnis ꝯcupiſcentiam. cū dicit Ma
ter fornicationuȝ ⁊c. q: vinū ſup modū pota
tum mentē alienat. ſic nimia delectatio viſibi

liuȝ creaturarū aīam a deo ſeparat. ⁊ hec eſt
turpiſſima ⁊ ſp̄ualis fornicatio qua aīa a vi-
ro ſuo. ſ. deo recedēs creature ſe ſociat: ⁊ ip-
ſam plus ſuo creatore diligit. Oſee. iiij. For-
nicati ſunt ⁊ nō ceſſauerūt. qm̄ dn̄m relique-
runt in nō cuſtodiendo. Scd̄a porta eſt occi
dentalis p quā dyabol⁹ q̄rit pimere aīam: ex
pugnādo ipam p ſcd̄am aī paſſionē. ſ. p do-
lorem mūdi p quā oīa triſtabilia ⁊ doloroſa
ſeculi cōgrediūtur cū aīa. ſicut ipſa dicit'i ps.
Dolores inferni circūdederūt me: p̄occupa-
uerunt me laquei mortis. Abadō ſiue exter-
minās, diabol⁹ dr̄ionis. vt dr̄ Apoc. ix. Inſtru
it. iiij. acies vt aīam expugnet quas iohes vi
dit ibidē: dicēs. vidi eq̄s in viſiōe. ⁊ q̄ ſedebāt
ſup eos hēbant loricas igneas: ⁊ iacinctinaſ
⁊ ſulphureas. In p̄ma acie ponit indignatio
nes: odia: ſuſpitiōes: duricie mētis: volūtatiſ
puerſitatē: pfidiā vindictā. In ſcd̄a ponit ſu-
ſurratōes: detractatōes: ſemiationes diſcor-
die: cōtentōes: cōtumelias: blaſphemias: re-
belliōes: pſecutōes: filioꝝ inobediētias: iras
rixas: maledictōes. In tertia ponit guerras:
homicidia: incēdia plima: pdationes inume
ras: violētias papuȝ: incarceratōes inocētū:
euerſiōes ciuitatū. caſtroꝝ: villarū ⁊c. In q̄r
ta ponit ptialitates: ſectas: pditōes fauores
maloꝝ: crimiatiōes bonoꝝ: iniq̄ teſtimonia:
falſa iudicia. ppterea Eccs. iiij dr̄. Verti me
ad alia q̄ ſub ſole gerūt̄: ⁊ vidi calūnias: ⁊ la
chrymas inocentuȝ: ⁊ ꝯſolatorē neminē. nec
poſſe reſiſtere eoꝝ violētie cūctoꝝ auxilio de-
ſtitutos ⁊ laudaui magis mortuos ꝙ viuen
tes: ⁊ feliciorē vtroqȝ iudicaui q̄ necdū nat⁹
eſt nec vidit mala q̄ ſub celo fiūt. h ibi. Ange
lus bon⁹. ſ. Mich. refrenat tēptatiōs diaboli
p gaudiū ſp̄s ſm deū. q: extollit mētē ad gau-
dia ſp̄ualia: dicēs. Gaudete in dn̄o ſemp. ite
ruȝ dico. Gaudete. h ei ſp̄uale gaudiū icitat
ad amorē xtutū. ad leticiā ꝯſcīe ad ꝯtēplatio
nem gl'ie btōꝝ. vt pȝ Dan. iij. vbi angel⁹ dn̄i
cū tribus pueris in fornacē deſcendit et fecit
mediū fornacis quaſi ventū roris flantē im
mittit aūt iſte angelus. vij. ſplēdidos radios
gr̄e ad aīaȝ ꝯfortandā. put dr̄ Apoca. x. Vi
di angeluȝ fortē deſcendentē de celo amictū
nube ⁊ iris in capite ei⁹ ⁊ facies eius ſicut ſol
erat. ⁊ pedes eius tanqȝ columna ignis. ⁊ ha
bebat in manu librum apertum. Hec ille.

Primus radius eſt gratia fortificans con-
tra aduerſa. cū dr̄ Vidi ange. for. q: n. aduer
ſa frangūt aīam. ideo angelus fortificat ani
maȝ. pȝ de āgelo q̄ ꝯfortauit Gedē. Judic. vi.

Secūdus eſt gr̄a humilians ſub manu po-
tenti volūtatis diuine. Cū dicit. deſcē. de celo
qꝛ facit aīam humilē ad toleranda aduerſa.
Terti⁹ eſt gr̄a ꝯtriſtās de impatiētia habi
ta in aduerſis cū dꝛ amictū nube. Jn nube ei
q̄ pluit aquā deſignatᷣ lachꝛyma doloris. pſ̄.
Fuerūt mihi lachꝛy. m. pa. die ac no. Quar
tus eſt gr̄a timorās. cū dꝛ. Jris in ca. ei⁹. naꝫ
iris timorē incutit. Quint⁹ eſt gr̄a letificās
ꝛ iocūdās. cū dꝛ. Et facies ei⁹ ſicut ſol. qꝛ ſol
totū mundū letificat. Sextus eſt gr̄a inflā-
mātis. cū dꝛ. Pe. ei⁹ tāq̄ colū. ig. qꝛ inflāmat
affectū ad gaudiū eternoꝝ. Septim⁹ ē gr̄a
illumināſ. ſ. aīam de p̄teritis p̄ntib⁹ ꝛ futuris
vijs p̄ntis pegrinatiōis ꝛ ꝯſcīe ſue. qꝛ hēbat
in manu ſua lib. ap. i ꝯſciaꝫ. Tertia porta ē
meridionaliſ p quā diabolus q̄rit ſubiugare
ſibi aīam. p tertiā animi paſſionē. ſ. p ſpem p̄
ſumptuoſam. Eſa. xxviij. Poſuim⁹ mēdaciuꝫ
ſpeꝫ nr̄aꝫ. ꝛ ꝑtecti mēdacio ſum⁹. Behemot
diabolus vane ſpei: qꝛ eſt beſtialis vt aīaꝫ ex-
pugnet inſtruit. iiij. acies. Jn p̄ma ponit ob
liuionē dei. votoꝝ fractionē apoſtaſiaꝫ a fide
vel religione: murmurationē ꝯ deū: indignā
cōicationē: ꝯtēptū ſacroꝝ ecclie. defenſionem
pctōꝝ: admonitionū deriſionē. Jn ſcd̄a pōit
ſcandalizare ꝓximū: innocētes malo exēplo
corrūpere. verecūdari de pauperib⁹ attinenti
bus ꝛ amicis ꝯſuetudinē peccandi: recidiua-
tionē tenere officiū ad qd̄ hō nō eſt ydone⁹
gl̄iari in malicia. Jn tertia ponit elationē: ir-
reuerentiā: vanā gl̄iam iactantiā: ypocriſim:
curioſitatē: nouitatū p̄ſumptionē. Jn q̄rta
ponit ſecularē gloriā, faſtuꝫ pōpā: dignitatū
ambitionē: cōminationē: alioꝝ deriſionē: ꝓdi
galitatē: auariciā: in diuitijs ꝯfidentiā. ꝓpter
ea dꝛ. Eccl'. vi. Eſt ꝛ aliud malū qd̄ vidi ſub
ſole ꝛ q̄dē freq̄ns apud hoīes vir cui de⁹ dedit
diuitias ꝛ ſubſtātiā ꝛ honorē ꝛ nihil deeſt aīe
ei⁹ ex oib⁹ q̄ deſiderat nec tribuit ei ꝑtātē de⁹
vt cōedat cū eo: ſꝫ hō extne⁹ vorabit illud. Hᷣ va
nitas ꝛ mag̃ miſ̄ia ē. Angel⁹ bon⁹. ſ. azarias
refrenat tēptatōeꝫ diaboli p timorē dei. qꝛ ſp
inducit aīaꝫ ad timēdū deū. Apoc̄. xiiij. Uidi
alterū angelū volātē p mediū celū: h̄ntē euā
geliū eternū: vt euāgelizaret ſedētib⁹ ſup ter
rā ꝛ clamauit voce mag̃ dicēs. Timete deū ꝛ
date illi honorē. q̄m vēit hora iudicij ei⁹. īmit
tit aūt iſte angel⁹. iij. ſplēdores ī aīa. Prim⁹
eſt dei timor. dic̄ illud. Apoc̄. v. Mag̃ ꝛ mira
bilia opa tua de⁹ opſ: iuſte ꝛ ve ſunt vie tue
rex ſecl'oꝝ. Quis nō timebit te dn̄e: ꝛ magni
ficabit nomē tuū: Et Eccl'. xv. Qui timet deū

faciet bona ꝛc̄. pſ̄. Cōtritio ꝛ infe. inui. e. ꝛvi.
pa. nō cog. n. eſt. ti. dei. an. oc. eoꝝ. Scd̄s ē dei
honor. iō dꝛ. date illi honorē. Prou̇. vij. Ho-
nora dn̄m ꝛ valeb. Terti⁹ ē iudicij pauor. cū
dꝛ. venit ho. iud. ei⁹. Job. xxi. Jn diē ꝑditiōis
ſuatᷣ mal⁹ ꝛ ad diē furoris ducetᷣ ꝛc̄. Quarta
porta ē ſeptētrionaľ p quā diabol⁹ nititᷣ ſub-
uertē aīaꝫ p q̄rtā animi paſſionē. ſ. p timorē
mundanū. pſ̄. Trepi. ti. v. n. e. t. Sath dyab.
deſperatiōis vt aīam expugnet. inſtruit. iiij. a
cies. Jn p̄ma pōit ꝑplexitates: agnite v̾itat̄
deſertionē: vite p̄ntis dilectionē: pauptat̄ ab
hoīationē: mēdacia: ꝑiuria: torporē circa di-
uina p̄cepta. Jn ſcd̄a ponit amoreꝫ peccādi.
horrorē ſatiſfaciēdi. ꝑuitatē cordis nimiā ve
recūdiā. Jn tertia pōit ꝯſuetudinē malā. īcre
dulitatē ignorātiā. exēplū delinquēdi alioruꝫ
q̄uitatē pcti. Jn q̄rta ponit ſpē diu viuēdi. di
lationē pn̄ie timorē recidiuādi. p̄ſumptionē
de mia dei. Jere. ij. Deſpaui nequaq̄ faciā. ſic̄
ꝯfunditᷣ fur q̄n cōprehēditᷣ: ſic ꝯfuſa ē dom⁹
iſrľ. Angelus bon⁹. ſ. gabriel refrenat tēpta-
tionē diaboli p diuiaꝫ ſpeꝫ dic̄ illud. Eccľ. ij.
Reſpicite filij natiōes hoīm: ꝛ ſcitote qꝛ nul
lus ſpauit ī dn̄o ꝛ ꝯfuſus ē. ꝑmāſit in mādat̄
ei⁹ ꝛ derelict⁹ eſt. Quis inuocauit eū ꝛ deſpexit
eū: q̄m pi⁹ ꝛ miſericors ē de⁹ ꝛ remittet ī tpe
tribulatiōis pctā: ꝛ ꝓtector ē oīb⁹ exq̄rentib⁹
ſe ī v̾itate. h̄ ibi. vt pꝫ Dan̄. x. Ubi cū daniel
corruiſſet. tetigit angel⁹ dicēs. Noli timē: pax
tibi. ꝯfortare ꝛ eſto robuſt⁹. de iſto angelo dꝛ
Apoc̄. viij. ali⁹ angel⁹ venit ꝛ ſtetit an̄ altare
h̄ns thuribulū aureū ꝛ data ſunt illi incenſa
mľta. ꝛ accepit angel⁹ thuribulū ꝛ īpleuit illō
de igne altaris ꝛ miſit in terrā h̄ ibi. īmittit āt
iſte angel⁹ in aīam tres ſplēdores. Prim⁹ ē
ſpei credent̄. ſ. credē miſteriū paſſionis xp̄i.
q̄ eſt altare deitat̄. ſm̄ hūanitatē. ſcd̄s ē ſpei
ꝓuident̄. ſ. q̄ de⁹ ꝓuideat hūanis defectibus
merito paſſiōis xp̄i. ſ. guerriſ peſtilētijſ. fami.
ꝛc̄. Jere. xvij. Spes mea tu in die afflictōis
mee. Terti⁹ eſt ſpei incēdent̄. dicēs. vt tibi ve
niat ignis dei. Jſte ignis non eſt timendus.
Luce. xij. Jgnē veni. mi. in terrā ꝛc̄.

Sexto vobis angeli vidēt

ad p̄ntandū. vn̄ Ber. ſup cant. dicit ſic. Diſ-
currit angelus medi⁹ inter dilectū ꝛ dilectā.
vota offerēſ. referēs dona. excitat iſtā. placat
illuꝫ. h̄ ille. Angeli em̄ ſunt nr̄i p̄ntatores q̄-
druplr̄. Primo or̄ones nr̄as deo p̄ntando.
Thob. xij. Qn̄ orabaſ cū lachꝛymis: ꝛ ſepelie
bas mortuos: ego obtuli or̄onem tuā dn̄o.

Secũdo corã deo ꝓ nobis allegando. Job. xxxiij. Si fuerit ꝑ eo angelus loquens vnuꝫ de ſilibus vt annũciet homini equitatẽ miſerebitur ei⁹. Exemplũ Zach. i. Rñdit angelus dño ⁊ dixit. Dñe exercituũ: vſqꝫquo tu non miſereberis hierl'm ⁊ vrbiũ iuda qbus iratus es: Iſte iam ann⁹. lxx. eſt. Tertio ſniam dei renũciando. pꝫ Dañ. ix. vbi dꝛ ꝙ Gabriel ad eũ volans dixit. Ab exordio precũ tuarum egreſſus eſt ſermo. i. ſnia a deo ſm glo. Ego aũt veni vt indicarẽ tibi: qꝛ vir deſiderioꝝ es ſcꝫ pctã eſſe dimiſſa. Quarto ſaluationẽ anime reuelãdo. Eſa. lv. In leticia egrediemini ⁊ in pace deducemini ⁊c̃.

Septimo vobis angeli vi

dent ad deportandũ. Sũt enĩ aĩarũ noſtrarũ in celũ portitores quadrupliciter. Primo ab inſidijs diaboli preſeruãdo. Judith. xiij. Viuit dñs qꝛ cuſtodiuit me angelus ei⁹ ⁊ hinc euntẽ ⁊ ibi cõmorantẽ: ⁊ inde huc reuertẽteꝫ Et Geñ. xxxij. Cum Jacob Eſau valde timeret angelos ſibi obuios habuit: ipſuꝫ adiuuaꝛe paratos: ⁊ ait. Caſtra dei ſunt hec. Secũdo viã preparãdo. Malach. iij. Ecce ego mitto angelũ meũ q̃ preparabit viam ante faciem tuã. Tertio per viam preparatã in celũ baiulando. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelum meũ q̃ cuſtodiat te in via ⁊ inducat in terraꝫ quã ꝓmiſi patrib⁹ tuis. Quarto in celũ collocando. Luce xvi. Factũ eſt vt moreretur mẽdicus: ⁊ portaretur ab angelis in ſinũ abrahe. ad quẽ nos perducãt feliciter. Amen.

In feſto ſcti Hieronimi ꝯfeſ. Sermo. liiij.

Enit in me ſpũs ſa

v pientie. Sapi. vij. ⁊ in ep̃la preſentis ſolẽnitatꝭ. Salomõ Sap. vij. dicit ſic. Neminẽ diligit deus niſi euꝫ qui cũ ſapientia inhabitat. Sup qui talem moueo q̃onem. vtrũ btũs Hieronimus obtinuerit ſapiẽ donũ in numero doctoꝝ q̃ vitam ſolitariã tenuit merito ꝑfectoꝝ. Ad iſtam queſtionẽ r̃ndent quattuoꝛ doctores noui teſtamenti. Primus eſt btũs Auguſtin⁹ in quadam ep̃la dicẽs ſic. Sctũs Hieronim⁹ preſbyter. greco. latino. hebreo qꝫ eloquio erudit⁹ in locis ſanctis atqꝫ in litteris ſacris vſqꝫ ad decrepitam vixit etatẽ. cui⁹ nobis eloquij ab oriente in occidentẽ inſtar ſolis lãpas reſplẽduit. hec ille. Secũdus eſt btũs Proſper in cronicis ſuis dicẽs ſic. Hieronimus preſbyter in Bethleem totus iam mũdo clarus habitabat egregio ingenio ⁊ ſtudio vniuerſe eccleſie ſeruiens. Tertius eſt Iſidorus li. ethimologiarũ dicẽs ſic. Hieronim⁹ triũ linguarum peritus extitit cuius interpretatio ceteris anferꝛ qm̃ ⁊ verboꝝ tenacioꝛ ⁊ perſpicuitate ſnĩe clarioꝛ atqꝫ vtpote a xp̃iano interprete verioꝛ. Quartus eſt btũs Seuer⁹ diſcipulus ſancti Martini in dyalogo dicens ſic. Hieronimus preter fidei merituꝫ dotẽqꝫ virtutũ: nõ ſolum latinis atqꝫ grecis: ſed etiã hebreis ita litteris inſtructus eſt: vt ſe illi in omĩ ſciã nemo audeat cõparare. cui iugis aduerſus malos pugna: perpetuũqꝫ certamen Oderũt eũ heretici qꝛ eos nõ deſinit impugnare. Oderũt clerici qꝛ vitã eoꝝ inſectatur. ⁊ crimina. ſed plane eũ boni om̃es ⁊ mirantur ⁊ diligunt. Nam q̃ eũ hereticum eſſe arbitrantur inſaniũt. Totus ſemp in lectione. totus in libris eſt: non die: nõ nocte requieſcit. aut legit aliquid ſemp: aut ſcribit. hec ille. Sciẽduꝫ ꝙ vt docꝫ ſctũs Thomas ſecũda ſcd̃e. q. xlv. Ad ſapientẽ ꝑtinet ꝯſiderare cãm altiſſimã per quã de alijs certiſſime iudicatur. ⁊ ſm quã om̃ia ordinari oportet. vt dꝛ in principio methaphi. Cauſa autẽ altiſſima dupliciter accipi põt vel ſimpliciter vel in aliquo genere. Ille qui cognoſcit cãꝫ altiſſimã in aliquo genere ⁊ per eam põt de om̃ibus q̃ ſunt illius generis iudicare ⁊ ordinare. dꝛ eſſe ſapiẽs in illo genere vt in medicina vel architectonica. ſm illud. i. Coꝝ. iij. Ut ſapiens architectus fundamentũ poſui. Ille autẽ qui cognoſcit cãm altiſſimã ſimpliciter q̃ eſt deus dꝛ ſapiẽs ſimpliciter. inquantum ꝑ regulas diuinas om̃ia pt̃ iudicare ⁊ ordinare. Hm̃oĩ aũt iudiciũ cõſequitur hõ ꝑ ſp̃mſctm̃. ſm illð. i. Coꝝ. ij. Spũalis hõ iudicat om̃ia: qꝛ ſicut ibidẽ dꝛ. Spũs etiam om̃ia ſcrutatur etiam ꝓfunda dei. ⁊ ſic ſapientia eſt donũ ſpũſſancti. Sapĩa autem ſumitur quadrupliciter. Primo eſt ſapiẽtia male operationis. de qua Jacobi. iij. dꝛ. Non eſt iſta ſapiẽtia de ſurſum deſcẽdens: ſed terrena animalis ⁊ diabolica. Bonũ enĩ dꝛ dupliciter. Uno modo qð vere eſt bonũ ⁊ ſimpliciter ꝑfectũ. Alio modo dicitur aliquid eẽ bonũ ſm quãdam ſimilitudinẽ qð eſt in malicia ꝑfectũ. ſicut dꝛ bon⁹ latro. vt pꝫ ꝑ pħm v. metaph. Et ſicut circa ea q̃ ſunt vere bona inuenitur aliqua altiſſima cã q̃ eſt ſummũ bonũ qð eſt vltimus finis ꝑ cuius cognitioneꝫ hõ dꝛ vere ſapiẽs. Ita etiã in malis eſt inuenire aliquid ad qð alia referuntur ſicut ad vltimũ finẽ per cuius cognitionẽ hõ dꝛ eẽ ſapiẽs

ad male agendũ.ſm illud. Jerem.iiij.Sapiē
tes ſunt vt faciant mala.bñ aũt facere neſcie
runt Quicũqȝ em̃ auertiť a fine debito:neceſ
ſe eſt ꝙ aliquē finē indebitũ ſibi preſtituat.
qꝛ om̃e agens agit ꝓpter finē. Unde ſi pre‑
ſtituat ſibi finē in bonis exteriorıbꝰ terrenis
vocať ſapientia terrena.Si aũt in bonis cor
poralibus:vocať ſapiētia aīalis.Si autez in
aliqua excellentia:vocať ſapientia diabolica
ꝓpter imitationē ſuperbie diaboli.de quo dꝛ
Job xli.Ipſe eſt rex ſup vniuerſos filios ſu‑
perbie. Secũdo eſt ſapientia intellectualis
acquiſitionis.ſ.que acquiriť humano ſtudio
de qua dꝛ Jerem.ix.Non glieť ſapiens in ſa
pientia ſua.Sicut de ijs que ad caſtitatē per
tinent per rōnis inquiſitionē recte iudicat ille
qui didicit ſciam moralē. Cognitio em̃ diui‑
noꝝ q̄ habeť ꝑ inquiſitionē rōnis pōt habe‑
ri cum peccato mortali.ſm illud.Roma.i.c.
Veritatē dei in iniuſticia detinēt. Tertio ē
ſapientia ſupernalis dilectionis.ſapiētia em̃
importat quādam rectitudinē iudicij. ſm rō
nes diuinas per quādam ꝯnaturalitatez ad
ea de q̄bus eſt iudicanduz ſicut recte iudicat
de caſtitate ille q̄ habet habitũ caſtitatis.vñ
Dyon.ij.de diui.no.dicit ꝙ Jerotheus ꝑfe‑
ctus eſt in diuinis:nō ſolum diſcēs ſed etiaz
patiens diuina. Hmōi aũt ꝯnaturalitas ad
res diuinas fit ꝑ caritatē q̄ vnit nos deo.ſm
illud i.Coꝝ.vi.Qui adheret deo vnus ſpũs ē
cum eo.⁊ ſm hoc quidā tm̃ ſortiunť de recto
iudicio tam in ꝯtēplatione diuinoꝝ ꝙ etiaz
in ordinatione rerũ humanarũ ſm diuinas
regulas ꝙtum eſt neceſſariũ ad ſalutē.⁊ hoc
nulli deeſt ſine pctō mortali exn̄ti per grām
gratũ facientē:qꝛ natura nō deficit in neceſſa
rijs multo minus grā.Vñ dꝛ.i.Job.ij. Vn‑
ctio docet nos de om̃ibus. Quarto eſt ſapi
entia diuinalis eruditiōis.Quidā em̃ altiori
gradu ꝑcipiunt ſapiē donũ.⁊ ꝙtum ad ꝯtē
platione diuinoꝝ inquātũ.ſ altiora q̄daz mi
ſteria ⁊ cognoſcunt ⁊ alijs manifeſtare pñt.
Etiā ꝙtuz ad directionē humanoꝝ ſm regu
las diuinas.inquantũ pñt ſm eas nō ſolum
ſeipſos ſed etiā alios ordinare Et iſte g̃dus
ſapiē nō eſt in om̃ibus habētibus grām gra
tum facientē.ſed magis ꝑtinet ad grās g̃tis
datas quas ſpũſſanctus diſtribuit ꝓut vult.
ſm illud.i.Coꝝ.xi.Alij ꝑ ſpm̃ſanctũ dať ſer‑
mo ſapiētie.de qua dꝛ Jacobi.iij.Que de ſur‑
ſum eſt ſapīa.primo q̄dem pudica eſt.deinde
pacifica.modeſta.ſuadibilis bonis ꝯſentiēs
plena miſericordia ⁊ fructibꝰ bonis. iudicās
ſine ſimulatione. Sapīa em̃ que eſt donum
ſpũſſancti.ꝑmo eſt pudica.quaſi vitans cor‑
ruptelas peccati:deinde aũt pacifica. Nā hoī
per pudicitiā a corruptelis recedēti.primo oc
currit ꝙ ꝙtuz ex ſe pōt modũ in om̃ibus te‑
neat:⁊ ſic diciť modeſta Secundo vt in his
in quibꝰ ipſe ſibi nō ſufficit alioꝝ monitis ac
quieſcat.⁊ ſic dꝛ ſuadibilis. Tertio vt bonis
alioꝝ nō repugnet.⁊ ſic diciť bonis cōſenti‑
ens.Quarto vt defectibus ꝓximi cōpatiať
in affectu ⁊ ſubueniat in effectu.⁊ ſic dicitur
plena miſericordia ⁊ fructibus bonis.Quin
to vt caritatiue emendare peccata ſatagat.⁊
ſic diciť iudicans ſine ſimulatione.ne.ſ.corre
ctionē pretendens odiũ intēdat explere. hec
Thomas. Btūs Hieronimꝰ in epła ad al‑
bigenſem dicit de ſeipſo ſic. Nihil a pueritia
ita vitare conatꝰ ſum vt animũ tumentem ⁊
erectā ceruicē dei contra ſe odium ꝓuocantē
Ego etiaz om̃ia tuta timeo. In monaſterio
hoſpitalitati ex corde intendimus.⁊ oēs ad
nos veniētes preter hereticos leta fronte ſu‑
ſcipimus ac veniētiũ pedes abluimꝰ.hec ille
Iſta aũt faciebat ꝓpter ſapiē donuz.Ideo
dicit.Venit in me ſpũs ſapientie.

Venit in me ſpũs ſapientie.

- Intelligentiarum.
- Patriarcharum.
- Prophetarum.
- Apoſtolorum.
- Occiſorum.
- Confeſſorum.
- Immaculatoꝝ.

Primo in me venit ſpũs

ſapientie intelligentiarum.i.angeloꝝ Unde
ipſe de ſeipſo dicit, Ipſaz quoqȝ cellulā meā
quaſi cogitationũ ꝯſciam pertimeſcebā ⁊ mi
hi iratus ⁊ rigidus ſolus deſerta petebaz ac
penetrabā.Et vt mihi teſtis eſt dñs poſt mul
tas lachrymas nōnunꝙ̄ videbar mihi inter
eſſe agminibꝰ angeloꝝ.hec ille. Religio em̃
eſt tanꝙ̄ celũ in qua religioſe viuentes mo‑
nachi ſunt ſicut āgeli dei.ſi tm̃ obſeruēt quat
tuor. Primo vite bonitatem. Qñ em̃ in re
ligione eſt ſanctitas vite:tūc eſt deo gratum
habitaculũ Mat.xviij.Ubi ſũt duo vel tres
congregati in noīe meo ibi ſum in medio eo
rum.Eſt angelo magnũ ſolatium. pſal. Pre
uenerunt principes.i.angeli cōiuncti pſallen
tibus.i.religioſis deuz laudantibꝰ. in medio
iuuencularũ.i.feruentium animarũ tympa‑
niſtriaruz.i.corpoꝝ mortificatoꝝ.Et homini

magnum preſidium. Prouerb. xviij. Frater
qui adiuuatur a fratre quaſi ciuitas firma. Et
Eccl. iiij. Melius eſt eſſe duos ſimul ꝙ vnū.
Eſt diabolo magnum tormentum. Unde di
citur de congregatione ſanctoꝝ terribilis vt
caſtroꝝ acies ordinata. Cant. vi. Secundo
mentis iocunditatem que cauſat in religiōe
a grata ſocietate per ꝯcordē ⁊ pacificā dilectio
nem. diſcretam gubernationē. Eccl. xxv. In
tribus beneplacitū eſt ſpiritui meo que ſunt
grata corā deo ⁊ omibus hoibus concordia
fratruꝫ. amor ꝓximoꝝ. vir ⁊ mulier. i. platus
⁊ ſubditi bene ſibi cōſentientes. Tertio cor
dium vnitatē. ꝑ ſubtractionē diuiſionū. Diſ
cordie enī ⁊ diuiſiones cānt aliqn̄do ꝓpter
auariciā. i. Thimo. v. Radix oīm maloꝝ eſt
cupiditas. Aliqn̄ ꝓpter ſuperbiā. Prouerb.
xiij. Inter ſuperbos ſemꝑ iurgia ſunt Aliqn̄
ꝓpter carnalem cōcupiſcentiam. Jacobi. iiij.
Unde bella ⁊ lites in nobis. Nōne ex concu
piſcentijs noſtris que militant in membris
noſtris. Contra primū in religione eſt votū
paupertatis. cōtra ſecundū eſt votum obedi
entie. contra tertium eſt votum caſtitatis.

Quarto lingue modicitatem. Jacobi. i. Si
quis putat ſe religioſum eſſe non refrenans
linguam ſuam. huius vana eſt religio. Nam
per ſilentiū occidit diabolus. vt patet. Judi.
iiij. De Jaele. per quā deſignat religioſus q̄
occidit ſiſaram. i. diabolum in ſilentio. Et Ju
dit que erat ante thorum holofernis. orans
lachrymis ⁊ motu labioꝝ in ſilētio. Judith
xiij. Btūs Hieronimus Bethleem rediens
monaſteriū conſtruxit. in quo per ſexaginta
ſex annos permanſit velut prudens aīal ad
ꝑſepe dn̄i vbi fecit quattuor. Primo corp⁹
ſuū macerauit ieiunando: orando: ſcribendo
vt ſtratu ſuo iacens funiculo ad trabeꝫ ſuſ
penſo. ſupinus ſe manibus leuaret. vt ſciꝫ
officium monaſterij put poterat exhiberet.

Secundo hoſpites leta facie ſuſcipiebat. ⁊
eis neceſſaria miniſtrabat. Tertio multos
ibidē diſcipulos coadunans in ſctō ꝓpoſito
ꝯfirmabat. Quarto bibliotecā ſuā quā ſum
mo ſtudio ſibi ꝯdiderat clauſā alioſq̄ libros
iterū religens. diē ieiun⁹ ducebat ad veſperū
Sicq̄ angelicā vitā vſq̄ ad extremū ꝑduxit.

Secūdo venit in me ſpūs

ſapientie patriarcharū qui nō apparente via
preceptoꝝ in lege moyſi predicta nec ſemita
conſilioꝝ in euangelio preoſtenſa tamen ter
ram ꝓpriam dimiſerunt. parētes reliquerūt
qui etiam viā perueniēdi ad celū ſcrutari ce
perunt. Heb. xi. Abraam obediuit exire in lo
cum accepturus hereditatē neſciēs quo iret
Btūs Hieronim⁹ habuit more patriarchaꝝ
opera lucida ab omī amore terreno purgata
Sūt enī quedā terrena in q̄bus homo hꝫ ſo
lum adminiſtrationē. ſicut ſunt bona eccl'ia
ſtica. ⁊ iſta relinq̄re eſt magna ꝑfectio. Sūt
q̄dam que hō poſſidet hereditaria ſucceſſiōe
ſicut ſunt bona paterna. ⁊ iſta relinquere eſt
ꝑfectio maior. Sūt q̄dam que hō poſſidet ꝑ
ꝓpriū ſtudiū ⁊ operationē. ſicut ſunt bona ꝓ
prijs manib⁹ acquiſita. ⁊ iſta relinquere eſt
ꝑfectio maxima. Btūs Hieronim⁹ fuit tante
ꝑfectionis ꝙ reliquit omia bona eccl'iaſtica.
q: cū eſſet cardinalis officio ⁊ bn̄ficio ceſſit.
Reliquit bona paterna: q: oēm hereditatē
paternā deſeruit: ⁊ ob amorē apl'oꝝ. Romā
venit ⁊ reliquit oīa bona que ꝓprijs manib⁹
acquirere potuiſſet. ſm ꝙ ipſe dicit in ꝓlogo
ſup Job. Si aut fiſcellā iunco texerē aut pal
marū folia cōplicarē in ſudore vultus mei co
mederē panē. ⁊ vētris opus ſollicita mēte tra
ctarē. nullus morderet. nullus reprehēderet
Nūc aūt q: iuxta ſniam ſaluatoris volo opa
ri cibū q̄ nō perit. error mihi gemin⁹ infigit.
hec ille. Ordo p̄triarcharū floruit q̄druplici
virtute plenus ſpū ſapīe. Primo fidelitate
vt pꝫ de Abraam de quo d: Heb. xi. Fide A
braam obtulit Iſaac cū tēptaret: ⁊ vnigeni
tū offerebat q̄ ſuſceperat repromiſſiones ad
quē dictū eſt. q: in Iſaac vocabit tibi ſemen
arbitrās: q: a mortuis ſuſcitare eū potēs eſt
de⁹. Btūs Hieronim⁹ ſeipſum obtulit deo in
ſacrificiū qn̄ in ſyriā ꝑfect⁹: heremū petijt. ⁊
ibi ꝑ quattuor annos artiſſima pnīa ſe affli
xit. ſicut ipſe dicit in ep'la ad Euſtochiū. Ha
buit enī durū habitaculū. Un̄ ait. quotiēs in
heremo ꝯſtitutus ⁊ illa vaſta ſolitudine que
exuſta ſol' ardorib⁹ horridū monachis ꝑſtat
habitaculū. putaui me romanis intereſſe deli
tijs. Habuit durū habituꝫ. Unde ait. Horre
bant ſacco mēbra deformia ſqualida cutis ſi
tum ethiopice carnis adduxerat. Habuit du
rū lectū. Un̄ ait. Quotidie lachryme. q̄tidie
gemit⁹. ⁊ ſi qn̄ repugnantē ſomn⁹ iminēs op
preſſiſſet. nuda humo vix oſſa herētia collide
bā. Habuit durū cibū ⁊ potū. vn̄ ait. De cibo
vō ⁊ potu taceo. cū etiā languētes aqua frigi
da vtant ⁊ coctuꝫ aliq̄d accepiſſe luxuria ſit.
Ideo dicit in pſal. Sacrificiū deo ſpūs con
tribu. cor contri. ⁊ hu. de⁹ nō deſpi. Secūdo
obediētia. vt pꝫ de Iſaac q̄ noſcēs volūtates

dei ꝙ cederetur nō refugit: non acclamauit. ſed vltro ſe obtulit Beatus Hieronymꝰ ſeipſum continue macerabat. Unde ait. Diē crebro cōiunxi cū nocte nec prius pectoris ceſſabaꝫ verberibus ꝙ̄ a dn̄o rediret tranquillitas.

Tertio patientia. vt pꝫ in Jacob qui duras fratris ſui Eſau patiebatur pſecutiones q̄s tm̄ patienter tolerauit. Beatꝰ Hieroꝰ magnā paſſus eſt a deo pſecutionē ⁊ flagellationem ſicut ipſe ait in epl'a ad Euſtochiū. Nam cuꝫ eſſet adoleſcens ſeculares ſciētias nimis ardenter legebat. Et circa hoc peccabat q̄d rupliciter. Primo quia totuꝫ tempꝰ tali lectioni dabat. de die Tulliū. de nocte legens Platonem. Secūdo quia lecturus Tulliuꝫ ieiunabat. lecturus aūt euangeliū nō abſtinebat

Tertio quia poſt lachrymas penitentie legebat libros ſecularis ſcientie. cū potius tūc ſacri libri ei fuiſſent legendi. Quarto quia ſtilum ſacre ſcripture vilipendebat. ⁊ ei tullianam eloquentiā preponebat. Ideoqꝫ dominus graui euꝫ infirmitate pcuſſit: ⁊ cum ſibi exequie pararentur illico ad tribunal iudicis eſt perductus. Ubi a iudice cuius cōditiōis eſſet interrogatus xp̄ianuꝫ ſe eſſe rn̄dit. Cui iudex Mentiris. Ciceronianus es nō xp̄ianus. tandem pmittens ꝙ de cetero litteras ſeculares nō legeret ad corpus reductus eſt Unde dicit ſup epl'am ad Gall'. Pluſꝙ̄. xv. anni ſunt ex quo nunꝙ̄ in manibus meis gētilium litteraruꝫ quilibet auctor aſcendit: ſed ſi quid fortaſſis obrepit dum loquimur velut antiqui per nebulam ſomni recordamur.

Quarto caſtitate vt pꝫ in Joſeph q̄ duras carnis moleſtias a dn̄a ſua ppeſſus nunꝙ̄ p̄buit in voluntate conſenſuꝫ. Beatus Hieronymus poſt multam vite aſperitatē in carne ſua nōnūꝙ̄ ſentiebat rebellionem. Und ait. Pallebāt ora ieiuniis ⁊ mēs deſideriis eſtuabat. ⁊ in frigido corpore et carne p̄mortua ſola libidinū incendia pullulabant. Itaqꝫ cōtinue flebā ⁊ repugnantē carnē domandam inedia ſubigebam. hec ille. Et ſic patet.

Tertio venit i me ſpiritus

ſapie Prophtaruꝫ. Magna em̄ dignitas eſt eſſe pphetam. i. prenūciatorē ſacroꝝ dei, inter quos pphas eſt multiplex genus. Primi ſunt fideles i docēdo. vt Samuel. i. Reg. vij. Cognouit oīs ppl's ꝙ Samuel ppha eſſet dn̄i. Secūdi ſunt abſtracti a delitiis carnis. vt Nathā Eccs. xlvij. Surrexit Nathan ppha quaſi adeps ſeparatus a carne. Tertij ſunt mundi vt Jeremias. Jere. i. Sanctificaui te. ⁊ pphetā in gentibus dedi te. Quarti ſunt charitate ardentes. Ecc. xlviij. Surrexit helyas ppheta quaſi ignis ⁊ verbum ipſius quaſi facula ardebat. Quinti ſunt contemplatiui. vt Ezech. xlix. Ezechiel vidit conſpectum glorie quā oſtendit illi in curru cherubin. Sexti ſunt orationibus vacantes. vt Daniel. Daniel'. ix. adhuc me loquente in orōne ⁊c. Septimi ſūt humiles. vt Jonas Jone. iij. Surrexit Jonas ⁊ abijt in Niniuē iuxta verbum dn̄i. Octaui ſunt hanc vitaꝫ cōtēnentes. vt Dauid. p̄s. Si aūt in potentatibus octoginta āni ⁊c. Noni ſunt peccata punientes. vt Joel. Joelis. ij. Reſiduū erucę comedit locuſta. Decimi ſunt penitētes vt Johes baptiſta. Luce. i. Beatus Hieronymus ampliori ſpiritu pphetie floruit qui tanta ſapientia officiū eccleſiaſticū inſtituit. Cum em̄ olim in eccleſia dei vnuſquiſqꝫ caneret quod volebat. Theodoſiꝰ imperator Damaſum papam rogauit vt alicui viro docto eccleſiaſticū officiū cōmitteret ordinandum Ipſe ergo ſciens Hieronymū in lingua latina. greca. ⁊ hebrea pfectum ⁊ in omi ſcientia ſummū eidē officium predictuꝫ cōmiſit. Hieronymꝰ igitur pſalteriū p ferias diſtinxit. et vnicuiqꝫ ferie nocturnū pprium aſſignauit. ac gloria patri in fine cuiuſlibet pſalmi dicendum inſtituit. Demū epiſtolas ⁊ euangelia p anni circulum decantanda ceteraqꝫ ad officium pertinentia rōnabiliter ordinauit. Miſitqꝫ illud de Bethleem ad ſummū pontificē ⁊ ab eo ⁊ cardinalibus ſuis fuit valde approbatum. ⁊ perpetuo autenticatū. De ſpū prophetie ipſius pꝫ per exēplum de leone quem cum ad officiū aſelli deputaſſet. tandē eo inuento Hieronymꝰ futuroꝝ p̄ſcius fratribus ait. Ite frēs ⁊ venientibꝰ hoſpitibus neceſſaria pparare. qd̄ rei pbauit euentus. vt dicit in legenda.. Et ſic patet.

Quarto venit in me ſpūs

ſapie Aplo'ꝝ. In apl'is em̄ fuit ſapia multiplex Prima eſt tpalium abdicatio ſm̄ illud Niſi q̄s renūciauerit oībus q̄ poſſidet nō poteſt meꝰ eſſe diſcipl'us. Propterea dixit petrꝰ ad ieſum. Math. ix. Ecce nos reliq̄mꝰ oīa et ſecuti ſumꝰ te ⁊c. Secūda eſt mandatoꝝ adimpletio. Joh. viij. Si māſeritis in ſermone meo vere diſcipuli mei eritis ⁊c. Exo. xxxv. c. Quis vr̄m ſapiēs eſt veniat ⁊ faciat qd̄ dn̄s imperauit. Tertia eſt charitatiua dilectio,

Job.xiiij. In hoc cognoſcēt oēs ꝙ mei eſtis di
ſcipuli ſi dilectiōꝫ habueritis adinuicē. Quar
ta eſt mentis illuminatio. Joel.ij. Filij ſyon
exultate q꞉ dedit vobis doctorē iuſticie. ſcilꝫ
ſpm̄ ſanctum. Juxta illud Joh.xiiij. Docebit
vos oīa ⁊ ſuggeret vobis oīa. Quinta
eſt linguarū ꝑfectio. Act.ij. Ceperunt loqui
apl'i varijs linguis ꝓut ſpūſſanctus dabat
eloqui illis. Sexta eſt predicatiōis inflam-
matio. Act.iiij. Adhuc loquente Petro ceci
dit ſpūſſanctus ſup oēs q̇ audiebāt verbū
Septima eſt infirmitatis corroboratio. A
poſtolus. Spūs adiuuat infirmitatē nr̄am
Unde per hunc ſpm̄ apl'i vicerunt dāna re-
rum. cōtumelias verboꝝ. paſſiones corporū
Btūs Hieronimꝰ oīa tp̄alia reliquit. mā
data xp̄i ⁊ conſilia adimpleuit caritate ſuccē
ſus fuit. Unde Augꝰ. in ep'la ad Hieronimū
dicit ſic. Cum hoīem xp̄iana caritate flagrā
tem atqꝫ mihi fidelem amicū fratrē meū ſen
tio. q̇cquid ei conſilioꝝ meoꝝ cogitationūqꝫ
committo. nō homini cōmitto: ſed illi in quo
manet vt talis ſit. Deus em̄ caritas eſt ⁊ qui
manet in caritate in deo manet. hec ille. Etiā
ſpūſſanctus ipſum docuit: multipliciter enīꝫ
didicit. Primo audiendo: q꞉ audiuit dona
tum in grāmatica. Uictorinum in rethorica.
Gregoriū nazanzenū in theologia. Unde in
ep'la ad Heliodoꝝ ipſe dicit ſic. Dum eſſem
iuuenis miro diſcēdi ferebar ardore. nec iux
ta quorūdā preſumptionem ipſe me docui.
Audiendo autēꝫ plus ꝓficimus ꝙ legendo
Et ſuper ep'lam ad Gal. ipſe dicit ſic. Scri-
ptura edificat lecta: ſed magis ꝓdeſt ſi de le
ctis vertaꝛ in voces. Secūdo didicit legēdo
Unde Augꝰ contra Julianū dicit ſic. San-
ctus Hieronimus oēs vel pene oēs qui
ante illū de doctrina ſacra ſcripſerunt. legit.
Et Hieronimꝰ ad Nepotianū dicit ſic. Diui
nas ſcripturas ſepius lege. imo de tuis ma-
nibus ſacra lectio nunꝙ deponaꝛ. Tertio
didicit meditando. pſal. In lege dn̄i medita
bitur die ac nocte. Quarto didicit cōferen-
do. Unde in ep'la ad Aug. dicēs ſic. Triſtes
hoc dictauimꝰ vt mereremur cōplexus tuos
⁊ collatione mutua doceremus aliq̇d vel diſ
ceremꝰ. Quinto didicit abſtinēdo. q꞉ ma-
gnam abſtinentiā faciebat ⁊ corpus ſuū ie-
iunijs macerabat. vt ſic ſpm̄ ſanctū ad erudi
tionē acciperet. ſicut apl'i. Act.i. Etiā lingua
rum perfectionem habuit. ſ. hebree: grece: la-
tine. Inſuper intentus erat predicationi ⁊ ex
hortationi ſacrarum ſcripturarū. Unde ipſe
ait ad Ruſticū monachum. Ama ſcientiaꝫ
ſcripturarum ⁊ carnis vicia non amabis. Et
Augꝰ. ad Hieronimū ſcribēs ait. Ledis em̄
me ſi tacueris errorem meū queꝫ forte inue-
nies in dictis meis ⁊c̄. Et iterum. Nihil equi
deꝫ moleſtius fero in oībus anguſtijs me
is quas patior in difficilimis queſtionibus
meis ꝙ longinquā tue caritatis abſentiam.
cum ſi fieri poſſet quotidie te preſentem ha-
bere vellem. hec ille. Etiam multas aduerſi-
tates perpeſſus eſt. Preterea ſicut apoſto-
li fuerunt cardines mūdi coadiutores xp̄i in
diſpenſatione euangelij. Sic btūs Hieroni-
mus dum eſſet annoꝝ. xxix. in Romana ec-
cleſia cardinalis preſbyter ordinatus eſt. vt
ſummi pontificis eſſet coadiutor ſicut ⁊ fuit
Et ſic patet ⁊c̄.

Quinto venit in me ſpūs

ſapientie occiſoꝝ. i. martyrum. de quibꝰ dicitꝛ
Math.v. Beati qui perſecutionē patiunꝛ ꝓ
pter iuſticiam: q̄m ipſoꝝ eſt regnum celoꝝ.
Btūs Hieronimus paſſus eſt magnam per
ſecutionem. q꞉ cum quorūdaꝫ clericoꝝ ⁊ mo
nachoꝝ vicia reprehenderet ei inſidias para
uerunt ⁊ per veſtem muliebrem ſibi turpiter
illuſerunt. Unde Seuerus ait ſancto Hiero
nimo. Jugis aduerſus malos erat pugna. O-
derunt eū heretici: q꞉ eos impugnare non de
ſinit. Oderunt eū clerici: q꞉ eoꝝ vita inſectaꝛ
⁊ crimina. Iſtas autē perſecutiones ferebat
quadrupliciter. Primo patienter. Unde ipſe
dicit. Maleficum me garriunt. ſed ſcio ad re
gnum celoꝝ peruenire per infamiā ⁊ bonaꝫ
famam. Secūdo gratanter. Unde ait in ep'la
ad aſcellam. Gratias ago deo q꞉ dignus ha
bitus ſum quem oderit mundus. Tertio de
ſideranter. Unde dicebat. Utinam ob domi
ni mei nomen atqꝫ iuſticiam vniuerſa me in
fidelium turba perſequaꝛ. Quarto perſeue
ranter. Unde dicebat. Utinam in obprobri-
um meū ſolidius exurgat hic mūdus tantuꝫ
vt merear a xp̄o laudari. ⁊ ſue pollicitatiōis
ſperare mercedem. Grata itaqꝫ deſiderāda
tēptatio eius. cuius premiū a xp̄o ſperaꝛ in
celo. neqꝫ maledictio grauis eſt que diuina
laude mutaꝛ. hec ille. Ideo autem iſtas per-
ſecutiones tolerabat q꞉ ſciebat verum xp̄ia-
nū iſta pati debere. Unde ad Helyodoꝝ ip
ſe ait. Erras frater erras ſi putas xp̄ianum
vnꝙ ꝑſecutionē nō pati. ⁊ nūc maxime op-
pugnaris ſi te oppugnari nō ſentis. In his
oībus cōfugiebat ad ieſuꝫ ꝑ quē oīa vin

cebat. Unde dicit in ep̄la ad Euſtochiū. Ita ꝙ omī auxilio deſtitutus ad ieſum iacebam pedes rigabam lachrymis. crine tergebam vtilium laboꝝ occupatione ⁊c.

Sexto venit in me ſpūs ſapientie cōfeſſoꝝ. ⁊ precipue doctoꝝ eoꝝ. ſ. qui docēt verbo ⁊ exemplo. Inter doctores eſt quadruplex differentia. Primi ſunt doctores guloſi qui docent virtutes ⁊ abſtinentiam ſolo verbo. Vn̄ ipſe dicit in ep̄la ad Heliodoꝝ. Delicatus magiſter eſt ꝗ pleno ventre de ieiunijs diſputat. Secūdi ſunt doctores formidoloſi qui nouerūt alios animare ad pugnam ipſi tn̄ ad certamen deſcendere formidant. Tertij ſunt doctores delitioſi ꝗ in cruētato milite reprehendūt formidinem ⁊ ignauiā. Unde in ep̄la ad Pammachium dicit ſic. Delicata doctrina eſt pugnāti ictus dictare de muro ⁊ cum ipſe vnguētis delibutus ſit cruentū militē accuſare formidinis. h̄ ille. Quarti ſunt doctores virtuoſi. qui q̄ꝺ alios docēt ſuo exemplo edificant. ſicut xp̄s qui prius cepit facere poſtea docere. Sic beatus Hieronimꝰ xp̄m doctorem iuſticie imitatꝰ eſt. vt nihil ſermone docuerit q̄ꝺ ipſe prius opere nō cōpleuerit. preter cōuerſationē quā ſanctā habuit plura opera cōpoſuit vltra traductionē biblie in qua plurimū deſudauit Etiam circa expoſitionē ſcripturarum informationem moꝝ. deuaſtationem hereticoꝝ aſſidue intentus de numero illoꝝ eſt de quibus dicit. Dan̄. xij. Qui ad iuſticiaꝫ erudiūt plurimos erūt quaſi ſtelle in ppe. eternitates

Septimo venit in me ſpiritus ſapientie. immaculatoꝝ. i. virginū. Vn̄ Luce. xi. dicit. Si oculus tuus fuerit ſimplex totū corpus tuū lucidum erit Ipſe eīn virginitatē ſeruauit illibatā. Quāuis aūt in ep̄la ad Pāmachiū dicat. Virginitatē in celū prefero. nō q̄ꝛ habeo ſed q̄ꝛ magis miror q̄ꝺ nō habeo. Hoc tn̄ in humilitate dixit. Ideo eīn virginitatem ſe habere nō reputabat. q̄ꝛ carnis incentiua ſepe ꝑpeſſus fuerat. Unde in ep̄la ad Ruſticū monachū ait. Ve nobis ꝗ quotiens cōcupiſcimus totiens fornicamus Et cōtra Iouinianū dicit ſic. Illa virginitas hoſtia xp̄i eſt cuiꝰ nec mentem cogitatio. nec carnem libido maculauit. hec ille. Preterea Sapi. vij. dicit. In maliuolam aīam non introibit ſapientia: nec habitabit in corpe ſubdito peccatis. Quaꝫ ſapientiā nobis preſta re digneť ieſus xp̄s. Amen.

In feſto ſancti Franciſci confeſſoris. Sermo. lvi.

In chriſto ieſu valet nova creatura. Gal. vi. ⁊ in ep̄la preſentis ſolēnitatis. Gregorius omelia q̄rta ſuper iſto verbo dicit ſic. Nō eſt magni meritis ſi q̄d foris erga nos agatur in corpore: ſed magnopere penſandū eſt quid agať in mente. Nam preſentē mundū deſpicere. tranſitoria nō amare. mentem medullitus in humilitate deo ⁊ ꝓximo ſubſternere. contra illatas contumelias patientiam ſeruare. cuſtodita patientia dolore malicie a corde replere. egenis ꝓpria tribuere. aliena minime ambire. amicum in deo diligere. propter deum ⁊ eos qui inimici ſunt amare. de afflictione ꝓximi lugere. de morte eius ꝗ inimicus eſt non exultare. hec eſt noua creatura in xp̄o ieſu. hec ille. Super quo talem moueo queſtionē. vtrum btūs Franciſcus ꝑ voluntariam abdicationē temporalis poſſeſſionis adeptus fuerit ſummā perfectionē xp̄iane religionis. Ad iſtam q̄onem reſpondent tres doctores noui teſtamēti. Primus eſt btūs Greg. iiij. moraliū dicens ſic. Sunt nōnulli iuſtoꝝ qui ad cōprehendenduꝫ culmen perfectionis accincti. dum meliora ⁊ altiora appetunt interius cūcta derelinquūt exterius Secundus eſt btūs Hieronimus in ep̄la ad Paulinū dicens ſic. Socrates ille thebanus homo quōdaꝫ ditiſſimus cū ad philoſophandū athenas pergeret. magni auri pondꝰ abiecit. nec putauit ſe poſſe ſimul diuitias ⁊ v̄tutes poſſidere. Tu ꝙ xp̄icola nudū xp̄ꝫ nudꝰ ſequere. Tertiꝰ eſt btūs Thomas ſecūda ſecūde q. clxxxvi. arti. iij. dicens ſic. Duplex eſt beatitudo ſiue felicitas. Una perfecta quā expectamus in futura vita. Alia aūt impfecta ſm̄ quam aliqui dicunť in hac vita beati. Preſentis autem vite felicitas eſt duplex. Una quidem ſm̄ vitam actiuam. Alia vero ſm̄ vitam contemplatiuā vt patet per Ph̄m. x. ethicoꝝ. Ad felicitatem ergo vite actiue que cōſiſtit in exterioribus operationibus diuitie inſtrumētaliter coadiuuāt. quia vt ph̄s dicit. i. Ethi. Multa operamur per amicos per diuitias ⁊ ciuilē potentiā. ſicut per quedā organa. Ad felicitateꝫ aūt ꝯtemplatiue vite nō multū operanť ſed magis impediunt. inquantū ſua ſollicitudine impediūt animi quietem que maxime neceſſaria eſt conť

planti. ⁊ hoc eſt qđ phus dicit. x. Ethicorum. Nã ad actiones multis opus eſt: contemplãti vero nulla talium, ſ. exteriorum bonorum aut operationū neceſſitas: ſed impedimenta ſunt ad ſpeculationem. Ad futuram vero beatitudinem ordinat᷑ aliquis per caritatem. ⁊ qꝛ voluntaria paupertas eſt efficat exercitiū perueniendi ad perfectam caritatem. Ideo multum valet ad celeſtem beatitudinem cõſequendã. Unde ⁊ dñs Math. xix. dicit. Uade ⁊ vende oĩa que habes ⁊ da pauperibꝰ ⁊ habebis theſaurum in celo. Diuitie autem habite per ſe quidem nate ſunt perfectionẽ caritatis impedire principaliter alliciendo animū ⁊ diſtrahendo. Unde dicitur Mat. xiij. ꝙ ſollicitudo ſeculi ⁊ fallacia diuitiarum ſuffocat verbum dei, quia vt Gregori. dicit. Dum bonum deſiderium ad cor intrare non ſinunt. quaſi aditũ flatus vitalis vetant. et ideo difficile eſt caritatem inter diuitias conſeruare. Unde dicit Math. xix. Nã diues difficile intrabit in regnum celorũ. qđ quidem intelligendum eſt de eo qui actu habet diuitias. Nam de eo qui affectum in diuitijs ponit dicit hoc eſſe impoſſibile. ſm expoſitionẽ Cryſoſto. cum ſubdit. Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire ꝙ̃ diuitem intrare in regnum celorum. Et ideo non ſimpliciter dicitur diues eſſe beatus: ſed qui inuẽtus eſt ſine macula. Eccleſ. xxxi. Et hoc quia rẽ difficilẽ fecit. Unde ſubditur. Quis eſt hic ⁊ laudabimus eum? Fecit enim miracula in vita ſua. vt ſcilicet inter diuitias poſitus diuitias non amaret. Abrenunciatio autem propriarum diuitiarum comparatur ad elemoſinarum largitionẽ. ſicut vniuerſale ad particulare. ⁊ holocauſtum ad ſacrificiū. Unn̄ Greg. dicit ſuper Ezech. ꝙ illi qui ex poſſeſſis rebus ſubſidia egentibus ſubminiſtrãt in bonis q̃ faciunt ſacrificiū offerũt: qꝛ aliquid deo imolant ⁊ aliquid ſibi ſeruant. Qui vero nihil ſibi reſeruãt offerũt holocauſtū qđ eſt maius ſacrificio. Unde Hieroñ. cõtra vigilantiū dicit. ꝙ autẽ aſſerit eos melius facere q̃ vtunt᷑ rebus ſuis. ⁊ paulatim fructus poſſeſſionum pauperibus diuidunt: non a me ſed a deo reſpondetur. ſi vis perfectus eſſe ⁊c̄. Et poſtea ſubdit. Iſte quem tu laudas ſecundus ⁊ tertius gradus eſt quem ⁊ nos recipimus, dummodo ſciamus prima ſecundis ⁊ tertijs pferenda. ⁊ ideo ad excludendū errorẽ vigilãtij Dicit᷑ in libro de eccl̄iaſticis dogmatibꝰ. Bonū eſt facultates cum diſpenſatione pauperibus erogare. melius eſt p intentione ſequẽdi dñm inſimul donare. ⁊ abſolutum ſollicitudine egere cum chriſto. hec Thomas. Beatus Franciſcus pnoſcens ꝙ ſtatus religionis eſt quoddã exercitiū ⁊ diſciplina per quã peruenit᷑ ad perfectionem caritatis. ad qđ q̃dem neceſſariū eſt ꝙ aliquis affectum ſuum totaliter abſtrahat a rebus mūdanis. Dicit em̄ Auguſti. libro confeſ. ad deum loquens. Minus te amat qui tecum aliquid amat: qđ non propter te amat. Unde ad perfectionem caritatis acquirendam primum fundamentum eſt voluntaria paupertas. vt aliquid abſq̃ proprio viuat. Propterea ipſe abdicatis oĩbus lucris ⁊ cupiditatibus terrenis chriſtū ſequutus eſt. ⁊ deponendo veterẽ hoĩem cū actibus ſuis induit nouũ hoĩem qui ſm deū creatus eſt. Ideo ipſe in xp̄o ieſu eſt per ſui cõuerſionem noua creatura.

In xp̄o ieſu valet noua creatura,
- Filiationis,
- Regenerationis,
- Aſſimilationis.
- Nunciationis.
- Confeſſionis.
- Imitationis.
- Sanctificationis.
- Caſtificationis.
- Uiſitationis.
- Sublimationis.

Primo in chriſto ieſu valet noua creatura. i. btūs Frãciſcus rõne filiatiõis. Un̄ Apoc. i. dr̄. Uidi ſimilẽ filio hoĩs ⁊ iſte eſt btūs Frãciſcus q̇ eſt filiꝰ dei p adoptionẽ. Filiatio em̄ adoptiõis eſt q̄dã ſilitudo naturalis filiatiõis. Filiꝰ aũt dei naturalr̄ pcedit vt verbū intellectuale vnū cū ipſo pr̄e exñs. huic aũt v̄bo p̄t aliq̇s aſſimilari q̄ttuor modis. Primo ſm rõnẽ forme nõ aũt ſm itellectualẽ ipſiꝰ. ſicut forma domꝰ exteriꝰ cõſtitute aſſimilat᷑ v̄bo mẽtali artificiſ ſm ſpẽs forme non aũt ſm intellectualẽ. qꝛ forma domus in materia nõ ẽ intellectual᷑. ſicut erat ĩ mẽte artificis. ⁊ hͦ mõ q̄libet creatura aſſimilat᷑ v̄bo eterno cū ſit fctã p verbū. Secūdo aſſimilat᷑ creatura v̄bo eterno nõ ſolū ſm rõnẽ forme: ſꝫ et̄ ſm intellectualẽ ipſiꝰ. ſicͭ ſciã q̄ fit in mẽte diſcipuli aſſimilat᷑ v̄bo qđ ẽ in mẽte mgr̄i. ⁊ hͦ modo creatura rõnalis etiã ſm ſuã naturã aſſimulat᷑ verbo dei. Tertio mõ aſſimilatur creatura verbo eterno ſm vnitatem quam habet ad patrem, qđ quidem fit

per grām ꝛ charitatem. Vñ dñs orat Joh. xvij. Sint vnū in nobis ſicut ꝛ nos vnū ſumꝰ Et talis aſſimilatio ꝯuenit ſolū habenti charitatem. Eph. i. Predeſtinauit nos in adoptionem filioꝝ dei. Quarto mō aſſimilatur creatura vbo eterno ſm participationē eterne hereditatis inq̄ntū ex bonitate dei admittitur ad participationem ſuoꝝ bonoꝝ. i. beatitudinis diuine que cōſiſtit in fruitione dei: p quā ipe deus beatus eſt: ꝛ p ſeipm diues inquātum. ſ ſeipſo fruitur. hec aūt dicit hereditas alicuius ex quo ipe eſt diues. ꝛ ideo inquātum deus ex ſua bonitate admittit homines ad beatitudinis hereditatem dicit eos adoptare. Ro. viij. Si filij ꝛ heredes: heredes quidē dei coheredes aūt xpi. Nō autem pticipamus gl'iam xpi: niſi priꝰ cōformemur illi in paſſiōe. Vñ ſubditur Si cū cōpatimur vt ꝛ ſimul glorificemur. Sicut etiam ipſe dicit Luce vlti. Sic oportuit xpm pati ꝛ ita intrare in gl'iam ſuā. ꝛ loquitur de fidelibꝰ admiſſis ad participationem gl'ie ſue qui pmo paſſioni ſue aſſimilantur. Gal. iiij. Miſit deꝰ filium ſuū. vt adoptionē filioꝝ dei reciperemus. Et quia vnūquodqꝫ perfectum eſt qñ finem coniungit ſuo pncipio. Eccleſia xpi in ſui pncipio habuit xpm paſſum. ita in fine ipſius habuit btm̄ Franciſcū crucifixum. ꝛ in h̄ aſſimilatur filio homīs. Et ſicut xpus ſubiecit ſibi mundū p ſignū crucis in quo pependit. vbi quādoqꝫ vulneribus exceptis diaboli ptātem cōfregit. Sic beatus Frāciſcus ſignū crucis maxima charitate dilexit. Eſa. xi. Leuabit ſignū in nationes ꝛ ꝯgregabit pfugos iſrael ꝛ diſperſos iuda cōgregabit a q̄tuor plagis terre. Quia em̄ memoria dñice paſſionis tradita erat obliuioni vt illā innouaret in cordibus oīm. ideo ſemper ferebat crucem in manu. Juxta illud Ecc. xxxvij. Innoua ſigna īmuta mirabilia. Cū em̄ inueterata eſſent ſigna xpi apud ignaros expediebat vt btūs Franciſcus ea innouaret cui dictū eſt a dño. Cant. viij. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuū: ꝛ vt ſignaculū ſup brachiū tuū. Innouauit aūt ſignū crucis quadrupl'r.

Primo ex ptectione. Nā viſus eſt muniriꝰ duobus enſibus in modū crucis. Jta ꝙ diabolus in cor ſuū non poterat aſcendere nec a ſuperiori p aliquā vanā ſpem. nec ab inferiori p vanū timorē nec a dextris p iordinatā leticiam: nec a ſiniſtris per inordinatam triſticiam ſeu dolorē. Etiā ſi diabolus volebat in ipſum intrare a ſuperiori per fraudulentiam ibi incidebatur enſe ſapīe. Si ab inferiori per cōcupiſcentiā. ibi incidebatur enſe caſtitatis ꝛ cōtinentie. Si a dextris per pſperitatem ꝛ auariciā ibi incidebatur enſe largitatis ꝛ temperātie. Si a ſiniſtris per aduerſitatem ꝛ impatientiam. ibi incidebatur enſe magnanimitatis ꝛ patientie. Secundo ex inductione. Quidam em̄ ex diuina reuelatione vidit crucē aureā ex ore ſancti Franciſci pcedentem cuius ſummitas celū tangebat. pter qd̄ angeli inducebant in magnā admirationē. pfunditas eius penetrabat terram. pter qd̄ demones inducebant in magnam cōfuſionem. Brachiū dextrū ptendebatur ad auſtrum pter qd̄ fideles in dei amore feruentes: inducebantur ad deuotionem. Brachium ſiniſtrū ptendebatur ad aq̄lonē. pter qd̄ peccatores in dei amore frigidi inducebantur ad cōuerſationem. Tertio extinctione. Quidam em̄ vidit in fronte ſancti Frāciſci ſignū thau. coloꝝ varietate diſtinctum. qd̄ eius frontem miro venuſtabat ornatu. Hoc ſigno litteras ſigillabat. Etiam hoc ſigno peccata remittebat. ꝛ infirmos ſanabat. Unde quidam cū baculo figurā thau in ſe habente apoſtema fregit ꝛ ſanatꝰ fuit.

Quarto ex benedictione. Cum em̄ quadā vice a capitulo ꝓuinciali corporaliter defuiſſet. viſus ē a quodam in ſpiritu ibi cōſiſtere ꝛ in modum crucis fratres benedicere. Inſuper appropinquante hora mortis eius ī modum crucis manibus cancellatis fratres benedixit. ſicut Jacob cancellatis manibus benedixit filios Joſeph. vt habet Gen̄. xlviij. Immutauit autē mirabilia paſſionis xpi ex impreſſione vulnerū xpi in corpus eiꝰ. Unde ipſe dicit Gal. vi. Ego ſtigmata dñi ieſu in corpore meo porto. Huius autē impreſſionis ſtigmatum cauſa fuit quadruplex.

Prima vehemens imaginatio patet. Nam Hiero in glo. Gen̄. xxx ca. dicit. Qz quedam mulier ethiopem peperit pter viſionē cuiuſdam imaginis q̄ in camera ſua erat. Simil'r phus li. de aīalibus dicit ꝙ cū quedam gallina viciſſet gallum ex imaginatione victorie criſta ꝛ calcaria ſūt ei exorta. Beatꝰ Frāciſcꝰ in viſiōe qua vidit ſeraphin ſex alas hñtem ꝛ inter alas effigiē hoīs crucifixi tam forti imaginatione motus eſt ꝙ vulnera paſſiōis xpi in ipm impreſſa ſunt. Scd̄a vehemēs compaſſio. Amor em̄ dñice paſſionis accendit tam fortiter cor ſancti Frāciſci. vt cū de illa cogitaret ex compaſſione totus liquefieret

⁊ vix a lachrymis contineret. Jdeo in carne
ſua mirabilia fecit. Prouerb. vi. Nunq̄d pōt
homo abſcondere ignem in ſinu ſuo: ⁊ veſti-
menta eius nō ardeant? Unde ex dextro la-
tere eius tanꝙ lancea trāſfixo: ſepe ſanguis
exibat qui tunicā ⁊ femoralia ipſiꝰ reſperge
bat. Alias em̄ ſanguinē nō emiſiſſet ſi vera
ſtigmata nō habuiſſet. Tertia vehemēs ad
miratio. Auguſtinꝰ cōtra Julianum dicit. ꝙ
oues Jacob ex quadam admiratione virga
rum fetus varios cōcipiebant. Btūs Fran-
ciſcus vidēdo ſeraphin crucifixū admiratio-
ne ⁊ ſtupore nimio replebatur. vñ dolor ſen-
ſibilis in eo cauſabatur. Cum em̄ quidā frat̄
eius ſcapulas cōfricaret vulnus lateris teti-
git. ad cuius tactū p̄ dolore fortiter clamauit
. Quarta vehemens meditatio. Ecc̄. xij. Fre
quens meditatio carnis afflictio eſt. p̄s. Jn
meditatōe mea exardeſcet ignis. Btūs Frā
ciſcus xp̄i paſſionē meditari non ceſſabat.
Deutero. vi. Meditabaris ſedens in domo
tua. ideo ſtigmata paſſionis xp̄i ſibi impreſ-
ſa ſunt. vt pꝫ ex multoꝝ fideliū atteſtatione:
qui tam in vita ꝙ in morte illa viderūt ⁊ te-
tigerunt ⁊ oſculati ſunt. Papa Greg. certifi-
catus fuit. clericus dubitās in manu ſua vul
nus ſenſit miles deuotꝰ letalit̄ ſauciatꝰ eſt ⁊c̄.

Secūdo in xp̄o Jeſu valet

noua creatura. i. btūs Frāciſcus rōne regene
rationis. Eſt em̄ differentia inter filiū dei na
turalē. ⁊ filiū dei adoptiuū. Filius em̄ dei na
turalis eſt genitus nō factus. filius aūt ado-
ptiuus eſt factus. ſm illud Joh. i. Dedit eis
poteſtatē filios dei fieri. Dicit̄ tñ q̄n q̄ꝫ filius
adoptiuus eſſe genitus ꝓpter ſpūalem rege
nerationē q̄ eſt gratuita nō naturalis. Jaco.
i. Uoluntarie genuit nos verbo veritatis. Et
hylarius dicit ſuꝑ Math. ꝙ ſuꝑ Jeſum ba-
ptizatuꝫ deſcendit ſpūſſanctus. ⁊ vox patris
audita eſt dicentis. Hic eſt filius meus dile-
ctus. vt ex his q̄ cōſūmabātur in xp̄o. cogno
ſceremus poſt aque lauacrū ⁊ de celeſtibus
ꝑtibus ſanctū ī nos ſpūm aduolare. ⁊ paterne
vocis adoptione dei filios fieri. hec ille. Per
baptiſmū aūt nō ſolum efficimur filij dei: ſed
etiā in numero ſanctoꝝ angeloꝝ cōputamur
q̄ et ipſi filij dei dicūtur. Job. xxxviij. Ubi e-
ras cū me laudarēt aſtra matutina ⁊ iubila-
rent filij dei ꝓpterea ſicut xp̄s ante p̄mū ad
uentū ſuū q̄ fuit mīe p̄miſit angelū. ſ. Johā-
nem baptiſtam. ſic ante ſecūduꝫ aduentum
ſuū. ſ. iuſticie p̄miſit alterū angelū. ſ. ſcm̄ Frā
ciſcum. De quo Apoc. vij. dicit̄. Uidi alterū
angelum aſcendentē ab ortu ſolis habentem
ſignū dei viui. Jſte angelus fuit btūs Fran-
ciſcus q̄ habuit quattuor excellentes ꝓprieta
tes angeli De q̄bus p̄s. dicit. Qui facit ange
los ſuos ſpūs ⁊ miniſtros ſuos ignem vren
tem. Prima ꝓprietas angeli eſt obediētie
velocitas. Jdeo dicit angelos ſuos. i. nūcios
Beatus Franciſcus habuit obediētie prōp-
titudinem. vt patet in executione mandatoꝝ
q̄ deus precepit ſibi que fuerunt quattuor.

Primo vt aduerſa letanter ſuſciperet. ⁊ iſta
letāter ſuſcepit quia mallebat de ſe audire vi
tuperiū ꝙ laudis p̄conium. Et cum pueri poſt
eum currerent ⁊ lutū ꝓijcerent. ipſe ſemꝑ ad
omīa patiens fuit. p̄s. Obprobria exprobrā
tium tibi ceciderunt ſuꝑ me. Secūdo vt ſe
ipſum cōtēneret: dicens. Franciſce amara ꝓ
dulcibus ſume. ⁊ teipſum contēne ſi me cu-
pis agnoſcere. ⁊ hoc impleuit. q2 ſe peccatorē
maximū reputauit. Unde fratri interrogan
ti quā de ſe opinionē haberet. Reſpondit. vi
deor mihi maximus peccator. i. Thimo. i. ca.
Xp̄us venit in hunc mundū peccatores ſal-
uos facere quoꝝ primꝰ ego ſum. Tertio vt
ſuam eccleſiam repararet: dicens. Franciſce
vade repara domū meā ⁊ ipſe verbo ⁊ exē-
plo ⁊ opere compleuit. i. Thimo. iij. Scias q̄-
modo oportet te in domo dei conuerſari.

Quarto vt in deo tm̄ ⁊ non in alio ſperaret
dicens. Quis poteſt tibi melius facere. dñs
an ſeruꝰ. diues an pauper? Et ipſe oēm ſpeꝫ
ſuam poſuit in deo: dicens illud p̄s. Jacta co
gitatum tuum in domino ⁊ ipſe te enutriet.

Secūda ꝓprietas angeli ē eſſentie puritas .2.
Tanta fuit puritas corporis beati Franciſci
vt oīa q̄ in ipſo ſunt ſancta fuerunt. Mat. vi.
Si oculus tuus fuerit ſimplex totuꝫ corpus
tuū lucidū erit. vt pꝫ in ſingulis partibꝰ eius.

Capilli eius fuerunt ſancti. quia cū domꝰ
cuiuſdam rueret. ille accepit modicū de capil
lis ſancti Frāciſci ⁊ in ſciſſuras poſuit ⁊ do-
mus firma ꝑmanſit. quaꝫ nimirū ſancti viri
capillꝰ fragilis ſtabiliuit. Oculi eiꝰ fuerunt
ſancti. a q̄bus deuotas lachrymas emiſit taꝫ
aſſiduas vt infirmitatem incurreret oculoꝝ.
Cūq̄ꝫ moneretur vt ſibi a fletu parceret. Re
ſpondebat. Non eſt ob amorē luminis quod
cōe habemꝰ cū viſis expellenda interne viſi-
tatio lucis. Aures eius fuerunt ſancte. q̄ vo
cem diuinā audiuerunt: vt dictū eſt. ⁊ angeli-
cam iubilationeꝫ. Cū em̄ ſemel egrotaret an
geli ſibi dulciſſimū edidere concentū. ex qua

iubilatione aīa eius gauiſa fuit. ⁊ corpus ſanatum. Os eius ſanctum fuit. quia verba q̄ ex ore ipſius ꝓcedebāt tante virtutis fuerūt ꝙ ſi queꝫ benedicebat erat benedictus. vt pꝫ in illo qui vxorem ſuā a ſalubri ꝓpoſito impediebat cui vir ſanctus ſuam benedictionē miſit dicens. Fili nunc tempus eſt miſericordie poſtea equitatis. Ad quod verbū ille fuit ꝓtinus imutatus. Saliua eius ſancta fuit. qꝛ cum quedam puella fuiſſet lumine oculoꝝ p̄uata ⁊ vir dei de ſputo ſuo eius oculos liniuiſſet. mox fuit curata. Manus eius ſancte fuerunt: q̄ fuerunt xp̄i ſtigmatibus cōſecrate ita ꝙ ea q̄ tangebat ſancta erant. Sepe eniꝫ panis ab eo tactus infirmos comedētes ſanabat. Vngues eius ſancti fuerunt. Cum em̄ q̄dam frater temptaret de vnguibus viri dei quos habere cupiebat. ille in ſpiritu h̄ cognoſcens dixit ei. Veni fili p̄cide vngues meos. Ille autē cū leticia iuſſa complens ꝑ reliquijs ipſas p̄ciſuras ſeruauit. ⁊ tēptatione omni fugata cōſolationem multā recepit

Scriptura eius ſancta fuit. Cū em̄ quidam frater temptaretur cogitauit ꝙ ſi de ſcriptura patris ſancti haberet oēm tēptationeꝫ vinceret. Qð ille in ſpū recognoſcens vocato illo fratre quaſdam laudes dei in cedula ſcripſit. ſibiqꝫ dedit. vnde om̄is tēptatio euanuit.

Pedes eius ſancti fuerunt. qꝛ xp̄i ſtigmatibus cōſecrati. Cū em̄ oues ⁊ boues in prouincia reatina peſtis cōſumeret. quidā aſpergens illa aīalia aqua quā ex lotione peduꝫ eiꝰ ſeruauerat mox oīs illa peſtilentia fugata fuit. Cor eius ſanctum fuit. vtpote laterali vulnere xp̄i dedicatum ab omni labe peccata nitidum. Chorda eius ſancta fuit. Cū. n. in carne ſua motus aliquis cōcupiſcentie inſurgeret. ille caſtitatis amator chorda ſe fortiſſime verberabat dicens. Eya frater aſine: ſic decet te manere: ſic ſubire flagellum. Vnde cū quidam chordam qua vir dei fuerat accinctus cū deuotione ſeruaret. eam ſepe in aquam intingebat. ⁊ oēs infirmi de aqua illa potantes ſanabantur.

3 Tertia ꝓprietas angeli eſt magna humilitas. ideo dicit ⁊ miniſtros ſuos. Fuerūt em̄ in beato Franciſco q̄ttuor gradus humilitatis. Primus fuit laudes hoīm fugere. Nam cuidam fratri precepit vt cū populus ipſum laudaret: ipſe in euꝫ verba vilitatis inferret. Secūdus fuit de ſe ſemper timere. Vt cum a populo beatificaretur dicebat. Nolite me laudare tanꝙ ſecurū. adhuc filios ⁊ filias habere poſſum rediens ad ſeculuꝫ nemo laudandꝰ eſt cuiꝰ incertꝰ eſt exitus. Tertius eſt inferioribꝰ obedire. magis em̄ volebat ſubeſſe ꝙ preeſſe. Vñ cū eſſet generalis ceſſit officio ⁊ guardiani voluntati parebat. Et ſocio cū quo ire ſolitus fuerat obedientiam ꝓmittebat. Quartus fuit obprobria hoīm ſpernere. Unde cū tp̄e vernali indutus pāniculis orōni tremēs inſiſtere. dixit ei quidā vt de ſuo ſudore vnā ſibi nūmatam venderet. Ille rn̄dit. Nō tibi ſed dño meo vendo.

Quarta ꝓprietas angeli ē feruens charitas. 4 Ideo dicit ignēꝫ vrentē. Charitas. n. beati Franciſci fuit in feruenti orōne ad deū cuius feruor apparuit in quattuor.

Primo in peccatoꝝ remiſſione cū quadam die orās peccata ſua defleret. a ſpūſancto certificationē accepit ꝙ dñs pctā ſibi ſua remiſerat. Secūdo in ſubita mutatione. Cū em̄ quadam die ꝓ quodam abbate inſtantiꝰ oraret ſubito tantā ille ſenſit mutationē ⁊ mentis dulcedineꝫ: q̄ꝑtam in vita ſua nūꝙ fuerat expertus. Tertio in aſſidua contemplatiōe. qꝛ Jeſum toto corde tota virtute cōtemplās celū inſpiciens terrā videre dedignabatur dicens Oculi mei ſemꝑ ad dñm: qm̄ ipſe euellet de la. pe. meos ⁊c. Quarto in diaboli confuſione. Cū em̄ ciuitatē Aſſiſij ⁊ totā illā regionem draco videret abſorbere: vir dei orauit ⁊ ſtatim euanuit. Et ſic patet ⁊c.

Tertio in xp̄o Jeſu valet

noua creatura. i. btūs Franciſcꝰ rōne Aſſimilationis. ſm̄ quā dignitates atqꝫ ꝑfectiones ſanctoꝝ patriarcharū excellentiſſime in ſe habuit. vt patebit. Adam ex innocentia. de q̄ dicitur Gen̄ .j. Faciamus hoīem ad imaginem ⁊ ſimilitudinē nr̄am: ⁊ pſit piſcibus maris ⁊ volatilibus celi. Cui data fuit pro ſocia volūtaria pauꝑtas. qn̄ dictū eſt ei. De ligno ſcientie boni ⁊ mali ne comedas: ſicut p̄mo angelo data fuit pro ſocia vera humilitas.

Ordo em̄ diuine ꝓuidentie hoc exigit vt ſēper inferiora ꝑ ſuperiora gubernent. Unde cū homo ſit ſuꝑ cetera aīalia. vtpote ad imaginem dei factus ꝯuenienter eius gubernationi cūcta aīalia ſubdūtur. Qð aūt ex cupiditate paupertatem reliquit ideo grām innocentie amiſit. Btūs Franciſcꝰ hāc innocētiam ꝑ voluntariam pauꝑtatem xp̄m ſequens recuperauit. Patet qꝛ in ſtatu innocentie ante inobedientiā hoīs nihil ei repugnabat qð naturaliter deberet ei eſſe ſubiectum. Oīa aūt aīalia naturalit ſunt hoī ſubiecta. ſed inobe-

dientia eoꝝ ad hoīem ſubſecuta eſt in penaꝫ
eius. Unde vocē hoīs fugiunt ſe contractari
nō pmittūt. ⁊ viſo hoīe a cantu deſiſtūt ⁊ ſe
ua atq3 nociua homini fiūt. Btō aūt Franci
ſco obediebāt q: ⁊ vocata veniebant. ⁊ ſe ab
ipſo tangi pmittebant. ⁊ iuſſa cantabāt ⁊ iuſ
ſa ſubticebant. ⁊ ſilueſtria māſuefiebant. vt
habetur plene in legenda. Unde obedientia
aīalium ad btm̄ Franciſcū nō fuit leuitatis
in viro dei. ſed exemplar puritatis primi hoīs
in ſtatu innocētie. vt p3 ⁊c. Abel ex hoſtia.
Heb. xi. Fide plurimā hoſtiā Abel q̄ Cayn
obtulit deo p quā teſtimoniū ɔſequut⁹ eſt eē
iuſtus. teſtimoniū phibente munerib⁹ ei⁹ deo
Nam ignis de celo deſcendebat ⁊ hoſtiā cō
ſumebat. Btūs Franciſcus oīa ſua in repa
ratione eccleſiarū xpī diſtribuit. ſ. ſcti Damia
ni. ſancti petri ⁊ ſancte Marie de angelis in
portiūcula quā ſumme dilexit: in qua virtuo
ſe pfecit. Quidā vir ſanctus vidit innūeros
hoīes cecitate percuſſos facie in celū directa ⁊
genibus flexis in hui⁹ eccleſie ſtare circuitu.
q̄ omēs eleuatis manibus lachrymantes a
deo petebāt mīam ⁊ lumē. Et ecce vehemēs
de celo ſplendor aduenit ſe per omēs diffun
dens ⁊ grām largiens. Noe ex multiplica
tione genuit eīm tres filios quos in archā in
duxit a qbus genus humanū eſt multiplica
tum. vt dicit Gen. ix. Btūs Frāciſcus in ar
cham eccleſie tres ſanctiſſimos ordines in
choauit. ſ. fratrū minoꝝ. dñarum incluſarū. et
fratrū de pnīa. ⁊ ab his multiplicat⁹ eſt nume
rus ſaluandoꝝ in celeſti glīa. Abrahaā ex
pmiſſione q̄ patrē patriā ⁊ cognationē dere
liquit. vt benedictionē hereditate poſſideret.
filiū grā genuit q̄ in gentē magnā creuit. Be
atus Franciſcus oēm paternā hereditatem
reſpuit. Cōuocatus eīm ante epm Aſſiſij de
poſitis oībus veſtimētis ⁊ femoralibus cete
riſq3 tpalibus. reſtituit ea patri. ſolo cilicio q̄
vtebatur ſibi reſeruato dicens. Uſq3 nunc te
vocaui patrē in terris. amodo aūt ſecurus di
cam. pr noſter q̄ es in celis. penes queꝫ oēm
theſaurū repoſui. ⁊ oēm ſpem collocaui. ⁊ ci
uitate relicta ſecurus ⁊ liber ſecretū ſolitudi
nis petijt. ſolus ⁊ ſilens. Iſaac ex imolatio
ne cui ſacrm̄ crucis xpī reuelatum eſt qñ pat
ei⁹ in mōte ipm immolare voluit. Gen. xxij.
Btūs Franciſcus certificat⁹ fuit a dño Jeſu
xpō ſex vicibus de eo qd ſibi dixerat in pma
viſione. ſ. q dux in militia xpī futurus armis
celeſtibus ⁊ ſigno crucis decoraretur. Pri
mo in pncipio ſue cōuerſionis: qñ xpus ſibi
apparuit ⁊ cōpaſſiui gladio doloris menteꝫ
eius tranſfixit. Luce. ij. Tuam ipſius aīam p
tranſibit gladius. Secūdo qñ audiuit cruci
fixum ei dicentem. Uade repara domū meā.
Tertio qñ frater Silueſter vidit crucē aure
am ex ipſius ore pcedentē. Quarto qñ fra
ter Pacificus vidit gladios in modū crucis
viſcera viri dei tranſfigentes. Quinto quā
do frater Monaldus vidit virū dei ſm figu
ram crucis in aere ſubleuatū. Sexto quan
do in monte aluerne frater Illumiatus con
ſpexit ſeraphin in modū crucifixi viro dei ſti
gmata impreſſiſſe: vt xpi crucē pprijs hume
ris baiularet. et ardenter pdicaret. Jacob
ex benedictiōe q̄. xij. filios velut patriarchas
genuit. quos etiam in fine vite ſue benedixit.
Gen. xlix. Btūs Franciſcus verus ſupplan
tator mūdi nouā xpo religionē inchoās duo
decim fres tanq̄ duodeci patriarchas a deo
miſſos ſecuꝫ aſſumpſit. quoꝝ noīa ſunt hec.
Petrus cathanij. Egidius. Sabatin⁹. Mo
ricus. Pacificus. Leo. Silueſter. Ruffinus.
Johānes de ſctō cōſtantino. Bernardus de
viridante. Guilhelmus anglicus. Maſi⁹ de
marignano. Per iſtos eniꝫ vite ſanctitate ⁊
exemplo ac regimine ordo iſte floruit. Jo
ſeph ex interpretatione qui vitē cū trib⁹ ppa
ginibus florere interpretatus eſt. Gen. xl. c.
Beat⁹ Franciſcus tanq̄ vitis fructificauit.
Ecc. xxiiij. Ego quaſi vitis fructificaui ſuaui
tatem odoris. ſ. ſancte vite. ⁊ flores mei. ſ. do
ctrine euangelice pduxerunt fructum hono
ris ⁊ honeſtatis. Hec vitis. ſ. btūs Franciſc⁹
in pmo ordine pduxit tres ppagines. ſ. ſan
ctum Anthoniū de padua. ſanctū Lodouicū
epm. ⁊ ſctm̄ Bernardum de qntaualle. In
ſecundo ordine pduxit tres ppagines. ſ. ſan
ctam Claram. ſanctam Agnetam filiā Oter
chi regis Boemie. ⁊ ſanctam Salome de do
mo regis Polonie. In tertio ordīe pduxit
tres ppagines. ſ. btm̄ petrū pectinariū de Se
nis. beatū Lucenſem de podio bonizi. ⁊ ſan
ctum Eleazarū. In hoc tertio ordine quo ad
dñas pduxit. ſ. ſanctaꝫ Eleſabeth filiā regis
Ungarie. beatam Emilianam de florentia. ⁊
beatam Michelinam de penſauro. vt p3 ⁊c.
Beniamin ex electione. Nam beatus Frā
ciſcus recte comparatur Beniamin propter
decē ſingularia. Primo in ortu Beniamin
mater eius emoritur. Gen. xxxv. Sic in ortu
conuerſionis beati Franciſci mater omnis
carnalitatis extinguitur. Secundo Benia
min diuerſum a patre ⁊ matre nomē imponi

tur. Unde mater non vocauit eum Benia-
min: ſed filiū doloris, pater vero vocauit eū
Beniamin i. filium dextre. Gen̄. xxxv. In be
ato Franciſco fuit maxima obſeruantia pe-
nitentie ⁊ auſteritas vite: tamen faciūt in ce
lis filiū dextre. licet hic videat̄ dolorē ingere
re. Tertio Beniamin. i. minim⁹ ⁊ paruulus
Gen̄. xlij. In btō Franciſco fuit ſumma hu-
militas: non autē de numero eoꝝ de quibus
Bernardus dicit. Quidam volūt eſſe humi-
les ſine deſpectu pauperes ſine defectu. bene
induti ſine ſolicitudine. bene paſti delicate ſi
ne labore. alijs adulantes. alijs detrahentes
mordaces vt canes. doloſi vt vulpes. ſuperbi
vt leones. intrinſecus vt lupi rapaces. mellis
dulcedinem. i. inanis glīe ⁊ latentis laſciuie
ſugentes vt vrſi. q̄ volunt eſſe ſine auctori-
tate iudices. ſine viſu teſtes poſtremo falſi ac
cuſatores. ⁊ ideo veritate carentes. Hec ille.
Quarto Bēiamin a patre tenerius diligit̄.
Gen̄. xlix. ⁊ beatū Franciſcū tenerius dilexit
ieſus xp̄s. vt pꝫ ex impreſſione ſtigmatum.
Quinto Beniamin in egyptū ſed non ſine
cuſtodia iude ingredit̄. Gen̄. xliij. Btūs Frā
ciſcus mira caritate ab opere contēp'ationis
deſcendit ad opera fraterne ſuſtentatiōis ſē
per comite diuina cōfeſſione. Sexto in in-
greſſu Beniamin in egyptū. Symeon a vin
culis ſoluitur. Gen̄. xliij. Btūs Franciſc⁹ ab
operibus iniquitatis a vinculis peccatoꝝ v̄-
bo ⁊ exēplo homines reuocauit. Septimo
cyphus argenteus in ſacco beniamin abſcō-
dit̄. Gen̄. xliiij. In btō Franciſco incorruptio
admirande caſtitatis que per argentū albū
deſignat̄ reperit̄. Octauo bēiamin cū ma-
iorib⁹ munerib⁹ remittit̄. Gen̄. xlv. vbi dr̄. q̄
Joſeph dedit ſingulis fratrib⁹ binas ſtolas ſꝫ
bēiamin dedit. ccc. argēteos cū qnqꝫ ſtolis op
timis. Btō Franciſco dn̄s dedit magnifica
donaria ſ. recepit eñ. ccc. argēteos. i. tres au
reolas: p̄ tribus votis religionis. ⁊ qnqꝫ ſto
las optimas. i. qnqꝫ plagas quas nō ſolū in
corde: ſꝫ etiā in corpe ſuo portauit. Nono bē
iamin rapiēs p̄dā deſcribit̄. Gen̄. xlix. Btūs
Frāciſcus ſua ſonora p̄dicatiōe v̄itatis ma-
gnā predā ad domuꝫ dei adduxit ⁊ quotidie
adducit p̄ ſue religionis pfeſſores. Decimo
Bēiamin ciuitatē hierl'm in ſortē recepit. Io
ſue. xviij. Btūs Franciſcus ppter euāgelicā
pfectionē artiſſime paupratis accepit in ſor-
tem hierl'm celeſtē. vn̄ dr̄ Deut̄. xxxiij. Bēia
min amātiſſimus dn̄o habitabit cōfident̄ in
eo tota die quaſi in thalamo morabit̄. ⁊ inter
humeros eius requieſcit. ⁊ ſic pꝫ ⁊c̄.

Quarto in xp̄o ieſu valet

noua creatura. i. btūs Frāciſcus rōne nūcia-
tionis q̄ debet̄ ſanctis pphis. vn̄ ſctūs Tho
mas. iij pte. q. vij. arti. viij dicit ſic. Prophe-
ta dicit̄ quaſi pcul fans: vel pcul videns. in-
ſtum. ſ. cognoſcit ⁊ loquit̄ que ſunt pcul ab
hoīm ſenſibus. Sicut etiā Aug⁹. dicit. xvi. cō
tra Fauſtum. Eſt aūt cōſiderandū q̄ nō po-
teſt dici aliquis ppheta ex hoc q̄ cognoſcit ⁊
annūciat ea que ſunt alijs pcul cum quibus
ipſe non eſt. ⁊ hoc eſt manifeſtū ⁊ ſm̄ locuꝫ
⁊ ſm̄ tempus. Si eñ aliq̄s in gallia exñs.
cognoſceret ⁊ annūciaret alijs in gallia exñ-
tibus ea q̄ tunc in ſyria agerent̄ ppheticum
eſſꝫ. ſicut Helyſe⁹ de Giezi dixit. iiij. Reg. v.
Quomodo vir deſcendebat de curru ⁊ occur
rerat ei. Si vero aliquis in ſyria exiſtens ea
que ſunt ibi annūciaret nō eſſet hoc pphetí
cū Et ideꝫ apparet ſm̄ tēpus. pphetícū eñ
fuit qđ Eſaias prenūciauit. q̄ Cyrus rex p̄
ſarum templū dei eſſet reedificaturus. vt pꝫ
Eſa. xliiij. Non autem' fuit pphetícuꝫ q̄ Eſ-
dras hoc ſcripſit cuius tempore factum eſt.
Si ergo deus aut angeli vel etiam beati co-
gnoſcunt ⁊ annūciāt ea q̄ ſunt pcul a noſtra
noticia nō ptinēt ad pphetiā q̄ in nullo no
ſtrum ſtatū attingūt. q̄ pphetia eſt eoꝝ que
ſunt pcul a cōi hoīm ſenſu cū q̄bus ppheta
cōuerſat̄ ⁊ cōicat in ſtatu vie. hec Thomas.
Btūs Franciſcus floruit ſpū pphetie multi
pliciter. Primo p̄dicens dn̄m Hugolinum
ep̄m hoſtienſem futurū ſummū pōtificeꝫ qđ
qđ rei pbauit euēt9. q̄ in ſummū pōtificē
electus vocat⁹ eſt Gregori⁹ non⁹. Secūdo
dū eſſet captus a pruſinis ⁊ carceri mācipat⁹
letāter ait. Adhuc ſanctus p̄ totū mūduꝫ ad
orabor. Tertio dū eſſet apud damiatā quā
xp̄ianoꝝ obſidebat exercit⁹ p̄dixit ſocio ſuo
⁊ vniuerſo xp̄icolarū exercitui. nō pſpe ſuc-
cedere ipſis ſi belli attēptarent ꝯgreſſum qđ
rei pbauit euēt9. Quarto dū p̄dixit militi
cuidā q̄ eū ad prandiū inuitauerat. ſubitū ca
ſum mortis p̄monēs ipſuꝫ vt ꝯfiteret̄. ⁊ do-
mū ſuā diſponeret q̄ oīa vt cōpleuit mox ſp̄ꝫ
exalauit. In ipo eñ fuerūt pfectiōes ac pro
gatiue pphaꝝ veteris teſtī vt pꝫ. Moyſes ī
gubernatōe q̄ aſſumpt⁹ de aq̄s. ſ. mūdane va
nitat: ſpū dei afflat⁹: pplꝫ in deſerto pauit pa
ne celit⁹ miſſo Inſup eduxit aquā de petra ī de
ſerto: vt pplus ſitiens biberet. Preterea ieiu
nauit. xl. diebus ⁊ totidem noctibus diſcalci-

alius mõtē conſcendit: vt legē dn̄i acciperet quam bis accepit. vt patʒ Exo. ⁊ Numeri in multis locis. Beatus Franciſcus ſeculi vanitate magis elegit affligi cū pplo dei ꝙ tēporalis peccati habere iocunditatē maiores diuitias eſtimās theſauro patris ſui improperium xp̄i. Heb. xi. Hic ꝑ vallem ſpolitanaʒ cū fratribus ſuis trāſiens diutino labore laſſatus in quadaʒ ſolitudine cū illis ſubſtitit. Cūqʒ fame deficerent nec modus ꝓuidendi ſuccurreret. diuina ꝓuidente clementia: affuit angelus panē eis deferens ⁊ ſubito euanuit. Similiter cū vir quidam ad modū pauper ſuo aſello virū dei ꝑ montana veheret: ⁊ pre laſſitudīe vie aſperioris ſiti deficeret ſubito vir dei de iumento ꝓſiliens genuflexus in terrā extenſis in celū manib⁹ orauit ad dn̄ʒ ⁊ ecce mox de ſaxo duriſſimo aqua ꝓfluxit: de qua abundanter refocillatus eſt. Preterea diſcalciatus vir dei montē quendam cū duobus ſocijs ſpū ſancto ducente ↄſcendit. vbi ieiunans in pane ⁊ aqua. xl. dieb⁹ ⁊. xl noctib⁹. cõſcribi fecit regulā quā ſibi orāti diuin⁹ ſpūs in flamma ignis ſuggeſſerat. Quā cū de mōte deſcendens ſeruandā ſuo vicario cõmiſiſſet. ⁊ ille paucis elapſis diebus per incuriam amiſiſſe ꝓfiteretur. Iterū in monteʒ ſanctus dei redijt. eamqʒ inſtar prioris ex ore dei ſuſcipiens illico reparauit. ad cui⁹ obſeruantiaʒ fratres induxit. Ecc. xlv. Dedit illi cor ad precepta: ⁊ legē iu. ⁊ diſ. do. ia. te. ⁊ iudi. ſ. iſrael.

Ioſue in deportatiõe q̄ ait ad ſacerdotes. tollite archam federis. ⁊ illā deportauerunt auxilio diuino ⁊ nõ humano. Ioſue. iij. Btūs Frāciſc⁹ cū in quadā deuaſtata eccl'ia in ꝓuincia maſſe apud montē caſalem oraret: intellexit ꝑ ſpm̄ ſanctū ſacras ibidē reliquias remāſiſſe. quas cū precepiſſet fratribus ſuis ſacerdotibus ad locū honorabileʒ deferri. iuſſa viri dei negligentes die altera archam reliquiarum in loco ſublimiori altaris repoſitam diuina virtute oculis ſuis cõſpexerunt ⁊ cuius iuſſis nõ paruit hō paruit deus. Illi auteʒ inobedientie veniā ꝓmeruerunt. Gedeon in cõflictatiõe cui dixit dn̄s. In viris q̄ lambuerunt aquas manu liberabo vos ⁊ tradā madiam in manu tua. Iudic. vij. Beat⁹ Franciſcus cū paucis fratribus q̄ aquam tēporaliū cõſolationū nõ niſi ad neceſſitatē ſumūt ⁊ multa mēdicitate hoſtes ppl'i dei deuicit. Vnde eccleſia cantat de eo. Carnē mū dūqʒ cõterens hoſtes malignos ꝓterēs. Dauid in vnctione. quē Samuel iuſſu dei vnxit in regem ſuꝑ iſrael q̄ acceptis q̄nqʒ lapidibus de torrente interfecit philiſteū ⁊ abſtulit opprobrium ex iſrael. i. Reg. xvi. ⁊. xvij. ca. Beat⁹ Franciſcus accedēs ad papam Innocentiū tertiū ꝓ cõfirmatione ordinis ſui ſpū dei afflatus ꝓpoſuit hanc parabolam de diuite rege cū muliere formoſa ⁊ pauꝑe contrahente ⁊ e prole ſuſcepta preferente regis imagineʒ ⁊ educanda de menſa ipſius. quā ſic interp̄tatus eſt. Non eſt dubitandū ꝙ fame ꝑeant eterni regis filij qui ad imagineʒ regis xp̄i ꝑ ſpūſſancti virtutē de paupere matre nati per ſpm̄ pauꝑtatis ſunt in religione paupercula educandi. Cognita itaqʒ voluntate dei ſūm⁹ pontifex velut alter Samuel ordinē ſcti Frāciſci deſpectū atqʒ abiectū velut dauid cõfirmauit. ps. Elegi abiect⁹ eſſe in domo dei mei ma. ꝙ. ha. in tab. peccatoꝝ ⁊c. vſqʒ q̄ ſperat ī te. qui ſumpto ſigno crucis. ⁊. v. ſtigmatibus velut. v. lapidib⁹ potentiam diaboli cõfregit.

Salomon in fabricatione. q̄ fabricauit tres domos. ſ. templum. domū ſaltus. ⁊ domū filie pharaonis. ij. Reg. viij. Btūs Frāciſc⁹ tres domos ſpūalis edificij fabricauit. ſ. fratrum minoꝝ. dn̄arum incluſarū. ⁊ fratruʒ de penitentia. in q̄bus factus eſt omibus cauſa ſalutis eterne. vt oīs hij ordines dicere poſſint illud Thobie. xij. Bonis operib⁹ per euʒ repleti ſumus. Et ſic cultū dei valde ampliauit. Aſael in curſitatiõe. porro Aſael curſor velociſſimus erat quaſi vnus ex capreis que morant̄ in ſiluis. Btūs Franciſc⁹ velut Aſael. i. plaſmatō dei ꝙtum ad nouā religionē ſibi diuinitus oſtenſam p̄curſor eterni iudicis velociſſimus ꝓpter depoſitionē ponderis tēporalium rerū quaſi vn⁹ ex capreis acut⁹ viſu ꝓphetico in ſiluis hui⁹ mūdi regnū eternū indefeſſe p̄dicauit. Helyas in ſubuectiõe qui in curru igneo tranſlat⁹ eſt in celū. iiij. Reg. i. Btūs Frāciſcus in ciuitate Aſſiſij ſemel predicaturus in eccleſia cathedrali. fere media noctis hora in orto canonicoꝝ orans cū quibuſdaʒ ex ſocijs ſuis premonſtrat⁹ eſt in curru igneo ⁊ ſplendente quē viri iſraelite. ſ. fratres ſui ordinis ſequerētur. Nam currus igneus mirandi ſplendoris per oſtiū dom⁹ intrans. huc atqʒ illuc ꝑ domiciliū tertio ſe conuertit. ſupra quē globus lucidus reſidebat q̄ ſolis hn̄s aſpectum noctē clareſecit. in globi medio btūs pater reſidebat ſuꝑnis irradiat⁹ fulgoribus ⁊ ardorib⁹ inflammatus. q2 vba ignita ꝓferebat. Iuxta illud ps. Ignitū eloquium tuū vehementer. ⁊ ſeruus tu⁹ dilexit

illud ⁊c. Helyſeus in operatiōe. Nam He-
lyas aſcendens in celū dimiſit palliū ſuuꝫ in
terra. ꝑ quod helyſeus operatus eſt mirabi-
lia. vt pꝫ. iiij. Reg. i. Beatus Franciſcus ac
cepto pallio xp̄i. i. ſtigmatibus ſuꝑ carne ſua
poſt aſcenſionē xp̄i in celū mirabilia operatꝰ
eſt. Cum tēpore hyemali p̄ laſſitudine corpo
ris ſubuectus aſello cuiuſdā paupis ſub cre-
pidine cuiuſdā ꝓminentis rupis ꝑnoctaret
ſuꝑueniēte algore ⁊ niuibus. homo ille mur-
murabat quē vir ſanctus ſacris manibus cō
tingens mēte ⁊ corpore confortauit cibo ca-
lore atqꝫ dormitione ſuaui. Et ſicut deus a-
peruit cor pueri ad videndū montē plenū eq̊
rum ⁊ curruuꝫ igneoꝝ in circuitu Helyſei. ſic
deus aperuit oculos fratrū ſimpliciū ad pre-
ces beati Franciſci. vt intelligerēt magnalia
dei q̄ ſecreta cōſcientiarū p̄dicatorum fratrū
cepit rimari. ⁊ de ꝓfectu ordinis multa futu-
ra predicere. ex q̄bus valde cōfortati fuerūt.

Job in eleuatione. vnde ip̄e dic̄ penulti. ca.
Ad p̄ceptuꝫ tuū eleuabitur aq̄la. ⁊ in arduis
ponet nidum ſuuꝫ. Beatus Franciſcus ve-
lut aquila eleuabatur ad celeſtia ꝑ ſanctam
meditationem. p̄cipue vero in illa ſeraphica
viſione in qua precepit is q̄ ſibi apparuerat
ꝙ pleraqꝫ archana ſibi reuelata nunq̄ꝫ dum
viueret cuiq̄ꝫ aperiret. ij. Coꝝ. xij. Audiuit ar
chana v̄ba q̄ non licet hoī loqui in celū rap-
tus ⁊c. Eſaias in deuotione q̄ valde afficie
batur ad incarnationem xp̄i. de qua abundā
ter ⁊ copioſe ꝓphetauit. vt nō ſoluꝫ ꝓpheta:
ſed etiam euangeliſta credatur. Vn̄. ix. ca. di
cit. Paruulus datus eſt nobis ⁊ filius natꝰ ē
nobis ⁊c. Beatus Franciſcus anno tertio
ante obitum ſuum memoriā natiuitatis xp̄i
ad deuotioneꝫ excitandam apud caſtrū gre-
cij diſpoſuit agere mira celebritate. Jtaqꝫ li
centia a ſummo pōtifice obtenta iuſſit para-
ri p̄ſepiū. apportari fenū. bouē ⁊ aſinū addu
ci. Concurrentibus vndiqꝫ populis. nox illa
ſplendens ⁊ ſolēnis efficitur. Stabat vir dei
coram p̄ſepio lachrymis perfuſus. ⁊ dū miſ-
ſa celebraretur dn̄s Johānes de grecio in ſpi
ritu preuidit ꝙ beatus pater quendā pueru
lum valde formoſum ambobus cōplexans
brachijs excitabat a ſomno. Unde mirabilit̄
tunc populis p̄dicauit de xp̄i incarnatione.

Jeremias in predicatiōe. cui dicit̄. xxiij. c.
Aſcende in libanum ⁊ in baſan da vocē tuā.
⁊ ad tranſeūtes. Beatus Franciſcus aſcē-
dit ad v̄re mundiciā ⁊ ad feruoreꝫ oratiōis.
deinde clamauit ad tranſeuntes peccatores
increpando eos clamore p̄dicationis. Qui
heſitauit aliunde cōferens cū fratribus ſuis:
⁊ dicens. Quid inquit fratres conſulitis: q̇d
laudatis. An ꝙ orōni vacem. an ꝙ predicā-
do diſcurraꝫ. Reuelatum eſt ſibi a dn̄o ꝙ p̄-
dicationi operam daret. et angelus dn̄i di-
xit ei predictum verbum Jeremie. Ezechi-
el in deſignatione. qui dicit. xxviij. ca. Tu ſi-
gnaculum ſimilitudinis plenus ſapientia et
ꝑfectus decore in delitijs paradiſi dei fuiſti.

Beatus Franciſcus fuit ſignaculum ſimili
tudinis dei propter feruentē amorem. quod
patet ex corporis eleuatiōe. Unde cū oraret
ſepe viſus eſt totus a terra ſubleuari. q̄ eleua
tio corporis ſignificabat eleuationē mentis
Etiam patet per alienationem mētis. San-
cti enim viri in mentis exceſſum rapti exteriꝰ
inſenſibiles redduntur. quia ab amoris vehe
mentia ex toto interius abſorbentur. Unde
cum ſemel ſanctus Frāciſcus tranſiens per
burgum a populo cōprimeretur inſenſibilis
per omnia viſus eſt. ij. Cor. xij. Scio hominē
in xp̄o ſiue in corpore ſiue extra. c. n. ⁊c. Da
niel in cōfortatione. qui dicit. iiij. ca. Uidebā
⁊ ecce arbor in medio terre ⁊ altitudo eiꝰ ni-
mia arbor magna ⁊ fortis. ⁊ ꝓceritas eiꝰ con
tingens celum latitudo illius vſqꝫ ad termi-
nos vniuerſe terre. Folia eius pulcherrima: ⁊
fructus eius nimius. ⁊ eſca vniuerſoꝝ in ea.

Beatus Franciſcus diuinam cōſulens ꝓ
uidentiam ſuꝑ ordinis ſui cōfirmationeꝫ cū
adiret ſedem apoſtolicam hac confirmatus
eſt viſione. Uidebat ſiquidem arborem celſi
tudinis magne ad quā cū appropinquaſſet
⁊ ſub ea ſtans ipſius altitudinem miraretur
ſubito tantū diuina virtute leuabatur in altū
vt cacumen contingeret arboris eiuſqꝫ ſum-
ma facillime curuaret ad ima. Huius viſio-
nis preſagium vir ſpūſancto plenus intelli-
gens referri ad cōdeſcenſionē apoſtolice di-
gnitatis exhilaratus eſt ſpū. fratribuſqꝫ ſuis
in dn̄o confortatis iter cum eis ad curiaꝫ ro
manam aggreſſus eſt. Oſee in cōuerſatiōe
q̄ dicit. ij. ca. Ducā eā in ſolitudineꝫ ⁊ loquar
ad cor eiꝰ ⁊ canet iuxta dies iuuentutis ſue ⁊
iuxta dies aſcenſionis ſue de terra egypti.

Btūs Franciſcus a diebus cōuerſationis
ſue ſolitudinem cupiebat. vbi crebrius cū deo
loquebatur. Rogatus enī a dn̄o Leone car
dinali ſancte crucis vt ſecum aliquātulū mo-
raretur in vrbe acquieuit. humiliter ⁊ deuote
qui per totam noctem vexatus a demonibꝰ
⁊ grauiter verberatus. ſocio ſuo in mane b̃

referens ait. Melius iudico eū qui pontif in exemplum alijs fugere curias ⁊ humiliter inter humiles in locis cōuersari humilibus. vt sustinentes penuriā fortes efficiat similia sustinendo ⁊c. Joel in p̄dicatione. q̄ dicit. ij. ca. Similis ei nō fuit a p̄ncipio: ⁊ post eum nō erit vsq̄ in annos generationis ⁊ generationis. Ante faciē eius ignis vorans ⁊ post euȝ exurens flamma. quasi ortus voluptatis terra corā eo. Beatus Frāciscus in paupertate nō habuit similē. vt pȝ qn̄ comesturus cuȝ dn̄o Hostiensi prius hostiatī ꝑ elemosyna petenda mēdicauit. propter quā paupertateȝ velut ignis ppl'os accendebat ad charitateȝ dei sua p̄dicatione. sed neq̄ poterat ꝓhiberi a p̄dicatione q̄n velut flāma exureret quosq̄ ad verbuȝ dei audiendū. vt pȝ qn̄ venit imolam ad p̄dicandum cui cum ꝓhibuisset ep̄s ciuitatis turbato aīo ne p̄dicaret. vir dei iterum rediens ad ep̄m visa est facies eius accensa vt ignis ⁊ verba eius tanq̄ flāma exurens. Qd̄ ep̄s intelligens fore p̄digiū dei illico ei cōcessit licentiā p̄dicandi ⁊c. Amos in orōne. q̄ dicit. ix. ca. Vidi dn̄m stantē sup altare ⁊ dixit. Percute cardinem ⁊ cōmoueantur suplimīnaria. Beat⁹ Franciscus valde intentus fuit orōni adeo vt visibiliter xp̄ȝ viderit ⁊ cum eo familiariter locutus fuerit. Unde cū semel Assisij oraret. ep̄us ciuitatis quadam curiositate ductus intrauit cellā seu oratoriū ipsius qui statim mutus effectus ē: ⁊ paraliticus donec p virū dei liberatus est.

Micheas in annūciatione q̄ dicit. iij. ca. Ego repletus suȝ fortitudine spūs dn̄i iudicio ⁊ virtute vt annūciem Jacob scelus suū. ⁊ israel pctm̄ suū. Btūs Franciscus replet⁹ spiritus ꝓphetico annūciauit fratri Leonardo de Assisio socio suo elationē quā mente gerebat q̄ non de pari ludunt parentes sui cū parentibus illius fratris. Etiā annūciauit rebellionem cuiusdam fratris cōtra vicariū suum dum teneret capl'm ⁊c. Naum in cōsolatione. q̄ dicit. ij. ca. Ecce sup montes pedes euāgelizantis ⁊ annūciantis pacē. Beat⁹ Frāciscus multos cōsolabatur qui semidesperati videbant̄. vt pȝ de illo fratre q̄ nō nisi nutibus cōfitebatur. ⁊ de illis duobus q̄ venerāt ad heremitoriū grecij. vt benedictionē a viro dei reportarent q̄ tandem cōsolati abierunt.

Aggeus in electiōe. qui dicit. ij. ca. Et ponā te quasi signaculū. q2 te elegi dicit dn̄s exercituum. Beatus Frāciscus electus fuit a domino vt esset signaculum paupertatis Jesu xp̄i. vt patet ex salutatione quam fecerunt sibi ille tres dn̄e dicentes. Beneueniat domina paupertas. Zacharias in mensuratione qui dicit. ij. ca. Leuaui oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce vir ⁊ in manu eius funiculum mensorū. Iste vir est beatus Franciscus q̄ cingitur funiculo ad mensurandum ⁊c.

Quinto in christo Jesu valet noua creatura. i. btūs Franciscus rōne confessionis. Interrogati eni discipuli a xp̄o quem ip̄m esse crederent. dixit Petrus. Tu es christus filius dei viui. ex qua confessione meruerunt esse principes mundi ⁊ ianitores celi. vt dicitur Mathei. xvi. In quib⁹ fuerūt quattuor dignitates quas deus contulit beato Francisco. Primo nomīs mutatio. Petrus enim ante vocationem vocabatur Symon. postea vocatus est a xp̄o petrus. fm̄ illud Johan. i. Intuitus autē Jesus Symonem dixit illi. Tu es Symon filius Johāna. tu vocaberis cephas quod interpretat̄. Petrus. Beatus Franciscus ante cōuersionē suam vocabatur Johānes filius Petri bernardonis. Sed post cōuersionēȝ suam vocatus est a xp̄o in ecclesia Franciscus quando crucifix⁹ dixit sibi. Francisce vade repara domuȝ meam. Cuius mutationis quadruplex fuit causa. Prima ratione officij ad qd̄ erat assumptus. Nam diuina ꝓuidentia sibi h̄ nomen imposuit. vt ex singulari ⁊ insueto nomine opinio ministerij eius toti citius innotesceret orbi. Secūda rōne affectus virtuosi. quia per ipsum ⁊ filios suos quos regeneratur erat in xp̄o multos seruos peccati ⁊ diaboli xp̄us debebat facere francos ⁊ liberos. Tertia rōne magnanimitat' in corde. Nam Frāci a feritate sūt dicti. q2 inest eis naturalr feritas ⁊ est magnanimitas aīor: quā feritateȝ ōndit btūs Frāciscus in illo fratre inobediente cui⁹ caputiū fecit in ignē poni. Quarta rōne honestat' in cōuersatione. Solēt eniȝ frāciscas dici signa quedā instar securiū que Rome ante consules ferebant̄ q̄ erāt in terrorē ⁊ in honorē. sic sermo Frācisci instar securis vitia incidebat ⁊c. Secūdo legis xp̄i obseruatio. Vn̄ Petr⁹ dixit ad iesum. Ecce nos reliquim⁹ oīa ⁊ sequuti sum⁹ ⁊c. Math. ix. Btūs. Frācisc⁹ legeȝ xp̄i obseruauit oīa cū ap̄lis relinq̄ndo id paupertatē āplexat⁹ ē quadrupl'r. Pr̄o voluntarie. Cū eī qdā die euāgl'ȝ legeret̄. i. q̄ xp̄s discipl'os sine auro ⁊ argēto ⁊ calciamēt' mittebat vt dr̄ Mat. iij. ⁊ Luc. x.

ſubito ad oĩa implenda ſe accinxit. Secũ
do humiliter. Libentius enim veſcebatur ele
moſynis hoſtiatim queſitis ꝙ ſponte obla-
tis vtpote aſſerens illum panem eſſe angeli-
cum qui dabatur inſpirationibus angeloꝛuꝫ
pſal. Panem angeloꝛuꝫ manducauit homo
ptꝫ de militibus aſſiſinatibus q̃ venerunt ꝑ
eo quos in via mendicare exhoꝛtatus eſt.

Tertio perſeuerãter. Cum eñ ab aliquo ele
moſynam impetraſſet ab eo petebat licentiã
vt licite poſſet ſi magis egen⁹ occurreret ero
gare. vt patet de paupe dũ ipſe rediret a Se
nis cui dedit palliolũ quo ſup habitũ erat a
mictus dicẽs ipſuꝫ eſſe illius q̃ eo pauperioꝛ
erat. Quarto regulariter. Cũ eñ frater Ber
nardus ꝑmus beati patris ſocius: eius veſti
gia ſequi diſpoſuiſſet. ambo intrauerũt eccle
ſiã ſancti Nicolai. mane poſt quoꝝ deuotas
oꝛationes. btũs pater aperuit librũ euãgelio
rũ in cuius ꝑncipio erat. Si vis ꝑfectus eſſe
vade ⁊ vende oĩa que habes ⁊c̃. In ſecũda
apertõe eiuſdẽ libꝛi erat. Nihil tuleritis in via
⁊c̃. In tertia erat. Qui vult venire poſt me ab
neget ſemetipſum ⁊c̃. Hec eſt ait vir ſanct⁹
vita ⁊ regula noſtra: oĩnqꝫ q̃ voluerint no-
ſtre ſocietati cõiũgi. Patet de illo quẽ noluit
acceptare ad oꝛdineꝫ ſuũ. qui bona ſua lega-
uit parẽtib⁹ ſuis ⁊ nõ pauperib⁹. ⁊ ſic de mul
tis alijs. Tertio eccleſie xp̃i ſuſtẽtatio. apl̃i
xp̃i fuerũt fũdamẽta eccl̃ie ſue. Apocal̃ xxi.
Murus ciuitatis habẽs fundamẽta duode
cim. ⁊ in ipſis noĩa duodecim apoſtoloꝛum.
Sic cum ſummus pontifex lateranenſem ba
ſilicã ſubito minari ruinam conſpiceret vidit
ſanctũ Franciſcũ doꝛſo ſuo ſuppoſito ſuſten-
tare. Eccl̃s. ix. Ciuitas parua ⁊ pauci in ea vi
ri. ſcꝫ merito. licet multi ſũt numero. venit cõ
tra eaꝫ rex magnus. i. diabolus. Inuentuſqꝫ
eſt in ea vir pauper ⁊ ſapiens ⁊ liberauit vr-
bẽ ꝑ ſapiẽtiã ſuã. Quarto ſpũſſancti reple-
tio. qꝛ repleti ſũt oĩes ſpũſancto. Actuũ. ij.

Btũs Franciſcus repletus fuit ſpũſancto
multipliciter. Pꝛimo ad pctõꝝ remiſſionem
Cum eñ quadã die in quodaꝫ ſolitario loco
ãnos ſuos ĩ amaritudine recogitãs deploꝛa-
ret. ſctĩſpũs ĩ eũ ſupueniẽte leticia certificat⁹
eſt de remiſſiõe plenaria oĩm pctõꝝ. Scd̃o
ad coꝛpis calefactionẽ. Interrogat⁹ eñ quõ
eũ tunica tã tenuis a frigoꝛe poſſꝫ tueri: rñdit
Si ignis ſanctiſpũs nos interi⁹ calefaceret:
caro nr̃a exteri⁹ frig⁹ nõ ſentiret. pſal̃. Inflã
matũ eſt coꝛ meũ ⁊c̃. Tertio ad occultoꝝ co
gnitiõeꝫ. Vñ Seuis cuidã doctoꝛi theologie
quẽdã ſecretũ conſciẽtie illius ſcrupuluꝫ reue
lando explicuit. ⁊ ſalubꝛiter cõſulendo reſeca
uit. Quarto ad ſecretoꝝ celeſtium pꝛedica-
tionem. Nam ſpũſſanctus apl̃os diuina mi
ſteria perdocuit. ⁊ oĩm linguarũ ſcientiam de
dit ad diuulgationẽ legis xp̃i. Btũs Fran-
ciſcus ſecreta celeſtia oꝛando ſpũſancto ſug
gerente didicit. Querẽtibus aliqñ fratribus
an ſibi placeret ꝙ lr̃ati iaꝫ recepti ad oꝛdinẽ
intenderẽt ſtudio ſacre ſcripture rñdit. mihi
quidẽ placet: dũ tamen exemplo xp̃i q̃ mag
oꝛaſſe legit̃ ꝙ legiſſe. oꝛationis ſtudiũ nõ o-
mittant. ⁊ exemplo apl̃oꝝ. de quib⁹ dicit̃. ꝙ
erant ꝑſeuerãtes in oꝛatione. ⁊ factus eſt re
pente de celo ſonus tanꝙ aduenientis ſpũs
⁊c̃. Etiam multarũ linguarũ noticiam mira
culoſe adeptus eſt. qui ſemper cũ ardoꝛe ſpi
ritus repleret̃. ardentia verba foꝛis eructans
gallice loquebat̃ ⁊c̃.

Sexto in chꝛiſto ieſu valet

noua creatura. ſ. btũs Frãciſcus rõne imita-
tionis. Feruenti eñ caritatis incẽdio glorio
ſum ſanctoꝝ martyruꝫ emulabat̃ triumphũ
in quibus nec amoꝛis flãma extingui nec foꝛ
titudo potuit infirmari. Deſiderabat enim ⁊
ipſe eadem caritate ſucceſus per martyrij
flãmam hoſtiam dño ſe offerre viuentem. vt
⁊ vicem xp̃o ꝑ nobis moꝛienti rependeret. ⁊
ad diuinũ amoꝛeꝫ ceteros ꝓuocaret. Ardoꝛ
martyrij apparuit in eo ex quattuoꝛ. Pri-
mo quia ſexto conuerſionis ſue anno deſide
rio martyrij flagrans ad pꝛedicandum fidẽ
xp̃ianam ⁊ penitentiam ſaracenis ⁊ alijs in
fidelibus ad partes ſyrie tranſfretare diſpo-
ſuit. Sed impeditus volũtate dei in Sclauo
nia remanſit aliquãdiu pꝛedicaturus. Verũ
quia martyrij fructus adeo coꝛ eius allexe-
rat vt pꝛecioſam ꝑ xp̃o moꝛtẽ ſuper oĩa v̾
tutum merita peroptaret verſus marrochiũ
iter arripuit. vt ibi xp̃i euangeliũ pꝛedicaret.
Siquo modo ad cõcupitam palmã attinge-
ret. Cũ autem in hyſpaniã perueniſſet graui
coꝛrept⁹ infirmitate redire ad ꝓpꝛios lares
coactus eſt. Secundo qꝛ tredecimo cõuerſi
onis ſue anno ad partes ſyrie pergens in ſa
racenos accurrit qui cum crudeliter tractaue
runt afficientes cõuitijs. affligentes verberi
bus. ⁊ vinculis alligãtes: fame ⁊ ſiti crucian
tes. Tertio qꝛ ꝑduct⁹ eſt ad ſoldanũ mł̃ta
ꝯſtãtia v̾tute animi ac feruoꝛe ſpũs ꝑdicto
ſoldano deũ trinũ ⁊ vnũ ⁊ ſaluatoꝛẽ oĩm ie-
ſum xp̃m pꝛedicauit. ꝑ cui⁹ fidei veritate hoꝛ

tabaſ ſoldanū vt iuberet ignē copioſum incē
di. ⁊ ipſum cū ſacerdotib⁹ paganis imitteret
in ignē ſi ipſe illeſus exiret agnoſceret xpia-
ne fidei veritatē ⁊ ad fidē xpi cū populo ſuo
cōuerteref. ſin aūt peccatis ſuis aſcriberetur.
Quarto q: ordinem ſuū ideo inſtituerat vt
fratres ſui ꝓ fide xpi mori non formidarent
Hic em̄ ordo ſuper ceteros ordines paſſur⁹
eſt pſecutionē ob defenſionē fidei. ſicut figu-
ratur in paſſione puerorū. ij. Macha. vij. vbi
dicif. Rex accenſus ira in hūc crudelius ſu-
per om̄es deſeuit. Per iſtuz minimū fratrē
defiguraf ordo fratrum minorū. ſuper quos
tyrannus ille vltimus q̄ tunc tēporis impera
bit exardeſcet ⁊ ſitiet ſanguinē illorū. Vn̄ ab
bas Joachim ſuper Jerem̄. dicit ſic. Hic eſt
Beniamin in cuius partu mater emorif. q̄a
cū apparuerit ordo ille fratrū minim⁹ in tpe
ſexto romana eccl'ia inter anguſtias regis vl
timi expirabit. hec ille. ⁊ ſic pz ⁊c̄.

Septimo in xp̄o ieſu va-

let noua creatura. ſ. btūs Frāciſcus rōne ſan
ctificationis. Unde Apocal. v. dicif. Vidi li
brū ſignatum ſigillis ſeptem. Hic liber eſt be
atus Franciſcus ꝓpter ſapiētiā quā miſſus
eſt predicare que conſiſtit in verbo ⁊ in ope-
re. ſignaf autem ſigillis ſeptem ꝓpter ſeptē
cōditiones ſumme ac diuine ſapientie q̄ ful-
ſit in eo. Que notanf Jaco. iij. vbi d̄r. Que
autem de ſurſum eſt ſapientia. Primū qui
dez publica eſt. deinde pacifica. modeſta. ſua
dibilis. bonis ꝯſentiens. plena miſericordia
⁊ fructibus bonis. Has conditiones habuit
btūs Franciſcus. Primo fuit pudicus. com
plens illud qd̄ dicif. i. Thimo. iij. Dyaconos
pudicos ſimiliter oportet eſſe. btūs Franciſ-
cus mulierū familiaritates colloquia ⁊ aſpe
ctus que multis occaſio ſunt ruine ſollicitius
euitari iubebat. vnde ipſe nullam recogno-
ſcebat in carne ⁊c̄. Secundo fuit pacificus
ꝓximos in ſe diſcordes pacificans. cui pōt
dici illud. i. Reg. xvi. Pacific⁹ ne eſt ingreſ-
ſus tuus? ⁊ ait. pacificus. Unde de ipſo can-
taf. Vere paci ſociat longinquos a ſalute. ⁊
fratrib⁹ ſuis dulcis pater dicebat. Jte annū-
ciate hominibus pacem predicate peniten-
tiam in remiſſionem peccatorum ſm̄ euan-
gelium Jeſu chriſti. Tertio fuit modeſtus
in moribus ſimilis Onie. de quo dicitur. ij.
Machab. xv. Erat autem Onias vir bon⁹
⁊ benignus verecundus viſu. modeſtus mo
rib⁹. eloquio decorus. ꝓpterea dicebat btūs
pr̄ filijs ſuis. Eſtote in tribulatiōib⁹ patiētes
in orōnib⁹ vigiles. in laborib⁹ ſtrēui. i ſermo
nibus modeſti. in morib⁹ graues. ⁊ in bene-
ficijs grati. quia pro hijs omnibus vobis re
gnuz preparatur eternum. Quarto fuit ſua
dibilis alijs predicando ⁊ ad beate viuendū
conſulendo. nouūqꝫ ordinem inſtituendo. q̄
dum peteret eius confirmationez a ſummo
pontifice ⁊ quibuſdam cardinalibus nouum
⁊ inſolitum quid videretur. Tunc dominus
Johannes de ſancto paulo epiſcopus Sabi
nenſis ⁊ cardinalis ſpiritu dei inflammatus
ait. Si petitionem huius pauperis tanq̄ ni-
mis arduam nouamqꝫ refellimus. cum pe-
tat ſibi confirmari formam euangelice vite
cauendum eſt nobis ne in chriſti euangeliū
offendamus. Nam ſi quis intra euāgelice ꝑ-
fectionis obſeruantiā ⁊ votum ipſius dicat
contineri aliquid nouū aut irrationabile vel
impoſſibile ad ſeruanduz. contra ipſum euā
gelij autorem blaſphemare cōuincitur. Ecce
quomodo regula eius eſt ſuadibilis ſicut lex
ieſu chriſti ⁊c̄. Quinto fuit conſentiens bo
nis per obedientiam ⁊ humilitatē. Cum em̄
quereref ab eo quis eſſet verus obediēs. cor
poris mortui ſimilitudinem ꝓpoſuit. qd̄ mo
uebif ⁊ ſtabit caputqꝫ inclinabit: quocūqꝫ il
lud collocaueris non murmurans nec recla-
mans. ⁊ ait ſocio ſuo. Non mihi videor fraf
minor niſi fuero in ſtatu quē tibi deſcripſero
Ecce prelatus exiſtens fratrū. vado ad capi-
tulum predico ⁊ cōmoneo fratres. Et in fine
dicif contra me. Non cōuenis nobis q: illit-
teratus es. elinguis. ydiota. ⁊ ſimplex tandē
eijcior cum obprobrio vilipenſus ab om̄ibus
Dico tibi. Niſi eodem vultu. eadem mentis
leticia. eodem ſanctitatis ꝓpoſito hec verba
audiero: frater minor nequaq̄ ſum. Jn pre-
latione caſus. in laude precipitium. in humi-
litate ſubdi: anime lucrum eſt. Sexto fuit
plenus miſericordia. Cum em̄ ſemel paupe-
ri cuidam elemoſynā importune petētivnus
ex fratribus durius rn̄deret. precepit beatus
Franciſcus vt ad illius pauperis pedes ſe nu
datum ꝓſterneret ⁊ ꝓclamās ſe culpabilem
orationis ſuffragium poſtularet ⁊ veniam.
Quod cum ille feciſſet humiliter adiecit bea-
tus pater. Dū pauperez vides ſpeculū tibi ꝓ
ponif chriſti ⁊ matris eius. Septimo fuit
plenus fructibus bonis quo ad ſanctos fra-
tres huius ordinis qui vita ⁊ miraculis cla-
ruerunt. Frater Bernardus de quintaual-
le primus filius ſancti Franciſci Frater Sil-

ueſter. Frater Electus. Frater Leo confeſſor ſancti Franciſci. Frater Guilhelmus de anglia. Frater Angelus de reate. Frater Maſſeus de marignano. frater Ruffinus conſanguineus btē Clare. frater Guido de Senis. frater Egidius de cappotijs. frater Ualentinus de narnia. Hij vndecim cū btō Franciſco iacent in eccleſia aſſiſij. In eccl'ia de angelis. iacent hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ miraculis clari. frater Petrus cathanij. qui fuit ſecundus ſocius beati franciſci. Quattuor ſocij beati Franciſci: quorū nomina ſcripta ſunt in libro vite. frater Jacobus qui vidit animā beati Franciſci in ſpecie ſtelle. frater Johannes ſimplex cum quo eſt cor beati Franciſci in ſignū dilectiōis collocatū. In peruſio iacēt hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ miraculis ſplendidiſſimi. ſ. frater Egidius de Aſſiſio q̄ fuit tertius ſocius beati franciſci. frater Conradus de offida. frater Uentura laicus. frater Nicolaus de Aſſiſio laycus. In Tuderto iacent hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ miraculis clariſſimi. ſ frater Guilhelmus. frater Rogeri⁹ frater Petrus de gallicula ⁊c̄. In monaſterio ſancte Clare ibidē iacet frater Jacobus benedictuli de Tuderto. In loco de Tuderto iacet frater Egidius de regno magne ſanctitatis vir ⁊c̄. In loco de ſancta illuminata iacent frater Tentialbem. frater Johannes de auellino. In loco de amellia iacet frater ſymon de Corſciano clare vite ⁊c̄. In loco de interanne iacent frater Petrus de pado. frater Symon de campo regali. In ſpoleto iacet frater Theobaldus p̄clare ſanctitatis vir In loco de Spoleto iacet frater Symon de collazano nobilis genere ⁊ vita. In monte luco ꝓpe ſpoletum iacet frater Anthonius de piſis doctor legum. In Eugubio iacet frater Thomas de Eugubio magne ſanctitatis vir. In ciuitate caſtelli iacet frater Jacob⁹ laicus qui maximis claret miraculis. In burgo ſancti ſepulcri iacet frater Raynerius laicus ⁊c̄. In fulgineo iacet frater Matheus In eccleſia ſancti Feliciani iacet frater Hermannus In piſquia iacet frater Johannes de vallibus qui multis claret miraculis. In Narnia frater Matheus. In Nurſia frater Anthonius. In Caſſina frat Pax reatin⁹ In Arquata frater Paulus. In Spello frater Andreas. In bithonio frater Johannes de laudibus. ⁊ frater Johannes laycus vir ſanctiſſimus. In menanio frater Nicolaus dict⁹ pater noſter. Hij omēs in ꝓuincia ſancti Franciſci. In ꝓuincia romana iacent hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ miraculis clari. In Roma apud aram celi frater Sabbatinus de p̄mis ſocijs beati Franciſci. ⁊ frater Juniperus. In loco de pūlio frater Andreas de anania nepos Alexandri quarti. In ciuitate ortenſe frater Theobaldus de Aſſiſio. In piperno frater Leonardus de fulgineo. In vrbe veteri frater Moricus. frater Ambroſius de maſſa. frater Seuerinus. In Thoſcanella frater Guilhelm⁹ de cordela. In preceno frater Thobias qui ſpū ꝓphetico fuit plen⁹. i Uiterbio frater Soldanerius. In monte cōpatrū frater Angelus de monte leone. frat Raynaldus reatinus. In ꝓuincia Tuſcie iacent hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ miraculis clari. In Florentia frater Humilis de peruſio. frater Actunſus laycus. frater Joſeph. In loco de fectona frater Guido. In Aretio frater Benedictus de Aretio. In Maſſa frat Bernardus. In caſtro florentino frater Donatus de Ferraria q̄ claruit ſpū ꝓphetico. In monte Aluerne frater Guilhelmus de redicophano. frater Clemens. frater Johānes de firmo qui habuit ſpūm ꝓphetie. In pupio frater Jacobus barlotarius. In mōte alcino frater Philippus laycus. De florētia fuerūt hij ſanctiſſimi viri frater Rolandinus. frater Franciſcus de maleficijs. frat Johēs parēs pmi⁹ gnālis p⁹ ſctm̄ Frācīſcū. In Cortonio frat Guido. in colūbario frat Guido de bolſena In ꝓuīcia Bononie iacēt hij ſctiſſimi viri vita ⁊ virtutibus clari. In bononia frat Nicolaus. frater Boninus. frater Matheus de fauētia. frater Guido ſpatis. frater Guilhelmus de cortilunio laicus. In Mutina frater Gerardus magn⁹ predicator. ⁊ ideo deuotiſſim⁹. In arimino frat Johānes baiontij. ⁊ frater Andreas ⁊c̄. In prouincia ſancti Anthonij vltra ſanctum Anthonium iacent hij ſanctiſſimi viri ſcz in Padua frat Lucas ſocius ſancti Anthonij. frater Gidentius. In Coneglano frater Lucas laycus. in Mantua frater Beneuenutus. In Utino frater Odoricus. In Uenetijs frater cariſſimus de clugia. frater Gētilis martyr de marchia. frater Pouerellus laycus qui eſt ſepultus ibidem in eccleſia. In ꝓuincia Marchie iacent hij ſanctiſſimi viri vita ⁊ virtutibus clari. In Camerano frater Johannes de parma. In ſancto Seuerino frater Bentiuoia. In Syrolo frater Petrus de monticulo. In eſculo fratrer Conradus. In fabria

no frater Franciſcus. In Auximo frat Gracianus. frater Cathalanꝰ. In rachoneto frat Benevenutus. In ſancto Marino Frater Dominicus. frater Boncompegnus. frater Berganus. frater Gracianꝰ. frater Petrus de montevlmi. In loco de Murro frat Maſius. In loco miliani frater Jacobus de Falerono. In Scotaneto frater Sanctꝰ. In eadem ꝓuincia ſunt frater Paulus. frater Lucidus frater Matheus de monte rubiano. ⁊ alij plures quorum memoria eſt in libro iuſtorum. Hij ſunt fructus quos noua plantula ſcilicet beatus Franciſcus in orto eccleſie produxit. De quibus pōt dici illud Eccle. xxiiij. Fructꝰ honoris ⁊ honeſtatꝭ. De hͦ ordine fuerūt ſūmi pōtifices duo. ſ. dn̄s nicolaꝰ ꝑpa q̄rtꝰ ⁊ dn̄s Alexander q̇ntꝰ. Cardinales fuerunt plurimi quoꝝ primus fuit domi nus Bonauentura de Balneo regio. Epiſcopi fuerunt multi: quorum primus fuit ſanctꝰ Ludouicus filius regis Francie. Doctores theologie fuerunt ꝙplures. ſcilicet Richardus de media villa. Adam godam. Johannes ſcotus. Varro. Guilhelmꝰ ockam. Petrus aureoli. Landulphus. Franciſcus maronis. Nicolaus de Lira ⁊c̄.

Octauo in chriſto ieſu valet noua creatura. ſcilicet beatus Franciſcus ratione caſtificationis. Unde Gal. v. dicit. Qui autem ſunt chriſti carnem ſuam crucifixerunt cum vicijs ⁊ concupiſcentijs. q: enim in ſeculo multipliciter contraxit īmundiciam ideo neceſſaria fuit ei q̄druplex lotio. Prima fuit religionis per quam homo conſequitur plenariam remiſſionem ſuoꝝ peccatorū. Unde ſanctus Thomas ſecūda ſecunde. q. clxxxix. arti. iij. dicit ſic. Uotum religionis cū ſit perpetuū eſt maius ꝙ votum peregrinationis terre ſancte quod eſt temporale. Et ſicut Alexander tertius dicit. vt habet extra de voto ⁊ voti redemptione. Reus facti voti aliquatenus non habet qui temporale obſequium in perpetuā noſcitur religionis obſeruantiam cōmutare. Rationabiliter autē per ingreſſum religionis aliquis conſequit remiſſionem omniū peccatoꝝ. Si eñ aliquibus elemoſynis factis homo poteſt ſtatim ſatiſfacere de peccatis ſuis. ſm̄ illud. Daniel. v. Peccata tua elemoſynis redime. Multo magis in ſatiſfactionem pro omnibus peccatis ſufficit ꝙ aliquis ſe totaliter diuinis obſequijs mancipet per religionis ingreſſum que excedit omne genus ſatiſfactionis etiā publice penitentie. vt habetur. xxx. q. ij. capit. Ammonere. ſicut etiam holocauſtum excedit ſacrificium. vt Grego. dicit ſuper Ezech. Unde in vitis patrum legitur ꝙ eandē gratiam conſequuntur religionē ingredientes quam cōſequūtur baptizari. Hec Thomas.

Beatus ergo Franciſcus poſt vanam illā conuerſationem ſuam in ſeculo religionem ingreſſus quā crucifixus ei demonſtrauit ꝑ internam inſpirationē conſequutus fuit plenariam peccatoꝝ ſuorum remiſſionem. ſicut poſtea certificatus fuit. Secunda fuit expiationis. Unde Numeri. xxxi. dicit. Qui non poteſt ignem ſuſtinere aqua expiationis ſanctificabit. q: qui non pōt ſuſtinere grauē penitentiā ꝓ peccatis ſuis ad lachrymas veniat per quas lauet oculos ꝙtum ad puram intentionem in deum. Job. ix. Laui oculos meos ⁊ ecce video. Lauet cor ꝙtum ad depoſitionē malarū cogitationū. Unde Jere. iiij. Laua a malicia cor tuū iſrael. Lauet manus quantū ad deteſtationem male ablatorum pſal. Lauabo inter innocentes manus meas. Et Jaco iiij dicit. Emundate manus peccatores. Lauet veſtimēta quantū ad honeſtam cōuerſationem. Joſue. iij Lauent veſtimenta ſua: ⁊ ſint parati in diem tertium.

Btūs Franciſcus lachrymis ſuis lauit oīa hec adeo vt lumen oculoꝝ videret amiſiſſe. vt dicere poſſet illud Trenoꝝ. ij. Defecerunt pre lachrymis oculi mei. Tertia fuit mortificationis. Gal. vi. Mihi mundus crucifixꝰ eſt ⁊ ego mundo. Ideo poteſt dicere illud. Canti. v. Oculi mei ſicut columbe que lacte ſunt lote. Oculi cordis beati Frācīſci fuerūt oculi columbe per ſanctam ſimplicitatē. ſed lacte loti fuerūt propter cuſtodiā caſtitatis. Si eñ aliquādo ſenſiſſet ſtimulū carnis ſtatim ſeipſum denudatum īmergebat in foueā niue plenam: aut glacie. modo cū chorda ſe grauiter verberādo. modo cibos ne palatū allicerent aqua frigida vel cinere permutādo Gal. iij. Mortificate mēbra veſtra q̄ ſunt ſuper terrā. Quarta fuit dilectiōis. Geñ. xlix. Lauabit in vino. ſ. diuini amoris ſtolā ſuam. Magis eñ diligebat eū q̇ aſperiꝰ ipſū increpabat: ꝙ eū q̇ ſibi blādiebat. vt pꝫ de illo q̇ dixit ſibi. Ora pr̄ dn̄m vt mitius tecū agat. manū eñ ſuā plus debito ſup te grauare videt. Quo audito vir ſctūs cū eiulatu exclamans ait. Niſi noſſem in te ſimplicem puritatem tuam ex nunc abhorrerem cōſortiū. qui au

ſus fueris circa me diuina iudicia reprehenſi
bilia iudicare. Ipſe etiam in corrigendis cul
pis dilectionem cum ſeueritate temperabat
vt patꝫ in illo fratre cuius caputium in ignē
mitti iuſſit qd̓ tñ illeſum exiliuit. Et ſic pꝫ ⁊c̄.

Nono in chriſto Jeſu va

let noua creatura. ſ. btūs Franciſcus rōne vi
ſitationis ſm̄ illud Luce i. Viſitauit nos ori
ens ex alto. Sicut em̄ xp̄us ad nos venit ad
noſtri redemptionē. Sic btūs Franciſcus ad
nos miſſus eſt ꝓpter legis euangelice repa-
rationem vt quilibet noſtrū poſſit dicere il-
lud Job. x. Viſitatio tua cuſtodiuit ſpm̄ me-
um. Et hoc ꝓpter multam conformitatem ⁊
aſſimilationē vite beati Franciſci ad vitam
xp̄i in multis. vt patet. Primo in illumina-
tione. Nam ſicut xp̄o in hunc mundū ingre-
diente nox illuminata eſt. Sicut dicit Luce
ij. Ecce angelus dn̄i ſtetit iuxta illos: ⁊ clari-
tas dei circūfulſit illos. Sic beato Franciſco
cauſa predicationis iter agente iuxta paduꝫ
tenebroſa noctis ſuꝑuenit obſcuritas. Cūqꝫ
pericula viarum eſſent multa ꝓpter fluuium
⁊ paludes. dixit ſocius ad virū ſanctū. Ora
pater vt de inſtantibꝰ periculis eruamur. Et
ecce nutu viri dei tanta lux ſuꝑna virtute eis
effulſit vt quaſi luce ſolis ad locū hoſpitij cū
laudibus ⁊ hymnis felices ꝑuenerūt. Et ſic
pꝫ ⁊c̄. Scd̓o in annūciatōe. Nā ſicut xp̄o in
hunc mūdum ingrediente angeli annūciaue
rūt pacē mūdo. Luce. ij. Facta eſt cū angelo
multitudo militie celeſtis laudantiū deū ⁊ di
centiū. Glīa in altiſſimis deo ⁊ in terra pax
hoībus bone volūtatis. Sic btūs Frāciſcus
in omni p̄dicatione ſua pacē annūciabat di-
cens. Dn̄s det vobis pacē. quā ſalutationeꝫ
dn̄o reuelante didicerat. Eſa. lij. ꝙ pulcri ſu-
per montes pedes annūciantis ⁊ p̄dicantis
pacē: annūciantis bonū. p̄dicantis ſalutem.
Tertio in reclinatiōe. Nā ſicut xp̄o naſcēte
in hunc mundū reclinatus eſt inter aīalia
Eſa. i. Cognouit bos poſſeſſorem ſuū ⁊ aſi-
nus p̄ſepe dn̄i ſui. Sic btūs Frāciſcus viſus
eſt reclinaſſe xp̄m in p̄ſepio qñ fecit rep̄ſen-
tationem p̄ſepij ⁊c̄. Quarto in obuiatione
Nā ſicut xp̄o fugiente in egyptū obuiauit la
tronibꝰ. quos oīno a feritate imutauit. Ma-
thei ij. Sic btūs Frāciſcus in p̄ncipio ſue cō
uerſiōis ciuitatē relinquens ſecurus ⁊ liber ꝑ
ſiluā quandā iter faciens obuiauit latronibꝰ
quos imutauit dicēs. Preco ſum magni re-
gis quē liberū dimiſerūt. Quinto in ſubie-
ctione. Nā ſicut xp̄s lꝫ eſſet deꝰ ⁊ dn̄s oīm vo
luit ſubijci parentibꝰ ſuis. Luce. ij. Deſcendit
cū eis ⁊ venit Nazareth ⁊ erat ſubditꝰ illis.
Et paulꝰ. Nihil differt a ſeruo cū ſit dn̄s oīū.
Sic btūs Frāciſcus nō tam p̄eſſe voluit ꝙ̄
ſubeſſe nec tam p̄cipere ꝙ̄ parere. Vñ gene
ralis cedens officio guardianū petijt. cuiꝰ vo
luntati ꝑ oīa ſubiaceret. Etiā fratri cū q̊ ibat
ſemꝑ obedientiā ſeruabat. Sexto in diſpu-
tatiōe. Nā ſicut xp̄us duodenarius in tēplo
inuentꝰ fuit in medio doctoꝝ. Luce. ij. Inue-
nerunt eū in tēplo ſedentē in medio doctoꝝ
audientē illos ⁊ interrogantē eos. Sic btūs
Frāciſcus. xij. anno ſue cōuerſionis. Senis i-
terrogatus a quodā doctore theologie de q̊-
buſdam q̄ſtionibus difficilibꝰ tanta clarita-
te doctrīe dīne ſapīe patefecit archana vt ve
hementer ille ſtuperet. Septimo in vocatio
ne. Nā ſicut xp̄us vocauit ap̄los de vanitati
bus ſeculi. vt habetur Joh. i. ⁊ Math. iiij. c.
Sic btūs Franciſcus vocauit nutu ⁊ ſpū dei
duodecim viros ad religionis euāgelice ob-
ſeruantiā. nō vno momēto ſed viciſſim. vt ſu
pra dictum eſt. Octauo in cōuerſione. Nā
ſicut xp̄us oſtendit glīam ſuā cōuertendo a-
quā in vinū in nuptijs. vt dꝛ Joh. ij. Sic bea
tus Franciſcus cū apud heremū ſancti Vr-
bani grauiſſime egrotaret. ⁊ vinū poſtulaſſꝫ.
allata a fratribꝰ ſuis aqua ſignoqꝫ crucis edi
to mox in vinū cōuerſa eſt. ad cuiꝰ guſtū ple
ne cōualuit et ſanatus eſt. Nono in ſanatio
ne. Nam ſicut xp̄us deſcendens de monte ſa
nauit leproſum tangēs manuꝫ eiꝰ. vt dicitur
Math. viij. Sic btūs Franciſcus dū equita
ret ꝑ planitiē Aſſiſij obuiauit cuidā leproſo
ſtatimqꝫ de equo ꝓſiliēs in oſcula eiꝰ ruit pe
cuniamqꝫ illi porrexit. Aliū aūt a morbo quē
cancrum dicūt ſuo oſculo ſanauit. Decimo
in tēptatione. Nam ſicut xp̄us ieiunauit. xl.
diebꝰ ⁊ totidē noctibꝰ poſtea fuit a dyabolo
tēptatus. Mat. iiij. Sic btūs Franciſcꝰ poſt
ieiuniū. xl. dierū quod celebrauit a feſto Epi
phanie vſqꝫ ad. xl. fuit tēptatus a diabolo di
cente ſibi exiſtēti in orōne. Nullꝰ eſt pctōꝛ cui
penitēti deꝰ nō idulgeat: ſed nimis ſe affligē-
ti veniā denegat. Vir ſanctꝰ hanc ſuggeſtiōeꝫ
vicit ꝑ ſapiām ⁊ diſcretionē. cognoſcēs ꝙ ꝑ
hoc volebat ip̄m a feruore abducere. i. Joh.
iiij. Nolite oī ſpiritui credere. ſed ꝓbate ſpūs
ſi ex deo ſunt. Etiā tēptauit ip̄m de auaricia
qñ in via ſacculū plenū denarijs reperit. ſed
nullatenus accipere acquieuit. Tandem a ſo
cio moleſtatus aperiri iuſſit. ⁊ ecce ſerpens

inde exiliens cū ipſo euanuit. Phil.iij. Omīa arbitrat⁹ ſum vt ſtercora. vt xp̄o lucrifacerē. Undecimo in predicatione. Nam turbis irruentib⁹ in ieſum vt audirent verbū dei ipſe ſtabat ſecus ſtagnum genezareth ⁊ aſcendit in vnā nauez ⁊ docebat de nauicula turbas. Lu.v. Sic btūs Franciſcus dū ſemel Gaiete in maris littore predicaret turbis irruentibus pre deuotione in vnā herentē littori nauiculā ꝓſiliijt ſolus. que ſeipſam nulla ope lōgius a terra ꝓtraxit. tādiu autem fixa in fluctibus manſit. quouſq̧ vir ſanctus turbis expectantibus in littore p̄dicauit. Finito ſermone dataq̧ bn̄dictōe populis nauicula ꝓprio ductu ad locum ſuū remeauit. Duodecimo in multiplicatione. Nam xp̄s in deſerto multiplicauit panes q̄nq̧ ſibi oblatos vt ex illis ſatiarenť q̄nq̧ milia hoīm. vt dicič. Joh. vi. Sic btūs Franciſcus dum nauem quorūdā mercatoꝝ conſcendens cum ſocio paupere elemoſynā ſibi diuinitus oblatā adeo multiplicauit vt omibus in naui exiſtentib⁹ ꝑ mēſem ſuffecerit alias nihil habētibus. Decimotertio in receptione. Nam xp̄s libēter peccatores recipiebat ⁊ cū eis māducabat. Un̄ phariſei murmurabant dicētes. q: hic peccatores recipit ⁊ māducat cū illis. Lu.xv. Sic btūs Franciſcus ſpū dei afflatus aduertens quēdam ex fratribus ſuis nimietate abſtinētie pene deficere. Unde tētatione diaboli fratri illi periculum īminebat. pius paſtor licet eſſet nox vocauit fratrem appoſuit panem. priorq̧ comedit ⁊ ad manducādū fratrē illū inuitauit. Unde vt dixit fratribus nō cibus: ſed caritas illum comedere coegit. etiam illū militem cōuertit qui cum ad prandium vocauit. vt ſup̄ dictuȝ eſt. Decimoquarto in orōne. Nam xp̄us docuit diſcipulos ſuos orare dicēs. ſic ergo orabitis. Pater noſter qui es in celis ſanctificeť nomen tuū ⁊c. Math. vi. Sic btūs Franciſcus rogantes fratres orare āmonuit dicens. Cuȝ orabitis dicite. Pater noſter qui es in celis ſanctificeť nomen tuum ⁊c. Et ad omēs eccleſias dicite. Adoramus te xp̄e ⁊ benedicimus tibi: q: per crucem tuā redemiſti mundum. qō illi obſeruabant fideliter. Quindecimo in perfectione. Nam xp̄us legem euangelicam maxime perfectionis tradidit diſcipulis ſuis dicens. Nolite ꝑoſſidere aurū neq̧ argentuȝ neq̧ pecuniam in zonis veſtris. non peram in via: neq̧ duas tunicas: neq̧ calciamenta: neq̧ virgam. Mat.x. Btūs Franciſcus eandem regulam tradidit fratribus ſuis. vt patet in regula ſua. Unde cum quidam fratres ſui verſus partes ſyrie tranſfretaſſent: quidam ſaracenus pietate cōmotus pecuniā eis obtulit ꝓ neceſſario victu. quibus recuſantib⁹ miniſtrauit neceſſaria ſingula ⁊c. Decimoſexto in operatione. Nam xp̄s mittens diſcipulos ſuos in mundū dedit eis virtutē operandi miracula. vt dicič. Mat.x. Qui etiam confirmabat legem ſuaȝ multis miraculis. Un̄ dicič Marc.i. Stupebant ſuper doctrina ei⁹ Erat em̄ docēs quaſi poteſtatē habēs. btūs Franciſcus regulam ſuā confirmauit multis miraculis. vt pȝ in legenda. pȝ etiam ex viſione diuina de micis quib⁹ paſcebat fratres ſuos. Septimodecimo in informatiōe. Nā xp̄us informauit diſcipulos ſuos fugienduȝ ocium ⁊ verba ocioſa. De omī em̄ verbo ocioſo qō locuti fuerint homīes reddent rōnem in die iudicij ⁊c. Mat.xij. Btūs Franciſcus ocium docuit eſſe fugiendū. ⁊ rebellē carneȝ ⁊ pigram diſciplinis cōtinuis ⁊ fructuoſis laboribus domandā. crebris cedendam flagellis. ⁊ vili pabulo ſuſtentādaȝ. Unde dixit volo fratres meos laborare ⁊ exercitari ne ocio dediti per illicita corde aut lingua vagentur. Et ſicut xp̄s non habuit lectū in quo dormiret: ſed aut ſup terrā aut aſſerem dormiebat ſicut in naui dormiuit qn̄ mare fuit tempeſtuoſum. Mat.viij. Sic btūs Franciſcus ſuper nudam humū laſſato corpuſculo ſedens dormiebat. ligno vel lapide ad caput poſito. Decimooctauo in correptione. Nam ſicut xp̄s corripuit diſcipulos ſuos inter quos orta fuit cōtentio quis eoꝝ videreť eſſe maior dicens eis. Qui preceſſor eſt in vobis erit ſicut miniſtrator. Luce.xxij. ⁊ Mat.xx. Sic beatus Franciſcus hac de cauſa voluit vocari fratres ſuos fratres minores ⁊ prelatos ſui ordinis dici miniſtros vt verbo euāgelij vtereť qō obſeruare ꝓmiſerat. Cūq̧ dn̄s Hoſtienſis q̄ poſtea fuit Gregorius nonus exq̄rere t ab eo an ſibi placeret q̧ fratres ſui ordinis ꝓmouerenť ad eccl'iaſticas dignitates. Rn̄dit. dn̄e minores ideo dicti ſunt ne p̄ſumant fieri maiores. Decimonono in trāſfiguratione. Nā ſicut xp̄s vt cōfortaret diſcipulos ſuos in lege quam eis tradiderat oñdit gl'iam ſuā in tranſfiguratione corporis ſui corā eis. Mat.xvij. Sic btūs Franciſc⁹ vt aīaret fratres ſuos ad obſeruantiā regule. rapt⁹ ſupra ſe in quodā ſecretiſſimo loco aſſumpď tribus ſocijs fratribus ſuis. ⁊ in quoddā mi

randuꝫ lumen totus abſorptus: que circa ſe
⁊ filios ſuos futura erãt clare cõſpexit. Poſt
hoc reuerſus ad fratres ait. Cõfortamini in
dño neqꝫ q: pauci eſtis cõtriſtemini quia in
magnã multitudinẽ faciet vos creſcere deus
ſueqꝫ benedictiõis gr̃a multipliciter dilata-
bit. Uigeſimo in deportatione. Nam ſicut
xp̃s magno honore ⁊ laudibus venit hierl'm
vbi receptus eſt cum gaudio. Mat. xxi. Sic
btũs Franciſcus de loco nocerie Aſſiſiũ per
ſolẽnes nũcios ad hoc aſſiſinatis populi de-
uotione tranſmiſſos reductus eſt. Uigeſi-
moprimo in honoratione. Nam ſicut turba
ſtrauit ramos arboꝝ ⁊ veſtimenta ſua in via
vt honorẽ dño exhiberet. Joh. xij. Sic quidã
vir de aſſiſio eruditus a dño cũ ꝑ ciuitatẽ ob
uiabat Franciſco deponebat palliũ ſternebat
ipſius pedibus veſtimentũ dicens eũ dignũ
tali honore qui in ꝓximo ab oĩbꝰ foret ma
gnifice honorãdus. Uigeſimoſecũdo in cõ
mendatione. Nam ſicut xp̃us in cena cõmẽ
dauit gregẽ ſuũ patri. vt dicit. Joh. xvij. Sic
btũs Franciſcus anxio ſpũ precatus eſt dñz
ꝓ filijs. cui rñſum eſt a dño. Ego vocaui ſer
uabo ⁊ paſcam. ⁊ alijs excidentibꝰ alios ſub
rogabo. ita vt ſi nati non fuerint faciaꝫ illos
naſci. Et ꝙtiſcũqꝫ fuerit impulſibus pauper
cula hec religio cõcuſſa ſalua ſemꝑ meo mu
nere permanebit. Uigeſimotertio in cõfor
tatione. Nam ſicut xp̃s in orto orabat patrẽ.
⁊ apparuit ei angelus mira claritate confor-
tans eum. Luce. xxij. Sic btũs Franciſcꝰ in
quodã nemore clamoroſis gemitibꝰ diuinaꝫ
ꝓ peccatoribꝰ interpellans clementiã. deplo
rans etiã quaſi corã poſitã dñicam paſſio
nẽ viſus eſt nocte orãs manibus ad moduꝫ
crucis ꝓtenſis toto corpore ſubleuatus a ter
ra ⁊ nubecula quadã fulgente circũdatus. vbi
incerta ſibi ⁊ occulta diuine ſapiẽtie reuelata
ſunt quaſi preſagia quedã future exaltatiõis
Uigeſimoquarto in exprobratione. Nam
ſicut xp̃us in ciuitate hierl'm in domo Anne
⁊ Cayphe multipliciter fuit deriſus. Math.
xxvi. Sic beatus Franciſcus in ꝑncipio ſue
cõuerſionis exiẽs de fouea in qua aliquãdiu
latuerat ⁊ abiecto pauore verſus ciuitatem
Aſſiſij viam aggreſſus eſt. Quem cuꝫ ciues
cernerent faciẽ ſqualidum ⁊ mente mutatuꝫ
ac per hoc alienatum putarent a ſenſu luto
platearum ⁊ lapidibus impetebant ⁊ tanꝗ̃
inſano ⁊ dementi clamoroſis vocibꝰ inſulta
bant. ſed vir dei tanꝗ̃ ſurdus ꝑtranſibat. pa-
ter autẽ eius ꝑ tractũ domi primo verbis dein
de verberibꝰ afflixit. Uigeſimoquinto in fla-
gellatione. Nam ſicut xp̃s fuit grauiſſime fla
gellatus in pretorio pilati. Joh. xviij. Sic be
atus Franciſcus exiſtens in domo cuiuſdaꝫ
cardinalis fuit atrociter a demonibus verbe
ratus. Uigeſimoſexto in deductione. Nam
ſicut xp̃s fune ligato ad collũ baiulans ſibi
crucẽ deductus eſt ad locũ ſupplicij vbi tamẽ
ſalutifera verba aſtãtibus dixit. Joh. xix. Sic
btũs Franciſcus ſpũs dei inflãmatus in pla
tea ciuitatis Aſſiſij populo ſolẽniter cõuoca
to cũ multis fratribus quos ſecũ adduxerat.
maiorẽ introiuit eccl'iam. funeqꝫ ad collũ li-
ligato. nuduꝫ cũ femoralibus ſolis in oculis
oĩm ſe trahi precepit vſqꝫ ad lapidem in quo
malefactores plectendi ducebant. Sup quẽ
conſcendẽs licet quartanarius eſſet ⁊ debilis
acerbi frigoris tẽpore. cum multo vigore ani
mi predicauit. Uigeſimoſeptimo in crucifi
xione. Nam ſicut xp̃s in monte caluarie cru-
cifixus fuit impreſſis in corpus eiꝰ quinqꝫ vul
neribꝰ. Joh. xix. Sic btũs Franciſcus in mõ
te aluerne ex viſione crucifixi ſeraphici quinqꝫ
vulnera in corpus ſuum excepit. Uigeſimo
octauo in nudatione. Nam ſicut xp̃s nudus
in cruce remanſit vſqꝫ ad mortem. Joh. xix.
Sic btũs Franciſcus morti appropinquãs
ad ſanctã Mariaꝫ de portiũcula portari ſe fe
cit. vbi ſuper nudam humũ in moduꝫ crucis
ſe totum nuduꝫ in ſpũs feruore ꝓſtrauit. fa-
cieqꝫ leuata ad celum. pſ. illũ. Uoce mea ad
dñm clamaui ⁊c. vſqꝫ. Me expectãt iuſti do
nec retribuas mihi: orando dixit. ſicqꝫ expi-
rauit. Uigeſimonono in penetratione. Naꝫ
ſicut xp̃s ianuis clauſis ad diſcipulos intra-
uit. eoſqꝫ ſalutauit. ⁊ bñdixit. Joh. xx. Sic be
atus Franciſcus in arelatẽſi capitulo cui in
terfuit ſanctus Anthoniꝰ de padua mira dei
v̓tute viſibilis apparuit in aere ſubleuatus
extenſis velut in cruce manibꝰ bñdicens fra
tres. Nouuꝫ miraculi genus ⁊c. Trigeſimo
in apparitione. Naꝫ ſicut xp̃s deſcẽdit in ho
ſpitiuꝫ emaus in forma peregrini vbi ad mẽ
ſam cũ duobꝰ diſcipulis ſedit. Luc. xxiiij. Sic
btũs Frãciſcus in die paſce cũ morã faceret
in heremitorio quodaꝫ valde ſecreto memor
illius qui diſcipulis eũtibꝰ in emaus ip̃o die
in ſpecie peregrini apparuit a ſuis fratribꝰ vt
peregrinus ⁊ pauper elemoſynã petijt. Quã
cũ accepiſſꝫ humiliter ſacris eos informauit
eloquijs ꝙ tranſeuntes per mundi deſertuꝫ
tanꝗ̃ peregrini ⁊ aduene veriqꝫ hebrei paſca
dñi. i. tranſitũ ex hoc mundo ad p̃rem in pau

pertate ſpūs ꝯtinue celebraret. Propter qđ mira conſolatione ſpūs repleti ſunt fratres.

Decimo in chriſto ieſu valet noua creatura. ſ. btūs Franciſcus ratione ſublimationis. Eius em̄ gloria fuit preoſtenſa quadrupliciter. Primo in ſede ſublimi vidit em̄ quidam frater ſocius beati Franciſci ſedem vnam in celo ceteris digniorez precioſis ornatam lapidibus. ⁊ omni gloria refulgētem cui dictuz eſt. Sedes iſta humili ſeruaꝛ Franciſco. Secundo in ſtella vidit em̄ quidam ſocius eius animā illam ſanctiſſimam ſub ſtelle prefulgide ⁊ candida ſubuectaz nubecula. ſup aquas multas in celum recto tramite ſurſum ferri. Tertio in luna plena. Vidit em̄ quidam ſocius eius animā illam ſanctiſſimam inſtar lune plene valde lucide in celum attolli. diuerſis circūdatam fulgoribus. Quarto in ſole refulgente. Vidit em̄ qdaz ſocius animā illam ſanctiſſimā in ſpecie ſolis quē duodecim lucidiſſimi radij circundabant. Ideo dicit. Eccl. l. Quaſi ſtella matutina in medio nebule: ⁊ quaſi luna plena in diebus ſuis lucet. ⁊ quaſi ſol refulgēs. ſic iſte effulſit in templo dei. Et Job. xxxi. Vidi ſolē cum fulgeret ⁊ lunam incedentē clare: ⁊ letatus ſuz in abſcōdito. Ecce quomodo in xp̄o ieſu valet noua creatura. ſ. btūs Franciſcus. hic per gratiā. tandē ꝑ gloriam. Amen.

In feſto ſctī Luce euāgeliſte. Sermo. lvi.

Dignus eſt operarius mercede. Luce. x. ⁊ in euangelio p̄ſentis ſolēnitatis. btūs Paul⁹ aplūs. i. Cor. iij. dicit ſic. Unuſquiſqꝫ ꝓpriā mercedē accipiet ſm ꝓpriū laborem. Sup quo talē moueo qōnē. vtrū btūs lucas ſm ſuā virtuoſaz operationē meruerit vite eter glificationē. ad iſtā qōnē rn̄dent duo doctoctores noui teſti. Prim⁹ eſt Matheus. xx. dicēs. Voca operarios ⁊ redde illis mercedez ſuam. Secūdus eſt Paulus. Ro. iiij. dicēs Et q operaꝛ merces nō imputaꝛ ſm grām ſ ſm debitum. Sciendū ꝙ circa meritū vite eterne. ponit ſctūs Tho. pma ſecūde. q. cxv. cōcluſiones qttuor valde neceſſarias. Prima cōcluſio eſt. Homo inquātū per ꝓpriam voluntatē cooperaꝛ grē dei ſibi infuſe mereꝛ a deo mercedē ſui laboris ⁊ operis. Patet. qꝛ meritū ⁊ merces ad idē referunꝛ. Id em̄ merces dicit qđ alicui recōpenſaꝛ ꝓ retributiōe operis vel laboris quaſi quoddā preciū ipſi⁹ Unde ſicut reddere iuſtū precium ꝓ re accepta ab aliquo eſt opus iuſticie. ita etiā recōpenſare mercedē opis vel laboris eſt act⁹ iuſticie. Juſticia aūt eſt equalitas quedā. vt dꝛ v. ethi. Ideo ſimpliciter eſt iuſticia inter eos quoꝝ eſt ſimpliciter equalitas eoꝝ vero quorū nō eſt ſimpliciter equalitas nō eſt ſimpliciter iuſticia: ſed quidaz modus iuſticie. ſicut eſt quoddam ius paternū vel dn̄atiuū vt ibidem dicit. Et ideo in his in qbus eſt ſimpliciter iuſtū ē etiā ſimplr rō meriti ⁊ mercedis In qb⁹ āt ē ſm qd iuſtū: ē rō meriti ſz qd. inqntū ibi ſaluaꝛ rō iuſticie. Sic ei fili⁹ mereꝛ aliqd a patre ⁊ ſeru⁹ a dn̄o. Manifeſtum eſt aūt ꝙ inter deum ⁊ hoīem eſt maxima ineqlitas. In infinitū em̄ diſtant ⁊ totuz bonum hoīs eſt a deo. Unde nō ē iuſticia ſm omodam equalitatē ſ ſm ꝓportionē quādaz. inquātū. ſ. vterqꝫ operaꝛ ſm modū ſuuz. Modus aūt ⁊ mēſura humane virtutis eſt a deo Et ideo meritū hoīs apud deū eſſe non pōt niſi preſuppoſita diuina ordinatiōe. ſ. vt hō id cōſequaꝛ a deo per ſuam operationē quaſi mercedē ad qđ deus ei virtutē operādi dedit per liberum arbitrium ſic res naturales hoc conſequūtur per proprios motus ⁊ operationes ad qđ a deo ſunt ordinate. Unde Jeremie. xxi. dicit. Et merces operi tuo. ſcilicet ſi dei ordinationez impleueris. Secūda cōcluſio eſt. Nemo ſine gratia dei poteſt mereri vitam eternam. Patet. quia homo poteſt conſiderari ſm duplicem ſtatum. ſcilicet ſm ſtatum nature integre qualis fuit in Adam ante peccatū. ⁊ ſic nō poteſt mereri abſqꝫ grā vitā eternā. ſ. ꝑ pura naturalia. rō eſt: qꝛ meritum hoīs dependet ex preordinatione diuina. Actus autem cuiuſcunqꝫ rei non ordinatur diuinitus ad aliquid excedens proportionem virtutis que eſt principium actus Hoc enim eſt ex inſtitutione diuine ꝓuidencie vt nihil agat vltra ſuam virtutem. Vita autem eterna eſt quoddam bonum excedens proportionem nature create qꝛ etiaz excedit cognitionē ⁊ deſideriuz ei⁹. ſm illud i. Cor. ij. Nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis aſcendit. Ideo nulla creatura eſt ſufficiens principium actus meritorij vite eterne niſi addatur aliquid ſupernaturale diuinum quod cōmuniter gratia dicitur.

Secundo poteſt conſiderari homo ſm ſtatum nature corrupte. ſicut eſt in nobis ante reparationem gratie. ⁊ ſic dico ꝙ nemo ſine

gratia poteſt mereri vitam eternā ꝓpter im/pedimentum peccati. Cum em̄ peccatū ſit q̄/dam dei offenſa excludens a vita eterna. nul/lus in ſtatu peccati exiſtens vitā eternā pōt mereri: niſi priꝰ deo recōcilietur dimiſſo pec/cato. quod fit per gratiam. Ro. vi Gratia dei vita eterna. Ex quo infringunt octo errores qui notantur in clementinis de hereticis. c. ad noſtrā. Primus eſt ꝙ homo in vita pre/ſenti tantū ⁊ talem ꝑfectionis gradū poteſt acquirere ꝙ reddetur penitus impeccabilis. ⁊ amplius in gratia ꝓficere nō valebit. Naꝫ vt dicunt. Si q̄s in gratia ſemper poſſet ꝓfi/cere. tunc poſſet aliquis perfectior xp̄o inue/niri. Secūdus eſt ꝙ nō oportet hoīem ieiu/nare aut orare poſt ꝙ gradū perfectionis hu/ius fuerit aſſequutus. quia tunc ſenſualitas eſt tam ꝑfecte ſpiritui ⁊ rōni ſubiecta. ꝙ ho/mo poteſt libere corpori ſuo cōcedere quicq̄d ei placet ⁊ libet. Tertius eſt ꝙ illi q̄ ſunt in predicto gradu ꝑfectionis ⁊ ſpiritu libertatꝫ non ſunt ſubiecti alicui obedientie humane. nec tenentur ad aliqua p̄cepta eccleſie. quia vt aſſerunt vbi ſpūs dn̄i ibi libertas. Quar/tus eſt ꝙ homo in vita preſenti tantam bea/titudinem poſſet aſſequi ſm oēm gradū ꝑfe/ctionis ſicut eam obtinebit in vita beata.

Quintus eſt ꝙ q̄libꝫ intellectualis natura in ſe eſt ita beata ꝙ non indiget lumine glo/rie ip̄am eleuante ad deū videndum ⁊ eo be/ate fruendum. Sextus eſt ꝙ exercere ſe in actibus virtutū eſt actus hominis imperfecti. ⁊ ꝙ perfecta vita licentiat a ſe virtutes ⁊c̄.

Septimus eſt ꝙ mulieris oſculum cuꝫ ad hoc nō inclinet natura eſt mortale peccatuꝫ. Actus autē carnalis cū ad hoc natura incli/net nullum pctm̄ eſt. ⁊ maxime cū taleꝫ actū exercens de hoc temptatur. Octauus eſt ꝙ in eleuatiōe corporis dn̄i noſtri Jeſu xp̄i nō debet talis aſſurgere. nec ei reuerentiaꝫ exhi/bere aſſerentes ꝙ eſſet quid imꝑfectionis ſi quis a puritate ⁊ altitudine ſue cōtemplatio/nis tm̄ deſcenderet. ꝙ circa myſteriuꝫ ſeu ſa/cramentum eucharistie: aut circa paſſionem humanitatis xp̄i aliqua cogitaret hec ibi.

Tertia concluſio eſt. homo in grā conſtitu/tus pōt mereri vitam eternaꝫ de condigno. Opus em̄ meritoriū hoīs cōſideratur du/pliciter. Uno mō ſm ꝙ ꝓcedit ex libero ar/bitrio ⁊ ſm ſubſtantiaꝫ opis. ⁊ ſic nō pōt ibi eſſe cōdignitas ꝓpter maximā inequalitatē. ſed eſt ibi congruitas ꝓpter quandā equali/tatem ꝓportionis. Videt em̄ cōgruū vt hoi operanti ſm ſuā virtuteꝫ. deus recōpenſet ſm excellentiā ſue virtutis. Alio mō ſm ꝙ ꝓce/dit ex grā ſpūſſancti ⁊ ſic eſt meritorium vite eterne de cōdigno. Sic em̄ valor meriti attē/ditur ſm virtutē ſpūſſancti mouentis nos in vitā eternā. ſm illō Joh. iiij. Fiet in eo fons aque ſalientis in vitā eternā. Attendit etiā p̄cium opis ſm cōdignitatē grē ꝑ quam ho/mo cōſors factus diuine nature adoptatur ī filiū dei cui debet hereditas ex ipſo iure ad/optionis. ſm illud Ro. viij. Si filij ⁊ heredeſ Eſt em̄ ſpūſſanctus pignꝰ hereditatis nr̄e. ij Cor. i. Quarta concluſio. grā in nobis eſt p̄ncipium meriti ⁊ mercedis principalius ꝑ charitatē ꝙ per alias virtutes. Actus em̄ hu/manus habet rōnem merēdi ex duobꝰ. Pri/mo quidē ⁊ p̄ncipaliter ex diuina ordinatōe. ſm ꝙ actꝰ dicit eſſe meritorius illius bōi ad qđ hō diuinitus ordinatur. vt dicit p̄ma con/cluſio. Secūdo vero ex parte liberi arbitrij. ſcꝫ in quātuꝫ hō habꝫ p̄ ceteris creaturis vt ꝑ ſe agat volūtarie agens. Et q̄tum ad vtrūq; p̄ncipalitas meriti penes charitatē ꝯſiſtit ꝓ/pter duo. Primo qꝛ vita eterna in dei frui/tione conſiſtit. Joh. xvij Hec eſt vita eterna vt cognoſcant ⁊c̄. Motus aūt humane men/tis ad fruitioneꝫ diuini boni eſt ꝓprius actꝰ charitatis. ꝑ quā oīs actꝰ aliarū virtutū or/dinantur in hūc finē. ſm ꝙ alie virtutes im/perantur a charitate. ideo meritū vite eterne p̄mo ꝑtinet ad charitatē ad alias autē virtu/tes ſcđario ſm ꝙ earū actꝰ a charitate īꝑant Joh. xiiij. Si q̄s diligit me diliget a pr̄e meo ⁊ ego diligā euꝫ ⁊ manifeſtabo ei meipſum.

Scđo qꝛ illđ qđ ex amore facimꝰ maxīe vo/luntarie facimꝰ. Uñ etiā ſm ꝙ ad rōneꝫ me/riti req̄ritur ꝙ ſit voluntariū p̄ncipaliter me/ritū charitati attribuit. Fidei em̄ actꝰ non eſt meritoriꝰ niſi fides ꝑ dilectionē opet. vt dicit Gal. v. Silr actꝰ patiētie ⁊ fortitudis nō eſt meritoriꝰ niſi q̄s ex charitate hec operetur. ſm illud. i. Cor. xiij. Si tradidero corpꝰ meū ita vt ardeā charitatē aūt nō hūero. nihil mihi ꝓ/deſt. hec Tho. Btūs Lucas maxīa floruit charitate quadrupl'r. Primo q̄a fuit plenꝰ ſpūſcō. vt dicit Hiero. in ꝓlogo ſup Lucam. Qui ſeminat in eo charitatē. ſm illud Ro. v. Charitas dei diffuſa eſt in cordibꝰ nr̄is ꝑ ſpi/ritū ſcm̄ q̄ datꝰ eſt nobis. Scđo qꝛ ardēti de/ſiderio ſociabat xp̄o pegrino. ſm Greg. Un Luce. xxiiij. dicit. Nonne cor noſtrū ardens erat in nobis dum loqueret nobis in via et aperiret nobis ſcripturas. Tertio quia obſe

quium charitatis in xp̄o in via exhibuit. ſm Greg. cum dixit. Mane nobiſcum dñe q̄m adueſperaſcit ⁊c. Luce. xxiiij. Quarto quia gaudiū ceteris diſcipulis pre triſticia ⁊ timore in cenaculo clauſis retulit. ſm Grego. Et ſurgentes eadem hora regreſſi ſunt hieruſalem ⁊c. vſq3 ibi regreſſi ſunt hierl̄m ⁊c. ⁊ vſq3 in fractione panis. Cum em̄ ſacramentū dominici corporis ⁊ ſanguinis ſit myſteriū maxime charitatis quo xp̄s coīcauit poſt reſurrectionem ſuā Lucam ⁊ Cleopham. ſignum eſt ꝙ hij duo diſcipuli ardebant ſumma charitate. ꝑ quos charitas dei ⁊ ꝓximi deſignatur. Un̄ meruerūt videre xp̄m iam in carne glorificatū. Jō dr̄. Dign⁹ eſt opari⁹ mercede.

Dignus eſt operarius mercede.

- Supernorum.
- Angelorum.
- Prophetarum.
- Apoſtolorum.
- Occiſorum.
- Doctorum.
- Immaculatorum.

Primo dignus eſt operarius. ſ. beatus Lucas. mercede Supernorū. Sciendum ꝙ potiſſimū in lege noui teſtamenti eſt gr̄a ſpūſſancti. q̄ datur per fidē xp̄i Et ideo ꝓcipaliter lex noua eſt ipſa gratia ſpūſſancti que datur xp̄i fidelibus. Ro. iij. Ubi eſt gloriatio tua? excluſa eſt ꝑ quā legē. Factorū? nō. ſed per legem fidei. Ipſam eni3 fidei gratiam legem appellat. Et expreſſius Ro. viij. dicitur. Lex ſpūs vite in xp̄o Jeſu liberauit me a lege peccati ⁊ mortis. Un̄ auguſtin⁹ dicit in libro de ſpū ⁊ littera. ꝙ ſicut lex factoꝝ fuit in tabulis lapideis. Ita lex fidei ſcripta eſt in cordibus fidelium. Et ibidē dicit. Sunt leges dei ab ipſo deo ſcripte ī cordibus ipſa p̄ntia ſpūſſancti. Habet tamē lex noua quedam q̄ ſunt diſpoſitiua ad gratiam ſpūſſancti ⁊ ad vſum huius gratie pertinētia que ſunt quaſi ſecūdaria in lege noua. de quibus inſtitui oportuit fideles xp̄i tā circa credenda ꝙ circa agēda. Ro. i. Non em̄ erubeſco euangelium. Uirtus em̄ dei eſt in ſalute3 omni credēti. ꝓpterea neceſſariū fuit vt chriſtus eligeret quoſdam q̄ euangelium cōſcriberent: ꝗ̄tum ad ea q̄ pertinent ad gr̄am ſpirituſſancti. vel ſicut diſpoſitiua ꝗ̄tum quidē ad intellectū per fidē per quam dat̄ gr̄a ſpirituſſancti: ſicut pertinentia ad diuinitatem et humanitatem xp̄i. ꝗ̄tum vero ad voluntatē: ſicut pertinentia ad contemptum mundi. per quem hō fit capax gratie ſpirituſſancti. qua3 mundus. id eſt mundi amatores capere nō poteſt. Johan. xiiij. Uel ſicut ordinantia huius gratie vſum qui eſt in operibus virtutu3 ad que multipliciter ſcriptura noui teſtamēti exhortatur. Inter ceteros aute3 ad hoc miniſterium electos. ſ. beatus Lucas aſſumptus eſt qui fuit vnus de ſeptuaginta duobus diſcipulis quos chriſtus immediate genuit in eſſe fidei. vt Greg. dicit. Et eccleſia approbat dum hodie legit euangelium. Luce. x. ca. Deſignauit domin⁹ ⁊ alios ſeptuagītaduos diſcipulos. ⁊ miſit illos binos ante faciē ſua3 in omnem ciuitatem ⁊ lo. quo. et ip. ven. Cōuenienter autem ad chriſti euangelium conſcribendū aſſumptus eſt. q2 Lucas interpretatur conſurgens vel eleuans vel lux. Ipſe enim conſurrexit ab amore mundi omnia tēporalia relinquendo: eleuauit ſe in amorē dei cum a chriſto fuit electus. vt de eo dicatur illud Ecc̄. xv. c. Elegit eum ex omni carne ⁊ dedit illi cor ad precepta ⁊ legem vite ⁊ diſcipline docere Jacob teſtamentum. ⁊ iudicia ſua iſrael. ꝓpter quod fuit lux mundi eo ꝙ mundum illuminauerit vniuerſu3. Mathei. v. c. Uos eſtis lux mundi. Lux aute3 mundi eſt ſol qui habet in ſitu ſublimitatem. Ecc̄. xxvi. Sol oriens in mūdo in altiſſimis dei. In aſpectu delectabilitatem. Eccleſiaſtes. xi. Dulce lumen ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolē. In motu velocitatem. ij. Eſdre. iiij. ca. Magna eſt terra ⁊ excelſum eſt celū. ⁊ velox curſus ſolis. In effectu vtilitatem. quia ſm philoſophum. homo generat hominē ⁊ ſol. Sic beatus Lucas habuit ſublimitate3 per celeſtium contemplationem. Luce. xi. Beati oculi qui vident que vos videtis ⁊c. Delectabilitatem per dulcem conuerſationem. Juxta illud. Noſtra conuerſatio in celis eſt. Uelocitatem per feruentem predicationem qui per totam Syriam verbu3 dei predicauit. vbi ꝙ plurimos populos ad fidē xp̄i cōuertit. Utilitatem per euangelij cōſcriptionē. quod quidem eſt autenticum quatuor modis. Primo patris eterni precordinatione. Jere. xxxi. Ecce dies veniunt dicit dn̄s. ⁊ feriā domui iſrael ⁊ domui Juda fedus nouū. nō ſm pactum quod pepigi cum patribus eorum ⁊c. Sed hoc erit pactum quod feriam cū domo iſrael. Poſt dies illos dicit domin⁹. dabo legem meam in viſceribus eorum. vbi loquitur de doctrina euangelica. Secundo filij ſuper

ni corroboratione. Luce.xxi. Celum ⁊ terra
tranſibunt. verba autem mea non tranſibūt.
quoniam vſqꝫ in finem ſeculi ſunt duratura.
Math. xxiiij. Predicabitur euangelium hoc
regni in vniuerſo orbe. ⁊ tunc veniet conſum
matio. Nam predicatio euangelij xp̄i poteſt
intelligi duobus modis. Uno modo quātuꝫ
ad diuulgationeꝫ noticie xp̄i. ⁊ ſic predicatū
fuit euangelium in vniuerſo orbe etiam tēpo
re apoſtolorum. vt Criſoſtomus dicit. et ſm
hoc quod additur ⁊ tunc erit conſummatio.
intelligitur de deſtructione Hieruſalem. de
qua tunc ad litteraꝫ loquebatur. Alio modo
poteſt intelligi predicatio euangelij in vniuer
ſo orbe cum pleno affectu ita ſcꝫ ꝙ in quali-
bet gente fundetur eccleſia. quod quideꝫ erit
poſt perſecutionem antixp̄i. Sicut Auguſti-
nus dicit in epiſtola ad Eſichium. Nondum
eſt predicatum euangelium in vniuerſo orbe
ſed hoc facto veniet conſummatio mundi.

Tertio ſpiritusſancti inſpiratione. Unde
Hierony. in prologo ſuper Lucam dicit. Sā
cto inſtigāte ſpiritu in achaia hoc ſcripſit eu
angelium. Quarto eccleſie xp̄i approbatio-
ne qui iuſſit illud legi ꝑ omnes eccleſias. Er
ergo beatus Lucas fuit operari⁹ xp̄i miſſus
ab eo in meſſem ſuā. Ideo dignus eſt remu
nerari mercede supernoꝝ. ſ. beatifica viſione
patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. ⁊ gaudijs oīum
beatorum.

Secundo dignus eſt ope-

rarius. ſ. beatus Lucas mercede Angelorū.
Unde Apoc. xiiij. dicitur. Uidi alterū ange-
lum volantem ꝑ mediū celum habentē euan
gelium eternū vt euangelizaret ſedentib⁹ ſup
terram ⁊ ſuper omnē gentem ⁊ tribum ⁊ lin
guaꝫ ⁊ pplm dicēs voce magna. Timete deū
⁊ date illi honorem qꝛ venit hora iudicij ei⁹.
Et adorate eū qui fecit celuꝫ ⁊ terrā: mare ⁊
oīa que in eis ſunt. ⁊ fontes aquarū. hec ibi.

Iſte eīm angelus fuit beatus Lucas. quia ſi
cut in angelo tanꝙ in ſpeculo relucent archa
na diuine ſapientie. Sic in beato Luca relu
cent ſacramēta fidei catholice. Uere eīm dici
tur angelus ꝓpter quattuor. Primo ratōe
reuelationis. Nam vt dicit Dyo iiij. ca. Cele.
hierar. diuina debent ferri ad homīes mediā
tibus angelis. Unde lex vetus data fuit per
angelos in manu mediatoris. Gal. iij. Et ſte
phanus dicit Act. vij. Accepiſtis legem in
manu mediatoris. Licet eīm ſoli⁹ ꝑncipis ſit
ſua auctoritate legeꝫ inſtituere. tñ q̄nqꝫ legē
inſtitutā ꝑ alios ꝓmulgat. Et ita de⁹ ſua au-
ctoritate legē inſtituit. ſed ꝑ angelos promul
gauit. ita etiā vt ordine quodaꝫ doctrina xp̄i
ad omēs ꝑueniret: ipſe diſcipulos ſuos īme-
diate docuit. qui poſtmodū alios v̄bo ⁊ ſcri-
pto docuerunt. Prouer. ix. Miſit ancillas ſu
as ꝓuocare ad arcē. Ideo beat⁹ Lucas ꝗ le-
gem xp̄i nobis v̄bo ⁊ ſcripto tradidit. eſt ve
lut angelus medi⁹ inter deum ⁊ nos. ſm illud
Malach. ij. Legē xp̄i. ſ. requirūt ex ore ei⁹ qꝛ
angelus dn̄i exercituū eſt. Scd̄o rōe annū-
ciationis. Nā vt dicit Dyo. iiij. ca. cele. hierar.
Diuinū ieſu benignitatis myſteriū. angeli ꝑ
muꝫ edocti ſūt. poſtea ꝑ ipſos ad nos cogni
tionis grā tranſiuit. Sic ergo diuiniſſimus
Gabriel Zachariā quidē docebat ꝓphaꝫ eē
futurū ex ipſo. Mariā aūt quō in ipſa fieret
thearchicū ineffabilis dei formatiōis myſte
rium. Sicut aūt ſolus angelus virgini hec ſa-
cramēta annūciauit. ſic ſolus Lucas hec my
ſteria nobis reuelauit. Uñ Hiero. in ꝓlogo
ſup Lucā dicit ſic De hinc in ꝑncipio euan-
gelij ſui Iohis natiuitate ꝑſumpta cui euan
geliū ſcriberet. ⁊ in quo electus indicaret. cō-
teſtans in ſe cōpleta eſſe ꝗ eſſent ab alijs in-
choata ⁊c̄. Tertio rōne cognitiōis. Nā cor-
pus xp̄i eſt panis angeloꝝ. ꝑs. Panē ange-
lorum māducauit hō. quoꝝ beatitudo eſt in
plena deguſtatiōe ipſius ꝑ beatificā cogniti-
onem. Sic beat⁹ Lucas velut angelus degu
ſtauit ꝑmo hūc panē in quo plene cognouit
ſacramentū dn̄ice reſurrectionis. Luc. xxiiij.
Cognouerūt dn̄m in fractiōe panis. Quar
to rōne inuitatiōis. Uñ Apoc. xix. dicit. Ui
di vnū angelum ſtantē in ſole ⁊ clamauit vo
ce magna oībus auibus ꝗ volant ꝑ medium
celū. dicens. Uenite ⁊ cōgregamini ad cenā
dei magnā ⁊c̄. Iſte angelus eſt btūs Lucas
ꝗ ſtat in ſole i. in plena ⁊ ꝑfecta cognitiōe ſa
cramēti euchariſtie ſup omēs euāgeliſtas. qꝛ
ſacramētum euchariſtie in quo fuit ſumma
benignitas demonſtrata. diligentiſſime ī ſuo
euāgelio patefecit. ideo dignus fuit paſci tali
pane velut mercede angelorum.

Tertio dignus eſt opera-

rius mercede Prophetarum. Sciendū ꝙ ꝓ-
phete aſſtant btm̄ Lucā quattuor. Primo
euangeliſte. Uñ Eſa. xli. dr̄. Prim⁹ ad ſyō di
cet. Ecce aſſum. ⁊ hierlm euāgeliſtam dabo.
Recte btūs Lucas fuit euangeliſta ꝗ opus
euāgeliſte ꝯpleuit ij Thimo. iiij. Tu vero vi-
gila in oībus labora. Opus fac euangeliſte.

Quod quidē eſt euangelium p̄dicare. Eſa. xl. c.
Super montē excelſum aſcende tu q̄ euange
lizas ſyon. Exalta in fortitudine vocē tuā q̄
euangelizas hier̄lm. Exalta noli timere. Dic
ciuitatibꝫ iude. Ecce deus veſter ꝛc̄. Opꝰ eu
angeliſte eſt euangeliū ſcribere. Opus euan
geliſte eſt ſm̄ euangeliū viuere. Beatus Lu
cas euangeliū p̄dicauit in Syria, in Anthio
chia in Alexandria. Unde fuit ep̄s alexādri
nus euangeliū ſcripſit. Scd̄m euangelia vixit
imitatꝰ xp̄m. q̄ cepit facere ꝛ poſtea docere.
Act. i. Secūdo aſſimilatur boui. Ezechie. i.
Facies bouis a ſiniſtris ipſorū quattuor. Et
Apoca. iiij. Secūdum aīal ſimile vitulo. In
ter cetera ſancta aīalia btūs Lucas p̄ bouē
ſiue vitulū deſignat. Bos enī q̄tum ad q̄ttu
or cōmendatur. Primo q̄tum ad ſacrificiū
quia deo in ſacrificiū in tēplo imolabat. Sic
btūs Lucas. dr̄ bos rōne ſacrificij qꝛ circa tē
plum ſemp̄ immoratus fuit. ꝛ in p̄ncipio ſui eu
angelij. agendo de Zacharie imolatiōe. p̄cur
ſoris in tēplo annūciatione ꝛ Marie in tem
plo purificatione. In medio agendo de xp̄o
duodēne in tēplo remanēte. ꝛ poſtmoduꝫ in
templo p̄dicante. In fine p̄ diſcipulos dn̄i in
tēplo laudantes cōſūmando. Secūdo bos
cōmendat quo ad inceſſum qꝛ nō ſaltādo va
dit. ſed mature incedit. Unde Greg. ſup illō
Ezech. i. Planta pedis quaſi planta pedis vi
tuli. dicit. ſ. mature incedens. fortis ꝛ diuiſa.
Sic btūs Lucas in ſuo euāgelio inceſſit ma
ture introducēdo p̄curſoreꝫ regis. poſtea cō
ceptionē regis. De cōceptiōe p̄ceſſit ad nati
uitateꝫ de natiuitate ad infantiā. de infantia
ad pueritiā. de pueritia ad iuuenturē. deinde
ad ſuā cōſummationē. Inceſſit fortiter, quia
alij euangeliſte fortiter inceperunt ſed nō for
titer finierūt. quia Matheus ꝛ Iohes nihil
agunt de aſcenſione. Marcus nihil de iudi
ciaria p̄tāte. Lucas aūt om̄ia iſta p̄ſequitur.
Inceſſit diuiſim. qꝛ narrationeꝫ p̄curſoris et
regis nō cōmiſcuit. ſed diuiſim poſuit. Agēs
enī de annunciatione p̄curſoris accedit ad
annūciationē regis. Agens de natiuitate p̄
curſoris. accedit ad natiuitatē regis. Agens
de predicatione p̄curſoris. accedit ad predi
cationē regis. Tertio bos cōmendatur quā
tum ad manſuetudinem. qꝛ iugo p̄reſſus ſti
mulo agitatus, clamoribꝰ laceſſitus nō mur
murat. nō reclamat. Sic beatꝰ Lucas p̄ſſus
iugo p̄nie. agitatꝰ ſtimulo p̄ſecutiōis tyrāni
ce. laceſſitus clamoribꝰ iniurie nō murmura
uit. ſed patientiā ſeruauit. ſm̄ illud. Nō mur
mur reſonat nō q̄rimonia ꝛc̄. Quarto bos
cōmendatur q̄tum ad laborem ꝛ vtilitateꝫ.
Eſt enim aīal valde laborioſum ꝛ vtile.

Sic beatus Lucas fuit laborioſus ꝛ vtilis
deſcribendo viā ꝛ formā p̄ueniendi ad vitaꝫ
eternam. Eſt enī liber ſuus. ſ. euangelij. de q̄
dicit Ezech. ij. Liber erat ſcriptus intus ꝛ fo
ris. ꝛ ſcripte erant in eo lamētationes. ꝛ car
men. ꝛ ve. Hic liber euangelij bt̄i Luce ē ſcri
ptus intus p̄ p̄fundi myſterij occultationeꝫ
ꝛ foris p̄ hyſtorie aptionem. in quo cōtinet
lamentum paſſionis, carmen reſurrectionis.
ꝛ ve eterne dānationis. vt pꝫ. xi. ca. vbi m̄tra
ve ponūtur. Tertio aſſimilat medico. Unō
Coll. iiij. dicitur. Salutat vos Lucas medi
cus chariſſimus. Recte enī fuit medicus. de
quo Ezech. xlviij. dicit. Erunt fructus eius ī
cibum: ꝛ folia in medicinā, quia in euangelio
ſuo ponit vnguēta p̄cioſa ꝛ ſuauia que ſunt
exēpla peccatoꝝ cōuerſoꝝ. ſicut de Magda
lena, de Matheo publicano. de filio p̄digo.
de publicano, de Zacheo. de latrone cōuerſo.
Ideo Hiero. in p̄logo ſup actus apoſtolorū
dicit. Lucam ita diuina ſubſecuta eſt gr̄a vt
nō ſolum corporibus: ſed etiā aīabus eiꝰ p̄fi
ceret medicina. Et Ecc̄. xxv. Unguentariꝰ fa
ciet pigmenta ſuauitatis. ꝛ vnctiones faciet
ſanitatis. Quarto aſſimilatur fluuio ſm̄ il
lud Ecc̄. xxxiiij. Ego quaſi fluuius dorix. Exi
ui de p̄adiſo dei mei. Dorix interp̄tatur medi
camentū, ꝛ ſignat q̄ euangeliū bt̄i Luce eſt
ſplendidū ꝛ medicinale lumie fidei. ꝛ medici
na charitatis. Un̄ ſicut Naamā ſyrus mun
datꝰ fuit a lepra in fluuio. vt dr̄. iiij. Reg. v. c.
Sic Lucas docet in euāgelio ſuo qualit pec
cator dꝫ curari a lepra. ſ. inobediētie que fuit
Symonis, Luc̄. vij. Supbie ꝛ ingratitudīs.
ſcꝫ decem leproſorum, Luce. vij. Et ſic pꝫ ꝛc̄.

Quarto dignus eſt ope
rius. ſ. btūs Lucas mercede ap̄lorū. Unde
in ſermone qui legitur de eo in eccleſia dicit
ſic, Lucas inter angeloꝝ ꝛ apoſtolorum cho
ros atq̄ candentia virginū lilia. ꝛ īmarceſſi
biles martyrū roſarum flores coruſcat. Ip
ſe enī coruſcat inter ap̄los quatuor modis
Primo rōne euangelice narratōis. Cū enī
btūs Lucas nō fuerit in oībus actibus ꝛ mi
raculis xp̄i ſuū euangeliū ſcripſit. ſm̄ quod a
poſtoli qui p̄ſentes fuerant ſibi intimauerūt
ꝛ retulerūt. ſicut ip̄e in p̄logo ſuo inſinuat di
cens. Sicut tradiderūt nobis q̄ ab initio ipſi
viderūt ꝛ miniſtri fuerūt ſermonis, Uiſum eſt

⁊ mihi aſſequuto a principio oīa diligēter ex ordine tibi ſcribere optime Theophile. vt cognoſcas eorum verboꝝ. de quibus eruditꝰ es veritatem. Secūdo rōne apoſtolice operationis. Nam actus apoſtoloꝝ cōſcripſit vt animaret noſtram operatiuam ad meritoriā actionem oſtendendo qualiter apoſtoli fuerūt fortes ad bene operādum. ⁊ ad quodlibꝫ aduerſum ſuſtinēdum. Unde Hieroñ. in ꝓlogo ſuper Lucam dicit. Cui Luce non īmerito etiam ſcribendoꝝ apoſtoloꝝ actuū poteſtas in miniſteriū datur. ꝙ legētibus ac requirentibꝰ deum breui volui ſermone comprehēdere q̄ ꝓlixius aliquid faſtidiētibꝰ ꝓdidiſſe. Tertio rōne lucide apparitionis. Nam eiꝰ euangeliuꝫ preclare approbat btūs Paulus quādo ad cōfirmationem dictoꝝ ſuoruꝫ Luce euangeliuꝫ adducit. Unde Hieroñ. lib. de viris illuſtribus dicit. Quidam ſuſpicantur quotienſcūqꝫ Paulus in epiſtolis ſuis dicit. ſm euāgeliū meū. de luce ſignificare volumine q: ipſe dicit. ij. Coꝝ. viij. Miſimus fratrē noſtrum ſcilicet Lucam. ſm glo. cuius laus eſt in euangelio per omnes eccleſias. Etiam vt Hieroñ ſuper epl'a ad Heb. in ꝓlogo dicit. Hanc epiſtolam fert apoſtolus ad hebreos conſcriptā hebraica lingua miſiſſe cuius ſenſum ⁊ ordineꝫ retinens. Lucas euangeliſta poſt exceſſum beati Pauli apl'i greco ſermone compoſuit. Quarto rōne fidelis aſſociationis. Nam Paulo in oībus tribulationibus ſemꝑ adheſit ⁊ ab eo nunq̄ diſcedens eidem in predicationis ſubſidiū fuit. ij. Thi. iiij. Lucas eſt mecum ſolus. In hoc ꝙ dicit mecum. ſcilicet tanq̄ adiutor ⁊ defenſor. Notatur qualiter ſibi ſubſidium preſtitit. in hoc ꝙ dicit ſolus. notat q̄ conſtanter eidē adheſit. ij. Coꝝ. viij. Ordinatꝰ eſt. ſ. Lucas ab eccleſijs comes peregrinatiōis noſtre in hanc grām que miniſtrat a nobis ad dñi gl'iam ⁊ deſtinatā voluntatem noſtram.

Quinto dignus eſt opera

rius. ſ. btūs Lucas mercede occiſorum. Unī in ſermone q̄ legit de eo per oēs eccleſias dicit ſic. Martyriuꝫ ſuo corpori aſſiduis lamentationibus crebriſqꝫ vigilijs mēbra ſua macerās ipſe induxit. Xp̄s eñ elegit lxxij. diſcipulos q: deus accepit de ſpū Moyſi. ⁊ dedit ſeptuaginta duobus viris qui regerent populum cum Moyſe. vt dicitur Nume. xi. Etiam ſeptuagintaduas palmas inuenerūt filij iſrael in deſerto. Unde dicitur. Exodi. xl. Preterea mundus diuiſus eſt in ſeptuagintaduas linguas. quibus diſcipuli chriſti debebant predicare euangelium. Unde Damaſ. papa. vt habet. diſtin. lxviij. ca. Coꝛepiſcopi. dicit ſic. Non amplius q̄ duos ordines inter diſcipulos dñi eſſe cognouimꝰ. i. duodecim apoſtoloꝝ ⁊ ſeptuagintaduoꝝ diſcipuloꝝ. ⁊ Anacletus papa. vt dicit diſtin. xxi. ca. in nouo. dicit. Videntes autem ipſi apoſtoli meſſem eſſe multam ⁊ operarios paucos rogauerunt dñm meſſis vt mitteret operarios in meſſeꝫ ſuam. Unde ab eis electi ſunt ſeptuagintaduo diſcipuli. hec ibi. Inter quos fuit btūs Lucas q̄ fuit datꝰ ab vniuerſa eccl'ia comes bti Pauli ad predicāduꝫ verbū dei. Hic eñ multas ꝑſecutiōes flagella ⁊ verbera atqꝫ acerrima tormēta cuꝫ btō paulo ꝓ noīe xp̄i ꝑpeſſus ē. vñ dr̄ i collecta. q̄ crucē mortificatōꝫ iugiter i ſuo corꝑe ꝓ tui noīs amore portauit

Sexto dignus eſt opera

rius. i. btūs Lucas mercede doctoꝝ. vñ btūs Hiero. in epl'a ad Paulinū dic. Oīa verba ſua aīe languētis ſunt medicina. ⁊ in ſmone q̄ legit ꝑ oēs eccl'ias de eo dr̄ ſic. Btūs Lucas velut in ſignis lucifer ab oriētalibꝰ renitēs nob lumē fidei ⁊ celeſtis itineris patēter ſcādere callē demōſtrat. ⁊ btūs Amb. ſuꝑ Luc dic ſic. Lucas oēs ſapie vtutes. euāgelij ſui cōplectit hiſtoria. docuit ei naturalia cū de ſpūſcō dñicā incarnatōꝫ extitiſſe reſerauit. vñ ⁊ Dauid naturalē docēs ſapiaꝫ ait. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ crea. ⁊c. Itē cū docuit tenebras i xp̄i paſſiōe fcās. terrā tremuiſſe ſolē radios abſtraxiſſe. docuit moralia cū in ip̄is btitudinibꝰ mores docuit. docuit rōnabilia cū ait. Qui fidelis ē in mīmo ⁊ in magno fidel' ē. ſine hac triplici ſapia. ipſa fides. ip̄m miſteriū trinitat ee nō pōt. h̊ eſt naturali. rōnali. morali. hec Amb

Septimo dignus eſt ope

rarius. i. btūs Lucas. mercede immaculatorum. Sciendū ꝙ btūs Lucas īmaculataꝫ habuit vitā quadrupliciter Primo per innocentiā. Hieroñ. in ꝓlogo ſuper actus apl'orū dicit. Sine crimine domino maluit ſeruire. Secundo per continentiam. Idem vbi ſupra. Paulū ſequutus eſt apl'm vſqꝫ ad cōfeſſionē fidei in vginitate ꝑmanēs. Tertio ꝑ intelligentiā. Nam ſecreta ineffabilia q̄ angelus ⁊ ſola vgo ſciebat: ſolus Lucas diſſeruit Unde Bern. ait. Ideo conceptus Elizabeth nunciat Marie vt dum nunc ꝑcurſoris nūc

ſaluatoris edocetur aduent⁹.rerū tēpus ⁊ oꝛdinem tenens.ip̄a poſtmoduꝫ melius Luce ſcriptori ac p̄dicatori euangelij referet veritatem q̄ pene de oībus a p̄ncipio celitus fuerat inſtructa myſterijs.hec ille. Unde etiā beatus Lucas ſm Damaſcenum.imaginē beate virginis depinxit que rome habetur.

Quarto ꝑ pſeuerantiaꝫ.Hieronym⁹ vbi ſupra. Lucas octoginta ⁊.iiij.agens etatis annos:in Bithinia de ſeculo noſcitur emigraſſe. Unde meritis ſuis nos adiuuat.quia cuꝫ xp̄iani a turcis eſſēt obſeſſi apparuit eis vir quidā lucidus ⁊ coꝛruſcus.dicens ſe eſſe Lucam euangeliſtam p̄cipiens xp̄ianis vt contra hoſtes ad bella ꝓcederent. Sed cum illi trepidarent ante eos ſe poſuit et victoriā magnam fecit.ij.Machab.xv.Hic eſt fratruꝫ amatoꝛ ⁊ ppl'i iſrael.hic eſt q̄ ⁊c̄. Amen.

In feſto ſancte Urſule virginis ⁊ martyris.Sermo.lvij.

Intrauerunt cū ſpōſo ad nuptias. Math.xxv. ⁊ in euangelio p̄ſentis ſolennitatis.

Beatus Bernardus ſermōe.xxxij.ſup cantica.dicit ſic. Magnis ſpiritib⁹ magn⁹ occurret ſponſus.⁊ magnificabit facere cum eis.emittens lucē ſuā ⁊ veritatē ſuā.eoſq; adducens ⁊ deducēs in montē ſanctū ſuū ⁊ in tabernacula ſua. Regē in decoꝛe ſuo videbūt oculi eius q̄ imitatus eſt preeūtem ſe ad ſpecioſa deſerti.ad floꝛes roſarū ⁊ lilia cōualliū.ad amena oꝛtoꝛum ⁊ irrigua fontiū ad delitias cellarioꝝ ⁊ odoꝛamēta aromatū.poſtremo ad ipſa ſecreta cubilia. Iſti ſunt theſauri ſapientie ⁊ ſcientie penes ſponſum abſcōditi.hec vite paſcua.hee nuptie preparate in refectionem aīarum ſanctarū.Beatus vir qui impleuit deſideriū ſuū ex ipſis.hec ille. Super quo talē moueo q̄ſtionē. Utrū btā Urſula collegio ſue ſocietatis obtinuit aureolā dedicate xp̄o virginitatis. Ad iſtam q̄ſtionē rn̄dent tres doctoꝛes noui teſtī. Primus ē btūs Auguſtin⁹ in glo.ſup illud Exo.xxv.c. Facies aliā coronā aureolā ⁊c̄.dicēs ſic. Ad coronā ptinet canticū nouuꝫ q̄d virgines corā agno concinūt.q̄ ſequūtur agnū quocūq; ierit. Secundus eſt Beda.in glo.ſup illud Eſa.lvi. Hoc dicit dn̄s Eunuchis q̄ tenuerīt fedus meū dabo eis in domo mea locū ⁊ nomen meli⁹ a filijs ⁊ filiab⁹ dicēs ſic. Propriā gl'iam excellentem q; ſignat. Tertius eſt ſanctus Thomas.iiij.ſentē.diſti.xlix.dicens ſic.

Omne meritū actui virtutis debetur a charitate imperato. Uirginitas aūt ſm hoc ad genus virtutis ptinet.ſm q̄ ꝑpetua incoꝛruptio mētis:⁊ coꝛpoꝛis ſub electiōe cadit. Et iō illis tm̄ virginibus aureola debet̄ que ꝓpoſitum habuerunt virginitatis ꝑpetuo conſeruande.ſiue hoc ꝓpoſitum voto firmauerint ſiue nō. Et hoc dico ſm q̄ aureola ꝓpꝛie accipitur vt premiū quoddā merito debitū quāuis hoc ꝓpoſitum aliquādo fuerit interruptum.integritate tamē carnis manēte dūmodo in fine vite inueniat̄.quia virginitas mētis reparari poteſt q̄uis non virginitas carnis.hec Tho. Sciendū q̄ q̄ vult intrare cū ſpōſo ieſu xp̄o ad celeſtes nuptias ꝑ duodecim poꝛtas q̄ ſunt duodecim dona gr̄arum: opoꝛtet q̄ ingrediatur. Unde Apoc.xxi.dicitur. Uidi ciuitatē ſanctaꝫ et habebat murū magnū ⁊ altū:hn̄tem poꝛtas duodecim. Iſte murus eſt angeloꝝ cuſtodia.q̄ indignos ꝓhibent ab ingreſſu illius ciuitatis. Poꝛte ciuitatis ſunt dona gr̄arum q̄ nobis ſuggerūt:ꝑ que ingredimur ciuitatem illā. Ab oriente poꝛte tres. Prima eſt contēptus bonoꝝ tempoꝛalium Deuterono.i. Paruuli de quibus dixiſtis q̄ preda hoſtiū foꝛēt.ipſi ingredientur terrā. Unde ſupbi nō intrant. Eſaie xxxviij. Hoc dicit dn̄s de rege aſſirioꝝ nō intrabit ciuitatē hāc. Et Math.xviij. Niſi efficiamini ſicut paruuli nō intrabitis in regnū celoꝝ. Secūda poꝛta eſt cōfeſſio peccatoꝝ. p̄s. Introite poꝛtas eius in cōfeſſiōe. Exemplum de latrone cōfitente.cui dictū eſt Luce xxij. Hodie mecuꝫ eris in paradiſo. Tertia poꝛta eſt ſatiſfactio delictoꝝ. Eſa.xxvi. Aperite poꝛtas ⁊ ingrediat̄ gens illa.ſ.q̄ facit iudicium de ſeipſa.puniendo ſe ꝓ pctīs. Exemplum de Zacheo Luce xix.de his tribus poꝛtis dicit̄. Ezech.xlviij. Ab oriente poꝛte tres Poꝛta Dan. Poꝛta Beniamin. Poꝛta Ioſeph. Dan interpꝛetatur faciens iudiciū.⁊ ſignificat eū qui nō querit ꝓpꝛiam gl'iam. Iohan.viij. Ego gl'iam meā non quero. Beniamin interpꝛetatur fili⁹ dextre.⁊ ſignificat cōfitentem.p̄s. Me ſuſcepit dextera tua.ſ.ꝑ cōfeſſionē. Ioſeph interpꝛetatur additamentū ⁊ ſignificat ſatiſfacienteꝫ qui addit opꝛa bona in compenſationem maloꝝ. Ab auſtro poꝛte tres. Prima eſt caſtitatis mundicia. Apoc.xxi. Nihil coinquinatum ⁊ abhomīationem faciens intrabit in illam. Exemplum de Aaron. Exo.xxviij. Facias femoꝛalia quibus vtentur filij iſrael.q̄n ingreſſuri ſunt ta-

bernaculum. Et Nu. xxv. Purificati intrabūt caſtra. Secunda porta eſt ciborum abſtinētia. Leuit. x. Omne quod inebriare poteſt nō bibes tu ⁊ filij tui: quando ingreſſuri eſtis tabernaculuꝫ teſtimonij. Ezech. xliij. Uinū nō bibet omnis ſacerdos: quando ingreſſurꝰ eſt atrium interius. Tertia porta eſt operū innocentia. Prouer. xxx. Stellio manibus nititur: ⁊ moratur in edibus regis. De iſtis tribus portis dicitur Ezech. xlviij. ca. Ab auſtro porte tres. Porta Zabulon. Porta Symeō Porta Iſachar. Zabulon interpretatur habitaculum pulcritudinis. ecce caſtitas. Symeon interpretatur exaudibilis. ecce abſtinētia. Iſachar interpretatur vir mercedis. ecce ſancta exercitatio. Ab aqlone porte tres

Prima eſt ſuſtinentia ꝑſecutionum. Hebr. iiij. Ingrediemur enim in requiē nos qui credimus. Et. ij. Reg v. Cecus ⁊ claudus non intrabunt in templum dn̄i. Secūda eſt patientia tribulationuꝫ. Luce. xxiiij. Nonne ſic oportuit xp̄m pati. ⁊ intrare in gloriam ſuaꝫ.

Tertia eſt diligētia offenſionū. ſ. inimicos diligendo. Eph. i. Ambulate in dilectione ſicut ⁊ xp̄us dilexit vos. De iſtis tribus portis dicitur Ezech. xlviij. A ſeptentrione porte tres. Porta Ruben. Porta Iuda. Porta Leui. Ruben interpretatur preuidens ꝑncipium. ecce perſecutio propter fidem. Iuda interpretatur glorificans. ecce patientia.

Leui interpretatur appoſitus. ecce charitaſ que debet apponi tribulatiōibus. perſecutionibus. hoſtibus. Ab occidente porte tres.

Prima eſt elemoſynarum largitio. p̄s. Introibo in domū tuā in holocauſtis ⁊c̄. Prouerb xviij Domū hominis dilatat viam eius ⁊ ante principes ſpaciū ei facit. Ideo excluditur auarus. Mathei. xix. Facilius eſt Camelum per foramen acus intrare q̄ diuitem intrare in regnuꝫ celoꝝ. Secunda porta eſt paſſionis xp̄i meditatio. Geñ. xxiiij. Ingredere benedicte dn̄i quod fuit dictū helyeſer. quod interpretatur dei mei ſanctificatio. Hebre. ix. In ſecundo tabernaculo ſolus pontifex introibat nō ſine ſanguine. Tertia porta eſt bonorum celeſtium adeptio. Hebreo. vi. Confugiamus ad tenendam ſpem quam ſicut anchoram habemus aīme tutam ac firmam. ⁊ incedentem vſqꝫ ad interiora velaminis vbi precurſor introiuit ꝓ nobis Ieſus De iſtis tribus portis dicitur Ezeche. xlviij.

Ab occidente porte tres. Porta Neptalim Porta Gad. Porta Aſſer. Neptalim interpretatur dilatauit me. ecce pietaſ. Gad interpretatur temptatio. ecce paſſio chriſti. Aſſer interpretatur beati erunt. ecce ſpes. Ideo Apocalip. vlti. ca. dicitur. Beati qui lauant ſtolas ſuas vt ſit poteſtas eorum in ligno vite. ⁊ per has portas intrent in ciuitateꝫ. Beata Urſula feſtinauit ingredi in ciuitateꝫ ſummi regis per has portas cum collegio ſue ſocietatis. p̄s. Adducentur regi virgines poſt eam. proxime eius afferētur tibi in leticia et exultatione adducentur in templum regis. Ipſa autem velut regina aſtitit a dextris eiꝰ in veſtitu deaurato circumdata varietate. qm̄ inclinauit aurem ſuaꝫ ad legem xp̄i ⁊ oblita eſt domuꝫ patris ſui ideo concupiuit rex ſpeciem eius. quia vero ipſa cum ſodalibus ſuis parate erant. propterea intrauerunt cū ſponſo ad nuptias.

Intrauerunt cum ſponſo ad nuptias.
- Uocatione.
- Reuelatione.
- Sanctificatione.
- Uiſitatione.
- Laudatione.
- Aſſociatione.

Primo iſte beate virgīes intrauerūt cum ſponſo Ieſu xp̄o ad nuptias Uocatione. Unde Apoc. iiij. dicit. Uidi: et ecce oſtium aptum in celo. ⁊ vox ꝓma quam audiui tanq̄ tube loquentis mecum dicens Aſcende huc. ⁊ oſtēdam tibi q̄ oportet fieri. Xp̄us enī ad ſuas nuptias vocauit beatam Urſulam. cui oſtēdit qualiter ſe debeat ꝑparare tanq̄ virgo prudēs ⁊ nō vt virgo fatua In euangelio enī hodierno deſignant͂ q̄nqꝫ ſtulticie anime fatue. Prima ſtulticia eſt qꝛ virgines fatue neceſſaria ſaluti aīe nō ſumpſerūt. Uñ dicit͂. Fatue aūt nō ſumpſerūt oleū ſecum. ſ. grāarū actiōis quo ad deū. Luce. vij. Oleo caput meuꝫ nō vnxiſti. ſpūalis exultatōis. Mat. vi. Tu aūt cū ieiunas vnge caput tuū. i. mentē ſpūali leticia pugnaturus cū diabolo ne grauatꝰ faſtidio capiaris ab eo. Pietatꝭ ⁊ miē. Iere. xli. Noli nos occidere qꝛ habemꝰ theſauros in agro ſ. cōſciētie frumenti ſcꝫ charitatis. ⁊ mellis. ſ. dulcedinis eterne. ⁊ olei. ſ. cōpaſſionis ad paupes. Secūda ſtulticia earum fuit: quia mendicare voluerunt aliorum merita dicentes. Date nobis de oleo veſtro ⁊c̄. Querere enī aliorum merita q̄ vix iuſtis ſufficiunt ad ſalutē eſt magna fatuitaſ Unde ſubditur. Ne forte nō ſufficiat nob ⁊c̄.

Ezech.xiiij. Tres viri iſti. Noe. Daniel. ⁊ Job
Si fuerint in medio eius. non liberabunt fi-
lios ⁊ filias: ſed ipſi ſoli liberabuntur. Ter-
tia ſtulticia earum fuit. quia operari voluerūt
quando non potuerunt. Unde dicit. Dū au-
tem irent emere venit ſponſus. Apocalip.x.
Jurauit angelus per viuentē in ſecula ꝙ tē
pus amplius nō erit. ſ. ad meritorie operan-
dum. quia vt dicit Apoca.i. Dedit illi tēpus
vt penitentiam ageret ⁊ non vult penitere a
fornicatiōe ſua. Quarta ſtulticia earū fuit:
quia tarde venerunt. Unde dicitur. Nouiſſi
me veniunt. ⁊ relique virgines. i. valde tarde
quia porta iam clauſa erat. i. ſententia firma
ta vt nullus reprobor̄ ingrediatur. Quīta
ſtulticia earum fuit. ceca preſumptio. quādo
dixerunt. Dn̄e domie aperi nobis. Dn̄m vo
cāt cui ſeruire noluerunt. Malach.i. Si ego
dominus: vbi timor meus? Petunt ſibi ap-
riri ianuam celi cui noluerunt aperire oſtiū
cordis. Cant.v. Uox dilecti mei pulſantis. a
peri mihi ſoror mea ⁊c. Beata Urſula nō
fuit de numero virginum fatuarū. ſed de nu
mero prudentium deducendo ſecū nobilē fa
mulatum quinqꝫ puellarum. Unde.i. Reg.
xxv. dicitur. ꝙ cum Abigail pergeret obuiam
Dauid: quinqꝫ puelle fuerunt cū ea. Sic be-
ata Urſula veniens ad ſponſum ſuum xp̄m
decorū ⁊ fortem aſſumpſit in comitatu ſuo
quinqꝫ puellas. Prima eſt domina mūdi
cia. qua animā ſuam ab omni macula pecca
ti per baptiſmū mūdauit. Cant.iiij. Tota pul
cra es amica mea ⁊ macula non eſt in te. Nā
in Britānia rex quidam xp̄ianiſſimus fuit:
nomine Nothus qui quandam filiam gene-
rauit: ⁊ eam baptizari in fide ieſu chriſti fecit
⁊ Urſulā nominauit. Secunda eſt domīa
fides. qua credidit myſterium ſancte trinita-
tis. ⁊ myſterium xp̄i quo ad redemptionem
generis humani. Jere.iij.c. Patrem vocabis
me ⁊ poſt me ingredi non ceſſabis. Un̄ cum
rex anglie peteret a patre beate Urſule ipſā
copulari vnigenito ſuo. pater eius cepit pluri
mū anxiari. Tū quia xp̄i fide inſignitā cul-
tori idolor̄ tradere indignum duceret. Tum
quia ipſam nullatenus conſentire cognoſce-
ret. Tum quia regis ferocitatem plurimū for
midaret. Tertia eſt domina ſapientia. qua
fallacias mundi conuincebat. Judith.xi. Mi
rabantur omnes ad ſapientiā eius. Hec au
tem mirabili morum honeſtate ſapientia et
pulcritudine pollebat. ita ꝙ eius fama vbiqꝫ
volabat. Quarta eſt domina cōſtantia mē
tis. qua ſperauit adiuuari a deo in omnibus
aduerſitatibus. pſal. Dominus firmamentū
meum ⁊ refugium meum. deus meus adiu
tor meus ⁊ ſperabo in eum. Ipſa autem di-
uinitus inſpirata ſuaſit patri vt predicto re-
gi aſſenſum preberet. Quinta fuit domīa
orationis inſtantia. qua orabat vt ad fidem
chriſti aīmas perditas reduceret. p̄mo Ma
chabeor̄.iij.c. Non in multitudine exercitus
eſt victoria belli. ſed de celo eſt fortitudo.
Exemplum. Exo.xvij.ca. Quando Moyſes
leuabat manus vincebat populus. Et Heſ-
ter.xiiij. dicitur Heſter autē confugit ad do
minum pauens periculū quod imminebat.
Iſta autem orans dominum audiuit vt in
ſponſione matrimonij hanc conditionem ꝓ
poneret. Ut ipſe rex cum patre decem virgi-
nes electiſſimas ſibi ad ſolatium traderet. ⁊
tam ſibi ꝙ alijs mille virgines aſſignaret. et
comparatis trienibus inducias triennij ſibi
daret ad dedicationem ſue virginitatis. ⁊ ip
ſe iuuenis baptizatus in his tribus annis in
fide inſtrueretur ⁊c.

Secundo iſte ſancte vir-
gines intrauerunt cū ſponſo ad nuptias Re
uelatione. ſcilicet angelorum qui vigilant ſu-
per noſtra cuſtodia. Eſaie.lxi. Super muros
tuos Hieruſalē conſtitui cuſtodes tota die
⁊ nocte non tacebunt. Et Cant.iij. Inuene-
runt me vigiles. Circa iſtam cuſtodiam an
gelorum pono quattuor concluſiones.

Prima concluſio. Angelus poteſt immu-
tare ſenſus hominis exteriores non cogen-
do libertatem eius. Patet. quia aliquādo ap
paret angelus domini aſſumēdo corp⁹ aereū
⁊ in materia viſibili immutat ſenſus homīs.
Nam angeli apparuerunt Abrahe ad ilicem
mambre in corporibus aſſumptis. Geneſ.
xviij. Etiam immutat ſenſus interiores opi-
lando aliquas arterias ne potētia viſiua ad
organum perueniat. vt patet Geneſis.xix.c.
de illis duobus angelis qui percuſſerūt So
domitas cecitate. Et.iiij. Regum.vi.ca. De
angelo qui excecauit Syrios volentes cape
re Helyſeum. vt patet. Secunda cōcluſio.
Angelus poteſt immutare fantaſiam ⁊ ima
ginationem hominis non cogendo volunta
tem eius. Et hoc pōt monſtrari tripliciter.

Primo in ſomnis dormiendo. quia ſicut
homo poteſt in ſeipſo fabricare imaginatio
nes rerū quas vidit. ſicut freneticus patitur
velut ſomniādo multas imaginationes con

ritatas per paſſiones febriles. Sic angel⁹ in fantaſia hois dormientis põt fabricare fantaſticas ⁊ ymaginarias viſiones. q̄ dicuntur ſomnia cõmouendo ſpũs ⁊ humores. vt pꝫ de ãgelo q̇ apparuit in ſõnis Joſeph. Mat. i. ⁊ ij. c. Secũdo operando ſecrete inter ſomnũ ⁊ vigiliam: qñ facit vigilando dormire ⁊ dormiendo vigilare. vt pꝫ de angelo q̇ ſuſcitauit Petrum in vinculis dormientem queꝫ a carceribus liberauit. Act. xij. Tertio per ymaginarias viſiones. ponẽdo hoiem in extaſi manifeſtando archana dei. ſicut fecit Johanni dum eſſet in inſula Pathmos vbi habuit reuelationẽ fiẽdoꝝ in eccleſia dei. Tertia cõcluſio. Angelus apparens homini corporaliter illuminat intellectũ eius ſpũaliter. Patet de angelo q̇ inſtruxit Abraam de imolatione Yſaac. Geñ. xx. Et de angelo Thobie q̇ eũ duxit ⁊ reduxit: ⁊ de vxore ducẽda ⁊ cognoſcenda: ⁊ de hereditate ſibi debenda: ⁊ de illuminatiõe patris ſalubriter inſtruxit. Thobie. v. ⁊ vltra. Quarta cõcluſio. angelus indirecte agẽs in volũtatẽ hois libertatẽ ei⁹ nõ tollit. pꝫ qꝛ ſoluꝫ diſponit incitãdo humores ⁊ vapores ac ſpũs ad fabricationẽ ymaginationuꝫ q̇bus oñdit mala futura intellectui q̊ volũtas diſponat̃ recedere a peccatis vt mala vitent̃. vel perſuadent̃ bona p̱miſſa vt voluntas inclinet̃ ad ſeruandũ diuina mãdata vt p̱miſſa adipiſcat̃. Unde Jerem̃. li. dicit̃ ꝙ angeli dei confortauerũt babilonios minis ⁊ p̱miſſis qui tñ noluerũt acquieſcere ꝓpter qd̓ angeli clamauerunt. Recedamus. qꝛ curauimus babylonẽ ⁊ nõ eſt curata. Ideo cũ angelus Eleuterio futuro ſponſo btẽ Urſule apparuit iuuenis illa cõditiõe quã btã Urſula ſibi expoſuit accepta apud patrẽ inſtituit. ⁊ ꝓtinus baptizatus accelerari cuncta q̄ virgo petierat imperauit. Unde angelus reuelauit quattuor. Primo electioneꝫ. ſ. ſponſi btẽ Urſule per regenerationẽ baptiſmalem ⁊ ſui voti de numero virginũ adimpletionẽ.

Secundo reuerſionem. Nam angelus domini reuelauit btẽ Urſule: ꝙ poſt viſitatõeꝫ ſanctoꝝ apoſtolorum Rome virgines Coloniam integro numero redirent. palmam martyrij percepture. Tertio aſſociationem Nam ipſa nocte qua beate virgines Romã venerunt angelus domini reuelauit pape cyriaco vt eis ſe aſſociaret cum pluribus prelatis eccłie. Quarto obuiationẽ. Nam cũ illa ſctã ſocietas a roma rediret ãgelus dñi reuelauit Eleuterio vt ſpõſe ſue obuiaret cũ ea in colonia palmam martyrij percepturus.

Tertio btẽ virgines intrauerunt cũ ſponſo. ſ. ieſu xp̄o ad nuptias ſanctificatione. Iſte eñ virgines habuerũt quattuor impedimenta ſue virginitatis. ſ. iuuẽtutem. diuitiarũ abundantiã. nobilitatẽ. ⁊ corporis pulcritudinẽ. q̄ cõiter fallunt mulieres Ad cuſtodiã aũt hui⁹ virginitatis habuerũt quadruplicem ambitũ muroꝝ. ſ. frequẽtationẽ ieiunioꝝ. Joel. ij. Conuertimini ad me in toto corde veſtro in ieiunio ⁊c̃. Protractionẽ vigiliarũ. Mat. xxiiij. Uigilate qꝛ neſcitꝭ qua hora dñs veſter venturus eſt. Aſperitatẽ veſtimentoꝝ. pſ̄. Poſui veſtimentũ meũ cilicium. Uñ Judith. Ieiunabat oĩbus dieb⁹ ſ̃uis ſuper lumbos ſuos ciliciũ. Exercitationẽ operũ bonoꝝ. Berñ. Uoluntas facit vſum. vſus exercitiũ. exercitiũ in omĩ labore vires ſubminiſtrat. hec ille. Talis fuit defenſio btẽ Urſule cui aſſignatũ fuit maximũ collegium virginum. Nam ad ipſam vndiqꝫ virgines cõfluunt. vndiqꝫ viri ad tam grande ſpectaculum currũt. multi ep̄i ad ipſam cõueniũt vt ſecuꝫ pergãt inter quos fuit Pãtulus baſilieñ. ep̄s Etiã Geraſina regina Sicilie cuꝫ quattuor filiab⁹ ſuis Babilla Juliana Uictoria Aurea. ⁊ Adriano filio ſuo vſqꝫ in britãniã nauigauit. Singulis ꝙ p̱paratis iux̃ cõdictuꝫ btẽ Urſule ſecreta cordis ſui. btã vrſula cõmilitonib⁹ ſuis reuelat. ⁊ in nouã militiã ſe ꝯ oẽs ſctificãt. nũc ieiunijs nũc vigilijs intẽdũt. veſtes molles abijciũt vilioꝛib⁹ ⁊ aſpioꝛib⁹ ꝯtegũt. mõ belli preludia inchoãt. mõ currũt. mõ diſcurrũt. ĩterdũ bella plerũqꝫ fugã ſimulãt. oĩqꝫ gñe ludoꝝ exercitate. nihil qd̓ aĩo occurrebat relinq̄bãt ĩtactũ. ſicqꝫ. b. vrſu. oẽs illas v̓gĩes ad fidẽ xp̄i ꝯuertit ⁊ ĩ lege xp̄i mira deuotõe ac ſctĩtate ĩſtruxit ꝓut ſpſ̄ſcũs eidẽ ſuggeſſit

Quarto iſte virgines intrauerũt cũ ſpõſo ieſu xp̄o ad nuptias viſitatione. q̄ ẽ in gubñatõe familie ſiue reipublice Ad rei ãt publice gubñatõꝫ exigũt̃. iiij. ſic dic̃ Cato. ⁊ refert Aug⁹. li. v. de ciui. dei dicens ſic Plurima maiores nr̃os magnos fecerunt. ſ. domi ĩduſtria. foris iuſticia. aĩus ĩ ꝯſulẽdo liber. nulli delicto obnoxi⁹. Prĩo q̄tũ ad domeſticos magna ĩduſtria. qꝛ vt dr̃. ij. Thi. v. Qui ſuoꝝ ⁊ maxĩe domeſticoꝝ curã nõ hꝫ fidẽ negauit. ⁊ ẽ infideli deterior. Exẽplũ Thobie. x. App̄hendentes parẽtes filiã ſuã oſculati ſunt eã monentes honorare ſoceros. dili

gere maritum: regere familiam: gubernare
domū: ⁊ ſeipam irreprehenſibilē exhibere.
Beata vrſula domū ſuam feliciter guberna
uit. Nam matrē ſponſi ſui. ⁊ Eleuteriū ſpon
ſum ſuū: ſororē ſuam: ⁊ Dariā matrē ſuam
ad fidem xp̄i cōuertit. Secūdo q̄ntum ad
forenſes iuſticia. Job. xxix. Juſticia indutꝰ
ſum. Job. vij. Nolite ſm̄ facie; iudicare: ſed
iuſtū iudiciū iudicate. Beata vrſula habuit
iuſticiā que dei ſunt deo reddendo. que ceſa
ris ceſari tribuēdo. Ante em̄ ꝙ a domo pa
terna egrederet̄ ab om̄ibꝰ temporalibꝰ ſe ex
pediuit vt xp̄o liberiꝰ vacaret atq; cōmilito
nes ſuos ſic peragere hortabatur. Tertio
quantū ad reprehenſionē ⁊ cōſultationē. ani
mꝰ liber: vt nec timore: nec amore: nec odio:
nec munere a veritate diſcedat: nec veritate;
taceat. Jſidorꝰ. Jniqui iudices errant in ve
ritate iuſticie: dum intendūt in equalitatem
pſone. Beata vrſula fuit liberi animi in cō
ſulendo pape cyriaco vt papatui renūciaret
quod ⁊ fecit. Secutꝰ eſt autē ip̄m vincentiꝰ
presbyter cardinalis. ⁊ Jacobꝰ de britānia
archiep̄s antiochenꝰ. ⁊ Mauriciꝰ ep̄s leni
cane vrbis. ⁊ Follariꝰ ep̄s lucenſis. ⁊ Sulpi
cius ep̄s rauēnenſis. ⁊ Clemēs ep̄s. ⁊ mar
culus ep̄s grecie: ⁊ neptis ſua conſtantia. ⁊
alij plurimi. Quarto quantū ad innocenti
am animꝰ nulli delicto ſubiectꝰ. Tulliꝰ. Age
ne tua oratio tibi cōtraria ſit: q2 pondus eſt
pudoris grauiſſimi propria voce confundi.
Greg. Durū eſt vt qui neſcit tenere mode
ramina vite ꝓprie: iudex fiat vite aliene. Be
ata vrſula habuit animū innocentia predi
tum: q2 nō ſe armauit armis carnalibꝰ: ſed
ſpūalibꝰ. Nam cū ip̄a ꝑueniſſet cū cōmilito
nibus ſuis ꝓſpere vſq; coloniā. inde ad vr
bem baſileam ibidē relictis nauibꝰ romam
pedeſtres venerunt ſanctoꝝ ap̄loꝝ limina
viſitature: vbi que nondū renate erāt ī xp̄o
baptizate ſunt ⁊c̄.

Quinto iſte virgines in=

trauerunt cum ſponſo ieſu xp̄o ad nuptias
laudatione: qua int̄ pſecutiones ⁊ aduerſa
laudauit dn̄z. Vn̄ Judic. v. dicit̄. Noua bel
la elegit deꝰ. ⁊ vere noua ꝓpter pſonas bel
lantes. i. Cor. i. Jnfirma mūdi elegit deꝰ vt
confundat fortia. Eſt em̄ q̄druplex genꝰ no
ui belli. Primū contra ſeip̄m. Math. xvi.
Si quis vult venire poſt me abneget ſemet
ip̄m ⁊ tollat crucē ſuam ⁊ ſequat̄ me. Jſtud
genꝰ belli aſſumpſit beata vrſula cū cōmili
tonibus ſuis: nō ſolū regnū mundi ⁊ omnē
ornatum ſeculi contēnendo ꝓpter amorem
dn̄i ieſu xp̄i: ſed etiā ꝓpriā voluntatē ipſi de
dicando. Secundū contra parētes ⁊ ami
cos. Math. x. Non veni mittere pacē ſꝫ gla
dium. veni em̄ ſeparare filium aduerſus pa
trem: ⁊ filiam aduerſus matrē ſuam: ⁊ nu
rum aduerſus ſocrū ſuā ⁊c̄. Et Hieron̄. Si
pater in limīe hoſtij iaceat: ⁊ mater ſparſis
crinibꝰ vbera quibꝰ te lactauit oſtendat. per
calcatū perge matrē: ꝑ calcatā perge matrē
⁊ opertis oculis ad crucē xp̄i euola. Opus
em̄ pietatis eſt in hac re eſſe crudelē. hec ille
Beata vrſula ⁊ cōmilitones ſui relictis pa
tribus: matribꝰ: fratribꝰ: amicis: ſecuta eſt ie
ſum xp̄m. Tertiū genꝰ eſt cōtra illatas in
iurias tacere. Joſue. vi. Non clamabis ⁊ nō
audiet̄ vox tua: neq; vllus tumultꝰ. Greg.
Glorioſius ē iram tacēdo fugere ꝙ r̄ndē
do ſuperare. Math. v. Ego aūt dico vobis
nō reſiſtere malo: ſed ſi quis te ꝑcuſſerit in
vnā maxillā prebe ei ⁊ alterā. Beata vrſula
dū eſſet rome cū cōmilitonibꝰ ſuis oēm gra
tiam qua; in curia romana habuerat ab eo
tempore quo cyriacus papatui renūciauit
amiſit. Na; cardinales reclamauerūt maxi
me: q2 ipſum delirare dicebant: eo ꝙ relicta
pontificatꝰ gloria poſt quaſda; mulierculas
fatuas ire vellet. vn̄ nomen eius de cathalo
go pontificum abraſerūt. Quartū genꝰ eſt
vulnera patienter tolerare. Math. x. Ecce
ego mitto vos ſicut oues in medio luporū.
Beata vrſula cu; cōmilitonibꝰ ſuis a roma
coloniā redijt. ⁊ ip̄a; iam ab hunis ſiue vn
garis obſeſſam inuenerūt: quos barbari vi
dentes ſup̄ eas cū clamore nimio irruerūt:
⁊ quaſi lupi ſeuientes in oues totā illā mul
titudinē occiderūt. Beata vrſula p̄ncipem
hunorū vicit ⁊ confudit ſua manſuetudine
prudentia: patiētia: ⁊ orone: q2 vidēs eiꝰ mi
ram pulchritudinē obſtupuit ⁊ cōſolans eā
ſup̄ necē virginū ꝓmiſit ſibi ꝙ eā in cōiugē
duceret. Jlla xp̄o deū laudans iſtū penitus
ſpreuit. Qui contēptū ſe vidēs directa ſagit
ta eam tranſfixit: ſicq; martyriū cōſūmauit
Cordula aūt vna ex virginibꝰ cū nocte latu
iſſet timore ꝑterrita in craſtinū ſe vltro offe
rens martyrij coronā ſuſcepit. Et ſic patet
laudatio ieſu xp̄i in ſupplicio ſctārū virginū.

Sexto iſte virgines intra=

uerunt cū ſponſo ieſu xp̄o ad nuptias aſſo
ciatōne: q2 aſſociāt agnū ſequēdo ip̄m quo

cunctꝫ ierit. Apoc. vij. Hij ſunt q̄ venerūt de
tribulatōe magna ⁊ lauerunt ſtolas ſuas ⁊
dealbauerūt eas in ſanguine agni. idō ſunt
ante thronū dei ⁊ ſeruiunt ei die ac nocte in
templo eiꝰ ⁊c. vſqꝫ ab oculis eoꝝ. Intraue⸗
runt em̄ in pulchritudinē celeſtē quā concu⸗
pierunt. vbi eſt q̄druplex pulchritudo mira⸗
bilis. Prima eſt regis celeſtis. Eſa. xxxiij.
Regem in decore ſuo videbūt. Apoc. i. Fa
cies eiꝰ ſicut ſol lucet. Secūda eſt ciuiū be
atorum. Math. xiij. Fulgebūt iuſti ſicut ſol
in regno patris eoꝝ. Phil. iiij. Reforma⸗
bit corpꝰ hūilitatis noſtre ⁊c. Tertia ē pa⸗
cifice ſocietatis. Eſa. xxxiij. Sedebit populꝰ
meꝰ in pulchritudine pacis ⁊c. Quarta ē
ciuitas celeſtis. Numeri. xxiiij. ꝙ̄ pulchra ta
bernacula tua iſrael ⁊c. pſ. ꝙ̄ dilecta taber⸗
nacula tua ꝟtutū ⁊c. Ad quā hodie ꝑuenit
beata vrſula cū angeloꝝ ſocietate. iij. Reg.
x. Ingreſſa eſt regina ſaba in hierl'm cum
multo comitatu induta decore regio decora⸗
ta corona regia: cibū regis comedens: habi
tans in regali palacio ⁊ memor ſuoꝝ deuo⸗
torum. vt pꝫ in viſione cuiuſdā virginis ex
numero iſtarū q̄ deuotū ſuū religioſuꝫ dul⸗
citer cōſolata eſt hic ꝑ grām ⁊c. Amen.

In feſto ſanctoꝝ apoſtolorum Symonis ⁊ Iude Sermo. lviij.

ſ Ecundū propoſitū
vocati ſunt ſancti. Roma. viij.
⁊ in epl'a p̄ſentis ſolēnitatꝭ. Be
atus Aug. li. lxxxiij. q̄ſtionū dic̄ ſic. Ad mi⸗
ſericordiā ꝑtinet vocatio: ad iuſticiā ꝑtinet
beatitudo eoꝝ q̄ venerūt vocati: ⁊ ſuppliciū
eoꝝ q̄ venire noluerꝫ. hec ille. Sup̄ quo ver
bo talē moueo queſtionē. Utrū in ſanctoꝝ
Symonis ⁊ Thadei electione iuſticia fue⸗
rit cū miſericordie rōne. Ad iſtā queſtionem
reſpondent duo doctores noui teſtamenti.
Primꝰ eſt beatꝰ Aug. li. iij. contra pellagi
um. c. ij. dic̄ ſic. Sicut nulla eſt acceptio ꝑſo
narū q: ſic aliꝰ honoraꝫ vt aliꝰ debito modo
fraudeꝫ. Sic etiā cū ſm̄ ꝓpoſitū dei aliꝰ vo
catur aliꝰ nō vocaꝫ. Uocatio dicitꝫ gratuitū
bonū cuiꝰ boni eſt vocatio ip̄a p̄ncipiū. Nō
vocato aūt redditur malū q: rei ſunt oēs ex
eo ꝙ ꝑ vnū hoīem pctm̄ intrauit in mūdū
hec ille. Secūdꝰ ē ſanctꝰ Tho. p̄te. i. q. xxi.
dicēs ſic. Nō pōt aliq̄d facere deꝰ ꝙ ſit non
cōdecēs bonitati ⁊ ſapientie ſue. ⁊ q: q̄cq̄d
in rebus creatis facit ſm̄ ꝯuenientē ordinē
⁊ ꝓportionē facit in quo cōſiſtit rō iuſticie
ſic oportet in om̄i ope dei eſſe iuſticiā. Sicut
em̄ ordo cōgruus familie vel cuiuſcūqꝫ mul
titudinis gubernare: demōſtrat iuſticiam in
gubernāte. Ita ordo vniuerſi q̄ apparet tā
in rebꝰ naturalibꝰ ꝙ̄ voluntarijs demōſtrat
iuſticiā dei. Un̄ Diony. dic̄. viij. c. de diuinis
noībꝰ. Oportet videre in h̄ eſſe verā dei iuſti
ciā ꝙ omībꝰ tribuit ꝓpria ſm̄ vniuſcuiuſqꝫ
exiſtentiū dignitatē: ⁊ vniuſcuiuſqꝫ naturā
in ꝓprio ſaluat ordine ⁊ ꝟtute. Ea aūt que
alicui nature debenꝫ deꝰ ex abūdātia ſue bo
nitatis largiꝰ diſpēſat ꝙ̄ exigat ꝓportio rei
Maiꝰ em̄ eſt ꝙ ſufficeret ad ꝯſeruandū or
dinē iuſticie ꝙ̄ ꝙ diuina bonitas affert que
oēm ꝓportionē creature excedit: ⁊ ſic in q̄li⸗
bet ope dei apparet miſericordia. hec tho. Sci
endū ꝙ in q̄libꝫ ope dei ē iuſticia ⁊ mīa. Pri
mo in ope creatōis in q̄ apparet iuſticia: q:
ꝓducēdo res de nō eſſe ad eē facit ꝙ ꝯuenit
ſue bonitati qđ ē iuſtū. apparet ēt mīa q: eri
pit res a tanta miſeria vt ē nō eſſe ⁊ deducit
ad eē. ⁊ tāto maior ē mīa ꝙ̄to dat nobiliꝰ eē
Secūdo in ope expulſionis. ſ. p̄moꝝ parē⸗
tū de p̄adiſo in q̄ apparet iuſticia: q: ſubtra⸗
xit ab eis deꝰ id qđ ſtatui integritatꝭ cōpete
bat. ſ. locꝰ p̄adiſi terreſtris ꝓpt̄ pctm̄ ip̄oꝝ.
Gen̄. iij. Emiſit eū deꝰ de p̄adiſo voluptatꝭ
Apparet ēt mīa: q: ſi hō poſt pctm̄ de ligno
vite comediſſet in miſeria huiꝰ vite diutiꝰ ꝑ⸗
ſtitiſſet. Tertio in ope redēptiōis in q̄ ap⸗
paret iuſticia: q: deꝰ fecit qđ erat cōueniēs
ſue bonitati. ſcꝫ ſūme ſe cōicando creature
ꝑ vnionē ꝑſonalē. Apparet ēt mīa: q: ꝑ hoc
abſtulit miſeriā nr̄am. Titū. iij. ſm̄ ſuā miſe
ricordiā ſaluos nos fecit. Quarto in ope
adimpletōis in q̄ apparet iuſticia q: iudeis
attēdit qđ ꝓmiſit. Rom̄. xv. Dico em̄ ieſuꝫ
xp̄m miniſtrū fuiſſe circūciſiōis ad cōfirmā
das ꝓmiſſiones patrū. Apparet ēt mīa: q:
ex ſup̄abūdanti grā ꝓmiſit. Quīto in ope
cōuerſiōis in q̄ apparet iuſticia q: impleuit
ſcp̄turas ⁊ ꝓphetias de ꝯuerſiōe gētiū. Ap
paret ēt mīa: q: ex mera liberalitate dei ꝯuer
ſe ſūt gētiles ad fidē xp̄i. Rom̄. xv. Gētes
aūt ſup̄ mīa honorificare deū. Sexto ī ope
iuſtificatōis in q̄ apparet iuſticia dū culpas
relaxat ꝓpt̄ dilectionē. Apparet ēt mīa: q:
dilectōnē miſericordiꝫ infundit. ſic̄ de magda
lena legiꝫ Luc. vij. Dimiſſa ſūt ei pctā multa
q̄m dilexit multū. Septio in ope guberna⸗
tionis in q̄ apparet iuſticia. q: deꝰ tēporaliꝫ
affligit iuſtū cū impijs. Apparet ēt mīa: q:
ꝑ hmōi afflictōes aliq̄ leuia in eis purgāꝫ.

⁊ ab affectu terrenoꝝ magis in diuina erigū-
tur. ſm illō Greg. Mala q̄ nos in h̄ mūdo
p̄mūt ad deū ire cōpellūt. Octauo in ope
ſubtractiōis in q̄ apparet iuſticia: q̄ꝛ deꝰ a iu
ſtis ſubtrahit bona tēporalia q̄ nō ſūt ſimpli
citer hoīs bona. imo ſepiꝰ auertūt hoīem a
bn̄ faciēdo. Apparet ēt mīa: q̄ꝛ bona ſpūa-
lia cedūt in ꝑfectū hoīs q̄ ad vitā etnā. No
no in ope punitōis in q̄ apparet iuſticia: q̄ꝛ
mali merent̄ penā etnā ī inferno. Apparet
etiā mīa nō quidē totalit̄ relaxās ſ; aliq̄liter
alleuiās dū punit citra cōdignū. Decio in
ope glorificatōis in quo apparet iuſticia: q̄ꝛ
deꝰ dat electis gloriā eternā ꝓ bonis opibꝰ
Math. xx. Qd̄ iuſtū fuerit dabo vobis. Ap
paret etiā mīa: q̄ꝛ cū deꝰ ſit excellētiſſimꝰ da
tor ꝓpt̄ ſupabundātiā ſue bonitatꝫ. oportet
q̄ ſemꝑ eiꝰ datio in bonis ſupexcedat ꝓpor
tionē recipiētis. Vn̄ apl's ait. Nō ſunt cōdi
gne paſſiones huiꝰ tp̄is ad futurā gloriā; q̄
reuelabit̄ in nobis. Beati apl'i ſymon ⁊ iu-
das hodierna die igne ſpū ſſancti inflāmati
v̄bū dei feruētiſſime p̄dicauert̄. ſm qd̄ xp̄s
eis mādauerat dicēs. Eūtes docete oēs gē
tes. Math. vlti. quibꝰ etiā dixit illō Math.
ij. Filij emulatores eſtote legis: ⁊ date aīas
v̄ras ꝓ teſtamēto patrū ⁊ accipietꝫ gl'iā; ma
gnā. Vn̄ fuerūt figurati ꝑ duas oliuas quo
ad ſplēdorē ſanctitatꝫ. Zach. iiij. Hij ſūt due
oliue. etiā ꝑ duos gladios q̄ ad feruorē pre-
dicatiōis. Luc. xxij. Ecce duo gladij hic. ⁊ ꝑ
duos calathos q̄ ad dulcorē gl'ie celeſtis. Je
remi. xxiiij. Ecce calathi duo pleni ficis poſi-
ti ante tēplū dn̄i. Quia v̄o ad iſta fuert̄ ele
cti hij duo apl'i. ꝓpterea ſm ꝓpoſitū dei vo-
cati ſunt ſancti ⁊c.

Scd̄m ꝓpoſitū dei vocati ſunt ſancti per
- Sapientiam.
- Juſticiam.
- Modeſtiam.
- Obedientiam.
- Noticiam.
- Intelligentiam.
- Vigilantiam.
- Diligentiam.
- Audaciam.
- Solertiam.

Primo ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſancti hij duo apl'i ꝑ ſapien-
tiam. Bern̄. Inueniſti plane ſapiētiā ſi pri-
oris vite defleas peccata: ſi huiꝰ ſeculi deſide
ria paruipendas, ſi eternā beatitudinē toto
deſiderio concupiſcas. Inueniſti ſapientiā
ſi tibi hoꝝ ſingula ſapiūt ꝓut ſunt. hec ille.
Sapiētia q̄ttuor effectꝰ habet ſingulares.
Prīo a carnalitate eruit. Prouer. ij. Si in
teruenerit ſapiētia cor tuū ⁊ ſcia aīe tue pla
cuerit conſiliū cuſtodiet te vt eruaris a via
mala ⁊ ab hoīe q̄ peruerſa loquit̄ ⁊ a mulie
re ꝑuerſa vt ambules viam bonā; ⁊ calles
iuſtoꝝ cuſtodias. Secūdo a vanitate ar-
guit. Prouer. i. Sapiētia foris p̄dicat dicēs
Vſquequo paruuli diligitis infantiā ⁊ ſtul-
ti ea q̄ ſibi ſunt noxia cupiēt ⁊ imprudētes
odibunt ſcientiā: cōuertimini ad correptio-
nem meā. En ꝓferā vobis ſpm̄ nouū. Ter
tio in ſpūali edificio confirmat. Math. vij.
Omīs q̄ audit v̄ba mea ⁊ facit ea aſſimila-
tur viro ſapienti q̄ edificat domū ſuā ſupra
petrā. ⁊ deſcēdit pluuia diabolice temptati
onis: ⁊ venerūt flumina temporalis tribula
tionis: ⁊ flauerūt venti cōtumelioſe locutio
nis: ⁊ irruerūt in domū illā ⁊ nō cecidit. fun
data enī erat ſuꝑ firmā petrā. Quarto ſin
gula ordinat. Sap. viij. Diſponit oīa ſuauit̄
ſcz affectū per leticiā de rebꝰ diuinis. ps. Si
gnatū eſt ſuꝑ nos lumen vultꝰ tui dn̄e dedi
ſti leticiā in corde meo. effectū ꝑ bonā ope-
ratione. Math. vij. A fructibꝰ eoꝝ cogno-
ſcetis eos. Auditū ꝑ v̄bi dei deuotōnē. Joh.
viij. Qui eſt ex deo verba dei audit. Affatu;
ꝑ doctrine xp̄i predicationē. Math. xij. Bo
nus homo d̄ bono theſauro cordis ſui ꝓfert
bona. Symon ⁊ iudas hāc ſapiām q̄to fue
runt xp̄o viciniores tāto magis adepti ſūt
Sicut q̄to q̄s eſt ſoli ꝓpinquior tanto plꝰ de
luce ꝑticipat. Iſti autē apl'i fuerūt germani
xp̄i. q̄ꝛ anna mortuo ioachī accepit cleophā
fratrē ioſeph ⁊ genuit ex eo aliā filiā quā ſi-
milit̄ mariā vocauit. ⁊ alpheo poſt modū in
ꝯiugē ſociauit. Hec āt maria ex alpheo viro
ſuo quattuor filios genuit. ſcilicꝫ Jacobum
minorem. Joſeph iuſtū qui ⁊ Barſabas di
ctus eſt. Symonem ⁊ Judam qui ⁊ dictus
eſt Thadeus. quia xp̄o ſanctificati fuerunt
per gratiam.

Secundo ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſancti hij duo apoſtoli per
iuſticiam. Bernardus ſuper cantica dicit ſic
Staturam dedit dominus homini rectam.
forſitan vt iſta rectitudo corporea exterio-
ris vilioris figmēti hoīem interiorē qui ad
imaginē dei factꝰ eſt ſpūalis ſue rectitudinis
ſeruande āmoneret. Quid enī indecentius

ꝙ curuū recto corpore gerere animū: hec il
le. Et Ouidi⁹ in metha. li. i. dic̄ ſic. Pronaqꝫ
cū ſpectent aīalia cetera terrā. Os homī ſub
lime dedit celūqꝫ videre iuſſit: ⁊ erectos ad
ſydera tollere vult⁹. hec ille. Unde dn̄s ait
Math. vi. Niſi abundauerit iuſticia veſtra
pluſꝙ ſcribarū ⁊ phariſeoꝝ non intrabitis
in regnū celoꝝ. Hec autē iuſticia eſt viuere
ſm ſtatuta noue legis. Principalitas legis
noue eſt gr̄a ſpūſſancti: que manifeſtat̄ q̄-
druplicit̄. Primo in fide ꝑ dilectionē ope-
rante. homo aūt ꝯſequit̄ hanc gr̄am ꝑ dei fi
lium hoīem factū cui⁹ humanitatē p̄mo re-
pleuit gr̄a: ⁊ exinde ad hoīem fuit deriuata.
Joh. i. Uerbum caro factū eſt. deinde ſub-
ditur. plenū gr̄e ⁊ veritatis. Et infra de ple-
nitudine eius nos om̄es accepim⁹ gr̄am ꝓ
gr̄a. deinde addit̄ gr̄a ⁊ v̄itas ꝑ ieſum xp̄ꝫ
facta eſt. ꝑ hanc aūt gr̄am caro ſpiritui ſub-
ditur. Secūdo in ſacramētis ꝑ que in gr̄am
introducimur. ⁊ hoc ip̄e dn̄s inſtituit per ſe
ip̄m ſ. baptiſmū: euchariſtiam: ordinē mini
ſtrorū noue legis: inſtituēdo apl̄os. ⁊ .lxxij.
diſcipulos: ⁊ pn̄iam: ⁊ matrimoniū indiuiſi
bile: cōfirmationē etiaꝫ ꝓmiſit ꝑ ſpūſſancti
miſſionē. ex ei⁹ etiā inſtitutōe apl̄i leguntur
oleo infirmos vngendo ſanaſſe. vt habetur
Mar. vi. Que ſunt noue legis ſacramenta.
Tertio in confeſſione fidei: que habꝫ neceſ
ſariam cōuenientiaꝫ ad interiorē gr̄am que
in fide ꝑ dilectionē operāte cōſiſtit. Math.
x. Qui confitebit̄ me coram homib⁹: cōfite-
bor ⁊ ego eū corā patre meo. ⁊ qui neg. me
corā homib⁹ neg. ⁊ ego eū corā patre meo.
Quarto in obſeruātia legis xp̄i. Math. x.
Nolite poſſidere aurū neqꝫ argentū ⁊c. Hec
em̄ precepta dn̄s dedit apl̄is tanꝙ moralia
inſtituta. ⁊ poſſunt intelligi dupliciter. Uno
modo ſm Aug. li. de conſenſu euāgeliſtarū
vt nō ſint p̄cepta ſed ꝯceſſiones. Conceſſit
em̄ eis vt poſſent ꝑgere ad officiū p̄dicatio
nis ſine pera ⁊ baculo: ⁊ alijs hmōi tāꝙ ha
bentes ꝑtātem neceſſaria vite accipiēdi ab
illis quib⁹ p̄dicabāt. Un̄ ſubdit. Dignus ē
em̄ operari⁹ cibo ſuo. nō autē peccat ſi ſuper
erogat q̄ ſua portat: ex quib⁹ viuat in p̄dica
tionis officio nō accipiēs ſumptū ab his q̄-
bus euāgelium predicat ſicut paulus fecit.
Alio modo pn̄t intelligi ſm alioꝝ expoſi-
tionē ſanctoꝝ. vt ſint quedā ſtatuta tempo
ralia apl̄is data ꝓ illo tp̄e quo mittebantur
ad p̄dicandū in iudea ante xp̄i paſſionem.
Indigebant em̄ diſcipuli q̄ſi adhuc paruuli
ſub cura xp̄i exiſtentes accipere aliqua inſti
tuta ſpecialia a xp̄o: ſicut ⁊ quilibet ſubditi
a ſuis p̄latis ⁊ p̄cipue q: erāt paulatim in-
ſtruendi ⁊ exercitandi vt temporaliū ſollici-
tudinē abdicarēt: ꝑ qđ reddebantur idonei
ad hoc ꝙ euangeliū per vniuerſum orbem
p̄dicarent. In his quattuor vocati fuerunt
hij duo apoſtoli.

Tertio ſcđm propoſitum

dei vocati ſunt ſancti hij duo apl̄i per mode
ſtiam. Col. iij. Induite vos ſicut electi dei:
⁊ ſancti ⁊ dilecti: viſcera miſericordie: beni-
gnitatē: humilitatē: ⁊ modeſtiā. Modeſtia
em̄ verſatur circa oīa q̄ relinquunt̄ moderā
da. ⁊ hec ſunt q̄ttuor. Primū eſt mot⁹ ani
mi ad aliquā excellentiam quē moderat̄ hu
militas. Secūdū eſt deſideriū eoꝝ que ꝑ
tinent ad cognitionē. ⁊ hoc moderat̄ ſtudi-
oſitas que opponit̄ curioſitati. Tertiū eſt
honeſtas in his que ꝑtinent ad corporales
mot⁹ ⁊ actiones vt ſcꝫ decent̄ ⁊ honeſte fi-
ant. Quartū eſt qđ pertinet ad exteriorez
apparatū: puta in veſtib⁹ ⁊ alijs hmōi. Lex
aūt euāgelica ordinat hoīem ad modeſtiaꝫ
ſcꝫ ne op̄a v̄tutis faciat ꝓpter inanē gl̄iam
Unde ꝓponit tria ad que oīa alia reducun-
tur. Nam oīa q̄ aliq̄s facit ad refrenandum
ſeip̄m ſuis cōcupiſcentijs reducunt̄ ad ieiu
nium. Quecunqꝫ v̄o fiunt ꝓpt̄ proximi dile-
ctionē reducunt̄ ad elemoſynā. Quecunqꝫ
vero ꝓpt̄ dei cultū fiunt reducunt̄ ad oratio
nem. In his aūt maxime ſeruāda eſt mode
ſtia: q: ꝑ hoc hoīes ſolent maxime gloriam
venari. ⁊ hoc ꝑ ypocriſim. Ideo lex euange
lica in his valde deteſtat̄ ypocriſim. vt patꝫ
Math. v. que vt bene cognoſcat̄. Sciēdū
ꝙ viginti quinqꝫ ſunt genera ypocritarum.
Primi dicunt̄ Sabaculi q̄ gemēdo ⁊ ſuſ-
pirando ꝑcutiūt pect⁹ ſuū vt videant̄ ab ho
minib⁹ qui dū hec agūt in corde ſuo truſan
tur. Math. xxiij. Om̄ia ſua op̄a faciunt vt
videantur ab homib⁹. Secūdi dicunt̄ mē
gaſancti q̄ frequenter oſculantur imagines
ſanctoꝝ quaſi videant̄ eas velle comedere.
Luc. xi. Ue vobis ypocrite q̄ edificatis mo
numēta ꝓphetarū. Tertij dicunt̄ Sbrata-
cieli q̄ ſe deuotos volētes oſ̄dere qn̄ audiūt
aliq̄d de deo man⁹ q̄ſi gaudēdo erigūt ad ce
lum adeo vt videant̄ deū de celo velle rapere
Math. xxiij. Ue vobis ypocrite q̄ comedič
do. vi orōnes longas orōnes ⁊c. Quarti
dicunt̄ Boccaſuta: qui volētes videri taci-

turmi ad ſibi dicta nõ rñdent ſed labijs ꝓtēſis ſpatulas ꝯtrahũt ⁊ geſtu loquunt̃. Luc̃. xi. Ve vobis ypocrite q̃ tuliſtis clauem ſcie ⁊ ipi nõ introiſtis. Quīti dicunt̃ Capitorti qui totũ ſtudiũ ponũt vt portent collũ tortum ⁊ caput ꝓcliuũ vt appareāt homĩb⁹ humiles. Math. xxiij. Ve vobis ypocrite qui circuitis mare ⁊ aridã vt fa. u. ꝓſelitũ. Sexti dicunt̃ Capuceti q̃ vtunt̃ capuceis ꝓtenſis vſq; ad medietatẽ naſi: vt fingāt ſe mortuos mũdo ⁊ nihil mũdi velle videre cũ tñ oĩa aſpiciāt. Math. xxiij. Ve vobis ypocrite q̃ mũdatis qđ de foris eſt: int⁹ autẽ pleni eſtis rapi. ⁊ in. Septimi dicunt̃ Laudate qui ad oĩa opa ſua vel audita vt videantur in corde gerere deũ: dicunt. laudet̃ de⁹: cuȝ tamẽ corde blaſphemāt: ſicut fecit ille q̃ fracto flaſcone ⁊ effuſo vino dixit. ſit laus xp̃o ſed nõ de iſto. Math. xv. Ypocrite bene prophetauit de vobis Eſa. dicẽs. Populus hic labijs me honorat: cor aũt eoꝝ lõge ẽ a me.

Octaui dicunt̃ Spiritelli qui nolũt niſi de ſpũ loqui. ⁊ cũ quodã ſtupore ⁊ admiratõe vt magni ſpũales videantur. Math. xxiij. Ve vobis ypocrite duces ceci q̃ dicitis. quicunq; iurauerit ꝑ tẽplũ nihil eſt. q̃ aũt iura. in au. tem. de ⁊c̃. Noni dicunt̃ mẽgaterra qui incuruant̃ ad terrã illã deoſculãdo ſepi⁹ ſicut quidaȝ faciũt in eccleſijs. vt magni humiles videant̃. Math. xxiij. Ve vobis ypocrite q̃ eſtis vt monumẽta q̃ non apparẽt. ⁊ ho. amb. ſup̃ neſciunt. Decimi dicunt̃ Jubilatet q̃ in cõuiuijs poſt impleti ſunt iubilant ⁊ cantāt quaſdã cantilenas vulgares q̃ prius vẽtre vacuo nullas laudes dicebāt Luc̃. xi. Ve vobis ypocrite qui diligitis primos recubit⁹ in cenis ⁊c̃. Undecimi dicũtur Balla in xp̃o: q̃ tales laudes cantando vel eas audiendo: vel in p̃dicationib⁹ quaſi iubilando ſaltant: ⁊ ſepe ſedendo ad terraȝ conant̃ ꝑut pñt chorizare vt magna de deo ſentire videant̃. Eccli. i. Ne fueris ypocrita in conſpectu hoĩm qm̃ acceſſiſti maligne ad deũ: ⁊ cor tuũ plenuȝ eſt dolo ⁊ fallacia ⁊c̃.

Duodecimi dicunt̃ Pouerelli: q̃ maximã pauptatẽ p̃tendũt in veſtitu: cũ tñ nullã indigentiã patiant̃: oĩa vident̃ cõtemnere vt oĩa habeāt. alios hortant̃ ad contẽptũ rerũ vt eis diſpenſent̃. Job. viij. Spes ypocrite peribit: q2 ſicut tela aranearũ fiducia ei⁹. Nã ſicut aranea ſeipam euiſcerat vt faciat telã qua capiat muſcas. ſic iſti m̃lta frigora ſuſtinent ſua pauptate q̃ eſt velut tela ad acquirendas diuitias. Tredecimi dicunt̃ mel in bocca: q̃ vt angeli videant̃ ⁊ dicant̃ vtunt̃ verbis dulcib⁹ ⁊ manſuetis: ⁊ tñ ſeruant venenũ in corde. Job. xx. Cũ em̃ dulce fuerit ĩ ore ypocrite malũ abſcõdet illud ſub lingua ſua. parcet illi ⁊ nõ derelinquet illud: ⁊ celabit in gutture ſuo. panis ei⁹ in vtero illi⁹ ⁊c̃.

Quartidecimi dicunt̃ ſanctarelli: q̃ magnã abſtinentiã oſtendũt corã alijs vt ieiunantes ⁊ ſcĩ appareāt: cũ tñ deuorẽt pauperem in abſcõdito: puta capones ⁊ alia cibaria delectabilia. Math. vi. Non eritis ſicut ypocrite triſtes ⁊c̃. Quintidecimi dicunt̃ obedientes: q̃ ex obediẽtia oĩa faciũt: oſculantur ſe mutuo ex obediẽtia: ⁊ alia turpiſſima faciũt q̃ cauſa honeſtat omitto. vt patȝ de ſocietate barilotti bononie q̃ om̃ia habebat cõia: vxores: filias: diuitias. Apocal̃. ij. Odiſti facta nicholoitarũ q̃ ego odi hoc habes bonũ ⁊c̃. Sextidecimi dicũt̃ aĩe ſimplices: q̃ aſſerũt hoĩem venire poſſe ad ſtatum innocẽtie in quo fuit adã. ⁊ ꝑ ſimplicitatẽ illam oĩa eis licent nec aliq̃d imputat̃ eis ad pctm̃. allegãtes illud Math. x. Eſtote ſimplices ſicut colũbe. Vñ. i. Thimo. iiij. In diebus nouiſſimis diſcedẽt quidã a fide attẽdẽtes ſpiritib⁹ erroris ⁊ doctrinis demoniorum in ypocriſi loquẽtiũ mẽdaciũ ⁊c̃. Decimiſeptimi dicunt̃ ſarabayte. de quib⁹ dic̃ beat⁹ bñdict⁹ in p̃ncipio regule: ꝙ ſunt gen⁹ deterrimũ q̃ nulla regula approbati expergẽtia magiſtri. adhuc operib⁹ ſeculo ſeruãtes fidẽ. mentiri ſe deo ꝑ tonſurã noſcunt̃ q̃ bini aut certe ſinguli ſine paſtore nõ dominicis ſed ſuis incluſi ouilib⁹ ꝓ lege eis eſt deſideriorũ voluptas: cũ quicquid putauerint vel elegerint hoc dicunt ſanctũ. ⁊ qđ noluerint hoc dicunt nõ licere. hec ille. Decimioctaui dicunt̃ girouagi. de quib⁹ dic̃ beat⁹ benedictus vbi ſupra. ꝙ totã vitaȝ ſuã ꝑ diuerſas ꝓuincias aut terras q̃ternis dieb⁹ ꝑ diuerſorum cellas hoſpitant̃ ſemꝑ vagi ⁊ nunq̃ ſtabiles ꝓprijs voluptatib⁹ ⁊ gule ſeruientes illecebris. de quoꝝ miſerrima cõuerſatione meli⁹ eſt ſilere q̃ loq̃. hec ille. Decimi noni dicunt̃ bighardi. de quib⁹ dicit̃ extra in clemẽ. de hereti. ca. ad noſtrũ. qui tenẽt ꝙ homo in vita p̃ſenti ad tantã perfectioneȝ poteſt venire ꝙ fiet om̃ino impeccabilis: ⁊ tunc licebit ei quicq̃d voluerit ⁊c̃. Vigeſimi dicunt̃ angelici: qui fingunt ſe amare celeſtia: ⁊ ſimulant magno zelo conuerſioneȝ peccantiũ. Math. xxiij. Ve vobis ypocrite

qui decimatis mentam ⁊ anetum ⁊ ciminū
⁊ reliquiſtis que grauiora ſunt legis iudici
um ⁊ miſericordiā ⁊ fidē ⁊c̄. Uigeſimip̄mi
dicunt apoſtolici: q̄ fingunt ſe vitā apoſtoli-
cam ſeruare tanq̄ oues incedentes oīa mi
nora pctā ceteroꝝ aggrauātes q̄ſi vite alio-
rum ſint correptores. Math. xxiij. Ypocrite
duces ceci colantes culicē: camelū autē glu-
tientes ⁊c̄. Uigeſimiſecūdi dicunt timoro
ſi: q̄ fingūt ſe timere deū in oīn̄i facto: cū po
tius timeāt mundum. Eccli. xxxiij. Contriti
ſunt in ſyon pctōres poſſedit tremor ypocri
tas. Uigeſimitertij dicunt iuſti: q̄ fingunt
exteri⁹ ſe ſeruare legē dei ⁊ conſilia ieſu xp̄i
in euāgelio. Math. xxiij. Ue vobis ypocri-
te q̄ ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis que a
foris apparēt hoīb⁹ ſpecioſa: int⁹ vō plena
ſunt oſſib⁹ mortuoꝝ ⁊ oīn̄i ſpurcitia. Sic ⁊
vos a foris quidē apparetis hoīb⁹ iuſti: in-
tus aūt pleni eſtis ypocriſi ⁊ iniq̄tate. Ui
geſimiq̄rti dicūt penitētes: q̄ fingūt ſe page
re publicas penitētias ꝓpt̄ magna pctā eo-
rum: cum tn̄ faciāt ꝓpt̄ lucrū tp̄ale. Job. xv.
Cōgregatio ypocrite ſterilis. Uigeſimiq̄n
ti dicunt cōſcientiati q̄ oīn̄e leue pctm̄ aggra
uant: ⁊ oēs arguere volūt de omni minimo.
Math. vij. Ypocrita eijce p̄mū trabē de ocu
lo tuo ⁊ tūc videbis. e. f. ⁊c̄. Beati apl̄i Sy-
mo ⁊ Thade⁹ magnā modeſtiā habuerunt
ꝑ cōuerſatiōis honeſtatē. Math. v. Sic lu-
ceat lux veſtra coram homib⁹ vt videāt opa
veſtra bona ⁊ glorificēt patrē veſtrū qui in
celis eſt. Uñ legit in eccleſiaſtica hyſtoria.
Q cū Judas ad Abagarū regē veniſſet vi
dit rex in vultu ei⁹ quendā mirū ⁊ diuinum
ſplendorē. Jlle enī ſplendor ſignificabat ei⁹
opera luminoſa.

Quarto ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſcti ꝑ obediētiā. Bern. in q̄-
dam ſmōe dic̄ ſic. Perfec⁹ obediēs moras
neſcit nec mādatū ꝑcraſtinat: parat aures
auditui oculos viſui: linguā voci. manꝰ ope-
ri. pedes itineri. ⁊ ſic totū ſe colligit vt ex to
to mādatū adipleat imperātis. hec ille. Jn
lege euāgelica dn̄s dedit ꝯſiliū obediētie qn̄
dixit: ſequat me quē ſeq̄mur: nō ſolū imitā-
do opa ſ etiā obediēdo mādatꝫ ipi⁹. ſm̄ illō
Joh. x. Oues mee vocē meā audiūt ⁊ ſequū
tur me. Symon aūt interpretat obediēs ⁊
ip̄e fuit ver⁹ obediēs in executiōe mādatoꝝ
Jn cui⁹ ſignū oēs creature ſibi ⁊ Thadeo
obediebāt. Prīo demones q̄s de corporib⁹
obſeſſis eijciebant. Secundo hoīes quoꝝ
corpa curabāt ⁊ aīas a pctīs ⁊ erroribꝰ pur
gabant. Tertio ꝓuincie ⁊ ciuitates. Nā iu
das p̄mo in meſopotamia ⁊ pontho p̄dica-
uit. Symon vō in egypto in quib⁹ multos
pplos ad obediētiā ⁊ fidē xp̄i cōuerterunt.
Quarto elemēta. Nam mare ſeptuaginta
mortuos reddidit q̄s Symon reſuſcitauit.
Aer cū eſſet ſeren⁹ in eoꝝ morte in tēpeſta-
tē magnā ꝯuerſus fuit. Jgnis celeſtis ponti
fices ydoloꝝ combuſſit ⁊c̄.

Quinto ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſcti hij duo apl̄i per noticiā.
Math. x. Cū aūt tradēt vos nolite cogita-
re quō aut q̄d loq̄mini. dabit enī vobis in il
la hora q̄d loq̄mini. Nō enī vos eſtis q̄ loq̄
mini. ſed ſp̄us patris vr̄i q̄ loquit in vobis.
Bti apl̄i ſymon ⁊ thade⁹ clarā noticiā oīm
habuerūt ſpū ſctō ſuggerēte in die pēthecó
ſtes qn̄ in igneis liguis ſup eos venit. Uñ
ambo in ꝑ fidē venerūt. ⁊ cū Uaradach dux
regis babylonie ſcz Xerſis eos introgaſſet
de gēne: cōditiōe: ⁊ cauſa aduēt⁹. rn̄derūt. Si
gen⁹ q̄ris hebrei ſum⁹. ſi ꝯditionē ſerui ieſu
xp̄i. ſi cauſam: ſalutꝫ vr̄e cauſa huc venim⁹ ⁊c̄

Sexto ſcd̄m propoſitū dei

vocati ſunt ſcti hij duo apl̄i ꝑ intelligentiā.
Nā precognoſcentes demonū maliciā atq̄
aſtutiā qua totū mūdū ꝑ idolatriā ſibi ſub-
iugauerant mira ſapiētia vſi ſunt. ſicut dr̄. i.
Macha. ij. Symon frater veſter ſcio q̄ vir
cōſilij eſt ip̄m audite ſempꝫ: ⁊ ip̄e erit vobis
pater. ⁊ iudas fortis virib⁹ a iuuentute ſua
ſit vobis p̄nceps militie: ⁊ ip̄e aget bellū po-
puli. Fuerūt enī magne ſapiētie in cōuincē-
dis demonib⁹ q̄ hoīes impugnabāt q̄tuor
modis. Prīo ꝑ fraudulentiā dando falſa
reſpōſa. Sed apl̄i hāc maliciā detegebant.
modo ne ꝑ ſimulacra loquant ꝓhibēdo mo
do vt reſpōſa dent permittēdo. Ezech. xiij.
Uidēt vana ⁊ diuināt mēdaciū dicētes: ait
dn̄s de⁹. cū dn̄s nō miſerit eos. Secūdo per
violentiā trahēdo ad diuerſa ſupplicia. Sꝫ
apl̄i hanc violentiā refrenabāt. Uñ dux tā-
tam potētiā in eis vidēs ait. dijs noſtris po
tentiores vos video. Tertio ꝑ preſtigia ꝑ
q̄ ludificabāt hoīm ſenſus ⁊ corda. Sꝫ apl̄i
hec preſtigia deſtruebāt. Uñ cū magi q̄buſ
dam aduocatis abſtuliſſent loquelā greſſū
⁊ viſum apl̄i ſignū crucis in eoꝝ frontibus
fecerunt ⁊ magi talia vlterius facere nō pre

ſumpſerunt. Quarto ꝑ ſimulachꝛa fingē-
tes in eis eſſe diuina numina, ſed apl'i hec
ſimulacra frangi faciebāt. Vn̄ ad eoꝝ p̄ce-
ptum duo ethyopes nudi ⁊ nigri de ſimula
cris exeūtes ea penit⁹ ꝯfregerūt. ⁊ ſic p3 ⁊c̄.

Septimo ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſcti̅ hij duo apl'i ꝑ vigilantiā
q̄ apparuit circa q̄ttuoꝛ. Pri̅o in ꝯfuſione
ſc3 magoꝝ ⁊ pontif. cu3 ydoloꝝ quos cōfu-
derunt in ꝓphetatiōe exit⁹ belli q̄ erat pacis
in craſtinū. Secūdo in p̄ſeruatiōe: q2 cum
dux pontifices idoloꝝ vellet incēdere, apl'i
ꝓhibuerūt dicētes. Nos miſſi ſum⁹ nō viuē
tes occidere ſ; mortuos viuificare. Tertio
in electōne: q2 cū angel⁹ dixiſſet eis. Vnum
ex duob⁹ eligite aut hoꝝ repentinū interitū
aut veſtrū martyriū. r̄nderūt. Oranda ē dei
miſericordia vt ⁊ iſtos conuertat ⁊ nos ad
martyrij palmā ꝑducat. Quarto in vltōe
q2 cum magi ſerpētes venire feciſſent: apl'i
eos i magos ꝯuerterēt: q̄ eoꝝ carnes lacera
bant ⁊ venena diffundebāt. Magnū q̄de3
dolorē ſenſerūt in carnis laceratiōe. maiorē
in veneni reuocatōe. maximū in ſua cōfuſi-
one. Unde recedere coacti ſunt ⁊c̄.

Octauo ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſcti hij duo apl'i ꝑ diligētiā
quā oſ̄nderūt in quattuoꝛ. Pri̅o ſubueniē-
do in corꝑe ⁊ aīa ſanitatē integrā cōferēdo
ſicut p3 in abagaro rege ediſſe: cui iudas ſa
nitatē corporis ⁊ aīe impetrauit. Secūdo
ſubueniendo in reb⁹ ⁊ in ꝑſonis bella cōpe
ſcendo. ſicut pt3 in duce babylonie cōtra in-
dos ꝑgente q̄s ſuis oꝛonib⁹ pacificarūt. vt
p3 etiā in ciuitate ediſſa vbi epl'a ſaluatoꝛis
legit̄: ⁊ hoſtes aut cōfugiūt aut componūt.
Tertio ſubueniēdo ⁊ in innocētia ipa3 cō
ſeruādo. ſic̄ pt3 in q̄dā dyacone ſctō de q̄dā
muliere impꝛegnata infamato: quē apl'i mi
raculo ſe ab infamia defenderūt. Quarto ſub
ueniēdo in tribulatōe magna morbos ⁊ pe-
ſtilētias auferēdo. p3 q2 cū due tigrides per
terrā diſcurrerēt ⁊ oēs occiderent: apl'i eas
māſuetiſſimas reddiderūt. Et ſic p3 ⁊c̄.

Nono ſcd̄m propoſitū dei

vocati ſunt ſcti̅ hij duo apl'i per audacia3. i.
Mach. ij. Filij emulatores eſtote legis ⁊ da
te aīas v̄ras ꝓ teſtamēto patru3 ⁊ accipiet̄
gl'iam magnā. Bti̅ apl'i poti⁹ voluerūt moꝛ
tem ſuſtinere q̄ꝫ fide3 deſerere, ſeruātes illud
Math. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹
aīam aūt nō p̄nt occidere. Nā pontifices tē
pli in apoſtolos irruerunt: ⁊ eos ꝓtin⁹ truci
dauerunt ⁊c̄.

Decimo ſcd̄m propoſitū

dei vocati ſunt ſancti hij duo apl'i ꝑ ſolertiā
Nam rex corꝑa apl'oꝝ ad vrbē ſuā trāſtulit
⁊ in eoꝝ honorē eccl'ia3 mire magnitudinis
fabricauit ⁊c̄. Amen.

In feſto omniū ſanctoꝝ Sermo. lix.

Ipſorum eſt regnum

i celoꝝ. Math. v. ⁊ in euāgelio ho-
dierne ſolēnitat̄. Beat⁹ Aug̃. in
epl'a ad dioſcoꝝ dic̄ ſic. Tāta ē vis aīe tam
potētē fecit de⁹ aīam: vt de ei⁹ pleniſſima be-
atitudine q̄ in fine tēpoꝝ ſanctis ꝓmittit̄. re
dundat in inferioꝝ naturā q̄ eſt corp⁹: non
btitudo q̄ intelligentis ⁊ fruent̄ eſt ꝓpꝛia. ſ;
plenitudo ſanitat̄ q̄ incorruptōnis ē, vigoꝛ.
hec ille. Sup q̄ tale moueo q̄ſtionē. Utrum
aīe ſctōꝝ a corꝑib⁹ exute iam p̄ſentialit̄ vi-
deant in regno celoꝝ diuinā eſſentiā facial'r
Ad iſtā q̄ſtionē r̄ndent q̄ttuoꝛ doctores no
ui teſtamēti. Prim⁹ eſt beat⁹ Greg. li. iiij.
dialo. dicēs ſic. Noſſe velim ſi nūc ante reſti
tutionē corpoꝝ in celo valeāt recipi aīe ſan-
ctoꝝ. Hoc neq3 de oīb⁹ iuſtis poſſum⁹ aſſere
re: neq3 de oīb⁹ ſtatim negare. Nā ſunt quo-
rundā iuſtoꝝ aīe q̄ a celeſti regno q̄buſda3
māſionib⁹ adhuc differunt̄. In q̄ dilationis
dāno, q̄d aliud innuit̄ niſi q̄ꝫ de ꝑfecta iuſti-
cia aliq̄d min⁹ habuerīt. Et tn̄ luce ꝯſtat cla-
rius: q2 ꝑfectoꝝ iuſtoꝝ aīe mox vt hui⁹ car-
nis clauſtra exeūt: in celeſtib⁹ ſedib⁹ recipiū
tur. q̄ ⁊ ipa v̄itas ꝑ ſe atteſtat̄ dicēs. Ubi
cūq3 fuerit corp⁹ illic congregabunt̄ ⁊ aq̄le.
Si igit̄ aīe iuſtorū ſunt in celo. q̄d eſt q̄ in
die iudicij ꝓ iuſticie ſue retributōe recipiēt?
Hoc eis nimiru3 creſcit in iudicio: q̄ꝫ nunc
animarū ſola: poſtmodu3 vero ⁊ corporum
beatitudine perfruuntur. Unde in ipa car-
ne gaudeant in qua dolores pro dn̄o crucia
tuſq3 ꝑtulerunt. Pro hac quippe geminata
gloria eoꝝ ſcriptū eſt. In terra ſua duplicia
poſſidebūt. Hinc etiā de ſanctoꝝ animabus
ante reſurrectōis diē ſcp̄tū ē. Date ſunt illis
ſingule ſtole albe ⁊ dictū eſt illis vt requie-
ſcerēt tempus adhuc modicum: donec im-
pleatur numerus conſeruoꝛum ⁊ fratrū eo-
rum. Qui itaq3 nunc ſingulas acceperūt: bi
nas in iudicio ſtolas habituri ſūt: q2 modo

animarū tantūmodo. tūc autē aīarū ſimul
⁊ corpoꝝ glīa letabunť. Fit in electis quid-
dam mirabiliꝰ: qꝛ nō ſolū eos agnoſcunt q̊s
in hoc mūdo nouerāt: ſed velut viſos ac co-
gnitos recognoſcūt beatos quos nunꝙ vi-
derant. Naꝫ cū antiquos patres in illa eter
na hereditate viderint eis incognitiꝑ viſio
nem nō erant: quos in oꝑe ſemꝑ nouerunt
Quia em̄ illic hoīes cōi claritate deū cōſpi-
ciunt. q̄d eſt q̊d ibi nō ſciant vbi ſcientē oīa
ſciunt: hec ille. Secūdus eſt beatꝰ Hiero.
in ſermone de aſſumptōne beate ꝟginis. di
cens ſic. Perſeuerate in orōnibꝰ vnanimiť
viuentes: quouſqꝫ intrare poſſitis gaudia
eterne vite: quo beata ꝟgo feliciť introiuit.
alternantibꝰ hymnidicis angeloꝝ choris:
infra paſcua eterne viriditatis. vbi vna dul
ciſſima ſocietas oīm ſuꝑnoꝝ ciuiū: vbi ſolē
nitas angeloꝝ: vbi poſt labores ⁊ erumnas
ſeculi huiꝰ felix ⁊ ſuauis ē refectio animarū
hec ille. Tertiꝰ eſt beatꝰ Ambro. in quodā
ſermone dicēs ſic. Videns nos vel de eter-
ni tremore iudicij: vel de futura beatitudine
cogitātes illam euangelicā poſſit aſſumere
xp̄i vocē. paťrogo vt vbi ego ſum: ⁊ illi ſint
mecū. ⁊ nos quādoqꝫ ex hoc ſeculo migra-
turos: patronꝰ noſter in ſedē ⁊ in ſinū ſuum
velut abraham ꝑeculiares recipiat. ⁊ in illo
die incolumes oues ſuas letꝰ paſtor agno-
ſcat. hec ille. Quartꝰ eſt beatꝰ Aug. li. ſup-
putationum: dicēs ſic. Sit ip̄e rex regū ī me
dio tui: vt pueri eiꝰ in circuitu eiꝰ hymnidici
angeloꝝ chori. Ibi ſocietas ſuꝑnoꝝ ciuium
ibi dulcis ſolēnitas oīm ab hac triſti ꝑegri-
natione ad tua gaudia redeuntiū. Ibi ꝓphe
tarū ꝓuidus chorus. ibi iudex apl̄oꝝ nume
rus. ibi innumerabiliū martyrū victor exer
citus. ibi ſanctoꝝ cōfeſſoꝝ ſacer cōuentus.
ibi veri ⁊ perfecti monachi. ibi ſancte mulie
res q̄ voluptates ſeculi ⁊ ſexū infirmitat̄ cō
tempſerūt. ibi pueri ⁊ puelle q̄ annos ſuos
moribꝰ excesserūt. ibi ſunt oues ⁊ agni qui
iam huiꝰ voluptat̄ laqueos euaſerunt. Exul
tent om̄es in ꝓprijs manſionibꝰ. diſpar eſt
gloria ſinguloꝝ. ſ꜡ cōis eſt leticia oīm plena
⁊ ꝑfecta. Ibi regnat charitas: qꝛ deꝰ eſt ibi
oīa in oībꝰ: quē ſine fine vidēt: ⁊ ſemꝑ vidē
do in eiꝰ amore ardēt: amāt ⁊ laudant. om̄e
opꝰ eoꝝ laus ſine defectōne ſine labore. Fe
lix ego ⁊ vere felix imꝑꝑetuū: ſi poſt iter hu-
ius corpuſculi audire meruero illa cātica ce
leſtis melodie: que cantanť ad laudē regis
eťni. ab illis ſuꝑne patrie ciuibꝰ beatoruꝫqꝫ
ſpirituū agminibꝰ. Fortunatꝰ ego ⁊ nimirū
beatꝰ: ſi meruero illa cantare ⁊ aſſiſtere regi
meo: deo meo: duci meo: ⁊ cernere ip̄m ī glo
ria ſua: ſicut ip̄e polliceri dignatꝰ eſt dicens
Pater volo vt quos dediſti mihi ſint mecū.
vt videāt claritatē meā quā habui apud te
ante cōſtitutionē mūdi. Et alibi. Qui mihi
miniſtrat me ſequať. ⁊ vbi ego ſuꝫ: illic ⁊ mi
niſter meꝰ erit. Et iterū. Qui diligit me dili-
getur a patre me: ⁊ ego diligā eū: ⁊ ego ma-
nifeſtabo ei meip̄m. hec ille. Sciendū ꝙ
duplex eſt iudiciū. Unuꝫ gn̄ale ⁊ finale q̊d
fiet ſimul de oībꝰ hoībꝰ ſ꜡m totū hoīem ꝗtū
ad aīam ⁊ corpꝰ publice corā toto mūdo. ⁊
hoc erit poſt reſurrectionē ſolū. De iſto iudi-
cio dicit Eſa. iij. Dn̄s ad iudiciū veniet cuꝫ
ſenatoribꝰ ppl̄i ſui. Dan̄. xij. Ueniet tempꝰ
q̄le nō fuit: ex quo gētes eſſe ceperūt. ⁊ in tē
pore illo ſaluabiť ppl̄s tuus: ⁊ multi de his
q̄ dormierāt in puluere terre euigilabūt. alij
in vitā eternā. alij in opprobriū: vt videant
ſemꝑ. Johel. iij. dr̄. In diebꝰ illis cū cōuerte
ro captiuitatē iuda ⁊ hierl̄m: ꝯgregabo oēs
gentes ⁊ deducā illas in valle ioſaphat: qꝛ
ibi ſedebo vt iudicē oēs gētes. Sap. iij. dici
tur. Juſtoꝝ aīe in manu dei ſunt: ⁊ nō tāget
illos tormentū mortis: viſi ſunt oculis inſi-
pientiū mori: illi aūt ſunt in pace. Aliud eſt
iudiciū particulare ⁊ occultū: q̊d fit de q̄libet
hoīe ꝗtū ad aīam poſt mortē corporis. de q̊
Ecc̄. xxxviij. dr̄. Memor eſto iudicij mei: ſic
erit ⁊ tuū: mihi heri: tibi hodie. Et iſto iudi-
cio q̄libꝫ iudicať in morte ſua. nō ſ꜡m totuꝫ
hoīem qꝛ deſinit eſſe: ſ꜡ ſ꜡m ꝓncipaliorē ꝑtē.
ſcꝫ aīam q̄ nō deſinit eſſe ſ꜡m quā ſolaꝫ ꝓnci
paliť attendiť totū meritū vel demeritū que
ſtatī ꝓmiať vel puniť an̄ vl̄e iudiciū. Q̊d ꝓ
bať q̄druplicit̄. Pr̄io auc̄te ſacre ſcꝑture.
Math. iiij. Bti mundo corde qm̄ ip̄i deū vi
debūt. Luc. xi. Pueri mei mecū ſūt ī cubili.
Glo. interli. Pueri ſūt apl̄i q̄ ſunt ī cubili. i.
in eťna requie cū xp̄o. Luc. xxiiij. Hodie me
cū eris in paradiſo. Sup q̊ Aug. dic. Ubi-
cūqꝫ ſit paradiſus q̄ſqꝫ btoꝝ: ab illo ibi ē q̄
vbiqꝫ ē. Joh. xvij. Pať q̊s dediſti mihi: volo
vt vbi ego ſuꝫ ⁊ illi ſint mecū: vt videāt cla-
ritatē meā. Marc. xvi. Qui crediderit ⁊ ba-
ptizatꝰ fuerit ſaluꝰ erit. Et. i. Peť. i. dr̄. Cre-
dentes aūt exultabit̄ leticia inenarrabili et
glorificata: reportātes finē fidei vr̄e aīaruꝫ
ſalutē. Et. ii. Coꝝ. iij. Nos om̄s reuelata fa
cie gloriā dn̄i ſpeculantes in eandē imagi-
nem transformamur a claritate in claritatē:

tanq̄ a dñi ſpū.glo.i.claritate fidei ad clari
tate ſpei. Jaco.i.dr. Btūs vir q ſuffert tem=
ptatione:qm cū pbat⁹ fuerit accipiet coro=
nā vite quā repromiſit deus diligētibus ſe.
Apoc.vij.dr. Uidi turbā magnā quā dinu
merare nemo poterat ex oīb⁹ gentib⁹ tribu
bus pplis ꝛ linguis ſtātes añ thronū.ꝛ in
ↄſpectu agni amicti ſtolis albis ꝛ palme in
manib⁹ eoꝝ clamātes voce magna ꝛ dicē=
tes.ſal⁹ deo nr̃o q ſedet ſup thronū ꝛ agno.
Scd̄o auc̄te ſctōꝝ doctoꝝ. Greg. libro.iiij.
dyalo.dic ſic. Predicatores poſtq̄ de corpo
rib⁹ transeūt nequaq̄ p morarū ſpacia ſic
antiq pr̄es a celeſtis patrie pceptiōe diffe=
runt. Mox vero cū de carnis colligatione
trāſeūt in celeſti ſede requieſcūt. Paulo atte
ſtante q ait. Scim⁹ qm ſi terreſtris domus
nr̃a huius hitatiōis diſſoluat: edificationē
hēmus ex deo domū nō manu factā:ſꝫ eter=
nā in celis.hec ille. Aug. exponēs illud ps.
Heu mihi q2 incolat⁹ me⁹ plōgat⁹ eſt.dicit
ſic. Sicut patria illa hierl'm vbi oēs boni q
cūq3 inde pegrinant inter malos: nec rece
dere a malis pn̄t.vbi cū redierint: ꝛ ad ſo
cietatē angeloꝝ vbi ſunt vn̄ pegrinant.vbi
oēs ſcti ꝛ iuſti q fruunt v̄bo dei ſine lectio
ne ſine lr̃is. Qd̄ eñi nos per paginā ſcriptu
rarū.p faciē dei illi cernūt.hec ille. Bern.ad
Eugeniū dic ſic. Quid op⁹ eſt ſcalis tenēti
iā ſoliū. Creatura celi illa eſt q t3 iā ſoliū.
pſto hn̄s p qd̄ poti⁹ iſta intuet.ſ.creaturas
p ipm creatorē.q videt verbū:ꝛ in v̄bo fa=
cta p verbū. Nec op⁹ h3 ex his q facta ſunt
factoris noticiā mēdicare.hec ille. Beda ſu
per illud. Centū cubitos lat⁹ ↄtinebit.dic ſic
Quicūq3 pmiſſionis filij in hac vita pegri
nantes bona operant:mox egreſſi de corpe
in celeſti vita recipiunt.hec ille. Tertio au=
ctoritate canonis. Nā ex̄ de celebra.miſſa.c.
Cū marte.dr ſic. De ſctis oīb⁹ ſciēdū eſt q
nō indigeāt orōnib⁹ nr̃is p eo q cū ſint p=
fecte beati oia eis ſuccedūt ad votū.ꝛ ex̄ de
baptiſmo ꝛ ei⁹ effectu.c.maiores.dicit ſic.
Per ſacrū baptiſmū xp̄i ſanguine rubricad
culpa remittit: vitat piculū:ad regnū celo=
rū puenit:cui⁹ ianuā xp̄i ſanguis fidelib⁹
ſuis miſericordit reſerauit. Ibidē.c.debitū.
dr ſic. Jude⁹ ſeipm baptizās ſi ↄtinuo deceſ
ſiſſet ad patriā ptin⁹ euolaſſet. Et ex̄ de rel.
ꝛ vene.ſan.dr ſic.c.glioſus de⁹ in ſctis. De⁹
ſctōs ſuos celeſtis efficit beatitudis poſſeſ
ſores.ꝛ de pe.di.vij.c.q egerit.dr ſic. Quicū
q3 bn̄ poſt pn̄iam vixerit:ſicut ante pn̄iam

viuere debuit.poſt recōciliationē qñcūq3 de
funct⁹ fuerit ad deū vadit: ad requiē vadit:
ꝛ regno dei nō priuabit.ꝛ de ↄſe.di.v.c.ſpūſ
ſctūs.dr ſic. Baptiſmi regñatio p ſe ſaluat
mox in pace beati ſeculi recipiendū. Quar
to auc̄te eccl'ie. Nā3 de ap̄lis cantat ſic. Iſti
ſunt triūphatores ꝛ amici dei:q ↄtēnentes
iuſſa principū meruerunt pmia eterna:mō
coronant ꝛ accipiunt palmā. Et iterū. Iſti
ſunt viri ſcti quos elegit dñs i charitate nō
ficta:ꝛ dedit illis gl'iam ſempiternā. De vno
martyre cantat ſic. Hic eſt vere martyr qui
p xp̄i noīe ſanguinē ſuū fudit:q minas iu=
dicū nō timuit:nec terrene dignitatis gl'ia3
queſiuit:ſꝫ ad celeſtia regna feliciter perue=
nit. Et iterū. Hic nēpe mūdi gaudia ꝛ blan
dimenta noxia caduca rite deputās perue=
nit ad celeſtia. De plurib⁹ martyrib⁹ cātat
ſic. Gaudēt in celis aīe ſctōꝝ qui xp̄i veſti=
gia ſunt ſecuti.ꝛ q2 p ei⁹ amore ſanguinem
ſuū fuderūt:ideo cū xp̄o regnant ineternū.
Et iterū. Terrore victo ſeculi:peniſq3 ſpretꝭ
corpis mortis ſacre cōpēdio vitā beatam
poſſident. De vno ↄfeſſore cantat ſic. Iſte
ſctūs digne in memoriā vertit hoim q ad
gaudiū trāſijt angeloꝝ. Et iterū. Cū ange=
lis celeſtib⁹ letus potitur pmijs. De v̄gini=
bus cantat ſic. Ueni ſponſa xp̄i accipe coro
nam quā tibi dñs pparauit in eternū.p cu=
ius amore ſanguinē tuū fudiſti:ꝛ cū ange=
lis in paradiſum introiſti.ꝛ iterū ſanguine
fuſo meruit ſacrata ſcandere celū. De oīb⁹
ſctis cantat ſic. O q̄ glioſum eſt regnū in
quo ſancti amicti ſunt ſtolis albis:ꝛ ſequū
tur agnū quocūq3 ierit. Et iteru3. Semota
iā caligine lumē cernūt in lumine nūc reue
lata facie regē cernūt in gl'ia. Iſta ppterea
inducta ſunt:q2 greci ꝛ quidā heretici voca
ti Katari dixerūt q aīe ſctōꝝ quantūcūq3
pfectoꝝ vel purgatoꝝ nō videbūt deū facie
ad faciē vſq3 ad diem vniuerſalis iudicij.p
pter illud Math.xx. Cū ſero.i.finis mundi
factū eſſet:dixit dñs.i.pater. vinee.i.eccl'ie.
pcuratori ſuo.i.xp̄o. Uoca operarios.i.ele
ctos ad iudiciū.ꝛ red de illis mercedē.i.pre
miū celeſtis gl'ie. Nō attendentes q euan=
geliſta loquit de cōpleta ꝛ vltima mercede
quo ad aīam ꝛ corpus que reddetur in vni
uerſali iudicio. Nūc aūt celebramus feſtu3
omnium ſanctorum propter mercedē quā
a deo recipiunt quo ad iudicium particula=
re ſm animam.de quo dicitur. Ipſorum eſt
regnum celorum.

Ipſorum eſt regnum celorum
Inchoatiue.
Promiſſiue.
Sanctificatiue.
Ordinatiue.
Refectiue.
Veneratiue.
Magnificatiue.

Primo ipſorū eſt regnū
celoꝝ inchoatiue. Sciendū ꝙ inchoatio re
gni celoꝝ in electis eſt ex diuina ꝑdeſtina
tione. Ephe.i. Elegit nos in ipo ante mun
di ꝯſtitutionē. Predeſtinatio aūt eſt ratio
trāſmiſſiōis creature rōnalis in finem vite
eterne. Vn̄ predeſtinatio aliquoꝝ in ſalutē
eternā preſupponit ꝙ de⁹ illoꝝ ſalutē velit.
Ad hoc aūt ꝯcurrunt quattuor. Primo di
uina dilectio. inquantū vult alicui bonū vi
te eterne. Quia diligere eſt velle bonū ali
cui. Sap.xi. Diligis oīa q̄ ſunt: ꝛ nihil odi
ſti eoꝝ q̄ feciſti dn̄e. Scd̄o electio. inquātū
hoc bonuꝫ vite eterne aliq̄b⁹ vult pre alijs.
Nā volūtas ei⁹ qua bonū vult alicui diligē
do eſt cā ꝙ illud bonū ab illo pre alijs ha
beat. vn̄ Damaſ. lib.ij. dicit. Oportet noſſe
ꝙ oīa quidē ꝑcognoſcit de⁹: nō aūt oīa pre
deſtinat. Tertio grē collatio. Ita eniꝫ ꝑde
ſtinatur a deo ſalus alicui⁹ vt etiā ſub ordi
ne ꝑdeſtinationis cadat quicq̄d hoīem ꝓ
mouet in ſalutē. puta orōnes ꝓprie: vel alie
ne: vel alia opa bona: ſine q̄b⁹ hō ſalutē nō
ꝯſequit. vn̄ ꝑdeſtinatis conādū eſt ad orā
dū ꝛ bn̄ opandū: qꝛ ꝑ iſta ꝑdeſtinationis
effect⁹ certitudinalr̄ implet. Jō dr̄.ij. Pet.i.
Satagite vt ꝑ bonā vr̄am opatione certā
vr̄am vocationem ꝛ electionē faciatis. hoc
aūt nō pōt fieri niſi per grām. Threñ. vlti.
Conuerte nos dn̄e ad te. ſ. ꝑ grām. ꝛ ꝯuerte
mur ꝑ bona. ſ. opa. Quarto interna voca
tio. Roma.viij. Quos ꝑdeſtinauit: hos ꝛ
vocauit. De q̄ vocatiōe dr̄ Joel.ij. Vocate
cetū: ꝯgregate ppl'm: ſctificate eccl'iam: co
adunate ſenes: ꝯgregate puulos ꝛ ſugen
tes vbera: egrediat ſponſus de cubili ſuo: ꝛ
ſponſa de thalamo ſuo. vbi notant octo or
dines ꝑdeſtinatoꝝ. Prim⁹ eſt angeloꝝ qui
lꝫ nunq̄ fuerint miſeri: tn̄ eis cōpetit ꝑde
ſtinari. Mot⁹ em̄ nō accipit ſpeciē a termi
no a quo: ſꝫ a termio ad quē. nihil em̄ refert
quantū ad rōnem dealbationis vtrū ille q̄
dealbat fuerit niger vl' pallidus vel rubeus
Et ſimiliter nihil refert quantū ad rōnem
ꝑdeſtinatiōis vtrū aliq̄s ꝑdeſtinet in vitā
eternā a ſtatu miſerie vel nō. vn̄ oīs colla
tio boni ſupra ſtatū ei⁹ cui ꝯfert: ad miam
ꝑtinet. Jdeo dicit Aug. Predeſtinatio eſt
ꝓpoſitū miſerendi. vocatio angeloꝝ eſt ex
officio eoꝝ. ſ. illuminādi: purgādi: ꝑficiēdi:
ꝛ miniſtrādi. iō dr̄. Vocate cetū. i. angelos.
vn̄ eccl'ia. Cetus oēs angelici. Scd̄s ordo
eſt patriarcharū. quoꝝ vocatio eſt ex fidei
veritate. Heb.xi. Fide plurimam hoſtiam
abel q̄ꝫ caym obtulit deo ꝛc. per totū. Sen
ſus maturitate. Cōuerſatiōis grauitate. Lo
cutionis honeſtate. Eccl'.xliiij. Laudemus
viros gl'ioſos ꝛ parētes nr̄os in gn̄atione
ſua. Multā gl'iam fecit dn̄s magnificentia
ſua: a ſeculo dn̄antes in poteſtatib⁹ ſuis: ho
mines magni virtute ꝛ prudētia ſua predi
ti ꝛc. per totū. ideo dicitur. Congregate po
pulū. ſ. pr̄iarcharū. a quib⁹ ppl's dei deſcēdit.
Terti⁹ eſt ordo ꝓphetarū. quoꝝ vocatio ē
ex vite ſctītate. Eccl'.xlv. Dilect⁹ deo ꝛ hoī
bus moyſes ꝛc. per totū. ex ꝓphetie clarita
te.ij. Pet.i. Nō em̄ volūtate humana alla
ta eſt aliqn̄ ꝓphetia: ſꝫ ſpū ſctō inſpirati lo
cuti ſunt ſcti dei hoīes. Jdeo dicit. ſanctifi
cate eccl'iam. quemadmodū dicit dauid in
pſ. Cōgregate illi ſctōs ei⁹ qui ordīauerūt
teſtamētū ei⁹ ſuꝑ ſacrificia. Quart⁹ ordo ē
apl'oꝝ. quoꝝ vocatio eſt ex miſſiōe ſpūſcti
ſuꝑ eos. Act.ij. Ex ſctificatiōe ipoꝝ qꝛ fue
runt ꝯfirmati in grā. pſ. Ego ꝯfirmaui co
lumnas ei⁹ ex ꝑdicatione ipoꝝ. pſ. Jn oēꝫ
terrā exiuit ſonus eoꝝ. ex ꝯfirmatione mi
raculoꝝ. Marc. vlti. Jlli autēꝫ ꝓfecti ꝑdica
uerunt vbiq̄ꝫ dn̄o cooperante ꝛ ſermonem
confirmante ſequentibus ſignis. ideo dicit
Canite tuba in ſyon. Quint⁹ ordo eſt mar
tyrum. quorum vocatio eſt ex victoria reſi
ſtendo dyabolo. Jacobi.iiij. Reſiſtite dya
bolo ꝛ fugiet a vobis. Ex victoria a perſe
cutoribus patiendo. Prouerb.xvi. Melior
eſt patiēs viro forti. Ex victoria corp⁹ mor
ti exponendo. Hebro.xi. Lapidati ſunt: ſecti
ſunt: in occiſione gladij mortui ſunt. Jdeo
dicitur. coadunate ſenes. i. martyres: quoꝝ
ſenectus fuit in ſenſus maturitate. Sapie.
viij. Cani ſunt ſenſus hominis. Sextus or
do eſt confeſſorum. quorum vocatio eſt ex
diuine ſcripture fideli expoſitione: interna
deuotione: ex paſſionis chriſti iugi medita
tione. pſ. Jn lege domini fuit voluntas ei⁹.
ꝛ iterum. Os iuſti meditabitur ſapientiaꝫ.
Jdeo dicitur. Et ſugentes vbera. Deutero.

xxxij. Ut ſugeret mel de petra. Septimus ordo eſt virginū. quarū vocatio eſt ex puritate virginalis mūdicie. Apoc.xiiij. Uirgines enim ſunt ⁊ ſequuntur agnū quocūq; ierit. ex puritate cōuerſationis ſancte. Mathei.v. Sic luceat lux veſtra coram hominibus. ex puritate ſpiritualis mundicie. i. Corinth.iij. Templum dei eſtis. Ideo dicitur. Congregate paruulos. i. virgines puras velut paruuli. Octauus ordo eſt electoꝝ oīm quoꝝ vocatio eſt ex ciuilitate: ex familiaritate: ex hereditate. Ephe.ij. Jam non eſtis hoſpites ⁊ aduene: ſed eſtis ciues ſanctoꝝ ⁊ domeſtici dei. ex diuina filiatione. Rom.viij. Si filij ⁊ heredes. Ideo dicitur. Egrediatur ſponſus. i. xp̄s. ad beatificandos electos. ⁊ ſponſa. i. congregatio electorū. egrediatur de thalamo huius habitationis ad deum laudandum ⁊c̄.

Secundo ipſorum eſt regnum celorum promiſſiue. Sciendū ꝙ predeſtinatio electoꝝ eſt certiſſima ⁊ infallibilis. ſm̄ illud glo. Roma.viij. Quos preſciuit ⁊ predeſtinauit ⁊c̄. dicentis. Predeſtinatio eſt preparatio ⁊ preſciētia beneficiorum dei qua certiſſime liberantur quicunq; liberantur. Ideo ad deſignandum hanc certitudinem dicitur Apoc.iij. Tene quod habes ne alius accipiat coronam tuam. Sup quo dicit Aug. Alius non eſt accepturus niſi iſte perdiderit. Corona vite eterne dicitur eſſe alicuius dupliciter. Uno modo ex predeſtinatiōe diuina: ⁊ ſic nullus coronā ſuā ꝑdit. Alio modo ex merito gratie. Qō enim meremur quodāmodo noſtrum eſt. ⁊ ſic ſuam coronam aliquis perdere poteſt per peccatum mortale ſequens. Alius autē iſtam coronam amiſſam accipit inquantū loco eius ſubrogatur. Non enim permittit deus alios cadere quin alios erigat. ſm̄ illud Job.xxxiiij. Conteret multos ⁊ innumerabiles ⁊ ſtare faciet alios pro eis. Sic enī in locum angelorum cadentium ſubſtituti ſunt homines: ⁊ in locum iudeorum gentiles. Subſtituitur autem aliquis in ſtatum gratie: ⁊ quantum ad hoc coronam cadentis accipit: quia de bonis que alius fecit in eterna vita gaudebit. In qua vnuſquiſq; gaudebit de bonis tam a ſe ꝙ̄ ab alijs factis. Ideo dicitur Jaco.i. Beatꝰ vir qui ſuffert temptationem: quoniā cum probatus fuerit accipiet coronā vite quā repromiſit deꝰ diligētibꝰ ſe. Hāc aūt ꝓmiſſionē ꝯfirmauit xp̄us in morte ꝑ teſtm̄. p̄s. Diſpoſui teſtm̄ electis meis. ⁊ hoc octo generibꝰ electoꝝ vt pꝫ in euāgelio hodierno. Primo ꝑ teſtm̄ ꝓmittēs legauit angelis regnū celoꝝ ſi paupertatē ſpūs obſeruarēt dicēs. Beati pauperes ſpū: qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ. Paupertas ſpūs eſt humilitas per quaꝫ angeli oīa cōtēpſerūt ⁊ ſoli deo adheſerūt. Secūdo ꝑ teſtm̄ legauit patriarchis regnū celorum ſi manſuetudinē obſeruarent dicens. Beati mites: qm̄ ipſi poſſidebūt terrā. Hanc manſuetudinem obſeruauit Noe in fabricatiōe arche. Abrahā in ꝑegrinatiōe. Yſaac in immolatione. Jacob in ꝑſecutione. Joſeph in venditione ⁊c̄. Tertio ꝑ teſtm̄ legauit prophetis regnū celorum ſi lugerent peccata ppl'oꝝ dicēs. Beati qui lugēt: qm̄ ipſi cōſolabunt. hūc luctū habuit moyſes qñ ī adoratione vituli orauit cū lachrymis ad dn̄m dicēs. Aut ꝑce eis hāc noxā: aut dele me de libro tuo ī quē me ſcripſiſti. Exo.xxxij. Habuit Eſayas dicēs. lxi.c. Cōſolarer oēs lugentes ⁊ ponerē fortitudinē lugētibꝰ ſyon: ⁊ darē eis coronā ꝓ cinere. oleū gaudij ꝓ luctu. palliū laudis ꝓ ſpū meroris. habuit Jeremias dicēs. ix.c. Quis dabit capiti meo aquā: ⁊ oculis meis fontē lachrymarū ⁊ plorabo die ac nocte interfectos filij ppl'i mei. Habuit Daniel dicens x.c. In diebus illis ego daniel lugebā triū hebdomadarū diebus ⁊c̄. Quarto per teſtamentum legauit apoſtolis regnum celorū dicens. Beati qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſticiā: qm̄ ipſi ſaturabūtur. Hanc iuſticiam. ſ. fidei ampliande pro qua mori ſitiebāt: predicauerūt apl'i. Ibāt enī apl'i gaudētes a ꝯſpectu concilij: qm̄ digni habiti ſunt ꝓ nomine ieſu ꝯtumeliā pati. Quinto per teſtamentum legauit martyribus regnū celoꝝ ſi obſeruarent miſericordiā dicens. Beati miſericordes: qm̄ ipſi miſericordiā ꝯſequent. hanc miſericordiā habuit beatus Stephanus qui orauit pro lapidatoribus ſuis dicens. Dn̄e ne ſtatuas illis hoc peccatuꝫ: quia neſciunt quid faciūt. Habuit beatus Laurentius qui thezauros eccleſie diſperſit ⁊ dedit pauperibus. Sexto ꝑ teſtamentū legauit ꝯfeſſoribus regnū celorū ſi obſeruarent mundiciā cordis dicēs Beati mundo corde: quoniā ipſi deuꝫ videbunt. Hāc mundiciā habuit btūs Dn̄icus qui in puericia ſua relicto lecto ſup nudam terrā accūbebat: qui virginitatē ſuā a cuna

bulis dño ꝯsecrauit. habuit btūs Thomas de aquino q̃ nunq̄ habuit alicuiꝰ mortalis criminis in volūtate ꝯsensum. Septimo ꝓ testm̄ legauit virginibꝰ regnū celoꝝ si obseruarent pacē mentis: dicēs. Beati pacifici: qm̄ filij dei vocabunť. Hanc pacē habuit beata Katherina q̃ multa pace ꝯuertit qn̄quaginta oratores. ꝛ Porphiriū cū ducentis militibꝰ ꝛ reginā ad fidē xp̄i. Habuit beata Agnes que filiū prefecti volentē eam corrūpere suscitauit a mortuis. Octauo ꝓ testm̄ legauit oībus electis regnū celoꝝ si obseruarent patientiā dicens. Beati qui persecutionē patiunť propter iusticiā: qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. De ista dicit Greg. sup Ezech. omel. vij. Tribus modis virtꝰ patientie exerceri solet. Alia nāq̄ sunt que a deo: alia que ab antiquo aduersario: alia que a proximo sustinemus. A ꝓximo nāq̄ persecutiones: dāna: ꝛ cōtumelias sustinemus. Ab antiquo aduersario temptamenta. A deo aūt flagella toleramꝰ. Sed in his oībus modis vigilanti oculo semetipā debet mens circūspicere ne ꝯtra mala ꝓximi ꝓtrahať ad retributionē mali ne ꝯtra temptamenta aduersarij seducatur ad delectationem vel consensum delicti. ne contra flagella opificis prorūpat ad excessum murmurationis. Hec ille.

Tertio ipsoꝝ est regnū celoꝝ sanctificatiue. Sciendū ꝙ oēs hoīes naturaliter desiderāt beatitudinē. ſm illud Boetij. Oīs mortaliū cura quā mltiplicium studioꝝ laboꝝ exercet. diuerso quidē calle ꝓcedit ad vnū tn̄ beatitudinis finē nititur ꝑuenire. Sed circa subiectū beatitudinis diuersi errores processerūt. Epycurei em̄ posuerunt subiectū beatitudinis esse corpus: ꝛ hoc in voluptatibꝰ corꝑis. Stoyci posuerunt subiectū beatitudinis esse aīā: ꝛ hoc in virtute animi. Dauid ꝓpheta posuit subiectū beatitudinis totū hoīem dicēs in ps. Rex meus ꝛ deus meus: beati qui habitāt in domo tua dn̄e. Totus em̄ hō in corpore ꝛ in anima beatus erit. Nā corpus in presenti patitur quadruplicē defectū. s. mortalitatē: obscuritatē: ponderositatē: ꝛ grossitiē. Et quantū ad hos quattuor defectus glorificabitur q̄druplicitur. vt dicitur .i. Coꝝ. xv. Quia passibilitas transibit in immortalitatem: ideo dicit. Seminatur in corruptione: resurget in incorruptiōe. Obscuritas trāsibit in claritatē: ideo dicit. Seminať in ignobilitate: resurget in gloria. Ponderositas trāsibit in agilitatē: ideo dicit. Seminať in infirmitate: resurget in virtute. Grossities transibit in subtilitatē: ideo dicit. Seminatur corpus animale: surget spirituale. Etiā beatificabitur quantū ad omnes sensus. Uisus beatificabitur in dei visione. Nā color albꝰ est diuinitas xp̄i: color niger est sua humanitas. ex his duobus resultat vnꝰ color in vna persona xp̄i qui est viridis. Luce. xxiij. Si in viridi .i. in persona xp̄i hoc faciunt. ꝛ iste color est delectabilis ad videndū. Auditus beatificabitur in dei allocutione. Cant. ij. Sonet vox tua in auribꝰ meis. vox em̄ tua dulcis. Esa. li. Gaudiū ꝛ leticiā obtinebūt: inuenietur in ea gratiarūactio ꝛ vox laudis. Odoratus beatificabiť in carnis xp̄i odoratione: que est tanq̄ rosa odorifera. Eccli. l. Quasi flos rosarū in diebus vernis. Si em̄ corpora sanctoꝝ suauissimū odorē redolent: quanto magis corpus xp̄i. Gustus beatificabitur in plena dei delectatione quā sentiet ex carne xp̄i dulcissima. Job. xxxi. Dixerūt viri tabernaculi mei. q̄s det de carnibus eius vt saturemur. Tactus beatificabitur in ꝑsone xp̄i contrectatiōe. Si enim tanta virtus erat in tangendo ꝑsonam xp̄i in hac vita: in osculando pedes eius q̄d erit in celo? Cant. ij. Dextera illius amplexabitur me. Etiā beatificabitur anima quantū ad intellectum in quo erit perfectissima scientia. Nā sciētia nostra in hac vita patitur triplicem defectum. vt dicitur .i. Coꝝ. xiij. Est enī obscura: ideo dicit. Uidemus nunc per speculum in enigmate. Est imperfecta: ideo dicit. nunc cognosco ex parte. Est a sensibilibꝰ accepta: ideo dicit. Cū essem paruulus: sapiebam vt paruulus. In patria vero nostra sciētia erit clara: ideo dicit. Tunc autem cognoscam facie ad faciē. Erit perfecta: ideo dicit. Tūc autem cognoscam sicut ꝛ cognitus sum. Erit ab ipso deo infusa: ideo dicit. Euacui que erāt paruuli. Etiam beatificabitur quātum ad affectiuā in dei bonitate. Sapie. vij. Uenerūt mihi omnia bona pariter cū illa. Aug. Quanta erit ibi felicitas: vbi nullum erit malū: nullum latebit bonum. Appetitiua beatificabitur in dei societate: quia erit in fonte. ps. Apud te est fons vite. ꝛ iterum. Satiabor cum apparuerit gloria tua. ꝛ iterum. Inebriabuntur ab vbertate domus dei.

Quarto ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ ordinatione. Sciendū q̄ dom⁹ dei q̄ eſt glīa celeſtis eſt magna ⁊ bn̄ diſpoſita q̄drupliciter vt notat Baruch. iij. Primo eſt magna: ideo dic. O iſrael q̄ magna eſt domus dei ⁊ ingens loc⁹ poſſeſſionis ei⁹. Secundo eſt longa ſine fine. iō dicit. magn⁹ ⁊ nō habens finē. Tertio eſt alta ſine mēſura. ideo dicit excelſus. Quarto eſt ampla ⁊ ſpacioſa ſine mō. ideo dicit. īmenſus. Et lʒ ſit tante magnitudis: eſt tn̄ ordinatiſſima. Inſtar em̄ domus regalis: multas ibi fecit de⁹ manſiones. Joh. xiiij. In domo patris mei māſiones multe ſunt. ſ. oratoriū. atriū. cellariū. ꝯſiſtoriū. cenaculū. viridariū. ⁊ cubiculū. In oratorio ſunt angeli dei laudē cōtinue decantātes ⁊ dicētes illō Eſa. vi. Sāctus ſctūs ſctūs: dn̄s deus exercituū ⁊c̄. In atrio ſunt patriarche paupes ſuſtentātes. Eſt em̄ atriū loc⁹ in quo paupes recipiunt Abrahā recepit angelos hoſpitio: ⁊ Loth ſimiliter ⁊c̄. In cellario ſunt ꝓphete aduētum xp̄i ardentiſſime ſitiētes. Eſaye. lxiiij. Utinā diſrūꝑes celos ⁊ deſcenderes. pſ. Ueni ad liberandū nos dn̄e deus virtutū oſtende faciē tuā ⁊ ſalui erim⁹. Moyſes Exo. iij. Obſecro dn̄e mitte quē miſſurus es. Et q2 ſic ardentiſſime ſitiebāt: ideo pleniſſime ſatiati ſunt. Cāt. ij. Introduxit me rex in cellā vinariā. In conſiſtorio vbi cāe audiunt ⁊ ſnīe ꝓferunt: ſunt apl̄i. Math. xix. Sedebitis ſup ſedes duodecim: iudicātes duodecim trib⁹ iſrl̄. In cenaculo ponūtur martyres. q2 em̄ fuerūt tribulati: afflicti fame ⁊ ſiti affecti: iō ibi pleniſſime ſatiabūtur. Luc. xxij. Edatis ⁊ bibatis ſup mēſam meā in regno meo. In viridario ſunt ꝯfeſſores q̄ fuerūt viridariū dei: in quib⁹ fuit roſa patiētie. vn̄ de beato Dn̄ico cantat. O lumen eccl̄ie: doctor veritatis: roſa patientie liliū mūdicie. vn̄ de beato Thoma de aq̄no cantat. Militantis doctor eccl̄ie virginali florens mundicia. Et de ꝯfeſſorib⁹ dicit pſ. Juſtus germinabit ſicut liliū: ⁊ viola humilitatis ꝓfunde. In cubiculo ſunt virgines tanq̄ ſponſe. Heſter. ij. Ducta eſt ad cubiculum regis. pſ. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato circundata varietate.

Quinto ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ refectiue. Sciendū q̄ omnes ordīes ſanctoꝝ multiplici iure aſſecuti ſunt celeſtē glīam: ideo meruerūt inuitari ad conuiuiū ⁊ refectionē regni celeſtis. Primo angeli acquiſiuerunt eā per feudariā poſſeſſionē. Quāuis em̄ ſuā beatitudinē ⁊ cōfirmationem meruerint eo q̄ alijs ſuperbientib⁹ ad deū totaliter ſunt cōuerſi: tenentur tn̄ ſeruare feudū ⁊ tributū regi ⁊ familie regis. quia obligant deo aſſiſtere ⁊ nobis miniſtrare. Dan. vij. Milia miliū miniſtrabant ei. Ecce tributū familie regis. Et decies centena milia aſſiſtebāt ei. Ecce tributū regis. Iſti vocant ad cōuiuiū eternū. Heſter. i. Aſſuerus. i. de⁹ qui eſt beatitudo ⁊ gloria ſanctoꝝ tertio anno imperij ſui. i. in ſtatu glorie poſt ſtatū legis moſayce ⁊ gratie euāgelij fecit grande conuiuiū cunctis principibus ſuis. i. angelis. pſ. Preuenerūt principes. i. angeli coniūcti pſallentibus. Secundo patriarche acquiſiuerūt eā per edificationē. Nā edificauerūt ſibi manſionem celeſtē de auro dilectionis diuine. de argento dilectionis proximi. de lapidibus precioſis. i. operibus meritorijs. i. Cor. iij. Superedificat ſuper fundamentū hoc: aurū argentū ⁊ lapides precioſos. Elemoſyna dū datur eſt q̄ſi terra: plūbū ⁊ ſaxū. Sed in celo terra conuertitur in aurū. plūbū in argentū. ſaxū in lapidē precioſum. Aug. ſup pſ. Laudas mercatorē qui vendit plūbū ⁊ emit aurum ⁊ non laudas illū qui erogat pecuniā ⁊ acquirit iuſticiā ⁊ glīam. Iſti vocantur ad cōuiuiū eternū. Ideo dicit ⁊ pueris ſuis. i. patriarchis qui iuxta etates mūdi fuerunt in eius puericia. Tertio prophete acq̄ſiuerūt eā ꝑ ꝑpis locationē ⁊ ſeruitij retributiōē. vn̄ dr̄ Math. xxi. q̄ paterfamilias locauit vineā ſuā agricolis ſuis. i. ſanctis ꝓphetis. Et Eccl̄i. xlvi. dicitur. Dedit dominus ipſi caleph fortitudinē ⁊ vſq3 in ſenectute permanſit illi virtus vt aſcenderet in excelſuʒ terre locū. ſemen ipſius obtinuit hereditatem: ⁊ viderunt omnes filij iſrael quia bonum eſt obſequi ſancto deo. Iſti vocant ad conuiuiū eternū. ideo dicit. Fortiſſimis perſarū. i. ſanctis prophetis qui fuerunt fortiſſimi ad defenſionē legis pro qua mori non dubitauerunt. Ut Eſayas ſect⁹. Jeremias vinculatus. Ezechiel lapidatus. Daniel in lacum leonum miſſus ⁊c̄. Quarto apoſtoli acquiſiuerunt eam per emptionē. Math. xx. Ecce nos reliquimus omnia. Ecce preſtium. Centuplum accipietis ⁊ vitam eternam poſſidebitis. Ecce comparatum pre-

mium. Iſti vocantur ad eternū conuiuium
Ideo dicit. ⁊ medorum inclytis. i. apoſtolis
equatis vite ⁊ fidei ieſu xp̄i. Quinto mar⸗
tyres acquiſiuerunt eā per violentiā ⁊ dire
ptionē. Math. xi. Regnū celoꝝ vim patiť
⁊ violenti rapiunt illud. Rapuerunt enim
de manibus dei regnū celoꝝ: theſaurū deſi⸗
derabilē: vitā beatorū. Amb. Aggrediam̄
dn̄m ⁊ more latronū ſuis eū ſpoliare nita⸗
mur. Cupimꝰ illi auferre regnū: theſauros:
⁊ vitā. Sed ille tā diues eſt vt non abnuat
non reſiſtat: aggrediamur inꝙ eū non fu⸗
ſte: non ferro: non ſaxo: ſed manſuetudine
bonis opibus: charitate. hec ille. Iſti vocā⸗
tur ad conuiuiū eternū. ideo dicit. ⁊ prefe⸗
ctis prouinciarū. i. martyribꝰ qui preſides
⁊ prefectos prouinciarum non timuerunt.
Sexto confeſſores acquiſiuerunt eā per he
reditariā ſucceſſionē. Fuerunt enī pacifici.
⁊ ideo filij dei. Math. v. Beati pacifici: qm̄
filij dei vocabuntur. ⁊ qꝛ filij: ideo heredes.
Roma. viij. Si filij ⁊ heredes ⁊c̄. De illa
hereditate dicit ps̄. Nouit dn̄s dies imma
culatoꝝ ⁊ hereditas eoꝝ in eternū erit. Iſti
vocantur ad cōuiuiū eternū. ideo dicit. In
uitauit oēm pplm̄. ſ. doctoꝝ: monachoꝝ: re
ligioſoꝝ: anachoritarū: tēplarioꝝ: prelatoꝝ
ſubditoꝝ ⁊c̄. Septimo virgines acquiſiue
runt eā per gratuitā donationē. Sunt eniꝫ
ſponſe xp̄i: ⁊ ad ſponſum ſpectat omia ſua
ſponſe gratis donare. Unde cantat eccl'ia.
Ueni ſponſa xp̄i accipe coronā quā tibi do
minus preparauit in eternū. Iſte vocantur
ad conuiuiū eternū. ideo dicit. Fecit conui⸗
uium feminarū in palatio. ſ. regni celeſtis.

Sexto ipſorū eſt regnum

celoꝝ veneratiue. Sciendū ꝙ in celeſti glo
ria eſt admirabilis chorea ꝑ ingreſſum ſan
ctoꝝ ad intuitū diuinitatis: ⁊ egreſſum ad
reſpectū humanitatis ieſu xp̄i. Ioh. x. In⸗
gredietur ⁊ egredietur ⁊ paſcua inueniet.
Et ſicut in choreis mundi eſt vnus ducens
totā choreā. ſ. ſponſus. ita in illa celeſti cho
rea xp̄s tanꝙ ſponſus ducit ⁊ precedit illā
ſanctā ſocietatē oīm electorum. Apoc. vij.
Agnus qui in medio throni reget eos. Et
iterū. xiiij. Sequuntur agnū quocūqꝫ ierit.
Sed illa ſanctiſſima chorea nō vadit ad ſi
niſtram ſicut chorea mundi: quia non per⸗
git ad ſiniſtram infernū: ſed ad dexterā dei.
Prouer. iiij. Uias que a dextris ſunt nouit
dominus. i. approbat. Que autē a ſiniſtris
ſunt ꝑuerſe ſunt. In hac chorea fit cantus
mirabilis: ⁊ a chriſto inchoante ⁊ a quoli⸗
bet ordine ſanctorum ſigillatim proſequen
te ⁊ reſpondente. Primo chriſtꝰ cantat ſue
dulciſſime matri illud Ioh. ij. dicēs. Quid
mihi ⁊ tibi eſt mulier. i. mihi eſt diuinitas ⁊
humanitas. Tibi eſt ꝟginitas ⁊ fecūditas:
mihi ſublimitas. tibi humilitas: nunc mihi
claritas: tibi iocunditas: mihi ſanctorū ſo⸗
cietas: tibi eorum feſtiuitas. ad hoc beata
virgo reſpondet dulciſſimam cantilenā Lu
ce. i. dicens. Magnificat anima mea domi
num ⁊c̄. Secundo cantat chriſtus angelis
illud ps̄. Benedicite domino omnes ange
li eius: potentes virtute facientes verbum
illius ad audiendam vocem ſermonū eius
Benedicite domino omnes virtutes eius:
miniſtri eius qui facitis voluntatem eius.
ad hoc reſpondent angeli dulciſſimam can
tilenam Apoc. vij. dicentes. Benedictio ⁊
claritas ⁊ ſapientia ⁊ gratiarumactio: ho⸗
nor ⁊ virtus ⁊ fortitudo deo noſtro in ſecu⸗
la ſeculorū. i. tibi chriſte ſplendor patris ſit
benedictio in incarnatione. claritas in nati
uitate ⁊ apparitione. ſapientia in predica⸗
tione. gratiarumactio in redemptiōe mor⸗
te ⁊ paſſione. honor in reſurrectiōe. virtꝰ in
aſcēſione. fortitudo in iudicij ꝯſummatiōe.
Tertio cantat xp̄us patriarchis cantilenā
quā cantauit moyſi in viſione rubi. Exod.
iij. dicēs. Deꝰ abrahā: deꝰ yſaac: deꝰ iacob: deꝰ
patrū vr̄oꝝ miſit me ad vos. Hoc nomen ē
mihi in eternū: ⁊ hoc memoriale meū in ge
neratiōes ſempiternas. Ad hoc rn̄dēt pa⸗
triarche cantilenā dulciſſimā Apoc. vij. di⸗
centes. Salus deo nr̄o q̄ ſedet ſuꝑ thronū ⁊
agnū. Quarto cantat xp̄s ꝓphetis cantile
nā deuotiſſimā Exo. xix. dicēs. Uos ipi vidi⸗
ſtis q̄ fecerim egyptijs: quō portauerī vos
ſuꝑ alas aq̄larū. Uos eritis mihi regnum
ſacerdotale ⁊ gens ſctā. Ad hoc rn̄dent ꝓ⸗
phete illud Apoc. v. Dignꝰ es dn̄e accipe
librū ⁊ ſoluere ſeptē ſignacula eiꝰ: qm̄ occi
ſus es ⁊ redemiſti nos in ſanguie tuo: ⁊ fe
ciſti nos deo noſtro regnum ⁊ ſacerdotes
Quinto cantat chriſtus apoſtolis ſuauiſſi
mam cantilenam Luce. xxij. dicens. Uos
eſtis qui permāſiſtis mecum in temptatio
nibus meis: ⁊ ego diſpono vobis ſicut diſ⸗
poſuit mihi pater meus regnum vt edatis
⁊ bibatis ſuper menſaꝫ meā in regno meo
⁊ ſedeatis ſuper thronos iudicantes duo⸗
decim tribus iſrael. Ad hoc reſpondēt apo⸗

ſtoli illud Joh.vi. dicentes. Dn̄e ad quem
ibimus? verba vite eterne habes: ⁊ nos cre
dimus ⁊ cognouimus q: tu es xp̄s filiꝰ dei
Sexto cantat xp̄s martyribus cantilenā
dulciſſimā Math.v.dicens. Beati qui per⸗
ſecutionē patiūtur propter iuſticiā: qm̄ ipo
rum eſt regnū celoꝝ. Ad hoc reſpondent
martyres illud.ij.Thimo.ij.dicentes. Et ſi
mortui ſumus ⁊ conuiuemus ſuſtinuimꝰ ⁊
regnabimus. Septimo cantat xp̄s pontifi
cibus cātilenā ameniſſimā.i.Pet.ij.dicēs.
Uos eſtis genꝰ electū: regale ſacerdotium:
gens ſancta: pp̄ls acquiſitionis.i.genꝰ ele⸗
ctū per eternā predeſtinationē. regale ſacer
dotiū p ſubditoꝝ ptectionē. gens ſancta p
virtutū pfectionē. pplus acq̄ſitionis p exē⸗
ploꝝ edificationē. Ad hoc rn̄dent pontifi⸗
ces illud ps̄.dicentes. Tranſiuimꝰ p ignē.ſ.
aduerſitatis. ⁊ aquā.ſ. pſperitatis. ⁊ eduxi⸗
ſti nos ī refrigeriū.ſ.eterne felicitat̄. Octa⸗
uo cantat xp̄s doctoribus cantilenā iocun
diſſimā Math.v.dicens. Uos eſtis ſal ter
re: vos eſtis lux mūdi.ſ.p ꝯdimētū ſacroꝝ
eloquioꝝ in expoſitiōe fideliſſima. Ad hoc
rn̄dent doctores illō ps̄.dicētes. Sicut au
diuimus: ſic vidimus in ciuitate dn̄i virtu
tū in ciuitate dei nr̄i. Nono cantat xp̄s ana
choritis religioſis ⁊ monachis dicens illud
Math.xi. Uenite ad me oēs qui laboratis
⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiā vos.ſ.plenitu
dine celeſtiū gaudioꝝ. Ad hoc reſpondent
predicti illō ps̄. Hic eſt dn̄s deus noſter in
eternū ⁊ in ſeculū ſeculi: ipē reget nos in ſe
cula. Decimo cantat xp̄s virginibus canti⸗
lenā iocundiſſimā Sapie.vi.dicens. O q̄
pulchra eſt caſta generatio cū claritate. nā
virgines hn̄t claritatē incorruptiōis. vidue
claritatē deuotiōis. ꝯiuges claritatē ſucceſ⸗
ſionis. ⁊ oēs pariter hn̄t claritatē odorife
re fame ⁊ bone opīonis. Ad hoc rn̄dēt vir
gines ⁊ ꝯtinentes illud Cant.i. Oleū effu
ſum nomē tuū. iō adoleſcentule dilexerunt
te nimis. Undecimo cantat xp̄s oībꝰ elect̄
cantilenā iocūdiſſimā Math.xxv.dicens.
Uenite bn̄dicti pr̄is mei.ſ.p grē adoptio⸗
nē. poſſidete regnū qō vob̄ paratū ē ab ori
gine mūdi.ſ.p eternalē p̄deſtinationē. Ad
hoc rn̄dent electi illud.i.Thimo.i. Regi ſe
culoꝝ īmortali: inuiſibili ſoli deo ⁊ honor ⁊
glr̄ia ī ſcl'a ſcl'oꝝ amē. Iſti ſūt hymni de q̄bꝰ
ps̄.dicit. Hymnꝰ oībꝰ ſanctis eiꝰ vt patuit.

Septimo ipſorū eſt regnū

celoꝝ magnificatiōe. Sciēdū q̄ ſcti ī glr̄ia
ꝯtinue laudant deū: ⁊ in reſurrectiōe dabit̄
lingua ad ipm̄ laudādū. Eccl'.li. Dedit mi⸗
hi dn̄s linguā mercedē meā ⁊ in ipa lauda
bo eum. Et Eſa.xliiij. Pplm̄ iſtū formaui
mihi laudē meā narrabit. vn̄ q̄ntū ad iſtō
officiū credit̄ q̄ ibi lingua remanebit. Re⸗
migiꝰ dicit q̄ tūc oīs lingua ceſſabit ⁊ ſola
lingua hebrea q̄ fuit lingua ade remanebit
Aug̃.li.xxij.de ciui.dei dic̄. Uacabimꝰ ⁊ vide
bimꝰ: videbimꝰ ⁊ amabimꝰ: amabimꝰ ⁊ lau
dabimꝰ. Ipē deꝰ erit finis deſiderioꝝ nr̄oꝝ
q̄ ſine fine videbit̄: ſine faſtidio amabit̄: ſi⸗
ne fatigatiōe laudabit̄. hec ille. vn̄ ps̄. inui⸗
tat oēs ſctōs ad laudandū deū dicēs. Lau
date dn̄m de cel'. laudate eū in excelſis. Pri⸗
mo ad āgelos dic̄. Laudate eū oēs angeli
eiꝰ ⁊c̄. Scd̄o ad pr̄iarchas dic̄. Laudate eū
ſol ⁊ luna: laudate eū oēs ſtelle ⁊ lumen. ps̄
de ioſeph dicēte Gen̄.xxxvij. Uidi ſolē ⁊ lu
nā ⁊ ſtellas vndecim adorare me: q̄ oēs fu
erūt pr̄iarche. Inſup abrahe dictū eſt. Nu⸗
mera ſtellas celi ſi potes: ſic erit ſemētuū.
Gen̄.xv. Tertio ad ꝓphetas dic̄. Laudate
eū celi celoꝝ: ⁊ aq̄ oēs q̄ ſup celos ſunt lau⸗
dēt nomē dn̄i. Prophete eīm ſua cognitiōe
penetrauerūt celos ⁊ ꝑuenerūt vſq̄ ad ce⸗
lū trinitat̄. q̄ꝝ ꝓphetie fuerūt nob̄ obſcure.
ps̄. Tenebroſa aq̄ in nubibꝰ aeris.i.obſcu⸗
ra intelligētia in ꝓphet̄. Quarto ad apl'os
dic̄. Ipſe dixit ⁊ facta ſunt.i.apl'os elegit.
⁊ facti ſunt doctores gētiū. ipē mādauit.ſ.
vt irēt in vniūſum mūdū p̄dicaturi. Mar.
vlti. ⁊ creata ſunt.ſ.p ſpūſcti miſſionē. ps̄.
Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabunt̄ ⁊c̄. Quīto ad
euāgeliſtas dic̄. Statuit ea in eternū ⁊ in ſe
culū ſeculi.i.ea q̄ ꝯtinent̄ ī euāgelio Apoc.
xiiij. Uidi alterū āgelū volātē p mediū ce⸗
lū hn̄tē euāgeliū eternū vt euāgelizaret ſe⸗
dētibꝰ ſup terrā ⁊c̄. Preceptū poſuit ⁊ non
p̄teribit.i.celū ⁊ terra tranſibūt: verba aūt
euāgelij nō tranſibūt. Luce.xxi. Sexto ad
martyres dicit. Laudate dn̄m de terra.i.q̄
paſſi eſtis martyriū in corpore formato de
terra. Math.x. Nolite timere eos qui occi⸗
dūt corpꝰ. dracones ⁊ oēs abyſſi.ſ.vicíſtis
⁊ ſupaſtis. Septiō ad cōfeſſores dic̄. ignis
grando nix glacies ſpūs ꝓcellaruꝫ q̄ faciūt
verbuꝫ eius. Nam cōfeſſores qui obſeruāt
verba legis dei. Eccl'ia.xliiij. Non eſt inuen
tus ſimilis illi qui ꝯſeruaret legē excelſi ⁊c̄.
Sunt ignis ex puritate ⁊ ſubtilitate ꝯſciē⸗
tie. grando diuitias ⁊ voluptates ſeculi cō

prīpendo.nix ex honeſtate ↄuerſatōis.gla
cies ex mortificatiōe carnis.ſpūs ꝓcellarū
id eſt tēpeſtas ex mortificatiōe viciorum.
Octauo ad doctores dic̄. Montes ⁊ oēs
colles ligna fructifera ⁊ omēs cedri.Nā do
ctores fideli ſacre ſcripture expōe.ſūt mon=
tes in ſenſu lr̄ali.colles ī ſenſu morali.ligna
fructifera in ſenſu allegorico.cedri in ſenſu
anagogico.Nono ad anachoritas dic̄.Be
ſtie ⁊ vniuerſa pecora ſerpentes ⁊ volucres
pēnate.i.vos anachorite q̄ viciſtis beſtias
id eſt motꝰ beſtiales carnis.⁊ vniuerſa pe=
cora.i.tēptamēta mūdi.ſerpētes.i.tēptatio
nes dyaboli.q̄ velut volucres ꝑ celeſtē cō=
uerſationē pēnate ꝑ ſimplicitatē mentꝭ.pſ̄.
Quis dabit mihi pēnas ſic̄ colūbe ⁊ vola=
bo ⁊ requieſcā:laudate deū.Decimo ad re=
ligioſos ⁊ monachos dicit.Reges terre ⁊
oēs ppl'i pn̄cipes ⁊ oēs iudices terre.i.vos
q̄ inſtruxiſtis in lege dei ſapiētes ⁊ potētes
mūdi.ſ.reges:ppl'os:pn̄cipes ⁊ iudices ve
ſtris ſermonibꝰ:exhortationibꝰ:ſanctitate
vite:⁊ bonis moribꝰ:laudate cū illis dn̄m.
Undecimo dic̄ ad virgīes.Iuuenes ⁊ vir=
gines laudēt nomē dn̄i:qꝛ virginitatē ſuā
deo deuouerūt.Duodecimo ad viduas dic̄.
Senes laudēt nomen dn̄i.i.qui ſunt in ſta
tu viduitatis ⁊c̄.Decimotertio dicit ad cō=
iugatas.Cū iunioribꝰ.ſ.viris ↄiugate lau=
dent nomen dn̄i.Decimoq̄rto ad oēs ele=
ctos ṕcipue penitētes dicit.Cōfeſſio eiꝰ ſu=
per celū ⁊ terrā:iō exaltauit cornu ppl'i ſui.
qꝛ pnīa celū penetrat ⁊ terrā pedibꝰ ↄculcat
Quia vero ſcti hac die laudāt deū:iō ⁊ nos
ip̄m in ſctis laudare debemꝰ.pſ̄.Laudate
dn̄m in ſctis eiꝰ.⁊ hoc ſm̄ oēs ordines ſan
ctoꝝ.Primo debemꝰ laudare beatā virginē
Iō dicit.Laudate eū in firmamēto virtutꝭ
eiꝰ.Nā firmamētū virtutꝭ.ſ.fidei fuit beata
v̓go.qꝛ ceteris titubātibꝰ hora paſſiōis xp̄i
ip̄a ſola ꝑmāſit firma in v̓tute fidei.Eze=
chiel.i.Firmamētū qđ erat īminens capiti
aīaliū.i.xp̄o capiti apl'oꝝ:q̄ſi aſpectus lapi
dis ſaphiri.ꝑ firmitatē fidei ip̄am honora
mus.pctōres nō celebrāt feſtū btē virgīs
hodie:ſꝫ aſtaroth q̄ interp̄tat̄ exprobratio.
qꝛ vacant diuinationibꝰ ⁊ magicis artibꝰ.
Scd̄o debemꝰ laudare angelos.ideo dicit.
Laudate eum in virtutibus eius.id eſt pro
gloria angelicis ſpiritibus data.Per humi
litatē eñ ipſos honoramus.Eccl'.iij.Ma=
gna potentia dei ſolius ⁊ ab humilibus ho=
noratur.peccatores non celebrant feſtum
angeloꝝ:ſed luciferi ꝑ ſuꝑbiā.Iob.xl.Ipſe
eſt rex ſuꝑ oēs filios ſuꝑbie.Tertio debe=
mus laudare patriarchas.ideo dicit.Lau=
date eū ſm̄ multitudinē magnitudīs eiꝰ.i.
ꝓ gl'ia patriarchis collata in quibꝰ relucet
magnitudo ⁊ multitudo diuīe bonitatis ex
quibꝰ ortus eſt xp̄s.quos de lymbo eduxit:
⁊ ad celum deduxit.Gal.iij.Abrahe dicte
ſunt ꝓmiſſiones ⁊c̄.Zach.ix.Tu quoq̄ in
ſanguīe teſtamenti tui eduxiſti vinctos de
lacu.pſ̄.Aſcēdens in altū captiuā duxit ca
ptiuitatē.per miam ip̄os honoramꝰ.Heb.
vlti.Hoſpitalitatꝭ nolite obliuiſci.Per hāc
eñ quidā placuerūt deo.Pctōres nō cele=
brant feſtū patriarcharū:ſꝫ māmone ꝑ aua
riciā.Math.xvi.Nō poteſtis deo ſeruire ⁊
māmone.Q̄rto debemꝰ laudare ꝓphetas.
iō dicit.Laudate eū in ſono tube.i.ꝓ gl'ia
ꝓphetꝭ collata.q̄ fuerūt tube dei.Eſa.lviij.
Clama ne ceſſes:quaſi tuba exalta vocem
tuā.ꝑ ↄtēptū mūdi ip̄os honoramꝰ.Heb.
xi.Circuierūt in melotis:in pellibꝰ caprinis
egētes:anguſtiati:afflicti.Pctōres nō cele
brant feſtū ꝓphetarū:ſꝫ beelphegor q̄ inter
pretatur veſtitꝰ ſicut vani glorioſi.Eccl'i.xi.
In veſtitu ne vane glorieris vnq̄.Quin=
to debemꝰ laudare apl'os.iō dicit.Laudate
eū in pſalterio.i.ꝓ gl'ia apl'is collata.q̄ fue
runt pſalteriū decē chordarū.i.ṕceptoꝝ dei
que p̄dicauerūt in vniuerſo mūdo.pſ̄.In
pſalterio decē chordarū pſallite illi.cātate ei
canticū nouum.ſ.incarnatiōis:paſſiōis:re
ſurrectōis xp̄i.ꝑ zelū ſalutis fraterne ip̄os
honoramꝰ.Math.vi.Diligite inimicos ve
ſtros.pctōres nō celebrant feſtū apl'orum
ſꝫ beelzebub q̄ eſt deꝰ muſcarū.ſicut detracto
res.Math.x.Si patrē familias beelzebub
vocauerūt:quanto magis domeſticos eiꝰ.
Sexto debemꝰ laudare ſctōs innocentes.
iō dicit.Laudate euꝫ in cythara.i.ꝓ gloria
ſctis innocētibꝰ collata.Cythara eñ dulcit̄
ſonat:ſꝫ quid dulcius q̄ innocenter viuere.
Apoc.xiiij.Uocē quā audiui ſicut cythare
doꝝ cytharizantiū in cytharis ſuis.ꝑ inno
cētiā ip̄os honoramus.pſ̄.Innocētes ⁊
recti adheſerūt mihi.peccatores non cele=
brant feſtū innocentiū:ſed aſtartes q̄ inter
pretatur plaſmationis ſuꝑfluitas.ſicut ob=
ſtinati.Septimo debemus laudare marty=
res.ideo dicit.Laudate euꝫ in tympano.q̄
ſicut tympana fuerunt extenſi martyrio.⁊
in pellibus ꝑcuſſi reſonabāt fidē xp̄i.Iere.
xxxi.Uirgo iſrl' adhuc coronaberis tympa

nis ſuis p̲ patientiā ipos honoramus. Uñ dicit̃. Nō murmur reſonat. nō q̃ri. ſ; coꝛ. ta. m. bñ ↄ́ſ. ↄ́ſer. patientiā. pctōres non celebrāt feſtum martyrū: ſ; martis dei belli p̲ iracundiā. Jac. iiij. Litigat̃ ⁊ belligerat̃. ſ. duellis ⁊ ludis vacādo. Octauo debemꝰ laudare pōtifices: iō dic̃ ⁊ choro. Etiā religioſos: iō dic̃. Laudate eū in chordis. Inſup̲ doctores: iō dic̃. ⁊ organo. qui ſuis doctrinis ſuaues melodias dederūt. Per abſtinētiā ipos honoramꝰ. ij. Coꝝ. vi. In fame ⁊ ſiti. in ieiunijs mult̃. pctōres celebrāt feſtū baal: q̄ int̃pretat̃ deuoratio: ſic guloſi. Phil̃. iij. quoꝝ deꝰ venter eſt. Nono debemꝰ laudare ꝟgines. iō o dic̃. Laudate eū in cymbalis bene ſonantibꝰ. etiā totū collegiū electoꝝ: iō dic̃. laudate eū in cymbalis iubilatiōis. Per cōtinentiā ⁊ puritatē ipos honoramꝰ. i. Theſſal̃. iiij. Sciat vnuſq̄ſq; veſtrū vas ſuū poſſidere in ſanctificatōe ⁊ honore. pctōres celebrant feſtū aſmodei: ſicut voluptatē ſectantes. Sap. xi. Nullū pctm̄ ſit q̄ nō ptranſeat luxuria nr̃a. Cōcludit g̃ dicēs. Ois ſpūs tā celeſtis q̄ terreſtris laudet dñm. Amen.

Alius ſermo de oīb9 ſctis q̄ eſt Ser. lx.

Merces veſtra copioſa eſt in celo.

Matth. v. ⁊ in euāgelio ⁊c̄. Beatꝰ Greg. in omel̃. de diſtinctōe nouē ordinū angeloꝝ dicit ſic. Diſtincte cōuerſationes hoīm ſinguloꝝ ordinū angeloꝝ dignitatibꝰ cōgruūt: ⁊ in eoꝝ ſortē vel ordinē per cōuerſatōnis ſimilitudinem deputant̃. hec ille ⁊c̄. Sup̲ quo moueo talem q̄ſtionē. Utrū electos aſſumi ad ordines ſpirituū beatoꝝ ſic cōueniat: vt decimū ordinē poni ſeorſum nō deceat. Ad iſtā queſtionem rn̄dent q̄ttuoꝛ doctores noui teſtamenti. Primꝰ eſt beatꝰ Aug. in enchiridion. ⁊ allegat̃ a magr̄o ſentētiarū lib. ij. diſt. ix. c. x. dicēs ſic. Supna hierl̃z mater nr̃a dei ciuitas. nulla ciuiū ſuoꝝ numeroſitate fraudabitur: aut vberiori copia fortaſſe regnabit. Nec; eñ numerū aut ſanctoꝝ hoīz aut immūdoꝝ demonū nouimꝰ. in quoꝝ locuz ſuccedentes filij catholice matris: q̄ ſterilis apparebat in terris in ea pace de q̄ illi ceciderūt: ſine vllo tempis termino p̲manebūt. Sed illoꝝ ciuiū numerꝰ: ſiue q̄ eſt: ſiue q̄ fuit: ſiue q̄ futurꝰ eſt: in cōtemplatōe eiꝰ artificis eſt q̄ vocat ea q̄ nō ſunt tanq̄ ea q̄ ſunt. hec ille.. Secūdus eſt beatꝰ Greg. vt allegat̃ a magr̄o eadē diſt. ca. ix. dicēs ſic. Superna illa ciuitas ex angelis ⁊ hoībꝰ ↄſtat. ad quā credimꝰ humani generis tantuz aſcendere quantos illic contigit angelos remāſiſſe vt ſcriptū eſt. Statuit numeruz populoꝝ: iuxta numerū filioꝝ dei. hec ille. Tertiꝰ eſt magiſter ſentētiarū eadē diſt. c. viij. dicēs ſic. Apparet de homībꝰ nō eſſe formandū decimuz ordinē tanq̄ nouē ſint angeloꝝ: ⁊ decimꝰ hominū. Sed hoīes p̲ qualitate meritoꝝ ſtatuendos in ordinibꝰ angeloꝝ. Qd̓ ergo legitur decimꝰ ordo cōplendus de homībꝰ. Luce. xv. ſup̲ illud. Aut q̄ mulier habēs dragmas decē ⁊c̄. Ex tali ſenſu dictū accipi pōt. q2 de homībꝰ reſtaurabit̃ qd̓ in angelis lapſum eſt: de quibꝰ tot corruerūt. vnde poſſet fieri decimꝰ ordo. pp̃t qd̓ dicit aplꝰs. Reſtaurari oīa in xp̄o que in celo ſūt: ⁊ que in terris. q2 p̲ xp̄z redemptū eſt genꝰ humanū de quo fit reparatio ruine angelice. tñ non minꝰ ſaluaret̃ homo: etiā ſi angelꝰ non cecidiſſet. hec magiſter. Quartꝰ eſt Origenes ſup̲ lib. numeroꝝ omel. xix. dicēs ſic. Agūt angeli diē feſtū letantes ſup̲ his q̄ refugiētes conſortia demonū p̲ exercitia ꝟtutū angelicis feſtinant ſociari conſortijs. hec ille. Sicut autē diuerſa ſunt merita ſanctoꝝ. ſic diuerſe ſunt vie ⁊ porte quibꝰ intrant in illā ciuitatē dei. Unde iohēs Apoc. xxi. dicit ſic Oſtēdit mihi angelꝰ ciuitatē ſanctā hierl̃m deſcendentē de celo habentē claritatē dei: ⁊ hēbat murū magnū ⁊ altū hñs portas duodecim. Ab oriēte porte tres. ab occaſu porte tres. a meridie porte tres. ab aq̄lōe porte tres ⁊c̄. Qui eñ intrauerīt ī hāc ciuitatē p̲ viā q̄ reſpicit ad orientē nō fuerūt aſſumpti ad ordines angeloꝝ. ſed exaltati fuerūt ſup̲ eos: eo q̄ maioꝛ gloria debebat̃. Per p̄mā portam intrauit xp̄us. Ezech. xliij. Ecce gloria dei iſrael ingrediebat̃ per viaz orientalē. Et Marci vlti. c. Dñs quidē ieſus aſſūptꝰ eſt in celū: ⁊ ſedet a dextris dei. Per ſecundaz portaz intrauit ſpūſſanctꝰ poſtq̄ deſcendit ſuper aplo̅s in linguis igneis. Ezech. xliij. Maieſtas dñi ingreſſa eſt templū per viā porte que reſpiciebat ad orientē. Per tertiā portam intrauit virgo beata. Ezech. xliiij. Conuerti me ad viam porte ſanctuarij exterioris q̄ reſpiciebat ad orientem ⁊ erat clauſa. Per hanc introiuit virgo beata que fuit clauſa per virginitatem in conceptione xp̄i. Ideo cantat ſancta mater eccleſia. Exaltata eſt ſancta dei genitrix ſuper choros angeloꝝ ad celeſtia regna. Si aūt querat̃ modꝰ

exaltationis patet per illud qđ dicitur de ea
Elegit eam deus ⁊ preelegit eam. ⁊ habita
re eam facit in tabernaculo ſuo. In cuius fi
gura dicit̃. iij. Reg. ij. Surrexitq̃ rex in oc-
curſum eius ⁊ ſedebit ip̄a ſuper thronum re
gis. Ceteri autē electi aſſumuntur ad ordi-
nes ſanctoꝝ angelorum. ſicut dicit chriſtus
Math. xxij. Erunt homīes ſicut angeli dei
in celo. Propterea dicunt verba ꝑpoſita.
Merces veſtra copioſa eſt in celo. Sūt au-
tem nouem ordines angelorum. vt declarat
magiſter ſententiarū lib. ij. diſt. ix. c. i. dicēs
ſic. Nouem eſſe ordines angelorum ſcriptu-
ra promulgat. ſcȝ angelos: archangelos: p̄n
cipatus: poteſtates: virtutes: dominatiōes:
thronos: cherubin: atq̃ ſeraphin. Et inueni
untur in iſtis ordinibus tria terna eſſe: ⁊ in
ſingulis tres ordines: vt trinitatis ſimilitu-
do in eis inſinuet̃ impreſſa. Unde Diony-
ſius tres ordines angelorum eſſe tradit. tri-
nos in ſingulis ponens. Sunt em̄ tres ſupe
riores: tres medij: tres inferiores. Superio
res. ſeraphin: cherubin: throni. Medij do-
minationes: principatus: poteſtates. Infe-
riores virtutes: archangeli: angeli. hec ma-
giſter. Ad iſtos aſſumunt̃ nouem ordines
hominū electorum. Unde ſciendum ꝙ de
quolibet ordine angelorum multi ceciderūt
Sicut declarat magiſter ſententiarū. vbi ſu
pra. c. vi. dicēs ſic. Qđ ita diſtincti fuerint a
p̄mordio ſue conditionis iſti ordines. vide-
tur teſtimonio auctoritatꝫ inſinuari que tra-
dit de ſingulis ordinibus aliquos cecidiſſe.
De ordine nāq̃ ſuperiori lucifer ille cecidit
quo nullus dignior conditus eſt. Apoſtolꝰ
etiam principatꝰ ⁊ poteſtates tenebrarum
nominat: oſtendens de ordinibꝰ illis cecidiſ
ſe: qui cū in malis miniſteriū exercent: non
tamen penitus nominibus ordinū ſuorum
priuati ſunt. hec magiſter. Et intelligit ꝙ a
principio creationis iſti ordines fuerunt di
ſtincti non donis ſed datis. i. non gratuitis
ſed naturalibꝰ. Prius ergo fuerūt diſtincti
naturalibus poſtea gratuitis. ſm̄ illud Ma
thei. xxv. Dedit vnicuiq̃ ſm̄ ꝓpriam facul-
tatem. In locum iſtorum cadentium ſucceſ
ſerunt homīes electi: ⁊ iſte ſunt manſiones
de quibꝰ dicit xp̄us Ioh. xiiij. In domo pa-
tris mei manſiones multe ſunt. Super quo
dicit Greg. li. iiij. dialogoꝝ ſic. In domo pa
tris mei māſiones m̄lte ſunt. Si em̄ diſpar
retributio in illa beatitudine eterna nō eſſet
vnam potius manſionem ꝙ̄ multas ſalua-
tor appellaret. multe ergo manſiones ſunt
in quibus ⁊ diſtincti beatorum ordines: ꝓ-
pter meritorum conſortium cōmuniter letē
tur. ⁊ tamen vnum denarium om̄es laborā
tes accipiunt. qui in multis māſionibus di-
ſtinguntur. Quia ⁊ vna eſt beatitudo quaꝫ
illic percipiunt: ⁊ diſpar retributionis quali
tas: quā per merita diuerſa ſortiuntur. hec
ille. Cum ergo nouem ſint ordines angelo-
rum. ideo nouem ſunt ordines hominū ele
ctorum: qui ad illos aſſumpti ſunt: quos per
ordinem videamus.

Primus ē ordo ſeraphin

qui interpretātur ardentes. de quibus dicit
Greg. in omelia de diſtinctione nouē ordi
num ſic. Seraphin ardētes vel incēdentes
vocantur: que quia ita deo coniuncta ſunt:
vt inter hec ⁊ deū nulli alij ſpiritus interſint
⁊ tanto magis ardent quanto hunc viciniꝰ
vident. hec ille. Ab iſto ordine cecidit luci-
fer. Unde magiſter ſententiarū lib. ij. diſt.
vi. ca. i. dicit ſic. De maioribus quidē corrue
runt: inter quos vnus fuit lucifer: omnibus
alijs cadentibus excellentior. nec inter ſtan
tes aliq̃s eo fuit dignior. ſicut teſtimonijs
auctoritatum monſtratur. Unde Eſaias.
Quomodo cecidiſti de celo lucifer qui ma-
ne oriebaris ⁊c̄. Qui non vnꝰ ordo ſed vnꝰ
ſpūs accipiendꝰ eſt. Qui teſte Iſido. poſtꝙ̄
creatus eſt. eminentiaꝫ nature: profundita-
temq̃ ſcientie ſue perpendens in ſuum cre-
atorem ſuperbiuit: intantū ꝙ ſe deo equare
voluit. Unde in Eſa. dicit̃. In celum conſcē
dam. i. ad dei equalitatem. ſuper aſtra celi. i.
ſuper om̄es angelos. exaltabo ſolium meū
⁊ ero ſimilis altiſſimo. Similis quidem deo
eſſe voluit: non per imitationem iuſticie: ſꝫ
per equalitatem potentie. hec magiſter. In
locum luciferi ſucceſſit ordo patriarcharū.
de quibus Greg. vbi ſupra. dicit ſic. Sunt
nōnulli qui ſuperne contemplationis amo-
re accenſi in ſolo cōditoris ſui deſiderio an
helant. nil iam in hoc mundo accipiunt. ſo-
lo eternitatis amore paſcunt̃. terrena quoq̃
abijciunt: cuncta temporalia mente tranſcē
dunt: amant ⁊ ardent: atq̃ in ip̄o ſuo amo-
re requieſcunt: amādo ardent: ⁊ quos v̄bo
tangunt ardere protinus in dei amore faci-
unt. Quid ergo iſtos niſi ſeraphin dixerim
Quoꝝ corpꝰ in igne conuerſum lucet ⁊ vrit
hec ille. Tali nempe charitate accenſi erant
patriarche. Unde Aug. li. de laudibꝰ chari-

ſatis;dicit ſic. In charitate pauper eſt diues
Sine charitate om̄is diues eſt pauper. Hec
in aduerſitatibus tolerat: in proſperitatib⁹
temperat. in duris paſſionibus fortis eſt. in
bonis operib⁹ hylaris eſt. in temporalibus
ditiſſima. inter bonos fratres letiſſima. int̄
falſos patientiſſima. in abel per ſacrificium
leta. In noe per diluuiū ſecura. in abrahe pi
grinatōe fideliſſima. in yſaac imolatōe obe
dientiſſima. in iacob ; ...ecutōne mitiſſima
in ioſeph venditione patientiſſima. hec ille.
Conabatur aūt lucifer extinguere hanc cha
ritatem in patriarchis accendendo mentis
cupiditatē. vt patet de cayn: eſau: ⁊ de paſto
ribus abrahe ⁊ loth. vt dicitur Geneſ. xiij.
Propterea dicit̄. i. Thimo. vlti. Qui volunt
diuites fieri incidunt in temptationem ⁊ in
laqueum diaboli: ⁊ in deſideria multa que
mergunt hoīem in interitū ⁊ perditionem.
Ut autē poſſent ſe defendere a laqueis lu-
ciferi habuerūt vnā ſociā ſcʒ dominā inno-
centiam. de qua dicit pſ̄. Non priuabit bo-
nis eos qui ambulant in innocentia. Et ite
rum. Perambulabam in innocentia cordis
mei in medio dom⁹ mee. Propter hanc di-
xit abraham ad loth. Ne queſo ſit iurgium
inter me ⁊ te. fratres em̄ ſumus. Gen̄. xiij.
Et de Jacob dicit̄ Gen̄. xxv. Porro iacob
erat vir ſimplex: ⁊ habitabat in tabernacu-
lis ⁊c̄. Induebantur autē veſtimentis aure
is dilectōnis dei ⁊ proximi. iuxta illud Job
xl. Circunda tibi decorem in ſublime erigere
eſto glorioſus: ⁊ ſpecioſis induere veſtimē-
tis. Cum his veſtimentis aſcendunt patri-
arche ad domum domini: per portam que
reſpicit ad meridiem. iuxta illud Apoc. xxi.
A meridie porte tres. per primā portam in
trant patriarche. Nam ſol in medie ardet.
Et q̄ patriarche ardebant charitate. iuxta
illud Math. xij. Ignē veni mittere in terrā:
⁊ quid volo niſi vt ardeat? Ideo intraueſt
regnū celoꝝ per hanc portā. Uenientes au
tem ad pedes ſanctiſſime trinitatis canta-
uerunt illud pſ̄. Benedicat nos deus deus
noſter benedicat nos deus: ⁊ metuant eum
om̄es fines terre. Quos gratiſſime accepta
uit ⁊ coronauit eos corona diuitiarum cele
ſtium q̄ eſt apud ipſam. iuxta illud Prouer.
viij. Mecum ſunt diuitie ⁊ gloria. de hac co
rona dicitur Prouer. xiiij. Corona ſapientū
diuitie. Sic autē coronatos deputauit ora-
torio in quo ſtant ſeraphin laudantes deū
continue. Iuxta illud Eſa. vi. Uidi dominū
ſedentem ſuper ſolium excelſum ⁊ eleuatū
⁊ plena erat domus a maieſtate eius: ⁊ ea
que ſub ipſo erant implebant templū. Se-
raphin ſtabant ſuper illud: ſex ale vni: ⁊ ſex
ale alteri. ⁊ clamabāt alter ad alterū. San-
ctus ſanctus ſanctus: dn̄s de⁹ exercituū: ple
na eſt om̄is terra gloria ei⁹. In eodē orato
rio ſtant patriarche: cantātes illud pſ̄. Be-
ati qui habitant in domo tua dn̄e: in ſecula
ſeculoꝝ laudabunt te. Habuerunt autē iſtā
manſionē per feudū obſeruantes fidelita-
tem ⁊ obedientiam deo. vt declarat Paul⁹
Heb. xi. Tunc domina paupertas aſſecura
uit eos de ſua gloria dicens. Beati paupe-
res ſpiritu: quoniā ipſoꝝ eſt regnum celorū
Super quo Aug. lib. de verbis dn̄i dicit ſic
Hij ſunt pauperes ſpiritu: qui quando faci
unt aliquid boni deū laudant. Et Hugo li-
bro de clauſtro aīe dicit ſic. Pauperes ſpiri
tu ſunt: qui licet affluant diuitijs: corda tn̄
nolunt apponere. Et ſic pʒ p̄mus.

Secundus ordo eſt cheru

bin qui interpretant̄ plenitudo ſcientie. De
quibus dicit Greg. in omel. vbi ſupra. Su-
periora illa agmina. ideo cherubin vocata
ſunt. Quia tanto perfectiori ſcientia plena
ſunt quanto claritatem dei vicinius con-
templantur: vt ſm̄ creature motum: eo ple-
ne omnia ſciant. quo viſioni conditoris ſu-
per meritū dignitatis appropinquant. Ab
iſto ordine cecidit ſathan. de quo dicit̄ Lu-
ce. x. Uidebam ſathan quaſi fulgur de celo
cadentem. Et aſſimilatur fulguri propter lu
minoſitatem. quia in eo vigebat lumen in-
tellectus: quod eſt obſcuratum in caſu eius
In locum ſathan ſucceſſit ordo propheta-
rum: propter lumen diuinarum reuelatio-
num eis factarum. Unde Gregorius in
omelia vbi ſupra dicit ſic. Quia vero cheru
bin plenitudo ſcientie dicitur. ⁊ paulo do-
cēte didicim⁹. q̄ plenitudo legis ē dilectio
⁊ charitas. Omnes qui dei ac proximi cha
ritate ceteris amplius pleni ſunt: merito-
rum ſuorum ſortem: inter cherubin nume-
ros perceperunt. hec ille. Hij autem fue-
runt prophete qui dicūt illud. i. Corinth. ij.
Nobis autem reuelauit deus per ſpiritum
ſanctum ſuum. Que enim ſunt dei nemo
nouit niſi ſpiritus dei. Et. ij. Pet. i. Non em̄
voluntate hūana allata eſt aliq̄n ꝓphetia.

Sed ſpūſctō inſpirati locuti ſunt ſancti dei homīes. Conabat autē ſathan extinguere hanc ſapientiā in pphetis peruertendo locutōis veritatē ⁊ hec eſt temptatio fraudulētie. Act. v. Anania cur temptauit ſathanas cor tuū mētiri te ſpūiſctō. Jdō ſathan dicit illud. iij. Reg. xxij. Ero ſpūs mendax in ore oīm pphetarū ⁊c. Ut aūt poſſent ſe defendere a laqueis ſathan habuerūt vnā ſociā ſcʒ dnām prudentiā. de qua Prouer. ix. dr. Relinquite infantiā ⁊ viuite ⁊ ambulate p viam prudētie. quib' ipa dicit illud Eccli. ij. Qui timetis dnm diligite illum ⁊ illuminabuntur corda veſtra. Induebatur aūt veſtimentis luciddiſſimis ſapientie. Roma. xiij. Induamur arma lucis ſicut in die honeſte ambulem'. Et pſ. Decoreʒ induiſti amict' lumine ſicut veſtimēto. Cū his veſtimētis aſcendūt pphete ad domū dnī p ſecundaʒ portā que eſt ad meridiē. qm ſol in meridie maxime lucet. Et qꝛ pphete lucebāt lumine ſapiētie. Phil. ij. Inter quos lucetis ſicut luminaria in mūdo: verbuʒ vite cōtinētes ad gliaʒ in die xpi. iō intraue͂t regnuʒ celoꝝ p hanc portā. Uenientes autē ad pedes ſanctiſſime trinitatis cantauerūt illud pſ. De' miſereat noſtri ⁊ bndicat nobis: illuminet vultū ſuū ſup nos ⁊ miſereat noſtri. Quos gratiſſime acceptauit: ⁊ coronauit eos corona precioſa. de q dr Eccli. xxv. Corona ſenū multa peritia ⁊ gloria illoꝝ timoꝛ dei. Sic autē coronatos deputauit cancellarie. Sūt eñ tanꝗ cancellarij curie celeſtis. pſ. Lingua mea calam' ſcribe velociter ſcribentis. cantātes illud pſ. Beat' hō quē tu erudieris dñe ⁊ de lege tua docueris eū. Habue͂t aūt iſtā manſionē pedificationē. i. Coꝛ. iij. Si qs edificat ſup fundamentū hoc: aurum: argentū: lapides pcioſos. Tunc dña manſueta aſſecurauit pphetas de ſua gloria dicens. Beati mites qm ipi poſſidebūt terraʒ de qua Aug. li. ij. de doctrina xpiana: dicit ſic. Miteſcere eſt nō cōtradicere diuine ſcriptu re ſiue intelligere ſi aliq vicia noſtra percutit ſiue nō intelligere: quaſi nos melius ⁊ breui' ſapere ⁊ percipere poſſem'. hec ille. ⁊ ſic patet ſecundus.

Tertius ordo eſt thronorum in quib' ſedet de' ad iudiciū exequendum. Unde Greg. in omelia vbi ſupra dic ſic. Throni quoqꝫ illa agmina ſunt vocata. quib' ad exercendum iudiciū ſemp omipotens deus preſidet. Ab iſto ordine cecidit belial qui interpretat abſqꝫ iugo vel abſqꝫ domino. de quo dicit. ij. Coꝛ. vi. Que conuentio xpi ad belial. qſi dicat nulla. quoniā omne iudiciū dedit pater filio. Joh. vi. Sed tale iudiciuʒ fugit belial: quia eſt puatio ſui principatus. In locum belial ſucceſſit ordo apoſtoloꝝ. de quib' dicit Math. xix. Cum ſederit filius homis in ſede maieſtatis ſue ſedebitis ⁊ vos ſup ſedes duodecim iudicātes duodecim tribus iſrael. Unde Greg. in omelia vbi ſupra dicit ſic. Sunt nonnulli q dum ſibimetipis vigilanti cura dominant. dum ſe ſollicita intentione diſcutiūt diuino timori ſemp inherent hoc in munere virtut accipiūt vt iudicare recte alios poſſint: quorum profecto mentib' dū diuina cōtemplatio preſto eſt. in his velut in throno ſuo dominus preſidens: alioꝛum facta examinat: ⁊ cuncta mirabiliter de ſua ſede diſpenſat. Quid ergo iſti niſi throni conditoris ſunt? hec ille ⁊c. Conabat autē belyal extinguere rectitudinē iudicij in apoſtolis: extinguēdo fidei claritatē. quoniaʒ vt dicit. i. Pet. ij. Aduerſarius veſter diabolus tanꝗ leo rugiens circuit querens quē deuoꝛet: cui reſiſtite fortes in fide. Et Apoc. i. Eſto fidelis vſqꝫ ad mortē. Contra illam temptationeʒ ſollicitus erat paulus. i. Theſſal. iij. dicens. Miſi ad cognoſcendam fidem veſtram ne forte temptauerit vos is qui temptat: ⁊ inanis fiat laboꝛ veſter ⁊c. Ut aūt poſſent ſe defendere a laqueis belial habuerunt vnaʒ ſociam. ſ. dominā veritatem: dicentes illud Prouer. viij. Ueritatem meditabit guttur meū ⁊ labia mea deteſtabunt impiū. Induebant aūt veſtimētis iuſticie. iuxta illd Job xxix. Juſticia idut' ſū ⁊ veſtiuit me ſic veſtimētū: ⁊ dyademate iudicio meo. et Eſa. lxi. Induit me dñs veſtimēto ſalutis ⁊ indumēto iuſticie circumdedit me. Cum his veſtimētis aſcendunt apoſtoli ad domum dñi per tertiam portam ad meridiem. Nam ſol in meridie eſt in medio celi. ⁊ apoſtoli fuerunt in eccleſia dei ſicut ſol in medio celi. Math. v. Uos eſtis lux mundi ⁊c. Uenientes autem ad pedes ſanctiſſime trinitatis cantauerunt illud Apoc. vij. Salus deo noſtro q ſedet ſuper thronū ⁊ agno. quos gratiſſime acceptauit ⁊ coronauit eos corona aurea. de qua dicit Prouerb. xvi. Corona dignitatis ſenectus que in vijs iuſticie reperitur. Sic autem coronatos deputauit cōſiſtori

vbi cauſe audiunt̄ ⁊ ſententie diffiniuntur.
Sap̄.iij. Fulgebunt iuſti ⁊ tanq̄ ſcintille in
arundineto diſcurrēt. Judicabunt natiões
⁊ dominabunt̄ populis. Habuerunt autē
iſtam manſionem per emptionem. Math.
xix. Ecce nos reliquim⁹ om̄ia ⁊ ſecuti ſum⁹
te. quid ergo erit nobis: Jeſus aūt dixit. Cē
tuplum accipietis ⁊ vitā eternam poſſidebi
tis. Tunc apoſtoli cantauerūt illud ps̄. Be
ati qui cuſtodiunt iudicium ⁊ faciunt iuſtici
am in om̄i tempore. Statimq̄ domina libe
ralis aſſecurauit eos de ſua gloria: dicens.
Beati qui eſuriūt ⁊ ſitiunt iuſticiā: quoniā
ipſi ſaturabunt̄. Super quo Richardus li
bro de contemplatiõe dicit ſic. Juſticia per
fecta iubet inimicos diligere: parentes ⁊ p
pria queq̄ relinquere. illata mala patienter
ferre. oblatam gloriā vbiq̄ declinare. hec il
le. Sed hec om̄ia obſeruauerunt apoſtoli. ⁊
ſic patet tertius ⁊c̄.

Quartus ordo eſt domi
nationum. de quib⁹ Greg. in omelia vbi ſu
pra dicit. Ea angelorū agmina que potius
preeminent pro eo q̄ eis cetera ad obediē
dum ſubiecta ſunt: dominatiões vocantur.
Ab iſto ordine cecidit beemoth: qui interp̄
tatur beſtia. de quo dicit̄ Job. xl. Beemoth
fenum quaſi bos comedet: ipſe eſt p̄ncipiū
viarum dei ⁊c̄. In locum beemoth ſucceſſit
ordo martyrū. de quib⁹ dicit̄ Heb. xi. San
cti per fidē vicerūt regna: operati ſunt iuſti
tiam: adepti ſunt repromiſſiones. Vn̄ Gre
gorius in omelia vbi ſup̄ dicit ſic. Sunt nõ
nulli qui ſic in ſemetip̄is cunctis vitijs om̄i
bus deſiderijs dominant̄ vt ip̄o iure mun
dicie dij inter homiēs vocentur. Quid ergo
iſti niſi intra numerū dn̄ationū currūt. hec
ille. Habuerunt autē hanc mundiciā p mar
tyrium. iuxta illud Apoc̄. vij. Lauerunt ſto
las ſuas ⁊ dealbauerūt eas in ſanguīe agni
Conabat̄ aūt beemoth extinguere in mar
tyribus operis dei aſſiduitatem per incon
ſtantiam ⁊ apoſtaſiam a religione xp̄i per
culturam ydolorū. Juxta illud Eccli. ij. Fi
li accedens ad ſeruitutem dei ſta in iuſticia
ſcz religionis xp̄i ⁊ timore ⁊ p̄para animā
tuam ad temptationē ſcz tyrannorū indu
centium ad ydolatriam. Ordo martyrum
tanq̄ conſtans ⁊ firmus in obſeruantia re
ligionis xp̄i. dicit illud Job. xxvij. Juſtifica
tionem meam quā cepi tenere non deſerā
nec enim reprehendit me cor meum in om̄i
vita mea ⁊c̄. Ut autem poſſent ſe defende
re a laqueis beemoth. habuerunt vnam ſo
ciam. ſcz dominam patientiam. Juxta illud
Jacobi. i. Beatus vir qui ſuffert temptatio
nem. Quoniā cum probatus fuerit accipi
et coronam vite. Et Auguſtin⁹ libro de pa
tientia dicit ſic. Virtus animi que patiētia
dicitur tam magnum dei donum eſt: vt etiā
ipſius qui nobis eam largitur patiētia pre
dicetur. Sancti martyres libenter pro xp̄o
martyrium ſuſtinebant: ⁊ cum multa patiē
tia. Induebantur autem veſtimentis ma
gnanimitatis. de quibus dicitur Eſa. lij. Cõ
ſurge cõſurge induere fortitudine tua ſyon:
induere veſtimentis glorie tue. Et Prouer
biorū vlti. Fortitudo ⁊ decor indumentum
eius. Cum his veſtimentis aſcendunt mar
tyres ad domum domini per primam por
tam que reſpicit occidentem. quoniā tūc
ſol rubet. Et de martyribus dicitur. Quare
rubrū eſt indumentū tuū ⁊ veſtimenta tua
ſicut calcantium in torculari. Eſa. lxiij. Ve
nientes autem ad pedes ſanctiſſime trinita
tis cantauerunt illud Apocal̄. vij. Benedi
ctio ſapientia claritas ⁊ gratiarum actio:
honor virtus ⁊ fortitudo deo noſtro in ſe
cula ſeculorum Amen. Quos gratiſſime
acceptauit ⁊ coronauit eos corona de lapi
de precioſo. iuxta illd̄ ps̄. Poſuiſti i capite
ei⁹ coronā de lapide p̄cioſo. Sic aūt corona
tos deputauit cenaculo. Vnd̄ Apoc̄. ij. dt̄.
Vincēti dabo edere de ligno vite qd̄ ē in pa
radiſo dei mei. Et Luce. xxij. dicitur. Eda
tis ⁊ bibatis ſuper menſam meā in regno
meo. cantātes illud Eccli. xlviij. Beati ſunt
qui te audierunt: ⁊ in amicicia tua decorati
ſunt. Habuerunt autem iſtam manſionem
per expugnationem ⁊ victoriam. Math. x.
Eſtote fortes in bello ⁊ pugnate cum anti
quo ſerpente: ⁊ accipietis regnum eternum
Tūc domina perſeuerātia aſſecurauit mar
tyres de ſua gloria dicens. Beati qui lugēt
quoniam ipſi cõſolabunt̄. Super quo Ber
nardus in ſermone dicit ſic. O vere glorio
ſa ſocietas. o ſanctum conuiuium. o deſide
rabiles epule: vbi nimirum anxietas nulla
nullum poterit eſſe faſtidium quinimmo ſa
cietas ſumma ⁊ ſummum erit ibi deſideriū
hec ille. ⁊ ſic patet quartus ⁊c̄.

Quintus ordo eſt princi
patuum. de quibus Gregorius in omelia
vbi ſupra: dicit ſic. Principatus quoq̄ vo

tantur qui ipſis quoq3 bonis angelorum ſpiritibus preſunt qui ſubiectis alijs dum queq3 ſint agenda diſponunt eis ad explenda omnia miniſteria principantur. Ab iſto ordine cecidit beelzebub: qui interpretatur pnceps muſcarum, de quo dicitur Luce.xi. In beelzebub pncipe demoniorum eijcit demonia. Et Math.x. dicitur. Patrem familias beelzebub vocauerunt. In locum beelzebub ſucceſſit ordo confeſſorum. ſcilz ſacerdotum doctorum ꝛ predicatorum. De quibus dicitur Malachie.ij. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam: ꝛ legem requirunt ex ore eius. quia angelus domini exercituum eſt. Unde Gregorius in omelia vbi ſupra: dicit ſic. Sunt nonnulli qui acceptis virtutibus etiam aliorum mores ꝛ merita tranſcēdunt. Cunq3 ꝛ bonis meliores ſint: electis quoq3 fratribus principantur. Quid ergo iſti ſortem ſuam niſi inter principatuum numerum acceperunt: hec ille. Ideo dicitur Eccli.xlv. Finees filius eleazari placuit deo iſrael. Ideo ſtatuit illi teſtamentum pacis: ꝛ principem ſanctorū ꝛ gentis ſue: vt ſit illi ꝛ ſemini eius ſacerdotij dignitas in eternum. Conabatur autē beelzebub extinguere intentionis ſinceritatem a ſanctis confeſſoribus: ꝛ hec eſt temptatio vane glorie. Math.vi. Attendite ne iuſticiam veſtram id eſt opus bonum faciatis coram hominibus. Ut autē poſſent ſe defendere a laqueis beelzebub: habuerunt vnam ſociam ſcilz dominam obedientiam. Iuxta illud Act.v. Oportet obedire deo magis ꝙ hominibus. Et .i. Regum.xv. Melior eſt enim obedientia ꝙ victime. In principe requiritur vt obediat legi dei: aliter priuatur principatu. vt patet de Saule rege iſrael. qui priuatus fuit regno propter inobedientiam. Unde ſequitur ibidem. Pro eo ꝙ abiecisti ſermonem domini abiecit te dominus ne ſis rex. Super quo Gregorius lib.xxxv. moralium dicit ſic. Obedientia ſola virtus eſt q̄ menti virtutes ceteras inſerit: inſertaſq3 cuſtodit. Melior eſt obedientia ꝙ victime. Obedientia victimis preponitur: quia per victimas caro aliena: per obedientiam vero caro ꝛ voluntas propria mactatur, hec ille. Induebantur autem veſtimentis temperātie refrenantis. Iuxta illud Exod.xxix. Applicabis quoq3 filios Aaron ꝛ indues tunicis lineis: cingeſq3 baltheo: impones eis mitras. eruntq3 ſacerdotes mei religione perpetua. Hoc eſt indumentū album quod reddit carnem mundam. ſm illud Apocal.iij. Suadeo tibi emere aurum ignitum probatum vt locuples fias ꝛ veſtimentis albis induaris: vt non appareat cōfuſio nuditatis tue. Iſta verba dicta fuerunt epiſcopo Laodicie. Cum his veſtimentis aſcendunt confeſſores ad domum domini per ſecundam portam que reſpicit ad occidentem. quoniā tunc ſol humectat. ſic confeſſores erant humidi per diſcretionem. Unde Bernar. ſuper Cantica: dicit ſic. Diſcretio omni virtuti ordinem ponit: modum tribuit: decorem ꝛ perpetuitatem confert. Eſt ergo diſcretio animi virtus quedam moderatrix virtutū ordinatrixq3 affectuum: ꝛ doctrix morum. Tolle hanc ꝛ virtus vicium eſt. hec ille. Et Paulus dicit. Probate ſpūs ſi ex deo ſunt. Venientes autem ad pedes ſanctiſſime trinitatis cantauerūt illud Eccli.xxxvi. Scōm benedictionem Aaron da populo tuo, vt ſciant omnes: quoniam tu es deus conſpector ſeculorum. Quos gratiſſime acceptauit et coronauit eos corona aurea. de qua dicitur Eccli.xlv. Corona aurea ſuper mitram eius expreſſa ſigno ſanctitatis: gloria honoris: ꝛ opus fortitudinis. Sic autem coronatos deputauit viridario. Iuxta illō Canti.vi. Aſcēdi in ortum meum: vt viderem poma conuallium ꝛ inſpicerē ſi floruiſſet vinea ꝛ germinaſſēt mala punica. Per iſta poma ſignificantur ſacerdotes propter odorem ſanctitatis. Iuxta illud .ij. Corinth.ij. Chriſti bonus odor ſum?. Per mala punica ſignificātur predicatores verbi dei. vt habetur diſt. xliij. ca. ſit rector. cantantes illud Prouerb.xx. Beati qui ambulant in ſimplicitate ſua. quoniam beatos poſt ſe filios derelinquēt. Habuerunt autem iſtam manſionem p donationem. ſm illud Roman.viij. Cum illo omnia nobis donauit. Et Math.xxiiij. Fidelis ſeruus ꝛ prudens quem conſtituit dominus ſuper familiam ſuam: vt det illis in tempore tritici menſuram. Tūc domina cōtinentia aſſecurauit confeſſores de ſua gloria: dicens. Beati qui perſecutionem patiūtur propter iuſticiam. quoniam ipſorum eſt regnum celorum. Super quo Gregorius libro.xxvi. moral. dicit ſic. Sanctorū mētes eternitatis premia preſtolantes: ex aduerſitatibus vires ſumunt. quia creſcente pugna

glorioſiorem ſibi non ambigunt manere vi
ctoriam ⁊ coronam. Electorum enim deſi-
deria dum premuntur aduerſitate proficiūt
ſicut ignis flatu premitur vt augmentetur
⁊ vnde quaſi extingui cernitur inde robora
tur. hec ille.

Sextus ordo eſt poteſta-
tum. de quibus Gregorius in omelia vbi ſu
pra: dicit ſic. Poteſtates vocantur hij qui
hoc potentius in ſuo ordine perceperunt: vt
eoruꝫ ditioni virtutes aduerſe ſubiecte ſint:
quorum poteſtate refrenantur: ne corda ho
minum tantū temptare valeant quantū vo
lunt. hec ille. Ab iſto ordine cecidit beelphe
gor: qui eſt priapus ſimulacrum ignominie
de quo dicitur Joſue. xxij. Peccaſtis in beel
phegor: ⁊ macula huiꝰ ſceleris in vobis per
manet. Et Oſee. ix. dicitur. Jpſi intrauerunt
ad beelphegor ⁊ abalienati ſunt in cōfuſio-
ne ⁊ facti ſunt abomīabiles ſicut ea que di-
lexerunt. Jn locum beelphegor ſucceſſit or-
do ſanctarum virginum. de quibus pſ̄. Ad
ducentur regi virgines poſt eam: proxime
eius afferentur tibi in leticia ⁊ exultatione
adducentur in templum regis. Unde Gre-
gorius in omelia vbi ſupra dicit ſic. Sunt
nōnulli qui etiā de obſeſſis corporibus ma
lignos ſpiritus fugant: eoſqꝫ virtute oratio
nis ⁊ accepte poteſtatis eijciūt. Quid itaqꝫ
iſti per meritum ſuum niſi inter poteſtates
celeſtium ſpirituum ſortem accipiunt: hec il
le. Jſtud patet de Sarra iuuencula vxore
thobie iunioris. Thobie. viij. Conabatur
autem beelphegor extinguere in virginibus
corporis puritatem. ⁊ hec eſt temptatio for
nicationis ⁊ luxurie. Jacobi. i. Unuſquiſqꝫ
temptatur a concupiſcentia ſua abſtractus
⁊ illectus. Jdeo dicitur Ephe. v. Fornicatio
⁊ omīs immundicia non nominetur in vo-
bis ſicut decet ſanctos. Ut autem poſſent
ſe defendere habuerunt vnam ſociam ſcilꝫ
dominam pudiciciam. que dicit illud. Gal.
vi. Spiritu ambulate ⁊ deſideria carnis nō
perficietis. Et Johānes Caſſianus in colla
tione abbatis paſtoris: dicit ſic. Maior eſt
virtus: maior eſt gratia internam libidineꝫ
carnis extinguere: ꝙ nequitias demonum
extrinſecus irruentes ſigno domini ac virtu
tis altiſſime ſubiugare. Maius enim mira-
culum eſt de propria carne fomitē eradica-
re luxurie: ꝙ de alienis corporibus immun-
dos ſpiritus effugare. hec ille. ⁊ vt dicit Tul
lius libro de officijs. Pudicicia eſt virtus
non ſolum impetum libidinis coercens: ſed
⁊ ſigna cohibens. Jnduebantur autē veſti-
mentis ſanctitatis. de quibus dicitur. Eph.
iiij. Deponite vos ſm̄ priſtinam conuerſati
nem veterem hominē qui corrumpitur ſm̄
deſideria: renouamini autem ſpiritu mentis
veſtre: ⁊ induite nouum hominē qui ſm̄ de-
um creatus eſt in iuſticia ⁊ ſanctitate veri-
tatis. Cum his veſtimentis aſcendunt vir-
gines ad domum dñi per tertiam portam
que reſpicit ad occidentem: quoniam tunc
ſol refrigerat. Sic ſpiritusſanctus refrigera-
bat imo extinguebat ardorem concupiſcen
tie in ſanctis virginibus. Unde cōmuniter
dicebant. Benedico te pater domini mei ie-
ſu xp̄i: quia per filium tuum ignis extinctus
eſt a latere meo. Et Eccli. xviij. dicit̄ ſic. Ar-
dorem refrigerabit ros. Uenientes autem
ad pedes ſanctiſſime trinitatis cantauerūt
illud pſ̄. Dominus virtutem populo ſuo da
bit: dominus benedicet filias ſuas in pace.
Quas cum audiret vocauit eas: dicens il-
lud Canti. iiij. Ueni de libano ſponſa mea
veni de libano veni coronaberis. Cumqꝫ p-
pius acceſſiſſent coronate ſunt corona flo-
rum. de qua dicit̄ Eſa. lxij. Eris corona glo-
rie in manu domini: ⁊ dyadema regni ī ma
nu dei tui: Quia complacuit domino habi-
tare in te: ⁊ gaudebit ſponſus ſup̄ ſponſam
⁊ gaudebit ſuper te deus tuus. Sic autem
coronatas deputauit cubiculo ſiue thalamo
ſuo. iuxta illud Heſter. ij. Heſter ducta eſt
ad cubiculum regis. que dicunt illud Can̄.
iij. Jnueni quem diligit anima mea. Tenui
eum nec dimittam donec introducā illuꝫ in
domū matris mee: ⁊ in cubiculuꝫ genitricis
mee. cantantes illud pſ̄. Beati immacula-
ti in via: qui ambulant in lege domini. Ha
buerunt autem iſtam manſionem per dota
tionem. ſm̄ illud Geneſ. xxx. Ditauit me de
us dote bona. Et Exod. xxij. Reddet ei iux̄
modū dotis quā virgines accipere conſue-
uerunt. Tunc domina caſtitas aſſecurauit
virgines de ſua gloria dicens. Beati mun-
do corde qm̄ ipſi deum videbūt. Super quo
Aug. lib. xij. de ciuitate dei dicit ſic. Jbi tota
virtus eſt videre quod amas: ⁊ ſumma feli
citas amare qd̄ videas. vbi vera vita in ſuo
fonte bibit̄: vbi veritatis omīs viſio clariſſi
me aperit̄. hec ille. ⁊ ſic patet ſextus.

Septimus ordo eſt virtu
tum. de quibus Grego. in omel. vbi ſupra
dicit ſic. Uirtutes vocantur hij nimirū ſpiri
tus per quos ſigna ⁊ miracula frequenter
fiunt. Ab iſto ordine cecidit leuiathan qui
interpretat̃ perſequens eos. de quo dicitur
Eſa. xxvij. In die illa viſitabit dñs in gla-
dio ſuo duro ⁊ graui ⁊ forti ſuper leuiathan
ſerpentē vectem ⁊ ſuper leuiathan ſerpentē
tortuoſum. In locū leuiathan ſuccedit ordo
penitentiū, de quibꝰ Greg. in omel. vbi ſup
dicit ſic. Sunt nōnulli q̄ mira faciunt ſigna
valenter operant̃. Quid ergo iſti niſi ad ſu-
pernarū virtutū ſortē ⁊ numerū congruunt
hec ille. Penitentes aūt mira faciunt ſigna
cum ad deum cōuertunt̃. vt pꝫ de maria ma
gdalena: latrone in cruce ⁊ prodigo. Unde
Bern. in ſermone dic̄ ſic. Quid maiꝰ mira-
culum ꝙ tot iuuenes: tot adoleſcentes: tot
nobiles: vniuerſiqꝫ quos hic video velut in
carcere aperto tenent̃ ſine vinculis ſolo dei
timore confiſi ꝙ in tanta afflictiōe perſeue
rent penitentie vltra virtutē humanā ſupra
naturā contra conſuetudinē. hec ille. Cona-
batur autē leuiathan extinguere in peniten-
tibus verā penitentiā: ſuadendo peccati im
punitatē. iuxta illud Prouerb. xxix. Peccan
tem viruꝫ iniquū inuoluet laqueus: ⁊ iuſtꝰ
laudabit atqꝫ gaudebit. Et pſ. Narrauerūt
vt abſconderēt laqueos dixerūt. quis vide-
bit eos? Hij aūt fuerunt demones. de quibꝰ
dicit̃ Iob. iij. Parati ſunt ſuſcitare leuiathā
Ut vero poſſent ſe defendere habuerūt vnā
ſociā. ſcꝫ dñam ſollicitā. que dic̄ illō Eccl. v.
Ne tardes cōuerti ad dñm: ⁊ ne differas de
die in diē. Subito em̄ veniet ira illiꝰ ⁊ in tē-
pore vindicte diſperdet te. Induebant̃ aūt
veſtimentis humilitat̄ ⁊ aſperitatis dicen-
tes illud pſ. Ego aūt cū mihi moleſti eſſent
induebar cilicio: humiliabā in ieiunio aīam
meā. Exemplū Ione. iij. c. Peruenit verbū
Ione ad regem niniue ⁊ deſcendit de ſolio
⁊ abiecit veſtimenta ſua ⁊ indutꝰ eſt ſacco
⁊ ſedit in cinere. Cum his veſtimētis aſcen-
dunt penitentes ad domū dñi: per p̄mā por
tam que reſpicit ad aquilonē. Naꝫ ab aqui
lone pandetur om̄e malū. Ierem. i. Sol em̄
ab aquilone ſerenatur. Et Eccli. iij. dicitur.
Sicut i ſereno glacies ſoluētur peccata tua.
Uenientes aūt ad pedes ſanctiſſime trini-
tatis cantauerunt illud Deut. xxiij. Benedi
cat nos dominus deus noſter in omni ope
re noſtro in terra ad quā ingredimur poſſi-
dendam. quos letiſſime acceptauit ⁊ coro-
nauit eos corona eterna que dicit eis illud
i. Pet. v. Percipite immarceſſibileꝫ eterne
glorie coronam. Sic autē coronatos depu
tauit cellario: vt perciperent guſtum dulcedi
nis eterne. dicēs eis illō pſ. Guſtate ⁊ vide
te quoniam ſuauis eſt dñs: beatus vir qui
ſperat in eo. Qui dixerunt illud Cant. ij. In-
troduxit me rex in cellam vinariā ordinauit
in me charitatē. cantantes illud pſ. Beati
quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates: ⁊ quorum te
cta ſunt peccata. Tunc domina clementia
aſſecurauit penitentes de ſua gloria dicens
Beati eſtis cum maledixerint vobis hoīes
⁊ dixerint om̄e maluꝫ aduerſum vos men-
tientes propter me. gaudete ⁊ exultate: ecce
em̄ merces veſtra copioſa eſt in celo. Unde
Hieron. ſuper illud pſ. Beatꝰ vir qui non
abijt: dicit ſic. Beatꝰ vir q̄ non docuit: nec fe
cit: nec cogitauit mala. Non ſtetit non perſe
uerauit in delicto. ſed per penitentiā ad me
liora conuerſus eſt. hec ille.

Octauus ordo eſt archā-
gelorum. de quibꝰ Gregoriꝰ in omel. vbi ſu
pra dicit ſic. Qui ſumma annunciant archā
geli vocantur. hinc eſt ꝙ ad mariam virgi-
nem non quilibꝫ angelus ſed gabriel archā
gelus mittitur. hec ille. Ab iſto ordine ceci-
dit beelſephon qui interpretat̃ vetuſtas de-
uorans aſcenſionē ſpeculi. de q̄ dicit̃ Exod.
xiiij. Uniuerſus exercitus erat contra beel-
ſephon. In locuꝫ beelſephon ſuccedit ordo
contemplatiuorū. de quibꝰ dicit Greg. vbi
ſupra. Sunt nōnulli q̄ duꝫ largitat̄ munere
refecti ſecretoꝝ celeſtium ſumma capere va
lent ⁊ nunciare. Quid ergo iſti niſi intra ar
changeloꝝ numerū deputant̃. hec ille. Sed
cōtemplatiui ſolius contēplatiōis ſtudio in
ardeſcunt vt contēplari diuina ſecreta quie-
tius poſſint. de quoꝝ vita Greg. ſup Eze-
chiel. dicit ſic. Contemplatiua vita eſt cha-
ritatem dei ⁊ p̄ximi: tota mente retinere ab
exteriori actione quieſcere: ſoli deſiderio cō-
ditoris inherere: vt nihil iam habere libeat.
ſed cōculcatis curis omībus ad videndū ſui
conditoris faciem animꝰ inardeſcat. hec il-
le. Conabat̃ aūt beelſephon extinguere di-
uinam contemplationē: in contemplatiuis
aſſumendo angeli equitatem. de quo dicit̃
ij. Coꝝ. xi. Transfigurat ſe in angelum lucis
Non eſt ergo mirum ſi miniſtri eius transfi-

gurentur velut miniſtri iuſticie. Unde ſe-
pius decipiūt homines ſub apparentia bo-
ni ⁊ recti. Ut autem contemplatiui poſſent
ſe defendere a laqueis iſtoꝝ habuerūt vnā
ſociā .ſ. dn̄am intelligentiā. que dicit illud
Prouer.i. Audiens ſapiens ſapiētior erit.
Et intelligēs gubernacula poſſidebit. Hec
em̄ dat intellectū ſcripturarū ad cognoſcē-
dam veritatē. vt pꝫ de xp̄o qn̄ tēptatus fuit
a demone vt habetur Math.iiij. Induebā-
tur aūt veſtimentis glorioſis. Juxta illud
Eccl'.xlv. Induit eū dominus ſtolā glorie.
Et Daniel'.xij. Qui docti fuerint fulgebūt
ꝗſi ſplendor firmamēti. Cū his veſtimen-
aſcendunt ad domū domini per ſecundam
portā que reſpicit ad aquilonē. quoniā ſtel-
la aquilonaris .ſ. trāſmontana eſt ſita in al
to. Sic contemplatiui in alto contemplati-
onis ⁊ ꝯuerſatiōis ſunt. Juxta illud Phil'.
iij. Noſtra aūt conuerſatio in celis eſt. Ue
nientes aūt ad pedes ſanctiſſime trinitatis
cantauerūt illud pſ̄. Gloriabunt in te oēs
qui diligunt nomen tuū: quoniā tu benedi
ces iuſtis. Domine vt ſcuto bone volunta
tis tue coronaſti nos. Quos letiſſime acce
ptauit ⁊ coronauit eos corona ſapiētie. de
qua dicitur Eccli.l. Corona fratrum quaſi
plantatio cedri in monte libani. Sic autē
coronatos deputauit depoſitarie. quibus di
xit illud .i. Thimo.vi. Depoſitū cuſtodi deui
tans prophanas vocū nouitates: ⁊ oppoſi
tiones falſi nominis ſcientie. Quā quidem
promittentes circa fidē exciderunt. cantan
tes illud Baruch.iiij. Beati ſuīn⁹ iſrael: quo
niā que deo placent nobis manifeſta ſunt.
Habuerunt aūt iſtā manſionē per heredi-
tationē. iuxta illud Eccli.iiij. Sapientia fi-
lijs ſuis vitam inſpirat: ⁊ ſuſcipit exquiren
tes ſe: ⁊ preibit in via iuſticie: ⁊ qui diligit il
lam diligit vitā. ⁊ qui vigilauerint ad illam
complectentur placorē eius. qui tenuerunt
illā vitā hereditabunt. ⁊ quo introibit bene
dicetur deus. Tūc domina religioſa aſſecu-
rauit contemplatiuos de ſua gloria dicens.
Beati pacifici: quoniā filij dei vocabuntur.
Super quo Greg. in paſtorali dicit ſic. Si
filij dei vocantur qui pacē faciunt: proculdu
bio ſunt ſathane filij qui pacē confundunt.
hec ille. Sed contemplatio ducit ad veram
pacem. ergo ⁊c̄.

Nonus ordo eſt ange-
lorum. de quibus Greg. in omel'. vbi ſupra
dicit ſic. Hi qui minima nūciant angeli vo
cantur. Ab iſto ordine cecidit māmona. de
quo dicitur Math.vi. ⁊ Luce.xvi. Non po
teſtis deo ſeruire ⁊ mammone. In loco mā
mone ſuccedit ordo actiuorum. de quibus
Greg. vbi ſupra dicit ſic. Sunt pleriq; qui
parua capiunt: ſed tamen hec eadē parua
quantū preualent nunciare fratribus non
deſiſtunt. Iſti itaq; in angeloꝝ numerū cur
runt. hec ille. ⁊ Luce.xvi. dicitur. Facite vo
bis amicos de mammona iniquitatis vt cū
defeceritis recipiant vos in eterna taberna
cula. De vita iſtorū actiuorū Beda ſuper il
lud. Intrauit ieſus in quoddā caſtellū. dicit
ſic. Actiua vita eſt panē eſurienti tribuere
verba ſapientie neſcientē docere: errantē
corrigere: ad humilitatis viā ſuperbientem
proximū reuocare: infirmantis curā gerere
que ſingulis quibuſq; expediant vt ſibi eſt
poſſibile diſpenſare. ⁊ cōmiſſis nobis quali
ter ſubſiſtere valeant ꝓuidere. hec ille. Iſto
modo actiui faciunt ſibi amicos de māmo-
na iīquitatis .i. de diuitijs huius ſeculi neq;
⁊ iniqui. Conabatur autem mammona ex
tinguere in actiuis benignitatē decipiendo
per tēporaliū vanitatē. ſm̄ illud Sap.xiiij.
Creature dei in odiū facte ſunt: ⁊ in tempta
tionem anime hominū ⁊ in muſcipulā pe-
dibus inſipientū. Ut aūt poſſent ſe defen-
dere a laqueis māmone habuerunt vnam
ſociā .ſ. dominā pietatē. que dicit illō .i. Thi
mothei.vi. Sectare iuſticiā fidē: pietatem:
charitatē. ⁊ Prouerb.xxi. Qui ſequitur iu-
ſticiā ⁊ miſericordiā: inueniet vitā ⁊ gl'iam
Induebantur autē veſtimentis clementie
miſerantis ad eroganda beneficia. Col'.iij.
Induite vos ſicut electi dei ſancti ⁊ dilecti
viſcera miſericordie: benignitatis: humili-
tatis: modeſtiā: patientiā ſupportantes in-
uicem: ⁊ donantes vobiſmetipſis ⁊c̄. Cum
his veſtimentis aſcendunt actiui ad domi
nū ꝑ tertiā portā que reſpicit ad aquilonē.
quoniam ſtella aquilonaris in nocte lucet.
Sic actiui lucent in nocte huius ſeculi per
elemoſynā ſubueniendo pauperibus. Tho
bie.iiij. Elemoſyna ab oī peccato ⁊ a mor-
te liberat ⁊ non patietur animas ire in te-
nebras. Fiducia magna erit coram deo ele
moſyna: omnibus facientibus eā. Uenien
tes autem ad pedes ſanctiſſime trinitatis
cantauerūt illud pſ̄. Benedices corone an
ni benignitatis tue: ⁊ campi tui replebunt
vbertate. Quos gratiſſime acceptauit ⁊ co

ronauit corona miſicordie. Iuxta illō pſ.
Coronat te in miſericordia ⁊ miſerationi-
bus. Sic autem coronatos deputauit atrio
Eſt enim atrium locus in quo pauperes re
cipiuntur. ⁊ quia actiui in hac vita recepe-
runt paupes ſuis elemoſynis: ideo dicitur
Thobie. xij. Elemoſyna a morte liberat: ⁊
ipa eſt que purgat peccata: ⁊ facit inuenire
vitam eternam. Cantantes illud pſ. Beati
omnes qui timent dominum: qui ambulāt
in vijs eius. i. in operibus miſericordie. Iu
xta illud pſ. Uniuerſe vie domini miſeri-
cordia ⁊c. Tunc domina miſericordia aſſe-
curauit actiuos de ſua gloria dicens. Beati
miſericordes: quoniam ipſi miſericordiam
conſequentur. Ecce quomodo ordines ho
minum electorum aſſumuntur ad ordines
ſanctorum angelorum. Ad quos nos per-
ducat ieſus chriſtus. Amen.

In die mortuoꝝ ſeu aiarum. Sermo. lxi.

Mortui audient vo-

m cem filij dei. Ioh. vi. ⁊ in euāge-
lio hodierno ⁊c. Belial q̄ eſt ini
micus fidei xp̄iane heri ſero ⁊ h̊ mane au-
diens pulſari cāpanas vehemēti⁹ ſolito: vi
dens hoīes vtriuſqꝫ ſex⁹ deuotiſſime cōcur
rere ad eccl'ias: atqꝫ pecunias: cādelas: pa
nē: frumentū ⁊ alia offerre in templo dn̄i:
pleroſqꝫ cernēs iacere ſupra ſepulchra de-
functorū: legere orōnes: pſalmos: ac multa
alia pietatis deuotiōis exeq̄arū opa facere
mirabaꝛ de tanta cōmotiōe eo ꝙ ꝑ totum
anni circulū ꝑter ꝗ̄ iſta die ſil'ia nō vidiſſet
⁊ veniēs in ſimilitudinē cuiuſdā doctoris
artiū ⁊ medicine ad aīam catholicā ⁊ deuo-
tā q̄ſiuit ab ea q̄d ſibi iſta vellēt. Fraudulē
ter interrogat vt tandē decipiat. cui aīa ve-
lut ſimplex r̄ndit. Hodie eſt dies aīarū ſm
eccl'ie inſtitutionē in q̄ multa pietatis opa
ſoluimus ꝓ earū liberatione a purgatorio.
Tūc ait belial. O ſtulta ⁊ inſipiēs: ꝗ̄ faci-
le oīa credis. Sagax modus eſt iſte extor-
quēdi a te pecunias. Iſti ſacerdotes q̄ ſem
per cupiditati ſtudent hoc adinuenerunt. ⁊
qd̄ peius eſt ſtatuerūt vt te ſpoliarent pau-
cis bonis tpalibus que magno labore ⁊ ſu
dore acq̄ſiuiſti me decipe nequeūt q̄ bn̄ in-
tellexi ſacrā ſcripturā ſicut ipi. Stupuit aūt
aīa in verbis belial ⁊ quaſi ꝯturbata diſce-
debat dicens. qm̄ ſancti viri hoc iuſſerant.
Belial volens animaꝫ ſeducere ait. Si pla
cet ego plane oſtendā tibi animā nihil eſſe
poſt mortē corpis. Uerū qꝛ delectaris in te
ſtimonijs ſacre ſcripture q̄ eſt fundamētuꝫ
fidei relictis rōnib⁹ naturalib⁹ ecce adduco
duas auctoritates veteris teſti. Prima eſt
Eccl's. iij. vbi dr̄ ſic. Dixi in corde meo de fi-
lijs hoīm vt ꝓbaret eos de⁹ ⁊ oſtenderet ſi
miles eſſe beſtijs. Idcirco vnus interit⁹ eſt
hoīm ⁊ iumētoꝝ ⁊ eq̄ vtriuſqꝫ ꝯditio. Sic
moriꝛ hō: ſic ⁊ illa moriunꝛ. ſilr ſpirant oīa
⁊ nihil hꝫ hō iumento ampli⁹. Cūcta ſubia
cent vanitati ⁊ oīa ꝑgūt ad vnū locū. de ter
ra facta ſunt ⁊ in terrā pariter reuertūtur.
Quis nouit ſi ſpūs filioꝝ adā aſcēdat ſur-
ſum: ⁊ ſi ſpūs iumentoꝝ deſcēdat deorſum?
Et dep̄hendi nihil eſſe meli⁹ ꝗ̄ letari hoīeꝫ
in ope ſuo ⁊ hāc eſſe partē illi⁹. Quis eniꝫ
eū adducet vt poſt ſe futura cognoſcat: hec
ibi. Scd̄a eſt Sapie. ij. vbi dr̄ ſic. Exiguū ⁊
cū tedio eſt tp̄s vite nr̄e ⁊ non eſt agnit⁹ q̄
reuerſus ſit ab inferis. Quia ex nihilo nati
ſum⁹ ⁊ poſt hoc erim⁹ tanꝗ̄ nō fuerimus.
Extinct⁹ cinis erit corp⁹ nr̄m: ⁊ ſpūs diffun
detur tanꝗ̄ mollis aer: ⁊ tranſiet vita nr̄a
tanꝗ̄ veſtigiū nubis. ⁊ ſicut nebula diſſol-
uetur q̄ fugata eſt a radijs ſolis ⁊ a calore
illi⁹ aggrauata. ⁊ nomē nr̄m obliuionē acci
piet ꝑ tp̄s: ⁊ nemo habebit memoriā ope-
rū nr̄oꝝ. vmbre em̄ tranſit⁹ eſt tp̄s noſtrū.
⁊ nō eſt reuerſio finis nr̄i: qm̄ cōſignata eſt
⁊ nō reuertiꝛ. hec ibi. Ecce habes exp̄ſſe ꝙ
poſt hāc vitā mortalē nō reſtat alia vita im
mortalis vt fingūt hi ſacerdotes. Sꝫ errer
rent te hmōi v̄bis p̄dicantes ḡuitatē ⁊ di-
uerſitatē penarū purgatorij vt exhauriant
burſam tuā. Quib⁹ auditis aīa vehemēter
cōmota eſt: ⁊ adheſiſſet tēptatiōi belial ni-
ſi angel⁹ dei ſibi reuelaſſet vt ad mr̄em ſuā
ſctām eccl'iam ꝯfugeret. Que hoc mane ve
niēs ad eccl'iam quaſi tota exanimis ⁊ tre
pidans vix potuit loqui. Cūqꝫ cāa meſticie
req̄reret: ſctā eccl'ia aſſumpta fiducia ſic or
ſa eſt. Eſt mihi dubiū maximū qd̄ tota no
cte ꝑtractans ꝑplexā ac ſuſpenſam me reli
quit. Obſecro te vt illud planū mihi facias
ne a tua fide ⁊ deuotōe deuiem. Dubiū meū
eſt iſtud. vtrū poſt hāc vitā ſit alia vita im-
mortalis in q̄ detur aīe ꝓ merit retributio
eq̄lis. Cui ſctā mr̄ eccl'ia dixit illō Cant. v.
Ueni in ortū meuꝫ ſoror mea ſponſa. ſ. xp̄i
ibi te docebo ⁊ dabo tibi poculū ex vino cō
dito: ⁊ muſtū malogranatoꝝ meoꝝ. Tunc
ambe deſcēderūt in iſtud viridariū in quo
erat fons ſapie. Circa quē erāt quattuor or

dines ſapiētiſſimoꝝ viroꝝ. Quos ſctā mr̄ eccleſia benigne ⁊ vultu placido ſalutauit. Illi aūt aſſurgentes ei mirabant̄ aduentū ei⁹. At illa dixit. Puella hec nouiter ad me venit anxia ſup dubio quodā q̄ꝺ vehemēter exercet mentē ei⁹. q꞉ vero q̄ꝺ notū ē dei manifeſtū eſt vob. Roma. i. Declarate dubiū vt exercitatio꞉ fiat in lege dn̄i. Seniores illi rogauerunt ſctām mr̄em eccl̄iam vt adeſſet ſn̄ie eoꝝ. ⁊ ſi q̄d veritatis dixiſſent approbaret. ſi q̄d aūt falſitat̄ dānaret. Diffinitū eſt q̄ vt ambe. ſ. mr̄ ⁊ filia remanerēt circa fontē p̄dictū. In p̄mo ordie ſtabant poete hyſtoriographi magni reges pagani q̄ p̄mo in ſapīa floruerūt. q̄ ruminantes dubiū puelle diffinierūt eſſe aliā vitā imortalē poſt iſtā. in q̄ erat retributio p̄ meritis puta p̄mia vel pene ꝯdecentes. Prim⁹ fuit Virgili⁹ q̄ ꝯfirmauit p̄dictā ſn̄iam dicens Ego multa dixi de inferno purgatorio ⁊ cāpis eliſijs ⁊ ceteris. in q̄b⁹ aīe defunctoꝝ p̄ q̄litate collocant̄ meritoꝝ. ⁊ hoc in lib. vi. Eneydos. vn̄ int̄ cetera dixi. Facilis deſceſus auerni: ſ; reuocare gradū ſupaſq; euadere ad auras. hoc op⁹ hic labor eſt ⁊c̄. Secundus ē Ouidi⁹ ꝯfirmat eādē ſn̄iam dicens. Ego multa dixi de penis q̄s patiūtur aīe in inferno. vt p; lib. v. Methamorphoſeos. vbi in. xv. ⁊. ix. eiuſdē introduxi deum loquētē de aīa herculis ſic. Eternū eſt a me q̄ꝺ traxit. ⁊ expers atq; immune necis ⁊c̄. Terti⁹ fuit Seneca q̄ ꝯfirmās eādē ſn̄iam dixit. In oīb⁹ tragedijs meis multa declaraui de penis inferni: ⁊ p̄cipue in p̄ma vbi adduxi Theſeū redeūtē ab inferno loquentē cū Amphitrione de q̄ttuor q̄onib⁹. vn̄ dixi Quiſq; eſt placide potēs dn̄ſq; vite. Suat innocuas man⁹ ⁊ incruentū mitis imperiū regit. aīeq; p̄cit: longa p̄mēſus diu. Felicis cui ſpacia vel celū petit: vel leta felix nemoris eliſij loca. Cert⁹ incluſos t; loc⁹ nocētes vtq; fert fama impios. Supplicia vinclis ſeua p̄pettuis domant. ⁊ in fine operis dixi. Morte carent aīe ⁊c̄. Saluſti⁹ int̄ hyſtoricos ꝯfirmat eādē ſn̄iam dicēs in p̄logo Catilinarij ⁊ etiā in libro de republica dixi. Nā diuitiarū ⁊ fame gl̄ie: fluxa atq; fragilis ē: virt⁹ clara eternaq; habet̄. ergo p̄clara facies magne diuitie ad hoc vis corpis breui dilabunt̄. Ingenia ⁊ egregia facinora ſic aīa imortalia ſunt. hec ibi. Etiā in Catilinario induxi Cathonē ⁊ Ceſarē in vna orōne multa de penis aīarū ſepatarū loquētes vt p; ⁊c̄. Valeri⁹ hyſtoric̄ lib. i. c. de miraculis ꝯfirmat eādē ſn̄iam fere p̄ totā illā rubricā Et lib. ij. Rubrica. i. Indos adducit quoꝝ femie certāt mori cū maritis vt in alia vita cū eis fruant̄. Et ibidē dicit. Immortales eē aīas: mos galloꝝ approbat: q̄ pecunias mutuatas apud inferos ſe recepturos ſperant. ⁊ lib. iij. vt ſatis pōt patere. Lucanus cordubenſis hyſtoricus potius q̄ poeta in multis locis idē affirmat. Didim⁹ rex pragmanoꝝ ad Alexandrū magnū ſic ſcribit. Quapropter nimiū vecordes vos ⁊ miſerabiles iudicam⁹ qui originē v̄ram eſſe celeſtē nō ſuſcipitis: magnāq; cū deo h̄re cognationem. ⁊ in alia ep̄la dicit ſic. Nos non ſumus hui⁹ mūdi incole: ſ; aduene: nec ita in orbē terrarū venim⁹ vt i eo libeat ꝯſiſtere ſ; trāſire. pperam⁹ eni ad patriū larē: nullis delictoꝝ poderib⁹ p̄grauati. Nuda q̄ ppe ꝯſcie fronte progredimur: vt expediti ac faciles ſpacium propoſiti decurramus itineris. hec ille. ergo ⁊c̄. Cyrus maior rex moriens conuocatis filijs ait. Nolite arbitrari o filij mei chariſſimi me cum a vobis diſceſſero nuſq̄ aut nullum fore. Nec enim dum eſſem vobiſcum animum meum videbatis: ſed cum eſſet in hoc corpore ex his rebus quas apd̄ vos gerebā adeſſe intelligebatis. Eundē q̄ eſſe creditote etiam ſi nullū videritis. Hoc refert Tulli⁹ libro de ſenectute. ⁊ Xenophō ph̄us idē prius recitauit vt patet. ergo ⁊c̄. In ſecūdo ordine ſtabant ph̄i morales. naturales aſtrologi. medici. q̄ ſcd̄o in ſapientia floruerūt. ⁊ oīno ꝯcordes cū prioribus eandē ſententiaz cōfirmauerūt vt patebit. Trimegiſt⁹ Mercuri⁹ maxim⁹ grec⁹ ⁊ moralis ad Aſclepiū ſic ſcribit. Cū itaq; aīaduerteret deus hoīem nō poſſe oīm rerū eſſe diligentē niſi eū mūdano integumēto ꝯtegeret. texit eū corporea domo: taleſq; oēs eſſe p̄cepit ex vtraq; natura i vnū ꝯfundēs miſcuitq; quātū ſatis eſſe debuiſſet Itaq; hominē ꝯformat ex animi ⁊ corporis. i. ex eterna ⁊ mortali natura vt ita ꝯformatum vtriq; ſue origini ſatiſfacere poſſet ⁊ imitari atq; orare celeſtia ⁊ incolere atq; gubernare terrena. Oīs ergo humana aīa eſt immortalis. hec ibi. Ecce expreſſe conformat ſe p̄oribus ⁊c̄. Lucretius moralis hos verſus compoſuit. Cedit idem retro de terra quod fuit ante in terra. S; q̄ꝺ miſſuz eſt ex etheris oris. Id rurſum celi fulgentia tēpla receptat. Ariſtoteles moral̄ lib. ethic̄. talit̄

felicitatē deſcribit. ꝙ īpoſſibile ē eā haberi i
hac vita. ⁊ lib. de pomo expſſe declarat aīaꝫ
hūanā eē īmortalē ⁊c. Tulliꝰ moral' lib. de
ſomno ſcipionis dicit ſic. Cōſtat certū eſſe
in celo definitū locū vbi bti ſempiterno euo
fruanť. Illi viuūt q̄ e corpis vinculis tanq̄
e carcere euolauerūt. Nr̄a vero que dr̄ vita
mors eſt. Et in orōne ꝓ marco marcello di
cit ſic. Quāq̄ iſte tuꝰ animꝰ his anguſtijs
q̄s natura nob̄ ad videndū dedit ꝯtentus
fuerit: ſemper tm̄ īmortalitatꝪ amore flagra
uit. Nec em̄ hec tua vita dicēda ē q̄ corpe ⁊
ſpū ꝯtinetur. Illa inq̄ illa vita ē q̄ vigebit
memoria ſeculoꝝ oīm quā poſteritas alet:
quā ipa eternitas ſemꝑ tuebiť. Huic tu in-
ſeruias: huic te oſtētes oꝫ. ⁊ in fine libri de
ſenectute dic̄ ſic. Sapiētiſſime q̄ſq̄s eq̄ſſi-
mo aīo moriť: nec eū vixiſſe ꝑnitet q̄ ita vi
xit vt nō fruſtra ſe natū exiſtimet: ⁊ ex hac
vita diſcedit tanq̄ ex hoſpitio nō ex domo
Cōmorādi em̄ diuerſoriū natura nob̄ dedit
nō hītandi. O p̄clarū illū diē cū ad illud di
uinū ꝓficiſcať aīarū ꝯciliū: cūq̄ ex hac tur-
be colluuiōe diſcedā. Profiſciſcar em̄ ad vi
ros ſapiētes: ⁊ p̄cipue ad cathonē meū cu-
ius corpꝰ a me crematū eſt. q̄ nemo vir me
lior natꝰ eſt: nemo pietate p̄ſtātior. Et lib. i.
de tuſculanis q̄ōnibꝰ dicit ſic. Nulla ē celeri
tas q̄ poſſit cū animi celeritate cōtēdere: q̄
ſi ꝑmanet incorruptꝰ ſuiq̄ ſilis neceſſe eſt
ita ferať vt penetret ⁊ diuidat oē celū hoc.
eaq̄ ei demū ſedes naturalis erit cū ad ſui
ſile ꝑnetrauerit: in quo nulla re egēs aleť.
⁊ ſuſtentabiť eiſdē rebꝰ q̄bꝰ ⁊ aſtra ſuſten-
tanť. cūq̄ corpis facibꝰ ad oēs cupiditates
inflāmari ſoleamꝰ ꝑfecto bti erimꝰ cū cupi
ditatū ⁊ emulationū expres fuerimꝰ: totoſ
q̄ nos in ꝯtēplādis ꝑſpiciēdiſq̄ rebꝰ pone
mus. qr ⁊ natura ineſt mētibꝰ nr̄is inſatia-
bilis q̄dā veri vidēdi cupiditas. Qua p̄ci-
pue viſione fruenť: q̄ cū has terras incolē-
tes caligine circūfuſi erāt: tm̄ acie mētis cō-
ſpicere cupiebāt. hec ibi. Ecce q̄ expſſe cō-
cordat cū ceteris. Lactātiꝰ moral' lib. iij. re-
fert ꝙ catho cupiditate vite īmortal' ſeipꝫ
ꝑemit vt ad celū aīa eiꝰ aſcenderet. Silr ⁊
alij ph̄s idē fecerūt. g̃ ⁊c. Seneca moralis
lib. de imatura morte a pte hoc ꝯfirmat. Et
lib. de nālibꝰ q̄ōnibꝰ i p̄ncipio. Itē epl'a. iiij.
epl'a. lvij. dic̄. Stoyci exiſtimāt aīam hois
pondere magno ⁊c. ⁊ ꝯcludit itaq̄ de illo. ſ.
sio an poſſit īmortalis eē hoc q̄ dē certū ha
be ⁊c. epl'a. lxxxvij. loquens de ſcipione ait.
Animū quidē eius eſſe in celo ex quo erať
mihi ꝑſuadeo. Epl'a. xci. Sapia paci fauet
⁊c. Multa de hoc dicit ⁊ valde clare magis
q̄ alibi vt pꝫ. g̃ ⁊c. Quintilianꝰ moralis cā
quarta dicit ſic. Si quis ſciat quis ſit finis
bonoꝝ: que vera felicitas: nunq̄ ſibi videbi
tur p̄ materia morte periturus. hec ille. ⁊ ſic
patet ⁊c. Pycthagoras ph̄s naturalis: di-
xit priꝰ apud grecos: īmortales eſſe aīas ⁊
deſcēdere de celo. ⁊ iō lac p̄mo ſugere: qr ꝑ
lacteū circulū p̄mo trāſit deſcēdēs. ⁊ eſt ibi
initiū impij infernal'. ⁊ ſup̄ totuꝫ ꝑtinet ad
deū. h̄ refert Hiero. li. i. ꝯ Iouinianū. ⁊ ma-
crobiꝰ ſuꝑ lib. de ſomno ſcipiōis vt pꝫ. g̃ ⁊c.
Empedocles ph̄us nālis dicit. Future feli-
citatis appetitu: nihil ē feliciꝰ vt refert Ari-
ſto. lib. de vegetabilibꝰ. Qui ēt amore īmor
talitatꝪ h̄n de ſeip̄m in ardentē ſpecū p̄iecit
vt recitat Lact. li. iij. c. Dyogenes ph̄s na-
tural' dixit ſe deſcēſurū ad infernū ꝑ mortē.
Qui cupiditate īmortalitatꝪ ſeip̄m occidit.
vt refert Hiero. li. ij. ꝯ Iouinianū. ⁊ Lactā-
tius vbi ſup̄. Archita tharētinꝰ ph̄us nālis
dixit mentē noſtrā eſſe quoddā diuinū nu-
men: ⁊ ſic immortalitatem ſortiri. vt refert
Tulliꝰ libro ſuo de ſenectute. ergo ⁊c. Apu
leius ph̄us naturalis lib. de deo ſocratis dic̄
ſic. Hoīes ſunt rōne plaudētes. orōne pol-
lentes. immortalibꝰ aīs gaudētes. vt ibi pꝫ
Plotinus ph̄us naturalis dicit ſic. Fugiē-
dū eſt ad clariſſimā patriā vbi patēt oīa vt
refert Aug. li. ix. de ciui. dei. c xvi. g̃ ⁊c. Ze-
no ph̄s naturalis dicit mortē eſſe glioſam
vt dic̄ Sen̄. i epl'is. Qui ſeip̄m interfecit vt
poſt mortē btūs viueret. vt refert Lact. vbi
ſupra. Plato ph̄s nālis in tymeo ſuo dicit
Poſt oē corpꝰ aīas i ſinu pr̄is eterni reuer
ti. ⁊ lib. ij. dicit tot animas eē quot ſunt ſtel
le ⁊ legē īmortalitatꝪ h̄re. ⁊ in phedone in-
troducit ſocratē diſputātē de īmortalitate
aīe ⁊ de ꝑnis īferni. Ariſtoteles ph̄s nālis
li. ij. de aīa dic̄ ſic. Sepať h̄ ab h̄. i. aīa a cor-
pore: ſicut ꝑpetuū a corruptibili. ⁊. iij. de aīa
dic̄ ꝙ aīa ſepata hꝫ aliū modū intelligēdi
q̄ vt eſt coniuncta. Porphirius ph̄s natu-
ralis dicit ſic. Non eſt mirū aīam q̄ ſubſtan
tia incorporea eſt: poſſe ſeparari a corpore
cū ignis qui ē ſub̄a corpea corruptibilis a
lignis quibꝰ eſt vnitꝰ poſſit ſepari ⁊ reuerti
in ſuā materiā ſine ſui corruptiōe vt refert
Galienꝰ lib. de ſp̄mate. ergo ⁊c. Macrobiꝰ
aſtrologꝰ ſuꝑ lib. de ſomno ſcipionis dic̄ ſic.
Due ſunt porte in zodiaco: ſcilꝫ duo tropi-

ca: videlicꝫ capricornꝰ ⁊ cancer ꝑ quas aĩe
nr̃e deſcẽdũt de celo ⁊ poſt morte̅ aſcendũt.
Deſcendũt q̇dẽ ꝑ cancrũ: iõ dr̃ porta hoim̃.
Aſcendũt ꝑ capricornũ: iõ dr̃ porta deorũ.
qꝛ natura ĩmortalitat̃ deoꝝ hinc aſſequun
tur. Cũ veniũt ad leonẽ deſcendẽdo: ꝯditio
nis future auſpicant̃ exordiũ. Per cetera
vero aĩalia q̄ ſunt ſigna zodiaci trãſeuntes
ꝑdunt cognitionẽ ſeu obliuiſcunt̃ eoꝝ q̄ ha
bebant in celo quaſi ebrie ex viſis diuerſis.
Verũ cũ venit ꝑ ſaturnũ acq̇rit ratiocina-
tionis naturã ⁊ intelligentiã. In ioue vim
agẽdi. In marte animoſitatis ardorẽ. In
ſole ſentiẽdi opinãdiqꝫ naturã. In venere
deſiderij ⁊ voluptatũ motꝰ. In mercurio ꝓ
nunciãdi ⁊ interp̄tãdi vigorẽ. In luna plan
tandi ⁊ augmẽtãdi. Sic demũ poſt mortem
corpis ꝑ eaſdẽ reuertit̃ vias ⁊ ſigna. hec il-
le. ergo ⁊c̄. Auicẽna medicꝰ dic̄ ꝙ aĩe a cor
pore ſeꝑate vtunt̃ q̄ſi ꝓ organo aliq̄ ꝑte ce-
leſtis corpis cui corpꝰ humanũ oꝫ eſſe con
forme ad hoc ꝙ ꝑficiat̃ aĩa rõnalis q̄ eſt ſi
milis motoribꝰ celeſtis corpis q̄ſi aĩe rede
ant ad cõpares ſtellas vt pꝫ. Galienꝰ me-
dicus lib̄. de ſpermate dicit ſic. Sicut lux ſo-
lis q̄ incorruptibilis ẽ cõplẽs ſuũ hemiſpe-
riũ nullã patit̃ decisionẽ vel diuiſionẽ: ſic ⁊
aĩa q̄ incorruptibilis eſt. Sicut etiaꝫ lumen
ſolis qđ incorruptibile eſt ab aere ⁊ ab oĩ
intelligẽtia oculoꝝ ſeꝑat̃ ſine corruptione:
ſic aĩa q̄ incorruptibilis ẽ ſeꝑat̃ ſine corru-
ptiõe a corꝑe. hec ille. Ecce qualiter iſti pa-
gani exp̄ſſe dicũt aĩam eẽ ĩmortalẽ ⁊ acci-
pere retributionẽ. In tertio ordine ſtabant
p̄res veteris teſtĩ q̄ tertio in ſapĩa floruerũt
⁊ cũ priori bꝰ ꝯcedũt ĩmortalitatẽ aĩe ⁊ re-
tributionẽ in alia vita ꝓ meritis ⁊c̄. Moy
ſes Numeri. xvi. dicit ſic. Diſrupta eſt terra
ſub pedibus Chore Dathan ⁊ Abyron: ⁊
aꝑiens os ſuũ deuorauit illos. deſcẽderũtqꝫ
viui in infernũ opti humo ⁊c̄. Dauid ĩ pš.
dic̄ ſic. Sic oues ĩ inferno poſiti ſunt: mors
depaſcet eos. Introibit vſqꝫ in ꝓgenies pa
trũ ſuoꝝ: ⁊ vſqꝫ in eternũ nõ videbit lumẽ.
Et loquit̃ de lumĩe glĩe iuxta illud pš. Dñi
apud te eſt fons vite: ⁊ in lumĩe tuo videbi
mus lumẽ ⁊c̄. Salomon Sap̄. v. dicit ſic.
Videtes turbabunt̃ timore horribili: ⁊ mi
rabunt̃ in ſubitatõe inſꝑate ſalut̃ gemẽtes
p̄ anguſtia ſpũs: dicẽt intra ſe pniam agen
tes. Hi ſunt q̊s habuimꝰ aliq̄n in deriſum ⁊
in ſilitudinẽ iproꝑerij. Nos inſenſati vitã il
loꝝ eſtimabamꝰ inſaniã ⁊ finẽ illoꝝ ſine ho

nore. Ecce quõ cõputati ſunt int̃ filios dei
⁊ int̃ ſctõs ſors illoꝝ ẽ. ḡ errauimꝰ a via ve
ritat̃: ⁊ iuſticie lumẽ nõ luxit nob̄: ⁊ ſol intel
ligentie nõ eſt ortus nobis. Laſſati ſumus
in via iniq̇tat̃ ⁊ ꝑditionis. Talia dixerũt in
inferno hi q̄ peccauerũt ⁊c̄. Job rex. xxi c. di
cit ſic. Tenẽt tympanũ ⁊ cytharã ⁊ gaudẽt
ad ſonitũ organi. ducũt in bonis dies ſuos
⁊ in pũcto ad inferna deſcẽdũt. q̄ dixerunt
deo. recede a nob̄: ſciãꝫ viarũ tuarũ nolumꝰ
Et loquit̃ ꝯtra eos q̄ negãt aĩe ĩmortalita
tẽ ⁊c̄. Eſayas ꝓpheta. v. c. dicit ſic. Cytha-
ra ⁊ lyra ⁊ tympanũ ⁊ tybia ⁊ vinũ in cõ-
uiuijs vr̃is ⁊ opꝰ dñi non reſpicit̃: nec oꝑa
manuũ eiꝰ ꝯſideratis. ꝓpterea captiuꝰ du-
ctus eſt ppl̃s meꝰ qꝛ nõ habuit ſciam. ꝓpt̃
ea dilatauit infernꝰ aĩaꝫ ſuã ⁊ aꝑuit os ſuũ
abſqꝫ vllo termĩo ⁊ deſcẽdẽt fortes eiꝰ ⁊ po
pulus eiꝰ: ⁊ ſublimes gl̃oſiqꝫ eiꝰ ad euꝫ: ⁊
deꝰ ſctũs ſctificabit̃ in iuſticia. hec ibi. Naũ
ꝓpheta. ij. c. dic̄ ſic. State: ſtate: ⁊ nõ eſt q̄
reuertat̃. diripite argentũ: diripite auruꝫ: ⁊
nõ eſt finis diuitiarũ ex oĩbꝰ vaſis deſidera
bilibꝰ: diſſipata ẽ ⁊ ſciſſa ⁊ dilacerata: ⁊ cor
tabeſcẽs ⁊ diſſolutio geniculoꝝ ⁊ defectio ĩ
cũctis renibꝰ ⁊ facies oĩm ſicut nigredo ol-
le. hec ibi. Ubi ꝓpheta alloquit̃ p̄mo ſuper
bos morientes dicẽs. State: ſtate. i. vos qui
ꝯſueuiſtis in mũdo tã potẽtiſſime ſtare ⁊ q̄
ſi ſoli in terra hĩtare. ſtate. i. de mũdo exire
nolite: ſꝫ flatũ ⁊ ſpm̃ ꝯtinete. ꝓpheta rñdet
dicẽs. Et nõ eſt q̄ reuertat̃. i. nemo eſt qui
poſſit ſpm̃ ꝯtinere. Scđo alloquit̃ diuites
dicẽs. diripite argentũ: diripite aurũ. i. vos
diuites q̄ ꝑgitis ad regionẽ ignotã: deferte
aurũ ⁊ argentũ vobiſcũ vt in vr̃is neceſſi-
tatibꝰ vob̄ ꝓuideatis. ꝓpheta rñdet dicẽs.
Non eſt finis diuitiarũ ex oĩbꝰ vaſis deſide
rabilibꝰ. i. mors nõ eſt deputata vt diuitie
deferant̃: aut vaſa argẽtea portent̃. Quid ḡ
fiet de iſto diuite auaro: ⁊ q̄d erit de diuitijs
eiꝰ: rñdet ꝓpheta dicẽs. Diſſipata ẽ. ſ. ſuba
eiꝰ a parẽtibꝰ. Sciſſa eſt. ſ. eiꝰ aĩa a demoni-
bus. Dilacerata eſt. ſ. eiꝰ caro a ꝟmibꝰ. Ter
tio alloquitur luxurioſos ⁊ guloſos dicẽs.
Vos luxurioſi habuiſtis renes ĩflãmatos
igne ꝯcupiſc̄: ſꝫ tũc deficiẽt ꝯcremati igne ge
henne. iõ cor vr̃m tabeſcet: ⁊ in ſtuporẽ ni-
miũ ꝯuertet̃. pš. Aĩa eoꝝ in malis tabeſce
bat. vos guloſi hũiſtis genua impinguata
ſꝫ tũc diſſoluent̃ pre fame ⁊ ſiti in inferno.
Quarto alloquit̃ oẽs iã dictos dicẽs. ⁊ fa-
cies omniũ veſtrũ erũt nigerrime p̄ nimis

ignis aduſtiōe.iux̄ illō Eſa.xiij. Facies cō buſte vult⁹ eoꝝ. Et Thren.iiij. Denigrata eſt ſup carbones facies eoꝝ. Et Baruch. vi. Nigre ſunt facies eorū a fumo ꝛc. Ecce quō ſcti p̄riarche veteris teſti ꝯfirmāt ſententiā primoꝝ. In q̄rto ordie ſtabāt p̄triarche noui teſti q̄ ex reuelatione ſpūſſcti ꝯfirmauerūt q̄ dicta erant a priorib⁹ quaſi vn⁹ ſpūs loqueret̄ p ora cūctoꝝ iā adductoꝝ. Petr⁹.ij.canonica.ij.c. dic̄ ſic. Nouit deus pios de tēptatiōe eripe: iniquos vero ī die iudicij cruciādos reſeruare. magis aūt eos q̄ poſt carnē in ꝯcupiſcētia imūdicie ābulāt ꝛc. Paulus Phil.ij. dic̄ ſic. In noīe ieſu oē genu flectat̄ cele. terre. ꝛ infernoꝝ ꝛc. Iudas q̄ ꝛ thade⁹ in canonica.ij.c. dic̄ ſic. Ve illis q̄ via caym abierunt: ꝛ errore balaā mercede effuſi ſunt q̄b⁹ ꝓcella tenebraꝝ ꝯſeruata eſt ineternū ꝛc. Mathe⁹.xxv.c. dicit ſic. Ibūt hi in ſuppliciū eternū iuſti aūt in vitā eternā. Marc⁹.xiij. dic̄ ſic. Tūc mittet angelos ſuos ꝛ congregabit electos a q̄ttuor vētis celi ꝛc. Lucas.xvi. dicit ſic. Factū eſt aūt vt moreret̄ men. ꝛ por. ab an. ī ſi. abra. Mor. ē di. ꝛ ſe. ē in infer. Jo. Apoc.xiiij. dic̄ ſic. Bti mortui q̄ in dn̄o moriūt̄ ꝛc. Tūc ſcā mr̄ eccl'ia approbauit ſniam oīum iſtoꝝ ſapientū dicēs. qm̄ ille auctoritates in cōtrariū adducte fuerūt hoīm epycureoꝝ. quem modū dr̄ Sap.ij. Dixerūt īpij apud ſe non recte cogitantes ꝛc. Et Eccl.xij. dr̄ ſic. Reuertat̄ puluis in terrā ſuā vn̄ erat: ꝛ ſpūs redeat ad deū q̄ dedit illū. itaqꝫ filia mea non eſt q̄ dubites āpli⁹. Factū ē dū loq̄rent̄ redeuntes ad ciuitatē: ecce vox filij dei dicens ad eos qui in purgatorio erant iuxta illud Math.xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ onerati eſtis.ſ.ſatiſfaciēdo in purgatorio p pctīs vr̄is ꝯdignā patiētes pn̄ā: ꝛ ego reficiā vos. Scā mr̄ eccl'ia oñdit aīas ſine numero aſcendentes in celū ip̄ianime deuote ꝛ mirabatur ꝛ gl'ificabat deū: cui occurrēs Johēs euāgeliſta dixit. Mortui.ſ.aīe mortuoꝝ poſt expletā ſatiſfactionē p pctīs ſuis audiēt vocē filij dei.ſ. eas ad gl'iam paradiſi vocantis. ꝛ ſic remāſit aīa in puritate fidei quā ſcā mater eccleſia p̄dicat ꝛ diſſoluta eſt omnis perplexitas mentis eius.

Mortui audient vocem
- Purgationis.
- Acceptationis.
- Satiſfactionis.
- Intentionis.
- Punitionis.
- Liberationis.
- Diminutionis.
- Viuificationis.

Primo mortui audient vocē purgatiōis. Aīa fidelis ꝛ deuota petit a ſcā mr̄e eccl'ia q̄lis vox ē iſta purgatōis. Nō eñ poſſum intelligē quō poſt hāc vitā ſit purgatio aīaꝝ. Rō ē: q2 ſic ſe hꝫ charitas ad pmīū eternū: ita ſe hꝫ pctm̄ mortale ad ſuppliciū eternū. Sꝫ illi q̄ moriuntur in pctō mortali ſtatim deputant̄ ad ſuppliciū eternū in inferno. ẽ illi q̄ moriunt̄ in charitate ſtatim vadūt ad pmīū eternū. Confirmo rōnē. q2 in ep̄l'a hodierna legit̄ ſic. Bti mortui q̄ in dn̄o.i. in charitate moriuntur. Amō iā dicit ſpūs vt reqeſcant a laborib⁹ ſuis. ꝛ hr̄ Apoc.xiiij. Illi q̄ nō moriunt̄ in dn̄o nō audiūt vocē purgatiōis. Illi aūtē q̄ moriunt̄ in dn̄o audiūt vocē gl'ificationis. Qui ſunt ẽ iſti mortui q̄ audiūt vocē purgatiōis? Rñdet ſcā mr̄ eccl'ia dicēs. Filia mea vt itelligas q̄ ſunt illi mortui q̄ audiūt hāc vocē: aduerte ꝙ p ꝯtritionē debitā culpe nō tollit̄ ex toto reat⁹ ꝛ obligatio pene. nec etiā ſemp venialia dimiſſis mortalib⁹ tollūtur: ꝛ iuſticia dei hꝫ exigit vt pctm̄ p pn̄ā debitā expiet̄. Jō illi mortui audiūt vocē purgatiōis q̄ nō habuerūt ſufficiētē cōtritionē de pctīs ſuis. vel poſt abſolutionē factā a ſacerdote in ꝯfeſſiōe ſacrali nō debite ſatiſfecerunt: vel cū veniali pctō mortui ſunt. ꝛ p iſto adduco rōnem ꝛ auctē. Rō eſt iſta. q2 malū nō pōt eē purū abſqꝫ cōmixtiōe boni ſic bonū ſummū ē abſqꝫ cōmixtiōe mali. iō illi q̄ ad btitudinē q̄ ſummū bonū ē: traſſerendi ſunt. debēt eē ab oī malo purgati. ꝓpter hꝫ oꝫ ſi exeūt ab hoc ſeculo nō oīno purgati ꝙ purgent̄ in aliq̄ loco. ꝛ iſti ſunt q̄ audiunt vocē purgatiōis. Auctas hr̄.ij. Machab.xij. vbi dr̄. Scā ẽ ꝛ ſalubris eſt cogitatio p defunctꝭ exorare vt a pctīs ſoluātur. Sꝫ p defunctꝭ q̄ ſunt in p̄adiſo nō ē orādū: q2 illi nullo indigēt. Nec ēt p ill' q̄ ſunt in inferno: q2 illi a pctīs ſolui nō pn̄t. Ergo poſt hāc vitā ſunt aliq̄ a pctīs nōdū ſoluti q̄ ſolui pn̄t. ꝛ tales hn̄t charitatē ſine q̄ nō fit remiſſio pctōꝝ. qm̄ vt dr̄ Prou.x. Vniuſa delicta opit charitas. vn̄ ad mortē eternā nō deuenient p eo ꝙ dr̄ Jo h.xi. Qui credit ī me nō morietur ineternū. Nec ēt ad gl'iam inducent̄ niſi purgati. q2 nihil imūdū ī illā intro

ibit.vt pꝫ Apocꝗ.vlti.ꝗ aliq̄ purgatio reſtat
poſt hāc vitā.Sic ꝗ filia mea cōfitere ⁊ cre⸗
de ꝙ mortui audiēt vocē purgatōis.⁊ ſubi
to Gregꝗ.nixen⁹ occurrens aīe dixit ſic.Si
aliꝗs xpo amico ꝯſentiens in hac vita pur⸗
gare pctā min⁹ potuerit poſt trāſitū hinc.ꝑ
purgatorij ignis ꝯflatione expiabit.Hoc ꝑ
dicam⁹ dogma ꝟitatꝗ ſuātes ⁊ ita credim⁹
Hoc ēt vniūſal' ecclīa tꝫ ꝑ defunctꝗ exorās
vt a pctīs ſoluant.h' ille.Tūc aīa deuota cō
uerſa ad ſctām mrēm ecclīam dixit.Confi⸗
teor ſincera mēte ꝙ mortui audiēt vocem
purgatiōis lꝫ q̄eſcant a labore opatiōis ad
merēdū:nō aūt a labore paſſiōis ad purgā
dū.vn̄ hn̄tes charitatē ꝗ̄diu purgant ipe⸗
diunt ne ad vitā eternā ꝑueniāt ꝑpt cās iā
dictas.Sꝫ gui⁹ āxior ſuꝑ alio dubio qḋ mi
hi ex dicꝗ tuis occurrit.ſ.vbi ē loc⁹ iſte pur⸗
gatiōis.Sctā mr̄ ecclīa rn̄dit.Iſtud nō pōt
ſciri niſi ex ſpāli reuelatōe facta ꝑ ſpm̄ſcm̄
aliꝗb⁹ filijs meis.Et iuſſit sctō Gregꝗ.vt de
clararet dubiū maxime qꝛ erat paſtor eccle
ſie ⁊ ſibi cōmiſſa fuerat cura aīe fidelis.ꝗ
aſſumpta licētia loq̄ndi dixit.Loc⁹ purgati
onis eſt duplex.vn⁹ ſm legē cōem.⁊ ſic lo⸗
cus purgatorij eſt loc⁹ inferior inferno ꝯiū
ctus ita ꝙ idē ignis ē ꝗ ⁊ iuſtos ī purgato
rio purgat ⁊ dānatos in inferno cruciat.lꝫ
dānati ſm ꝙ ſunt inferiores merito:ſic ēt
loco inferiores ordinandi ſint.Sic eīm ſub
eodem igne aurū rutilat ⁊ palea fumat.ita
ſub eodē igne pctōr cremat ⁊ elect⁹ purgat
Ali⁹ eſt loc⁹ purgatiōis ſm diſpēſationē:⁊
ſic q̄nqꝫ in diūſis locꝗ aliꝗ puniti ſunt vl' ad
viuoꝝ inſtructionē vel ad mortuoꝝ ſubuē⸗
tionē vt viuētib⁹ eoꝝ pena inoteſcēs ꝑ ſuf⸗
fragia ecclīe mitiget.Sic German⁹ epūs
capuan⁹ Paſcaſiū ꝗ in balneis purgabat
inuenit.⁊ ſic de mulꝗ alijs.Vt aūt ceſſauit
loqui anima deuota remanſit ſufficienter
in fide confirmata:⁊ gratias egit.

Secundo mortui audiēt

vocē punitōis.Aīa fidel' ⁊ deuota ꝯūſa ad
mrēm ſuā.ſ.ſctām eccleſiam petit q̄lis ē iſta
vox punitōis.Miror valde quō aīe electo
rū puniant in alia vita.q̄m pena purgatio⸗
nis ordiat directe ꝯ pctā venialia vel ꝯ rea
tū ꝗ ē effect⁹ culpe.Sꝫ venialib⁹ cū ſint leuiſ
ſima debet pena valde leuis.Qm̄ vt dicit
Nume.xv.Scḋꝫ mēſurā delicti ſic erit ⁊ pla
garū mod⁹.ꝗ illa pena purgatiōis erit val⸗
de leuis.ēt reat⁹ nō ītēdit niſi culpa ītēdat.
Sꝫ in electo cui eſt iā culpa dimiſſa nō pōt
culpa ītēdi.ꝗ reat⁹ ſu⁹ nō ꝯcreſcit ī morte.Sꝫ
ī hac vita ille reat⁹ nō merebat gūiſſimā pe⸗
nā.ꝗ pena quā elect⁹ patiet p⁹ hanc vitā nō
erit gūior oī pena tꝑali.Tūc ſctā mr̄ ecclīa
dixit.Filia mea volo te ſcire ꝙ pena purga
torij excedit oēꝫ penā hui⁹ vite.Qḋ declaro
rōne ⁊ auctēte.Rō ē iſta.qꝛ in purgatorio ē
duplex pena.ſ.pena dāni inq̄ntū retardant
ille aīe a dīna viſiōe.⁊ pena ſenſus ꝑut ab
igne corꝑali puniunt.Quo ad vtrāqꝫ penā
mīma pena purgatorij excedit maximā pe
nā hui⁹ vite.Nā q̄nto aliꝗd magꝗ deſiderat
tāto abſentia ei⁹ ē moleſtior.Et qꝛ affect⁹
q̊ deſiderat ſūmuꝫ bonū.ſ.btitudo etn̄a p⁹
hāc vitā ī aīab⁹ electꝗ ē intēſior ⁊ maior.qꝛ il
le affect⁹ nō retardat ꝑpt gūedinē corꝑis.
ēt qꝛ ſmīn⁹ fruēdi ſūmo bono iā aduenīſſꝫ
niſi aliꝗd īpediret.iō de iſta tardatōe maxīe
dolēt.Silr ēt cū dolor nō ſit leſio:ſꝫ ſenſus
leſiōis.tāto aliꝗs magꝗ dolet de aliq̊ leſiuo
ꝗ̄to ē magꝗ ſenſitiuū.Exēplū.leſiōes ꝗ fiūt
ī locꝗ maxīe ſenſitiuis cauſant maximū do⸗
lorē.⁊ qꝛ tot⁹ ſenſus corꝑis ē ab aīa:iō ſi ī
ipāꝫ aīāꝫ aliqḋ leſiuū agat oꝫ de neceſſita⸗
te ꝙ aīa maxīe affligat.Sꝫ aīa purganda
patit ab igne corꝑali.iux̄ illḋ.i.Coꝝ.iij.vbi
dr̄ ſic.Dies eīm dn̄i declarabit qꝛ ī igne reue
labit ⁊ vniuſcuiuſqꝫ op⁹ q̄le fuerit ignis ꝓ⸗
babit.Si cui⁹ op⁹ māſerit qḋ ſuꝑedificabit
mercedē accipiet.Si cui⁹ opus arſerit detri
mentū patiet.Ipſe aūt ſalu⁹ erit:ſic tm̄ q̄ſi
ꝑ ignē.hec ibi.Iō pena purgatorij ꝗ̄tū ad
penā damni ⁊ ſenſus excedit omnem pe⸗
nam huius vite.Auctoritas eſt Augꝗ.⁊ hr̄
in canone diſt.xxv.§.apl'us.vbi dr̄ ſic.Qui
fructū ꝯuerſionis in aliud ſeculū diſtulerit
prius purgabit igne purgatiōis.Hic ignis
⁊ ſi nō ſit etern⁹ miro tn̄ mō cruciat.Supa
tur ei ab eo oīs pena quā hō paſſus fuerit
vel pati potuerit ī hac vita h' ibi.Hijs audi
tis aīa deuota ſubito adheſit huic vere deter
minatiōi dicens.Opinor ego ꝙ acerbitas
illius pene nō eſt tātū ex ꝗ̄titate pctī ꝗ̄tū
ex diſpoſitiōe puniti.qꝛ idē pctm̄ graui⁹ pu
nit ibi ꝙ hic.Sicut ille ꝗ ē melioris cōple
xionis magis punit eiſdē plagis impoſitis
ꝗ̄ꝫ ali⁹.⁊ tn̄ iudex vtriqꝫ eaſdē plagas ꝑ eiſ
dē culpis inferēs iuſte fac.Sctā mr̄ ecclīa
rn̄dit.Filia mea deuota recte ymaginaris
qꝛ ꝗ̄uis aīa ſit min⁹ paſſiua ꝗ̄ꝫ corꝑ⁹:tn̄ ē
magꝗ cognoſcitiua paſſionis.⁊ vbi eſt ma
ior paſſionis ſenſus:ibi ē maior dolor etiā
ſi ſit minor paſſio.Tūc aīa deuota dixit ſcē
mr̄i ecclīe.Cognoſco ex ꝟitate dictoꝝ tuo⸗

rū quis eſt iudex in hac punitiōe. qꝛ xp̄s iu⸗
xta illud Joh. vi. Pater oē iudiciū dedit fi⸗
lio: quis punit̄. qꝛ aīa negligens. Sꝫ neſcio
q̄ ſint miſtri iuſticie. ſ. an ille aīe puniantur
pena purgatiōis ꝑ angelos bonos: vel per
demones tanq̄ꝫ ꝑ miſtros. Obſecro te de⸗
clara iſtud. Sctā mater eccl'ia rn̄dit. Filia
mea vt mēs tua ſit certior: ſcito ꝙ ſic poſt
diē iudicij diuina iuſticia ſuccēdet ignem q̄
dānati in ꝑpetuū punient̄: ita etiā nūc ſola
diuina iuſticia electi poſt hāc vitā purgan⸗
tur. Nō em̄ demones ſunt ibi miſtri: qꝛ iniu⸗
ſtū eſt vt q̄ de aliquo triūphauit: ſubijciatur
ei poſt triūphū. Sꝫ illi q̄ ſunt in purgatorio
de demonibꝰ triūphauerūt ſine pc̄ō mortali
decedentes. iō non ſubijciunt̄ eis puniendi
ꝑ eos. neqꝫ etiā angeli boni ſunt ibi miſtri:
qꝛ ꝯciues ſuos nō tā vehement̄ affligerēt.
Sꝫ tn̄ poſſibile eſt ꝙ eos ad loca penarum
deducant: ſicut deduxerūt lazarū ad lymbū
ſctōꝝ patrū q̄ erat locꝰ penalis. vt pꝫ Luc.
xvi. Etiā ipi demones q̄ de penis hoīm letā⸗
tur: eos comitant̄ ⁊ aſſiſtūt purgādis. Tū
vt de eoꝝ penis ſatient̄. Tum vt in eoꝝ exi⸗
tu a corpore aliquid ſui in eis reperiāt. Sta⸗
timqꝫ anima deuota procidit ad pedes ſan⸗
cte mr̄is eccl'ie dicēs. Sup inimicos meos
prudentem me feciſti: gratias tibi.

Tertio mortui audient

vocē acceptatiōis. Aīa fidelis ⁊ deuota pe⸗
tit a ſctā mr̄e eccl'ia qualis eſt iſta vox acce⸗
ptatiōis. Cui ſctā mr̄ eccl'ia rn̄det dicēs ꝙ
illi q̄ ſunt in purgatorio hn̄t rectū cor. q̄ re⸗
ctitudo ꝯſiſtit in hoc vt electi volūtatē ſuā
diuine volūtati ꝯformēt. Ideo cū deꝰ velit
eos puniri iubet eis vt ipi volūtarie illā pe⸗
nā ſuſtineāt ⁊ acceptēt. ⁊ qꝛ libent̄ eā ſuſti⸗
nent ⁊ acceptāt: iō audiūt vocē acceptatio⸗
nis. Tūc aīa dixit. Miror quō acceptāt pe⸗
nā illā acerbiſſimaꝫ vt priꝰ dixiſti: qm̄ nullꝰ
petit liberari a pena quā volūtarie ſuſtinet
⁊ acceptat. Sꝫ illi q̄ ſunt in purgatorio pe⸗
tunt liberari ab illis penis. vt Greg. in dya⸗
logo narrat. ergo non audiūt vocē accepta⸗
tionis ſuſtinēdo illas penas volūtarie. Cui
ſctā mr̄ eccl'ia rn̄det dicēs ꝙ ī illa pena duo
ꝯſiderant̄. Prīo ꝙ eſt afflictiua: ⁊ ſic diſpli⸗
cet volūtati. Quia ex hoc ſumit̄ rō pene ꝙ
volūtati ꝯriat̄. Scd̄o ꝙ eſt purgatiua: ⁊ ſic
placet volūtati. qꝛ ꝙuis ꝑ penā nullū bonū
eis accreſcat: tn̄ ſine pena ad ſummū bonū
ꝑuenire nō pn̄t. Exēplū. corꝑalis medicia
inq̄ntū ē amara nō placet: ſꝫ inq̄ntū ſanati⸗
ua acceptat̄ ⁊ ꝑ ea ꝑciū ſoluit̄. Et hec volū⸗
tas vocat̄ voluntas mixta. ſicut exēplificat
ph̄s. iij. ethi. de ꝓiectiōe merciū in mari. Nā
talis ꝓiectio vt ē merciū ꝑditio multū diſ⸗
plicet volūtati. ſꝫ inq̄ntū ē ſalutꝭ occaſio ac⸗
ceptatur. Et tūc volūtas nō aſſumit penaꝫ:
imo vellet ab ea liberari. ſꝫ eaꝫ ſupportat: ⁊
ſic dr̄ acceptari. Et hoc mō pena purgato⸗
rij ē volūtaria. qꝛ oīs ſapiēs vult illud ſine
quo nō pōt ꝑuenire ad finē intentū. Sꝫ il⸗
li q̄ ſunt in purgatorio ſciūt ſe nō poſſe per⸗
uenire ad gl'iaꝫ niſi priꝰ puniant̄: iō audiūt
vocē acceptatiōis. Tūc aīa dixit. Sup oēs
docētes me intellexi: qꝛ doctrinā tuā q̄ſiui.

Quarto audient vocem

liberatōis. Fidelis ⁊ deuota aīa petit a ſctā
mr̄e eccl'ia qualis eſt iſta vox liberationis
Cui ſctā mr̄ eccl'ia rn̄det dicens. Pena pur⸗
gatorij eſt grauior ꝙ q̄libꝫ pena huiꝰ mūdi
vt iā dixi tibi. Sꝫ ꝑ penā ſatiſfactoriā quā
aliq̄s in hac vita ſuſtinet liberatur a debito
pene: iō multo fortiꝰ ꝑ penā purgatorij libe⸗
ratur ab oī debito pene. Cū ergo aliq̄s com⸗
pleuerit penā ſuā in purgatorio tunc audit
vocem ſue liberatiōis. Tūc aīa fidelis ait.
Nō bn̄ intelligo hāc liberationē. qꝛ Greg.
dicit. Talis in iudicio q̄ſqꝫ futurꝰ eſt: qualis
de corꝑe exiuit. qm̄ vt dr̄ Eccl'i. x. Lignū vbi
ceciderit ibi erit. Si ergo aliq̄s ex hac vita
exit cū peccato veniali: in iudicio cū venia⸗
li erit. Et ita ꝑ purgatoriū nō liberat̄ a cul⸗
pa veniali. etiā qꝛ culpa actualis nō deletur
niſi ꝑ ꝯtritionē. Sed poſt hāc vitā nō pōt
haberi ꝯtritio que eſt actꝰ meritoriꝰ. qꝛ ibi
nec eſt meritū nec demeritū. cū ſm̄ Dama.
hoc ſit hoībꝰ mors qd̄ ē āgelis caſus. Et ſic
nō intelligo qualis eſt iſta vox liberatiōis.
Cui ſctā mr̄ eccl'ia rn̄det dicēs. Quicūqꝫ ē
debitor alicuiꝰ ꝑ hoc a debito abſoluitur ꝙ
debitū ſoluit. Et qꝛ reatꝰ nihil eſt aliud ꝙꝫ de⸗
bitū pene ꝑ hoc aliq̄s a reatu abſoluitur ꝙ
penā ſuſtinet quā debebat. ⁊ ſm̄ hoc pena
purgatorij a reatu liberat. ⁊ hec eſt vox libe⸗
rationis. Similiter culpa venialis in eo q̄
cū gratia decedit. poſt hanc vitā dimittitur
per ignē purgatorij. Quia pena illa aliqua⸗
liter volūtaria vt dixi tibi. virtute gratie ha⸗
bebit vim expiādi omnē culpā que ſimꝉ cū
gratia ſtare poteſt. Remiſſio em̄ culpe ve⸗
nialis eſt ex volūtate informata gratia que
erit in aīa ſeparata exiſtēte in purgatorio,

Unde venialis culpa nō mutat ſtatū hoīs:
q̄ꝛ neqꝫ tollit neqꝫ diminuit charitatem: ſm
quā menſurat̄ quātitas gratuite bonitatis
aīe. idō talis erit in iudicio q̄ ad charitatē q̄
lis erat qñ exiuit ab hoc corꝑe. Similit̄ poſt
hanc vitā nō pōt eſſe meritū reſpectu p̄mij
eſſentialis: ſ; reſpectu alicuiꝰ p̄mij acciden-
talis pōt eſſe q̄diu manet hō in ſtatu vie ali
quo modo. Idō in purgatorio pōt eſſe actꝰ
meritoriꝰ quantū ad remiſſionē culpe venia
lis. Tunc aīa fidelis ait. liberat̄ ne vnꝰ alio
citius ab illis penis? Sancta mat̄ eccl'ia rñ-
det dicēs. Quedā venialia ſunt maioris ad
herentie q̄ alia. ſm ꝙ affectꝰ magis ad ea
inclinat̄ ⁊ fortiꝰ in eis figit̄. Et q̄ꝛ ea q̄ ſunt
maioris adherētie tardiꝰ purgant̄. idō q̄dā
in purgatorio diutiꝰ q̄ alij torquent̄. ſm ꝙ
affectꝰ eoꝝ ad venialia fuit magis imerſus
In purgatorio ſunt duo ſcʒ acerbitas pene
⁊ diuturnitas. Acerbitas pene rñdet q̄tita
ti culpe. Diuturnitas rñdet radicationi cul-
pe in ſubiecto. vñ pōt cōtigere ꝙ aliquis in
purgatorio diutiꝰ moret̄: q̄ minꝰ affligit̄. et
ecōuerſo. ſcʒ q̄ꝛ magis adheſit minori pctō
veniali: aut q̄ꝛ maiori minꝰ adheſit. Tūc aīa
fidelis ⁊ deuota gr̄as egit ſancte matri eccle
ſie dicēs. Super ſenes intellexi quia doctri-
nam tuam queſiui.

Quinto mortui audient

vocē ſatiſfactionis. Fidelis ⁊ deuota aīa pe
tit a ſancta matre eccl'ia. q̄lis ē iſta vox ſatiſ-
factiōis. Cui ſancta mat̄ eccl'ia rñdet dicēs
Omes fideles ꝑ charitatē vniti: ſunt vnius
corpis miſtici mēbra. ſicut apl's. i. Coꝛ. xij.
loquit̄ de miſtico corꝑe ad ſimilitudinē cor-
poris hūani. In corꝑe ꝟo hūano natura ꝑ
vnū mēbrū ſupplet indigentiā alteriꝰ. Cuʒ
ergo gr̄a ſit potior q̄ natura. gr̄a in corpore
miſtico per vnū mēbrū pōt ſupplere alteriꝰ
indigentiā. Hinc eſt ꝙ ſuffragia mēbroꝝ ec
cleſie p̄nt ꝓdeſſe cōmēbris indigētibꝰ. quia
vero ꝑ mortez cōmēbra eiuſdē corpis eē nō
deſinūt. p̄nt ꝓdeſſe etiā defunct. Vñ Aug.
dicit. Non eſt negandū ſpūs defunctoꝝ pie
tate ſuoꝝ viuentiū poſſe releuari. Sed hāc
releuationē ſentiūt ⁊ cognoſcūt aīe in pur-
gatorio exiſtētes. idō mortui audiēt vocē ſa
tiſfactiōis. Tūc aīa fidelis ait. Valde dubi-
to quō viui p̄nt ſatiſfacere ꝓ mortuis. Quia
ad iuſticiaʒ dei ꝑtinet vt vnicuiqꝫ retribuat̄
ꝓ merit. pš. Tu reddes vnicuiqꝫ iuxta opa
ſua. Et in epl'a hodierna dr̄. Opa enī illoꝝ
ſequunt̄ illos. Sed impoſſibile ē iuſticiā dei
deficere. ergo impoſſibile ē ꝙ mortui ex opibus
viuoꝝ iuuent̄. ergo ⁊c. Sancta mat̄ eccl'ia rñ-
det dicens. Actꝰ viuoꝝ p̄nt valere ad duo.
Primo ad aliquē ſtatū acq̄rendū: ſicut per
opus meritoriuʒ hō acq̄rit ſtatū beatitudi-
nis. Secūdo ad aliq̄d ꝯſequēs ſtatū. hō ꝑ
aliquē actū meret̄ aliq̄d p̄miū accidentale.
vel dimiſſionē pene. ad vtrūqꝫ iſtoꝝ actꝰ vi-
uentiuʒ pōt valere duplicit̄. Uno modo ꝑ
viā meriti. alio mō ꝑ viam ōronis. Iſte due
vie differūt ꝑ hoc q̄ꝛ meritū innitit̄ iuſticie:
ſ; orās impetrat petitum ex ſola liberalitate
eiꝰ q̄ orat̄. dico ergo ꝙ opꝰ viuētis nullo mō po
teſt valere defuncto ad ſtatū ꝯſequēdū ꝑ vi
am meriti. vt ſcilʒ ex his q̄ viuēs facit defun-
ctus mereat̄ vitā et'nā. Ratio ē q̄ꝛ ſors glo
rie reddit̄ ſm mēſurā accipient. Unuſq̄ſqꝫ
aūt ex ſuo actu diſponit̄ ⁊ nō ex alieno: ⁊ vo
co diſpoſitionē dignitatē ad p̄miū. Per viā
vero ōronis actꝰ viuētis pōt valere defūcto
ad ſtatū ꝯſequendū. ſcʒ cū defunctꝰ eſt ī pur
gatorio q̄ꝛ adhuc ē in via. Ratio ē q̄ꝛ impe
tratio ōronis ē ſm liberalitatē dei q̄ orat̄. iō
ad oīa illa impetratio ōronis ſe pōt extēdē.
q̄ ptāti diuine ſubſunt ordinate. Secūdo di
co ꝙ q̄tū ad aliq̄d ꝯſequēs vel acceſſoriuʒ
ad ſtatū opꝰ viuent pōt valere defuncto nō
ſolū ꝑ viā ōronis: ſ; etiā ꝑ viā meriti ꝓpter
tres rōnes. Prima rō eſt rōne dilectōis: q̄ꝛ
oēs q̄ inuicē charitate cōnectunt̄ aliq̄d emo
lumentū ex mutuis opibꝰ reportant: tñ ſm
mēſurā ſtatꝰ vniuſcuiuſqꝫ: q̄ꝛ in patria vnuſ
quiſqꝫ beatꝰ de bonis gaudebit alteriꝰ. vnde
articulꝰ fidei eſt. ſctōꝝ cōiōnē. Secūda rō ē
rōne intētiōis. q̄ꝛ viuēs aliq̄ opa ſpecialiter
ad h̄ facit vt talibꝰ ꝓſint. vñ iſta opa q̄dam
modo efficiunt̄ eoꝝ ꝓ q̄bꝰ fiūt: q̄ ſi eis a faci
ente collata. Tertia ē rōne ſatiſfactiōis. Nā
opꝰ q̄d ꝓ aliq̄ fit efficit̄ eiꝰ ꝓ q̄ fit. Similiter
opꝰ q̄d eſt eiꝰ q̄ mecū eſt vnuʒ: eſt q̄dāmō ēt
meū. vñ nō eſt ꝯtra diuinā iuſticiā ſi vnꝰ ꝑci
pit fructū de opibꝰ factis ab eo: q̄ eſt vnū ſe-
cuʒ in charitate vl' ab opibꝰ ꝓ ſe factis. Hoc
etiā ſm hūanā inſtitutionē ꝯtingit: vt ſatiſ-
factio vniꝰ ꝓ alio accipiat̄. ergo ⁊c. Tūc aīa de-
uota gr̄as egit matri ſue dicēs. Quā dulcia
faucibꝰ meis eloq̄a tua. ſ. m. o. meo ⁊c.

Sexto mortui audient vo

cem diminutiōis. Aīa fidelis ⁊ deuota petit
a ſctā mr̄e eccl'ia. q̄lis eſt iſta vox diminuti-
onis. Cui ſctā mat̄ eccl'ia rñdet dicēs. Pur

gatio aie p penas purgatorij nō eſt aliud ꝙ
expiatio reat⁹ ipedientꝗ a pceptiōe glie: ⁊ qꝛ
p penā quā viuēs ſuſtinet p defuncto pōt re
at⁹ defūcti expiari. iō p viuentꝗ ſatiſfactionē
diminuit pena ī purgatorio. qꝛ vō defunct⁹
ſentit hanc reuelationē a penis, pptea audit
vocē diminutiōis. Tūc aīa deuota ait. ex di-
cto tuo videt ſeq̄ ꝙ nulla ſit pena purgato-
rij: qꝛ pena purgatorij ē finita: ſm ea q̄ iaꝫ di
xiſti. Si g̃ p ſuffragia viuētiū aliq̄d de pena
diminuit: tm̄ poterūt ſuffragia multiplicari:
ꝙ tota pena tollet: ⁊ ita pctm̄ remanebit ex
toto impunitū: ⁊ nulla erit pena purgatorij:
qd̄ videt diuine iuſticie repugnare. Sancta
mater ecclia rn̄det dicēs. Quāuis aie poſt
mortē nō ſint ſimplr in ſtatu vie ſic erāt an̄
tn̄ ꝙtū ad aliq̄d adhuc ſunt in via. ſ. inꝙtū
eoꝝ pgreſſus adhuc retardat ab vltima re
tributōe. iō ſm h̄ earū via ē circūſepta vt nō
poſſint vlteri⁹ p aliq̄ opa trāſmutari ſm ſta
tū felicitatꝗ ⁊ miſerie. iux̄ illō Job. xix. Semi
tā meā circūſepſit ⁊ tranſire nō poſſuꝫ. Sed
ꝙtū ad h̄ nō ē circūſepta qn̄ q̄ ad h̄ ꝙ deti-
nent ab vltima retributiōe: poſſint ab alijs
iuuari: qꝛ ſm h̄ adhuc ſunt in via. Nō pꝫ ra
tione ⁊ auc̄te. Ratio ē iſta: qꝛ charitas q̄ ē
vīculū vniēs mēbra ecclie: nō ſolū ad viuoſ
ſe extēdit: ſ ēt ad mortuos q̄ in charitate de
cedunt. Charitas em̄ nō finit p vitā corpis
i. Coꝛ. xiij. Charitas nūꝙ excidit. Silr etiā
mortui ī memorijs hoim viuūt. iō viuētes
pn̄t dirigere intentionē ſuā ad eos. ⁊ ſic ſuf
fragia viuoꝝ pn̄t valere defunctꝗ duplr ſic ⁊
viuis. Pmo ppt charitatꝗ vniōnē. Secūdo
ppt intētionē ad eos directā. Tamē iſta ſuf
fragia nō ſic eis valēt vt ſtat⁹ coꝝ mutet de
miſeria ad felicitatē: ſ valēt ad diminutiōeꝫ
pene. Exēplū. ſi hō portaret graue on⁹: ⁊ ali⁹
ſubmitteret humeros ſuos oneri. pm⁹ leui⁹
portaret: ⁊ tot hoīes poſſent eū iuuare ꝙ ex
toto diminueret ei⁹ pena. Unn̄ nō ē incoue-
niēs ſi multiplicatꝗ ſuffragijs pena in purga
torio exiſtētium adnihilet. Nō em̄ ſequit ꝙ
pctā remaneāt ipunita: qꝛ pena vni⁹ p alte-
ro ſuſcepta alteri cōputat. Auctoritas eſt
Augꝗ li. de cura p mortuis agēda dic̄ ſic. Nō
parua ē vniūſe ecclie q̄ in hac ꝯſuetudie cla
ret auc̄tas: vt ī pcib⁹ ſacerdotꝗ q̄ dn̄o deo of
ferunt ad ei⁹ altare. locū ſuū hēat ēt cōmen-
datio mortuoꝝ. h̄ ille. Iſta ꝯſuetudo ab ipis
aplis inchoauit. vt dic̄ Damaſ. ī q̄dā ſmōe
de ſuffragijs mortuoꝝ ſic. Miſterioꝝ cōſcij
diſcipli ſaluatoris ⁊ ſacri apli in tremēdis
⁊ viuificis miſterijs memoriā fieri eoꝝ q̄ fi-
delit dormierāt: ſanxerūt. Hoc idē pꝫ p Dio
ny. vlt. c. eccliaſtice ierarchie. vbi ritū cōme
morat q̄ in pmitiua ecclia p mortuis oraba
tur. vbi etiā Diony. aſſerit ſuffragia viuorū
mortuis pdeſſe ad diminutionē pene. g̃ ⁊c.
Tūc aīa fidel ait. Grās tibi ago mr̄ imacu
lata: qm̄ lucerna pedib⁹ me. vbū tuū ⁊. l. ſ. m.

Septimo mortui audient

vocē intētōis. Aīa fidel ⁊ deuota ꝯuerſa ad
matrē ſuā ſctām ecclīaꝫ ait. Qualis eſt iſta
vox intētōis. Cui ſctā mr̄ ecclia rn̄det dicēs.
Juſticia hūana exēplat a iuſticia diuina, ſ
in iuſticia hūana ſi aliq̄s p aliq̄ debitū ſoluit
eū ſolū abſoluit. cū g̃ viuēs p aliq̄ defuncto
ſuffragia facit q̄dāmō ſoluit debitū ei⁹ p q̄
facit. videt ꝙ illi ſoli pſint rōne intētōis ad
defunctū directe: cū autē ſolutū fuerit p debi
to ei⁹: ſentiet ſe reuelari a penis: ⁊ iſta ē vox
intētōnis. Tūc aīa deuota. Miroꝛ valde de
iſta pticularitate: qꝛ lumē ſpūale ē magꝗ cōi-
cabile ꝙ lumē corpale. Sꝫ lumē corpale. ſ.
cādele: ꝙuis accēdat p vno: tn̄ eq̄lit oīb⁹ p-
deſt q̄ ſimul cōmorant: ꝙuis p ceis cādela
nō accēdat. g̃ cū ſuffragia ſint q̄dā ſpūalia
lumina: ꝙuis p vno ſpecialit fiāt: nō magis
valēt ei ꝙ alijs ī purgatorio exiſtētib⁹. etiā
ſequit ꝙ paupes eſſent deterioris ꝯditōnis
ꝙ diuites: qꝛ p paupib⁹ n̄ tot fiūt ſuffragia
q̄t p diuitib⁹. Sctā mat ecclia rn̄det dicēs.
Ualoꝛ ſuffragioꝝ pōt pēſari ex duob⁹. Pri
mo ex vtute charitatꝗ: q̄ facit oīa bona cōia
⁊ ſic ſuffragia magꝗ valent ei q̄ eſt charitate
plen⁹: ꝙuis p eo ſpecialit nō fiant. Et h̄ mō
ſuffragia ꝯſiderant ſm qd̄ afferūt quādam
interiorē ꝯſolationē: put vn⁹ ī charitate exi
ſtens delectat de bonis alteri⁹ poſt mortem
ꝙtum ad diminutionē pene. Secūdo valēt
ſuffragia ex h̄ ꝙ p intētionē viuentꝗ applicā
tur defuncto. ⁊ ſic ſatiſfactio viuētis defūcto
cōputat. ⁊ ſic nō eſt dubiū ꝙ magꝗ valēt ei p
q̄ ſpecialit fiūt: imo ſic ſoli ſibi valēt: qꝛ ſatiſ-
factio ppe ad dimiſſionē pene ordinat. Un̄
ꝙtū ad dimiſſionē pene pcipue valet ſuffra
giū ei p q̄ fit. Inꝙtū g̃ ſuffragia ſunt q̄dam
ſatiſfactōes p intētionē facientꝗ in alterum
trāſlate: nō ſunt ſimilia lumini ſ magꝗ ſolu-
tioni cuiuſdaꝫ debiti. Nō eſt aūt neceſſe vt ſi
debitū p vno ſoluat ꝙ ex h̄ alioꝝ debitū ſol-
uatur. etiā nihil phibꝫ diuites ꝙtū ad expi-
ationē pene melioris fore cōditōnis ꝙ pau-
peres. Tūc aīa deuota ait. Quid g̃ fiet de il-

lis ſuffragijs ſpecialibꝰ que ſupſunt his pro quibꝰ fiũt. Sancta maṫ eccl'ia rñdet dicens Si aliq̃d de ſpecialibꝰ ſuffragijs ſupſit his ꝓ quibꝰ fiũt. ſ. vt eis nõ indigeãt ꝑ diuinã miſericordiã alijs diſpenſaṫ ꝓ quibꝰ nõ fiũt: ſi eis indigeãt. vt pꝫ ꝑ Damaſ. in ſmõe de dormientibꝰ ſic dicẽtẽ. Deꝰ tanq̃ iuſtꝰ cõmetieṫ impotẽti poſſibilitatẽ: tanq̃ ſuſcipiẽs vere defectuũ cõmutationẽ negociabit. q̃ quidẽ negociatio attendiṫ penes h̃ q̃ id qḋ deeſt vni alteri ſupplet. Et veriſimile ẽ q̃ iſta cõmutatio fiet ꝑ paupibꝰ q̃ orauerũt ꝓ illis in hoc ſeculo ꝓ quibꝰ ſpecialiṫ fiũt. Tũc aĩa deuota gr̃as agẽs dixit. Uiuificaſti me ſm̃ v̄bũ tuũ

Octauo mortui audient vocẽ viuificatõis. Alia fideľ ꝛ deuota petit a ſancta mr̃e eccl'ia. Qualis ẽ vox viuificationis. Cui ſctã mr̃ eccl'ia rñdet dicẽs. Suffragia eccl'ie ꝓ defunctꝭ ſũt q̃ſi q̇dã ſatiſfactõẽs viuentiũ vice mortuoꝝ. ꝛ ſm̃ h̃ mortuos a pena abſoluũt quã nõ ſoluerũt: q̃ ſoluta liberi ꝛ purgati aſcẽdũt in celũ vocati a xp̄o vbi ſũma felicitate gaudẽt ꝛ btĩfice viuificanṫ. idõ mortui audiũt vocẽ viuificatiõis. Tunc aĩa deuota ait. Si iſta ſuffragia exiſtẽtibꝰ in purgatorio valerẽt vt tu dicis: maxime ea viderenṫ valeꝛ q̃ ſũt ad eoꝝ imperiuꝫ facta. ſ; hec nõ ſemꝑ valẽt. ſic̃ ſi aliq̇s moriẽs diſponit tot ſuffragia ꝓ ſe fieri: q̃ ſi facta eẽnt ſufficerẽt ad totã penã abolendaꝫ. Poſito g̃ q̃ hm̄õi ſuffragia differaṫ q̃uſq; penã euaſerit tũc iſta ſuffragia nihil ei ꝓderũt. q2 nõ põt dici q̃ ei ꝓſint anteq̃ fiant. poſtq̃ aũt fiunt eis nõ indiget: q2 iam penas euaſit. g̃ ſuffragia exiſtẽtibꝰ in purgatorio nõ valẽt. Sctã maṫ eccl'ia rñdet dicẽs. Suffragia valẽt ex duobꝰ. ſ. ex ope opãte: ꝛ ex ope opato. Et voco opꝰ opatũ nõ ſolũ eccl'ie ſacr̃m: ſ; effectuꝫ accidẽtẽ ex opatõe. Exẽplũ ex collatiõe elemoſynarũ ꝯſequiṫ pauperũ releuatio: et eoꝝ orõ ꝓ defuncto ad deũ. Similiṫ opꝰ operans põt accipi vel ex parte p̄ncipalis agentis: vl' ex parte exequentis. Dico g̃ q̃ q̃cito moriẽs diſpõit aliq̃ ſuffragia ſibi fieri pmiũ ſuffragioꝝ plene ꝯſeq̃ṫ: etiã anteq̃ fiãt. q̃tũ ad efficaciã ſuffragij q̃ erat ex ope operante p̄ncipal' agẽtꝭ. ſ; q̃tũ ad efficaciã ſuffragioꝝ q̃ eſt ex ope opato vl' ex ope opante exequẽtis: nõ cõſequiṫ fructũ anteq̃ ſuffragia fiãt. Tunc aĩa deuota ait. Credo firmiṫ eſſe verũ qḋ dicis: ſ; nõ plene intelligo. Sancta maṫ eccl'ia rñdet dicẽs. Opus ſuffragij qḋ ꝓ altero fit põt cõſiderari dupliciṫ. Uno modo ſm̃ qḋ eſt meritoriũ vite eterne: qḋ habꝫ inq̃ãtũ ꝓcedit ex radice charitatꝭ. ꝛ ſic q2 iſte h̃ modo diſponẽs ſuffragia ẽ in charitate. iõ iſta opa ſũt meritoria vite etn̄e: nõ reſpectu pmij eſſentiaľ: q2 h̃ ſibi debeṫ rõne charitatꝭ: ſ; reſpectu pmij accidentalis ad qḋ ordinaṫ q̃uis iſta opa nũq̃ fierẽt: ſꝫ tñ iſte ſic diſponẽs habebit illḋ pmiũ accidẽtale. Alio mõ põt ꝯſiderari opꝰ ſuffragij: ſm̃ qḋ eſt ſatiſfactoriũ: qḋ hꝫ inq̃tũ eſt expiatiuuꝫ pene per modũ cuiuſdã recõpẽſatõis q̃ in ſatiſfactione attendiṫ. ꝛ ſic tale opꝰ abſoluit eũ a debito pene: q2 in tali recõpẽſatõe attendiṫ eq̃litas iuſticie. Et ſi ꝑus cõtingat ipm̃ a pena purgari: quo ad hoc fraudabiṫ fructu ſuffragiorum: q2 nõ abſoluent eũ ab illa pena. nec erunt ſatiſfactoria: ſed ſolũ meritoria vt dixi Tunc anima deuota ait. Quare iſte patitur in purgatorio ſi adhibuit diligentiaꝫ vt ſoluerentur iſta ſuffragia: q̃uis executores neglexerint ꝛ tardauerint ſolutionẽ eoꝝ. Sancta maṫ eccl'ia rñdet dicẽs. Non eſt incõueniens q̃ aliq̇s defraudeṫ in tẽporalibꝰ ꝓ culpam alterꝰ. pena aũt purgatorij eſt temporalis: iõ nõ valẽt ſibi ad dĩminutionẽ pene ĩ purgatorio: ex quo nõ ſoluunṫ. Sꝫ q̃tuꝫ ad etn̄ã retributõnẽ nullꝰ defraudari põt: niſi ꝑ ꝓpriã culpã: ꝛ q2 iſte eã nõ cõmiſit. iõ o pro illis remunerabiṫ in celo. ita q̃ ſi cito fuiſſẽt ſoluta iſta ſuffragia: fuiſſent ſatiſfactoria: et q2 tardata eſt ſolutio eoꝝ iam fiunt meritoria. Aduerte filia mea: q2 negligentia ſolutionis ſuffragioꝝ redũdabit in illos executores quoꝝ culpa iſte ſic diſponẽs defraudaṫ. Exemplũ. Miles q̇dã in bello Karoli magni cũ mauris pugnaturꝰ rogauit cognatuꝫ ſuũ vt ſi in bello moreret: equũ ſuuꝫ venderet ꝛ preciũ pauperibus erogaret. Quo mortuo cũ equus nimis placeret ſibi: eũ ſibi retinuit. Poſt modicũ tempis defunctꝰ ei tanq̃ ſol fulgẽs appa ruit dicẽs. Cognate bene ꝑ octo dies me feciſti pati penas in purgatorio: ꝓpṫ equũ cuiꝰ preciũ vt dixerã paupibꝰ nõ dediſti. ſ; ĩpune nõ feres. Hodie eñ diaboli ferẽt aĩam tuã ĩ infernũ: ꝛ ego purgatꝰ vado in regnũ dei. ꝛ ecce ſubito in aere auditus eſt clamor leonũ: vrſoꝝ: ꝛ lupoꝝ: ꝛ ipm̃ de medio abſtulerũt. Tu g̃ filia mea noli tardare in ſolutõe ſuffragioꝝ: maxime iſta die ꝓ aĩabus exiſtẽtibꝰ in purgatorio: ne deteri us tibi contingat. Statim aĩa deuota reuerẽter inclinãs: gr̃as agens ſancte mr̃i eccl'ie di

xit illud pſ. Inclinaui cor meũ ad faciẽdas
iuſtificationes tuas in eternũ: quo ad ſuble
uationẽ aĩarũ in purgatorio exiſtentiũ, ꝓpt
retributionẽ. ſcʒ earũ. Cũqʒ ſacerdos in fine
miſſe alte dixiſſet. Requeſcãt in pace. aĩa de-
uota in ſpũ vidit infinitã multitudinẽ aĩarũ
de purgatorio exeuntiũ q̃s comitabant an-
geli vſqʒ in celũ: ⁊ ait vere nũc ſocio: q͞r mor
tui audiẽt vocẽ filij dei. hic ꝑ grãm: tandem
per gloriam. Amen.

In feſto glorioſiſſimi confeſſoris
ſancti Leonardi Sermo .lxij.

Nardus mea dedit odorẽ ſuũ. Can. i. Beat⁹ Ber
nardus ſup iſto ꝟbo. ſmone
xlv. ſup Cañ. dicit ſic. Bon⁹ hũilitat̃ odor q̃
de hac valle ploratiõis aſcẽdẽs: ꝑfuſis circũ
quaqʒ vicinis regionib⁹: ipm q̃qʒ regũ accu
bitũ grata ſuauitate reſpergat. Eſt q̃ ppe nar
dus hũilis herba quã calide ferũt eſſe natu
re hij q̃ herbarũ vires curioſius explorauerũt
Et ido ꝑ hãc videor mihi nõ incõuenienter
hoc loco ꝟtutẽ hũilitat̃ accipe: ſʒ q̃ ſcti amo
ris vaporib⁹ flagrat. Odor deuotio eſt: odor
bona opinio q̃ ad oẽs ꝑuenit: vt ſis bonus
odor xp̃i in oĩ loco ſpectabilis in oĩb⁹: ama-
bilis in oĩb⁹: cui⁹ hũilitas tanq̃ nard⁹ ſpar-
git odorẽ ſuũ: amore calẽs: deuotõne vigẽs:
opinione redolẽs. hec ille. Sup quo talem
moueo q̃ſtionẽ. Utrũ beat⁹ leonard⁹ ꝑfecti
or fuerit ſoliditariã vitã eligẽs: q̃ ſocialẽ in
cõi degens. Ad iſtã q̃ſtionẽ r̃ndent tres do
ctores noui teſtamẽti. Prim⁹ eſt Iſido. li.
iij. de ſũmo bono dicẽs ſic. Sancti viri fundi
tus ſeculo renũciantes: ita huic ſeculo mori
untur vt ſoli deo viuere delectent: quantoqʒ
ab hui⁹ ſeculi cõuerſatõe ſe ſubtrahũt: tanto
interne mẽtis acie ꝑſentiã dei ⁊ angelice ſo
cietat̃ frequentiã ꝯtẽplant. Quidã etiã cor-
poralit̃ ſeparari deſiderãt ab iniq̃s vt eorũ
nõ inuoluãt delictis. Nõnulli ⁊ ſi nõ corꝑali
diſceſſu: ſpũali tñ ab eis intẽtõne recedũt: q̃
⁊ ſi cões ſint ꝯuerſatõe: diſcreti tñ ſũt corde
vel ope. Et lʒ ſepe in medio carnaliũ vitam
de⁹ ꝓtegat electoꝝ tñ ſatis rarũ ẽ: vt q̃s int̃
ſeculi voluptates poſit⁹ a vicijs maneat illi-
bat⁹: in q̃b⁹ ⁊ ſi nõ cito implicet̃: aliq̃n tñ at
trahit̃. Neqʒ eñi diu tut⁹ eſſe põt q̃ ꝑiculo ꝓ
xim⁹ ẽ. Bonũ ẽ corꝑalit̃ remotũ eẽ a mũdo
ſʒ multo ẽ meli⁹ volũtate: vtrũqʒ ꝟo ꝑfecte.
Ille igit̃ ꝑfect⁹ ẽ q̃ huic ſeculo ⁊ corꝑe ⁊ cor
de ꝑfect⁹ ẽ atqʒ diſcret⁹. Onager vt ait Iob
cõtemnit ciuitatẽ: ⁊ monachi cõmunẽ ſecu-
lariũ ciuiũ cõuerſatõnẽ. hec ille. Secũdus
eſt beat⁹ Berñ. ſup Cañ. dicens ſic. O ſctã
aĩa ſola eſto vt ſoli vni ſerues teipam queʒ
tibi ex omĩb⁹ elegiſti. Fuge publica fuge ⁊
ipos domeſticos: ſecede ab amicꝪ ⁊ intimis
etiã ab illo q̃ tibi miſtrat. nihil tibi ⁊ turbis.
ſecede ḡ mente: nõ corꝑe. De⁹ eñ ſpũs non
corꝑis req̃rit ſolitudinẽ q̃q̃ ⁊ corꝑe nõ oci
oſe te ſeparas: cũ oportune potes ꝑſerti tpe
orõnis de cetero tibi indicit̃ ſola mẽtis ſoli-
tudo ⁊ ſpũs. an neſcis te verecũdũ hr̃e ſpõ-
ſum q̃ nequaq̃ ſuã velit tibi indulgere pre-
ſentiã ꝑſentibus ceteris: Sola eʒ in quãta
cũqʒ hoim ꝟſeris frequentia. Tãtũ caueas
aliene ꝯuerſatõis eẽ aut curioſi⁹ explorator
aut temerari⁹ iudex. hec ille. Terti⁹ eſt ſan
ctus Tho. ſcda ſcd̃e. q. clxxxviij. arti. viij. in
r̃nſione ꝑncipali dicẽs ſic. Illud qd̃ eſt ſoli-
tariũ ẽ ꝑ ſe ſufficiẽs ſibi. hoc aũt ẽ cui nihil
deeſt qd̃ ꝑtinet ad rõnẽ ꝑfecti. ⁊ iõ ſolitudo
cõpetit cõtẽplanti q̃ iam ad ꝑfectũ ꝑuenit.
Qd̃ q̃dẽ cõtingit dupliciť. Uno mõ ex ſolo
diuino munere. Sic pʒ de Iohe bapti. q̃ fuit
replet⁹ ſpũ ſctõ adhuc ex vtero mr̃is ſue. vñ
cũ adhuc puer eſſʒ erat in deſertꝪ. vt dr̃ Luc.
i. Alio mõ ꝑ exercitiũ ꝟtuoſi act⁹. ſm illud
Heb. v. Perfectoꝝ ẽ ſolid⁹ cib⁹. ſ. eoꝝ q̃ ꝑ cõ
ſuetudine exercitatos hñt ſenſus ad diſcre-
tionẽ boni ⁊ mali. Ad exercitiũ aũt hui⁹ iu
uatur hõ ex alioꝝ ſocietate dupliciter. Uno
mõ q̃tũ ad intellectũ vt inſtruat̃ in his que
ſunt cõtẽplanda. Uñ Hiero. dic̃ ad ruſticũ
monachũ: mihi placet habeas ſacrũ contu-
berniũ: nec teipm̃ doceas. Alio mõ q̃tuʒ ad
affectũ. ſ. vt noxie affectões hoĩs repmant̃
exẽplo ⁊ correptiõe alioꝝ. q͞r vt Greg. dicit
li. xxxi. moral. ſup illõ Iob. Cui dedi in ſoli-
tudine domũ. Quid ꝓdeſt corꝑis ſolitudo:
ſi ſolitudo defuerit cordis: Et iõ vita ſocialiſ
neceſſaria ẽ ad exercitiũ ꝑfectionis. Solitu
do aũt cõpetit iam ꝑfectis. Uñ Hiero. dicit
ad ruſticũ monachũ. Solitariã vitã minime
repꝛhendim⁹: quã ſemꝑ laudam⁹ ſʒ de mona
ſterijs hmõi: volum⁹ egredi milites q̃s here
mi dura rudimẽta nõ t̃reãt: q̃ ſpẽm ſue cõuer
ſatiõis mlť tpe didicerint q̃ oĩm fuerũt mi
nimi vt ꝑmi oĩm fierent q̃s nec eſuries nec
ſatietas aliq̃n ſupauit: q̃ pauꝑtate letet̃: q͞r
habit⁹ ſermo vl̃ inceſſus: doctrina ꝟtutũ eſt
hec ille. Sicut ergo id qd̃ iam ꝑfectũ eſt: ꝓ-
eminet ei qd̃ ad ꝑfectõnẽ exercet̃: ita vita ſo
litarioꝝ ſi debite aſſumat̃: preeminet vite ſo

ciali. hec thomas. Sciendū ꝙ vita ſolitaria ꝗdruplicit̃ aſſumit̃. Prio ꝑpt̃ animi ſeuiciā ꝗſi ſocietatē hūanā nō ferēdo: ⁊ hoc ē beſtiale: q̃ȝ hō naturalit̃ eſt aīal ſociale. vt dr̃. i. pollit̃. ⁊ Sen̄. epl'a. lvi. dic̄ ſic. Qui res ⁊ homines fugit eſt ille. ſ. quē cupiditatū ſuarū infelicitas religauit q̄ alios feliciores videre nō potuit q̄ ſe velut timiduȝ atq̄ȝ iners aīal oblicuit metu. Jlle ſibi nō viuit ſȝ qȝ eſt turpiſſimū vētri: ſomno libidini. Nō ſibi viuit q̄ nemini. ſȝ ille. Secūdo ꝑpt̃ audaciā. ſ. abſq̄ȝ ꝓcedēti ꝩtutū exercitio: ⁊ talis vita ē ꝑiculoſiſſima: niſi ꝑ diuinā grām ſuppleat̃: qȝ i alijs ꝑ exercitiū acq̄rit̃. ſic pȝ de btīs anthonio ⁊ bn̄dicto. Vn̄ Greg. li. xxviij. moral'. dicit ſic. Jn ꝓcipiti pedē porrigit: q̄ ꝯmēſurarū ſuarū limitē nō attēdit: ⁊ plerūq̄ȝ amittit qȝ petit: q̄ audacit̃ ea ad q̄ ꝑtingē nō valet: arripere feſtinat. hec ille. Tertio ꝑpt̃ inobedienciā. ſ. diſciplinā alioꝝ fugiēdo. Nā actu obedire alijs ē his q̄ exercitati nō ſunt in ꝩtutibus neceſſariū: q̃ȝ indigēt alioꝝ directōe ad ꝑfectionē capiēdā. Vn̄ Hiero. ad ruſticum monachū dicit. Nō facias qȝ vis: comedas qȝ iuberis: habeas ꝙtū accepis: ſubijciaris cui nō vis ſeruias fratrib⁹: prepoſitū monaſterij timeas vt dn̄m: diligas vt parentem. Quarto ꝓpter ſapientiam. ſcȝ totaliter diuinis rebus inherendo. Jdeo dicit Augu. lib. xix. de ciuita. dei. A ſtudio cognoſcende veritatis nemo ꝓhibetur: qȝ ad laudabile pertinet ocium. Contemplande igitur veritati vacāduȝ ē ad quāplurimū valet ſolitudo. Unde q̄ ſolitariam vitam agunt multū vtiles ſunt generi humano. vt dicit Augu. lib de morib⁹ eccl'ie. de his loquens q̄ pane ſolo q̄ eis per certa interualla tempoꝝ affertur: ⁊ aqua contēti: deſertiſſimas terras incolunt: perfruentes colloquio dei cui puris mentibus inheſerunt. vident̃ autē nōnullis res humanas pluſ ꝙ oportet deſeruiſſe: nō intelligentib⁹ ꝙ nobis coꝝ anim⁹ in orōnibus proſit: ⁊ vita ad exemplū quoꝝ corpora videre nō ſinimur. Quia ꝩo beat⁹ leonardus hoc modo vitā inſtituit: vt animū ſuuȝ transferret ad ſapientiā dei poti⁹ contēplandam ſpūſctō in heremū duct⁹ vitā ſuā cum magna ſanctitate ⁊ plebis attractione peregit. vt vere dicere poſſit. Nardus mea. i. cōuerſatio mea humilis ⁊ feruens: dedit populis odorē ſuauiſſime deuotionis per conuerſionem multoꝝ ad ieſum xp̄m.

Nardus mea dedit odorem

Letificationis ſpiritalis.
Educatōis patriarchalis.
Orationis prophetalis.
Narrationis doctrinalis.
Animationis virtualis.
Regulatiōis ſapiētialis.
Delectationis virginalis.
Uocationis eternalis.
Sanctificatiōis diuinalis.

Primo beatus Leonardus dedit odorē letificatōnis ſpiritalis: qm̄ ex odore ſue ſanctiſſime cōuerſationis letificauit angelos coꝝ officia in ſe aſſumens. ⁊ hoc q̄duplicit̃. Primo em̄ angeli ſunt īmateriales: q̃ȝ ſpūs carnē ⁊ oſſa nō habentes. Sic beat⁹ leonard⁹ in iuuētute ſua fuit īmaterialis ꝑ ꝯtinentiā: carnis paſſiones ⁊ concupiſcentias nō ſequēs: ſȝ bonos mores apprehendēs. Antiqui em̄ gētiles ſuos filios in iuuētute bonis morib⁹ informabāt. Tuȝ ſcripturis libroꝝ. tū picturis geſtoꝝ. tū figuris ſignoꝝ. Nā pueros ſuos tam litteris ꝙ morib⁹ informādos tradebāt melioribꝰ philoſophis. vn̄ Traian⁹ Plutarcū Nero Senecā: Alexander Ariſtotelē: magr̄os habuerunt. Etiā vt dr̃ ſup Juuenalē lib. i. Nobiles romani ſic diſpoſuerāt oī die ſuas occupationes: ꝙ ſūmo mane oēs ſimul adibant archus triūphales: in q̄b⁹ anteceſſores ſui pingebant̃ cū armis ⁊ ꝓbitatib⁹ quib⁹ deuicerant hoſtes: vt iuuenes illis viſis accēderent̃ ad ꝩtutes ex his picturis. deinde ibāt ad templū apollinis vbi erat dom⁹ ſapientie. poſtea iudices deſcendebant ad forū vt audirēt cauſas: ⁊ ſenatores ad capitoliū vt de cōi vtilitate reipublice tractarēt: ⁊ ſic tp̄s ſuū vſq̄ȝ ad nonā expendebāt. Vn̄ vſq̄ȝ ad hanc horā meretrices proſtibula ſua egredi nō audebāt: ne forte delectationib⁹ libidinoſis tam iuuenes ꝙ ſenes turbarent̃. ꝑpt̃ea meretrices apud eos dicebant̃ nonarie. vt refert Aug. Jteȝ Macrobi⁹ li. i. ſaturnaliū dicit ꝙ apud romanos pueri nobiliū q̄daȝ vtebant̃ veſte q̄ dr̃ pretexta ⁊ inde vocabātur ꝓtextati: ⁊ habebāt in pectore ſuo quandam bullā aureā habentē figurā cordis humani q̄ bulla erat ſemirotūde figure. pretexta erat de purpura q̄ eſt rubei coloris: vt pudore ſue nobilitat̃ a vicijs ſe ſubtraherēt: ⁊ cordis imaginē ante pect⁹ portabāt: vt ſe inuicē intuētes: ſe fore hoīes cogitarēt ſi corde ꝓſtarēt. His modis beat⁹ leonard⁹ ſuaȝ

iuuentutẽ bonis moꝛibꝰ infoꝛmauit. Nam
poſtq̄ eua ſũt incremẽta puerilia adoleſcens
factꝰ iuxta ꝯſuetudinẽ parẽtele regali nolu⸗
it implicari militia. ſ; ſpũ diuino tactꝰ potius
voluit ſeq̄ archiep̄i Remigij veſtigia. cuius
ſalutaria monita nõ vt ſurdus auditoꝛ intẽ
debat: verũ vt prudẽs futurꝰ ſeminatoꝛ i ſe
cretariũ coꝛdis reponebat. iux̄ illõ Eccq. xij.
Memẽto creatoꝛis tui in diebꝰ iuuẽtutꝭ tue
Secũdo angeli ſunt intellectuales pleni ſci
entia ⁊ ỽitate q̄ hoĩes illuminant ad bñ vi
uendũ. Act. xij. Angelꝰ dñi aſtitit ⁊ lumen
refulſit in habitaculo carceris: ꝑcuſſoq; late
re petri excitauit eũ dicẽs. Surge velocit̄ ⁊c̄
Petrꝰ doꝛmiẽs in carcere ẽ pctõꝛ irretitus
mala ꝯſuetudine. Jacet int̄ duos milites q̄
ſunt moꝛs ⁊ demon. moꝛs inſidiat̄ coꝛpori ⁊
demon aĩe. Vinctꝰ cathenis duabus q̄ ſunt
amoꝛ delitiandi ⁊ pudoꝛ reuelãdi. ⁊ duo cu⸗
ſtodes ante oſtiũ cuſtodiebant carcerẽ: qui
ſunt p̄ſumptio venie: ⁊ ꝓlixe vite cõfidẽtia
ne hõ ꝑ ꝯfeſſionis oſtiũ exeat. Jdõ iuuentꝰ
q̄ plurimũ ſic vincit̄ eſt artiꝰ caſtigãda. Eccq
xxx. Curua ceruicẽ eiꝰ dũ iuuenis ẽ. Qui em̄
parcit ỽge odit filiũ. Prouer. xij. Sed beatꝰ
leonardꝰ iuuẽtutẽ ſuã domabat abſtinentia
eſce ⁊ potꝰ: vigilijs: diſciplinis. dicẽs illud i.
Coꝝ. ix. Caſtigo coꝛpꝰ meũ ⁊ in ſeruitutez
redigo ⁊c̄. Tertio angelus ẽ motoꝛ oꝛbis a
q̄ cauſat̄ ⁊ ꝓducit̄ q̄cq̄d ꝑ generationẽ ꝓce
dit ad eſſe. p; de angelo q̄ deſcẽdebat ſ̄m tẽ⸗
pus in piſcinã ⁊ mouebat̄ aqua: poſt cuius
motõnẽ q̄ p̄mꝰ in piſcinã deſcẽdiſſet ſanaba
tur. vt dr̄ Joh. v. Juuẽtꝰ em̄ fluit vndiq; ꝑ
concupiſcẽtias velut aq̄. ⁊ in diuerſas infir
mitates pctõꝝ coꝛruit: niſi angelꝰ diuine gr̄e
moueat eaz parciꝰ ſubſtẽtãdo: aſſuefaciẽdo
eã ſobꝛietati. ſ̄m illõ i. Thim̄. ij. Juuenes ſi⸗
milit̄ hoꝛtare vt ſobꝛij ſint. Vñ Aug. li. ix.
ꝯfeſſionũ narrat de q̄dã matrona cui cura q̄
rundã iuuencularũ nobiliũ cõmiſſa fuerat.
eratq; illi in eis cohercẽdis ſctã ſeueritas: ⁊
in docẽdis ſobꝛia prudentia q̄s adeo mode
rate alebat: vt ſi extra mẽſam exardeſcerẽt
ſiti: nec aquã bibere ſinebat: p̄cauẽs malam
cõſuetudinẽ dicẽs. Modo aquã bibitꝭ: q2 in
ꝑtãte vinũ nõ habetꝭ: cum ad maritũ veneri
tis facte dñe cellarioꝝ aq̄ ſoꝛdebit: ſed mos
potãdi ꝑmanebit. S; beatꝰ leonardꝰ q̄uis
claris parẽtibꝰ fuerit oꝛtꝰ vtpote q̄ collatera
les Clodouei regꝭ frãcie p̄matũ militie i pa⸗
latio regio obtinebãt: quẽ rex leuãs de ſacro
fonte alẽdu; ſuſcepit. ꝓpoſuit i coꝛde ſuo ne
polluereẗ de menſa regꝭ: neq; de vino potꝰ eiꝰ
ꝯtaminareẗ: ſ; leguminã ad veſcẽdũ: ⁊ aquã
ad potãdũ elegit. Cui dedit deꝰ ſciã; ⁊ diſcipli
nã ⁊ ſapiam i om̄i ỽbo q̄õ ſciſcitareẗ ab eo
Vñ poterat dicẽ illõ angeli. Thob. xij. Cu;
eſſem vobiſcũ videbar q̄ dẽ vobiſcũ mãdu⸗
care ⁊ bibere: ſ; ego cibo ⁊ potu inuiſibili vtoꝛ
Quarto angeli ſũt cuſtodes hoĩm. vñ Oꝛi
geñ. ſuꝑ lib. nu. omel. lxvi. dic̄ ſic Adeſt vni⸗
cuiq; nr̄m ẽt minimis q̄ ſũt i eccl̄ia dei. angelꝰ
bonꝰ angelꝰ dñi: q̄ regat: q̄ moueat: q̄ guber
net: q̄ ꝓ actibꝰ nr̄is coꝛrigẽdis: ⁊ miƀatõibꝰ
expoſcẽdis q̄tidie videat faciẽ pr̄is q̄ in cel̄
eſt. hec ille. Vñ iuuẽtꝰ ẽ mitiꝰ iudicãda: ſi ali
quãdo labit̄ in pctm̄: etiã ſi frequent̄ pecca
uerit nõ ẽ deſperãdũ. vt p; de Paulo q̄ dicit
Act. xxvi. Et q̄dẽ vitã meã nouerũt a iuuẽ⸗
tute q̄ ab initio fuit in gẽtẽ meã i hieroſoly⸗
mis. noueꝛt iudei p̄ſciẽtes me ab initio ⁊c̄.
S; beatꝰ leonardꝰ ſciẽs q2 angel̄ ſuis man
dauit de ip̄o: vt ip̄m cuſtodirẽt i oĩbꝰ vijs ſu
is cautiſſime ãbulauit: fugiẽdo ꝯſolatõẽs ſe
culi: ⁊ tẽptatõibꝰ reſiſtẽdo diaboli. Vtq; an
gelos letificaret: cauit eoꝝ offẽſa; i his ma⸗
xime ſe exercẽdo q̄bꝰ eos nouerat delectari
Hec aũt placẽt eis q̄ in eo iuenerũt. vt eſt ſo
bꝛietas: caſtitas: paupꝛtas volũtaria: creber
in celum gemitꝰ: ⁊ ſuꝑ hec om̄ia charitas ⁊
pax quã ab eo exigebant.

Secũdo beatus Leonar⸗

dus dedit odoꝛẽ educatõis patriarchal̄: q̄m
ꝯuerſatio eiꝰ fuit ſil̄is ꝯuerſatõi patriarcha
rũ. Primꝰ em̄ patriarcha fuit Adã cui cõ⸗
tulit deꝰ innocẽtiã quã dũ ſ̄uauit nihil ei no
cuit. Nihil etiã hodie nocet illis q̄ innocẽtiã
ſeruãt. Eccq. vij. Qui cuſtodit p̄ceptũ nõ ex⸗
ꝑieẗ q̄cq̄ mali. Aug. Quid times hoĩem: ⁊o
hõ in ſinu poſitꝰ: Tu de ſinu illiꝰ noli cadere
q̄cq̄d ibi patiaris ad ſalutẽ tibi valebit ñ ad
ꝑniciẽ. Nã inocẽtia ẽ armatura dĩ: quã ſi ha
bueriſ tu cũ tuis i ſaluo eris. Job. xxij. Jnno
cens ſaluabit̄. Eiuſdẽ. iiij. Quis vnq̄ inocẽſ
ꝑijt: Jnnocẽtia em̄ ẽ veſtis ſine q̄ nemo i⸗
trat celũ. pſ̄. Quis aſcẽdit in mõtez dñi: aut
q̄s ſtabit in loco ſctõ eiꝰ. ⁊ r̄ndet. Jnnocens
manibꝰ ⁊ mũdo coꝛde. Beatꝰ leonardꝰ hãc
innocẽtiã. ſ. baptiſmalẽ diligẽtiſſime ꝯſerua
uit: q̄ ad q̄ttuoꝛ. Pr̄io q̄ ad deũ dei gl̄ia; non
offẽdẽdo nec diminuẽdo ꝑ alicuiꝰ pcti moꝛ
talis ꝯſenſu;: nec dei gl̄ia; ꝑ ambitionẽ ſibi
vſurpãdo: ſ; hũilitatẽ ſectãdo. Secũdo q̄ ad
ſeip̄; ꝯſciam ſuã mũdã ſ̄uãdo. Tertio q̄ ad

primū: ne exēplo ſuo malo corrūperet pxi‑
mū: ſ bonā famā ſic pupillā oculi ſui cuſto‑
diēdo. Quarto q̄ ad bōa tpalia: ipa a ſe vo
lūtarie abdicādo. Secūd' patriarcha fuit
noe: cui ꝯtulit de' ſapiām ꝯſeruādi gen' hu
manū. Sap. x. Cum aq̄ deleret terrā ſanauit
ſapiā p ꝯteptibile lignū iuſtū gubernāſ. Be
at' leonard' mult̄ egrotātib' p totā gallias
ad eū cōfluentib' grā recupande ſanitat̄ in
noie dñi p ſignū cruc̄ ſalutē reddebat inſup
eis eſcā ſpūalē ⁊ corpalē tribuebat. Terti'
patriarcha fuit Abrahā: cui ꝯtulit de' fideli
tatē religionis i pegrinatōe. vt pꝫ Gen. xij.
Egredere de terra ⁊ de cognatiōe tua: ⁊ veni
in terrā quā mōſtrauero tibi. Beat' leonar
dus recedēs a frācia ſeminādo vbū dei pue
nit aurelianū extra quā ciuitatē inuenit vene
rabilē virū noie Maximinū: cui aliquāto tē
pore adheſit in q̄dā cenobio ſolitariā vitam
agens vbi plurimū pfecit. Quart' patriar
cha fuit Joſeph: cui ꝯtulit de' libertatē capti
uorū i dura detētōne. vt pꝫ Gen. iiij. Qui cū
miſſus eēt i carcerē de' tantā grām donauit
ioſeph i ꝯſpectu dñi carceris ꝙ tā carcerē ꝙ
incluſos ei' cuſtodie deputauit vñ pincernā
liberauit. Sap. x. In vincul' nō dereliq̄t illū:
donec afferret illi ſceptrū regni. Beat' leo‑
nard' h' ipm a rege frācie obtinuit vt oēs q̄
in carcerib' detinebanṫ ſi eos viſitare voluiſ
ſet oīno ſoluerenṫ. Sciebat eñ ſcptuꝫ iſtud
vbū euāgelicū. In carcere erā ⁊ veniſtis ad
me: ⁊ qd' vni ex minimis meis feciſtis m̄ feci‑
ſtis. Intatū eñ de' eū magnificauit ꝙ ſi q̄s
in carcere poſit' inuocaſſet nomē ei' rupt̄ ca
thenis liber fiebat: nec q̄ſpiā eū ipedire vale
bat. mlti et de longinq̄s regionib' ex carceri‑
b' ſeu vincul' p ipꝫ liberati eū reqrebāt. ſ. vbi
haberet hoſpitiuꝫ: cui cōpedes cathenarū ꝙ
pondera afferebāt: ⁊ ad pedes ei' pcidētes
deo immenſas grās referebant.

Tertio beatus Leonar‑
dus dedit odorē orōnis pphetal'. Ei' eñ cō
uerſatio fuit ſilis ꝯuerſatōi pphetarū. vt pꝫ
in q̄ttuor pphet̄. Prim' fuit moyſes: cui cō
tulit de' grāꝫ hūilitat̄. Heb. xi. Fide moyſes
grādis effect' negauit ſe eē filiū filie phara‑
onis: mag̃ eligēs affligi cū pplo dei ꝙ tpalis
peccati hre iocūditatē: maiores diuitias eſti
mans theſauro egyptiorꝝ iproperiū xpi. Be
at' leonard' dedit odorē hūilitat̄ de q̄ Greg̃
ſup Ezech. dicit ſic. Ecce odor filij mei ſicut
odor agri pleni. Flos viole redolet: q̄ vtus
humiliū q̄ vltima loca tenētes: p hūilitatē ſe
a terra i altū nō ſubleuāt' celeſtis regni purpu
rā in mēte ſeruāt. h' ille. Cū eñ vir dei puigil
meditareṫ i lege dñi die ac nocte: diuulgaba
tur opinio ei' apd' vniūſos mltiplici ſmōe.
Quapropṫ rex frācie ipm ad ſe accerſiri per
honoratos legatos iuſſit. Cui ⁊ dixit. Leo‑
nard' hō dei depcor te vt nuſꝙ diſcedēs in
palatio meo mecū maneas: q̄uſq3 infulā pō
tificalē put dign' es ſuſcipias. Erat eñ iam
cleric' hūilis ⁊ māſuet'. Cui ſctūs leonard'
rñdit. Si ſm iura parētū meorꝝ regib' fran
cie militare voluiſſem: i tua aula nō medio‑
cris fuiſſem. Verū q̄ mag̃ elegi abiect' eē i
re deo meo ꝙ i ſublimitate poſit' regi obtēpe
rare freno. iſta largire eis q̄ cupiūt m̄ ſat̄ fu‑
erit: ſolitarie laudare nomē dñi. Reliq̄ eñ
terrene dignitat̄ faſtigia: ⁊ ſic aufugit. Se
cund' ppha fuit Helyas q̄ vitā ſolitariā eli
gens venit ad mōtē dei Oreb ⁊ māſit in ſpe
lūca. iij. Reg. xix. Qui erat vir piloſus ⁊ zo
na pellicea accinct' renibus. iiij. Reg. i. Cui
ꝯtulit de' grām auſteritat̄. ſ. in mortificatiōe
carnis. Beat' leonard' galea ſalut̄ ⁊ ſcuto fi
dei decenṫ armat' vſ' eq̄taniā ꝓſeq̄baṫ iter
initū: tādēq3 intrauit quādā ſiluā cui nomē
eſt pauū: q̄ ſat̄ erat abūdās ⁊ plena ferarū.
ibiq3 ꝯſtruxit oratoriū i noie ſcte dei genitri
cis marie: vbi pmāſit m̄lto tpe vitā ſolitari
am agēs: coartās ſeipꝫ ſtrictiſſimo cibo ma
cerās corp' ieiunijs: orōnib' ⁊ vigilijs. Ter
ti' ppha fuit Helyſe': cui ꝯtulit de' grām po
teſtat̄. ſ. miracula faciēdi. Nā ſanauit fontē
aquarū Jerico: ita vt i eis nō eēt vltra morſ
neq3 ſterilitas. vt dr̄. iiij. Reg. ij. Beat' leo
nard' i ſilua i q̄ morabaṫ pcepit ſiccā ſcro‑
bem fieri i modū putei ⁊ ſtās ſup inuocauit
nomē dñi. ad cui' pces cōfeſtī pute' recepit
aquā indeficiētē q̄ incolis potū pſtat vſq3 i
pſentē diē: cū tn̄ pri' nō haberēt aquā: niſi
fluuium vizzennā: q̄ diſtat vno miliario ab
oratorio pdicto qd' ſitū ē in mōticuli vtice.
Quart' ppha fuit Daniel: cui ꝯtulit deus
gratiā benignitat̄. Naꝫ cū miſſus eſſet a ba‑
bylonijs in lacū leonū nihil ei nocuerūt: ſed
feritatē eorꝝ in benignitatē conuertit. vt pꝫ
Daniel. xiiij. ⁊ per pphetā Abacuch mira‑
culoſe illi puiſum eſt. vt dicit ibidē. Beat'
leonard' in ſilua nemoroſa habitans: nihil
mali a feris paſſus eſt: ſ māſueſcētes beni‑
gne ipm viſitabant ⁊ ei alludebāt donec ab
eo licentiarenṫ. cui de' multo tempe per an
gelū ſuū alimēta ſemel in die miniſtrauit.

Quarto beatus leonardus dedit odorẽ narratiõis doctrinalis.i.pdicatiõis apl'oꝝ:qꝛ in oẽm terrã exiuit ſon⁹ eoꝝ ⁊ in fines orbis terre ỽba eoꝝ.Sciẽdũ ꝙ apl'i habuerũt qttuoꝛ ꝓrogatiuas. Pria fuit ꝑeminentia dignitatꝭ qꝛ fuerũt pncipes eccl'ie militantꝭ aſſeſſores et'ni iudicij:paſtores dñici gregis.Vñ Bern̄.Tales decebat hũani gn̄is paſtores:⁊ doctores conſtitui q̃ ⁊ dulces eſſent ⁊ potẽtes ⁊ ſapiẽtes,dulces vt mebl'ãde ⁊ miſicordit' ſuſciperẽt:potẽtes vt fortit' ptegerẽt:ſapiẽtes vt ad viã ⁊ p viam q̃ ducit ad ciuitatẽ pducerẽt.Sanct⁹ leonardus maximã fideliũ multitudinẽ ex finitimis ⁊ longinq̃s puincijs ſua ꝑdicatiõe,⁊ vite ſctitate ad ſe attraxit:quã pietate amabilis:charitate laudabilis:amplectẽs fouebat velut gallĩa pullos ſuos ſub alis q̊s admonebat dicẽs.Laborate ꝓprijs manib⁹ ſicͥ fecer̃t apl'i ſcĩ:vt hẽãt qđ pauperib⁹ largiri poſſitꝭ p noĩe xp̃i. Secũda fuit ꝑeminẽtia ſctitatis:vñ ꝓpt' eoꝝ maximã ſctitatẽ ⁊ grãrũ plenitudinẽ vita ⁊ ꝯuerſatio xp̃i in eis tanꝙ in ſpeculo relucebat.Chryſ.ſup Math.dicͥ Miſit xp̃us apl'os q̃ſi ſol radios ſuos:q̃ſi roſa odorẽ ſuauitatꝭ ſue.q̃ſi ignis ſcintillas ſuas diſpſit:vt ſicͥ ſol in radijs ſuis apparet ſicut roſa in odorib⁹ ſuis ſentit'.ſicͥ ignis in ſcintillis ſuis aſpicit'.ſic in illoꝝ ỽtutib⁹ xp̃i potẽtia cognoſcat'.Beat⁹ leonard⁹ alacris erat in exhortatõe:dulcꝭ ⁊ hũilis in ſmone.ſimplex ⁊ pudic⁹ in orõne:veridic⁹ in ꝓmiſſione munific⁹ ⁊ hylaris in elemoſynarũ largitiõe:modeſt⁹ in reddẽda rõne. Tertia fuit ꝑeminẽtia ptãtis.Augꝰ.apl'is dedit de⁹ poteſtatẽ ſup naturã vt eaꝫ curarẽt ſup demones vt eos fugarẽt:ſup elemẽta vt ea mutarent:ſup aĩas vt ipas a pctis ſoluerẽt:ſuper mortẽ vt ipam ꝯtẽnerẽt:ſup angelos vt corpus dñicũ ꝯſecrarẽt.Sanct⁹ leonard⁹ ỽbis ⁊ operib⁹ ꝙtũ poterat xp̃i nomẽ exaltabat: demonia fugabat:cecis viſuꝫ:ſurdis auditũ claudis greſſum reddebat:infirmantib⁹ q̊ꝙ vniũſis ad ſe veniẽtib⁹,remedia ſalutꝭ ꝓſtabat ẽt dũ i hac mortali vita degebat. Quarta fuit ꝑeminẽtia vtilitatꝭ.Augꝰ.ex abiectiſſimis:ex ĩpitiſſimiſ.ex pauciſſimis:notabilitãt':illuminãt':m'ltiplicãt'.Cultiſſima eloq̃a ꝑclariſſima ingenia: copioſiſſima agmina: acutoꝝ:facundoꝝ:atqꝫ doctoꝝ ſubiugant'. Sanct⁹ leonard⁹ ꝙuis multitudinẽ populi aufugerit ⁊ ſolitariã vitã adamauerit:diuino tñ inſtinctu ꝯueniebãt ad eũ infinita debiliũ agmina:ꝑ quẽ curabant' extẽdebat' nomẽ ſctitatꝭ ei⁹ p totã eq̃taniã:p oẽꝫ britaniã p vniũſam germaniã:ꝙplures cũ ipo remanebãt vt ſoli deo ſuirẽt q̊s iſtruebat viuere ex agricultura:potius ꝙ ſecularib⁹ rapinis ⁊ fraudib⁹ irretiarẽt' vñ doctrĩa ei⁹ fuit apl'ica.

Quinto beatus Leonardus dedit odorẽ aĩatõis ỽtual'.i.ſctõꝝ martyrũ.Sciẽdũ ꝙ ſcti martyres fidẽ ꝓ q̃ aĩoſe pugnauer̃t q̃drupl'r ornauer̃t. Prio charitate informãdo.i.Coꝝ.xiij.Si habuero oẽꝫ fidẽ ita vt mõtes trãſferã:charitatẽ aũt ñ habeã nihil m̃ pdeſt.Charitas em̃ ẽ forma fidei.Secũdo ſacr̃is manifeſtãdo q̃ robur habẽt ex paſſiõe xp̃i.Ioh.iij.Niſi q̊s renat⁹ fuerit ex aq̃ ⁊ ſpũ ñ põt itroire i regnũ dei.Tertio opib⁹ viuificãdo.Iac.ij.Fides ſine opibus mortua eſt.Quarto feruent' ꝑdicãdo. Mar.vl.Eũtes in mũdũ vniũſum ꝑdicate euãgeliũ oĩ creature.q̊dã em̃ mortui ſunt ꝓ xp̃o ꝓpt' fidẽ quã ſuſceperũt.q̊dã ꝓpt' fidẽ quã ꝑdicauer̃t.q̊dã ꝓpt' fidẽ quã nõ negauerũt.q̊dã ꝓpt' corruptores fidei q̊s arguer̃t.q̊dã qꝛ corruptorib⁹ fidei nõ ꝯſenſer̃t.q̊dã qꝛ fidẽ defender̃t.Sanct⁹ leonard⁹ ỽſus eq̃taniã dirigẽs iter ſuũ trãſiuit p bituricã:nullaten⁹ timore paſſiõis ſe occultãs:ſꝫ tanꝙ miles egregi⁹ armis fidei accinct⁹ nomẽ dñi viril't' ꝑdicabat.Erat em̃ i his ptib⁹ adhuc ſatis nouella xp̃ianitas:qꝛ nõdũ penit⁹ extincta erat p baptiſmũ ſeua gẽtilitas.vñ lꝫ nõ fuerit mortu⁹ ꝓ fide xp̃i:tñ palmã martyrij nõ pdidit.Greg.omel'.xxxv.dicͥ ſic.Si ad iuuãte nos dño ỽtutẽ patiẽtie ſuare ꝯtẽdim⁹ ⁊ i pace eccl'ie viuim⁹:martyrij palmã tenem⁹.hꝫ ille.Tota em̃ vita btĩ leonardi fuit martyriũ ꝓ noĩe xp̃i.Queadmodũ Bern̄.i q̊dã ſmone dicͥ.Qđ martyriũ graui⁹ eſt ꝙ inter epulas eſurire:inter veſtes multas et ꝑcioſas algere:pauptate premi inter diuitias quas offert mundus quas oſtentat:malignus q̊s deſiderat nr' appetit⁹:ꝓpt'ea pauperib⁹ pariter ⁊ martyrib⁹ regnũ celoꝝ promittit':qꝛ pauptate quidẽ emit':ſꝫ in paſſione pro chriſto abſqꝫ dilatione percipitur. hec ille.

Sexto beatus Leonardus dedit odorẽ regulatõis ſapiẽtialis.i.cõfeſſoꝝ ⁊ doctorum. Sciendũ ꝙ homo tenetur ad confitendũ veritatẽ fidei q̃druplicit',

Primo dū rᵒ vilipēdit. nā ↄfiteri fidē nō ſemp nec in oī loco eſt de neceſſitate ſalut: ſ; certo loco ⁊ tpe qñ. ſ. p omiſſionē hui⁹ cōfeſſiōis retraheret honor debit⁹ deo ⁊ vtilitas ꝓximis impendēda. Exēplū. ſi qs inter rogatus de fide taceret: ⁊ ex hoc crederetur vel ꝙ nō hrēt fidē vel ꝙ fides nō eſſet vera vel ꝙ alij p ei⁹ taciturnitatē a fide retraherent. in hijs caſib⁹ ↄfeſſio fidei ē de neceſſitate ſalut. Rom. x. Corde credit ad iuſticiā ore aūt ↄfeſſio fit ad ſalutē. Scd̄o dū fides ↄtemnit. Nā finis fidei ſicut ⁊ aliarū virtutū referri d; ad finē charitatis: q. eſt amor dei ⁊ ꝓximi. ⁊ iō qñ honor dei vel vtilitas ꝓximi hoc expoſcit vt fides ↄfiteat: nō d; hō ↄtent⁹ eſſe vt p fidē ſuā veritati diuine ↄiūgatur: ſ; d; exteri⁹ ↄfiteri. Tertio dū fidelis puertit. Nā in caſu neceſſitat: vbi fides piclitat: q̄libet tenet fidē ſuā alijs ꝑpalare. vl ad inſtructionē alioꝝ fideliū ſiue ↄfirmationē vel ad reprimēdū fideliū inſultationē. Quarto dū infidelis cōuertit. Nā ſi turbatio infideliū oriat ex ↄfeſſiōe fidei manifeſta abſq; vtilitate fidei vel fideliū: nō ē laudabile in tali caſu fidē publice cōfiteri. Vñ dñs dicit Math. vij. Nolite ſctm̄ dare canibus: neq; mittat: margaritas vr̄as añ porcos: ne forte ↄculcēt eas pedib⁹ ſuis: ⁊ conuerſi diſrūpāt vos. Ex quo ſequit ꝙ p̄dicātes q̄ cogūt iudeos ire ad p̄dicatōes ſuas ex qb⁹ nulla ſequit ↄuerſio ſ; poti⁹ ſcandalū grauit peccāt. S; ſi vtilitas aliq̄ ſparet circa fidē aut neceſſitas cogeret: tūc ↄtempta turbatiōe infideliū d; hō fidē publice cōfiteri. Vñ Math. xv. dr̄ ꝙ phariſei audito h̄ v̄bo ſcandalizati ſunt. Rn̄dit dñs. Sinite illos. ſ. turbari. Ceci ſunt ⁊ duces cecorum. Sctūs Leonard⁹ vt fidē xp̄i ↄfirmaret reginā a p̄iculo part⁹ liberauit pcib⁹ reg: francie q̄ ad nem⁹ nobiliacū ſeu pauū diſtās ciuitate Lemonica decē miliarib⁹ venādi cā deſcenderāt. Cūq; rex ⁊ regina ciphos aureos pateraſq; argēteas: veſtes purpureas auro textas: aliaq; ornamenta q̄plurima eidē ꝓ munere p̄ſentaſſent: vir dei oīa reſpuēs ait. Audi me rex. donū dei nullatenus pecunia cōpat: ſ; p̄cio fidei fidelib⁹ adminiſtrat. admonuitq; regē vt hec cūcta pauperib⁹ erogaret. Tūc rex volens illud nem⁹ eidē donare nō acqeuit vir dei: ſ; tantū expetijt quātū vna nocte cū aſello ſuo circuiret. cui rex libentiſſime annuit. vbi monaſteriū quoddam conſtruxit ⁊c.

Septimo btūs Leonardus

dus dedit odorē delectatiōis virginalis. i. virginitatis. Sciendū ꝙ v̄ginitas h; q̄ttuor excellētias. Prio eſt ſpōſa regi eterni. Amb. Pulchritudinē q̄s pōt maiorē eſtimare decore ei⁹ q̄ amat a rege: ꝓbat a iudice: dedicatur deo: ſemp ſpōſa: ſemp īnupta. Scd̄o aſſimilat angelis. Amb. Virgitas ↄditionē hūane nature ſupgredit per quā hoīes angelis ſociant. Maior tñ eſt victoria virginū q̄ angeloꝝ. Angeli eni ſine carne viuunt: v̄gines vero in carne triūphant. Tertio eſt illuſtrior in vniūſis fidelib⁹. Cypri. Virgītas eſt flos eccl'iaſtici germis: decus atq; ornamētum gr̄e ſpūalis: leta indoles laudis atq; honoris: opus integrū atq; incorruptū: dei ymago: rurſus ad ſctimoniā; dei illuſtrior portio gregis xp̄i. Quarto eſt excellentior m̄rimonio. Aug. Gñoſius eligit in carne vitā iā imitari āgeloꝝ q̄; ex carne numerū augere mortaliū. Eſt em̄ vberior felicior q; fecūditas nō vētre graueſcere ſ; mēte grandeſcere. Ille ꝑturit filios doloris: iſta filios gaudij ⁊ exultatiōis. hec ille. Sctūs Leonard⁹ attēdens qm̄ nuptie terrā implēt: v̄gitas padiſu;: v̄gitatē ſuā deo deuouit in manibus ſcti Remigij archiepī Remenſis: cuius diſcipulus a puericia extitit. Quam vt illibatam conſeruaret: vitā; ſolitariā; ſemper amauit ne forte in ſeculo manens caſtitatem ſuam macularet.

Octauo btūs Leonardus

dus dedit odorē vocationis eternalis. quaſi; eternal'r p̄deſtinat⁹ erat a deo in ſorte; electoꝝ dignā vocationē ſuā faciens. Sciēdū ꝙ oē bonū a deo hoīb⁹ collatū poſt pctm̄ ade cadit ſub merito xp̄i nō ſolū em̄ ꝓ delicto ade ſatiſfecit: ſ; etiā totū p̄deſtinatiōis effectū in vno quoq; hoīe ꝓmeruit. Rom. v. Nō ſic delictū ita ⁊ donū. Si em̄ vni⁹ hominis delicto multi mortui ſunt. ſ. pctō originali: multo magis gr̄a dei. ⁊ donū in gr̄a vni⁹ hoīs ieſu xp̄i in plres abundauit. Ecce dicit multo mag. q: in plres effect⁹ ⁊ mag: ↄdigne q̄ fuerit pena ꝓ culpa. Et dicit. Nō ſicut pctm̄ p vnū ita ⁊ donū. ſ. in vnū effectū ↄ illud pctm̄. Nā iudiciū quide; ex vno in ↄdēnationē: gr̄a aūt ex multis in iuſtificationē. ſ. delictis actualib⁹. vel in non elect: Si em̄ vni⁹ delicto mors regnauit p vnum multo magis abūdantiā; gr̄e et donatiōis ⁊ iuſticie accipiētes in vita regnabūt p vnū

ieſum xp̄m. vbi apl'us noīat q̄ttuoꝛ p̄deſti-
natiōis effect⁹.ſ.abūdantiā grē:donatōis:
iuſticie:ꝛ vite.ſ.eterne. q̄ referunt̄ p̄mo ad
grām baptiſmalē.ſcd̄o ad iuſtificatiōez ab
actualibus.tertio ad pſeuerātiā.q̄rto ad fi
nale p̄miū beatificū.Sil'r Roma.viij. Cir
ca finē deducit quō p xp̄m electi cōſequent̄
oēs p̄deſtinatiōis effect⁹ q̄ ſunt ſeptē. Pri
mus eſt remiſſio pc̄ti oꝛigīalis p grām ba-
ptiſmalē. Jō dicit. Quos p̄deſtinauit hos
ꝛ vocauit. Scd̄s eſt iuſtificatio p fidē ieſu
xp̄i.ſiue vēturi ſiue q̄ iā venit. vbi nō eſt ba
ptiſm⁹ in adult̄. Jō dicit.quos vocauit:hos
ꝛ iuſtificauit. Rom̄.iij. Juſtificati gratis p
grām ip̄ius: p redēptionē q̄ eſt in xp̄o ieſu
quē pp̄oſuit de⁹ ppiciatoꝛē p fidē in ſangui
ne ip̄ius.i.p fidē de paſſiōe ei⁹ ad oñſionez
iuſticie ſue.ſ.qua recompenſationē exegit p
culpa pꝑter remiſſionē p̄cedentiū delictoꝝ
vt ſit ip̄e iuſtificās eū q̄ ex fide eſt ieſu xp̄i.
Terti⁹ eſt augmētū grē in ſacramētis.ſ.cō-
firmatiōis:eucharīſtie: oꝛdīs: extreme vn-
ctionis. in quoꝝ exercitio ꝯfert̄ grā ꝛ auge
tur iuſticia ex merito xp̄i a quo tā efficaciā
ꝙ inſtitutionē hn̄t. Jō dicit.quos iuſtifica
uit:hos ꝛ magnificauit. Quart⁹ eſt collatio
prime grē in ꝯuerſiōe ꝛ ꝯtritiōis meritoꝛie
ꝙ reſurgat ad maioꝛē grām ꝙ penalis in
ꝯtritiōe ſit ſimul ſatiſfactoꝛi⁹ ꝛ meritoꝛius.
Jdeo dicit. Si de⁹ p nobis:q̄s contra nos?
Quint⁹ eſt p̄ſeruatio a pc̄tō.victoꝛia in tē-
ptatiōe:finalis pſeuerātia ꝛ om̄is exceſſus
ſupꝑerogatiōis. Jō dic̄. Quō nō etiā cū illo
oīa nob̄ donauit. pſ̄. Dedit dona hoīb⁹.i.
nō ſolū grām:ſ etiā ſpūſſcti dona. Sextus
eſt acceptatio q̄ in fine nō imputat̄ ad mi-
ſeriā deficiētia illa q̄ oēs q̄ſi deficiūt a perfe
ctione iuſticie ad quā in pūcto moꝛt̄ deue-
niſſe tenent̄. Jō dic̄. Quis accuſabit aduer
ſus electos dei? De⁹ q̄ iuſtificat q̄s eſt q̄ cō
demnet? Septim⁹ eſt apꝑtio ianue celeſtis
moꝛte quippe ſua vno veriſſimo ſacrificio
q̄cq̄d culparū erat abſtulit. Jō dic̄. Xp̄s ie
ſus q̄ moꝛtu⁹ eſt. imo q̄ ꝛ reſurrexit q̄ ē ad
dexterā dei. q̄ etiā interpellat p nob̄. Sāguis
eīn ieſu xp̄i fiduciā nob̄ p̄ſtat eterne ſalut̄.
Heb̄.x. Hn̄tes fiduciā in introitu ſctōꝝ in
ſanguīe xp̄i. Sctūs Leonard⁹ hos p̄deſti-
natiōis effect⁹ pleniſſime in ſe hūit. Bapti
zatus eīn fuit a beato Remigio archiep̄o
Remenſi. ꝛ a Clodoueo rege francie de ſa
cro fonte ſuſcept⁹. ab eodē archiep̄o erudi
tus in fide ꝯfirmat⁹. cleric⁹ etiā oꝛdinat⁹ eſt
q̄ tanq̄ fidelis agricola vbiq̄ ſemīabat ver
bū dei. tandē ſpūſctō ſuggerēte ſolitariā vi-
tā aſſumpſit put fratri ſuo ſctō Lifardo re
tulit. Cū q̄ i nemoꝛe qd̄ a rege ip̄etrauerat
cū duob⁹ monachis hoſpitaret̄:ml'ti ex ei⁹
genealogia. imo ſeptem familie ex ſuis ad
ip̄m venerunt cum vxoꝛibus ſuis venditis
poſſeſſionibus ꝛ predijs eoꝛum vt chꝛiſto
famularentur:quos acceptauit.

Nono btūs Leonardus

dedit odoꝛem ſctificatiōis dīnalis.i. gl'ioſe
btītudīs in celo. Sciēdū ꝙ btītudo dr̄ qua
drupl'r. Primo eēntiale p̄miū qd̄ ꝯſiſtit in
fruitiōe diuine eſſentie clare viſe. ꝛ tale pre
miū vocat̄ aurea. q꞉ p̄ncipal'r reſpicit cha-
ritatē q̄ p aurū ſignat̄. pſ̄. Aſtitit regina a
dextris tuis in veſtitu deaurato. ꝛ Eccl'.xlv.
Coꝛona aurea ſup caput ei⁹. Scd̄o p̄miuz
accidētale.i.gaudiū qd̄ nō eſt de deo clare vi
ſo:ſ de creatura relucēte in dīna eſſentia. q꞉
perfectioꝛ btūs pl'a videt. ſm̄ illud.i. Coꝝ.
xv. Stella differt a ſtella in claritate. Nā in
tellect⁹ plus pticipās de lumīe gl'ie pfecti⁹
videbit deū. plus aūt pticipat de lumīe glo-
rie qui plus hȝ de charitate. q꞉ vbi eſt maioꝛ
charitas:ibi eſt maius deſideriū. qd̄ facit de
ſiderantē aptū ꝛ paratū ad ſuſceptionem
deſiderati. vñ q̄ plus hȝ de charitate: pfecti⁹
eū ꝛ plura in eo videbit. Tertio gaudiū de
aliquo actu aīe impoꝛtāte excellētē victoꝛiā
habitā meritoꝛie in p̄nti. ꝛ hoc vocat̄ aureo
la. q̄ lȝ ſit act⁹ aīe:tn̄ in coꝛp⁹ p aliqd̄ ſignuȝ
euidēs illi coꝛrn̄dens redundabit. Quarto
actus excellētis victoꝛie in p̄nti pōt eſſe in
materia triplici ſm̄ triplicē pugnā quā ha-
bemus.ſ.ꝯ carnē mūdū ꝛ dyabolū. Cōtra
carnē excellētis victoꝛie eſt v̄gitas q̄ v̄tuo
ſe reſpuit oēs venereas delectatiōes tā lici-
tas q̄ illicitas. Cōtra mūduȝ eſt excellens
victoꝛia p martyriū ꝯ malos hoīes mūda
nos q̄ bonos pſequunt̄ ꝛ ꝯtēnūt. Contra
dyabolū q̄ falſis ſuggeſtionib⁹ nos conat̄
ſeducere. pfectiſſima victoꝛia ē p̄dicatio ſi-
ue doctrina q̄ hō non ſolū ſemetip̄m bn̄ re
git:ſ alios coꝛrigit ꝛ inſtruit. vñ his trib⁹
generib⁹ hoīm.ſ. v̄gib⁹ martyrib⁹ ꝛ docto-
ribus:tres aureole deputant̄ ppt̄ tres act⁹
excellentis victoꝛie. Sctūs Leonard⁹ hos
q̄tuoꝛ grad⁹ btītudīs hȝ in celo. Prīo viſio
nē dīne eēntie. q꞉ vixit oīb⁹ dieb⁹ vite ſue in
timoꝛe dei cū v̄tutū reuerētia ſuiēs ꝯdito-
ri ſuo ſine q̄rela. dicēs illō.i. Thim̄.iiij. Bo-

nū certamē certaui: curſuʒ ꝯſummaui: fidē
ſuaui in reliquo repoſita ē mihi corona iu-
ſticie quaʒ reddet mihi dn̄s in illa die iuſtꝰ
iudex. Scđo gaudiū accidētale quo reuela
tū eſt cleric͂ eccl'ie ſue vt aliā eccl'iam hono
rabiliorē fabricarēt in q̄ ſctiſſimū corpꝰ eiꝰ
collocarēt. Qđ pʒ per miraculū niuis. Ter
tio aureolā ꝑ quā crebra ⁊ innumera mira
cula ꝑ eū fiūt, vt pʒ in legēda. ⁊ p̄cipue libe
rationis a cathenis ⁊ carceribus. Quarto
aureolā v̄gītatis. q: fuit v̄go mēte ⁊ corꝑe
martyr volūtarie: doctor p̄dicatione verbi
dei. ꝓpt̄ q̄ oīa deꝰ ſctm̄ ſuū mirificauit. Cuiꝰ
rei teſtis ſum ego mgr̄ Leonardꝰ de Utino
ordīs p̄dicatorū: q̄ febribꝰ peſtiferis opp̄ſ-
ſus me huic ſctō deuoui ꝓponēs hūc libruʒ
cōpilare ad honorē ipius cuiꝰ merit͂ ⁊ inter
ceſſiōe mox p̄ſtine ſanitati reſtitutꝰ fui. Sic
ergo nardus mea dedit odorē ſuū. Amen.

In feſto ſancti Martini epiſcopi ⁊ cō
feſſoris. Sermo. lxiij.

Benedictionē oīum

gentiū dedit illi dn̄s. Eccl'. xliiij.
⁊ in ep'la hodierna. Btūs Au
guſti. lib. de diffinitiōibꝰ dic̄ ſic. Nullū credi
mus ad ſalutē niſi deo inuitāte venire. nul-
lū inuitatū ſalutē niſi deo auxiliante oꝑari.
nullū niſi orantē auxiliū ꝓmereri. nullū vo-
luntate dei ꝑire: ſʒ ꝑmiſſu eiꝰ omīa accidere.
hec ille. Sup quo moueo talē q̄ōnē. Utrū
ex puris naturalibꝰ ſine gr̄a gratū faciente
infuſa btūs martinꝰ ꝑuenit ad vitā eternā
mēte incōfuſa. Ad iſtā q̄ōnē r̄ndēt duo do
ctores noui teſtī. Primꝰ eſt Hugo lib. i. de
ſacramētis ꝑte. x. dicēs ſic. Tria ſunt q̄ an̄
aduentū xp̄i ⁊ poſtea ad ſalutē obtinēdaʒ
neceſſaria fuerūt. ſ. fides: ⁊ fidei ſacr̄a: ⁊ bo
na oꝑa. Hec tria ita coherēt vt ſalutis effe
ctū hr̄e nō poſſint ſi ſimul nō fuerint. Quia
nec fides meritū hʒ ſi dū pōt oꝑari negligi
tur: nec bonū opꝰ eſt aliqđ ſi ſine fide inue-
nitur. Et rurſus. fides oꝑans hoīem ſancti
ficare nō ſufficit ſi eā q̄ in ſacramētis dei cō
ſtat ſctificationē accipe ꝯtēnit. hec ille. Se-
cundus eſt Iſidorꝰ. vt hr̄. xxiiij. q. iij. §. qui-
dā heretici. vbi reprobat opīonē Pelagij ⁊
multoꝝ eū ſequentiū. q̄ dixit ꝙ ex puris na
turalibꝰ poſſumꝰ aſſeq̄ vitā eternā ⁊ mereri
ſine gr̄a. Qr vnūquodq; ex ſua natura pōt
adipiſci ſuū finē ꝓpter quē factū eſt ſi eſt ꝑ
fectū. aliter fruſtra eſſet factū ſi ad illū finē
ꝑuenire nō poſſet. Sʒ finis creatiōis hoīs
eſt vt hēat vitā eternā. vt dic̄ mgr̄ ſn̄iarum
lib. ij. diſt. i. c. vi. Fecit deꝰ rōnalē creaturā q̄
ſummū bonū intelligeret: intelligēdo ama
ret: amādo poſſideret: ⁊ poſſidēdo frueret̄.
Cū ḡ finis hoīs ſit frui deo. qđ eſt vita eter
na: videt̄ ꝙ ꝑ ea q̄ data ſunt hoī in creatio
ne q̄ ſunt de eſſentia ſue nature hō poſſit cō
ſequi hūc finē. Sʒ iſtud fundamētū nō ar-
guit ꝙ abſq; gr̄a dei hō poſſit hr̄e vitā eter-
nā. Licʒ em̄ oīs creatura ꝑfecta ex ſuis na-
turalibꝰ poſſit adipiſci ſuū vltimū finē natu
ralē. Sicut Lincoñ. dic̄. i. poſteriorū. c. xvij.
ꝙ natura eſt ꝑfectior q̄ ꝑfectiꝰ pōt in ſuum
finē. Nō tn̄ eſt verū de fine ſuꝑnaturali. Si
aūt hō faciat q̄ntū in ſe eſt: ⁊ oīa ſua natu-
ralia ponat ad inueniēdū ſummū bonū qđ
eſt deꝰ: tūc ipe deꝰ miſericors ⁊ affluens gr̄a
ſuā gr̄am ei infundet: ⁊ ſuꝰ labor tūc factꝰ
in gr̄a meret̄ hr̄e vitā eternā ſm̄ ſuas latas
ꝓmiſſiōes. Exēplū de ſcō Iob q̄ nō fuit ſub
lege circūciſiōis vt dicit Iſidorus de obitu
patriarcharū. ⁊ tamen ſaluatus eſt. Uerū
tamen fuit preceptum Geñ. xvij. ꝙ omnis
maſculus circūcideret̄: ⁊ aīa cuiꝰ prepucij
caro circūciſa nō fuerit periret de populo dei
Ad propoſitū. beatus martinus oēm ſuuʒ
conatū adhibuit vt inueniret deū. Nā cum
eſſet annoꝝ. xij. inuitis parentibus ad eccle
ſiā catholicā ꝯfugit: ſeq; cathecuminū fieri
poſtulauit. Ex tunc deus tantam gratiam
mēti eius infundebat vt heremum intrare
diſponeret: quod et feciſſet niſi carnis infir-
mitas obſtitiſſet. Licet aūt militauerit vſq;
ad vigeſimū annū iuſſus a Iuliano ceſare
tn̄ imunis fuit ab his vicijs q̄bꝰ illud hoīm
genus implicari ſolet: ⁊ multa ſanctitatis
opera faciebat. Cuʒ em̄ eſſet annorum. xv.
⁊ ad militandum vrgeretur vno tm̄ ſeruo
contentus: cui ſeruiens ſepius miniſtrabat
⁊ calciamenta ſepius detrahebat atq; ter-
gebat. vt vere de eo dici poſſit. benedictio-
nem omnium gentium dedit illi dominus.

Dominus dedit illi benedictionem
Angeloꝝ per miniſterij fidelitatem.
Patriarcharum per fidei ſinceritatem.
Prophetarum per intellectus claritateʒ.
Apoſtolorum per affectus charitatem.
Martyrum per patientie inuincibilitatē.
Confeſſorum per miſericordie pietatem.
Uirginum per continentie puritatem.
Militum per iuſticie equitatem.
Religioſoꝝ per obſeruantie facilitatem.
Prelatorum per virtutum honeſtatem.

Primo dn̄s dedit bene dictionē angeloꝝ ſctō martino in miſtratione fideli. Oēs em̄ ſunt admiſtratorij ſpiritus. vt dr̄ Heb. i. Nā ille eſt miniſter fidelis q̄ volūtatē dn̄i prudēter intelligit: fidelit̄ cōplet ⁊ pficit: ⁊ iratū placare nouit. Sed angeli in pncipio ſue ↄuerſiōis ad deū qn̄ mali angeli apoſtatauerūt a deo ⁊ ceciderūt de celo: tūc volūtatē dn̄i intellexerūt. iō fidel'r ad ipm̄ ↄuerſi ſunt ⁊ ei⁹ irā fideli ⁊ humili obſeqo placauerunt. Juxta illud Prouē. xi. Ubi ſupbia ibi ↄtumelia. ſ. q̄ ad malos angelos. ſꝫ vbi hūilitas ibi ſapia. ſ. quo ad bonos. Btūs martin⁹ tanq̄ bon⁹ miſter deo fidel'r miſtrauit cū intellexit volūtatē dei dicentis. Niſi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpūſcō nō pōt introire in regnū dei. Joh. iij. Unde cū eēt annoꝝ decē ⁊ octo baptizare ſe fecit: ⁊ relicta militia ad ſctm̄ Hylariū Pictauēſem epm̄ perexit: ⁊ ab eo accolit⁹ eſt ordinatus. accoliti aūt miſtrāt in ecclia militante ſicut angeli in ecclia triūphāte. Sūt em̄ nouem ordīes in ecclia militāte. ſ. q̄nqꝫ minores ⁊ q̄ttuor maiores. quemadmodū ſunt nouē ordīes angeloꝝ in ecclia triūphante. vt hr̄. xxiij. di c. pſalmiſta. Et. xxi. di. c. Seriatim. ⁊. lxxvij. diſtin. c. i. ⁊. xxi. diſti. c. cleros. Ideo beatus martinus habuit benedictionem. id eſt officium angelorum.

Secūdo dn̄s dedit ſancto martino bn̄dictionē pr̄iarcharū p fidei ſinceritatē. de qua Bern. in quodā ſmone dic ſic. Multi an̄ ſaluatoris aduentū deū oīpotentē tenētes ⁊ diligētes ſue ſalutis gratiſſimū pmiſſorē cernētes in pmiſſiōe fidelē ſpantes certiſſimū redemptorē in hac expectatiōe ſaluati ſunt. lꝫ qn̄ qual'r ⁊ quo ordine ſalus repromiſſa fieret ignorarēt. hec ille. Etiā de ipoꝝ fide expſſe loquit̄ Paulus Heb. xi. Sꝫ maior fuit fides beati martini q̄ pūinciā galliarū ab hoſtib⁹ liberauit. Nā irruētib⁹ intra gallias barbaris: Julian⁹ ceſar ↄ̄ eos pugnatur⁹ pecunias militib⁹ erogauit. At martin⁹ nolēs deinceps militare donatiuū recipe noluit: ſed ceſari dixit. xp̄i miles ego ſum: pugnare mihi non licet. Indignat⁹ Julian⁹ dixit q̄ nō religiōis grā: ſꝫ metu belli iminētis militie reſignaret. Cui martin⁹ intrepid⁹ rn̄dit. Si hoc ignauie nō fidei aſcribit̄: craſtina die an̄ aciēꝫ inermis aſtabo: ⁊ in noīe xp̄i ſigno crucis nō clipeo ꝓtect⁹ aut galea: hoſtiū cuneos penetrabo ſecur⁹. Un̄ cuſtodiri iubet̄ vt inermis ſicut dixerat barbaris obijceret̄. Sꝫ die ſequēti hoſtes legationē miſerūt: ſua oīa ſeqꝫ dedētes. vn̄ nō eſt dubiū meritis ſancti viri talē victoriaꝫ ſine ſanguīe datam eſſe. ergo ⁊c.

Tertio dn̄s dedit ſancto martino bn̄dictionē ꝓphetarū in intelligētie claritate. Triplex inuenit̄ ꝓphetia. vna de p̄terito. ſicut illa. In pncipio creauit de⁹ celū ⁊ terraꝫ. Gen̄. i. Alia de futuro. vt illa Eſa. vij. Ecce virgo ↄcipiet ⁊ pariet filium. Alia de p̄ſenti occulto. vt illa Joh. i. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit pctā mūdi. Jō Grego. ſup Ezech. dicit ſic. Recte ꝓpheta dr̄ non q: p̄dicit futura: ſꝫ q: ꝓdit occulta. Sꝫ btūs martin⁹ p̄dixit occulta. Cū eniꝫ reqrerer̄ a quodā paupe dixit Brixi⁹ ei⁹ dyacon⁹. Si illū delirū queris ꝓſpice a longe. Ille eſt em̄ q̄ quaſi amēs celuꝫ reſpicit. Cū ergo paup a martino q̄ petierat accepiſſet: vir ſanctus Brixiū ad ſe vocās dixit. En ego tibi delirus videor brixi? Qui cū ille p̄ verecūdia ſe dixiſſe negaret: ait martinus. Nōne aures mee ad os tuū erāt qn̄ hoc emin⁹ loq̄baris Amen dico tibi: quia a domino obtinui vt mihi in epātu ſuccedas. ⁊ ſtatim ꝓphetauit de futuro dicēs. Scito te multa ī epātu aduerſa paſſurū. Quod rei ꝓbauit euent⁹.

Quarto dn̄s dedit ſancto martino bn̄dictionē aploꝝ in affect⁹ charitate. Sicut em̄ apl'i trib⁹ vicib⁹ ſpm̄ ſctm̄ receperūt. ſ. ad faciendū miracula. vt dr̄ Mathei. x. Ad relaxādum pctā. vt hr̄ Joh. vlti. Ad ↄfirmāda corda. vt hr̄ Act. ij. Sic beatus martinus recepit ſpiritū ſanctū qui ſuper caput eius in ſpecie ignis apparuit. iō par apoſtolis appellatur. Nōne magna miracula fecit quando tres mortuos ſuſcitauit ⁊ peccata relaxauit: dum gentiles multos conuertens eis veniam obtinuit: ⁊ ſpiritumſanctum in igne viſibili ad confirmatione accepit pō. Spiritu oris eius omnis virtus eoꝝ ⁊c. Nā apoſtoli eū frequent̄ viſitabant tanq̄ cōpare ſuū vt ſat̄ patere pōt.

Quinto dn̄s dedit ſctō martino bn̄dictōnē martyꝝ in patie inuincibilitate. Unde Gregorius omelia. xxxiij. dicit ſic. Si adiuuante nos domino virtutē patiētie ſeruare ↄtēdim⁹ ⁊ in pace eccl'ie viuimus martyrij palmā tenem⁹. Hec ille.

Nam ille dicit᷑ ſapiēs pugnatoꝛ q̄ ſcit inimi
coꝝ inſidias declinare: ⁊ aduerſarios expu
gnare ⁊ per ipſos hoſtiū manꝰ de hoſtibꝰ tri
umphare. Sicut fecerūt ſcti martyres: q̄ de
manibꝰ hoſtiū meruerunt coronā martyrij
Quis em̄ fabricauit coronas ſtephano: niſi
manꝰ lapidantiū? Quis laurētio niſi manꝰ
aſſantiū? Quis andree ⁊ petro niſi manus
crucifigentiū. Ideo Eccli. xxix. dr̄. Melioꝛ ē
ſapiā q̄ arma bellica. Sꝫ vt Greg. in omel
dicit. Nos ſine ferro ⁊ flāma martyres eſſe
poſſumꝰ: ſi patientiā in aīo veracit̄ cuſtodi
mus. Iſtud declarat Iſidoꝛus li. ethimol. di
cens ſic. Duo ſunt martyrij genera. Unum
in aperta paſſione. alterū in occulta animi vir
tute. Nam multi hoſtis inſidias ꝟtute tole
rantes: ⁊ cūctis carnalibꝰ deſiderijs reſiſtē
tes ꝑ hoc q̄ ſe oīpotēti deo in coꝛde macta
uerūt etiam pacis tpe martyres facti ſunt.
Sanctꝰ martinus vtroq̄ gn̄e martyrij mar
tyr vere pōt dici. Quo ad pmū genꝰ pꝫ. Cū
eſſet acolitꝰ ordinatꝰ: monet᷑ a dn̄o ꝑ ſopo
rem vt parētes ſuos adhuc gētiles viſitaret
ꝓfectꝰ ergo multa aduerſa paſſurū ſe eſſe ꝑ
dixit. Nā int alpes incidit in latrones. Cūq̄
vnꝰ ſecurim in caput eiꝰ vibraſſet ictū ferie
tis dextere ſuſtinuit alacrit̄. vinctis tn̄ poſt
tergū manibꝰ vni eoꝝ cuſtodiēdus tradit᷑.
Percūctāti ꝟo latroni an timuiſſet. Rn̄dit
ſe nunq̄ fuiſſe ita ſecurū. q2 ſciret miſicoꝛdi
am dei maxime in tēptationibꝰ affuturā: in
cipienſq̄ latroni pdicauit: ⁊ ipm̄ ad fidē cō
uertit: peruenienſq̄ ad parētes ſuos: matrē
cōuertit. Sed cū hereſis arriana pullularet
per totū oꝛbem ⁊ martinus ſolus obſiſteret
publice ceſus: ⁊ de ciuitate eiectꝰ eſt. Cū au
tem hellebori gramen venenatū inter alias
herbas ſumpſiſſet in cibū: vicinā moꝛtē ſen
tiens: oē piculum ⁊ doloꝛē ꝟtute oꝛōnis fu
gauit. Etiā cū martinꝰ ſemel in veſte hiſpi
da nigro ⁊ pendulo pallio circūtectꝰ: ſuper
aſellū ꝓcederet equis de cōtra venientibus
expauefactis militātes in terrā ſaltu ꝑcipi
ti ſe dederūt: ⁊ martinū arripiētes grauiter
ꝟberauerūt. Ille aūt mutus cedentibꝰ ter
ga pbebat: ꝫ magis illi furebāt: eo q̄ ille q̄ſi
nō ſentiēs ꝟbera illata ptēnere videbat᷑ ⁊c̄
Ecce quot aduerſa illi cōtigerūt. iōo cantat᷑
de eo. O aīa ſanctiſſima quā ⁊ ſi gladiꝰ per
ſecutoris nō abſtulit: tn̄ martyrij palmā nō
amiſit. Quo ad ſecundū genꝰ martyrij fuit
multe auſteritatis in ſeipo prout refert Se
uerus in epiſtola ad Euſebium. vt patet in
legenda aurea ⁊c.

Sexto dn̄s dedit ſancto
martino bn̄dictionē cōfeſſoꝝ in miſicoꝛdie
pietate. Un̄ Aug. de ſmone dn̄i in monte:
dic̄ ſic. Beati illi qui ſubueniūt miſeris: q2 ſ
eis rependet᷑ vt per miſicoꝛdē dn̄m de miſe
ria liberent᷑. Nā idipm̄ videt᷑ iuſtū: vt q̄ a po
tentioꝛi iuuari vult: adiuuet inferioꝛē in quo
eſt ipe potentioꝛ hec ille. Et Greg. in paſto
rali dic̄ ſic. Charitatis ⁊ pietatis miracula
amate: q̄ tanto ſecurioꝛa ſunt q̄to ⁊ occulti
oꝛa: de quibꝰ apud deū eo maioꝛ fit retribu
tio: quāto apud hoīes minoꝛ eſt glificatio.
ſed iſta pietas hꝫ tres partes. Pꝛima eſt
dare partē de ſupfluo ⁊ partē retinere. Luc.
xij. Quod ſupeſt date elemoſynā ⁊c. ⁊ hec
eſt magna. Secunda ē dare oīa ſupflua ⁊
retinere neceſſaria. i. Coꝝ. vij. Qui vtuntur
hoc mūdo: tanq̄ nō vtentes ſint ⁊c. ⁊ hec ē
maioꝛ. Tertia eſt dare etiā neceſſaria ſicut
fecit vidua. vt habet᷑ Luc. xxi. ⁊ hec eſt ma
xima. Hanc tertiā partē pietatis habuit be
atus martinꝰ qui partē clamidis neceſſarie
pauperi in poꝛta Ambianenſiū diuiſit. Alia
vice etiā pauperē nudū induit ꝓpria tunica
cū ad eccl'iam ꝓgeret miſſaꝫ celebraturꝰ. vt
patꝫ in legenda. Multe etiā aſſiduitatꝭ fuit
in oꝛando, vt pꝫ in legenda ſua ⁊c.

Septimo dn̄s dedit ſan
cto martino bn̄dictionē ꝟginū in cōtinētie
puritate. Un̄ Iſido. li. iij. de ſummo bono di
cit ſic. Quidā in iuuētute luxurioſe viuētes:
in ſenectute cōtinētes fieri delectant᷑ ⁊ tunc
eligunt caſtitati ſeruire cū libido cō tēpſerit
eos ſeruos habere. Nequaq̄ i ſenectute cō
tinentes vocandi ſunt: q̄ luxurioſe in iuuen
tute vixerūt. Tales nō habēt pmiū: q2 labo
ris certamē nō habuerūt. Eos em̄ expectat
gloꝛia: in quibꝰ fuerunt glorioſa certamina.
hec ille. Triplex eſt cōtinētie puritas. ſ. cō
iugalis: vidualis: ⁊ ꝟginalis. Beatꝰ marti
nus fuit ꝟgo mēte ⁊ coꝛpe. Patet auctori
tate ⁊ exēplo. Auctoritas eſt eccl'ie cantan
tis. Qui ⁊ vitro purioꝛ: lacte candidioꝛ: car
ne quoq̄ monſtratꝰ eſt gēma ſacerdotum.
Exemplū eſt iſtud. Cū martinꝰ in cella ſolꝰ
ſederet, ⁊ Seuerꝰ ⁊ Gallus eiꝰ diſcipuli ꝑ
foꝛibꝰ expectarēt. ſubito mirabili cōcuſſi hoꝛ
roꝛe plures in cella audiūt colloquētes. De
quo cū poſtmodū martinū reqſiuiſſent: ille
ait. Dico vobis ſꝫ q̄ſo nulli dicatis. Agnes

Tecla: ⁊ Maria ad me venerūt: nec tantū iſta die ſ; pluries me viſitant: qm̄ ꝟginitatē meam dn̄o conſecraui ⁊c̄.

Octauo dn̄s dedit beato martino bn̄dictōnē militū in iuſticie eq̄tate. Un̄ Aug. li. de ꝟbo dn̄i dicit ſic. Militare nō eſt delictū: ſ; ꝓpt̄ predam militare pctm̄ eſt. Nec rēpublicā gerere criminoſū eſt: ſ; iō agere rēpublicā vt familiarē potiꝰ augeas videt̄ eſſe dānabile. ꝓpterea q̄dā ſtipendia ſunt militibꝰ cōſtituta: ne dū ſumptꝰ querit̄ predo craſſet̄. hec ille. Regulā militū dictauit Johānes baptiſta, que hab; tria capitula. Dicit̄ em̄ Luc. iij. Interrogabant eū milites dicētes. Quid faciemꝰ ⁊ nos: ⁊c̄. Johānes aūt rn̄dit eis. vt nemini iniuriā facerēt. Iniuria vero tribꝰ modis infert̄. Aliquādo in ꝑſona ꝑ oppreſſionē. iō ponit ꝓmū capitulū dicēs. Neminē ꝯcutiatꝭ. Aliqn̄ in fama ꝑ falſi noīs impoſitionē. iō ponit ſecundū capitulū dicēs. Neq; calūniā faciatꝭ. Aliqn̄ ī tꝑali ſubſtātia ꝑ ſpoliatōnē. iō ponit tertiū capitulū dicēs. Eſtote contēti ſtipēdijs vr̄is. Beatꝰ martinꝰ hāc regulā cū omibꝰ ſuis capitulis diligētiſſime obſeruauit: cum adhuc eſſet miles. Primū capitulū obſeruauit: q2 paupēs adiuuit vt dictū eſt: cū vni clamidē diuiſit. ps. Adiuuit pauperē de inopia. Secundū capitulū obſeruauit: q2 pupillos ⁊ orphanos adiuuit. Un̄ dr̄ ꝙ cura illi erat aſſiſtere laborantibꝰ: alere egentes: opes ferre miſeris. ps. Tibi derelictꝰ eſt pauꝑ orphano tu eris adiutor. Pat; de leproſo cui beatus martinꝰ obuiās ipm̄ oſculatꝰ eſt ⁊ bn̄dixit. ſtatimq; mūdatꝰ eſt. ps. Adiutor in opportunitatibꝰ in tribulatōe. Tertiū capitulū obſeruauit: q2 nō aliena rapiebat: ſ; ꝓpria donabat. Un̄ nihil ſibi pret̄ q̄tidianū victū ſeruabat: ſ; oīa q̄ hr̄e poterat pauꝑibꝰ erogabat ⁊c̄.

Nono dominus dedit beato martino bn̄dictionē religioſoꝝ in obſeruantie facilitate. Un̄ Hiero. ſuꝑ ps. dic̄ ſic. Sicut martyres laudāt dn̄m pure in regione viuoꝝ: ita ⁊ monachi q̄ die ac nocte pſallunt deo debēt eandē puritatē habere martyrum. Siq̄dē ipi martyres ſūt. Qđ em̄ faciunt angeli ī celo: hᵒ faciūt monachi in mūdo terreno. hec ille. Angeli dei ī celo tria faciūt. Prio pauꝑtatē ſpūs obſeruāt. ſecūdo caſtitatē. tertio obediētiā. ſic monachi hᵒ oīa obſeruare debēt. Beatꝰ martinꝰ fuit monachꝰ deuotiſſimꝰ. Na; extra ciuitatē Turonēſem duobꝰ fere miliaribꝰ mōaſteriū cōſtituit vbi cū. lxxx. diſcipul' in mlt̄a pauꝑtate ⁊ abſtinētia vixit. vbi nemo vinū nouerat niſi quē infirmitas coegiſſet. vbi mollior habitꝰ ꝓ crimine erat ⁊c̄. Paſſus eſt aūt Martinꝰ graues ꝑſecutiōes a demonibꝰ cū eſſ; in monaſterio. vt p; in legenda.

Decimo dn̄s dedit beato martino bn̄dictionē ꝑlatoꝝ in ꝟtutū honeſtate. Un̄ Aug. in q̄da; ſmo. dic̄ ſic. Nihil ē in hac vita ⁊ maxime hᵒ tp̄e difficiliꝰ: laborioſius: ⁊ ꝑiculoſiꝰ: ꝙ epi aut ꝑſbyteri officiū. S; apd̄ deū nihil beatiꝰ: ſi eo mō militet̄: q̄ noſter imꝑator iubet. hec ille. Modū aute; expoſuit Paulus. i. Thim. iij. dicēs. Oportet epm̄ eſſe ornatū: doctore; hoſpitalē. Beatꝰ martinꝰ obſeruauit iſta tria. Quia oī ꝟtute fuit ornatꝰ: fuit doctor aſſiduus: ⁊ ad paupꝫes liberaliſſimꝰ. Jdō plebs turonica eū ſibi ordinari epm̄ petijt. Nūq̄ꝫ cathedra vſus eſt: mlt̄e fuit cōpaſſiōis erga delinq̄ntes. vt p; in eiꝰ legēda. Tandē viribꝰ corꝑis cepit deſtitui. cōuocatiſq; diſcipul' indicauit ſe reſolui. vt dr̄ in legēda. Cūq; ſpm̄ deo reddidiſſet: vultꝰ eiꝰ tanq̄ꝫ iam gl'ificatꝰ reſplenduit: ac chorꝰ angeloꝝ ibidē cōcinēs a mult̄ auditus fuit: eiuſq; exequijs ſanctꝰ Ambroſius miraculoſe interfuit. vt p; in legēda de btō martino. Beatꝰ Amb. dic̄ ſic. Beatꝰ martinus ꝓphani erroris tēpla deſtruxit: vexilla pietat̄ erexit: mortuos ſuſcitauit: ab obſeſſis corꝑibꝰ demonia ſeua excluſit: ac varijs laborantes lāguoribꝰ ſalut̄ remedio ſubleuauit. q2 ita ꝑfectꝰ inuētꝰ eſt vt xp̄; texiſſet in pauꝑe ⁊ veſte quā egenꝰ acceꝑat: mūdi dn̄; īduiſſet. O felix largitas quā diuinitas operat̄. O clamidis gl'ioſa diuiſio q̄ militē texit ⁊ regē. O ineſtimabile donū qđ veſtire meruit diuinitatē. Digne huic dn̄e ꝯfeſſiōis tue ꝓmia cōtuliſti. Digne ei arrianoꝝ ſubiacuit feritas. Digne amore martyrij perſecutoris tormēta nō timuit. Quid erit ꝓ oblatōe integri corꝑis receptur9 q̄ ꝓ q̄ꝫtitate veſtis exigue veſtire deū meruit ⁊ vidē: Sic ſꝑātibꝰ ꝯtulit medicinā: vt alios ſupplicatōibꝰ: alios viſu ſaluaret. hᵒ ille. Obtinuit autē a dn̄o vt q̄cūq; eiꝰ ſuffragia expoſceret maxime morbo peſtifero laborās ſi in eiꝰ vigilia in pane ⁊ aq̄ ieiunaret: ꝑfectā ſanitatē ꝓ illo āno impetraret. Et ego mgr̄ Leonardꝰ de vtino ordinis ꝓdicatoꝝ in alemania experiētia hᵒ di

dici fore verũ ⁊ in multꝫ ytalie ciuitatibꝰ idẽ ꝑdicaui. vnde in dicto ieiunio in pane ⁊ aq̃ in vigilia ſctĩ martini ſtatĩ ceſſauit tẽpeſtas illa grauiſſima peſtilẽtie vñ bñdictionẽ oĩm gentiũ dedit illi dñs ⁊c̃.

In feſto ſancte Katherine virginis ⁊ martyris Sermo. lxiiij.

Irginẽ caſtã deſpõ

di exhibere xp̃o. ij. Cor. x. ⁊ in ep̃la hodierna. Beatꝰ Amb. li. de ꝟginitate dic̃ ſic. Pulchritudinẽ q̃s põt maiorẽ extimare ꝟginis decore q̃ amat a rege: ꝓbat a iudice: dedicat dño: cõſecrat deo. hec ille. Sup q̃ moueo talẽ q̃ſtionẽ. Utrum btã Katherina ſit ceteris ꝟginibꝰ glĩoſior q̃ ſola fuit xp̃i ſponſa familiarior. Ad iſtã q̃ſtionẽ r̃ndent tres doctores veteris teſtamẽti: q̃ in figura ꝓuidẽtes glĩam btẽ Katherine magnis laudibꝰ eã extulerũt. Primꝰ ẽ Dauid in ps̃. dicẽs ſic. Adducent regi ꝟgines poſt eã: ꝓxime eiꝰ afferent tibi. q̃ſi dicat Beata katherina int ꝟgines eſt ꝓmiceria q: in eiꝰ cõuerſione apparuit xp̃s viſibiliter eã deſpõſans: qḋ nulli alteri ꝯceſſit. Secũdus eſt Salomon. Prouerb. vlt. dicens ſic. Multe filie ꝯgregauerũt diuitias: tu aũt ſupergreſſa es vniuerſas. q̃ſi dicat. Inter ceteras filias dei q̃ ſpirituales diuitias ꝯgregauerunt. Beata katherina ceteras ꝟgines poſt ꝟginẽ glĩoſam ſupgreſſa fuit. Tertiꝰ ẽ ſeptuagita interp̃tes q̃ in li. Heſter. ij. dicunt Adamauit eã rex plus ꝙ oĩs mulieres, habuitq́ grãm ⁊ mĩam corã eo ſup oẽs mulieres: ⁊ poſuit dyadema regni in capite eiꝰ: ⁊ iuſſit ꝑparari cõuiuiũ ꝑmagnificũ cunctꝭ ꝑncipibꝰ: ꝓ ꝯiunctõe ⁊ nuptijs eiꝰ. hec illi. Heſter interp̃tat eleuata. Sed int ꝟgines nulla fuit eleuatior btã katherina. Nã ſi filia nobilis nubat regi: aſſumit ad regiã maieſtatẽ Exẽplũ pꝫ de Heſter quã rex aſſuerꝰ voluit eſſe reginã: cũ tñ eẽt de hũili ꝓgenie. Sꝫ btã katherina cuꝫ eſſet regina ſcḋm carnẽ: facta ẽ regina celi ꝓpt deſpõſationẽ eiꝰ cũ filio dei. Intelligẽdũ ꝙ deſpõſatio eſt q̃druplex. Prima carnalis. de q̃ Ioh. ij. dr. Uocat ſpõſum architriclinꝰ. Secunda ſacramẽtalis ꝑ fidei ſignaculũ: q̃ contrahit in baptiſmate. Oſee ij. Spõſabo te mihi i fide. Tertia ſpũalis q̃ fit ꝑ paſſionis ſacr̃m: ⁊ iſta fuit cõtracta in xp̃i paſſione. Oſee. ij. Spõſabo te mihi ĩ iuſticia ⁊ iudicio. Quarta ꝟtualis q̃ fit ꝑ ꝟginitatis votũ: ⁊ iſta ꝯtrahit in thalamo conſcientie. Oſee. ij. Sponſabo te mihi in mĩa ⁊ miſationibꝰ. Uirginitatẽ eñ ſeruare nõ eſt ꝟtutꝭ hũane: ſꝫ miſatõnis diuine btã katherina ꝑmã deſpõſationẽ omĩno renuit cũ hoĩe terreno: ſꝫ illã habuit cũ hoĩe celeſti. vt pꝫ Sap. iij. Felix ſterilis ⁊ incoinq̃nata que neſciuit thorũ in delicto. Secũdã deſpõſationẽ habuit ꝑ fidei ſignaculũ: q̃n in ꝯuerſione ſua baptizata fuit. Tertiã habuit ꝑ paſſiõis ſacr̃m: qḋ ꝓ noĩe ieſu ſuſtinuit. Quartã habuit ꝑ ꝟginitatꝭ votũ qḋ ſponte emiſit. Uñ cũ Maxentiꝰ impator ꝟgini loq̃ret dicens O ꝟgo gñoſa iuuẽtuti tue ꝯſule: ⁊ poſt reginã in palacio meo ſecũda vocaberis: ⁊ imagine tui in medio ciuitatꝭ fabricata: a cunctꝭ velut dea adoraberis. Rñdit ꝟgo. Deſine talia dicere: q̃ ſcelus ſit etiaꝫ cogitare. Ego me xp̃o ſpõſaꝫ tradidi. Ille glĩa mea: ille amor meꝰ: ille dulcedo ⁊ dilectio mea ab eiꝰ amore: nec blãdimẽta: nec tormẽta me poterũt reuocare: carnẽ ⁊ ſanguinẽ meũ xp̃o offerre deſidero: ſicut ipſe ꝓ me ſeip̃m obtulit. Ip̃e eñ deꝰ meꝰ: amor meꝰ: paſtor ⁊ ſpõſus vnicꝰ meꝰ ⁊c̃. Iḋo ip̃amet de ſe dic̃. Uirginẽ caſtã deſpondi exhibere ſcꝫ me xp̃o: vt dicũt verba ꝓpoſita ⁊c̃.

Uirginẽ caſtã deſpõdi exhibere xp̃o.

- Per conformitatem.
- Per nobilitatem.
- Per docibilitatem.
- Per ſtabilitatem.
- Per fecunditatem.
- Per locupletabilitatẽ

Primo beata Katherina

exhibuit ſe xp̃o tanꝙ ꝟginẽ caſtã ſpõſaꝫ eiꝰ ꝑ ꝯformitatẽ. Fuit eñ deo ſimilis ſcḋm naturam. Sicut eñ nõ põt eſſe matrimoniũ int ſpecies differẽtes: puta int angelũ ⁊ hoĩem nec int hoĩem ⁊ pecudẽ: ſꝫ tñ int virũ ⁊ mulierẽ: rõne ſimilitudinis ſpeciei. Sic int deũ ⁊ aĩam noſtrã debꝫ eſſe ſimilitudo q̃ attenditur in q̃nq́. ſcꝫ in ſimplicitate: pluralitate bonitate ꝑñtialitate: incorruptibilitate. ſcḋm has ꝯditões aĩa eſt ſilĩs deo. Priõ eñ deꝰ nõ eſt corpꝰ ſꝫ ſpũs. Ioh. iiij. Sic aĩa nõ eſt corpꝰ ſed ſpũs. Unḋ Aug. li. vij. ſup Gen. ad litteraꝫ. ca. xxvij. dicit ſic. De anima quã deus inſpirauit homini in eius faciem inſufflando: nihil confirmo: niſi quod ex deo ſic eſt: vt non ſit ſubſtantia dei et ſit incorporea. i. ꝙ non ſit corpus ſed ſpũs. Et li. de diffinitione aĩe dicit ſic. Anima eſt ſubſtantia

creata:inuiſibilis: incorporea: immortalis:
deo ſimillima:imaginē habēs creatoris ſui
2ª Sic ergo ē ſimilis deo in ſimplicitate. Se
cundo eſt ſimilis deo in pluralitate. Nam ſi
cut in deo eſt ſubſtantie vnitas ⁊ pſonaruꝫ
pluralitas. Sic in aīa ſunt potētie diuerſe.ſ.
memoria:intelligētia: ⁊ volūtas in vna ſub-
ſtantia aīe. vt dicit magr̄ ſentētiarū li.i.diſt.
3ª iij. Tertio eſt ſimilis deo in bonitate. Nam
deus eſt ita bonꝯ ꝙ nihil eſt eo meliꝯ. ſic in
creaturis nihil eſt aīa meliꝯ. Vn̄ Aug.li.de
quantitate aīe.ca.xxiiij.dicit ſic. Anime aūt
natura:nec terra:nec maria:nec ſydera:nec
luna nec ſol:nec quicꝙ̄ omīno qd̄ tangi:aut
his oculis videri pōt.nō deniqꝫ ipm qd̄ ocu
lis videri nō pōt.ſ.celū meliꝯ eſſe credendū
eſt:imo hec oīa longe deteriora eſſe ꝙ̄ eſt q̄-
libet aīa creata: rō cōuincit. Deus ergo ſolꝯ
4ª colendꝯ eſt:qui ſolus auctor eiꝯ eſt. Quar-
to eſt ſimilis deo in pſentialitate. Sicut em̄
deo nil ſecretiꝯ eſt ⁊ nil pſentiꝯ. ſic aīa nil ſe
cretiꝯ ⁊ maxime in corpe nil pſentiꝯ:cū totū
moueat corpꝯ qd̄ moriēdo nil tibi manifeſti
us. Vn̄ Aug. vbi ſupra. Quis em̄ iuſte ſto
macheť ꝙ agēdo atqꝫ miniſtrādo corpi aīa
data ſit: Vn̄ eiꝯ pſentia patet p oēs ſenſus
ſenſificādo:corpꝰ viuificādo:vegetando ⁊c̄
5ª Quinto eſt ſimilis deo in incorruptibilita-
te. Sicut em̄ ſine deo nihil eē pōt:ſic ſine aīa
nō eſt hō.q2 illa ſeparata a corpe iam nō eſt
hō:imo corrūpiť corpꝯ. Jdō Bern̄.in medi
tationibꝯ exclamat dicēs ſic. O aīa inſigni-
ta dei imagine:decorata ſimilitudine: deſpō
ſata fide:dotata ſpū:redēpta ſanguīe:depu
tata cuꝫ angelis:capax beatitudinis:heres
bonitatis:rōnis particeps.q̄d tibi cū carne
nūꝙ̄ maiꝯ ſterq̄liniū inueniſti.hec ille. Aīa
ergo colēs deū ſup oīa eſt ſil'is deo. Sed aīa
gentilis ⁊ pagani ſubijciēs ſe ydolis:nō eſt
ſil'is deo nec ſponſa eiꝯ. Similiť aīa xpiani
auaricie dedita:q ē ydoloꝝ ſeruitꝯ: ⁊ aīa gu-
loſi:cuiꝯ deꝯ venť ē: ⁊ aīa cuiuſcūqꝫ pctōris
nō ē deo ſil'is nec eiꝯ ſpōſa.lꝫ autē ſic adulte-
rauerit.iux̄ illd̄ Jerem̄.iij. Tu aūt fornicata
es poſt amatores tuos:tn̄ deꝯ vocat eā dicēſ
illd̄ Can̄.vi. Reuertere reuertere ſunamitꝭ:
⁊ ego ſuſcipiā te. Et tūc ſimilitudo dei defor
mata in aīa renouať. Vn̄ Bern̄.ſup Can̄.
dic̄ ſic. Pauptate: manſuetudine: ⁊ fletu re
nouať in aīa ſimilitudo q̄dā trinitatꝭ:imago
eternitatis oīa tēporalia cōplectēs:dū pau
pertate futura mereť:mā̄ſuetudine pſentia
ſibi vendicat:luctū penitētie pterita recupe
rat.hec ille. Pro cuius intellectu ſciendū ꝙ
aduentꝯ diuine inſpirationis in aīam pmo
eā imutat p dolorē ⁊ cōpūctionē dū ignis
praui amoris ꝯfundiť: ⁊ lux praui ītellectꝯ
abſcondiť. Sicut aduenienteluce ſolis lux
lune ⁊ aliarū ſtellarū abſcōdiť. pſ̄. Renuit
ꝯſolari aīa mea: memor fui dei ⁊ delectatꝯ
ſum ⁊ exercitatꝯ ſum: ⁊ deficit ſpūs meꝯ. vn̄
aīa peccatrix ſtat ſuſpenſa ⁊ deſinit peccare
O q̄lis mutatio. pſ̄. Hec mutatio dextere
excelſi. O factū mirabile.pſ̄. A dn̄o factuꝫ
eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in oculis nr̄is. Se-
cundo peccatriceꝫ aīam ſic ſuſpenſam clau-
dit infra ſe: ⁊ in ſui cogitatione facit ipſam
ſtare ſtupefactā. Exēpluꝫ.priꝯ ipa currebat
ſicut flumē poſt mūdana tpalia peccando
varijs cogitationibꝯ. Nūc aūt ſtat clauſa in
ſuis cogitationibꝯ. Sic flumē iordanis ſte
tit dū filij iſrael portarēt archā dn̄i. Tertio
peccatricē aīam ſtupefactā vulnerat: ⁊ in de
ſiderium amoris dei atqꝫ virtutis ipam in
flammat: ita vt quaſi appareat liquefieri.
pſ̄. Factum eſt cor meum tanqꝫ cera lique-
ſcens. Quarto peccatricem animam percu-
tit ⁊ ad rugitū ⁊ gemitum prouocat cogno
ſcens propriū peccatū quo creatorem ſuuꝫ
offendit. pſ̄. Rugiebam a gemitu cordis
mei. Sic vocauit balaam volentem ire ad
maledicendum populo dei. Nume.xxij. Sic
vocauit petrum quando ipſum reſpexit ſcꝫ
illuminando intellectuꝫ eius. Math.xxvi.
Sic vocauit paulum quando ſubito circun
fulſit eum lux de celo. Actuum.ix. Et petrū
vinctum cathenis duabus. vnde angelus
domini aſtitit ⁊ lumē refulſit in habitaculo
carceris:percuſſoqꝫ latere petri excitauit eū
dicens. Surge velociter ⁊c̄. Actuū.xij. Jō
Bernardus in ſermone dedicationis eccle-
ſie dicit ſic. Aīe deſiderāti dn̄s feſtinꝯ occur
rit celeſti rore circūfuſus: vnguētꝭ optimis
delibutꝯ aīam recreat fatigatā. eſurientem
reficit. aridā impugnat. faciēs terrenorum
oblitā. etiā ſuijpius imemorē. hec ille. Sic
vocauit ſctām Katherinā q̄ ꝯſciam ſuam
q̄druplici ſentiebat cōpūctiōe morderi. ſcꝫ
pudore gemino: ⁊ gemino metu. Deū cogi
tabat factorē ſuū:cogitabat ⁊ bn̄factorē.co
gitabat pſēm:cogitabat dn̄m. ad oīa reā ſe
cognoſcebat:plāgebat p ſingula. Ad pmū
⁊ vltimū rn̄debat timor eiꝯ: ad duo media
pudor. ppterea ꝯſcia eiꝯ ſemp ī pena erat ⁊
nūqꝫ ſecura donec ſpōſuꝫ ſuū ineniť cui de
ſpōſata eſt p ꝯformitatē in ſua ꝯpūſiōe ⁊c̄.

Secundo btā katherina

exhibuit ſe xp̄o tanq̄ virginē caſtam ſpon-
ſam eius p̱ nobilitatē. Habet em̄ aīa huma
na hanc nobilitatē. qr cū ſit a deo creata: eſt
a nobiliſſima ꝓgenie ꝓducta ꝛ ſibi ꝓpinq̄
Vn̄ Aug⁹. li. de quātitate aīe. ca. xxiiij. dicit
ſic. Queadmodū fateor dicendū aīam hu-
manam non eſſe qḋ deus eſt. ita preſumen
dū nil inter oīa q̄ creauit: deo eē ꝓpinquius
Ab hac nobilitate nemo excludit: qr oēs in
diuina creatione includunt. iuxta illud Eze
chi. xviij. Oēs aīe mee ſunt. Sed iſta nobi-
litas pdit per pctm̄. Sicut Aug⁹. ſup Gen̄.
ad litterā declarat ſic. Sicut de⁹ oēm creatu
ram: ſic aīa oēm creaturā corporalē dignita
te nature precellit. Oīs aīa aut xp̄i ſponſa:
aut diaboli eſt adultera. hec ille. Et lib. iiij. de
ciuita. dei dicit ſic. Bon⁹ etiā ſi ſeruiat: liber
eſt: malus aūt ſi regnat ſeruus eſt: nec vni⁹
dn̄i. ſed qḋ grauius eſt: tot dn̄oꝝ quot vicio
rū. Forte dicis. Ego ſum de vili ſemine. aīa
mea nō poterit xp̄o deſponſari. Rn̄deo: q̄
nobilitas eſt duplex. ſ. materialis parentele
diuitiaruꝫ: ꝛ hec eſt corporis. de qua phs. i.
retho. dicit. Qḋ quātūcūq̄ꝫ magna ſit infor
mis eſt. Iſta nō eſt nobilitas: quā petit ſpō
ſus. ſ. xp̄s. Alia eſt nobilitas mentis p̱ v̄tu
tem: que ſm̄ phm̄. ij. rheto. dr̄ gn̄oſitas. Vn̄
Hieron̄. in ep̄la ad cellantiā dicit ſic. Sola
apud deū libertas eſt: nō ſeruire pctīs. No-
bilitas eſt ſumma apud deū: clarū eſſe virtu
tibus. Nam ille apud deū preeſt potior: non
quē nobilitas generis: nec dignitas ſeculi.
Sed quē deuotio fidei ꝛ vita ſancta cōmen
dat. hec ille. Ideo phs primo politicoꝝ di-
cit. Qḋ nihil aliud q̄ virtus ꝛ malicia: deter
minant ſeruū ꝛ liberū. Cum autem tu poſ-
ſis adipiſci virtutes potes eſſe nobilis. vn̄
Bern̄. ad eugeniuꝫ dicit. Genus ap̄loꝝ nō
aliunde nobile q̄ moꝝ ingenuitate ꝛ animi
fortitudine. hec ille. Sed btā Katherina ha
buit vtrāq̄ꝫ nobilitatē ſ. corporis. Vn̄ dixit
Maxentio imparatori. Confiteor meam p̱
geniem nō tumore iactantie. ſed humilitatꝭ
amore. Ego em̄ ſum Katherina coſti regis
filia. Hanc aūt nobilitatē corporis deo dedi-
cauit per virginitatem. vt clarior eſſet ei⁹ no
bilitas. vn̄ Cryſ. ſup illud Mat. iiij. Patreꝫ
habemus. Abrahā dicit ſic. Quid ei pdeſt
ei quē ſordāt mores: gn̄atio clara: aut quid
nocet illi gn̄atio vilis: quē mores adornāt
nobilitāt. Ipſi em̄ ſe vacuū ab oībus bonis
actibus oñdit qui gloriat in patrib⁹. Quid
ꝓfuit cham q̄ fuit Noe filius: nōne ſepara-
tus de medio filoꝝ: q̄ ſm̄ carnē frater fuerat
natus ſm̄ animū factus eſt ſeruus. Nec fa-
milia eius ſctā: potuit defendere impios mo
res: aut qḋ nocuit abrahe q̄ patrem habuit
tharā luteoꝝ deoꝝ cultorē. Nōne ſeparat⁹
a genere ſuo poſitus eſt in caput fideliū: vt
iam nō dr̄ filius pctōꝝ ſed pater ſctōꝝ. Nec
potuerūt ei⁹ gloriā ſordidare patrū errores
hec ille. Sic btā Katherina ne gentilitas ꝛ
ydolatria parentū ſordidarēt eius nobilita
tē: cōſecrauit eā xp̄o. vn̄ poſt predicta verba
dixit impatori. Quāuis in purpura ſim na
ta: ꝛ liberalibus diſciplinis nō mediocriter
inſtructa: hec tm̄ oīa ꝯtēpſi ꝛ ad dn̄m ieſum
ꝯfugi. etiā habuit nobilitatē mentis p̱ virtu
tum adeptionē. ſicut Aug⁹. lib. de v̄gini. dic̄
Dn̄ica virgo debet cognoſcere q̄bus prece-
ptis debeat inſiſtere: vel a quātis vitijs de
beat abſtinere: ſi vult etiā in ſeculo poſita cū
deo manere. ꝛ cū eodē poſt vite hui⁹ reſolu-
tionē in claritate celeſti regnare. hec ille. Sꝫ
btā Katherina habuit multa retrahētia ip-
ſam a v̄ginitate: que v̄tute mētis ſup̱auit.

Primo habuit iuuentutē. erat em̄ decem ꝛ · 1° ·
octo ānoꝝ. iuuēt⁹ aūt multis eſt cā laſciuie.
Eccl'. ix. Adoleſcētia ꝛ voluptas vana ſunt:
ſed iſtud nō nocuit. qr maturitatē cordis ſer
uauit. Sap. iiij. Cani ſunt ſenſus homīs: ꝛ
etas ſenectutis vita īmaculata. Secundo · 2° ·
hūit pulcritudinē. Vn̄ de ea dr̄. Qḋ erat in
credibilis pulcritudinis ꝛ oīm oculis admi
rabilis videbat. pulcritudo autē in iuuēcula
eſt cā ruine. Eze. xvi. Hn̄s fiduciā in pulcri-
tudine ei⁹ fornicata eſt: ſꝫ iſtud nō nocuit qr
innocētiā ſuauit q̄ ē pulcritudo interior. pſ.
Oīs glīa ei⁹ filie ei⁹ ab intus in fimbrijs au
reis. i. lucidis. Tertio habuit rerū abūdan · 3° ·
tiā: qr pr̄i ſuo q̄ rex erat: in diuitijs magnis
ſucceſſit. Talis autē abūdātia eſt multis cā
ruine. pſal'. Prodijt quaſi ex adipe iniq̄tas
eoꝝ ꝛc. Sꝫ iſtud nō nocuit: qr tēperātiā ſer-
uauit. Prouerb. xiij. Eſt diues cū nihil hēat 4°
ꝛ eſt paup̱ cū in multis diuitijs ſit. Quar
to habuit libertatē: qr ſui ꝛ ſuoꝝ dn̄a remā-
ſerat. Talis aūt libertas eſt cā ruine in iuuē
cula. Eccl'. vij. Filie tibi ſunt: ſerua corpus il
larum ꝛ nō oſtendas faciem tuā hylarē ad
illas. Sed iſtud nō nocuit: qr timorem dn̄i
cuſtodiuit. Prouerb. xxxi. Mulier timēs de · 5° ·
um ipſa laudabitur. Quinto habuit obla-
tione muneris: qr tyrānus dixit ei. Recōde

oꝛo in coꝛde tuo qđ moneo:⁊ noli dubijs reſ
pondere ſermonibꝰ. Nō te quaſi famulā poſ
ſidere cupimꝰ.ſed regina potens ⁊ electa de-
coꝛe ī regno meo triūphabis. Multe aūt ſūt
quas nō decipit iuuentꝰ:nec pulcritudo:ꝫ mu
nerū oblatio. Oſee. viij. Munera dederunt
amatoꝛibꝰ ſuis. Sed iſtud nō nocuit.q: con
ſtātiā mētis obſeruauit. Vn̄ ipa r̄ndit impa
toꝛi. Attende ⁊ tu obſecro:⁊ iudicij examine
veridica ſanctione decerne:quē magis elige
re debeo. Aut potentē.eternū.glorioſum.⁊ de
coꝛū aut infirmū.moꝛtalē.ignobilē:⁊ diffoꝛ-
mem. Sciebat em̄ ꝙ hmōi munera dabanꝭ
6 cōcubinis.⁊ nō ſpōſis. Gen̄.xxv. Filijs autē
cōcubinarū largitꝰ eſt munera. Sexto habu
it nobilitatē inuitātis. Nobilitas em̄ amato-
rū facilꝰ inclinat aīos puellarū.vt pꝫ de da-
uid ⁊ Berſabee.ij. Reg.xi. Iſte aūt erat im-
perator:iō nobilis ⁊ ſublimis.ſed iſtud nō no
cuit.q: cōtinentiā cuſtodiuit. Eius em̄ nobili
tatem cōparatione ſponſi celeſtis vilipēdit.
Eccl'.xlviij. In diebꝰ ſuis nō ptimuit pncipē.
⁊ potentia nemo vicit illā.nec ſupauit illā ꝟ
7 buꝫ aliqđ:q: cōtinentiā dilexit. Septio hūit
cōminationē ſupplicij. Imperator.n.dixit ei.
Quāuis arte magica reginā moꝛi feceris ſi
tn̄ reſipueris:pma in palatio meo eris. Ho-
die igiꝭ aut dijs ſacrificia offeres:aut caput
amittes. Multe aūt iuuēcule ſunt q̄ reſpuūt
munera ⁊ nobilitatē inuitātis ⁊ cōſentiūt p-
pter ſupplicia. Dan̄.xiij. Sic faciebatis filia-
bus iſrael. Et ille timentes loq̄bantur vobis
Sed iſtud nō nocuit q: magnanimitatē ſer-
uauit. Vn̄ impator r̄ndit. Fac q̄ aīo ꝯcepiſti
paratā em̄ me videbis ad oīa ſuſtinēda.vnđ
8 minas eiꝰ cōtēpſit.i.Ioh.ij. Adoleſcētes vici
ſtis malignū. Octauo habuit coꝛpoꝛis nu-
ditatē q: tyrānus furoꝛe repletꝰ:iuſſit eā ſpo-
liatā ſcoꝛpionibꝰ cedi:vt ſic nuditas verecun
diā ei adduceret. Solēt em̄ virgines magis
nuditatē verecūdiā timeꝛꝭ:ꝙ penā. Ezech.xvi
Eras nuda ⁊ cōfuſione plena. Sꝫ iſtud non
nocuit:q: patiētiā cōſeruauit.potiꝰ ſuſtinens
ꝯfuſionē coꝛpis ꝙ mētis. pūer.xvi. Melioꝛ
ē patiens viro foꝛti.⁊ q̄ dn̄atur aīo ſuo expu
9 gnatoꝛe vrbiū. Nono hūit loci obſcuriſſimi ī
cluſionē:q: tyrānus ſic ceſaꝫ in obſcuriſſimo
carcere iuſſit tradi vt loci obſcuritas virgīeꝫ
deterreret. Iob.vij. Nūqđ mare ſum ego aut
cethe.q: circūdediſti me carcere? Sed iſtud
nō nocuit.q: regina ingrediēs carcerē:vidit
eū inextimabili claritate fulgenteꝫ. Sapien̄.
xviij. Sanctis autem tuis maxima erit lux.

Decimo habuit famis longeue afflictionē. 10
Nam imperatoꝛ iuſſit vt in carcere diebꝰ.xij.
continuata fame cruciareꝭ.vt ſic eā ad ſe in-
clinaret quēadmodū Ruth:obſtinato aīo
decernit pgere cum Noemi.q: facta erat fa-
mes in terra.vt habeꝭ Ruth.i. Et ſicut pdi-
gus pre fame adheſit vni ciuiū regionis illiꝰ
⁊c̄. Luce.xv. Sed iſtud nō nocuit. q: xp̄us p
hos dies miſſa de celo candida columba ce-
leſti eā cibo refouebat.vn̄ ipſa ad orōnis ſuf
fragiū cōfugit. Iob.v. In vaſtitate ⁊ fame ri
debis.⁊ beſtiā terre nō foꝛmidabis. Ecce q̄t
modis impugnabatur eiꝰ virginitas. Iō am
broſiꝰ de viduitate dicit ſic. Supgradiꝭ virgi-
nitas conditio humane nature: p quā hoīes
aſſimilanꝭ angelis in puritate. Maioꝛ eſt ta
men victoꝛia virginū ꝙ angeloꝝ. Angeli em̄
ſine carne viuēdo militant.virgines vero in
carne triūphant.hec ille. Magna itaq ſolli-
citudīe ⁊ virtute ꝯſeruauit nobilitatē ſuā ⁊c̄.

Tertio beata katherina

exhibuit ſe xp̄o tanꝗ virginē caſtā ſponſam
eiꝰ per docibilitatē. Nō em̄ fuit ſui cōſilij:ſed
alieni.ſapiēs ⁊ diſcreta. Sapiens in moꝛibꝰ
⁊ diſcreta.ſciens diſcernere inter virtutes:et
vitia:inter maiꝰ et minus. Hoc em̄ eſt ſaluta
re ſtudium. Vn̄ Eriſo.li.i.de nugis curialiū
⁊ veſtigijs phoꝝ dicit ſic. Omnino iniquū eſt
nobilioꝛa ingenia ſtudijs dehoneſtari mino
ribꝰ.⁊ eos quos grauioꝛa et ardua expectāt
officia:voluptatis ⁊ vanitatis occupatiōibꝰ
agitari.hec ille. Ideo Iſido.lib.pmo de ſum
mo bono dicit ſic. Quid pdeſt in humanis
pficere doctrinis:⁊ inaneſcere in diuinis:ca
duca ſequi figmēta:⁊ diuina faſtidire myſte
ria? Cauendi ſunt ergo tales libri:⁊ ppter a-
moꝛem ſcripturarū ſanctarū vitandi.hec ille
Cuius rationē aſſignat Cypꝛianus ep'la ſe-
cūda de diſciplina ⁊ habitu virginū: dicens
ſic. Diſciplina i.ſcriptura ſacra. cuſtos ſpei.
retinaculum fidei.dux itineris.fomes ac nu-
trimentū bone indolis.magiſtra virtutis:fa
cit ſemper in xp̄o manere.iugiter bene viue-
re:ad pmiſſa celeſtia:⁊ eterna diuinaq̄ pꝛe-
mia puenire.hec ille. Sed btā Katherina in
ſtudijs humanarū litterarum erudita nō cō-
tentabatur:donec.xiiij.etatis ſue āno ſancta
rum ſcripturarū pfunda myſteria cognoſce-
ret.vn̄ nullo docente ſed ſpūſctō ſuggerente.
multa de creatione ⁊ dn̄o oīm intellexit. De-
ſiderabat em̄ ſctāꝝ ſcripturarū eruditionē:
q̄ naturā laudabileꝫ eximie reddit:cū ſapien

tioꝛ fieret atq; oꝛnatioꝛ. Aduertit ſctiſſima
virgo ꝙ ibi prudens inuenit. vñ ſapiētioꝛ fi
at: ibi bellatoꝛ reperit vñ animi virtute robo
ret: ibi pnceps accipit quō ppl'os ſub equa
litate cōponat: nec aliqua in mūdo pōt eſſe
foꝛtuna quā litterarū ſctārū nō augeat glo
ſa noticia. Tantā em̄ ſapiam ſpūſſanctꝰ mē
ti eiꝰ infudit: vt oēs alias ꝟgines exceſſerit
Hoc em̄ pōt patere ꝑ multa. Primo q2 a⸗
lie virgines habuerūt aliquā ſapiam a deo
infuſam. hec aūt etiā fuit ſtudijs oīm libera
liū artiū erudita. que maioꝛē eiꝰ ſapiam in
cōuincendis erroꝛibus indicebāt. Secun⸗
do q2 alie ꝟgines habuerūt ſapiam regēdi
ſeipſas. Hec aūt hūit ſapiā; qua ſe oī moꝝ
honeſtate cōpoſuit. q̄ dr̄ ethica ſeu moꝛalis
Qua familiā ſuā; q̄ ſibi magna relicta fuit:
laudabiliter rexit. ⁊ hec dr̄ yconomica. qua
vꝛbes regni ſui ſapienter diſpoſuit. ⁊ hec dr̄
politica ſiue ciuilis aut etiā regnatiua. Ter
tio: q2 alie virgines habuerūt ſapiam q̊ ad
ſimplicē eruditionē. hec aūt ꝑ varias ꝯcluſio
nes ſillogiſmoꝝ allegoꝛice: methanoice diſſ
te. ⁊ miſtice cū ceſare diſputauit. Quarto
q2 alie ꝟgines habuerūt ſapiam in p̄dican
do. Hec aūt habuit ſapiam ⁊ prudentiā. vñ
dixit imperatoꝛ. Eſt apud nos puella ſenſu
⁊ prudentia incōparabilis ⁊c. Quinto q2
alie virgines habuerūt ſapientiā in conuin
cēdis erroꝛibus Hec aūt habuit ſapientiā
⁊ eloquentiā. vñ dixit Ceſar. Audiuimꝰ tuā
eloquētiā: ⁊ mirati ſumus tuā prudentiam.
Sexto q2 alie ꝟgines habuerūt ſapiā in
demonſtrādo veritatē fidei. Hec aūt habuit
ſapiam ⁊ cōuincendi efficaciam. vnde dixe⸗
runt Rethoꝛes cū q̄bus diſputabat. Nullꝰ
vnq̄ ante nos ſtare potuit: q̄n cōtinuo vin⸗
ceret. hec aūt puella ſic nos in admiratione
cōuertit: vt contra ipſam dicere: aut oīno ne
ſciamus aut penitus foꝛmidemus. Septi
mo q2 alie virgines habuerūt ſapiam in cō
uertendo hoīes ſimplices ⁊ illiteratos. Hec
aūt habuit ſapientiā cōuertendi q̄nquagin
ta rethoꝛes ⁊ pħos electos ex toto oꝛbe.
Octauo q2 alie virgines habuerūt ſapiam
in ꝯuertēdo hoīes ppl'ares. hec aūt habuit ſa
piētiā in ꝯuertēdo reginas ⁊ pncipes. ſicut
vxoꝛē Maxētij: ⁊ Poꝛphiriū pncipē miliū
Nono q2 alie ꝟgines hūerūt ſapiam in rñ
dendo ſibi obiecta. hec autē hūit ſapiam in ar
guēdo. nā cū oꝛatoꝛes dicerēt: deū fieri hoīe;
aut pati foꝛe īpoſſibile ꝟgo ēt hoc a gētilibꝰ ꝓ
dictū eē oñdit. nā plato aſtruit deū circūro⸗
tūdū: ⁊ decurtatū. Sibilla q̊3 ſic ait. Felix ille
deꝰ ligno q̄ pēdet ab alto. Decio q2 alie ꝟgi
nes habuerunt ſapiam in exēplis ſctitatis.
hec aūt habuit ſapiam mirifice ꝓtātis. vnd̄
Ceſar dixit. Hec oēs ſapiētes ꝯfutat: ⁊ deos
nr̄os demōes eē affirmat. Itaq; ꝟgo cū oꝛa
toꝛibꝰ diſputaret ſapiētiſſime ⁊ deos rōnibꝰ a
ptiſ ꝯfutaret potētiſſime obſtupefacti illi ⁊ q̄d
dicerēt nō īueniētes muti penitꝰ ſunt effecti.
Jō Lu. xxi. dic̄ xp̄us ſic. Ego dabo vob̄ os ⁊
ſapiam. cui nō poterūt reſiſtere oēs aduerſa
rij vr̄i. l3 aūt. b. K. eſſet adoleſcētula: nō tñ e⸗
rat eiꝰ doctrina deſpicienda. vñ glo. ſuꝑ illō.
Eccle. xliiij. Sis de ſenioꝛibꝰ qui iudicant ab
adoleſcentibꝰ ⁊ eris eruditꝰ in oībus ⁊c. dicit
ſic. Qui cōgrua diſciplina vnūquēq; arguit:
eruditū ſe ⁊ ꝓbabilē doctoꝛē in cōſpectu oīm
oñdit. Nec ēſt etas iuuenilis in doctoꝛe deſpi
cienda: quā vita ⁊ diſcretio cōmēdat venerā
da. hec ibi. apparet itaq; ex his oībꝰ q̄mō. b.
Kathe. exhibuit ſe ſpōſā xp̄i: ꝑ docibilitatē.

Quarto btā katherina ex

hibuit ſe xp̄o tanq̄ virginē caſtā ſpōſam eiꝰ
ꝑ ſtabilitatē. Sunt. n. quedam aīe deo infir
me: ꝙ minima tētatione a deo recedunt ipſius
legē negligentes. Nō ſic faciebat ſuſanna di⸗
cens. Melius eſt mihi incidere in manꝰ ho⸗
minum: q̄ derelinquere legē dei mei Danie.
xiij. Quedam ꝓ modico fumo vane gloꝛie.
Quedam ꝓ cupiditate pecunie. quedam ꝓ
minimo verbo a deo recedunt. Quedā ſunt
īſtabiles: modo hinc modo illinc ſe diuerten
tes. Hodie eligūt vnū ſtatū: cras aliū: totus
mūdus nō ſufficit eis. vna die petūt vt obti⸗
neant lachꝛymas cū magdalena. alia die ſūt
in cōuiuio cū herodiana. vna hoꝛa leuāt ocu
los ad xp̄i vulnera cū maria ⁊ Johe. alia ho
ra cū hebꝛeis in deſerto ad idola vanitatibꝰ ple
na. Vno tp̄e delectāt videre ꝓximū. alio q̊q;
tp̄e vidēdo affligunt. Nō volūt actiuā: nō
ꝯtēplatiuā. In die ꝓbēt aures in eccl'ia dino
ꝟbo: q̄ cito exeūt: ocioſo īmo detractoꝛio. Ec
ce q̄ta inſtabilitas. Hn ſe ſunt pctōꝛes: ⁊ vo⸗
lūt reputari oꝛatoꝛes. Sūt velut arena in lit⸗
toꝛe maris: vt puluis añ faciē vēti. ſ3. b. K. co
gitabat ḡuioꝛē eē culpā poſt veniā renouatū
vulnꝰ ꝑiꝰ dolere pꝰ curā. hoīe; ꝑiꝰ ſoꝛdidari
pꝰ gr̄am. Cogitabat ingratū eē q̄ pꝰ veniā ꝑec
cat. ſanitat indignū: q̄ ſemetipm̄ poſtq̄ ſana
tus eſt vulnerat. nec mūdari debere: q̄ ſemet
ipſum poſt gratiā ſoꝛdidat. Cogitabat enim
qualis debebat eſſe ſponſa xp̄i ꝑ ſtabilitatē;

conſiderando qd dn̄s requirat ab ea: ⁊ tūc
attendit ad illud pſ̄. Ego autem in iuſticia
apparebo conſpectui tuo. Nam volens ac-
cedere xp̄m ſponſum ſuū cum iuſticia perfe
ctiua: oſtendit ſe preeligendam ab eo: quaz
xp̄s ipſe ſuis manibus fabricauit ⁊ firmam
eam fecit ſm̄ diſpoſitionem corporis ſui.

Primo fuit alta per donum ſapientie con
templando diuinitatē xp̄i. pſ̄. Satiabor cū
apparuerit gloria tua. Secundo fuit ꝓfun
da per donū ſcientie contēplando humilita
tem eius per incarnationem in virgine.

Tertio fuit lata per caritatem ad dexteraz
ꝓſperitatis eū diligendo ad ſiniſtram ad-
uerſitatis euz amando. Quarto fuit inte-
gra in om̄ibus membris per obedientiam:
obſeruando ſingula eius precepta ⁊ cōſilia

Quinto habuit caput per prudētiā pulcre
capillatū mundis ⁊ ſanctis cogitationibus

Sexto fuit tota pulcra nō habēs in ſe ma-
culam per innocentia baptiſmalē ⁊c̄. Se-
ptimo fuit recta per veritatē vite: non decli-
nans ad obliquitatē alicuiꝰ malicie. Octa
uo fuit proportionata: in intellectu per vir-
tutes intellectus: ⁊ in affectu per virtutes
morales. Nono fuit robuſta per fortitu-
dinem in aggrediendis arduis. ſ. qn̄ fuit po
ſita ſuper rotas. Decimo fuit cōplexiona-
ta optime per iuſticiā fidei quā vſqꝫ ad mor
tem defendit. Undecimo fuit colorata co
lore roſeo ꝑ tēperantiā quā impator vidit
ſplēdidiorē cū educeret̃ e carcere. Duode-
cimo fuit amicabilis ꝑ benignitatē in appe
titu ſubueniens indigētibꝰ ⁊ miſeris. De-
cimotertio fuit venerabilis ꝑ modeſtiaz in
ingreſſu. vitās laſciuiā diſcurſus. Decimo
quarto fuit honeſta ⁊ admirabilis ī ꝓſpectu
declinās oculoꝝ petulantiā. Decimoqn̄to
ꝑgit ad tēplū cū ſpōſo vt deū exoret ꝑ latriā
abijciens ydolatriā. Decimoſexto ꝑgit ad
deſertū. i. ad carcerē ꝑ abſtinentiā. vt cū xp̄o
vīcat tēptatiōes diaboli. Decimoſeptimo
aſcēdit in mōtē cū xp̄o ſponſo ſuo ꝑ viā cō
tēplatiuā meditādo. Decimooctauo deſcē
dit de mōte ꝑ vitā actiuā: opibꝰ mīe inſiſten
do. vt pꝫ. Decimonono. ambulauit ſup̄ ma-
re cū xp̄o: carnales ſenſus ſuperādo ⁊ calcā
do. Uigeſimo. iuit cū xp̄o ꝑ mūdū ꝑſecutio
nes ⁊ labores ꝑ patientiā tolerādo ⁊ ſuſti-
nendo. Uigeſimoprimo ꝑrexit in hierl'm cuz
xp̄o. ꝑ magnanimitatē digna magno hono
re faciēdo. Uigeſimoſcd̄o egreſſa fuit ad
ortū cū xp̄o in orōne feruēti ꝑſiſtendo ⁊ cū
magna deuotiōe. Uigeſimotertio ducta eſt
ad anā cū xp̄o. i. ad imperatorē: dulciter ſe ex
cuſando de magicis artibꝰ. Uiceſimoqr̄to
p̄ſitata eſt caiphe cū xp̄o. i. imperatori. verita
tem fidei ſine iactantia ꝯfitendo. Uiceſimo
qn̄to ligata fuit ad colūnam cū xp̄o: frequen
tes diſciplinas ſuſcipiēdo qn̄ ſcorpionibꝰ fla
gellabatur. Uiceſimoſexto adducta fuit ad
herodē cū xp̄o. i. ad. l. oratores: deriſiones ab
eis ſuſtinēdo. Uiceſimoſeptīo deducta fuit
ad Pilatū cū xp̄o. i. ad ceſarē: capitalē ſniam
audiēdo. Uiceſimooctauo exiuit extra por-
tam cū xp̄o. boni publici priuationē letanter
admittēdo. vt pꝫ. Uiceſimonono aſcendit
crucē cū xp̄o. iniurias ⁊ carceres ꝓ defenſiōe
fidei patiēdo ⁊c̄. Triceſimo. veſtibꝰ ſpoliata
fuit cū xp̄o. qn̄ impator iuſſit eā ſpoliari pro
prijs veſtibꝰ ad confuſionē. Triceſimop̄mo
Blaſphemias oīm ſuſtinuit cū xp̄o: patiens
linguis gentiliū vituperari. Triceſimoſcd̄o.
Felle potata eſt cū xp̄o. patiēs dolorē dolore
acerrime grauari ⁊c̄. Triceſimotertio. Cupi
ebat ad xp̄i expirationē: a corꝑe ſeꝑari dicēs
q̄cūqꝫ tormēta potes cogitare ne differas. qꝛ
carnē ⁊ ſanguinē meū xp̄o offerre deſidero. ſi
cut ip̄e ⁊c̄. Triceſimoqr̄to. optabat ire ad li
bum cū xp̄o: cupiēs iuſtis ⁊ iniuſtis exēplis
⁊ meritis cōicari. Triceſimoqn̄to reſurrexit
cū xp̄o: qn̄ ī vita fuit trāſformata. pſ̄. Reflo
ruit caro mea. Triceſimoſexto. aſcendit ī ce
lum cū xp̄o: qn̄ poſt eiꝰ paſſionē ⁊ martyriuz
ī gloria fuit collocata. Triceſimoſeptīo ſpm̄
ſctm̄ cū xp̄o. qm̄ ꝑ ip̄az nob̄ fuit gr̄a impetra
ta: dicēs. Jeſu rex bone obſecro te vt q̄cunqꝫ
paſſiōis mee memoriā egerit: ſeu in exitu aīe
vel in quacūqꝫ neceſſitate me īuocauerit tue
ꝓpitiatōis ꝯſequat̃ effcm̄. Factaqꝫ ē vox de
cel' dicēs. his q̄ paſſionē tuā celebrauerīt op
tata p̄ſidia ꝓmitto de cel'. Triceſimooctauo
Mundū acq̄ſiuit cū xp̄o dū ſua ſcitas mira-
culoꝝ celebratōe manifeſtat̃. Triceſimono
no. veniet ad reſurrectionē quā expectās xp̄i
vocē audire: magna fiducia p̄ſtolat̃. Qua-
drageſimo. apparebit glorioſa in iudicio vni
uerſali: dum ei ſedes ad iudicandū cū xp̄o p̄-
paratur. Ecce q̄liter btā katherina fuit firma
⁊ ſtabil' ſeq̄ns veſtigia xp̄i: tāq̄ ſpōſa ſpōſuz

Quīto btā katherina exhi
buit ſe xp̄o tāq̄ uirginē caſtā ſponſā eiꝰ: ꝑ fe-
cunditatē. Mulier eīm pōt dici fecūda: eo q̄
habet mentis cōſenſum verſus virū ſuū ꝓpa
ratum: habetqꝫ cōplexionē humilē ⁊ idoneā.

exẽplũ btã v̾go ꝓbuit deo ꝯſenſum ⁊ ſpũ
ſctõ ꝑpata ſic fuit fecundata. eodẽ mõ aĩa
ꝑ ꝯſenſum ſurſuʒ dʒ tẽdere in deũ ⁊ ab ipo
ſuſcipe ꝓclarũ ſemẽ grẽ q̃ fecundet. vtrũq̧
aũt eſt neceſſariũ.ſ.vt ꝓpem⁹ mentes nr̃as
ad v̾tutes ꝑ bonũ ꝓpoſitũ ſurſum leuãdo
⁊ dñs dabit ſemen grẽ quo fecundat. Sic
fecit btã Katherina cui⁹ fecũditas ſpũalis
appuit qñ filios ſapientes xp̃o ſponſo ſuo
gñauit. Cõuertit em̃ q̃nq̃ginta oratores.re
ginã. Porphiriũ ⁊ ducentos milites ad fi
dem xp̃i. Cũ aũt doleret ꝙ ſine baptiſmo
decederẽt: ⁊ ne v̾go eos mortuos ſpũaliter
gñaret: ait illis. Ne timeatis: qꝛ effuſio vr̃i
ſanguĩs vob̾ baptiſm⁹ reputabit ⁊ corona.
⁊ ſic gñauit eos ſpũalr̾ ipos ꝯfortãs ⁊ ad
martyriũ ꝯſtãtes efficiẽs: ⁊ de fide xp̃i dili
gent̾ inſtruẽs. Similr̾ gñauit ſpũalr̾ regi
nã q̃ nimio ei⁹ amore ſuccẽſa cũ ꝑncipe mi
litũ noĩe Porphirio ad carcerẽ v̾gis ꝑpa
uit. Incipienſq̧ v̾go eterna ei gaudia ꝑdi
cauit: ⁊ ad fidẽ ꝯuertẽs martyrij coronã ei
ꝑdixit. Que cũ omĩa Porphiri⁹ audiuiſſet
ad pedes v̾gĩs ꝓcidit: ⁊ cũ ducẽtis militi
bus fidẽ recepit. Sʒ hi oẽs decollari iuben
tur: ⁊ ꝑ martyriũ xp̃i regñant. Mĺtos ali
os gñauit xp̃o ſpũalr̾. doctrinis miraculis
⁊ exẽplis. iuxta illud Apoc̃.iiij. De throno
ꝓcedebãt fulgura corruſcatõẽs ⁊ tonitrua
Thron⁹ em̃ eſt btã Katherina in cui⁹ aĩa
de⁹ req̃euit. a q̃ ꝓcedebãt voces ⁊ tonitrua
ꝑdicationũ. fulgura miraculoꝝ. ⁊ corruſca
tiões exẽploꝝ. pʒ ĩ orõe ꝓ ꝯfractõe rotarũ.

Sexto btã katherina ex
hibuit ſe xp̃o tanq̃ v̾ginẽ caſtã ſponſaʒ ei⁹
ꝑ locupletabilitatẽ. Nã iſte ſponſus ẽ valde
diues. qꝛ in ipo ſunt omẽs thezauri ſapie ⁊
ſcie dei abſconditi. imo ẽ ſumm⁹ thezaurus
quo gen⁹ hũanũ eſt redẽptũ. Quid ḡ habe
mus diuitiarũ quo merito acceptari valea
mus: Intra nos inq̃ram⁹. Dicat vnaqueq̧
aĩa. Quid retribuaʒ dño ꝓ oĩb⁹ q̃ retribuit
mihi: Interrogem⁹ alios ſi in nob̾ nihil in
uenim⁹. Sicut ſunt aplĩ quoꝝ vn⁹ portauit
yndiã: ali⁹ ethyopiã. Martyres ꝓpriũ ſan
guinẽ. Cõfeſſores ꝓpriã linguã. Uirgines
ſctĩmoniã. Magdalena vnguẽtũ. vel ſaltẽ
pctem⁹ cũ latrone miam poſtulãdo. vel cũ
Petro lachrymas fundẽdo. vel cũ Maria
Iohẽ Magdalena dolorẽ mẽtis ad pedes
cruc̃. vel cũ Dauid v̾bũ triũ ſyllabarũ. ſcʒ
peccaui. Qd̃ ſi lingua cares cõſ[illegible]eras in cor

de ⁊ ſufficit. pſ̃. Cor cõtritũ ⁊ hũiliatũ de⁹
nõ deſpicies. Sic ḡ aĩa ꝑmunita ꝑmiabit
a xp̃o. Sʒ btã Katherina in deſpõſatõe ſui
cũ xp̃o portauit magnã dotẽ vt pʒ. Primo
portauit dotẽ charitat̃. qm̃ xp̃m ſuꝑ oĩa di
lexit. Xp̃s aũt acceptauit hãc dotẽ augen
do ei⁹ dotẽʒ ꝑ ſui viſitationẽ. Sicut em̃ ad
trãſitũ iohĩs euãgeliſte xp̃s venit cũ diſci
pulis ſuis: ſic dũ btã Katherina eẽt in car
cere xp̃s cũ multitudĩe angeloꝝ ⁊ ſctõꝝ ad
eã deſcendit. Ioh̃. xiiij. Si q̃s diligit me ſer.
me. ſer. ⁊ pr̃ me. ⁊c̃. Scd̃o portauit dotẽ cõ
tempt⁹ mũdane delectatiõis. qm̃ mũdi oble
ctamenta ꝯtẽpſit. xp̃s aũt acceptauit hanc
dotẽ augẽdo ei⁹ dotẽʒ ꝑ ſpũalẽ refectionẽ.
Sicut em̃ Magdalenã pauit ſpũalib⁹ refe
ctionib⁹: ſic btẽ Katherine in carcere exiſtẽ
ti ꝑ colũbã cõtinue miſtrauit. pſ̃. Panẽ de
celo ꝑſtitiſti ei. oẽ. d. ſ. in ſe hñtẽ. Tertio por
tauit dotẽ magne ſctitat̃. qm̃ ſe totã dedica
uit deo. Xp̃s aũt acceptauit hãc dotẽ augẽ
do ei⁹ dotẽ ꝑ petitionũ exauditionẽ. Sicut
em̃ exaudiuit Blaſiũ ⁊ Margarethã vt q̃
cunq̧ in noĩe ipoꝝ aliq̃d a deo peteret: ob
tineret. Sic btã Katherina idẽ petijt ⁊ ipe
trauit. pſ̃. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã.
Quarto portauit dotẽ magne perfectiõis.
qm̃ fuit valde ꝑfecta in ſuo ſanguĩe volẽs
baptizari. Xp̃s acceptauit hãc dotẽ augen
do ei⁹ dotẽ ꝑ celi reſerationẽ. Sic em̃ Ste
phan⁹ vidit celos aꝑtos: ſic btã Katherina
cui vox de cel̾ dixit. veni dilecta mea ſpõſa
mea. Ecce tibi celi ianua apta. Luc̃. ij. Celi
aꝑti ſunt ſuꝑ eã. Quinto portauit dotẽ vir
ginitatis. qm̃ ipa fuit v̾go deo conſecrata.
Xp̃s aũt acceptauit hãc dotẽ augẽdo eius
dotẽ ꝑ angeloꝝ ꝯſolationẽ. Sic em̃ angeli
ꝯſolabant̾ ſcm̃ Martinũ ĩ ei⁹ obitu: ſic ãge
li btẽ Katherine ĩ ſui obitu obſeq̃a ꝑſtiterũt
Eccl̾i. xxviij. Volatilia. i. angeli ad ſibi ſiĺia
.i. ad v̾gĩes ꝯueniũt. Sexto portauit dotẽʒ
excellẽtis ꝑdicatiõis. qm̃ fuit de nũero ſctõ
rũ ꝑdicatoꝝ. Xp̃s aũt acceptauit hãc dotẽ
augẽdo ei⁹ dotẽ ꝑ lact̃ emanationẽ. Sicut
em̃ Paul⁹ ꝓpt̾ ſui feruentẽ ⁊ purã ꝑdicati
onem dedit lac ꝑ ſanguine cũ decollaret̾: ſic
btã Katherina cũ decollata fuiſſet de ei⁹ cor
pore lac ꝑ ſanguĩe emanauit. Threñ. iiij. Ni
tidiores lacte. Septimo portauit dotẽ luci
de fame ⁊ ꝯuerſationis. qm̃ famoſa erat ⁊
magne reputatiõis. Xp̃us aũt acceptauit
hãc dotẽ augẽdo ei⁹ dotẽ ꝑ diuine lucis cor
ruſcationẽ. Sicut em̃ petr⁹ in ſui martyrio

magna luce emicuit: ſic btā Katherina in carcere tenebroſo exīti magna claritas reſplēduit. Act. xij. Lumē refulſit in hitaclo carceris. 8° Octauo portauit dotē magne ſapiētie. qm̄ hūit ſapiam hūanā ⁊ dīnā. Xp̄s aūt acceptauit hāc dotē augēdo ei⁹ dotē ꝑ ſepulchri venerationē. Sicē enī angeli ꝑparuerūt monumētū marmoreū btō Clemēti in mari: ſic angeli corp⁹ btē Katherine ad montē ſynai itinere pluſq̄ .xx. dierū deduxerūt: ⁊ ibi honorifice ſepelierūt. quia in eo monte in q̄ de⁹ moyſi ſapiaȝ ſuā dedit. Eſa. xi. Erit ſepulchrū ei⁹ glīoſum. 9° Nono portauit dotē magne mie ⁊ pietatꝫ. qm̄ extitit valde pia ⁊ miſericors. Xp̄us aūt acceptauit hāc dotē augēdo eius dotē ꝑ miraculi illuſtrationē. Sicē enī de corpe bti Nicolai oleū emanat: ſic de mēbris ꝟgineis btē Katherine oleū emanat. ps. Sic oleū in oſſib⁹ ei⁹ ad ſignādā mīam ei⁹. 10° Decimo portauit dotem magne fructuoſitatꝫ. qm̄ hūit fructū virginū: martyꝝ: ⁊ p̄dicatoꝝ. Xp̄us aūt acceptauit hāc dotē augēdo ei⁹ dotē ꝑ p̄mioꝝ glificationē. Sicē enī iohes baptiſta trecentena p̄mia hūit. Juxta illō. Serta terdenis alios coronant: aucta crementis duplicata quoſdā terna cēteno cumulata fructu te ſacer ornāt. Sic btā Katherina trecētena p̄mia a deo recepit. ſ. ꝟginū: martyꝝ: ⁊ p̄dicatoꝝ. Ex his oib⁹ pȝ rn̄ſio ad dubiū. ſ. ꝙ btā Katherina eſt ceteris ꝟgib⁹ glīoſior: cū ſit ſponſa dei familiarior in gloria eterna. Ad quam nos perducat ⁊c̄. Amen.

In dedicatione eccleſie ſcti Petri martyris de Utino. Sermo. lxv.

Hodie ſalus huic domui a deo facta eſt. Luc. xix. ⁊ in euāgelio ⁊c̄. Btūs Aug. x. de ciui. dei dic̄ ſic. Uerū ſacrificiū eſt oē op⁹ qḋ agif vt ſctā ſocietate inheream⁹ deo. Sup q̄ talē moueo q̄ōnē. Utrū ſcitas xp̄iane religionis ſit in cerimonijs dedicationis. Ad iſtā q̄ōnem rn̄dēt duo doctores noui teſti. Prim⁹ eſt Richard⁹ de ſctō victore in exceptionib⁹. pte ſcd̄a dicēs ſic. Multi aūt eſtimanf in hoc edificio ſpūali ꝑ ſcitatē contineri: q̄ tn̄ ab ipo lōge ꝑ p̄uitatē ſunt remoti. Extra ipm̄ q̄ppe ſunt imundi. fornicarij: ebrioſi: feneratores: auari: rapaces: odioſi: mēdaces: ⁊ q̄ fratri ſuo fatue dicūt: ⁊ q̄ mulierē ad ꝯcupiſcēdū accipiūt. Nō enī ſunt illius edificij lapides q̄ charitatꝫ nō ſunt participes. Talē ḡ vitā frēs agam⁹ vt dom⁹ dei lapides eē poſſim⁹. hec ille. Scd̄s eſt ſanct⁹ Thomas .ij.ij. q. lxxxi. arti. viij. dicēs ſic. Nomen ſcitatis duo videf iportare. ſ. mūditiā ⁊ huic ſignificatiōi cōpetit nomē grecū. Dicitur eniȝ agios q̄ſi ſine terra. Alio mō videtur iportare firmitatē. vn̄ apō antiquos ſctā dicebanf q̄ legib⁹ erāt munita vt violari nō deberēt. vn̄ ⁊ dr̄ aliqḋ ſctm̄ qꝛ eſt in lege firmatū. Pōt etiā ḃm latinos hoc nomē ſctūs ad mūdiciā ꝑtinere. vt intelligaf ſanctus q̄ſi ſanguie tinct⁹. eo ꝙ antiqtus illi q̄ purificari volebāt ſanguie hoſtie tingebātur. vt Jſidor⁹ dicit libro ethimologiarū. ⁊ vtraq̄ ſignificatio cōpetit vt attribuaf his q̄ diuino cultui applicanf. ita ꝙ nō ſolū homines: ꝟ etiā tēpla ⁊ vaſa ⁊ alia hmōi ſanctificari dicantur ex hoc ꝙ cultui diuino applicantur. hec ille. Sciendū ꝙ cult⁹ dei duo reſpicit. ſ. deū q̄ colif: ⁊ hoīes colētes. Ipe ḡ de⁹ q̄ colif nullo corpali loco claudif. Unde ꝑpter ipm̄ nō oportuit fieri tabernaculum aut templū ſeu ecclīam. Sȝ hoīes ipm̄ colentes corpales ſunt: ⁊ ꝑpter eos oportuit ſpeciale tabernaculū vel tēplū ſeu ecclīam inſtitui ad cultū dei ꝑpter duo. Prīo vt ad hmōi locū cōuenīētes cū hac cogitatiōe ꝙ deputaref ad colendū deū cū maiori reuerētia accederēt. Scd̄o vt ꝑ diſpoſitionē hui⁹ loci ſignificarenf aliqua ꝑtinētia ad excellentiā diuinitatis vel hūanitatis xp̄i. Et hꝯ eſt qḋ Salomon dicit. iij. Reg. viij. Si celū ⁊ celū ⁊ celi celoꝝ te cape nō p̄nt: quāto magis dom⁹ hec quā edificaui tibi. Et poſt ea ſubdit. Sint oculi tui apti ſup domū hāc de qua dixiſti. Erit nomē meū ibi vt exaudias orōnem ſerui tui ⁊ ppl̄i tui iſrl̄. Ex quo pȝ ꝙ dom⁹ ſanctuarij nō eſt inſtituta ad hꝯ ꝙ deū capiat q̄ſi locālr hītantē: ꝟ ad hoc ꝙ nomē dei inhītet ibi. i. vt noticia dei manifeſtetur ibi ꝑ ea q̄ fiūt ⁊ dicunf ibi. ⁊ ꝙ ꝑpt reuerētiā loci orōnes fierēt ibi magis exaudibiles ex deuotōe orantiū. Scitificatio aūt tabernaculi vel tēpli ſeu ecclie ⁊ vaſoꝝ ei⁹ hȝ duplicē cām. Primo litteralē vt in maiori reuerētia haberef q̄ſi ꝑ hmōi ꝯſecrationē diuino cultui deputatū. Scd̄o figuralē vt per hmōi ſanctificationem ſignificaretur ſpiritualis ſanctificatio viuentis tabernaculi. ſcilicet fidelium ex quibus conſtruitur chriſti eccleſia. cui hodie ſalus a deo facta eſt.

Hodie ſalus huic domui a deo facta eſt.

Per inchoationem.
Per inſtitutionem.
Per diſpoſitionem.
Per emundationem.

Pꝛio hodie ſalus huic

domui a deo facta eſt ꝑ inchoationē conſecrationis eccl'ie vel altaris. Nā in qlibet etate ⁊ apō quaſlibet hoīm natiōes ſemꝑ fuit aliqua ſacrificioꝝ oblatio in ſignum debite ſubiectiōis ⁊ honoris dei: vt poteſt patere. Primo adā ſicut ⁊ alij iuſti ſacrificiū obtulit ſ'm ſui tp'is cōgruentiā. vt pꝫ ꝑ Greg. q̄ dicit ꝙ apud antiquos ꝑ ſacrificioꝝ oblationes remittebat̄ pueris originale pctm̄. nō tn̄ de oībus iuſtoꝝ ſacrificijs fit mentio in ſcriptura: ſʒ ſolū de illis circa que eſt aliquid ſpeciale. Pōt tn̄ eſſe rō quare adā nō legit̄ ſacrificiū obtuliſſe: qꝛ in ipo noiat̄ origo pctī. ne ſimł etiā in ipo ſignificaret̄ ſanctificationis principiū. De quo dr̄ Sap. x. Sapiētia eduxit illū a delicto ſuo ⁊c. Secūdo abel. dr̄ em̄ Geñ. iiij ꝙ caym obtulit de fructib⁹ terre munera dño: abel aūt de p̄mogenitis gregis ſui: ⁊ de adipib⁹ eoꝝ ⁊c. Tertio Noe. dr̄ em̄ Geñ. viij. Edificauit noe altare dño: ⁊ obtulit ſuꝑ illud olocauſta dño Quarto abrahā. Geñ. xij. Edificauit abraham altare dño: ⁊ inuocauit nomen ei⁹ ibi. Quinto iacob. dr̄ em̄ Geñ. xxviij. Tulit lapidē ⁊ erexit in titulū fundēs oleū deſuꝑ. Nā hmōi oblatiōes ſacrificia ⁊ olocauſta offerebāt antiq̄ an̄ legē ex quadā deuotōe ꝓꝛie volūtatis ſ'm ꝙ eis videbat̄ conueniens vt in reb⁹ quas a deo acceperāt quas in reuerentiā diuinā offerrēt. proteſtarent̄ ſe colere deū qui eſt oīm principiū ⁊ finis. Sexto moyſes ꝯſecrauit tabernaculū dñi cū magna ſolēnitate. Exodi. xxx. Septimo aaron obtulit ſacrificiū deo in odorē ſuauitatis in tabernac'lo. Eccl'i. xlv. Hi em̄ ſacra quedā inſtituerūt: qꝛ videbat̄ eis ꝯuenies vt in reuerētiā diuinā eſſent aliqua loca ab alijs diſcreta diuino cultui mancipata ⁊c. Octauo dauid. dr̄ em̄ Eccl'. xlv. Dauid fecit ſtare cantores ꝯtra altare: ⁊ in ſono eoꝝ dulces fecit modos. dedit in celebrationib⁹ dec⁹ ⁊ ornauit tp'a vſqꝫ ad cōſummationē vite vt laudarēt nomē dñi ſanctū ⁊ amplificarent mane dei ſanctitatē. Nono Salomon. dr̄ em̄. iij. Reg. ix. Sāctificaui domū hāc quā edificaſti vt ponerē nomē meū ibi in ſempiternū. Decimo Zorobabel. dr̄ em̄ Eccl'. xlix. Zorobabel ⁊ ieſus ioſedech ī diebus ſuis edificauerūt domū: ⁊ exaltauerūt templū ſctm̄ dño paratū in gl'ia ſempiterna ⁊c. Undecimo iudas machabe⁹ tēpluꝫ ꝓphanatū a gētib⁹ mūdauit. ij. Macha. x. Duodecimo Johānes. Apoc. xxi. Uidi ciuitatē ſctām hierl'm nouā deſcendentē de celo a deo patā ſicut ſponſam ornatā viro ſuo.

Secūdo hodie ſalus huic

domui a deo facta eſt ꝑ inſtitutionē ꝯſecrationis eccl'ie vel altaris. Nā apud ſyriā in ciuitate Berith. anno dñi ſeptingenteſimo q̄nquageſimo poſt miraculū de ſanguine effuſo miraculoſe ab ymagine ſctī ſaluatoris iudei ſynagogas in eccl'ias ꝯſecrarūt: ⁊ extūc hic mos inoleuit vt eccl'ie ꝯſecrarentur qꝛ ante tm̄ altaria ꝯſecrabant̄. vt dr̄ in legēda exaltatiōis ſctē crucis. Eccl'ia em̄ ꝯſecratur. ꝓpter quattuor. Primo ꝓpter dyabolice poteſtatis expulſionē. pꝫ ꝑ miraculū qḋ refert beatus Greg. in dyalogo vt ponit̄ in legēda dedicatiōis. Scdo ꝓpter orationuꝫ exauditionē. iij. Reg. viij. Quicunqꝫ rogauerit in loco iſto exeudies in loco habitacl'i tui in celo. ⁊ cū exaudieris ꝓpiti⁹ eris ⁊c. in legēda dedicatiōis. Tertio ꝓpter laudū perſolutionē q̄ fit in ſepteꝫ horis canonicis. vt dr̄ ibidē. Quarto ꝓpter ſacramētoꝝ miniſtrationē. qꝛ in eccl'ia ſacra miniſtrantur ⁊ continentur. vt dicitur ibideꝫ. Ex quo fit vt confugientes ad eccleſiam ſaluentur.

Tertio hodie huic domui

ſalus a deo facta eſt ꝑ diſpoſitionē quantū ad ea q̄ exigunt̄ ad ꝯſecrationē. Nota in legenda dedicatiōis. §. ij. Uidendū eſt de eccleſia qualiter conſecratur ⁊c.

Quarto hodie ſalus huic

domui a deo facta eſt ꝑ emūdationē. precipue poſtq̄ ꝓphanatur. Nota in legenda dedicationis. §. iij. per quos ꝓphanat̄ ⁊c. vſqꝫ ꝙ altaria fulgent ⁊c. Amen.

Finiuntur ſermones aurei de ſanctis Leonardi de Utino. impꝛſſi Lugduni ꝑ mgr'm Johannem Trechſel alemanuꝫ. anno dñi m.cccc.xcv. vt dicet̄ in fine ſequētis tabule.

Tabula Alphabetica

Incipit tabula ſm ordinem alphabeti perq̄ vtilis: ad facilit̄ inueniēdas materias in hoc volumine ſpecialit̄ pertractatas. Naꝫ ſmonū ordinē ⁊ numeruꝫ ab alijs neſcio q̄ negligētia ꝑtermiſſum: in frontibꝰ ſingulorꝫ foliorꝫ poſuimꝰ: ⁊ mēbra cuiuſlibet ſmonis maioribꝰ characteribꝰ diſtinximꝰ: vt nullus ſit querentibꝰ inueniendi labor.

a **Aron floruit virtute** honeſtatꝫ. ſer. xxv. mēbro. i. ī me.
Aaron predicatio. ſermo. xxviij. membro. i. folio. roſe. x.
Abel floruit ꝟtute ꝟginitatis. ſermo. xxviij membro ꝑmo in ꝑncipio.
Abel vidit incarnationē xp̄i in tribꝰ. ſermone. v. mēbro. ſecūdo in ꝑncipio.
Ablatio eſt triplex. ſer. xxvij. mēb. i. in fine.
Abrahā vidit incarnationeꝫ xp̄i. ſmone. v. membro ſecundo in medio.
Abrahe religio. ſer. xxviij. mē. i. fo. roſe. iiij.
Abraham floruit ꝟtute fidei. ſermone. xxv. membro ꝑmo poſt ꝑncipiū.
Actio intellectꝰ ⁊ cuiuſcūqꝫ entis dependet a deo quo ad duo. ſermo. xxvij. poſt ꝑncipi.
Actus humanꝰ habet rōnē merēdi ex duobus. ſer. lvi. ante finē ꝯcluſione. iiij.
Actiui habuerūt ſociā vnā ſcꝫ dn̄am pietatem in veſtimentꝭ clemētie miſerantꝭ aſcēdentes ad domū dn̄i. ſer. lx. mēb. ix.
Actiuorꝫ cantꝰ coronatio: ⁊ ipſorꝫ aſſecuratio dicto ſmone. lx. in fine.
Aduentꝰ diuine inſpiratōis in aīam q̄ ⁊ q̄t faciat. ſermo. lxiiij. mēb. i. poſt mediū.
Adoratōis coronā portauit ieſus. ſermone xxxi. membro q̇nto ꝑ totū
Ad platonē ꝯcurrūt q̄ttuor. ſer. xxxix. mē. i.
Ad dignitatē eccl̄iaſticā pōt q̇s aſſumi q̄ttuor modis. ſer. xliij. poſt ꝑncipiū.
Adoptat̄ q̇s in filiū dei octo modis. ſermone. xlviij. poſt ꝑnci. vſqꝫ ad finē.
Ad ſedē magiſtralē ſpectāt q̄ttuor. ſmone xviij. membro ſecūdo circa finē.
Affectū diſponit ſapiētia ꝑ leticiā de rebus diuinis. ſer. lviij. mēb. i. circa mediū.
Affectus ſiue amor dei circa hoīem lapſum q̄ttuor oñdit. ſer. xxxvij. mēb. i. ꝑ totū.
Affectꝰ xp̄i ad ſanctū Johanē euangeliſtā q̄tus fuit. ſermone. vij. in ꝑnci.
Agatha habuit ꝟginitatē cōmēdabilē ꝓpt̄ q̄ttuor. ſermo. xvij. mēb. i. poſt ꝑnci.
Agatha magnā hūit ſtabilitatē. Ibidē mē. iij. ꝑ to. quā et tyrānꝰ conatꝰ ē ſubūtē. ibiđ.
Agatha fuit nobis data ꝑ pietatē in aduocatam quattuor modis. ſermōe. xvij. mēb. vi. per totū. Euiꝰ ſimplicitas pꝫ ex q̄ttuor Ibidem. mēb. iiij. ꝑ totū.
Agathe charitas pꝫ ex q̄ttuor ſignis. ſmone. xvij. memb. ſecūdo ꝑ totū. Iteꝫ puritas eiꝰ etiā ex q̄ttuor. pꝫ ibidē. mē. iiij. ꝑ totū.
Agathe miraculorꝫ ꝑtās patet ex quattuor ſermo. xvij. memb. vij. ꝑ totū.
Agnes tanto in gl̄ia erat excellentior q̄to ieſu xp̄o in ꝟginitate erat conformior. ſermone. xij. in ꝑnci.
Agnes ſeruauit ꝟginitatis integritatē. ſermone. xij. memb. i. ante mediū.
Agnes fuit ornata gēmis ꝟtutū q̄druplíciter. Ibidem memb. ij. ꝑ totū. Unde ſuperauit eum q̇ famam eius polluere voluit. Ibidē membro. iiij. circa mediū.
Agnes multiplex fuit paſſa ſuppliciuꝫ. Ibidem membro. v. ꝑ mediū vſqꝫ in finē.
Agnes multis claruit miraculis. ſermone xij. membro. vi. ꝑ totum.
Agnes inſeparabilit̄ vnita fuit xp̄o. ſmōe xij. membro. vij. ꝑ totum.
Agnes quid ꝑ excellentiaꝫ ſue virginitatis meruit. ſermone. xij. in fine.
Agnus paſchalis fuit figura ſacramēti corporis xp̄i quo ad tria. ſermone. xxxvi. membro ſecūdo in ꝑncipio.
Agni paſchalis q̇s fuerit effectus. Ibidem
Ambitio filiorꝫ Marie ſalome apparuit in q̄ttuor. ſmone. xliij memb. ij.
Ambitio dignitatū ſꝑnēda ē. ſ. xlvij. mē. iiij
Ambroſiꝰ exceſſit dauid qui humilitate floruit. ſermo. xxv. mēb. i. poſt mediū.
Ambroſiꝰ vita exceſſit oēs naturales in virtute. Ibidē mēb. ij. ꝑ totū.
Ambroſij geſta excedūt oēs antiquorꝫ mores. Ibidē membro tertio.
Ambroſij lumē inextīguibile. Ibiđ. mē. iiij.
Amicos diligere an ſit melius q̄ inimicos ſermone. xlvij memb. v. in ꝑn.
Amor ex charitate ad ꝓximū cognoſcit̄ ex multꝭ ſignis. ſer. xvij. poſt ꝑn. vſqꝫ ad finē.
Amor duplex. ij. fac̄ caritates. ſ. xxxvij. ī ꝑn.
Amor dei circ̄ hoīeꝫ. iiij. oñdit. ibi. m̄. i. ꝑ to.
Amor diuinꝰ extinguit q̄druplicē amorē inordinatū. ſer. xlv. mē. iij. poſt ꝑnci.
Anima poſt mortē ſtatim ꝑmiat̄. aut punit̄ ante vniuerſale iudiciū: qđ ꝓbat̄ ex q̄ttuor ſermone. lix. poſt ꝑnci.
Anima electi letificabit̄ q̄tū ad intellectuꝫ affectū ⁊ appetitū. ſer. lix. mēb. iij. in fine.

Tabula Alphabetica

Anima qd ſit. ⁊ quō deo fiat ſimilis. ſmōe lxiiij. membro. i. poſt pnci.
Anime ſctōꝝ corporib⁹ exute pſentialiť an videāt in celis diuinā eſſentiā facialiť. ſermone. lix. ī pn. vbi ponūť qttuoꝛ ꝯcluſiōes
Anime mortuoꝛū quō purgabunť: ⁊ quib⁹ nō proſunt orones ⁊ ſuffragia viuoꝝ. ſermone. lxi. memb. i. ꝑ totū.
Anime electoꝝ quō puniunť in purgatorio ⁊ qre pena purgatorij excedit oēm penam hui⁹ vite. Ibidē memb. ij.
Anime in purgatorio voluntarie ſuſtinēt ⁊ acceptāt penā purgatorij. Ibi. mē. iij. ꝑ to.
Anime mortuoꝝ in purgatorio tandē audient vocē liberatōis. Ibidē memb. iiij.
Anime defunctoꝝ pñt releuari pietate viuorū: ſentiuntqꝫ ⁊ cognoſcūt hmōi releuationem. Ibidē. membro. v. in pnci.
Anime mortuoꝝ ſentiūt vocem intentiōis Ibidē memb. vij. in pnci.
Anime mortuoꝝ audiēt vocē viuificatōis. Ibidē memb. viij. in pncipio.
Ancilla qdruplex. ſer. iij.. mē. v. in medio.
Andreas fuit pm⁹ de diſcipulatu iohis ad xpm cōuerſus. ſer. i. in pnci.
Andreas diſponebať per doctrinā iohānis ad tria. Ibidē poſt pnci.
Andree dignitas. Ibidē mēb. i. ⁊. ij.
Andree pfectio ē in duob⁹. Ibiđ mē. iij. ī fi.
Andree ⁊ petri qlis fuerit fratnitas. Ibidē memb. iij. añ finē. Et circa eū xps fecit qttuoꝛ. ibidē. memb. iiij.
Andreas qd interptať ⁊ quō fuit pmus in officio pdicatōis. ſer. i. mem. ij. in pnci.
Angelus ē motoꝛ orbis. ſer. lxij. m̄. i. ī međ.
Angelus ante cōfirmationē habuit fidē de futura btitudine. ſer. v. poſt pn. ꝯcluſiōe. i.
Angel⁹ deputať hoī ad cuſtodiaꝫ a pncipio natiuitatꝫ ei⁹. ſer. liij. ī pn. ꝑ octo ꝯcluſiōes.
Angel⁹ pōt īmutare ſenſus hoīs exterioreſ ſmo. lvij. memb. ij. in pnci.
Angel⁹ pōt īmutare fantaſiā ⁊ imaginationem hoīs nō cogēdo volūtatē ei⁹. ⁊ hoc triplicit. ibidem ꝯcluſione ſecūda.
Angel⁹ apparēs hoī corpaliť illumīat intellectū ei⁹ ſpūaliť. ibidē ꝯcluſiōe. iij.
Angel⁹ indirecte agens in volūtatē hoīs libertatē ei⁹ nō tollit. ibidē ꝯcluſiōe. iiij.
Angel⁹ in pegrinatōe ſctē vrſule qttuoꝛ reuelauit. ibidē in fine.
Angeli ſunt īmateriales. ſer. lxij. mē. i. ī pn.
Angeli ſunt intellectuales. ibidē añ mediū
Angeli ſunt cuſtodes hoīm. ibidem.
Angeli acq̄ſiuerūt celeſtē gloriā ꝑ feudariā poſſeſſionē. ſer. lix. mem. v. in pn.
Angeli habent qttuoꝛ ꝓpetates qs habuit ⁊ virgo maria. ſer. xlvi. mē. v. in pnci.
Angeli ſunt noſtri pſentatores qdruplicit ſer. liij. mem. vi. Et aīarū noſtrarū in celuꝫ portatores. ibidē mem. vij.
Angeloꝝ ſecreta naturali rōne nō poſſum⁹ cognoſcere. ſer. liij. mem. i. in pn.
Angeloꝝ quot ſint chori ⁊ quō interptenť ⁊ qui ceciderit de quolibꝫ illoꝝ. ſmo. lx. in membris ſm ordinē.
Anna venit in tēplū in ſpū ad pnūciandū: ⁊ pnunciauit qttuoꝛ. ſer. xv. memb. iiij.
Anthoni⁹ actōis ſue merito potit⁹ eſt regni deibꝛauio. ſer. xi. in pnci.
Apoſtoli acq̄ſiuerūt celeſtē gloriā ꝑ emptionē. ſer. lix. memb. v. circa mediū.
Aplī habuerūt ſociā ſcꝫ ꝟitatē in veſtimētis iuſticie aſcēdētes ī domū dñi. ſer. lx. mē iij.
Aplī dei ſūt fundamēta dom⁹ dei. ſer. xlviij. membro. iij. in pncipio.
Aploꝝ qttuoꝛ progatie ſer. lxij. m̄. iiij. ꝑ to.
Aploꝝ bñdictio ꝯſiſtit in affect⁹ charitate. ſer. lxiij. memb. iiij. ꝑ totū.
Aploꝝ cant⁹ coronatio: ⁊ aſſecuratio in eorum glīa. ſer. lx memb. iij. in fine.
Appellare licet ab oī grauamie ad glioſam ꝟginē. ſer. xlvi poſt mediū vſqꝫ in finē.
Archangeloꝝ ordo octau⁹ qlis ſit ⁊ q̄ de eo ceciderūt. ſer. lx. mē. viij in pnci.
Arithmetica exꝑmit ſanctam trinitatē. ſer. xxxv. memb. vij. circa mediū.
Ars militaris acq̄riť quadrupliciť. ſer. xxvi. memb. iij. ꝑ totum.
Aſcenſio xpi in celuꝫ an ſit nobis vtilioꝛ q̄ ſua corpalis pſentia. ſer. xxxiij. in pnci.
Aſcēſio dñi ē qdruplex ibidē. a međ. in finē
Aſcēſio xpi facta ē angelis vidētib⁹ in qb⁹ fuerūt quattuoꝛ. ibidē memb. i.
Aſcenſio xpi facta ē vidētib⁹ patriarchis ⁊ pphetis. ibidē memb. ij. ⁊. iij.
Aſcēſio xpi fuit vtilis iuſtis ꝓpť qttuoꝛ. ibidem mēb. v. ꝑ totū. Et ꝓpť qttuoꝛ mūdi defect⁹ tollēdos. ibidē memb. vi. ꝑ totū. Alia de aſcenſione reqre in littera. X.
Aſſūptio Marie ꝟgīs puiſa ē in figura duplici. ſer. xlvi. memb. ij in fine.
Aſſūptio Marie ꝟgīs. in aīa ⁊ corpe ſup choros pphetarū puiſa ē a multꝭ. ibidē membro. iij. a pncipio vſqꝫ in finē.
Aſſūptio Marie q̄ glioſa fuit: ⁊ q̄ in ea facta ſunt. ibidē memb. v. poſt pnci. in finem

Aſſumptio btī Jacobi fuit gratioſa q̄dru-
pliciter.ſer.xliij.memb.iij.ꝑ totū
Aſtronomia exprimit ſctām trinitatē.ſer.
xxxv.memb.vij.poſt mediū
Auctoritas btī petri aplī q̇d exigat.ſermo.
xviij.membro.ij.
Auguſtinꝰ in iuuētute habuit q̄druplicem
vicioꝝ maculā.ſer.xlix.in fine.
Aug.quadruplr̄ fuit flagellatꝰ:⁊ quattuor
modis ad dn̄m cōuerſus.ibidē memb.i.
Aug.electꝰ in ep̄m ſex ſeruauit.ibidē mēb.
vi.poſt p̄ncipiū.Et de monaſterio q̇ȯ ipe
ↄſtruxit vide ibidē in p̄ncipio
Auguſtini doctrina ē ſolida.ibi.m̄.v.ꝑ to.
Aug.vigilauit q̇nq̄ mōis.ibi.m̄.vi.ꝑ totū
Auguſtini glr̄ia fuit p̄mōſtrata quadruplr̄
ibidē mēb.viij.⁊ de eiꝰ diligētia vide m̄.ix.
Auguſtinū ad fidelē ↄ̇uſionē ſctōꝝ exēpla
ꝓuocauerūt q̄druplr̄.ibidē mēb.ij.ꝑ totū

Baptiſmus ē triplex.

b ſermo.xxvij.memb.i.in fine
Baptiſmꝰ ſcti iohis baptiſte fuit
quoddā inductiuū ad pniam.ſer.xxxviij.
memb.v.in principio
Baptiſmꝰ ſcti iohis grām nō ↄferebat:ſed
ad eā q̄druplr̄ diſponebat.ibidē ꝑ totum
Baptiſmꝰ h3 v̓tutē auferendi penalitates
p̄ntis vite ſ; non in p̄nti vita eas aufert.
ſermo.l.circa finē
Baptiſmꝰ dr̄ ab eucariſtia.ſ.xxxvi.pꝰ p̄n.
Barnabas fuit ad p̄dicādū miſſus a quat
tuor.ſer.xxxvij.memb.iiij.poſt p̄ncipium.
De quo plr̄a vide in mēbris ſequētibus.
Bartholomeꝰ vn̄ dr̄.ſer.xlviij.memb.ij.
Bartholomeꝰ venit in tēplū in dn̄o per fru
ctuoſam fidei p̄dicationē.ſer.eodē in p̄n.
Bartholomeꝰ aſſumptꝰ fuit a xp̄o ad.xij.
myſteria.ſer.eodē.mē.iij.q̄ſi ꝑ totū
Bartholomeꝰ qualr̄ fuit ↄuerſus:⁊ de nobi
litate eiuſdē.ibidē mēbro.i.ꝑ totū
Bartholomeꝰ obtinuit gl̄ificationē3 q̊ad
aīam ⁊ corpꝰ.ſer.eodē.mēbro.vi.ꝑ totum
Deꝰ etiā gl̄ificauit eū quadruplr̄.mēb.vij.
Bartho.excoriat̄ ꝑp̄t q̄ttuor.ibi.mē.v.Et
paſſio eiꝰ aſſilat̄ paſſiōi xp̄i.ibidē in p̄nci.
Bartho.arma q̄ fuerint:q̄ xp̄s ipi dixerit:q̄
in paſſiōe ſuauit.ibidē memb.iiij.
Beatitudo dr̄ q̄druplr̄.ſer.lxij.mē.ix.ꝑ to.
Btitudo h3.iiij.ꝑtes.ſer.xlvi.mē.vi.in p̄n.
Btitudo ꝑfecta q̄ ſit.ſer.xi.mē.iiij.in p̄nci.
Btitudo ꝑfecta.iiij.h3.ſer.xxix.poſt princi.
Btitudo ē ꝑpetua ꝑp̄t ſex.ibidē poſt prin.
Btitudo ē duplex.ſer.lv.poſt p̄ncipiū3.vbi
plura alia dicunt̄ de felicitate
Btitudis ſufficientiā q̇s ↄſequat̄.ſermone
xxix.in principio
Beemoth conabat̄ extinguere in martyri
bus opis dei aſſiduitatē.ſer.lx.memb.iiij.
Beelzebub q̇d conat̄.ibidē memb.v.
Beelzephon q̇d conat̄.ibidē memb.viij.
Belial q̇d conat̄.ibidē mē.iij.poſt p̄ncipiū
Belial ꝓbat nō eē vitā imortalē poſt hanc
vitā.ſer.lxi.in p̄nci.q̇ȯ reprobat̄ ibidem.
Beelphegor q̇d conat̄.ſer.lx.memb.vi.
Bn̄dictꝰ an viderit diuinā eſſentiā.ſermo.
xxij.in p̄nci.⁊ plr̄a de eo ꝑ totū
Bn̄dictio angeloꝝ in quo ↄſiſtit:⁊ q̇s eam
habuerit.ſer.lxiij.memb.i.ꝑ totū
Bn̄dictio eſt triplex.ſer.xxij.pꝰ p̄n.in fine.
Bn̄dictio angeloꝝ ē in hoīm cuſtodia:cir-
ca quos quattuor faciunt.ibidē memb.i.
Bn̄dictiōes patriarcharū:aplr̄oꝝ:martyꝝ
⁊ alioꝝ habuit bn̄dictꝰ vt oñdit̄ ſermone
xxij.in varijs mēbris
Bernardꝰ eccl̄iam militantē vere illumina
uit.ſer.xlvij.in p̄nci.vbi de bello int̄ hierl̄3
⁊ babylonē vide circa mediū
Bernardꝰ docuit fidē cū opibꝰ quadruplr̄
ſer.xlvij.memb.iij.poſt mediū
Bernardꝰ ↄuertit laycos ad religionē qua
druplr̄.ibidē memb.viij.in fine
Bernardꝰ magnā habuit grām int̄ ſimpli-
ces ad ſua v̓ba auidos.ibidē memb.vij.
Bernardꝰ reuocauit apoſtatatas ad pniā3
ibidē memb.xi.De beniuolētia eius vide
memb.vi.⁊ de ↄſtantia memb.iiij.
Bern̄.tēptatos orōne fouet.ibidē3.mē.xij.
Bern̄.caſtꝰ mente ⁊ corpe q̄druplr̄.mēb.ij.
Bernardo q̄ttuor reuelant̄.ſer.xlvij.in fi.
Blaſiꝰ an ſciuerit ſe adeptū fuiſſe ꝑfectiōe3
grē.ſer.xvi.in p̄ncipio
Blaſiꝰ reliq̇t ep̄atū ſuū corpalr̄ in ſpelūca3
fugiēs.ibidē memb.ij.in fine
Blaſiꝰ approbauit fidei veritatē duplr̄.ibi
dem memb.iij.in fine
Blaſiꝰ multa patit̄.ibidē memb.iiij.in fine
Blaſiꝰ an̄ mortē deū iplorat.ibidē mēb.vi.
Bonꝰ paſtor circa oues ſubditas d3 ſuare
q̇ndecim.ſer.xviij.memb.iij.ꝑ totū
Bona ſocietas exigit.iiij.ſer.xxxvi.mēb.iij.
Bonū ciuitat̄ duplr̄ amat̄.ibidē3 poſt p̄n.

Aput eccl̄ie eſt chriſtus

c ſtus per gratiam.ſermone.xxxi.
in principio

Capilli capiꝗ xpi sunt oēs electi.ibi.pᵒ pn.
Charitas se extēdit ad viuos ⁊ ad mortuos.ser.lxi.memb.vi.in medio
Charitatꝗ cū eiᵒ familia effectᵒ.s.xlvij.i fi.
Charitas ꝗd ⁊ ꝗs eā pfecte hꝫ.s.iij.m.iij.
Charitas fac.iiij.incēdia.ser.xiij.memb.ij.
Charitate emit btitudo.ser.xvij.in princi.
Charitatis amor. reqre amor charitatis.
Castitas militat ꝯ ꝯcupiscētiam quattuor modis.ser.iiij.memb.iiij.p totū.
Castitatē seruare vtrū meliᵒ sit ꝙ mrimonīū intrare.ser.xlvij.memb.ij.
Celū ē euacuatū ꝗter.ser.xlvi.membro.vi.
Celū dr.iiij.modis.ser.xxxv.membro.iij.
Certamē ꝗdruplex.ser.xiij.mē.v. ad finem
Certamia castitatis durissima.ser.iij.m.ij.
Certitudo pctōꝝ causat ex hoc ꝙ mulier septē mōis peccat.sermo.xlij.membro.i.
Cherubin scōus ordo ꝗd interptat: ⁊ qui inde ceciderūt.ser.lx.memb.ij.in pncipio.
Creature insensibili nō debet honor nisi rōne rei rōnalis duplr.ser.xxx. in principio.
Creaturarū pductiōe euacuatū ē cruꝗ scandalū.ibidē membro.iij.per totū.
Circumcisio quid sit: ⁊ quare xpus voluit circumcidi.sermo.ix.post pncipiū
Circa electos cōsiderant.iiij.s.xxxi.pᵒ pn.
Ciuitas dei.xij.hꝫ portas.ser.lx.post pnci.
Ciuitas duplex.sermo. xxxvi. in principio.
Cōfessores acꝗsiuerūt celestē gliam p hereditariā successionē.ser.lix.m.v.pᵒ meō.
Cōprehēsores ꝗttuor hñt in vita btā. sermone.xxxiiij.membro.x.
Cōfessores habuerūt sociā vnā.s. obedientiā in vestimētis tpantie refrenātis ascēdentes ad domuꝫ dñi. ser.lx. membro.v.
Confessoꝝ cantᵒ:coronatio: ⁊ de ipoꝝ glia assecuratio.ibidem in fine.
Cōfessoꝝ bñdictio cōsistit in mīe pietate. sermone.lxiij.membro.vi.per totū
Cōfessoꝝ ꝗttuor ꝓrogatiue.ser.xliiij.m.vij
Cōsilio iustoꝝ factū ē sacrm incarnatiōis dñice.ser.xxiij.membro.i.p totū.
Cōstātia necria ē ad ꝗttuor. ser.xiij.mē.v.
Cōtēplatiui habuerūt sociā vnā:scꝫ intelligentiā in vestimenꝗ gliosis ascēdētes ad domū dñi.ser.lx.memb.viij.post pncipiū
Cōtēplatiui docent a spūsctō mulꝗ ipꝰr.sermone.xxxiiij.memb.xi.
Contēplatiuoꝝ cantᵒ coronatio ⁊ glie assecuratio.ser.lx.membro.viij.in fine
Continētie puritas est duplex.sermo.lxiij.membro.vij.in medio
Cōuersio qua ꝗs cōuertit ad dñm fit septē modis.sermo.xlviij.mēb.i.p totū.
Corona vite eterne dicit esse alicuiᵒ duplr. sermone.lix.membro.ij.in pncipio.Et sermone.xix post pncipiū.
Corona Marie.xij.habꝫ stellas significantes.xij.bñficia ꝙ nobis ꝓfert.ser.xlvi. mē.i.
Corona iesu septuplex.ser.xxxi.p.vij.mēb.
Corpᵒ humanū quātū ad ꝗttuor defectus quos hic hꝫ glorificabit.ser.lix.mēb.iij.
Corpᵒhumanū beatificabit quātū ad oēs sensus.Ibidē in medio.
Corpᵒ xpi fuit pfiguratū per māna quo ad sex.sermo.xxxvi.memb.i.
Corpᵒ xpi est cibᵒ angeloꝝ. Ibidē in meō.
Corpᵒ xpi ē cibᵒ electoꝝ. Ibidē.mēb.ij.
Corpᵒ xpi ē cibᵒ pboꝝ: Ibidē.mēb.vij.
Corpᵒ xpi in resurrectiōe fuit gloriosum triplici rōne sermo.xxiiij.in pnci.
Corpis xpi dubia circa decē pdicamenta ⁊ solutiōes. Ibidē.memb.vij.p totū.
Culpa venialis nō mutat statū hoīs.smōe lxi.memb.iiij.in medio.
Cultᵒ dei duo respicit.sermo.vlti.ad finē.
Chorea admirabilis in celesti glia quō fit ⁊ a quo ducat.sermo.lix.mēb.vi.in pn.
Crux xpi est nobis causa beatitudinis.ser. xxx.in pncipio.
Crux est multiplex. Ibidē.mē.viij. ⁊ ix.
Crucis scandalū an digne euacuet si ofone latrie adoret.sermo.xxx.post pnci.
Cruce xpi scandalizati sunt plures: ⁊ h̄ sm quendā pticularē respectū. Ibidem.
Crucis xpi scandalū euacuatuꝫ ē diuinitatꝭ ostensione. Ibidē.memb.i.p totū.
Cruꝗ misteriū figuratū i decē. Ibidē. mē.v.
Crucis xpi scandalū euacuatū est in xpi incarnatiōe. Ibidē memb.vi.p totū. Et etiā mediatoris redeptiōe. Ibidē memb.vij.
Crucis signū innouauit sanctᵒ Franciscus ꝗdruplicit.ser.lv.memb.i.

Auid liberatio. sermone.xxviij.mē.i.fo.rose.xvij.
D

Dauid floruit ꝟtute hūilitatis. sermone.xxv.memb.i.post mediū.
Despōsatio est ꝗdruplex ser.lxiij. post pn.
Destructor ātichristi ꝗs sit.ser.xxxij.mē.iiij.
Deᵒ regit ecclīam p angelos. Ibiō.post pn.
Deus sepe de malis bona elicit.sermo.xviij. membro.vi.in pnci.
Deus maxime ꝓpter se est diligēdus.smone.xxxvij.ante finē.

Deus vltra creationē rerū voluit p̄ncipalit̄ quatuoꝛ eē in mūdo ad eiꝰ pulchꝛitudinē. ſermo.xx.paulo poſt p̄ncipiū.
Deus q̄cq̄d facit iuſte facit.ſer.l.poſt p̄n.
Deus mittit beatos ſpūs in miniſteriū noſtrū.ſer.liij memb.iiij.ꝑ totū.
Dei ſubſtātia a quibꝰ in hac vita poſitis viſa eſt.ſer xiiij.in p̄nci.
Deuꝫ cognoſcē poſſumꝰ naturali rōne ſuggerēte.ſer.xxxv.cōcluſione.i.
Deuꝫ ꝑfectiꝰ cognoſcimꝰ ſpūſctō per grām influente.ibidē ꝯcluſione.ij.
Deū incarnari fuit cōgruū ꝓpt̄ remotioneꝫ mali.⁊ hoc ꝓpt̄ q̄ttuoꝛ.ſer.xxiij. poſt p̄nci.
Deū incarnari fuit cōgruū ꝓpt̄ ꝓmotioneꝫ homis in bono.ibidē ante mediū. Alia de hac materia reqre in ꝟbo Incarnatio.
De quolibet angeloꝝ oꝛdine ceciderūt.ſer.lx.in fine.
De xp̄o teſtificāda q̄ttuoꝛ.ſer.xxvij.mē.ij.
De actu virtutꝗ duplicit̄ loq̄ poſſumꝰ.ſermone.xxviij.poſt p̄ncipiū.
Diabolꝰ ex natiuitate xp̄i terrebat̄ in herode pluſꝙ herodes.ſer.x.memb.iij.
Diabolꝰ conatꝰ eſt fidem xp̄i impugnare q̄druplicit̄.ſer.xxviij.poſt p̄nci.
Diabolꝰ vſus quattuoꝛ cautelis cōtra ſctm̄ laurentiū.ſer.xlv.memb.i.
Diaboli cōditiōes q̄ ſunt.ſer.xxiij.mēb.i.
Dialectica exp̄mit ſanctā trinitatē.ſ.xxxv.memb.vij poſt p̄nci.
Difficiliꝰ eſt diu manere imobileꝫ ꝙ ſubito motu moueri ad aliqđ arduū.ſermōe.xiij.poſt pꝛincipium.
Dilectio ⁊ ſigna eiꝰ.ſer.vij.poſt p̄nci.
Diſcretio q̄d ſit: ⁊ circa q̄ ſit neceſſaria.ſer.xi.memb.iiij.ꝑ totum.
Diſcipline effectus.ſer.xlvij. memb.vij.
Diſtinctōe angeloꝝ euacuatū eſt crucꝗ ſcandalū.ſer.xxx.memb.ij.ꝑ totū.
Diuerſitas ſtatuū in eccl̄ia ad tria pertinet.ſermo.xx.mem.ij.ꝑ totū.
Diues quō ſe debet habere: ⁊ quō duo habꝫ pondera.ſer.xlvij.memb.i.poſt p̄nci.
Diuitias vtrū tenere vl̄ cōtēnere ſit melius ibidē in p̄ncipio.
Diuitias cōtēnēdas eē.ibidē paulo poſt.
Doctoꝛes legis iudaice viderūt incarnationem xp̄i.ſer.v.memb.iiij.in p̄nci.
Doctoꝛes an ſemꝑ debeāt docere.ſer.xlvij.membꝛo.vij.in p̄ncipio.
Doctoꝛes petri apl̄i fuerūt tres ſapientiſſimi.ſer.xviij.memb.ij.poſt p̄nci.
Doctoꝝ q̄ttuoꝛ ſūt differētie.ſer.liiij.mē.vi.
Doctrinalis eruditio ſeu inſtructio q̄ttuoꝛ exigit.ſer.xxxvij memb.iiij.
Dn̄icus fuit filiis filio dei ꝑ ardētiſſimā charitatē in.xxx.ſer.xliiij.memb.i.
Dn̄icus ſeruauit ꝟginitateꝫ q̄ erat filiis ꝟginitati Marie in q̄ttuoꝛ.ibiđ.mēb.ſecūdo.in p̄n. In cuiꝰ ſignū btā ꝟgo dedit ipis p̄dicatoꝛibꝰ illū quē adhuc poꝛtāt hītū.ibidē
Dn̄icꝰ habuit quattuoꝛ apl̄oꝝ p̄rogatiuas.ibidē mē.v.ꝑ totū. Et quattuoꝛ cōfeſſoꝛuꝫ ibidē memb.vij poſt p̄nci.
Dn̄icus emiſit ſex odoꝛes q̄s ſex lilij folia ſignant.ibidē memb.viij.circa mediū.
Dn̄icꝰ q̄druplex martyriū patit̄.ibi.mē.vi.
Dn̄icꝰ aſſimilabat̄ quattuoꝛ creaturarū generibꝰ.ibiđ mē.ix. Vn̄ docuit.iiij.gn̄a hoīꝫ mē.eodē poſt me.de q̄ pl̄a in ꝟbo religio.
Domꝰ dei eſt magna ⁊ bn̄ diſpoſita quadruplicit̄.ſer.lix.memb.iiij.in p̄nci.
Domꝰ dei habet multas māſiones.ſ.oꝛatoriū:atriū:cellariū:cōſiſtoꝛiū:cenaculū:viridariū:⁊ cubiculū.ibidē poſt p̄nci.
Domꝰ dei q̄duruplex.ſer.xxxix.memb.viij.
Dominari alijs an ſubdi ſit meliꝰ. ſermone xlvij.memb.iiij.in p̄nci.
Dona ſpūſſancti cuiꝰ ꝟtutꝗ ſint ⁊ qualis perfectionis.ſer.xxxiiij.ꝑ totū.
Dona eccl̄ie a deo collata ſunt ſeptē.ſermo.xxvij.poſt p̄ncipiū.
Dubitatio quadruplex ſolet excuſari.ſmo.xxxviij.memb.i.poſt mediū.
Due ſunt ꝟtutes quātū ad meritoꝛiā operationē.ſer.xxvij.memb.ij.
Duo ꝯcurrūt ad bonū operandū. ſermone xxxij.memb.ij.in p̄nci.
Duo ꝯcurrūt ad fidē.ibidē:memb.iiij.
Duo maximi pctōꝛes mirabilit̄ ſunt ꝯuerſi ſermone.xiiij.memb.vi.in p̄nci.
Duo p̄ncipalit̄ nos mouēt ad cōuerſioneꝫ noſtrā.ſer.xlix.memb.i.in p̄nci.
Duo p̄clari duces gētiles.ſer.xxvi.mē.v.
Duodecim ſunt gradus errātiū in eccl̄ia q̄s cōfutat ſanctꝰ thomas.ſer.iiij.memb.iij.
Duplex eſt coꝛreptio.ſer.xviij.memb.iiij.

e

Eclesia ſctā ſignificat̄ per mulierē. Apoč.xij.ſermone.xx.memb.i.in.p̄n.
Eccl̄ia ſctā ſignificat̄ ꝑ ſponſam. Apocal̄.xxij.ibidē memb.ij.in p̄nci.
Eccl̄ia ꝯſecrat̄ ꝓpt̄ quattuoꝛ.ſer.vlti.mēb.ij.per totum.

Eccleſia dei eſt picta in officio eccleſiaſtico multiplici colore.ſer.xxi.mēb.ij.in medio.
Eccl'ie fides dꝫ eē vna.ſer.xviij memb.ij.
Eccl'iam conat⁹ eſt diabol⁹ impugnare multiplicit'.ſer.xx.mēb.iij.in pnci.
Eccl'iam.xij.patres veteris teſtamenti illuminauerūt ſua ſapīa.ſer.vlti.memb.i.
Edificiū ex quib⁹ fit.ſer.xxi.mēb.i.in pnci.
Et qd ſit fundamētū.ibidē in medio.
Edificatio ſupnalis quattuor reqrit.ſmōe xxxvij.memb.ij.per totum.
Effect⁹ ſacramēti euchariſtie ſunt decē multum mirabiles.ſer.xxxvi.memb.iij.
Effect⁹ ſapīe ſūt quattuor.ſer.lviij.mēb.i.
Effect⁹ grē gratū faciend ſunt qnq3.ſermōe xxvi.ante pmū membrū.
Effect⁹ angelice cuſtodie circa hoīeꝫ ē quadruplex.ſer.liij.memb.iij.
Effectū ſacramēti hꝫ corp⁹ xpī ī eo q̄ ſumit ⁊ hoc dupl'r.ſer.xxxvi.memb.iij.
Effectū ſacrificij habꝫ corpus xpī in eo qui offert.ibidem.
Efficacis orationis ꝯditiones ſunt quattuor.ſer.xi.memb.vi.p totū.
Efficaciter loq pertinet ad grām ſmonū triplicit'.ſer.xxxiiij.memb.viij.
Eleazari paſſio.ſer.xxviij.mēb.i.in fine.
Electio diuina nō attēdit ꝯſanguinitatē:nobilitatē ⁊c.ſermo.xliij.memb.i.
Electio diuina reprobat ſupbiā:falſitatē:⁊ cupiditatē ibidē ante mediū.
Elemēta ſūt quattuor ⁊ ī ipis ſplēdet imago trinitat.ſermo.xxxv.memb.iij.
Elephantes vincūt dracones quadrupliciter ſer.xxvi.memb.iiij.p totū.
Eliſabeth ma' iōbis baptiſte vidit incarnationē xpī.ſer.v.memb.iiij.in fine.
Enoch iuſtificatio.ſer.xxviij.mēb.i.in pn.
Epiſcop⁹ dꝫ hr̄e.iiij.ſer.ij.in pnci.
Epiſcopi officiū eſt maxīe periculoſum difficile ⁊ laborioſum.ibidem
Epm oportet eſſe ornatū doctorē ⁊ hoſpitalem.ſer.lxiij.memb.x.
Eſſentialia attributa appropriari diuinis pſonis couenies ē ad fidei manifeſtationē ſermo.xxxv.memb.i.in pnci.
Eſdre reedificatio.ſer.xxviij.mē.i.circa finē
Eſuꝫ carnis cū ſanguīe diſſuadet.iiij.auctoritates legis dei.ſer.xxxvi.poſt pnci.
Eſum carnis cū ſanguīe iubet qttuor auctoritates legis xpī.ibidē. Et paulo poſt ponunt ſolutiōes auctoritatū.
Etas quadruplex.ſer.iij.memb.vi.
Euacuatū eſt ſcādalū crucis xpī ꝟtutū moderatōe.ſer.xxx.mem.viij. Item pctōris reconciliatione.ibidē mem.ix.⁊ alijs modis ī mēbris ſequentibus.
Euangeliſtarū deſcriptiōes ⁊ figure q̄ ſunt ſermo.xxvij.mem.ij.in fine.
Euchariſtie cōmunicatio an ſit de neceſſitate ſalutis.ſermone xxxvi.in pncipio.
Exaltatiōis coronā portauit ieſus.ſer.xxxi.membro quarto p totum
Excellentia ꝟginitat vltra matrimoniū pꝫ ex ſeptē.ſermōe.iij.ante pmū mēbrū
Exēplū de ſacramēto corpis xpī: de inſtitutōe feſti eiuſdē.ſer.xxxvi.mēb.iiij. Et dubia de corpe xpī circa oīa pdicamenta.reqre ibidē mēbro ſeptimo p totū
Exēplū de quadā matrona cui quarūdā iuuencularū cura fuit cōmiſſa.ſer.lxij.mēb.i.poſt pncipium.
Exemplū de milite mortuo in bello Karoli magni.ſer.lxi.mem.viij.
Exhortatio quadruplex erat quare beatus Auguſtin⁹ fuit cōuerſus.ſermōe.xlix.mēbro tertio p totū
Ezechie ſanatio.ſer.xxviij.mē.i.in medio
Ezechiel' reuelatio.ibidē paulo poſt.

f acile eſt martyrem celebrādo venerari: ſ; difficile ē eiuſdē fidē ⁊ patiētiam imitari. ſermone.xiij.mem vi.in pnci.
Fallacie diaboli vincunt' a ſctis viris ſicut dracones ab elephantib⁹ quadrupl'r.ſer.xxvi.membro quarto p totū.
Famā cōſeruare volēs debet hr̄e ſex cōditiones.ſer.xij.mem.iiij.
Fatue aīe ſunt qnq3 ſtultitie.ſer.lvij.mē.i.
Fides ſine opib⁹ mortua ē:⁊ q̄ ſit viuida fides.ſer.xlvij.mem.iij.in medio.
Fides ē facta ꝑpt' qttuor.ſer.iij.mē.i.p to.
Fides ē lux aīe.ibidē in pnci.
Fides ē quadruplex:⁊ q̄ illumiat mentē ad vidēdū deū.ſer.iiij.mem.i.
Fides trinitat reqrit' ad credēdū miſteriuꝫ xpī explicite.ſer.xxxv.in pnci.
Fides trinitat occulta erat ante xpī aduentum.ibidē ꝯcluſione.iij. Sed poſt aduētuꝫ ei⁹ eſt manifeſtata.cōcluſione qrta
Fidei ſinceritas ꝯſiſtit in ſex.ſer.xij.mē.v.
Fidei veritas q̄ ad credulitatē impedit' quadruplicit'.ſer.xvi.mem.iij.
Fidei veritatē cōprobauit ſanctus blaſius ibidem in fine.

Fideles intrāt gl'iam dei p̄ paſſionē.ſ.xliij.memb.v.in principio
Fidē magnā hr̄e an opa magna vtrum ſit melius.ſer.xlvij.memb.iij.
Fidē explicitam habere de myſterijs xp̄i tenentur oēs poſt tp̄us gratie reuelate.ſer.v.concluſione.iiij.
Fiducia mala quoꝝ ſit ⁊ bona.ſer.xiij.mēbro.iij.poſt principiū
Fili⁹ dei duplex.ſer.lv.memb.ij.
Filij an ꝓpt̄ obſequiū parentū debeāt manere in ſeculo.ſer.xlvij.memb.ix.
Finis ꝯſideratio pertinet ad primā hierarchiā.ſer.liij.memb.i.in pn̄ci.Et diſpoſitio vniuerſalis de agēdis ad ſcd̄am.ibidē in medio.Et applicatio diſpoſitiōis ad effectū ad tertiā.ibidē in fine
Fons aque ꝓfluxit a pedib⁹ bt̄i nicolai.ſer.ij.memb.x.in fine
Fortis q̄s dr̄ ſil'itudinarie multis modis.ſer.xiij.an̄ mēbra
Fortis q̄s vere dicat̄.ibidē infra
Formatione hominis qui extenſo corpore ⁊ brachijs gerit ſimilitudinem crucis:euacuatū eſt ſcandaluꝫ crucis.ſer.xxx.memb.iiij.per totū
Fortis eſt rex:forti⁹ eſt vinū:fortioꝛ eſt ad huc mulier ⁊c̄.ſer.xl.memb.vi.
Fortitudo iuſtoꝝ q̄d ſit.ſer.xiij.in pn̄cipio
Fortitudo gratuita pōt attēdi circa q̄ttuoꝛ ibidē memb.vi.p̄ totū
Fortitudīs principalioꝛ actus eſt ſuſtinere q̄ꝫ aggredi p̄icula propter tria.ſermo.xiij.poſt principiū
Fucatio nō ſemp̄ eſt pc̄tm̄.ſer.xlij.memb.i.
Fundamentū hūane ſaluatiōis eſt myſteriū diuine incarnationis.ſer.v.in pn̄cipio
Franciſcus per volūtariā abdicationē temporalis poſſeſſionis adeptus fuit ſummaꝫ perfectionem chriſtiane religionis.ſer.lv.in principio
Franciſc⁹ habuit ſtigmata xp̄i ꝓpt̄ q̄ttuoꝛ cās.ibidē memb.i.
Franciſc⁹ habuit q̄ttuoꝛ excellentes angelorum proprietates.ibideꝫ memb.ij.poſt pn̄ci.Et ſanabat infirmos comedētes panes ab eo factos.ibidē
Frāciſc⁹ replet⁹ ſpū ſctō floruit ſpū ꝓphetie multipl'r.ibidē memb.iiij.
Frāciſcus habuit ardorē martyrij.ibidem memb.vi.p̄ totū
Frāciſc⁹ dr̄ liber ſeptē ſigillis ſignat⁹ ꝓpt̄ ſeptē ꝯditiōes diuine ſapientie.ibidē mēbro.vij.in principio.De plantula que eſt franciſcus:⁊ de fructibus quo ad ſanctos fratres ſui ordinis.ibidē
Frāciſci gl'ia fuit preoſtēſa q̄drupl'r.ſer.lv.memb.x.p̄ totū.Et omnia que in eo erāt ſancta erāt.ibidē memb.ij.
Franciſci feruoꝛ in oratione eius apparuit in q̄ttuoꝛ.eodē memb.ij.in fine.Ei⁹ etiaꝫ lotio poſt vanā in mūdo ꝯuerſationē fuit quadruplex.ibidē memb.viij.
Franciſci vita fuit ſil'is vite xp̄i in.xxx.ſer.lv.memb.ix.p̄ totū
Franciſco de⁹ quattuoꝛ p̄cepit.ibidē mēb.i.De dignitatib⁹ ei⁹ vide memb.iij.⁊.v.

G

Galilea quō interp̄tat̄.ſer.xxxvi.mē.vi.in pn̄cipio
Gaudiū q̄s genuerit in vniūſo mūdo.ſer.xl.memb.vi.circa mediū
Gaudij filios p̄turit v̄gītas.ſer.lxij.membro.vij.ante finē
Gaudiū emit̄ doloꝛe.ſer.xli.memb.i.
Georgi⁹ fuit munit⁹ quattuoꝛ armoꝝ generibus.ſer.xxvi.memb.i.in pn̄cipio
Georgij quadruplex martyriū ibid̄ mē.v.
Georgi⁹ p̄fect⁹ in gl'ificatiōe.ibidē mēb.vi.
Georgij gr̄a q̄ꝫta fuerit.ſer.xxvi.ī pn̄cipio
Geometria exprimit ſanctam trinitatē.ſer.xxxv.memb.vij.in medio
Gedeon vidit incarnatiōeꝫ xp̄i.ſer.v.m̄.iij.
Gedeonis liberatio.ſer.xxviij.mē.i.in me.
Gn̄a ſacrificioꝝ veteris teſtī ſunt q̄ttuoꝛ.ſer.xxxvi.memb.vi.
Gn̄a fratrū p̄dicatoꝝ ſunt duodecim:quorū q̄ōlibꝫ hꝫ ſuū p̄miceriū.ſer.xliiij.mē.ix.
Gn̄a ꝓphaꝝ ſunt q̄ttuoꝛ.ſer.xi.memb.vij.
Genera habentiū vanā conſcientiaꝫ ſunt quattuoꝛ.ſer.xvi.memb.i.
Gn̄atio electoꝝ cōmendat̄ quo ad q̄ttuoꝛ ſer.xlv.memb.i.in pn̄cipio
Generationes ab abraham vſq; ad dauid tot fuerunt quot a dauid vſq; ad tranſmigrationē babylonis.⁊ ab ea vſq; ad xp̄m totidē.ſer.xliiij.memb.iij.
Gn̄ati nō ſolū nāliter ſ; etiaꝫ ex gr̄a fuerūt q̄ttuoꝛ.ſer.xlv.memb.i.
Gen⁹ ꝓphaꝝ multiplex.ſer.liiij.memb.iij.
Gentiles antiq̄ ſuos filios in iuuētute bonis moꝛib⁹ infoꝛmabant.ſer.lxij.memb.i.
Gētiles habuerūt q̄ttuoꝛ ꝯ q̄ paul⁹ aſſumpſit alia q̄ttuoꝛ.ſer.xiiij.memb.v.
Gētiles q̄druplices viderūt iuuenē ſedentē in dexteris.ſer.xxiiij.memb.vij.

Gubernatiõis rõ tria exigit.ſer. liij.mẽb.i.
Gubernatõis oĩm hꝫ deꝰ rõnem ꝓpt duo. ſer.xxxviij.memb.i.
Gloria collata xp̃o eſt maioꝛ ꝙ glĩa ade: vt pꝫ ex duodecim ꝓuilegijs vtriuſqꝫ.ſer. xxxi.memb.ij.ꝑ totũ
Gr̃a ꝓphetalis q̃druplex. ſer.lxij. mẽb.iij.
Gr̃a in ꝯuerſiõe ſcti pauli fuit maioꝛ q̃ꝫ in ꝯuerſiõe latronis in cruce vt ꝓbat̃ ex duodecim.ſer.xiiij.memb.iij.
Gr̃a ꝯfirmatiõis fac̃ tria.ſer.xv.poſt p̃nci.
Gr̃a põt ſumi q̃drupl̃r. ſer.xxvi. poſt p̃nci.
Gr̃a ẽ a tribꝰ.ibidẽ in fine
Gr̃a eſt nob̃ p̃ncipiũ meriti p̃ncipalius ꝑ charitatẽ.ſer.lvi.añ mẽbꝛa
Gr̃e q̃nqꝫ effectꝰ.ſer.xxvi.añ mẽbꝛa
Gradus religiõis ſunt.iiij.ſer.xi. memb.i.
Gradꝰ eoꝝ q̃ ceciderũt põt aſſignari multiplex.ſer.xix.añ mẽbꝛa
Gradꝰ aſcẽdendi in deũ ſunt octo.ſermone xxvij memb.ij.in p̃ncipio
Gradꝰ ĩ charitate dei q̃t ſunt.ſer.xxxvi.ĩ fi.
Gradꝰ erratiũ ſunt.x.q̃s ſctũs thomas de aq̃no ꝯfutat.ſer.xx.memb.iij.
Gradꝰ eoꝝ q̃ ad ꝓphetiã ꝑtinẽt eſt triplex ſer.xxvij.poſt pꝛincipiũ
Grãmatica expꝛimit ſctãm trinitateꝫ. ſer. xxxv.memb.vij in pꝛincipio
Gregoriꝰ an debuit eẽ ꝑfectioꝛ vt eccl̃ie regimini eẽt aptioꝛ.ſer.xxi.in pꝛincipio
Gregoriꝰ fuit ſeruꝰ fidelis m̃ltis modis vt oñdit̃ ibidẽ ꝑ mẽbꝛa
Gregoriꝰ interpꝛetat̃ vigilãs quo ad quattuoꝛ.ſer.xxi memb.ij.

h Abitus duplicẽ magnitudinẽ hr̃e p̃t.ſer.xxvi.pꝰ p̃n.
Helye abſtinẽtiã exceſſit btũs ambroſiꝰ.ſer.xxv.memb.i.
Helye ſuſcitatio.ſer.xxviij.mẽ.i. in medio.
Helyzei ſubuẽtio ibidẽ paulopoſt
Hereditas celeſtis octo modis põt haberi ſic̃ ⁊ treſtris.ſ.xlviij.mẽ.ij.poſt p̃ncipiũ
Hereditatẽ quam xp̃us naturalr̃ poſſidet nos ꝑ ip̃m vt filij adoptiõis ꝑticipamus ibidẽ memb.ij.in p̃ncipio
Herodes incarcerauit iohẽm baptiſtã vbi q̃ttuoꝛ oñdit.ſer.l.memb.v.
Herodes herodias ⁊ filia herodiadis ⁊ iudei ſex cõmiſerũt ĩpietates in occiſiõe iohannis baptiſte.ſer.l.memb.vi.
Herodes miſit ſctm̃ iohẽm decollari ob iuſticie defenſionẽ.ibidẽ in fine
Hoĩes ꝑ donũ gr̃e mereri p̃nt angelis adequari ꝑ ſingulos gradus.ſer.liiij.mẽb.ij.
Hoĩes ĩpugnabant̃ a demonibꝰ quattuoꝛ modis.ſer.lviij memb.vi.
Homo quilibet eſt quaſi quedã ciuitas in quadro poſita in cuiꝰ quolibet angulo eſt vna poꝛta:⁊ in q̃libꝫ poꝛta ſunt duo angeli vnꝰ bonꝰ ⁊ aliꝰ malꝰ.⁊ etiaꝫ q̃ttuoꝛ acies in q̃libet poꝛta ⁊c̃.ſer.liij.memb.v.
Homo tenet̃ ad ꝯfitendũ veritatẽ fidei q̃drupl̃r.ſer.lxij.memb.vi.
Homo pudicꝰ ⁊ angelꝰ differunt felicitate ſꝫ nõ ꝟtute.ſer.xlvij.memb.ij.
Homo ante ſtatum peccati habuit fidẽ explicitã de incarnatione dominica.ſer.v.in p̃ncipio.ꝯcl̃one.ij.
Homo quidã gentilis vidit incarnationeꝫ xp̃i.ibidẽ memb.vi.ante finẽ
Homo erat excluſus a celo:incluſus ĩ lymbo:ꝯcluſus in exilio:recluſus in diſpendio vñ liberat̃.ſer.ix.memb.ij.
Homo certificari põt de gr̃a ⁊ ſc̃titate ꝑ viginti ꝯiecturas.ſer.xvi.poſt p̃ncipiũ
Homo q̃ꝫuis ſctũs ⁊ hñs gr̃aꝫ tñ nõ eſt ſecurꝰ ex ſeptẽ.ibidẽ añ mẽbꝛa
Hõ dr̃ deificꝰ quadrupl̃r.ibideꝫ memb.iiij.
Hõ ſi ꝓpa volũtate coopat̃ gr̃e ſibi infuſe meret̃ mercedẽ.ſer.lvi.poſt p̃ncipiũ
Hõ in gr̃a ꝯſtitutꝰ põt mereri vitã eternaꝫ de ꝯdigno.ibidẽ ꝯcl̃one.iij.
Humilitas apparere poteſt ĩ quattuoꝛ.ſermone.xlvij.membꝛo.vi.in fine. Et ſermone.xviij.ante membꝛa
Humilitas q̃d ſit:⁊ q̃ ſint eius ſigna.ſer.xi. memb.iij.ꝑ totũ.
Hũilitas ẽ fundamẽtũ.req̃re edificiũ
Hũilitat̃ gradꝰ ſunt q̃ttuoꝛ.ſer.lv.memb.ij.
Humiliatiõe deꝰ edificauit eccl̃iam ſuã ſuꝑ petrã.ſ.btm̃ petrũ.ſer.xviij memb.v.

i Acob vidit incarnationẽ xp̃i.ſer.v.m̃.ij.poſt mediũ
Jacob ꝯtẽplatio.ſer.xxviij.m̃.i.
Jacob obtinuit triplicẽ bñdictiõeꝫ in deſerto.ſer.xxij.memb.ij.
Jacobus rõnabil̃r ad ſpũaliũ diſpenſationem fuit aſſumptꝰ. ſer.xliij. in p̃ncipio.
Jacobꝰ ex diña electiõe ꝓpt̃ q̃ttuoꝛ eſt cõmendandus.ibidẽ memb.i.in medio
Jacobi ⁊ iohĩs mr̃ habuit opinionẽ regni. ibidẽ memb.ij.in p̃ncipio
Jacobi p̃dicatio ⁊ miracula pꝛecipue in iudea.ibidẽ memb.iiij.ꝑ totũ

Jacobꝰ oñdit miracula in q̄ttuoꝛ elemētis ibidē memb.vi. vbi etiā de ſubuētiōe eius
Jacobi paſſio cōmēdat ex.iiij. ibidē mē.v.
Jacobi minoꝛis ſanctitas religionis pꝫ ex quattuoꝛ.ſermo.xxix.membꝛo.i. Eiuſdeꝫ conuerſionis dignitas patet ex quattuoꝛ ibidē membꝛo.ij.poſt pꝛincipiū.
Jeremie p̄nūciatio.ſmo.xxviij. membꝛo.i.
Jeronymus obtinuit ſapientie donum in numero doctoꝝ.ſer.liiij.in p̄nci. vbi quid ad ſapientē ptinet etiā videbis.
Jeronymus in adoleſcentia circa ſciētias ſeculares peccauit q̄drupl'r.ibidē mem.ij.
Jeronymꝰ v̄gītatē ſuauit. ibidē mēb. vij.
Jeronymū multi oderūt quoꝝ pſecutōem ferebat q̄drupl'r.ibidē membꝛo.v.
Johānes baptiſta fuit annūciatꝰ mirifice ꝑpter quattuoꝛ.ſermo.xxxviij.membꝛo.i.
Johānes baptiſta fuit mirifice ſanctificatꝰ a tota trinitate.ſermo.l.memb.i.
Johānes baptiſta fuit incarceratꝰ ꝑ triplici veritate.ſer.l.membꝛo.vi.
Johannes baptiſta in oī gn̄e creaturarum ſemꝑ dignioꝛibꝰ cōꝑat.ibideꝫ membꝛo.ij. vnde eius ſanctitas demonſtratur q̄ttuoꝛ angeloꝝ pfectionibꝰ.ibidē.
Johānes baptiſta dicitur a chꝛiſto pꝛopheta ⁊ pluſq̄ꝫ pꝛopheta.ibidē.memb.iiij.
Johānes baptiſta ꝓpoſitꝰ eſt omnibus foꝛma virtutis.ſermo.xxxviij.memb.vi.
Johannes baptiſta habuit pfectiōes oīm ſanctoꝝ ibidē memb.vij.
Johannes baptiſta edebat locuſtas vt virginitatē deo conſeruaret.ſer.l.mēb.viij.
Johannes baptiſta an tempoꝛali ſupplicio moꝛi debuerit.ſer.l.in pꝛincipio.
Johānis baptiſte natiuitatē ⁊ nō alterius ſcti celebꝛamus.ſermo. xxxviij. in pꝛinci.
Johīs baptiſte gn̄atio quattuoꝛ habuit in ſe miracula.ſer.xxxviij.memb.iij.
Johānes euāgeliſta fuit ꝑ charitatē inflāmatus.ſermo.vij.memb.v.
Johīs euāgeliſte dilectio q̄ta fuerit in cōparatione dilectiōis qua xp̄us petrū dilexit ſermone.vij.in pꝛincipio.
Johīs euāgeliſte gn̄atio qualis fuit.ibideꝫ mēb.i. Eiuſdē reuelatio. ibideꝫ memb.ix.
Johīs euangeliſte tumulationis quattuoꝛ opiones.ibidē memb.vi. Eiuſdē familiaritas cū xp̄o.eodē ſermone membꝛo. iiij.
Johāni euāgeliſte fuit collata gr̄a quadruplicis pꝛiuilegij in ſua vocatōne,ſermone vij.membꝛo ij.per totum.
Joſeph purificatio.ſer.xxviij.m̄.i.poſt p̄nci.
Joſue expugnatio.ibidem infra.
Joſue ampliatio.ibidem circa medium.
Joſue vidit incarnationē xp̄i.ſer.v.memb. iij.poſt medium.
Jude cōfeſſio.ſer.xxviij.memb.i.poſt p̄nci.
Jude machabei reductio.ibidē circa fineꝫ.
Judeoꝝ q̄druplex differētia vidit ieſum ⁊ iuuenē ſedentē a dextris.ſer.xxiiij. mēb.x.
Judiciū duplex.ſer.lix. in medio an̄ mēbꝛa
Juſtificatio penitētis requirit ſex.ſermone xxxiiij.memb.xvi.per totū.
Juſti q̄ttuoꝛ h̄nt in ſe. ſer. xiiij. membꝛo.ij.
Juſtus ex fide viuit.ſer.xi.memb.ij.
Juuentus fluit ꝑ ꝯcupiſcētias ſicut aq̄.ſer. lxij.memb.i.poſt mediū.
Jgnis celi eſt charitas.ſer.xiij. memb.ij.
Jheſus eſt nomē:aduerbiū:ꝓnomē:verbū ꝯiūctio:interiectio:⁊ participiū. ſermone ix.membꝛo.iij.in pꝛincipio.
Jheſus hoc nomen fuit etiā alijs impoſitū: ſed ſub alia rōne.ibidē poſt pꝛincipium.
Jheſus q̄re vocatꝰ ſit xp̄s.ibidē membꝛo.iij.
Jheſus poꝛtauit coꝛonā ſanctificationis:⁊ quō ſit factꝰ ſctūs.ſer.xxxi.memb.i.
Jheſus appuit poſt reſurrectionē mulieribus quadꝛuplicibꝰ.ſer.xxiiij.memb.viij.
Jheſus appuit diſcipulis ſuis quadrupl'r eodē ſermo.xxiiij.memb.ix.
Jheſus certificauit diſcipulos ſuos.ibideꝫ
Jmploꝛatio inferioꝛis ſcti q̄nq̄ꝫ eſt efficacioꝛ.ſermo.xvi.memb.v.in princi.
Jncarnatio xp̄i puiſa eſt a multis.ſermone.v. verbigratia a patriarchis. membꝛo ij. A pꝛophetis.membꝛo.iij. Ab apoſtolis memb.v. A paganis.memb.vi.ꝑ to.
Jncarnatio dei fuit congrua pꝛopter duo. ſermo.xxiij.poſt pꝛincipiū.
Jncarnatio dei facta fuit iuſtoꝛum conſilio patriarcharū ⁊ pꝛophetarū. ibidē mem.i. vbi plura valde pulchꝛa h̄ntur de Dauid ⁊ conſilio inter miſericoꝛdiam veritatem ⁊ iuſticiam coꝛam trinitate.
Jncarnatio dei facta eſt angeloꝝ miniſterio.ibidem memb.ij. Uirginis obſequio, memb.iij.⁊ etiā deuotoꝝ.memb.iiij.
Jncarnationē xp̄i viderunt iudei.ſermone v.memb.iiij per totum.
Jn cena celeſti ſunt quattuoꝛ.in q̄ etiā.iiij. apponent̄ fercula.ſer.xxxvi.memb.v.
Jn cena dn̄i xp̄s ꝓpoſuit fidelibus exēpla grandis ſanctitatis multipliciter.ibidem memb.vi.poſt pꝛincipium.

In ↄuerſione ſalutari ſunt q̄ttuor ſigna. ſermone. xxxvij. membro p̄mo in fine.
Indigne cōicans multa mala incurrit. ſermone. xxxvi. membro. vi.
Indulgētie q̄ntū: quō: ⁊ q̄b⁹ valeāt: ⁊ plura alia de ip̄is. ſer. xxxix. membro. iij.
Inepta ſunt ad ſuſceptionē ſacri euchariſtie. xiiij. gn̄a hoīm. ſer. xxxvi. mem. iiij.
Infidelitas ḡuiſſimū ē pctm̄. ſ. xxvij. mē. i.
Infidelitas gentilium eſt maxima: ſed maior eſt iudeorum. ibidem.
Iniuria trib⁹ mōis infert. ſer. lxiij. mē. vij.
In mūdo quadruplex defectus fuit per xp̄i aſcenſionē amot⁹. ſmo. xxxvi. memb. vi.
Innocentia ſuari poteſt quo ad quattuor. ſer. lxij. membro. ij. ante medium.
Innocētia q̄druplex. ſmo. vij. membro. i.
Innocētes ī nūero martyꝝ iure cōputant p. iiij. rōnes. ibidem in p̄ncipio p totum.
Innocentes aſſociati ſunt agno. ibi. mē. iij. ⁊ ſunt p̄mitie dei in. iiij. ibidē membro. iiij.
Innocentū canticū. iiij. ↄtinet. ibi. memb. ij.
Innocentū matres fuerunt martyres ꝑpt quattuor. ibidem membro. vi.
In purgatorio quidā diuti⁹ torquentur q̄ȝ alij. ſmo. lxi. membro. iiij. ante finem.
In purgatorio ſunt duo. ſ. acerbitas ⁊ diuturnitas. ibidem ante membra.
Interne charitatis p̄cio meruit ſctā Agatha eſſe in celo. ſmo. xvij. in p̄ncipio
Inuenire xp̄m q̄d eſt. ſermo. i. membro. iij.
In veteri teſtamento fiebat oblatio de ſex gn̄ibus aīaliū. ſmo. xv. membro. ij.

k Atherina exhibuit ſe ſpōſaȝ xp̄o. ſmo. lxiiij. mē. i. Et a deo vocata ſenſit ſuā conſcientiam quadruplici morderi compunctione. ibid ante mēbra.
Katherinā multa retrahebāt a virginitate: que tamē virtute mentis ſuperauit. ibidē memb. ij a medio vſq̄ in finē.
Katherina exceſſit omnes virgines in ſapientia. ibi memb. iij. poſt principiū.
Katherina exhibuit ſe ſponſam xp̄o p ſtabilitatē. ibi membro. iiij. Unde probatur q̄ fuerit firma ⁊ ſtabilis veſtigia chriſti ſequens. ibi poſt principium. de fecunditate vide ibi. membro. v. per totum. Et de locupletabilitate ibidem membro. vi. in p̄nci.
Katherinam ſolam ſponſam chriſti familiariorē fuiſſe probant tres doctores veteris teſtamenti. ibidem in principio.
Katherine miſſio ad maxentiū imperatorē vide ante membra.
Karacter q̄ imprimit aīe ſacerdotis decorat animam eius pluſq̄ lux ſolis ſolem. ſmone. xviij. memb. vij. in principio. Plura de eadē materia vide ibidē eodē mē. p totū.

l Abor cū duce ꝑritus videt militib⁹ eē minor. ſ. iiij. m̄. vi
Lachrymaꝝ. iiij. gn̄a. ſ. xlix. m̄. iiij
Lapides materiales ⁊ ſpirituales quales ſint. ſmo. xxix. membro. iij.
Laus pſeuerātie in q̄ ↄſiſtat. ſ. xiij. mē. iiij.
Laudare deū oēs ſcti inuitant per pſ. dicētem. Laudate dn̄m ⁊c. ſer. lix. memb. vij.
Laurus arbor vn̄ dr̄ Laurētius: quattuor habet prerogatiuas. ſermo. xlv. memb. ij.
Laurenti⁹ habuit diſpenſationē quadruplicē. ſer. xlv. mē. iiij. Qui quattuor conſtant ſuperauit ibidem membro. vi. Plura val de pulchra de eo inuenies in toto ſer. xlv.
Leonardus habuit grām q̄ttuor p̄triarcharū quoꝝ quart⁹ habuit libertatē captiuoꝝ ſermone. lxij. membro. ij.
Leonardi ↄuerſatio fuit ſimilis ↄuerſationi ꝓphetaꝝ. ibi. mē. iij. Pl'a de eodē. ſ. liij.
Leuiathan conabat extinguere verā penitentiā penitētiū. ſ. lx. mē. vij. in medio.
Lex noua p̄ncipalr eſt ipſa grā ſp̄ūſſcti q̄ datur xp̄ifidelibus. ſer. lvi. memb. i. De eadem re vide ſmo. lviij. membro. ij.
Legis diuinalis ſunt ſeptem mirabilia que btā vgo pfecte in ſe hūit. ſ. xlvi. memb. i.
Legis naturalis duo precepta vgo maria pfectiſſime ſeruauit. ſermo. xlvi. memb. ij.
Legi circūciſionis xp̄s ſe ſubiecit ꝑpter q̄ttuor. ſmo. ix. membro. i.
Legē nouā dari vltra antiquā fuit neceſſe ꝑpter. xij. rōnes. ſmo. xlviij. poſt p̄ncipiū
Liber vite capit ſex modis. ſ. xxv. poſt pn. De quo q̄s ſex modis deleri pōt. ibidē ī fi.
Liber vite ſigt p̄deſtinationē. ibidē in pn.
Liberalitas pfecta q̄ ſit ⁊ q̄b⁹ cōmēdetur. ſermo. iij. memb. iij. in principio.
Licitū vno tpe pōt eſſe illicitū alio tempore ſermone. iij. poſt principiū.
Liliū recte defert ſctūs dn̄icus ꝑpter quattuor cauſas. ſermo. xliij. memb. viij.
Lingua poſt extremum iudiciū remanebit ad officiū laudandi deū: ſ; ſola hebrea ſm Remigiū. ſer. lix. memb. vij.
Longanimitas q̄ dicat. ſer. xiij. memb. iij.
Longanimitas mala eſt quadruplex ibidē

Longanimitas btī vīcētij in .iiij. ibidem.
Lucas charitate floruit.ſer. lvi. aū mēbra.
Lucas dign⁹ fuit mercede angeloꝝ:q̄ etiā
dicit angelus ꝑpter q̄ttuor. ſ.lvi. mem.ij.
Lucas aſſimilat boui: q̄ cōmendat ex q̄t-
tuor.ibidē memb.iij.poſt ꝑncipium.
Lucas eſt dign⁹ mercede aploꝝ int quos
q̄ttuor modis dicit choruſcare. ibidē mē.
iiij.pl'a de mercede ei⁹ in mēbris ſeq̄ntib⁹.
Luce euāgeliū eſt autēticū.ibidē memb.i.
Lucia magis meruit ꝟgītatē ſeruando q̄
meruiſſet cū ſponſo ſuo m̄rimonialiter co
morando.ſermone.iij.in principio.
Lucia curā habuit de m̄re.ibidē m̄.iiij. mul
ta vide pulchra de ea p totū ſmo.iij.
Lucifer deo voluit eē ſilis.ſmone.lx.mē.i.
Lumē inextinguibile qs ſit.ſ.xxv. in ꝑnci.
Luminaria ⁊ mixta viderūt iuuenē ſeden
tem a dextris. ſmo. xxiiij.mēbris.xi.⁊.xij.
Luna ſigt errātes in eccl'ia ſer.xx.mem.iij.
Lux mūdi eſt ſol.ſermo lvi.membro.i.
Lux eccl'ie qs dici meruit. ſmo. iiij. mē.iij.
Lux eſt facta ꝑpter q̄ttuor.ſer.iij.memb.i.
Lux eſt creaturaruꝫ maxima ⁊ celo empy-
reo coextenſa.ibidē membro.ij.in fine.

m Agi dicūtur veniſſe
ab oriēte ī natiuitate xpi ſ.x.m̄.iij
Magiſtralis ſedes exigit quat-
tuor.ſmo.xviij.memb.ij.
Magnitudo peccatoꝝ cauſat ex quattuor
ſermone.xlij.membro.i.circa principium.
Maior in regno celoꝝ qs ſit. ſer.xxxij.m̄.i.
Maior in regno patriarcharū eſt ſanctus
michael.ibidē mē ij. In regno propheta-
rū.memb.iij. In regno chriſtianoꝝ mēb.
iiij. In regno paganorum membro.v. In
regno electoꝝ membro.vi.⁊ maior in re-
gno ſanctoꝝ.ibidē memb.vij.p totū
Maieſtatē dei viderūt q̄ttuor gn̄a hominū
in veteri teſtō ⁊ tot in nouo.ſer.vi.mē.iij.
Mamona conabat extinguere ī actiuis be
nignitatē.ſermo.lx.mē.ix.poſt principium
Maria componitur ex quinq̄ litteris pro
pter q̄nq̄ beneficia que ipa contulit mū-
do.ſermone.li.memb.v.poſt princi. Item
ꝑpterea q: eſt figurata per quinq̄ dn̄as
veteris teſtamēti.ibidē in medio.⁊ q: hꝫ
ꝟtutes q̄nq̄ lapidū ꝑcioſoꝝ.ibidē in fine
Maria habuit in ſe excellentiſſimas ꝓprie
tates toti⁹ trinitatis.ſer.xl.memb.i.
Maria de qua ꝓphete ꝓphetauerunt etiā
prophetauit.ſer.xl.memb.v.p totū.
Marie bn̄dictiones hn̄tur ibidē mem.vi.
Et etiam eius virtutum prefigurationes
Maria quaſi cedrus exaltata eſt in libano
quaſi cypreſſus in monte ſyon:quaſi pal
ma in cades. ⁊ quaſi plātatio roſe in hie-
rico. ſmone.xl.membro.vi.per totum.
Maria fuit ſanctificata in vtero matris. ⁊
quot modis ſit ſcrificata. ſmo. li. in ꝑnci.
Maria fuit oſtenſa in multis. ibidē.m̄.i.
Maria habuit in ſe oēm gr̄aꝫ vite ſpiritua
lis.ibidem membro.ij.p totū.
Marie nomē īpoſitū ē ab angelo.ibi m̄.v.
Maria fuit conuerſata cū mulīe. ſ.li.m̄.vi.
Plura de natiuitate ei⁹ habent ibidē
Maria excellentiſſime habuit gratias ⁊ ex
cellētias patriarcharū.ſer. xl.m̄.iiij. p to.
Maria quō ſit ſcrificata.ſer.xv. in ꝑncipio
Maria fuit purgata a quattuor. ibid̄.m̄.i.
Marie puritas excellit puritatē oīs creatu
re.ibidē conſequent ante mēbra.
Maria q̄r fuerit aſſumpta.ſer.xlvi.in ꝑn.
Maria eſt imperatrix ⁊ regina celi ꝑpt q̄t
tuor.ſer.xlvi.ante membra per totū.
Maria an fuit aſſumpta in corpe ⁊ in ani-
ma ibidē mēbro.i.poſt principiū.
Maria ꝓfuit omibus quadrupl'r. ibidem
memb.ij. Plura pulchra vide ꝯñter.
Maria meruit ſpiritū ꝓphetie ꝑpt q̄ttuor
etiā an̄ filij dei cōceptionē.ibidē.mēb. iij.
Maria habuit duodecim puellas ꝟtuoſas
eā inſtruētes.ſer.xxiij.memb.iij.
Maria intrauit p tertiā portā in ciuitatem
dei.ſer.lx.poſt ꝑncipium.
Maria tres habuit filios.ſ. naturalē.lega-
lem.⁊ ſpūalē.ſmo.xxxviij.memb.ij.
Marie viſitatio fuit rōnalis.ſer.xl. in ꝑn.
fuit pfecta ꝑpt q̄ttuor.ibidē ꝯñter.
Marie dignitas oñdit quo ad tria.ſermo
ne.xlvi.in medio ante membra.
Maria magdalena poſt amiſſam ꝟginita
tem quō recupauit priſtinā dignitatem.
ſmo. xlij. p q̄ttuor pulchras ꝯcluſiones.
Marie magdalene ſatiſfactio. ibidē.m̄.iij.
Maria magdalena q̄nq̄ funiculis tracta
fuit a xpo.ibidē memb.iiij.
Maria magdalena habuit ꝯtra ſe ſeptem
murmuratores.ibidē memb.v. in princi.
Marie magdalene gloria fuit maior q̄ꝫ ps
marthe in ſeptē.ibidē memb.xi.
Marcus ſupreme veritatis cepit cognitio
nem per miraculoſam ſui illuſtrationem.
ſermone.xxvij.in principio.
Marc⁹ fuit vtil'r btō paulo ibidē memb.ij.

Marci paſſio fuit valde acerba ꝓpter q̄tuoꝛ.ibidē memb.iiij.p totū.

Marci ſuffragia mlti ipetrauert. ibi.m̄.vi.

Margaretha ꝑ v̄gīalis pudicicie incoꝛruptionē meruit eterne vite benedictionem ſermone.xli.in p̄ncipio.

Margarethe paſſio aſſimilat̄ paſſioni xp̄i ibidē mēbꝛo.vi.plura de eadē ibidē.

Margarita p̄cioſa inuenta eſt ab angelis. ſermone.xli. membꝛo.ij. A patriarchis. membꝛo.iij. A ꝓphetis.mēbꝛo.iiij. Ab apoſtolis.memb.v. A martyribus.membꝛo.vi. A ꝯfeſſoꝛibus.membꝛo.vij.ꝛc.

Martinus conuertit latronē eum percutiētem.ſer.lxiiij.mēbꝛo.v.ante mediuꝫ. Ubi circa finē aliud exemplū de ei⁹ patiētia.

Martin⁹ v̄go mēte ꝛ coꝛpe.ibidē mēb.vi.

Martini exequijs interfuit beat⁹ ambꝛoſi⁹ Et plura alia de eodem valde pulchꝛa vide ſermone.lxiiij.mēb.x.poſt p̄ncipium

Martyres amauerūt fidē xp̄i quadrupl̄r. ſermo.lxij.memb.vi.p totū.

Martyres acq̄ſiuerūt celeſtē gl̄iam ꝑ violentiā ꝛ direptionē.ſer.lix.memb.v.

Martyres habuerunt vnā ſociā.ſ patiam in veſtimentis magnanimitatis aſcēdentes ad domū dn̄i.ſer.lx.memb.iij.

Martyꝝ cantus:coꝛonatio: ꝛ aſſecuratio de ip̄oꝛum gl̄ia.ibidē in fine.

Martyrū benedictio conſiſtit in patientie inuincibilitate.ſer.lxiiij.memb.v.

Martyrū gr̄a in veteri teſtamēto ſunt q̄tuoꝛ ſicut in nouo.ſer.vi.memb.v.

Martyriū maxime oñdit ꝑfectionē charitatis.ſer.xiij.memb.ij.

Martyriū ꝓ fide xp̄i ſuſceptū incō pabilit̄ p̄ferendū eſt v̄ginitati.ſer.xxviij poſt p̄n.

Martyrij duo ſunt gr̄a.ſer.lxij.memb.v.

Martyrij etiaꝫ gr̄a ſunt quattuoꝛ. ſer.vij. mē.vi.ꝛ ſer.viij.mē.v.p totū.

Mathe⁹ in ſua vocatiōe obediuit faciliter nō ex animi leuitate:ſ3 ex dei bonitate.ſermone.lij.memb.i.poſt principiū.

Mathe⁹ ſuſcitauit filiū regis:in qua ſuſcitatione fec̄ q̄ttuoꝛ.ſer.lij.memb.v.

Mathei conuiuiū q̄d fecerat ſaluatoꝛi fuit magnū quadrupl̄r.ibidē memb.ij.

Mathei euāgeliū eſt cōmēdabile ꝓpter q̄ttuoꝛ.ibidē memb.iij.per totuꝫ. Quid ipſe iuſſus a ieſu xp̄o pꝛedicauit. ibidem mēbꝛo.iiij.per totum.

Mathe⁹ interp̄tat̄ aſſumptus cui⁹ quadruplex dignitas ē in eruditiōe.ibidē mē.vi.

Mathei ſubuētio ē q̄druplex.ibidē mē.vij.

Mathias fuit multū dilect⁹ a xp̄o.ſermone xix.membꝛo.iij.

Mathie ſctitas p3 ex q̄ttuoꝛ.ibidē mēb.i.

Mathie electio ad apoſtolatū fuit matura ꝓpter quattuoꝛ.ibidē memb.ij.

Mathie martyrij acerbitas p3 dupl̄r.ibidē memb.iiij.per totū.

Mathie miracula.ibidē memb.v.

Mechanici docētur a ſpiritu ſancto.ſermone.xxxiiij.memb.xiij.per totū.

Medicina exꝑimit ſctām trinitatē.ſmone.xxxv.memb.vij.circa mediū.

Melchiſedech geſſit figuram ſacrificij xp̄i. ſermone.xxxvi memb.ij.

Meriti p̄ncipalitas conſiſtit penes charitatē.ſer.lvi.an̄ mēbꝛa.ꝯclōne quarta.

Michael inſtruit eccl̄iaꝫ dei.ſer.xxxij.i p̄n.

Michael eſt maioꝛ in regno archangeloꝝ: patriarcharū: ꝓphetarū ꝛc. ſermo.xxxij. in diuerſis membꝛis.

Michaelis ſigna fidelibus oſtenſa quibus verū deū eſſe cognoſcere poterant ſunt plura.ſer.xxxij.memb.v.poſt p̄ncipiū.

Michaelis dignitas ibidē in p̄nci. De eodem plura require in v̄bo. Maioꝛ.

Militū bn̄dictio ꝯſiſtit in iuſticie equitate ſermone.lxiij.memb.viij.p totū.

Miniſtri iuſticie in purgatoꝛio qui ſint.ſermone.lxi memb.ij.in fine.

Miniſterio angeloꝝ facta eſt incarnatio xp̄i.ſer.xxiij.memb.ij. Et virgis obſequio ibidem memb.iij.in p̄n.

Miraculoꝝ op̄atio eſt gr̄e gratū facientis manifeſtatio.ſermo.xix.memb.v.

Miſericoꝛdia eſt p̄ncipalioꝛ iuſticia ꝓpt̄ quattuoꝛ.ſer.xlix.poſt p̄ncipiū.

Miſericoꝛdie indulgentis cognoſcit̄ maioritas ex magnitudine peccati.ſermo.xiiij membꝛo.vi.in principio.

Miſerie que contingunt peccatoꝛi in quolibet peccato ſunt tres.ſer.xij. an̄ mēbꝛa.

Miſſa triplici lingua cantat̄. ſer.xxi.mē.ij.

Myſteriū incarnatiōis dn̄ice factū eſt iuſtoꝝ ꝯſilio.ſer.xxiij.memb.i.p totū.

Myſteriū xp̄i explicite credi non p̄ot ſine fide trinitatis.ſer.xxxv.ante mēbꝛa.

Myſteriū xp̄i fuit poſt peccatum explicite creditum quo ad tria.ſermone.v.concluſione.iij.ante membꝛa.

Moderatione virtutū euacuatum eſt ſcandalum ſancte crucis. ſermone.xxx.mēbꝛo viij.per totum.

Moyſes floruit v̄tute pietatꝫ quē exceſſit ſcūs ambroſi⁹.ſer.xxv.memb.i.
Moyſi contulit deus multa priuilegia in fundatiōe ſynagoge que contulit btō petro in fundatiōe ecclie. Cui plura que nō fuerūt collata moyſi de⁹ cōtulit.ſer.xxxix. poſt principiū vſqꝫ ad finē
Moyſi dilectio.ſer.xxviij.mēb.i.poſt pncī.
Monachi tria faciunt in terra q̄ angeli faciūt in celo.ſer.lxiij.memb.ix.
Morif aliqs ppf fidē multiplr.ſer.lxij.mēbro.v.poſt principiū
Mulier q̄re dr fecunda.ſer.lxiiij.mēbro.v.in principio
Mulieres contrarie ſunt due:quarū vna in capite eius habet coronam duodecim ſtellarum propter duodecim conditōnes mulieris honeſte.ſermone.xlij.membro.i.circa mediū
Multitudo pctōꝝ cauſatur ex laſciuia.ſer.xlij.memb.i.
Murmuratio phariſei in corde ſuo fuit nouem modis q̄bus xp̄s rn̄debat ibidē mēbro.v.poſt principiū
Muſica exprimit ſctām trinitatē.ſer.xxxv.memb.vij.circa mediū

n Athan rephēſio.ſer. xxviij. membro.i. folio roſe. xij.

Natiuitas xp̄i certificata ē hoīe teſtimonio miraculoꝝ in quadruplici genere.ſer.v.memb.vij.in fine
Natiuitas xp̄i non debuit omnibus cōmuniter manifeſtari:τ hoc ppter tres rōnes ſer.x.poſt principiū
Natiuitas xp̄i trib⁹ gn̄ib⁹ hoīm fuit manifeſtata.ibidē p̄nter
Natiuitas xp̄i fuit paſtoribus manifeſtata per apparitiones viſibiles quattuor de cauſis.ibidē memb.i.in pncipio
Natiuitas xp̄i fuit manifeſtata tribus magis per ſtellā.ibidē
Natiuitas veri meſſie reprobatur magis p dyabolū decē rōnibus.ad quas ipi magi rn̄dent.ibidē memb.ij.
Natiuitas xp̄i terruit τ turbauit valde herodē ppter tria ibidē memb.iij.
Natiuitas btē virgīs fuit multis figuris p̄ oſtenſa.ſer.li.memb.iij.p totū
Natiuitas gl'ioſe virgīs fuit a pphetis promiſſa.ibidē memb.iiij.p totū
Natura dīna pbaf eſſe p̄iūcta hūane in natiuitate xp̄i.ſer.v.memb.i.
Nardus eſt herba hūilis τ calida.ſer.lxij.in principio
Neceſſaria ad iuſtificationē penitentis ſunt ſex.ſer.xxxiij.memb.xv.
Neemie deuotio.ſer.xxviij.mēb.i.circa finē.
Negociator querens bonas margaritas ſeptem hꝫ in ſe mirāda.ſer.xli.memb.i.
Nemo pōt vitā eternā ſine grā dei pmereri.ſermone.lvi.poſt pncipiū.concluſione ſecunda.Et ibidem vide conſequenter de octo erroribus qui ex hac concluſione infringuntur
Nemo dꝫ deſperare ppf magnitudinē mīe dei.ſer.xxxvij.memb.i.
Nil īpedit queq̄ꝫ placere deo.ſer.xix.in pn.
Nicola⁹ gratioſe fuit gn̄atus ppf quattuor ſer.ij.τ memb.ij.p totū
Nicola⁹ fuit gratioſe educat⁹ quo ad quattuor.ibidē memb.iiij.p totū.Et gratioſe elect⁹.ibidē memb.vij.
Nicola⁹ habuit ſctitatē vite in quattuor.ibidem memb.vi.poſt pncipiū
Nicolai dignitatē in ſacerdotio:τ in amicicia dei ſublimitatē.ſer.ij.in pncipio
Nicolai emigratio fuit gratioſa ppf quattuor.ibidē memb.ix.p totū
Nicolai tumulatio fuit gratioſa ppf quattuor.ibidē memb.x.p totū
Nicolai tūba erat marmorea.ibidē
Nicolai miraculorū opatio fuit multiplex.ſer.dicto videlꝫ ſcdo.memb.xi.p totū
Noe p̄ſeruatio ſer.xxviij.mē.i.folio roſe.iij.
Noe vidit incarnationē xp̄i in archa federis.ſer.v.memb.ij.
Nobilitas quotuplex.ſer.lxiiij.memb.ij.
Nobilitas p̄uenit aīe hūane p creationem ibidē in principio
Nobilitas amatoꝝ facil'r inclinat animū puellarū.ibidē poſt mediū
Nobitas cauſaf ex quattuor:τ ideo ponif q̄druplex.ſer.ij.memb.iij.
Nobilitas ē triplex:τ vnde veneti maxime dicunf nobiles.ſer.xxvij.memb.v.
Nobilis ver⁹ dꝫ in ſe hr̄e ſex virtutes.ibidē poſt pncipiū ad longū
Nobiliū gen⁹ eſt triplex iuxta triplicē nobilitatē.ibidē
Nomē ieſus fuit īpoſitū xp̄o a multis.ſer.ix.membro.ij.
Nomē ieſus q̄bus lr̄is ſcribif.τ q̄d q̄libet ſignificat.ibidē circa mediū
Nomen ieſus fuit xp̄o impoſitū ppter multiplicē noīs effectū.ibidē poſt mediū

Nomē thronoꝝ dr̄ ꝑ cōueniētiā ad materia
les ſedes.in quibus quattuor conſideran
tur.ſer.liij.memb.i.aū mediū
Nomē dn̄ationū tria ſiḡt.ibidē
Nomen v̄gitatꝫ ſumit̄ q̄drupl'r.ſer.xij.poſt
mediū aū mēbra
Nomiati in veteri teſtō anteq̄ natiſunt ſe
ptem: ⁊ vnus in nouo. Et quare id fit.ſer
mone.xxxviij.poſt principiū
Noui belli eſt q̄druplex genꝰ.ſer.lvij mē.v.
Numerꝰ duodenariꝰ deſignat ꝑfectionē ꝓ
pter q̄ttuor.ſer.i.memb.iij.
Nūerꝰ p̄deſtinatoꝝ ē certꝰ.ſer.xix. in p̄nci.
Nuptie facte in chana galilee erant figura
ſacramēti corporis chriſti.ſermone.xxxvi.
memb.vi.in p̄ncipio

o Bediēs velocit̄ q̄s
dici pōt multipl'r.ſer.liij.mēb.i.
Obediētia fuit nona int̄.xij.pu
ellas btē v̄gīs.ſer.xxiij.memb.iij.
Obedīa corpis gl'ioſi ad vitā beatā q̄ta
ſit.ſer.xxxiij poſt p̄ncipiū
Oblatio melchiſedech fuit potiſſima figu-
ra ſacramēti corꝑis xp̄i quo ad q̄ttuor.ſer
mone.xxxvi.memb.iij.in p̄ncipio
Oblatio ſacrificioꝝ in ſignū debite ſubiecti
onis dei fuit in q̄libet etate: ⁊ apud quaſli
bet hoīm natiōes.ſer.vlti.memb.i.
Offenſiōis grauitas p̄ncipal'r ꝯſiſtit ī tri-
bus.ſer.xlij.memb.i.in p̄ncipio
Officiū angeli aſſumit̄ quadrupl'r. ſer.lxij.
memb.i.ꝑ totū
Officiū eccl'iaſticū q̄s inſtituit.ſer. liiij.mē
bro.iij.ante finē
Officioꝝ ſiue ſtatuū ī eccl'ia diuerſitas ad
tria ꝑtinet.ſer.xx.poſt p̄ncipiū
Oīpotentia dei demonſtrat̄ quattuor mo-
dis.ſer.xlv.poſt p̄ncipiū
Oꝑatio dr̄ efficax ſm̄ v̄tutez q̄drupl'r.ſer.
xxxix.memb.v.ꝑ totū
Oꝑatiōe v̄tuoſa meret̄ q̄s gl'ificationem
vite eterne.ſer.lvi.in p̄ncipio
Opīo de illis q̄ reſurrexerūt cū xp̄o eſt du-
plex.ſer.xxiiij.memb.vi.
Opīones de ſctō iohe baptiſta apud iude-
os fuerūt tres.ſer.l.memb.vij.in p̄ncipio
Optimū in omni genere q̄d ſit.ſer.xxxviij.
memb.i.in p̄ncipio
Opus viuētis pōt ꝓdeſſe defuncto.ſer.lxi.
memb.v.poſt p̄ncipiū
Opus vite triplex.ſer.xxiiij.memb.ix.
Opus euangeliſte quid ſit, ſermone, lvi.
membro tertio
Ordo patriarcharū floruit quadruplici vir
tute.ſer.liiij.memb.ij.poſt p̄ncipiū
Ordo minoꝝ tres habuit ſummos ponti
fices.plures cardiales:epiſcopos ⁊ docto
res.ſer.lv.memb.vij.in fine
Ordo patriarcharū ſucceſſit in locū lucife
ri.ſer.lx.memb.i.poſt p̄ncipiū. Ordo pro-
phetarum ſucceſſit in locuz ſathan. ibidē
memb. ij. Ordo apoſtolorum in locū be-
lial.ibidez memb.iij. Ordo martyrum in
locum beemoth.ibidem memb.iiij. Ordo
ꝯfeſſoꝝ ſctōꝝ ſacerdotū ⁊ p̄dicatoꝝ in lo
cū beelzebub.ibidem memb.v. Ordo ſan
ctarum virginuz in locum beelphegor.ibi
dem membro ſexto. Ordo penitentium
in locū leuiathan.ibidē memb.vij. Ordo
cōtemplatiuoꝝ in locū beelzephon. ibidē
memb.viij. Et ordo actiuoꝝ ſucceſſit ī lo-
cū mámone.ibidē memb.ix.
Ordo p̄dicatoꝝ q̄lis ſit.ſer.xliiij.ꝑ totum.
Ordīes angeloꝝ ſunt nouē in q̄bꝰ inueniū
tur tria terna.ſer.lx.ante mēbra
Ordīes in eccl'ia militāti ſunt nouē q̄uēad
modū nouē ordīes angeloꝝ.ſer.lxiij.mē-
bro.i.in fine
Origo aſcēſiōis in celū q̄ ſit.ſer.xxxiij.pau-
lo ante membra

p Atiētia pauperū nō
ꝑibit in finē.ſer.xiij. membro.vi.
Patiētiā hr̄e debemꝰ inter inimi-
cos.ſer.xlvij.memb.v.
Paſtor pōt corꝑal'r q̄nq; modis gregem
ſuū derelinq̄re.ſer.xvi.memb.vi.
Paſtor.xv.dꝫ ſeruare circa oues ſubditas
ſer.xviij.memb.iij.ꝑ totū
Paſtores quō debeant ſe hr̄e ad ſubditos
ſuos.ſer.xlvij.memb.vi.in p̄ncipio
Patriarche acq̄ſiuerūt celeſtē gl'iam ꝑ edi
ficationē.ſer.lix.memb.v.
Patriarche habuerunt ſociaz innocētiā in
veſtimētis aureis aſcēdētes ad domū do
mini.ſer.lx.memb.i.in medio
Patriarcharū cantꝰ coronatio ⁊ aſſecura-
tio de ipoꝝ gl'ia.ibidē in fine
Patriarcharū bn̄dictio in quo ꝯſiſtat. ſer.
lxiij.memb.ij.ꝑ totū
Paulus habuit in ſe q̄ttuor angeloꝝ ꝓprie
tates.ſer.xiiij.memb.i.
Paulus ante ſui ꝯuerſionē dicebatur ſau-
lus. Et ſynagogā q̄drupl'r emulabat̄.ibi-
dem memb.iiij.ꝑ totū

Pauli viſio in raptu fuit in aliq̄ ſiliſ viſioni beatoꝝ.ſer.xiiij.in fine ante mēbra.
Paupertas habet q̄druplr.ſer.lv.mēb.v.
Peccatorib⁹ duo ſunt neceſſaria ad ſalutē ſermone.xliiij.poſt pncipiū.
Pena pōt duob⁹ mōis ꝯſiderari.ſ.lx.mē.iij
Pena defuncti diminuit ꝑ viuentiū ſatiſfactionē:ſ; nō totalit tollit.ibidē mē.vi.
Penitētes habuerūt ſociā ſcʒ dn̄am ſollicitam in veſtimentiſ hūilitatē aſperitatē aſcendentes in domū dn̄i.ſer.lx.mem.vij.
Penitentiū cant⁹:coronatio ꝛ aſſecuratio de ipoꝝ glīa.ibidē in fine.
Penitētia pfecta reqrit q̄ttuoꝛ.ſ.xlij.mē.ij
Penitētiā pfectā impediūt q̄ttuoꝛ.ibidem
Penitētiā pfectā ꝯcomitāt.iiij.ibid circa fi.
Penitētib⁹ ſex ſūt neceſſaria ad iuſtificationē.ſer.xxxiiij.memb.xv.
Perfect⁹ fit q̄s duplr.ſer.lxij.poſt pn̄.
Perfectoꝝ exercitiū adiuuat ex alioꝝ ſocietate dupliciter.ibidem.
Perfect⁹ ſeru⁹ xp̄i q̄d dʒ h̄re.ſer.ij.mem.v.
Perfectio vna habet ī q̄ttuoꝛ.ibidē poſt pn̄.
Perfectōis q̄ttuoꝛ gr̄a.ſer.xxxvij.memb.v.
Perſeuerātia ꝯſiſtit ī q̄ttuoꝛ.ſ.xiij.mē.iiij.
Petr⁹ fuit eccl'ie xp̄i paſtoꝛ excellentioꝛ q̄ moyſes ſynagoge.ſer.xxxix.in pn̄ci.
Petr⁹ exaltat ſup angelos.ſer.xviij.mēb.i.
Petr⁹ crucifigit euerſe.ſer.xxxix.mem.vi.
Petri ſublimitas in iudicio.ibidē mēb.vij.
Petri amoꝛ in xp̄m.ibidē mēb.iiij.
Petri opatio fuit efficax.ibidē.mem v.
Petrū quō xp̄s pl⁹ dilexit in q̄ttuoꝛ q̄ iohānem.ſer.xviij.ante mēbra
Petr⁹ martyr p̄dicatoꝛ ſupauit certamina diaboli q̄ttuoꝛ modis.ſer.xxviij an̄ mēb.
Petr⁹ martyr dicit roſa.xxx.folioꝝ.ibidem memb.i. Idem dicit flos pulchritudinis. ibidē ꝯſequent. Ideʒ a deo martyr cōſecratus p̄dixit quattuoꝛ.ibidē folio roſe.xxiiij. Idē xp̄m imitat⁹ ē in trigīta pfectiōibus. ibidē memb.ij.vide plura ꝑ totū.
Pietas q̄d ſit ꝛ q̄d faciat.ſmone.iij.mēb. iij.in pncipio
Popul⁹ ſctoꝝ venit in ſpū in tēplū ad agendum deo gr̄as.ſer.xv.mem.v.
Poteſtatū oꝛdo quō interptat: ꝛ q̄ de eo ceciderūt.ſer.lx.memb.v.
Puelle beatam v̄ginē in annūciatiōe infoꝛmātes ſunt duodecim.ſer.xxiij.mēb.iij.
Pugna alicui⁹ qualit pōt appellari foꝛtiſſima.ſer.iij.memb.vij.
Puritas ē quadruplex.ſer.xv.poſt pn̄.
Philipp⁹ ꝑ ſcythiā euāgeliū xp̄i p̄dicās q̄ttuoꝛ mirācla fecit.ſer.xxix.mēb.iij.
Philipp⁹ ꝛ iacob⁹ cōputant int apl'os quadruplicit.ibidē mem.v.
Philippi ſctitas pʒ ex quattuoꝛ.ibidē mē.i.
Itē ei⁹ bonitas pʒ ex q̄ttuoꝛ.ibidē mēb.ij.
Itē ei⁹ paſſio fuit mltiplex ibidē mēb.iiij.
Philoſophia exp̄mit ſanctā trinitatē.ſmo. xxxv.memb.vij.
Phinees defenſio.ſer.xxviij.mēb.i.poſt pn̄.
Plenitudo quadruplex ſer.vi.memb.ij.
Precepta dei data apl'is pn̄t intelligi duplr ſermone.lviij.memb.ij.
Predeſtinatio q̄d p̄ſupponat: ꝛ quot ad eā cōcurrāt.ſer.lix.mēb.i.
Predeſtinatoꝝ octo oꝛdines.ibidē ꝯſeq̄nt
Predeſtinatōis effect⁹.ſer.lxij.mēb.viij.
Predeſtinatio electoꝝ per quā eoꝝ ſctitas cōfirmat reqrit q̄ttuoꝛ.ſer.xix.mēb.i.
Predeſtinatio ꝯſiderat duplr.ſer.xxxi.poſt pncipiū ad longum.
Prelatoꝝ b̄ndictio cōſiſtit in v̄tutū honeſtate.ſer.lxiij.memb.x.ꝑ totū.
Principatuū oꝛdo quō interptat: ꝛ q̄ de eo ceciderūt.ſer.lx.memb.v.in pn̄ci.
Prodimēta ad ſeducēdū mulieres ſūt ſeptē ſermone xlij memb.i.
Profeſſi tria debēt ſeruare.ſer.xlvij.mēb.x.
Propheta q̄s ꝛ vn̄ d̄r.ſer.lv.mem.iiij.
Prophete acq̄ſiuerūt celeſtē gloriā ꝑ opis locationem ꝛ ſeruitij retributionē.ſer.lix. memb.v.ante mediū.
Prophete habuerūt ſociā prudētiā in veſtimentis luciḋiſſimis aſcēdētes ī domū dn̄i ſermone.lx memb.ij in medio.
Prophetarū cant⁹:coronatio ꝛ aſſecuratio de ipoꝝ glīa.ibidē poſt mediū.
Prophetarū b̄ndictio ꝯſiſtit in intelligētie claritate.ſer.lxiij memb.iiij.ꝑ totū.

Q Uadruplicit inuenitur veſtigiū trinitatē in q̄libet creatura.ſer.xxxv.memb.viij.
Quattuoꝛ ſunt oꝛdines veteris teſtamenti ſer.i.ꝛ mēb.i.circa mediū.ꝛ q̄ttuoꝛ noui teſtamēti.ibidē conſequent.
Quattuoꝛ modis aliq̄ ſctificant.ſer.ij m̄.i.
Quattuoꝛ ad angelos ptinēt q̄ ſpūſſanct⁹ docuit eos.ſer.xxxiij.memb.i.
Quattuoꝛ nos impediūt a fructu redēptōis, a quib⁹ debem⁹ egredi.ſer.xxxi.mem.iij.
Quattuoꝛ cōcurrūt ad bonū publicū agendum.ſer.xxi.in medio ante membꝛa.

Quattuoꝛ ꝟtutes viderūt iuuenē ſedentez ad dextris.ſer.xxi.ij. memb.i. Itē quattuoꝛ angeli ſimilit̃.ibidē memb.ij.
Quattuoꝛ ꝓrogatiue aplox.ſer.xliiij. mēb. v.Similit̃ ⁊ ꝯfeſſox.ibidē memb.vij.
Quattuoꝛ ſūt q̄ maioꝛes noſtros magnos fecerūt.ſer.lvij.memb.iiij.
Quattuoꝛ reſpicit modeſtia.ſer.lviij.mē.iij.
Quattuoꝛ ſunt angeli ob quadruplex miniſteriū gr̄e cōfortanꝗ homīes.ſermone.liij. membꝛo q̄nto in ꝑnci.
Queſtio vtrū innocens an penitēs magis obliget̃ deo:⁊ vter eox maioꝛē gr̄am recipiat.ſer.xlvij.memb.i.per totū.
Queſtio an meliꝰ ſit ꝙ ſeruiēs deo pꝛobetur tēptatiōibꝰ vel ꝯſolatiōibꝰ.ſermone.xlvij. membꝛo.xij.in ꝑnci.
Que ſint conſiderāda in acceptōe alicuius ad epiſcopatū.ſer.xxi.poſt ꝑnci.
Queſtio an ad gn̄is hūani poſt lapſuz reparationem cōgruū fuerit ſubſeꝗ verbi dei incarnatōnē.ſer.xxiij.in ꝑn.
Queſtio an mulier peccatrix q̄ vnxit pedes xp̄i ſit ſoroꝛ lazari.ſer.xlij.poſt ꝑnci.
Queſtio an eccleſiaſtica ierarchia ſplēdidioꝛ fuerit ex beati auguſtini cōuerſione:ꝙ angelica ierarchia ex pꝛimi angeli gratioſa ꝑfectione.ſer.xlix.in ꝑn.
Queſtio an ſancttas xp̄iane religionis ſit cerimoniis dedicatiōis.ſer.vlti.in ꝑnci.
Quincꝫ effectꝰ gr̄e.ſer.xxvi.ante mēbꝛa.

r Ationes eoꝛum de quibꝰ angeli illuminant̃ pn̄t triplicit̃ cōſiderari.ſer.liij.mem.i.

Raptꝰ fuit paulꝰ ad viſionē diuine eſſentie ſermo.xiiij.poſt ꝑncipiū.
Raptꝰ mētis hūane ad ꝯtemplationē diuine veritatꝭ fit quattuoꝛ modis.ibidē.
Raptꝰ pauli fuit ſicut moyſi.ibidē.
Raſura capitis ſcti petri quō facta eſt ⁊ q̄re ꝯſequent̃ obſeruata.ſer.xviij.memb.vi.
Recōciliandi deo q̄ modi antiquitꝰ fuerunt ⁊ quō cōſummati ſunt.ſer.ix.memb.i.
Reconciliatōe peccatox euacuatū eſt ſcādalū crucis.ſer.xxx.memb.ix.
Redemptōis coronā q̄s poꝛtauit.ſer.xxxi. membꝛo.iij.in ꝑnci.
Regimen venetox int̃ politias xp̄ianoꝛuz preualet.ſer.xxvij.memb.v.
Regnū celox octo generibꝰ electox ē a deo legatū.ſer.lix.memb.ij.poſt ꝑn.
Regnū dei habet̃ dupl̄r.ibidē memb.viij.
Regnū dei octo modis acq̄rit̃.⁊ quō beatꝰ anthoniꝰ acq̄ſiuerit.ſer.xi.poſt ꝑnci.
Regula certātiū.iiij.hꝫ ca.ſer.xxvi.mēb.ij.
Religio oꝛdinat̃ ad quatuoꝛ.ſer.xi.mēb.i.
Religio ꝑdicatox cōmēdat̃ q̄ ad quattuoꝛ ſermo.xliiij.an̄ mēbꝛa.In mēbꝛis aūt eiuſdem ſmonis valde m̄lta ⁊ pulchꝛa habēt̃
Religio ⁊ vita bt̄i dn̄ici aſſimilat̃ rōnalibꝰ diuerſis.ſer.xliiij.memb.ix.in fine.
Religioſe viuētes ⁊ quattuoꝛ obſeruātes ſunt ſicut angeli dei.ſer.liiij.mēb.i.
Religioſox bn̄dictio ꝯſiſtit in obſeruantie facilitate.ſer.lxiij mēb.ix.
Relinq̄ndꝰ ē carnal̄ affectꝰ.ſer.xlvij. mē.ix
Res pōt.iiij.modis ꝯſiderari.ſer.xxxv.m̄.i.
Reſurrectio xp̄i fuit gl̄ioſa ꝙtū ad q̄ttuoꝛ. ſer.xxiiij.poſt ꝑnci. Et fuit varijs reuelata vt pꝫ ibidē in mēbꝛis poſitis
Rhetoꝛica exꝑmit ſanctā trinitatē. ſmone xxxv.memb.vij.poſt ꝑnci.
Retributōis coꝛona poꝛtat̃.ſer.xxxi.mē.vi.
Roſa rubens q̄s dicat̃.ſer.xxviij.in ꝑn.
Roſa.xxx.foliox ꝟtutū.ibidē.memb.i.

ſ Alomon floꝛuit virtute ſapīe ⁊ charitatꝭ.ſ.xxv.m̄.i.

Salomonis gubernatio.ſermone.xxviij.memb.i.folio roſe.xviij.
Samuelis illuminatio.ibidē.fo.roſe.xv.
Samſonis moꝛtificatio.ibidē fo.roſe.xiiij.
Sancti pr̄es in lymbo ꝯfoꝛtant̃ ꝓpt̃ q̄ttuoꝛ.ſer.xxxviij.mēb.viij.ꝑ totū.
Sanctificatio fit q̄druplicit̃.ſer.ij.mēb.i.
Sapiētia m̄ltiplex in apl̄is.ſer.liiij.in ꝑn.
Sapiētia ſumit̃ q̄drupl̄r.ibidē.poſt ꝑn.
Sathan conabat̃ extinguere ſapīam in ꝓphetis.ſer.lx.mēb.ij.in medio.
Satiſfactio fit dupl̄r.ſer.xxiij.poſt ꝑn.
Seraphin oꝛdo quō interꝑtat̃:⁊ q̄ ex eo ceciderūt.ſer.lx.memb.i.
Seruire deo vbi ſit meliꝰ.ſer.xlvij.mēb.viij.
Seruire deo vtrū ſit meliꝰ cum voto an ſine voto.ibidē memb.x.in ꝑnci.
Septē diſponūt hoīem ad ſuſceptionē ſpiritusſcti.ſer.xxxiiij.memb.xij.
Similitudo int̃ deū ⁊ aīam noſtrā attendit̃ penes q̄ncꝫ.ſer.lxiiij.memb.i.
Symeon venit in tēplū ꝓpt̃ gl̄ificationez quadruplicē.ſer.xv.memb.iij.
Symeonis onie filij interꝑtatio.ſer.xxviij. memb.i.folio roſe.xxviij.
Symon interꝑtat̃ obediēs cui ⁊ Thadeo creature obediebāt.ſer.lviij.memb.iiij.

Symonis ⁊ iude vigilãtia appuit circa q̃ttuoꝛ.ſer.lviij.memb.vij. Eoꝛudẽ diligentia appuit circa q̃ttuoꝛ.ibidẽ mẽ.viij. pl'a pulchꝛa de eiſdẽ vide ibidẽ in mẽbris.
Socialis vita q̃b⁹ neceſſaria eſt ad exercitiũ pfectiõis.ſer.xi.memb.iij. in medio.
Societas tota pericliťr q̃nq; ꝓpter pctm̃ vni⁹.ſer.xxxviij.memb.iij.in pncipio
Societas bona q̃ttuoꝛ req̃rit.ibidẽ in fine
Solitaria vita q̃b⁹ cõuenit.ſer.xi.memb.i.
Sciẽtia noſtra in hac vita patiť triplicẽ defectuʒ.ſer.lix.memb.iij. Erit aũt in patria clara:pfecta:⁊ a deo infuſa. ibidẽ
Subiectũ btĩtudĩs a diuerſis diuerſimode eſt poſitũ.ſer.lix.memb.iij.in p̃ncipio
Sublimitatẽ magnã q̃s habebit ĩ iudicio: ſermo.xxxix.memb.vij.p totũ
Suffragia quõ valẽt.ſer.lxi.mẽ.vi.in p̃nci. Et q̃ op⁹ ſuffragij factũ p aliquo põt dupliciter ꝯſiderari.ibidẽ in medio
Suffragioꝝ valoꝛ pẽſať ex duob⁹.ibi.m̃.vij
Sponſa aduenĩẽte die deſponſationis dʒ ſe oꝛnare multipl'r.ſer.xij.memb.ij.
Spũſſctũs intrauit p ſcd̃am poꝛtã in ciuitatẽ dei.ſer.lix.poſt pncipiũ
Spũſſctũs varios varia docet vt declarať ſermone.xxxiiij.p ſingula mẽbra
Spm̃ ꝓphetie q̃s mereri põt ꝓpter q̃ttuoꝛ ſer.xlvi.memb.iij.in p̃ncipio
Stat⁹ mũdi ſunt q̃ttuoꝛ.ſer.xliiij. memb.i.
Stella magi apparẽs q̃lis fuit.ſer.x.mẽb.i.
Stephanus dr̃ nat⁹ in celo.⁊ alia multa in ſmone.vi. inuenies. ⁊ p̃cipue qualis fuit viſio eius.in pꝛincipio

Tabernaculo mulier varia eſt diſſimilis.ſer.xlij. memb.i.
Taciturnitas eſt comes ꝑſeuerantie ſermone.xi.membꝛo.v.in fine
Tact⁹ hoĩs btĩficabiť in pſone xp̃i ꝯtrectatione.ſer.lix.memb.iij.
Temperantia qualis virt⁹ ſit:⁊ que ſint ei⁹ comites.ſer.xi.memb.v.
Tẽptatio ẽ q̃druplex.ſer.xi.memb.ij.
Temptat⁹ eſt btũs anthoni⁹ quattuoꝛ modis.ibidem ꝯ̃iter
Temptatio ſiue pſecutio eccl'ie a dyabolo p̃cipue ꝯ adã eſt multiplex. ſermone. xvi. membꝛo.iiij poſt pꝛincipium
Tp̃us hoĩm refectiõe indigẽtiũ eſt triplex ſermone.xxxvi.memb.iiij.in p̃ncipio
Terremot⁹ ſolet fieri ꝓpť quattuoꝛ cauſas ſermone.xli.memb.ix.poſt pꝛincipiũ
Tolerande ſunt aduerſitates ꝓpť quattuoꝛ.ſer.xiij.memb.vi.poſt pꝛincipiũ
Thomas apl's quõ interptať: ⁊ an magnob ꝓfuerit ei⁹ tarditas ad veritatẽ fidei q̃ alioꝛum credulitas.ſermone quarto in pꝛincipio.
Thomas apl's ſanauit multos q̃druplicit ſermone.iiij.memb.v.p totũ
Thomas apl's ꝯuertit quattuoꝛ gña hoĩʒ. ibidẽ ꝯ̃iter
Thome apl'o xp̃s quattuoꝛ oñdit. ſermõe quarto añ mẽbꝛa circa mediũ
Thome apl'i firmitas fuit magna.ibidem memb.vi.p totũ.vbi pl'a de eo
Thomas de aq̃no obtulit multos libꝛos in quibus ip̃e excellit duodecim ſapiẽtes veteris teſti.ſer.xx.memb.i.
Thomas de aq̃no fuit lux mũdi ad vie valorẽʒ.ibidẽ memb.iij.
Thomas de aq̃no fuit q̃druplici coꝛona coronat⁹.ibidẽ in fine
Tranſlatiões q̃ inueniũť in ſacra ſcriptura ſunt quattuoꝛ.ſer.vij.memb.viij.
Tres ſunt ṽtutes ad boni inchoationeʒ ⁊ tot ad mali expulſionem: ⁊ due ad meritoriã actionẽ.ſer.xxvij.memb.ij.
Tres ſunt ſpecies p̃ncipãdi inter quas tertia eſt optima propter quattuoꝛ rationes ſer.xxvij.memb.v.ante mediũ. Ubi multa de eiſdẽ ſpecieb⁹:⁊ de venetoꝝ p̃ncipatu ꝯ̃iter dicuntur
Tres fuerũt apl'i de terra xp̃i.andreas petrus ⁊ philipp⁹.ſer.i.memb.iiij.
Tres viri in camino ardẽtis charitať qui ſunt.ſer.xliiij memb.i.in p̃ncipio
Trinitas diuinarũ pſonarũ figurata eſt in ꝓphetis.ſer.xxxv.memb.v.
Trinitas ſctã exprimiť p varias ſcientias. ibidẽ memb.vij.p totũ
Trinitatis fides exigiť ad explicite credendũ myſteriũ xp̃i.ſer.xxxv.in p̃ncipio
Trinitatis fides occulta erat ante aduẽtũ xp̃i.ibidẽ ꝯclõne tertia
Trinitať fides manifeſtata ẽ poſt aduẽtũ xp̃i.ibidẽ ꝯclõne quarta
Trinitať myſteriũ nouerũt ꝓphete.ibidẽ membꝛo.vi.p totũ
Trinitať myſteriũ docẽt apl'i.ibidẽ mẽbꝛo ix.p totũ
Trinitať myſteriuʒ p̃figuratũ eſt a q̃ttuoꝛ ꝓphet p̃ncipalib⁹.ibidẽ memb.xi.
Trinitať fides ẽ nob nc̃ria tripl'r.ibidem memb.xij.poſt p̃ncipiũ

Trinitatis myſteriū oſtendūt tria miracula.ſer.xxxv.memb.x.ꝑ totū
Triplicit aliqd cognoſcit.ſer.xvi.poſt pn̄.

V Anitas eſt multū deteſtāda.ſer.xlij.memb.i.
Vanitas q̄ ꝯſiſtit in exceſſu caude mulierū ꝓhibet ꝓpt multa.ibidez.In qbus exceſſib⁹.xij.offendunt.ibidē
Vanitas hȝ in capite ſuo coronā.xij. ſtultitiarū.ibidē in fide
Vanitatē ſupbie reprobat diuina electio. ſer.xliij.memb.i.añ mediū
Verbo dei pt qs q̄druplr aſſimilari.ſer. lv. memb.i.in principio
Veſtigiū ſctē trinitatꝫ relucet in q̄libꝫ creatura qdruplr.ſer.xxxv.memb.viij.
Viatoꝝ ad refectionē ſacramēti corporis xp̄i vocatoꝝ eſt triplex dr̄ia.ſer.xxxvi.mēbro.iiij.poſt principiū
Victoria virginū eſt maior q̄ angeloꝝ.ſermone.lxiiij.mē.ij.⁊ ſer.xvij.memb.i.
Vincēti⁹ fuit ver⁹ xp̄ian⁹ quattuor modis. ſer.xiij.memb.i.in fine
Vincēti⁹ habuit ꝯſtātiā ex plurib⁹ auxilijs ſer.xiij.memb.v.in fine.Et de quadruplici ei⁹ certamine vide ibidē
Vincētij btitudo oñdit ibidē memb. viij.
Virgo oppſſa ꝑ violētiā nō amittit aureolā ꝟgitatꝫ.ſer.iij.memb.vi.in fine.
Virgo xp̄m in corde ſuo iugiter exaltat q̄ttuor mōis.ſer.xli. poſt principiū
Virgitas cōpat luci.ſer.iij.memb.ij.
Virgitas hȝ q̄ttuor excellētias.ſer.lxij.mēbro.vij.ꝑ totū
Virgitas cōmēdat q̄druplr. ſer.xli. p⁹ pn̄
Virgitas reqrit maxīe ꝟecūdiā.ibidē
Virgitas ꝯſeruāda reqrit q̄ttuor ibidē
Virgitas q̄ttuor facit.ibidē
Virgitas ē diligēda ꝓpt q̄ttuor.ſ.xij.mē.i.
Virgitatꝫ thezaur⁹ inuenit q̄ttuor modis. ſer.vij.mē.iij.ꝑ totū
Virgitates ꝯſecrate in ſacramento matrimonij ſunt q̄ttuor.ibidē
Virgitatꝫ q̄ttuor comites xp̄s in ſe huauit. ſer.xli.poſt pn̄cipiū
Virgīes acq̄ſiuerūt celeſtē gl̄iam ꝑ gratuitā donationē.ſer.lix.memb.v.in fine
Virgīes ſctē habuerūt ſociā vnā.ſ.prudentiā in veſtimētꝫ ſctitatꝫ ad domū dñi aſcēdentes.ſer.lx.memb.vi.
Virginū ſanctarū cant⁹ coronatio ⁊ de ip̄arum gl̄ia aſſecuratio.ibidē in fine
Virginū bn̄dictio ꝯſiſtit in ꝯtinentie puritate.ſer.lxiij.memb.vij.ꝑ totū
Virtutes theologice ſunt tres.ſer.xxxv.mēbro.xij.in principio
Virtutes theologice ſunt nob̄ neceſſarie q̄ ad trinitatē.ibidē vſq ad finē
Vita ſolitaria aſſumit q̄druplr.ibi.p⁹ me.
Vita ſolitaria an perfectior ſit ſociali. ſer. xlvij.añ mēbra ꝑ totū
Vitā īmortalē eē poſt hāc vitā ꝓbāt multi ſer.lxi.poſt pn̄cipiū
Vita ſp̄ualis eſt ꝯformis vite corpali.ſermone.xxxvi.ſtatim añ mēbra
Vita eterna nō pōt acq̄ri ex puris naturalibus vt ꝓbat.ſer.lxiij.in pn̄cipio
Vita eoꝝ q̄ ad ſacros ordines eliguntur q̄lis debeat eē.ſer.xlv.memb.iij.
Vocatō aploꝝ a xp̄o facta deprauat ꝑ porphiriū triplr.cui⁹ ꝓbatiōes improbantur pulchre ſer.i.in pn̄cipio
Volūtati dei perfecte obedit quo ad quattuor.ibidē in fine
Volēs ad celeſtes nuptias cū ieſu xp̄o ingredi ꝑ.xij. portas ingrediat q̄ notat ſer. lvij.poſt pn̄cipiū
Vocatio alicui⁹ ad apoſtolatū qualr ſit facta.ſer.lij.añ mēbra ꝑ totū
Vox pfecta q̄lis ſit.ſer.l.memb.vi.
Vna res ſequit aliā triplr.ſer.i. añ mēbra
Vrſula collegio ſue ſocietatꝫ meruit aureolam dedicate xp̄o ꝟgitatꝫ.ſermone.lvij.in principio
Vrſula habuit ſecū famulatū q̄nq̄ puellarū ſer.lvij.memb.i.poſt pn̄cipiū
Vſus rei qd iportat.ſer.xxvij.in pn̄cipio
Vtrū electos aſſumi ad ordīes angeloruꝫ ſic ꝯueniat vt decimū ordinē ſeorſum poni nō deceat.ſer.lx.in pn̄cipio

X P̄us tanq̄ ſponſus in chorea celeſti ducit ⁊ precedit ſanctam ſocietatē oīum electoꝝ.ſer.lix.memb.vi.
Xp̄us in chorea cantat dulciſſimam cantilenam cuilibet ordini ſanctorum: ⁊ a quolibet ordine viciſſim reſpondetur. ibidem poſt principium
Xp̄us intrauit ꝑ primā portā in ciuitatem dei.ſer.lix.poſt pn̄cipiū
Xp̄us ē vita ⁊ virt⁹ nr̄a.ſer.xlvij.memb.iij.
Xp̄us ieſus venit in tēplū in ſp̄ū ad oblationē.ſer.xvi.memb.ij.in pn̄ci.⁊ hoc ꝓpter quattuor.ibidem

Xp̄s poſt ſuā aſcenſionē multis ſanctis apparuit.ſermone.xiiij.mem.iij.
Xp̄s anteq̄ aſcēdit venit ad diſcipulos ad cenaculū vbi fecit quattuoꝛ.Et deinde cū comitiua.cxx.hoīm venit ad mōtem oliueti,vbi etiā quattuoꝛ fecit.ſermone.xxxiij. membꝛo quarto.
Xp̄s manducat ad refectionē vite ſpūalis ſermo.xxvi ante membꝛa.
Xp̄s cōuerſat⁹ fuit recte ⁊ ſm legem ꝑpter quattuoꝛ.ſer.lx.ante membꝛa.
Xp̄s aſcendit in celū ꝓpria v̄tute.ſermone xxxiij.ante membꝛa.
Xp̄i aſcenſio iuſtis fuit vtilis ꝑpt quattuoꝛ ibidem memb.v.ꝑ totū.
Xp̄i aſcenſio facta eſt videntibus purgatis quos de lymbo eduxerat.ibidem mēb.vij.
Xp̄ianus verus q̄s fit.ſer.ij.memb.vi.
Xp̄ianus volens ſuſcipere ſacramentum corpoꝛis chꝛiſti debꝫ ſe ꝑparare quadrupliciter.ſer.xxxvi.memb.vi.in fine.
Xp̄iani viderūt gloꝛiā dñice incarnatiōis. ſermone.v.memb.vij.

Y

Oſeph quomodo interpꝛetat.ſer.lvij poſt ꝑnci.
Yoſeph vidit gloꝛiam dñice incarnationis.ſer.v.memb.ij.
Ydoloꝝ pontifices ſuſcitauerūt ſeditionē in populo in moꝛte ſancte agnetis. ſermone xij memb.v.in fine.
Ydola egypti ſubuerſa ſunt ī natiuitate xp̄i ſermo.v.memb.vij.in fine.
Ydolatrantiū conſuetudo. ſermone.xxxvi. poſt ꝑncipium.
Ymago diuina adeo offuſcat in peccatoribus q̄ vix a deo cognoſcit.ſermone.ij.mēbꝛo.iij.in fine.
Ymago trinitat eſt in angelis q̄ ad quattuoꝛ.ſer.xxxv.memb.ij.ꝑ totū.
Ymago deſeſt in ip̄a natura angeli impreſſa.ſermo.xxxiij.memb.i.in ꝑn.
Ymaginatio vehemēs fuit cauſa impreſſionis ſtigmatū in corp⁹ ſcti franciſci.ſer.lv. memb.i.poſt ꝑnci.
Ymolatio agni paſchalis figurabat ymolationē xp̄i.ſer.xxxvi.memb.ij.
Ypocritarū.xxv.gña.ſer.lviij.memb.iij.
Ypocritarū fiducia.ſer.xiij.memb.iij.
Yſaac vidit gloꝛiā diuine īcarnatiōis.ſer.v. memb.ij.circa mediū.
Yſaac pꝛofeſſio.ſermone.xxviij.membꝛo p̄mo.folio roſe q̄nto.
Yſaias ſeu eſaias vidit gloꝛiā incarnatiōis xp̄i.ſer.v.memb.iij.circa mediū.

Z

Acharias pꝛopheta vidit gl'iā dominice incarnatiōis.ſer.v.mēb.iij.in fine.
Zacharias pat iohānis baptiſte vidit etiā hanc gl'iam.ibidē.memb.iij. in fine.
Zacharias pat iohānis baptiſte q2 dubitauit plagā incurrit.ſer.xxxviij.memb.i.
Zabulon quō interp̄tat.ſer.lvij. añ mēbꝛa.
Zoꝛobabel dicit edificaſſe templū dñi.ſer. vlti.memb.i.circa finē.
Zoꝛobabel reſtauratio.ſermone.xxviij.mēbꝛo p̄mo:folio roſe.xxv.

Finis tabule.

Aurea de ſanctis Utini preconia vatis
Decꝫ incarnati ſolenni lumine verbi
Lugduni impreſſit Trechſel bñ terſa iohes
Anno dñi.M.cccc.xcv. die.xiiij. Martij

Huius operis.a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o, p.q.r.ſ.t.v.x.y.z.A.B.quaterna.C.D.terna.E.vero q̄ternū eſt.